

Chronographia

ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ ΑΜΑΡΤΩΛΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ ΚΑΙ ΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΤΟΥ ΑΓΡΟΥ ΚΑΙ ΟΜΟΛΟΓΗΤΟΥ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΑ ΕΤΩΝ ΦΚΗ' ΑΡΧΟΜΕΝΗ ΑΠΟ ΠΡΩΤΟΥ ΕΤΟΥΣ ΔΙΟΚΛΗΤΙΑΝΟΥ ΕΩΣ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΕΤΟΥΣ ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΙ ΘΕΟΦΥΛΑΚΤΟΥ ΥΙΟΥ ΑΥΤΟΥ· ΤΟΥΤ' ΕΣΤΙΝ ΑΠΟ ΤΟΥ ΕΨΟΖ' ΕΤΟΥΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΕΩΣ ΕΤΟΥΣ ΣΤΕ' ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΣ, ΚΑΤΑ ΔΕ ΡΩΜΑΙΟΥΣ ΣΤΚΑ'.

Ὁ μὲν μακαριώτατος ἀββᾶς Γεώργιος, ὁ καὶ σύγκελλος γεγονῶς Ταρασίου, τοῦ ἀγιωτάτου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, ἐλλόγιμος ἀνὴρ καὶ πολυμαθέστατος ὑπάρχων πολλοὺς τε χρονογράφους καὶ ἱστοριογράφους ἀναγνοὺς καὶ ἀκριβῶς τούτους διερευνησάμενος, σύντομον χρονογραφίαν ἀπὸ Ἀδάμ μέχρι Διοκλητιανοῦ, τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων καὶ διώκτου τῶν Χριστιανῶν, ἀκριβῶς συνεγράψατο, τοὺς τε χρόνους ἐν πολλῇ ἐξετάσει ἀκριβολογησάμενος καὶ τὰς τούτων διαφωνίας συμβιβάσας καὶ ἐπιδιορθωσάμενος καὶ συστήσας ὡς οὐδεὶς ἄλλος τῶν πρὸ αὐτοῦ, τὰς τε τῶν ἀρχαίων βασιλέων παντὸς ἔθνους πολιτείας τε καὶ τοὺς χρόνους ἀναγραφάμενος καὶ κατὰ τὸ ἐφικτὸν αὐτῷ τοὺς ἀρχιερεῖς τῶν μεγάλων καὶ οἰκουμενικῶν θρόνων, Ῥώμης τε, φημί, καὶ Κωνσταντινουπόλεως, Ἀλεξανδρείας τε καὶ Ἀντιοχείας καὶ Ἱεροσολύμων, τοὺς τε ὀρθοδόξως τὴν ἐκκλησίαν ποιμάναντας καὶ τοὺς ἐν αἰρέσει ληστρικῶς ἄρξαντας καὶ τοὺς τούτων χρόνους ἀκριβῶς ἐνέταξεν. ἐπεὶ δὲ τὸ τέλος τοῦ βίου τοῦτον κατέλαβε καὶ εἰς πέρας ἀγαγεῖν τὸν ἑαυτοῦ σκοπὸν οὐκ ἴσχυσεν, ἀλλὰ, καθὼς προέφημεν, μέχρι Διοκλητιανοῦ συγγραψάμενος τὸν τῆδε βίον κατέλιπε καὶ πρὸς κύριον ἐξεδήμησεν ἐν ὀρθοδόξῳ πίστει, 4 ἡμῖν, ὡς γνησίους φίλους, τὴν τε βίβλον ἣν συνέταξε καταλέλοιπε καὶ ἀφορμὰς παρέσχε τὰ ἐλλείποντα ἀναπληρῶσαι. ἡμεῖς δὲ τὴν ἑαυτῶν ἀμαθίαν οὐκ ἀγνοοῦντες καὶ τὸ στενὸν τοῦ λόγου παρητούμεθα τοῦτο ποιῆσαι, ὡς ὑπὲρ ἡμᾶς τὴν ἐγχείρησιν οὖσαν. αὐτὸς δὲ πολλὰ παρακαλέσας ἡμᾶς μὴ ὀκνήσαι καὶ ἀτέλεστον καταλιπεῖν τὸ ἔργον ἐβιάσατο ἐπὶ τοῦτο ἔλθεῖν. διὸ καὶ ἀναγκασθέντες διὰ τὴν τούτου ὑπακοήν, εἰς τὰ ὑπὲρ ἡμᾶς ἐγχειρήσαντες κόπον οὐ τὸν τυχόντα κατεβαλόμεθα. πολλὰς γὰρ βίβλους καὶ ἡμεῖς ἐκζητήσαντες κατὰ τὸ δυνατόν ἡμῖν καὶ ἐρευνήσαντες τόδε τὸ χρονογραφεῖον ἀπὸ Διοκλητιανοῦ μέχρι τῆς βασιλείας Μιχαὴλ καὶ Θεοφυλάκτου, τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, τὰς τε βασιλείας καὶ τοὺς πατριάρχας καὶ τὰς τούτων πράξεις σὺν τοῖς χρόνοις κατὰ τὸ δυνατόν ἡμῖν ἀκριβῶς συνεγραψάμεθα, οὐδὲν ἀφ' ἑαυτῶν συντάξαντες, ἀλλ' ἐκ τῶν ἀρχαίων ἱστοριογράφων τε καὶ λογογράφων ἀναλεξάμενοι ἐν τοῖς ἰδίους τόποις τετάχαμεν ἐκάστου χρόνου τὰς πράξεις, ἀσυγχύτως κατατάττοντες· ἵνα εἰδέναι ἔχωσιν οἱ ἀναγινώσκοντες ἐν ποίῳ χρόνῳ ἐκάστου βασιλέως ποῖα πράξεις γέγονεν, εἴτε πολεμική, εἴτε ἐκκλησιαστική, εἴτε πολιτική, εἴτε δημώδης, εἴτε τις ἕτέρα. οὐ γὰρ μικρὰν ὠφέλειαν, ὡς οἶμαι, καρποῦται τῶν ἀρχαίων τὰς πράξεις ἀναγινώσκων. εἴ τις δὲ τι ἐν τούτῳ τῷ ὀπνημάτι ἡμῶν ὀνησιφόρον εὖροι, τὴν πρέπουσαν τῷ θεῷ εὐχαριστίαν ἀποδώσῃ καὶ ἡμῖν τοῖς ἀμαθέσι καὶ ἀμαρτωλοῖς διὰ τὸν κύριον ὑπερεύξηται· καὶ εἴ τι ἐλλείπον εὖροι, τῇ ἀμαθίᾳ ἡμῶν τοῦτο λογίσηται καὶ τῇ ἀργίᾳ τοῦ χαμερποῦς νοδὸς ἡμῶν· καὶ συγγνώσεται ἡμῖν διὰ τὸν κύριον. φίλον γὰρ θεῷ τὸ κατὰ δύναμιν. 5 Κοινῶς κατὰ ταῦτὸν ἐβασίλευον Διοκλητιανὸς καὶ Μαξιμιανὸς ὁ Ἑρκούλιος· Τούτων τέκνα· Μαξιμιανοῦ Μαξέντιος ὁ τυραννήσας Ῥώμην. Θεοδώραν ἔγημε Κωνστίνος (σιξ), ὁ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου πατὴρ, τοῦ τεκόντος αὐτὸν ἔξ

Ἑλένης τῆς πρώτης αὐτοῦ γυναικός. Φαῦστα, γαμετὴ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου. Τούτων ἀποθεμένων τὴν βασιλείαν οἱ ὑπ' αὐτῶν γενόμενοι καίσαρες κατὰ ταῦτον ἄμφω ἐβασίλευσαν Μαξιμιανὸς Γαλλέριος, γαμβρὸς Διοκλητιανοῦ ἐπὶ θυγατρὶ Βαλερία, καὶ Κωνσταντίος ὅστις γήμας Θεοδώραν, θυγατέρα τοῦ Ἐρκουλίου γεννᾷ· Κωνσταντίον, Ἀναβαλλιανόν. Κωνσταντίαν, πατέρα Γάλλου καὶ Ἰουλιανοῦ τοῦ ἀποστάτου. γαμετὴν Λικινίου. ἐκ δὲ Ἑλένης τῆς θεοφιλοῦς γεννᾷ τὸν μέγαν Κωνσταντίνον. Οὗτος δὲ ἐκ Φαύστας, θυγατρὸς Ἐρκουλίου, γεννᾷ Κρίσπον. Κωνσταντίον. Κωνσταντίνον. Κώνσταντα. Ἑλένην, γαμετὴν Ἰουλιανοῦ τοῦ ἀποστάτου.

6 ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΑ ΑΠΟ ΔΙΟΚΛΗΤΙΑΝΟΥ ΕΩΣ ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΙ ΘΕΟΦΥΛΑΚΤΟΥ ΤΩΝ ΒΑΣΙΛΕΩΝ.

Κόσμου ἔτη εψοζ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη σοζ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Διοκλητιανὸς ἔτη κ'. α'. Περσῶν βασιλεὺς Οὐαρράχης ἔτη ιζ'. ιε'. Ῥώμης ἐπίσκοπος κθ' Γάϊος ἔτη ιε'. ζ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος κη' Ὑμέναιος ἔτη κδ'. ιγ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος ις' Θεωνᾶς ἔτη ιθ'. ια'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος ιθ' Τύραννος ἔτη ιγ'. β'. β'. ις'. η'. ιδ'. ιβ'. γ'. γ'. ιζ'. θ'. ιε'. ιγ'. δ'. Περσῶν βασιλεὺς Οὐαραράνης ἔτος α'. δ'. α'. ι'. ις'. ιδ'. ε'. Τούτῳ τῷ ἔτει Διοκλητιανὸς Μαξιμιανὸν τὸν Ἐρκούλιον κοινωνὸν ἀνέδειξε τῆς αὐτοῦ βασιλείας τῷ τετάρτῳ αὐτοῦ χρόνῳ. Περσῶν βασιλεὺς ζ' Ναρσῆς ἔτη η'. ε'. α'. ια'. ιζ'. ιε'. ς'. ς'. β'. ιβ'. ιη'. ις'. ζ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Διοκλητιανὸς καὶ Μαξιμιανὸς ὁ Ἐρκούλιος Ὀβούσιριν καὶ Κόπτον, πόλεις ἐν Θήβαις τῆς Αἰγύπτου, εἰς ἔδαφος κατέσκαψαν ἀποστατησάσας τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς. ζ'. γ'. ιγ'. ιθ'. ιζ'. η'. η'. δ'. ιδ'. κ'. ιη'. θ'. θ'. ε'. ιε'. κα'. ιθ'. ι'. 7 Τούτῳ τῷ ἔτει Διοκλητιανὸς καὶ Μαξιμιανὸς ὁ Ἐρκούλιος καίσαρες ἐποίησαν Κωνσταντίον καὶ Μαξιμιανὸν Γαλλέριον. καὶ ὁ μὲν Διοκλητιανὸς δέδωκε τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα πρὸς γάμον τῷ Γαλλερίῳ, ὁ δὲ Ἐρκούλιος Μαξιμιανὸς Θεοδώραν, τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα, τῷ Κωνσταντίῳ συνέζευξεν, καίτοι γε ἐκατέρων γαμετὰς ἐχόντων, ἃς ἀπώσαντο διὰ τὴν πρὸς τοὺς βασιλεῖς στοργήν. Ῥώμης ἐπίσκοπος Μαρκελλῖνος ἔτη β'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Πέτρος ὁ μάρτυς ἔτη ια'. ι'. ς'. α'. κβ'. α'. ια'. Τούτῳ τῷ ἔτει Ἀλεξάνδρεια σὺν τῇ Αἰγύπτῳ εἰς ἀποστασίαν ὑπὸ Ἀχιλλέως ἀχθεῖσαι οὐκ ἀντέσχον τῇ Ῥωμαίων προσβολῇ, καθ' ἣν πλεῖστοι ἀνῆρέθησαν, δίκην δεδωκότων τῶν τῆς ἀποστασίας αἰτίων. ια'. ζ'. β'. κγ'. β'. ιβ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Διοκλητιανὸς καὶ Μαξιμιανὸς ὁ Ἐρκούλιος διωγμὸν μέγαν καὶ φρικωδέστατον κατὰ Χριστιανῶν ἤγειραν καὶ πολλὰς μυριάδας μάρτυρας ἐποίησαν, παντοίας βασάνους ἐπινοοῦντες καὶ πολλὰ κακὰ ἐργαζόμενοι. περὶ ὧν τις ἐπερχόμενος τὴν ἡ' βίβλον τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας Εὐσεβίου τοῦ Παμφίλου εἴσεται. Κόσμου ἔτη εψπη'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη σπη'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Διοκλητιανὸς ἔτη κ'. ιβ'. Περσῶν βασιλεὺς ζ' Ναρσῆς ἔτη η'. η'. Ῥώμης ἐπίσκοπος λ' Εὐσέβιος ἔτος α'. α'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος κη' Ὑμέναιος ἔτη κδ'. κδ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος ιζ' Πέτρος ἔτη ια'. γ'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος ιθ' Τύραννος ἔτη ιγ'. ιγ'. Τούτῳ τῷ ἔτει νεωτερισμοῦ γεγονότος ἐν Γαλλίαις ὑπὸ Ἀμάνδου καὶ Αἰλιανοῦ Μαξιμιανὸς ὁ Ἐρκούλιος διαβὰς καθεῖλεν 8 αὐτούς, ἀλλὰ καὶ Κράσος ἀντήρη καὶ Βρεττανίαν κατέσχευεν, καὶ οἱ πέντε Γεντιανοὶ τὴν Ἀφρικὴν, καὶ Ἀχιλλεὺς τὴν Αἴγυπτον. ἀλλὰ Κράσον μὲν ἐπὶ τρισὶν ἔτεσι τὴν Βρεττανίαν κατασχόντα Ἀσκληπιόδοτος ὁ ἑπαρχὸς ἀνεῖλεν. ἐν δὲ ταῖς Γαλλίαις ἀγχίστροφος ἐκ παραδόξου γέγονε Κωνσταντίῳ τῷ καίσαρι τύχη· ἐν ὥραις γὰρ ἕξ τῆς αὐτῆς ἡμέρας καὶ ἠττώμενος ὤφθη καὶ νικῶν ἀπεδείχθη. ἄρτι μὲν γὰρ ἐπικλύσαντες οἱ Ἀλαμάνοι

τῷ Κωνσταντίου στρατῷ ἄχρι καὶ εἰς τὰ τείχη κατεδίωξαν, αὐτὸς δὲ ἠκολούθει τελευταῖος φεύγοντι τῷ στρατῷ. ἐπειδὴ δὲ κεκλεισμένων τῶν πυλῶν οὐδὲ ἕσω τοῦ τείχους ἠδυνήθη εἰσελθεῖν, χεῖρας ἐξέτεινον οἱ πολέμιοι πρὸς τὸ συλλαβεῖν αὐτόν· σχοίνους δὲ καθέντες ἀπὸ τοῦ τείχους ἀνείλκυσαν αὐτόν. ἕσω δὲ γενόμενος καὶ τὸν στρατὸν παραθαρσύνας, ἐπεξελθὼν τοῖς Ἀλαμάνοις νίκην ἔσχε λαμπράν, ὥστε ἕξακισχιλίους πεσεῖν. Μαξιμιανὸς δὲ ὁ Ἐρκούλιος τῶν πέντε Γεντιανῶν ἐν τῇ Ἀφρικῇ ἐκράτησεν. Διοκλητιανὸς δὲ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τὸν Ἀχιλλέα καθεῖλεν. συνῆν δὲ αὐτῷ καὶ Κωνσταντῖνος, ὁ υἱὸς Κωνσταντίου, κομιδῇ νέος ὑπάρχων, ἀριστεύων ἐν τοῖς πολέμοις. ὃν ὀρῶν Διοκλητιανὸς φθόνῳ κινήθεις δόλῳ ἀνελεῖν ἐσπούδαζεν. θεὸς δὲ τοῦτον παραδόξως διέσωσε καὶ τῷ πατρὶ ἀπέδωκεν. Περσῶν βασιλεὺς Ὀρμίσδας ἔτη ς'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Μιλτιάδης ἔτη δ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος κθ' Ζάβδας ἔτη ι'. ιγ'. α'. α'. α'. γ'. ιδ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Οὐετήριος στρατοπεδάρχης τοὺς ἐν στρατείᾳ Χριστιανούς ἤλαυνε μετρίως, ἔκτοτε τοῦ κατὰ πάντων ὑποτύφοντος διωγμοῦ. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος κ' Βιτάλιος ἔτη ς'. ιδ'. β'. β'. β'. δ'. α'. ιε'. γ'. γ'. γ'. ε'. β'. ις'. δ'. δ'. δ'. ς'. γ'. Ῥώμης ἐπίσκοπος λβ' Σίλβεστρος ἔτη κη'. ιζ'. ε'. α'. ε'. ζ'. δ'. 9 Τούτῳ τῷ ἔτει Μαξιμιανὸς Γαλλέριος κατὰ Νάρσεως, τοῦ τῶν Περσῶν βασιλέως τὸ τληνικαῦτα τὴν Συρίαν καταδραμόντος καὶ ληϊζομένου, ἀπεστάλη ὑπὸ Διοκλητιανοῦ. καὶ συμβαλὼν αὐτῷ κατὰ τὴν πρώτην μάχην ἠττᾶται περὶ Καλλίνικον καὶ Κάρρας. ἐπανιὼν δὲ ἐκ τῆς φυγῆς ὑπήντησε Διοκλητιανῷ ἐπ' ὀχήματος φερομένῳ. ὁ δὲ τὸν καίσαρα μετὰ τοῦ ἰδίου σχήματος οὐ προσδεξάμενος ἀφήκεν ἐπὶ πλεῖστον τρέχειν καὶ προηγεῖσθαι τοῦ ὀχήματος. μετὰ δὲ ταῦτα συναχθείσης δυνάμεως πολλῆς πάλιν Μαξιμιανὸς ὁ Γαλλέριος καῖσαρ ἐπὶ τὸν Νάρσεως πόλεμον ἐκπέμπεται χρησάμενος δεξιᾷ τύχη, τολμήσας καὶ πράξας ἅ μηδεὶς ἕτερος. τὸν τε γὰρ Νάρσεα μέχρι τῆς ἐνδοτέρας Περσίδος ἐδίωξε καὶ κατέσφαξε πᾶν τὸ στρατόπεδον καὶ τὰς τούτου γυναῖκας καὶ παῖδας καὶ ἀδελφὰς παρέλαβε καὶ πάντα ὅσα ἐκεῖνος ἐπέφερετο, χρημάτων θησαυρούς καὶ τοὺς ἐν Πέρσαις λαμπρούς, μεθ' ὧν ἐπανελθόντα Διοκλητιανὸς ἐν Μεσοποταμίᾳ διάγων ἀσμένως ἐδέξατο τιμήσας. καὶ ἰδία ἕκαστος καὶ κοινῇ πάντες οὗτοι πρὸς πολλοὺς τῶν βαρβάρων πολεμήσαντες πάντα κατῶρθωσαν. ἀρθεῖς δὲ ὑπὸ τῆς τῶν πραγμάτων εὐροίας Διοκλητιανὸς προσκυνεῖσθαι ὑπὸ τῶν συγκλητικῶν, καὶ οὐ προσαγορεύεσθαι κατὰ τὸ πρότερον σχῆμα ἀπήτησεν. ἐκαλλώπισε δὲ καὶ τὰς βασιλικὰς ἐσθῆτας καὶ τὸ ὑπόδημα χρυσίῳ καὶ μαργαρίταις καὶ λίθοις τιμίσις. Κωνσταντῖνου δέ, τοῦ υἱοῦ Κωνσταντίου, ἐν τῇ ἀνατολῇ καὶ Παλαιστίνῃ διάγοντος καὶ τὰ Χριστιανῶν φρονουῦντος, ὀρῶν τοῦτον ὁ Γαλλέριος Μαξιμιανὸς συνέσει ψυχῆς καὶ σώματος ῥώμη καὶ τῇ περὶ τὴν παιδευσιν εὐφυίᾳ προκόπτοντα μαντευσάμενός τε τοῦτον καταλυτὴν ἔσεσθαι τῆς τυραννίδος καὶ τῶν δογμάτων αὐτοῦ, δόλῳ θανατῶσαι τοῦτον ἐσκέφατο. θεῖα δὲ προμηθεῖα τὸν δόλον μαθὼν, ὡς Δαβίδ, φυγῇ τὴν σωτηρίαν πορίζεται καὶ πρὸς τὸν ἴδιον πατέρα διασώζεται, πολλὰ σὺν αὐτῷ τῷ Χριστῷ εὐχαριστῶν τῷ σώσαντι αὐτόν. ιη'. ς'. β'. ς'. η'. ε'. Τούτῳ τῷ ἔτει Θεοτέκνω γόητι πειθόμενος ὁ Γαλλέριος Μαξιμιανὸς ἐν τῷ θύειν τοῖς δαίμοσι καὶ λαμβάνειν χρησμούς, ὑποδύς τῷ ἄντρῳ ὁ Θεότεκνος χρησμόν, κατὰ Χριστιανῶν ἐγεῖραι διωγμόν, τούτῳ δέδωκεν. τὰ δὲ ὑπομνήματα τοῦ σωτῆρος ἐπλάσατο καὶ πανταχόσε ἐφ' ὕβρει ἀπέστειλε καὶ τοῖς γραμματοδιδασκάλοις τοὺς παῖδας δι'10 δάσκειν προσέταξεν, ὡς διαγελαῖσθαι τὸ καθ' ἡμᾶς μυστήριον παρασκευάζων. Περσῶν βασιλεὺς θ' Σαβῶρης ἔτη ο'. ιθ'. α'. γ'. ζ'. θ'. ς'. Τούτῳ τῷ ἔτει προστάγματα βασιλικά ἐδόθη, τὰς ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ ἐδαφίζεσθαι καὶ τὰς θείας βίβλους κατακαίεσθαι, ἱερεῖς δὲ καὶ πάντας Χριστιανούς βασάνοις παραδίδοσθαι καὶ θύειν εἰδώλοις ἀναγκάζεσθαι. καὶ ἦν οὗτος ὁ διωγμὸς πάντων φρικωδέστατος

ἀναριθμήτους μάρτυρας ἀποτελέσας. κ'. β'. δ'. η'. ι'. Τούτῳ τῷ ἔτει Διοκλητιανὸς καὶ Μαξιμιανὸς ὁ Ἐρκούλιος ἐξ ἀπονοίας τὴν βασιλείαν ἀπέθεντο ἰδιωτικὸν ἀναλαβόμενοι σχῆμα. καὶ Διοκλητιανὸς μὲν κατὰ Σάλωνα τῆς Δελματίας τὴν ἑαυτοῦ πόλιν ἰδιωτεύων βιοῖ, Ἐρκούλιος δὲ Μαξιμιανὸς ἐν Λυκαονίᾳ, πρότερον τὴν ἐπινίκιον ἐν Ῥώμῃ ἐπιτελέσαντες πομπὴν, ἐν ἧ' προεπόμπειον μὲν Ναρσέου τῶν ὀχημάτων τὸ πλῆθος καὶ αἱ τούτου γυναῖκες καὶ παῖδες καὶ ἀδελφαί· μετὰ ταῦτα δὲ ἀναχωρήσαντες διῆγον ἐφ' ἑαυτῶν, καταστήσαντες ἀντ' αὐτῶν βασιλεύειν τῆς μὲν ἐώας Γαλλέριον Μαξιμιανόν, τῶν δὲ ἐσπερίων μερῶν Κωνσταντίον, ὃς ὀλίγῳ μέρει τῆς ἀρχῆς ἀρκούμενος λίαν ἦν ἡμερος καὶ ἀγαθὸς τὸν τρόπον, καὶ οὐδὲν αὐτῷ πρὸς τὸ ταμιεῖον ἐσπουδάζετο· μᾶλλον γὰρ τοὺς ὑπηκόους θησαυροὺς ἔχειν ἐβούλετο. καὶ τοσοῦτον ἦν ἐγκρατὴς περὶ χρημάτων κτήσιν, ὥστε καὶ πανδήμους ἐπιτελεῖν ἑορτὰς καὶ πολλοὺς τῶν φίλων συμποσίοις τιμῶν ἠγαπᾶτο πάνυ παρὰ τῶν Γάλλων τῷ πικρῷ Διοκλητιανοῦ καὶ τῷ φονικῷ Μαξιμιανοῦ τοῦ Ἐρκουλίου συγκρινόντων, ὧν ἀπηλλάγησαν δι' αὐτοῦ. οὗτος τελευτᾷ ἐν Βρεττανίαις βασιλεύσας ἔτη ια', ἀναγορεύσας ἀντ' αὐτοῦ βασιλέα Κωνσταντῖνον τὸν πρωτότοκον υἱὸν αὐτοῦ ζῶν ἔτι ἐπ' ὄψει παντὸς τοῦ λαοῦ, περιόντων καὶ τῶν λοιπῶν αὐτοῦ παίδων τῶν ὁμοπατρίων Κωνσταντίνου, Κωνσταντίου, φημί, καὶ Ἀναβαλλιανοῦ, τοῦ καὶ Δαλματίου, 11 γεννηθέντων ἐκ Θεοδώρας, θυγατρὸς Ἐρκουλίου. ὁ γὰρ Κωνσταντῖνος ἐξ Ἑλένης ἦν, τῆς προτέρας γυναικὸς Κωνσταντίου. ὁ δὲ Κωνσταντίος, ὁ τούτων πατήρ, θυγατρίδης ἦν Κλαυδίου τοῦ βασιλέως, Γαλλέριος δὲ γαμβρὸς Διοκλητιανοῦ ἐπὶ θυγατρὶ Βαλερίᾳ. τότε Γαλλέριος Μαξιμιανὸς ἐπὶ Ἰταλίαν ἐλθὼν ἐχειροτόνησε καίσαρας δύο· καὶ ἐπέστησε Μαξιμιανὸν μὲν, τὸν ἴδιον υἱόν, κατὰ τὴν ἐψῶν, Σεῦηρον δὲ κατὰ τὴν Ἰταλίαν. οἱ δὲ ἐν Ῥώμῃ στρατιῶται ἀνηγόρευσαν Μαξέντιον, τὸν υἱὸν Μαξιμιανοῦ τοῦ Ἐρκουλίου, βασιλέα. ὅθεν ὁ Ἐρκούλιος εἰς ἐπιθυμίαν πάλιν τῆς βασιλείας ἀρθεὶς ἐπεχείρησε μὲν ἀποδῦσαι τὸν ἴδιον υἱὸν Μαξέντιον, ἐπεχείρησε δὲ δόλω τὸν γαμβρὸν Κωνσταντίον ἀνελεῖν. ἀλλὰ τῆς μὲν πρὸς τὸν υἱὸν ἐπιχειρήσεως ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν ἀπηλάθη, ἐν δὲ τῇ κατὰ τὸν γαμβρὸν ὑπὸ Φαύστης τῆς θυγατρὸς καταμηνυθεὶς ἀναιρεῖται κακῶς πράξας. Εὐσέβιος δὲ ὁ Καισαρεύς φησιν, ὅτι Διοκλητιανὸς παράφρων γενόμενος καὶ σὺν τῷ Ἐρκουλίῳ τὴν βασιλείαν ἀποθέμενος ἰδιωτικὸν βίον ἀνέλαβεν. καὶ ὁ μὲν ἀγχόνῃ τὸν βίον μετήλλαξεν, Διοκλητιανὸς δὲ νόσῳ μακρᾷ δαπανώμενος ἐμαράνθη. Γελάσιος δὲ ὁ Καισαρείας τῆς αὐτῆς ἐπίσκοπος φησιν, ὅτι μεταμεληθέντες καὶ πάλιν βασιλεῦσαι θελήσαντες ψήφῳ κοινῇ τῆς συγκλήτου ἀναιροῦνται. τούτων οὖν ἐκ μέσου γενομένων, καὶ τοῦ χριστιανόφρονος Κωνσταντίου τελευτήσαντος, τὴν βασιλείαν, ὡς προέφη, κατέσχον Κωνσταντῖνος Σεβαστὸς καὶ Μαξιμιανὸς ὁ Γαλλέριος. Κόσμου ἔτη εψϞζ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη ϞϞζ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἔτη λβ' α'. Περσῶν βασιλεὺς θ' Σαβῶρης ἔτη ο' γ'. Ῥώμης ἐπίσκοπος λβ' Σίλβεστρος ἔτη κη' ε'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος λ' Ζάβδας ἔτη ι' θ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος ιζ' Πέτρος ὁ μάρτυς ἔτη ια' ια'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Φιλόγονος ἔτη ε' α'. Τούτῳ τῷ ἔτει Κωνσταντῖνος ὁ θεϊότατος καὶ χριστιανικώτατος Ῥωμαίων ἐβασίλευσεν ἐν Γαλλίαις καὶ Βρεττανίᾳ. κατὰ τὸν αὐτὸν 12 οὖν χρόνον τέσσαρες οὗτοι συνεβασίλευον αὐτῷ, Μαξιμιανὸς ὁ Γαλλέριος σὺν δυσὶ καίσαρσι Σεῦηρῳ καὶ Μαξιμίνῳ, τῷ Γαλλερίου υἱῷ, καὶ Μαξεντίῳ, τῷ υἱῷ τοῦ Ἐρκουλίου, ἐν Ῥώμῃ ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν ἀναγορευθέντι βασιλεῖ. οὗτοι ἀλλήλους ὑπερβαλεῖν ἔσπευδον εἰς τὸν κατὰ Χριστιανῶν διωγμόν. Μαξέντιος δὲ ὁ τύραννος τὴν Ῥώμην ἀνόμως βασιλεύων πάνδεινα εἰργάσατο κακὰ, μοιχείας τῶν ἐν τέλει γυναικῶν, φόνους καὶ ἀρπαγὰς καὶ ὅσα τούτοις ὅμοια. κατὰ δὲ τὴν ἀνατολὴν Μαξιμίνος χεῖρονα διεπράττετο κακὰ, δύο κακῶν μεγίστων ἀνατολὴν καὶ δύσιν κληρωσαμένων καὶ τὸν

κατὰ Χριστιανῶν πόλεμον ἀναρριπιζόντων. τότε καὶ Λικίνιον καίσαρα Ῥωμαῖοι ἀνηγόρευσαν χαριζόμενοι Κωνσταντίνῳ γαμβρὸν αὐτοῦ ὄντα εἰς ἀδελφὴν Κωνσταντίαν καὶ ὑποκρινόμενον ψευδῶς τὴν καθ' ἡμᾶς εὐσεβίαν, Σευήρου δηλαδὴ τελευτήσαντος. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Πέτρος, ὁ ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας, ἐν τῇ φυλακῇ ὑπάρχων προστάγματι Μαξιμιανοῦ τοῦ Γαλλερίου καὶ Μαξιμίνου, τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, τὴν κεφαλὴν ἀποτμηθεὶς ἐνδόξως ἐμαρτύρησεν· ὅστις τὸν Ἄρειον διάκονον ὄντα τῆς αὐτοῦ ἐκκλησίας ἀκοινώνητον ἐποίησεν· ὅστις μετὰ ταῦτα κακοδόξου αἰρέσεως προστάτης γεγωνὼς πολλοὺς τῆς εὐσεβείας ἀπέστησεν. πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι ἐπὶ τούτων τῶν τυράννων τὸν ὑπὲρ Χριστοῦ μαρτυρικὸν στέφανον ἀνεδήσαντο, ὧν εἰσι Φιλίας ἐπίσκοπος Θμουέως τῆς Αἰγύπτου, Πηλεὺς καὶ Νεῖλος ἐπίσκοποι τῆς Αἰγύπτου, Ἄνθιμος ἐπίσκοπος Νικομηδείας, Τυραννίων ἐπίσκοπος Τύρου, Σιλουανὸς ἐπίσκοπος Ἑμέσης, καὶ Σιλουανὸς ἐπίσκοπος Γάζης, Λουκιανὸς πρεσβύτερος Ἀντιοχείας, Ζηνόβιος πρεσβύτερος Σιδῶνος, Πάμφιλος πρεσβύτερος Καισαρείας, καὶ ἄλλοι ἀναρίθμητοι. οὗτος ὁ Γαλλέριος Μαξιμιανὸς γυναικομανέστατος ἦν τοσοῦτον, ὥστε τοὺς ὑπ' αὐτὸν τελοῦντας μελετᾶν, ποῦ κρύψωσι 13 τὰς ἰδίας γαμετάς, ἐκτετηκῶς καὶ τῇ τῶν πλάνων δαιμόνων ἀπάτη, ὡς μὴ ἀνέχεσθαι τινος γεύσασθαι ἄνευ μαντείας. οὗτος πανωλεθρίαν Χριστιανῶν γενέσθαι προσέταξεν, οὐ τοσοῦτον διὰ τὴν ἑαυτοῦ ἀσεβίαν, ὅσον διὰ τὴν ἀρπαγὴν τῶν ὑπαρχόντων αὐτῶν. τοῦτον οὖν θεία δίκη μετῆλθε διὰ τὴν ἄμετρον ἀκολασίαν καὶ τὴν περὶ τοὺς Χριστιανούς ἀνύποιστον κάκωσιν. χαλεπὸν γὰρ ἔλκος κατὰ τὸ τῆς ἀκολασίας αὐτοῦ μόριον ἐκφυεὶν κρεῖττον πάσης ἀνθρωπίνης βοήθειας ἐτύγχανεν, νομῆς καταλαβούσης καὶ σκωλήκων φθορᾶς τοὺς τόπους. ἦν γὰρ καὶ πολύσαρκος. οὗτος ὑπολαβὼν, ὡς ἄρα διὰ τοὺς ἀδίκους φόνους πέπληκται, προστάγματα κατὰ παντὸς τόπου ὑπὲρ Χριστιανῶν ἔγραψε πᾶν κελεύων καταθυμίως πράττειν καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ εὐχεσθαι. οὗ γεγονότος, εὐθέως τοῦ χαλεπωτάτου πάθους τῇ εὐχῇ τῶν Χριστιανῶν θεραπευθέντος παρ' ἐλπίδα, μήπω δὲ τοῦ τραύματος καλῶς συνουλώσαντος, μειζρόνως ἐμαίνετο τῶν ἀθεμίτων ἐχόμενος πράξεων. ἀλλ' εὐθὺς πάλιν πόλεμοι καὶ ἐπαναστάσεις, λιμοὶ τε καὶ λοιμοὶ καὶ ἀύχμοι ἀθρόοι ἐπέσκηπτον, ὡς μὴ ἀρκεῖν θάψαι τοὺς ζῶντας τοὺς τεθνεώτας· κεραυνοὶ τε καὶ φόβητρα ἐξαπεστέλλετο, ὡς ἕκαστον ἑαυτοῦ μόνου φροντίζειν, καὶ τὰ πολλὰ τῶν προσταγμάτων ἄπρακτα διαμένειν. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἑρμών ἔτη θ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Ἀχιλλᾶς ἔτος α'. β'. δ'. ς'. α'. α'. β'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος ιθ' Ἀλέξανδρος ἔτη κγ'. γ'. ε'. ζ'. β'. α'. γ'. δ'. ς'. η'. γ'. β'. δ'. ε'. ζ'. θ'. δ'. γ'. ε'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Παυλῖνος ἔτη ε'. ς'. η'. ι'. ε'. δ'. α' Τούτῳ τῷ ἔτει Κωνσταντῖνος ὁ θειότατος εἰς τὴν κατὰ τῶν τυράννων διανέστη κατάλυσιν. Μαξέντιος δὲ ὁ δυσσεβὴς ναυσὶ γεφυρώσας τὸν παραρρέοντα τῇ Ῥώμῃ ποταμὸν παρετάξατο κατὰ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου. ὁ δὲ μέγας Κωνσταντῖνος ἐδεδίει τὰς Μαξεν14 τίου γοητείας βρέφη ἀνατεμόντος διὰ μαντείας ἀθεμίτους. ἐν πολλῇ δὲ ἀγωνίᾳ ὄντι ὥφθη αὐτῷ ἐν ὥρᾳ ἕκτη τῆς ἡμέρας ὁ τίμιος σταυρὸς ἐκ φωτὸς κατεσκευασμένος, ἔχων ἐπιγραφὴν· "ἐν τούτῳ νίκα." ἐπιστὰς δὲ αὐτῷ ὁ κύριος εἶπεν αὐτῷ ἐν ὁράματι τῆς νυκτός· "χρῆσαι τῷ δειχθέντι σοι, καὶ νίκα." τότε σταυρὸν σχεδιάσας χρυσοῦν, ὃς ἔστι μέχρι τῆς σήμερον, ἐκέλευσε προάγειν αὐτὸν ἐν τῷ πολέμῳ. καὶ συμβολῆς γενομένης ἠττήθησαν οἱ περὶ τὸν Μαξέντιον, ὧν οἱ πλείους ἀνηροῦντο. Μαξέντιος δὲ σὺν τοῖς λοιποῖς φεύγων, τῆς γεφύρας θεία δυνάμει διαρραγείσης, ἐν τῷ ποταμῷ καταποντίζεται, ὡς πάλαι Φαραῶ πανστρατί, ὥστε τὸν ποταμὸν πληρωθῆναι ἵππων σὺν ἀναβάταις πεπνιγμένοις. οἱ δὲ πολῖται τῆς Ῥώμης, ὡς αἰτησάμενοι αὐτὸν διαναστῆναι εἰς τὴν βοήθειαν αὐτῶν, λυτρωθέντες τῆς τοῦ πονηροῦ Μαξεντίου τυραννίδος, τὴν πόλιν στεφανώσαντες εἰσεδέξαντο μετὰ χαρᾶς τὸν νικητὴν Κωνσταντῖνον σὺν τῷ νικοποιῷ σταυρῷ

σωτήρα αὐτὸν ἀνευφημοῦντες. Κόσμου ἔτη εωγ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη τγ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἔτη λβ'. ζ'. Περσῶν βασιλεὺς θ' Σαβώρης ἔτη ο'. θ'. Ῥώμης ἐπίσκ. λβ' Σίλβεστρος ἔτη κη'. ια'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκ. λα' Ἑρμῶν ἔτη θ'. ς'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκ. ιθ' Ἀλέξανδρος ἔτη κγ'. ε'. Ἀντιοχείας ἐπίσκ. κβ' Παυλῖνος ἔτη ε'. β'. Τούτῳ τῷ ἔτει κρατήσας τὴν Ῥώμην Κωνσταντῖνος ὁ Θεοσυνέργητος πρὸ πάντων τὰ λείψανα τῶν ἁγίων μαρτύρων ἐκέλευσε συλλεγέντα ὁσία ταφῆ παραδοθῆναι. καὶ ἦσαν οἱ Ῥωμαῖοι ἄγοντες ἐπινίκιον ἑορτήν, γεραίροντες τὸν κύριον καὶ τὸν ζωοποιὸν σταυρὸν ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας καὶ Κωνσταντῖνον τὸν νικητὴν μεγαλύνοντες. η'. ι'. ιβ'. ζ'. ς'. γ'. θ'. ια'. ιγ'. η'. ζ'. δ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Μαξιμῖνος, ὁ υἱὸς Γαλλερίου, ἐπιπηδήσας καὶ ἑαυτῷ τὴν βασιλείαν ἐπιτρέψας αἰσχροῦς καταλύει τὸν βίον ἐν Κιλικίᾳ. ἀκούσας δὲ Μαξιμιανὸς ὁ Γαλλέριος, ὁ τούτου πατήρ, ὅτι Μαξέντιος, ὁ 15 υἱὸς Ἑρκουλίου, ἐν Ῥώμῃ ὑπὸ Κωνσταντῖνου τῆς δυνάμει τοῦ σταυροῦ κατεπτώθη, φοβηθεὶς τὸν κατὰ τῶν Χριστιανῶν ἀνήκε διωγμὸν. ι'. ιβ'. ιδ'. θ'. η'. ε'. Τούτῳ τῷ ἔτει Κωνσταντῖνος ὁ θειότατος σὺν Λικινίῳ καίσαρι ζήλω θεοῦ φερόμενος ἐπεστράτευσε κατὰ Μαξιμιανοῦ τοῦ Γαλλερίου τὴν ἑώραν διέποντος· κάκεῖνος ἀντιστρατευσάμενος ἀμέτρῳ πλήθει συνέβαλεν αὐτοῖς, πεπορθῶς ὡς ὁ Μαξέντιος μαντεύμασι δαιμόνων καὶ γοητικαῖς μαγανείαις. τοῦ δὲ ζωοποιοῦ σταυροῦ προάγοντος τῷ μεγάλῳ Κωνσταντῖνῳ, ἅμα τῇ προσβολῇ τραπείς ὁ τύραννος σὺν τῷ πλήθει κατασφαττομένῳ, τὴν βασιλικὴν ἐσθήτα ἀπέθετο καὶ στρατιωτικὸν περιθέμενος σχῆμα μετ' ὀλίγων εὐνουστάτων τε διαδράς ἀπὸ κώμης εἰς κώμην ὤχετο, καὶ τοὺς ἱερεῖς τῶν εἰδώλων καὶ μάντις ἀθροίσας καὶ τοὺς διαβεβοημένους ἐπὶ μαγείᾳ καὶ προφήτας αὐτοῦ ὡς ἀπατεῶνας κατέσφαξεν. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος λβ' Μακάριος ἔτη κ'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος κγ' Εὐστάθιος ἔτη ιη'. ια'. ιγ'. ιε' α'. θ'. α'. Τούτῳ τῷ ἔτει μέλλοντα τὸν εὐσεβέστατον Κωνσταντῖνον ζῶντα χειροῦσθαι τὸν Γαλλέριον Μαξιμιανὸν προλαβοῦσα θεία ὄργη κατέλαβε τοῦτον. φλοῶς γὰρ ἐκ βάθους τῶν σπλάγχθων καὶ μυελῶν αὐτῷ ἀναφθεῖσα μετ' ὀδύνης ἀνυποίστου πρηνῆ κατὰ τοῦ ἐδάφους ἀσθμαίνοντα διέθετο, ὡς ἀμφοτέρω τὰ ὄμματα αὐτοῦ ἐκπηδῆσαι καὶ τυφλὸν καταλιπεῖν τὸν ἀνόσιον, αἱ δὲ σάρκες αὐτοῦ συσσαπεῖσαι τῇ ἀμέτρῳ ἐκκαύσει τῶν ὀστέων ἀπέπιπτον. οὕτω κατασαπείς ἀπέρρηξε τὴν θεομάχον ψυχὴν. ιβ'. ιδ'. ις'. β'. ι'. β'. Τούτῳ τῷ ἔτει Λικινίῳ συμμαχήσαντι τῷ θείῳ Κωνσταντῖνῳ καὶ ὑποκρινομένῳ δολερῶς τὸν Χριστιανισμὸν ἀφορίσας μοῖραν τῆς Ῥωμαίων γῆς ἀπένειμεν, ἀναγορεύσας αὐτὸν βασιλέα, ἀπαιτήσας αὐτὸν συνθήκας μηδὲν κατὰ Χριστιανῶν πράττειν. ἐντεῦθεν ὁ τῶν τυράννων καθ' ἡμῶν χάριτι Χριστοῦ πέπαυται διωγμός. 16 ιγ'. ιε'. ιζ'. γ'. ια'. γ'. Κόσμου ἔτη εωι'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη τι'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἔτη λβ'. ιδ'. Περσῶν βασιλεὺς θ' Σαβώρης ἔτη ο'. ις'. Ῥώμης ἐπίσκ. λβ' Σίλβεστρος ἔτη κη'. ιη'. Βυζαντίου ἐπίσκ. α' Μητροφάνης ἔτη ι'. θ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκ. λβ' Μακάριος ἔτη κ'. δ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκ. ιθ' Ἀλέξανδρος ἔτη κγ'. ιβ'. Ἀντιοχείας ἐπίσκ. κγ' Εὐστάθιος ἔτη ιη'. δ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ὁ μέγας Κωνσταντῖνος πάσης Ῥωμαίων γῆς μονοκράτωρ γενόμενος πᾶσαν εἰς τὰ θεῖα μετήγαγε τὴν φροντίδα, ἐκκλησίας ἀνεγείρων καὶ φιλοτίμως ταύτας πλουτῶν ἐκ τοῦ δημοσίου λόγου. οὗτος πρῶτον νόμον ἔγραψε τοὺς τῶν εἰδώλων ναοὺς ἀποδίδοσθαι τοῖς τῷ Χριστῷ ἀφιερωμένοις (συνενομοθέτει δὲ αὐτῷ καὶ Κρίσπος ὁ υἱὸς αὐτοῦ)· δευτέρον δὲ Χριστιανούς μόνους στρατεύεσθαι ἐθνῶν τε καὶ στρατοπέδων ἄρχειν, τοὺς δὲ ἐπιμένοντας τῇ εἰδωλολατρείᾳ κεφαλικῶς τιμωρεῖσθαι· τρίτον τὰς πασχαλίους δύο ἑβδομάδας ἀπράκτους τελεῖν, τὴν τε πρὸ τῆς ἀναστάσεως καὶ τὴν μετ' αὐτήν. τούτων οὕτως ἐχόντων, εἰρήνη βαθεῖα καὶ γαλήνη κατέσχε τὴν οἰκουμένην καὶ ἀγαλλίασις τοὺς πιστοὺς, προστρεχόντων

ὁσημέραι πάντων τῶν ἔθνων τῇ πίστει Χριστοῦ καὶ βαπτιζομένων καὶ τὰ πατρῶα εἶδωλα συνθλαττόντων. τὸν δὲ πῆχυν τῆς ἀναβάσεως τοῦ κατὰ τὴν Αἴγυπτον ποταμοῦ Νείλου ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐνομοθέτησεν ἀναφέρεσθαι, καὶ οὐκ ἐν τῷ Σαραπίῳ, ὡς εἶθιστο τοῖς Ἑλλησιν. Λικίνιος δὲ πρὸ τοῦ τελείως μανῆναι εἰς Ἀντιόχειαν ἐλθὼν Θεότεκνον γόητα καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ μετὰ πολλὰς βασάνους ἀνειλεν. ιε'. ιζ'. ιθ'. ι'. ε'. ιγ'. ε'. Τούτῳ τῷ ἔτει Λικίνιος ἤρξατο κατὰ Χριστιανῶν διωγμὸν κινεῖν. καὶ πρῶτον μὲν τοὺς ἐν τῷ παλατίῳ Χριστιανούς ἐδίωξε λήθην λαβὼν τῆς τῶν πρὸ αὐτοῦ τυράννων καθαιρέσεως καὶ τῶν πρὸς τὸν μέγαν Κωνσταντῖνον συνθηκῶν. γυναικομανῶν δὲ καὶ ἀδικῶν 17 καὶ φονεῦων Χριστιανούς οὐκ ἐπαύετο· τούτῳ διὰ γραμμάτων ὁ θεῖος Κωνσταντῖνος κελεύσας ἀποστῆναι τῆς μανίας οὐκ ἔπεισεν. οὗτος καὶ Βασιλέα, τὸν ἐπίσκοπον Ἀμασειας, καί, ὡς τινές φασιν, καὶ τοὺς ἀγίους τεσσαράκοντα μάρτυρας καὶ ἄλλους πολλοὺς διὰ βασάνων τελειωθῆναι ἐποίησεν. Βυζαντίου ἐπίσκοπος Ἀλέξανδρος ἔτη κγ'. ις'. ιη'. κ'. α'. ς'. ιδ'. ς'. Τούτῳ τῷ ἔτει Ἄρειος, ὁ τῆς μανίας ἐπώνυμος, ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τὴν ἑαυτοῦ αἴρεσιν ἐπ' ἐκκλησίας ἐφανέρωσε καὶ σχίσμα εἰργάσατο, συνεργούντος αὐτῷ τοῦ πονηροῦ μὴ φέροντος βλέπειν τὴν εἰρήνην τῆς ἐκκλησίας. ἐγένετο δὲ καὶ σεισμὸς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ λαβρότατος, ὥστε πεσεῖν οἰκίας πολλὰς καὶ λαὸν πολὺν ὀλέσαι. ιζ'. ιθ'. κα'. β'. ζ'. ιε'. ζ'. Τούτῳ τῷ ἔτει μαθὼν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος τὴν τοῦ Ἀρείου κίνησιν σφόδρα λυπηθεὶς ἔγραψεν Ἀλεξάνδρῳ καὶ Ἀρείῳ κοινὴν ἐπιστολήν, συμβουλεύων καταλῦσαι τὴν πονηρὰν κίνησιν καὶ εἰρηνεῦσαι εἰς ἀλλήλους. ἀπέστειλε δὲ καὶ Ὅσιον, τὸν ἐπίσκοπον Κουδρούβης, ἐν Ἀλεξανδρείᾳ περὶ Ἀρείου καὶ ἐν τῇ ἀνατολῇ διορθοῦμενον τοὺς ἀνατολικούς ἐκ παλαιᾶς συνηθείας Ἰουδαϊκώτερον ἑορτάζοντας τὸ πάσχα. ὑπέστρεψε δὲ ἄπρακτος πρὸς ἀμφοτέρα. Τούτῳ τῷ ἔτει καὶ Κώνσταν, τὸν υἱὸν αὐτοῦ, Κωνσταντῖνος ὁ μέγας προεβάλετο καίσαρα καὶ ἀπέστειλεν εἰς Γαλλίας. ιη'. κ'. κβ'. γ'. η'. ις'. η'. Τούτῳ τῷ ἔτει, ὡς φασὶ τινες, Κωνσταντῖνος ὁ μέγας σὺν Κρίσπῳ, τῷ υἱῷ αὐτοῦ, ἐν Ῥώμῃ ὑπὸ Σιλβέστρου ἐβαπτίσθη, ὡς οἱ κατὰ τὴν πρεσβυτέραν Ῥώμην μέχρι σήμερον τὸν βαπτιστῆρα ἔχουσιν εἰς μαρτυρίαν, ὅτι ὑπὸ Σιλβέστρου ἐν Ῥώμῃ ἐβαπτίσθη μετὰ τὴν ἀναίρεσιν τῶν τυράννων. οἱ δὲ κατὰ τὴν ἀνατολήν ἐν Νικομηδείᾳ φασὶν αὐτὸν περὶ τὸν θάνατον ὑπὸ Εὐσεβίου τοῦ Νικομηδέως Ἀρειανοῦ βεβαπτίσθαι· ἔνθα καὶ ἔτυχεν αὐτὸν κοιμηθῆναι. ἀναβαλλόμενος γὰρ ἦν, φασὶν, τὸ βάπτισμα, ἐλπίζων ἐν τῷ Ἰορδάνῃ βαπτισθῆναι ποταμῷ. 18 ἔμοι δὲ ἀληθέστερον φαίνεται τὸ ὑπὸ Σιλβέστρου ἐν Ῥώμῃ βεβαπτίσθαι αὐτόν, καὶ τὰς ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ φερομένας διατάξεις πρὸς Μιλτιάδην πεπλασμένας εἶναι τοῖς Ἀρειανοῖς, δόξαν ἐντεῦθεν περιποιεῖσθαι σπουδάζουσιν ἑαυτοῖς, ἢ καὶ τὸν πανευσεβῆ βασιλέα κακίζειν ἐθέλουσιν, ἀβάπτιστον δεικνύντες ἐντεῦθεν, ὅπερ ἄτοπὸν ἐστὶ καὶ ψευδές. εἰ γὰρ οὐκ ἦν βεβαπτισμένος ἐν τῇ κατὰ Νίκαιαν συνόδῳ, λοιπὸν οὐδὲ μετελάμβανε τῶν θείων μυστηρίων, οὐδὲ συνήχετο τοῖς ἀγίοις πατράσιν, ὅπερ ἀτοπώτατόν ἐστι καὶ λέγειν καὶ φρονεῖν. ἄλλοι δὲ Ἀρειανοὶ καὶ Ἕλληνες ὡς νόθον διαβάλλουσι τὸν μέγαν Κωνσταντῖνον· ψεύδονται δὲ καὶ οὗτοι. ἢ γὰρ γενεαλογία αὐτοῦ βασιλικὴ ὑπῆρχε καὶ πρὸ Διοκλητιανοῦ. ὁ γὰρ πατὴρ αὐτοῦ Κωνσταντῖνος θυγατρίδης ἦν Κλαυδίου τοῦ βασιλέως καὶ ἐξ Ἑλένης τῆς πρώτης αὐτοῦ γυναικὸς ἔσχεν τὸν μέγαν Κωνσταντῖνον. εἶχε δὲ καὶ ἄλλους υἱοὺς ἐκ Θεοδώρας, τῆς θυγατρὸς Μαξιμιανοῦ τοῦ Ἐρκουλίου, ἀδελφῆς δὲ Μαξεντίου τοῦ κατὰ τὴν Ῥώμην τυραννήσαντος καὶ ἀναιρεθέντος ὑπὸ Κωνσταντίνου περὶ Μουλυΐαν τὴν γέφυραν (ὅτε καὶ τὸ τοῦ σταυροῦ σημεῖον ἐθεάσατο ἐν τῷ οὐρανῷ), καὶ Φαύστας, τῆς γαμετῆς τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου. καὶ μηδεὶς θαυμαζέτω, εἰ πρὸ τοῦ βαπτίσματος ἑλληνίζοντες δύο ἀδελφὰς ἔγημαν ὁ πατὴρ καὶ ὁ υἱός. εἰσι δὲ αἱ γενέσεις αὐτῶν οὕτως, ὡς ὑποτέτακται. 19 Κωνσταντῖνος [ὁ μέγας] ἐκ Θεοδώρας,

7

θυγατρὸς Ἐρκουλίου, γεννᾶ Κωνσάντιον, πατέρα Γάλλου καὶ Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου. Ἀναβαλλιανόν, τὸν καὶ Γάλλον Δαλμάτιον, ἐξ οὗ Δαλμάτιος ὁ νέος. Ἐκ δὲ Ἑλένης γεννᾶ Κωνσταντῖνον τὸν μέγαν καὶ μόνον. Ὁ δὲ μέγας Κωνσταντῖνος ἐκ Φαύστας, θυγατρὸς Ἐρκουλίου, γεννᾶ Κρίσπον. Κωνσταντῖνον. Κωνσάντιον. Κώνσταντα. καὶ Ἑλένην, γαμετὴν Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου. Κωνσταντίαν, γαμετὴν Λικινίου. Κόσμου ἔτη εωιέ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη τιέ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἔτη λβ'. ιθ'. Περσῶν βασιλεὺς Σαβώρης ἔτη ο'. κα'. Ῥώμης ἐπίσκ. λβ' Σίλβεστρος ἔτη κη'. κγ'. Βυζαντίου ἐπίσκ. β' Ἀλέξανδρος ἔτη κγ'. δ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκ. λβ' Μακάριος ἔτη κ'. θ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκ. ιθ' Ἀλέξανδρος ἔτη κγ'. ιζ'. Ἀντιοχείας ἐπίσκ. κγ' Εὐστάθιος ἔτη ιη'. θ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἰδὼν Κωνσταντῖνος ὁ εὐσεβῆς Λικίνιον μανικώτερον τῷ διωγμῷ χρώμενον καὶ ἐπιβουλήν κατὰ τοῦ εὐεργέτου 20 μελετῶντα ὀπλίζεται κατ' αὐτοῦ διὰ τε ξηρᾶς καὶ θαλάσσης· καὶ δὴ πολέμου δημοσίου κροτηθέντος κατὰ τὴν Βιθυνίαν, ζῶν συλλαμβάνεται ἐν Χρυσοπόλει καὶ εἰς τὰς χεῖρας Κωνσταντῖνου παραδίδοται. ὁ δὲ τῇ συνήθει φιλανθρωπία χρησάμενος χαρίζεται αὐτῷ τὴν ζωὴν καὶ εἰς Θεσσαλονίκην τοῦτον ἐκπέμπει φρουρεῖσθαι. μετ' οὐ πολὺ δὲ βαρβάρους μισθωσάμενος νεωτερίζειν ἤμελλεν, εἰ μὴ προγνοὺς τοῦτο ὁ πρῶτατος Κωνσταντῖνος διὰ ξίφους τοῦτον ἀποτμηθῆναι ἐκέλευσεν· καὶ οὕτω λοιπὸν τελείας ἀπήλαυσε γαλήνης τὰ πράγματα τῆς Χριστιανῶν πολιτείας, τῇ δυνάμει τοῦ ζωοποιῦ σταυροῦ γεγονότων ἐκποδῶν τῶν τυράννων, καὶ μόνου κρατήσαντος τοῦ θεοσυνεργήτου Κωνσταντῖνου τῆς τῶν Ῥωμαίων ἀρχῆς. καταστήσαντος οὖν τοὺς ἰδίους παῖδας καίσαρας ἀπήλαυσεν εἰρήνης. ἦν δὲ ἀνὴρ τὰ πάντα λαμπρός, δι' ἀνδρείαν ψυχῆς, δι' ὀξύτητα νοός, δι' εὐπαιδευσίαν λόγων, διὰ δικαιοσύνης ὀρθότητα, δι' εὐεργεσίας ἐτοιμότητα, διὰ ἀξιοπρέπειαν ὄψεως, διὰ τὴν ἐν πολέμοις ἀνδρείαν καὶ εὐτυχίαν, ἐν τοῖς βαρβαρικοῖς μέγας, ἐν τοῖς ἐμφυλίοις ἀήτητος, ἐν τῇ πίστει στερρὸς καὶ ἀσάλευτος. ὅθεν καὶ κατὰ πάντων τῶν πολεμίων ὑπηγάγετο τῇ εὐχῇ τὴν νίκην. διὸ καὶ κυριακὰ πρὸς ἐπιστροφὴν τῶν ἔθνων κατὰ τόπους εἰς τιμὴν τοῦ θεοῦ πεποίηκεν. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει καὶ Μαρτῖνος ἐσφάγη τυραννήσας μῆνας τρεῖς, καὶ Λικινιανός, ὁ υἱὸς Λικινίου, καίσαρ ἀπεδύθη ὑπὸ Κωνσταντῖνου. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Ναρσῆς, ὁ υἱὸς τοῦ τῶν Περσῶν βασιλέως, κατέδραμε τὴν Μεσοποταμίαν καὶ λαμβάνει πόλιν Ἄμιδαν. τούτῳ Κωνσταντῖνος ὁ καίσαρ, Κωνσταντῖνου παῖς, πολεμεῖ καὶ πταίσας ὀλίγα τέλος οὕτω τῆς μάχης ἐκράτησεν, ὡς καὶ αὐτὸν ἀνελεῖν τὸν Ναρσῆν. 21 Κόσμου ἔτη εωιζ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη τισ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἔτη λβ'. κ'. Περσῶν βασιλεὺς Σαβώρης ἔτη ο'. κβ'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Σίλβεστρος ἔτη κη'. κδ'. Βυζαντίου ἐπίσκοπος Ἀλέξανδρος ἔτη κγ'. ε'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Μακάριος ἔτη κ'. ι'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Ἀλέξανδρος ἔτη κγ'. ιη'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Εὐστάθιος ἔτη ιη'. ι'. Τούτῳ τῷ ἔτει εἰκοσαετηρὶς τῆς Κωνσταντῖνου τοῦ Αὐγούστου βασιλείας ἐτελέσθη. καὶ ἐγένετο ἡ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ πρώτη σύνοδος τῶν τῆς πατέρων, ὧν οἱ πολλοὶ θαυματουργοὶ τε καὶ ἰσάγγελοι ὑπῆρχον, τὰ στίγματα τοῦ Χριστοῦ ἐν τῷ σώματι φέροντες ἐκ τῶν προλαβόντων διωγμῶν. ἐν οἷς καὶ Παφνούτιος καὶ Σπυρίδων καὶ Μακάριος καὶ ὁ Νισιβηνὸς Ἰάκωβος, θαυματουργοὶ καὶ νεκροὺς ἀναστήσαντες καὶ πολλὰ παράδοξα ποιήσαντες. τῆς δὲ ἁγίας συνόδου ἐν Νικαίᾳ τῆς Βιθυνίας γενομένης, ἐξῆρχον αὐτῆς Μακάριος ὁ Ἱεροσολύμων καὶ Ἀλέξανδρος Ἀλεξανδρείας, ὑπὲρ δὲ τοῦ Ῥώμης Βίτων καὶ Βικέντιος παρήσαν. τῆς δὲ Ἀντιοχέων ἐκκλησίας χηρευούσης, ἡ σύνοδος Εὐστάθιον ἐκύρωσεν, τὸν ἐπίσκοπον Βεροίας τῆς Συρίας. Ἀλέξανδρος δέ, ὁ τοῦ Βυζαντίου, οὐ παρῆν ἐν τῇ συνόδῳ διὰ γῆρας βαθύτατον καὶ ἀσθένειαν σώματος· πρεσβύτεροι δὲ αὐτοῦ τὸν τόπον ἀνεπλήρωσαν. τότε καὶ Παῦλος ὁ Νεοκαισαρείας παρῆν τῇ συνόδῳ καὶ ἄλλο πλῆθος ἁγίων ἀνδρῶν

βίω καὶ λόγῳ διαπρεπόντων, περὶ ὧν μεγάλους ἐπαίνους ἐν τῷ τρίτῳ λόγῳ τῶν εἰς τὸν βασιλέα Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου ἔγραψεν. πᾶσι δὲ τὰ πρὸς χρεῖαν δαψιλῶς ὁ χριστιανικώτατος βασιλεὺς ἐχορήγει. αὕτη ἡ ἀγία καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος συνεργία τῆς ἀγίας καὶ ὁμοουσίου τριάδος Ἄρειον καθεῖλε καὶ τοὺς ὁμόφρονας αὐτοῦ, Εὐσέβιον τὸν Νικομηδείας καὶ Θεόγνιν τὸν Νικαίας καὶ τοὺς περὶ αὐτούς, χωρὶς Εὐσεβίου τοῦ Παμφίλου συνθεμένου τῇ φωνῇ τοῦ ὁμοουσίου πρὸς τὸ παρόν, καὶ τούτους ἐξορίαις παρέπεμψεν, συμπρόντος αὐτοῖς καὶ τοῦ πανευφήμου βασιλέως Κωνσταντίνου καὶ συνεργούντος ἐν πᾶσι τοῖς κατὰ θεόν, ἄλλους τε ἀντ' 22 αὐτῶν χειροτονηθῆναι ἐκέλευσε πίστεως τε ἔκθεσιν ἔγγραφον ἐξήνεγκε τὴν κατὰ πᾶσαν ἐκκλησίαν ὀρθοδόξων νῦν ἀπαγγελλομένην. τότε Ἄρειου τοῦ δυσσεβοῦς παρόντος ἐν τῇ συνόδῳ καὶ κρινομένου, Εὐσέβιος ὁ Νικομηδείας καὶ Θεόγνις καὶ Μάρης καὶ Νάρκισσος καὶ Θεόφαντος καὶ Πατρόφιλος ἀντεποιοῦντο Ἄρειου, οἱ συντάξαντες πίστεως λόγον βλάσφημον ἐπέδωκαν τῇ συνόδῳ. τοῦ δὲ διαρρηχθέντος, οἱ πεπονηκότες τοῦτον ἀντιστραφέντες κατεδίκασαν Ἄρειον χωρὶς Σεκούνδου Πτολεαΐδος τῆς Αἰγύπτου καὶ Θεωνᾶ τοῦ Μαρμαρικῆς, ὧν ἐκβληθέντων σὺν Ἄρειῳ καὶ ἀναθεματισθέντων, τὸ ἅγιον σύμβολον τῆς πίστεως ὑπηγόρευσαν ὑπογράφαντες ἅπαντες σὺν τῷ πανευσεβεῖ βασιλεῖ, καὶ εὐφήμησαν, καὶ οὕτω διελύθη ὁ σύλλογος. Τούτῳ τῷ ἔτει Κρίσπος, ὁ υἱὸς τοῦ βασιλέως, Χριστιανὸς ἐκοιμήθη· καὶ τὸ Βυζάντιον ἤρξατο κτίζεσθαι. Συνέστη οὖν ἡ ἀγία καὶ οἰκουμενικὴ πρώτη σύνοδος τῇ δωδεκάτῃ ἰνδικτιῶνι, ἔτει εἰκοστῷ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, μηνὶ Μαίῳ κ'. ἔγραψε δὲ ἐπιστολὴν ἐγκύκλιον ἡ σύνοδος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ Λιβύῃ καὶ Πενταπόλει, δι' ἧς ἐδήλωσε τὴν ἐκβολὴν Ἄρειου καὶ Σεκούνδου καὶ Θεωνᾶ· ἐσήμανε δὲ καὶ περὶ Μελετίου, ὥστε ἰδιάζειν ἐν τῇ ἰδίᾳ πόλει ἡσυχάζοντα, τοὺς δὲ ὑπ' αὐτοῦ χειροτονηθέντας μυστικωτέρᾳ χειροτονίᾳ βεβαιοῦσθαι. ἔγραψε δὲ καὶ περὶ τοῦ πάσχα μηκέτι μετὰ Ἰουδαίων αὐτὸ ποιεῖν, ἀλλὰ τῷ κατὰ Ἰταλίαν τύπῳ κατὰ τὴν κυριακὴν μᾶλλον ἡμέραν ἐορτάζοντας. ὁμοίως καὶ ὁ πανευσεβῆς βασιλεὺς ἐπιστολὰς ἔγραψε πανταχοῦ τὰ αὐτὰ κελευούσας καὶ βεβαιούσας τὰ παρὰ τῆς ἀγίας συνόδου ἐκφωνηθέντα, καὶ Ἄρειον ἅμα τοῖς ὁμόφροσιν αὐτοῦ ἀποκηρύττων, Πορφυριανούς τε αὐτούς ὀνομάζεσθαι, καὶ τὰ συγγράμματα αὐτῶν κατακαίεσθαι, καὶ τοὺς μὴ τοῦτο ποιοῦντας θανατοῦσθαι· ἐξέθετο δὲ καὶ νόμον βασιλικὸν οὕτω ταῦτα γενέσθαι. τῆς δὲ ἐορτῆς ἐνστάσης κατ' αὐτὸ τῆς εἰκοσαετηρίδος τῆς αὐτοῦ βασιλείας, πάντας τοὺς πατέρας εἰς ἐστίασιν προετρέψατο, συγκατακλιθεὶς αὐτοῖς καὶ λαμπρῶς τιμήσας αὐτούς· Παφνουτίου δὲ καὶ τῶν ὁμοίων ὁμολογητῶν τοὺς ἐξορυχθέντας ὀφθαλμούς καὶ τὰ πηρωθέντα μέλη ἐν τῷ διωγμῷ κατεφίλει, ἀγιασμὸν ἐξ αὐτῶν ποριζόμενος. 23 παρῆνει δὲ πᾶσι τοῖς ἐπισκόποις εἰρήνην ἄγειν καὶ τῶν κατὰ τοῦ πλησίον λοιδοριῶν ἀπέχεσθαι. τοὺς δὲ λιβέλλους, οὓς κατ' ἀλλήλων τινὲς ἐπίδεδώκασιν, πυρὶ κατέκαυσεν ὄρκῳ βεβαιῶν, ὡς, εἰ ἴδοι ἐπίσκοπον μοιχεύοντα, τῇ πορφυρίδι σκέπειν τοῦτον προθύμως. πολλὰ δὲ πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις δωρησάμενος καὶ τοῖς ἄρχουσι τῶν ἐθνῶν τιμᾶν τοὺς ἱερεῖς παρακελευσάμενος χαίροντας ἅπαντας ἐξαπέστειλεν. τοῦ δὲ βασιλέως ὑπὸ φιλοσόφων Ἑλλήνων ὀνειδισθέντος ἐν Βυζαντίῳ, ὡς οὐ πράττει καλῶς παρὰ τὰ ἔθη τῶν βασιλέων Ῥωμαίων νεωτερίζων τὴν θρησκείαν, ἔδοξε τῷ βασιλεῖ ἕνα τῶν φιλοσόφων Ἀλεξάνδρῳ τῷ ἐπισκόπῳ τοῦτον πρὸς τὸ διαλεχθῆναι μετ' αὐτοῦ παραπέμψαι. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος θεῖος μὲν ἦν ἀνὴρ, λόγων δὲ ἄπειρος. εἶπε δὲ τῷ διαλεκτικῷ φιλοσόφῳ γλωσσαλοῦντι· "ἐπιτάττω σοι ἐν ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ θεοῦ σιωπᾶν καὶ μὴ φθέγγεσθαι." ἅμα δὲ τῷ λόγῳ ἐφिमώθη καὶ γέγονεν ἄλαλος. τῷ δὲ ἐπισκόπῳ Ἱεροσολύμων Μακαρίῳ παρόντι ἐν τῇ συνόδῳ προσέταξεν ὁ βασιλεὺς ἐπανιόντι ἐρευνῆσαι τὸν τόπον τῆς ἀγίας ἀναστάσεως καὶ τὸν τοῦ

κρανίου Γολγοθᾶ καὶ τὸ ζωοποιὸν ξύλον. τῷ δ' αὐτῷ, ἔτει Ἑλένην, τὴν θεόφρονα αὐτοῦ μητέρα, ἔσπευε καὶ μονήταν ὡς βασιλίδι ἀπένειμεν. αὕτη δὲ ὀπτασίαν ἐώρακε κελεύουσαν αὐτῇ καταλαβεῖν τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ τοὺς ὑπὸ ἀνόμων καταχωσθέντας θείους τόπους εἰς φῶς ἀγαγεῖν. ἡ δὲ τὸν παῖδα Κωνσταντῖνον ἠτήσατο τὰ θεόθεν αὐτῇ κελευσθέντα πληρῶσαι. ὁ δὲ τὴν ὑπακοὴν πεποίηκεν. θεῖω δὲ νεύματι κινούμενος ὁ εὐσεβὴς Κωνσταντῖνος πόλιν εἰς ἴδιον ὄνομα κτίσαι βουλευθεὶς ἐν τῷ πρὸ τοῦ Ἰλίου πεδίῳ ὑπὲρ τὸν Αἴαντος τάφον, οὗ δὴ φασι τὸν ναύσταθμον ἐσχηκέναι τοὺς ἐπὶ Τροίαν στρατεύσαντας Ἑλληνας, θεὸς κατ' ὄναρ αὐτῷ ἐκέλευσεν ἐν τῷ Βυζαντίῳ κτίσαι τὴν νῦν Κωνσταντινούπολιν· ἦν καὶ φιλοτίμως δειμάμενος οἴκοις περιφανέσιν, τοὺς ἀπὸ Ῥώμης ἀξιολόγους μετώκισεν, καὶ ἐξ ἄλλων τόπων κατὰ γένος ἐπιλεξάμενος καὶ οἴκους μεγάλους αὐτοῖς χαρισάμενος οἰκῆσαι τὴν πόλιν πεποίηκεν. τότε δὴ τὸν ναὸν τῆς ἀγίας Εἰρήνης καὶ τῶν ἀποστόλων καὶ τοῦ ἀγίου Μωκίου καὶ τοῦ ἀρχαγγέλου ἐν 24 τῷ Ἀνάπλω ὁ φιλόχριστος βασιλεὺς ὠκοδόμησεν, τοὺς δὲ τῶν Ἑλλήνων εἰδωλικούς ναοὺς καταλύεσθαι προσέταξε καὶ ἐκκλησίας οἰκοδομεῖσθαι. τότε κατεσκάφη ὁ ἐν Αἰγαῖς Ἀσκληπιοῦ ναὸς καὶ ὁ ἐν Ἀφάκοις τῆς Ἀφροδίτης καὶ πολλοὶ ἕτεροι. καὶ τὰς τούτων προσόδους ταῖς ἐκκλησίαις ἐδώρησατο. τότε πολλὰ ἔθνη τῷ βαπτίσματι προσῆλθον τοῖς θαύμασι τοῖς γινομένοις ὑπὸ τῶν αἰχμαλώτων τῶν ἐπὶ Γαλιήνου τοῦ βασιλέως αἰχμαλωτισθέντων ἱερέων πρότερον ἐκ τῶν ἐπιδραμόντων τοῖς Ῥωμαίοις Γόθων καὶ Κελτῶν καὶ Γαλατῶν τῶν ἐσπερίων. καὶ νῦν δὲ ἐπὶ τοῦ νικητοῦ Κωνσταντίνου πλεῖστα τῶν ἐθνῶν ἐφωτίσθησαν τῷ Χριστῷ προσδραμόντα. Ἴνδοι οἱ ἐνδότεροι ἐπίστευσαν τῷ Χριστῷ, Μερωπίου φιλοσόφου Τύρου Αἰδέσιον καὶ Φρουμέντιον τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λαβόντος καὶ εἰσελθόντος ἐκεῖ ἱστορῆσαι τοὺς τόπους καὶ διδάξαντος αὐτοὺς τὸν λόγον τοῦ θεοῦ. πρῶτον ἐπίσκοπον Φρουμέντιον χειροτονεῖ Ἀθανάσιος ἐν αὐτοῖς. ὁμοίως καὶ Ἰβηρες ἐπὶ αὐτοῦ ἐπίστευσαν τὰ ὑπὸ τῆς αἰχμαλώτου γυναικὸς Χριστιανῆς ὄρωντες γινόμενα θαύματα καὶ τὴν ἐπιπεσοῦσαν ἀχλὺν τῷ βασιλεῖ αὐτῶν κυνηγοῦντι. ταῦτα Ῥουφῖνος ἱστορεῖ παρὰ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως τῶν Ἰβήρων Βακκουρίου ἀκηκῶς. ὁμοίως καὶ Ἀρμένιοι τελειῶς ἐπὶ αὐτοῦ ἐπίστευσαν, διὰ Τηριδάτου βασιλέως αὐτῶν καὶ Γρηγορίου ἐπισκόπου αὐτῶν τὴν σωτηρίαν δεξάμενοι. τότε καὶ Δωρόθεος, ἐπίσκοπος Τύρου, ὁ ἐπὶ Διοκλητιανοῦ πολλὰ κακοπαθήσας καὶ ἐξορίας καὶ βάσανα ὑπομείνας, ἤκμαζεν, πλεῖστα συγγράμματα καταλιπὼν Ῥωμαϊκὰ καὶ Ἑλληνικὰ, ὡς ἀμφοτέρων γλωσσῶν ἐμπειρότατος καὶ πολυῖστωρ δι' εὐφυΐαν γενόμενος. οὗτος ἀκριβῶς καὶ περὶ τῶν ἐπισκόπων τοῦ Βυζαντίου καὶ ἄλλων πολλῶν τόπων διεξῆλθεν. ὁ αὐτὸς ἐπανελθὼν ἐκ τῆς ἐξορίας καὶ ἐν τῇ συνόδῳ εὐρεθεὶς, καταλαβὼν τὴν ἰδίαν παροικίαν διήρκεσεν ἕως Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου. καὶ ἐπειδήπερ οὐ προφανῶς ἀλλὰ κρυπτῶς διὰ τῶν ἀρχόντων ὁ μιὰρὸς ἀνὴρ εἰς τοὺς Χριστιανούς παροίνοι, πάλιν ὁ μακάριος Δωρόθεος κατέλαβε τὴν Ὀδυσσόπολιν, ἔνθα καὶ συσχεθεὶς ὑπὸ τῶν ἀρχόντων Ὀυλιανοῦ καὶ πολλοὺς ὑπομείνας αἰκισμοὺς ἐν βαθυτάτῳ γήρᾳ διὰ τὴν εἰς Χριστὸν ὁμολογίαν ταῖς βασάνοις ἐναπέθανεν ρζ' ἐτῶν ἤδη τυγχάνων. 25 Κόσμου ἔτη εωιζ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη τιζ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἔτη λβ'. κα'. Περσῶν βασιλεὺς Σαβώρης ἔτη σ'. κγ'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Σίλβεστρος ἔτη κη'. κε'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Ἀλέξανδρος ἔτη κγ'. ς'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Μακάριος ἔτη κ'. ια'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Ἀλέξανδρος ἔτη κγ'. ιθ'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Εὐστάθιος ἔτη ιη'. ια'. Τούτῳ τῷ ἔτει Ἰουδαῖοί τε καὶ Πέρσαι τὸν χριστιανισμὸν ὀρωντες ἀκμάζοντα κατὰ τὴν Περσίδα διαβάλλουσι Σαβώρη, βασιλεῖ Περσῶν, Συμεῶνα, τὸν ἀρχιεπίσκοπον Κτησιφῶντος, καὶ τὸν Σελευκείας, ὡς φίλους τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων καὶ μηνυτὰς τῶν Περσικῶν πραγμάτων· ὥστε διωγμοῦ μεγάλου

έν Περσίδι κινηθέντος πλείστοι τῷ ὑπὲρ Χριστοῦ μαρτυρίῳ κατεκοσμήθησαν, έν οἷς καὶ Οὐσθαξάδης, παιδαγωγὸς Σαβῶρου, καὶ Συμεὼν ὁ ἀρχιεπίσκοπος καὶ πρὸς ἄλλοις πολλοῖς ἑκατὸν κληρικοὶ καὶ ἐπίσκοποι έν ἡμέρᾳ μιᾷ ἔμαρτύρησαν καὶ πολλὰ πλήθη ἀναρίθμητα. ἐκ δὲ τῶν πολλῶν τοὺς ἐπίσημους ἠ΄ χιλιάδας ἠρίθμησαν μαρτύρων βασάνοις φρικώδεσι καὶ ξέναις τῆς φύσεως τελειωθέντας ὑπὸ Σαβῶρου τοῦ ἀθεωτάτου. τότε καὶ Ἀκεψιμᾶς ἐπίσκοπος καὶ Ἀειθαλᾶς πρεσβύτερος καὶ Τερβουλία, ἡ ἀδελφὴ Συμεὼν τοῦ ἀρχιεπισκόπου, σὺν ἑτέραις πλείσταις ἔμαρτύρησαν. Κωνσταντῖνος δέ, ὁ θεϊότατος βασιλεὺς, Σαβῶρη διὰ γραμμάτων παρήνει φείσασθαι Χριστιανῶν αἰτῶν καὶ παύσασθαι τῆς τοσαύτης ὠμότητος· ἢ τις ἐπιστολὴ θαυμασίως συντέτακται καὶ θεϊότατα· ἀλλ' οὐκ ἔπεισεν. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Ἑλένη τὴν μακαρίαν μετὰ χρημάτων καὶ στρατευμάτων ἀπέστειλεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα ὁ θεῖος Κωνσταντῖνος πρὸς τὸ ἀναζητῆσαι τὸν ζωοποιὸν τοῦ κυρίου σταυρόν. Μακάριος δέ, ὁ πατριάρχης Ἱεροσολύμων, συναντήσας τῇ βασιλίδι μετὰ τῆς δεούσης τιμῆς τὴν ζήτησιν τοῦ ποθουμένου ζωοποιῦ ξύλου ἐποίητο σὺν αὐτῇ μεθ' ἡσυχίας καὶ προσευχῶν σπουδαίων καὶ νηστείας. 26 τούτων δὲ γενομένων, ἐφάνη συντόμως θεόθεν ὁ τόπος τῷ αὐτῷ Μακαρίῳ δειχθεὶς, έν ᾧ ἴδρυτο τῆς ἀκαθάρτου δαίμονος Ἀφροδίτης ὁ ναὸς καὶ τὸ ἄγαλμα· ὃν τῇ βασιλικῇ αὐθεντία χρωμένη συντόμως καθεῖλεν ἡ θεόστεπτος Ἑλένη διὰ πλήθους τεχνιτῶν ἐκ βάθρων κατασκάψασα καὶ τὸν χοῦν ἀπορρίψασα, ὑπὸ Ἀδριανοῦ Αἰλίου πάλαι κτισθέντα πολυτελῶς. αὐτίκα δὲ τὸ ἅγιον μνήμα καὶ ὁ τόπος τοῦ κρανίου ἀνεδείχθησαν, καὶ πρὸς ἀνατολὴν σύνεγγυς τούτων τρεῖς σταυροὶ κεχωσμένοι· ἐρευνήσαντες δὲ εὗρον καὶ τοὺς ἡλούς. ἀμηχανούντων· δὲ πάντων, ποῖος ἄρα εἶη ὁ δεσποτικὸς σταυρὸς, καὶ σφόδρα τῆς μακαρίας Ἑλένης λυπούμενης, ὁ Μακάριος φερώνυμος ἐπίσκοπος διὰ πίστεως ἔλυσεν τὸ ζητούμενον. ἀπεγνωσμένη γάρ τινι γυναικὶ τῶν ἐμφανῶν καὶ σχεδὸν τεθνηκυῖα προσαγαγὼν ἑκάτερον τῶν σταυρῶν τὸν δεσποτικὸν διέγνω. μόνον γὰρ ἤγγισε τῇ ἀσθενούσῃ ἡ σκιά αὐτοῦ, καὶ εὐθύς ἡ ἄπνους καὶ ἀκίνητος θεία δυνάμει παραχρῆμα ἀνεπήδησε δοξάζουσα τὸν θεὸν μεγάλη φωνῇ. ἡ δὲ πανευσεβῆς Ἑλένη μετὰ φόβου καὶ πολλῆς χαρᾶς ἀνελομένη τὸ ζωοποιὸν ξύλον μέρος μὲν αὐτοῦ σὺν τοῖς ἡλοῖς ἤγαγε πρὸς τὸν παῖδα, τὸ δὲ λοιπὸν εἰς ἀργυροῦν καταθεμένη γλωσσόκομον παρέδωκε τῷ ἐπισκόπῳ Μακαρίῳ εἰς μνημόσυνον ταῖς μετέπειτα γενεαῖς. τότε δὲ καὶ ἐκκλησίας ἐκέλευσε κτισθῆναι έν τε τῷ ἀγίῳ μνήματι καὶ έν τῷ κρανίῳ καὶ ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἑαυτῆς υἱοῦ, ένθα εὐρέθη τὸ ζωοποιὸν ξύλον, καὶ έν Βηθλεὲμ καὶ έν τῷ ὄρει τῶν ἐλαιῶν· καὶ οὕτως ἐπανῆλθε πρὸς τὸν πανεύφημον Κωνσταντῖνον ὁ δὲ δεξάμενος αὐτὴν μετὰ χαρᾶς τὴν μὲν τοῦ ζωοποιῦ ξύλου μοῖραν έν χρυσῇ θήκῃ παρέθετο, παραδοὺς τῷ ἐπισκόπῳ εἰς τήρησιν· τῶν δὲ ἡλῶν τοὺς μὲν εἰς τὴν ἑαυτοῦ περικεφαλαίαν ἐχάλκευσεν, τοὺς δὲ ἀνέμιξε τῷ σαλιβαρίῳ τοῦ ἵππου αὐτοῦ, ἵνα πληρωθῇ τὸ ρῆθὲν διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος· "έν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται τὸ ἐπὶ τὸν χαλινὸν τοῦ ἵππου ἅγιον τῷ κυρίῳ παντοκράτορι." ὁ δὲ αὐτὸς πανεύφημος Κωνσταντῖνος ἔγραψε τῷ φερωνύμῳ Μακαρίῳ ἐπισπεύδειν τὴν οἰκοδομὴν, καὶ ἄρχοντα τοῦ ἔργου ἀπέστειλε μετὰ δαψιλείας χρημάτων, κελεύσας οὕτω κτισθῆναι τοὺς ἀγίους τόπους, ὡς μὴ εἶναι τοιαύτην καλλονὴν έν ὄλῃ τῇ οἴκου²⁷ μένῃ, γράψας καὶ τοῖς ἡγεμόσι τῆς ἐπαρχίας συνδραμεῖν τοῖς ἔργοις σπουδαίως ἐκ τοῦ δημοσίου λόγου. ἦν δὲ ὁ βασιλεὺς φαιδρῶς ἐορτάζων καὶ εὐχαριστῶν τῷ θεῷ τῷ ποιήσαντι τοιαῦτα ἀγαθὰ έν τοῖς χρόνοις αὐτοῦ. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει καὶ ὁ φερώνυμος Μακάριος, ὁ πατριάρχης Ἱεροσολύμων, ἐκοιμήθη έν εἰρήνῃ, καὶ διεδέξατο τὸν θρόνον αὐτοῦ Μάξιμος, πρᾶος ἀνὴρ καὶ ἐπίσημος, πολλὰς βασάνους ὑποστὰς διὰ τὸν θεὸν έν τῷ διωγμῷ καὶ τὸν δεξιὸν ὀφθαλμὸν ἀπολέσας. Κατ' αὐτὸν τὸν καιρὸν καὶ ἡ μακαρία Ἑλένη ἐκοιμήθη έν κυρίῳ ἐτῶν π' πολλὰ

έντειλαμένη τῷ υἱῷ περὶ τῆς εἰς Χριστὸν εὐσεβείας. ἐτάφη δὲ ἐν τῷ ναῷ τῶν ἁγίων ἀποστόλων ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὃν ἔκτισεν ὁ υἱὸς αὐτῆς Κωνσταντῖνος εἰς τὸ θάπτεσθαι τοὺς τελευτῶντας βασιλεῖς Χριστιανούς. πρώτη δὲ ἐτάφη ἐν αὐτῷ ἡ μακαρία Ἑλένη, μνήμαις φαιδραῖς καὶ παννυχίσι τιμηθεῖσα. αἱ δὲ ἐν Ἱεροσολύμοις ἱεραὶ παρθένοι, ἃς ἐστιῶσα δι' ἑαυτῆς, ὡς θεράπεινα, ταῖς τραπέζαις διηκόνει ἢ θεόφρων Ἑλένη, διὰ παντὸς θείαις μνήμαις αὐτὴν ἐμακάριζον. Εὐσεβίῳ δὲ τῷ Παμφίλου βίβλους ἱεράς κατασκευάσαι ὁ βασιλεὺς προσέταξε λόγῳ τῶν ἐκκλησιῶν Κωνσταντινουπόλεως παρασχὼν αὐτῷ καὶ δημόσια χρήματα. Κόσμου ἔτη εωιή'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη τη'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἔτη λβ'. κβ'. Περσῶν βασιλεὺς Σαβώρης ἔτη ο'. κδ'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Σίλβεστρος ἔτη κη'. κς'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Ἀλέξανδρος ἔτη κγ'. ζ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Μακάριος ἔτη κ. ιβ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Ἀλέξανδρος ἔτη κγ'. κ'. Ἀντιοχείας ἐπίσκ. κγ' Εὐστάθιος ἔτη ιη'. ιβ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Κωνσταντῖνος νικητῆς εὐσεβέστατος κατὰ Γερμανῶν καὶ Σαρματῶν καὶ Γότθων στρατεύσας νίκην ἤρατο κραταίαν διὰ τῆς 28 τοῦ σταυροῦ δυνάμεως, καὶ τούτους ἐρημώσας εἰς ἐσχάτην αὐτοὺς κατήγαγε δουλείαν. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει καὶ Δρεπάναν ἐπικτίσας εἰς τιμὴν Λουκιανοῦ τοῦ ἐκεῖσε μάρτυρος ὁμώνυμον τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἑλενόπολιν κέκληκεν. τῷ συμβόλῳ τῆς ἐκτεθείσης ἐν Νικαίᾳ ὑπὸ τῶν πατέρων πίστεως πᾶσαν ὀρθοδοξίαν Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου μαρτυρεῖ γράφων τοῖς ἑαυτοῦ πολίταις καὶ ἐρμηνεύων τὰ ῥήματα πρὸς τὴν διάνοιαν. Ἀθανάσιος δὲ ἐν τῇ πρὸς Ἄφρους ἐπιστολῇ μαρτυρεῖ τῷ Παμφίλου ὡς δεξαμένῳ τὴν φωνὴν τοῦ ὁμοουσίου. ὁ δὲ Θεοδώρητός φησιν ὅτι Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου σύμφρων τῶν Ἀρειανῶν ὑπῆρχεν, Εὐσεβίου τοῦ Νικομηδείας καὶ τῶν σὺν αὐτῷ, ὅθεν καὶ τῇ καθαιρέσει τοῦ θείου Εὐσταθίου Ἀντιοχείας συνέδραμεν, μεθ' ὧν καὶ τὸν βασιλέα πείσας δικαίως αὐτὸν καθαιρεῖσθαι ἐν τῷ Ἰλλυρικῷ παρεσκεύασεν αὐτὸν ἐξορισθῆναι. κγ'. κέ'. κζ'. η'. ιγ'. κα'. ιγ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐν Ἀντιοχείᾳ τὸ ὀκτάγωνον κυριακὸν ἤρξατο οἰκοδομεῖσθαι. κδ'. κς'. κη'. θ'. ιδ'. κβ'. ιδ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Κωνσταντῖνος ὁ εὐσεβὴς τὸν Δανουβιν περάσας γέφυραν ἐν αὐτῷ λιθίνην πεποίηκε καὶ τοὺς Σκύθας ὑπέταξεν. Ῥώμης ἐπίσκοπος λβ' Μάρκος ἔτη β'. κέ'. κζ'. α'. ι'. ιέ'. κγ'. ιέ'. Τούτῳ τῷ ἔτει κτίζων Κωνσταντῖνος ὁ εὐσεβὴς τὴν Κωνσταντινούπολιν Ῥώμην νέαν χρηματίζειν ταύτην ἐθέσπισε καὶ σύγκλητον ἔχειν ἐκέλευσεν, στήσας καὶ πορφυροῦν κίονα καὶ ἐπάνω αὐτοῦ ἀνδριάντα ἑαυτοῦ ἀπὸ τοῦ τόπου, οὗ ἤρξατο οἰκοδομεῖν τὴν πόλιν, ἐπὶ τὸ δυτικὸν μέρος τῆς ἐπὶ Ῥώμην ἐξιούσης πύλης, κοσμήσας τὴν πόλιν καὶ κομίσας ἐν αὐτῇ ἀπὸ πάσης ἐπαρχίας καὶ πόλεως, εἴ τι ἔργον ἦν εὐκοσμίας καὶ ἀνδριάντων καὶ χαλκοῦ καὶ μαρμάρου. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος ἔτη μς'. κς'. κη'. β'. ια'. ις'. α'. ις'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπέτεινε Κωνσταντῖνος ὁ εὐσεβὴς τὴν κατὰ τῶν εἰδώλων καὶ τῶν ναῶν αὐτῶν κατάλυσιν, καὶ κατὰ τόπους ἠφανίζοντο· καὶ αἱ πρόσοδοι αὐτῶν ταῖς ἐκκλησίαις τοῦ θεοῦ ἀπεδίδοντο. 29 Κόσμου ἔτη εωκγ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη τκγ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἔτη λβ'. κζ'. Περσῶν βασιλεὺς Σαβώρης ἔτη ο'. κθ'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Ἰούλιος ἔτη ιέ'. α'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Ἀλέξανδρος ἔτη κγ'. ιβ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Μακάριος ἔτη κ'. ιζ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος ἔτη μς'. β'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Εὐστάθιος ἔτη ιη'. ιζ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἡ ἐν Νικομηδείᾳ βασιλικὴ πυρὶ θείῳ κατεφλέχθη. κη'. λ'. β'. ιγ'. ιη'. γ'. ιη'. Τούτῳ τῷ ἔτει, μελλούσης τῆς ἐβδόμης ἰνδικτιῶνος ἐπιλαμβάνεσθαι, λιμὸς ἐγένετο ἐν τῇ ἀνατολῇ ἐπικρατήσας σφοδρότερον, ὥστε κώμας κατὰ τὸ αὐτὸ ἐν ὄχλῳ πολλῶ συναγομένης ἐπὶ τῆς χώρας Ἀντιοχέων καὶ τῆς Κύρου ἐπέρχεσθαι κατ' ἀλλήλων καὶ ἀρπάζειν μὲν ὡς ἐν νυκτὶ ταῖς ἐφόδοις, ἔσχατον δὲ ἐν ἡμέρᾳ ἐπεισιέναι εἰς τοὺς σιτοβολῶνας καὶ ἐν ταῖς

ἀποθήκαις καὶ πάντα πραιδεύοντας ἀρπάζειν καὶ ἀναχωρεῖν, γενέσθαι δὲ τὸν μόδιον τοῦ σίτου ὑ' ἀργυρίων. ὁ δὲ μέγας Κωνσταντῖνος σιτομέτριον ταῖς ἐκκλησίαις κατὰ πόλιν ἐχαρίσατο εἰς διατροφήν διηνεκῶς χήραις καὶ ξενοδοχείοις πέννησί τε καὶ τοῖς κληρικοῖς. ἡ δὲ ἐν Ἀντιοχείᾳ ἐκκλησία ἐλάμβανε σίτου μοδίους τρισμυρίους ἑξακισχιλίους. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει, σεισμοῦ λαβροτάτου γενομένου ἐν Κύπρῳ, Σαλαμίνα πόλις κατέπεσε καὶ ἰκανὴν πληθὺν διέφθειρεν. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Εὐλάλιος ἔτη γ'. κθ'. λα'. γ'. ιδ'. ιθ'. δ. α'. Τούτῳ τῷ ἔτει Δαλμάτιος καῖσαρ ἀνηγορεύθη. Καλόκαιρος δὲ ἐν Κύπρῳ τῇ νήσῳ τυραννήσας οὐκ ἀντέσχε τῇ Ῥωμαίων προσβολῇ· καὶ ἠττηθεὶς ἅμα τοῖς αἰτίοις ἀνηρέθη ἐν Ταρσῷ τῆς Κιλικίας καυθεὶς ζῶν ὑπὸ Δαλματίου καῖσαρος. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει καὶ Ἄρειος ἐκ τῆς ἑξορίας ἀνακληθεὶς δι' ἐπιπλάστου δῆθεν μετανοίας καὶ εἰς Ἀλεξάνδρειαν πεμφθεὶς οὐκ ἐδέχθη ὑπὸ Ἀθανασίου. λ'. λβ'. δ'. ιε'. κ'. ε'. β'. Τούτῳ τῷ ἔτει Κωνσταντίνου τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ νικητοῦ ἤχθη τριακονταετηρὶς πάνυ φιλοτίμως. καὶ ἐφάνη ἀστὴρ 30 ἐν Ἀντιοχείᾳ ἐν ἡμέρᾳ ἐν τῷ οὐρανῷ κατὰ τὸ ἀνατολικὸν μέρος καπνίζων σφόδρα ὡς ἀπὸ καμίνου, ἀπὸ ὥρας τρίτης ἕως ὥρας πέμπτης. ὁ δὲ Ἄρειος σὺν τῷ Νικομηδείας Εὐσεβίῳ καὶ τοῖς ὁμόφροσιν αὐτοῦ διανέστησαν μεθ' ὄρκων λιβέλλους ὀρθοδοξίας ἐπιδεδωκότες τῷ βασιλεῖ διψῶντι τὴν τῶν διηρημένων ἔνωσιν· καὶ ἔπεισαν αὐτὸν ὅτι ὁμοφρονοῦσι τοῖς ἐν Νικαίᾳ πατράσιν, ψευδόμενοι. τούτοις παραπεισθεὶς ὁ βασιλεὺς ἠγανάκτησε κατὰ Ἀθανασίου, ἐφ' οἷς Ἄρειον καὶ Εὐζώϊον οὐκ ἐδέξατο τοὺς ὑπὸ Ἀλεξάνδρου καθαιρεθέντας, διακόνου ὄντος τότε Εὐζώϊου. εὐρῶν δὲ ἀφορμὴν ὁ Εὐσέβιος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἠγωνίζοντο κατὰ Ἀθανασίου ὡς προμάχου τῆς ὀρθῆς πίστεως. Κόσμου ἔτη εωκζ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη τκζ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἔτη λβ'. λα'. Περσῶν βασιλεὺς Σαβῶρης ἔτη ο'. λγ'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Ἰούλιος ἔτη ιε'. ε'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Ἀλέξανδρος ἔτη κγ'. ις'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Μάξιμος ἔτη ς'. α'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος ἔτη μς'. ς'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Εὐλάλιος ἔτη γ'. γ'. Τούτῳ τῷ ἔτει τὴν ἀγανάκτησιν τοῦ βασιλέως τὴν κατὰ Ἀθανασίου γενομένην διὰ τὸ μὴ δέξασθαι Ἄρειον καὶ Εὐζώϊον μετὰ τὴν ἐπίπλαστον δῆθεν ἐπιστροφὴν οἱ περὶ τὸν Νικομηδείας Εὐσέβιον ἅμα τοῖς Μελιτιανοῖς ὄργανον κακίας εὐρόντες τὰ κατὰ Ἀθανασίου συνεσκεύαζον. καὶ πρῶτον μὲν τὴν χειροτονίαν αὐτοῦ διέβαλλον, καίπερ Ἀπολιναρίου τοῦ Σύρου μεγάλα περὶ τῆς Ἀθανασίου χειροτονίας μαρτυροῦντος· δεύτερον δὲ περὶ τῆς λινῆς ἐσθῆτος, ἣν οἱ ἐχθροὶ ἐπιθεῖναι τὸν ἅγιον ἐσυκοφάντουν· τρίτον περὶ Φιλουμένου, ὃν χρυσίον πολὺ πέμψαι ἔλεγον ψευδόμενοι εἰς ἐπιβουλήν τοῦ βασιλέως. μετακαλεσάμενος δὲ ὁ βασιλεὺς Ἀθανάσιον καὶ πάντα ψευδῆ εὐρῶν μετὰ γραμμάτων καὶ τιμῆς πολλῆς εἰς Ἀλεξάνδρειαν τοῦτον ἀπέστειλεν. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει καὶ ἡ κατὰ Ἰσχύραν ἐπιβουλή Ἀθανασίου ἐτυρεύθη ἐν τῷ Μαρεώτῃ. οὗτος ὁ Ἰσχύρας ἱερέα ἑαυτὸν σχηματίσας περιήει ἱερουργῶν· ὅπερ μαθὼν Ἀθανάσιος τοῦτον ἐκώλυσε 31 τοῦ τολμήματος διὰ Μακαρίου πρεσβυτέρου. ὁ δὲ φυγὼν ἦλθε πρὸς 31 Εὐσέβιον τὸν Νικομηδείας, κατηγορῶν Ἀθανασίου ὡς ἱερά σκευὴ τῷ καιρῷ τῆς μυσταγωγίας ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου κατεάξαντος καὶ ἱεράς βίβλους διὰ Μακαρίου καύσαντος· Ἀρσενίου τε τὴν περιβόητον χεῖρα κατεψεύσαντο πρὸς μαγείας ταύτη κεχρηῆσθαι τὸν ἅγιον οὕτως ἀναιδῶς διαβάλλοντες. γνοὺς δὲ ὁ βασιλεὺς τὰς κατὰ Ἀθανασίου διαβολὰς Δαλματίῳ πρῶτον τῷ ἰδίῳ ἀνεπιβίῳ ἐπιτρέπει τὴν ζήτησιν εἰς Ἀντιόχειαν ὄντι. ὕστερον δὲ μεταφέρει τὴν δίκην εἰς Καισάρειαν, ἣν ὑπερθέμενος Ἀθανάσιος διὰ τὸν Παμφίλου Εὐσέβιον ἐν Τύρῳ κρίνεται ὑπὸ τῶν ἀντιδίκων τῆς ἀληθείας, Εὐσεβίου, φημί, τοῦ Νικομηδείας ἀπατήσαντος τὸν βασιλέα ἐπιθυμία δῆθεν τῶν οἰκοδομηθέντων ἁγίων τόπων καὶ τοῦ εὐρεθῆναι εἰς τὸν ἐγκαινισμὸν αὐτῶν. ὃν καὶ μετὰ μεγάλης τιμῆς ἀπέλυσε κελεύσας λυθῆναι τὰς κατὰ Ἀθανασίου

διαβολάς, καὶ οὕτω σὺν Ἀθανασίῳ εἰς τὴν ἑορτὴν τῶν ἐγκαινίων γενέσθαι. συνελθόντων οὖν αὐτῶν ἐν Τύρῳ, εὐρέθη καὶ Μάξιμος ὁ Ἱεροσολύμων ἀγνοῶν τὰς κατὰ Ἀθανασίου συσκευάς. εἰσελθὼν δὲ Ἀθανάσιος εἰς τὸ συνέδριον τῶν κακοφρόνων ἀράχνης δίκην τὰς συκοφαντίας τῶν κατηγορῶν διέσπασεν, ὥστε αὐτούς, ἐφ' οἷς ὤφθησαν ψευδόμενοι, μανέντας συγχεῖν ἅπαντα καὶ βοᾶν· "ἄρατε τὸν γοητεῖα πάντα φιμώσαντα." Δαλμάτιος δὲ ὁ καῖσαρ καὶ ἀνεπιὸς τοῦ βασιλέως μετὰ στρατιωτικῆς χειρὸς μόλις Ἀθανάσιον περιέσωσεν ἀναιρεῖσθαι ὑπ' αὐτῶν μέλλοντα. τότε καὶ Ἀρσένιος κατὰ θεοῦ πρόνοιαν ἐν Τύρῳ παρεγένετο, καὶ τοῦ κατ' αὐτὸν πλάσματος διελεγχθέντος, ἐπὶ τὴν κατὰ Ἰσχύραν συκοφαντίαν οἱ ἐχθροὶ ἐτρέποντο. Ἀθανάσιος δὲ διὰ τὰς ἀφορήτους κατ' αὐτοῦ ἐπιβουλὰς ὑπεχώρησε τῆς Τύρου. πρᾶξιν δὲ κατὰ μονομέρεια συστησάμενοι οἱ Ἀρειανόφρονες καθαιροῦσιν ἀπόντα τὸν Ἀθανάσιον, ἀρείῳ δὲ καὶ Εὐζῳίῳ συγκοινωνήσαντες εἰς Ἀλεξάνδρειαν τούτους ἐξέπεμψαν· καὶ οὕτως ἀνήλθον ἡμαγμέναις χερσὶν εἰς τὰ ἐγκαίνια. πάντων δὲ τῶν κακῶν ἦν ἀρχηγὸς ὁ Νικομηδεῖας Εὐσέβιος. λόγος δὲ ἀληθὴς κρατεῖ, ὅτι ὁ μέγας Ἀθανάσιος φυγὼν ἐκ Τύρου ἀνήλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ποιήσας εὐχὰς καὶ τῷ ἀγίῳ χρίσας μύρω καὶ ἀγιάσας τοὺς εὐκτηρίους οἴκους πρὸ τῆς τῶν δυσεσε³² βῶν παρουσίας οὗτος κατέλαβε τὸν βασιλέα καὶ πάντα καθ' ἑαυτὸν ἐξηγήσατο. ὁ δὲ πανεύφημος Κωνσταντῖνος θαυμάσας τὴν τῶν ἀντιδίκων αὐτοῦ πονηρίαν, τιμῆς μεγίστης ἀξιώσας αὐτὸν μετὰ γραμμάτων ἀπέλυσε εἰς Ἀλεξάνδρειαν. μετὰ δὲ τὴν ἐκ τῶν ἐγκαινίων ἐπάνοδον ὁ πάσης εὐσεβείας ἀλλότριος Νικομηδεῖας Εὐσέβιος καὶ Θεόγνης καὶ Οὐρσάκιος καὶ Πατρόφιλος καταλαβόντες τὸ Βυζάντιον καὶ τὰς πρώτας κατὰ Ἀθανασίου διαβολὰς σιωπήσαντες μάρτυρας ψευδεῖς προεβάλλοντο τέσσαρας ἐπισκόπων χειροτονίας ἔχοντας, οἱ τινες μεθ' ὄρκου εἰπεῖν ἐτόλμησαν, ὅτι ἤκουσαν Ἀθανασίου ἀπειλοῦντος κωλύειν τὴν σιτοπομπίαν τὴν ἐρχομένην ἐξ Αἰγύπτου εἰς τὸ Βυζάντιον. ὅθεν καὶ κινήσαντες εἰς ὄργην τὸν φιλόχριστον βασιλέα παρεσκευάσαν ἐξορίσαι τὸν μέγαν Ἀθανάσιον εἰς Τρίβεριν τῆς Γαλλίας. Ἀθανασίου δὲ ἐξορισθέντος, Ἄρειος πάλιν ἐτάραττε τὴν Αἴγυπτον. γνοὺς δὲ ὁ βασιλεὺς, μεταπεμψάμενος αὐτὸν ἡρώτα, εἰ τοῖς ἐν Νικαίᾳ δόγμασι συντίθεται περὶ τοῦ ὁμοουσίου· τοῦ δὲ μεθ' ὄρκου εἰπόντος συντίθεσθαι, δόλον τε καὶ νῦν, ὡς ἀεὶ, ἐργασαμένου· (δύο γὰρ χάρτας συντέθεικεν, ἓνα μὲν ὑπὲρ τοῦ ὁμοουσίου, θάτερον δὲ κατ' αὐτοῦ· ὃν καὶ δι' ἑαυτοῦ ἔγραψεν, τὸν πρῶτον δι' ἐτέρου γράψας·) πείθει τοίνυν τὸν βασιλέα ὁμόσας οὕτω πιστεύειν κελεύσαι δεχθῆναι αὐτοῦ· ἐν τῇ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ. ὅπερ μαθὼν ὁ θεῖος Ἀλέξανδρος τῷ θεῷ προσέκλαυσε εἰς τὴν καλουμένην Εἰρήνην ἐκκλησίαν· καὶ λόγου θᾶπτον ἢ θεία δίκη μετήλθε τὸν Ἄρειον ἐν τόποις ἀξίοις τῶν τῆς γλώσσης ἀμαρευμάτων ἐκκόψασα τοῦ ζῆν ἐν τῷ νῦν καὶ ἐν τῷ μέλλοντι, τῶν σπλάγχμων αὐτῷ κατενεχθέντων ἐν ἀφόδοις, καθ' ἣν ὥραν ἔμελλε τῶν ἱερῶν ἀναξίως ἐπιβαίνειν περιβόλων. ταῦτα τῷ τριακοστῷ πρώτῳ ἔτει γέγονε τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, τοῦ θεοῦ Ἀλεξάνδρου ἐπισκοποῦντος τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ οὐχ ὡς φησὶν Εὐσέβιος μόνος, ὅτι ὁ Νικομηδεῖας Εὐσέβιος, ὅτε εἰς τὰ ἐγκαίνια τὰ κατὰ Ἀθανασίου ἐσκευάζεν, τὸν Κωνσταντινουπόλεως θρόνον ἐπέιχεν. τοῦτο γὰρ καὶ ἐκ τῆς τῶν χρόνων ομάδος δείκνυται ψεῦδος, ἐπεὶπερ Κωνσταντῖνος τὰ ὅλα ἔτη λβ' ἐβασίλευσε. ὃς μετὰ τὴν πρώτην δεκαετηρίδα, τῷ δεκάτῳ τρίτῳ αὐτοῦ ἔτει, καταλαβὼν τὸ Βυζάντιον Μητροφάνην τὸν πρὸ Ἀλεξάνδρου εὖρεν ἐπισκοποῦντα, εἶτα Ἀλέξανδρος ἔτη τρία καὶ εἴκοσιν ἐπισκόπησεν· ὡς εἶναι ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς βασι³³ λείας τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου ἕως κοιμήσεως Ἀλεξάνδρου ἔτη λζ', ἄπερ Κωνσταντῖνος οὐκ ἔφθασεν· καὶ οὕτω μὲν ἐκ τῆς χρονικῆς ομάδος δείκνυται μὴ ἄρξαι τὸν Εὐσέβιον ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ θρόνου Κωνσταντινουπόλεως. δείκνυται δὲ καὶ ἐκ τῶν εἰρημένων ἀνωτέρω περὶ Ἀρείου καὶ Ἀθανασίου. ἢ τε γὰρ Ἀθανασίου

ἐξορία καὶ ἡ Ἀρείου κατάλυσις μετὰ τὸ τριακοστὸν ἔτος Κωνσταντίνου γέγονε καὶ μετὰ τὰ ἐγκαίνια Ἱεροσολύμων· ὁ δὲ μέγας Ἀλέξανδρος ἔτι περιῆν. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος κέ' Εὐφρόνιος ἔτη η'. λβ'. λδ'. ς'. ιζ'. β'. ζ'. α'. Τούτῳ τῷ ἔτει Εὐστάθιος, πρεσβύτερος Κωνσταντινουπόλεως, ἀποστολικὸν βίον ἐπανηρημένος καὶ εἰς ἄκρον ἀρετῆς ἑλλητικῶς, διαπρέπων ἐγνωρίζετο, καὶ Ζηνόβιος ἀρχιτέκτων, ὁ τὸ Μαρτύριον ἐν Ἱεροσολύμοις οἰκοδομήσας τῇ Κωνσταντίνου ἐπιταγῇ. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει πολλοὶ τῶν ἐν Πέρσαις Ἀσσυρίων ἐν Μεσοποταμίᾳ ὑπὸ Σαρακηνῶν ἐπιπράσκοντο, Πέρσαι δὲ ἐδήλωσαν πόλεμον πρὸς Ῥωμαίους· καὶ ἐπιβὰς Κωνσταντῖνος ὁ εὐσεβῆς τῇ Νικομηδέων πόλει κατὰ Περσῶν παραταξάμενος, ἀσθενήσας ἐκοιμήθη ἐν εἰρήνῃ, ὡς τινὲς φασιν Ἀρειανόφρονες τότε καταξιωθεὶς τοῦ ἀγίου βαπτίσματος ὑπὸ Εὐσεβίου τοῦ Νικομηδείας μετατεθέντος ἐν Κωνσταντινουπόλει· ὅπερ ψευδὲς ἐστίν, ὡς ἀποδέδεικται· ἐν γὰρ Ῥώμῃ ὑπὸ Σιλβέστρου ἐβαπτίσθη, ὡς προαπεδείξαμεν. ἔζησε δὲ τὰ ὅλα τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἔτη ξε', βασιλεύσας ἔτη λα' καὶ μῆνας ι'. γράψας δὲ διαθήκας τοῖς τρισὶν υἱοῖς αὐτοῦ τὴν βασιλείαν κατέλιπεν, Κωνσταντῖνῳ, Κώνστα καὶ Κωνσταντίῳ, εὐσεβῶς καὶ πράως τῇ ἀρχῇ χρησάμενος, πρῶτος βασιλεὺς Χριστιανῶν θεοῦ προνοίᾳ χρηματίσας πολλῶν βαρβάρων ἐκράτησεν ἀπὸ Βρεττανίας ἕως Περσικῆς καὶ τῶν ὁμοφύλων τυράννων, τῷ σημείῳ τοῦ ζωοποιῦ σταυροῦ τοὺς ἐχθροὺς ὀλέσκων. τὰς δὲ διαθήκας αὐτοῦ Ἀρειανῶ τινι πρεσβυτέρῳ ὑπὸ Κωνσταντίας, τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ, κακοφρόνως παρεισαχθέντι παρέθετο, ἐντειλάμενος μηδενὶ ταύτας παρασχεῖν πλην Κωνσταντίῳ, τῷ τῆς ἐώας βασιλεῖ· ἐκέλευσε δὲ Ἀθανάσιον τῆς ἐξορίας ἐπανελθεῖν. Κωνσταντῖνος δὲ καταλαβὼν ἐκ τῆς ἐώας τὸ τοῦ πατρὸς σῶμα ἐν τοῖς ἀποστόλοις κατέθετο. 34 ὁ δὲ ἀνόσιος Ἀρειανὸς πρεσβύτερος ἐπίδους Κωνσταντίῳ τὰς διαθήκας πολλῆς ἔτυχε παρρησίας ἐν τοῖς βασιλείοις καὶ αὐτὴν τὴν βασιλίδα ἀρειανίζειν ἔπεισε συνεργὸν ἔχων Εὐσέβιον, τὸν τῶν εὐνούχων πρῶτον, καὶ Εὐσέβιον τὸν Νικομηδείας καὶ τοὺς ὁμόφρονας αὐτῶν Ἀρειανούς. Κόσμου ἔτη εωκθ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη τκθ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἔτη κδ'. α'. Περσῶν βασιλεὺς Σαβῶρης ἔτη ο'. λε'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Ἰούλιος ἔτη ιε'. ζ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Ἀλέξανδρος ἔτη κγ'. ιη'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Μάξιμος ἔτη ς'. γ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος ἔτη μς'. η'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Εὐφρόνιος ἔτη η'. β'. Τούτῳ τῷ ἔτει Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου καὶ ἀγίου ἀναπαυσάμενου, οἱ τρεῖς υἱοὶ ἐκράτησαν τῶν Ῥωμαίων, τῆς μὲν ἐώας Κωνσταντῖνος, τῶν δὲ Γαλλῶν Κώνστας, καὶ Κωνσταντῖνος τῆς Ἰταλίας. Κωνσταντῖνος δὲ Ἀθανάσιον ἐκ τῆς ἐξορίας ἀνακαλεσάμενος μετὰ γραμμάτων συστατικῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἀπέλυσεν· ὃν μετὰ πολλῆς χαρᾶς ἀπεδέξαντο οἱ Ἀλεξανδρεῖς, καὶ μάλιστα ὁ κληρὸς. Εὐσέβιος δὲ ὁ τοῦ Παμφίλου ἐν τῷ πρώτῳ λόγῳ κατὰ Μαρκέλλου καὶ ἐν τῷ τρίτῳ σφόδρα κατηγορεῖ τῶν τολμῶντων κτίσμα λέγειν τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ· οὗ καὶ τὰς χρήσεις φέρων ὁ Σωκράτης ὑπεραπολογεῖται Εὐσεβίου σπουδάζων δεῖξαι, ὅτι οὐκ ἦν Ἀρειανόφρων. ἡ δὲ ἀλήθεια δείκνυσιν αὐτὸν ἀστατοῦντα τὸν λογισμὸν καὶ ἄλλοτε ἄλλως κατὰ τοὺς καιροὺς φερόμενον. εὐθὺς δὲ μετὰ τὸν μέγαν Κωνσταντῖνον ἀπέθανεν Ἀκάκιον μαθητὴν καὶ διάδοχον τοῦ θρόνου Καισαρείας ἐάσας, ἐλλογίμον μὲν ἄνδρα, τὸν καὶ τὰ σύμμικτα συγγραψάμενον, τοῖς δὲ Ἀρειανοῖς λίαν συγκείμενον, δηλονότι τῇ πρὸς τὸν διδάσκαλον ὁμοφροσύνῃ. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Σαβῶρης, ὁ Περσῶν βασιλεὺς, ἐπῆλθε τῇ Μεσοποταμίᾳ πορθήσων Νισίβιν, καὶ παρεκάθισεν αὐτὴν ἡμέρας ξγ', 35 καὶ μὴ κατισχύσας λαβεῖν αὐτὴν ἀνεχώρησεν. Ἰάκωβος δέ, Νισιβηνῶν ἐπίσκοπος, ἐν τῷ τῆς θεοσεβείας ἤθει διαμένων εὐχαῖς τὰ κατὰ γνώμην ῥαδίως ἐξήνυσεν· ὅστις καί, τῶν Περσῶν τὴν Νισίβιν ἐλπίζόντων καταστρέψασθαι, διημαρτηκέναι τῆς ἐλπίδος πεποίηκεν. αὐτίκα γὰρ τῆς μὲν πόλεως ὑπεχώρουν τῷ τῆς εὐχῆς πνεύματι διωκόμενοι, εἰς δὲ τὴν

ἑαυτῶν χώραν ἐλθόντες λιμοῦ τε καὶ λοιμοῦ ὑπεδέξαντο μισθὸν τῆς ἀσεβείας, ἥσπερ ἔδρων, ἀντιλαμβάνοντες. Δαλμάτιος δὲ ὁ καῖσαρ εὐθὺς μετὰ τὴν τελευταίαν τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν ἀνηρέθη, οὐ κελεύσαντος Κωνσταντίου τὴν σφαγὴν, ἀλλὰ μὴ κωλύσαντος. β'. λς'. η'. ιθ'. δ'. θ'. γ'. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει τοῦ νέου Δαλματίου ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν ἀναιρεθέντος, ἤμελλεν συναναιρεῖσθαι καὶ Γάλλος καὶ Ἰουλιανός, οἱ Κωνσταντίου, τοῦ ἀδελφοῦ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου, παῖδες. ἀλλὰ τὸν μὲν Γάλλον νόσος, Ἰουλιανὸν δὲ ἡ νηπιότης διέσωσεν· ὀκταετῆς γὰρ ἦν. Κωνσταντίνος δὲ πρότερον δεχόμενος τὸ ὁμοούσιον ὕστερον μετέθετο κουφότητι γνώμης καὶ ἀπάτη τοῦ Ἀρειανοῦ πρεσβυτέρου καὶ Εὐσεβίου, τοῦ τῶν εὐνούχων πρωτεύοντος, καὶ τοῦ Νικομηδείας Εὐσεβίου καὶ τῶν περὶ αὐτούς. Κόσμου ἔτη εωλα'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη τλα'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Κωνσταντίνος ἔτη κδ'. γ'. Περσῶν βασιλεὺς Σαβώρης ἔτη ο'. λζ'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Ἰούλιος ἔτη ιε'. θ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Ἀλέξανδρος ἔτη κγ'. κ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Μάξιμος ἔτη ς'. ε'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος ἔτη μς'. ι'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Εὐφρόνιος ἔτη η'. δ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Κωνσταντίνος, ὁ υἱὸς τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, ἐπελθὼν τοῖς Κωνσταντος, τοῦ ἰδίου ἀδελφοῦ, μέρεσι καὶ συμβαλὼν πόλεμον ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν ἀνηρέθη. καὶ ἐκράτησε Κωνσταντίνος μόνος πάσης τῆς ἐσπερίου γῆς. Κωνσταντίνος δὲ τῆς ἐώας βασιλεύων Γάλλον καὶ Ἰουλιανὸν παιδευθῆναι παρέδωκεν ἐν χωρίῳ Δεμακέλλῃ 36 καλουμένῳ, πλησίον Καισαρείας Καππαδοκίας ὄντι. οὗτοι οἱ δύο ἀδελφοὶ ἀναγνώσται γεγόνασι καὶ ἐκκλησίαν κτίσαι τῷ ἀγίῳ μάρτυρι Μάμαντι προεθυμήθησαν. ἐν ᾧ δὲ μέρει κτίζειν Ἰουλιανὸς ἔλαχεν, τοῦτο ἡ γῆ οὐκ ἔδέχετο. ἀποκειράμενος δὲ τὰς τρίχας μοναχικὴν ἄσκησιν ὑπεκρίνατο. Κωνσταντίνος καὶ Κωνσταντίνος ἐνομοθέτησαν Ἰουδαῖον μὴ ὠνεῖσθαι δοῦλον, ἐπεὶ ἀφαιρεῖσθαι αὐτὸν εἰς τὸν δημόσιον λόγον· εἰ δὲ καὶ περιτεμεῖν τολμήσοι δοῦλον, ζίφει τιμωρεῖσθαι καὶ δημεύεσθαι. δ'. λη' ι'. κα'. ς'. ια'. ε'. Τούτῳ τῷ ἔτει Κωνσταντίνος Ἀμίδαν οἰκοδομεῖ τειχίσας γενναίως. κτίζει καὶ Κωνσταντίαν, τὴν πρῶην Ἀντωνίου πόλιν λεγομένην, ἐπονομάσας αὐτὴν ἑαυτῷ, διεστῶσαν Ἀμίδης σταδίου ψ' κατὰ μεσημβρίαν. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Κύριλλος ἔτη ιε'. ε'. λθ'. ια'. κβ'. α'. ιβ'. ς'. Τούτῳ τῷ ἔτει συνόδου γενομένης ἐν Ἀντιοχείᾳ ἐπισκόπων ρζ', ὧν ἠγεῖτο Εὐσέβιος ὁ Νικομηδείας, προχειρίζονται Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπον Εὐσέβιον τὸν Ἑμέσης. οὗ μὴ δεχθέντος, καίπερ Σαβελλιανοῦ ὄντος, Γρηγόριον τὸν Ἀρειανὸν σὺν πολλῶν στρατῶν καὶ στρατηγῶν τινα Συριανῶν ἐκπέμπουσιν ἐκδιῶξαι Ἀθανάσιον τοῦ θρόνου Ἀλεξανδρείας, ἢ καὶ ἀνελεῖν. τότε Ἀθανάσιος θεόθεν σοφῶς βουλευσάμενος, μετὰ τῶν ψαλλόντων τῆς ἐκκλησίας ἐξελθὼν τὸν ἐπληρωμένον διέφυγε θάνατον. Εὐσέβιον δὲ τὸν μὴ δεχθέντα ὑπὸ τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τὴν πίστιν μεταποιοῦσιν οἱ αὐτοί, Ἀρειον μὲν φανερώς δεχόμενοι καὶ μετὰ θάνατον· καὶ ἔκθεσιν πίστεως δευτέραν γράψαντες τὸ ὁμοούσιον παρεσιώπησαν. τότε τὰ ἐγκαίνια τῆς ἐκκλησίας Ἀντιοχείας, ἧς ἔκτισε Κωνσταντίνος ὁ μέγας, ἐποίησαν. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Ἀντιόχεια ὑπὸ σεισμῶν μεγάλων ἐπὶ τρισὶν ἡμέραις ἐκινδύνευσεν. ἦν δὲ ἡ ἐγκαινισθεῖσα ἐκκλησία σφαιροειδῆς ἐξ ἔτεσι κτισθεῖσα, ὑπὸ μὲν Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου θεμελιωθεῖσα, ὑπὸ Κωνσταντίου δὲ πληρωθεῖσα καὶ ἐγκαινισθεῖσα. 37 Κόσμου ἔτη εωλδ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη τλδ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Κωνσταντίνος ἔτη κδ'. ς'. Περσῶν βασιλεὺς Σαβώρης ἔτη ο'. μ'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Ἰούλιος ἔτη ιε'. ιβ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Ἀλέξανδρος ἔτη κγ'. κγ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Κύριλλος ἔτη ιε'. β'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος ἔτη μς'. ιγ'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος κε' Εὐφρόνιος ἔτη η'. ζ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Κωνσταντίνος Ἀσσυρίους νικήσας ἐθριάμβευσεν. Σαβώρης δὲ, ὁ τῶν Περσῶν

βασιλεύς, πρὸς τοῖς αὐτοῦ κακοῖς καὶ τοὺς ὑπὸ χειρα Χριστιανοὺς ἐδίωκεν. Κώνστας δὲ ἐν τῇ δύσει Φράγγους ἐπόρθησεν. σεισμοῦ δὲ γενομένου μεγάλου ἐν Κύπρῳ, Σαλαμίνης τῆς πόλεως τὰ πλεῖστα διαπέπτωκεν. Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος Παῦλος ὁ ὁμολογητῆς ἔτη γ'. ζ'. μα'. ιγ'. α'. γ'. ιδ'. η'. Τούτῳ τῷ ἔτει σεισμοῦ μεγάλου γενομένου, Νεοκαισάρεια Πόντου κατεπτῶθη πλὴν τῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἐπισκοπέου καὶ τῶν ἐκεῖ εὐρεθέντων εὐλαβῶν ἀνδρῶν. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι συνέβαλον πόλεμον μετὰ Περσῶν καὶ πολλοὺς αὐτῶν ἀνεῖλον. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει καὶ Παῦλος ὁ ὁμολογητῆς χειροτονεῖται ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος κς' Φλάκιτος ἔτη ιβ'. η'. μβ'. ιδ'. β'. δ'. ιε'. α'. Τούτῳ τῷ ἔτει σεισμοῦ γενομένου μεγάλου, Ῥόδος ἢ νῆσος κατέπεσεν. οἱ δὲ Ἀλεξανδρεῖς. Γρηγόριον τὸν ληστρικῶς ἐπιβάντα Ἀθανασίῳ καὶ τὸν θρόνον κατασχόντα τῆς Ἀλεξανδρείας ἐπὶ ἕξ ἔτεσιν ἀνεῖλον. καὶ χειροτονεῖται Γεώργιος Ἀρειανὸς ὑπὸ Ἀρειανῶν, τέρας τι Καππαδόκιον. θ. μγ'. ιε'. γ'. ε'. ις' β'. Τούτῳ τῷ ἔτει Δυρράχη τῆς Δαλματίας ὑπὸ σεισμοῦ διεφθάρη· καὶ Ῥώμη ἡμέρας τρεῖς ἐκινδύνευσε σειομένη· τῆς δὲ Καμπανίας ιβ' πόλεις διεφθάρησαν. Παῦλον δέ, τὸν ἐπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως, ἐλθὼν Κωνσταντίος εἰς τὸ Βυζάντιον τοῦ θρόνου ἀπήλασε καὶ τὸν 38 ἀσεβέστατον Εὐσέβιον τὸν Νικομηδεῖας ἀντεισηγάγε ληστρικῶς καὶ ἀθέσμως, τὸ τῶν κακῶν καταγῶγιον. Ῥώμης ἐπίσκοπος Λιβέριος ἔτη ς'. Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος Εὐσέβιος ὁ Νικομηδεῖας ἔτη ιβ'. ι'. μδ'. α'. α'. ς'. ιζ'. γ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Κωνσταντίος τὸν ἐν Σελευκείᾳ τῆς Συρίας λιμένα πεποίηκεν ὄρος ἐπὶ πολὺ διατεμῶν, καὶ τὴν πόλιν ἀνωκοδόμησεν. καὶ πόλιν ἔκτισεν ἐν τῇ Φοινίκῃ, ἣν Κωνσταντίαν κέκληκεν, τὸ πρότερον καλουμένην Ἀντάραδον. Σαβώρης δέ, ὁ τῶν Περσῶν βασιλεύς, ἐπελθὼν τῇ Μεσοποταμίᾳ Νισίβιν παρεκάθισεν ἡμέρας οἷα καὶ πάλιν αἰσχυνοθεὶς ἀνεχώρησεν. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἔκλειψις ἡλίου ἐγένετο, ὥστε καὶ ἀστέρας φανῆναι ἐν τῷ οὐρανῷ ἐν ὥρᾳ τρίτῃ τῆς ἡμέρας μηνὶ Δαισίῳ ς'. Ἀθανάσιος δὲ καὶ Παῦλος, καὶ ὅσοι ὑπὲρ τοῦ ὀρθοῦ λόγου ἐξεβλήθησαν, ἐν Ῥώμῃ πρὸς Ἰούλιον κατέφυγον, καὶ τὰ καθ' ἑαυτὸν ἕκαστος Ἰούλιον ἐδίδαξαν· ὧν ἕκαστον τῇ ἰδίᾳ ἐκκλησίᾳ μετὰ γραμμάτων ἀπεκατέστησεν. Κόσμου ἔτη εωλθ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη τλθ'. Ῥωμαίων βασιλεύς Κωνσταντίος ἔτη κδ'. ια'. Περσῶν βασιλεύς Σαβώρης ἔτη ο'. με'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Λιβέριος ἔτη ς' β'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Εὐσέβιος ἔτη ιβ'. β'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Κύριλλος ἔτη ιε'. ζ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος ἔτη μς'. ιη'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος κς' Φλάκιτος ἔτη ιβ'. δ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Ἀθανάσιος καὶ Παῦλος καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς τοῖς γράμμασιν Ἰουλίου, τοῦ πάπα Ῥώμης, θαρρήσαντες τοὺς ἰδίους θρόνους κατέλαβον. ὁ δὲ Κωνσταντίος ἐν Ἀντιοχείᾳ διάγων, μαθῶν, ὅτι Παύλῳ καὶ Ἀθανασίῳ διὰ γραμμάτων ὁ Ἰούλιος τοὺς ἰδίους ἀπέδωκε θρόνους, καὶ ὀργισθεὶς κελεύει αὐτοὺς ἀπελασθῆναι τῶν ἰδίων θρόνων. 39 Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ὁ ἡλιος πάλιν ἀυχηρότερος γέγονεν ἐν ὥρᾳ δευτέρᾳ τῆς κυριακῆς ἡμέρας. ιβ'. μς'. γ'. γ'. η'. ιθ'. ε'. Τούτῳ τῷ ἔτει σεισμοῦ γενομένου μεγάλου ἐν Βηρυτῷ τῆς Φοινίκης, τὸ πλεῖστον τῆς πόλεως πέπτωκεν· ὥστε πλῆθος τῶν ἐθνικῶν εἰσεληλυθέναι εἰς τὴν ἐκκλησίαν ὁμοίως ἡμῖν χριστιανίζειν ἐπαγγελόμενοι. ἐντεῦθεν νεωτερίσαντές τινες τοὺς τύπους τῆς ἐκκλησίας ὥσπερ ἀποσυλήσαντες ἐξήεσαν, καὶ τόπον εὐχῆς ἐπονομάσαντες τὸ πλῆθος ἐν αὐτῷ ὑπεδέξαντο, ἅπαντα τὰ τῆς ἐκκλησίας μιμούμενοι, παραπλήσιον γεγονότες πρὸς ἡμᾶς, ὡς ἡ τῶν Σαμαρειτῶν πρὸς Ἰουδαίους αἵρεσις, ἐθνικῶς ζῶντες. ιγ'. μζ'. δ'. δ'. θ'. κ'. ς'. Τούτῳ τῷ ἔτει Σαβώρης πάλιν, ὁ βασιλεύς Περσῶν, τὴν Νισίβιν παρακαθεσθεὶς ἰκανῶς αὐτῇ διηνόχλει, ὡς καὶ ἐλεφάντων πλῆθος ἀγαγεῖν ἐπιτηδεῖον πρὸς συμμαχίαν καὶ βασιλεῖς μισθωτοὺς μάγγανά τε παντοῖα, οἷς, εἰ μὴ βούλοιντο ἐκχωρήσειν, τὴν πόλιν ἐξαφανίζειν ἐκ

βάθρων ἠπεύλουν. τῶν δὲ Νισιβηνῶν ἀντεχόντων πρὸς τὴν παράδοσιν, τότε λοιπὸν ἔξυδατῶσαι ταύτην τῷ πρὸς αὐτῇ ποταμῷ διεγνώκει. οἱ δὲ ἄνδρες ταῖς εὐχαῖς ἐνίκων τοὺς πολεμίους εὐμενῆ τὸν θεὸν ἔχοντες. τῶν γὰρ ὑδάτων μελλόντων τὴν θέσιν τῶν τειχῶν ἐξομαλίζειν πρὸς τὴν πτώσιν, μέρος μὲν τι τοῦ τείχους ἐπεπόνθει, καὶ τοῦτο κατὰ θεοῦ συγχώρησιν, ὡς ἐν τοῖς ἐξῆς δηλωθήσεται. εὐθέως γὰρ γίνεται τὴν τε πόλιν φυλαχθῆναι, καὶ τοὺς πολεμίους τοῖς ὕδασι νήχεσθαι καὶ πολλοὺς ὑπὸ τοῦ ὕδατος διεφθάρθαι. οἱ δὲ καὶ τοῦτο πεπονθότες ἠπεύλουν διὰ τοῦ καταπεσόντος τείχους εἰσελθεῖν παραστήσαντες τοὺς ἐλέφαντας ἐνόπλους καὶ τὸν ὄχλον εὐτρεπίσαντες προσέχειν ἐμβριθέστερον τῷ πολέμῳ μαγγάνοις τε παντοίοις. οἱ δὲ τὴν πόλιν φρουροῦντες στρατιῶται ἐντεῦθεν τὴν νίκην θεοῦ προνοία ἐσχίκασι τὸν τε τόπον ἐπλήρουν παντοίοις ὅπλοις, ὀνάγροις δὲ τοὺς πλείους ἐλέφαντας ἀπέκτειναν· ἕτεροι δὲ ἐν τοῖς κατατέλμασι τῶν τάφρων ἐπέπεσον· ἄλλοι δὲ κρουσθέντες ἀπεστράφησαν εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ ὑπὲρ μυρίου αὐτῶν ὀπλίται ἀπέθανον. 40 τοῖς δὲ λοιποῖς σκηπτὸς οὐρανόθεν ἔπεσεν, καὶ νεφελῶν γνοφωδῶν καὶ ὑετῶν λάβρων καὶ βροντῶν φωναὶ ἅπαντας ἐξέπληττον, ὡς τοὺς πλείους τῷ φόβῳ διαφθαρῆναι. πάντοθεν δὲ ὁ νέος Φαραὼ Σαβώρης στενούμενος ἠττάτο τοῖς τοῦ φόβου κύμασιν· ὃς ἀτενίσας τοῖς ὀφθαλμοῖς πρὸς τῷ καταπεσόντι τοῦ τείχους ὄρα ἄγγελον ἐπὶ τὸ ἄκρον ἐστῶτα, λαμπρῶς ἐστολισμένον καὶ παρὰ χεῖρα τὸν βασιλέα Κωνσταντίον κρατοῦντα· ὃς εὐθέως ταραχθεὶς τοῖς μάγοις θάνατον ἠπεύλει. μαθόντες δὲ τὴν αἰτίαν διεγνώκεισαν τοῦ φανέντος τὴν δύναμιν ἐρμηνεύειν τῷ βασιλεῖ, ὡς μείζων, ἢ κατ' αὐτούς. [δι' ἧς] ἐντεῦθεν ἐπιγνοὺς τοῦ κινδύνου τὴν αἰτίαν καὶ ἔμφοβος γεγονῶς ἐκέλευσε τά τε μάγανα καῆναι, καὶ ὅσα πρὸς τὴν τοῦ πολέμου παρασκευὴν εὐτρέπισε διαλυθῆναι. αὐτὸς δὲ σὺν τοῖς ἰδίῳις φυγῇ ἐδίωκε τὴν πατρίδα, πρότερον λοιμικῇ νόσῳ διαφθαρέντες. ιδ'. μη'. ε'. ε'. ι'. κ'. ζ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Κωνσταντίος ὁ Αὐγουστος μόνος βασιλεύων Γάλλον, ἀνεψιὸν ἴδιον, κοινωνὸν τῆς ἑαυτοῦ βασιλείας καίσαρα ἀναγορεύσας, μετονομάσας αὐτὸν Κωνσταντίον ἐν τῇ ἀνατολῇ ἀπέστειλε κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν, τῶν Περσῶν ἔτι ἐπικειμένων. ιε'. μη'. ς'. ς'. ια'. κβ'. η'. Τούτῳ τῷ ἔτει οἱ κατὰ Παλαιστίνην Ἰουδαῖοι ἀντήραν· καὶ πολλοὺς τῶν ἄλλοεθνῶν, Ἑλλήνων τε καὶ Σαμαρειτῶν, ἀνεῖλον· καὶ αὐτοὶ δὲ παγγενεὶ ὑπὸ τοῦ στρατοῦ Ῥωμαίων ἀνηρέθησαν, καὶ ἡ πόλις αὐτῶν Διοκαισάρεια ἠφανίσθη. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Κωνσταντίος Λιβερῖῳ γράψαντι πρὸς αὐτὸν ὑπὲρ τοῦ ὁμοουσίου καὶ τοῦ ἱεροῦ Ἀθανασίου θυμωθεὶς καὶ ἀποστείλας ἐξώρισε τοῦτον κατὰ τὴν Βέροϊαν τῆς Θράκης, Εὐσεβίου, τοῦ πρώτου τῶν εὐνούχων, τοῦτο παρασκευάσαντος τοῦ Ἀρειανόφρονος· Φίλικα δὲ ἀντ' αὐτοῦ ἐχειροτόνησαν, ὃς διάκονος μὲν τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας ἦν, τὴν δὲ ἐν Νικαίᾳ σύνοδον ἀποδεχόμενος, Ἀρειανοῖς δὲ κοινωνῶν ἀλόγως. τούτῳ κοινωνεῖν οἱ κατὰ τὴν Ῥώμην οὐκ ἠνέσχοντο, ἀλλ' ἰδίᾳ καθ' ἑαυτοὺς ἐκκλησίαζον. κατὰ δὲ κέλευσιν Κων41 σταντίου συνηθροίσθη σύνοδος ἐν Μεδιολάνῳ, τ' μὲν ἐπισκόπων δυτικῶν, ἀνατολικῶν δὲ πάνυ ὀλίγων. διελύθη δὲ ἄπρακτος, τῶν δυτικῶν μὴ καταδεξαμένων πάλιν τὰς κατὰ τοῦ ἱεροῦ Ἀθανασίου συσκευάς. τῶν δὲ Ῥωμαίων αἰτησαμένων τῷ βασιλεῖ, βιασθεὶς ἀνακαλεῖται Λιβέριον καὶ ἀποκαθιστᾷ τῷ θρόνῳ· Φίλιξ δὲ ἐξελθὼν τῆς Ῥώμης οὐκ ἔτι ἐπανῆλθεν. Ῥώμης ἐπίσκοπος λε' Φίλιξ ἔτος α'. ις'. ν'. α'. ζ'. ιβ'. κγ'. θ'. Ῥώμης ἐπίσκοπος λς' Δάμασος ἔτη κη'. ιζ'. να'. α'. η'. ιγ'. κδ'. ι'. ιη'. νβ'. β'. θ'. ιδ'. κε'. ια'. Τούτῳ τῷ ἔτει Γάλλος, ὁ καὶ Κωνσταντίος, καῖσαρ ὢν καὶ ἐν πολέμοις ἀριστεύων, τὴν εὐπραγίαν μὴ ἐνεγκῶν τυραννίδα μελετᾷ, κτείνει τε Δομετιανόν, ἔπαρχον τῆς ἐώας, καὶ Μάγνον κυαίστορα, μηνύσαντας Κωνσταντίῳ τὰ τῆς ἐπιβουλῆς. τοῦτον μεταπεμψάμενος ὁ Κωνσταντίος περὶ Θαλμῶνα τὴν νῆσον ἀναιρεθῆναι ἐκέλευσεν, Ἰουλιανὸν δὲ, τὸν τούτου ἀδελφόν, ἐν φρουρᾷ κατέσχεν. Εὐσεβία δὲ, ἡ γαμετὴ Κωνσταντίου, τοῦτον

ἐξαιτησαμένη ἐν Ἀθήναις ἀπέστειλεν. Κόσμου ἔτη εωμζ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη
τμζ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Κωνστάντιος ἔτη κδ'. ιθ'. Περσῶν βασιλεὺς Σαβώρης ἔτη ο'.
νγ'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Δάμασος ἔτη κη'. γ'. Κωνσταντίν. ἐπίσκοπος Εὐσέβιος ἔτη ιβ'.
ί'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἰλάριος ἔτη ιβ'. α'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος
ἔτη μς'. κς'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Φλάκιτος ἔτη ιβ'. ιβ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Μάξιμον τὸν
Ἱεροσολύμων καθεῖλεν Ἀκάκιος ὁ Καισαρείας καὶ Πατρόφιλος ὁ Σκυθοπόλεως
Ἀρειανοὶ ὄντες, καὶ ἀντεισήγαγον Κύριλλον δοκοῦντες ἔχειν αὐτὸν ὁμόφρονα. ἐν
τούτῳ τῷ χρόνῳ, Κυρίλλου ἐπισκοποῦντος Ἱεροσολύμων, τὸ σημεῖον τοῦ ζωοποιοῦ
σταυροῦ ἐφάνη ἐν τῷ οὐρανῷ τῇ ἡμέρᾳ τῆς πεντηκοστῆς, φωτοειδές, τεταμένον ἀπὸ
τοῦ Γολγοθᾶ, ἔνθα ἐσταυρώθη ὁ Χριστός, ἕως τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν, ὅθεν
ἀνελήφθη. κύκλῳ δὲ τοῦ φανέντος σημείου στέφανος, ὡς ἴρις τὸ εἶδος ἔχων. καὶ τῇ
αὐτῇ δὲ ἡμέρᾳ καὶ 42 Κωνσταντίῳ ὤφθη. περὶ τούτου δὲ φέρεται Κυρίλλου ἐπιστολὴ
πρὸς τὸν βασιλέα Κωνστάντιον, ἐν ἣ εὐσεβέστατον αὐτὸν καλεῖ. ὅθεν τινὲς
Ἀρειανόφρονα διαβάλλουσι τὸν αὐτὸν Κύριλλον λέγοντες, καὶ τὴν τοῦ ὁμοουσίου
φωνὴν παρασειγηκένοι αὐτὸν ἐν ταῖς κατηχήσεσιν, αἷς ἐξέθετο ἐπ' ὠφελείᾳ τῶν
ἀπείρων λαῶν, τῶν τῷ θεῷ προσελθόντων βαπτίσματι διὰ τὸ θαῦμα τοῦ ζωοποιοῦ
σταυροῦ. σφάλλονται δὲ καὶ ἀμαρτάνουσιν. ἐχρῆν γὰρ καὶ τὸν βασιλέα ἐξ
ἀπλότητος, καὶ οὐκ ἐκ διαθέσεως τῇ κακουργίᾳ τῶν Ἀρειανῶν ὑποκλαπέντα εἰς τὴν
αἴρεσιν, καὶ τοῦ ἑλληνισμοῦ μήπω τελείως καταστραφέντος, εὐσεβέστατον
οἰκονομικῶς λέγειν, καὶ τὴν τοῦ ὁμοουσίου φωνὴν σιγήσαι τέως ταράττουσαν τοὺς
πολλοὺς καὶ τῇ ἀντιθέσει τῶν ἐχθρῶν ἐκκόπτουσαν τοὺς βαπτιζομένους, διὰ δὲ τῶν
ἰσοδυναμούντων λέξεων τὸ τοῦ ὁμοουσίου τρανώσαι· ὃ καὶ πεποίηκεν ὁ μακάριος
Κύριλλος τὴν ἐν Νικαίᾳ πίστιν κατὰ λέξιν ἀναπτύξας καὶ θεὸν ἀληθινὸν τὸν υἱὸν ἐκ
θεοῦ ἀληθινὸν τοῦ πατρὸς κηρύξας. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος κς' Στέφανος α' Ἀρειανὸς
ἔτη γ'. κ'. νδ'. δ'. ια'. β'. λ'. α'. κα'. νε'. ε'. ιβ'. γ'. λα'. β'. Τούτῳ τῷ ἔτει Ἀθανάσιος καὶ
Παῦλος, τελευτήσαντος Εὐσεβίου τοῦ δυσσεβῶς ἄρξαντος τὸν θρόνον
Κωνσταντινουπόλεως, κατήλθον πάλιν εἰς Ῥώμην πρὸς Ἰούλιον τὸν πάπαν καὶ
Κώνσταντα τὸν βασιλέα, ἀδελφὸν Κωνσταντίου. τοῦ γὰρ Εὐσεβίου θανόντος, ὁ λαὸς
τὸν Παῦλον τῷ θρόνῳ Κωνσταντινουπόλεως ἀπεκατέστησεν, οἱ δὲ Ἀρειανοὶ τὸν
Μακεδόνιον ἀντεχειροτόνησαν, ὡς ἐντεῦθεν ἐμφύλιον γενέσθαι πόλεμον. ὅπερ
μαθῶν ὁ Κωνστάντιος ἐν Ἀντιοχείᾳ διάγων Ἑρμογένει στρατηλάτῃ κατὰ τὴν
Θράκην πεμφθέντι κελεύει ὁδοῦ πάρεργον ποιήσασθαι καὶ ἐκβαλεῖν Παῦλον τῆς
ἐκκλησίας· ὅπερ τοῦ Ἑρμογένους πληρῶσαι δοκιμάσαντος, ὁ δῆμος τὸν οἶκον αὐτοῦ
ἐνέπρησε καὶ αὐτὸν Ἑρμογένην ἀπέκτεινε καὶ εἰς τὴν θάλασσαν ἔρριψεν. τότε οὖν ὁ
βασιλεὺς μαθῶν ἐξ Ἀντιοχείας εἰς τὴν βασιλεύουσαν ἦλασε καὶ τὸν Παῦλον τοῦ
θρόνου ἐκβαλὼν Μακεδόνιον τέως οὐκ ἐνεθρόνισεν. τότε ὀργιζόμενος διὰ τὸν
Ἑρμογένους φόνον τὴν πόλιν ἐξημίωσε τέσσαρας μυριάδας ἄρτων ἡμερησίων ἐκ
τῶν δωρηθέντων ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μυριάδων ἡ'. τότε οὖν ὁ Παῦλος, ὡς
προεῖρηται, πρὸς Ἰούλιον ἦλθε Ῥώμης καὶ ἐπανῆλθε μετὰ γραμμάτων αὐτοῦ 43 ἐν
Κωνσταντινουπόλει. ὁ δὲ Κωνστάντιος καὶ τότε ἐν Ἀντιοχείᾳ διάγων, μαθῶν, ὅτι
τὸν Παῦλον Ἰούλιος τῷ θρόνῳ ἀπεκατέστησεν, ὀργισθεὶς κελεύει Φιλίππῳ τῷ
ἐπάρχῳ Παῦλον ἐκδιώξαι καὶ Μακεδόνιον ἀντικαταστήσαι τῷ θρόνῳ. ὁ δὲ ἔπαρχος
φόβῳ τῶν γεγονότων εἰς Ἑρμογένην διὰ τὸν Παῦλον εἰς τὸ κατὰ τὸν Ζεῦξιππον
λουτρὸν μεταστειλάμενος τὸν Παῦλον, διὰ θυρίδος χαλάσας εἰς Θεσσαλονίκην
ἐξώρισεν, ὅθεν καὶ ὠρμᾶτο. Μακεδόνιον δὲ τῷ ἑαυτοῦ ὀχήματι ἀναλαβὼν
ἀπεκατέστησεν ὡς τύραννον τῆς ἐκκλησίας ληστρικῶς, τῶν ὀρθοδόξων
ἀντιστάντων ἐπὶ τοσοῦτον, ὡς ἀναιρεθῆναι γρὺν ἄνδρας, καὶ οὕτω τῆς ἐκκλησίας
Ἀρειανούς κρατῆσαι. τότε καὶ Ἀθανασίῳ θάνατον ἠπέλιξε Κωνστάντιος, ὅπερ

φοβηθεὶς φυγὰς αὐθις τὴν Ῥώμην κατέλαβεν, παραυτὰ δὲ καὶ Παῦλος ἀπὸ Θεσσαλονίκης· οἱ καὶ προσελθόντες τῷ Κώνσταντι τὰ καθ' ἑαυτοὺς διηγήσαντο. ὁ δὲ Κώνστας ἐπαγγήσας τοῖς ἀγίοις γράφει Κωνσταντίῳ τῷ ἀδελφῷ λυπούμενος, ἢ ἀποδοῦναι Παύλῳ καὶ Ἀθανασίῳ τοὺς ἰδίους θρόνους, ἢ πόλεμον ἀπειλῶν κινεῖν κατ' αὐτοῦ. προετρέψατο δὲ αὐτὸν καὶ τοῦ γενέσθαι σύνοδον ἐν Σερδικῇ, ἐν ἣ τῶν ἐσπερίων συνῆλθον ἐπίσκοποι τ', ἀνατολικοὶ δὲ λς'. οὗτοι τοῖς δυτικοῖς ἀντέπιπτον αἰτοῦντες ἐξελασθῆναι πρότερον Ἀθανάσιον καὶ Παῦλον· ὁ δὲ Ὅσιος, ὁ Κουδρούβης ἐπίσκοπος, καὶ Πρωτογένης Σερδικῆς οὐκ ἠνέσχοντο μὴ παρεῖναι τοὺς ἀγίους Ἀθανάσιον καὶ Παῦλον. τότε οἱ ἀνατολικοὶ ἐν Φιλιππουπόλει γενόμενοι ἀναιδῶς τὸ ὁμοούσιον ἀνεθεμάτισαν. οἱ δὲ ἐν Σερδικῇ ὀρθόδοξοι τὸν ὀρθὸν τῆς ἐν Νικαίᾳ πίστεως ὅρον ἐκύρωσαν τὸ ἀνόμοιον ἀναθεμάτισαντες· ἀποδεδώκασι δὲ καὶ τοὺς θρόνους Ἀθανασίῳ καὶ Παύλῳ καὶ Μαρκέλλῳ τῷ Ἀγκύρας ὁμολογοῦντι τὸ ὁμοούσιον καὶ ἀπολογουμένῳ, μὴ ἐννοεῖσθαι τὰ συγγραφέντα αὐτῷ τοῖς διαβάλλουσιν αὐτόν. οὕτω τῆς ἐν Σερδικῇ συνόδου πραξάσης κατὰ τῶν ἀποδιαστάντων ἀνατολικῶν καὶ κυρωσάσης τὸ ὁμοούσιον, Κωνστάντιος δῆθεν Ἀθανάσιον καὶ Παῦλον ἐντίμως ἐδέξατο καὶ τοὺς ἰδίους θρόνους ἀποδέδωκεν· καὶ οὕτως Ἀθανάσιος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἦλθε καὶ ἀπεδέχθη μετὰ χαρᾶς μεγάλης ἐξώσας Γεώργιον τὸν Ἀρειανόν. Μαγνηντίου δὲ ἐν Γαλλίαις τυραννήσαντος καὶ Κώνσταν τὸν 44 εὐσεβῆ ἀνελόντος, Κωνστάντιος ὁ Αὐγουστος διατρίβων ἐν Ἀντιοχείᾳ καὶ μαθῶν, παρευθὺ τὸν Παῦλον ἀποστείλας τῆς πόλεως ἐξώρισεν ἐν Κουκουσῶ· κάκεῖ ὑπὸ Ἀρειανῶν ἀναιρεῖται. καὶ τότε Μακεδόνιος τοῦ θρόνου ἐπιλαμβάνεται· Κωνστάντιος δὲ κατὰ Μαγνηντίου ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν ἐξώρμησεν. ἡ δὲ σύγκλητος ἐν Ῥώμῃ Νεπωτιανὸν ἐνδύσασα κατὰ Μαγνηντίου ἀπέλυσεν. ὃς συμβαλὼν τῷ Μαγνηντίῳ ἐν Ῥώμῃ ἀναιρεῖται ὑπ' αὐτοῦ βασιλεύσας μῆνας τρεῖς. πρὶν ἢ δὲ φθάσαι ἀπελθεῖν τὸν βασιλέα ἐν Ῥώμῃ, Κωνσταντία, ἡ καὶ Ἑλένη, ἡ Κωνσταντίου ἀδελφή, ἀνηγόρευσε Βρετανίωνα εἰς βασιλέα, ἄνδρα ἔντιμον, καὶ ἀντέστησε τῷ Μαγνηντίῳ πρὸς τὴν μάχην. φθάσας δὲ Κωνστάντιος ἐν Ῥώμῃ καὶ ἀποδεξάμενος τὸν Βρετανίωνα μετὰ πολλῆς τιμῆς, ἐπολέμησαν ἄμφω τὸν Μαγνηντίον περὶ Μοῦρσαν. καὶ ἡττηθεὶς ὁ Μαγνηντίος ἔφυγεν ἐπὶ Ἰταλίαν. πολλάκις δὲ ὑπὸ τῶν στρατηγῶν Κωνσταντίου πολεμηθεὶς, συμβαλὼν ἐν Μόντῳ Σελεύκῳ καὶ ἡττηθεὶς ἔφυγεν εἰς Λογδοῦνον· καὶ τὸν ἀδελφὸν ἑαυτοῦ πρῶτον σφάζας καὶ τὴν ἰδίαν μητέρα, ὕστερον καὶ ἑαυτὸν ἀνήλωσεν· καὶ Δικέντιος καῖσαρ, ὁ τούτου ἀδελφός, ἀγχόνη ἐχρήσατο. Τότε καὶ Σιλβανὸς τυραννήσας ἐν Γαλλίαις ἀνηρέθη ὑπὸ τῶν στρατηγῶν Κωνσταντίου. ἔλθων δὲ ἐν Ῥώμῃ Κωνστάντιος εἰσῆλθε μετὰ πολλῆς φαντασίας καὶ παρατάξεως ὀνομασθεὶς ὑπὲρ τοὺς πρὸ ἑαυτοῦ βασιλεῖς· συνῆλθε δὲ αὐτῷ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ Εὐσεβία, καὶ ἐποίησε ἰδ' ἡμέρας ἐν τῇ Ῥώμῃ. ἐν δὲ τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν Ῥώμῃ ἐξελθὼν ἐν τῷ Τριβουναλίῳ Κάμπῳ καὶ στὰς ἐφ' ὕψους συμπαρόντος αὐτῷ τοῦ στρατοπέδου καὶ τοῦ Βρετανίωνος, ἐδημηγόρει πείθων τὸν λαόν, ἀκόλουθον εἶναι τῆς βασιλείας τὴν ἐξουσίαν ὑπάρχειν τῷ ἐκ προγόνων βασιλέων διαδεξαμένῳ ταύτην, συμφέρειν δὲ καὶ τῷ κοινῷ ὑπὸ μίαν ἐξουσίαν διοικεῖσθαι τὰ δημόσια, καὶ ὅσα τούτοις ἀκόλουθα. τότε ἀποδύσας τὸν Βρετανίωνα βασιλεύσαντα μῆνας ἰ' κατ' αὐτὴν 45 τὴν ὥραν τραπέζης αὐτῷ πρὸς ἐστίασιν ἐκοινώνησεν, καὶ μετὰ πάσης τιμῆς καὶ δορυφορίας καὶ πολλῶν χαρισμάτων ἐν Προύσῃ τῆς Βιθυνίας ἀπέστειλεν. Χριστιανὸς δὲ ὢν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐσχόλαζε καὶ πολλὰς ἐλεημοσύνας ἐποίει εἰς τοὺς πένητας· ἐτίμα δὲ καὶ τοὺς ἱερεῖς ἕως ἡμέρας τελευτῆς αὐτοῦ. ὁ δὲ Κωνστάντιος ὑποστρέψας εἰς τὸ Βυζάντιον, παρακληθεὶς ὑπὸ Εὐσεβίας, τῆς ἰδίας γυναικός, Ἰουλιανόν, τὸν ἀδελφὸν Γάλλου, ἐκ τῆς φυλακῆς ἐξαγαγὼν καίσαρα προβάλλεται καὶ εἰς Γαλλίας ἐκπέμπει ζεύξας αὐτῷ πρὸς γάμον καὶ τὴν ἰδίαν ἀδελφὴν Ἑλένην,

τὴν καὶ Κωνσταντίαν. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει καὶ Ἰούλιος ὁ πάπας ἐν Ῥώμῃ ἐκοιμήθη, κατέχειροτονήθη ἀντ' αὐτοῦ Λιβέριος, ἀνὴρ τὰ πάντα θαυμαστός καὶ ὀρθόδοξος. οἱ δὲ Ἀρειανοὶ τὸν βασιλέα κατὰ Ἀθανασίου οὕτω παρέπεισαν, ὡς κεφαλικὴν αὐτοῦ τιμωρίαν καταψηφίσασθαι. ἀλλὰ καὶ τότε φυγῆ ὁ ἅγιος τὴν σωτηρίαν ἐπραγματεύσατο. Κόσμου ἔτη εἰς κ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη τν'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Κωνσταντῖος ἔτη κδ'. κβ'. Περσῶν βασιλεὺς Σαβώρης ἔτη σ'. νς'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Δάμασος ἔτη κη'. ς'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Μακεδόνιος ἔτος α'. α'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἰλάριος ἔτη ιβ'. δ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος ἔτη μς'. λβ'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Στέφανος ἔτη γ'. γ'. Τούτῳ τῷ ἔτει σεισμοῦ μεγάλου γενομένου ἐν Νικομηδείᾳ περὶ ὥραν τρίτην νυκτερινὴν τὴν πόλιν κατέβαλε καὶ πλήθη πολλὰ διέφθειρεν· συναπώλετο δὲ καὶ ὁ ἐπίσκοπος τῆς πόλεως Κεκρόπιος. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Λεόντιος ἔτη η'. κγ'. νζ'. ζ'. β'. ε'. λγ'. α'. Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος Εὐδόξιος, ἐκβληθέντος Μακεδονίου. κδ'. νη'. η'. α'. ς'. λδ'. β'. 46 Μακεδονίου τοίνυν τυραννικῶς τὸν θρόνον Κωνσταντινουπόλεως κατέχοντος, μετήγαγε τὸ σῶμα τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου εἰς τὸν ἅγιον Ἀκάκιον ἀπὸ τῶν ἁγίων ἀποστόλων πτώσιν προφασιζόμενος τοῦ ναοῦ. τοῦ δὲ λαοῦ κωλύοντος, φόνος γέγονε πολὺς, ὥστε πληρωθῆναι τὸ φρέαρ καὶ τὴν αὐλὴν τοῦ μαρτυρίου αἱμάτων καὶ τὰς περικειμένας πλατείας· ὅπερ γνοὺς ὁ Κωνσταντῖος ἠγανάκτησε κατὰ Μακεδονίου, καὶ τοῦτον καθαιρεθῆναι κελεύσας Εὐδόξιον ἀντεκατέστησεν, μείζονι κακῷ μέγα κακὸν ἀμειψάμενος. Τούτῳ τῷ ἔτει Πέρσαι τὸ Βεδζάβδη καλούμενον παρέλαβον κάστρον. Κωνσταντῖος δὲ ἀκηκῶς, ὅτι Ἰουλιανὸς ἐν Γαλλίαις ἐν πολέμοις εὐδοκίμησας ὑπὸ τοῦ στρατοῦ βασιλεὺς ἀνηγορεύθη, ἐν Ἀντιοχείᾳ διάγων διὰ τὸν Περσικὸν πόλεμον, ἐξώρμησε κατὰ Ἰουλιανοῦ τοῦ τυράννου· καὶ ἐλθὼν ἐν Μαμφουκρήναις, πρώτη μὲν ἀπὸ Ταρσοῦ τῆς Κιλικίας, ἐτελεύτησε μηνὶ Δίῳ γ', πολλὰ τῆς ἑαυτοῦ ἀνοίας καταγνοῦς. ἐβαπτίσθη δὲ τότε εἰς Ἀντιόχειαν ὑπὸ Εὐζώϊου τοῦ Ἀρειανοῦ, τοῦ καθολικοῦ κοσμικοῦ ἔτους εωνβ', τῆς δὲ ια' περιόδου φλβ', ἀρχομένης τῆς ιβ'. τότε λοιπὸν Ἰουλιανὸς μονοκράτωρ γενόμενος ἀναιδῶς ἐλλήνιζεν, αἵματι θυσιῶν τὸ ἅγιον βάπτισμα ἀποπλυνάμενος καὶ πάντα ποιῶν, ὅσοις οἱ δαίμονες θεραπεύονται. Κόσμου ἔτη εωνγ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη τνγ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἰουλιανὸς ἔτη γ'. α'. Περσῶν βασιλεὺς Σαβώρης ἔτη σ'. νθ'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Δάμασος ἔτη κη'. θ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Εὐδόξιος ἔτη ι'. β'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἰλάριος ἔτη ιβ'. ζ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος ἔτη μς'. λε'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Λεόντιος ἔτη η'. γ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐβασίλευσεν Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης μοναρχήσας διὰ πλῆθος ἁμαρτιῶν ἡμῶν. ἐπαρθεὶς γὰρ τῇ τῶν βαρβάρων νίκη, ἑαυτῷ τὸ κράτος ἐπιστρέψας καὶ διάδημα περιθέμενος 47 πρὸ τῆς Κωνσταντίου τελευτῆς εἰς ἐλληνισμὸν ἀναιδῶς ἐξετράπη. ὅπερ Κωνσταντῖος πλεῖστα μεταμελούμενος ἀπέδωκε τὸ πνεῦμα ἐπὶ τε τῷ τοῦ γένους φόνῳ καὶ τῇ καινοτομίᾳ τῆς πίστεως καὶ τῇ ἀναρρήσει τοῦ ἀποστάτου. Ἰουλιανοῦ δὲ τοῦ ἀποστάτου θείοις κρίμασι μονοκρατορήσαντος, παντοδαποὶ θεήλατοι ὄργαι τὴν Ῥωμαίων γῆν κατειλήφασιν. θέλων δεῖξαι τὸν Κωνσταντῖον ἄδικον καὶ ἀπάνθρωπον, ὑποκρινόμενος δικαιοσύνην ὁ παράνομος τοὺς ἐν ἐξορίᾳ ἐπισκόπους ἀνεκαλέσατο, Εὐσέβιον δέ, τὸν πρῶτον τῶν βασιλικῶν εὐνούχων, ἀνεῖλεν ὡς δῆθεν ἄδικον. ἐδίωξε δὲ καὶ τοὺς ἄλλους εὐνούχους τοῦ παλατίου διὰ τὸ ἀποβαλεῖν τὴν γαμετήν, ἣν συνῆψεν αὐτῷ Κωνσταντῖος ἀδελφὴν ἑαυτοῦ· ὁμοίως καὶ μαγεῖρους διὰ τὸ λιτὸν τῆς διαίτης καὶ κουρίσκους διὰ τὸ ἓνα πολλοῖς ἀρκεῖν, ὡς ἔλεγεν. τοῦ δὲ δημοσίου δρόμου τάς τε καμήλους καὶ ὄνους, βόας καὶ ἡμιόνους ἐξέβαλεν, μόνους ἵππους συγχωρήσας ὑπουργεῖν διὰ πολλὴν φιλαργυρίαν ἧς δοῦλος ἦν, ὡς πρὸς τῆς

είδωλολατρείας. τότε οί κατά τήν ἀνατολήν Ἑλληνες ἐπαρθέντες εὐθέως ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Γεώργιον τὸν ἐπίσκοπον σύροντες ἀνεῖλον, καὶ τὸ λείψανον αὐτοῦ ἀθέως ἐνυβρίζοντες καὶ καμῆλω ἐπιθέντες ἐπόμπευον διὰ τῆς πόλεως, καὶ μετὰ νεκρῶν ἀλόγων ὀστέων μίξαντες αὐτοῦ τὸ λείψανον κατέκαυσαν καὶ διεσκόρπισαν. τότε Ἀθανάσιος πρὸς τινὰ παρθένον κρυπτόμενος χρόνον πολύν, ἐξελθὼν σύνοδον ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐκρότησε καὶ τὰ κατὰ Νίκαιαν κυρώσας δόγματα τὰς ἐκκλησίας ἀπέλαβεν. οἱ δὲ Ἀρειανοὶ μετὰ Γεώργιον Λούκιον προεχειρίσαντο ἑαυτοῖς καὶ ἐν οἴκῳ κοινῶ συνήγοντο. πολλοὺς δὲ καὶ ἄλλους Χριστιανούς οἱ Ἑλληνες ἀνεσταύρωσαν καὶ κατέσφαξαν. τὰ δὲ τοῦ ἀγίου Πατροφίλου, τοῦ ἐν Σκυθοπόλει ἐπισκόπου, λείψανα ἀνορύξαντες τὰ μὲν ἄλλα διεσκόρπισαν, τὸ δὲ κρανίον ἐφυβρίστως κρεμάσαντες ἐνέπαιζον. ἐν δὲ Γάζῃ καὶ Ἀσκάλωνι πρεσβυτέρους καὶ ἀειπαρθένους ἀναιροῦντες ἀνέπτυσσον τὰ σπλάγχνα αὐτῶν, καὶ κριθῶν πληροῦντες τοῖς χοίροις παρέβαλον. ἐν δὲ Φοινίκη Κύριλλον διάκονον Ἡλιουπολίται ἀνελόντες τοῦ ἥπατος αὐτοῦ ἀπεγεύσαντο, ἐπειδὴ τὰ εἶδωλα αὐτῶν ἐπὶ τοῦ μακαρίου Κωνσταντίνου κατέστρεψεν. ὁ δὲ ἀνατεμὼν τὸν 48 διάκονον καὶ ἀπογευσάμενος τοῦ ἥπατος αὐτοῦ πέπονθε ταῦτα· τὴν μὲν γλῶσσαν σαπέισαν κατέρρευσε καὶ τοὺς ὀδόντας ἀπέβαλε καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπηρώθη, καὶ οὕτω βασανιζόμενος ἀπέθανεν. τοῖς δὲ ἐν Καισαρείᾳ Καππαδοκίας Χριστιανοῖς πολλὰ κακὰ ἐνεδείξατο Ἰουλιανός, ἀφείλατο δὲ καὶ τὰ δίκαια τῆς πόλεως καὶ τὸ ὄνομα τοῦ καλεῖσθαι αὐτὴν Καισαρείαν, Μάζακα δὲ αὐτὴν ὡς τὸ πρὶν ἐκέλευσε λέγεσθαι, ὅτι οἱ αὐτόθι Χριστιανοὶ ἐπὶ Κωνσταντίου πολλὰ κακὰ τοῖς Ἑλλησιν ἐποίησαν καὶ τὸν ναὸν τῆς Τύχης κατέσπασαν. ἐν δὲ Ἀρεθούσῃ φοβερὰ κατὰ Χριστιανῶν διεπράξατο· ἐν οἷς καὶ Μάρκον τὸν ἀγιώτατον μοναχόν, τὸν καὶ σώσαντα καὶ κρύψαντα Ἰουλιανὸν ἐν τῷ ἀνελεῖν τὸν στρατὸν τὸ γένος Κωνσταντίου, τούτου τὰ σπλάγχνα ζῶντος ἐν Ἑμέσῃ ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ τὸ τοῦ Διονύσου εἶδωλον ἴδρυσεν, τὴν δὲ παλαιὰν ἐκκλησίαν κατέστρεψεν. Μάρις. δὲ ὁ Χαλκηδόνος πολλὰς ὕβρεις τῷ Ἰουλιανῷ κατὰ πρόσωπον εἰς τὸν οἶκον τῆς Τύχης θύσοντι ἐπήγαγεν, ὁ δὲ ὡς φιλόσοφος δῆθεν τὰς ὕβρεις ὑπήνεγκεν. β'. ξ'. ι'. γ'. η'. λς'. δ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ὁ δυσσεβὴς Ἰουλιανὸς ἐνομοθέτησε μὴ μετέχειν Χριστιανούς Ἑλληνικῶν μαθημάτων. Ἀπολινάριος δὲ τῇ μὲν θείᾳ γραφῇ χρησάμενος ὕλη, τοὺς χαρακτῆρας δὲ τῶν ἀρχαίων μιμησάμενος καὶ κατὰ Ἰουλιανοῦ λόγον συγγράψας, ὃν "ὕπὲρ ἀληθείας" ἐπέγραψεν, πολλὰ τὴν ἐκκλησίαν ὠφέλησεν. Ἀθανάσιον δὲ τὸν μέγαν Ἀλεξανδρείας ἐξελαθῆναι, ἐκέλευσεν, τῶν Ἑλλήνων σφοδρῶς αὐτὸν παροξυνάντων κατ' αὐτοῦ. ὁ δὲ ἐξερχόμενος θαρρεῖν εἶπε Χριστιανοῖς τοῖς ὑπὲρ αὐτοῦ δακρύουσι φήσας· "θαρσεῖτε, νεφύδριόν ἐστι καὶ παρέρχεται." καὶ Τίτον, τὸν ἱερὸν ἐπίσκοπον Βόστρων, Ἰουλιανὸς ἔγραψε Βοστρηνοῖς ἐξελάσαι τοῦτον τῆς πόλεως. Δωρόθεον δέ, τὸν πολυάθλον ἐπίσκοπον Τύρου, τὸν πολλὰς ἱστορίας γράψαντα ἐκκλησιαστικὰς καὶ ἐν λόγοις διαπρέποντα, τὸν ἐπὶ Διοκλητιανοῦ ὁμολογητὴν γεγονότα καὶ αὐθις ἐπὶ Λικινίου, ἐν γῆρᾳ βαθεῖ φθάσαντα ἐν τῷ δευτέρῳ χρόνῳ τοῦ παραβάτου οἱ τούτου ἄρχοντες ἐν Ὀδυσσο⁴⁹ πόλει τοῦτον εὐρόντες ἰδιάσαντα, πολλοὺς αἰκισμοὺς διὰ τὴν εἰς 49 Χριστὸν πίστιν ἐπαγαγόντες ἐθανάτωσαν αὐτὸν ρζ' χρόνων ὑπάρχοντα. τὰς δὲ Χριστιανῶν εὐποιΐας μιμούμενος ξενῶσι καὶ πτωχοῖς τὰ πρὸς τὴν χρεῖαν χορηγεῖσθαι ἐκέλευσεν ἀπατῶν τοὺς ἀπλουστέρους. ταῖς εἰκόσιν αὐτοῦ Δία καὶ Ἄρεα καὶ Ἑρμῆν συγγράφεσθαι προσέταξεν ὁ δυσσεβὴς καὶ τοὺς λοιποὺς δαίμονας, καὶ τοὺς ἀναβαλλομένους τὴν τούτων προσκύνησιν ὡς ἐχθροὺς τοῦ βασιλέως κολάζεσθαι. τῷ δὲ στρατῷ τὴν ρόγαν διανεμῶν πῦρ προετίθει καὶ λίβανον καὶ θυμῶν τὸ στρατεύμα ἠνάγκαζεν. ἐν Καισαρείᾳ τῇ Φιλίππου, τῇ νῦν Πανεάδι, ὅθεν κατήγετο ἡ αἰμορροῦσα, ἀνδριάς ἴστατο πρὸ τοῦ οἴκου αὐτῆς τοῦ κυρίου, ὃν ἐθνικῶ

ἔθει εὐχαριστήριον ἀνέστησεν. τοῦτον κατενεχθῆναι προσέταξεν ὁ δυσσεβῆς Ἰουλιανός· ὃ καὶ γέγονεν, κατ' ἐμπαιγμὸν δῆθεν συράντων Ἑλλήνων τὸν ἀνδριάντα καὶ ἀντ' αὐτοῦ ξόανον ὀνόματι Ἰουλιανοῦ στησάντων. τοῦτον δὲ Χριστιανοὶ λαβόντες τὸν ἀνδριάντα εἰς ἐκκλησίαν ἀπέθεντο. τὸ δὲ τοῦ παραβάτου ξόανον κατελθὸν πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατέφλεξεν. βοτάνη δὲ ἐφύετο ὑπὸ τὴν βάσιν τοῦ ἀνδριάντος πάσης νόσου ἀλεξητήριος, ἣτις καὶ πρὸς φθόνον ἐκίνησε τὸν ἀποστάτην Ἰουλιανὸν καταστρέψαι τὸν τοῦ κυρίου ἀνδριάντα. ἐν Νικοπόλει τῆς Παλαιστίνης, τῇ λεγομένη τὸ πρὶν Ἐμμαούς, πηγὴ ἐστὶ παντοίων παθῶν ἀνθρώπων τε καὶ ἀλόγων ἰάσεις παρέχουσα· ἐν αὐτῇ γάρ φασὶ τὸν κύριον καὶ θεὸν ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν τοὺς πόδας ἀπονίψασθαι ἐξ ὁδοιπορίας· καὶ ταύτην καταχωσθῆναι ἐπέτρεψεν. ἐν Ἐρμουπόλει τῆς Θηβαΐδος δένδρον ἴσταται περσέα. ταύτης φύλλον ἢ κάρφος εἰ λάβοι τις, πρὸς πᾶσαν ἀνθρώπων ἐστὶν ἴασιν. φασὶ δέ, ὅτι, ἠνίκα ὁ κύριος εἰς Αἴγυπτον ἔφυγε τὸν Ἡρώδη σὺν τῇ θεοτόκῳ καὶ τῷ Ἰωσήφ κατὰ τὸν τόπον ἐκεῖνον γενόμενος, κλιθὲν τὸ δένδρον ἐπὶ τὴν γῆν προσεκύνησεν αὐτῷ καὶ μέχρι τοῦ νῦν σώζει τὸ σχῆμα τῆς προσκυνήσεως. Ἰουλιανός δὲ διάγων ἐν Ἀντιοχείᾳ καὶ συνεχῶς ἐν Δάφνῃ ἀνιών καὶ τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος θεραπεύων εἶδωλον οὐδεμιᾶς ἀποκρίσεως, ὡς ᾤετο, ἐτύχχανεν ὑπὸ τοῦ εἰδώλου. νοήσας δέ, ὅτι διὰ τὰ ἀποκείμενα ἐν τῇ Δάφνῃ λείψανα τοῦ ἀγίου μάρτυρος Βαβυλᾶ ἀποσιωπᾶ τὸ εἶδωλον, 50 δόγμα ἐξέπεμψε πάντα τὰ ἀποκείμενα ἐκεῖ τῶν νεκρῶν λείψανα μετατεθῆναι σὺν τοῖς τοῦ μάρτυρος· καὶ τούτου γενομένου ἀθρόως τῇ νυκτὶ κατεφλέχθη οὐρανόθεν ὁ ναός, τὸ δὲ εἶδωλον οὕτω κατεκάη, ὥστε μηδὲ ἵχνος αὐτοῦ φανῆναι, (ἐλέγετο δὲ πρὸ ἐτῶν ἐστηκέναι), ὁ δὲ ναὸς οὕτω κατεριπώθη, ὥστε τοὺς μετέπειτα ὄρα τὴν τούτου τέφρωσιν καὶ ἐπὶ τῷ παραδόξῳ ἐκθαμβεῖσθαι τῆς τοῦ θεοῦ παραδοξοποιίας. ἐπὶ τούτῳ ἐκθαμβος γενόμενος Ἰουλιανός, ὑπονοήσας κατ' ἐπιβουλήν τῶν Χριστιανῶν τοῦτο γενέσθαι, ἐπὶ ἐξέτασιν τῶν παραμενονόντων ἱερέων ἐχώρει, καὶ παντοίαις βασάνοις αὐτοὺς ὑποβαλὼν, ὡς καὶ ἀποθανεῖν ἐξ αὐτῶν, τοῦτο μόνον ἤκουσε παρ' αὐτῶν, ὅτι οὔτε ὑπὸ Χριστιανῶν, οὔτε ἀπὸ ἀνθρωπίνης ἐπιβουλῆς τοῦτο γέγονεν, ἀλλ' ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πῦρ κατελθὸν ἐνέπρησε τὸν ναὸν καὶ τὰ ἀγάλματα· ὡς καὶ ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ τισὶ φανῆναι ἐν τῇ ἀγροικίᾳ τὸ πῦρ καταφερόμενον. θυμωθεὶς οὖν ὁ βασιλεὺς καὶ ὡσπερ τῷ θεῷ μαχόμενος τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν ἀπέκλεισε καὶ πάντα τὰ ἱερά ἐδήμευσεν. τῶν δὲ ἀποσταλέντων ἐπὶ τούτῳ κομήτων δύο, Φίλικος καὶ Ἰουλιανοῦ ἀποστατῶν, ἔλεγον ταῦτα· "ἐνομίζομεν ἐποπτικὴν τινα εἶναι δύναμιν τὴν ὀφείλουσαν ἡμᾶς κωλύσαι." ὁ δὲ Φίλιξ· "ἴδε εἰς ποταπὰ σκευὴ ὑπηρετεῖτο ὁ υἱὸς Μαρίας." καὶ μετ' ὀλίγον ὁ μὲν Φίλιξ ἀθρόως διὰ στόματος αἷμα ἀναγαγὼν, βασανιζόμενος κατέστρεψε τὸν βίον· Ἰουλιανός δὲ ὁ κόμης κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν νόσω χαλεπωτάτῃ περιπεσὼν, ὡς καὶ τὰ ἐντὸς αὐτοῦ διαφθαρῆναι καὶ κόπρον διὰ στόματος ἀναγαγεῖν, βασανιζόμενος ἀπέθανεν. Κόσμου ἔτη εωνέ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη τνε'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἰουλιανός ἔτη γ'. γ'. Περσῶν βασιλεὺς Σαβώρης ἔτη σ'. ξα'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Δάμασος ἔτη κη'. ια'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Εὐδόξιος ἔτη ι'. δ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἰλάριος ἔτη ιβ'. θ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος ἔτη μς'. λζ'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Λεόντιος ἔτη η'. ε'. Τούτῳ τῷ ἔτει τινὲς ἠπατήθησαν τῶν ἐν στρατείαις ἐξεταζομένων πρὸς ἀποστασίαν, οἱ μὲν ἐπαγγελίας δόσεων καὶ ἀξιωματῶν, οἱ δὲ καὶ ἀνάγκαις ἐπιτιθεμέναις ὑπὸ τῶν ἰδίων ἀρχόντων. καὶ Θεότεκνος πρεσβύτερος ἐν προαστείῳ Ἀντιοχείας ἐκκλησίαν πεπιστευ51 μένος ἐξ ὑποσχέσεως ἀπατηθεὶς αὐτομάτως ἐπὶ τὴν εἰδωλολατρείαν ἐχώρησεν· ὃν ὁ θεὸς ἐτιμωρήσατο παραχρῆμα. σκωληκόβρωτος γὰρ γενόμενος καὶ τὰς ὄψεις ἀποβαλὼν, τὴν γλῶσσαν ἐσθίων ἀπέθανεν. καὶ Ἦρων, ἐπίσκοπος τῆς Θηβαΐδος, αὐτομάτως ἀπεστάτησεν ἐν τῇ Ἀντιοχέων πόλει, ὃν ὁ θεὸς παρευθὺ εἰς

παράδειγμα καὶ φόβον πολλῶν ἐτιμωρήσατο οὕτως· σηπεδόνος νοσήματι διαλυθέντων αὐτοῦ τῶν μελῶν ἐν τῇ πλατείᾳ ἐρριμμένος ἐν ὀφθαλμοῖς πάντων ἐξέψυξεν. ἀλλ' ἐν τούτοις διέπρεψαν ὁμολογία τῇ εἰς Χριστὸν Οὐαλεντινιανός, τριβούνος τότε ὢν τάγματος, Κορνούτων λεγομένων νουμέρου, οὐ μόνον τοῦ ἀξιώματος καταφρονήσας, ἀλλὰ καὶ ἐξορία ὑποβληθείς, ὅστις μετὰ ταῦτα ὑπὸ θεοῦ βασιλεὺς ἀνεδείχθη· ὁμοίως καὶ Ἰουβιανὸς τὴν ζώνην ἔλυσε κράζων· Χριστιανὸς εἰμι· ὃν ὁ λαὸς ἀγαπῶν στρατοπεδάρχην ὄντα ἐξητήσατο τὸν βασιλέα μὴ ἀδικῆσαι αὐτόν· ὅστις καὶ βασιλεὺς μετὰ Ἰουλιανὸν ἀνηγορεύθη. Ἀρτέμιός τε, ὁ δούξ τῆς κατ' Αἴγυπτον διοικήσεως, ἐπειδὴ περ ἐπὶ Κωνσταντίου ζῆλον κατὰ τῶν εἰδώλων πολὺν ἐνεδείξατο ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ἐδημεύθη τὴν κεφαλὴν ἀποτμηθείς. ἐμαρτύρησε δὲ καὶ ἐν Δοροστόλῳ τῆς Θράκης Αἰμιλιανὸς ἀπὸ στρατιωτῶν, πυρὶ παραδοθεὶς ὑπὸ Καπετωλίνου· καὶ πολλοὶ ἄλλοι κατὰ διαφόρους τόπους καὶ τρόπους διέπρεψαν ἐν τῇ εἰς Χριστὸν ὁμολογίᾳ. Θαλάσσιος δὲ τις ἐπ' ἀσελγείαις καὶ ἀσωτίαις ἐπίσημος, ὁ καὶ τῆς ἑαυτοῦ θυγατρὸς ἐπ' αἰσχρουργίᾳ προαγωγεύς, ἐτιμᾶτο ὑπὸ τοῦ βασιλέως ὡς σπλαγχνοσκόπος, οἰκῶν ἐν Ἀντιοχείᾳ πλησίον τοῦ παλατίου. συμπεσόντος οὖν αὐτῷ τοῦ οἴκου μόνος ἀπώλετο μετὰ ἐνὸς εὐνούχου, ᾧ καὶ συμπεπλεγμένος εὐρέθη. ἐσώθησαν δὲ πάντες οἱ σὺν αὐτῷ εὐρεθέντες, οἱ ἴδιοι αὐτοῦ Χριστιανοὶ ὄντες, ἢ τε τούτου γυνὴ καὶ οἱ σὺν αὐτῇ. παιδίον δὲ ὡς ἐτῶν ἑπτὰ ἐκεῖ εὐρεθὲν καὶ σωθὲν, ἐρωτώμενον, πῶς ἐσώθη, εἶρηκεν, ὡς ὑπὸ ἀγγέλου βασταχθέν. ὁ δὲ δυσώνυμος Ἰουλιανὸς ἐπ' ἀνατροπῇ τῆς θείας ἀποφάσεως τὸν Ἰουδαίων ναὸν οἰκοδομηθῆναι προσέταξεν, Ἀλύπιον Ἑλληνά τινα σπουδαῖον κατὰ Χριστοῦ προστησάμενος τοῦ ἔργου. τοῦ δὲ καὶ τὰ ἀφανῆ τῶν θεμελίων κατορύξας ξαντος, διὰ τὸν ἐκχοῖσμον ἄνεμος βιαιότατος ἐπιπνεύσας σὺν λαίλαπι τὴν παρεσκευασμένην ἄβυσσον ἐξηφάνισε μοδίων μυριάδων κ' οὐσαν· ἐπιμενόντων δὲ τῶν Ἰουδαίων τῇ ἐγχειρήσει τοῦ ἔργου, πῦρ ἐξελθὸν τούτους κατέφλεξεν, καὶ οὕτως ἐπάυσαντο τῆς τόλμης. ἀνατροπὴν δὲ Ἰουλιανὸς ὁ δυσσεβὴς ἔγραψε τῶν θείων εὐαγγελίων, ἦν ὁ μέγας Κύριλλος Ἀλεξανδρείας ἐν ἐξαιρέτῳ πραγματεία λαμπρῶς ἐπανέτρεψεν. Πορφύριος δέ, ὁ κατ' ἡμῶν λυττήσας, Τύριος μὲν ἦν τῷ γένει, Χριστιανὸς δὲ τὸ πρὶν ὁ ἄθλιος· τυφθεὶς δὲ ὑπὸ Χριστιανῶν ἐν Καισαρείᾳ τῆς Παλαιστίνης κατ' ὀργὴν μετῆλθεν εἰς τὸν ἑλληνισμόν, καὶ τότε γράψαι κατὰ τῆς ἀληθείας ὁ κύων ἐτόλμησεν. ἐπὶ τούτοις ὤφθη ὁ θεῖος σταυρὸς ἐν τῷ οὐρανῷ φωτοειδῆς κυκλούμενος ὑπὸ στεφάνου φωτὸς ἀπὸ τοῦ Γολγοθᾶ ἕως τοῦ ἀγίου ὄρους τῶν ἐλαιῶν, λαμπρότερος μᾶλλον ἢ ἐπὶ Κωνσταντίου· αὐτομάτως τε τοῖς ἀπλώμασι τῶν θυσιαστηρίων καὶ βίβλοις καὶ ἄλλοις ἐσθήμασι τῶν ἐκκλησιῶν καὶ ἐν ἱματίοις οὐ μόνον Χριστιανῶν, ἀλλὰ καὶ Ἰουδαίων, ἐπεπόλαζε τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, οὐ μόνον ἐν Ἱεροσολύμοις, ἀλλὰ καὶ ἐν Ἀντιοχείᾳ καὶ ἄλλαις πόλεσιν· καὶ ὢν ἀναισχύντως ἠπίστουν Ἰουδαῖοι καὶ Ἑλληνες, εὐρίσκοντο τὰ ἱμάτια αὐτῶν πεπληρωμένα σταυρῶν· ἐν τισὶ δὲ καὶ ἐμελάνιζον. Ἰουλιανὸς πολλοὺς ἐν διαφόροις τόποις ἀπέστειλεν εἰς τε μαντείας καὶ χρηστήρια, ὅπως ἂν δόξη μετ' ἐπιτροπῆς τῶν δαιμόνων ἐπὶ Πέρσας πόλεμον ἐγχειρεῖν. καὶ πολλῶν ἐκ διαφόρων κομισθέντων αὐτῷ χρησμῶν, ἐνὸς ἐπιμνησθήσομαι. ἔχει δὲ οὕτως· νῦν πάντες ὠρμήθημεν θεοὶ νίκης τρόπαια κομίσασθαι παρὰ θηρὶ ποταμῷ, τῶν δὲ ἐγὼ ἡγεμονεύω θεοῦρος πολεμόκλονος Ἄρης. τούτοις βεβαιωθεὶς πρὸς τὸν κατὰ Περσῶν ὀπλίζεται πόλεμον πολλὰ χρήματα τοὺς Χριστιανούς ζημιώσας. ἐν Ἀντιοχείᾳ δὲ γενόμενος προφάσει τῶν ὠνίων ὑβρίσθη σφοδρῶς παρὰ τῶν Ἀντιοχέων. ὅτε καὶ τὸν Μισοπώγωνα λόγον Ἀντιοχικὸν πρὸς ἄμυναν δῆθεν ἐπόνεσεν· Θεόδωρον δὲ τινα νεανίαν προκατάρξαντα τῶν κατ' αὐτοῦ ὕβρεων πικρῶς ἠκίσαστο. πολλὰ δὲ καὶ μεγάλα κατὰ Χριστιανῶν ποιήσας καὶ πλείονα ποιεῖν μετὰ τὸν Περσικὸν πόλεμον ἐπαγγειλάμενος κακῶς 53 τὸν παμμίαρον αὐτοῦ

βίον ἐν αὐτῷ πεπλήρωκεν· ὑπερόριος γὰρ θεία δίκη ἀνηρέθη. τούτῳ τῷ ἔτει, βασιλεύσας ἔτη β' μῆνας θ', κατὰ τὴν Περσικὴν θεόκταντος γέγονε τῇ κς' τοῦ Ἰαννουαρίου μηνὸς ἰνδικτιῶνος ἕκτης ἐτῶν ὑπάρχων λα'. ἐγένετο δὲ σημεῖον ὄντος αὐτοῦ ἐν τῇ Περσίδι μηνὶ Δαισίῳ. ὑδρία πεπληρωμένη ὕδατος ἐν οἰκίᾳ ἀγροικίδος τινὸς Χριστιανῆς μετεβλήθη εἰς οἶνον βράζοντα μουστον κατὰ τὴν δειλινὴν ὥραν. αὐτῇ δὲ τῇ ὥρᾳ τὸ ἀγγεῖον πεπληρωμένον προσήνεγκαν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ χωρίου. ὁ δὲ κατὰ τὸν τόπον πρεσβύτερος πληρώσας μικρὸν ἀγγεῖον ἐξ αὐτοῦ ἐκόμισε τῷ ἐπισκόπῳ Αὐγάρῳ. ἐν Κάρραις εὐρέθη γυνὴ ἐκ τῶν τριχῶν κρεμαμένη, καὶ ἐν Ἀντιοχείᾳ κρανία ἀνθρώπων πολλά, δι' ὧν ὁ παραβάτης τὰ μαντεῖα τοῦ κατὰ Περσῶν πολέμου ποιούμενος σφραγίδας καὶ κλειθρα τοῖς τόποις ἐπέθηκεν. Κόσμου ἔτη εωνς'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη τνς'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἰουβιανὸς ἔτος α'. α'. Περσῶν βασιλεὺς Σαβῶρης ἔτη ο'. ξβ'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Δάμασος ἔτη κη'. ιβ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Εὐδόξιος ἔτη ι'. ε'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἰλᾶριος ἔτη ιβ'. ι'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος ἔτη μς'. λη'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Λεόντιος ἔτη η'. ς'. Τούτῳ τῷ ἔτει Ἰουβιανὸς χιλίαρχος, ἀνὴρ πρῶτατος καὶ ὀρθόδοξος Χριστιανός, βασιλεὺς Ῥωμαίων ὑπὸ παντὸς τοῦ στρατοῦ καὶ τῶν στρατηγῶν καὶ τῶν ὑπάτων ἀνηγορεύθη ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ τῆς Περσῶν γῆς, ἐν ᾧ ὁ παραβάτης ἀνηρέθη. καὶ μετὰ μίαν συμβολὴν πολέμου εἰρήνη ὡς ἀπὸ θεοῦ συμφώνως ἀνεβοήθη ὑπὸ τε Ῥωμαίων καὶ Περσῶν καὶ ὠρίσθη ἔτη λ'. ὁ δὲ παρητεῖτο τὴν βασιλείαν φάσκων μὴ δύνασθαι αὐτὸν ἄρχειν στρατοῦ ἐλληνίσαντος ἐπὶ Ἰουλιανοῦ. πρὸς ὃν πάντες ὁμοφώνως ἐβόησαν Χριστιανοὶ ὑπάρχειν. Ἰουβιανὸς πόλιν μεγάλην Νισίβιν Πέρσαις παρεχώρησε σωτήρια τοῦ περιλειφθέντος λαοῦ καὶ εἰρήνευσεν. νόμους δὲ γενικοὺς κατέπεμψεν ὑπὲρ τῶν ἐκκλησιῶν εἰς πᾶσαν γῆν Ῥωμαίων, τὴν ἐπὶ τοῦ μακαρίου Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου κατάστασιν καὶ τιμὴν τῇ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ ἀποδιδούς· τοὺς δὲ ἐν ἐξορίᾳ ἐπισκόπους ἀνεκαλέσατο καὶ τῷ ἱερῷ Ἀθανασίῳ ἔγραψε τῆς ἀμωμῆτου πίστεως ἐγγράφως σημᾶναι αὐτῷ ἀκρίβειαν· ὅπερ καὶ πέπραχε πάσης ὀρθοδοξίας Ἰουβιανῷ ἐπιστολὴν γράψας. ὅθεν Ἰουβιανὸς βεβαιότερος εἰς ὀρθοδοξίαν γενόμενος τοῖς δοξάζουσι τὸ ὁμοούσιον ἐδωρήσατο πολλὰ καὶ ἀτελεῖς ἐποίησεν. Ἀκάκιος δέ, ὁ κάκιστος Καισαρείας Ἀρειανός, συνελθὼν μεθ' ἐτέρων ἐπισκόπων εἰς Ἀντιόχειαν λίβελλον ὀρθοδοξίας δῆθεν συνέταξε τὸ ὁμοούσιον καὶ τὴν ἐν Νικαίᾳ σύνοδον ὁμολογῶν φόβῳ τοῦ εὐσεβοῦς βασιλέως, καὶ οὐ κατὰ θεόν. ὁ δὲ αὐτοκράτωρ Ἰουβιανὸς ἐπέβη τῇ Ἀντιοχέων μηνὶ Ὑπερβερεταίῳ. καὶ ἐγεννήθη παιδίον ἕξω τῆς πύλης τῆς πόλεως ἐπὶ τὸ λεγόμενον Τρίπυλον ἀγροίκῳ κηπωρῷ θῆλυ ἑπταμηναιῶν ἔχον κεφαλὰς δύο διωρισμένας, ἐκάστη τὸ πλάσμα τετελειωμένον, ὡς ἀπὸ τοῦ τραχήλου ἐκάστης κεφαλῆς κεχωρισμένης. νεκρὸν δὲ τοῦτο ἐτέχθη μηνὶ Δίῳ, ὃ ἐστὶ Νοέμβριος. ἐξώρμησεν Ἰουβιανὸς ἀπὸ τῆς Ἀντιοχέων ἐπὶ Κωνσταντινούπολιν καὶ ἐλθὼν ἐν Ἀγκύρᾳ τῆς Γαλατίας ὑπάτος προῆλθε σὺν τῷ αὐτοῦ υἱῷ Οὐάρωνιανῷ ἐπιφανέντα τὸν αὐτὸν ἀναγορεύσας ἄνευ τοῦ ἐνδῦσαι αὐτῷ πορφύραν. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει βασιλεύσας μῆνας θ' ἡμέρας ιε' Ἰουβιανὸς ὁ χριστιανικώτατος ἐν Δαδασθάνοις, χωρίῳ τῆς Βιθυνίας, γενόμενος ἐτελεύτησεν· καὶ ἀνηγορεύθη βασιλεὺς Οὐαλεντινιανὸς Αὐγουστος ἔτη ια' ὑπὸ τοῦ στρατοπέδου διὰ τὸ εὐδοκιμῆσαι αὐτὸν ὡς Χριστιανὸν ἐν τῇ ὁμολογίᾳ καὶ εὐθέως ἐξώρμησεν ἐπὶ Κωνσταντινούπολιν καὶ φθάσας τὴν βασιλεύουσαν Οὐάλεντα, τὸν ἴδιον ἀδελφόν, κοινωνὸν τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἀνηγόρευσεν, ἀπονείμας αὐτῷ τὰ ἀνατολικά μέρη, αὐτὸς δὲ τὰ δυτικά κατέσχεν. Κόσμου ἔτη εωνς'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη τνς'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Οὐαλεντινιανὸς ἔτη ι'. α'. Περσῶν βασιλεὺς Σαβῶρης ἔτη ο'. ξγ'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Δάμασος ἔτη κη'. ιγ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος

Εὐδόξιος ἔτη ι'. Ϛ' Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἰλάριος ἔτη ιβ'. ια'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος ἔτη μϚ'. λθ'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Λεόντιος ἔτη η'. Ϛ'. 55 Τούτῳ τῷ ἔτει Οὐαλεντινιανὸς ὁ Αὔγουστος Γρατιανὸν τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν Αὔγουστον ἀνηγόρευσε, κοινὸν τῆς βασιλείας ὁμοῦ καὶ ὑπατον, προαναγορεύσας καὶ Οὐάλεντα τὸν ἀδελφὸν βασιλέα, ὡς προλέλεκται, διάπυρον Ἀρειανὸν ὑπάρχοντα καὶ ὑπὸ Εὐδοξίου βαπτισθέντα. οἱ δὲ ὀρθόδοξοι προσῆλθον Οὐαλεντινιανῶ δι' Ὑπατίου, ἐπισκόπου Ἡρακλείας, δεόμενοι ἐπιτραπῆναι συνελθεῖν ἐπὶ διορθώσει τοῦ ὁμοουσίου δόγματος. πρὸς οὓς Οὐαλεντινιανὸς ἀπεκρίνατο. "ἔμοι μετὰ λαοῦ τεταγμένῳ περὶ τοιούτων πολυπραγμονεῖν οὐ θέμις. ὡς οὖν δοκεῖ ὑμῖν τοῖς ἱερεῦσι διαγίνεσθε." τότε συνελθόντες εἰς Λάμψακον καὶ δύο μῆνας ἐκεῖ διατρίψαντες τελευταῖον ἠκύρωσαν τὰ ὑπὸ Εὐδοξίου καὶ Ἀκακίου ἐν Κωνσταντινουπόλει πραχθέντα, κρατεῖν δὲ τὴν ἐν Σελευκείᾳ πίστιν. Οὐάλης δὲ ὁ δυσσεβῆς τὰ ἐν Λαμψάκῳ πραχθέντα ἀνέτρεψε καὶ τοὺς συνελθόντας ἐκεῖ ἐπισκόπους ἐξορία παρέπεμψεν, Εὐδοξίῳ δὲ τῷ ὁμόφρονι τὰς ἐκκλησίας παρέδωκε Κωνσταντινουπόλεως· καὶ οἱ ὀρθόδοξοι οὔτε ποιμένα οὔτε ἐκκλησίαν εἶχον. β'. Ϛδ'. ιδ'. Ϛ'. ιβ'. μ'. η'. Τούτῳ τῷ ἔτει Λιβέριος, ἐπίσκοπος Ῥώμης, καὶ Ἀθανάσιος Ἀλεξανδρείας καὶ Μελέτιος Ἀντιοχείας καὶ ὁ Σαμοσάτων Εὐσέβιος ἀνακληθέντες ἐκ τῆς ἐξορίας ὑπὸ Ἰουβιανοῦ ἐν τῷ ὀρθῷ λόγῳ διέπρεπον καὶ ὁ Ἱεροσολύμων Κύριλλος καὶ ἕτεροι ἐπίσκοποι τῆς ὀρθοδοξίας πρόμαχοι. Ἀρειανῶν δὲ προΐστατο ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Λούκιος καὶ ἐν Ἀντιοχείᾳ Εὐζώιος, Παυλῖνος δὲ τοῦ ἐνὸς μέρους τῶν ὀρθοδόξων εἰς δύο διηρημένων, καὶ τοῦ ἄλλου Μελέτιος, Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Κύριλλος ἔτη λε'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Εὐδόξιος ἔτη β'. γ'. Ϛε'. ιε'. η'. α'. μα'. α'. Τούτῳ τῷ ἔτει Προκόπιος ἀντήρην ἐν Κωνσταντινουπόλει μῆνι Σεπτεμβρίῳ, καὶ ἐξελθὼν ἐπὶ Νακόλειαν καὶ πλείστῳ στρατῷ φραζάμενος φόβον ἐποίησε τῷ Οὐάλεντι· καὶ τὸν κατὰ τῶν ἐκκλησιῶν πόλεμον ἀνῆκε πρὸς βραχὺ, ἕως Προκόπιον προέδωκαν οἱ ἴδιοι στρατηγοὶ Ἀγέλων καὶ Γομάρις. ὃν τινα Προκόπιον εἰς δύο δένδρα ἐγγίζοντα πρὸς ἄλληλα ἐξαρτήσας τῶν σκελῶν ἀφειῆναι κλιθέντα ἐκέλευσε, ἅ τινα βιαίως ὀρθωθέντα διέσπασαν τὸν τύραννον. τοὺς δὲ προδεδωκότας αὐτὸν στρατηγοὺς Ἀγέλωνα καὶ Γομάριν πρὶσθῆναι ἐκέλευσε, ὃ καὶ 56 πεπόνθασιν οἱ τάλανες ἀναξίῳ εὐνοήσαντες. τότε καὶ Χαλκηδόνης τὰ τεῖχη καθεῖλε φόβῳ Προκοπίου. ἀνελὼν δὲ τὸν Προκόπιον κατὰ τῆς ἀληθείας πάλιν κεκίνηται. τότε καὶ Ἐλεύσιον τὸν Κυζίκου ἠνάγκαζεν ὁμολογήσαι τὸ ἕτερουσίον. οὗτος δὲ ὁ Ἐλεύσιος ἐλθὼν ἐν Κυζίκῳ καὶ ἐξαγγείλας τὴν ἑαυτοῦ παρανομίαν ἀνάξιόν τε τοῦ ἱερατεύειν εἰπὼν ἑαυτὸν ἕτερον προβληθῆναι ἐπίσκοπον τῆ Κυζίκῳ προέτρεψε. τοῦτο μαθὼν ὁ Εὐδόξιος ὁ κακόφρων Εὐνόμιον ἀντ' αὐτοῦ κατέστησε τῆς Κυζίκου ἐπίσκοπον. Τῷ δ' αὐτῷ χρόνῳ διῆγεν Οὐάλης ὁ βασιλεὺς ἐν Μαρκιανουπόλει τῆς Μυσίας, σεισμὸς δὲ μέγας γέγονε καθ' ὅλης τῆς γῆς ἐν τῇ ἠ' ἰνδικτιῶνι ἐν νυκτί, ὡς καὶ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ πλοῖα προσωρμισμένα τῷ αἰγιαλῷ ἐπαρθῆναι εἰς ὕψος καὶ ὑπερβῆναι τὰς ὑψηλὰς οἰκοδομὰς καὶ τὰ τεῖχη καὶ μετατεθῆναι ἔνδον εἰς τὰς αὐλὰς καὶ τὰ δώματα τὰ πλοῖα· ὑπαναχωρησάσης δὲ τῆς θαλάσσης, ἔμειναν ἐπὶ ξηρᾶς. οἱ δὲ λαοὶ ἐκ τῆς πόλεως φυγόντες διὰ τὸν σεισμόν, θεωρήσαντες τὰ πλοῖα ἐπὶ τῆς ξηρᾶς εἰς ἀρπαγὴν τῶν ἐν τοῖς πλοίοις φορτίων ἐπῆλθον· καὶ ἐπιστρέψαν τὸ ὕδωρ πάντας ἐκάλυψεν. ἄλλους δὲ ναυτικούς διηγῆσασθαι, ὡς κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν ἐν μέσῳ τοῦ Ἀδρία πλέοντες καταληφθῆναι, ἐξαίφνης δὲ ἐν τῷ πελάγει εἰς τὸ ἔδαφος καθῆσαι τὸ πλοῖον· καὶ μετὰ βραχὺ πάλιν ἐπανελθεῖν τὸ ὕδωρ, καὶ οὕτω πλεῦσαι. δ'. ϚϚ'. ιϚ'. θ'. β'. μβ'. β'. Τούτῳ τῷ ἔτει Οὐαλεντινιανὸς ὁ μέγας ζώσης τῆς αὐτοῦ γαμετῆς Σευήρας, τῆς μητρὸς Γρατιανοῦ, ἔγημε παρανόμως Ἰουστίναν διὰ κάλλος μαρτυρηθεῖσαν ὑπὸ Σευήρας, ἐξ ἧς ἔσχε

τέκνα Ουάλεντινιανὸν νέον λεγόμενον, ὃν ὁ στρατὸς μετὰ θάνατον τοῦ πατρὸς βασιλέα ἀνηγόρευσεν, καὶ θυγατέρας τρεῖς, Ἰουσταν, Γραῖταν, Γάλλαν, ἦν καὶ ἔγημεν ὁ μέγας Θεοδόσιος κατὰ δεύτερον γάμον, ἐξ ἧς ἐτέχθη αὐτῷ ἡ Πλακιδία· Ἀρκάδιος γάρ καὶ Ὀνώριος ἐκ Πλακίλλης ἦσαν Θεοδοσίῳ τῆς πρώτης γαμετῆς. ἔγραψε δὲ καὶ νόμον παράνομον τῷ θέλοντι δύο γυναῖκας ἔχειν κατ' αὐτὸν μὴ κωλύεσθαι. Οὐάλης δὲ ὁ δυσσεβὴς 57 δύο θυγατέρας ἔσχεν, Ἀναστασίαν καὶ Καρῶσσαν, ὧν καὶ ἐπ' ὀνόμασι δύο λοετρὰ ἔκτισε καὶ τὸν ἀγωγόν, τὸν μέχρι νῦν Οὐάλεντινιακὸν λεγόμενον. τινὲς δὲ φασιν, ὅτι Δομνίκα, ἡ γυνὴ Οὐάλεντος, ἔπεισεν αὐτὸν ἀρειανίζειν οὕτω σφοδρῶς. ἄλλοι δὲ ἱστοροῦσιν, ὅτι μετὰ τὸ βασιλεῦσαι βαπτισθεὶς ὑπὸ Εὐδοξίου ὄρκω διεβεβαιώσατο αὐτὸν ἐν αὐτῷ τῷ βαπτίσματι τὰ Ἀρείου φρονεῖν καὶ μὴ δέχεσθαι τὸ ὁμοούσιον, καὶ οὕτως οἱ ἀμφότεροι μυρίους διωγμούς κατὰ τῶν ὀρθοδόξων ἐκίνησαν οἱ ἀνόσιοι. πέμπουσι δὲ καὶ πρὸς Λιβέριον τὸν Ῥώμης Εὐστάθιον τὸν Ἀρμένιον καὶ Σιλβανὸν τὸν Ταρσοῦ καὶ Θεόφιλον Κασταβάλων ὑπισχνόμενοι δι' αὐτῶν δέχεσθαι τὸ ὁμοούσιον. οὗτοι Λιβερῖῳ ἔγγραφον ὑπὲρ τοῦ ὁμοουσίου λίβελλον ἐπέδωκαν ὁμολογήσαντες πᾶσαν αἴρεσιν ἀποστρέφεσθαι ἐναντιουμένην τῇ ἐν Νικαίᾳ συνόδῳ· οὐς καὶ ἀποδεξάμενος Λιβέριος ἐκοινώνησε γράψας τοῖς τῆς ἀνατολῆς, μαρτυρῶν αὐτοῖς ὀρθοδοξίαν. ἐν Μαρκιανουπόλει δὲ Οὐάλης στρατεύων κατὰ Γότθων παρεχέιμαζεν ἐκεῖ. Κόσμου ἔτη εωξά'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη τζα'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Οὐάλεντινιανὸς ἔτη ια'. ε'. Περσῶν βασιλεὺς Σαβώρης ἔτη ο'. ζζ'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Δάμασος ἔτη κη'. ιζ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Εὐδόξιος ἔτη ι'. ι'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Κύριλλος ἔτη λε'. γ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος ἔτη μς'. μγ'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Ἀνιανὸς ἔτη δ'. α'. Τούτῳ τῷ ἔτει σύνοδος ἐν Τυάνοις γέγονεν, ἐν ἣ ἐυρέθησαν Εὐσέβιος ὁ Καισαρείας Καππαδοκίας καὶ Γρηγόριος ὁ Ναζιανζοῦ, ὁ πατὴρ τοῦ Θεολόγου καὶ ὁ Μελιτηνῆς Ὀτρήϊος καὶ ἕτεροι, οἳ τινες τοῖς Λιβερῖου γράμμασιν ἀγαλλιασάμενοι πᾶσι τοῖς ὀρθοδόξοις ἐπισκόποις ἐσήμαναν παραγενέσθαι εἰς Ταρσὸν ἐπὶ βεβαιώσει τῆς ὀρθῆς πίστεως· ὅπερ ἀκούσας Οὐάλης ἐκώλυσε γενέσθαι. Εὐδόξιος δὲ πάλιν Οὐάλεντα παρεσκεύασε κελεῦσαι τοῖς κατὰ τόπον ἄρχουσιν ἐξορισθῆναι πάντας τοὺς ὑπὸ Κωνσταντίου ἐξορισθέντας ἐπισκόπους καὶ ὑπὸ Ἰουλιανοῦ καὶ Ἰουβιανοῦ ἀνακληθέντας. τότε Ἀθανάσιος ἐκουσίως ἐξῆλθεν Ἀλεξανδρείας, μὴ συγχωροῦντος τοῦ δήμου τῷ ἄρχοντι ἐκβαλεῖν αὐτόν, ὃς καὶ πολὺν χρόνον ἐκρύπτετο ἐν πατρίῳ μνήματι· ὕστερον δὲ Οὐάλης φόβῳ στάσεως τῶν Ἀλεξανδρέων ἔγραψεν ἐπανελθεῖν τὸν Ἀθανάσιον. τῆς δὲ κοινωνίας Εὐδοξίου ἀπέσχισεν Εὐνόμιος διὰ τὸ μὴ κοινωνεῖν Εὐδόξιον Ἀετίῳ, τῷ διδασκάλῳ Εὐνομίου. εἰ γὰρ καὶ ἀμφότεροι ὁμόφρονες ἦσαν, ἀλλὰ διὰ τὸ παρὰ πάντων μισεῖσθαι Ἀέτιον Εὐδόξιος ἀπεστρέφετο αὐτόν, μὴ αἰσχυρόμενος προδήλως τοῖς οἰκείοις δόγμασιν ὡς ἀσεβέσιν ἀποστρέφεσθαι. Εὐνόμιος γὰρ ὑπογραφεὺς γέγονε τοῦ ἀθέου Ἀετίου σοφιστικὸς λόγους μαθὼν, ἐξ ὧν δῆθεν ἐκόμπαζεν, τῶν θείων γραφῶν ἀμύητος ὧν πάντη, ὡς δηλοῦσι μάλιστα οἱ ἐπτὰ αὐτοῦ τόμοι. οἱ δὲ Κυζικηνοὶ ἐδίωξαν Εὐνόμιον ὡς αἰρετικὸν καὶ βλάσφημον. οὗτος δὲ ἐλθὼν ἠνώθη Εὐδοξίῳ. δεινῶς δὲ ἦν βλάσφημος τολμῶν λέγειν, ὅτι ὁ θεὸς περὶ τῆς ἰδίας οὐσίας οὐδὲν οἶδε πλέον ἡμῶν. ἑλληνικοῦ δὲ διωγμοῦ πλείονα συνέβη τοῖς ὀρθοδόξοις ἐπὶ Οὐάλεντος καὶ Εὐδοξίου τῶν ἀσεβῶν. Τούτῳ δὲ τῷ χρόνῳ Εὐδοξίου τελευτήσαντος Δημόφιλον Ἀρειανοὶ προεβάλλοντο ἐπίσκοπον, οἱ δὲ ὀρθόδοξοι Εὐάγριον τινα, ὃν ἐχειροτόνησεν Εὐστάθιος ὁ ἱερὸς Ἀντιοχείας λαθραίως διάγων ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐπανελθὼν ἐκ τῆς ἐξορίας ἐπὶ Ἰουβιανοῦ· μὴ εὐρῶν δὲ αὐτὸν ζῶντα ἐν τῇ πόλει ἐκρύπτετο. τὴν δὲ Εὐαγρίου χειροτονίαν ἀκούσας Οὐάλης ἐν Μαρκιανουπόλει διάγων Εὐστάθιον μὲν τὸν ἱερὸν εἰς Βιζύην ἐξώρισεν, Εὐάγριον δὲ τῆς πόλεως ἐκβαλὼν Δημοφίλῳ τὰς

ἐκκλησίας παρέδωκε τῷ Ἀρειανῶ. Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος Δημόφιλος ἔτη ιβ'. ς'. ξη'. ιη'. α'. δ'. μδ'. β'. Τούτῳ τῷ ἔτει Οὐάλεντι τῷ δυσσεβεῖ πρεσβείαν ἀπέστειλαν οἱ ὀρθόδοξοι ἐν Νικομηδείᾳ ἐλθόντι ἄνδρας ἱερατικούς π' πέμψαντες, ὧν προηγούμενος Θεόδωρος καὶ Οὐρβανὸς καὶ Μενέδημος, οὓς πάντας σὺν τῷ πλοίῳ ὑφαφθῆναι ὁ Οὐάλης ἐκέλευσεν· καὶ πάντες σὺν τῇ νηϊ κατεφλέχθησαν, μέχρι Δακιδίζων τοῦ πλοίου διαρκέσαντος. εωξγ'. τξγ'. ζ'. ξθ'. ιθ'. β'. ε'. με'. γ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Οὐάλης ὁ μιὰρὸς τοῖς Ἑλλησιν ἄδειαν δέδωκε 59 θυσίας καὶ πανηγύρεις ἐπιτελεῖν· ὡσαύτως δὲ καὶ Ἰουδαίους ἔθαλπε καὶ ἐτίμα, μόνους τοὺς ὀρθοδόξους καὶ τῆς ἀποστολικῆς ἐκκλησίας δεινῶς διώκων. η'. ο'. κ'. γ'. ς'. μς'. δ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Οὐάλης ἐν Ἀντιοχείᾳ τῆς Συρίας ἐλθὼν πάνδεινα τοῖς ὀρθοδόξοις ἐνεδείξατο πολλοὺς ἀνελὼν μαχαίρᾳ καὶ ἄλλους ἀποπνίξας εἰς τὸν παραρρέοντα Ὀρέντην ποταμόν. ὡσαύτως δὲ καὶ τὴν Ἔδεσαν καταλαβὼν χεῖρονα ἔπραξε κελεύσας Μοδέστῳ τῷ ἐπάρχῳ τὸ πλῆθος τῶν ὀρθοδόξων συλλαβεῖν εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Θωμᾶ συνερχόμενον καὶ φονεῦσαι. τὸ δὲ κατὰ τὴν γυναῖκα συμβάν, τὴν ἔλκουσαν τὸ τέκνον σπουδῆ ἐπὶ τὸν θάνατον, τὸν τε Οὐάλεντα ἤσχυνε καὶ τὸν ἔπαρχον κατέπληξε καὶ τὸ ἄγος ἐκώλυσε, θεοῦ δηλονότι τοῦτο οἰκονομήσαντος. Εὐσέβιον δὲ τὸν Σαμοσάτων ἐξώρισεν εἰς τὴν Θράκην, ὅτε καὶ πλέον ἐθαυμάσθη ὁ ἅγιος ἐκουσίως τῆς πόλεως ἐξεληθὼν καὶ ἀκολουθήσας τοῖς ἐλαύνουσιν, μὴ συγχωροῦντος τοῦ λαοῦ· ἀντ' αὐτοῦ δὲ οἱ Ἀρειανοὶ Εὐνόμιόν τινα, Ἀρειανὸν διάπυρον, προεβάλλοντο, ᾧ οὐδεὶς τῶν Σαμοσατέων ἐκοινωνήσεν. τούτου λουομένου καὶ τὸν λαὸν συλλούσασθαι προτρεπομένου, εἰ μὴ τὸ ὕδωρ τῆς ἐμβατῆς, ἐν ἣ εἰσῆλθεν Εὐνόμιος, ἐκένωσαν καὶ ἄλλου ἐπλήρωσαν, οὐκ ἠνείχοντο λούσασθαι, μεμιάνθαι λέγοντες ὑπὸ Εὐνομίου τὸ πρότερον. ὅπερ μαθὼν ἔφυγε τῆς πόλεως ἀσπόνδως μισούμενος. τούτου δὲ ὑποχωρήσαντος, Λούκιόν τινα προφανῆ λύκον Ἀρειανοὶ προεβάλλοντο. ὁμοίως καὶ ἐν Καππαδοκίᾳ τὰς ἐκκλησίας Ἀρειανοῖς παραδοῦναι ἐσπούδαζε τῆς ἐναντιώσεως δραξάμενος, ἧς ἔσχε παρὰ τοῦ μεγάλου Βασιλείου, πρεσβυτέρου τότε τῆς ἐκκλησίας Καισαρείας ὑπάρχοντος καὶ Εὐσέβιον τὸν ἐπίσκοπον διεγείροντος εἰς ζῆλον ὀρθοδοξίας, μὴ ὑπέικειν τῇ δυσσεβείᾳ Οὐάλεντος. Περσῶν βασιλεὺς Ἀρταξήρ ἔτη δ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Πέτρος ἔτος α'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος λα' ἄλλιν Μελέτιος ἔτη κε'. θ'. α'. κα'. δ'. ζ'. α'. α'. Τούτῳ τῷ ἔτει Οὐάλεντος ἐν Ἀντιοχείᾳ διάγοντος εὐρέθησαν τινες ἐπιβουλήν κατ' αὐτοῦ μελετῶντες, καὶ ἀνηρέθησαν στίφος ἀσεβῶν· 60 διὰ γὰρ μαντειῶν καὶ θυσιῶν τὴν συσκευὴν κατειργάζοντο. τοῦ δὲ πολυάθλου καὶ πολλὰ καμόντος Ἀθανασίου μεταστάντος πρὸς κύριον, ἐπισκοπήσαντος ἔτη μς', ἐν διωγμοῖς δὲ καὶ τοῖς ὑπὲρ εὐσεβείας κινδύνοις τὰ μ', Πέτρος τὴν ἐπισκοπὴν διεδέξατο, ὃν οἱ Ἀρειανοὶ διὰ τινος Μάγνου, τῶν βασιλικῶν θησαυρῶν ταμίᾳ, ἀπήλασαν· Λούκιον δὲ ἀντεκατέστησαν. τότε πολλοὶ τῶν ὀρθοδόξων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν παρθένων ἀθέως ἠκίσθησαν, πολλοὶ δὲ καὶ ἐν βασάνοις ἐτελειώθησαν. ὁ δὲ Πέτρος φυγὰς εἰς Ῥώμην ὥχεται πρὸς Δάμασον ὡς ὀμόδοξον· ὅτε καὶ τὰ γενόμενα ἐν Ἀλεξανδρείᾳ δι' ἐπιστολῆς ἔγραψε φρικώδη ὑπὸ Ἀρειανῶν. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει καὶ Βασίλειος ὁ τῆς Καισαρέων ἐπισκόπησεν, Εὐσεβίου εὐσεβῶς κοιμηθέντος. Κόσμου ἔτη εωξς'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη τξς'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Οὐάλεντινιανὸς ἔτη ια'. ι'. Περσῶν βασιλεὺς Ἀρταξήρ ἔτη δ'. α'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Δάμασος ἔτη κη'. κβ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Δημόφιλος ἔτη ιβ'. δ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Κύριλλος ἔτη λε'. η'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Λούκιος ἔτη ς'. α'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Μελέτιος ἔτη κε'. β'. Τούτῳ τῷ ἔτει Ἀμβρόσιος μετὰ Αὐξέντιον τῆς ἐκκλησίας Μεδιολάνων ἡγήσατο οὕτως· τοῦ δήμου στασιάζοντος περὶ προβολῆς ἐπισκόπου, Ἀμβρόσιος ἡγεμὼν τῆς χώρας τελῶν

ἐπέμφθη ὑπὸ Οὐαλεντινιανοῦ τοῦ βασιλέως ἐκεῖσε διάγοντος κωλύσαι τὴν στάσιν, ἀβάπτιστος μὲν ἔτι ὢν, πάνυ δὲ τοῦ δικαίου φρονίζων καὶ τοὺς μείζονας ἄρχοντας γενναίως διελέγχων ἀδικοῦντας. ὁ οὖν δῆμος παυσάμενος τῆς ἔριδος, ὁμοφώνως τὸν Ἀμβρόσιον ἐπίσκοπον ἐψηφίσαντο· ὅπερ ἀκούσας Οὐαλεντινιανὸς ἐκέλευσε μνηθέντα χειροτονηθῆναι τὸν Ἀμβρόσιον ἐπίσκοπον, εὐχαριστῶν ἐπ' ὄψει πάντων τῷ θεῷ καὶ λέγων· "χάρις σοι, δέσποτα παντοκράτορ, σῶτερ ἡμέτερε, ὅτι ψυχὰς ἐνεχείρισας τῷδε τῷ ἀνδρὶ σωμάτων ἄρχοντι παρ' ἐμοῦ γενομένῳ, καὶ τὰς ἐμὰς ψήφους δικαίας ἀπέφηνας." Λούκιος δὲ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ πολλὰ κακὰ σὺν τοῖς Ἀρειανοῖς διεπράξατο. ὧδὰς γὰρ δαιμόνων εἰς τὴν Θεωνᾶ ἐκκλησίαν ἦδον καὶ ὀρχηστὰς 61 εἰσήγον, τῶν παρθένων τε τὰς ἐσθῆτας ἀποσκεπάζοντες, σὺν θυμῷ ῥινοκτυποῦντες γυμνάς διὰ τῆς πόλεως περιήγον, ἀσελγῶς αὐταῖς χρώμενοι· τὰς δὲ καὶ ἀνεῖλον μὴδὲ πρὸς ταφήν δόντες τοῖς γονεῦσι τὰ σώματα αὐτῶν λίαν ὀδυρομένοις. εἰς δὲ τὸ θυσιαστήριον ἔνδον μεράκιον ἀσελγῆς αἰσχουργῆσαι ἀνήγαγον. τῆς δὲ δύσεως πάσης τριάδα ὁμοούσιον πρεσβευούσης, ἠτήσαντο Οὐαλεντινιανὸν καὶ ἐποίησαν σύνοδον ἐν τῷ Ἰλλυρικῷ καὶ τὴν ἐν Νικαίᾳ πίστιν ἐκύρωσαν. ἴδικτον δὲ Οὐαλεντινιανὸς ἔγραψε τοῖς ἐν Ἀσίᾳ καὶ Φρυγίᾳ καὶ πάσῃ τῇ ἀνατολῇ ἐπισκόποις ἐμμένειν τοῖς ὠρισμένοις παρὰ τῆς συνόδου παρεγγυώμενος, κοινωνῶν καὶ Οὐάλεντα τὸν ἀδελφὸν καὶ Γρατιανὸν τὸν υἱὸν ἐν τῷ ἰδίκτῳ προσλαβόμενος. τότε καὶ Γρηγόριος ὁ Θεολόγος τῆς κατὰ Κωνσταντινούπολιν ἐκκλησίας προέστη ταῖς Βασιλείου καὶ Μελετίου καὶ τῶν λοιπῶν τῆς εὐσεβείας ὑπερμάχων εἰσηγήσειν. καὶ εἰ μὴ φθάσας τὴν πόλιν ἀνεκαλέσατο, πᾶσα ἂν τῆς Ἀρείου καὶ Εὐνομίου λώβης ἐπεπλήρωτο· πάσας γὰρ τὰς ἐκκλησίας αὐτοὶ κατεῖχον πλὴν τοῦ εὐκτηρίου Ἀναστασίας τῆς μάρτυρος· ἐπισκόπει δὲ τῶν Ἀρειανῶν Δημόφιλος. Γρηγόριος τότε ὁ Νύσης καὶ Πέτρος, ἀδελφοὶ Βασιλείου, διέλαμπον Ὅπτιμος τε ἐν Πισιδίᾳ καὶ Ἀμφιλόχιος ἐν Ἰκονίῳ. Βάρσην δὲ, τὸν ἐπίσκοπον Ἐδέσης, καὶ Πελάγιον Λαοδικείας ὡς προμάχους τῆς ὀρθοδοξίας ὁ Οὐάλης ἐξώρισεν. Οὐαλεντινιανὸς ὠνείδισεν Οὐάλεντα τὸν ἀδελφὸν ὡς κακόδοξον, μὴ πέμψας αὐτῷ βοήθειαν κατὰ τῶν Γόθων αἰτοῦντι, ἀλλ' εἰπὼν· "οὐ θέμις ἐπαμύνειν ἀνδρὶ θεομάχῳ." ἰά. β'. κγ'. ε'. θ'. β'. γ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Οὐαλεντινιανὸς ὁ μέγας ἐτελεύτησεν ἐτῶν πδ', βασιλεύσας ἔτη ἰα', τρόπῳ τοιῷδε· Σαυρομάται, ἔθνος [μικρὸν τε καὶ] οἰκτρὸν, ἐπαναστάντες αὐτῷ καὶ ἠττηθέντες πρέσβεις ἔπεμψαν αἰτοῦντες τὴν εἰρήνην. Οὐαλεντινιανὸς δὲ τοὺς πρέσβεις ἐρωτῶντος, εἰ πάντες οἱ Σαυρομάται τοιοῦτοὶ εἰσι τοῖς σώμασιν οἰκτροί, καὶ αὐτῶν εἰπόντων, ὅτι "τοὺς κρείττονας πάντων ὧδε ἔχεις καὶ ὄρας," ἀνακράζας βιαίως ἔφη· "δεινὰ Ῥωμαίων ἢ βασιλεία ὑπομένει εἰς Οὐαλεντινιανὸν λήξασα, εἰ Σαυρομάται τοιοῦτοι ὄντες Ῥωμαίων κατεξανίστανται." ἐκ δὲ τῆς διατάσεως καὶ τοῦ κρότου 62 τῶν χειρῶν φλεβὸς ῥαγείσης καὶ πλείστου ἀναδοθέντος αἵματος, ἔν τινι φρουρίῳ Γαλλίας θνήσκει μηνὶ Δίῳ ἰζ' ἰνδικτιῶνος γ'. Γρατιανοῦ δὲ, τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, μὴ εὐρεθέντος ἐκεῖσε, καὶ Οὐάλεντος ἐν Ἀντιοχείᾳ διάγοντος, τὸ εὐρεθὲν στρατόπεδον ἐν τῷ τόπῳ, ἐν ᾧ ἐτελεύτησεν Οὐαλεντινιανὸς ὁ μέγας, Οὐαλεντινιανόν, τὸν υἱὸν αὐτοῦ, ὡς ἐτῶν δ' ἀνηγόρευσαν Αὐγουστον, συμπαρούσης καὶ Ἰουστίνης, τῆς μητρὸς αὐτοῦ, ἐν τῇ Πανονίᾳ. τοῦτο μαθὼν Γρατιανὸς τὸν μὲν ἀδελφὸν αὐτοῦ εἶχε συμβασιλεύοντα μεθ' ἑαυτοῦ, τοὺς δὲ ἀναγορεύσαντας διαφόροις τρόποις ἐτιμωρήσατο διὰ τὸ παρὰ γνώμην αὐτοῦ τοῦτο γενέσθαι. Οὐάλης δὲ κατὰ Γόθων Τραϊανὸν στρατηγὸν πέμπει, ὃς ἠττηθεὶς ἀτίμως ἀνέκαμψεν. ὄνειδιζόμενος δὲ μαλακίαν ὑπὸ Οὐάλεντος ἀπεκρίνατο· "οὐκ ἐγὼ ἠττημαι, βασιλεῦ, ἀλλὰ σύ, ὁ κατὰ θεοῦ στρατευόμενος καὶ τὴν αὐτοῦ ῥοπήν προξενῶν τοῖς βαρβάροις." πολλοὺς δὲ ἀνεῖλεν Οὐάλης διὰ τοὺς ἐκ τῶν μαντειῶν ὑπονοηθέντας βασιλεύειν ἀπὸ τοῦ Θ στοιχείου, ἐν οἷς καὶ Θεόδωρόν

τινα, πρῶτον ἐν πατρικίοις. Ἐν τῷ αὐτῷ δὲ χρόνῳ τινὲς τῶν Ναυατιανῶν ἐν Φρυγία τὸ πάσχα ἤρξαντο ποιεῖν μετὰ Ἰουδαίων συνελθόντες ἐν Παζῶ τῇ κώμῃ, καὶ νόμον ἐξέθεντο μετὰ Ἰουδαίων πασχάζειν. ἐκ τούτων οἱ λεγόμενοι Σαββατιανοὶ ἀπὸ Σαββατίου τινὸς ἀνεφύησαν ὕστερον. καὶ Ἀπολινάριος ὁ Σύρος τότε φανερώς ἀπέστη τῆς ἐκκλησίας, Δάμασός τε ὁ Ῥώμης καὶ Πέτρος Ἀλεξανδρείας πρῶτοι τούτους ἀπεκήρυξαν. καὶ Εὐνόμιος ὁ δυσσεβῆς ἐτόλμησε τὸ βάπτισμα ἐν μιᾷ καταδύσει τελεῖν, "οὐκ εἰς τριάδα, ἀλλ' εἰς τὸν θάνατον τοῦ Χριστοῦ δεῖ βαπτίζεσθαι," λέγων· καὶ τοὺς ἐν τριάδι βαπτιζομένους ἀνεβάπτιζεν. Ἰουλιανός, ὁ καὶ Σάβας, ἱερὸς ἀσκητῆς εἰς Ἀντιόχειαν ἔλθων ἀπὸ Ἐδέσης τοὺς τὸ ὁμοούσιον δοξάζοντας ὀρθοδόξους ὑπεστήριξε προφανῶς ἀναθεματίζων τοὺς Ἀρειανούς. Ἀφραάτης ὁ θεῖος μετὰ πολλῆς παρρησίας κατὰ πρόσωπον ἐν Ἀντιοχείᾳ δὴλεγε τὴν τοῦ Οὐάλεντος ἀσέβειαν. εἰς δὲ τῶν εὐνούχων θρασέως τῷ Ἀφραάτῃ λοιδορήσας καὶ ἀπειλήσας, κατελθὼν ἐτοιμάσαι βαλανεῖον τῷ βασιλεῖ, πληγείς τὴν διάνοιαν ἑαυτὸν εἰς τὸ θερμὸν ὕδωρ βαλὼν ἀπώλετο. καὶ Ἐφραῖμ ὁ μέγας ἐν ἀσκήσει καὶ θεῖα διδασκαλίᾳ διέλαμπεν, πολλοὺς μὲν λόγους ἀσκητικούς, πλείστους δὲ καὶ δογματικούς ἐκ θεοῦ 63 πνεύματος ἀναβλύσας· τινὰ δὲ τῶν πονημάτων καὶ ἄδεσθαι Σύροις παρέδωκε διὰ τοῦ μέλους τοὺς ἀργότερους ἐφελκόμενος· φασὶ γοῦν τριακοσίας μυριάδας στίχων αὐτὸν ἐκδεδωκέναι τὸν ὄντως θεόσοφον. Κόσμου ἔτη εὐξή. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη τζή. Ῥωμαίων βασιλεὺς Οὐάλης ἔτη γ'. α'. Περσῶν βασιλεὺς Ἀρταξήρ ἔτη δ'. γ'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Δάμασος ἔτη κη'. κδ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Δημόφιλος ἔτη ιβ'. ς'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Κύριλλος ἔτη λε'. ι'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Λούκιος ἔτη ς'. γ'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Μελέτιος ἔτη κε'. δ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἢ τῶν Μεσαλιανῶν αἵρεσις ἤγουν Εὐχητῶν καὶ Ἐνθουσιαστῶν ἀνεφύη. οὗτοι ψάλλοντες βαλλίζουσι καὶ κροταλίζουσι τὰ παρὰ τῷ Δαβὶδ παχέως ἐκλαμβάνοντες καὶ ἀνοήτως. ταύτης αἵρεσιάρχαι Δαδῶης καὶ Σάβας καὶ Ἀδέλφιος, φασὶ δὲ τινες, ὅτι καὶ ὁ Σεβαστείας Εὐστάθιος· οἷς ἀντέστησαν γενναίως Ἀμφιλόχιος Ἰκονίου, Λητώιος Μελιτηνῆς, ὕστερον δὲ καὶ Φλαβιανὸς Ἀντιοχείας. Οὐάλης δὲ πᾶσαν ἐκκλησίαν πορθήσας ἤκεν εἰς Καισάρειαν ἐξ ἀνατολῆς κατὰ τοῦ θεοῦ Βασιλείου μαινόμενος· ἔπραξε δὲ ἅ καὶ ὁ μέγας Γρηγόριος εἰς τὸν Βασιλείου ἐπιτάφιον ἔλεξεν· ἠνίκα καὶ Γαλάτης, ὁ Οὐάλεντος υἱός, χαλεπῶς χειμασθεὶς ἀπέθανεν, καὶ ἡ σύμβιος Δομνίκα δεινῶς ἐνόσησεν. Δημοσθένους δέ, ἐνὸς τῶν ὀψοποιῶν Οὐάλεντος, ἐν τῇ πρὸς τὸν βασιλέα συντυχίᾳ τοῦ θεοῦ Βασιλείου καταδραμόντος καὶ βαρβαρίσαντος, μικρὸν μειδιάσας ἔφη πρὸς αὐτὸν ὁ διδάσκαλος· "ἰδοὺ· ἔθεασάμεθα καὶ Δημοσθένην ἀγράμματος." Οὐάλης αἰδεσθεὶς Βασιλείον πολλὰ χωρία καὶ κάλλιστα τοῖς ὑπ' αὐτοῦ φροντιζομένοις λελωβημένοις ἐδωρήσατο· καὶ τὸ στερρὸν καὶ ἀκλινὲς Βασιλείου ὀρῶν ἐξορίαν κατ' αὐτοῦ 64 ἐψηφίσαστο· τὸ δὲ γράμμα τῆς ἐξορίας ὑπογράψαι θελήσας οὐκ ἴσχυσεν, τριῶν μὲν καλάμων συντριβέντων, ἔσχατον δὲ καὶ τῆς χειρὸς αὐτοῦ παρεθείσης. β'. δ'. κε'. ζ'. ια'. δ'. ε'. Τούτῳ τῷ ἔτει Μαυῖα, Σαρακηνῶν βασίλισσα, πολλὰ κακὰ Ῥωμαίοις ποιήσασα εἰρήνην ἠτήσατο καὶ Μωσῆν τινα τῶν ἀσκούτων κατὰ τὴν ἔρημον ἐπίσκοπον δοθῆναι τοῖς χριστιανίζουσι παρ' αὐτῇ Σαρακηνοῖς ἤτησεν. τοῦ δὲ βασιλέως σπουδαίως τοῦτο ποιήσαντος, Μωσῆς οὐ κατεδέξατο ὑπὸ Λουκίου τοῦ Ἀρειανοῦ χειροτονηθῆναι, ἀλλ' ὑπὸ τινος τῶν ἐν ἐξορίᾳ ὀρθοδόξων· ὅπερ καὶ γέγονεν. τοῦτον λαβοῦσα Μαυῖα πολλοὺς Χριστιανούς ἀπὸ Σαρακηνῶν ἐποίησεν. φασὶ δέ, ὅτι καὶ αὐτὴ Χριστιανὴ ἦν, Ῥωμαία τῷ γένει, καὶ ληφθεῖσα αἰχμάλωτος ἤρесе διὰ κάλλος τῷ βασιλεῖ τῶν Σαρακηνῶν· καὶ οὕτω τῆς βασιλείας ἐκράτησεν. ἱστορεῖ δὲ πολλὰ περὶ τοῦ ἔθνους ὁ Σωζομενός, ὅθεν τε ἤρξατο, καὶ ὀνομάζεται, καὶ ὅτι ἰγ' ἐτῶν περιτέμνεται. οἱ δὲ Γότθοι ὑπὸ Οὐννων πολεμηθέντες βοήθειαν

αίτουονται παρὰ Ουάλεντος δι' Εὐφίλα, ἐπισκόπου αὐτῶν Ἀρειανόφρονος, προσυνηδιατρίψαντος ἐπὶ Κωνσταντίου Εὐδοξίῳ καὶ Ἀκακίῳ τοῖς Ἀρειανοῖς. οὗτος ἄρειανίζειν τοὺς Γότθους ἐδίδασκεν. οἱ δὲ Γότθοι διηρέθησαν εἰς δύο· καὶ τῶν μὲν ἐστρατήγει Ἀθανάριχος, τῶν δὲ Φριτιγέρνης· οὗτος ἠττηθεὶς καὶ βοήθειαν λαβὼν παρὰ Ουάλεντος νικᾷ τοὺς περὶ Ἀθανάριχον· Ουάλεντι δὲ χαριζόμενος ἄρειανίζειν ἐπὶ πλεῖον τοὺς Γότθους ἐδίδασκεν. Κόσμου ἔτη εωσ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη το'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ουάλης ἔτη γ'. γ'. Περσῶν βασιλεὺς Σαβώρης ἔτη ε'. α'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Δάμασος ἔτη κη'. κζ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Δημόφιλος ἔτη ιβ'. η'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Κύριλλος ἔτη λε'. ιβ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Λούκιος ἔτη ς'. ε'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Μελέτιος ἔτη κέ'. ς'. Τούτῳ τῷ ἔτει οἱ Γότθοι πάλιν ἐνωθέντες ἐξῆλθον εἰς τὴν 65 γῆν τῶν Ῥωμαίων καὶ ἠρήμωσαν πολλὰς ἐπαρχίας, Σκυθίαν, Μυσίαν, Θράκην, Μακεδονίαν, καὶ Ἀχαΐαν, καὶ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα, περὶ τὰς εἴκοσιν ἐπαρχίας. ἐθεάθησαν δὲ ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ ἐν τῷ ἀέρι [ἐν] ταῖς νεφέλαις ἐσχηματισμένοι ἄνδρες ἔνοπλοι. ἐγεννήθη δὲ καὶ ἐν Ἀντιοχείᾳ παιδίον ἐντελῆ μὲν τὰ ἄλλα μέρη, ὀφθαλμὸν δὲ ἕνα ἔχον ἐν μέσῳ τῷ μετώπῳ, χεῖρας δὲ τέσσαρας καὶ πόδας τέσσαρας καὶ πῶγωνα. Ουάλης δὲ διάγων ἐν τῇ Ἀντιοχείᾳ καὶ μαθὼν περὶ τῶν Γότθων ἦλθεν ἐπὶ Κωνσταντινούπολιν, οἱ δὲ Βυζάντιοι ὕβριζον αὐτὸν ὡς ἄνανδρον καὶ φυγοπόλεμον. Ἰσαάκιος δέ, ὁ ἱερὸς μοναχός, κρατήσας τοῦ χαλινοῦ τοῦ ἵππου Ουάλεντος ἐξερχομένου κατὰ Γότθων τὸ ἔσχατον εἰς πόλεμον ἔφη πρὸς αὐτόν· "ποῦ βαδίζεις, βασιλεῦ, κατὰ θεοῦ στρατευόμενος καὶ θεὸν ἔχων ἀντίπαλον;" ὧ τινι ὀργισθεὶς φρουρᾷ παρέδωκεν ἀπειλήσας αὐτῷ θάνατον, εἰ ἐπανέλθοι, ὡς τῷ Μιχαίᾳ ποτὲ Ἀχαάβ. μετὰ δὲ τὴν ἔξοδον αὐτοῦ ἐξωμολογήσαντό τινες τῶν περὶ αὐτόν, ὡς κατ' ἐπιτροπὴν αὐτοῦ γενέσθαι μαντείας περὶ τῆς προκειμένης αὐτῷ ὀρμῆς ἐν τῷ πολέμῳ. ἐν ᾧ συμβαλὼν τοῖς Γότθοις Ουάλης καὶ ἠττηθεὶς φεύγει σὺν ὀλίγοις ἐν οἰκίσκῳ. τοῦτον δὲ καταλαβόντες οἱ βάρβαροι καὶ τὴν οἰκίαν ἀνάψαντες, ἀγνοοῦντες τοὺς ἐν αὐτῇ πάντας κατέκαυσαν. φασὶ δὲ ὅτι ὁ θεῖος Ἰσαάκιος ἐν τῇ φρουρᾷ τῆς δυσωδίας Ουάλεντος ἐμπριζομένου ἀντελάβετο θείῳ χαρίσματι καὶ ψυχῆς καθαρότητι προεῖπέ τε τὴν ἀναίρεσιν αὐτοῦ τοῖς συνοῦσιν, πρὶν ἢ παραγενέσθαι τοὺς ἀπαγγέλλοντας ἐκ τοῦ πολέμου τὰ πεπραγμένα. μετὰ δὲ τὴν ἦτταν καὶ τὸν διὰ πυρὸς θάνατον Ουάλεντος ἐπαρθέντες οἱ Γότθοι τῇ νίκῃ δεινῶς τὰ προάστεια Κωνσταντινουπόλεως ἐδήρουν. Μαυρία δέ, ἡ τῶν Σαρακηνῶν βασίλισσα, πέμψασα Σαρακηνῶν στρατόν, καὶ Δομνίκα, ἡ γαμετὴ Ουάλεντος, ἐξαγαγοῦσα τὸν δῆμον τῆς πόλεως τοὺς βαρβάρους ἐδίωξεν. τούτων δὲ οὕτω διατεθέντων, γνοὺς Γρατιανὸς ὁ Αὐγουστος, ἐν τῇ Πανονίᾳ κατερχόμενος ὡς πρὸς βοήθειαν ἀντὶ Ουάλεντος ἐνέδυσσε 66 Θεοδόσιον Αὐγουστον καὶ ἀνηγόρευσε βασιλέα καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὸν κατὰ τῶν Γότθων πόλεμον. Γότθους δὲ ἐπιχωρίως τοὺς Σκύθας λέγεσθαι Τραϊανὸς ὁ πατρικίος ἐν τῇ κατ' αὐτὸν ἱστορίᾳ φησίν. Δωρόθεος ὁ ἐν ἀγίοις ἐπὶ τοῦ δυσσεβοῦς Ουάλεντος ἐμαρτύρησεν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ θηρίοις παραδοθεὶς ἐν τῷ Κυνηγίῳ ὑπὸ Ἀρειανῶν. Κόσμου ἔτη εωσα'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη τοα'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Θεοδόσιος ἔτη ις' α'. Περσῶν βασιλεὺς Σαβώρης ἔτη ε'. β'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Δάμασος ἔτη κη'. κζ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Δημόφιλος ἔτη ιβ'. θ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Κύριλλος ἔτη λε'. ιγ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Λούκιος ἔτη ς'. ς'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Μελέτιος ἔτη κέ'. ζ' Τούτῳ τῷ ἔτει Γρατιανὸς ὁ βασιλεὺς κοινωνὸν τῆς βασιλείας Θεοδόσιον προσελάβετο, τῷ γένει μὲν Ἰβηρα Ἑσπέριον, εὐγενῆ δέτινα καὶ θαυμάσιον περὶ τοὺς πολέμους γενόμενον. οὗτος εὐθύς τοὺς ἐν Θράκῃ βαρβάρους κατὰ κράτος ἐνίκησεν, εὐσεβῆς ὢν καὶ ὀρθόδοξος. Γρατιανὸς δὲ καὶ Ουαλεντινιανὸς νόμῳ τοὺς ἐν ἔξορίᾳ ἐπισκόπους ἀνεκαλέσαντο, τοὺς δὲ

ἀρειανίζοντας ἐδίωξαν, Δαμάσου, τοῦ πάπα Ῥώμης, συμπράττοντος, τότε καὶ Πέτρος, Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος, ὑποστρέψας καὶ Λούκιον ἀπελάσας τὸν ἴδιον θρόνον ἀπέλαβεν, ὀλίγον δὲ χρόνον ἐπιβιούς ἐτελεύτησεν. Τιμόθεος δέ, ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, ἀντ' αὐτοῦ χειροτονεῖται τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐκκλησίας τῶν ὀρθοδόξων ἐπίσκοπος, ἐν δὲ Ἀντιοχείᾳ τῆς Συρίας διχῆ διηρημένων τῶν ὀρθοδόξων μετὰ τὰ κατὰ τὸν θεῖον Εὐστάθιον, οἱ μὲν Παυλῖνον εἶχον ἐπίσκοπον, οἱ δὲ Μελέτιον τὸν ἱερὸν μετὰ τὴν προαγωγὴν Εὐζωΐου, τοῦ Ἀρειανῶν ἐπισκόπου ἐν Ἀντιοχείᾳ ἐξ αὐτῶν ἀποσχίσαντος. οἱ δὲ βασιλεῖς νόμον ἔγραψαν ὑπὲρ τῶν ὀρθοδόξων καὶ ἐξέπεμψαν διὰ Σάπυρος τινος στρατηγοῦ κατὰ τὴν ἑώραν, ὃς καταλαβὼν Ἀντιόχειαν εὗρεν ἕριδα Παυλίνου, τῆς ἐπισκοπῆς ἀντιποιουμένου, καὶ Ἀπολιναρίου ἐπιτρέχοντος τῷ θρόνῳ, Με67 λένιον δὲ τὸν ἱερὸν ἀμάχως ἠσυχάζοντα, Φλαβιανὸν δὲ τότε πρεσβύτερον ὄντα καὶ Παυλίνῳ μὲν ἀντιπατόμενον, Ἀπολιναρίου δὲ καταισχύνοντα καὶ Μελετίῳ τὸν θρόνον ἀποδοῦναι τὸν στρατηγὸν Σάπυρα παρεγγυώμενον· καὶ τοῦτον κυρώσας ἀνεχώρησεν. τότε Διόδωρον, τὸν ἐπίσκοπον Ταρσοῦ, ὁ μέγας Μελέτιος ἐχειροτόνησεν. Εὐσέβιος τε, ὁ Σαμοσάτων ἐπίσκοπος, ἐκ τῆς ἐξορίας ἐπανελθὼν πολλοὺς ἐπισκόπους ἐχειροτόνησε διαφόροις πόλεσιν. ἔλθων δὲ καὶ ἐν Δολίχῃ χειροτονῆσαι Μάριν ἐπίσκοπον, εἰσερχόμενος ἐν τῇ πόλει φονεύεται, γυναικὸς Ἀρειανῆς ἐξ ὕψους ῥιψάσης κεραμίδα κατὰ τῆς ἱεῖρας τοῦ ἀγίου κεφαλῆς, θεοῦ συγχωρήσαντος οἷοις οἶδε κρίμασιν· περὶ οὗ καὶ ὁ θεολόγος Γρηγόριος φησιν· "ζητῶ μου τὸ χθὲς ὑμῶν σφάγιον, τὸν Ἀβραμιαῖον γέροντα." τότε καὶ Γρηγόριος ὁ θεολόγος παρρησιαστικώτερον ἐδίδασκεν ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει εἰς τὸ εὐκτῆριον τῆς ἀγίας Ἀναστασίας, ἔνθα καὶ παράδοξα γίνεσθαι θαύματα ἐξ ἐμφανείας τῆς παναγίας δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου λέγουσιν. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Τιμόθεος ἔτη η'. β'. γ'. κη'. ι'. ιδ'. α'. η'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Σιρίκιος ἔτη ιε'. γ'. δ'. α'. ια'. ιε'. β'. θ'. Κόσμου ἔτη εωοδ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη τοδ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Θεοδόσιος ἔτη ις'. δ'. Περσῶν βασιλεὺς Σαβώρης ἔτη ε'. ε'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Σιρίκιος ἔτη ιε'. β'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Δημόφιλος ἔτη ιβ'. ιβ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Κύριλλος ἔτη λε'. ις'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Τιμόθεος ἔτη η'. γ'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Μελέτιος ἔτη κε'. ι'. Τούτῳ τῷ ἔτει Γρατιανὸς ὁ βασιλεὺς ἀνηρέθη δόλῳ Ἀνδραγαθίου, τοῦ στρατηγοῦ Μαξίμου τοῦ τυράννου. οὗτος γὰρ ἐφ' 68 ἀμάξης εἰσελθὼν ὑπεκρίθη εἶναι ἡ γαμετὴ Γρατιανοῦ, καὶ οὕτως ὑπαντήσας ἀφυλάκτῳ αὐτῷ ἀνείλεν αὐτὸν ὁ Ἀνδραγάθιος. τούτου δὲ ἀναιρεθέντος, ἐκράτησεν Οὐαλεντινιανὸς τὴν Ῥωμαίων βασιλείαν. Τῷ δ' αὐτῷ χρόνῳ Θεοδόσιος ὁ μέγας νόσω περιπεσὼν ἐν Θεσσαλονίκῃ βαπτίζεται ὑπὸ Ἀχολίου τοῦ ἐπισκόπου, καὶ νόμον ὑπὲρ τῶν ὀρθοδόξων τοῦ ὁμοουσίου ἔγραψεν, ὃν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀπέστειλεν. ἔλθων δὲ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐδήλωσε Δημοφίλῳ, ἡ ἀποστῆναι τῆς Ἀρείου πλάνης, ἡ ταχέως τῶν ἐκκλησιῶν ἐξελεθῆναι. ὁ δὲ τὸ πλῆθος τῶν Ἀρειανῶν συνάξας ἔξω τῆς πόλεως ἐκκλησίαζεν, ἔχων καὶ Λούκιον, τὸν Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπον Ἀρειανόν, σὺν αὐτῷ· καὶ οὕτω λοιπὸν ὁ θεῖος Γρηγόριος, μεθ' ὧν αὐτὸς εἰς τὴν ὀρθόδοξον πίστιν ἐφώτισεν, τὰς ἐκκλησίας πάσας παρέλαβεν, μ' ἔτη τῶν Ἀρειανῶν καὶ μικρὸν πρὸς κατασχόντων αὐτάς. Περσῶν βασιλεὺς ιβ' Οὐαραράνης ἔτη ια'. Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος Γρηγόριος ὁ θεολόγος ἔτη β'. ε'. α'. γ'. α'. ιζ'. δ'. ια'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἐν γειτονίᾳ Ἰοβιτῶν οὕτω ἀμμένων, γυνὴ ἔτεκεν ὁμοῦ κατὰ τὸ αὐτὸ παιδία τέσσαρα ἀρσενικά· καὶ ἐπέζησαν μῆνας δύο καὶ ἀπέθανον, ἐν ἐπὶ τὸ ἐν, τὰ τέσσαρα. ς'. β'. δ'. β'. ιη'. ε'. ιβ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἡ μεγάλη καὶ οἰκουμενικὴ ἀγία δευτέρα σύνοδος τῶν ρν' ὀρθοδόξων ἐπισκόπων ἐν Κωνσταντινουπόλει ὑπὸ Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου συνηθροίσθη πρὸς βεβαίωσιν τῶν ἐν Νικαίᾳ δογμάτων. μετεστείλατο δὲ καὶ ἐκ τῆς Μακεδονίου αἰρέσεως ἐπισκόπους

λς', ὧν ἠγεῖτο Ἐλεύσιος. τῶν δὲ ρν' ἀγίων πατέρων προηγουῖντο Τιμόθεος Ἀλεξανδρείας, Μελέτιος, ὁ ἱερώτατος Ἀντιοχείας, Κύριλλος, ὁ ἱερώτατος Ἱεροσολύμων, καὶ ὁ θεῖος Γρηγόριος Κωνσταντινουπόλεως. οἱ δὲ τὰ Μακεδονίου φρονουῖντες λς' ἐπίσκοποι προτραπέντες ὑπὸ τῶν πατέρων τὰ ἐν Νικαίᾳ δεξασθαι δόγματα, καθὰ καὶ Λιβερῖω ἐπὶ Οὐάλεντος συνθέμενοι λιβέλλους ἐπέδωκαν οἱ περὶ 69 Σιλβανὸν ἐν Ῥώμῃ πεμφθέντες, ἀπηνήναντο τῇ ἀληθείᾳ συνθέσθαι καὶ ἀνεχώρησαν γέλωσ ἅπασι γεγονότες, ἄλλα μὲν φρονοῦντες, ἄλλα δὲ συνθέμενοι, ἀπατηλῶς τὰς Λιβερῖου ἐπιστολὰς ἐπαγόμενοι μαρτυρούσας αὐτοῖς ὀρθοδοξίαν. ἡ δὲ ἁγία σύνοδος Γρηγορίῳ τῷ Θεολόγῳ τὴν ἐπισκοπὴν Κωνσταντινουπόλεως ἐκύρωσεν, καὶ ἄκοντα τοῦτον τῷ θρόνῳ ἐνίδρυσαν ὡς πολλὰ καμόντα καὶ τῆς λώβης τῶν αἰρέσεων τὴν πόλιν ἐλευθερώσαντα. τινὰς δὲ τῶν ἐξ Αἰγύπτου μαθῶν ὁ τὰ πάντα σοφὸς καὶ μακαριώτατος φθονήσας τῷ πράγματι, τὸν συντακτῆριον λόγον ἐπιδειξάμενος ἐκουσίως τοῦ θρόνου τῆς βασιλίδος ὑπεχώρησεν. τούτου δὲ ἀποταξαμένου, Νεκτάριον ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ σύνοδος προχειρίζεται, Ταρσέα μὲν τῷ γένει, τὴν τοῦ πραιτῶρος δὲ ἀρχὴν τότε διέποντα, ἀβάπτιστον μὲν ἕως τότε τυγχάνοντα, σεμνὸν δὲ καὶ εὐλαβῆ περὶ βίον. ἡ δὲ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος τὸ ὁμοούσιον ἐκύρωσεν, προσέθηκε δὲ τῷ συμβόλῳ καὶ τὴν θεολογίαν τοῦ πνεύματος. ἐξέθετο δὲ καὶ κανόνας, ἐν οἷς τῷ θρόνῳ Κωνσταντινουπόλεως τὰ πρεσβεῖα νέας Ῥώμης ἀπένειμεν. τότε Γρηγόριος ὁ Νύσης καὶ Πελάγιος Λαοδικείας, Εὐλόγιός τε Ἐδέσης καὶ Ἀμφιλόχιος Ἰκονίου ἐν ταύτῃ διέλαμπον σὺν τῷ μεγάλῳ Γρηγορίῳ καὶ τοῖς προρρηθεῖσιν. ἡ δὲ ἁγία σύνοδος Ἄρειόν τε καὶ Εὐσέβιον τὸν Νικομηδείας, Εὐζώϊόν τε καὶ Ἀκάκιον, Θεόγνιν καὶ Εὐφρόνιον καὶ τοὺς λοιποὺς ἀνεθεμάτισεν, πρὸς τούτοις δὲ καὶ Μακεδόνιον τὸν πνευματομάχον, Εὐδόξιόν τε καὶ Ἀέτιον καὶ Εὐνόμιον ἀπεκήρυξεν. Μελέτιος δὲ ὁ μέγας μετὰ τὸ πληρωθῆναι τὴν σύνοδον ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν εἰρήνῃ ἐκοιμήθη. τὸ δὲ ἱερὸν αὐτοῦ σῶμα διεκομίσθη εἰς Ἀντιόχειαν καὶ ἐτέθη πλησίον τῆς θήκης τοῦ ἁγίου μάρτυρος Βαβυλᾶ. χειροτονήθη δὲ Φλαβιανὸς Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος, ζῶντος καὶ Παυλίνου, καίπερ ὄρκων δεδομένων, ὅτι οὐ καταδέξεται ἐπισκόπου χειροτονίαν Φλαβιανός. πάλιν οὖν ταραχὴ τὴν ἐκκλησίαν Ἀντιοχείας εἶχεν, τῶν μὲν Παυλίνῳ, τῶν δὲ Φλαβιανῷ ὑπεικόντων. τότε καὶ Παύλου τοῦ ὁμολογητοῦ τὸ σῶμα ὁ βασιλεὺς εἰς Κωνσταντινούπολιν ἤγαγε καὶ ἀπέθετο εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἣν ὠκοδόμησε Μακεδόνιος ἐπιβουλεύων Παύλῳ. Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος Νεκτάριος ἔτη ις'. ζ'. γ'. ε'. α'. ιθ'. ς'. ιγ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Θεοδόσιος Αὐγουστος Ὀνώριον, υἱὸν αὐτοῦ, τὸν γεννηθέντα ἐκ Πλακίλλης τῆς εὐσεβεστάτης, ἐπιφανέστατον καὶ ὕπατον ἀνέδειξεν. εὐτρεπίσθη δὲ πολεμεῖν τῷ τυράννῳ Μαξίμῳ. καὶ πολεμοῦντος πρὸς αὐτὸν ἐπὶ τὰ ἐσπέρια μέρη, φήμης ψευδοῦς ἐξελθούσης, ὅτι νενίκηκε Μάξιμος, οἱ Ἀρειανοὶ ἀνασυρθέντες τὴν οἰκίαν Νεκταρίου ἐνέπρησαν, τοῦ ἐπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως. η'. δ'. ς'. β'. κ'. ζ'. ιδ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐν Ἀντιοχείᾳ ἐπεκτίσθη ἐν τῇ Ταυριανῇ λεγομένη πύλῃ προσθήκη εἰς πλάτος τῆς γεφύρας καὶ ἐπεστεγάσθη· ἐπεκτίσθη δὲ καὶ μικρὰ βασιλικὴ ἐν τῇ παλαιᾷ πλησίον τῆς μεγάλης. ἐν δὲ Παλαιστίνῃ, Ἐμμαοὺς κώμη, παιδίον ἐγεννήθη τέλειον ἀπὸ τοῦ ὀμφαλοῦ, καὶ ἄνω διηρημένον, ὡς εἶχε δύο στήθη, δύο κεφαλὰς, καὶ ἕκαστον τὰς αἰσθήσεις ἔχον. τὸ ἐν ἥσθιε καὶ ἔπινεν, καὶ τὸ ἕτερον οὐκ ἥσθιεν· τὸ ἐν ἐκάθευδεν, καὶ τὸ ἕτερον ἐγρηγόρει· ἔστι δὲ ὅτε καὶ συνέπαιζον πρὸς ἄλληλα, καὶ ἔκλαιον ἀμφοτέρα, καὶ ἔκλαιον ἀμφοτέρα, καὶ ἔτυπτον ἄλληλα. ἔζησαν δὲ μικρὸν πρὸς ἔτη δύο. καὶ τὸ μὲν ἐν ἀπέθανεν, τὸ δὲ ἕτερον ἔζησεν ἡμέρας τέσσαρας, καὶ ἀπέθανε καὶ αὐτό. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἔστησεν ὁ βασιλεὺς Θεοδόσιος τὸν κίονα τοῦ Ταύρου. θ'. ε'. ζ'. γ'. κ'. η'.

ιε'. Τούτω τῷ ἔτει, Τιμοθέου τελευτήσαντος τοῦ ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας μηνὶ Ἐπιφί εἰκάδι ἕκτη, χειροτονεῖται ἀντ' αὐτοῦ Θεόφιλος, Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Θεόφιλος ἔτη κη'. ι'. ς'. η'. δ'. κβ'. α'. ις'. Τούτω τῷ ἔτει Θεοδόσιος, ὁ εὐσεβῆς βασιλεὺς, νικήσας Μάξιμον τὸν τύραννον ἀνείλε πρὸ ιβ' καλανδῶν Αὐγούστου, καὶ Ἀνδραγάθιον, τὸν στρατηγὸν αὐτοῦ, ὡς δολοφονήσαντα Γρατιανόν. ια'. ζ'. θ'. ε'. κγ'. β'. ιζ'. Τούτω τῷ ἔτει ἦλθε Θεοδόσιος ἐν Ῥώμῃ μετὰ Ὀνωρίου, τοῦσιού αὐτοῦ, καὶ ἐκάθισεν αὐτὸν βασιλέα ἐν αὐτῇ πρὸ ε' ἰδῶν Ἰουνίου, καὶ ἀνήλθεν ἐπὶ Κωνσταντινούπολιν. 71 ιβ'. η'. ι'. ς'. κδ'. γ'. ιη'. Τούτω τῷ ἔτει Εὐγένιος ἐτυράνησεν, ὁ ἀπὸ γραμματικῶν ἀντιγραφεὺς καὶ σχῆμα βασιλικὸν περιθέμενος, συνόντος αὐτῷ καὶ Ἀργαβάστου τοῦ ἀπὸ τῆς μικρᾶς Γαλατίας. καὶ ἀκούσας Οὐαλεντινιανὸς ὁ μικρὸς, ὁ υἱὸς Οὐαλεντινιανοῦ τοῦ μεγάλου καὶ Ἰούστας, ἑαυτὸν ἀνείλεν ἀγχόνῃ. ὁ δὲ Θεοδόσιος τοῦτο μαθὼν ἐξωπλίζετο τοῦ κατελθεῖν εἰς ἐκδίκησιν αὐτοῦ. Θεόφιλος δέ, ὁ ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας, αἰτήσας Θεοδόσιον τὸν βασιλέα τὸ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἱερὸν τῶν Ἑλλήνων ἐξεκάθηρε καὶ εἰς ἐκκλησίαν μετεσκεύασεν, τὰ δὲ ὄργια τῶν Ἑλλήνων ἐδημοσίευσεν, φαλλοὺς τε καὶ εἴ τι τούτων ἀσελγέστερον καὶ βεβηλότερον. ὅθεν τὸ πλῆθος τῶν Ἑλλήνων αἰσχυρθὲν πολλοὺς φόνους εἰργάσατο. Θεοδόσιος δὲ μαθὼν τοὺς γεγονότας ὑπ' αὐτῶν φόνους, τοὺς μὲν ἀναιρεθέντας Χριστιανοὺς ὡς μάρτυρας ἐμακάρισεν· τοῖς δὲ Ἑλλησι συγχωρεῖν ἐπηγγείλατο, εἰ πρὸς χριστιανισμὸν μεταθεῖντο· τὰ δὲ ἱερὰ αὐτῶν καθαιρεθῆναι καὶ τὰ εἶδωλα χωνευθῆναι καὶ εἰς χρεῖας πενήτων δοθῆναι ἐκέλευσεν. τοῦ δὲ ναοῦ τοῦ Σεράπιδος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ λυομένου, ἱερογλυφικὰ γράμματα εὐρέθησαν σταυροῦ τύπον ἔχοντα, ἅπερ οἱ ἐξ Ἑλλήνων πιστεύσαντες θεασάμενοι εἶπον σημαίνειν τὸν σταυρὸν κατὰ τὴν τῶν ἱερογλυφικῶν γραμμάτων ἔννοιαν ζωὴν ἐπερχομένην. Κόσμου ἔτη εωπγ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη πγγ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Θεοδόσιος ἔτη ις'. ιγ'. Περσῶν βασιλεὺς Οὐαραράνης ἔτη ια'. θ'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Σιρίκιος ἔτη ιε'. ια'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Νεκτάριος ἔτη ις'. ζ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Κύριλλος ἔτη λε'. κε'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Θεόφιλος ἔτη κη'. δ'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Μελέτιος ἔτη κε'. ιθ'. Τούτω τῷ ἔτει Μάρκελλος, ὁ Ἀπαμείας τῆς Συρίας ἐπίσκοπος, ζήλω θεῷ κινούμενος τὰ ἱερὰ τῶν Ἑλλήνων ἐν Ἀπαμείᾳ κατέστρεψε καὶ διὰ τοῦτο ἀνηρέθη ὑπὸ Ἑλλήνων. Νεκτάριος δὲ ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἐκώλυσε τὸν ἐπὶ τῆς μετανοίας πρεσβύτερον διὰ τὸ γεγονὸς 72 ἀμάρτημα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ὑπὸ τινος διακόνου εἰς τὴν γυναῖκα τὴν ἐπὶ τῇ μετανοίᾳ σχολάζουσαν. ἐν δὲ Ῥώμῃ καὶ πάσῃ τῇ δύσει ἐπιμελῶς φυλάττεται ἕως τοῦ νῦν, καὶ τόπος ἠφόρισται τοῖς μετανοοῦσιν. Θεοδόσιος ὁ βασιλεὺς νόμον ἔγραψε γυναῖκα εἰς διακονίαν μὴ προβαίνειν, εἰ μὴ ὑπερβῆ τὰ ζ' ἔτη κατὰ τὸν ἀπόστολον. Εὐνόμιον δὲ ἐξώρισε παρασυναγωγὰς ποιοῦντα καὶ λαοὺς ἀπατῶντα, καὶ ἐν τῇ ἐξορίᾳ ἀπέθανεν. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Πλακίλλα, ἡ γαμετὴ Θεοδοσίου, ἐκοιμήθη εὐσεβῆς οὔσα καὶ φιλόπτωχος οἰκειαῖς χερσὶ λωβοῖς καὶ νοσοῦσιν ὑπηρετοῦσα. ταύτης ἀνδριάντα κατέαξαν οἱ Ἀντιοχεῖς καὶ ἔσυραν ἀγανακτοῦντες διὰ τὰ ἐπιτεθέντα δημόσια παρὰ τοῦ βασιλέως τελεῖν αὐτοῖς, οἷς καὶ ὀργισθεὶς σφόδρα πόθῳ τῷ πρὸς Πλακίλλαν τὴν εὐσεβεστάτην ἤμελλε πάντας ἀπολλύειν, εἰ μὴ Φλαβιανός, ὁ ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας, ἐλθὼν ὑπὲρ Ἀντιοχέων ἐπρέσβευσεν· Ἰωάννης δὲ Χρυσόστομος πρεσβύτερος ὢν Ἀντιοχείας τότε καὶ παρὼν λόγους θαυμαστοὺς πρὸς παραίνεσιν τῶν τολμησάντων κατὰ τῶν βασιλικῶν ἀνδριάντων ἐπεδείξατο. ιδ'. ι'. ιβ'. η'. κς'. ε'. κ'. Τούτω τῷ ἔτει ἐπιστρατεύσαντος Θεοδοσίου κατὰ Εὐγενίου τοῦ τυράννου καὶ κατελθόντος ἐν Θεσσαλονίκη μετὰ τοῦ στρατοῦ αὐτοῦ καὶ εἰσελθόντος ἐν τῇ πόλει, ἐταράχθη ἡ πόλις διὰ τὰ μητάτα τοῦ στρατοῦ καὶ διὰ πρόφασιν ἠνιόχου καὶ τοῦ παιδὸς τοῦ ἐπάρχου·

καὶ ὕβρισαν τὸν βασιλέα καὶ τὸν ἑπαρχὸν ἐφόνευσαν. τοῦ δὲ βασιλέως μακροθυμήσαντος πρὸς βραχὺ καὶ τὸν λαὸν κατασιγήσαντος, ἵππικὸν γενέσθαι ἐκέλευσεν· καὶ συναχθέντων τῶν λαῶν καὶ τῶν δήμων εἰς τὴν τοῦ ἵππικοῦ θεάν, ἐκέλευσε τὸν στρατὸν τοξεῦσαι αὐτοῦς· καὶ ἀπέθανον τοῦ λαοῦ χιλιάδες δεκαπέντε. ἔλθόντος δὲ αὐτοῦ ἐν Μεδιολάνῳ, Ἀμβρόσιος ὁ ἐπίσκοπος ἐκώλυσε αὐτὸν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ἐκκλησίαν. ἐν δὲ τῇ τοῦ σωτῆρος γενεθλίῳ ἑορτῇ Ῥουφίνῳ μαγίστρῳ εἰς παράκλησιν ἔλθόντι δεινῶς ἐπέπληξεν 73 Ἀμβρόσιος. νόμον δὲ ἐκθεμένου Θεοδοσίου τοῖς καταδικαζομένοις θανάτῳ ἢ δημεύσει προθεσίαν ἡμερῶν εἰς διάσκεψιν δίδοσθαι ἐξ ἐπιτροπῆς Ἀμβροσίου, τότε προσεδέξατο αὐτὸν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἕξωθεν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ οὐ κατὰ τὴν προτέραν συνήθειαν ἔσω· ὅθεν καὶ μέχρι νῦν καλῶς ἐκράτησε τὸ ἔθος ἕξω τοῦ θυσιαστηρίου τοὺς βασιλεῖς ἴστασθαι μετὰ τοῦ λαοῦ. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει τοῦ Νείλου ποταμοῦ κατὰ τὸ ἔθος μὴ ἀνελθόντος, ἔχαιρον οἱ Ἕλληνες λέγοντες αἴτιον εἶναι τούτου τὸ κωλυθῆναι θύειν τοῖς θεοῖς αὐτῶν. ὅπερ μαθὼν ὁ εὐσεβῆς βασιλεὺς ἀπεκρίθη· "μὴ γένοιτό ποτε ποταμὸν θυσίαις χαίροντα ἐπὶ τὴν γῆν πλημμυρῆσαι." ὁ δὲ θεὸς τοῦτο ἀποδεξάμενος ἐπὶ τοσοῦτον εὐλόγησε τὴν ἀνάβασιν τοῦ ποταμοῦ, ὥστε πάντας τοὺς κατ' Αἴγυπτον φοβηθῆναι, μὴ καὶ αὐτὴν Ἀλεξανδρείαν κατακλύσῃ ἢ τοῦ ὕδατος πλημμύρα. Κόσμου ἔτη εωπέ. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη πτε'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Θεοδόσιος ἔτη ις'. ιε'. Περσῶν βασιλεὺς Οὐαραράνης ἔτη ια'. ια'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Σιρίκιος ἔτη ιε'. ιγ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Νεκτάριος ἔτη ις'. θ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Κύριλλος ἔτη λε'. κζ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Θεόφιλος ἔτη κη'. ς'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Μελέτιος ἔτη κέ'. κα'. Τούτῳ τῷ ἔτει Θεοδόσιος, ὁ εὐσεβῆς βασιλεὺς, Εὐγενίῳ κραταιῶς μαχησάμενος ἐν ταῖς Ἀλπίσι πύλαις ζῶντά τε συλλαβὼν αὐτὸν ἀνεῖλεν. Ἀργαβάστης δὲ διαδράς ἑαυτὸν διεχειρίσατο. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει τὰ τῶν προφητῶν Ἀμβακούμ καὶ Μιχαίου λείψανα θεόθεν εὐρέθη Ζεβένῳ, τῷ ἐπισκόπῳ Ἐλευθεροπόλεως τῆς Παλαιστίνης χρηματισθέντι, ἐν δυοῖς χωρίοις τῆς περιοικίδος Ἐλευθεροπόλεως. ἔλθόντι δὲ τῷ βασιλεῖ ἐν Ῥώμῃ προσῆλθον αὐτῷ ἐπίσκοποι γνώμη Ἰννοκεντίου τοῦ Ῥώμης κατὰ Φλαβιανοῦ ἐπισκόπου Ἀντιοχείας. ὁ δὲ χριστιανικώτατος βασιλεὺς τὰ πρὸς εἰρήνην παραινέσας αὐτοῖς ἤνωσε διὰ ιζ' ἐτῶν, κελεύσας ἐπισκόπους ἐκ τῆς 74 ἀνατολῆς ἐν Ῥώμῃ εἰς τοῦτο παραγενέσθαι, μεθ' ὧν καὶ Ἀκάκιος ὁ Βεροίας ἐστάλη. πολλὰ δὲ χαρίσματα δέδωκε τῇ Ῥώμῃ Θεοδόσιος, περιελὼν καὶ τὰ γινόμενα ἐν τοῖς μαγκιπίοις ἄτοπα κατὰ τῶν ἐμπιπτόντων ξένων καὶ ἀποκλειομένων ἕως γήρους ἐν τοῖς μύλωσιν, ὁμοίως δὲ καὶ τὴν τῶν μοιχευομένων γυναικῶν ὕβριν ἐν τοῖς πορνείοις, μὴ συγχωρήσας ταύτας ἔτι συγκλείεσθαι καὶ διὰ κώδωνος τὴν πρᾶξιν ἐλέγχεσθαι. ις'. ιβ'. ιδ'. ι'. κη'. ζ'. κβ'. Τούτῳ τῷ ἔτει μετὰ τὴν Εὐγενίου τοῦ τυράννου ἀναίρεσιν καὶ τὴν τῶν πραγμάτων κατάστασιν ἀπῆρεν ἀπὸ Ῥώμης ὁ εὐσεβῆς βασιλεὺς Θεοδόσιος καὶ ἤρχeto ἐπὶ Κωνσταντινούπολιν. ἔλθων δὲ ἐν Μεδιολάνῳ ἀρρωστήσας Ὀνώριον τὸν υἱὸν μετεστείλατο καὶ θεασάμενος αὐτὸν ῥᾶον ἔσχεν. ἵπποδρομίαν δὲ ἰδὼν μετὰ τὸ ἄριστον κακῶς διετέθη ἀθρώως, καὶ μὴ ἰσχύσας τῇ δειλῇ ἀνελθεῖν τῷ υἱῷ ἐκέλευσε ταύτην πληρῶσαι· καὶ τῇ ἐπελθούσῃ νυκτὶ ἐκοιμήθη ἐν κυρίῳ ὑπάρχων ἐτῶν ξ', βασιλεύσας ἔτη ις', καταλείψας βασιλεῖς τοὺς δύο αὐτοῦ υἱούς, Ἀρκάδιον μὲν τὸν πρεσβύτερον τῆς ἐώας, Ὀνώριον δὲ τῶν ἑσπερίων. τὸ δὲ σῶμα αὐτοῦ μετήνεγκεν Ἀρκάδιος ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἔθαψεν εἰς τοὺς ἀγίους ἀποστόλους. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἀρκάδιος, υἱὸς Θεοδοσίου, ἔτη ιδ'. Περσῶν βασιλεὺς Ἰσδιγέρδης ἔτη κα'. α'. α'. ιε'. ια'. κθ'. η'. κγ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Ἀρκάδιος αὐτοκράτωρ ἀναδειχθεὶς τὸν μέγαν ἔμβολον ἀντικρὺς τοῦ πραιτωρίου ἔκτισεν. Ῥώμης ἐπίσκοπος λη' Ἀναστάσιος ἔτη γ'.

β'. β'. α'. ιβ'. λ'. θ'. κδ'. γ'. γ'. β'. ιγ'. λα'. ι'. κε'. 75 Κόσμου ἔτη εωϛ. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη τϛ. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἀρκάδιος ἔτη ιδ'. δ'. Περσῶν βασιλεὺς Ἰσδιγέρδης ἔτη κα'. δ'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Ἰννοκέντιος ἔτη ιε'. α'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Νεκτάριος ἔτη ις'. ιδ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Κύριλλος ἔτη λε'. λβ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Θεόφιλος ἔτη κη'. ια'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Φλαβιανὸς ἔτη κβ'. α'. Τούτῳ τῷ ἔτει μετετέθη τὰ λείψανα τοῦ ἁγίου προφήτου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου ἐν Ἀλεξανδρείᾳ πρὸ ἕξ καλανδῶν Ἰουλίου, μηνὶ Παυνὶ β'. ε'. ε'. β'. ιε'. λγ'. ιβ'. β'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐκάη Ἀνατόλιος ὁ λαμπρότατος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. Ἀρκάδιος δὲ ὁ βασιλεὺς ἐποίησεν ἴδιον ἀριθμὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει, οὓς ἐκάλεσεν Ἀρκαδικούς. ς'. ς'. γ'. ις'. λδ'. ιγ'. γ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Νεκτάριος, ὁ ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, ἐκοιμήθη. Θεόφιλος δέ, ὁ Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος, παρῶν ἐσπούδασε κωλύσαι τὴν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου ψῆφον, Ἰσιδωρόν τινα ἴδιον πρεσβύτερον μαρτυρῶν ἐπίσκοπον τῆς βασιλίδος διακονήσαντα αὐτῷ, ἠνίκα Θεοδόσιος πρὸς Μάξιμον τὸν τύραννον ἐπολέμει, δισσὰς ἐπιστολάς καὶ δῶρα ὑπ' αὐτοῦ ἐγχειρισθεῖς. ὁ δὲ βασιλεὺς καὶ πᾶσα ἡ πόλις τὸν Ἰωάννην ἀπὸ Ἀντιοχείας ὑπ' αὐτοῦ ἐπὶ τοῦτο προσκληθέντα χειροτονηθῆναι εὐδόκησαν. ἦν δὲ Ἰωάννης τῶν περιφανεστάτων Ἀντιοχείας, Σεκούνδου πατρὸς καὶ μητρὸς Ἀνθούσης. οὗτος ἔλλογιμώτατος σφόδρα τυγχάνων ἐκ θείας τὸ πλεῖστον χάριτος καὶ τοῖς δεινοτάτοις τῶν Ἑλλήνων σοφισταῖς ἐθαυμάζετο· ὅθεν Λιβάνιος περὶ τὸν θάνατον ἐρωτηθεὶς ὑπὸ τῶν φοιτητῶν, τίς ἄρα διαδέξειτο τὴν διατριβὴν μετ' αὐτόν, ἔφη· "Ἰωάννην ἔλεγον, εἰ μὴ τοῦτον ἡμῶν οἱ Χριστιανοὶ ἀπεσύλησαν." τὰς μέντοι θείας γραφὰς ὁ Χρυσόστομος παρὰ Καρτερίῳ τινὶ ἡγουμένῳ μοναστηρίου ἐπαιδεύθη, τὰ δὲ ἐγκύκλια παρὰ Λιβανίῳ τῷ προειρημένῳ. 76 Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἐτέχθη τῷ βασιλεῖ Ἀρκαδίῳ υἱὸς ἐξ Εὐδοξίας τῆς Αὐγούστης Θεοδόσιος ὁ μικρὸς, ὃν ἐδέξατο Ἰωάννης ἐν τῷ βαπτίσματι ὁ Χρυσόστομος. Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος ἔτη ς'. ζ'. ζ'. δ'. α'. λε'. ιδ'. δ'. Τῷ ἐβδόμῳ ἔτει Ἀρκαδίου γεννᾶται υἱὸς αὐτῷ Θεοδόσιος ὁ μικρὸς ἐξ Εὐδοξίας. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη ις'. η'. η'. ε'. β'. α'. ιε'. ε'. Τούτῳ τῷ ἔτει Γαῖνᾶς ἐτυράννησε κατὰ Ἀρκαδίου καὶ πολλὰ κακὰ τῷ Βυζαντίῳ ἐπεδείξατο. ὄρκους δὲ λαβὼν παρὰ Ἀρκαδίου καὶ δοὺς ἐν τῷ ναῷ τῆς ἁγίας Εὐφημίας ἐν Χαλκηδόνι, τούτους παρέβη καὶ πλείονα δράσας κακὰ εἰσῆλθεν ἐν τῇ πόλει χωρήσας πρὸς ἀρπαγὰς καὶ ἐτέρας ἀτοπίας. οὗτος ἐξελθὼν εἰς τὴν Χερρόνησον τῆς Θράκης σχεδίας ποιήσας κατεσκεύασεν, ἵνα πρὸς τὴν Ἀσίαν διαπεράσας τὰς ἀνατολικὰς πόλεις χειρώσηται. ἐνθα πολέμου σφοδροῦ συρραγέντος κατὰ τε γῆν καὶ θάλασσαν, ἀπώλετο σὺν τῷ στρατεύματι. θ'. θ'. ς'. γ'. β'. ις'. ς'. Τούτῳ τῷ ἔτει Ὀνώριος ἐν Ῥώμῃ ταραχὰς καὶ στάσεις ἐκίνησεν. ἐπὶ μικροῖς γάρ τισι πράγμασι κινήθητι πρὸς τοὺς πολίτας καὶ μὴ κατασχὼν τῆς ὀργῆς εἰς Ῥάβενναν μεθίσταται, πόλιν τῆς Ἰταλίας παράλιον. πέμψας δὲ τινα τῶν παραδυναστευόντων αὐτῷ βάρβαρον τὸ γένος Γάλλον μετὰ πλήθους στρατοῦ ἐκέλευσε πραιδεῦσαι καὶ λυπῆσαι τοὺς εἰς αὐτὸν ἁμαρτήσαντας· ὑφ' οὗ μικροῦ δεῖν ἡ Ῥώμη πολιορκουμένη διεφθάρη πᾶσα. ὁ δὲ Ἀλάριχος παρέθετο ἑαυτὸν τοῖς συγκλητικοῖς τῆς πόλεως καὶ πάντα τὰ χρήματα τοῦ παλατίου λαβὼν καὶ τὴν ἀδελφὴν Ὀνωρίου ἀπὸ πατρὸς Πλακιδίαν, μικρὰν οὖσαν παρθένον, πρὸς τὸ οἰκεῖον ἔθνος ἀπῆλθεν εἰς τὰς Γαλλίας. Κωνσταντῖος δὲ τις κόμης ὢν μετὰ Ἀλαρίχου, πιστευθεὶς τὴν κόρην Πλακιδίαν ἔλαβεν αὐτὴν καὶ φυγῶν ἤγαγεν αὐτὴν πρὸς τὸν βασιλέα Ὀνώριον. καὶ ἀποδεξάμενος ὁ βασιλεὺς τὸν Κωνσταντίον ἐποίησεν αὐτὸν συγκλητικόν. μετ' ὀλίγον δὲ χρόνον ἔδωκεν 77 αὐτῷ τὴν κόρην πρὸς γάμον καὶ ἀνηγόρευσε αὐτὸν βασιλέα· ἐξ ἧς ἔσχεν υἱόν, ὃν

ἐκάλεσεν Οὐαλεντινιανὸν νέον. καὶ ἀγωνισάμενος Κωνστάντιος σὺν Ὀνωρίῳ ἀνείλεν ἐν Ῥώμῃ τοὺς τυράννους· καὶ ἐδήμυσαν τοὺς οἴκους αὐτῶν καὶ εἰρήνευσαν τὴν πόλιν. Ἰωάννης δέ, ὁ μέγας διδάσκαλος, κατεφώτισεν οὐ μόνον τὴν ἐκκλησίαν Κωνσταντινουπόλεως, ἀλλὰ καὶ Θράκης καὶ Ἀσίας καὶ Πόντου, ὥστε καὶ πρὸ τῆς ἀγίας ἐν Χαλκηδόνι συνόδου τῶν ἐκκλησιῶν τούτων ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἦρχεν. Μακεδονιανὸς δέ τις διὰ τῆς τοῦ πατρὸς διδασκαλίας προσῆλθε τῇ ἐκκλησίᾳ· παραινέσας δὲ καὶ τῇ ἰδίᾳ γυναικὶ ἐπιστρέψαι καὶ κοινωνῆσαι μόλις ἔπεισεν. ἡ δὲ κοινωνίαν δοῦσα τῇ ἰδίᾳ παιδίσκῃ ἐκ τῶν Μακεδονιανῶν ἐκέλευσεν ἔχειν μεθ' ἑαυτῆς. καὶ δὴ προσελθοῦσα τῷ Χρυσοστόμῳ καὶ δεξαμένη τὴν κοινωνίαν ἐκ τῶν ἀγίων αὐτοῦ χειρῶν, ὑποκριθεῖσα ταύτην μεταλαμβάνειν ἐσχάτως ἀπέδωκε ταύτην τῇ παιδίσκῃ, καὶ λαβοῦσα τὴν τῶν Μακεδονιανῶν προσάγει τῷ στόματι καὶ εὗρεν αὐτὴν λίθον γεγνουῖαν· καὶ φρίζασα προσῆλθεν ὑπότρομος τοῖς ποσὶν Ἰωάννου ἐξαγορεύουσα τὸ τόλμημα καὶ εἰλικρινῶς προσερχομένη τῇ ἐκκλησίᾳ· ὁ δὲ λίθος ἐν τῷ σκευοφυλακίῳ ἀπετέθη φυλάττεσθαι. ἡ δὲ τοῦ Χρυσοστόμου ἐπιστολή, ἡ πρὸς Θεόδωρον Μομφουεστίας, οὐχὶ πρὸς τὸν πρῶτον, ἀλλὰ πρὸς τὸν ἔσχατον γενόμενόν ἐστιν. Ἀρσένιος ὁ μέγας κατὰ κόσμον γεγονὼς καὶ πάντων καταφρονήσας τὴν θεϊὰν φιλοσοφίαν ἐν Αἰγύπτῳ μετήρχετο, βίῳ καὶ λόγῳ καὶ θαύμασι διαλάμπων ἐν τῷ μοναχικῷ τάγματι. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Ἀρκάδιος ἔστησε τὸν κίονα τοῦ Ξηρολόφου, καὶ τὴν Ἀρκαδιουπόλιν ἔκτισε τῆς Θράκης. Κόσμου ἔτη εω⁴⁵. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη τ⁴⁵. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἀρκάδιος ἔτη ιδ'. ι'. Περσῶν βασιλεὺς Ἰσδιγέρδης ἔτη κα'. ι'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Ἰννοκέντιος ἔτη ιε'. ζ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη ς'. δ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη ις'. γ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Θεόφιλος ἔτη κη'. ιζ'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Φλαβιανὸς ἔτη κβ'. ζ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος πολὺς ἦν ἐν βίῳ καὶ 78 λόγῳ καὶ θείοις χαρίσμασι διαλάμπων καὶ ἀκριβῆς περὶ πᾶσαν ἀρετὴν. τοῦτον ἠγάπα πᾶς ὁ λαὸς οἰκοδομούμενος σφόδρα ταῖς διδασκαλίαις αὐτοῦ, οἱ δὲ ζῶντες ἀσώτως ἀπεστρέφοντο αὐτόν· οἱ καὶ εἰς τὸν κατ' αὐτοῦ πόλεμον συνήργησαν. ἐν οἷς συνέβη καὶ τὰ κατὰ Εὐτρόπιον τὸν εὐνοῦχον, ἔτι δὲ καὶ ἡ φιλονεικία Σευηριανοῦ τοῦ Γαβάλων πρὸς Σαραπίωνα τὸν ἀρχιδιάκονον Ἰωάννου, καὶ τὸ τῶν Μακρῶν, τῶν ἐξ Αἰγύπτου φυγόντων διὰ Θεόφιλον, καὶ τὰ παρὰ Θεοφίλου πρὸς Ἐπιφάνιον γράμματα· ἐξ ὧν ἀπάντων ὁ θεράπων τοῦ θεοῦ Ἰωάννης ἐπεβουλεύετο. Ἐπιφάνιος δὲ ὁ Κύπρου ἔλθων ἐν τῷ Ἐβδόμῳ χειροτονίας καὶ συναξεῖς παρὰ τὴν Ἰωάννου γνώμην ἐποίησεν. τοῦ δὲ Ἰωάννου τοῦτο παρορῶντος διὰ τὴν θεϊὰν ἀγάπην καὶ μᾶλλον προτρεψαμένου τὸν Ἐπιφάνιον ἐν τῷ ἐπισκοπείῳ συμμεῖναι αὐτῷ, οὐχ εἴλατο προκαταληφθεὶς ταῖς διαβολαῖς Θεοφίλου ταῖς κατὰ τοῦ μακαρίου Ἰωάννου. ια'. ια'. η'. ε'. δ'. ιη'. η'. Τούτῳ τῷ ἔτει Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος λόγον κατὰ γυναικῶν πονηρῶν ἐποίησεν, ὃν οἱ δυσμενεῖς καὶ τῆς ἀληθείας ἐχθροὶ τὴν Εὐδοξίαν παρῶξυναν λέγοντες κατ' αὐτῆς εἰρησθαι τὸν λόγον. ἡ δὲ πρὸς Ἀρκάδιον δεινὰ πεπονθέναι παρὰ Ἰωάννου λέγουσα τοῦτον παρεσκεύασε μετασταλῆναι Θεόφιλον πρόδηλον ὄντα τοῦ Ἰωάννου ἐχθρόν· ὃς παραγενόμενος ἐν τῇ Δρυΐ, τῇ νῦν Ῥουφινιανᾶϊς λεγομένη, τὴν κατὰ Ἰωάννου ἐπιβουλήν εἰργάσατο· καὶ τοῦτον τῆς πόλεως ἐξέβαλον. τοῦτο δὲ γνοὺς ὁ λαὸς στάσιν μεγάλην ἐποίησε μὴ συγχωρῶν ἐκβληθῆναι τὸν Ἰωάννην. ἐν οἷς καὶ Εὐδοξία τοῖς ὀδυρμοῖς τοῦ λαοῦ ἐπικαμφθεῖσα παρεκάλεσεν Ἀρκάδιον τὸν βασιλέα, καὶ πέμψας Βρίσωνα εὐνοῦχον ἀπὸ Πραϊνέτου τὸν Ἰωάννην ἀνέκαμψεν. ὁ δὲ πρὸ δοκιμασίας συνόδου εἰσελθεῖν οὐκ ἠνέσχετο, εἰς προάστειον δὲ κατὰ τὸν Ἀνάπλου διέτριβεν. ὁ δὲ λαὸς καταβοῶν τῶν βασιλέων εἰσαγαγεῖν τὸν Ἰωάννην ἠνάγκασε καὶ τῷ θρόνῳ ἐγκαταστήσαι· ὥστε Θεόφιλον καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ φοβηθέντας φυγεῖν ἐκ τῆς πόλεως. τότε ζ' ἐπίσκοποι

συνελθόντες ἄκυρα πάντα τὰ κατὰ 79 τοῦ θείου Ἰωάννου παρὰ Θεοφίλου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἐκύρωσαν δικαίως. ιβ'. ιβ'. θ'. ζ'. ε'. ιθ'. θ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἡ βασίλισσα Εὐδοξία ἀργυρέαν στήλην ἰδίαν ποιήσασα ἔστησεν ἐν τόπῳ λεγομένῳ τὰ Πιττάκια πλησίον τῆς ἁγίας Εἰρήνης. ὁ δὲ τῆς πόλεως ἑπαρχος, Μανιχαῖος καὶ ἑλληνόφρων ὢν, κρότους καὶ χορούς καὶ ὀρχήσεις ἐνώπιον τῆς στήλης ἐπιτελῶν θορύβους τε ποιῶν ἐλύπει τὸν Ἰωάννην, μὴ συγχωρῶν αὐτὸν ἡσύχως τὰς θείας λειτουργίας ἐπιτελεῖν· πολλάκις γὰρ ἔφυρε τοὺς ψάλλοντας. ὁ δὲ ἱερός Ἰωάννης ἐπηνέχθη τούτῳ διὰ τοῦ λόγου. αὐτὸς δὲ τὴν Εὐδοξίαν κατὰ τοῦ Ἰωάννου διήγειρεν ὡς δυσχεραίνοντος ἐπὶ τῇ τιμῇ τῆς στήλης αὐτῆς. καὶ λοιπὸν πάλιν μῖσος κατὰ Ἰωάννου, πάλιν ὀργή. αὐτὸς δὲ τότε τὸν λόγον ἐπεδείξατο, οὗ ἡ ἀρχή· "πάλιν Ἑρωδιάς μαίνεται." τότε ἔχθρα τελεία τῆς βασιλίσης κατ' αὐτοῦ ἐκινήθη, καὶ πάλιν καθαίρεσις καὶ ἐξορία. ὁ δὲ λαὸς τὴν ἐκκλησίαν ἐνέπρησεν· πολλοὶ τε ὑπὲρ Ἰωάννου ἐκινδύνευσαν. Ἰωάννης δὲ ἐξηλάθη τῆς πόλεως καὶ ἐξωρίσθη εἰς Κουκουσόν, ἐκεῖθεν τε μετηνέχθη εἰς Πιτυοῦντα. γενόμενος δὲ ἐν Κομάνοις κατὰ πάροδον τῆς Ἀρμενίας ἐτελειώθη ἐν κυρίῳ. τούτου δὲ ἐξορισθέντος Ἀρσάκιος ἐχειροτονήθη, ὁ ἀδελφὸς Νεκταρίου τοῦ πρὸ τοῦ Χρυσοστόμου. Ἰννοκέντιος δὲ ὁ Ῥώμης καὶ Φλαβιανὸς Ἀντιοχείας οὐκ ἐκοινωνήσαν τῇ ἐκβολῇ Ἰωάννου, ἀλλὰ διὰ γραμμάτων τὸν κληρὸν τῆς πόλεως παρεμυθήσαντο καὶ ἐδυσχέραινον ἐπὶ τοῖς τολμήμασιν. Ἐπιφάνιος δὲ ἐπὶ Κύπρον ἀπέπλευσεν, τοῦ θεοῦ, ὡς ἔοικεν, τὴν μετάστασιν αὐτοῦ προμηνύσαντος. φασὶ δὲ ὅτι καὶ Ἰωάννην τὴν ἐν τῇ ἐξορίᾳ τελευτήν ἐδήλωσεν, καὶ Ἰωάννης Ἐπιφάνιῳ τὴν ἐν τῷ πλοίῳ. Ἐπιφάνιος τοῖς προπέμπουσιν εἶπεν· "σπεύδω ἐγώ, ἀφήμι δὲ ὑμῖν τὰ βιβλία τὴν πόλιν καὶ τὴν ὑπόκρισιν." Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει τελευτᾷ καὶ ἡ Εὐδοξία. Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος Ἀρσάκιος ἔτη β'. ιγ'. ιγ'. ι'. α'. ζ'. κ'. ι'. Τούτῳ τῷ ἔτει Ἀρκάδιος ὁ βασιλεὺς γενόμενος ἐν Καρύα, ἐν ἧ καὶ τὸν ἅγιον μάρτυρα Ἀκάκιον λέγουσι παθεῖν, εὐξάμενός τε 80 καὶ ἐξελθὼν ἐκ τοῦ ναοῦ, εὐθέως ὁ μέγιστος οἶκος ὁ ἐν τῇ Καρύα κατέπεσεν. τὸ δὲ πλῆθος σωθὲν τῇ εὐχῇ τοῦ βασιλέως τὴν σωτηρίαν ἐπέγραψεν. ιδ'. ιδ'. ια'. β'. ζ'. κα'. ια'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐν Ῥώμῃ ἐμυκήθη ἡ γῆ ἐπὶ ἡμέρας ζ'. καὶ ἐσφάγη Στιλίχων ὁ λαμπρότατος ἐν Ῥαβέννη, καὶ ἄλλοι δὲ δυνάσται. αὐτῷ δὲ τῷ ἔτει Ἀρκάδιος ἐτελεύτησε πρὸ ια' καλανδῶν Σεπτεμβρίου. Τὸν δὲ νέον Θεοδόσιον μικρότατον ὄντα καὶ ἀπερίστατον κατανοήσας Ἀρκάδιος ὁ πατήρ, καὶ δεῖσας, μὴ ἀπὸ τινος ἐπιβουλευθῆ, βασιλέα αὐτὸν ἀναγορεύσας κουράτορα αὐτοῦ κατὰ διαθήκας κατέστησεν Ἰσδιγέρδην, τὸν τῶν Περσῶν βασιλέα. Ἰσδιγέρδης δέ, ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς, τὴν Ἀρκαδίου διαθήκην δεξάμενος εἰρήνην ἀφθόνῳ πρὸς Ῥωμαίους χρησάμενος Θεοδοσίῳ τὴν βασιλείαν διεσώσατο· καὶ Ἀντίοχόν τινα θαυμαστόν τε καὶ λογιώτατον ἐπίτροπόν τε καὶ παιδαγωγὸν ἀποστείλας γράφει τῇ συγκλήτῳ Ῥωμαίων τάδε· Ἀρκαδίου κοιμηθέντος κάμει κουράτορα τοῦ παιδὸς καταστήσαντος, τὸν ἀναπληροῦντα τὸν ἐμὸν τόπον ἀπέστειλα. μὴ τις οὖν εἰς ἐπιβουλήν τοῦ παιδὸς ἐπιχειρήσῃ, ἵνα μὴ πόλεμον ἄσπονδον κατὰ Ῥωμαίων ἀνακαινίσω. ὁ δὲ Ἀντίοχος ἐλθὼν ἦν σὺν τῷ βασιλεῖ· ὑπὸ δὲ τῷ αὐτοῦ θείῳ Ὀνωρίῳ καὶ Πουλχερίᾳ τῇ ἀδελφῇ αὐτοῦ τὰ Χριστιανῶν ἐπιστημόνως ἐπαιδεύετο. καὶ ἦν εἰρήνη ἀναμεταξὺ Ῥωμαίων καὶ Περσῶν, μάλιστα τοῦ Ἀντιόχου πολλὰ ὑπὲρ Χριστιανῶν γράφοντος· καὶ οὕτως ἐπλατύνθη ἐν Περσίδι ὁ χριστιανισμός, Μαρουθᾶ, τοῦ ἐπισκόπου Μεσοποταμίας, μεσιτεύοντος. Κόσμου ἔτη εἰς α'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη υα'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Θεοδόσιος ἔτη μβ'. α'. Περσῶν βασιλεὺς Ἰσδιγέρδης ἔτη κα'. ιε'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Ἰννοκέντιος ἔτη ιε'. ιβ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Ἀττικὸς ἔτη κ'. α'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη ις'. η'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Θεόφιλος ἔτη κη'. κβ'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Φλαβιανὸς

ἔτη κβ'. ιβ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Ἀρκαδίου τοῦ βασιλέως τελευτήσαντος, ὃς ἔβα81 σίλευσε μετὰ τὴν τελευτὴν Θεοδοσίου τοῦ πατρὸς ἔτη ιδ', μῆνας γ', ἡμέρας ιδ', συμβασιλεύσας καὶ τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἔτη ιβ', κατέλιπε Θεοδόσιον τὸν υἱὸν αὐτοῦ βασιλέα ἐτῶν ἡ' ὄντα, συμβασιλεύσαντα δὲ τῷ πατρὶ Ἀρκαδίῳ ἔτη ς'. Θεοδοσίου δὲ αὐτοκράτορος γενομένου, Πουλχερία, ἡ τούτου ἀδελφή, παρθένος δέκα καὶ πέντε ἐτῶν οὔσα τὴν βασιλείαν σὺν θεῷ καλῶς διώκει. εἶχε δὲ καὶ ἄλλας δύο ἀδελφάς, Ἀρκαδίαν καὶ Μαρίναν· καὶ ταύτας παρθενεῦειν ἡ Πουλχερία ἔπεισεν. Θεοδόσιον δὲ τὸν ἀδελφὸν ἐπαίδευσεν σοφωτάτῃ τυγχάνουσα καὶ θεῖον νοῦν κεκτημένη. τὸν δὲ ἀδελφὸν Θεοδόσιον πρὸ πάντων μὲν εἰς τὴν κατὰ θεὸν εὐσέβειαν, ἔπειτα δὲ καὶ εἰς ἦθος καὶ λόγον καὶ βάδισμα καὶ γέλωτα καὶ στολὴν καὶ καθέδραν καὶ στάσιν βασιλικῶς ἐξεπαίδευσεν. πολλὰς δὲ ἐκκλησίας καὶ πτωχεῖα ξενῶνάς τε καὶ μοναστήρια κτίσασα πᾶσι καὶ τὰς ἀρμοδίους προσόδους βασιλικῶς ἀπένευμεν. ὁ δὲ Σωζομενὸς φησι περὶ αὐτῆς, ὅτι καὶ θείας ἐμφανείας ἤξιούτο. β'. ις'. ιγ'. β' θ'. κγ'. ιγ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Ἀττικός, ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Ἰουδαϊόντινα παραλυτικὸν νουθετήσας, πείσας τε καὶ βαπτίσας ὑγιῆ ἐκ τῆς κολυμβήθρας ἀνήγαγεν. κατὰ θεὸν γὰρ λέγεται βεβιωκέναι. γ'. ιζ'. ιδ'. γ'. ι'. κδ'. ιδ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Ῥώμη παρελήφθη ὑπὸ Ἀλαρίχου πρὸ θ' καλανδῶν Σεπτεμβρίου· καὶ μεθ' ἡμέρας ὀλίγας Κωνσταντῖνος ὁ λαμπρότατος ἐσφάγη καὶ ἄλλοι πολλοί. δ'. ιη'. ιε'. δ'. ια'. κε'. ιε'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐσφάγησαν ἐν Γαλλίαις Ἰοβιανὸς καὶ Σεβαστιανὸς οἱ λαμπρότατοι. καὶ ἦλθον αἱ κεφαλαὶ αὐτῶν ἐν Ῥώμῃ, καὶ μεθ' ἡμέρας ιε' ἐσφάγησαν Σαλούστιος καὶ Ἡρακλειανός, Ῥώμης ἐπίσκοπος Ζώσιμος ἔτη η'. ε'. ιθ'. α'. ε'. ιβ'. κς'. ις'. Τούτῳ τῷ ἔτει οἱ Ἰουδαῖοι ἐν Ἀλεξανδρείᾳ κακὰ πολλὰ Χριστιανοῖς ἐνεδείξαντο. συνθέμενοι γὰρ πρὸς ἀλλήλους φορεῖν δακτύλιον ἀπὸ φοίνικος, τῇ νυκτὶ βοᾶν παρεσκεύασαν κήρυκας, ὅτι ἡ ἐκκλησία ἐνεπρήσθη. τῶν δὲ Χριστιανῶν συνδραμόντων, τούτους 82 οἱ Ἰουδαῖοι κατέσφαζον. τοῦ δὲ δράματος φωραθέντος, οἱ Χριστιανοὶ ἄρχοντες τούτους τῆς Ἀλεξανδρείας ἐξήλασαν καὶ τὰς ὑποστάσεις αὐτῶν ἐδήμευσαν. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Ἀντίοχος ὁ Πέρσης ἐκποδῶν γέγονεν, καὶ ἡ μακαρία Πουλχερία τελείως τῶν πραγμάτων ἐκράτησεν. Κόσμου ἔτη εϛς'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη υς'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Θεοδόσιος ἔτη μβ'. ς'. Περσῶν βασιλεὺς Ἰσδιγέρδης ἔτη κα'. κ'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Ζώσιμος ἔτη η'. β'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Ἀττικός ἔτη κ'. ς'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη ις'. ιγ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Θεόφιλος ἔτη κη'. κζ'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Φλαβιανὸς ἔτη κβ'. ιζ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Ὑπατίαν τὴν φιλόσοφον, θυγατέρα Θέωνος τοῦ φιλοσόφου, βιαίῳ θανάτῳ τινὲς ἀνεῖλον. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Ἰσδιγέρδης, ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς, πρότερον Μαρουθᾶ, τοῦ ἐπισκόπου Μεσοποταμίας, ταῖς παραινέσεσι πειθόμενος καὶ Ἀβδαᾶ, τοῦ τῆς βασιλευούσης ἐν Περσίδι πόλεως ἐπισκόπου, εἰς ἄκρον θεοσεβῆς γέγονεν, ὥστε ἔμελλε σχεδὸν βαπτίζεσθαι διὰ τὰς θαυματουργίας τοῦ Μαρουθᾶ, καὶ τοὺς μάγους ὡς ἀπατεῶνας ἐκόλαζεν. τῷ δὲ κ' ἔτει ὑπὸ τῶν μάγων ἀπατηθεὶς μέγαν κατὰ τῶν ἐν Περσίδι Χριστιανῶν διωγμὸν ἀνεκίνησεν· τῷ δὲ κα' ἔτει τετελεύτηκεν. αἰτία δὲ τοῦ διωγμοῦ αὕτη γέγονεν· Ἀβδαᾶς, ὁ τῆς βασιλευούσης ἐν Περσίδι ἐπίσκοπος, ζήλω μὲν θεοῦ φερόμενος, οὐκ εἰς δέον δὲ τῷ ζήλῳ χρησάμενος τὸν ναὸν τοῦ Πυρὸς ἐνέπρησεν. τοῦτο δὲ γνοὺς ὁ βασιλεὺς τὰς ἐν Περσίδι ἐκκλησίας καταλυθῆναι προσέταξε καὶ τὸν Ἀβδαᾶν διαφόροις κολάσεσιν ἐτιμωρήσατο. τοῦ δὲ διωγμοῦ ἐπὶ ε' χρόνους κρατήσαντος, πολλοὶ μάρτυρες καὶ ἀναρίθμητοι ἀνεδείχθησαν· οἱ γὰρ μάγοι κατὰ πόλεις καὶ κώμας ἐπιμελῶς ἐθήρευον τοὺς λανθάνοντας. ἄλλοι δὲ καὶ αὐτομάτως ἑαυτοὺς κατεμήνυον, ὥστε μὴ σιγῇ δόξαι τὸν Χριστὸν ἀπαρνεῖσθαι. ἀφειδῶς δὲ 83 τῶν Χριστιανῶν κτεινομένων, πλεῖστοι καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς βασιλείοις

ἀνηρέθησαν. πολλοὶ δὲ καὶ τοῖς Ῥωμαίοις προσέφυγον. ζ'. κα'. γ'. ζ'. ιδ'. κη'. ιη'. Τούτῳ τῷ ἔτει Θεόφιλος, ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας, ἀπεβίω, καὶ Κύριλλος, ἀνεψιὸς αὐτοῦ, ἀντ' αὐτοῦ προεχειρίσθη. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἦνθει ταῖς διδασκαλίαις Ἡσύχιος, πρεσβύτερος Ἱεροσολύμων. Περσῶν βασιλεὺς Οὐαραράνης ἔτη κ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Κύριλλος ἔτη λβ'. η'. α'. δ'. η'. ιε'. α'. ιθ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Ἰουδαῖοι εἰς τὸ Ἰμμὸν παιδίον Χριστιανὸν συλλαβόντες, ὡς παίζοντες δῆθεν καὶ τὸν σταυρὸν διασύροντες, τὸν αὐτὸν παῖδα ἐκρέμασαν ἐπὶ ξύλου ἀνελόντες βασάνοις. τοῦτο γνοὺς ὁ βασιλεὺς Ἰουδαίους πρεπόντως ἐκόλασεν. θ'. β'. ε'. θ'. ις'. β'. κ'. ι'. γ'. ς'. ι'. γ'. κα'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Πραῦλιος ἔτη κ'. ια'. δ'. ζ'. ια'. α'. δ'. κβ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Λεοντίου τοῦ φιλοσόφου θυγατέρα Ἀθηναῖδα λεγομένην ἐβάπτισεν Ἀττικὸς καὶ Εὐδοκίαν μετωνόμασεν, ἣτις κατὰ γνώμην Πουλχερίας γημᾶται Θεοδοσίῳ, κάλλι σώματος καὶ συνέσει ψυχῆς καὶ ἐν λόγοις διαπρέπουσα. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἐγεννήθη Οὐαλεντινιανός, ὁ υἱὸς Κωνσταντίου καὶ Γάλλας Πλακιδίας ἐν Ῥαβέννη. Κόσμου ἔτη ελιβ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη υιβ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Θεοδόσιος ἔτη μβ'. ιβ'. Περσῶν βασιλεὺς Οὐαραράνης ἔτη κ'. ε'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Ζώσιμος ἔτη η'. η'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Ἀττικὸς ἔτη κ'. ιβ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Πραῦλιος ἔτη κ'. β'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Κύριλλος ἔτη λβ'. ε'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Θεόδοτος ἔτη δ'. α'. Τούτῳ τῷ ἔτει Ἀττικὸς ὁ ἐπίσκοπος τοὺς Ἰωαννίτας ὀρωνῆξω τῆς ἐκκλησίας συναγόντας, τὸ ὄνομα Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου 84 ἐν τοῖς διπτύχοις ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ μνημονεύεσθαι προσέταξε καὶ πολλοὺς τῇ ἐκκλησίᾳ ἦνωσεν. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἐγεννήθη Οὐαλεντινιανός ὁ μικρός, υἱὸς Κωνσταντίου, ἐν Ῥαβέννη, ἐξάδελφος Θεοδοσίου. Ῥώμης ἐπίσκοπος Βονιφάτιος ἔτη δ'. ιγ'. ς'. α'. ιγ'. γ'. ς'. β'. Τούτῳ τῷ ἔτει Κωνσταντίος, ὁ πατὴρ Οὐαλεντινιανοῦ, ἐβασίλευσε πρὸ ς' ἰδῶν Φεβρουαρίων· καὶ ἐσφάγη πρὸ δ' νῶνων Σεπτεμβρίων. ιδ'. ζ'. β'. ιδ'. δ'. ζ'. γ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐσφάγη Κάλλιςτος ὁ αὐγουστάλιος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὑπὸ τῶν ἰδίων δούλων μηνὶ Θῶθ ι'. ιε'. η'. γ'. ιε'. ε'. η'. δ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐτελεύτησεν Ὀνώριος ὁ βασιλεὺς ἐν Ῥώμῃ τῆι' τοῦ Αὐγούστου μηνός, καὶ ἐδηλώθη ἐν Κωνσταντινουπόλει· καὶ ἐκλείσθη ἡ πόλις ἡμέρας ζ'. τούτου δὲ τελευτήσαντος, Ἰωάννης τις ἐκ τῶν βασιλικῶν ὑπογραφέων τὴν ἐν Ῥώμῃ βασιλείαν ἀρπάζει καὶ πρεσβείαν πρὸς Θεοδόσιον ἀποστέλλει δεχθῆναι εἰς βασιλέα δεόμενος. ὁ δὲ Θεοδόσιος τοὺς πρεσβευτὰς ἐν φρουρᾷ κατακλείσας Ἀρδαβούριον τὸν στρατηγὸν ἀποστέλλει κατ' αὐτοῦ· ὃν τινα ὁ τύραννος εἰς Ῥαβένναν χειρωσάμενος κατέκλεισεν. τοῦτο μαθὼν Θεοδόσιος Ἄσπαρα, τὸν τούτου υἱόν, ἀποστέλλει κατ' αὐτοῦ, καὶ τῇ τοῦ θεοφιλοῦς βασιλέως εὐχῇ ἄγγελος κυρίου ἐν σχήματι ποιμένος φανείς ὠδήγησε τὸν Ἄσπαρα καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ· καὶ ἄγει αὐτοὺς διὰ τῆς παρακειμένης τῇ Ῥαβέννη λίμνης ἀβάτου οὔσης, ἣν ὁ θεὸς βατὴν εἰργάσατο ὡσπερ ἐπὶ τῶν Ἰσραηλιτῶν. καὶ διαβάντες διὰ ξηρᾶς, ἀνεωγμένας τὰς πύλας τῆς πόλεως εὐρόντες, τὸν μὲν τύραννον ἀνεῖλον, τὸν δὲ Ἀρδαβούριον τῶν δεσμῶν ἀπέλυσαν. τούτου δὲ ἀναιρεθέντος, ὁ βασιλεὺς Θεοδόσιος Οὐαλεντινιανόν, τὸν υἱὸν 85 Κωνσταντίου καὶ Γάλλας Πλακιδίας, καίσαρα ποιήσας ἐπὶ τὰ ἐσπέρια ἀπέστειλε μετὰ τῆς ἰδίας μητρὸς, Ἠλίωνα δὲ τὸν πατρίκιον συναπέστειλεν ὡς ὀφείλοντα καταστῆσαι αὐτόν· καὶ ἐβασίλευσεν ἔτη λβ'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη ιη'. ις'. θ'. δ'. ις'. ς'. θ'. α'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἀκαταστασίαι καὶ ἀλληλοκτονίαι ἐν Ἀλεξανδρείᾳ γεγόνασι πολλαί. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Θεοδόσιος διὰ Ἠλίωνος πατρίκιου στέφανον βασιλικὸν ἔπεμψε τῷ Οὐαλεντινιανῷ ἐν Ῥώμῃ. Μαρουθᾶς δέ, ὁ ἐπίσκοπος Μεσοποταμίας, τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως Περσῶν Ἰσδιγέρδην δαιμονῶντα ἰάσατο διὰ προσευχῆς καὶ νηστείας, ὅθεν ὁ Ἰσδιγέρδης πολλὴν πληροφορίαν εἰς τὸν χριστιανισμὸν προσελάβετο. Κόσμου ἔτη ελιζ'. Τῆς

θείας σαρκώσεως ἔτη υιζ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Θεοδόσιος ἔτη μβ'. ιζ'. Περσῶν βασιλεὺς Οὐαραράνης ἔτη κ'. ι'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Κελεστίνος ἔτη ι'. α'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Ἀττικὸς ἔτη κ'. ιζ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Πραῦλιος ἔτη κ'. ζ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Κύριλλος ἔτη λβ'. ι'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη ιη'. β'. ιη'. ια'. β'. ιη'. η'. ια'. γ'. Τούτῳ τῷ ἔτει τοῦ Ἰσδιγέρδου θανόντος, Οὐαραράνης, ὁ τούτου παῖς, σὺν τῇ βασιλείᾳ καὶ τὸν τῆς εὐσεβείας διωγμὸν διεδέξατο καὶ πρὸς Θεοδόσιον πρέσβεις ἔπεμψε τοὺς φυγάδας ἐξαιτούμενος. Θεοδόσιος δέ, ὁ τῶν Ῥωμαίων βασιλεὺς, οὐ κατεδέξατο τούτους προδοῦναι. ἐκ τούτου ἀρθρισῶν τῶν σπονδῶν πόλεμος δεινὸς συνεκροτήθη. καὶ ὁ μὲν Θεοδόσιος ἀποστέλλει Ἀρδαβούριον στρατηγὸν μετὰ δυνάμεως Ῥωμαϊκῆς, Οὐαραράνης δὲ ἀποστέλλει Ναρσαῖον στρατηγὸν σὺν δυνάμει Περσικῇ, καὶ πολλὰς μυριάδας Σαρακηνῶν πρὸς βοήθειαν ἔχων. ὁ δὲ Ἀρδαβούριος καταλαβὼν τὴν Περσίδα καὶ πορθήσας τὴν λεγομένην Ἀρζανηνὴν ἐπαρχίαν ἐπὶ 86 τὴν Μεσοποταμίαν ἔρχεται, ὁμοίως καὶ ὁ τῶν Περσῶν στρατηγὸς κατέλαβε τὴν Μεσοποταμίαν πλησίον τοῦ Εὐφράτου· καὶ νομίσαντες τὴν Ῥωμαίων δύναμιν ἐπέρχεσθαι αὐτοῖς, ἐκ θεοῦ δειλανθέντες εἰς τὸν ποταμὸν ἑαυτοὺς ἔνοπλοι ἔρριπτον· καὶ οὕτω περὶ τὰς ἰ' μυριάδας πνιγέστες διεφθάρησαν. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι τοὺς λοιποὺς μεσολαβήσαντες πάντας αὐτῶν καὶ τὴν μυριάδα τῶν παρ' αὐτοῖς λεγομένων Ἀθανάτων ἀνείλον καὶ τοὺς στρατηγούς αὐτῶν, τοῦ Χριστοῦ δίκην εἰσπραξαμένου τοὺς Πέρσας, ἀνθ' ὧν πολλοὺς τῶν εὐσεβῶν ἀπέκτειναν ἀδίκως. Κόσμου ἔτη εϋιθ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη υιθ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Θεοδόσιος ἔτη μβ'. ιθ'. Περσῶν βασιλεὺς Οὐαραράνης ἔτη κ'. ιβ'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Κελεστίνος ἔτη ι'. γ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Ἀττικὸς ἔτη κ'. ιθ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Πραῦλιος ἔτη κ'. θ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Κύριλλος ἔτη λβ'. ιβ'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη ιη'. δ'. Τούτῳ τῷ ἔτει τοῦ προφήτου Ζαχαρίου τὰ λείψανα εὐρέθησαν ἐν κώμῃ τινὶ κατὰ τὴν περιοικίδα Ἐλευθεροπόλεως, ὁμοίως καὶ Στεφάνου τοῦ πρωτομάρτυρος ἐν κώμῃ Καπαργαμάλα, ἐν ἣ Γαμαλιήλ, ὁ διδάσκαλος Παύλου τοῦ ἀποστόλου, σὺν Ἀβίβῳ, τῷ υἱῷ αὐτοῦ, ἔθαψαν κηδεύσαντες τὸ σῶμα τοῦ πρωτομάρτυρος. κ'. ιγ'. δ'. κ'. ι'. ιγ'. ε'. Τούτῳ τῷ ἔτει Θεοδόσιος ὁ εὐσεβὴς κατὰ μίμησιν τῆς μακαρίας Πουλχερίας πολλὰ χρήματα τῷ ἀρχιεπισκόπῳ Ἱεροσολύμων ἀπέστειλεν εἰς διάδοσιν τῶν χρεῖαν ἔχόντων, καὶ σταυρὸν χρυσοῦν διάλιθον πρὸς τὸ παγῆναι ἐν τῷ ἁγίῳ κρανίῳ. ὁ δὲ ἀρχιεπίσκοπος ἀντίδωρον ἀποστέλλει λείψανα τῆς δεξιᾶς χειρὸς τοῦ πρωτομάρτυρος Στεφάνου διὰ τοῦ ἐν ἁγίοις Πασσαρίωνος. τούτου δὲ εἰς Χαλκηδόνα φθάσαντος, θεωρεῖ ἡ μακαρία Πουλχερία αὐτῇ τῇ νυκτὶ ἐν ὄραματι τὸν 87 ἅγιον Στέφανον λέγοντα αὐτῇ· "ἰδοὺ, ἡ προσευχή σου εἰσηκούσθη, καὶ ἡ αἰτησίς σου γέγονεν, καὶ ἦλθον εἰς Χαλκηδόνα." ἡ δὲ ἀναστᾶσα καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτῆς λαβοῦσα ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν τῶν ἁγίων λειψάνων, καὶ ταῦτα εἰς τὸ παλάτιον λαβοῦσα κτίζει οἶκον ἔνδοξον τῷ ἁγίῳ πρωτομάρτυρι κάκεῖ τὰ ἅγια κατέθετο λείψανα. Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος Σισίνιος ἔτη β'. κα'. ιδ'. ε'. α'. ια'. ιδ'. ς'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἀγαθότητι πολλῇ κινούμενος Θεοδόσιος ὁ βασιλεὺς, καίπερ νικήσας κατὰ κράτος τοὺς Πέρσας, φειδοῖ τῶν κατοικούντων ἐν Περσίδι Χριστιανῶν εἰρήνην ἀσπάζεται καὶ ἀποστέλλει πρεσβευτὰς Ἠλιώνα τε τὸν πατρίκιον, ὃν πάνυ διὰ τιμῆς ἤγεν, καὶ Ἀνατόλιον, τὸν τῆς ἀνατολῆς στρατηγὸν, εἰρήνην σπείσασθαι. Οὐαραράνης δὲ γνοὺς τὴν ἑαυτοῦ ἦτταν δέχεται τὴν πρεσβείαν, καὶ οὕτως ὁ κατὰ τῶν Χριστιανῶν ἐπαύσατο διωγμὸς. ὁ δὲ βασιλεὺς Θεοδόσιος ἐπὶ ταῖς τοιαύταις εὐεργεσίαις τὸν θεὸν εὐχαριστῶν γεραίρειν τοῖς ὕμνοις οὐκ ἐπαύετο, κοινωνοὺς ἔχων τῆς ὕμνωδίας τὰς ἰδίας ἀδελφὰς διὰ βίου τὴν παρθενίαν ἀσκούσας. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Σισίνιος, ὁ ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως,

Πρόκλον χειροτονεῖ ἐπίσκοπον Κυζίκου· ὄν τινα οἱ Κυζικηνοὶ μὴ δεξάμενοι μοναχόν τινα παρὰ γνώμην Σισιννίου Δαλμάτιον λεγόμενον χειροτονοῦσιν. ὁ δὲ Πρόκλος ἐκκλησίαν ἰδίαν μὴ ἔχων ἐν Κωνσταντινουπόλει προτροπῇ Σισιννίου ταῖς διδασκαλίαις ἦν διαπρέπων. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ὁ κατὰ τῶν Χριστιανῶν διωγμὸς ἐν Περσίδι ἐπαύσατο. κβ'. ιε'. ς'. β'. ιβ'. ιε'. ζ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Φίλιππος, πρεσβύτερος Σίδης, χριστιανικὴν ἱστορίαν συγγραψάμενος ἐν λς' βιβλίοις πολλὰ καθάπτεται Σισιννίου διὰ τὸ προκριθῆναι τὸν Σισίννιον Φιλίππου εἰς τὴν ἐπισκοπὴν ἅμα καὶ Πρόκλῳ· εὐθὺς δὲ Σισίννιος ἐτελεύτησεν. 88 Κόσμου ἔτη ελκγ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη υκγ' Ῥωμαίων βασιλεὺς Θεοδόσιος ἔτη μβ'. κγ'. Περσῶν βασιλεὺς Οὐαραράνης ἔτη κ'. ις'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Κελεστίνος ἔτη ι'. ζ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Νεστόριος ἔτη γ'. α'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Πραῦλιος ἔτη κ'. ιγ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Κύριλλος ἔτη λβ'. ις'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη ιη'. η'. Τούτῳ τῷ ἔτει Σισιννίου, ἐπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, κοιμηθέντος, Νεστόριος τὴν ἐπισκοπὴν διαδέχεται Γερμανικεὺς τῷ γένει. ἅμα δὲ τῷ θρόνῳ ἐπέβη, παραυτίκα ἢ αὐτοῦ κακοπιστία, καὶ τὸ ἐν τοῖς δόγμασι διεστραμμένον φρόνημα ἐδείκνυτο. ὁμιλίαν γὰρ περὶ πίστεως ἐκδέδωκε τῷ ἑαυτοῦ συγκέλλῳ, κελεύσας αὐτῷ ταύτην ἐπ' ἐκκλησίας κηρῦσαι ἔχουσαν οὕτως· "θεοτόκον τὴν Μαρίαν καλεῖτω μηδεὶς· Μαρία γὰρ ἄνθρωπος ἦν, καὶ ὑπὸ ἀνθρώπου θεὸν τεχθῆναι ἀδύνατον." ταύτης ἐπελάβετο πρῶτον τῆς φωνῆς Εὐσέβιός τις, σχολαστικὸς τῆς βασιλικῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὅθεν πολλοὶ τῶν Βυζαντίων ἐταράχθησαν. ὁ δὲ Νεστόριος τὸν λόγον κυρῶσαι σπεύδων πανταχοῦ τὴν θεοτόκον φωνὴν ἐξέβαλε ψιλὸν ἄνθρωπον λέγων τὸν κύριον. ἐν μιᾷ δὲ κυριακῇ προκαθημένου Νεστορίου, προτραπείς Πρόκλος τοῦ ἐξηγήσασθαι εἶπεν ὁμιλίαν εἰς τὴν θεοτόκον, ἧς ἡ ἀρχή· "παρθενικὴ πανήγυρις σήμερον, ἀδελφοί." τότε μισητὸς γενόμενος παρὰ πᾶσιν ὁ δυσσεβὴς Νεστόριος διὰ τύφον καὶ κακοπιστίαν· εἶχε γὰρ καὶ Ἀναστάσιόν τινα, πρεσβύτερον Ἀντιοχέα, ὃν σφόδρα περιεποιεῖτο ὡς ὁμόφρονα, ἄνδρα τολμηρότατον, ἐπ' ἐκκλησίας βλασφημοῦντα τὴν ἀειπάρθενον θεοτόκον. τούτου δὲ Εὐσέβιος, ὁ τοῦ Δορυλαίου, πρῶτος κατεῖπεν. οὕτω δὲ διαπραττόμενος πολλοὺς θορύβους ἤγειρε καὶ ταραχάς. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει καὶ τὸ φοβερὸν θαῦμα τῶν ἁγίων ἑπτὰ παίδων ἐν Ἐφέσῳ γέγονεν, ἀναστάντων αὐτῶν διὰ ρπβ' ἐτῶν. κδ'. ιζ'. η'. β'. ιδ'. ιζ'. θ'. Τούτῳ τῷ ἔτει μαθῶν Κύριλλος, ὁ τῆς Ἀλεξανδρέων ἐπίσκοπος, τὰς τοῦ Νεστορίου βλασφημίας γράφει αὐτῷ παρακαλῶν καὶ νουθε89 τῶν ὡς ἀδελφὸν ἀπέχεσθαι τῶν διεστραμμένων αὐτοῦ δογμάτων καὶ τῆς ὀρθῆς ἀντέχεσθαι πίστεως. ὁ δὲ Νεστόριος ἀνταπέστειλεν ὑβρίζων ἅμα καὶ βλασφημῶν. τότε Κύριλλος γράφει τῷ πάπᾳ Ῥώμης Κελεστίνῳ τὰ περὶ Νεστορίου καὶ τὰ πρὸς αὐτὸν γραφέντα παρὰ Νεστορίου βλάσφημα κατάδηλα αὐτῷ ποιεῖ. τότε Κελεστίνος γράφει Νεστορίῳ ὀρίσας αὐτῷ ἡμερῶν ἰ' προθεσίαν, ἵνα παύσῃται τῶν βλασφημιῶν καὶ μετανοήσῃ· ἐπιμένοντα δὲ τῇ κακοδοξίᾳ μηκέτι εἶναι αὐτὸν κοινωνικὸν ἱερέα. γράφουσι δὲ ὁμοίως Κελεστίνός τε καὶ Κύριλλος Ἰωάννῃ, τῷ ἀρχιεπισκόπῳ Ἀντιοχείας, καὶ Ἰουβενάλιῳ τῷ Ἱεροσολύμων περὶ Νεστορίου καὶ τῆς κατ' αὐτὸν αἵρέσεως. Ἰωάννης δὲ γράφει Νεστορίῳ συμβουλευῶν αὐτῷ ἀποστῆναι τῆς αἵρέσεως, ὑπομνήσκων αὐτὸν τὸ τοῦ ἀποστόλου ῥητὸν τό· "ἐξαπέστειλεν ὁ θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ γενόμενον ἐκ γυναικός." γνοὺς δὲ ὁ Νεστόριος, ὅτι οὐκ ἀνέχονται οἱ πατριάρχαι παρασιωπῆσαι οὕτω τεταραγμένων τῶν ἐκκλησιῶν, παρεσκεύασε τὸν βασιλέα γράψαι σάκραν πρὸς Κύριλλον πλήρη στιγμάτων, καὶ δοκῶν αὐτὸν ἐκ τούτου κτυπεῖν, μᾶλλον διήγειρεν. διαναστάς γὰρ γράφει τῷ βασιλεῖ καὶ ταῖς τούτου ἀδελφαῖς περὶ τε τῆς ὀρθῆς πίστεως καὶ τῆς Νεστορίου κακοδοξίας, ἅμα καὶ αἰτούμενος σύνοδον οἰκουμενικὴν γενέσθαι εἰς τὸ

γυμνασθῆναι κανονικῶς τὰ κατὰ Νεστόριον. τότε ὁ βασιλεὺς Θεοδόσιος γράφει πᾶσι τοῖς ὑπ' αὐτὸν ἐπισκόποις παραγενέσθαι εἰς Ἐφεσον χωρὶς πάσης ὑπερθέσεως μετὰ τὸ πάσχα, ὀρίσας ὅτι "οὐδεμίαν ἔξει πρὸς θεὸν οὐδὲ πρὸς ἡμᾶς ἀπολογίαν ὁ μὴ τὴν ἡμέραν τῆς ἀγίας πεντηκοστῆς εὐρισκόμενος ἐν τῇ συνόδῳ εἰς Ἐφεσον." ὁ δὲ τῆς Ῥώμης Κελεστίνος γράφει Κυρίλλῳ τῷ Ἀλεξανδρείας τὸν αὐτοῦ τόπον ἐπέχειν ἐν τῇ συνόδῳ, διὰ τὸν τῆς θαλάσσης κόπον τοῦ χειμῶνος μὴ δυνηθεῖς εὐρεθῆναι. κέ'. ιη'. θ'. γ'. ιε'. ιη'. ι'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἢ ἐν Ἐφέσῳ ἀγία καὶ οἰκουμενικὴ τρίτη σύνοδος τῶν σ' πατέρων συνηθροίσθη. πάντων τοίνυν τῶν ἐπισκόπων 90 ἐλθόντων, Ἰωάννης ὁ Ἀντιοχείας καὶ οἱ ἀνατολικοὶ οὐκ ἀπήντησαν τῇ ὠρισμένῃ προθεσίᾳ, καὶ τῇ 13' ἡμέρᾳ μετὰ τὴν ὠρισμένην, τοῦ Ἰωάννου μὴ ἐλθόντος, ἔφθασεν ὁ Νεστόριος μετὰ πολλῆς τῆς ἀλαζονείας. καὶ τῇ εἰκάδι τοῦ Ἰουνίου μηνὸς ἐκροτήθη ἡ σύνοδος, Νεστορίου καὶ Κυρίλλου καὶ Ἰουβενάλιου προκαθεσθέντων, τοῦ δὲ Κυρίλλου τὸν τόπον τοῦ Ῥώμης ἐπέχοντος. καὶ πάντων θεολογούντων λέγει ὁ Νεστόριος [μετὰ πολλῆς τῆς ἀλαζονείας]: "ἐγὼ τὸν γενόμενον διμηναῖον καὶ τριμηναῖον οὐκ ἂν θεὸν ὀνομάσοιμι. καὶ διὰ τοῦτο καθαρὸς εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵματος ὑμῶν· καὶ ἀπὸ τοῦ νῦν πρὸς ὑμᾶς οὐκ ἐπανερχομαι." καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐξῆλθε μετὰ ἕξ ἐπισκόπων τῶν γνώμη ἀκολουθησάντων αὐτῷ. οἱ δὲ περὶ Κύριλλον τῇ ἐξῆς συνελθόντες ἀπέστειλαν τρεῖς ἐπισκόπους καλέσαι αὐτόν, καὶ οὐχ ὑπήκουσεν. ὁμοίως καὶ δεύτερον καὶ τρίτον [καὶ τέταρτον] προσκληθεῖς ὑπὸ τῆς συνόδου οὐ παρεγένετο, ἀλλὰ καὶ τοὺς σταλέντας ὑβρισθῆναι καὶ ἀτιμασθῆναι παρεκέλευσεν. τότε ἡ ἀγία καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος ὑβρισμένους καὶ ἡτιμασμένους δεξαμένη τοὺς ἀποσταλέντας ἐπισκόπους ἀπεφώνησε κατ' αὐτοῦ καὶ ἀλλότριον αὐτὸν ὥρισε παντὸς ἱερατικοῦ ἀξιώματος· καὶ ἀπέστειλαν αὐτῷ εἰς πρόσωπον τὴν οἰκείαν καθαίρεσιν. τούτων οὕτω τελεσθέντων, ἦλθε μετὰ τρεῖς ἡμέρας Ἰωάννης, ὁ Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος, κς' ἐπισκόπους ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ, οἵ τινες μαθόντες καθαιρεθέντα Νεστόριον, ἀποσχίσαντες τῆς ἀγίας συνόδου καὶ μετὰ Νεστορίου συνεδρεύσαντες καθεῖλαν, ὡς ἐνόμισαν, Κύριλλον καὶ Μέμνονα τὸν Ἐφέσιον. Θεοδώρητος μέντοι νομίσας Κύριλλον καταδραμεῖν, τὰ δώδεκα κεφάλαια παρεξηγησάμενος ἐκεῖσε τὸν Νεστορίου ἐξήμεσεν ἰόν. ὁ δὲ ἐν ἀγίοις Κύριλλος γενναίως διαναστάς ὑπὲρ τῶν αὐτῶν κεφαλαίων ἀπελογήσατο, ἐρμηνεύων αὐτὰ καὶ τὸν ἐν αὐτοῖς ἐκκλησιαστικὸν θησαυρὸν ἀνακαλύπτων καὶ τὸν οἰκεῖον εὐσεβῆ σκοπὸν φανεροποιῶν πᾶσιν. ὑπὸ δὲ τῆς ἀγίας συνόδου κληθεῖς ὁ Ἰωάννης, ὁ τῆς Ἀντιοχείων, ἐκ τρίτου καὶ μὴ ὑπακούσας τοῦ παραγενέσθαι, ἀπόφασιν ἐδέξατο 91 σὺν τοῖς μετ' αὐτοῦ ὡς ἀλλοτριουῖσθαι πάσης ἐκκλησιαστικῆς κοινωνίας, ἄχρις ἂν ἑαυτῶν καταγόντες τὸ οἰκεῖον ὁμολογήσωσι σφάλμα. καὶ τοῦτο δὲ ἡ ἀγία ὥρισε σύνοδος, ὥστε τὰ παρὰ τῶν ἀνατολικῶν ἀθέσμως καὶ ἀκανονίστως ἐφ' ὕβρει τῶν ἀγιωτάτων τῆς ἐκκλησίας προέδρων Κυρίλλου καὶ Μέμνονος ἰσχύν τινα μὴδ' ὄλως ἔχειν. τούτων τοίνυν πάντων δι' ἀναφορᾶς τῷ βασιλεῖ Θεοδοσίῳ ἀνενεχθέντων, ἐκελεύσθησαν ἐκ τῶν ἀμφοτέρων μερῶν ἐπίσκοποι ἀνελθεῖν ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἀνελθόντες τῇ συνεργίᾳ τοῦ θεοῦ ἐνίκησαν οἱ τῆς ἀγίας συνόδου· καὶ κυρωθείσης τῆς καθαιρέσεως Νεστορίου, Μαξιμιανὸς χειροτονεῖται ἐπίσκοπος ἐν Κωνσταντινουπόλει, πρεσβύτερος ὢν τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας. οἱ δὲ ἀνατολικοὶ ἔλαβον τὸν Νεστόριον μεθ' ἑαυτῶν εἰς ἀνατολήν. τῷ δὲ τετάρτῳ χρόνῳ τῆς Νεστορίου καθαιρέσεως Ἰωάννης, ὁ τῆς Ἀντιοχείων ἐπίσκοπος, τὸν τοῦ θεοῦ φόβον κεκτημένος, βλέπων πολλοὺς τῶν κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν λογάδων ὑπὸ Νεστορίου νοθευομένους γράφει παρακαλῶν τὸν βασιλέα τοῦτον ἐξεῶσαι τῆς ἀνατολῆς. ὁ δὲ βασιλεὺς τὸν μὲν Νεστόριον ἐξώρισεν ἐν τῇ Ὁάσει, προστάγματα δὲ ἐκπέμπει Κυρίλλῳ καὶ Ἰωάννῃ ἀνυπερθέτως ἐνωθῆναι πρὸς τὸ ἀπαλλάξαι τὰς ἐκκλησίας διχονοίας ἀπάσης. εἶξε δὲ τῷ προστάγματι Ἰωάννης καὶ γράφει Κυρίλλῳ

τὴν ἑαυτοῦ πίστιν καὶ τὴν τῶν ἐν Νικαίᾳ πατέρων ὁμολογίαν καὶ τῶν ρν' τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀποδεχόμενος καὶ τὰ ἐν Ἐφέσῳ πεπραγμένα. τότε ὁ θεῖος Κύριλλος ἀποδεξάμενος γράφει Ἰωάννη καὶ τοῖς ἀνατολικοῖς ἐπιστολήν, ἧς ἡ ἀρχή· "εὐφραινέσθωσαν οἱ οὐρανοί, καὶ ἀγαλλιέσθω ἡ γῆ." καὶ τῇ αὐτῇ ὁμολογία συνθέμενοι ἀμφοτέροι ἠνώθησαν πρὸς εἰρήνην καὶ ὁμόνοιαν αἱ παρ' ἑκατέροις ἀγία ἐκκλησίαι. κατὰ τοῦτον δὲ τὸν χρόνον Νόννος ὁ θεοφόρος ἐποίμεινε τὴν τῶν Ἐδεσηνῶν ἐκκλησίαν, ὁ τὴν πρώτην τῶν μιμάδων Ἀντιοχείας τῷ θεῷ ἀφιερῶσας καὶ ἀντὶ Μαργαριτοῦς πόρνης ἀγίαν αὐτὴν Πελαγίαν παραστήσας τῷ Χριστῷ. οὗτος οὖν ὁ ἐν ἀγίοις ἀγαλλιώμενος ἐπὶ τῇ τῶν ἀγίων ὁμονοίᾳ γράφει τῷ ἀρχιεπισκόπῳ Ἰωάννῃ νουθεσίας καὶ διδασκαλίας ῥήματα, ἐν οἷς καὶ τοῦτο· "κάθαρον τὴν ἐκκλησίαν, ᾧ ἄνθρωπε τοῦ θεοῦ, ἀπὸ τῶν 92 Νεστοριανῶν ζιζανίων καὶ τῆς αὐτῶν δεινότητος." τὸν δὲ ἀσεβῆ καὶ βλάσφημον Νεστόριον ἐν τῇ ἔξορίᾳ ἡ θεία δίκη μετῆλθεν· σηπεδόνι τῶν μελῶν πάντων, μάλιστα δὲ τῆς μιαρᾶς γλώσσης περιπεσὼν διεφθάρη τῷ θανάτῳ, προλαβὼν τὴν ἀπὸ Ὁάσεως ἀνάκλησιν εἰς ἕτερον τόπον.

Κόσμου ἔτη εἰς κς'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη υκς'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Θεοδόσιος ἔτη μβ'. κς'. Περσῶν βασιλεὺς Οὐαραράνης ἔτη κ'. ιθ'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Κελεστίνος ἔτη ι'. ι'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Μαξιμιανὸς ἔτη β'. α'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Πραῦλιος ἔτη κ'. ις'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Κύριλλος ἔτη λβ'. ιθ'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη ιη'. ια'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἦλθεν Οὐαλεντινιανὸς ἀπὸ Ῥώμης, ὁ Γάλλας Πλακιδίας καὶ Κωνσταντίου υἱός, ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἔγημε γυναῖκα τὴν θυγατέρα Θεοδοσίου τοῦ βασιλέως Εὐδοξίαν, τὴν ἐξ Εὐδοκίας γεννηθεῖσαν αὐτῷ, καὶ ἐπανῆλθεν ἐν Ῥώμῃ. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Ἡσύχιος, ὁ πρεσβύτερος Ἱεροσολύμων, ἐτελεύτησεν. καὶ ἡ μακαρία Μελάνη, ἡ τῆς μεγάλης ἐγγόνῃ, ἐν ἀσκήσει ἐκοιμήθη ἐν βίῳ τελείῳ ἐν Ἱερουσαλήμ. Ῥώμης ἐπίσκοπος Εὐστός ἔτη η'. κς'. κ'. α'. β'. ις'. κ'. ιβ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Θεοδόσιος ὁ βασιλεὺς τὴν γαμετὴν Εὐδοκίαν εἰς Ἱεροσόλυμα ἀπέστειλεν εὐχαριστηρίους ὕμνους προσάξουσας τῷ θεῷ· ἧτις πάμπολλα ταῖς ἐκκλησίαις ἔδωρήσατο καὶ προσκυνήσασα τὸν τε ἅγιον σταυρὸν καὶ τοὺς σεβασμίους τόπους ὑπέστρεψεν εἰς τὰ βασίλεια. Περσῶν βασιλεὺς Ἰσδιγέρδης ἔτη ις'. Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος Πρόκλος ἔτη ιβ'. κη'. α'. β'. α'. ιη'. κα'. ιγ'. Τούτῳ τῷ ἔτει σύμπτωσις ἐγένετο ἐν τῷ θεάτρῳ Ἀλεξανδρείας, καὶ ἀπέθανον ἄνδρες φοβ' τῇ παννυχίδι τῶν Νειλῶν. κθ'. β'. γ'. β'. ιθ'. κβ'. ιδ'. λ'. γ'. δ'. γ'. κ'. κγ'. ιε'. Τούτῳ τῷ ἔτει Πρόκλος, ὁ ἀγιώτατος ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, αἰτήσας τὸν βασιλέα Θεοδόσιον τὸ λείψανον Ἰωάννου 93 τοῦ Χρυσοστόμου ἀπὸ Κομάνων εἰς τὴν βασιλεύουσαν μετεκόμισεν. καὶ τῷ ἐχομένῳ ἔτει διὰ λγ' ἐτῶν τοῦτο δημοσίᾳ ἐπὶ προελεύσεως πομπεύσας σὺν τῷ βασιλεῖ καὶ τῇ μακαρίᾳ Πουλχερίᾳ εἰς τὴν τῶν ἀποστόλων ἀπέθετο ἐκκλησίαν, καὶ οὕτω τοὺς διὰ τὴν ἐκεῖνου καθαίρεσιν τῆς ἐκκλησίας χωρισθέντας ἤνωσεν. ἐπὶ τούτου τοῦ ἐν ἀγίοις Πρόκλου σεισμοὶ γεγόνασι μεγάλοι ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπὶ τέσσαρας μῆνας, ὥστε φοβηθέντες οἱ Βυζάντιοι ἔφυγον ἔξω τῆς πόλεως ἐν τῷ λεγομένῳ Κάμπῳ καὶ ἦσαν διημερεύοντες σὺν τῷ ἐπισκόπῳ ἐν ταῖς πρὸς θεὸν δεήσεσι λιτανεύοντες. ἐν μιᾷ οὖν κυμαινομένης τῆς γῆς, καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ κράζοντος τὸ "κύριε ἐλέησον" ἔκτενῶς, περὶ ὥραν τρίτην ἄφνω πάντων ὁρώντων συβῆ ὑπὸ θείας δυνάμεως ἀρθῆναί τινα νεανίσκον εἰς τὸν ἀέρα καὶ ἀκοῦσαι θείας φωνῆς παρεγγυώσης αὐτὸν ἀναγγεῖλαι τῷ ἐπισκόπῳ καὶ τῷ λαῷ λιτανεύειν οὕτω καὶ λέγειν· "ἅγιος ὁ θεός, ἅγιος ἰσχυρός, ἅγιος ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς." μηδὲν ἕτερον προστιθέντας. ὁ δὲ ἐν ἀγίοις Πρόκλος ταύτην δεξάμενος τὴν ἀπόφασιν ἐπέτρεψε τῷ λαῷ ψάλλειν οὕτω, καὶ εὐθέως ἔστη ὁ σεισμός. ἡ δὲ μακαρία Πουλχερία καὶ ὁ ταύτης ἀδελφὸς ὑπεραγασθέντες τῷ θαύματι

ἐθέσπισαν κατὰ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην τὸν θεῖον τοῦτον ψάλλεσθαι ὕμνον· καὶ ἀπὸ τότε παρέλαβον πᾶσαι αἱ ἐκκλησῖαι καθ' ἑκάστην ἡμέραν ᾄδειν αὐτὸν τῷ θεῷ.

Κόσμου ἔτη εἰσὶν ἑξήκοντα. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη υἷα. Ῥωμαίων βασιλεὺς Θεοδόσιος ἔτη μβ'. λα'. Περσῶν βασιλεὺς Ἰσδιγέρδης ἔτη ιζ'. δ'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Ξύστος ἔτη η'. ε'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Πρόκλος ἔτη ιβ'. δ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἰουβενάλιος ἔτη λη'. α'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Κύριλλος ἔτη λβ'. κδ'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη ιη'. ις'. Τούτῳ τῷ ἔτει Οὐαλεντινιανὸς οὐ μόνον Βρετανίαν καὶ Γαλλίαν καὶ Ἰσπανίαν ἀνασώσασθαι οὐκ ἴσχυσεν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐσπερίον Λιβύην, τὴν τῶν Ἄφρων καλουμένην χώραν, προσαπώλεσε τρόπῳ τοιῷδε. δύο στρατηγοὶ ἦσαν Ἀέτιος καὶ Βονιφάτιος, οὓς Θεοδόσιος 94 κατὰ αἴτησιν Οὐαλεντινιανοῦ εἰς Ῥώμην ἀπέστειλεν. Βονιφατίου δὲ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐσπερίου Λιβύης λαβόντος, φθονήσας ὁ Ἀέτιος διαβολὴν ποιεῖται κατ' αὐτοῦ ὡς ἀνταρσίαν μελετῶντος καὶ τῆς Λιβύης κρατῆσαι σπεύδοντος· καὶ ταῦτα μὲν πρὸς Πλακιδίαν ἔλεγεν, τὴν τοῦ Οὐαλεντινιανοῦ μητέρα. γράφει δὲ Βονιφατίῳ ὅτι "ἐὰν μεταπεμφθῆς, παραγενέσθαι μὴ θελήσης, διεβλήθης γάρ, καὶ δόλω σε οἱ βασιλεῖς βούλονται χειρώσασθαι." ταῦτα δεξάμενος Βονιφάτιος καὶ ὡς γνησίῳ φίλῳ Ἀετίῳ πιστεύσας μεταπεμφθεὶς οὐ παρεγένετο. τότε οἱ βασιλεῖς τὸν Ἀέτιον ὡς εὐνοοῦντα ἀπεδέξαντο. ἦσαν δὲ τότε Γοτθικὰ ἔθνη πολλά τε καὶ μέγιστα πέραν τοῦ Δανουβίου ἐν τοῖς ὑπερβορείοις τόποις κατωκισμένα. τούτων δὲ ἀξιολογώτερα εἰσι τέσσαρα, Γότθοι, Ἰσίγοτθοι, Γήπαιδες καὶ Οὐανδήλοι ἐν ὀνόμασι μόνον καὶ οὐδενὶ ἑτέρῳ διαλλάττοντες, μιᾷ διαλέκτῳ κεκρημένοι· πάντες δὲ τῆς Ἀρείου ὑπάρχουσι κακοπιστίας. οὗτοι ἐπὶ Ἀρκαδίου καὶ Ὀνωρίου τὸν Δανουβίον διαβάαντες ἐν τῇ τῶν Ῥωμαίων γῆ κατωκίσθησαν. καὶ οἱ μὲν Γήπαιδες, ἐξ ὧν ὕστερον διηρέθησαν Λογγίβαρδοι καὶ Ἄβαρες, τὰ περὶ Σιγγιδόνα καὶ Σέρμιον χωρία ὤκησαν. οἱ δὲ Ἰσίγοτθοι μετὰ Ἀλάρικον τὴν Ῥώμην πορθήσαντες εἰς Γαλλίας ἐχώρησαν καὶ τῶν ἐκεῖ ἐκράτησαν. Γότθοι δὲ Πανονίαν ἔσχον πρῶτον, ἔπειτα τῷ ιθ' ἔτει τῆς βασιλείας Θεοδοσίου τοῦ νέου ἐπιτρέψαντος τὰ τῆς Θράκης χωρία ὤκησαν καὶ ἐπὶ νη' χρόνους ἐν τῇ Θράκῃ διατρίψαντες Θεουδερῖχου ἡγεμονεύοντος αὐτῶν, πατρικίου καὶ ὑπάτου, Ζήνωνος αὐτοῖς ἐπιτρέψαντος, τῆς ἐσπερίου βασιλείας ἐκράτησαν. οἱ δὲ Οὐανδήλοι Ἀλανοὺς ἑταιρισάμενοι καὶ Γερμανοὺς τοὺς νῦν καλουμένους Φράγγους, διαβάντες τὸν Ῥήνον ποταμὸν, ἡγούμενον 95 ἔχοντες Γοδιγίσκλον κατώκησαν ἐν Ἰσπανίᾳ, πρώτη οὔσῃ χώρᾳ τῆς Εὐρώπης ἀπὸ τοῦ ἐσπερίου Ὠκεανοῦ. Βονιφάτιος δὲ φοβηθεὶς τοὺς τῶν Ῥωμαίων βασιλεῖς, περάσας ἀπὸ Λιβύης εἰς Ἰσπανίαν πρὸς τοὺς Οὐανδήλους ἦλθεν. καὶ εὐρῶν τὸν μὲν Γοδιγίσκλον τελευτήσαντα, τοὺς δὲ ἐκείνου παῖδας Γόνθαρὸν τε καὶ Γιζέριχον τὴν ἀρχὴν διέποντας, τούτους προτρεψάμενος τὴν ἐσπερίον Λιβύην εἰς τρία μέρη διελεῖν ὑπέσχετο, ἐφ' ᾧ ἕκαστον τοῦ τρίτου μέρους ἄρχειν σὺν αὐτῷ, κοινῇ δὲ ἀμύνεσθαι τὸν οἶον δῆποτε πολέμιον. ἐπὶ ταύταις ταῖς ὁμολογίαις οἱ Οὐανδήλοι τὸν πορθμὸν διαβάντες τὴν Λιβύην κατώκησαν ἀπὸ τοῦ Ὠκεανοῦ μέχρι Τριπόλεως τῆς κατὰ Κυρήνην. οἱ δὲ Ἰσίγοτθοι ἀναστάντες ἀπὸ Γαλλίας ἐκράτησαν καὶ τὴν Ἰσπανίαν. τινὲς δὲ τῆς συγκλήτου Ῥωμαίων, φίλοι Βονιφατίου, τὴν Ἀετίου ψευδοκατηγορίαν ἀνήγγειλαν τῇ Πλακιδίᾳ, ἐμφανῆ ποιήσαντες καὶ τὴν πρὸς Βονιφάτιον Ἀετίου ἐπιστολὴν, τοῦ Βονιφατίου ταύτην αὐτοῖς ἀποστείλαντος. ἡ δὲ Πλακιδία ἐκπλαγεῖσα τὸν μὲν Ἀέτιον οὐδὲν ἠδίκησεν, Βονιφατίῳ δὲ λόγον προτρεπτικὸν μεθ' ὄρκων ἀπέστειλεν. τοῦ δὲ Γονθαρίου τελευτήσαντος, Γιζέριχος τῶν Οὐανδήλων γέγονεν αὐτοκράτωρ. Βονιφάτιος οὖν τὸν λόγον δεξάμενος τῶν Οὐανδήλων κατεστράτευσεν, στρατοῦ μεγάλου ἐλθόντος αὐτῷ ἀπὸ τε Ῥώμης καὶ τοῦ Βυζαντίου, στρατηγούντος Ἄσπαρος. πολέμου δὲ

κροτηθέντος πρὸς Γιζέριχον, ἠττήθη ὁ τῶν Ῥωμαίων στρατός· καὶ οὕτω Βονιφάτιος μετὰ Ἄσπαρος εἰς Ῥώμην ἔλθων τὴν ὑποψίαν διέλυσεν, ἀποδείξας τὴν ἀλήθειαν· ἡ δὲ Ἀφρική ὑπὸ Οὐανδήλους γέγονεν. τότε καὶ Μαρκιανὸς στρατιώτης ὢν καὶ δουλεύων τῷ Ἄσπαρι, ζῶν συνελήφθη ὑπὸ Γιζεριχοῦ, ὁ μετὰ ταῦτα βασιλεύσας. λβ'. ε'. ς'. ε'. β'. κέ'. ιζ'. Τούτῳ τῷ ἔτει μετετέθη ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἡ ἀγία μάρτυς Εὐφημία πρὸ ς' καλανδῶν Ὀκτωβρίων. 96 λγ'. ς'. ζ'. ς'. γ'. κς'. ιη'. Τούτῳ τῷ ἔτει ὁ Κάνθαρος τὸ βαλανεῖον ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐπληρώθη. μοναχοὶ δέ τινες ἐλθόντες ἐν Κωνσταντινουπόλει παρηνόχλουν τῷ βασιλεῖ κατὰ Θεοδώρου τοῦ γενομένου ἐπισκόπου Μομψουεστίας μετὰ θάνατον αὐτοῦ, ὡς αἰρετικὸν διαβάλλοντες. ὁ δὲ βασιλεὺς Πρόκλῳ ἐπέτρεψε τοῖς τῆς ἀνατολῆς ἐπισκόποις γράψαι τὴν ζήτησιν ποιήσασθαι καί, εἰ ἀληθεύουσιν, ἀναθεματίσαι Θεόδωρον. Ἰωάννης δὲ ὁ Ἀντιοχείας ἀντέγραψε Πρόκλῳ μετὰ τῆς ἰδίας συνόδου καὶ τῷ βασιλεῖ ὀρθοδοξίαν μαρτυρῶν Θεοδώρῳ. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Δόμνος ἔτη η'. λδ'. ζ'. η'. ζ'. δ'. κζ'. α'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐσειόθη ἡ γῆ καὶ ἐμυκήθη πρὸ ιε' καλανδῶν Μαΐων. Ῥώμης ἐπίσκοπος Λέων ἔτη κα'. λε'. η'. α'. η'. ε'. κη'. β'. Τούτῳ τῷ ἔτει Χαρμόσυνος ὁ αὐγουστάλιος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐκροταφίσθη ἐν τῷ Κυνηγίῳ, καὶ ἀπέθανε μηνὶ Ἐπιφί α'. λς'. θ'. β'. θ'. ς'. κθ'. γ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Θεοδόσιος ὁ βασιλεὺς Ἀντίοχον τὸν πραιπόσιτον καὶ πατρίκιον, τὸν καὶ βάγυλον αὐτοῦ, ἐποίησε παπᾶν, δημεύσας καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ ὡς κατεπαιρομένου τοῦ βασιλέως καὶ καταφρονοῦντος αὐτοῦ. διὸ καὶ νόμον ἔθετο μὴ εἰσέρχεσθαι εἰς πατρικίου ἀξίαν εὐνοῦχον. Κόσμου ἔτη εἰλζ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη υλζ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Θεοδόσιος ἔτη μβ'. λζ'. Περσῶν βασιλεὺς Ἰοδιγέρδης ἔτη ιζ'. ι'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Λέων ἔτη κα'. γ'. Κωνσταντινουπ. ἐπίσκοπος Πρόκλος ἔτη ιβ'. ι'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἰουβενάλιος ἔτη λη'. ζ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Κύριλλος ἔτη λβ'. λ'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Δόμνος ἔτη η'. δ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Κῦρον, τὸν ἑπαρχον τῆς πόλεως καὶ τῶν πραιτωρίων, ἄνδρα σοφώτατον καὶ ἰκανὸν κτίσαντά τε τὰ τεῖχη τῆς 97 πόλεως καὶ ἀνανεώσαντα πᾶσαν Κωνσταντινούπολιν, περὶ οὗ ἔκραξαν οἱ Βυζάντιοι ἐπὶ τοῦ ἵππικοῦ καθεζομένου τοῦ βασιλέως καὶ ἀκούοντος. "Κωνσταντῖνος ἔκτισεν, Κῦρος ἀνενέωσεν." καὶ ἐχόλεσεν ὁ βασιλεὺς ὅτι ταῦτα εἶπον περὶ αὐτοῦ, καὶ προφασισάμενος αὐτὸν ἑλληνόφρονα εἶναι καθεῖλεν αὐτὸν τῆς ἀρχῆς καὶ ἐδήμυσεν αὐτόν. ὁ δὲ προσφυγὼν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐγένετο παπᾶς καὶ αὐτός. ὁ δὲ βασιλεὺς σπλαγχνισθεὶς ἐπ' αὐτῷ ἐκέλευσε γενέσθαι αὐτὸν ἐπίσκοπον Σμύρνης τῆς ἐν Ἀσίᾳ. οἱ δὲ Σμυρναῖοι καταλαβόντα αὐτὸν πρὸ τῶν ἀγίων θεοφανίων ὑφορώμενοι αὐτὸν ὡς ἑλληνόφρονα ἠβούλοντο αὐτὸν ἀνελεῖν. τοῦ δὲ εἰσελθόντος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ προτραπέντος λαλήσαι τῷ λαῷ, ἔφη· "ἄνδρες ἀδελφοί, ἡ γέννησις τοῦ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ σιωπῇ τιμάσθω, ὅτι ἀκοῆ καὶ μόνῃ συνελήφθη ἐν τῇ ἀγίᾳ παρθένῳ ὁ τοῦ θεοῦ λόγος· αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν." καὶ ἐχάρη ὁ λαός, καὶ εὐφήμησαν αὐτόν, καὶ ἐπισκόπησεν αὐτοὺς εὐσεβῶς. λη'. ια'. δ'. ια'. η'. λα'. ε'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐτυράννησεν Ἰωάννης ἕτερος, ὁ λεγόμενος Οὐανδαλός, κατὰ Οὐαλεντινιανοῦ ἐν Ῥώμῃ· καὶ ἀποστείλας Θεοδόσιος δύναμιν σὺν τῷ Ἄσπαρι καὶ Ἀρδαβουρίῳ τοῖς στρατηγοῖς, καὶ πολέμου κροτηθέντος, ἠττήθη Ἰωάννης καὶ λαβὼν λόγον παρέδωκεν ἑαυτὸν ζῶντα. καὶ εἰσάγουσιν αὐτὸν πρὸς τὸν βασιλέα Θεοδόσιον, καὶ τιμῆς ἀξιωθῆναι αὐτὸν παρασκευάζουσιν. ὁ δὲ Χρυσάφιος, εὐνοῦχος ὢν καὶ παραδυναστεύων ἐν τοῖς βασιλείοις, δολοφονήσας ἀνεῖλεν αὐτόν· ἀλλ' οὐκ εἰς μακρὰν τοῦτον ἡ δίκη μετῆλθεν. λθ'. ιβ'. ε'. ιβ'. θ'. λβ'. ς'. Τούτῳ τῷ ἔτει Κύριλλος Ἀλεξανδρείας καὶ Πρόκλος Κωνσταντινουπόλεως εὐσεβῶς ἐκοιμήθησαν. καὶ τὸν μὲν Πρόκλον Φλαβιανὸς ὁ πρεσβύτερος καὶ σκευοφύλαξ τῆς ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως

διεδέξατο, ἀνήρ ἱερώτατος καὶ ἐνάρετος. Κύριλλον δὲ Διόσκορος ὁ δυσσεβῆς
 διεδέξατο, μηδ' ὅλως ὦν διδασκαλικός, ἄγριος δὲ καὶ ἀνήμερός τις, ἐξαιρέτως δὲ ἐν
 τοῖς συγγενέσι Κυρίλλου γενόμενος, ὡς καὶ τὴν οἰκίαν αὐτῶν καίπερ οὔσαν ἐν ὕψει
 πολλῶ ἐπάνω τρίστεγον οἶκον καθιερώσαι. 98 Κόσμου ἔτη ε ἄμ'. Τῆς θείας
 σαρκώσεως ἔτη υμ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Θεοδόσιος ἔτη μβ'. μ'. Περσῶν βασιλεὺς
 Ἰσδιγέρδης ἔτη ιζ'. ιγ'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Λέων ἔτη κα'. ς'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος
 Φλαβιανὸς ἔτη β'. α'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἰουβενάλιος ἔτη λη'. ι'. Ἀλεξανδρείας
 ἐπίσκοπος Διόσκορος ἔτη ε'. α'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Δόμνος ἔτη η'. ζ'. Τούτῳ τῷ
 ἔτει Χρυσάφιος εὐνοῦχος τοῦ τε παλατίου καὶ τοῦ βασιλέως Θεοδοσίου κρατῶν, τῆ
 Φλαβιανοῦ χειροτονία φθονήσας, ὑπέθετο τῷ βασιλεῖ ἀκάκῳ ὄντι καὶ εἰς
 Χαλκηδόνα διάγοντι δηλῶσαι τῷ πατριάρχῃ ἀποστεῖλαι τὰς ὑπὲρ τῆς χειροτονίας
 εὐλογίας, ὁ δὲ Φλαβιανὸς καθαρὸς ἄρτους ἀπέστειλεν εὐλογίας, ὁ δὲ Χρυσάφιος
 ἀποστρέψας ταύτας ἐδήλωσε χρυσᾶς εὐλογίας ζητεῖν τὸν βασιλέα. ὁ δὲ ἐπίσκοπος
 ἀντεδήλου μὴ ἔχειν χρήματα ἀποστεῖλαι, εἰ μὴ τισι χρῆσομαι τῶν ἱερῶν σκευῶν.
 γίνεται οὖν ἐκ τούτου οὐ μικρὰ λύπη ἐν μέσῳ αὐτῶν, Πουλχερίας ταῦτα μὴ εἰδυίας.
 καὶ ταῦτα μὲν ἐν Κωνσταντινουπόλει. ἐν Ἀλεξανδρείᾳ δὲ Διόσκορος εὐθύς ἐκ
 προοιμίων τοὺς συγγενεῖς Κυρίλλου πορθεῖ καὶ τὰ τούτων ληΐζεται, τὸν δὲ
 ἀδελφιδοῦν αὐτοῦ Ἀθανάσιον πρεσβύτερον ὄντα καθεῖλεν ἀναιτίως, δημεύσας
 αὐτὸν ἐσχάτως, ταῦτα ἐποίει ἐναντιούμενος τῇ ὀρθῇ πίστει Κυρίλλου αἰρετικὸς ὦν
 καὶ ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων τὰ Ὠριγένους φρονῶν. ἐνεῖχε δὲ καὶ Φλαβιανῶ, διότι μικρὰν
 ἐπικουρίαν παρέσχε τοῖς συγγενέσι τοῦ μακαρίου Κυρίλλου. ὁ δὲ Χρυσάφιος
 δυσσεβῆς ὦν καὶ μὴ φέρων ὄραν τὴν τῶν ἐκκλησιῶν ὁμόνοιαν σπουδῆν ποιεῖται
 ταύτας ταραξάει, καὶ παντοῖος γίνεται εἰς τὸ Φλαβιανὸν τῆς ἐπισκοπῆς ἐξεῶσαι,
 βουλόμενος Εὐτύχην τινὰ ἀρχιμανδρίτην ὁμόφρονα αὐτοῦ εἰς τὴν ἐπισκοπὴν
 προχειρίσασθαι. καὶ ἐπειδὴ Πουλχερίας κρατούσης τῶν πραγμάτων οὐδὲν ἴσχυσεν,
 πρῶτον ὑπεισέρχεται τῇ Εὐδοκίᾳ ἀπείρω οὔσῃ, καὶ εἰς φθόνον αὐτὴν ἐρεθίζει κατὰ
 τῆς ἰδίας μητρὸς καὶ ὑποτίθεται αὐτῇ λοιδορῆσαι αὐτὴν παρὰ τῷ βασιλεῖ πρὸς τὸ
 λαβεῖν αὐτὴν τὸν πραιπόσιτον, ἐπειδὴ ἡ Πουλχερία τὴν διοίκησιν τῶν πραγμάτων
 ἐκράτει καὶ ἀναγκαίως εἶχε τὸν πραιπόσιτον. ὁ δὲ βασιλεὺς ὑπὸ τῆς 99 γυναικὸς
 ἐνοχλούμενος διαπέμπεται αὐτῇ λέγων· "μὴ σε τοῦτο λυπήσῃ· πραιπόσιτον γὰρ
 ἔχειν σε οὐκ ἔστι δυνατόν· οὐδὲ τὴν ἐμὴν ἀδελφὴν καλῶς διοικοῦσαν καὶ ἐμπείρωσ
 καὶ εὐσεβῶς ἐγὼ παραστέλλω." τούτου δὲ ἀποτυχῶν ὁ Χρυσάφιος ἐφ' ἐτέραν
 μετέρχεται συσκευὴν καὶ ὑποτίθεται τῇ Εὐδοκίᾳ ὀχλῆσαι τῷ βασιλεῖ, καὶ ἐπιτρέψαι
 τῷ πατριάρχῃ χειροτονῆσαι αὐτὴν διάκονον ὡς παρθενεύειν ἡρημένην. καὶ ἐπὶ
 πλεῖον τῆς Εὐδοκίας ὀχλούσης, ἔπεισε τὴν κουφότητα τοῦ βασιλέως, καὶ τοῦτο
 προτραπείς ὁ μακάριος Φλαβιανὸς παρὰ τοῦ βασιλέως ποιῆσαι ἐλυπήθη σφόδρα
 προβλέπων τὰ μέλλοντα ἐκ τούτου ἀναφυῆναι σκάνδαλα. καὶ τῷ μὲν βασιλεῖ
 ὑπέσχετο, τῇ δὲ Πουλχερίᾳ ἔγραψε παρακαλῶν αὐτὴν μὴ δεχθῆναι εἰς πρόσωπον
 αὐτῆς, "ἵνα μὴ ἀναγκασθῶ," φησίν, "τῶν λυπούντων σε πράξαι τι." ἡ δὲ ἐκ τῶν
 γραφέντων νοήσασα τὸ μελετώμενον τὸν μὲν πραιπόσιτον τῇ Εὐδοκίᾳ ἀπέστειλεν,
 εἰς δὲ τὸ Ἑβδομον ἐξελθοῦσα ἠσύχαζεν. ἐκ τούτου ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ Εὐδοκία σφόδρα
 κατὰ Φλαβιανοῦ ἐλυπήθησαν ὡς τὸ μυστήριον ἐκκαλύψαντος. τῆς δὲ Πουλχερίας
 ἠσυχάζουσης, καὶ Εὐδοκίας τὴν βασιλείαν ἰθυνοῦσης, συνηνέχθη τι τοιοῦτον.
 Παυλῖνός τις μάγιστρος ἠγαπᾶτο παρὰ τῆς Εὐδοκίας ὡς λογιώτατος καὶ ὠραιότατος,
 ᾧ τινι συχνῶς ἰδίως συνετύγχανεν. τῇ οὖν ἡμέρᾳ τῶν ἀγίων θεοφανίων προσήγαγέ
 τις τῷ βασιλεῖ μῆλον μέγα τε καὶ θαυμαστόν. ὁ δὲ βασιλεὺς τοῦτο θαυμάσας
 ἀπέστειλεν αὐτὸ τῇ Εὐδοκίᾳ, κάκεῖνη ἀπέστειλεν αὐτὸ τῷ Παυλίνῳ· ὁ δὲ Παυλῖνος

μετὰ δύο ἡμέρας ἀπέστειλεν αὐτὸ τῷ βασιλεῖ. ὁ δὲ βασιλεὺς τοῦτο γνωρίσας ἔκρυπεν. καὶ ἀπελθὼν λέγει τῇ αὐγούστῃ· "τὴν σωτηρίαν μου, τὸ μῆλον, ὃ ἔπεμψά σοι, ποῦ ἔστιν;" ἡ δὲ ἔφη· "μὰ τὴν σωτηρίαν σου, ἔφαγον αὐτό." τότε εἰς ὄργην κινήθεις κελεύει τὸ μῆλον ἐνεχθῆναι καὶ τὸν Παυλῖνον ἐξορισθῆναι εἰς Καππαδοκίαν κάκει σφαγῆναι. ὁ δὲ ἀνωτέρω μνημονευθεὶς Εὐσέβιος ὁ σχολαστικός, ὁ πρῶτος Νεστορίου λαβόμενος, προαχθεὶς εἰς ἐπισκοπὴν τοῦ Δορυλαίου καὶ πρὸς Εὐτύχην τὸν ἀρχιμανδρίτην περὶ πίστεως διαλεγόμενος εὔρεν οὐκ ὀρθὰ φρονοῦντα αὐτόν. πολλὰ δὲ παραινέσας ὠφελῆσαι αὐτὸν οὐκ ἴσχυσεν. τότε ὁ Εὐσέβιος ἀνήγαγε τὰ περὶ αὐτοῦ Φλαβιανῶ τῷ ἐπισκόπῳ, ὅστις συγκροτήσας σύνοδον μὲν ἐπισκόπων μεταστέλλεται τὸν Εὐτυχεῖα καὶ κατὰ πᾶσαν ἀκολουθίαν τῶν ἐκκλησιαστικῶν κανόνων ἀνακρίνας καὶ εὐρῶν αὐτὸν αἰρετικὸν καὶ ὑπουλον καθείλεν αὐτόν. Χρυσάφιος δὲ, ὁ τούτου σύμφρων, τοῦ παλατίου κρατῶν καὶ ταῦτα μαθὼν ἐξάπτεται εἰς ὄργην ἐπὶ πλεῖον κατὰ Φλαβιανοῦ καὶ δηλοῖ Διοσκώρῳ τῷ Ἀλεξανδρείας εἰς πάντα αὐτῷ συνεργεῖν τὰ καταθύμια, εἰ ταῖς κατὰ Φλαβιανοῦ καὶ Εὐσεβίου συνδράμη αὐτῷ κατηγορίας καὶ ὑπὲρ Εὐτυχοῦς ἀγωνίσηται. κινεῖ δὲ πρὸς τοῦτο καὶ τὴν αὐγούσταν Εὐδοκίαν τὰ περὶ Πουλχερίας λυπηρὰ κατὰ Φλαβιανοῦ ὑπομιμνήσκων αὐτήν· καὶ παρασκευάζουσιν ἀμφοτέρω τὸν βασιλέα θεσπίσαι δευτέραν ἐν Ἐφέσῳ συγκροτηθῆναι σύνοδον, καὶ παρέχουσι Διοσκώρῳ ἐξάρχειν τῆς συνόδου, ἀποστείλαντες αὐτῷ στρατὸν πλεῖστον πρὸς βοήθειαν. μα΄. ιδ΄. ζ΄. β΄. ια΄. β΄. η΄. Τούτῳ τῷ ἔτει κελεύσει τοῦ βασιλέως Θεοδοσίου ἡ ληστρική καὶ παράνομος συνηθροίσθη σύνοδος ἐν Ἐφέσῳ τοῦ κριθῆναι τὰ περὶ Φλαβιανοῦ καὶ Εὐτυχοῦς ὑπὸ Διοσκώρου τοῦ δυσσεβοῦς κατὰ παραινέσειν Χρυσάφίου τοῦ εὐνούχου, τοῦ ἐπὶ κλην Τζουμᾶ, τὴν τοῦ βασιλέως κουφότητα παραπέισαντος. συναθροισθέντων δὲ πάντων ἐν Ἐφέσῳ, προκαθίσας ὁ Διόσκορος οὐ συνεχώρησε παρεῖναι νοτάριον ἕτερον τῆς συνόδου, ἀλλὰ τοὺς ἰδίους μόνους ἐποίησε γράφειν τὰ πραττόμενα. ζητήσεως οὖν γενομένης ἀπητεῖτο Εὐτύχης τὴν ἰδίαν δόξαν ἐκφάναι, καὶ ἀπεκρίνατο λέγων· "ὁμολογῶ ἐκ δύο φύσεων γενέσθαι τὸν κύριον ἡμῶν πρὸ τῆς ἐνώσεως· μετὰ δὲ τὴν ἐνώσιν μίαν φύσιν ὁμολογῶ." τότε Διόσκορος εἶπεν· "καὶ ἡμεῖς τούτοις συντιθέμεθα πάντες." καὶ οἱ μὲν τοποτηρηταὶ τοῦ πάπα Λέοντος Ῥώμης θεασάμενοι τὴν Διοσκώρου ὀρμήν, καὶ ὅτι τὴν ἐπιστολὴν τοῦ πάπα τὴν πρὸς Φλαβιανὸν οὐ συνεχώρησεν ἀναγνωσθῆναι οὔτε τὴν πρὸς τὴν σύνοδον, ἀλλὰ παρωράθησαν, ἔφυγον καὶ κατήλθον ἐν Ῥώμῃ. ὁ δὲ Διόσκορος τῷ Εὐτυχίῳ μὲν τὴν ἱερωσύνην ἀποδίδωσιν, Εὐσέβιον δὲ τὸν τοῦ Δορυλαίου καὶ Φλαβιανὸν τὸν Κωνσταντινουπόλεως ἐτοίμως καθείλεν. ὅς καὶ πρὸς τῆ καθαιρέσει ὠθισμοῖς καὶ λακτίσμασι τῶν ὑπὸ Διοσκώρου ἐκβαλλόμενος τριταῖος τὸν βίον μετήλ101 λαξεν. καὶ τῇ ἐξῆς βία στρατιωτῶν καὶ ξιφῶν ὑπογράψαι οἱ ἐπίσκοποι κατηναγκάσθησαν. ὁ δὲ Δόμνος, Ἀντιοχέων ἐπίσκοπος, βία ὑπογράψας καὶ εἰς ἑαυτὸν ἐλθὼν ἀντέστη Διοσκώρῳ καὶ τοῖς ἄρχουσι καταβοῶν τῶν πραχθέντων καὶ ἀσέβειαν τὴν σύνοδον ὀνομάζων καὶ τὴν ἑαυτοῦ ὑπογραφὴν ζητῶν ἀναλαβεῖν. ταῦτα μαθὼν ὁ πάπας Λέων πρόσεισι τῷ βασιλεῖ Οὐαλεντινιανῶ καὶ ταῖς αὐγούσταις μετὰ δακρύων αἰτῶν ἐπιστολὰς Θεοδοσίῳ τῷ βασιλεῖ, διόρθωσιν γενέσθαι τῶν ἐν Ἐφέσῳ ἀθέσμως καὶ ἀκανονίστως πραχθέντων. ὁ δὲ ἀντιγράφει τῇ θυγατρὶ Εὐδοξίᾳ οὕτως· "τοῦτο τῆ σῆ γλυκύτητι γνωρίσαι βούλομαι, ὅτι ὁ Φλαβιανὸς θεία κρίσει τῶν ἐκκλησιῶν ἐξεβλήθη ὡς ταραχῶν πολλῶν αἴτιος." ὁ δὲ Διόσκορος καθῆρε καὶ Θεοδώρητον καὶ Ἰβαν καὶ Ἀνδρέαν καὶ Δόμνον τὸν Ἀντιοχείας καὶ ἄλλους ἀνατολικούς ἐπισκόπους ἀπόντας. Θεοδόσιος δὲ ὁ βασιλεὺς εὐρίπιστος ἦν, παντὶ ἀνέμῳ φερόμενος, ὅθεν καὶ χάρταις ἀπαραναγνώστοις πολλάκις ὑπέγραφεν· ἐν οἷς καὶ Πουλχερία ἡ σοφωτάτη δωρεὰν ὑπέβαλεν ἀπαρανάγνωστον ἐκχωροῦσαν πρὸς δουλείαν Εὐδοκίαν, τὴν

γαμετήν αὐτοῦ, καὶ ὑπέγραψε δεινῶς παρὰ Πουλχερίας ὄνειδισθεῖς. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Γιζέριχος τῷ Οὐανδαλικῷ πλήθει πολὺς γενόμενος καὶ ῥῆγα καλέσας ἑαυτὸν γῆς τε καὶ θαλάσσης καὶ νήσων πολλῶν τοῖς Ῥωμαίοις ὑποτελῶν κατασχὼν ἐλύπει τὸν Θεοδόσιον. καὶ ἀποστέλλει χιλίας ρ' ὀλκάδας μετὰ δυνάμεως Ῥωμαϊκῆς Ἀρεοβίνδου καὶ Ἀνσίλα καὶ Ἰνοβίνδου καὶ Ἀρινθέου καὶ Γερμανοῦ τῶν στρατηγῶν. ταύτης οὖν τῆς δυνάμεως τῇ Σικελίᾳ προσορμισθείσης, καταπλαγεῖς ὁ Γιζέριχος πρεσβεύεται Θεοδοσίῳ περὶ σπονδῶν. Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος Ἀνατόλιος ἔτη θ'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Μάξιμος ἔτη δ'. μβ'. ιε'. η'. α'. ιβ'. γ'. α'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπιλογισάμενος Θεοδόσιος καὶ γνοὺς ἑαυτὸν ἀπατηθέντα ὑπὸ τῆς Χρυσαφίου πανουργίας ἐλυπεῖτο περὶ τῆς εἰς Φλαβιανὸν γεγενημένης ἀσεβείας καὶ τῆς εἰς τοὺς λοιποὺς ἐπισκόπους ἀδικίας. καὶ ἀγανακτήσας σφόδρα πρῶτον μὲν Χρυσάφιον ἐξώρισεν εἰς τινα νῆσον, τῇ δὲ Εὐδοκίᾳ ἐπιφέρεται σφοδρῶς πάντων τῶν κακῶν αἰτίαν αὐτὴν ἀποκαλῶν, ὡς καὶ Πουλχερίαν τῶν βασιλείων 102 ἀποδιώξασαν, ἅμα δὲ καὶ τὰ κατὰ τὸν Παυλῖνον ὄνειδίζων αὐτῇ. ἡ δὲ ἀπογνοῦσα παρεκάλεσεν ἐπὶ τὰ Ἱεροσόλυμα ἀπολυθῆναι αὐτήν. καὶ λαβοῦσα μεθ' ἑαυτῆς Σευῆρον τὸν πρεσβύτερον καὶ Ἰωάννην τὸν διάκονον ἦλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα. καὶ μαθὼν ὁ βασιλεὺς, ὅτι οὗτοι καὶ ἐν τῇ πόλει αὐτῇ ἐσύχναζον καὶ ἐν Ἱεροσολύμοις μετ' αὐτῆς εἰσιν, καὶ πολλὰ αὐτοῖς δωρεῖται, ἀποστείλας ἀπεκεφάλισεν αὐτούς. τότε ὁ βασιλεὺς τὴν μακαρίαν Πουλχερίαν πολλὰ παρακαλέσας ἤγαγεν εἰς τὰ βασίλεια· ἥτις εὐθέως ἀποστείλασα εἰς Ἔφεσον ἤγαγε τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου Φλαβιανοῦ· καὶ μετὰ δορυφορίας διὰ τῆς Μέσης ἐκκομίσασα ἔθαψεν ἐν τοῖς ἁγίοις ἀποστόλοις. τότε τὴν τῶν Χαλκοπρατειῶν ἐκκλησίαν τῇ ἁγίᾳ θεοτόκῳ ἀνήγειρε συναγωγὴν Ἰουδαίων πρότερον οὕσαν. Τοῦ δὲ στόλου, ὡς προέφημεν, ἐν Σικελίᾳ ἐκδεχομένου τὴν τῶν πρεσβευτῶν Γιζερίχου ἄφιξιν καὶ τὴν τοῦ βασιλέως κέλευσιν, ἐν τῷ μεταξὺ Ἀττίλας, ὁ Μουνδίου παῖς, Σκύθης, γενόμενος ἀνδρεῖος καὶ ὑπερήφανος, ἀποβαλὼν Βδελλάν, τὸν πρεσβύτερον ἀδελφόν, καὶ μόνος ἄρχων τὸ τῶν Σκυθῶν βασίλειον, οὗς καὶ Οὐννοὺς καλοῦσιν, κατατρέχει τὴν Θράκην. δι' ὃν μάλιστα Θεοδόσιος σπένδεται Γιζέριχον καὶ ἐπανάγει τὸν στόλον ἐκ Σικελίας. ἀποστέλλει δὲ τὸν Ἀσπαρα σὺν τῇ ὑπ' αὐτὸν δυνάμει καὶ Ἀρεοβίνδον καὶ Ἀργαγίσκλον ἐπὶ τὸν Ἀττίλαν Ῥατιαρίαν ἤδη καὶ Νάϊσον καὶ Φιλιππούπολιν καὶ Ἀρκαδιούπολιν καὶ Κωνσταντίαν καὶ ἕτερα πλεῖστα πολίσματα καταστρεφάμενον καὶ σὺν αἰχμαλώτοις πολλοῖς ὑπέρογκον συμφορήσαντα λείαν. τῶν οὖν στρατηγῶν ἐλαττωθέντων σφόδρα ταῖς μάχαις, προῆλθεν Ἀττίλας καὶ μέχρι θαλάσσης ἑκατέρας, τῆς τε τοῦ Πόντου καὶ τῆς πρὸς Καλλιπόλει καὶ Σηστῶ κεχυμένης, πᾶσαν πόλιν καὶ φρούρια 103 δουλούμενος πλὴν Ἀδριανουπόλεως καὶ Ἡρακλείας, τῆς ποτε Πειρίνθου κληθείσης, ὥστε καὶ εἰς τὸν Ἀθύραν αὐτὸν φρούριον ἐλθεῖν. ἀναγκάζεται οὖν Θεοδόσιος πρεσβεύσασθαι πρὸς Ἀττίλαν καὶ ἐξακισχιλίας χρυσίου λίτρας ὑπὲρ τῆς ἀναχωρήσεως παρασχεῖν, χιλίων δὲ χρυσίου λιτρῶν ἐτήσιον φόρον αὐτῷ ἠρεμοῦντι προσομολογήσαι τελεῖν. τότε τοίνυν ἐπανελθούσης τῆς Ῥωμαϊκῆς δυνάμεως ἐκ τοῦ πολέμου τοῦ πρὸς Ἀττίλαν, μετὰ βραχὺ τελευτᾷ Θεοδόσιος ὁ βασιλεὺς μηνὶ Ἰουλίῳ κ', ἰνδικτιῶνι γ'. ἡ δὲ μακαρία Πουλχερία, μήπω τινὶ τῆς τοῦ βασιλέως τελευτῆς γνωσθείσης, μεταστελαιμένη Μαρκιανόν, ἄνδρα ἐν σωφροσύνῃ καὶ σεμνότητι διαπρέποντα γέροντά τε ὄντα καὶ ἰκανώτατον, λέγει πρὸς αὐτόν· "ἐπειδὴ ὁ βασιλεὺς ἐτελεύτησεν, ἐγὼ δέ σε ἐξελεξάμην ἐκ πάσης τῆς συγκλήτου, ὡς ἐνάρετον, δός μοι λόγον, ὅτι φυλάττεις τὴν παρθενίαν μου, ἦν τῷ θεῷ ἀνεθέμην, καὶ ἀναγορεύω σε βασιλέα." τοῦ δὲ συνθεμένου τοῦτο, μεταστέλλεται τὸν πατριάρχην καὶ τὴν σύγκλητον καὶ ἀναγορεύει αὐτὸν βασιλέα Ῥωμαίων. Κόσμου ἔτη εἰς μγ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη υγγ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Μαρκιανὸς

ἔτη Ϛ'. α'. Περσῶν βασιλεὺς Ἰσδιγέρδης ἔτη ιζ'. ιϚ'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Λέων ἔτη κα'. θ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Ἀνατόλιος ἔτη θ'. β'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἰουβενάλιος ἔτη λη'. ιγ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Δίοσκορος ἔτη ε'. δ'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Μάξιμος ἔτη δ'. β'. Τούτῳ τῷ ἔτει Μαρκιανὸς ὁ εὐσεβῆς θεία ψήφῳ αὐτοκράτωρ ἀναδειχθεὶς τοὺς ἐν ἐξορίᾳ πάντας ἀνεκαλέσατο. ἡ δὲ μακαρία Πουλχερία τὸν παμμίσητον Χρυσάφιον τὸν εὐνοῦχον ἐκδέδωκεν Ἰορδάνη, τῷ παιδί Ἰωάννου, τοῦ ἐν Ῥώμῃ τυραννήσαντος καὶ προσχωρήσαντος πρὸς Ἀρδαβούριον καὶ Ἀσπαρα καὶ εἰς τὸ Βυζάντιον ἐλθόντος καὶ τιμῆς ἀξιοθέντος, ἀναιρεθέντος τε δόλῳ ὑπὸ Χρυσαφίου· ὃν λαβὼν Ἰορδάνης ἀνεῖλεν. ἄξιον δὲ ἐστὶ καὶ τὴν ἐξ ἀρχῆς τοῦ θεοῦ εἰς 104 Μαρκιανὸν τὸν βασιλέα ἐκλογὴν σημάναι. ἐν τοῖς παρωχηκόσι χρόνοις, ἐν οἷς ὁ Περσικὸς ἐκινήθη πόλεμος, στρατιώτης ὢν λιτὸς ὁ Μαρκιανὸς μετὰ τοῦ ἰδίου νουμέρου ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος κατὰ Περσῶν ἀπήει καὶ γενόμενος ἐν Λυκία ἀρρωστίᾳ περιέπεσεν. καὶ καταλειφθεὶς ἐν πόλει Σιδήμα κάκεισε χρονοτριβήσας προσκολλᾶται δύο ἀδελφοῖς τισιν, Ἰουλίῳ καὶ Τατιανῷ καλουμένοις, οἳ τινες εἰς τὸν ἴδιον οἶκον λαβόντες αὐτὸν διανέπαινον· εἰς θήραν δὲ ἐξελθόντες ἔλαβον αὐτὸν μεθ' ἑαυτῶν. κοπιάσαντες δὲ περὶ μεσημβρίαν ἐκοιμήθησαν. προεξυπνισθεὶς δὲ ὁ Τατιανὸς θεωρεῖ τὸν Μαρκιανὸν εἰς τὸν ἥλιον κοιμώμενον, καὶ ἀετὸν παμμεγεθέστατον ἐπ' αὐτὸν ἐλθόντα καὶ τὰς ἑαυτοῦ πτέρυγας διαπετάσαντα καὶ σκιὰν ἐπ' αὐτῷ περιποιούμενον. καὶ τοῦτο θεασάμενος ἐγείρει τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφὸν καὶ τὸ θαῦμα ὑποδείκνυσιν· καὶ ἐπὶ πολὺ θαυμάζοντες τὴν τοῦ πετεινοῦ εὐνοϊκὴν δουλείαν ἐξυπνίζουσιν αὐτὸν καὶ λέγουσιν· "ἐὰν βασιλεύσης, τί ἡμῖν χαρίζῃ;" ὁ δὲ εἶπεν· "τίς γάρ εἰμι, ἵνα εἰς ἐμὲ τοῦτο γένηται;" οἳ δὲ ἐκ δευτέρου τὸν λόγον εἶπον. λέγει ὁ Μαρκιανός· "ἐὰν τοῦτο ἐκ θεοῦ γένηται, πατέρας ὑμᾶς ἀνακηρύξω." τότε διδῶσιν αὐτῷ ὅτι νομίσματα λέγοντες· "πορεύου ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ μέμνησο ἡμῶν, ὅταν ὁ θεὸς σε ὑψώσῃ." ὁ δὲ ἀπελθὼν προσκολλᾶται Ἀρδαβουρίῳ καὶ Ἀσπαρι τοῖς στρατηγοῖς Ἀρειανοῖς οὖσιν, καὶ ποιήσας παρ' αὐτοῖς ἰε' χρόνους καὶ δομέστικος αὐτῶν γεγονὼς κατῆλθε μετὰ τοῦ Ἀσπαρος εἰς Ἀφρικὴν παρατάξασθαι πρὸς Γιζερίχον, καὶ ἐν τῷ πολέμῳ ἐκρατήθη ὑπὸ Γιζερίχου· τοῦ δὲ Γιζερίχου ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐλῇ τοὺς αἰχμαλωτισθέντας ἀποκλείσαντος ἐκ τῶν ὑπερῶν κατανοεῖ αὐτούς, καὶ περὶ μεσημβρίαν παρακύψας ὄρᾳ τὸν Μαρκιανὸν καθεύδοντα, καὶ ἀετὸν ἐλθόντα καὶ τὰς πτέρυγας ἐκτείνοντα καὶ σκιάζοντα αὐτόν· καὶ τοῦτον ἰδὼν ὁ Γιζερίχος θείαν εἶναι οἰκονομίαν ἐλόγισατο ταύτην. καὶ μεταπεμφάμενος τὸν ἄνδρα καὶ γνοὺς εἶναι αὐτὸν δομέστικον τοῦ Ἀσπαρος ἔγνω, ὅτι εἰς βασιλείαν ἀνάγεσθαι μέλλει. καὶ ἀποκτεῖναι αὐτὸν οὐκ ἠθέλησε λογισάμενος, ὅτι τὴν τοῦ θεοῦ βουλὴν οὐδεὶς δύναται κωλύσαι, ὄρκον δὲ αὐτὸν ἀπήτησεν, ὅτι, εἰ τῷ θεῷ φίλον 105 βασιλεύειν αὐτόν, οὐ πολεμήσει ποτὲ Οὐανδήλοις. καὶ οὕτως ἀβλαβῆς ἀπολυθεὶς ὁ Μαρκιανὸς ἦλθεν εἰς τὸ Βυζάντιον. χρόνου δὲ ὀλίγου διελθόντος, καὶ Θεοδοσίου τελευτήσαντος, βασιλεὺς ἀνεδείχθη, ὡς προέφημεν. ἐγένετο δὲ χρηστός περὶ πάντας τοὺς ὑπηκόους. ὁ δὲ Ἀττίλας ἐπανίσταται τοῖς βασιλεῦσι Ῥώμης Οὐαλεντινιανῷ, διότι οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ εἰς γυναῖκα τὴν οἰκείαν ἀδελφὴν Ὀνωρίαν· καὶ ἐλθὼν μέχρι πόλεως Αὐρηλιάς, συμπλακεὶς Ἀετίῳ, τῷ στρατηγῷ Ῥωμαίων καὶ ἡττηθεὶς, πλείστους ἀποβαλὼν τῆς δυνάμεως παρὰ Λίγυν ποταμὸν ὑπέστρεψε κατησχυμμένος. ὁ δὲ Μαρκιανὸς τῆς ἐν Λυκία γεγεννημένης αὐτῷ ἀναμνησθεὶς εὐεργεσίας, Τατιανὸν καὶ Ἰούλιον μεταπεμφάμενος πατέρας αὐτοὺς ἀνεκήρυξεν. καὶ τὸν μὲν Τατιανὸν ἔπαρχον ἐποίησε τῆς πόλεως, τῷ δὲ Ἰουλίῳ τὴν τῶν Λυκίων ἐνεχείρισεν ἀρχήν. ἡ δὲ μακαρία Πουλχερία πολλὰς μὲν καὶ ἄλλας ἀνήγειρε τῷ Χριστῷ ἐκκλησίας, ἔξαιρέτως δὲ τὴν ἐν Βλαχέρναις τῆς πανυμνήτου δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου ἐν ἀρχῇ τῆς βασιλείας τοῦ εὐσεβοῦς Μαρκιανοῦ. Λέων δέ, ὁ μακάριος πάπας Ῥώμης, ἔγραψε

Μαρκιανῶ αἰτῶν τὰ τολμηθέντα παρὰ Διοσκόρου καὶ Εὐτυχοῦς ἐν Ἐφέσῳ εἰς τὸν ἅγιον Φλαβιανὸν ζητηθῆναι ἐπὶ οἰκουμενικῆς συνόδου· καὶ ἐκέλευσεν ὁ βασιλεὺς συναχθῆναι πάντας τοὺς ἐπίσκοπους. β'. ιζ'. ι'. γ'. ιδ'. ε'. γ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἢ ἐν Χαλκηδόνι ἀγία τετάρτη γέγονε σύνοδος μηνὶ Ὀκτωβρίῳ, ἰνδικτιῶνι ε' μετὰ ἐνιαυτὸν καὶ μῆνας δύο τῆς ἀναγορεύσεως Μαρκιανοῦ· πάντων δὲ τῶν ἐπισκόπων συνελθόντων ἐν τῷ μαρτυρίῳ τῆς ἀγίας Εὐφημίας καὶ τῆς συγκλήτου, καὶ γυμνασθέντων τὰ ἐπὶ τῆς πρώτης ἰνδικτιῶνος κατὰ Εὐτυχοῦς πραχθέντα καὶ τὰ ἐν Ἐφέσῳ ὑπὸ Διοσκόρου νεωτερισθέντα, ἐγκαλούμενος ὁ Διόσκορος περὶ τούτων ἐπὶ τὴν ἄγνοιαν τῶν πεπραγμένων καταφεύγει καὶ μὴ δυνηθεὶς ἐκφυγεῖν τὸν ἐν τοῖς πραχθεῖσιν ἔλεγχον ἠπορεύτο, 106 καὶ ἡ ἀλήθεια παρεγυμνοῦτο. τότε μὴ ἔχων ἀπολογία κατησχύνθη. οἱ δὲ συνεδρεύσαντες αὐτῷ ἐν τῇ ληστρικῇ συνόδῳ ἤλεγχον αὐτῷ τὴν βίαν καὶ τὴν ἀνάγκην, ἣν ὑπέμειναν παρ' αὐτοῦ, καὶ συγγνώμην τῇ συνόδῳ αἰτήσαντες ἐδέχθησαν· ὧν εἷς ὑπῆρχε καὶ Ἰουβενάλιος, ὁ Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος. ἀπορήσας δὲ ὁ Διόσκορος καὶ μὴ ἔχων ἀπολογία οὐκέτι ἐτόλμησεν ἐμφανισθῆναι τῇ συνόδῳ. τότε ἡ σύνοδος, συμπρόντος καὶ τοῦ βασιλέως Μαρκιανοῦ ἅμα τῇ συγκλήτῳ, ἀπεφώνησαν κατὰ Διοσκόρου καὶ Εὐτυχοῦς, καὶ τούτους καθεῖλαν. ὁ δὲ βασιλεὺς τὸν μὲν Διόσκορον εἰς Γάγγραν ἐξώρισεν, τὴν δὲ σύνοδον ἐπαινέσας εἶπεν· "χάριν μεγίστην ὁμολογῶ τῷ πάντων ἡμῶν θεῷ, ὅτι ἀναιρεθείσης τῆς διχονοίας, εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ὁμολογίαν πάντες συνεληλύθαμεν." καὶ φιλοφρονήσας τοὺς χλ' ἀγίους πατέρας ἀπέλυσεν ἕκαστον εἰς τὰ ἴδια ἐν εἰρήνῃ. ἐχειροτονήθη δὲ Προτέριος ἀντὶ Διοσκόρου ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας. Κόσμου ἔτη εἰς. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη υμεί. Ῥωμαίων βασιλεὺς Μαρκιανὸς ἔτη ς'. γ'. Περσῶν βασιλεὺς Περόζης ἔτη κδ'. α'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Λέων ἔτη κ'. ια'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Ἀνατόλιος ἔτη θ'. δ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἰουβενάλιος ἔτη λη'. ιε'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Προτέριος ἔτη ς'. α'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Μάξιμος ἔτη δ'. δ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Πουλχερία ἢ μακαρία καὶ εὐσεβῆς ἐκοιμήθη ἐν κυρίῳ πολλὰ ποιήσασα κατορθώματα καὶ πάντα τὰ ἑαυτῆς πτωχοῖς καταλείψασα· ἅπερ Μαρκιανὸς πλεῖστα ὄντα προθύμως διέδωκεν. ἔκτισε δὲ ἡ αὐτὴ πολλοὺς εὐκτηρίους οἴκους καὶ πτωχεῖα καὶ ξενῶνας καὶ ξενοτάφια, ἐν οἷς καὶ τὸν ναὸν τοῦ ἀγίου μάρτυρος Λαυρεντίου. τοῦ δὲ Διοσκόρου ἐξορισθέντος καὶ Προτερίου προβληθέντος, οἱ σύμφρονες Διοσκόρου καὶ Εὐτυχοῦς στάσιν μεγίστην ἐποίησαν ἀπειλήσαντες κωλύειν καὶ τὴν σιτοπομπίαν. Μαρκιανὸς δὲ μαθὼν ἐκέλευσεν οὐκ εἰς Ἀλεξάνδρειαν, ἀλλ' εἰς τὸ Πηλούσιον τὸν σῖτον τῆς 107 Αἰγύπτου κατάγεσθαι διὰ τοῦ Νείλου, καὶ οὕτως εἰς τὴν βασιλίδαν πλωτίζεσθαι. ὅθεν Ἀλεξανδρεῖς λιμώξαντες Προτέριον ἤτησαν δεηθῆναι περὶ αὐτῶν τοῦ βασιλέως, καὶ οὕτω τῆς ἀταξίας ἐπαύσαντο. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐκτίσθη τὸ Διοκλητιανοῦ βαλανεῖον ἐν Ἀλεξανδρείᾳ· καὶ Ἀττίλας ἔκαυσε τὴν Ἀκυλίαν πόλιν. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Θεοδόσιος τις μοναχός, ἀνήρ λυμῶν, κατελθὼν δρομαῖος μετὰ τὴν ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ μαθὼν Εὐδοκίαν τὴν αὐγούσταν προσκεῖσθαι Διοσκόρῳ τῷ καθαιρεθέντι ὑπὸ τῆς συνόδου, ἤρξατο καταβοᾶν τῆς συνόδου ὡς τὴν ὀρθὴν διαστρεψάσης πίστιν καὶ συναρπάξει τὴν αὐγούσταν καὶ τοὺς μοναχοὺς, καὶ ταῖς ἰδίαις μαιφονίαις χρησάμενος βαρβαρικῶ τρόπῳ τὸν ἀρχιερατικὸν θρόνον ἀρπάξει, καὶ τοὺς τῆς αὐγούστης ἀνθρώπους ὑπουργοὺς ἔχων ἐπισκόπους χειροτονεῖ κατὰ πόλιν, τῶν ἐπισκόπων ἔτι ὄντων ἐν τῇ συνόδῳ. Σευηριανὸν δέ, τὸν ἐπίσκοπον Σκυθοπόλεως, μὴ ὑπαχθέντα τῇ αὐτοῦ κακοδοξίᾳ τῆς πόλεως ἐξαγαγὼν κατασφάττει καὶ ἐγείρει διωγμὸν κατὰ τῶν μὴ κοινωνούντων αὐτῷ, καὶ πολλοὺς μὲν ἐβασάνισεν, ἄλλους δὲ ἐδήμευσε καὶ ἐτέρων τοὺς οἴκους πυρὶ παρέδωκεν, ὥστε νομισθῆναι τὴν πόλιν ὑπὸ

βαρβάρων έαλωκέναι. απέσφαξε δέ και Άθανάσιον, διάκονον τής άγίας Άναστάσεως, όνειδίσαντα και έλέγξαντα τήν αύτου άθειάν, και τό τούτου άγιον σωμα κατά τήν πόλιν πομπεύσας τοίς κυσί παρέδωκεν. Δόμνος δέ, Άντιοχείας έπίσκοπος, εις τήν έρημον έφυγε και Ίουβενάλιος Ίεροσολύμων. του δέ λυμεώνος Θεοδοσίου έπί κ' μήνας τόν θρόνον Ίεροσολύμων κρατήσαντος, γνούς ό βασιλεύς Μαρκιανός έκέλευσεν αύτόν συλληφθηναι· ό δέ φυγάς ώχετο έπί τό Σιναϊον όρος. τούτου δέ έκποδών γεγονότος και τών ύπ' αύτου χειροτονηθέντων, πάλιν Ίουβενάλιος τόν ίδιον θρόνον απέλαβεν. 108 Άντιοχείας έπίσκοπος Βασίλειος έτη β'. δ'. β'. ιβ'. ε'. ις'. β'. α'. Τούτω τω έτει Ουαλεντινιανός, ό βασιλεύς έν Ρώμη, ύφορώμενος τήν Άετίου του πατρικίου και στρατηγού δύναμιν δολοφονεί τούτον, Ήρακλείου τινός τών έννούχων συμπράξαντος αύτω. ό δέ Άτίλλας εύτρεπίζετο πολεμῆσαι Μαρκιανω μη άνεχομένω τόν φόρον αύτω παρασχέσθαι τόν ύπό Θεοδοσίου ταχθέντα. μεταξύ δέ κόρης εύπρεπούς τινος έρασθείς και τόν πρός αύτήν γάμον έπιτελών οίνωθεις τε σφόδρα και ύπνω βαρηθείς, αίματος άθρόον δια ρινών τε και του στόματος ένεχθέντος, τελευτᾶ τόν βίον. τήν δέ τσοαύτην αύτου δυναστείαν οι παίδες τούτου διαδεξάμενοι και στασιάσαντες πρός άλλήλους διαφθείρονται. οι μέντοι γε κατά τήν έώαν Ρωμαίοι, Μαρκιανου βασιλεύοντος, πάσης άπήλαυον ειρήνης και δικαιοσύνης και εύφροσύνης, και ἦν εκείνα τᾶ έτη κυρίως χρυσᾶ τῆ του βασιλέως χρηστότητι, γαλήνης πάντα έπικεχυμένης τᾶ πράγματα. ε'. γ'. ιγ'. ς'. ιζ'. γ'. β'. Τούτω τω έτει Ουαλεντινιανός, ό τής Ρώμης βασιλεύς, τών μέν όρθών τής έκκλησίας δογμάτων άντελαμβάνετο, πολλῆ δέ τῆ παρανομία έν τῆ έαυτου έκέχητο διαίτη. εύπρεπεστάτη γάρ γυναικί Εύδοξία, τῆ θυγατρί Θεοδοσίου του βασιλέως, συνοικών άλλοτρίαις δαιμονιωδώς έκέχητο, ώμίλει δέ συνεχώς και τοίς τᾶ περιεργα πράττουσιν. διό και αισχίστω παραδίδεται θανάτω. Μαξίμου γάρ, του έπί Θεοδοσίου του μεγάλου τυραννήσαντος, έγγων και όμώνυμος έν τοίς κατά Ρώμην πατρικίσις τελών, ένδον του παλατίου γενόμενος τόν Ουαλεντινιανόν απέσφαξε και τῆ Εύδοξία βία συνεγένετο και τῆς βασιλείας έκράτησεν· δι' ών γάρ τις άμαρτάνει, δι' αύτων και παιδεύεται. έπί τούτοις ἡ Εύδοξία άχθομένη και μηδεμίαν βοήθειαν εκ του Βυζαντίου έσεσθαι αύτῆ λογισαμένη, Θεοδοσίου του πατρός αύτῆς τελευτήσαντος και Πουλχερίας, μεταπέμπεται Γιζέριχον εις Ρώμην παρακαλοῦσα λυτρωθῆναι εκ τῆς του Μαξίμου τυραννίδος. Γιζερίχου δέ στόλω μεγάλω εκπλεύσαντος εις Ρώμην, Μάξιμος φοβηθείς φυγῆ έχρήσατο· οι δέ συνόντες αύτω άνείλον αύτόν βασιλεύσαντα έτος έν. ό δέ Γιζερίχος, μηδενός αύτω άντιστάντος, εισήλθεν 109 εις Ρώμην τῆ τρίτη ήμέρα τῆς σφαγῆς Μαξίμου και λαβών πάντα τᾶ χρήματα και τᾶ τῆς πόλεως θεάματα εις τᾶ πλοια έμβαλών, έν οις ἦσαν κειμήλια όλόχρυσᾶ και διάλιθα έκκλησιαστικά, και σκεύη Έβραϊκά, άπερ ό Ουεσπασιανου Τίτος μετά τήν άλωσιν Ίεροσολύμων εις Ρώμην ἤγαγεν, σὺν τούτοις λαβών και Εύδοξίαν τήν βασιλίσσαν και τᾶς θυγατέρας αύτῆς, εις Άφρικῆν απέπλευσεν· και τήν μέν Εύδοκίαν Όνωρίχω, τω πρωτοτόκω υίω αύτου, συνέζευξεν, τήν δέ Πλακιδιάν άνδρα έχειν μαθών Όλύβριον τόν πατρίκον μετά τῆς μητρὸς έφύλαξεν Εύδοξίας. μαθών δέ τόν Μαξίμου θάνατον Μαϊορίνος έβασίλευσεν έτη β', και μετά αύτόν Άβητος τήν τῆς Ρώμης βασιλείαν εκράτησεν ένιαυτούς β', και μετά τούτον Σευῆρος έτη γ', και μετά τούτους οὐκ έστι βασιλεύς, αλλά Ρεκίμερ έδιοίκει τᾶ πράγματα στρατηγών και μεγάλην περικείμενος δύναμιν. Τω δ' αύτω έτει έτελεύτησεν Εύδοκία έν Ίεροσολύμοις πολλά καταλείψασα ταίς εκκλησίαις. Άντιοχείας έπίσκοπος Μαρτύριος έτη ιγ'. ς'. δ'. ιδ'. ζ'. ιη'. δ'. α'. Τούτω τω έτει εκάη ἡ Ράβεννα, και μετ' όλίγας ήμέρας έσφαγή ό πατρίκιος Ραμίτος εις Κλάσας. και μεθ' ήμέρας κθ' ένικήθη Άμιτος ύπό Ρεμίκου και γέγονεν εις πόλιν Πλακεντίαν εις Γαλλίας. ζ'. ε'. ιε'. η'. ιθ'. ε'. β'. Τούτω τω έτει Μαρκιανός ό

βασιλεὺς ἐτελεύτησε πρὸ ἀ' καλανδῶν Μαΐων· καὶ ἐβασίλευσε Λέων ὁ μέγας. αὐτῷ δὲ τῷ ἔτει ἀνενεώθη ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τὸ Τραϊανὸν βαλανεῖον καὶ ἡ βασιλικὴ ἡ μεγάλη εἰς τὸ Στοιχεῖον. πάνυ δὲ ἦν εὐλαβὴς καὶ φοβούμενος τὸν θεὸν ὁ Μαρκιανός, ὅστις ἐν ταῖς λιταῖς τοῦ Κάμπου πεζὸς ἐξῆι πολλά τοῖς δεομένοις εὖ ποιῶν· ὅθεν τοῦτον ὁρῶν ὁ πατριάρχης Ἀνατόλιος καὶ αὐτὸς οὐκέτι φορεῖω φερόμενος κατὰ τὸ ἔθος ἐλιτάνευεν, ἀλλὰ πεζός. Τούτῳ τῷ ἔτει Τιμόθεος ὁ Ἐλοῦρος μαγγανείᾳ χρησάμενος νυκτὸς ἐν τοῖς κελλίοις τῶν μοναχῶν περιήρχετο, ἐξ ὀνόματος καλῶν 110 ἕκαστον. τοῦ δὲ ἀποκριναμένου ἔλεγεν· "ἐγὼ ἄγγελός εἰμι, καὶ ἀπεστάλην εἰπεῖν πᾶσιν ἀποστῆναι μὲν τῆς κοινωνίας Προτερίου καὶ τῶν ἐν Χαλκηδόνι, Τιμόθεον δὲ τὸν Ἐλοῦρον ἐπίσκοπον προχειρίσασθαι Ἀλεξανδρείας." Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Εὐδοξία, ἡ θυγάτηρ Θεοδοσίου τοῦ βασιλέως, γυνὴ δὲ Οὐαλεντινιανοῦ τοῦ τρίτου, μετὰ μιᾶς θυγατρὸς Πλακιδίας, γυναικὸς Ὀλυβρίου, ἐπανῆλθεν ἐξ Ἀφρικῆς. ἡ γὰρ Εὐδοκία τῷ υἱῷ Γιζερίχῳ Ὀνωρίχῳ ἐζεύχθη καὶ οὐκ ἐπανῆλθεν. Κόσμου ἔτη εἰς. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη υν'. Ρωμαίων βασιλεὺς Λέων ἔτη ιζ'. ἀ'. Περσῶν βασιλεὺς Περόζης ἔτη κδ'. ς'. Ρώμης ἐπίσκοπος Λέων ἔτη κ'. ις'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Ἀνατόλιος ἔτη θ'. θ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἰουβενάλιος ἔτη λη'. κ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Προτέριος ἔτη ς'. ς'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Μαρτύριος ἔτη ιγ'. γ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Λέων ἐβασίλευσεν, Θραξ τῷ γένει, τριβουῖνος τὴν ἀξίαν, μηνὶ Φεβρουαρίῳ, ἰνδικτικῶνι ἰ' στεφθεὶς ὑπὸ Ἀνατολίου τοῦ πατριάρχου. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει σεισμοῦ φοβεροῦ γενομένου ἐν Ἀντιοχείᾳ, σχεδὸν πᾶσα ἡ πόλις κατέπεσεν. ἦλθε δὲ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καμηλοπάρδαλις καὶ ταυρέλαφοι καὶ ἄλλα θηρία. σὺν αὐτοῖς δὲ καὶ Τιμόθεος, ὁ ἐπίκλην Ἐλοῦρος, τὴν Ἀλεξανδρέων πόλιν διετάραττεν. πλήθη γὰρ ἀτάκτων ἀνδρῶν ὠνησάμενος τυραννικῶς τὸν θρόνον Ἀλεξανδρείας ἐκράτησεν, καὶ καθηρημένος ὢν ὑπὸ δύο καθηρημένων χειροτονεῖται. ἐντεῦθεν πάντα τὰ σκάνδαλα ἀνεφύη ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. πάντων γὰρ τῶν τῆς οἰκουμένης ἱερέων τὸν ὄρον τῆς ἐν Χαλκηδόνι συνόδου ἀποδεξαμένων, οὗτος ὁ μιὰς μετὰ λύττης τινὸς ἀσχέτου ταύτην καθύβριζε καὶ χειροτονίας ἐπισκόπων ἐποίει ἀχειροτόνητος ὢν καὶ βαπτίσματα ἐπετέλει πρεσβύτερος μὴ ὢν. ὁ δὲ μακάριος Προτέριος αἰσθόμενος τὴν κατ' αὐτοῦ σκευαζομένην ὑπὸ τοῦ Ἐλοῦρου ἐπιβουλήν δίδωσι τόπον τῇ ὀργῇ καὶ τῷ σεπτῷ προσφεύγει βαπτιστηρίῳ ἐν τῇ πρώτῃ τῆς πασχαλίας ἡμέρᾳ. ὁ δὲ τοῦ Ἀντιχρίστου πρόδρομος 111 μὴ αἰδεσθεὶς μήτε τὴν ἁγίαν ἡμέραν, μήτε τοὺς σεβασμίους τόπους, ἀποστείλας κατασφάζει τὸν ἀνεύθυνον ἀρχιερέα μετὰ καὶ ἄλλων ἐξ τῶν σὺν αὐτῷ. καὶ σχοινίοις περισύραντες τούτου τὸ λείψανον ἀπὸ τῆς ἁγίας ἐξέβαλον κολυμβήθρας, καὶ πομπεύσαντες αὐτὸ κατὰ πᾶσαν τὴν πόλιν ἤκιζον αὐτὸ ἀνηλεῶς· τέλος πυρὶ κατέκαυσαν καὶ τὴν σποδὸν τῷ ἀέρι παρέπεμπον. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἠνέχθη τὸ λείψανον τῆς ἁγίας Ἀναστασίας ἀπὸ τοῦ Σερμίου καὶ κατετέθη ἐν τῷ ναῷ αὐτῆς ἐν τοῖς Δομνίνου ἐμβόλοις. Τιμόθεος δὲ ὁ Ἐλοῦρος τὰ συγγράμματα Κυρίλλου τοῦ μεγάλου μὴ ἐκδοθέντα εὐρῶν ἐνόθευσεν ἐν πολλοῖς τόποις, ὡς ἱστορεῖ Πέτρος, ὁ πρεσβύτερος Ἀλεξανδρείας. Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος Γεννάδιος ἔτη ιγ'. Ἀλεξανδρείας ἐκράτησε ληστικῶς Τιμόθεος ὁ Ἐλοῦρος ἔτη β'. β'. ζ'. ιζ'. ἀ'. κ'. ἀ'. δ'. Τούτῳ τῷ ἔτει μαθὼν Λέων ὁ βασιλεὺς τὸν ἄδικον θάνατον Προτερίου καὶ τὴν τοῦ Ἐλοῦρου ἄθεσμον προαγωγήν, πέμψας Καισάρειον ἐγλωσσοτόμησε καὶ ἀμφοτέρους ἐξώρισεν, ὡς κοινωνήσαντας τῷ φόνῳ Προτερίου· Τιμοθέῳ δὲ τῷ ἀνιέρῳ οὐκ ἐπεξῆλθεν, τὴν ἐπ' αὐτῷ κρίσιν ἐπισκόποις εἰπὼν ἀρμόζειν. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει καὶ Ζήνων ἐζεύχθη Ἀρεάδνῃ, τῇ θυγατρὶ Λέοντος. γ'. η'. ιη'. β'. κβ' β'. ε'. Τούτῳ τῷ ἔτει γράμματα πρὸς τοὺς ἐκάστης ἐπαρχίας ἀπέστειλεν ἐπισκόπους ὁ βασιλεὺς, γράψαι αὐτῷ τὴν οἰκείαν γνώμην ἕκαστον, πότερον εἰ τοῖς

ἐν Χαλκηδόνι ὀρισθεῖσιν ἀρέσκοντο, καὶ περὶ τῆς τοῦ Ἐλοῦρου χειροτονίας τί λέγοιεν; ἐν οἷς καὶ τῷ ἀγίῳ Συμεῶνι τῷ Στυλίτῃ καὶ Βαραδάτῳ μοναχῶ καὶ Ἰακώβῳ θαυματουργῶ, διαμαρτυρόμενος ὡς τῷ θεῷ τῶν ὄλων παρέχειν μέλλοντας τὴν κρίσιν τῶν ἀμφισβητούμενων ποιήσασθαι. οἱ δὲ παμψηφεῖ ὁμοφρόνως 112 κυροῦσι μὲν τὴν ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον ἀγίαν εἶναι, καὶ τὸν ὑπ' αὐτῆς ἐκτεθέντα ὄρον ἀποδέχονται, Τιμοθέου δὲ συμφώνως καταψηφίζονται ὡς φονέως καὶ αἰρετικοῦ. ἐσπούδασε δὲ καὶ Γεννάδιος πρὸς τὸν βασιλέα ἐκδικῆσαι τὰ τολμηθέντα. ἀντεπράττετο δὲ αὐτῷ Ἄσπαρ ὁ Ἀρειανός. ὁ δὲ εὐσεβῆς βασιλεὺς τὸν μὲν Ἐλοῦρον ἐξώρισεν εἰς Γάγγραν, ἔνθα ποτὲ καὶ Διόσκορος, ὁ τούτου διδάσκαλος, ὁ αὐτὸς δὲ κάκεϊ ἤρξατο παρασυναγωγὰς ποιεῖν καὶ ταραχάς, ἃς μαθὼν ὁ βασιλεὺς μετεξώρισεν αὐτὸν ἐν Χερσῶνι. Τιμόθεος δὲ ἄλλος, ὁ ἐπίκλην Λευκός, ὁ καὶ Σαλοφακίαλος, ὀρθόδοξος καὶ ἀγαθὸς ἀνὴρ, ὑπὸ πάντων φιλούμενος ἐχειροτονήθη ἀντ' αὐτοῦ ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Τιμόθεος ὁ Λευκὸς ἔτη ιε'. δ'. θ'. ιθ'. γ'. κγ'. α'. ς'. Τούτῳ τῷ ἔτει Ἰουβενάλιος, ὁ ἀγιώτατος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων, ἐτελεύτησεν, καὶ ἀντ' αὐτοῦ ἐχειροτονήθη Ἀναστάσιος. καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἐκοιμήθη καὶ Συμεῶν ὁ μέγας Στυλίτης, ὁ τῆς μάνδρας, πρῶτος καταδείξας τὴν τοιαύτην ἀρετὴν καὶ σημειοφόρος γενόμενος. ε'. ι'. κ'. δ'. κδ'. β'. ζ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐμπρησμὸς μέγας γέγονεν ἐν Κωνσταντινουπόλει τῇ δευτέρᾳ τοῦ Σεπτεμβρίου μηνός, ἰνδικτιῶνος ιε', ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ νεωρίου καὶ φθάσας ἕως τοῦ ναοῦ τοῦ ἀγίου Θωμᾶ τῶν Ἀμαντίου. Μαρκιανὸς δὲ οἰκονόμος ἀνελθὼν εἰς τοὺς κεράμους τῆς ἀγίας Ἀναστασίας, κατέχων τὸ εὐαγγέλιον εὐχαῖς καὶ δάκρυσιν ἀβλαβῆ τὸν οἶκον διεφύλαξεν. ς'. ια'. κα'. ε'. κε'. γ'. η'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐσφάγη Μαῖορίνος εἰς Ταρτίωνα ὑπὸ Ῥεμικίου πατρικίου, καὶ ἐπήρθη εἰς βασιλέα Σευήρος καὶ Σερπέντιος νύνας Ἰουλίαις. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ζωγράφου τινὸς τὸν σωτήρα γράψαι τολμήσαντος καθ' ὁμοίότητα τοῦ Διὸς ἐξηράνθη ἡ χεὶρ· ὃν ἐξαγορεύσαντα δι' εὐχῆς ἰάσατο Γεννάδιος. φασὶ δὲ τινες τῶν ἱστορικῶν, ὅτι τὸ οὐλον καὶ ὀλιγότριχον σχῆμα ἐπὶ τοῦ σωτήρος οἰκειότερόν ἐστιν. τοῦ δὲ Γενναδίου τῇ νυκτὶ εὐχομένου ἐντὸς τοῦ θυσιαστηρίου, ἰδεῖν λέγεται φάντασμα δαιμονίου, ᾧ καὶ ἐπιτιμήσας ἤκουσεν αὐτοῦ κράζοντος, ὡς αὐτοῦ μὲν ζῶντος ἐνδίδωσιν, μετὰ δὲ θάνατον αὐτοῦ 113 κρατήσῃ πάντως τῆς ἐκκλησίας· ὅπερ δείσας Γεννάδιος πολλὰ ὑπὲρ τούτου τὸν θεὸν ἐδυσώπει. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει καὶ Στούδιος τὸν ναὸν ἔκτισε τοῦ Προδρόμου καὶ μοναχοὺς ἐκ τῆς μονῆς τῶν Ἀκοιμητῶν ἐν αὐτῷ κατέστησεν. καὶ Γρατίσιμος πραιπόσιτος τὸν ναὸν τοῦ ἀγίου Κυριακοῦ ἔξω τῆς Χρυσῆς πόρτης ἔκτισε καὶ ἀπετάξατο ἐν αὐτῷ. Κόσμου ἔτη εἰς ς'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη υς'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Λέων ἔτη ιζ'. ζ'. Περσῶν βασιλεὺς Περόζης ἔτη κδ'. ιβ'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Ἰλαρίων ἔτη ς'. α'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Γεννάδιος ἔτη ιγ'. ς'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἰουβενάλιος ἔτη λη'. κς'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Τιμόθεος ἔτη ιε'. δ'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Μαρτύριος ἔτη ιγ'. θ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Λέων ὁ βασιλεὺς Ζήνωνα τὸν γαμβρὸν στρατηγὸν τῆς ἐώας πάσης πεποίηκε καὶ Βασιλίσκον, τὸν ἀδελφὸν Βερίνης τῆς αὐγούστης, στρατηγὸν τῆς Θράκης. Ζήνων δὲ ἐλθὼν εἰς Ἀντιόχειαν εὗρεν ἐπίσκοπον ἐν αὐτῇ τὸν ἱερὸν Μαρτύριον. Πέτρος δὲ ὁ Κναφεὺς ἠκολούθει τῷ Ζήνωνι πρεσβύτερος ὢν τοῦ ἐν Χαλκηδόνι ναοῦ Βάσσης τῆς μάρτυρος· ὃς καὶ πείσας Ζήνωνα συνεργῆσαι αὐτῷ μισθοῦται τῶν Ἀπολιναρίου τινὰς ὁμοδόξων καὶ θορύβους μυρίους ἐγείρει κατὰ τῆς πίστεως καὶ Μαρτυρίου τοῦ ἐπισκόπου. καὶ ἀναθεματίζει τοὺς μὴ λέγοντας τὸν θεὸν σταυρωθῆναι, καὶ σχίσας τὸν λαὸν Ἀντιοχείας προστίθησιν ἐν τῷ τρισαγίῳ ὕμνῳ τό· "ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς." ὅπερ ἕως σήμερον ἔκτοτε καιροῦ παρὰ τοῖς Θεοπασχίταις ἐκράτησε λέγεσθαι. Μαρτύριος δὲ πρὸς Λέοντα τὸν βασιλέα παρεγένετο, καὶ

ἀπεδέχθη μετὰ πολλῆς τιμῆς σπουδῆ Γενναδίου ἐπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως. ἐπανελθὼν δὲ εἰς Ἀντιόχειαν καὶ εὐρῶν τοὺς λαοὺς στασιάζοντας καὶ Ζήνωνα τούτοις συμπράττοντα ἐπ' ἐκκλησίας τῆ ἐπισκοπῆ ἀπετάξατο εἰπὼν· "κλήρω ἀνυποτάκτω, καὶ λαῶ ἀπειθεῖ, καὶ ἐκκλησίᾳ ἐρρυπωμένη ἀποτάττομαι, φυλάττων ἑαυτῷ τὸ ἀξίωμα τῆς ἱερωσύνης." τούτου δὲ ὑποχωρήσαντος, Πέτρος ὁ Κναφεὺς τῷ θρόνῳ Ἀντιοχείας ἐπεπήδησεν, χειροτονήσας εὐθὺς Ἰωάννην 114 Ἀπαμείας ἐπίσκοπον ἀπὸ καθαιρέσεως ὄντα. γνοὺς δὲ ταῦτα Γεννάδιος, ἅπαντα τῷ βασιλεῖ ἀνατίθεται· καὶ κελεύει Πέτρον τὸν Κναφέα ἐξορισθῆναι. ὅπερ ἀκούσας Πέτρος φυγῆ τὴν ἐξορίαν διέφυγεν· ψήφῳ δὲ κοινῇ Ἰουλιανὸς τις ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας προεχειρίσθη. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει μετετέθη ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὁ προφήτης Ἐλισσαῖος πρὸ ε' ἰδῶν Μαΐων ἐν τῇ μονῇ Παύλου τοῦ Λεπροῦ. λεπρὸν γὰρ ἴασατο καὶ λεπρὸν ἐποίησε καὶ εἰς τὰ τοῦ Λεπροῦ ἐτέθη. η'. ιγ'. β'. ζ'. κζ'. ε'. ι'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐκτίσθη τὸ τετράστων τοῦ ἁγίου Ἰωάννου ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ τὸ ἁγιαστήριον· καὶ Ἐπτάβιζος τὸ δημόσιον βαλανεῖον ἀπεδόθη τῇ πόλει. τούτοις δὲ τοῖς χρόνοις καὶ Δανιὴλ ὁ Στυλίτης ἐν τῷ Ἀνάπλω τῷ στύλῳ ἐπέβη, ἀνὴρ θαυμάσιος. Ἰωάννης δὲ ὁ ὑπατικός, ὁ ἐπίκλην τῶν Βιγκομάλου, δυσωπήσας Βασιανὸν τὸν ὄσιον παρ' αὐτῷ ὡς μοναχὸς ἐτέτακτο. προήρχετο δὲ αἰὶ ἐν τῷ παλατίῳ εἰς τῶν συγκλητικῶν. καὶ ἀναχωρῶν μέχρι τῆς μονῆς τῶν Βασιανοῦ ὡς ὑπατικός ὠψικεύετο· ἔνδον δὲ γενόμενος εὐθὺς μοναδικὴν σισύραν περιβαλλόμενος μαγειρείου καὶ σταύλου καὶ τῶν παραπλησιῶν τὴν διακονίαν ἐπλήρου. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Ἀνθιμος καὶ Τιμοκλῆς οἱ τῶν τροπαρίων ποιηταί, ἐγνωρίζοντο. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει κατὰ πρεσβείαν τῆς συγκλήτου Ῥώμης ἀπέστειλε Λέων ὁ βασιλεὺς Ἀνθίμιον, τὸν γαμβρὸν Μαρκιανοῦ τοῦ προβασιλεύσαντος, βασιλέα ἐν Ῥώμῃ, ἄνδρα χριστιανικώτατον καὶ εὐσεβῶς τὴν βασιλείαν ἰθύνοντα ἔτη ς Κόσμου ἔτη εἰς. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη υνῆ. Ῥωμαίων βασιλεὺς Λέων ἔτη ιζ'. θ'. Περσῶν βασιλεὺς Περόζης ἔτη κδ'. ιδ'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Ἰλαρίων ἔτη ς'. γ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Γεννάδιος ἔτη ιγ'. η'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἰουβενάλιος ἔτη λη' κη'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Τιμόθεος ἔτη ε'. ς'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Μαρτύριος ἔτη ιγ'. ια'. 115 Τούτῳ τῷ ἔτει σημεῖον ἐφάνη ἐν τῷ οὐρανῷ, νεφέλη ὡσπερ σάλπιγγος ἐκτύπωμα ἔχουσα ἐπὶ ἡμέρας μ' καθ' ἑσπέραν. ι'. ιε'. δ'. θ'. κθ'. ζ'. ιβ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐστράτευσεν Ἀλεξάνδρεια ἄνδρας τρισχιλίους, καὶ ὁ μέγας λάκκος ἐκτίσθη εἰς τὰ Ἰωάννου καὶ τὰ δύο βαλανεῖα, ἡ Ὑγεία καὶ ἡ Ἰασις· καὶ ὁ ποταμὸς ὠρύχθη ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἀπὸ τῆς Χερσαίου ἕως τοῦ Κοπρεῶνος. ια'. ις'. ε'. ι'. λ'. η'. ιγ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Ἰσοκάσιος ὁ κυαίστωρ, Ἀντιοχεὺς καὶ φιλόσοφος, διεβλήθη τῷ βασιλεῖ ὡς Ἕλληνας· καὶ ἐκέλευσεν ὁ βασιλεὺς ἐξετασθῆναι αὐτὸν παρὰ τῷ ἐπάρχῳ τῶν πραιτωρίων ἐν Κωνσταντινουπόλει. ἐνεχθέντος δὲ αὐτοῦ ἐν τῷ Ζευξίπῳ δεδεμένου ὀπισθάγκωνα, ἔφη πρὸς αὐτὸν Πουσαῖος ὁ ἑπαρχος· "ὄρᾳς ἑαυτόν, Ἰσοκάσιε, ἐν ποίῳ σχήματι καθέστηκας;" ὁ δὲ εἶπεν· "ὄρῳ, καὶ οὐ ξενίζομαι· ἄνθρωπος γὰρ ὢν ἀνθρωπίναις ἐνέπεσα συμφοραῖς· ἀλλὰ δίκασον ἐπ' ἐμοί, ὡς ἐδίκασες σὺν ἐμοί." καὶ ταῦτα ἀκούσας ὁ δῆμος εὐφῆμησε τὸν βασιλέα. καὶ μαθὼν ὁ βασιλεὺς ἐχάρη καὶ ἀπέλυσεν αὐτὸν εἰς τὴν ἰδίαν χώραν. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Ἰουλιανὸς ἔτη ς'. ιβ'. ιζ'. ς'. ια'. λα'. θ'. α'. Τούτῳ τῷ ἔτει Λέων ὁ βασιλεὺς κατὰ Γιζερίχου, τοῦ τῶν Ἄφρων κρατοῦντος, στόλον μέγαν ἐξοπλίσας ἀπέστειλεν. ὁ γὰρ Γιζερίχος μετὰ τὴν τελευταίαν Μαρκιανοῦ πολλὰ δεινὰ ἐνεδείξατο ἐν ταῖς ὑπὸ τὴν τῶν Ῥωμαίων βασιλείαν χώραις ληϊζόμενος καὶ αἰχμαλωτίζων πολλοὺς καὶ τὰς πόλεις κατασκάπτων. ὅθεν ζήλω κινηθεὶς ὁ βασιλεὺς ἐκ πάσης τῆς ἀνατολικῆς θαλάσσης ῥ' χιλιάδας πλοίων ἀθροίσας καὶ στρατῶν καὶ ὄπλων ταύτας πληρώσας κατὰ Γιζερίχου ἀπέστειλεν. φασὶ γὰρ αὐτὸν ἀτ' κεντηνάρια

δεδαπανηκέναι χρυσίου ἐν τούτῳ τῷ στόλῳ. στρατηγὸν δὲ καὶ ἔξαρχον τοῦ στόλου κατέστησε Βασιλίσκον, τὸν Βερίνης τῆς ἀγούστης ἀδελφόν, τῆς ὑπάτου τιμῆς ἤδη μετασχόντα καὶ Σκύθας πολλάκις νικήσαντα ἐν 116 τῇ Θράκῃ. ὃς δὴ, συνδραμούσης αὐτῷ καὶ ἐκ τῆς ἐσπερίου οὐκ ὀλίγης δυνάμεως, συμπλακείς εἰς ναυμαχίας πολλάκις τῇ Γιζερίχου * μετὰ τῶν νηῶν τῷ βυθῷ παραδούς, εἶτα καὶ αὐτὴν ἠδυνήθη Καρχηδόνα κρατήσαι. ὕστερον δὲ δώροις ὑπὸ Γιζερίχου καὶ πλείστοις χρήμασι δελεασθεὶς ἐνέδωκε καὶ ἠττήθη ἐκὼν, ὡς Περσικὸς ἰστόρησεν ὁ Θραῆξ. φασὶ δὲ τινες, ὅτι Ἄσπαρ καὶ Ἀρδαβούριος, Ἀρειανοῖδόντες καὶ εἰς βασιλείαν ἐλθεῖν διὰ τοῦτο μὴ δυνάμενοι, κουράτορα αὐτῶν ὄντα Λέοντα βασιλέα πεποίηκαν, αὐτοὶ προσδοκῶντες διοικεῖν τὸ βασίλειον. τοῦ δὲ βασιλέως μὴ καταδεδεγμένου τοῦτο, ἠγωνίζοντο διαστρέφειν τὰ ὑπ' αὐτοῦ καλῶς διοικούμενα καὶ Βασιλίσκῳ συνέθεντο δοῦναι τὴν βασιλείαν, εἰ προδώσει τὸν τοῦ βασιλέως στόλον τε καὶ λαὸν τῷ Γιζερίχῳ, Ἀρειανῶ ὄντι καὶ ὁμόφρονι αὐτῶν. καὶ τούτου χάριν προδεδωκέναι τὸν Βασιλίσκον φασίν. τότε Γιζερίχος τεχνασάμενος σκάφη τῶν πολεμίων τινὸς ὕλης ἐμπλήσας καυστικῆς, νυκτὸς ἐπιστὰς καὶ τῶν Ῥωμαίων ἀφυλάκτως ὑπνούντων, ταύτας ἐπαφῆκεν ἀπὸ τῆς χέρσου μετὰ πνεύματος ἀπογείου κατὰ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ στόλου. καὶ καταφλέγουσι μὲν πολλὰ τῶν σκαφῶν, τὰ δὲ ἄλλα τὸν κίνδυνον φεύγοντα εἰς Σικελίαν ἐπανῆλθον. τότε λοιπὸν καὶ ὁ Βασιλίσκου δόλος ἠλέγχθη μηδένα λαθῶν τοῦ στρατοπέδου. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Πατρίκιος, ὁ υἱὸς Ἄσπαρος, ὃν καίσαρα ὁ βασιλεὺς Λέων πεποίηκε διὰ τὸ ἐλκῦσαι τὸν Ἄσπαρα ἐκ τῆς Ἀρειανικῆς δόξης καὶ εὐνοεῖν τῷ βασιλεῖ, παρεγένετο ἐν Ἀλεξανδρείᾳ μετὰ μεγάλης φαντασίας, ἐν ᾧ ἔστερεώθη τὸ Κορεῖον βαλανεῖον. Ῥώμης ἐπίσκοπος Σιμπλίκιος ἔτη ιδ'. ιγ'. ιη'. α'. ιβ'. λβ'. ι'. β'. Τούτῳ τῷ ἔτει Λέων ὁ βασιλεὺς Ζήνωνα, τὸν στρατηλάτην τῆς ἐώας καὶ γαμβρὸν αὐτοῦ, ἀπέστειλεν ἐν τῇ Θράκῃ ἐπὶ τινα χρεῖαν πολεμικὴν κελεύσας παραδοῦναι αὐτῷ στρατὸν ἐκ τῶν ἰδίων πρὸς συμμαχίαν. οἱ τινες κατὰ παραίνεσιν Ἄσπαρος μικροῦ δεῖν τὸν Ζήνωνα διεχειρίζοντο, εἰ μὴ προγνοῦς τὴν ἐπιβουλήν εἰς Σερδικὴν ἀπεσώθη φυγῶν, πόλιν τῆς Θράκης. ἐκ τούτου ὑποπτος γίνεται Ἄσπαρ Λέοντι τῷ βασιλεῖ. 117 ιδ'. ιθ'. β'. ιγ'. λγ'. ια'. γ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἀπέστειλε Λέων ὁ βασιλεὺς κατὰ Γιζερίχου Ἡράκλειον τὸν Ἐδεσηνόν, υἱὸν Φλώρου τοῦ ἀπὸ ὑπάτων, καὶ Μάρσον Ἰσαυρον, ἄνδρας δραστηρίους, καὶ στρατὸν ἐξ Αἰγύπτου καὶ Θηβαΐδος καὶ τῆς ἐρήμου. οἱ τινες προσπεσόντες ἀδοκῆτως τοῖς Οὐανδήλοις Τρίπολιν τε καὶ ἄλλας παρεστήσαντο πόλεις τῆς Λιβύης πολλάς καὶ πλέον τῆς Βασιλίσκου ναυμαχίας ἠνίασαν τὸν Γιζερίχον, ὥστε παρασκευάσαι αὐτὸν περὶ εἰρήνης πρεσβεύσασθαι πρὸς Λέοντα τὸν βασιλέα· καὶ ταύτης τυγχάνει παρὰ Λέοντος χρήζοντος τότε Βασιλίσκου καὶ Ἡρακλείου καὶ Μάρσου εἰς τὴν κατὰ Ἄσπαρος ἐπιβουλήν. ὑποπτος γάρ, ὡς προέφη, γενόμενος τῷ βασιλεῖ ὁ Ἄσπαρ καὶ πολλὴν περικείμενος δύναμιν δόλῳ παρὰ τοῦ βασιλέως φονεύεται μετὰ βραχὺ σὺν τοῖς αὐτοῦ παισίν, Ἀρδαβουρίῳ καὶ Πατρικίῳ, ὃν καίσαρα ὁ βασιλεὺς πεποίηκε πρότερον, ἵνα τὴν Ἄσπαρος εὐνοίαν ἔχη. Κόσμου ἔτη εἰξδ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη υξδ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Λέων ἔτη ιζ'. ιε'. Περσῶν βασιλεὺς Περόζης ἔτη κδ'. κ'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Σιμπλίκιος ἔτη ιδ'. γ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Ἀκάκιος ἔτη ιζ'. α'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἰουβενάλιος ἔτη λη'. λδ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Τιμόθεος ἔτη ιε'. ιβ'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Ἰουλιανὸς ἔτη ς'. δ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Ἄσπαρος καὶ Ἀρδαβουρίου καὶ Πατρικίου, τῶν νυῖων αὐτοῦ, φονευθέντων ὑπὸ Λέοντος, Ὁστρύς, ὁ ὑπασπιστὴς Ἄσπαρος, καὶ Θευδέριχος, ὁ Τριαρίου παῖς, τῆς δὲ Ἄσπαρος γαμετῆς ἀδελφός, ἐπῆλθε μετὰ δυνάμεως τῇ πόλει τοὺς πεφονευμένους ἐκδικῆσαι· καὶ εἰ μὴ προλαβῶν ὁ Βασιλίσκος ἐκ τῆς ἀπὸ Σικελίας ἐπανόδου, καὶ Ζήνων ἀπὸ Χαλκηδόνας, ὃς ἦν ἐκεῖ

τὸν Ἄσπαρος ἀναμένων φόνον, ἐβοήθησαν τῇ πόλει καὶ διέσπειραν τοὺς ἐπαναστάντας, πολὺς ἂν ἐγένετο τοῖς πράγμασι τάραχος. ὁ δὲ νεώτατος Ἄσπαρος παῖς Ἀρμενάρικος ὑποκλαπεῖς γνώμη τοῦ Ζήνωνος ἐκφεύγει σταλεῖς ἐν Ἰσαυρίᾳ καὶ νόθου Ζήνωνος παιδὸς γαμβρὸς καθίσταται, 118 ὃς μετὰ τὴν Λέοντος τελευτὴν ἐπανελθὼν εἰς τὸ Βυζάντιον μέχρι τέλους εὐδαιμόνως ἐβίω. ἐν Ἰταλίᾳ δὲ Ῥεκίμερ ὁ στρατηγός, οὗ καὶ πρῶην ἐμνήσθη, γαμβρὸς δὲ Ἀνθεμίου, τοῦ εὐσεβῶς ἐν Ῥώμῃ βασιλεύσαντος, ἐπανίσταται τῷ ἰδίῳ κηδεστῇ. καὶ πολέμου κρατοῦντος τὴν χώραν, λιμώττουσιν οὕτως αἱ τοῦ βασιλέως δυνάμεις, ὡς καὶ βυρσῶν καὶ ἄλλων ἀηθῶν ἄψασθαι βρωμάτων, αὐτὸν δὲ τὸν βασιλέα Ἀνθέμιον ἔβδομον ἔτος ἔχοντα τῆς ἀρχῆς ἀναιρεθῆναι. τὸ τηρικαῦτα Λέων διὰ τοὺς ἔτι συνεστῶτας ἐν Ῥώμῃ θορούβους Ὀλυβρίον, τὸν τῆς Πλακιδίας σύζυγον, ἐκπέμπει τῇ Ῥώμῃ καὶ ἀναγορεύει τοῦτον αὐτοκράτορα. ὁ δὲ Ῥεκίμερ μετὰ τὴν Ἀνθεμίου σφαγὴν τρεῖς μῆνας μόνους διαζήσας νόσω τελευτᾷ, συναπελθόντος αὐτῷ Ὀλυβρίου ἀρρωστία σωματικῇ. τούτων δὲ τελευτησάντων, Μαῖορίνος τὴν βασιλείαν διεδέξατο, ἀνὴρ φρενήρης καὶ πολέμων ἔμπειρος. οὗτος τὰς πόλεις ὑπὸ Γιζερίχου πεπορθημένας εὐρῶν εἰσέβαλεν εἰς Λιανήν, καὶ καταλαβὼν τὴν Λιγουριάν φοβερὸς τοῖς Οὐανδήλοις ὤφθη· καὶ μέλλων τὴν νίκην ἀναδήσασθαι, ἐν τῷ μεταξὺ νόσω δυσεντερίας ληφθεὶς ἐτελεύτησεν. ὁ δὲ στρατηγός * διαβὰς Πάτμον ἀπεσώθη. ἐν τούτοις οὖν ἀσχολουμένων τῶν περὶ Γιζερίχον, ἡ νήπιος Εὐδοκία καὶ Θεοδοσίου ἐγγόνη δέκα ἕξ χρόνους ἐν τῇ Ἀφρικῇ ποιήσασα μετὰ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς Ὀνωρίχου καὶ παῖδα ἕξ αὐτοῦ Ἰλδέριχον γεννήσασα, δυσφοροῦσα κατὰ τοῦ ἀνδρὸς ὡς Ἀρειανοῦ ὄντος, ἄδειαν εὐροῦσα καὶ φυγῇ χρησαμένη ἤλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ προσκυνήσασα τοὺς σεβασμίους τόπους καὶ ἀσπασαμένη τὸν τάφον Εὐδοκίας, τῆς ἑαυτῆς μάμμης, ὀλίγας ἡμέρας διατρίψασα ἐν τῇ ἁγίᾳ πόλει ἐτελεύτησεν ἐν εἰρήνῃ, πάντα τὰ αὐτῆς καταλείψασα ἐν τῇ ἁγίᾳ Ἀναστάσει, παραθεμένη καὶ Βοῦρκον σὺν τοῖς τέκνοις αὐτοῦ τῷ ἀρχιεπισκόπῳ Ἱεροσολύμων, ὡς συνεργῶ αὐτῆς γενομένῳ καὶ πιστῷ εἰς τὸ ἐκφυγεῖν Ὀνωρίχον Ἀρειανόν, τὸν ἄνδρα αὐτῆς. 119 Κόσμου ἔτη εἰξέ. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη υξέ. Ῥωμαίων βασιλεὺς Λέων ἔτη ιζ'. ις'. Περσῶν βασιλεὺς Περόζης ἔτη κδ'. κα'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Σιμπλικίος ἔτη ιδ'. δ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Ἀκάκιος ἔτη ιζ'. β'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἰουβενάλιος ἔτη λη'. λε'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Τιμόθεος ἔτη ιε'. ιγ'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Ἰουλιανὸς ἔτη ς'. ε'. Τούτῳ τῷ ἔτει Λέων ὁ βασιλεὺς Λέοντα, τὸν Ζήνωνος υἱὸν καὶ Ἀρεάδνης τῆς ἰδίας θυγατρὸς, τὸν ἑαυτοῦ ἔγγονα, στέψας βασιλέα ἀνηγόρευσεν. μετὰ δὲ τὸν Ὀλυβρίου θάνατον καὶ Ῥεκίμερ καὶ Μαῖορίνου, Γλυκέριος Ἰταλίας ἀναγορεύεται βασιλεύς, ἀνὴρ οὐκ ἀδόκιμος, ὃν εἴ μῆνας κρατήσαντα Νεποτιανὸς Δαλμάτης ἐκβάλλει τῆς ἀρχῆς καὶ βασιλεύει καὶ αὐτὸς χρόνον ὀλίγον, Ὀρέστου τινὸς ἐκβαλόντος αὐτόν, ὃν οἰκεῖος παῖς Ῥώμυλος, ἐπίκλην Αὐγούστουλος, διαδεξάμενος καὶ δύο μόνους ἄρξας ἐνιαυτοὺς αὐτοκράτωρ τῆς ἐν Ἰταλίᾳ βασιλείας καθίσταται μετὰ ατγ' ἔτη τοῦ Ῥωμύλου, τοῦ τὴν Ῥώμην κτίσαντος, βασιλείας. καὶ σημειωτέον, ὡς ἀπὸ Ῥωμύλου ἡ τῆς ἑσπέρας ἀκμάσασα βασιλεία πάλιν ἐπὶ Ῥώμυλον μετὰ τοσοῦτους ἐπαύσατο χρόνους, Ὀδοάκρου λοιπὸν Γότθου μὲν τὸ γένος, ἐν Ἰταλίᾳ δὲ τραφέντος, χειρωσαμένου δυνάμει βαρβαρικῇ τὴν ἀρχὴν· ὃς τὴν τοῦ Ῥηγὸς ἑαυτῷ περιθέμενος προσηγορίαν πᾶσαν ἀρχὴν κατὰ τὸν πάτριον νόμον τοῖς Ῥωμαίοις προχειρισάμενος ἐπὶ ἰ' χρόνους τῆς ἀρχῆς ἐκράτησεν. ὥκει δὲ ἐν Ῥαβέννῃ τῇ πόλει τῆς Ἰταλίας παρὰ τὴν θάλασσαν εὐδαίμονα οὖσαν καὶ καλὴν. ιζ'. κβ'. ε'. γ'. λς'. ιδ'. ς'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἡ κόνις κατῆλθε πυρακτούντων τῶν νεφῶν προφανέντων, ὡς πάντας νομίζειν, ὅτι πῦρ βρέχει. καὶ πάντες ἔτρεμον λιτανεύοντες. ἐπὶ δὲ παλαιστῆς ὕψους ἐτέθη ἐν τοῖς κεράμοις, καὶ πάντες ἔλεγον, ὅτι

πῦρ ἦν καὶ ἐσβέσθη καὶ γέγονε κόνις τῇ τοῦ θεοῦ φιλανθρωπία. 120 Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Λέων ὁ βασιλεὺς ἐν Βυζαντίῳ ἀρρωστήσας τελευτᾷ, Λέοντα, τὸν Ζήνωνος υἱὸν καὶ Ἀρεάδνης, νήπιον ἔτι ὄντα βασιλέα προχειροτονήσας κατέλιπε μηνὶ Ἰαννουαρίῳ, ἰνδικτικῶνι β', καὶ τῷ Φεβρουαρίῳ μηνὶ ἔστειψε Ζήνωνα τὸν ἴδιον πατέρα ἐν τῷ καθίσματι τοῦ ἵπποδρομίου, Βερίνης καὶ Ἀρεάδνης συναραμένων αὐτῷ. δέκα δὲ μόνους μῆνας τοῦ μικροῦ Λέοντος συμβασιλεύσαντος τῷ ἰδίῳ πατρὶ Ζήνωνι νόσῳ τελευτᾷ, καὶ βασιλεύει μόνος Ζήνων ἔτη ιζ' καὶ μῆνας β', συναριθμουμένων καὶ τῶν κ' μηνῶν τοῦ Βασιλίσκου τῆς τυραννίδος. χαλεπῶς δὲ ὁ Ζήνων μεταχειρισάμενος τὴν ἀρχήν, ἐν προοιμίῳ Μεσοποταμίαν μὲν Σαρακηνοί, Θράκην δὲ κατέδραμον Οὐννοι σφόδρα τοῖς πράγμασι λυμαινόμενοι, τοῦ βασιλέως ἡδοναῖς ἀτόποις καὶ πράξεσιν ἀδίκους σχολάζοντος. Κόσμου ἔτη εἰξζ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη υξζ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ζήνων ἔτη ιζ'. α'. Περσῶν βασιλεὺς Περόζης ἔτη κδ'. κγ'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Σιμπλίκιος ἔτη ιδ'. ς'. Κωνσταντίν. ἐπίσκοπος Ἀκάκιος ἔτη ιζ'. δ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἰουβενάλιος ἔτη λη'. λζ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Τιμόθεος ἔτη ιε'. ιε'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος λθ'. Πέτρος τὸ α' ἔτη γ'. α'. Τούτῳ τῷ ἔτει Λέων ὁ μικρὸς δέκα μόνους μῆνας συμβασιλεύσας Ζήνωνι τῷ ἰδίῳ πατρὶ καὶ προελθὼν ὡς ὑπάτος ἐτελεύτησεν, καὶ μόνος ἐκράτησε τῆς βασιλείας ὁ Ζήνων. Βασιλίσκος δέ, ὁ Βερίνης ἀδελφός, πενθερᾶς Ζήνωνος, ἐν Ἡρακλείᾳ διατρίβων τῆς Θράκης, συνεργούσης αὐτῷ καὶ Βερίνης καὶ τινῶν τῆς συγκλήτου, ἐστασίασε κατὰ Ζήνωνος· ὃν φοβηθεὶς ὁ Ζήνων σὺν Ἀρεάδνῃ τῇ ἰδίᾳ γαμετῇ καὶ χρήμασιν ἱκανοῖς φεύγει εἰς Ἰσαυρίαν κατὰ τι φρούριον ἰσχυρὸν Οὐρβά καλούμενον, εἷς τε Σβίδην ἐκεῖθεν μετέστη * δι' αἰτίαν ταύτην μετὰ τῆς γυναικὸς Ἀρεάδνης, Ἰλλου καὶ Τροκούνδου πολιορῶντων αὐτὸν εὐνοία τέως τῇ Βασιλίσκου. Βασιλίσκος δὲ ἐν τῷ Κάμπῳ ἀνηγορεύθη βασιλεὺς, Μάρκον τε τὸν υἱὸν καίσαρα ἐποίησε καὶ Ζηνωδίαν τὴν ἑαυτοῦ γαμετὴν ἀγούσταν ἔστειψεν· καὶ εὐθέως κατὰ τῆς πίστεως παρετάξατο, Ζηνωδίας μάλιστα παρορμώσης αὐτὸν εἰς τοῦτο. Τιμόθεον δὲ τὸν Ἐλοῦρον ἀνεκαλέσατο διὰ τύπου, καὶ Πέτρον τὸν Κναφέα κρυπτόμενον ἐν τῇ μονῇ τῶν Ἀκοιμήτων, καὶ ὅσοι ἄλλοι ἐχθροὶ τῆς ἀγίας ἐν Χαλκηδόνι συνόδου ἐπαρρησιάζοντο κατὰ τῆς ἀληθείας. ὁ δὲ Ἐλοῦρος συναγαγὼν ἀτάκτους Ἀλεξανδρεῖς ἐνδημοῦντας ἐν Βυζαντίῳ, ἐκ τοῦ παλατίου λιτανεύων ἦλθεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἐποχούμενος ὄνῳ. ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν λεγομένην Ὀκτάγωνον, πτωθεὶς συνετρίβη τὸν πόδα, καὶ μετ' αἰσχύνης ἀνέστρεψεν. Βασιλίσκος δὲ τοῦτον εἰς Ἀλεξάνδρειαν μετὰ τύπων κατὰ τῆς συνόδου ἐξέπεμψεν, καὶ Πέτρον Κναφέα εἰς Ἀντιόχειαν, κατὰ τῆς ἀληθείας ἐνισχύσας ἀμφοτέρους. Τιμόθεος δὲ ὁ Σαλοφακίαλος, ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας, μαθὼν Τιμόθεον τὸν Ἐλοῦρον παραγενέσθαι ὑπεχώρησεν ἐν τοῖς μοναστηρίοις τοῦ Κανώπου, ὧν ἐγεγόνει καὶ τῆς ἀσκήσεως. πολλοὺς δὲ κακώσας ὁ Ἐλοῦρος Τιμόθεον βλάψαι οὐκ ἴσχυσε διὰ τὸ ὑπὸ πάντων ἀγαπᾶσθαι αὐτόν. εἰσερχομένῳ δὲ τῷ Ἐλούρῳ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐπεφώνουν τὸ αἰσχρὸν ἐκεῖνο οἱ σπουδασταὶ αὐτοῦ· "ἐψώμισας τοὺς ἐχθρούς σου, ὁ πάπας." ὁ δὲ ἀνίερος ἀντεφώνει. "ναί· ὄντως ἐψώμισα." οὗτος ὁ δυσσεβὴς καὶ τὴν ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον ἀνεθεμάτισεν. Ἰουλιανὸς δέ, ὁ ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας, τέθηκεν ἀπὸ λύπης τῶν γινομένων. Πέτρος δὲ ὁ Κναφεὺς καταλαβὼν τὸν θρόνον εἰς ἀναθέματα καὶ ταραχὰς ἐχώρησεν. ὅθεν φόνοι καὶ ἀρπαγαὶ διὰ τὴν προσθήκην τοῦ τρισαγίου γεγόνασιν. Βασιλίσκος δὲ τύπῳ γενικῶ τὴν ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον ἐξέβαλεν, καὶ Ἀκάκιον τὸν Κωνσταντινουπόλεως κελεύσας τὸ αὐτὸ ποιῆσαι. ἀλλ' ἡ πόλις ἅπασα σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις εἰς τὴν ἐκκλησίαν κατὰ Βασιλίσκου συνελθοῦσα τοῦτο ἐκώλυσε. Ἀκάκιος δὲ μελανειμονήσας τὸν θρόνον καὶ τὸ θυσιαστήριον μελανοῖς ἡμφίασεν.

Δανιήλ δὲ ὁ μέγας ἀποβάς τοῦ στύλου δι' ἔνθεον ζῆλον Ἀκακίῳ τέως καὶ τῷ λαῷ 122 συνεκκλησίασεν. Περόζης δὲ ἐπεστράτευσε κατὰ τῶν Νεφθαλιτῶν Οὐννων, καὶ τρέψας αὐτοὺς ἐδίωκεν. αὐτοὶ δὲ ἐν στενοῖς τόποις τὴν φυγὴν ποιούμενοι κατ' ὀλίγον ἐν τοῖς ὄρεσιν, δεξιᾷ τε καὶ ἀριστερᾷ ὑποχωροῦντες, ἐξοπίσω τούτων γεννηθέντες ἀφυλάκτους αὐτοὺς ἀπέκλεισαν. στενωθεὶς δὲ Περόζης ἠτέιτο εἰρήνην. ὁ δὲ τῶν Νεφθαλιτῶν βασιλεὺς οὐ πρότερον τοῦτο ποιῆσαι, πρὶν πεσῶν τοῦτον προσκυνήση καὶ ὄρκους πληροφόρησεν, μηκέτι κατὰ Νεφθαλιτῶν στρατεῦσαι. ὁ δὲ τῆ βία συνεχόμενος τοῦτο δρᾶσαι ἠναγκάσθη καὶ ἐν πολλῇ ἀτιμίᾳ ὑπέστρεψεν. ὅθεν μὴ φέρων τὴν αἰσχύνην πάλιν κατ' αὐτῶν ἐστράτευσε τοὺς ὄρκους ἀθετήσας. Κόσμου ἔτη εἴρη. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη υἱή. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ζήνων ἔτη ιζ'. β'. Περσῶν βασιλεὺς Περόζης ἔτη κδ'. κδ'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Σιμπλίκιος ἔτη ιδ'. ζ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Ἀκάκιος ἔτη ιζ'. ε'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἰουβενάλιος ἔτη λη'. λη'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκ. Τιμόθεος ὁ Ἐλουῦρος ἔτη β'. α'. Ἀντιοχείας ἐπίσκ. Πέτρος ὁ Κναφεὺς ἔτη γ'. β'. Τούτῳ τῷ ἔτει τοῦ κλήρου καὶ τῶν μοναχῶν Κωνσταντινουπόλεως ὑπερμαχούντων τῆς ἀγίας ἐν Χαλκηδόνι συνόδου, φοβηθεὶς Ἀκάκιος τὰ πλήθη ὁμοφρονεῖν αὐτοῖς ὑπεκρίνατο· ὅθεν ἐπὶ ἄμβωνος κατὰ Βασιλίσκου καὶ Ζήνωνος προσεφώνει. Βασιλίσκος δὲ μαθὼν ταῦτα καὶ φοβηθεὶς τὸ θερμὸν τοῦ λαοῦ τῆς πόλεως ἐξῆλθεν, κελεύσας τῇ συγκλήτῳ μηδένα συντυχεῖν Ἀκακίῳ· ἔμελλε γὰρ ὁ λαὸς ἐμπυρίζειν τὴν πόλιν. Δανιήλ δέ, ὁ θαυμάσιος Στυλίτης, παραλαβὼν τοὺς μοναστὰς καὶ τοῦ λαοῦ τοὺς ζηλωτὰς ἐξῆλθε πρὸς Βασιλίσκον καὶ μετὰ πολλῆς παρρησίας αὐτῷ διελέχθη· ἀλλ' οὐ προσήκατο αὐτοῦς. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Περόζης πάλιν ἐπιστρατεύσας πρὸς τοὺς Λευκοὺς Οὐννους, τοὺς λεγομένους Νεφθαλίτας, ἀπώλετο πανστρατί. 123 ὀρύξαντες γὰρ τάφρον βαθεῖαν καὶ καλάμους ἐπιθέντες καὶ γῆν ἐπιχώσαντες ἔμειναν ἔνδον. ὀλίγους δὲ ὑπαντῆσαι τούτοις ἀποστείλαντες καὶ αὐθις εἰς φυγὴν τραπέντες καὶ καθ' ἓνα τὰ στενὰ διαβάντες ὁμοῦ τοῖς ἄλλοις ἔφυγον. οἱ δὲ Πέρσαι μηδὲν δεινὸν ὑποπτεύσαντες ἀκρατῶς τούτους ἐδίωκον, καὶ πάντες ὁμοῦ σὺν τῷ Περόζῃ καὶ τοῖς αὐτοῦ παισὶν εἰς τὸ βάραθρον ἐμπεσόντες ἀπώλοντο. ὁ δὲ Περόζης αἰσθόμενος τοῦ δεινοῦ τὸν μάργαρον, ὃν αὐτὸς εἶχε λευκότατον καὶ μέγαν, εἰς ὑπερβολὴν ἔντιμον, ἐξ ὧτὸς τοῦ δεξιοῦ ἀφελόμενος ἔρριψεν, ὅπως μὴ τις αὐτὸν ὀπίσω αὐτοῦ φορέσῃ, ἐπεὶ ἀξιοθέατος ὑπερφυῶς ἦν, οἷος οὕτω πρότερον ἐτέρῳ βασιλεῖ γέγονεν. οὕτω μὲν Περόζης διεφθάρη σὺν πάσῃ τῇ στρατιᾷ. ὅσοι δὲ Περόζῃ μὴ συστρατεύσαντες, Καβάδην βασιλέα εἶλαντο, τὸν Περόζου νεώτερον υἱόν. ἤρξαν δὲ Περσῶν οἱ βάρβαροι χρόνους δύο εἰς φόρου ἀπαγωγὴν. Καβάδης δὲ ἐπὶ τὸ βιαιότερον τῇ ἀρχῇ χρώμενος κοινὰς τὰς γυναῖκας ἐνομοθέτησεν ἔχειν· ὅθεν οἱ Πέρσαι τοῦτον τῆς ἀρχῆς παρέλυσαν καὶ δῆσαντες εἰς φυλακὴν ἀπέθεντο, Βλάσην δέ, τὸν καὶ Οὐαλᾶν, ἀδελφὸν Περόζου, βασιλέα ἐποίησαν διὰ τὸ μὴ εἶναι ἄλλον υἱὸν Περόζου. ἡ δὲ γυνὴ Καβάδου διηκόνει αὐτῷ ἐν τῇ φρουρᾷ. ὁ δὲ τῆς εἰρκτῆς ἀρχῶν ἤρξατο ἐρᾶν τῆς γυναικὸς εὐπρεποῦς οὕσης, ὁ δὲ Καβάδης παρεκάλεσε τὴν γυναῖκα ἐνδοῦναι τῷ ἀνθρώπῳ, εἴ πως δυνηθῆ ἔκφυγεῖν τοῦ φρουρίου. τούτου δὲ γενομένου, ἀκωλύτως ἡ γυνὴ πρὸς Καβάδην εἰσιούσα τοῦτον ἐθεράπευεν. φίλος δὲ Καβάδου τις, ὀνόματι Σεόσης, διὰ τῆς γυναικὸς τῷ Καβάδῃ ἐδήλου, ὅτι ἵππους τε καὶ ἄνδρας ἐμπαρασκεύους ἔχειν ἐν τινὶ χωρίῳ. ὁ δὲ Καβάδης, νυκτὸς ἐπιλαβούσης, πείθει τὴν γυναῖκα ἐσθῆτα μὲν αὐτῷ τὴν οἰκίαν δοῦναι, τὰ δὲ αὐτοῦ ἱμάτια φορέσαι αὐτὴν καὶ ἐπὶ τῆς εἰρκτῆς καθέζεσθαι. οὕτω μὲν οὖν Καβάδης ἐξελεθὼν τοῦ δεσμοτηρίου, τοὺς φύλακας διαλαθὼν πόρρω που τοῦ δεσμοτηρίου τῷ ἵππῳ ἐπιβάς σὺν τῷ Σεόσῃ εἰς Οὐννους τοὺς Νεφθαλίτας ἀφίκετο. καὶ τούτῳ τὴν θυγατέρα ὁ βασιλεὺς γυναῖκα δίδωσιν, οὕτω τε στρατεύμα πολὺ

τούτω δούς ἐπὶ Πέρσας συνέπεμψεν. οἱ δὲ φύλακες κατιδόντες τὴν 124 γυναῖκα ὑπετόπαζον Καβάδην εἰς τὸ δεσμοτῆριον εἶναι τοῖς ἱματίοις Καβάδου ἡμφιεσμένην ἐπὶ ἡμέρας ἰκανάς. ὁ δὲ Καβάδης σὺν τῷ Οὐννικῷ στρατῷ εἰς Περσίδα εἰσβαλὼν πόνῳ οὐδενὶ τὴν τε βασιλείαν ἐκράτησε καὶ Βλάσῃν, τὸν Οὐαλαῖν, ἐξετύφλωσε καὶ ἐν φυλακῇ εἶχεν, τὴν δὲ βασιλείαν ἀσφαλῶς διεφύλαξεν. ἦν γὰρ ἀγχίνους τε καὶ δραστήριος. ἐκράτησε δὲ μετὰ ταῦτα ἔτη ια'. Περσῶν βασιλεὺς Οὐαλαῖς ἔτη δ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἀναστάσιος ἔτη ιη'. γ'. α'. η'. ς'. α'. β'. γ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Ἴλλος καὶ Τροκοῦνδος, οἱ πολιορκοῦντες Ζήνωνα, ὡς Βασιλίσκου τὰ ὑποσχεθέντα αὐτοῖς μὴ πληροῦντος, καὶ τῆς συγκλήτου βουλῆς βαρυνομένης τῇ ἀρχῇ Βασιλίσκου διὰ μοχθηρίαν τρόπων καὶ ἄνοιαν καὶ γραφούσης πρὸς αὐτούς, φιλιωθέντες τῷ Ζήνωνι ὁ τε Ἴλλος καὶ Τροκοῦνδος καὶ λαβόντες αὐτὸν ἐπὶ τὴν βασιλεύουσαν ἐπανήρχοντο. τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ Βασιλίσκος Ἀρμάτιον, τὸν ἴδιον ἀνεψιόν, στρατηγὸν ὄντα τῆς Θράκης, μετὰ πάσης τῆς στρατιᾶς αὐτοῦ καὶ τοῦ λαοῦ Κωνσταντινουπόλεως ἀπέστειλε κατὰ Ζήνωνος, ὀρκίσας αὐτὸν εἰς τὸ ἅγιον βάπτισμα μὴ προδοῦναι. ὁ δὲ Ἀρμάτιος συναντήσας τῷ Ζήνωνι κατὰ Νίκαιαν τῆς Βιθυνίας οὕτως. αὐτὸν κατέπληξεν, ὡς μικροῦ δεῖν ἀναστρέψαι μετὰ τῆς Ἰσαυρικῆς βοήθειας πάσης. ἀλλὰ δώροις τοῖς παρὰ Ζήνωνος καὶ οὗτος ὡς ἐπὶ πολὺ τυφλωθεὶς καὶ ὑποσχέσει ἀδιαδόχου στρατηλατίας, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Βασιλίσκου καίσαρα ποιῆσαι καὶ συγκάθηδρον αὐτοῦ, σὺν αὐτῷ κατὰ Βασιλίσκου ἐπανῆλθεν. τοῦ δὲ Ζήνωνος σὺν Ἀρεάδῃ τὴν βασιλεύουσαν καταλαβόντος, ἐδέχθη ὑπὸ τοῦ λαοῦ καὶ τῆς συγκλήτου. ὁ δὲ Βασιλίσκος ἐλθὼν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ τὸν βασιλικὸν ἀποθέμενος στέφανον ἐν τῇ θείᾳ τραπέζῃ ἐν τῷ βαπτιστηρίῳ προσέφυγε σὺν Ζηνωδίᾳ, τῇ κακοδόξῳ αὐτοῦ γυναικί. ὁ δὲ Ζήνων καταλαβὼν εἰς τὴν ἐκκλησίαν παρεγένετο καὶ οὕτως εἰσηλθὼν εἰς τὰ βασιλεια. ἀποστείλας δὲ εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἔλαβε τὸν Βασιλίσκου, δούς αὐτῷ λόγον μὴ ἀποκεφαλίζειν αὐτὸν τε καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ· ὃν ἀποστείλας εἰς Κουκουσὸν τῆς Καππαδοκίας ἀποκλεισθῆναι προσέταξεν 125 εἰς ἓνα πύργον σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις καὶ τῇ λιμῷ διαφθαρήναι· τινὲς δὲ φασιν, ὅτι ἀπαγόμενος ἀποσφάττεται. εὐθέως δὲ ἰπικὸν ποιήσας Βασιλίσκου, τὸν Ἀρματίου υἱὸν, προβάλλεται ὁ Ζήνων καίσαρα κατὰ τὰς ὑποσχέσεις, καὶ συνεκάθισε τῷ βασιλεῖ ἐν τῷ σένζῳ καὶ ἐτίμα τοὺς ἡνιόχους σὺν τῷ βασιλεῖ. ὁ δὲ Ζήνων ἀναλογισάμενος, ὅτι "ὡς οὐκ ἐφύλαξεν Ἀρμάτιος πιστὰ τῷ Βασιλίσκῳ ὁμόσας, οὐδὲ ἐμοὶ φυλάξει· ἀλλ' ἐὰν ἀνδρειωθῇ ὁ καίσαρ, ὁ καὶ υἱὸς αὐτοῦ, ἐπαναστήσεται μοι· ἐγὼ δὲ ἂν συνεθέμην αὐτῷ ἐπλήρωσα καὶ αὐτὸν ἐποίησα στρατηλάτην καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ καίσαρα·" ἐκέλευσε σφαγῆναι αὐτὸν ὡς ἐπίορκον· καὶ ἐσφάγη εἰς τὸν κοχλίαν τοῦ παλατίου, ὡς ἀνήρχετο εἰς τὸ ἵπποδρόμιον, τὸν δὲ υἱὸν αὐτοῦ τὸν καίσαρα ἐχειροτόνησεν ἀναγνώστην· Ἀρεάδῃ γὰρ αὐτὸν ὡς ἐξάδελφον διέσωσεν. ὅς μετὰ ταῦτα Κυζίκου ἐπισκόπησεν ἄριστα. ὁ δὲ Ζήνων Πέτρον τὸν Κναφέα ἀπεστράφη διὰ τὸ συντρέχειν αὐτὸν τῷ Βασιλίσκῳ. ψήφῳ δὲ τῆς ἀνατολικῆς συνόδου καθηρέθη, καὶ ἀντ' αὐτοῦ Ἰωάννης. ὁ μετὰ τρίμηνον ἐκβληθεὶς, καὶ μετ' αὐτὸν Στέφανος ἀνὴρ εὐλαβῆς προεβλήθη Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος. ὁ δὲ Πέτρος εἰς Πιτυοῦσαν ἐξοριζόμενος, ἀπατήσας τοὺς ἀπάγοντας προσέφυγεν εἰς τὸν ἅγιον Θεόδωρον Εὐχαΐτων. Τιμόθεος δὲ ὁ Ἐλοῦρος ἐν τούτοις θνήσκει, ἀντ' αὐτοῦ δὲ Πέτρος ὁ Μογγὸς εἰσάγεται, ἀνὴρ κακοῦργος καὶ τῆς ἀληθείας ἐχθρὸς, προκαθηρημένος ἤδη· χειροτονεῖται δὲ ὑπὸ ἐνὸς ἐπισκόπου καὶ αὐτοῦ καθηρημένου. τούτῳ κατὰ θεοῦ ζῆλον ἐπελθόντες οἱ μοναχοὶ λς' ἡμέρας ληστρικῶς κρατήσαντι τῆς ἐπισκοπῆς ἀπελαύνουσι καὶ Τιμόθεον πάλιν τὸν Σαλοφακίαλον ἀποκαθιστῶσιν ἀξίως τῷ θρόνῳ. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος πάλιν Τιμόθεος ὁ Σαλοφακίαλος ἔτη δ'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Στέφανος ἔτη γ'. δ'. β'. θ'. ζ'. β'. α'. α'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐγένετο

σεισμός φοβερὸς ἐν Κωνσταντινουπόλει μηνὶ Σεπτεμβρίῳ κέ', ἰνδικτιῶνι α', καὶ ἔπεσον ἐκκλησίαι πολλαὶ οἰκίαι 126 τε καὶ ἔμβολοι ἕως ἐδάφους, κατεχώσθη δὲ πλήθη ἀναρίθμητα ἀνθρώπων· ἔπεσε δὲ καὶ ἡ σφαῖρα τοῦ ἀνδριάντος τοῦ Φόρου καὶ ἡ στήλη τοῦ μεγάλου Θεοδοσίου, ἡ εἰς τὸν κίονα τοῦ Ταύρου, καὶ τὰ ἔσω τείχη ἐπὶ διάστημα ἰκανόν· καὶ ἐκράτησεν ὁ σεισμός χρόνον πολύν, ὥστε τὴν πόλιν ἐποζῆσαι. Στέφανος δὲ ψήφῳ κοινῇ προβληθεὶς εἰς Ἀντιόχειαν ὑπὸ τῶν Πέτρου τοῦ Κναφέως ὁμοφρόνων ὡς Νεστοριανὸς πρὸς Ζήνωνα κατηγορήθη. ἀλλὰ τοῦτον ἀνατολικὴ σύνοδος εἰς Λαοδίκειαν συνελθοῦσα κελεύσει τοῦ βασιλέως ὡς ἀνεύθυνον τῷ θρόνῳ ἀπεκατέστησεν. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Θεουδέριχος ὁ Τριαρίου, ὁ καὶ Στραβός, ἀδελφόπαις τῆς γαμετῆς Ἄσπαρος, τοῦ ὑπὸ Λέοντος ἀναιρεθέντος, ἐπανέστη τῷ Ζήνωνι μετὰ πλήθους βαρβάρων, οἰκειωθεὶς τῷ Βασιλίσκῳ καὶ στρατηγὸς ὑπ' αὐτοῦ γεγονώς, μετὰ δὲ τὴν ἐπάνοδον Ζήνωνος εἰς τὴν Θράκην ἐξελθὼν ἐκείθεν ἐπανέστη καὶ τὰ περὶ τὸ Βυζάντιον πάντα μέχρι τοῦ στομίου τοῦ Πόντου ληϊσάμενος, εἶτα καὶ μέλλων ὑπὸ τῶν οἰκείων προδίδοσθαι, αἰσθόμενος τῆς ἐνέδρας καὶ ἐπανελθὼν ἀναιρεῖ τοὺς τοῦτο βουλευομένους. τελευτᾷ δὲ αὐτὸς δόρατι περιπεσὼν πρὸ τῆς αὐτοῦ σκηνῆς ἐστῶτι αἰφνιδίως ἐν τῷ περιβαίνειν τὸν ἵππον. Κόσμου ἔτη εἰσα'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη υοα'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ζήνων ἔτη ιζ'. ε'. Περσῶν βασιλεὺς Οὐαλᾶς ἔτη δ'. γ'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Σιμπλίκιος ἔτη ιδ' ι'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Ἀκάκιος ἔτη ιζ'. η'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἀναστάσιος ἔτη ιη'. γ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Τιμόθεος ἔτη δ'. β'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Στέφανος ἔτη γ'. β'. Τούτῳ τῷ ἔτει Μαρκιανός, ὁ παῖς Ἀνθεμίου τοῦ κατὰ τὴν Ῥώμην βασιλεύσαντος, ἀνὴρ δὲ Λεοντίας, τῆς Βερίνης μὲν θυγατρὸς, ἀδελφῆς δὲ Ἀρεάδνης τῆς βασιλίδος, ἐπανίσταται κατὰ τὸ Βυζάντιον Ζήνωνι τῷ βασιλεῖ, ὡς μετὰ τὴν βασιλείαν Λέοντος γεννηθείσης Λεοντίας, τῆς αὐτοῦ γαμετῆς· ἡ γὰρ Ἀρεάδνη πρὸ τοῦ βασιλεῦσαι αὐτὸν ἐτέχθη. πολέμου δὲ κραταιοῦ μεταξὺ Ζήωνος καὶ Μαρκιανοῦ κροτηθέντος, νικᾷ Μαρκιανὸς κατὰ κράτος πάντας συνελάσας τοὺς 127 περὶ Ζήωνα εἰς φρουρὰν εἰς τὰ βασίλεια, συμμαχούντων αὐτῷ Ῥωμύλου καὶ Προκοπίου τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, καὶ μικροῦ δεῖν τὸ βασίλειον κατέσχεν. ὀλιγωρήσας δὲ τῶν πραχθέντων καὶ εἰς δεῖπνα καὶ ὕπνον τραπεῖς πολλοὺς τε διὰ τῆς νυκτὸς ἀφαιρεθεὶς τῶν αὐτῷ συμμάχων ὑπὸ Ἰλλου μαγίστρου δώροις αὐτοὺς ὑποπέισαντος, ἐλαττοῦται τῇ μάχῃ κατὰ τὴν ἐφεξῆς τοσοῦτον, ὡς εἰς τὸ τῶν ἀποστόλων εὐκτήριον καταφυγεῖν καὶ ὑπὸ Ἀκακίου χειροτονηθῆναι πρεσβύτερον κατὰ κέλευσιν Ζήωνος· καὶ ἐξορίζεται εἰς τὸ Παπυρίου καστέλλιν εἰς Καππαδοκίαν. Προκόπιος δὲ καὶ Ῥωμύλος, οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, τῇ νυκτὶ λουόμενοι εἰς τὸν Ζεύξιππον ἐχειρώθησαν ὑπὸ Ἰλλου, οἱ καὶ διαφυγόντες τὴν Ῥώμην κατέλαβον. ς'. δ'. ια'. θ'. δ'. γ'. γ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐβουλεύσατο Ἰλλος ὁ μάγιστρος τῷ βασιλεῖ Ζήνωνι, ὅπως Βερίναν, τὴν πενθερὰν αὐτοῦ, ἐκβάλῃ τῆς πόλεως. καὶ δόλω τινὶ πέμψας αὐτὴν εἰς Χαλκηδόνα μετ' ὀλίγον δὲ εἰς τὸ Παπυρίου καστέλλιν ταύτην ἀπέστειλε συνδιάγειν Μαρκιανῷ καὶ Λεοντίᾳ τῇ ἰδίᾳ θυγατρὶ. ἡ δὲ ἔγραψε πρὸς τὴν ἰδίαν θυγατέρα Ἀρεάδνην παρακαλοῦσα ἀνακληθῆναι τῆς ἐξορίας· καὶ παρεκάλει ἡ βασίλισσα τὸν Ζήωνα. ὁ δὲ ἔφη αὐτῇ· "αἴτησαι τὸν πατρίκιον Ἰλλον περὶ αὐτῆς." ἡ δὲ μεταστελαμένη ἤτησεν αὐτὸν μετὰ δακρύων. ὁ δὲ οὐκ ἐπέισθη εἰπὼν· "ζητεῖς ἵνα ποιήσης καὶ ἄλλον βασιλέα. κατὰ τοῦ σοῦ ἀνδρός." τότε θυμωθεῖσα Ἀρεάδνη εἶπε τῷ βασιλεῖ, ὅτι "ἢ Ἰλλος ἔχει εἶναι εἰς τὸ παλάτιον, ἢ ἐγώ." καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ βασιλεὺς, ὅτι "ἐγὼ σὲ θέλω. εἴ τι δύνη εἰς αὐτόν, ποίησον. ἡ δὲ κατεσκεύασε φονευθῆναι αὐτόν, καὶ κελεύει Οὐρβικίῳ κουβικουλαρίῳ προτρέψασθαί τινα τοῦ ἀνελεῖν τὸν Ἰλλον. καὶ ἀνερχομένου αὐτοῦ εἰς τὸν κοχλίαν τοῦ ἵππικοῦ, σχολάριος ὀνόματι Σπανίκιος ἐπιτραπεῖς κατὰ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ

ἤγαγε τὸ ξίφος. προσεσχηκῶς δὲ τούτῳ ὁ σπαθάριος τοῦ μαγίστρου ἐδέξατο αὐτὸ εἰς τὸν βραχίονα αὐτοῦ, τὸ δὲ ἄκρον τοῦ ξίφους ἀπέτεμε τὸ ὠτίον τοῦ Ἰλλου τὸ δεξιόν. τοῦτον 128 δὲ Ζήνων ἀναιρεῖ πείθων τὸν μάγιστρον Ἰλλον μὴ συνεγνωκέναι τὸ γεγονός, τῇ δὲ ἀληθείᾳ, ὅτι μὴ περιέγευε τοῦ σκοποῦ. ἰαθεῖς δὲ τὴν πληγὴν ἐφόρει καμελαύκιον. καὶ ἠτήσατο τὸν βασιλέα ἐπὶ τὴν ἀνατολὴν ἀπελθεῖν διὰ τὸ τοὺς ἀέρας ἀλλάξαι, ὅτι ἠσθένει ἐκ τῆς πληγῆς. ὁ δὲ βασιλεὺς θέλων αὐτὸν πληροφορησαί ἐποίησεν αὐτὸν στρατηγὸν τῆς ἐώας ἀπάσης, δούς αὐτῷ ἐξουσίαν παῖσαν, ὥστε καὶ δοῦκας ποιεῖν. ὁ δὲ παραλαβὼν μεθ' ἑαυτοῦ τὸν πατρίκιον Λεόντιον, Σύρον τῷ γένει, ἄριστον δὲ κατὰ παιδείαν καὶ πολέμων ἐμπειρίαν ἠγούμενον τε τῆς ἐν Θράκῃ στρατιᾶς, καὶ σὺν αὐτῷ Μάρσον καὶ Παμπρέπιον τὸν συγκλητικόν, τὸν ἐπὶ μαγγανείᾳ διαβαλλόμενον· καὶ πλείστην ἀπλῶς περιβαλλόμενος δύναμιν, ἐν Ἀντιοχείᾳ ἐλθὼν τῆς Συρίας σαφῶς ἔδειξε τὴν τυραννίδα. Περσῶν βασιλεὺς Καβάδης ἔτη ια'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Στέφανος ἕτερος ὁ ῥίφεις εἰς τὸν Ὀρέντην ποταμὸν ἔτος α'. ζ'. α'. ιβ'. ι'. ε'. δ'. α'. Τούτῳ τῷ ἔτει Στεφάνου τοῦ ἐπισκόπου Ἀντιοχείας κοιμηθέντος, Στέφανον ἕτερον ἀντ' αὐτοῦ ἐχειροτόνησαν κελεύσει τοῦ βασιλέως Ζήνωνος, ὃν οἱ ἐχθροὶ τῆς πίστεως τῇ πρὸς τὸν Κναφέα εὐνοίᾳ ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Βαρλαάμ καλάμοις ὀξυνθεῖσιν ἀποσφάζαντες εἰς τὸν Ὀρέντην ποταμὸν ἔρριψαν τῷ θυμῷ τὴν ἄνοιαν καθοπλίσαντες. Ζήνων δὲ διὰ τὰ τολμηθέντα εἰς Στέφανον ἐκέλευσεν Ἀκάκιον τὸν Κωνσταντινουπόλεως χειροτονῆσαι ἐπίσκοπον Ἀντιοχείας· καὶ ἐχειροτόνησε Καλανδίωνα. ἦσαν δὲ καὶ οἱ Ἀντιοχεῖς χειροτονήσαντες κατὰ ἄγνοιαν Ἰωάννην, τὸν λεγόμενον Κωδωνάτον, ὃν Καλανδίων εἰς Τύρον πρωτόθρονον Ἀντιοχείας μετενεθρονίασεν. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει καὶ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Τιμόθεος ὁ Σαλοφακίαλος ἐτελεύτησεν, καὶ ἐχειροτονήθη Ἰωάννης ὁ Ταβεννησιώτης, ὅσιος ἀνὴρ καὶ τῶν ὀρθῶν δογμάτων ὑπέρμαχος, πρεσβύτερος ὢν καὶ οἰκονόμος τῆς κατὰ Ἀλεξανδρείαν ἐκκλησίας. ὁ δὲ πατρίκιος Ἰλλος σὺν Λεοντίῳ καὶ τοῖς λοιποῖς παραγίνεται εἰς τὸ Παπυρίου καστέλλιν καὶ ἐξαγαγὼν Βερίναν τὴν αὐγούσταν εἰς Ταρόν τῆς 129 Κιλικίας ἐποίησεν αὐτὴν στέψαι ἔξω τῆς πόλεως εἰς τὸν ἅγιον Πέτρον βασιλέα Λεόντιον τὸν πατρίκιον. καὶ ἔγραψεν ἢ δέσποινα Βερίνα σάκραν τοῖς Ἀντιοχεῦσι Σύροις εἰς τὸ δέξασθαι τὸν Λεόντιον βασιλέα, καὶ πρὸς πάντας δὲ τοὺς τῆς ἀνατολῆς ἄρχοντας καὶ τῆς Αἰγύπτου καὶ Λιβύης ἐποίησε σάκρας, ὥστε δέξασθαι Λεόντιον βασιλέα καὶ μὴ ἀντιστῆναι. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Ἰωάννης ὁ Ταβεννησιώτης ἔτη γ'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Καλανδίων ἔτη δ'. η'. β'. ιγ'. ια'. ς'. α'. α'. Τούτῳ τῷ ἔτει καταλαβουσῶν τῶν σακρῶν τῆς δεσποίνης Βερίνης καὶ ἀναγνωσθεισῶν, ὧν ἡ περιοχὴ οὕτως "Βερίνα αὐγούστα τοῖς ἡμετέροις ἄρχουσι καὶ φιλοχρίστοις λαοῖς χαίρειν. ἴστε ὅτι τὸ βασίλειον ἡμέτερόν ἐστιν, καὶ ὅτι μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ ἐμοῦ ἀνδρὸς Λέοντος προεχειρισάμεθα βασιλέα Τρασκαλισσαῖον, τὸν μετακληθέντα Ζήωνα, ὥστε τὸ ὑπήκοον ἐπιβελτιωθῆναι. ὀρώντες δὲ νῦν τὴν πολιτείαν κατόπιν φερομένην ἐκ τῆς αὐτοῦ ἀπληστίας, ἀναγκαῖον ἐλογισάμεθα βασιλέα ὑμῖν στέψαι χριστιανὸν εὐσεβεῖα καὶ δικαιοσύνη κεκοσμημένον, ἵνα τά τε τῆς πολιτείας περισώσῃ πράγματα καὶ τὸ πολεμικὸν ἡσυχῶς ἄξῃ. ἐστέψαμεν δὲ Λεόντιον τὸν εὐσεβέστατον βασιλέα Ῥωμαίων, ὃς πάντας ὑμᾶς προνοίας ἀξιώσει." οἱ δὲ ἀποδεξάμενοι εὐφήμεσαν τὸν Λεόντιον βασιλέα. θ'. γ'. ιδ'. ιβ'. ζ'. β'. β'. Τούτῳ τῷ ἔτει Ἰλλος καὶ Λεόντιος Λογγίνον, τὸν ἀδελφὸν Ζήνωνος, καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ ἐκ τοῦ καστελλίου ἀπέλυσαν. Βερίνα δὲ ἐκεῖ νοσήσασα ἐτελεύτησε καὶ μετὰ χρόνον ἀνεκομίσθη εἰς τὸ Βυζάντιον ὑπὸ Ἀρεάδης. Ῥώμης ἐπίσκοπος Φίλιξ ἔτη θ'. ι'. δ'. α'. ιγ'. η'. γ'. γ'. Τούτῳ τῷ ἔτει εἰσηλθε Λεόντιος ἐν Ἀντιοχείᾳ ὡς βασιλεὺς μηνὶ Ἰουνίῳ κζ' ἰνδικτιῶνι ζ', καὶ προεβάλετο ἔπαρχον πραιτωρίων Λιλιανόν, καὶ ἐξελθὼν

επολέμησε Χαλκίδι, πόλει αὐτοῦ. ὁ δὲ Ζήνων Ἰωάννην τὸν Σκύθην ἀπέστειλε κατὰ Ἴλλου καὶ Λεοντίου μετὰ 130 πλείστης δυνάμεως κατὰ τε γῆν καὶ θάλασσαν. πολέμου δὲ συρραγέντος σφοδροῦ, Ἴλλος τε καὶ Λεόντιος ἠττηθέντες εἰς τὸ Παπυρίου καστέλλιν ἔφυγον σὺν Παμπρεπίῳ μαγίστρῳ, γόητι λεγομένῳ εἶναι. τότε καὶ Τροκοῦνδον, τὸν ἀδελφὸν Ἴλλου, ἐπὶ συλλογῆς βαρβάρων ἀπιόντα Ἰωάννης συλλαβὼν ἀπέτεμεν. τοῦτον δὲ Ἴλλος καὶ Λεόντιος ἐπὶ τέσσαρα ἔτη φρουρούμενοι ἀνέμενον ἀπατώμενοι ὑπὸ Παμπρεπίου μαγίστρου τοῦ γόητος. ὅθεν τὴν τούτου ἀναίρεσιν μαθόντες Παμπρέπιον ὡς ἀπατεῶνα ἀποτεμόντες τοῦ τείχους κατεκρήμνισαν. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει οἱ Πέτρου τοῦ Μογγοῦ σπουδασταὶ διὰ χρημάτων καὶ φενακισμῶν ἔπεισαν Ζήνωνα ἐκβληθῆναι Ἰωάννην, τὸν ἐπίσκοπον Ἀλεξανδρείας, τὸν Ταβεννησιώτην, ὡς παρὰ γνώμην αὐτοῦ χειροτονηθέντα, καὶ Πέτρον τὸν Μογγὸν πάλιν εἰς Ἀλεξανδρείαν ἀπὸ Εὐχαΐτων ὑποστρέψαι. τότε καὶ ἐνωτικὸν ἐποίησε Ζήνων καὶ πανταχοῦ ἐξέπεμψεν, ὑπὸ Ἀκακίου τοῦ Κωνσταντινουπόλεως ὑπαγορευθέν, ὡς φασὶ τινες. Πέτρῳ δὲ τῷ Μογγῷ πρὸ τῆς εἰς Ἀλεξανδρείαν ἐπανόδου ἐκέλευσε Ζήνων κοινωνῆσαι Συμπλικίῳ τῷ Ῥώμης καὶ Ἀκακίῳ. ὅστις καὶ ἔγραψεν Ἀκάκιος τοῖς Ἀλεξανδρεῦσι δέξασθαι τὸν Μογγὸν καὶ Ἰωάννην ἀποβαλέσθαι. Ἰωάννης δὲ ἀκούσας τὴν Πέτρου παρουσίαν, τοῦ κλήρου σὺν τῷ λαῷ δεομένων αὐτοῦ μὴ ἐξελεῖν ὡς ἐτοιμῶς ἐχόντων ὑπεραποθνήσκειν αὐτοῦ, ὁ δὲ τὰ μέλλοντα τολμᾶσθαι Πέτρῳ διανοούμενος σοφῶς καὶ ἀταράχως ἐξῆλθεν.

Κόσμου ἔτη 303. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη 103. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ζήνων ἔτη 13. 14. Περσῶν βασιλεὺς Καβάδης. ἔτη 14. 15. Ῥώμης ἐπίσκοπος Φίλιξ ἔτη 14. 15. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Ἀκάκιος ἔτη 14. 15. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἀναστάσιος ἔτη 14. 15. Ἀλεξανδρεία ἐπίσκοπος Πέτρος ὁ Μογγὸς ἔτη 15. 16. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Καλανδίων ἔτη 15. 16. Τούτῳ τῷ ἔτει Θεοδέρικος ὁ Οὐαλάμερος οὐ πολὺς ἐν βαρβά131 ροῖς τε καὶ Ῥωμαίοις λόγος ὡς ἀνδρείου τε καὶ προμηθοῦς καὶ οὐδὲ λόγων ἀμοίρου· κατὰ γὰρ τὸ Βυζάντιον ὀμηρεύσας ποτὲ τοῖς ἀρίστοις τῶν διδασκάλων ἐφοίτησεν, τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Οὐαλάμερος μετὰ τοὺς Ἀττίλα παῖδας ἠγησαμένου τῶν Γότθων ἐπὶ τῆς Λέοντος βασιλείας. τοῦτον οὖν ὁ Ζήνων ἐκ Θράκης μετακαλεσάμενος εἰς τὸ Βυζάντιον καὶ ὑπάτον ἀναδείξας καὶ Θράκης ἠγούμενον, μετὰ Ἰωάννου τοῦ Σκύθου κατὰ τοῦ Ἴλλου ἐξέπεμψεν· ὃς καὶ μετὰ τὸ ἀποκλεισθῆναι Ἴλλον καὶ Λεόντιον εἰς τὸ Παπυρίου καστέλλιν καταλιπὼν Ἰωάννην πολιορκοῦντα αὐτοὺς αὐτὸς πρὸς Ζήνωνα ἦλθεν. καὶ ἐξελεθὼν ἐν τῇ Θράκῃ καὶ σταρτοπεδευσάμενος ἐπέρχεται τῷ Βυζαντίῳ· καὶ μόνη φειδοῖ τῇ περὶ τὴν πόλιν, ὡς φασι, κρατηθεὶς ἐπανέρχεται εἰς τὴν Θράκην καὶ προτραπείς ὑπὸ Ζήνωνος κατέρχεται εἰς Ἰταλίαν. καὶ Ὀδοάκρου μάχη μεγάλη κρατήσας τὸ ρήγος ἐν Ῥαβέννη περιτίθεται σχῆμα. ἐχειρώσατο δὲ καὶ ἄλλους πλείστους τῶν βαρβάρων, μάλιστα καὶ τοὺς Οὐανδήλους ὑπηγάγετο μηδὲ ὅπλα κατ' αὐτῶν κινήσας, Γιζερίχου τελευτήσαντος ἤδη πρὶν ἢ ἐκεῖνον ἐλεῖν εἰς Ῥώμην· ἐκράτησε δὲ καὶ Ῥώμης καὶ πάσης τῆς ἐσπερίου. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος μὲν Πέτρος ὁ Κναφεὺς τὸ β' ἔτη 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. Τούτῳ τῷ ἔτει οἱ τῆς ἀνατολῆς ἐπίσκοποι ἔγραψαν Ἀκακίῳ μέμψεις διὰ τὸ δέξασθαι τὸν Μογγὸν εἰς κοινωνίαν. ὁ δὲ μὴ προσχὼν αὐτοῖς πάντας ἀναιδῶς κοινωνεῖν τῷ Μογγῷ κατηνάγκαζεν. οἱ δὲ τῆς βασιλίδος καὶ τῆς ἐώας ἐδεήθησαν Φίλικος μετὰ θάνατον Συμπλικίου τοῦ Ῥώμης ἐπισκόπου σημαίνοντες Ἀκάκιον εἶναι αἴτιον τῶν κακῶν. ἐν οἷς καὶ Ἰωάννης ὁ Ἀλεξανδρείας τὰ αὐτὰ λέγων τὴν Ῥώμην κατέλαβεν. Φίλιξ δὲ σύνδοτον ἐν τῷ ναῶ τοῦ κορυφαίου ἀποστόλου Πέτρου ποιήσας δύο ἐπισκόπους καὶ ἕκδικον ἔπεμψεν ἐν Κωνσταντινουπόλει, γράψας Ζήνωνι καὶ Ἀκακίῳ ἐκβαλεῖν Πέτρον τὸν Μογγὸν ὡς αἰρετικὸν τῆς Ἀλεξανδρείας. 19. 20. 21.

ια'. γ'. β'. Τούτω τῷ ἔτει τῶν ἀπὸ Ῥώμης πεμφθέντων ἐν Ἀβύδῳ κρατηθέντων γνώμη Ζήνωνος καὶ Ἀκακίου καὶ τῶν γραμμάτων ἀφαιρέσει¹³² θέντων καὶ ἐν φρουρᾷ βληθέντων, ἠπέιλησε Ζήνων τούτους ἀνελεῖν, εἰ μὴ κοινωνῶσιν Ἀκακίῳ καὶ Πέτρῳ τῷ Μογγῷ. Κόσμου ἔτη εἰπ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη υπ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ζήνων ἔτη ιζ'. ιδ'. Περσῶν βασιλεὺς Καβάδης ἔτη ια'. η'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Φίλιξ ἔτη θ'. ε'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Ἀκάκιος ἔτη ιζ'. ιζ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἀναστάσιος ἔτη ιη'. ιβ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Πέτρος ὁ Μογγὸς ἔτη ς'. δ'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος μγ'. Πέτρος ἔτη γ'. γ'. Τούτω τῷ ἔτει Ἴλλος καὶ Λεόντιος μετὰ πολλοὺς πολέμους ἐπὶ τέσσαρα ἔτη φρουρούμενοι ἐν τῷ Παπυρίου καστελλίῳ ἐχειρώθησαν προδοσίᾳ τοῦ ἀδελφοῦ τῆς γαμετῆς Τροκούνδου, δόλῳ πεμφθέντος ὑπὸ Ζήνωνος· καὶ ἀπετμήθησαν, καὶ αἱ κεφαλαὶ αὐτῶν ἐπέμφθησαν τῷ Ζήνωνι καὶ εἰσηνέχθησαν εἰς κοντοὺς ἐν τῷ ἵππικῷ κάκειθεν ἐπάγησαν πέραν ἐν Συκαῖς πρὸς θρίαμβον. ὁ δὲ Ζήνων τῇ βουλῇ Ἀκακίου τοὺς κατὰ τὴν ἑῴαν ἐπισκόπους ἐβιάζετο ὑπογράψαι τῷ ἐνωτικῷ καὶ κοινωνῆσαι Πέτρῳ τῷ Μογγῷ· τοὺς δὲ ἀποκρισιarioύς Φίλικος τοῦ Ῥώμης μεταχειρισάμενος καὶ χρήμασι δελεάσας Ἀκακίῳ κοινωνῆσαι παρὰ τὰ ἐνταλθέντα αὐτοῖς ἔπεισεν· καίτοι τῶν ὀρθοδόξων ἐκ τρίτου διαμαρτυραμένων αὐτοῖς, πρῶτον μὲν ἀγκίστρῳ περιθέντων σχοινίον, καὶ ἐνδὸς αὐτῶν δημοσίᾳ ἐξαρτησάντων· δεύτερον δὲ τὴν βίβλον ἐνέβαλον· καὶ τρίτον κοφίνῳ λαχάνων ἐνέθηκαν. Φίλιξ δὲ μαθὼν τὰ ὑπὸ τῶν ἀποκρισιarioύων αὐτοῦ πραχθέντα καθῆρεν αὐτοὺς γράψας Ἀκακίῳ καθαίρειν. ὁ δὲ ταύτην ἐπιφερόμενος διαδρᾶς τοὺς ἐν Ἀβύδῳ κατέλαβε τὴν Δίου μονήν. οἱ δὲ τῆς Δίου μοναχοὶ τῇ κυριακῇ εἰς τὸ ἱερατεῖον ἐπέδωκαν Ἀκακίῳ τὴν ἐπιστολήν· οἱ δὲ περὶ Ἀκάκιον ἀνεῖλόν τινας τῶν ἐπιδεδωκότων μοναχῶν, ἄλλους δὲ τιμωρήσαντες καθεῖρξαν. Ἀκάκιος δὲ ἀναισθήτως ἔσχε περὶ τὴν καθαίρειν καὶ τὸ ὄνομα Φίλικος ἐξῆρε τῶν διπτύχων. 133 Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος Φραυῖτας μῆνας γ'. ιε'. θ'. ς'. α'. ιγ'. ε'. [γ']. Τούτω τῷ ἔτει Καλανδίων, ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας, ἤγαγε τὸ λείψανον Εὐσταθίου τοῦ μεγάλου ἀπὸ Φιλίππων, ἔνθα καὶ ἐξόριστος ἐκοιμήθη ὁ ἅγιος· καὶ μετὰ πολλῆς τιμῆς ἀπὸ δέκα μιλίων ἢ πόλις Ἀντιοχέων ὑπήντησεν. οἱ δὲ ἀποσχίζοντες τῆς ἐκκλησίας διὰ τὸν ἅγιον ἠνώθησαν μετὰ ρ' ἔτη τῆς κοιμήσεως αὐτοῦ. Ἀκακίου δὲ τελευτήσαντος Φραυῖτας τρίμηνον τῆς ἐπισκοπῆς κρατήσας ἔγραψε Φίλικι, ὡς αὐτῷ μὲν κοινωνεῖ, Πέτρῳ δὲ τῷ Μογγῷ οὐ κοινωνεῖ· τῷ δὲ Μογγῷ ἔγραψεν, ὡς αὐτῷ μὲν κοινωνεῖ, Φίλικα δὲ τὸν Ῥώμης ἀποστρέφεται. Φίλιξ δὲ τὰ ἴσα τὰ πρὸς τὸν Μογγὸν πεμφθέντα ἐδέξατο παρὰ τῶν ὀρθοδόξων προλαβόντα, καὶ φθασάντων τῶν ἀποκρισιarioύων Φραυῖτα μετὰ τῶν συνοδικῶν ἀτίμως τούτους ὁ Φίλιξ ἀπέπεμψεν. τοῦ δὲ Φραυῖτα τελευτήσαντος, Εὐφήμιος, πρεσβύτερος καὶ πτωχοτρόφος Νεαπόλεως, τὴν ἐπισκοπὴν Κωνσταντινουπόλεως ἐκράτησε καὶ εὐθέως ἰδίαις χερσὶ τὸ ὄνομα τοῦ Μογγοῦ τῶν διπτύχων ἀπῆλειψεν· καὶ οὕτως ἐκάθισεν εἰς τὸν θρόνον καὶ τὸ τοῦ Φίλικος τῆς Ῥώμης ἐνέταξεν. Κόσμου ἔτη εἰπβ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη υπβ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ζήνων ἔτη ιζ'. ις'. Περσῶν βασιλεὺς Καβάδης ἔτη ια'. ι'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Φίλιξ ἔτη θ'. ζ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Εὐφήμιος ἔτη ζ'. α'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἀναστάσιος ἔτη ιη'. ιδ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Πέτρος ὁ Μογγὸς ἔτη ς'. ς'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Παλλάδιος ἔτη ι'. α'. Τούτω τῷ ἔτει Πέτρος ὁ Μογγὸς ἀπέθανεν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, καὶ Ἀθανάσιος ἀντ' αὐτοῦ ἐχειροτονήθη, ὁ ἐπίκλην Κηλίτης. Ζήνων δὲ ὁ βασιλεὺς ἀνεθεὶς τῶν τυράννων ἐξέβαλε τῆς ἐκκλησίας Ἀντιοχέων Καλανδίωνα καὶ ἐξώρισεν εἰς Ὅασιν, Πέτρον δὲ τὸν Κναφέα 134 κατέστησεν· Νέστορα δὲ Ταρσοῦ, Κῦρον Ἱεραπόλεως, Ἰωάννην Κυρεστῶν, Ῥωμανὸν Χαλκηδόνας, Εὐσέβιον Σαμοσάτων, Ἰουλιανὸν Μομφουεστίας, Παῦλον

Κωνσταντίνης, Μάνον Ἡμερίας καὶ Ἀνδρέαν Θεοδοσιουπόλεως, προφάσει μὲν τῆς πρὸς τοὺς τυράννους εὐνοίας, τῇ δὲ ἀληθείᾳ διὰ τὸ ἐνωτικὸν Ζήνωνος μὴ δέξασθαι τῶν ἰδίων ἀπελαθῆναι προσέταξεν ἐκκλησιῶν. Πέτρος δὲ ὁ Κναφεὺς εἰσελθὼν εἰς Ἀντιόχειαν πολλὰ κακὰ πέπραχεν, ἀναθεματισμοὺς τῆς συνόδου καὶ ἐκβολὰς ἐπισκόπων ἀνεπιλήπτων ἀντεισαγωγὰς τε καὶ χειροτονίας ἀθέσμους καὶ τὰ τούτοις ὅμοια. πρότερον δὲ τῷ τρισαγίῳ προσέθηκεν. "Χριστὲ βασιλεῦ ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς." Πέτρος δὲ πάλιν ἐλθὼν περιεῖλε τό, "Χριστὲ βασιλεῦ." Ξεναΐας δέ, ὁ δοῦλος τοῦ Σατανᾶ, τὴν δεσποτικὴν εἰκόνα καὶ τῶν ἁγίων ἐδίδασκε μὴ δέχεσθαι. Πέρσης μὲν γὰρ ἦν τῷ γένει, δοῦλος δὲ τὴν τύχην, φυγὼν τοῦ ἰδίου δεσπότου ἐπὶ Καλανδίωνος τὰς περὶ Ἀντιόχειαν κώμας ἀνεστάτου ἀπὸ τῆς πίστεως, ἀβάπτιστος ὢν καὶ κληρικὸν ἑαυτὸν λέγων. τοῦτον Καλανδίων ἀπήλασεν, Πέτρος δὲ ὁ Κναφεὺς ἐπίσκοπον Ἱεραπόλεως αὐτὸν χειροτονήσας Φιλόξενον μετωνόμασεν. μαθὼν δὲ ὕστερον ἀβάπτιστον αὐτὸν εἶναι ἀρκεῖν αὐτῷ τὴν χειροτονίαν ἀντὶ βαπτίσματος ἔφησεν. Εὐφήμιος δὲ ὁ ὀρθοδοξότατος Ἀναστάσιον σιλεντιάριον, τὸν κακῶς μετὰ ταῦτα βασιλεύσαντα, τῆς ἐκκλησίας ἐδίδωκεν ὡς αἰρετικὸν καὶ ὁμόφρονα Εὐτυχοῦς, ὃν ὄχλοποιοῦντα ὁρῶν τὴν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καθέδραν αὐτῷ ἀνέτρεψεν, ἀπειλήσας αὐτῷ, ὡς, εἰ μὴ παύσοιτο, ἀποκείραι τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ τοῖς ὄχλοις αὐτὸν θριαμβεῦσαι. ἐνεκάλεσε δὲ καὶ Ζήνωνι καὶ τὴν κατ' αὐτοῦ ἐξουσίαν ἔλαβεν. Ζήνων δὲ ἠρώτησε Μαυριανόν, τὸν σοφώτατον κόμητα, (ἦν γὰρ μυστικά τινα εἰδὼς καὶ προέλεγεν αὐτῷ) ὅτι, "τίς μετ' ἐμὲ βασιλεύσει;" ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, ὅτι "καὶ τὴν βασιλείαν σου καὶ τὴν γυναῖκά σου διαδέχεται τις ἀπὸ σιλεντιαρίων." ὁ δὲ Ζήνων συνέσχε Πελάγιον τὸν ἀπὸ σιλεντιαρίων πατρίκιον, [δὲ] γενόμενον ἄνδρα σοφὸν καὶ εὐσεβῆ καὶ συνετὸν καὶ ἐνάρετον, 135 ὃν δημεύσας ἀδίκως καὶ εἰς φρουρὰν ἐμβαλὼν ὑπὸ τῶν φυλαττόντων ἐσκουβιτόρων ἀναιρεθῆναι προσέταξεν. τούτου δὲ γενομένου ἀκούσας ὁ ἔπαρχος Ἀρκάδιος ἐλοιδόρησε τὸν βασιλέα· καὶ ἀκούσας ὁ βασιλεὺς ἐκέλευσεν αὐτὸν εἰσερχόμενον εἰς τὸ παλάτιον σφαγῆναι· ὁ δὲ ἔπαρχος μαθὼν τοῦτο προσέφυγε τῇ ἐκκλησίᾳ. καὶ ἐρρύσθη τοῦ πικροῦ θανάτου· τὸν δὲ οἶκον αὐτοῦ ἐδήμευσεν. Κόσμου ἔτη εἴη. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη υπγ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ζήνων ἔτη ιζ'. ιζ'. Περσῶν βασιλεὺς Καβάδης ἔτη ια'. ια'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Φίλιξ ἔτη θ'. η'. Κωνσταντίν. ἐπίσκοπος Εὐφήμιος ἔτη ζ'. β'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἀναστάσιος ἔτη ιη'. ιε'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος ἔτη ζ'. α'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Παλλάδιος ἔτη ι'. β'. Τούτῳ τῷ ἔτει τὰ συνοδικὰ Εὐφημίου Φίλιξ ἀπεδέξατο καὶ ὡς ὀρθοδόξῳ αὐτῷ προσετέθη, ἐπίσκοπον δὲ αὐτὸν οὐκ ἐδέξατο διὰ τὸ μὴ ἐκβαλεῖν τὸ ὄνομα Ἀκακίου ἐκ τῶν διπτύχων καὶ τοῦ μετ' αὐτὸν Φραυῖτα. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει καὶ Πέτρος ὁ Κναφεὺς τέθνηκεν, καὶ προεβλήθη ἐπίσκοπος Παλλάδιος, πρεσβύτερος τῆς ἐν Σελευκεῖᾳ ἐκκλησίας τῆς ἁγίας πρωτομάρτυρος Θέκλης. συνεψηφίσθη δὲ Παλλαδίῳ καὶ Ἰωάννης ὁ Κωνσταντίνου καὶ Ἀναστάσιος σιλεντιάριος, ὁ κακῶς μετὰ ταῦτα βασιλεύσας. ὁ δὲ Ζήνων ἐπαρθεὶς τῇ τῶν τυράννων ἀναιρέσει πρὸς δημεύσεις καὶ φόνους ἀδίκους χωρεῖ, [καὶ] πάντα ἄνθρωπον αἰτιώμενος ὡς ἐκείνοις ἢ συμμαχήσαντα ἢ συμβουλευσάντα τὴν ἐπίθεσιν. ἀναιρεῖ δὲ καὶ Κοττάιν ἀλόγως, τὸν ἅμα Ἰωάννη τῷ Σκύθη πολιορκία περιγεγόμενον Ἴλλου καὶ Λεοντίου, καὶ τὸν θαυμαστὸν καὶ περὶ ποίησιν ἐπῶν ἀξιόλογον Πελάγιον τὸν πατρίκιον, ὡς φρόνιμον καὶ δίκαιον· καὶ ἐπὶ τούτοις τελευτᾷ Ζήνων ἐπιληψία κατασχεθεὶς καὶ ἐπὶ στόματος φέρων ἀπαύστως τὴν Πελαγίου προσηγορίαν τοῦ παρ' αὐτοῦ φονευθέντος ἀδίκως· παῖδα μὲν μὴ καταλιπὼν, Λογγῖνον δὲ τὸν ἀδελφόν, δις μὲν ὑπατεύσαντα καὶ τῆς συγκλήτου βουλῆς πάσης ἡγούμενον, ἀνόητον δὲ καὶ βαρὺν καὶ ἀκόλαστον ὄντα· 136 ὃς καὶ πολλοὺς Ἰσαύρους ἐν Βυζαντίῳ ἔχων καὶ τὸν

Λογγίνον, τὸν μάγιστρον ὄντα καὶ φίλον αὐτοῦ, καὶ τούτοις θαρρήσας ἀπονητὶ τὴν βασιλείαν ἔχειν ὤζετο. τῆς δὲ Ἀρεάδνης καὶ τῆς συγκλήτου βουλῆς καὶ τοῦ στρατεύματος παντὸς Ἀναστάσιον τὸν σιλεντιάριον ἀναγορευσάντων βασιλέα, τῆς ἐλπίδος ὁ Λογγίνος ἠστόχησεν. βασιλεύσας οὖν ὁ Ἀναστάσιος ἔγγραφον ἠπαιτήθη ὁμολογίαν παρὰ Εὐφημίου πατριάρχου πρὸς τὸ μὴ σαλευσαί τι τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς πίστεως, ἀνάξιον αὐτὸν ἀποκαλῶν τῶν Χριστιανῶν καὶ τῆς βασιλείας. βιαζομένης δὲ αὐτὸν τῆς βασιλίδος Ἀρεάδνης καὶ τῆς συγκλήτου, ἔλαβεν αὐτοῦ τὸ ἰδιόχειρον, ὡς ἀποδέχεται εἰς ὄρον πίστεως τὰ δόγματα τῆς ἐν Χαλκηδόνι συνόδου. καὶ οὕτω στεφθεὶς [ὑπ' αὐτοῦ] Ἀρεάδνην ἄγεται εἰς γάμον, οὕτω πρότερον γαμετῆ συνοικήσας. Μανιχαῖοι δὲ καὶ Ἀρειανοὶ ἔχαιρον ἐπὶ Ἀναστασίῳ, Μανιχαῖοι μὲν ὡς τῆς μητρὸς τοῦ βασιλέως ζηλωτρίας οὔσης καὶ προσφιλοῦς αὐτῶν, Ἀρειανοὶ δὲ ὡς Κλέαρχον, τὸν θεῖον αὐτοῦ, ἀδελφὸν τῆς αὐτῆς κακόφρονος μητρὸς, ὁμόδοξον ἔχοντες. τοῦτο δὲ τὸ ἔτος, ἐν ᾧ Ζήνων τέθνηκε καὶ Ἀναστάσιος ἐβασίλευσεν, ἀπὸ Ἀδάμ μὲν κατὰ Ῥωμαίους εἴκοσι, κατὰ δὲ τὸν ἀκριβῆ καὶ ἀληθινὸν ψῆφον Ἀλεξανδρέων εἴκοσι, ἀπὸ δὲ τῆς ἀρχῆς Διοκλητιανοῦ σζ', τῆς δὲ θείας σαρκώσεως υπγ', ἰνδικτιῶνος ιδ'. ἐστέφη δὲ Ἀναστάσιος τῇ προγεγραμμένῃ ιδ' ἰνδικτιῶνι, μηνὶ Ἀπριλλίῳ ιδ', ἡμέρᾳ πέμπτῃ τῇ μεγάλῃ τοῦ πάσχα ἐν τῷ καθίσματι τοῦ ἵπποδρομίου. Κόσμου ἔτη εἴκοσι. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη υπδ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἀναστάσιος ἔτη κζ'. α'. Περσῶν βασιλεὺς ὁ Περόζου παῖς Ζάμασφος ἔτη δ'. α'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Φίλιξ ἔτη θ'. θ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Εὐφῆμιος ἔτη ζ'. γ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἀναστάσιος ἔτη ιη'. ις'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος ἔτη ζ'. β'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Παλλάδιος ἔτη ι'. γ'. 137 Τούτῳ τῷ ἔτει βασιλεύσαντος Ἀναστασίου τοῦ Δοραχιτιανοῦ τοῦ Δικόρου, ἐστασίασε κατ' αὐτοῦ Λογγίνος, ὁ Ζήνωνος ἀδελφός, ὃν χειρωσάμενος ἐπ' Αἴγυπτον πέμπει ἐξόριστον ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ ἐκέλευσε χειροτονηθῆναι αὐτὸν πρεσβύτερον. ἐπταετίαν δὲ ἐπιβιούς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐτελεύτησεν. ὑποψίαν δὲ ἔχων καὶ περὶ Λογγίνον τὸν μάγιστρον ὁ βασιλεὺς καὶ τοὺς ἐπιδημοῦντας Ἰσαύρους παύει τὸν Λογγίνον τοῦ μαγιστρίου. Πέτρου δὲ τοῦ Κναφέως ἐν Ἀντιοχείᾳ ὄντος ἐκ τῆς ἐξορίας ἐπανελθεῖν εἰς τὸν ἴδιον θρόνον [δυσωποῦντος,] ὁ βασιλεὺς τῆς ἐξορίας μὲν τοῦτον ἀνεκαλέσατο, εἰς δὲ Ἀντιόχειαν ἀπελθεῖν οὐ κατεδέξατο, Παλλάδιον δὲ χειροτονηθῆναι ἐν Ἀντιοχείᾳ ἐποίησεν. Εὐφῆμιος δὲ ὁ Κωνσταντινουπόλεως συναγαγὼν τοὺς ἐνδημοῦντας ἐπισκόπους τὴν ἐν Χαλκηδόνι ἀγίαν σύνοδον ἐκύρωσεν. Ἰωάννης δὲ ὁ Ταβερνησιώτης ἐν Ῥώμῃ ὧν ἤκουσεν ὅτι Ἀναστάσιος ἐβασίλευσεν, καὶ ἦλθεν εἰς τὸ Βυζάντιον ἀγαθὰς ἀμοιβὰς ἐλπίζων παρ' αὐτοῦ, ἀνθ' ὧν ἦν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ πεποικῶς αὐτῷ οἰκονομίαν, ὃν καὶ γυμνὸν ἀπὸ ναυαγίου δεξάμενος καὶ συγκροτήσας οὕτως, ὡς ἀναίσθητον αὐτὸν ποιῆσαι τῆς συμφορᾶς. Ἀναστάσιος δὲ ἀκούσας, ὅτι παρεγένετο, ἀγνωμοσύνη πολλῇ τοῦτον ἐξορισθῆναι προσέταξε μηδ' ὄλως αὐτὸν δεξάμενος. Ἰωάννης δὲ τοῦτο προγνοὺς ἐπὶ Ῥώμην φεύγων διεσώθη. Ῥώμης ἐπίσκοπος Γελάσιος ἔτη ε'. β'. β'. α'. δ'. ιζ'. γ'. δ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Ἀναστάσιος ὁ βασιλεὺς τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἰσαύρους διὰ πολλὰς ἀτοπίας ἐδίωξεν, οἱ ἐξελθόντες τυραννίδα ἐμελέτησαν. Λογγίνος δὲ ὁ ἀπὸ μαγίστρων συλλαβὼν τούτους τε καὶ ἄλλην δύναμιν βαρβάρων καὶ ληστῶν ὡς ἰε' μυριάδας, ὄπλων τε καὶ χρημάτων εὐπορία θαρρῶν ἐν Ἰσαυρίᾳ παρὰ Ζήνωνος τεθειμένων, παραγίνεται εἰς τὴν τῶν Ἰσαύρων χώραν, ἐνδεδικότος τοῦ βασιλέως τὴν ἐξοδον, καίτοιγε ὑποτοπάζοντος τὴν ἐπίθεσιν. παραχρῆμα δὲ ἐπανάσταται καὶ μέχρι Φρυγίας καὶ τοῦ Κοτταεῖου 138 χωρεῖ, πόλεις τε πολλὰς ληϊζόμενος, πλὴν οὐκ αὐτὸς ἡγούμενος τοῦ στρατεύματος. Νινίλιγγις γὰρ ἦν, ὁ τῆς Ἰσαυρίας ἡγεμὼν ἐπὶ Ζήνωνος καταστάς, ἀνὴρ θρασύτατος, καὶ Ἀθηνόδωρος, ἀπλούστατος ἄνθρωπος, εἰς

τῶν συγκλητικῶν, καὶ Κόνων, ὁ τῆς Ἀπαμείας ἐπίσκοπος, καταλιπὼν μὲν τὸν θρόνον, εἰς ὀπλίτην δὲ καὶ στρατηγὸν ἐξ ἱερέως μεταταξάμενος. τούτοις ἀντίστησι στράτευμα Ῥωμαϊκὸν Ἀναστάσιος, ἡγουμένου ὄντος Ἰωάννου τε τοῦ Σκύθου, τοῦ τὴν Ἰλλου καὶ Λεοντίου τυραννίδα καθελόντος, καὶ Ἰωάννου τὸ ἐπίκλην Κυρτοῦ, ἀμφοτέρων τοῦ Θρακικοῦ στρατεύματος ἡγουμένων καὶ Διογένους (οὗτοι κόμητες σχολῶν ἐτύγχανον ὄντες) καὶ ἐτέρων τινῶν ἐπαινετῶν ἀνδρῶν. μάχης δὲ περὶ τὸ Κοτυάειον γενομένης, Νινίλιγγις μὲν ὁ στρατηγὸς ἀποσφάττεται, μικροῦ δὲ τὸ πλεῖστον Ἰσαυρικὸν ἀπολλύμενον μόλις ἐπὶ τὰ σφέτερα διεσώθη. καὶ εἰ μὴ περὶ τὰ σκῦλα τοῖς Ῥωμαίοις γέγονε σχολή, τελείως ἂν ἐκράτησαν τοῦ πολέμου. ἀλλ' ἐκείνων ἐν τούτοις ἀποσφαλέντων, φρουρίου τινὸς ἐπὶ τῆς ἄκρας τοῦ Ταύρου κρατήσαντες οἱ Ἰσαυροὶ τρίτον ἔτος ἤρκεσαν πολεμοῦντες ὠχυρωμένοι τῇ θέσει τῶν ὑπὲρ τοῦ Ταύρου πολισμάτων τε καὶ φρουρίων. γ'. γ'. β'. ε'. ιη'. δ'. ε'. Τούτῳ τῷ ἔτει ληφθείσης Κλαυδιουπόλεως ὑπὸ Διογένους τῆς μεταξὺ τῶν δύο Ταύρων ἐν πεδίῳ κειμένης, οὐκ ἐνεγκόντες οἱ Ἰσαυροὶ καταβαίνουσι τοῦ Ταύρου καὶ ἐπὶ πολὺ πολιορκοῦσι τὸν Διογένην, ὡς καὶ λιμῶ κινδυνεῦσαι καὶ φθαρῆναι τὸ στράτευμα. πλὴν Ἰωάννης ὁ Κυρτὸς ὑπερβὰς τὰ στενὰ τοῦ Ταύρου καὶ τοὺς φύλακας ἐλὼν, αἰφνιδίως αὐτοῖς ἐπιστὰς διέφθειρε τὸ στράτευμα τῶν πολιορκούντων, ἐπεξελθόντος καὶ Διογένους. τότε καὶ Κόνων ὁ ἐπίσκοπος πληγεὶς μετὰ βραχὺ τελευτᾷ, καὶ γίνεται τοῖς Ῥωμαίοις αὕτη δευτέρα καὶ μεγίστη νίκη. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Ζαμάσφης, ὁ υἱὸς Περόζου βασιλέως Περσῶν, ἐξεώσας Καβάδην ἐκράτησεν ἔτη δ' ἐκ τῶν αὐτοῦ τῆς βασιλείας τῶν Περσῶν. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Μαρτύριος ἔτη η'. δ'. δ'. γ'. ς'. α'. ε'. ς'. 139 Τούτῳ τῷ ἔτει Λογγίνος τις, ὁ λεγόμενος Σελινούντιος, τὴν Ἀντιόχειαν τῆς Ἰσαυρίας οἰκῶν ἐπὶ τινος ὄρους κειμένην ὑψηλοῦ κατὰ τὴν μεσημβρινὴν τῆς χώρας θάλασσαν εἰσήγε τοῖς Ἰσαύροις ὀλκάσι πολλαῖς ἐμπορευόμενος πανταχόθεν τὰ τρόφιμα, καὶ ἐν ταύταις ταῖς δυσχωρίαις διῆγον Λογγίνος ὁ μάγιστρος καὶ Ἀθηνόδωρος. ἀποκαμῶν δὲ ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ χρονίζειν τὸν πόλεμον ἐθάρρησεν Εὐφημίῳ τῷ ἐπισκόπῳ, ὡς εἰρήνης ἐφίεται, καὶ συνάξει τοὺς ἐνδημοῦντας ἐπισκόπους προσέταξε παρακαλέσοντας δῆθεν περὶ τῶν Ἰσαύρων. Εὐφήμιος δὲ τὸ μυστήριον ἐξήγαγε πρὸς Ἰωάννην πατρίκιον, πενθερὸν Ἀθηνοδώρου τοῦ ἐξάρχου τῆς τυραννίδος. ὁ δὲ δραμῶν τῷ βασιλεῖ ἀπήγγειλεν, ὅπερ εἰς ἀδιάλλακτον ἔχθραν κατ' Εὐφημίῳ τὸν βασιλέα Ἀναστάσιον ἤγειρεν. ὅθεν καὶ τὰς τῶν Ἰσαύρων ἐπιβουλάς Εὐφημίῳ ἐπέγραψεν. Εὐφημίῳ δὲ τινες ἐπιβουλεύοντες ὑπέθεντό τινα πρὸ τοῦ Μαρτυρίου ξίφος ἐλάσαι κατὰ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. Παῦλος δέ, ὁ ἔκδικος τῆς ἐκκλησίας, ὑπερωμίας ὦν τὴν πληγὴν κατὰ τῆς κεφαλῆς ἐδέξατο καὶ ἐκινδύνευσεν· τὸν δὲ ἐπίβουλον τῇ λεγομένη σειρᾷ ἀνείλεν. πάλιν ἐν τῇ συνάξει τοῦ ὄρους ἐνήδρευσαν ἀνελεῖν Εὐφήμιον, ὃς ἰδιωτικῶ σήματι διαφυγὼν ἐσώθη. Ἀναστάσιος δὲ ὁ βασιλεὺς τὴν ὁμολογίαν αὐτοῦ παρὰ Εὐφημίῳ μετὰ βίας ἀφείλατο.

Κόσμου ἔτη εἰρη'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη υπη'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἀναστάσιος ἔτη κζ'. ε'. Περσῶν βασιλεὺς Καβάδης ἔτη λ'. α'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Γελάσιος ἔτη ε'. δ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Εὐφήμιος ἔτη ζ'. ζ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Μαρτύριος ἔτη η'. α'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος ἔτη ζ'. ς'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Παλλάδιος ἔτη ι'. ζ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Ἰωάννης ὁ Σκύθης πολιορκῶν παρέλαβε τὸν τε Λογγίνον, τὸν ἀπὸ μαγίστρων, καὶ Λογγίνον τὸν Σελινούντιον καὶ Ἀθηνόδωρον καὶ τοὺς λοιποὺς τυράννους. καὶ τούτους ἀποτεμῶν 140 τὰς κεφαλὰς αὐτῶν εἰς τὸ Βυζάντιον ἔπεμψεν Ἀναστασίῳ τῷ βασιλεῖ. Ἀναστάσιος δὲ ἰππικὸν ἐπιτελέσας τὰς κεφαλὰς τῶν τυράννων καὶ τοὺς πεμφθέντας δεσμίους τῶν Ἰσαύρων ἐθριάμβευσεν, καὶ ἐπὶ σκολόπων ἐν Συκαῖς ταύτας ἀναρτήσας πᾶσιν ἐδημοσίευσεν, τὸ δὲ πλῆθος τῶν

Ἰσαύρων εἰς τὴν Θράκην μετώκισεν. Ἰωάννην δὲ τὸν Σκύθην καὶ τὸν ἕτερον Ἰωάννην τὸν Κυρτὸν ὑπατείας καὶ τιμῆς ἠξίωσε μεγάλης· Εὐφημίῳ δὲ τῷ ἐπισκόπῳ ἐδήλωσε δι' Εὐσεβίου μαγίστρου· "αἱ εὐχαὶ σου, ὁ μέγας, τοὺς φίλους σου ἠσβόλωσαν. συναγαγὼν δὲ ὁ βασιλεὺς τοὺς ἐνδημοῦντας ἐπισκόπους κατὰ Εὐφημίῳ ἐνεκάλει, οἳ καὶ χαριζόμενοι τῷ βασιλεῖ ἀκοινωνησίαν καὶ καθαίρεισιν αὐτοῦ ἐψηφίζοντο. προχειρίζεται δὲ ὁ βασιλεὺς Μακεδόνιον ἐπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως, σκευοφύλακα ὄντα τότε τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας. ὁ μέντοι λαὸς διὰ τὸν Εὐφήμιον ἐστασίαζεν· καὶ εἰς τὸ ἵπποδρόμιον ἔδραμον λιτανεύοντες, ἀλλ' οὐδὲν ὀνήσαι ἴσχυσαν, τοῦ βασιλέως κακῶς νικᾶν σπεύδοντος. Μακεδόνιος δὲ κακῶς πεισθεὶς Ἀναστασίῳ ὑπέγραψε τῷ ἐνωτικῷ Ζήνωνος. Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος Μακεδόνιος ἔτη ις'. ς'. β'. ε'. α'. β'. ζ'. η'. Τούτῳ τῷ ἔτει Εὐφήμιον Ἀναστάσιος εἰς Εὐχάϊτα ἐξόριστον ἀπέστειλεν. ὁ δὲ λόγον ἤτησε διὰ Μακεδονίου λαβεῖν, ἀνεπιβούλευτον μεῖναι ἐν τῷ ἀπάγεσθαι. ἐπιτραπεῖς δὲ Μακεδόνιος δοῦναι τὸν λόγον, εἰσερχόμενος ἐν τῷ βαπτιστηρίῳ πρὸς τὸν Εὐφήμιον ἀφελεῖν ἀπ' αὐτοῦ τὸ ὠμόφορον τῷ ἀρχιδιακόνῳ προσέταξεν, καὶ οὕτω λιτὸς πρὸς Εὐφήμιον εἰσελθὼν δανεισάμενός τε χρήματα δέδωκεν Εὐφημίῳ, ὡς παρὰ πολλῶν ἐπαινεθῆναι κατὰ τοὺς δύο τρόπους. ἀσκητικὸς γὰρ ἦν καὶ ἱερός, ὡς ὑπὸ Γενναδίου τραφεῖς, οὗ καὶ ἀδελφιδὸς ὑπῆρχεν. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Ἀθανασίου, τοῦ ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας, τελευτήσαντος, ἐχειροτονήθη ἀντ' αὐτοῦ Ἰωάννης ὁ Μονάζων, πρεσβύτερος καὶ οἰκονόμος, ὁ ἐπίκλην Ἡμοῦλα. Ῥώμης ἐπίσκοπος Ἀναστάσιος ἔτη β'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη θ'. ζ'. γ'. α'. β'. γ'. α'. θ'. 141 Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπιδρομῆς τῶν λεγομένων Σκηνιτῶν Ἀράβων ἐν Εὐφρατησίᾳ γενομένης ἐν Βιθραψᾶ καλουμένῳ χωρίῳ πρώτῳ τῆς Συρίας, Εὐγενίου στρατηγοῦ τῶν ἐκεῖσε κατ' αὐτῶν παραταξαμένου, ἀνδρὸς λόγῳ καὶ ἔργῳ σπουδαίου, ἐκράτησε τῆς μάχης. οἱ δὲ νικηθέντες Περσῶν ὑπόσπονδοι ἦσαν τῆς Νααμάνου τοῦ φυλάρχου φυλῆς. τότε καὶ Ῥωμανὸς τῆς ἐν Παλαιστίνῃ δυνάμεως ἄρχων, ἀνὴρ ἄριστος, εὐβουλία καὶ στρατηγία χειροῦται εἰς πόλεμον Ὠγαρον, τὸν τοῦ Ἀρέθα, τοῦ τῆς Θαλαβάνης ὀνομαζομένου παιδός, σὺν αἰχμαλώτων πλήθει πολλῶ. κατηγωνίσασατο δὲ καὶ ἐφυγάδευσε πρὸ τῆς μάχης ἐκείνης ὁ Ῥωμανὸς καὶ ἕτερον Σκηνίτην, Γαβαλὰν ὀνόματι, καταδραμόντα τὴν Παλαιστίνην πρὸ τῆς αὐτοῦ παρουσίας. τότε καὶ τὴν νῆσον Ἰωτάβην, κειμένην ἐν τῷ κόλπῳ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης καὶ ὑποτελῆ φόροις οὐκ ὀλίγοις ὑπάρχουσαν βασιλεῖ Ῥωμαίων, κατασχεθεῖσαν δὲ μετὰ τῶν Σκηνιτῶν Ἀράβων, μάχαις ἰσχυραῖς ὁ Ῥωμανὸς ἠλευθέρωσεν, αὐθις τοῖς Ῥωμαίοις πραγματευταῖς δούς αὐτονόμως οἰκεῖν τὴν νῆσον καὶ τὰ ἐξ Ἰνδῶν ἐκπορεύεσθαι φορτία, καὶ τὸν τεταγμένον βασιλεῖ φόρον εἰσάγειν. η'. δ'. β'. γ'. δ'. β'. ι'. Τούτῳ τῷ ἔτει Μακεδόνιος γνώμη τοῦ βασιλέως ἐνώσας τὰ μοναστήρια τῆς βασιλίδος ἔσπευδεν ἀποσχίζοντα διὰ τὸ ἐνωτικὸν Ζήνωνος. ἀδυνατῶν δὲ τοῦτο ποιῆσαι συνεβούλευσε τῷ βασιλεῖ τοὺς ἐνδημοῦντας ἐπισκόπους συνελθεῖν καὶ τὰ ἐν Χαλκηδόνι καλῶς δογματισθέντα ἐγγράφως βεβαιῶσαι, ὅπερ καὶ γέγονε δι' ἐγγράφου πράξεως. καὶ προετρέπετο τὰ μοναστήρια πρὸς ἔνωσιν, μάλιστα δὲ τὴν Δίου μονὴν καὶ Βασιανοῦ καὶ τῶν Ἀκοιμήτων καὶ Ματρῶνης, ἃ τινὰ μᾶλλον καὶ ἀπέσχιζον τῶν δεχομένων τὸ ἐνωτικὸν Ζήνωνος καὶ ἐξορίας προθύμως ὑπέμενον. ἐνστάντων οὖν αὐτῶν, συνεῖδε Μακεδόνιος τῇ προαιρέσει αὐτῶν καταλιπεῖν αὐτούς, ἢ διωγμὸν 142 ἐγεῖραι κατ' αὐτῶν. Ματρῶνα δὲ ἡ ὁσία ἔτι ζῶσα καὶ μὴ κοινοῦσα σὺν ταῖς σὺν αὐτῇ ἀσκητρίαις διὰ τὸ ἐνωτικὸν Ζήνωνος παράδοξα πολλὰ ἐνεδείξατο, Χρυσσαορίου, διακόνου τῆς ἐκκλησίας, αὐτὴν ἀναγκάζοντος. καὶ ἄλλη δὲ τις Σοφία καλουμένη ἐπίσημος ἐν μοναζούσαις πολλὰ παθοῦσα μεγάλην ὑπομονὴν ἐνεδείξατο. Θευδέριχος δὲ ὁ Ἄφρος διάκονον ἔχων ὀρθόδοξον πάνυ ἀγαπώμενον ὑπ' αὐτοῦ,

μεταθέμενον δὲ εἰς Ἀρειανισμόν, χαριζόμενον Θεουδερῖχῳ ἀρειανίζοντι, ἀπέτεμεν αὐτὸν ξίφει εἰπών· "εἰ τῷ θεῷ πίστιν οὐκ ἐφύλαξας, οὐδὲ ἐμοὶ φυλάξεις." Παλλαδίου δὲ τοῦ ἐπισκόπου Ἀντιοχείας τελευτήσαντος, Φλαβιανὸν πρεσβύτερον καὶ ἀποκρισιάριον τῆς ἐκκλησίας Ἀντιοχέων ὁ βασιλεὺς ἐψηφίσατο. φασὶ δὲ Φλαβιανὸν τοῖς ἐν Χαλκηδόνι δόγμασιν ἀντικεῖσθαι. Ὀλύμπιος δὲ τις Ἀρειανὸς ἐν τῷ Ἐλενιανῶν βαλανείῳ λουόμενος, δεινῶς βλασφημήσας ἐλεεινῶς ἐν τῇ νεροφόρῳ τέθηκεν· ὅπερ ἐν εἰκόνι ἐγράφη. Εὐτυχιανὸς δὲ τις πρῶτος τῶν διαιταρίων δώροις πεισθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀρειανῶν τὴν ἀνατεθεῖσαν εἰκόνα τοῦ Ὀλυμπίου καθεῖλεν· καὶ ἐξετάκη δεινῶς τὸ σῶμα ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ ἀπέθανεν. Κόσμου ἔτη εἰς 47β'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη 47β'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἀναστάσιος ἔτη κζ'. θ'. Περσῶν βασιλεὺς Καβάδης ἔτη λ'. ε'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Ἀναστάσιος ἔτη δ'. γ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Μακεδόνιος ἔτη ις'. δ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Μαρτύριος ἔτη η'. ε'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη θ'. γ'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Φλαβιανὸς ἔτη ιγ'. α'. Τούτῳ τῷ ἔτει Φῆστος, συγκλητικὸς Ῥώμης, ἀποσταλεὶς πρὸς Ἀναστάσιον διὰ τινὰς χρείας πολιτικὰς τὰς μνήμας τῶν ἁγίων ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου πανηγυρικώτερον ἐπιτελεῖσθαι ἤησαστο, ὃ καὶ κρατεῖ μέχρι νῦν. Μακεδόνιος δὲ πρὸς Ἀναστάσιον, ἐπίσκοπον Ῥώμης, συνοδικὰ διὰ Φῆστου πέμψαι βουλευθεὶς ἐκωλύθη παρὰ τοῦ βασιλέως. ι'. ς'. δ'. ε'. ς'. δ'. β'. Τούτῳ τῷ ἔτει Φῆστος ἀπερχόμενος ἐν Ῥώμῃ συνέθετο τῷ βασιλεῖ Ἀναστασίῳ πείθειν Ἀναστάσιον τὸν πάπαν δεῦξασθαι τὸ ἐνωτικὸν Ζήνωνος. τοῦτον δὲ οὐ κατέλαβε ζῶντα. ὑποφθείρας δὲ διὰ χρημάτων πολλοὺς ψηφίζεται παρὰ τὸ ἔθος Ῥωμαίων ἐπίσκοπον Λαυρέντιόν τινα, ὃς καὶ ἐχειροτονήθη ὑπὸ τοῦ ἐνὸς μέρους. οἱ δὲ ὀρθοδοξότεροι διαιρεθέντες χειροτονοῦσι Σύμμαχον ἓνα ὄντα τῶν διακόνων. ἔνθεν λοιπὸν ἀταξίαι πολλαὶ καὶ φόνοι καὶ ἀρπαγαὶ γέγονασιν ἐπὶ τρία ἔτη, ἕως οὗ Θεουδερῖχος ὁ ἄφρος κρατῶν τῆνικαῦτα Ῥώμης, καίπερ Ἀρειανὸς ὢν, σύνοδον κροτήσας τοπικὴν, Σύμμαχον μὲν ἐπίσκοπον Ῥώμης ἐκύρωσεν, Λαυρέντιον δὲ εἰς Νοκέρειαν τὴν πόλιν ἐπισκοπεῖν προσέταξεν. ὁ δὲ μὴ ἡσυχάσας, ἀλλὰ στάσεις κινῶν ὑπὸ Συμμάχου καθαιρεῖται καὶ εἰς ἔξορίαν πέμπεται. καὶ οὕτω κατεπαύθη ἡ στάσις. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Ἀναστάσιος ἀνέστειλε τὸ χρυσάργυρον καὶ τὰ κυνήγια καὶ τὰς ἀρχὰς ὠνίους οὐσας δωρεὰν προεβάλλετο. Ῥώμης ἐπίσκοπος Σύμμαχος ἔτη ιβ'. ια'. ζ'. α'. ς'. ζ'. ε'. γ'. Τούτῳ τῷ ἔτει γέγονε πάλιν Σαρακηνῶν ἐπιδρομὴ ἐν τε Φοινίκη καὶ Συρία καὶ Παλαιστίνη, μετὰ τὴν Ὠγάρου τελευτὴν Βαδιχαρίμου, τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, δίκην θυέλλης ἐπιδραμόντος τοῖς τόποις, καὶ ὀξύτερον, ἢ περ ἐπέδραμεν, μετὰ τὴν λείαν ἐπαναδραμόντος, ὥστε μηδὲ ἐπιδιώξαντα Ῥωμανὸν καταλαβεῖν τοὺς ἐχθρούς. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει καὶ οἱ καλούμενοι Βούλγαροι τῷ Ἰλλυρικῷ καὶ Θράκῃ ἐπιτρέχουσι καὶ ἐπανατρέχουσι πρὶν γνωσθῆναι αὐτούς. 144 Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος νά Σαλούστιος ἔτη η'. ιβ'. η'. β'. ζ'. α'. ς'. δ'. Τούτῳ τῷ ἔτει σπένδεται πρὸς Ἀρέθαν Ἀναστάσιος, τὸν Βαδιχαρίμου καὶ Ὠγάρου πατέρα, τὸν τῆς Θαλαβάνης λεγόμενον, καὶ λοιπὸν πᾶσα ἡ Παλαιστίνη καὶ Ἀραβία καὶ Φοινίκη πολλῆς γαλήνης καὶ εἰρήνης ἀπήλαυον. ἐν Νεοκαισαρείᾳ δὲ μέλλοντος γίνεσθαι σεισοῦ, στρατιώτης ὀδεύων ὡς δύο στρατιώτας ἐπ' αὐτὴν εἶδε καὶ ὀπισθεν ἄλλον κράζοντα· "φυλάξατε τὸν οἶκον, ἐν ᾧ ἡ θῆκη Γρηγορίου ἐστίν." γενομένου δὲ τοῦ σεισοῦ, τὸ πλεῖστον μέρος τῆς πόλεως ἐπτώθη πλὴν τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ θαυματουργοῦ. Κόσμου ἔτη εἰς 47ς'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη 47ς'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἀναστάσιος ἔτη κζ'. ιγ'. Περσῶν βασιλεὺς Καβάδης ἔτη λ'. θ'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Σύμμαχος ἔτη ιβ'. γ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Μακεδόνιος ἔτη ις'. η'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Σαλούστιος ἔτη η'. β'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη θ'. ζ'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Φλαβιανὸς ἔτη ιγ'. ε'. Τούτῳ τῷ

ἔτει Καβάδης, ὁ τῶν Περσῶν βασιλεύς, χρήματα ἀπαιτεῖ Ἀναστάσιον. ὁ δὲ Ἀναστάσιος, εἰ μὲν δανείσασθαι βούλοιο, ἔγγραφον ὁμολογίαν ἔλεγε ποιῆσαι, εἰ δὲ ἄλλω τρόπῳ, μὴ διδόναι. ὅθεν παρασπονδήσας τὴν γενομένην πρὸς Θεοδοσίον τὸν νέον ἔμπροσθεν εἰρήνην ἐπέρχεται μετὰ πλήθους πολλοῦ Περσικοῦ τε καὶ ἐπεισάκτου πρότερον μὲν Ἀρμενίαν καὶ λαμβάνει Θεοδοσιούπολιν. Κωνσταντίνου προδόντος αὐτήν, ἀνδρὸς συγκλητικοῦ τε καὶ Ἰλλυρίων ἄρξαντος ταγμάτων. εἶτα εἰς Μεσοποταμίαν ἐλθὼν Ἀμιδαν ἐπολιόρκει, Ῥωμαϊκοῦ στρατεύματος ἀξιολόγου μήπω τοῖς τόποις ἐνδημοῦντος, Ἀλυπίου δὲ μόνου βοήθειαν ἔχοντος ὀλίγην, ἀνδρὸς πανταχόθεν ἐπαινετοῦ καὶ φιλοσοφίας ἐραστοῦ, μάλιστα τὴν ἐνδεχομένην περί τε τὴν φυλακὴν τῶν πόλεων καὶ τὰ ἀπόθετα τῶν τροφῶν ἐπιμέλειαν 145 ποιουμένου. ὥκει δὲ αὐτὸς ἐν Κωνσταντίνῃ, σταδίοις φζ' κατὰ δύοσιν ἀφεστώσης Νισίβης, * ὅσοι καὶ ἡ Ἀμιδα πρὸς ἄρκτον. ἀλλὰ χρόνου τινὸς μεταξὺ ρέυσαντος, καὶ τινῶν μερικῶν συμπλοκῶν Πέρσαις τε καὶ Ῥωμαίοις γενομένων, καθ' ἃς ποτὲ μὲν ἐλάττους, ποτὲ δὲ ἐπικρατέστεροι τῶν ἐθνῶν ἐν διαφόροις τόποις γέγονεσαν οἱ Ῥωμαῖοι, τέλος Ἀμιδα προδίδοται τοῖς Πέρσαις, πολιορκηθεῖσα μὲν ὑπὲρ τοὺς τρεῖς μῆνας παρὰ τῶν βαρβάρων, προδοθεῖσα δὲ νύκτωρ ἔξ ἐνὸς τῶν πύργων ὑπὸ μοναχῶν φυλαττομένων. κλίμαξιν οἱ πολέμιοι χρησάμενοι καὶ οὕτως ἔσω τῆς πόλεως γεγονότες ληΐζονται πᾶσαν καὶ καθαιροῦσι καὶ πλοῦτον λαμβάνουσι πολύν, Κουάδου τοῦ βασιλέως ἐπὶ ἐλέφαντος εἰς αὐτὴν ἐλθόντος μετὰ τρίτην ἡμέραν τῆς προδοσίας καὶ πλοῦτον μὲν ἀφελομένου πολύν, Γλώνην δὲ καταλιπόντος τῇ πόλει φύλακα, Κουάδου εἰς Νισίβιν ἐπαναζεύξαντος τὴν πόλιν, καὶ τῆς Περσικῆς δυναστείας μεταξὺ Ἀμίδης καὶ Κωνσταντίας διατριβούσης. ιδ'. ι'. δ'. θ'. γ'. η'. ζ'. Τούτῳ τῷ ἔτει στέλλεται παρὰ τοῦ βασιλέως Ἀναστασίου στρατιὰ Γόθων τε καὶ Βέσσων καὶ ἐτέρων Θρακίων ἐθνῶν, στρατηγούντος τῆς ἔω καὶ ἐξαρχοῦντος αὐτῆς Ἀρεοβίνδου, τοῦ Δαγαλαΐφου παιδός, ὑπάτου γεγονότος ὀρδιναρίου, (τούτου πρὸς πατρός ἐγένετο πάππος Ἀρεόβινδος, ὁ κατὰ τὸν Θεοδοσίου τοῦ νέου χρόνον εὐδοκιμήσας κατὰ Περσῶν· ἐτέχθη δὲ Ἀρεόβινδος τῷ Δαγαλαΐφῳ ἀπὸ Γοδισθέας, τῆς Ἀρδαβουρίου θυγατρὸς τοῦ παιδός Ἀσπαρος, οὗ πρόσθεν ἐμνημονεύσαμεν) ἐπὶ δυναστεία μεγάλη. συναπεστάλησαν δὲ τῷ Ἀρεοβίνδῳ 146 καὶ ἕτεροι πλείστοι στρατηγοί, ὧν οἱ περιφανέστατοι Πατρίκιος ἦν καὶ Ὑπάτιος, ὁ Σεκουνδίνου καὶ τῆς ἀδελφῆς Ἀναστασίου τοῦ βασιλέως υἱός, καὶ Φαρισμάνης, ὁ Ζουνᾶ πατήρ, τὸ γένος Λαζός, καὶ Ῥωμανὸς ὁ προειρημένος ἐξ Εὐφρατησίας συναφθεὶς τῷ στρατεύματι, καὶ Ἰουστίνος ὁ βασιλεύσας μετὰ ταῦτα, καὶ Ζήμαρχος καὶ ἕτεροί τινες, τῆς δυνάμεως συνελθούσης ἐν Ἐδέσῃ, πόλει τῆς Ὀσροηνῆς, καὶ Σαμοσάτοις, πόλει τῆς Εὐφρατησίας. καὶ οἱ μὲν περὶ Ὑπάτιον καὶ Πατρίκιον ἡσχολοῦντο τὴν Ἀμιδαν ἐλευθερῶσαι τῆς Περσικῆς φυλακῆς, Ἀρεόβινδος δὲ μετὰ Ῥωμανοῦ καὶ Ἀσουάδου τοῦ φυλάρχου καὶ τινῶν ἐτέρων στρατοπεδευσάμενος ὡς πρὸς αὐτὸν Κουάδην τότε εἰς τὸ Νισίβιος διατρίβοντα διαφόροις μάχαις καταγωνίζεται τὸ Περσικὸν καὶ τοῦ Νισίβιος Κουάδην ἀπελαύνει καὶ πολλοῖς διαστήμασιν εἴσω χωρῆσαι τῆς χώρας πεποίηκεν. ἀνείλε δὲ καὶ στρατηγὸν μέγιστον τῶν Περσῶν ἐν μιᾷ συμπλοκῇ, οὗ καὶ τὸ ξίφος καὶ τὸ βραχιάλιον ἠνέχθη Ἀρεοβίνδῳ παρὰ τοῦ ἀνελόντος αὐτὸν Σκύθου, καὶ ἀξιόλογον ὡς μάλιστα φανέν σύμβολον τῆς νίκης ἐστάλη τῷ βασιλεῖ. τῆς οὖν Περσικῆς στρατιᾶς ἐλαττωθείσης οὕτω τοῖς Ῥωμαϊκοῖς στρατηγοῖς παρασκευασάμενος Κουάδης εἰσπέμπει στράτευμα πλείστον κατὰ τῶν Ῥωμαίων, ὥστε Ἀρεόβινδον προτρέψαι τοὺς περὶ Ὑπάτιον καὶ Πατρίκιον, ἀπὸ τῶν περὶ Ἀμιδαν τόπων εἰς συμμαχίαν αὐτῷ συνδραμεῖν. ἐκείνων δὲ παραιτησαμένων διὰ φθόνον, ὑποχωρῆσαι ἠβουλήθη Ἀρεόβινδος καὶ εἰς τὸ Βυζάντιον εἰσελθεῖν, εἰ μὴ μόλις Ἀππίων ὁ Αἰγύπτιος, ὕπαρχος τότε τοῦ στρατεύματος ὧν καὶ τῆς δαπάνης καὶ τῆς

ἐποψίας πάντων προεστηκώς, ἐπέσχεν αὐτὸν ἐν τοῖς τόποις. διαφορομένων δὲ τῶν στρατηγῶν πρὸς ἀλλήλους, Κουάδης εἰς Νισίβιν 147 ἔλθων καὶ τὰ τῆς διχονοίας τῶν στρατηγῶν μαθὼν αὐτός τε πολὺς ὢν τῷ πλήθει καὶ πολλαχοῦ τὴν ἑαυτοῦ στρατιάν κατακερματίζων πᾶσαν ὡς εἰπεῖν τὴν Ῥωμαϊκὴν κατέδραμε γῆν καὶ ἐδίωξε μέχρι Συριῶν αὐτῶν, πολλοὺς μεταξὺ πρὸς Ἀρεοβίνδον ὑπὲρ εἰρήνης ἐκπέμψας πρέσβεις καὶ ἐπὶ χρήμασι καταλύειν τὸν πόλεμον λέγων. οὕτω τοίνυν καὶ τὰ περὶ τὴν Ἔδεσαν μάλιστα καταδραμών, καθ' ἣν ὁ Ἀρεοβίνδος ἦν· πλὴν οὐ πράξας ἐκεῖ δεξιῶς, ἀλλὰ παρ' ἐλπίδας ἐλαττοῦται τῆς Ἀρεοβίνδου μάχης. γνοὺς δὲ καὶ τὸν Ἀμίδης φύλακα Γλώνην, τὸν στρατηγὸν αὐτοῦ, διαφθαρῆναι μηχανώμενον, ἐπανέρχεται κακωθεὶς διὰ ἑτέρας ὁδοῦ, καταφρονήσας τῶν ὁμήρων, οὓς δεδώκει τῷ Ἀρεοβίνδῳ κατὰ τοὺς εἰρήνης λόγους· καὶ κατέσχον παρὰ τὰς συνθήκας Ἀλύπιόν τε τὸν χρηστὸν ἐκεῖνον καὶ Βασίλειον τὸν Ἐδεσηνόν· ὥστε μετὰ τὴν ἀναχώρησιν αὐτοῦ τὴν ἐπὶ τὰ οἰκεῖα, χειμῶνος ἤδη καταλαβόντος, τοὺς μὲν στρατηγοὺς Ῥωμαίων ἐν διαφόροις τῆς Εὐφρατησίας καὶ Ὀσροηνῆς καὶ Μεσοποταμίας καὶ Σύρων καὶ Ἀρμενίων διαιρεθῆναι πολισίμασι τὸν χειμέριον ἀυλισθησομένους καιρόν. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἵππικῶ ἀγομένου, ἀταξία γέγονε τῶν δύο μερῶν, καὶ πολλοὶ ἀπέθανον ἐξ ἀμφοτέρων, ἐν οἷς καὶ ὁ υἱὸς Ἀναστασίου τοῦ βασιλέως, ὃν εἶχεν ἀπὸ παλλακῆς· καὶ σφόδρα λυπηθεὶς Ἀναστάσιος πολλοὺς ἐτιμωρήσατο καὶ ἄλλους ἐξορίαις παρέπεμψεν. Κόσμου ἔτη εἰκοτὴ. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη υἷη. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἀναστάσιος ἔτη κζ'. ιε'. Περσῶν βασιλεὺς Καβάδης ἔτη λ'. ια'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Σύμμαχος ἔτη ιβ'. ε'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Μακεδόνιος ἔτη ις'. ι'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Σαλούστιος ἔτη η'. γ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη θ'. θ'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Φλαβιανὸς ἔτη ιγ'. ζ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Κέλαρα τὸν μάγιστρον ὑπὸ τοῦ βασιλέως πεμφθέντα μετὰ τῆς σὺν αὐτῷ πλείστης δυνάμεως, καὶ τὴν ὅλην σχεδὸν 148 ἔξουσίαν παρειληφότα σὺν Ἀρεοβίνδῳ τῷ στρατηγῷ, τούτοις κατεπίστευσεν ὁ βασιλεὺς τὴν τοῦ παντὸς πολέμου διοίκησιν. Ἀπίωνα δὲ καὶ Ὑπάτιον μεταπέμπεται σπουδαίως εἰς τὸ Βυζάντιον, οὐκ ἀναγκαίους ἠγησάμενος εἶναι τῷ στρατοπέδῳ διὰ τὴν πρὸς Ἀρεοβίνδον τὸν στρατηγὸν ἔχθραν, Καλλιόπιον δὲ τὸν στρατηγὸν ἐπιστήσας τῇ τοῦ δαπανήματος ἀρχῇ. τοῦ Κέλαρος τοίνυν ἄριστα τὸν πάντα πόλεμον ἅμα τῷ Ἀρεοβίνδῳ καὶ Πατρικίῳ καὶ Βωνόσῳ καὶ Τιμοστράτῳ καὶ Ῥωμανῷ καὶ τοῖς λοιποῖς κατὰ διαφόρους τόπους οἰκονομήσαντος· (ἦν γὰρ ὁ ἀνὴρ μετὰ λόγου καὶ παιδείας πάσης χάριτος πολλῆς θεοῦ πεπληρωμένος καὶ ἀνδρεῖος, Ἰλλύριος μὲν τὸ γένος, ὅθεν καὶ Ἀναστάσιος ὠρμητο·) πολλὰ μὲν τῆς Περσικῆς χώρας καὶ φρούρια * ἐπιδρομάς, τὰ μὲν πυρὶ, τὰ δὲ καὶ ἄλλοις καθηρέθη τρόποις· ὥστε καὶ αὐτὴν Νισίβιν μικροῦ δεῖν ὑπὸ Ῥωμαίους γενέσθαι· ἐκράτει γὰρ καὶ λιμὸς τῶν Περσῶν τηνικαῦτα· εἶτα καὶ ἐπανάστασις αὐτοῖς ἐπισυμβέβηκεν ἔθνικὴ τῶν λεγομένων Καδουσίων καὶ ἑτέρων ἔθνων, καὶ οὕτως ἀπλῶς ἐπικρατοῦσι τῶν Περσικῶν πραγμάτων Ῥωμαῖοι, ὡς ἀποστεῖλαι Κουάδην Ἀσπέτιον τὸν στρατηγὸν περὶ εἰρήνης ἐσπουδασμένως διαλεχθῆναι Ῥωμαίοις, καὶ ἢ μηδὲν ἢ ὀλίγον τι κομιζόμενον ἀποδοῦναι καὶ Ἄμιδαν αὐτοῖς, οὕτω δυνηθεῖσι μετὰ μυρίων πόνων καὶ λιμὸν ἤδη πολὺν ἐπικρατήσαντα τῶν φυλάκων ἀπὸ Περσῶν αὐτὴν ἐξελέσθαι, καὶ διὰ τὴν τοῦ τόπου θέσιν καὶ τὸ τῶν τειχῶν ἀκατάλυτον. πλὴν οἱ στρατηγοὶ χειμῶνα πάλιν ὀρῶντες ἐπιόντα καὶ αἰρετώτερον εἶναι κρίναντες ὀλίγων ταλάντων ἐξωνήσασθαι τὸ Ῥωμαϊκὸν στρατόπεδον ἐκ τοῦ δυσχειμερίου τῶν τόπων, ἐν οἷς οἱ πρὸς Ἀσπέτιον ἐγίνοντο λόγοι, τρία τάλαντα παρασχόντες καὶ ἀναλαβόντες Βασίλειον τὸν Ἐδεσηνόν, ὁμηρεύοντα παρὰ Πέρσας ἔτι, (Ἀλύπιος γὰρ ὁ χρηστὸς ἐτεθνήκει νόσῳ καμῶν παρ' ἐκεῖνους,) καὶ ἀναδόντες 149 οὓς εἶχον ὁμήρους, Ἄμιδαν τε ἀπολαμβάνουσι καὶ τὰς

περι τῆς εἰρήνης ποιοῦνται συνθήκας, ἐν μεθορίοις γενόμενοι τοῦ Ἀμμουδίας καὶ τοῦ Μάρδης φρουρίου, καὶ γράμμασι αὐτὰ βεβαιώσαντες. καὶ τοῦτο τέλος ἔσχεν ὁ Περσικὸς Ἀναστασίου πόλεμος κατὰ τὸ πεντεκαίδεκατον ἔτος τῆς αὐτοῦ βασιλείας. τριετίαν μὲν κρατήσας, μᾶλλον δὲ τῶν ἔμπροσθεν πολέμων τὴν Περσῶν λυμηνάμενος γῆν, εἰς τοῦτο τὸ τέλος τοῦ πεντεκαίδεκατου ἔτους τῆς Ἀναστασίου βασιλείας ἔληξεν. Ἰωάννου δὲ τοῦ ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας τελευτήσαντος, Ἰωάννης ὁ Νικαιώτης ἐχειροτονήθη ἀντ' αὐτοῦ. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἐκέλευσεν Ἀναστάσιος, καὶ ἐχωνεύθησαν πολλὰ χαλκουργήματα, ἐξ ὧν ἔστησεν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος. ἐποίησε δὲ ἐξ αὐτῶν στήλην ἰδίαν, ἣν ἔστησεν εἰς τὸν κίονα τοῦ Ταύρου. ἡ γὰρ πρώτη ἐστῶσα Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου ἔπεσεν ἀπὸ σεισμοῦ καὶ συνετρίβη. Κόσμου ἔτη εἰς 450'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη 450'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἀναστάσιος ἔτη κζ'. ις'. Περσῶν βασιλεὺς Καβάδης ἔτη λ'. ιβ'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Σύμμαχος ἔτη ιβ'. ς'. Κωνσταντῆ ἐπίσκοπος Μακεδόνιος ἔτη ις'. ια'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Σαλούστιος ἔτη η'. δ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκ. Ἰωάννης ὁ Νικαιώτης ἔτη ια'. α'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Φλαβιανὸς ἔτη ιγ'. η'. Τούτῳ τῷ ἔτει Ἀναστάσιος ἀνεθεῖς τῶν πολέμων Μακεδόνιον τὸν πατριάρχην διαστρέψαι ἐκ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως ἔσπευδεν. πολλοὶ δὲ τῶν ἐπισκόπων Ἀναστασίῳ χαριζόμενοι τῇ ἐν Χαλκηδόνι συνόδῳ ἀντέπιπτον, ὧν πρῶτιστος ἦν Ἐλευσίνιος ὁ Σασίμων. Μανιχαῖον δὲ τινα ζωγράφον Συροπέρσιν ἀπὸ Κυζίκου Ἀναστάσιος ἤγαγεν ἐν σχήματι πρεσβυτέρου, ὃς ἀλλότρια τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀγίων εἰκόνων ἐτόλμησε γράψαι φασματώδη ἐν τῷ παλατίῳ Ἐλενιανῶν καὶ ἐν τῷ ἀγίῳ Στεφάνῳ Ἀύρηλιανῶν γνώμη τοῦ βασιλέως χαίροντος 150 τοῖς Μανιχαίοις, ὅθεν καὶ στάσις τοῦ λαοῦ γέγονε μεγάλη. τὸν ἔπαρχον ἐν ταῖς συνάξεσι καὶ ἐν ταῖς λιταῖς τότε ἐπενόησεν ἀκολουθεῖν ὁ βασιλεὺς. ἐφοβεῖτο γὰρ τῶν ὀρθοδόξων τὰς ἐπαναστάσεις· καὶ ἐγένετο εἰς ἔθος. Ξεναίαν τὸν μανιχαιοφρόνα ἤγαγεν Ἀναστάσιος εἰς τὸ Βυζάντιον, τὸν καὶ Φιλόξενον, ὡς ὁμόφρονα. Μακεδόνιος δὲ οὔτε κοινωνίας οὔτε λόγου αὐτὸν ἠξίωσεν, τοῦ κλήρου καὶ τῶν μοναχῶν καὶ τοῦ λαοῦ κατ' αὐτοῦ ταραττομένων. ὅθεν καὶ λάθρα τῆς πόλεως αὐτὸν ἐξήγαγεν Ἀναστάσιος. Ἀχόλιον δὲ τινα Μακεδόνιος σπασάμενον κατ' αὐτοῦ μάχαιραν ἐξ ὑποβολῆς τῶν ἐχθραινόντων αὐτόν, μηνιαίας ἀνόνας προσέταξεν αὐτὸν λαμβάνειν, ἐπαινεθεὶς τῆς πραότητος. τοῦτο δὲ καὶ εἰς ἐνδεεῖς ἱεροσύλους ἔπραξεν. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἀνεφάνη τις ἀνὴρ χυμευτῆς ὑπάρχων φοβερός, Ἰωάννης ὀνόματι, ἐν Ἀντιοχείᾳ ἐπιθέτης, ὃς λάθρα εἰσερχόμενος εἰς τὰ ἀργυροπρατεῖα ὑπεδείκνυε τοῖς ἀργυροπράταις χεῖρας ἀνδριάντων χρυσᾶς καὶ πόδας καὶ ἄλλα ζώδια λέγων· ὅτι "θησαυρὸν εὖρον γέμοντα ταῦτα·" καὶ ἠπάτησε πολλοὺς καὶ ἐκόμβωσεν ἐπαρῶν πολλὰ χρήματα· καὶ λαθῶν ἔφυγε καὶ εἰσελθὼν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκόμβωσε κάκεῖ πολλοὺς· ὥστε γνόντα τὸν βασιλέα κρατῆσαι αὐτόν. ὁ δὲ προσήνεγκε τῷ βασιλεῖ χαλινὸν ἵππου ὀλόχρυσον διὰ μαργαριτῶν· καὶ τοῦτον λαβὼν ὁ βασιλεὺς λέγει αὐτῷ· "ὄντως ἐμὲ οὐ κομβώνεις," καὶ ἐξώρισεν αὐτόν εἰς τὴν Πέτραν, τὸ φρούριον τῆς Ἀσίας, καὶ ἐκεῖ ἐτελεύτησεν. ς'. φ'. ιζ'. ιγ'. ζ'. ιβ'. ε'. β'. θ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Ἀναστάσιος ὁ βασιλεὺς ἐτείχισε τὸ Δαρᾶς χωρίον ὃν τῆς Μεσοποταμίας μέγα καὶ ὄχυρόν, μέσον τῶν ὄρων κείμενον Ῥωμαίων τε καὶ Περσῶν, καὶ ἐποίησεν ἐκκλησίας καὶ ὄρια ἀπόθετα σίτου καὶ κιστέρνας ὑδάτων καὶ ἐμβόλους, ὀνομάσας αὐτὸ Ἀναστασιούπολιν. ἔκτισε δὲ καὶ δύο δημόσια λουτρά καὶ ἔδωκεν αὐτῇ δίκαια πόλεως. 151 Κόσμου ἔτη ςα'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη φα'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἀναστάσιος ἔτη κζ'. ιη'. Περσῶν βασιλεὺς Καβάδης ἔτη λ'. ιδ'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Σύμμαχος ἔτη ιβ'. η'. Κωνσταντῆ ἐπίσκοπος Μακεδόνιος ἔτη ις'. ιγ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Σαλούστιος ἔτη η'. ς'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Ἰωάννης

ἔτη ια'. γ'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Φλαβιανὸς ἔτη ιγ'. ι'. Τούτῳ τῷ ἔτει Ἀναστάσιος ὁ βασιλεὺς Φλαβιανόν, τὸν Ἀντιοχείας ἐπίσκοπον, ἠνάγκασε τῷ ἐνωτικῷ Ζήνωνος ὑπογράψαι· ὃς ποιήσας σύνοδον τῶν ὑπ' αὐτὸν ἐπισκόπων πολύστιχον ἐπιστολὴν ἔγραψεν, τὴν ἐν Νικαίᾳ καὶ Κωνσταντινουπόλει καὶ Ἐφέσῳ ὁμολογῶν συνόδους, τὴν ἐν Χαλκηδόνι παρασιωπήσας. ἀπεκήρυξε δὲ Διόδωρον καὶ Θεόδωρον, ὑποτάξας κεφάλαια δ', δι' ὧν μὴ συνάδων τῇ ἐν Χαλκηδόνι φαίνεται συνόδῳ, μάλιστα δὲ τῇ φωνῇ τῇ, "ἐν δύο φύσεσιν," ἀπομάχονται. φασὶ δὲ αὐτὰ τινες Ἀκακίου τοῦ Κωνσταντινουπόλεως εἶναι. ὁ δὲ Φλαβιανὸς ἰδιάζουσαν ἐπιστολὴν ἔγραψεν Ἀναστασίῳ τῷ σκοπῷ αὐτοῦ ἐπόμενος· ὁμοίως καὶ Ξεναΐας ὁ δυσσεβῆς, ὅστις καὶ αὐθεντήσας προσέθηκε τούτοις τοῖς κεφαλαίοις ἀνάθεμα κατὰ τοῦ θειοτάτου Λέοντος Ῥώμης καὶ τῆς συνόδου καὶ τῶν ὁμοφρόνων αὐτῶν. Κωνσταντῖνος, ἐπίσκοπος Σελευκείας, τὴν ἐν Χαλκηδόνι ἁγίαν σύνοδον ἀνεθεμάτισε γράψας τὸ αὐτὸ καὶ Ξεναΐα. Φλαβιανὸς δὲ ὡς διαβάλλων αὐτοὺς ἔγραψε τῷ βασιλεῖ μηνύων ταῦτα. ὁ δὲ βασιλεὺς ἠγανάκτησε κατ' αὐτοῦ, Κωνσταντῖνον καὶ Ξεναΐαν μᾶλλον ἀποδεξάμενος. Ἡλία, τῷ ἐπισκόπῳ Ἱεροσολύμων, ἔγραψεν Ἀναστάσιος κελεύων κατὰ τῆς ἐν Χαλκηδόνι συνόδου ψηφίσασθαι. Ἡλίας δὲ ἀντέγραψε τῷ βασιλεῖ ἀναθεματίζων Νεστόριον καὶ Εὐτυχέα, Διόδωρον δὲ καὶ Θεόδωρον καὶ τὴν ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον ἀποδεχόμενος. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἐγένετο ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ταραχὴ μεταξὺ Ἰωάννου τοῦ ἐπισκόπου τοῦ Νικαιώτου καὶ Δαγαλαΐφου κόμητος περὶ Γενναίου τοῦ Φικοπτέρου· καὶ ἐγένετο στάσις ἐπὶ τῆς πόλεως ἐπὶ ἡμέρας πολλὰς· καὶ ἐνεπύρισαν τὴν οἰκίαν τοῦ ἐπισκόπου Ἰωάννου οἱ στρατιῶται, ὑπὸ δὲ τῶν πολιτῶν ἢ οἰκία Φικοπτέρου· καὶ ἔστησαν οἱ Ἀλεξανδρεῖς στήλην τοῦ βασιλέως ἐν τῷ Ἀντικανθάρῳ. ιθ'. ιε'. θ'. ιδ'. ζ'. δ'. ια'. Τούτῳ τῷ ἔτει μοναχοὶ τινες αἰρετικοὶ σ' ἐλθόντες ἀπὸ ἀνατολῆς ἐν τῷ Βυζαντίῳ ἅμα Σεήρῳ τῷ δυσσεβεῖ κατὰ Μακεδονίου καὶ τῆς συνόδου ἐσπούδαζον. τούτους Ἀναστάσιος ἐντίμως ἐδέξατο ὡς ἐχθροὺς τῆς ἀληθείας καὶ ταραξάντας τὴν ἀνατολὴν καὶ ὧδε τὰ αὐτὰ πράσσοντας. Ἰωάννης δέ, ὁ ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας, δισχιλίᾳ λίτρας χρυσοῦ δίδειν ὑπέσχετο τῷ βασιλεῖ, εἰ τὴν ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον ἐκβάλῃ τελείως. ὁ δὲ βασιλεὺς ἠνάγκαζε Μακεδόνιον κοινωῆσαι τοῖς ἀποκρισιαρίοις Ἰωάννου καὶ Ἰωάννην δέξασθαι μὴ δεχόμενον μηδὲ ἐκβάλλοντα τὴν σύνοδον. Μακεδόνιος δὲ ἀντέστη εἰπὼν μὴ κοινωεῖν αὐτοῖς, εἰ μὴ ὁμολογήσωσι μητέρα καὶ διδάσκαλον τὴν ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον. Δευτέριος δὲ ὁ ἐπίσκοπος τῶν Ἀρειανῶν τοῦ Βυζαντίου βαπτίζων τινὰ Βάρβαν λεγόμενον, παρὰ τὴν δεσποτικὴν παράδοσιν ἐτόλμησεν εἰπεῖν· "βαπτίζεται Βάρβας εἰς ὄνομα πατρὸς δι' υἱοῦ ἐν ἁγίῳ πνεύματι." καὶ εὐθέως ἐξηράνθη ἢ κολυμβήθρα. ὁ δὲ Βάρβας ἔμφορος γενόμενος ἔφυγε καὶ πᾶσιν ἐγνώρισε τὸ θαῦμα. ὁ δὲ βασιλεὺς Μακεδόνιον τὸν Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπον ἠνάγκαζεν ἀναθεματίσαι τὴν ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον, καθάπερ καὶ Ἡλίας ὁ Ἱεροσολύμων· ὁ δὲ Μακεδόνιος χωρὶς οἰκουμενικῆς συνόδου ἐχούσης πρόεδρον τὸν Ῥώμης ἐπίσκοπον ἀδύνατον ποιῆσαι τοῦτο ἔλεγεν. ὅθεν ἐχθράνας αὐτῷ ὁ βασιλεὺς τοὺς προσφεύγοντας τῇ ἐκκλησίᾳ ἀποσπᾶσθαι ἐκέλευσε βιαίως, καὶ ταῖς ἐκκλησίαις τῶν αἰρετικῶν ὄρους ἀσυλίας παρέσχετο. ὅσοι δὲ κληρικοὶ καὶ λαϊκοὶ αἰρετικοὶ ἐτύγχανον ἐν τῷ Βυζαντίῳ, τῷ Σεήρῳ καὶ τοῖς αἰρετικοῖς μοναχοῖς ἀνατολικοῖς ἐσχόλαζον κατὰ Μακεδονίου σπουδάζοντες. οἱ δὲ κατὰ τὴν Παλαιστίνην θεοφόροι μοναχοὶ ζήλω θείῳ κινηθέντες ἦλθον εἰς τὸ Βυζάντιον κατὰ Σεήρου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μοναχῶν Δωρόθεος δέ, μοναχὸς Ἀλεξανδρεὺς, πολύστιχον βιβλὸν ἔγραψεν 153 ὑπὲρ τῆς ἐν Χαλκηδόνι συνόδου, ἣν δέδωκε Μάγνα, τῇ νύμφῃ Ἀναστασίου ἐπ' ἀδελφῷ, ὀρθοδόξῳ οὔσῃ. αὕτη δὲ Ἀναστασίῳ τὴν βιβλὸν προσήνεγκεν ἐλπίζουσα δι' αὐτῆς μετατίθεσθαι αὐτόν. ὁ δὲ ἐντυχὼν αὐτῇ καὶ παρὰ γνώμην αὐτοῦ εὐρὼν οὔσαν, Δωρόθεον μὲν εἰς Ὅασιν

έξορίζει καὶ τὴν βίβλον ἐξουθενεῖ διὰ τὸ ἐπιγράφειν, "Τραγωδία, ἡγουν προφητεία τῆς νῦν καταστάσεως." ὡσπερ τῷ μεγάλῳ Βασιλείῳ φασὶν εἰρησθαι κατὰ Ἰουλιανοῦ. ὁ δὲ Μακεδόνιος Φλαβιανὸν τὸν Ἀντιοχείας καὶ πάντας τοὺς τολμῶντας λέγειν τι κατὰ τῆς συνόδου ἀνεθεμάτιζεν, καὶ τοὺς ἀποκρισιarioύς Φλαβιανοῦ ἐλθόντας πρὸς αὐτὸν διὰ τινὰς χρείας ἀνεθεμάτισε καὶ ἐδίωξεν. κ'. ις'. ι'. ιε'. η'. ε'. ιβ'. Τούτῳ τῷ ἔτει σύνοδον κροτηθῆναι ἐν Σιδῶνι Ἀναστάσιος ἐθέσπισεν. Σωτήριχος γάρ, ὁ ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας, ὑπὸ Μακεδονίου χειροτονούμενος ἐγγράφως ὠμολόγησε δέχεσθαι τὰ δόγματα τῆς ἐν Χαλκηδόνι συνόδου ὡς ὄρον πίστεως, μετὰ δὲ ταῦτα πολεμιώτατος γέγονεν οὕτως, ὡς ἀπελθεῖν εἰς ἀνατολὴν καὶ τῷ δυσσεβεῖ Ξεναΐᾳ κοινολογήσασθαι, καὶ ἄμφω σύνοδον γενέσθαι εἰς Σιδῶνα τὸν βασιλέα αἰτήσασθαι ἐπὶ τελείᾳ ἐκβολῇ τῆς ἀγίας ἐν Χαλκηδόνι συνόδου· ἥτις καὶ συνέστη καὶ θᾶπτον διελύθη, τοῦ βασιλέως πέμψαντος εἰς τοῦτο Εὐτρόπιον τριβοῦνον, ὃς καὶ διαλύσας αὐτὴν Φλαβιανὸν τὸν Ἀντιοχείας καὶ Ἠλίαν τὸν Ἱεροσολύμων σὺν τοῖς ἐπισκόποις αὐτῶν τὰ πρὸς ἡδονὴν γράψαι τῷ βασιλεῖ παρεσκεύασεν. Φλαβιανὸς δὲ τὰς τρεῖς μόνους συνόδους καὶ τὸ Ζήνωνος ἐνωτικὸν δέχεσθαι ἔγραψεν, τῆς ἐν Χαλκηδόνι μνήμην μὴ ποιησάμενος. Ἠλίας δὲ ὁ Ἱεροσολύμων καὶ τὴν ἐν Χαλκηδόνι ἔγραψεν ἀποβάλλεσθαι. Σωτήριχος δὲ ὁ Καισαρείας καὶ Ξεναΐας κατὰ Φλαβιανοῦ καὶ Ἠλία ἀνήγαγον τῷ βασιλεῖ, ὅτι διὰ τὸ μὴ θέλειν αὐτοὺς τρανῶς κατὰ τῆς συνόδου τῆς ἐν Χαλκηδόνι ἀποφῆνασθαι οὐ συνῆλθον ἀλλήλοις. Ἀναστάσιος δὲ ὀργισθεὶς ὑπέθετο μοναχοῖς τισὶ ψευδωνύμοις συνελθεῖν ἐν Ἀντιοχείᾳ καὶ κατὰ Φλαβιανοῦ στασιάσαι, αἰτοῦντας αὐτὸν ἀναθεματίσαι τὴν ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον καὶ Διόδωρον καὶ Θεόδω¹⁵⁴ρον καὶ Ἰβᾶν καὶ Θεοδώρητον· ὃ καὶ ἐποίησε μικροψυχῆσας Φλαβιανὸς καὶ ἐπ' ἐκκλησίας αὐτοὺς ἀνεθεμάτισε σὺν τῇ συνόδῳ. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει καὶ κατὰ Μακεδονίου ὁ βασιλεὺς συνεσκεύαζεν· καὶ οἱ ἀποσχισταὶ μετὰ μισθωτῶν ὄχλων ἐν τῷ Ἀρχαγγέλῳ τοῦ παλατίου καὶ ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ ψάλλοντες ἐν κυριακῇ τὸ τρισάγιον προσετίθουν τό, "ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς," ὥστε τοὺς ὀρθοδόξους ἐξ ἀνάγκης μετὰ πληγῶν αὐτοὺς ἐλάσαι. ὁ δὲ βασιλεὺς προφανῶς διὰ τῶν ἀποσχιστῶν μοναχῶν καὶ κληρικῶν καὶ Ἰουλιανοῦ τοῦ Καρίας ποτὲ ἐπισκόπου, ἔπειτα δὲ Ἀλικαρνασοῦ καὶ Σευήρου τοῦ δυσσεβοῦς ἔτι μοναχοῦ ὄντος ἐπολέμει τὸν Μακεδόνιον ὕβρεσιν αὐτὸν δημοσίαις αἰσχροῖς συμβάλλων. τὰ δὲ πλήθη σὺν γυναῖξιν καὶ τέκνοις ἡγουμένοις τε τῶν ὀρθοδόξων μοναχῶν ἔκραζον ἄθροισθέντα· "καιρὸς μαρτυρίου, Χριστιανοί, μὴ καταλείψωμεν τὸν πατέρα ἡμῶν" ὑβρίζοντες τὸν βασιλέα Μανιχαῖον καὶ τοῦ κράτους ἀνάξιον. ὁ δὲ φοβηθεὶς ἀπέκλεισε τὰς θύρας τοῦ παλατίου, καὶ πλοῖα πρὸς τὸ φυγεῖν εὐτρέπισεν. τὸν δὲ Μακεδόνιον ὁμόσας μηκέτι θεάσασθαι τότε παρεκάλει ἰδεῖν, φοβηθεὶς τὰ πλήθη. τούτου δὲ ἐρχομένου πρὸς αὐτόν, ὁ λαὸς τοῖς ἡγουμένοις καὶ μοναχοῖς διεμαρτύρατο λέγων· "τὸν πατέρα παρ' ὑμῶν ἔχομεν." καὶ οἱ τῶν σχολῶν εὐφήμουν αὐτὸν διερχόμενον. εἰσελθὼν δὲ πρὸς Ἀναστάσιον ἠλεγξεν αὐτὸν ὡς πολέμιον τῆς ἐκκλησίας. ὁ δὲ ὑπεκρίθη πρὸς τὴν ὥραν ἐνοῦσθαι αὐτῷ. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος νβ' Ἠλίας ἔτη κγ'. ρδ'. φδ'. κα'. ιζ'. ια'. ις'. α'. ς'. ιγ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Μακεδόνιον ἠπάτησεν ὁ βασιλεὺς διὰ Κέλαρος μαγίστρου ὑπομνηστικὸν ποιήσας πρὸς αὐτόν, ἐν ᾧ τὴν πρώτην καὶ δευτέραν σύνοδον ὁμολογεῖ δέχεσθαι, τὴν δὲ ἐν Ἐφέσῳ καὶ Χαλκηδόνι εἶασεν· ὅπερ μέμψιν μεγάλην τῷ Μακεδονίῳ προσήγαγεν. διὰ γὰρ τούτου καὶ τὸ ἐνωτικὸν Ζήνωνος ἐδέξατο, ᾧ τινὶ καὶ χειρο¹⁵⁵τονούμενος ὑπέγραψεν. ὁ δὲ Μακεδόνιος ἀπελθὼν εἰς τὴν Δαλμάτου μονὴν τοῖς μοναχοῖς καὶ κληρικοῖς ζηλωταῖς σκανδαλισθεῖσιν εἰς αὐτὸν ἀπελογήσατο διὰ προσφωνητικοῦ, ὅτι δέχεται τὴν ἀγίαν ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον καὶ τοὺς μὴ δεχομένους αὐτὴν αἰρετικούς ἔχει· καὶ συνελειτουργήσαν αὐτῷ. ὁ δὲ βασιλεὺς δῶροις ἔπεισε τοὺς ὁμόφρονες αὐτοῦ μοναχοὺς καὶ κληρικούς

ἄλλον ἐπίσκοπον ψηφίσασθαι, ὅπερ καὶ Ἀρεάδην καὶ τοὺς τῆς συγκλήτου μεγάλως ἔλυπει· ἡγαπᾶτο γὰρ Μακεδόνιος καὶ διὰ τὸ καθαρὸν τοῦ βίου καὶ διὰ τὸ ὀρθὸν τῶν δογμάτων, εἰ καὶ ἡπατήθη. παρεσκεύασε δὲ ὁ βασιλεὺς δύο φαύλους τινὰς κατηγορῆσαι Μακεδόνιον ὡς παιδεραστὴν καὶ αἰρετικόν, ἐπιδοῦναί τε ταῦτα ἐγγράφως τῷ ἐπάρχῳ καὶ τῷ μαγίστρῳ· ὁμοίως δὲ καὶ κατὰ πρεσβυτέρων καὶ διακόνων ὀρθοδόξων. ἐκέλευσε δὲ Κέλαρα τὸν μάγιστρον καταγαγεῖν αὐτὸν τοῦ ἐπισκοπείου βιαίως, βοῶντος Μακεδονίου, ἐτοίμως ἀπολογεῖσθαι οὐ μόνον ἐν τῷ πραιτωρίῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ θεάτρῳ. πολλοὶ δὲ τῶν κληρικῶν εἰς φυλακὰς ἐβλήθησαν· ἄλλοι δὲ φυγεῖν ἰσχύσαντες ἐν Ῥώμῃ καὶ Φοινίκη διεσπάρησαν. ὁ δὲ ἀσεβῆς βασιλεὺς τὸν ἀθηντικὸν χάρτην τῶν πεπραγμένων ἐν Χαλκηδόνι διὰ τοῦ μαγίστρου λαβεῖν παρὰ Μακεδονίου πρὸς διάρρηξιν ἔσπευδεν. Μακεδόνιος δὲ σφραγίσας αὐτὸν ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ ἀπέθετο. Καλοπόδιος δὲ ὁ εὐνοῦχος, οἰκονόμος ὢν τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, κλέψας αὐτὸν τῷ βασιλεῖ ἀπεκόμισεν. τότε Μακεδόνιον νυκτὸς ἐξαγαγὼν ὁ βασιλεὺς βιαίως εἰς Χαλκηδόνα κάκειθεν ἐν Εὐχαίτοις ἐξορισθῆναι προσέταξε μηδὲν τῶν κατ' αὐτοῦ ζητηθῆναι τολμήσας, φοβηθεὶς τὰ πλήθη. τῇ δὲ ἐξῆς προὔβαλετο ἐπίσκοπον Τιμόθεόν τινα, πρεσβύτερον καὶ σκευοφύλακα τῆς ἐκκλησίας, τὸ ἐπίκλην Λιτροβούλην καὶ Κήλωνα διὰ τινὰς πράξεις προσφόρους τοῖς ὀνόμασιν, ὅστις εἰσιὼν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις πρότερον τὰς Μακεδονίου εἰκόνας κατέφερε καὶ οὕτως ἐλειτούργει· Ἰωάννην δὲ τὸν Ἀλεξανδρείας ἐν τοῖς διπτύχοις ἐνέταξε τὸν Νικαιώτην καὶ συνοδικὰ πρὸς αὐτὸν ἔγραψεν. Ἀναστάσιος δὲ ἐννοηθεὶς, ὅτι χωρὶς 156 καθαιρέσεως τὸν Μακεδόνιον ἀκρίτως ἐξώρισεν, πέμψας μαγιστριανὸν ἔστησεν αὐτὸν ἐπέκεινα Κλαυδιουπόλεως τῆς Ὀνωριάδος. αὐτοὶ δὲ δικασταὶ καὶ μάρτυρες καὶ κατήγοροι ὄντες ἀπόντα καθαιροῦσι τὸν ἐκβληθέντα πρὸ κρίσεως, δι' ἐπισκόπων τε πέμπουσι τὴν καθάραισιν καὶ πρεσβυτέρου Κυζικηνοῦ. τούτους ἰδὼν Μακεδόνιος, πρὶν αὐτοὺς λαλῆσαι τι, ἠρώτα, εἰ δέχονται τὴν ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον; τῶν δὲ εἰπόντων· "τίς γὰρ εἶη τούτου;" αὐτὸς ἔφη· "Σαββατιανοὶ ἢ Μακεδονιανοὶ εἰ ἔφερόν μοι καθάραισιν, ἔδει με δέξασθαι." καὶ οὕτως ὑπέστρεψαν ἄπρακτοι· καὶ αὐτὸς κατέλαβε τὰ Εὐχαίτα. τότε καὶ Φλαβιανὸν ἐσπούδασε τοῦ θρόνου Ἀντιοχείας ἐκβαλεῖν ὁ παράνομος βασιλεὺς καὶ Σευῆρον τὸν προφανῆ τῆς ἀληθείας ἐχθρὸν ἀντιστασιαγεῖν. ἐπέθεντο δὲ κατηγοροῦντες αὐτὸν ὅτι στόματι μόνον τὴν σύνοδον ἀνεθεμάτισεν, καὶ οὐ καρδίᾳ. λοιπὸν καὶ συνεβούλευον αὐτῷ οἱ πεμφθέντες ἄρχοντες παρὰ τοῦ βασιλέως τοῦ ἐξεῶσαι αὐτὸν ὀλίγον ὑποχωρῆσαι διὰ τὸν τάραχον. τούτου δὲ εἰς Πλατάνους ἐξελθόντος, εὐθέως τὸν δυσσεβῆ Σευῆρον ἐχειροτόνησαν προσμονάσαντα ἐν τῇ μονῇ τῶν ἀποσχιστῶν πλησίον τοῦ Μαΐουμᾶ Γάζης. Φλαβιανὸν δὲ ἐν Πέτραις ἐξώρισαν καὶ ἄλλους πολλοὺς ἐπισκόπους σιδηρωμένους καὶ κληρικούς καὶ μοναχοὺς. Ἡλίας δὲ ὁ Ἱεροσολύμων ἀναγκαζόμενος ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἢ Σευῆρω κοινωνῆσαι ἢ τῆς ἐπισκοπῆς ἐκβληθῆναι, τῶν μοναχῶν ὀχυρωσάντων αὐτόν, τῆς ἐπισκοπῆς μᾶλλον ἠρετίσαστο ἐκβληθῆναι, καὶ ἐχειροτονήθη Ἰωάννης ἀπὸ σταυροφυλάκων συνθέμενος ποιεῖν ὅσα θέλωσιν. χειροτονηθεὶς δὲ οὐδέτερον ἐποίησεν. 157 Κόσμου ἔτη ςε'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη φε'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἀναστάσιος ἔτη κζ'. κβ'. Περσῶν βασιλεὺς Καβάδης ἔτη λ'. ιη'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Σύμμαχος ἔτη ιβ'. ιβ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Τιμόθεος ἔτη ς'. α'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἡλίας ἔτη κγ'. β'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη ια'. ζ'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Σευῆρος ἔτη ζ'. α'. Τούτῳ τῷ ἔτει Βιταλιανόν, τὸν υἱὸν Πατρικίου κόμητος Φοιδεράτων, οἱ ἐν Σκυθία καὶ Μυσία καὶ λοιπαῖς χώραις ὀρθόδοξοι παρεκάλουν κινηθῆναι κατὰ Ἀναστασίου τοῦ δυσσεβοῦς. ὁ δὲ κινηθεὶς πολλὰς μυριάδας ἀνεῖλε στρατοῦ τῶν ὑπὲρ Ἀναστασίου μαχομένων, χρυσόν τε εἰς ρόγας

αὐτῶν πεμπόμενον πλεῖστον καὶ ὄπλα εἰς συμμαχίαν καὶ δαπάνας καὶ ὅσα ἄλλα ἔχειροῦτο. φασὶ δὲ ὅτι ἐν μιᾷ συμβολῇ ξέ' χιλιάδας στρατοῦ βασιλικῷ ἐκρήμνισε σὺν Ὑπατίῳ στρατηγοῦντι αὐτῶν, υἱῷ ἕξ ἀδελφῆς Ἀναστασίου καὶ Σεκουνδίνου πατρικίου, ὃν καὶ πιάσας ζῶντα ἐν φρουρᾷ εἶχεν. Ἀναστάσιος δὲ ὁ παράνομος βασιλεύς, καὶ Τιμόθεος, ὁ ἀνιέρως ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, πολλὰ κακὰ τοῖς ὑπὲρ Μακεδονίου καὶ τῆς συνόδου μοναχοῖς τε καὶ κληρικοῖς καὶ λαϊκοῖς ἐπεδείξαντο· ὥστε καὶ εἰς Ὅασιν τῆς Θηβαΐδος ἐξώρισαν πολλοὺς. Τιμοθέου δὲ τὰ συνοδικὰ καὶ Μακεδονίου τὴν καθαιρέσιν τοῖς κατὰ πόλιν ἐπισκόποις ὑπογράψαι ἔπεμψαν· ὧν οἱ μὲν ἀνδριότεροι πρὸς ἄμφω ἀντέστησαν· οἱ δὲ παράφοροι φόβῳ τοῦ βασιλέως ἀμφοτέροις ὑπέγραψαν· οἱ δὲ μέσοι τῇ καθαιρέσει Μακεδονίου οὐχ ὑπέγραψαν, εἰ μὴ μόνον τοῖς συνοδικοῖς Τιμοθέου, ὅπερ ταύτῳ ἦν, εἰ καὶ διαφέρειν αὐτοῖς ἐδόκει. Τιμόθεος δὲ τὸ ὄνομα Σευήρου βουλευθεὶς ἐντάξει τοῖς διπτύχοις καὶ τὸ Φλαβιανοῦ ἐκβάλλει ὑπὸ τοῦ λαοῦ ἐκωλύθη. Σευήρου γὰρ τὴν κοινωνίαν πάντες οἱ ὀρθόδοξοι ἔφυγον, μάλιστα οἱ μοναχοί, οὓς μετὰ πλήθους ἀγροικικοῦ τιμωρῶν πολλοὺς ἐφόνευσεν τὰ θυσιαστήρια ἀνατρέπων καὶ τὰ ἱερὰ σκευὴ τῶν ὀρθοδόξων χωνεύων ὁ ἱερόσυλος. Ἰουλιὰνα δὲ ἡ περιφανεστάτη, ἡ κτίσασα τὸν ἱερὸν ναὸν 158 τῆς θεοτόκου ἐν τοῖς Ὀνωράτοις, ἀντεποιεῖτο σφόδρα τῆς ἐν Χαλκηδόνι συνόδου, ὡς καὶ τὸν βασιλέα πολλὰς αὐτῇ διαστροφὰς ἐφευρόντα μὴ πείσαι κοινωνῆσαι τῷ Τιμοθέῳ. καὶ αὐτὸς δὲ Τιμόθεος πολλάκις πρὸς αὐτὴν ἀπελθὼν οὐκ ἔπεισεν αὐτήν. Πομπήιον, τὸν ἀνεψιὸν αὐτοῦ, ὁ βασιλεὺς καὶ τὴν τούτου γαμετὴν κοσμίαν οὖσαν καὶ εὐποΐαις σχολάζουσαν πολλαῖς περιστάσεσιν ἔταπείνου, ὡς ζηλωτὰς τῆς συνόδου καὶ ὡς χορηγοῦντας Μακεδονίῳ ἐν τῇ ἐξορίᾳ τὰ πρὸς χρεῖαν. οἱ δὲ σταλέντες παρὰ Τιμοθέου ἐν Ἀλεξανδρείᾳ πρὸς Ἰωάννην τὸν Νικαιώτην ἐπ' ἄμβωνος τὴν ἐν Χαλκηδόνι ἀγίαν σύνοδον ἀνεθεμάτισαν. τοῦ ἡγουμένου τῆς Δίου μονῆς τελευτήσαντος, ἦλθε Τιμόθεος προβαλέσθαι ἡγούμενον. ὁ δὲ μέλλων προβιάζεσθαι ἔφη μὴ δέχεσθαι εὐλογίαν παρὰ ἀνδρὸς ἀθετοῦντος τὴν ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον. Τιμόθεος δὲ ἔφη· "ἀνάθεμα παντὶ ἀνθρώπῳ τῷ μὴ δεχομένῳ τὴν ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον." καὶ οὕτω προχειρισθῆναι ὑπ' αὐτοῦ κατεδέξατο ὁ ἡγούμενος. Ἰωάννης δὲ, ὁ ἀρχιδιάκονος Τιμοθέου, Μανιχαῖος ὢν, ὑβρίσας Τιμόθεον τῷ βασιλεῖ ἐμήνυσεν. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀτιμάσας Τιμόθεον χαλεπῶς κατὰ πρόσωπον ἀρνούμενον εὔρε καὶ πάλιν ἀναθεματίζοντα τοὺς δεχομένους τὴν ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον. Ἰωάννης δὲ ὁ Ἀλεξανδρείας ὁ δυσσεβῆς ἐκώλυσε τοὺς Αἰγυπτίους ἀνέρχεσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα διὰ τὸ μὴ κοινωνεῖν ἐν τῇ ὑψώσει τῇ ἐν Χαλκηδόνι συνόδῳ. φοβερὰ δὲ τινα ὑπὸ δαιμονίωντων ἐγένετο τότε εἰς Ἱεροσόλυμα. Ἀναστάσιος δὲ τις ἐπιθυμῶν γενέσθαι δοῦξ Παλαιστίνης ὑπέσχετο τῷ βασιλεῖ, "εἰ μὴ πείσω Ἰωάννην, τὸν μετὰ Ἡλίαν ἐπίσκοπον Ἱεροσολύμων, κοινωνῆσαι Σευήρῳ, δίδειν τ' λίτρας χρυσοῦ." λαβὼν οὖν τὴν ἀρχὴν ἦλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ Ἰωάννην μὴ πειθόμενον εἰς φρουρὰν ἐνέβαλεν. Ζαχαρίας δὲ τις ἄρχων Παλαιστίνης, θεοφιλῆς ἀνὴρ, ὑπέθετο τῷ ἐπισκόπῳ ζήλῳ θείῳ φερόμενος ὑποσχέσθαι τῷ δουκὶ ποιεῖν τὰ δοκοῦντα αὐτῷ, εἰ ἀποκατασταθῆ εἰς τὸν θρόνον αὐτοῦ. τοῦ δὲ ἀπολύσαντος αὐτὸν καὶ ἀποκαταστήσαντος, συναγαγὼν τὰ μοναστήρια εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἀγίου Στεφάνου καὶ ἀνελθὼν ἐπ' ἄμβωνος ἀνεθεμάτισεν Νεστόριον καὶ Εὐτυχέα καὶ Σευήρον καὶ Σωτήριχον τὸν Καισαρείας, ἀναγορεύσας τὰς ἀγίας καὶ 159 οἰκουμενικὰς τέσσαρας συνόδους· παρῆν δὲ καὶ Ὑπάτιος, ὁ ἀδελφιδὸς τοῦ βασιλέως, μὴ κοινωνῶν Σευήρῳ τὸ σύνολον· οὗτος κοινωνήσας Ἰωάννην τότε χρυσοῦ λίτρας ρ' δέδωκε Θεοδοσίῳ τῷ ὀσίῳ, ἐξάρχῳ ὄντι τῶν μοναστηρίων, εἰς διανομὴν τῶν ὑπὲρ τῆς ὀρθῆς πίστεως καὶ τῆς ἐν Χαλκηδόνι συνόδου ζηλούντων μοναχῶν. ὁ δὲ βασιλεὺς τινας τῶν ἀρχόντων προσέταξεν εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἀγίου Θεοδώρου τῶν Σφωρακίου ἐπ' ἄμβωνος τὴν

προσθήκην τοῦ τρισαγίου ὑποβάλλειν· ὥστε τὰ πλήθη ἀγανακτοῦντα ἐξελθεῖν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς λιτῆς γινομένης ἐν τῷ Τρικόγχῳ διὰ τὴν κόνιν· ἠνίκα καὶ Τιμόθεος δι' ἐγγράφου ὑπομνηστικοῦ πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις τῆς πόλεως προσέταξε τὸ τρισάγιον ἐν ταῖς λιταῖς μετὰ τῆς προσθήκης εἰπεῖν. ὅπερ πολλοὶ φοβούμενοι ἐποίησαν. οἱ δὲ μοναχοὶ ἄλλον ψαλμὸν ἤλθον ψάλλοντες. τούτους δὲ ἰδὼν ὁ λαὸς ἔκραζεν· "καλῶς ἤλθον οἱ ὀρθόδοξοι." στάσις τε πολλὴ γέγονε καὶ ἐμπρησμοὶ οἰκῶν πολλῶν καὶ φόνοι μυριοί, τοῦ ὄχλου καταβοῶντος Ἀναστασίου, καὶ ἄλλον βασιλέα αἰτούντων, Βιταλιανὸν δὲ πάντων εὐφημούντων ὡς αὐτοκράτορα· ὥστε φυγεῖν Ἀναστάσιον καὶ κρυβῆναι ἐν προαστείῳ ἐγγὺς Βλαχερνῶν, ὑπ' αὐτῆς δὲ Ἀρεάδνης ὑβρισθῆναι ὡς πολλῶν κακῶν αἴτιον Χριστιανοῖς. Ἀλαμουνδάρῳ δέ, τῷ φυλάρχῳ τῶν Σαρακηνῶν, βαπτισθέντι Σευῆρος ὁ δυσσεβῆς δύο ἐπισκόπους ἔπεμψε τῆς λώβης αὐτοῦ μεταδοῦναι αὐτῷ. θεοῦ δὲ προνοία ὑπὸ τῶν ὀρθοδόξων ὁ ἀνὴρ ἐβαπτίσθη τῶν δεχομένων τὴν σύνοδον. τῶν δὲ ἐπισκόπων Σευήρου διαστρέφειν τὸν φύλαρχον τοῦ ἀληθοῦς δόγματος σπευδόντων, θαυμαστῶς αὐτοὺς ἤλεγξεν Ἀλαμούνδαρος δραματουργία τοιαύτη. ἔφη γὰρ πρὸς αὐτούς· "γράμματα," φησίν, "ἐδεξάμην σήμερον σημαίνοντά μοι ὅτι Μιχαὴλ ὁ ἀρχάγγελος τέθνηκεν." τῶν δὲ εἰπόντων ἀδύνατον εἶναι τοῦτο, ἔφη ὁ φύλαρχος· "καὶ πῶς θεὸς γυμνὸς ἐσταυρώθη καθ' ὑμᾶς, εἰ μὴ δύο φύσεων ἦν ὁ Χριστός, εἴπερ μηδὲ ἄγγελος ἀποθνήσκει; καὶ οὕτω μετ' αἰσχύνης ἀνεχώρησαν 160 οἱ τοῦ Σευήρου ἐπίσκοποι. Κουάδης δὲ τινὰς τῶν ἐν Περσίδι Χριστιανῶν ἠγκυλοκόπησεν, οἱ μετὰ ταῦτα περιεπάτησαν. Κόσμου ἔτη 55'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη φς'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἀναστάσιος ἔτη κζ'. κγ'. Περσῶν βασιλεὺς Καβάδης ἔτη λ'. ιθ'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Ὀρμίσδας ἔτη ι'. α'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Τιμόθεος ἔτη ς'. β'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἡλίας ἔτη κγ'. γ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη ια'. η'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Σευῆρος ἔτη ζ'. β'. Τούτῳ τῷ ἔτει Βιταλιανὸς παραλαβὼν πᾶσαν τὴν Θράκην καὶ Σκυθίαν καὶ Μυσίαν, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ πλῆθος Οὐννων καὶ Βουλγάρων παρέλαβε τὴν Ἀγχίαλον καὶ τὴν Ὀδυσσόπολιν, πιάσας καὶ Κύριλλον, τὸν στρατηλάτην Θράκης, καὶ ἦλθε πραιδεύων ἕως τοῦ Βυζαντίου. φειδόμενος δὲ τῆς πόλεως ἐν τῷ Σωσθενίῳ ἐστρατοπέδευσεν. Ἀναστάσιος δὲ ἀπογνοὺς πέμπει τινὰς τῆς συγκλήτου παρακαλῶν εἰρηνεῦσαι αὐτὸν καὶ ὁμόσαι σὺν τῇ συγκλήτῳ, τούς τε ἐξορισθέντας ἐπισκόπους ἀνακαλεῖσθαι ἐν Ἡρακλείᾳ τῆς Θράκης. ὁ δὲ Βιταλιανὸς προσέθηκεν, ἵνα καὶ οἱ πρίγκιπες ἐκάστης σχολῆς τοῦτο ὁμόσωσιν, καὶ Μακεδόνιος καὶ Φλαβιανὸς οἱ ἀδίκως ἐκβληθέντες ἀπολάβωσι τοὺς ἰδίους θρόνους, ὁμοίως καὶ πάντες οἱ λοιποὶ ἐπίσκοποι, καὶ οὕτω κροτηθῆ ἡ σύνοδος, ἐρχομένου καὶ τοῦ Ῥώμης καὶ πάντων τῶν ἐπισκόπων, καὶ κοινῇ κρίσει δοκιμασθῆ τὰ κατὰ τῶν ὀρθοδόξων τολμηθέντα. τοῦ δὲ βασιλέως καὶ τῆς συγκλήτου καὶ τῶν λοιπῶν ἀρχόντων τε καὶ λαῶν ὁμοσάντων καὶ βεβαιωσάντων ταῦτα οὕτω γίνεσθαι, εἰρήνη γέγονεν· καὶ ἐπανέζησεν ἐπὶ τὰ ἴδια. Σεκουνδῖνος δὲ ὁ πατρίκιος, γαμβρὸς Ἀναστασίου ἐπ' ἀδελφῆ, πατὴρ δὲ Ὑπατίου, εἰς τοὺς πόδας Βιταλιανοῦ προσπεσὼν πολλοῖς δάκρυσιν Ὑπάτιον τὸν ἴδιον υἱὸν ἐκ τῶν ἐν Μυσίᾳ δεσμῶν ζῶντα ἀπέλαβεν. Ὀρμίσδας δέ, ὁ ἐπίσκοπος Ῥώμης, ὀχλούμενος ὑπὸ Θευδερίχου χαριζομένου 161 Βιταλιανῷ Ἐννόδιον τὸν ἐπίσκοπον ἔπεμψε καὶ Βιταλιανὸν ἀρχιδιάκονον εἰς τὸ κροτηθῆναι τὴν ἐν Ἡρακλείᾳ σύνοδον. ἦλθον δὲ ἐπίσκοποι ὡς διακόσιοι ἐκ διαφόρων τόπων· οἱ τινες ἐμπαιχθέντες ὑπὸ τοῦ παρανόμου βασιλέως καὶ Τιμοθέου ἐπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως ἀνεχώρησαν ἄπρακτοι. ὁ γὰρ ἀσεβῆς βασιλεὺς παραβὰς τὰς συνθήκας λάθρα ἐδήλωσε τῷ πάπᾳ Ῥώμης μὴ παραγενέσθαι. τῷ γὰρ Βιταλιανῷ σάκραν ἦν πέμψας τοῦ πέμψαι αὐτὴν εἰς Ῥώμην πρὸς τὸ παραγενέσθαι τὸν πάπαν ἐπὶ τὸ κροτηθῆναι τὴν σύνοδον ἐν Ἡρακλείᾳ. πᾶς δὲ ὁ λαὸς καὶ ἡ σύγκλητος παρρησίᾳ ἐλοιδόρουν Ἀναστάσιον ὡς

ἐπίορκον. ὁ δὲ παράνομος ἀναιδῶς ἔλεγε νόμον εἶναι κελεύοντα βασιλέα κατ' ἀνάγκην ἐπιορκεῖν καὶ ψεύδεσθαι. ταῦτα ὁ παρανομώτατος μανιχαιοφρων. κδ'. κ'. β'. γ'. δ'. θ'. γ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Βιταλιανὸς ἀγανακτήσας κατὰ Ἀναστασίου διὰ τὴν ἐπιορκίαν πολλὰ κακὰ τοῖς ὑπὸ Ἀναστάσιον στρατοπέδοις καὶ τῇ λοιπῇ πολιτείᾳ ἐπεδείκνυτο, ἀναιρῶν καὶ ἀρπάζων καὶ ἀφοπλίζων· καὶ τέλος πρὸς ὕβριν ἕκαστον στρατιώτην μιᾶς φόλλεως ἐπίπρασκεν. Κόσμου ἔτη ζη'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη φη'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἀναστάσιος ἔτη κζ'. κέ'. Περσῶν βασιλεὺς Καβάδης ἔτη λ'. κα'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Ὀρμίσδας ἔτη ι'. γ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Τιμόθεος ἔτη ς'. δ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἡλίας ἔτη κγ'. ε'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη ια'. ι'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Σευῆρος ἔτη ζ'. δ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Οὐννοι οἱ λεγόμενοι Σαβῆρ περάσαντες τὰς Κασπίας πύλας τὴν Ἀρμενίαν ἐξέδραμον, Καππαδοκίαν τε καὶ Γαλατίαν καὶ Πόντον ληϊζόμενοι, ὡς καὶ Εὐχάϊτα μικροῦ παραστήσασθαι. ὅθεν καὶ φυγῶν ὁ ἱερός Μακεδόνιος κινδυνεύων σχεδὸν εἰς Γάγγραν διεσώθη. ὅπερ μαθὼν Ἀναστάσιος πικρῶς αὐτὸν κάκεϊ προσέταξε φυλάττεσθαι, πέμψας, ὡς φασι, καὶ τὸν ἀναιρήσοντα αὐτόν. τελειωθεὶς 162 δὲ ἐν Γάγγραις κατετέθη ἐν τῷ ναῶ τοῦ ἀγίου μάρτυρος Καλλινίκου ἐγγὺς τῶν λειψάνων αὐτοῦ πολλὰς ἰάσεις ἐπιτελῶν. Μακεδονίου νεκροῦ κειμένου φασι τῇ χειρὶ κατασφραγίσασθαι τῷ σταυρῷ. Θεόδωρος δὲ τις τῶν συνόντων αὐτῷ εἰς ὄναρ εἶδε Μακεδόνιον λέγοντα αὐτῷ· "ἔκλαβε, καὶ ἀπελθὼν ἐπανάγνωνθι Ἀναστασίῳ, καὶ εἶπέ· ἐγὼ μὲν ἀπέρχομαι πρὸς τοὺς πατέρας μου, ὧν τὴν πίστιν τετήρηκα, οὐ παύσομαι δὲ ὀχλῶν τῷ δεσπότη ἄχρισ οὐ ἔλθῃς, καὶ εἰς δίκην εἰσέλθωμεν." Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἐν Ἀλεξανδρείᾳ πλεῖστοι ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ νήπια δεινῶς πληγέντες ὑπὸ δαιμόνων ἀθρόως ὑλάκτουν· καθ' ὕπνου δὲ τις εἶδε τινα φοβερὸν λέγοντα, ὅτι διὰ τοὺς ἀναθεματισμοὺς τῆς συνόδου ταῦτα πάσχουσιν. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει καὶ Ἀρεάδνη ἡ βασίλισσα ἐτελεύτησεν. οἱ δὲ μοναχοὶ τῆς ἐρήμου θείῳ ζήλῳ κινούμενοι, τέσσαρας διαμαρτυρίας συντάξαντες δύο μὲν ἔπεμψαν τῷ βασιλεῖ, μίαν δὲ τοῖς ἄρχουσι τῆς χώρας, καὶ μίαν τῷ ἐπισκόπῳ Ἱεροσολύμων Ἰωάννῃ, διαμαρτυρούμενοι, μήτε τῆς ἀγίας ἐν Χαλκηδόνι συνόδου παρεξελθεῖν, μήτε τῷ δυσσεβεῖ Σευήρῳ κοινωνῆσαι· ἐπεὶ πρὸς θάνατον ἐτοίμως ἔχουσιν, ἐμπυρίζοντες καὶ τοὺς ἀγίους τόπους. τοῦ δὲ ἐπισκόπου Θεσσαλονίκης διὰ φόβον τοῦ βασιλέως κοινωνήσαντος Τιμοθέῳ τῷ Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπῳ, μ' ἐπίσκοποι τοῦ Ἰλλυρικοῦ καὶ τῆς Ἑλλάδος συνελθόντες εἰς ἐν δι' ἐγγράφου ὁμολογίας ὡς ἀπὸ ἰδίου μητροπολίτου ἀπέστησαν ἀπ' αὐτοῦ, καὶ εἰς Ῥώμην πέμψαντες τῷ Ῥώμης κοινωνεῖν ἐγγράφως συνέθεντο. τὸν δὲ Θεσσαλονίκης ἐπίσκοπον Θεόδωρος ὁ ἱστορικὸς πατριάρχην ὀνομάζει ἀλόγως, μὴ εἰδὼς τὸ διατί. κς'. κβ'. δ'. ε'. ς'. ια'. ε'. Τούτῳ τῷ ἔτει Ἰωάννου τοῦ Νικαιώτου, ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας αἰρετικοῦ, ἀποθανόντος, Διόσκορος ὁ μικρός, Τιμοθέου τοῦ Ἐλούρου ἀνεψιός, προεβλήθη ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας. ἐλθὼν δὲ ἐν τῷ Βυζαντίῳ ὑπὲρ Ἀλεξανδρέων πρὸς τὸν βασιλέα πρεσβεύσασθαι διὰ τὸν φόνον τοῦ υἱοῦ Καλλιοπίου τοῦ αὐγουσταλίου, ὑπὸ τῶν ὀρθοδόξων δημοσίως ὑβρίζετο κατὰ πρόοδον νομιζόντων αὐτὸν κατὰ 163 τῶν ὀρθῶν δογμάτων ἐληλυθέναι. πρεσβεύσας οὖν διὰ τὸν φόνον μετὰ σπουδῆς ἀνεχώρησεν. ἡ δὲ τοῦ φόνου αἰτία γέγονεν αὕτη χειροτονηθέντος Διοσκόρου, ἀνεχώρησαν τὰ πλήθη τῶν κληρικῶν λέγοντες· ὅτι "εἰ μὴ καθὼς περιέχουσιν οἱ κανόνες τῶν ἀγίων ἀποστόλων, οὐ καθέζεται ἐπίσκοπος." ἦσαν γὰρ οἱ ἄρχοντες ἐνθρονίσαντες αὐτόν. ὁ δὲ Διόσκορος ἦλθεν εἰς τὸν ἅγιον Μάρκον. καὶ ἐλθόντες οἱ κληρικοὶ ἐνέδυσαν αὐτόν ἐκ δευτέρου καὶ πάλιν ἐχειροτόνησαν. καὶ οὕτως ἐλθὼν εἰς τὸν ἅγιον Ἰωάννην ἐπετέλεσε τὴν σύναξιν. ὄντος δὲ ἐκεῖ Θεοδοσίου, τοῦ υἱοῦ Καλλιοπίου τοῦ αὐγουσταλίου, καὶ Ἀκακίου στρατηλάτου, ἀτακτήσαντες οἱ ὄχλοι ἤρξαντο ὑβρίζειν τὸν αὐγουστάλιον διὰ τὸ

ἐπαινεῖν τὸν βασιλέα Ἀναστάσιον. τῆς δὲ ἀηδίας κινουμένης, εἰσπηδήσαντές τινες ἀπὸ τοῦ θρόνου καθεῖλαν τὸν υἱὸν τοῦ αὐγουσταλίου καὶ ἀνεῖλον αὐτόν. ὁ δὲ στρατηλάτης Ἀκάκιος, ὅσους ἠδυνήθη πιάσαι, ἀνεῖλεν. καὶ ἀκούσας ὁ βασιλεὺς ὠργίσθη κατ' αὐτῶν. ὁ δὲ Διόσκορος πρεσβεύσας κατεπράυνεν αὐτόν. μεταξύ δὲ Ἰνδῶν καὶ Περσῶν κάστρον ἐστὶν ὀνόματι Τζουνδαδεέρ, ἔνθα πολλὰ χρήματα καὶ λίθους τιμίους εἶναι πολλοὺς Κουάδης μαθὼν ἐπεζήτει τοῦτο λαβεῖν. δαίμονες δὲ τῷ τόπῳ παρεδρεύοντες ἐκώλυον αὐτὸ χειρωθῆναι. πᾶσαν οὖν κινήσας τῶν παρ' αὐτῷ μάγων ἐπίνοιαν, ἔπειτα δὲ καὶ Ἰουδαίων, καὶ τοῦ σκοποῦ μὴ ἐπιτυχῶν, πεισθεὶς διὰ τῆς πρὸς θεὸν εὐχῆς τῶν Χριστιανῶν τούτου κυριεῦσαι, ἐπίσκοπόν τινα Χριστιανῶν τῶν ἐν Περσίδι περὶ τούτου παρεκάλεσεν, ὃς σὺναξιν ἐπιτελέσας καὶ τῶν θείων μυστηρίων μεταλαβὼν, προσελθὼν τῷ τόπῳ τοὺς ἐκεῖσε δαίμονας ἐξεδίωξε καὶ τῷ Κουάδῃ τὸ κάστρον ἀπόνως παρέδωκεν· τούτῳ Κουάδης καταπλαγείς τῷ σημείῳ πρωτοκαθεδρία τὸν ἐπίσκοπον ἐτίμησεν, ἕως τότε Μανιχαίων καὶ Ἰουδαίων προκαθεζομένων, ἄδεια δὲ παρέσχε καὶ τοῖς βουλομένοις βαπτίζεσθαι. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Διόσκορος ἔτη γ'. κζ'. κγ'. ε'. ς'. ζ'. α'. ς'. Τούτῳ τῷ ἔτει Ἀναστάσιος ὁ βασιλεὺς εἶδεν ἐν ὄραματι ἄνδρα φοβερόν βαστάζοντα κώδικα· καὶ τοῦτον ἀναπτύξας καὶ εὐρῶν 164 τὸ τοῦ βασιλέως ὄνομα εἶπεν αὐτῷ· "ἰδοῦ, διὰ τὴν κακοπιστίαν σου ἀπαλείφω ἰδ'." καὶ ἀπήλειψεν αὐτά. διυπνισθεὶς δὲ καὶ προσκαλεσάμενος Ἀμάντιον τὸν πραιπόσιτον εἶπεν αὐτῷ τὸ ὄραμα. ὁ δὲ εἶπεν· "κάγῳ ἐθεασάμην ταύτη τῇ νυκτί, ὅτι παρισταμένου μου τῷ κράτει σου, χοῖρος μέγας ἐλθὼν καὶ δραξάμενός μου τῆς χλαίνης κατέρραξέ με εἰς τὴν γῆν καὶ ἀνήλωσεν." προσκαλεσάμενος δὲ Πρόκλον τὸν ὄνειροκρίτην ἐξεῖπεν αὐτῷ τὰ ὀραθέντα. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ὅτι "ἀμφοτέροι οὐ μετὰ πολὺτελειούσθε." τοῦ δὲ ἐπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως Τιμοθέου ἀποθανόντος, Ἰωάννην τὸν Καππαδόκην, πρεσβύτερον καὶ σύγκελλον Κωνσταντινουπόλεως, ἐπίσκοπον ὁ βασιλεὺς προεχειρίσατο. οὗτος χειροτονηθεὶς τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ τοῦ πάσχα τὴν ἀποστολικὴν ἐνεδύσατο στολήν. ὁ δὲ λαὸς πολλὴν στάσιν ἐποίησε τῷ Ἰωάννῃ τοῦ ἀναθεματίσαι Σευῆρον. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Ἰνδικτιῶνος ια', μηνὶ Ἀπριλλίῳ θ', τέθηκεν Ἀναστάσιος ὁ δυσσεβῆς βασιλεὺς, βασιλεύσας ἔτη κζ' μηνῶν ζ', τῷ σλδ' ἔτει ἀπὸ Διοκλητιανοῦ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἰουστίνος ὁ εὐσεβῆς ἀντ' αὐτοῦ, ἀνὴρ πρεσβύτης καὶ πολυπείρος, ἀπὸ στρατιωτῶν ἀρξάμενος καὶ ἕως τῆς συγκλήτου προκόψας, Ἰλλύριος τῷ γένει. τινὲς δὲ φασὶν ὅτι θείῳ σκηπτῷ κεραυνωθεὶς Ἀναστάσιος ἐμβρόντητος γέγονεν. Κόσμου ἔτη ςια'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη φια'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἰουστίνος ἔτη θ'. α'. Περσῶν βασιλεὺς Καβάδης ἔτη λ'. κδ'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Ὁρμίσδας ἔτη ι'. ς'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη β'. α'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἡλίας ἔτη κγ'. η'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Διόσκορος ἔτη γ'. β'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Σευῆρος ἔτη ζ'. ζ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Ἰουστίνος βασιλεύσας πᾶσιν ἄριστος ἀνεδείχθη, 165 ζηλωτῆς μὲν τῆς ὀρθοδόξου πίστεως ἔμπυρος καὶ ἐν πολέμοις εὐδοκίμων, σύμβιον δὲ ἔχων ὀνόματι Λουπικίαν. ταύτην Εὐφημίαν οἱ δῆμοι ἐκάλεσαν στεφθεῖσαν αὐτὴν αὐγουσταν. Βιταλιανὸς δὲ ὁ προρρηθεὶς μετὰ θάνατον Ἀναστασίου Ἰουστίνῳ τῷ μεγάλῳ σφόδρα ὤκειώθη, ὥστε στρατηλάτου ἀξίαν παρ' αὐτοῦ δέξασθαι καὶ ὑπατεῦσαι ἐλθόντα ἐν Βυζαντίῳ καὶ ὑπατον ἀναγορευθῆναι καὶ κόμητα Πραισέντου παρρησίαν τε ἔχειν τοσαύτην πρὸς τὸν βασιλέα, ὥστε καὶ Σευῆρον προστάξαι ἐκβληθῆναι καὶ ἀναιρεθῆναι. λίαν γὰρ ἦν ὀρθόδοξος ὁ Βιταλιανός. ὁ δὲ Σευῆρος ἀκούσας ἔφυγεν, καὶ Ἰουλιανὸς Ἀλικαρνασοῦ ἐπίσκοπος· καὶ εἰς Αἴγυπτον ἀπελθόντες ταύτην ἐτάραξαν, τὸν περὶ φθαρτοῦ καὶ ἀφθάρτου λόγον κινήσαντες, Διοσκόρου ἐπισκοποῦντος Ἀλεξανδρείας. ἐπίσκοποι δὲ καὶ κληρικοὶ ἀπὸ Ῥώμης ἦλθον λαβόντες αὐθεντίαν ὑπὸ Ὁρμίσδου, τοῦ ἐπισκόπου

Ῥώμης, σπουδῆ Βιταλιανού, ἔτι ζῶντος Ἰωάννου τοῦ Καππάδοκος, ἐπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, καὶ τὴν ἀγίαν ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον συνέταξαν τοῖς * διπτύχοις καὶ ταῖς ἄλλαις τρισὶ συνόδοις ἐν τοῖς ἱεροῖς διπτύχοις. Σευήρου δὲ τοῦ δυσσεβοῦς ἐκποδῶν γεγονότος, Παῦλος ἐχειροτονήθη ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας, ὁ ξενοδόχος τῶν Εὐβούλου. καὶ ἐδωρήσατο ὁ βασιλεὺς τῇ πόλει Ἀντιοχείας χιλίας λίτρας χρυσοῦ· καὶ ταῖς ἄλλαις δὲ πόλεσι πολλὴν εὐνομίαν παρέσχε, κωλύσας καὶ τὰς δημῶδεις ταραχάς. Ξεναΐαν δὲ τὸν Φιλόξενον, ἐπίσκοπον Ἱεραπόλεως, μανιχαιοφρονα ὄντα, καὶ Πέτρον Ἀπαμείας ἐξώρισεν ὁ εὐσεβῆς βασιλεὺς Ἰουστίνος σὺν πᾶσι τοῖς μετέχουσι τῆς λώβης αὐτῶν. Ἀμάντιον δὲ τὸν πραιπόσιτον καὶ Ἀνδρέαν τὸν κουβικουλάριον καὶ Θεόκριτον τὸν κόμητα Ἀμαντίου, ὃν ἐβούλετο ποιῆσαι βασιλέα, ὡς τυραννίδα μελετήσαντας ἀνεῖλεν. ὁ γὰρ πραιπόσιτος τῷ Ἰουστίνῳ δέδωκε χρήματα ρογεῦσαι, ὅπως Θεόκριτος βασιλεύσῃ. ὁ δὲ στρατὸς καὶ οἱ δῆμοι οὐχ εἶλαντο Θεόκριτον βασιλεῦσαι, ἀλλ' Ἰουστίνον 166 ἀνεκήρυξαν. αὐτοὶ δὲ δυσφορήσαντες τυραννίδα ἐμελέτησαν καὶ ἀνηρέθησαν. ἀνεκαλέσατο δὲ ὁ βασιλεὺς πάντας τοὺς ἀδίκως ἐξορισθέντας ὑπὸ Ἀναστασίου καὶ Ἀππίωνα τὸν πατρίκιον, ὃν ἐν Νικαίᾳ πρεσβύτερον βία ἐχειροτόνησεν· ὃν ὁ βασιλεὺς ὡς ἐχέφρονα ἐποίησεν ἔπαρχον πραιτωρίων, καὶ Διογενιανὸν ἀνατολῆς στρατηλάτην. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἐφάνη ἀστὴρ ἐν τῇ ἀνατολῇ, φοβερός κομήτης, ὃς εἶχεν ἀκτῖνα πέμπουσαν ἐπὶ τὰ κάτω, ὃν ἔλεγον οἱ ἀστρονόμοι πωγωνίαν εἶναι· καὶ ἐφοβοῦντο. Κόσμου ἔτη ριβ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη φιβ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἰουστίνος ἔτη θ'. β'. Περσῶν βασιλεὺς Καβάδης ἔτη λ'. κέ'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Ὀρμίσδας ἔτη ι'. ζ'. Κωνσταντίν. ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη β'. β'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἡλίας ἔτη κγ'. θ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Διόσκορος ἔτη γ'. γ'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Παῦλος ἔτη γ'. α'. Τούτῳ τῷ ἔτει Βιταλιανὸς ἐδολοφονήθη ὑπὸ τῶν Βυζαντίων μηνίωντων αὐτῷ διὰ τὸ πολλοὺς ἀνηρηκέναι ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἐπαναστάσεως αὐτοῦ κατὰ Ἀναστασίου. Ἰωάννου δὲ τοῦ Καππάδοκος, ἐπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, τελευτήσαντος, Ἐπιφάνιος, πρεσβύτερος τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας καὶ σύγκελλος, ἐχειροτονήθη μηνὶ Φεβρουαρίῳ κέ'. ὁμοίως καὶ Ὀρμίσδα τοῦ Ῥώμης κοιμηθέντος, Ἰωάννης τὴν ἐπίσκοπὴν διεδέξατο. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἐδημοκράτησε τὸ βένετον μέρος, ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι ταραχὰς ἐγείροντες καὶ λιθασμοὺς καὶ φόνους πολλοὺς ἀπεργαζόμενοι. ἐπήρχοντο δὲ καὶ τοῖς ἄρχουσιν. ἀπὸ δὲ Ἀντιοχείας ἤρχθη τὸ κακὸν τῆς ἀταξίας, καὶ οὕτω διεδόθη ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν, καὶ ἐκράτησεν ἐπὶ χρόνους ε'· καὶ ἔσφαζον ξίφεσι τοὺς ἀπαντῶντας Πρασίνους καὶ τοὺς κατ' οἶκον κρυπτομένους ἀνιόντες ἐφόνεον, μὴ τολμώντων τῶν ἀρχόντων ἐκδίκησιν τῶν φόνων ποιῆσαι. ταῦτα διεπράττοντο ἕως ἔτους ἔκτου Ἰουστίνου τοῦ εὐσεβοῦς. 167 Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος Ἐπιφάνιος ἔτη ις'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Τιμόθεος ἔτη ιζ'. γ'. κς'. η'. α'. ι'. α'. β'. Τούτῳ τῷ ἔτει πολέμου κινήθη μεταξὺ Ῥωμαίων καὶ Περσῶν ὁ Ἰουστίνος ἀπέστειλε πρέσβεις καὶ δῶρα πρὸς Ζιλγβίν, τὸν ῥῆγα τῶν Οὐννων· καὶ συνέθετο μεθ' ὄρκων πατρίων συμμαχήσῃν τῷ βασιλεῖ κατὰ Περσῶν. ἀποστείλας δὲ καὶ Κουάδης πρὸς αὐτόν, συνέθετο καὶ αὐτῷ. τοῦτο δὲ μαθὼν Ἰουστίνος ἐλυπήθη σφόδρα. ἀπῆλθε δὲ πρὸς τοὺς Πέρσας ὁ Ζιλγβὶ μετὰ χιλιάδων κ' τοῦ πολεμῆσαι Ῥωμαίους. ὁ δὲ Ἰουστίνος ἐδήλωσε Κουάδῃ, τῷ βασιλεῖ τῶν Περσῶν, πρεσβεύων περὶ εἰρήνης καὶ ὡς ἐπ' ἄλλῳ τινὶ γράψας, καὶ περὶ Ζιλγβί, ὅτι συμμαχίας ὄρκους ἔχει μετὰ Ῥωμαίων, καὶ ὅτι δῶρα ἔλαβε πολλὰ καὶ βούλεται προδότης γενέσθαι τῶν Περσῶν, καὶ ὅτι "δεῖ ἡμᾶς ἀδελφοὺς ὄντας εἰς φιλίαν ἐλθεῖν καὶ μὴ ὑπὸ τῶν κυνῶν τούτων παίζεσθαι." ὁ δὲ Κουάδης ἠρώτησε κατ' ἰδίαν τὸν Ζιλγβίν, εἰ ἔλαβε παρὰ Ῥωμαίων δῶρα προτραπείς κατὰ Περσῶν; ὁ δὲ εἶπεν· ναί. καὶ ὀργισθεὶς ὁ Κουάδης ἐφόνευσεν αὐτόν, καὶ διὰ τῆς νυκτὸς πέμψας πλῆθος Περσῶν ἀνεῖλε τὸν λαὸν αὐτοῦ,

υπονοήσας, ὅτι δόλω ἦλθον πρὸς αὐτόν. ὅσοι δὲ ἠδυνήθησαν φυγεῖν, ἀνέζευξαν εἰς τὰ ἴδια. Εὐφράσιος δὲ ὁ Ἀντιοχείας τὴν ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον ἐξέβαλε τῶν διπτύχων καὶ τὸ ὄνομα Ὁρμίσδα τοῦ πάπα Ῥώμης. μετὰ δὲ ταῦτα φοβηθεὶς τὰς τέσσαρας συνόδους ἐκήρυττεν. Καβάδης δέ, ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς, τὸν τῶν Ῥωμαίων βασιλέα ἐπίτροπον τοῦ ἑαυτοῦ οἴκου καταλιπεῖν ἠθέλησεν· οὐ γὰρ ἠβούλετο τὸν πρεσβύτερον αὐτοῦ υἱόν, ὃν καὶ ὁ νόμος Περσῶν ἐκάλει τοῦ ἄρξαι, οὐδὲ τὸν δεύτερον, διότι τὸν ὀφθαλμὸν ἐκκέκοπτο, Χοσρόην δέ, ὃς αὐτῷ ἐκ τῆς Ἀσπεβέδου ἀδελφῆς ἐγεννήθη, ὑπερηγάπα 168 ὁ πατήρ. ἔδοξεν οὖν αὐτῷ εἰς Ῥωμαίους εἰρηνεῦσαι, καὶ Χοσρόην εἰσποιητὸν παῖδα τοῦ βασιλέως γενέσθαι· ἐπὶ τούτῳ πρέσβεις εἰς Βυζάντιον πρὸς Ἰουστίνον ἔπεμψεν. ὁ δὲ βασιλεὺς τὴν σύγκλητον εἰς βουλήν καλέσας οὐ κατεδέξατο τοῦτο γενέσθαι, δόλον καὶ προδοσίαν Ῥωμαίων τοῦτο καλοῦντες, Πρόκλου κυαιστόρος, ἀνδρὸς συνετοῦ καὶ ἀγχίνου, τοῦτο καλῶς βουλευσαμένου. δ'. κζ'. θ'. β'. ια'. β'. γ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας τὸ Δοράχιον, πόλις τῆς νέας Ἠπείρου τοῦ Ἰλλυρικοῦ. ὁ δὲ βασιλεὺς πολλὰ χρήματα παρέσχεν εἰς ἀνανέωσιν τῆς πόλεως· ὁμοίως δὲ καὶ ἡ Κόρινθος, μητρόπολις τῆς Ἑλλάδος, καὶ ταύτην μεγάλως ἐφιλοτιμήσατο. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Εὐφράσιος ἔτη ε'. ε'. κη'. ι'. γ'. ιβ'. γ'. α'. Τούτῳ τῷ ἔτει Τζάθιος, ὁ τῶν Λαζῶν βασιλεὺς, ἀποστατήσας τῆς τῶν Περσῶν βασιλείας, Καβάδου βασιλεύοντος καὶ φιλοῦντος τὸν Τζάθιον, ὡς καὶ αὐτοῦ προβαλλομένου αὐτὸν βασιλέα τῶν Λαζῶν, ἦλθε πρὸς Ἰουστίνον εἰς τὸ Βυζάντιον καὶ παρεκάλεσε τὸν βασιλέα γενέσθαι αὐτὸν Χριστιανὸν καὶ ὑπ' αὐτοῦ ἀναγορευθῆναι βασιλέα τῶν Λαζῶν. ὁ δὲ βασιλεὺς μετὰ χαρᾶς αὐτὸν δεξάμενος ἐφώτισεν αὐτὸν καὶ υἱὸν αὐτὸν ἀνηγόρευσεν. ἔγημε δὲ καὶ γυναῖκα Ῥωμαίαν, τὴν ἐγγόνην Νόμου τοῦ πατρικίου καὶ ἀποκουροπαλάτου, Οὐαλεριανὴν τινα, καὶ εἰς τὴν ἰδίαν χώραν ἔλαβεν, προχειρισθεὶς παρὰ Ἰουστίνου βασιλεὺς τῶν Λαζῶν, φορέσας στέφανον καὶ χλανίδα βασιλικὴν ἄσπρην ἔχουσαν ταβλὴν χρυσοῦν, ἐν ᾧ ἐκ κεντητοῦ ἐνεκεχάρακτο ἡ εἰκὼν τοῦ βασιλέως Ἰουστίνου, καὶ στιχάριν ἄσπρον ἔχον πλουμία χρυσαῖα καὶ εἰκόνα τοῦ βασιλέως· τὰ γὰρ τζαγγία αὐτοῦ ρούσια ἦσαν ἔχοντα μαργαρίτας Περσικῶ σχήματι· ὁμοίως καὶ ἡ 169 ζώνη αὐτοῦ ἦν χρυσῆ διὰ μαργαριτῶν. ἔλαβε δὲ παρὰ τοῦ βασιλέως δῶρα πολλά, καὶ μετὰ χαρᾶς ἀπῆλθεν εἰς τὰ ἴδια. γνοὺς δὲ τοῦτο Καβάδης, ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς, ἐδήλωσε τῷ βασιλεῖ, ὅτι "φιλίας καὶ εἰρήνης μεταξὺ ἡμῶν οὔσης τὰ ἐχθρῶν πράττεις καὶ τοὺς ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν Περσῶν ὄντας ἀπ' αἰῶνος προσελάβου." ὁ δὲ βασιλεὺς ἀντεδήλου αὐτῷ· "ἡμεῖς τινὰ τῶν ὑποκειμένων τῇ βασιλείᾳ σου οὔτε προσελαβόμεθα, οὔτε προετρεψάμεθα· ἀλλ' ἐλθόντος Τζαθίου εἰς τὰ ἡμέτερα βασίλεια, ἐδεήθη προσπίπτων ἡμῖν ῥυσθῆναι μισαροῦ καὶ ἑλληνικοῦ δόγματος καὶ ἀσεβῶν θυσιῶν καὶ πλάνης δαιμόνων καὶ προσελθεῖν τῷ δημιουργῷ τῶν ὅλων θεῷ καὶ γενέσθαι Χριστιανός. τοῦτον ἡμεῖς βαπτίσαντες εἰς τὴν ἰδίαν ἀπελύσαμεν χώραν." ἔκτοτε λοιπὸν ἐγένετο ἔχθρα μεταξὺ Ῥωμαίων καὶ Περσῶν. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει καὶ τὰ κατὰ τὸν ἅγιον Ἀρέθαν καὶ τοὺς ἐν Νεγρᾶ τῇ πόλει ἐπράχθησαν ὑπὸ τῶν Ὀμηριτῶν, καὶ ὁ πόλεμος Ἐλεσβαῶ, τοῦ βασιλέως τῶν Αἰθιοπῶν, πρὸς τοὺς Ὀμηρίτας, καὶ ἡ νίκη αὐτοῦ. Ῥώμης ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη γ'. ς'. κθ'. α'. δ'. ιγ'. δ'. β'. Τούτῳ τῷ ἔτει Θεουδέριχος κρατῶν τῆς Ῥώμης ἀρειανοφρονῶν ἐβίασατο τὸν πάπαν Ἰωάννην ἀνελεθεῖν εἰς τὸ Βυζάντιον πρὸς τὸν βασιλέα Ἰουστίνον καὶ πρεσβεῦσαι ὑπὲρ Ἀρειανῶν, ὥστε μὴ ἀναγκάζειν αὐτοὺς ἐξίστασθαι τῆς αἰρέσεως αὐτῶν· ἐπεὶ καὶ Θεουδέριχος εἰς τοὺς κατὰ τὴν Ἰταλίαν ὀρθοδόξους τοῦτο ποιεῖν ἠπεῖλει. ὁ δὲ Ἰωάννης ἐλθὼν ἐν Βυζαντίῳ καὶ προτραπείς ὑπὸ Ἐπιφανίου τοῦ πατριάρχου οὐ κατεδέξατο, ἕως προεκάθισε τοῦ Ἐπιφανίου ὁ Ῥώμης, ὁ δὲ Ἰωάννης πᾶσι μὲν τοῖς ἐπισκόποις ἐκοινώνησεν, Τιμοθέῳ δὲ τῷ Ἀλεξανδρείας οὐκ

έκοινωνησεν. Κουάδης δέ, υἱὸς Περόζου, ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς, πολλὰς μυριάδας Μανιχαίων σὺν τῷ ἐπισκόπῳ αὐτῶν Ἰνδαζάρῳ ἀνείλεν ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ σὺν τοῖς οὖσι συγκλητικοῖς Πέρσαις ἐκ τοῦ αὐτῶν φρονήματος· τὸν γὰρ υἱὸν αὐτοῦ τὸν τρίτον, 1 τὸν λεγόμενον Φθασουαρσάν, ὃν ἐγέννησεν αὐτῷ Σαμβίκη, ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ, οἱ Μανιχαῖοι παιδαγωγήσαντες καὶ τοῦ ἰδίου φρονήματος ποιήσαντες ἐπηγγείλαντο αὐτῷ, ὅτι "ὁ σὸς πατὴρ γεγήρακεν, καὶ εἰ συμβῆ αὐτὸν τελευτῆσαι, οἱ ἀρχιμάγοι ἕνα τῶν σῶν ἀδελφῶν ποιούσι βασιλέα διὰ τὸ κρατηθῆναι τὸ δόγμα αὐτῶν. ἡμεῖς δὲ δυνάμεθα δι' εὐχῶν ἡμῶν πείσαι τὸν σὸν πατέρα ἀποτάξασθαι τὴν βασιλείαν καὶ σὲ προχειρίσασθαι, ἵνα πανταχῇ κρατύνῃς τὸ τῶν Μανιχαίων δόγμα. ὁ δὲ συνετάξατο τοῦτο ποιεῖν, ἐὰν βασιλεύσῃ. γνοὺς δὲ ταῦτα Κουάδης ἐκέλευσε κομβέντον γενέσθαι διὰ τό, φησίν, ποιῆσαι τὸν υἱὸν αὐτοῦ Φθασουαρσάν βασιλέα, κελεύσας καὶ πάντας τοὺς Μανιχαίους σὺν τῷ ἐπισκόπῳ αὐτῶν καὶ γυναίξιν καὶ τέκνοις παραγενέσθαι ἐν τῷ κομβέντῳ, ὁμοίως καὶ τὸν ἀρχιμάγον Γλωνάζην καὶ τοὺς μάγους καὶ τὸν τῶν Χριστιανῶν ἐπίσκοπον Βοαζάνην, ἀγαπώμενον παρὰ Κουάδου ὡς ἰατρὸν ἄριστον· καὶ καλέσας τοὺς Μανιχαίους ἔφη· "χαίρω ἐπὶ τῷ ὑμετέρῳ δόγματι καὶ θέλω δοῦναι ἔτι ζῶν τὴν βασιλείαν τῷ υἱῷ μου Φθασουαρσάν, ὡς σύμφρονοι ὑμῶν. ἀλλ' ἀφορίσατε ἑαυτοὺς πρὸς τὸ παραλαβεῖν αὐτόν." οἱ δὲ θαρρήσαντες πάντες μετὰ παρρησίας ἠφόρισαν ἑαυτούς, ὁ δὲ Κουάδης ἐπιτρέψας τὰ στρατεύματα αὐτοῦ εἰσελθεῖν, πάντας κατέκοψαν ξίφεσι σὺν τῷ ἐπισκόπῳ αὐτῶν ἐπ' ὄψεσι τοῦ ἀρχιμάγου καὶ τοῦ ἐπισκόπου τῶν Χριστιανῶν. καὶ ἐξέπεμψε σάκρας εἰς πᾶσαν τὴν ὑπ' αὐτὸν γῆν, ὥστε τὸν εὐρισκόμενον Μανιχαῖον ἀναιρεῖσθαι καὶ πυρίκαυστον γίνεσθαι, καὶ τὰς ὑποστάσεις αὐτῶν εἰς τὰ βασιλικά ταμιεῖα εἰσκομίζεσθαι, καὶ τὰς βίβλους αὐτῶν κατακαίεσθαι. ὁ δὲ εὐσεβὴς βασιλεὺς Ἰουστίνος ἐν πάσῃ ἰκανότητι καὶ ἀνδρείᾳ τῆς βασιλείας ἐπιλαβόμενος σάκρας πανταχοῦ ἐν ταῖς πόλεσιν ἐξαπέστειλεν, ὥστε τιμωρηθῆναι πάντας τοὺς ἀταξίας ἢ φόνους ποιούντας, καὶ τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει δῆμους εἰρήνευσε καὶ φόβον ἔδειξε πολὺν. ἔστειψε δὲ καὶ τὴν ἑαυτοῦ γαμετὴν Θεοδώραν ἀγούσαν ἅμα τῷ βασιλεῦσαι αὐτόν. καὶ προεβάλετο τὸν πατρίκιον Ὑπάτιον στρατηλάτην ἀνατολῆς, τὸν Σεκουνδίνου, φυλάξαι τὰ ἀνατολικά μέρη διὰ τοὺς Πέρσας καὶ τὰς τῶν Σαρακηνῶν ἐπιδρομάς. ἐποίησε δὲ καὶ αὐτὸς διωγμὸν μέγαν κατὰ Μανιχαίων καὶ ἐτιμωρήσατο πολλοὺς. Κόσμου ἔτη ςιζ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη φιζ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἰουστίνος ἔτη θ'. ζ'. Περσῶν βασιλεὺς Καβάδης ἔτη λ'. λ'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη γ'. β'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Ἐπιφάνιος ἔτη ις'. ε'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἡλίας ἔτη κγ'. ιδ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Τιμόθεος ἔτη ιζ'. ε'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Εὐφράσιος ἔτη ε'. γ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Ἀνάζαρβος, μητρόπολις τῆς δευτέρας Κιλικίας, ἔπαθεν ὑπὸ σεισμοῦ φοβερωτάτου, ἡγεμονεύοντος αὐτῆς Καλλιπίου, υἱοῦ Εἰρηναίου, καὶ ἐπτώθη πᾶσα ἢ πόλις. ταύτην δὲ Ἰουστίνος ἀνήγειρε καὶ Ἰουστινούπολιν ἐκάλεσεν. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει κατεποντίσθη ὑπὸ θεομηνίας ὑδάτων τοῦ ποταμοῦ Ἔδεσα, πόλις μεγάλη καὶ περιβόητος, τῆς Ὀσροηνῆς ἐπαρχίας μητρόπολις. ὁ γὰρ Σκιρτὸς ποταμὸς διὰ μέσου αὐτῆς παρερχόμενος πλοῦτον αὐτῇ πολὺν καὶ τέρψιν παρέχει. τὸ τνηκαῦτα δὲ πλημμυρήσας δίκην θαλάσσης τοὺς οἴκους σὺν τοῖς οἰκοῦσι σύρων ἐπόντιζεν. λόγος δὲ κρατεῖ ἐν αὐτοῖς τοῖς περιωθεισιν, ὅτι καὶ ἄλλοτε ἐπόρθησε τὴν πόλιν ὁ αὐτὸς ποταμὸς, ἀλλ' οὐχ οὕτως. μετὰ δὲ τὸ παῦσαι τὰ ὕδατα εὐρέθη πλάξ λιθίνη ἐν τῇ ὄχθῃ τοῦ ποταμοῦ γεγραμμένη ἱερογλυφικὸς γράμμασιν ἔχουσα οὕτως· Σκιρτὸς ποταμὸς σκιρτήσῃ κακὰ σκιρτήματα πολίταις. ὁ δὲ βασιλεὺς Ἰουστίνος πολλὰ παρέσχε ταῖς ἀμφοτέραις πόλεσιν εἰς ἀνανέωσιν. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἀνεφάνη γυνὴ τις ἐκ τῆς Κιλικίας γιγαντογενῆς, ὑπερέχουσα τῇ ἡλικίᾳ πάντα ἄνθρωπον τέλειον πῆχυν ἕνα, καὶ πλατεῖα σφόδρα. γυρεύουσα δὲ τὰς πόλεις ἐλάμβανε κατ' ἐργαστήριον φόλλιν

μίαν. Περσῶν βασιλεὺς Χοσρόης ἔτη μῆ' η'. α'. γ Ϛ'. ιε'. Ϛ'. δ'. 172 Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Ὀκτωβρίῳ τῆς δ' ἰνδικτικῶνος τὰ προοίμια τῆς τοῦ θεοῦ ὀργῆς ἐπῆλθον τῇ πόλει Ἀντιοχείᾳ. ἐμπυρισμὸς γὰρ μέγας γέγονεν ἀοράτως ἐν τῷ μέσῳ τῆς πόλεως, ὅστις προεμήνυσε τὴν μέλλουσαν ἔσεσθαι τοῦ θεοῦ ἀπειλήν. ἀνήφθη γὰρ τὸ πῦρ ἀπὸ τοῦ μαρτυρίου τοῦ ἀγίου Στεφάνου καὶ ἕως τοῦ πραιτωρίου τοῦ στρατηλάτου ἔφθασεν. αὕτη ἐγένετο ἀρχὴ ὠδίνων. ἐγένοντο δὲ οἱ ἐμπρησμοὶ ἐπὶ μῆνας ἕξ, καὶ ἐκάησαν οἴκοι πολλοί, καὶ ἀπέθανον λαοὶ πολλοί. καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο γνῶναι, πόθεν τὸ πῦρ ἀνήπτετο· ἐκ γὰρ τῶν κεράμων τῶν πενταστέγων ἀνελάμβανεν. κατὰ δὲ πρεσβείαν Εὐφρασίου τοῦ πατριάρχου ἐφιλοτιμήσατο ὁ βασιλεὺς τῇ πόλει κεντηνάρια δύο χρυσοῦ. τῷ δὲ Μαίῳ μηνὶ κ' τῆς αὐτῆς δ' ἰνδικτικῶνος, ὥρα Ϛ', ὑπατεύοντος ἐν Ῥώμῃ Ὀλυβρίου ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας Ἀντιόχεια ἡ μεγάλη τῆς Συρίας πάθος ἀνεξήγητον. τοσοῦτον γὰρ ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτήν, ὥστε πτωθῆναι σχεδὸν πᾶσαν τὴν πόλιν καὶ τάφον τῶν οἰκητόρων γενέσθαι. τινὰς δὲ καταχωσθέντας καὶ ἔτι ζῶντας ὑπὸ τὴν γῆν πῦρ ἐκ τῆς γῆς ἐξεληθὸν κατέφλεξεν. καὶ ἕτερον πῦρ ἐκ τοῦ ἀέρος, ὡς σπινθήρες, κατήρχετο καὶ κατέκαιεν, ὡσπερ ἀστραπή, τὸν εὐρισκόμενον· καὶ ἐσειετο ἡ γῆ ἐπὶ ἐνιαυτὸν ἕνα. Κόσμου ἔτη Ϛιθ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη φιθ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἰουστίνος ἔτη θ'. θ'. Περσῶν βασιλεὺς Χοσρόης ἔτη μῆ'. β'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Φίλιξ ἔτη δ'. α'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Ἐπιφάνιος ἔτη ιϚ'. Ϛ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἡλίας ἔτη κγ'. ιϚ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Τιμόθεος ἔτη ιϚ'. Ϛ'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Εὐφράσιος ἔτη ε'. ε'. Τούτῳ τῷ ἔτει τοῦ σεισμοῦ ἐπικρατοῦντος Εὐφράσιος, ὁ ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας, κατεχώσθη ὑπὸ τοῦ σεισμοῦ καὶ ἀπέθανεν· καὶ πᾶς οἶκος καὶ ἐκκλησία κατέπεσον, καὶ τὸ κάλλος τῆς πόλεως ἠφανίσθη. καὶ οὐ γέγονε τοιαύτη θεομηνία ἐν ἄλλῃ πόλει ἐν πάσαις 173 ταῖς γενεαῖς. ὁ δὲ εὐσεβέστατος βασιλεὺς Ἰουστίνος ταῦτα μαθὼν μεγάλως ἤλγησε τὴν ψυχὴν, ὥστε ἐπῆρε τὸ διάδημα ἐκ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ καὶ τὴν πορφύραν καὶ ἐπένησεν ἐν σάκκῳ ἐπὶ ἡμέρας πολλάς, ὥστε καὶ τῇ ἑορτῇ προσελθὼν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ οὐ κατεδέξατο φορέσαι τὸ στέμμα ἢ τὴν χλαμύδα· ἀλλ' οὕτω λιτῶς προσῆλθε μαντίον πορφυροῦν φορέσας καὶ κλαίων ἐπὶ πάσης τῆς συγκλήτου· καὶ πάντες ἔκλαιον σὺν αὐτῷ πενθικὰ φοροῦντες. ἀπέστειλε δὲ ὁ βασιλεὺς εὐθέως Καρῖνον τὸν κόμητα δοῦς αὐτῷ κεντηνάρια πέντε πρὸς ἐκχοῖσμόν, εἴ πως δυνηθῆ σῶσαι τινὰς, καὶ τὰ καταχωσθέντα πράγματα διασῶσαι ἐκ τῶν ληστῶν καὶ ἀρπάγων. καὶ πάλιν ἀπέστειλεν ὄπισθεν αὐτοῦ τὸν πατρίκιον Φωκᾶν τὸν Κρατεροῦ, καὶ τὸν πατρίκιον Ἀστέριον, τὸν ἀπὸ ἐπάρχων, ἄνδρας σοφούς, δοῦς αὐτοῖς χρήματα πάμπολλα πρὸς ἀνακαινισμόν τῆς πόλεως. τῷ δὲ Ἀπριλλίῳ μηνὶ α' τῆς αὐτῆς ε' ἰνδικτικῶνος, τῇ ἑορτῇ τοῦ πάσχα, ἀσθενήσας ὁ βασιλεὺς Ἰουστίνος προεχειρίσατο ἔτι ζῶν εἰς βασιλέα Ἰουστινιανόν, τὸν ἴδιον ἀνεψιόν, καὶ ἔστεψεν αὐτόν· καὶ συνεβασίλευσεν αὐτῷ μῆνας δ'. τῷ δὲ Αὐγούστῳ μηνὶ τῆς αὐτῆς ε' ἰνδικτικῶνος ἐτελεύτησεν ὁ εὐσεβέστατος Ἰουστίνος καταλιπὼν βασιλέα τὸν Ἰουστινιανόν. Τοῦ δὲ Εὐφρασίου, ἐπισκόπου Ἀντιοχείας, τελευτήσαντος, Ἐφραΐμιος ὁ Ἀμιδηνός, κόμης ἀνατολῆς ὧν ἐν τῷ χρόνῳ ἐκείνῳ, ἐχειροτονήθη ἀντ' αὐτοῦ, ὅστις ζῆλον θεῖον κατὰ τῶν ἀποσχιστῶν ἐνεδείξατο. 174 Κόσμου ἔτη Ϛκ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη φκ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς ἔτη λη'. α'. Περσῶν βασιλεὺς Χοσρόης ἔτη μῆ'. γ'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Φίλιξ ἔτη δ'. β'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Ἐπιφάνιος ἔτη ιϚ'. η'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἡλίας ἔτη κγ'. ιϚ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Τιμόθεος ἔτη ιϚ'. η'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Ἐφραΐμιος ἔτη ιη'. α'. Τούτῳ τῷ ἔτει μόνος κρατήσας τὴν βασιλείαν ὁ μέγας Ἰουστινιανὸς προεβάλετο κόμητα ἀνατολῆς Πατρίκιον τὸν Ἀρμένιον, ᾧ τινὶ δέδωκε χρήματα

κελεύσας αὐτῷ ἀπελθεῖν καὶ ἀνανεῶσαι πόλιν τῆς Φοινίκης Λιβανησίας εἰς τὸ λιμιτὸν τὸ ἐσώτερον, τὴν καλουμένην Παλμύραν, κελεύσας τοῦ καθέζεσθαι ἐν αὐτῇ τὸν δοῦκα καὶ τοὺς ἀγίους τόπους. τῷ δὲ Ἰαννουαρίῳ μηνὶ α' τῆς αὐτῆς ἰνδικτιῶνος ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς ὑπατεῖαν καὶ τοσαῦτα ἔδωκε χρήματα, ὅσα οὐδεὶς βασιλέων ὑπατεύσας. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ὁ βασιλεὺς Περσῶν ἐπολέμησε τῷ Λαζῷ Τζαθίῳ ὡς προσρύντι Ῥωμαίοις. καὶ λοιπὸν ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς ἔπεμψεν αὐτῷ βοήθειαν στρατοῦ καὶ στρατηλάτας τρεῖς, Βελισάριον καὶ Κήρυκον καὶ Εἰρηναῖον. καὶ πολεμήσαντες ἠττήθησαν. καὶ ἠγανάκτησεν ὁ βασιλεὺς κατὰ τῶν στρατηλατῶν, ὅτι φθονοῦντες ἀλλήλοις προέδωκαν τὴν νίκην, καὶ διαδεξάμενος αὐτοὺς ἀπέστειλε Πέτρον, τὸν νοτάριον αὐτοῦ, στρατηλάτην· καὶ συμβαλὼν τοῖς Πέρσαις μετὰ τῶν Λαζῶν ἐνίκησαν καὶ πολλοὺς ἀνείλον τῶν Περσῶν. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει προσεργήθη τοῖς Ῥωμαίοις ὁ βασιλεὺς τῶν Ἑλούρων, Γρέτης ὀνόματι, καὶ ἦλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ καὶ ἤτησε τὸν βασιλέα γενέσθαι Χριστιανός. ὁ δὲ 175 βασιλεὺς βαπτίσας αὐτὸν ἐν τοῖς θεοφανίοις ἐδέξατο αὐτὸν ἐκ τοῦ 175 βαπτίσματος, καὶ ἐβαπτίσθησαν σὺν αὐτῷ συγκλητικοὶ αὐτοῦ καὶ συγγενεῖς αὐτοῦ δώδεκα· καὶ ἀπῆλθε μετὰ χαρᾶς εἰς τὰ ἴδια φιλιωθεὶς τῷ βασιλεῖ καὶ ἐπαγγελάμενος συμμαχεῖν αὐτῷ, ἐν οἷς ἂν βουλευθῆ. προεβάλετο δὲ ὁ βασιλεὺς στρατηλάτην Ἀρμενίας Τζίταν, ἄνδρα πολεμικὸν καὶ ἰκανώτατον. οὐ γὰρ εἶχεν ἡ Ἀρμενία στρατηλάτην, ἀλλὰ δοῦκας καὶ κόμητας. ἐστράτευσε δὲ ὑπ' αὐτὸν Ἀρμενίων πλῆθος, ὡς εἰδότας τὰ μέρη τῆς Ἀρμενίας. ἔδωκε δὲ αὐτῷ καὶ ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς στρατοῦ ἀριθμοὺς τέσσαρας· καὶ γέγονε μεγάλη φυλακὴ καὶ βοήθεια Ῥωμαίων. ἔζησε δὲ αὐτῷ καὶ γυναῖκα τὴν ἀδελφὴν Θεοδώρας τῆς αὐγουστής, ὀνόματι Κομητῶ. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει προσεργήθη τοῖς Ῥωμαίοις γυνὴ τις ἐκ τῶν Οὐννων τῶν λεγομένων Σαβήρ, βάρβαρος, ὀνόματι Βωαρῆξ, χήρα, ἔχουσα μεθ' ἑαυτῆς Οὐννων χιλιάδας ρ', ἣτις κατεδυνάστευσε τῶν Οὐννικῶν μερῶν μετὰ τὴν τοῦ ἰδίου ἀνδρὸς Βαλάχ ἀποβολήν. αὕτη τοὺς προτραπένας παρὰ Κουάδου, βασιλέως Περσῶν, δύο ῥήγας ἀπὸ ἄλλου ἔθνους Οὐννων ἐνδοτέρων, ὀνόματι Στύραξ καὶ Γλώνης, τοῦ συμμαχεῖσθαι αὐτῷ κατὰ Ῥωμαίων, παρέλαβεν ἡ αὐτῆ Βωαρῆξ παριόντας διὰ τῆς χώρας αὐτῆς ἐπὶ τὰ Περσικὰ μετὰ χιλιάδων κ' οὐς καὶ κατέκοψεν, καὶ τὸν μὲν ἓνα ῥήγα αὐτῶν, τὸν λεγόμενον Στύρακα, συλλαβομένη δέσμιον εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν τῷ βασιλεῖ ἔπεμψεν, τὸν δὲ Γλῶνην ἐν τῷ πολέμῳ ἔσφαξεν. καὶ ταύτη γέγονε σύμμαχος καὶ εἰρηνικὴ τῷ βασιλεῖ Ἰουστινιανῷ. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει καὶ ὁ πλησίον Βοσφόρου ῥήξ τῶν Οὐννων, ὀνόματι Γορδᾶς, προσεργήθη τῷ βασιλεῖ καὶ ἐγένετο Χριστιανός καὶ ἐφωτίσθη· καὶ ἐδέξατο αὐτὸν ὁ βασιλεὺς καὶ πολλὰ αὐτῷ παρεσχηκῶς δῶρα ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς τὴν ἰδίαν χώραν φυλάττειν τὰ Ῥωμαϊκὰ καὶ τὴν Βόσφορον πόλιν. ἣτις ἐκλήθη ἐκ τοῦ συντελεῖν Ῥωμαίοις ἀντὶ χρημάτων βόας κατ' ἔτος Βοῶν φόρος· ἐκάθισε δ' ἐκεῖ καὶ ἀριθμὸν στρατιωτῶν Ῥωμαίων καὶ τριβοῦνον φυλάττειν τὴν πόλιν 176 διὰ τοὺς Οὐννους καὶ ἀπαιτεῖν τὰς συντελείας τῶν βοῶν. ἦν δὲ ἐν τῇ αὐτῇ πόλει συναλλάγματα πολλὰ Ῥωμαίων καὶ Οὐννων. ὁ δὲ γενόμενος Χριστιανός ῥήξ τῶν Οὐννων ἀπελθὼν εἰς τὴν ἰδίαν χώραν εὗρε τὸν ἴδιον ἀδελφὸν καὶ διηγήσατο αὐτῷ τὴν τοῦ βασιλέως ἀγάπην καὶ φιλοτιμίαν, καὶ ὅτι Χριστιανός γέγονεν· καὶ λαβὼν τὰ ἀγάλματα, ἃ ἐσέβοντο οἱ Οὐννοι, ταῦτα ἐχώνευσεν, ἦσαν γὰρ ἀργυρᾶ καὶ ἠλέκτρινα. καὶ χολέσαντες οἱ Οὐννοι, συμποιήσαντες μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἀπελθόντες ἔσφαξαν αὐτόν· καὶ ἐποίησαν ῥήγα τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Μουάγεριν. καὶ φοβηθέντες, μὴ ἐκζητήσωσιν αὐτόν οἱ Ῥωμαῖοι, ἦλθον αἴφνης ἐν τῇ Βοσφόρῳ πόλει καὶ ἐφόνευσαν τὸν τριβοῦνον Δαλμάτιον καὶ τοὺς στρατιώτας. καὶ ἀκούσας ταῦτα ὁ βασιλεὺς ἀπέστειλε τὸν ἀπὸ ὑπάτων Ἰωάννην, τὸν ἕγγονον Ἰωάννου τοῦ Σκύθου, υἱὸν δὲ τοῦ πατρικίου

Ῥουφίνου, μετὰ βοηθείας Σκυθικῆς πολλῆς, καὶ ἐστράτευσε κατ' αὐτῶν ἅμα καὶ Γώδιλαν διὰ γῆς ἀπὸ Ὀδυσσοπόλεως καὶ Βαδούριον στρατηγόν. καὶ ἀκούσαντες οἱ Οὐννοι ἔφυγον ἀφανεῖς γενόμενοι. καὶ γέγονεν εἰρήνη ἐν Βοσφόρῳ, καὶ ἐκράτησαν αὐτὴν οἱ Ῥωμαῖοι ἀφόβως. ὁ δὲ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς ἀπέσπασε πάσας τὰς ἐκκλησίας τῶν αἰρετικῶν καὶ ἀπέδωκεν αὐτὰς τοῖς ὀρθοδόξοις δίχα τῶν Ἑξακιονιτῶν Ἀρειανῶν. ἐξεφώνησε δὲ τύπον ὁ βασιλεὺς περὶ τῶν ἐπισκόπων καὶ οἰκονόμων καὶ ὀρφανοτρόφων καὶ ξενοδόχων, ὥστε μὴ κληρονομεῖσθαι, εἰ μὴ ἂν πρὸ τοῦ γενέσθαι εἶχεν ἐν ὑποστάσει, εἰς ταῦτα ἵνα διατίθεται· ἀφ' ἧς δὲ ὥρας προεχειρίσθη, μὴ ἔχειν αὐτὸν ἄδειαν διατίθεσθαι, ἀλλὰ τὰ ἑαυτοῦ πάντα τὸν εὐαγῆ οἶκον κληρονομεῖν. ὁ δ' αὐτὸς βασιλεὺς ἐπλήρωσε καὶ τὸ δημόσιον λουτρὸν τὸ εἰς τὰ Δαγισθέου, ὃ ἤρξατο κτίζειν Ἀναστάσιος ὁ βασιλεὺς, καὶ τὸ μεσάυλων τῆς βασιλικῆς Ἰλλου κιστέρναν μεγάλην ἐποίησεν. 177 Κόσμου ἔτη ρκα'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη φκα'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς ἔτη λη'. β'. Περσῶν βασιλεὺς Χοσρόης ἔτη μη'. δ'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Φίλιξ ἔτη δ'. γ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Ἐπιφάνιος ἔτη ις'. θ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἡλίας ἔτη κγ'. ιη'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Τιμόθεος ἔτη ις'. θ'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Ἐφραῖμιος ἔτη ιη'. β'. Τούτῳ τῷ ἔτει Ἡσαΐας, ἐπίσκοπος Ῥόδου, καὶ Ἀλέξανδρος ἐπίσκοπος Διοσπόλεως τῆς Θράκης, καθηρέθησαν ὡς παιδερασταὶ εὐρεθέντες, καὶ ἐτιμωρήθησαν δεινῶς ὑπὸ τοῦ βασιλέως, καυλοτομηθέντες καὶ πομπεύσαντες, τοῦ κήρυκος βοῶντος· "ἐπίσκοποι ὄντες τὸ τίμιον σχῆμα μὴ ἐνυβρίζετε." καὶ ἐξέθετο ὁ βασιλεὺς νόμους σφοδρούς κατὰ τῶν ἀσελαγιόντων, καὶ πολλοὶ ἐτιμωρήθησαν. καὶ ἐγένετο φόβος πολὺς καὶ ἀσφάλεια. ἀνενέωσε δὲ ὁ εὐσεβὴς βασιλεὺς πάντας τοὺς παλαιοὺς νόμους ποιήσας μονόβιβλον καὶ καλέσας αὐτὸ τὰς νεαρὰς διατάξεις, ἐν αἷς οὐ καταδέχεται τὸν ἄρχοντα ἐν οἷς ἄρχει τόποις ἀγοράζειν κτῆμα, ἢ κτίζειν οἶκον, ἢ κληρονομεῖν ξένον πρόσωπον, εἰ μὴ τις συγγενὴς αὐτῷ ὑπάρχει. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει μηνὶ Νοεμβρίῳ κθ', ὥρα γ', ἡμέρα δ' ἰνδικτιῶνος ζ' ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας πάλιν Ἀντιόχεια ἡ μεγάλη μετὰ δύο ἔτη τοῦ πρώτου αὐτῆς πάθους, καὶ ἐγένετο σεισμὸς μέγας ἐπὶ ὥραν μίαν, καὶ ἐγένετο βρυγγμὸς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ φοβερός· καὶ ἔπεσον πάντα τὰ κτισθέντα ἕως ἐδάφους καὶ τὰ τεῖχη, καὶ ἐκ τῶν μὴ πεσόντων παλαιῶν κτισμάτων ἐν τῷ πρώτῳ σεισμῷ κατηνέχθησαν νῦν· καὶ πᾶσα ἡ εὐπρέπεια, ἡ γενομένη ἐν τῇ πόλει ἔκ τε τῶν τοῦ βασιλέως φιλοτιμιῶν καὶ ὧν ἐξ ἰδίων οἱ πολῖται ὠκοδόμησαν, πάντα κατέπεσον. ταῦτα μαθοῦσαι αἱ πλησιάζουσαι πόλεις μετὰ πένθους ἐλιτάνευον. ἀπέθανον δὲ καὶ ἐν ταύτῃ τῇ πτώσει χιλιάδες τέσσαρες καὶ ὀκτακόσιοι ἐβδομήκοντα. οἱ δὲ σωθέντες ἔφυγον εἰς τὰ ἄλλας πόλεις καὶ εἰς τὰ ὄρη ἐν καλύβαις ὄκουν. γέγονε δὲ καὶ χειμῶν μέγας καὶ βαρύτατος· καὶ ἐλιτάνευον οἱ ἀπομείναντες πάντες ἀνυπό178 δητοι, κλαίοντες καὶ ρίπτοντες ἑαυτοὺς πρηνεῖς εἰς τὰς χιόνας, κρίζοντες τό, "Κύριε ἐλέησον." ἐφάνη δὲ ἐν ὁράματι τινὶ θεοσεβεῖ ἀνθρώπῳ, ὥστε εἰπεῖν πᾶσι τοῖς ὑπολειφθεῖσιν, ἵνα ἐπιγράψωσι εἰς τὰ ὑπέρθυρα αὐτῶν· "Χριστὸς μεθ' ἡμῶν στήτε." καὶ τούτου γενομένου, ἔστη ἡ ὄργη τοῦ θεοῦ. καὶ πάλιν ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ αὐγούστα πολλὰ ἐδωρήσαντο χρήματα εἰς ἀνανέωσιν καὶ οἰκοδομὴν τῆς Ἀντιοχείας πόλεως· καὶ μετωνόμασεν αὐτὴν Θεοῦπολιν. ἐν δὲ τῇ κα' τοῦ Μαρτίου μηνὸς τῆς ζ' ἰνδικτιῶνος ἐπέρριψεν Ἀλαμούνδαρος ὁ Ζεκικῆς, ὁ βασιλίσκος τῶν Σαρακηνῶν, καὶ ἐπραΐδευσε τὴν πρώτην Συρίαν ἕως τῶν ὀρίων Ἀντιοχείας, εἰς τὸ λεγόμενον Λίταργον, καὶ Σκαφαθῶν τῶν κτημάτων. καὶ ἐφόνευσε πολλοὺς καὶ ἔκαυσε τὰ ἕξω Χαλκηδόνος καὶ τὸ Σέρμιον κτῆμα καὶ τὴν Κυνηγίαν χώραν. καὶ ἀκούσαντες οἱ ἔξαρχοι τῶν Ῥωμαίων ἐξήλθον κατ' αὐτοῦ. καὶ γνόντες οἱ Σαρακηνοὶ σὺν τοῖς Πέρσαις λαβόντες τὴν πραΐδαν καὶ τοὺς αἰχμαλώτους διὰ τοῦ ἐσωτέρου λιμιτοῦ ἔφυγον. τῷ δὲ Ἀπριλλίῳ μηνὶ τῆς αὐτῆς ζ' ἐπινεμήσεως κατέλαβε βοήθεια στρατοῦ

πεμφθεῖσα ὑπὸ τοῦ βασιλέως καὶ πεζικὴ ἐκ Φρυγίας τῶν λεγομένων Λυκοκρανιτῶν καὶ προεβάλετο στρατηλάτην ἀνατολῆς Βελισάριον διαδεξάμενος Ὑπάτιον πατρίκιον τὸν Σεκουνδίνου. καὶ τῇ ιβ' τοῦ Μαΐου μηνὸς εἰσῆλθεν ἐν Ἀντιοχείᾳ Ἑρμογένης ὁ μάγιστρος ὁ Σκύθης, ἀνὴρ σοφός, πρέσβις ἀπολυθείς παρὰ τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ πρὸς τὸν βασιλέα Περσῶν περὶ εἰρήνης. τῷ δὲ Ἰουνίῳ μηνὶ Σαμαρεῖται καὶ Ἰουδαῖοι ἐν Παλαιστίνῃ βασιλέα Ἰουλιανόν τινα ἔστεψαν καὶ κατὰ Χριστιανῶν ὄπλα κινήσαντες ἀρπαγὰς καὶ φόνους καὶ ἐμπυρισμοὺς κατὰ Χριστιανῶν εἰργάσαντο. οὐς ὁ θεὸς παρέδωκεν εἰς χεῖρας Ἰουστινιανοῦ, καὶ ἀνήλωσε πάντας, καὶ ἀπεκεφάλισε τὸν τύραννον Ἰουλιανόν. Χοσρόης δέ, ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς, δεξάμενος Ἑρμογένην τὸν μάγιστρον μετὰ δώρων πρεσβεύοντα περὶ εἰρήνης τῷ Ἰουλίῳ μηνὶ τῆς αὐτῆς ζ' ἰνδικτιῶνος, λαβὼν τὰ δῶρα εἰρήνην οὐ κατεδέξατο 179 ποιῆσαι, ἀναπεισθεὶς ὑπὸ Σαμαρειτῶν προσφυγόντων αὐτῷ καὶ ὑποτιθεμένων αὐτῷ προδιδόναι τὴν χώραν αὐτῶν, πᾶσαν τὴν Παλαιστίνην, ὡς ἔχοντες καὶ συμμαχίαν Ἰουδαίους τε καὶ Σαμαρείτας χιλιάδας ν'. τοῦτοις θαρρήσας Χοσρόης οὐ προεῖλετο τὴν εἰρήνην βουλόμενος καὶ τὴν Ἱερουσαλήμ δι' αὐτῶν παραλαβεῖν ἔχουσαν χρυσοῦ ἀναρίθμητα κεντηνάρια καὶ λιθέαν πολλήν. ἀφορμὴν δὲ ἔλαβε περὶ τῶν χρυσωρυχίων τῶν ἐν τοῖς ὄρεσιν Ἀρμενίας, ὡς πρῶην ἀνά ταλάντου τελούντων Ῥωμαίοις τε καὶ Πέρσαις, νῦν δὲ τοῖς Ῥωμαίοις μόνοις τελούντων. καὶ ἄλλα τινὰ κεφάλαια προφασιζόμενος ἔγραφε τῷ βασιλεῖ. γνωσθέντος δὲ τοῦ δράματος τῶν Σαμαρειτῶν, ἐν τῷ ὑποστρέφειν αὐτοὺς ἐκ τῶν Περσῶν ἐκρατήθησαν εἰς τὸ Ἀμμάδιος. ἦσαν δὲ Σαμαρεῖται ὀνόματα πέντε ἐκ τῶν εὐπόρων αὐτῶν καὶ παρεδόθησαν τῷ στρατηλάτῃ Βελισαρίῳ καὶ ἐξετασθέντες ὠμολόγησαν πάντα. τῷ δ' αὐτῷ χρόνῳ ὁ δούξ Παλαιστίνης ἐποίησεν ἔχθραν μετὰ τοῦ φυλάρχου τῶν ὑπὸ Ῥωμαίους Σαρακηνῶν καὶ φοβηθεὶς ὁ φύλαρχος εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἐσώτερον λιμιτόν. καὶ μαθὼν ὁ Ἀλαμούνδαρος, ἐπιρρίψας παρέλαβεν αὐτὸν καὶ ἐφόνευσεν, καὶ λαβὼν τὰς γυναῖκας αὐτοῦ καὶ τὰ τέκνα ὑπέστρεψεν. καὶ μαθόντες οἱ δοῦκες τῆς Φοινίκης καὶ Ἀραβίας καὶ Μεσοποταμίας καὶ ὁ φύλαρχος ἐδίωξαν ὀπίσω αὐτοῦ καὶ ἀκούσας ὁ Ἀλαμούνδαρος ἔφυγεν εἰς τὰ Ἰνδικὰ μέρη, εἰς ἃ οὐδεὶς τῶν Ῥωμαίων εἰσῆλθέ ποτε. παρέλαβον δὲ καὶ τὰς σκηνὰς αὐτῶν καὶ ἤνεγκαν αἰχμαλωσίαν πολλήν Σαρακηνῶν, ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν καὶ παίδων, καὶ ὄσους εὖρον Ῥωμαίους αἰχμαλώτους καὶ καμήλους καὶ πρόβατα καὶ βόας καὶ πολλὴν μέταξιν καὶ ἱματισμόν. ἔκαυσαν δὲ καὶ Περσικὰ κάστρα τέσσαρα καὶ ὑπέστρεψαν μετὰ νίκης μεγάλης. 180 Κόσμου ἔτη ςκβ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη φκβ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς ἔτη λη'. γ'. Περσῶν βασιλεὺς Χοσρόης ἔτη μη'. ε'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Φίλιξ ἔτη δ'. δ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Ἐπιφάνιος ἔτη ις'. ι'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἥλιος ἔτη κγ'. ιθ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Τιμόθεος ἔτη ιζ'. ι'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Ἐφραΐμιος ἔτη ιη'. γ'. Τούτῳ τῷ ἔτει τῆς η' ἐπινεμήσεως ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς διωγμὸν μέγαν κατὰ Ἑλλήνων καὶ πάσης αἰρέσεως καὶ τὰς τούτων οὐσίας ἐδήμευσεν. κατηγορήθη δὲ καὶ Μακεδόنيος, ὁ ἀπὸ ῤεφερενδαρίων, καὶ Ἀσκληπιόδοτος, ὁ ἀπὸ ἐπαρχῶν, ὅστις καὶ φοβηθεὶς ἐπίπισε καὶ ἀπέθανεν καὶ Πηγάσιος ὁ Ἡλιουπολίτης σὺν τοῖς τέκνοις αὐτοῦ ἐν προόδῳ ἐξητάσθησαν καὶ Φωκάς, ὁ πατρίκιος τοῦ Κρατεροῦ, καὶ ὁ κυαίστωρ Θωμᾶς καὶ ἄλλοι συνελήφθησαν καὶ πολὺς φόβος ἐγένετο. καὶ ἐθέσπισεν ὁ βασιλεὺς, ὥστε μὴ πολιτεύεσθαι τοὺς ἐλληνίζοντας μηδὲ τοὺς αἰρετικούς, εἰ μὴ μόνους τοὺς ὀρθοδόξους Χριστιανούς, δούς αὐτοῖς καὶ προθεσμίαν ἕως μηνῶν τριῶν πρὸς ἐπιστροφὴν. τῷ δὲ Μαρτίῳ μηνὶ τῆς αὐτῆς η' ἰνδικτιῶνος ἐν Ἀντιοχείᾳ Ἑρμογένης, ὁ ἀπὸ ὑπάτων μάγιστρος, καὶ Ῥουφῖνος, ὁ ἀπὸ στρατηλατῶν πατρίκιος, ἐπὶ τὰ Περσικὰ μέρη ἀπερχόμενοι πρεσβευταί, καὶ φθάσαντες εἰς τὸ Δαρᾶς ἐμήνυσαν τῷ

βασιλεῖ τῶν Περσῶν τοῦ δέξασθαι αὐτούς. καὶ ἐν τῷ διάγειν αὐτούς εἰς τὸ Δαρᾶς ἅμα Βελισαρίῳ τῷ στρατηλάτῃ τῆς ἀνατολῆς καὶ τῶν λοιπῶν ἐξάρχων Ῥωμαίων, καὶ ἀπληκευόντων αὐτῶν πρὸ μικροῦ τῆς πόλεως, μαθὼν ὁ Μηράμ, πρωτοστράτηγος τῶν Περσῶν τοῦ βασιλέως, σὺν τῷ υἱῷ τοῦ βασιλέως καὶ τοῖς λοιποῖς στρατηγοῖς Περσίδος συνηγμένοι ἐν τῷ Νιτζίβιος μετὰ Περσικῆς δυνάμεως πολλῆς, τῷ Ἰουνίῳ μηνὶ 181 τῆς ἡ' ἰνδικτιῶνος ἐπέτριψεν αὐτοῖς μερίσας τὸ ἴδιον πλήθος εἰς τρία τάγματα. καὶ τοῦτο γνόντες οἱ στρατηγοὶ Ῥωμαίων σὺν τῷ μαγίστρῳ, καλῶς στρατηγήσαντες ὥρμησαν κατὰ Περσῶν, καὶ ἐγένετο πόλεμος μέγας καὶ συμβολὴ φοβερὰ. καὶ ἔκοψαν οἱ Ῥωμαῖοι τοὺς Πέρσας, καὶ ἀπώλεσαν αὐτοὺς ἐπάραντες καὶ τὸ βάνδον αὐτῶν. ὁ δὲ Μηράμ καὶ ὁ υἱὸς τοῦ βασιλέως Περσῶν καὶ ὀλίγοι ἐκ τῶν περισωθέντων κατέφυγον εἰς τὸ Νιτζίβιος· καὶ ἐνίκησαν οἱ Ῥωμαῖοι νίκην μεγάλην. γνοὺς δὲ τοῦτο ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς ἐπέτρεψεν εἰσελθεῖν πρὸς αὐτὸν τὸν πατρίκιον Ῥουφῖνον μόνον ἅμα τῷ κόμητι Ἀλεξάνδρῳ. καὶ τῷ Αὐγούστῳ μηνὶ εἰσήλθε πρὸς αὐτόν, καὶ πολλὰ διαλεχθέντες καὶ εἰρήνης πάκτα κατατυπώσαντες ἐξήλθον ἐν εἰρήνῃ. Ῥώμης ἐπίσκοπος Βονιφάτιος ἔτη β'. ζκγ'. φκγ'. δ'. ζ'. α'. ια'. κ'. ια'. δ'. Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Σεπτεμβρίῳ ἰνδικτιῶνος θ' ἐφάνη μέγας καὶ φοβερὸς ἀστὴρ εἰς τὸ δυτικὸν μέρος, κομήτης, πέμπων ἐπὶ τὰ ἄνω τὰς ἑαυτοῦ ἀκτῖνας ἀστραπτούσας, ὃν ἔλεγον Λαμπαδιάν, καὶ ἔμεινεν ἐπὶ εἴκοσι ἡμέρας λάμπων· καὶ ἐγένοντο κοσμικαὶ δημοκρατίαι καὶ φόνοι. ἐν δὲ τῇ συμπληρώσει τοῦ Νοεμβρίου μηνὸς κατέλαβεν ὁ πατρίκιος Ῥουφῖνος ἐκ τῆς πρεσβείας τῶν Περσῶν πρὸς τὸν βασιλέα Ἰουστινιανὸν εἰρήνης πάκτα στοιχήσας· ὃν τινα δεξάμενος ὁ βασιλεὺς ἐχάρη λίαν διὰ τὴν εἰρήνην, καὶ ἡσμένισε τὰ στοιχηθέντα πάκτα, καὶ ἔτυχον εἰρήνης τὰ πράγματα ἀμφοτέρων. ζκδ'. φκδ'. ε'. ζ'. β'. ιβ'. κα'. ιβ'. ε'. Τούτῳ τῷ ἔτει πέμπτῳ ὄντι τῆς βασιλείας Ἰουστινιανοῦ μηνὶ Ἰαννουαρίῳ ἰνδικτιῶνος ι' γέγονε τοῦ λεγομένου Νίκα ἡ ἀνταρσία. καὶ ἔστειψαν οἱ τῶν δήμων εἰς βασιλέα Ὑπάτιον, τὸν συγγενὴ τοῦ βασιλέως Ἀναστασίου· καὶ ἐκαύθη πολὺ μέρος τῆς πόλεως, καὶ ἡ μεγάλη ἐκκλησία, καὶ ἡ ἀγία Εἰρήνη, καὶ ὁ ξενὼν τοῦ Σαμψῶν, καὶ τὸ Αὐγουσταῖον, καὶ τὸ προσκίονιον τῆς βασιλικῆς, καὶ ἡ Χαλκὴ τοῦ παλατίου. καὶ ἐγένετο φόβος μέγας, καὶ πολλοὶ τῶν εὐρεθέντων ἐν τῷ λεγομένῳ ἰπικῷ μετὰ Ὑπατίου, ὡς φασὶ λέ' χιλιάδες, ἀπέθανον. γέγονε δὲ ἡ ἀταξία τοῦ Νίκα τρόπῳ τοιοῦτῳ. ἀνελθόντα τὰ μέρη ἐν τῷ ἰπικῷ, ἔκραξαν οἱ τῶν Πρασίνων· ἄκτα διὰ Καλοπόδιον τὸν κουβικουλάριον καὶ σπαθάριον. 20οὶ Πράσινοι·20 "ἔτη πολλά, 182 Ἰουστινιανὲ αὐγουστε· τούβικας, ἀδικοῦμαι, μόνε ἀγαθέ, οὐ βαστάζω, οἶδεν ὁ θεός, φοβοῦμαι ὀνομάσαι, μὴ πλέον εὐτυχίση καὶ μέλλω κινδυνεύειν." -20Μανδάτωρ·20 "τίς ἐστίν, οὐκ οἶδα." -20οὶ Πράσινοι·20 "Ὁ πλεονεκτῶν με, τρισαύγουστε, εἰς τὰ τζαγγαρεῖα εὐρίσκεται." -20Μανδάτωρ·20 "οὐδεὶς ὑμᾶς ἀδικεῖ." -20οὶ Πράσινοι·20 "εἷς καὶ μόνος ἀδικεῖ με, θεοτόκε, μὴ ἀνακεφαλίσση." -20Μανδάτωρ·20 "τίς ἐστίν ἐκεῖνος, οὐκ οἶδαμεν." -20οὶ Πράσινοι·20 "σὺ καὶ μόνος οἶδας, τρισαύγουστε, τίς πλεονεκτεῖ με σήμερον." -20Μανδάτωρ·20 "εἴ τις ἐάν ἐστίν, οὐκ οἶδαμεν." -20οὶ Πράσινοι·20 "Καλοπόδιος ὁ σπαθάριος ἀδικεῖ με, δέσποτα πάντων." -20Μανδάτωρ·20 "οὐκ ἔχει πρᾶγμα Καλοπόδιος." -20οὶ Πράσινοι·20 "εἴ τις ποτέ ἐστίν, τὸν μόνον ποιήσει τοῦ Ἰούδα, ὁ θεὸς ἀνταποδώσει αὐτῷ ἀδικοῦντί με διὰ τάχους." -20Μανδάτωρ·20 "ὕμεῖς οὐκ ἀνέρχεσθε εἰς τὸ θεωρῆσαι, εἰ μὴ εἰς τὸ ὑβρίζειν τοὺς ἄρχοντας." -20οὶ Πράσινοι·20 "εἴ τις δήποτε ἀδικεῖ με, τὸν μόνον ποιήσει τοῦ Ἰούδα." -20Μανδάτωρ·20 "ἡσυχάσατε, Ἰουδαῖοι, Μανιχαῖοι καὶ Σαμαρεῖται." -20οὶ Πράσινοι·20 "Ἰουδαίους καὶ Σαμαρείτας ἀποκαλεῖς; ἡ θεοτόκος μετὰ ὄλων." -20Μανδάτωρ·20 "ἕως πότε ἑαυτοὺς καταρᾶσθε;" -20οὶ Πράσινοι·20 "εἴ τις οὐ λέγει, ὅτι ὀρθῶς πιστεύει ὁ δεσπότης, ἀνάθεμα αὐτῷ, ὡς τῷ Ἰούδα." -20Μανδάτωρ·20 "ἐγὼ ὑμῖν

λέγω, εἰς ἓνα βαπτίζεσθε." –Οἱ δὲ Πράσινοι ἀνεβόησαν ἐπάνω ἀλλήλων καὶ ἔκραζον, ὡς ἐκέλευσεν Ἄντλας· "εἰς ἓνα βαπτίζομαι." –20Μανδάτωρ·20 "ὄντως εἰ μὴ ἡσυχάσητε, ἀποκεφαλίζω ὑμᾶς." –20Οἱ Πράσινοι·20 "ἕκαστος σπεύδει ἀρχὴν κρατῆσαι, ἵνα σωθῆ· καὶ εἴ τι ἐὰν εἴπωμεν θλιβόμενοι, μὴ ἀγανακτήσῃ τὸ κράτος σου· τὸ γὰρ θεῖον πάντων ἀνέχεται." –20Οἱ Πράσινοι·20 "ἡμεῖς λόγον ἔχοντες, αὐτοκράτωρ, ὀνομάζομεν ἄρτι πάντα· ποῦ ἐστίν, ἡμεῖς οὐκ οἶδαμεν, οὐδὲ τὸ παλάτιον, τρισαύγουστε, οὐδὲ πολιτείας κατάστασις. μίαν εἰς τὴν πόλιν προέρχομαι, ὅτ' ἂν εἰς βορδώνην καθέζομαι· εἴθις μῆδὲ τότε, 183 τρισαύγουστε." –20Μανδάτωρ·20 "ἕκαστος ἐλεύθερος ὅπου θέλει ἀκινδύνως δημοσιεύει." –20Οἱ Πράσινοι·20 "καὶ θαρρῶ ἐλευθερίας, καὶ ἐμφανίσαι οὐ συγχωροῦμαι· καὶ ἐὰν ἐστὶν ἐλεύθερος, ἔχει δὲ Πρασίνων ὑπόληψιν, πάντως εἰς φανερόν κολάζεται." –20Μανδάτωρ·20 "ἔτοιμοθάνατοι, οὐδὲ τῶν ψυχῶν ὑμῶν φείδεσθε;" –20Οἱ Πράσινοι·20 "ἐπαρθῆ τὸ χρῶμα τοῦτο, καὶ ἡ δίκη οὐ χρηματίζει· ἄνες τὸ φονεῦσθαι· καὶ ἄφες, κολαζόμεθα. ἴδε πηγὴ βρύουσα, καὶ ὄσους θέλεις, κόλαζε. ἀληθῶς τὰ δύο ταῦτα οὐ φέρει ἀνθρωπίνη φύσις. εἴθις Σαββάτης μὴ ἐγεννήθη, ἵνα μὴ ἔσχεν υἷον φονέα. εἰκότως ἕκτος φόνος ἐστὶν ὁ γενόμενος εἰς τὸ Ζεῦγμα· τῇ πρωΐᾳ ἐθεώρησεν, καὶ τῇ δειλῇ ἐσφάγη, δέσποτα πάντων." –20Οἱ Βένετοι·20 "τοὺς φονεῖς ὄλου τοῦ σταδίου ὑμεῖς μόνον ἔχετε." –20Οἱ Πράσινοι·20 "πότε σφάζεις, καὶ ἀποδημεῖς." –Οἱ Βένετοι·20 "σὺ δὲ σφάζεις, καὶ διακινεῖς. τοὺς φονεῖς γὰρ τοῦ σταδίου ὑμεῖς μόνον ἔχετε." –20Οἱ Πράσινοι·20 "δέσποτα Ἰουστινιανέ, αὐτοὶ παρακαλοῦσιν, καὶ οὐδεὶς αὐτοὺς φονεῦει. νοήσει ὁ θέλων τὸν ξυλοπῶλην, τὸν εἰς τὸ Ζεῦγμα, τίς ἐφόνευσεν, αὐτοκράτωρ;" –20Μανδάτωρ·20 "ὑμεῖς αὐτὸν ἐφονεύσατε." –20Οἱ Πράσινοι·20 "τὸν υἷον τοῦ Ἐπαγάθου τίς ἐφόνευσεν, αὐτοκράτωρ;" –20Μανδάτωρ·20 "καὶ αὐτὸν ὑμεῖς ἐφονεύσατε· καὶ τοὺς Βενέτους πλέκετε." –20Οἱ Πράσινοι·20 "ἄρτι καὶ ἄρτι κύριε ἐλέησον. τυραννεῖται ἡ ἀλήθεια. ἤθελον ἀντιβάλλαι τοῖς λέγουσιν ἐκ θεοῦ διοικεῖσθαι τὰ πράγματα· πόθεν αὕτη ἡ δυστυχία;" –20Μανδάτωρ·20 "ὁ θεὸς κακῶν ἀπείραστος." –20Οἱ Πράσινοι·20 "θεὸς κακῶν ἀπείραστος; καὶ τίς ἐστὶν ὁ ἀδικῶν με; εἰ φιλόσοφος ἐστὶν ἢ ἐρημίτης, τὴν διαίρεσιν εἴπη τῶν ἐκατέρων." –20Μανδάτωρ·20 "βλάσφημοι καὶ θεοχόλωτοι, ἕως πότε οὐχ ἡσυχάζετε;" –20Οἱ Πράσινοι·20 "ἂν θεραπεύεται τὸ κράτος σου, στέγω, καὶ μὴ θέλων, τρισαύγουστε. ὅλα, ὅλα οἶδα· ἀλλὰ σιωπῶ. σώζου, δίκη, οὐκέτι χρηματίζεις, μεταβαίνω, καὶ τότε ἰουδαίζω. μᾶλλον δὲ ἐλληνίσαι συμφέρει, καὶ μὴ βενετίσαι, ὁ θεὸς οἶδεν." –20Οἱ Βένετοι·20 "τὸ μισῶ οὐ θέλω βλέπειν· καὶ ὁ φθόνος παρενοχλεῖ μοι." –20Οἱ 184 Πράσινοι·20 "ἀνασκαφῆ τὰ ὀστέα τῶν θεωρούντων." –Καὶ κατήλθον οὗτοι καὶ ἔασαν τὸν βασιλέα καὶ τοὺς Βενέτους θεωροῦντας. καὶ εὐθὺς συνέβη γενέσθαι ὑπὸ τινῶν μαϊστόρων πρόφασιν δημοτικῆς ταραχῆς τρόπῳ τοιῶδε. κρατήσας ὁ ἑπαρχος τρεῖς δημότας τῶν ἀτακτούντων ἐφούρκισεν αὐτούς. καὶ ὁ μὲν εἰς παραυτὰ ἀπέθανεν, οἱ δὲ δύο ἔπεσον ἐκ τῆς φούρκας. πάλιν ἐκρεμάσθησαν, καὶ πάλιν ἔπεσον. τούτους οὖν ἐωρακῶς ὁ ἐστὼς ὄχλος ἔκραξεν· "τούτους τῇ ἐκκλησίᾳ." ἀκηκοότες οὖν οἱ μοναχοὶ τοῦ ἁγίου Κόνωνος ἤρπασαν αὐτούς ἐν ἀκατίῳ καὶ ἐπέρασαν εἰς τὸν ἅγιον Λαυρέντιον, διότι προνόμια εἶχε τοῦ μηδένα ἐκβλήσκεσθαι τοῦ ναοῦ, ἕως οὗ πάθη τὸ ἱκανόν. ἀκούσας δὲ ὁ ἑπαρχος ἔπεμψε στρατιώτας τοῦ φυλάττειν αὐτούς, καὶ γνόντες οἱ δῆμοι ἀπῆλθον εἰς τὸ πραιτώριον αἰτοῦντες τὸν ἑπαρχὸν ἀποστῆναι ἐκ τοῦ ἁγίου Λαυρεντίου τοὺς φυλάσσοντας στρατιώτας· καὶ ἀποκρίσεως οὐκ ἔτυχον παρ' αὐτοῦ· καὶ θυμωθέντες ἔβαλον πῦρ εἰς τὸ πραιτώριον, καὶ ἐκάησαν οἱ ἔμβολοι ἀπὸ τῆς καμάρας τοῦ Φόρου ἕως τῆς Χαλκῆς, τὰ τε ἀργυροπρατεῖα, καὶ τὰ Λαύσου πάντα πυρὶ ἀνηλώθησαν· καὶ τοὺς ἐμπίπτοντας αὐτοῖς στρατιώτας κατέσφαξαν ἀφειδῶς. καὶ εἰσερχόμενοι ἐν τοῖς οἴκοις διήρπαζον τὰς ὑποστάσεις, καὶ ἐνεπύρισαν τὴν

εἴσοδον τοῦ παλατίου τὴν χαλκόστεγον, καὶ τὸν πόρτικον τῶν προτικτόρων καὶ τὸ ἔνατον τοῦ Αὐγουστέως. καὶ κατῆλθεν ὁ δῆμος εἰς τὸν Ἰουλιανοῦ, τὸν Σοφίας λέγω, λιμένα εἰς τὸν οἶκον Πρόβου ζητοῦντες ὄπλα καὶ κράζοντες "ἄλλον βασιλέα τῆ πόλει" καὶ ἔβαλον πῦρ εἰς τὰ Πρόβου, καὶ κατηνέχθη ὁ οἶκος. καὶ ἦλθον καὶ ἔκαυσαν τὸ βαλανεῖον τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ τὸν ξενῶνα τῶν Σαμφῶν τὸν μέγαν, καὶ ἀπόλωντο οἱ ἄρρωστοι, καὶ τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν σὺν τοῖς ἀμφοτέροις κίοσιν· καὶ πᾶσα ἐκ τετραέντου κατηνέχθη. ὁ δὲ βασιλεὺς φοβηθεὶς ἠθέλησε βαλεῖν εἰς δρόμωνα τὰ χρήματα καὶ ἐξελεθεῖν ἐπὶ τὴν Θράκην ἕως Ἡρακλείας, καταλείψας φυλάττειν τὸ παλάτιον τὸν στρατηλάτην Μοῦνδον μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καὶ γ ἀνδρῶν καὶ Κωνσταντιόλου, καὶ τοὺς κουβικουλαρίους. 185 οἱ δὲ δῆμοι τοὺς νεκροὺς σύραντες ἔβαλον εἰς τὴν θάλασσαν, φονεύσαντες καὶ γυναῖκας πολλὰς. φήμης δὲ γενομένης, ὅτι ὁ βασιλεὺς λαβὼν τὴν αὐγούσταν ἐξῆλθεν ἐν τῇ Θράκῃ, ἀνηγόρευσε βασιλέα Ὑπάτιον τὸν πατρίκιον, καὶ καθεζόμενος ἐν τῷ ἵπικῳ εὐφημεῖτο ὑπὸ τῶν δήμων καὶ ἤκουε τὰς ὑβριστικὰς φωνὰς τὰς πρὸς Ἰουστινιανὸν τὸν βασιλέα. ἦλθον δὲ καὶ ἀπὸ Φλακιανῶν νεώτεροι Πράσινοι ὁ λωρικᾶτοι ὑπολαμβάνοντες ἀνοῖξαι τὸ παλάτιον καὶ εἰσαγαγεῖν τὸν Ὑπάτιον. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀκούσας τὰ παρὰ τοῦ δήμου καὶ Ὑπατίου τολμηθέντα εἰσῆλθεν ἐν τῷ παλατίῳ καὶ ἀνῆλθεν ἐπὶ τὰ λεγόμενα Πούλιπτα ὄπισθεν τοῦ καθίσματος τοῦ ἵπποδρομίου εἰς τὸν τρίκλινον τὸν ἔχοντα τὰς χαλκᾶς θύρας, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ Μοῦνδον καὶ Κωνσταντίολον καὶ Βελισάριον καὶ ἄλλους συγκλητικούς καὶ ἐνόπλων στρατιωτῶν βοήθειαν καὶ κουβικουλαρίους καὶ σπαθαρίους. ἐξελθὼν δὲ Ναρσῆς ὁ κουβικουλάριος ὑπέσπυρε τινὰς ἐκ τοῦ Βενέτου μέρους ῥογεύσας χρήματα· καὶ ἤρξαντο κράζειν· "Ἰουστινιανὲ αὐγουστε, τούβικας, κύριε, σῶσον Ἰουστινιανὸν τὸν βασιλέα καὶ Θεοδώραν τὴν αὐγούσταν." τότε διχονοῆσαν τὸ πλῆθος, ὠρμησαν κατ' ἀλλήλων. καὶ ἐξελθόντες οἱ τοῦ παλατίου μετὰ τῆς αὐτῆς βοήθειας ἀπέσχισάν τινὰς αὐτῶν ἀπὸ τοῦ δήμου καὶ ὠρμησαν εἰς τὸ ἵπποδρόμιον, καὶ ὁ μὲν Ναρσῆς διὰ τῶν θυρῶν, ὁ δὲ υἱὸς Μοῦνδου διὰ τῆς σφενδόνης, ἄλλοι δὲ διὰ τοῦ μονοπάτου τοῦ καθίσματος εἰς τὸ πέλαμα, καὶ ἤρξαντο κόπτειν τοὺς δῆμους, οἱ μὲν τοξεύοντες, οἱ δὲ κατασφάζοντες, ὥστε μηδένα τῶν πολιτῶν ἢ Βενέτων ἢ Πρασίνων εὐρεθέντων ἐν τῷ ἵπικῳ σωθῆναι. ὁ δὲ Βελισάριος εἰσδραμὼν ἐπὶ τὸ κάθισμα τοῦ βασιλέως μετὰ σπαθαρίων, συλλαβόμενος Ὑπάτιον προσήγαγε τῷ βασιλεῖ, καὶ ἀπέθεντο αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ. ἀπέθανον δὲ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ χιλιάδες λε' ἀνδρῶν. καὶ οὐκέτι ἐφαίνετο δημότης πώποτε, ἀλλ' ἐγένετο ἡσυχία τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. τῇ δὲ ἐπαύριον ἐσφάγησαν Ὑπάτιος καὶ Πομπήιος, ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ· καὶ ἐρρίφησαν τὰ σώματα αὐτῶν ἐν τῇ θαλάσῃ, καὶ ἐδημεύθησαν οἱ οἴκοι αὐτῶν, μετὰ καὶ ἄλλων ἡ' πατρικίων καὶ ἰλλουστρίων καὶ ὑπατικῶν δημευθέντων ὡς συνδρό186 μων Ὑπατίου. καὶ ἐγένετο φόβος μέγας, καὶ ἡσύχασεν ἡ πόλις, καὶ οὐκ ἤχθη ἵπικὸν ἐπὶ ἱκανὸν χρόνον. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει γέγονε καὶ ἀστέρων δρόμος πολὺς ἀπὸ ἐσπέρας ἕως αὐγούσ· ὥστε πάντας ἐκπλήττεσθαι καὶ λέγειν, ὅτι οἱ ἀστέρες πίπτουσιν, καὶ οὐκ οἶδαμὲν ποτε τοιοῦτον πρᾶγμα. Ῥώμης ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη γ'. ςκε'. φκε'. ς'. η'. α'. ιγ'. κβ'. ιγ'. ς'. Τούτῳ τῷ ἔτει Θεοδώρα, ἡ εὐσεβεστάτη αὐγούστα, ἐξῆλθεν εἰς τὰ θερμὰ τῶν Πυθίων θερμίσαι· καὶ συνεξῆλθον αὐτῇ ὁ τε πατρίκιος Μηνᾶς ὁ ἑπαρχος, καὶ ὁ πατρίκιος Ἠλίας, ὁ κόμης τῶν λαργιτιώνων, καὶ ἄλλοι πατρίκιοι καὶ οἱ κουβικουλάριοι καὶ σατράπαι, χιλιάδες τέσσαρες· καὶ πολλὰ ἐχαρίσατο ταῖς ἐκκλησίαις καὶ πτωχείοις καὶ τοῖς μοναστηρίοις. ςκς'. φκς'. ζ'. θ'. β'. ιδ'. κγ'. ιδ'. ζ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Πρίσκος ὕπατος ἀπὸ νοταρίων τοῦ βασιλέως, ἀγανακτηθεὶς ὑπὸ Θεοδώρας τῆς βασιλίσσης ἐδημεύθη καὶ διάκονος Κυζίκου ἐχειροτονήθη, κελεύσαντος τοῦ βασιλέως. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει γεγόνασιν Οὐανδαλικοὶ πόλεμοι, καὶ παρέλαβε Βελισάριος τὴν Ἀφρικὴν. Οὐανδηλοί,

καθώς ἐν τοῖς ἄνω χρόνοις εἴρηται, ἐπὶ Ἀρκαδίου βασιλέως καὶ Ὀνωρίου τὴν Ἰσπανίαν καταλαβόντες μετὰ Γοδιγίσκλου, τοῦ ῥηγὸς αὐτῶν, ἐκ ταύτης ἐπὶ Λιβύην περάσαντες, ταύτην κατέσχον. τοῦ δὲ Γοδιγίσκλου τελευτήσαντος, Γόγδαρις καὶ Γιζέριχος, οἱ τούτου υἱοί, τὴν τούτου ἀρχὴν διεδέξαντο. Γόγδαρις δὲ ἐξ ἀνθρώπων γενόμενος, Γιζέριχος βασιλεὺς Οὐανδήλων ἀναδείκνυται, καὶ πόλιν Καρθαγένναν βασιλεύσας ἔτη λθ', παραλαβὼν καὶ Ῥώμην. τούτου δὲ τελευτήσαντος, Ὀνώριχος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ, τὴν βασιλείαν διεδέξατο πολλὰ κακὰ τοῖς ἐν Λιβύῃ Χριστιανοῖς ἐνδειξάμενος καὶ ἀρειανίζεῖν βιαζόμενος· καὶ πολλοὺς ἐφόνευσε καὶ ἐγλωσσοτόμησεν ἀπὸ τῆς φάρυγγος, οἱ καὶ τῇ τοῦ θεοῦ χάριτι 187 ὕστερον ἐλάλουν. τούτων καταφρονήσαντες ἐπολέμησαν οἱ Μαυρούσιοι καὶ πολλὰ κακὰ εἰς Οὐανδήλους εἰργάσαντο. ὀκτῶ δὲ ἔτη βασιλεύσας τελευτᾷ ἀπολέσας τὴν Νουμιδιάν καὶ τὸ Αὐράσιον ὄρος, οἱ οὐκέτι ὑπὸ τοὺς Οὐανδήλους ἐγένοντο. Γουνδαμοῦνδος δέ, ὁ Γεήζωνος υἱός, υἱοῦ Γιζερίχου, τὴν ἀρχὴν διεδέξατο μείζονα κακὰ τοῖς Χριστιανοῖς ἐνδειξάμενος· ἐτελεύτησε βασιλεύσας ἔτη ιβ'. τούτου τὴν ἀρχὴν διεδέξατο Τρασαμοῦνδος, ἀνὴρ εὐειδῆς καὶ συνετὸς καὶ μεγαλόψυχος. οὗτος τοὺς Χριστιανοὺς ἐβιάζετο μεταβαλέσθαι τὴν πατρίαν δόξαν, οὐκ αἰκίζόμενος, τοὺς δὲ ἀπειθοῦντας ἀποστρεφόμενος. τελευτησάσης δὲ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ ἀτέκνου βουλευέται ἄριστα, καὶ πέμψας πρὸς Θευδέριχον, τὸν βασιλέα Γόθων, εἰς Ἰσπανίαν ἤγει τὴν τούτου ἀδελφὴν λαβεῖν πρὸς γάμον Ἀμαλαφρίδα χήραν οὔσαν. ὁ δὲ καὶ τὴν ἀδελφὴν δέδωκεν αὐτῷ εἰς γυναῖκα καὶ Γόθων δοκίμων χιλίους ἐν τάξει δορυφόρων σὺν ἄλλαις πέντε χιλιάσιν ἀνδρῶν μαχίμων πρὸς ὑπουργίαν τούτων. ἐδωρήσατο δὲ τῇ ἀδελφῇ Θευδέριχος καὶ τῶν ἐν Σικελίᾳ ἀκρωτηρίων ἐν τὸ καλούμενον Λύσιον· καὶ ἀπ' αὐτοῦ ἔδοξεν ὁ Τρασαμοῦνδος πάντων τῶν ἐν Λίβυσι βασιλευσάντων κρείστων τε καὶ δυνατώτατος· ἐγένετο δὲ καὶ φίλος Ἀναστασίου τοῦ βασιλέως, ἐκράτησε δὲ τῆς βασιλείας ἔτη κζ'. τούτου δὲ τελευτήσαντος, Ἰλδέριχος ὁ Ὀνωρίχου τοῦ Γιζερίχου παιδὸς ἐβασίλευσεν, ἀνὴρ πρᾶος καὶ ἀγαθός, καὶ οὐδὲ Χριστιανοῖς χαλεπὸς ἐγεγόνει· τὰ δὲ εἰς τὸν πόλεμον μαλακός τε λίαν, καὶ οὐδὲ ἀκοῦσαι ἤθελε τοῦτο τὸ πρᾶγμα. Ἀμεργοῦς δέ, ὁ τούτου ἀδελφιδός, ἀνὴρ ἀγαθὸς τὰ πολέμια, ἐστρατήγει Οὐανδήλων, ὃν δὴ καὶ Ἀχιλλέα ἐκάλουν. Ἰλδέριχος δὲ φίλος ἦν Ἰουστινιανοῦ πρὸ τοῦ βασιλεῦσαι αὐτὸν ἐπὶ Ἰουστίνου, τοῦ θείου αὐτοῦ, καὶ πολλὰ χρήματα πρὸς αὐτὸν ἐπέμπε τε καὶ ἐδέχετο παρ' αὐτοῦ τὴν φιλίαν κρατύνων. ἦν δὲ τις τούτου συγγενῆς ἐκ τοῦ γένους Γιζερίχου, Γελίμερ ὀνόματι, ἀνὴρ δεινὸς καὶ κακοήθης καὶ πράγμασι νεωτέροις καὶ χρήμασιν ἄλλοτρίοις 188 ἐπιτίθεσθαι ἐπιστάμενος. οὗτος τυραννήσας κατὰ τοῦ ἰδίου δεσπότου Ἰλδερίχου ἐπταετίαν βασιλεύσαντος, τοῦτον κρατήσας εἰς φυλακὴν ἀπέθετο σὺν τῇ γυναικὶ Ἀμαλαφρίδι καὶ τοὺς Γόθους διέφθειρεν ἅπαντας καὶ Ἄμερα καὶ τὸν αὐτοῦ ἀδελφὸν Εὐαγέην ἐν φυλακῇ ἔσχεν. ἐπαρθεὶς δὲ τῇ τυραννίδι οὐκ ἠδύνατο ἐν τῷ καθεστῶτι βιοτεῦναι. γράφει τοίνυν πρὸς βασιλέα Ἰουστινιανὸν ἀπολογούμενος, ὡς αὐτῷ ἡ βασιλεία ἐννόμως προσήκει, Ἰλδερίχου μὴ ἰσχύοντος ταύτην διοικῆσαι. ταῦτα δὲ Ἰουστινιανὸς μαθὼν ἔγραψε πρὸς αὐτόν, ὡς οὐ καταδέχεται ταύτην τὴν τυραννίδα. αὐτὸς δὲ μὴ προσχὼν τοῖς γεγραμμένοις τὸν τε Ἄμερα ἐξετύφλωσε καὶ Ἰλδερίχον σὺν Εὐαγέῃ ἐν μείζονι φυλακῇ ἀπέκλεισεν. ταῦτα μαθὼν Ἰουστινιανὸς κατὰ Λιβύης ἐστράτευσε καταλύσας τὸν Μηδικὸν πόλεμον, καὶ μεταπεμψάμενος Βελισάριον ἐκ τῆς ἐώας ἐβουλεύετο περὶ τούτου. ἡ δὲ σύγκλητος ἐδυσχέραιεν ἀναμιμνήσκουσα τὸν τε Λέοντος τοῦ βασιλέως στόλον τὸν κατὰ Οὐανδήλων στρατεύσαντα σὺν τῷ Βασιλίσκῳ καὶ ἀπολωλότα, ὅσοι τε στρατιῶται ἀπέθανον, καὶ ὅσα χρήματα ἀνηλώθησαν, δεδιότες δὲ τοῦ κινδύνου τὸ μέγεθος, μὴ αὐτὸν στρατηγὸν ταύτης τῆς στρατείας ἐκλέξοιτο ὁ βασιλεὺς. παρελθὼν δὲ Ἰωάννης ὁ πατρίκιος εἰς τὸ μέσον ἔλεξε τάδε· "ἡμεῖς μὲν, ὧ

δέσποτα, τοῖς σοῖς προστάγμασι πειθόμεθα καὶ οὐκ ἀντιτείνομεν ἀλλὰ δίκαιόν ἐστι λογίσασθαι σε τό τε τῆς ὁδοῦ μήκος καὶ τὰ τῆς θαλάσσης πελάγη, καὶ τὸ διὰ ξηρᾶς ῥμ' ἡμερῶν ὁδοῦ διάστημα ἔχον, καὶ τῆς νίκης τὸ ἄδηλον, καὶ τῆς ἥττης τὸ ἐπώδυνον, καὶ τῆς μεταμελείας τὸ ἀνόνητον." ἀποδεξάμενος δὲ ὁ βασιλεὺς τὸν λόγον τὴν εἰς τὸν πόλεμον προθυμίαν κατέπαυσεν. ἐπίσκοπος δὲ τις τῆς ἐώας τὸν βασιλέα ἀνεπτέρωσε λέγων ἐκ θεοῦ ἐπισκῆψαι αὐτῷ ὄναρ κελεῦον αὐτὸν πρὸς τὸν βασιλέα γενέσθαι καὶ αἰτήσασθαι αὐτὸν τοὺς ἐν Λιβύῃ Χριστιανοὺς ῥύσασθαι ἐκ τῶν τυράννων. "κἀγὼ αὐτῷ συλλήψομαι, καὶ Λιβύης κύριον θήσομαι." ταῦτα ὁ βασιλεὺς ἀκούσας κατέχειν τὴν διάνοιαν οὐκέτι ἠδύνατο, ἀλλὰ τὴν τε στρατιὰν καὶ τὰς ναῦς ἐξώπλιζεν, ὄπλα τε καὶ σιτία ἠτοίμαζεν. καὶ Βελισάριον ἐμπαράσκευον ἐκέλευσεν εἶναι ὡς ἐν Λιβύῃ στρατηγήσοντα. Πουδέντιος δὲ εὐθύς 189 τυραννήσας Τρίπολιν ἐκράτησε καὶ τῷ Ἰουστινιανῷ ἔγραψε πέμψαι στρατὸν καὶ ταύτην παραλαβεῖν. ὁμοίως καὶ Γόδδας ὁ Γότθος τυραννήσας κατὰ τοῦ ἰδίου δεσπότης Γελίμερος Σαρδανίαν τὴν νῆσον ἐκράτησε καὶ πρὸς Ἰουστινιανὸν ἔγραψεν, ὅπως πέμψη στρατὸν καὶ στρατηγὸν καὶ παραλάβῃ τὴν νῆσον· ὅς καὶ ἀπέστειλε Κύριλλον μετὰ τετρακοσίων ἀνδρῶν πρὸς βοήθειαν αὐτοῦ. ὁ δὲ Γελίμερ ἀποστείλας τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μετὰ στόλου πολλοῦ καὶ ἐπιλογῆς καὶ τοῦ στρατοῦ τῶν Οὐανδήλων, ταύτην παρέλαβε καὶ τὸν Γόδδαν ἀνείλεν. Βελισάριος δὲ παρέλαβε τὴν στρατιὰν καὶ τὸν στόλον καὶ τοὺς ἄρχοντας, Σολόμωνά τε τὸν στρατηγὸν καὶ Δωρόθεον, τὸν τῆς Ἀρμενίας, καὶ Κυπριανὸν καὶ Βαλεριανὸν καὶ Μαρτῖνον καὶ Ἀλφίαν καὶ Ἰωάννην καὶ Μάρκελλον καὶ Κύριλλον, οὓς πρόσθεν ἐμνήσθη, καὶ ἑτέρους πολλοὺς τῶν Θράκην οἰκούντων. εἶποντο δὲ αὐτοῖς Ἐλοῦροι, ὧν Φάρας ἦρχεν, χίλιοι, καὶ Μασσαγέται ἵπποτοξόται, ὧν ἠγοῦντο Σισίννιος τε καὶ Βάλας. ναῦς δὲ ὑπῆρχον φ' ἀνὰ μυριάδας πέντε μεδίμων χωροῦσαι. ναῦται δὲ τρισμῦριοι Αἰγύπτιοί τε καὶ Ἰωνες καὶ Κίλικες. ἀρχηγὸς δὲ εἷς ἐπὶ ταῖς ναυσὶ Καλώνυμος Ἀλεξανδρεὺς. ἦσαν δὲ καὶ δρόμωνες διὰ ναυμαχίαν ἐνενήκοντα. στρατηγὸν δὲ αὐτοκράτορα ἐφ' ἅπασιν Βελισάριον ὁ βασιλεὺς ἔστησεν. ὥρμητο δὲ ὁ Βελισάριος ἐκ Γερμανίας, ἢ Θρακῶν τε καὶ Ἰλλυριῶν μεταξὺ κεῖται. συνεπεφέρετο δὲ μετ' αὐτοῦ καὶ Ἀντωνίαν, τὴν ἑαυτοῦ γαμετήν. ὁ δὲ Γελίμερ τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφὸν Τζάτζωνα σὺν ῥκ' ναυσὶ καὶ στρατὸν ἐκλελεγμένον ἐν Σάρδω τῇ νήσῳ κατὰ Γόδδα ἀπέστειλεν. ἑβδομον δὲ ἦν ἔτος Ἰουστινιανοῦ ὅτε ὁ Βελισάριος ἐν τῇ νήσῳ ἐστάλη. συνῆν δὲ αὐτῷ καὶ Προκόπιος ὁ συγγραφεὺς. ἀπάραντες δὲ τῆς βασιλίδος πόλεως ἦλθον ἐν Ἀβύδῳ. Βελισάριος δὲ ἐφρόντιζεν, ὅπως ὁ σύμπας στόλος ἅμα πλέοι καὶ εἰς χωρίον τὸ αὐτὸ προσορμίζοιτο. καταλαβὼν δὲ τὴν Σικελίαν ἀπέστειλε Προκόπιον 190 τὸν συγγραφέα εἰς τὴν Συράκουσαν, εἶπὼς εὔροι τινὰς ὀδηγήσοντας αὐτὸν εἰς Λιβύην ἐκ τοῦ αἰφνιδίου προσορμίσασθαι τῇ γῆ καὶ τὸν λαὸν ἐξαγαγεῖν δεδιότα τὴν ναυμαχίαν. αὐτὸς δὲ τὸν στόλον ἀράμενος εἰς Καύκανα τὸ χωρίον προσώρμισεν, διακοσίοις σταδίοις τῆς Συρακούσης ἀπέχον. Προκόπιος δὲ ἐν Συρακούσῃ εἰσελθὼν τροφάς τε ὠνήσατο παρὰ Ἀμαλασοῦνθας, τῆς γυναικὸς Θευδερίχου, μητρὸς δὲ Ἀταλαρίχου, βασιλέως Ἰταλίας, φιλίαν πρὸς Ἰουστινιανὸν ἐχόντων· ἐπέτυχέ τε παραδόξως καὶ ἀνδρός, φίλου μὲν αὐτῷ ὑπάρχοντος ἐκ παιδός, πεπειραμένου δὲ τῶν τῆς Λιβύης τόπων καὶ τῆς θαλάσσης, τρίτην * ἔχοντος ἡμέραν ἐκ Καρχηδόνας ἀφικομένου. καὶ διεβεβαιοῦτο πᾶσαν ἀμεριμνίαν ἔχειν αὐτοὺς καὶ μὴ ὑποπτεύειν τινὰ κατ' αὐτῶν στρατεύεσθαι, ὥστε ἀπὸ τεσσάρων μονῶν τῆς θαλάσσης τὸν Γελίμερα αὐλίζεσθαι. τοῦτον οὖν λαβὼν Προκόπιος εἰς Καύκανα πρὸς Βελισάριον ἀπήγαγεν. ταῦτα μαθὼν Βελισάριος τῇ τῆς Λιβύης ἀκτῇ τριταῖος προσώρμισεν εἰς χωρίον, ὃ Κεφαλήν Βράχους καλοῦσιν. ἀποβάντες δὲ τῶν νηῶν χάρακά τε καὶ τάφρον βαθεῖαν ποιήσαντες ἐστρατοπεδεύσαντο ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ, ἔνθα καὶ ὕδατος πολὺ

τι χάσμα τῆς τάφρου ὀρυττομένης ἢ γῆ ἀνήκεν, τοῦ τόπου ἀνύδρου ὄντος, καὶ εἰς πᾶσαν χρεῖαν τοῖς τε ζώοις καὶ τῷ στρατῷ γέγονεν. τῇ δὲ ἐπιούσῃ ὁ λαὸς πρὸς πραΐδαν ἐχώρει. ὁ δὲ στρατηγὸς τούτους ἠκίστατο λέγων πρὸς αὐτοὺς τάδε· "τὸ μὲν βιάζεσθαι καὶ τοῖς ἀλλοτρίοις σιτίζεσθαι ἄδικόν ἐστιν ἐν παντὶ καιρῷ, καὶ μάλιστα ἐν τοῖς κινδύνοις. ἐγὼ γὰρ ἐκείνω μόνον τὸ θαρρεῖν ἔχων εἰς τὴν γῆν ταύτην ὑμᾶς ἀπεβίβασα, ὅπως τῇ δικαιοσύνῃ καὶ ἀγαθοεργίᾳ τόν τε θεὸν θεραπεύσωμεν καὶ τοὺς Λίβυας πρὸς ἡμᾶς ἐπισπασώμεθα. αὕτη δὲ ὑμῶν ἡ ἀκράτεια εἰς τούναντίον ἡμῖν μεταβήσεται, καὶ τοὺς Λίβυας συμμαχεῖν τοῖς Οὐανδήλοις παρασκευάσει. ἀλλὰ πειθόμενοι τῷ ἐμῷ λόγῳ, ὠνούμενοι τὰς τροφὰς κομίζεσθε, καὶ μήτε ἄδικοι δόξητε εἶναι, μήτε τὴν φιλίαν τῶν Λιβύων εἰς ἔχθραν μεταβάλητε, 191 καὶ τὸν θεὸν ἀναπαύσητε. παύσασθε τοῖς ἀλλοτρίοις ἐπιπηδῶντες, καὶ κέρδος ἀποσείσασθε κινδύνων μεστόν." ἀποστείλας τε Βελισάριος ἐπὶ Σύλλεκτον τὴν πόλιν στρατὸν ταύτην ἀπονητὶ παρέλαβεν. ἐν νυκτὶ γὰρ πρὸς αὐτὴν ἀφικόμενοι, σὺν ταῖς εἰσιούσαις ἀμάξαις τῶν ἀγροίκων εἰσελθόντες ταύτην ἔσχον. καὶ ἐπειδὴ ἡμέρα ἐγένετο, τόν τε ἱερέα καὶ τοὺς ταύτης πρῶτους λαβόντες πρὸς τὸν στρατηγὸν ἔπεμψαν. τῇ δὲ αὐτῇ ἡμέρᾳ καὶ ὁ τοῦ δημοσίου δρόμου ἐπιμελούμενος ἠύτομόλησε παραδοὺς τοὺς δημοσίους ἵππους. συνελήφθη δὲ καὶ ὁ τὰς βασιλικὰς ἀποκρίσεις ποιῶν βεριδάριος. Βελισάριος δὲ διακοσμήσας τὸ στράτευμα ἐπὶ Καρχηδόνα ἐβάδιζεν. Ἰωάννη δὲ τῷ Ἀρμενίῳ τριακοσίους ἐπιλέκτους παραδοὺς παρήγγειλε παρακολουθεῖν τε αἰεὶ καὶ τοῦ στρατεύματος μὴ πολὺ διεστάναι. εἰς δὲ Σύλλεκτον τὴν πόλιν ἀφικόμενος ἀγαθότητι καὶ γλυκολογίᾳ τούτους ἀνεκτήσατο, ὥστε τοὺς λοιποὺς καθάπερ ἐν χώρᾳ οἰκείᾳ τὴν πορείαν ποιήσασθαι, οὔτε ὑποχωρούντων, οὔτε κρυπτομένων, ἀλλὰ καὶ ἀγορὰν παρεχομένων καὶ τὰ ἄλλα τοῖς στρατιώταις ὑπηρετούντων. ὀγδοήκοντα δὲ σταδίους ἀνύοντες ἡμέραν ἐκάστην ἄχρι Καρχηδόνας διετέλεσαν. οὕτως δὲ διὰ τῆς Λεπτῆς πόλεως καὶ Ἀδραμούτου εἰς Χράσιν τὸ χωρίον ἀφίκοντο, ὅκτῳ καὶ τριακοσίους σταδίους Καρχηδόνας ἀπέχον, ἔνθα ἦν καὶ βασιλεία τῶν Οὐανδήλων καὶ παράδεισοι κάλλιστοι καὶ κρήναι διειδέσταται καὶ ὀπωρῶν παντοδαπῶν πλῆθος ἄπειρον· ὥστε τῶν στρατιωτῶν ἕκαστος τὴν καλύβην ἐν δένδροις ὀπώρας ἐπήξατο, καὶ τῶν καρπῶν ὠραίων ὄντων καὶ πάντων ἀπολαούντων, αἴσθησις οὐ γέγονε ἐλαττωμένης ταύτης. ὁ δὲ Γελίμερ ἀκούσας παρεῖναι τοὺς Ῥωμαίους γράφει εἰς Καρχηδόνα πρὸς τὸν ἀδελφὸν Ἀματᾶν, Ἰλδέριχον μὲν καὶ ἄλλους ὅσους ἔχει συγγενεῖς αὐτοῦ ἐν φυλακῇ ἀποκτεῖναι, αὐτὸν δὲ καὶ τοὺς Οὐανδήλους καὶ εἴ τι ἄλλο μάχιμον ἐν τῇ πόλει ἦν, ἐξοπλίσει πρὸς πόλεμον. ὁ δὲ Ἀματᾶς τὰ κελευσθέντα αὐτῷ ἐποίησεν. Βελισάριος δὲ Ἀρχελάῳ τῷ ὑπάρχῳ καὶ Καλωνύμῳ τῷ ναυάρχῳ ἐπέστελλε πλησιάσαι τῇ 192 Καρχηδόνι καὶ μὴ εἰσβαλεῖν πρὸς αὐτήν, ἄχρις ἂν αὐτοὺς κελεύσῃ. αὐτὸς δὲ εἰς Δέκιμον ἀφίκετο ἀπέχον Καρχηδόνας σταδίους ἑβδομήκοντα. ὁ δὲ Γελίμερ τὸν ἀνεψιὸν Κιβαμοῦνδον ἐκέλευσεν ἅμα δισχιλίῳν κατὰ τὸ εὐώνυμον μέρος ἰέναι, ὅπως Ἀματᾶς μὲν ἐκ Καρχηδόνας, Γελίμερ δὲ ὀπισθεν, Κιβαμοῦνδος δὲ ἐκ τῶν ἀριστερὰ χωρίων εἰς ταῦτὸ τὴν κύκλωσιν τῶν πολεμίων ποιήσονται. Βελισάριος δὲ τὸν μὲν Ἰωάννην, ὡς προέφη, προάγειν ἐκέλευσεν, Μασσαγέτας δὲ ἐν ἀριστερᾷ τῆς στρατιᾶς ἰέναι. Ἀματᾶς δὲ οὐκ ἐν δέοντι ἀφίκετο χρόνῳ, ἀλλὰ καὶ τὸ πλῆθος τῶν Οὐανδήλων ἐν Καρχηδόνι ἀπέλιπεν, καὶ ὡς τάχιστα εἰς τὸ Δέκιμον ἀφίκετο σὺν ὀλίγοις, καὶ οὐδ' αὐτοῖς συνειλεγμένοις. συναντήσας δὲ τῷ Ἰωάννῃ εἰς χεῖρας ἦλθεν, καὶ κτείνεται ὑπὸ Ἰωάννου, καὶ τρέπονται οἱ σὺν αὐτῷ φεύγοντες ἀκρατῶς, καὶ ἀνεσόβουν πάντας τοὺς ἐκ Καρχηδόνας εἰς Δέκιμον ἰόντας, οἰόμενοι τοὺς διώκοντας παμπληθεῖς εἶναι. Ἰωάννης δὲ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ οὐς * ἔσφαζον ἕως τῶν πυλῶν Καρχηδόνας τοσοῦτους, ὥστε εἰκάζειν τοὺς ὀρώντας δισμυρίων πολεμίων τὸ ἔργον

εἶναι. Κιβαμοῦνδος δὲ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ δισχίλιοι περιπεπτωκότες ἐν τῇ ἀλκῇ τοῖς Οὔννοις ἀπώλοντο πάντες. Βελισάριος δὲ εἰς Δέκιμον ὦν οὐδὲν τούτων ἔμαθεν, ἀλλὰ χαράκωμα περιβαλὼν ἐφωσάτευσεν, καταλιπὼν αὐτόθι τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ τοὺς πεζοὺς. αὐτὸς δὲ λαβὼν τοὺς ἰππεῖς καὶ τοὺς ἡγεμόνας ἐπὶ Καρχηδόνα ἐχώρει. εὐρῶν δὲ τοὺς πεπτωκότες νεκροὺς τὸν τε Ἄματᾶν καὶ τοὺς Οὐανδήλους καὶ μαθὼν τὰ γεγονότα, εἰς λόφον τινὰ ἀνελθὼν ὄρα̃ κονιορτὸν ἐκ μεσημβρίας, καὶ Οὐανδήλων ἰπέων πλῆθος πολὺ, ἡγουμένου αὐτοῖς Γελίμερος, μὴ γνῶσαντος μήτε τὸ Κιβαμοῦνδου πάθος μήτε τὸ τοῦ Ἄματᾶ. ἐπεὶ δὲ ἐγγὺς ἀλλήλων γεγόνασιν, προτερήσαντες Οὐανδήλοι τὸν λόφον καταλαμβάνουσι καὶ φοβεροὶ τοῖς ἐναντίοις ἐδείχθησαν. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι τραπέντες εἰς χωρίον ἀφικνοῦν¹⁹³ ται σταδίους ἑπτὰ τοῦ Δεκίμου ἀπέχον. θεὸς δὲ παραδόξως τούτους ἀλλοιώσας εἰς δειλίαν κατέστησεν. εἰ γὰρ τὴν δίωξιν εὐθὺς ἐποίησαντο, ἄρδην ἂν ἅπαντας σὺν Βελισαρίῳ διέφθειραν, (τοσοῦτον ἦν πλῆθος τῶν Οὐανδήλων) καὶ τὸν Ἰωάννην ὑποστρέφοντα ἐκ Καρχηδόνας καὶ σκυλεύοντα τοὺς τεθνεῶτας ἀπονητὶ κρατῆσαι ἤμελλον. κατιῶν δὲ ἐκ τοῦ λόφου Γελίμερ καὶ εὐρῶν τὸν ἀδελφὸν νεκρὸν εἶς τε ὀλοφύρσεις ἐτράπη καὶ τῆς νίκης τὴν ἀκμὴν ἤμβλυνεν. Βελισάριος δὲ τοὺς τε φεύγοντας στήναι κελεύσας καὶ κοσμίως τὰ πάντα διατάξας καὶ ὀνειδίσας τῆς δειλίας καὶ τὴν τελευταίαν τῶν ἐναντίων ἅμα τε καὶ Ἰωάννου νίκην μαθὼν, δρόμῳ καὶ ἀνδρεία ἐπὶ Γελίμερα χωρεῖ. οἱ δὲ βάρβαροι ἀπαρασκευάστοι εὐρεθέντες εἰς φυγὴν ἐτράπησαν κραταῖαν καὶ πολλοὺς ἀποβαλόντες ἐπὶ Νουμιδίαν ἐχώρουν καταλιπόντες Καρχηδόνα. νυκτὸς δὲ καταλαβούσης, ὃ τε Βελισάριος καὶ Ἰωάννης καὶ οἱ Μασσαγέται εἰς Δέκιμον ἀφικόμενοι, ἅπαντα τὰ συμβεβηκότα μαθόντες ἔχαιρον· τῇ δὲ ἐπαύριον ἅμα τοῖς πεζοῖς καὶ τῇ Βελισαρίου γυναικὶ ἅπαντες ἐπὶ Καρχηδόνα ἐπορεύοντο. οἱ δὲ Καρχηδόνιοι τὰς πύλας ἀναπετάσαντες καὶ λύχνα ἄψαντες πανδημεὶ πρὸς ὑπάντησιν Βελισαρίου ἐξήεσαν. οἱ δὲ ἐν αὐτῇ Οὐανδήλοι ἐν τοῖς ἱεροῖς προσέφυγον. καταλαβόντος δὲ καὶ τοῦ στόλου τὴν ἄλυσιν ἄραντες ἐν τῷ λιμένι τούτους ἐδέξαντο. καὶ ὁ μὲν πλεῖστος στόλος τὴν ἐντολὴν Βελισαρίου φυλάξαντες οὐκ εἰσῆλθον ἐν τῷ λιμένι, ἀλλ' ἔξω προσώρμισαν. Καλώννυμος δὲ τὴν παρακοὴν ἐνδυσάμενος εἰσῆλθε καὶ τὰ πλοῖα ληϊσάμενος πολλὰ χρήματα ἀφήρπαζεν, καὶ ἐν τοῖς ἐργαστηρίοις καὶ οἴκοις τοῖς πλησίον τοῦ λιμένος εἰσῆλθε καὶ πολλοὺς ἠχμαλώτευσεν. ἀπονητὶ δὲ Βελισάριος τῆς Καρχηδόνας κρατήσας παρήνει τοῖς στρατιώταις λέγων· "ὄρα̃τε, ἡλίκα εὐτυχήματα γεγόνασιν ἡμῖν, ἐπειδὴ σωφροσύνην εἰς τοὺς Λίβυας ἐπεδειξάμεθα. βλέπετε, τὴν εὐκοσμίαν ἐν Καρχηδόνι διασώσασθε, καὶ μήτις ἀδικήση τινὰ, ἢ ἀφαρπάσῃ τι αὐτοῦ. πολλὰ γὰρ κακὰ παθόντες ὑπὸ Οὐανδήλων ἀνδρῶν βαρβάρων, βασιλεὺς ὁ ἡμέτερος βοηθῆσαι τούτοις ἡμᾶς ἀπέστειλε καὶ τὴν ἐλευθερίαν χάρισσασθαι." 194 ταῦτα παραινῶν εἰς Καρχηδόνα εἰσῆλθεν. καὶ ἀναβὰς εἰς τὸ παλάτιον ἐν τῷ Γελίμερος θρόνῳ ἐκάθισεν. τούτῳ προσῆλθον οἱ τε ἔμποροι Καρχηδόνας καὶ ὅσοι πλησίον τῆς θαλάσσης ἔμενον, ὀλοφυρόμενοι ἀρπαγὴν πεπονθέναι ὑπὸ τοῦ στόλου. ὁ δὲ Βελισάριος Καλώννυμον τὸν ναύαρχον ὠρκισεν, ὅπως ἅπαντα τὰ διαρπαγέντα ἐνέγκῃ καὶ ἀποδώσῃ τοῖς οἰκείοις δεσπότηαις. ὁ δὲ σφετερισάμενος ἐξ αὐτῶν καὶ ἐπιорκήσας οὐ μετὰ πολὺ τὴν δίκην ἔτισεν. ἔξω γὰρ φρενῶν γενόμενος, τὴν ἑαυτοῦ γλῶσσαν φαγὼν ἀπέθανεν. Βελισάριος δὲ τὸν λαὸν εἰστία βασιλικῶς, καὶ ἡ τοῦ Γελίμερος θεραπεία παρετίθει τε καὶ ὦνοχόει καὶ τὰ ἄλλα πάντα ὑπούργει. οὕτω δὲ ὁ στρατηγὸς ἀθορύβως τὴν πόλιν ἔσχεν, ὥστε οὐδὲ ὕβριν τινὰ ἐπήγαγεν ἀνθρώπῳ, οὐδὲ ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς τινὰς συνέβη τὴν οἰκίαν ἀσφαλίσαι· ἀλλ' ἀγοράζοντες οἱ στρατιῶται ἤσθιον καὶ εὐφραίνοντο. τοὺς δὲ εἰς τὰ ἱερά καταφυγόντας Οὐανδήλους πιστὰ δοὺς ἐξήγαγεν. τῶν δὲ τειχῶν τῆς πόλεως ἐπεμελεῖτο ἡμελημένων πρότερον ὄντων. ἔλεγον δὲ καὶ παλαιὸν λόγον

έν Καρχηδόνι εἰρῆσθαι, ὡς τὸ γάμμα διώξει τὸ βῆτα, καὶ πάλιν τὸ βῆτα διώξει τὸ γάμμα· νυνὶ δὲ τετέλεσται. πρότερον γὰρ Γιζέριχος Βονιφάτιον ἐξεδίωξεν, νῦν δὲ Βελισάριος Γελίμερα. Γελίμερ δὲ χρήματα πολλὰ τοῖς γεωργοῖς Λιβύων προιέμενος πρὸς ἑαυτὸν ὑπηγάγετο καὶ ἐκέλευσεν αὐτοὺς Ῥωμαίων τοὺς εἰς τὰ χωρία περιόντας κτείνειν. τοῦτο δὲ ποιησάντων τῶν γεωργῶν, μαθὼν ὁ Βελισάριος ἀποστέλλει Διογένην, ἕνα τῶν αὐτοῦ δορυφόρων, αἰκίσασθαι τοὺς γεωργούς. ὁ δὲ Διογένης ἅμα τοῖς σὺν αὐτῷ εἰς οἰκίαν εἰσελθὼν ἐκάθευδε μηδὲν πολέμιον ἐννοούμενος· τοῦτο μαθὼν Γελίμερ τριακοσίους ἐπιλεξάμενος ἀποστέλλει κατ' αὐτοῦ. ἐλθόντες δὲ περιεκύκλωσαν τὴν οἰκίαν δεδιότες εἰσελθεῖν τὴν νύκτα. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι αἰσθόμενοι, ἀναστάντες καὶ ὀπλισάμενοι τοῖς ἵπποις τε ἐπιβάντες, εἴκοσι τὸν ἀριθμὸν ὄντες ἀνοίγουσιν ἐξαπίνης τὰς θύρας καὶ ταῖς ἀσπίσι περιφραζάμενοι καὶ τοῖς δόρασιν ἀμυνόμενοι τοὺς ἐναντίους ἐτρέψαντο. Γελίμερ δὲ ἐν 195 Νουμιδίᾳ γενόμενος Οὐανδήλους πάντας συνήγαγε καὶ ὄσους προσφιλεῖς εἶχε τῶν Μαυρουσίων καὶ πρὸς πόλεμον εὐτρεπίζετο. ἀπέστειλε δὲ καὶ γράμματα ἐν Σαρδανία πρὸς Τζάτζωνα, τὸν ἴδιον ἀδελφόν, τὰ συμβάντα αὐτῷ δηλοποιῶν· ὃς ἀπάρως εὐθὺς μετὰ παντὸς τοῦ λαοῦ ἀπὸ Σαρδανίας εἰς τὴν Λιβύης ἀκτὴν τριταῖος κατέλαβε καὶ εὔρε τὸν Γελίμερα. οἱ καὶ περιπλακέντες ἀλλήλων τῷ τραχήλῳ οὐδὲν μέντοι εἰς ἀλλήλους ἐφθέγγοντο· ἀλλὰ τῷ χεῖρε σφίγγοντες ἔκλαιον· ὁμοίως καὶ ὁ στρατὸς τὴν συμφορὰν ἀπωδύροντο. ὁ δὲ Γελίμερ παραλαβὼν ἀμφοτέρους ἐπὶ Καρχηδόνα ἐχώρει καὶ ταύτην πολιορκεῖν ἐπειράτο, οἰόμενος τοὺς ἐν Καρχηδόνι προδιδόναι αὐτῷ τὴν πόλιν, καὶ Ῥωμαίων στρατιωτῶν, οἷς ἡ τοῦ Ἀρείου δόξα ἤσκητο. πέμψας δὲ καὶ εἰς τοὺς ἄρχοντας τῶν Οὐννων πολλὰ αὐτοῖς ἀγαθὰ ὑπισχνεῖτο διδόναι, εἰ καταπροδώσουσιν αὐτῷ Ῥωμαίους. ταῦτα δὲ Βελισάριος μαθὼν παρὰ τῶν αὐτομόλων καὶ Λαυρέντιόν τινα ἐν Καρχηδόνι ὄντα προδότην εὐρῶν ἀνεσκολόπισεν ἐπὶ λόφου πρὸ τῆς πόλεως, καὶ ἀπὸ τούτου εἰς δέος μέγα ἐνέπεσον οἱ προδοσίαν μελετήσαντες, ὥστε τοὺς Μασσαγέτας ὁμολογήσαι τὰ ὑπὸ Γελίμερος αὐτοῖς δηλωθέντα. τοῦ δὲ Βελισαρίου πάντας λόγῳ πειθικῶ καὶ ὄρκους πρὸς φιλίαν αὐτοῦ μεταβαλόντος, αὐτὸς ἐκέλευσεν εὐθὺς Ἰωάννην τὸν Ἀρμένιον παραλαβεῖν πάντας τοὺς ἵππεῖς πάρεξ πεντακοσίων καὶ ἐξελθόντα πρὸς τοὺς Οὐανδήλους ἀκροβολίσασθαι. αὐτὸς δὲ τῇ ὑστεραίᾳ ἅμα τῷ πεζῷ στρατῷ καὶ τοῖς πεντακοσίοις ἵππευσιν εἶπετο. καταλαβὼν δὲ τοὺς Οὐανδήλους ἐν Τρικαμάρῳ στρατοπεδεύσαντας, ἔμειναν τὴν νύκτα πλησίον ἀλλήλων. συνέβη δὲ τέρας γενέσθαι ἐν τῷ Ῥωμαϊκῷ στρατῷ· τῶν γὰρ δοράτων τὰ ἄκρα πυρὶ πολλῷ κατελάμπετο. τοῦτο θεασάμενοι κατεπλάγησαν· φραζάμενοι δὲ ἅμα πρῶτ' ἀμφοτέρω πρὸς πόλεμον ὥρμησαν. Ἰωάννης δὲ τῶν ἀμφ' αὐτὸν ὀλίγους ἀπολεξάμενος τὸν τε ποταμὸν διέβη καὶ τοῖς Οὐανδήλοις εἰσέβαλεν. ὁ δὲ Τζάτζων ὠθισμῷ χρησάμενος ἐδίωξεν 196 αὐτόν. οἱ δὲ Οὐανδήλοι διώκοντες ἄχρι εἰς τὸν ποταμὸν ἦλθον. αὐθις δὲ Ἰωάννης πλείους τῶν ὑπασπιστῶν Βελισαρίου λαβὼν κατὰ τοῦ Τζάτζωνος εἰσεπήδησε σὺν βοῇ τε καὶ πατάγῳ πολλῷ. γίνεται οὖν καρτερὰ ἡ μάχη, καὶ πίπτει Τζάτζων, ὁ τοῦ Γελίμερος ἀδελφός. τότε δὴ πᾶν τὸ στράτευμα Ῥωμαίων τὸν ποταμὸν διαβάντες ἐπὶ τοὺς πολεμίους ἐχώρησαν, καὶ τούτους τρεψάμενοι μέχρι τοῦ στρατοπέδου ἐδίωξαν· καὶ ὑποστρέψαντες τοὺς νεκροὺς ἀπέδυσον, ὅσοι μάλιστα ἐχρυσόφορον, καὶ εἰς τὸ ἑαυτῶν στρατόπεδον ὑπεχώρησαν. ἀπέθανον δὲ ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ Ῥωμαίων πεντήκοντα, Οὐανδήλων δὲ ὀκτακόσιοι. καταλαβὼν δὲ Βελισάριος σὺν τοῖς πεζοῖς τῇ δαίλῃ πρὸς ὀψίαν, ἄρας ὡς εἶχε τάχους σὺν παντὶ τῷ στρατῷ ἐπὶ τῶν Οὐανδήλων στρατόπεδον ὤχετο. Γελίμερ δὲ γνοὺς Βελισάριον παρόντα σὺν τοῖς πεζοῖς καὶ παντὶ τῷ στρατῷ, ἐπιβὰς τῷ ἵππῳ, μηδὲν διαταξάμενος ἀκρατῶς ἐπὶ Νουμιδίαν ἔφυγε μετ' ὀλίγων συγγενῶν καὶ οἰκετῶν αὐτοῦ καταπεπληγμένος. ἐπεὶ

δὲ αὐτὸν φυγόντα ἦσθοντο Οὐανδήλοι, καὶ οἱ πολέμιοι ἤδη ἐωρῶντο, τότε δὴ οἱ τε ἄνδρες καὶ αἱ γυναῖκες καὶ τὰ παιδιά ἐθορύβουν τε καὶ ἐκώκουν καὶ οὔτε χρημάτων μετεποιοῦντο οὔτε τῶν φιλάτων ὄδυρομένων, ἀλλ' ἕκαστος ἔφυγεν, ὅπου ἠδύνατο. ἐπελθόντες δὲ οἱ Ῥωμαῖοι τό τε στρατόπεδον αἰροῦσιν, καὶ ἐπιδιώξαντες τὴν νύκτα ὄλην ἄνδρας μὲν, ὅσοις ἐνέτυχον, ἔκτειναν, παῖδας δὲ καὶ γυναῖκας ἐν ἀνδραπόδων λόγῳ ἐποιοῦντο, χρήματα δὲ τσαῦτα τὸ πλῆθος εὖρον, ὅσα οὐδεπώποτε ἐν ἐνὶ χωρίῳ τετύχηκεν εἶναι. τὴν γὰρ Ῥωμαίων ἀρχὴν ληϊσάμενοι χρήματα εἰς Λιβύην πολλὰ μετήνεγκαν· καὶ τῆς χώρας αὐτῆς ἀγαθῆς οὔσης καὶ εὐκάρπου, χρημάτων πρόσοδοι αὐτοῖς πολλὰ γέγονασιν. ἐνενήκοντα πέντε γὰρ ἔτη Οὐανδήλοι Λιβύης ἐκράτησαν, καὶ πολὺν πλοῦτον συναγαγόντες, ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ εἰς τὰς τῶν Ῥωμαίων χεῖρας ὁ πᾶς πλοῦτος ἐπανῆκεν. ἐν τρισὶ γὰρ μηνσὶ πολεῖ 197 μῆσας ὁ Βελισάριος ἀπὸ τοῦ Ὀκτωβρίου μηνὸς εἰς τὸ τέλος τοῦ Δεκεμβρίου πᾶσαν τὴν Λιβύην ὑπέταξεν. ἀπέστειλε δὲ Ἰωάννην τὸν Ἀρμένιον σὺν διακοσίοις ἐπιλέκτοις διώκειν τὸν Γελίμερα ἕως αὐτὸν ζῶντα ἢ νεκρὸν λάβῃ. ὃς φθάσας τὸν Γελίμερα ἤμελλε λαμβάνειν, εἰ μὴ συνηνέχθη πρᾶγμα τοιόνδε. Οὐλίαις τις τῶν Βελισαρίου δορυφόρων συνῆν τῷ Ἰωάννῃ, ὃς οἴνῳ μεμεθυσμένος ἰδὼν ὄρνιν ἐπὶ δένδρου καθημένην, ἐντείνας τὸ τόξον κατ' αὐτῆς ἔβαλεν· καὶ τῆς μὲν ὄρνιθος ἀπέτυχεν, τὸν δὲ Ἰωάννην ὀπισθεν εἰς τὸν αὐχένα ἔβαλεν. ὁ δὲ καιρίαν πληγὴν τέθηκε πολὺ αὐτοῦ πένθος βασιλεῖ τε Ἰουστινιανῷ καὶ Βελισαρίῳ καὶ πᾶσι Ῥωμαίοις καὶ Καρχηδονίοις ἀπολιπών. οὕτω Γελίμερ διαφυγὼν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐπὶ Μαυρουσίους ἐχώρει. Βελισάριος δὲ τοῦτον διώξας εἰς Παππούαν τὸ ὄρος ἀπέκλεισεν εἰς τὰ ἔσχατα Νουμιδίας. τοῦτο δὲ παρακαθίσας διὰ τοῦ χειμῶνος, λειψάντων αὐτῷ πάντων τῶν ἐπιτηδείων, (ἄρτος γὰρ παρὰ Μαυρουσίοις οὐ γίνεται, οὔτε οἶνος, οὔτε ἔλαιον, ἀλλὰ τὰ ὄλυρα καὶ τὰς κριθὰς ὡς ἄλογα ζῶα ἀνεφθα ἐσθίουσιν.) τούτοις Γελίμερ περιπεσὼν γράφει πρὸς Φαρᾶν, ὃν Βελισάριος κατέλιπε φυλάσσειν αὐτόν, πεμφθῆναι αὐτῷ κιθάραν καὶ ἄρτον ἕνα καὶ σπόγγον. ὁ δὲ Φαρᾶς διηπόρει, τί ἂν εἴη τοῦτο, ἕως ἂν ὁ τὴν ἐπιστολὴν κομίσας εἶπεν, ὡς ἄρτον μὲν ἐπιθυμῆι θεάσασθαι Γελίμερ, μὴ ἰδὼν ἄρτον, ἀφ' οὗ ἀναβέβηκεν, σπόγγον δὲ διὰ τὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκ τῆς ἀλουσίας κακοῦσθαι, ὅπως τῷ σπόγγῳ τούτους παραμυθήσεται· κιθάραν δὲ κιθαριστῇ ἀγαθῷ ὄντι, ὅπως τὴν συμφορὰν τὴν παροῦσαν τῇ κιθάρᾳ θρηνησῆι καὶ ἀποκλαύσεται. ταῦτα ἀκούσας Φαρᾶς περιαλγῆσας τε καὶ τύχην τὴν ἀνθρωπεῖαν ἀπολοφυρόμενος, κατὰ τὰ γεγραμμένα ἐποίει καὶ πάντα ἔπεμπε, ὅσα ἔχρηζε τῷ Γελίμερι. τοῦ δὲ χειμῶνος παρελθόντος, δεδιὼς ὁ Γελίμερ τὴν 198 πολιορκίαν Ῥωμαίων καὶ ἐλεήσας τὰ τῶν συγγενῶν τέκνα σκώληκας ἐν αὐτῇ τῇ ταλαιπωρίᾳ πεπονηκότα, ἐθελύνθη τε τὴν διάνοιαν καὶ πρὸς Φαρᾶν ἔγραψεν, ὅπως τὰ πιστὰ λαβὼν, αὐτός τε καὶ οἱ σὺν αὐτῷ πρὸς Βελισάριον παραγένωνται. ὁ δὲ ὄρκῳ τοῦτον πληροφορήσας, λαβὼν ἅπαντας εἰς Καρχηδόνα ἦκεν. Βελισάριος δὲ τοῦτον περιχαρῶς ἐδέξατο, ὁ δὲ Γελίμερ γελῶν πρὸς Βελισάριον εἰσῆλθεν· ὃν οἱ μὲν τῇ ὑπερβολῇ τοῦ πάθους ἐκστάντα τῶν κατὰ φύσιν ὑπόπτειον καὶ παραπαίοντα· οἱ δὲ φίλοι τούτου ἀγχίνουν τε τὸν ἄνθρωπον λογίζεσθαι, ὅτι βασιλέα ὄντα καὶ βασιλικῷ γένους καὶ δύναμιν ὀχυρὰν ἔχοντα καὶ χρήματα μεγάλα, ἄφνω εἰς φυγὴν τε * καὶ κακοπάθειαν τὴν ἐν Παππούᾳ ὑποστάντα καὶ νῦν ἐν αἰχμαλώτων λόγῳ ἦγοντα, οὐδενὸς ἄξια τὰ ἀνθρώπινα ἢ γέλωτος πολλοῦ οἶεσθαι εἶναι. Βελισάριος δὲ τοῦτον σὺν τοῖς ἄρχουσι πᾶσι τῶν Οὐανδήλων οὐκ ἐν ἀτιμίᾳ ἐφύλαττεν, ὅπως πρὸς βασιλέα Ἰουστινιανὸν τοῦτον ἀπαγάγῃ εἰς τὸ Βυζάντιον. Κύριλλον δὲ εὐθύς Βελισάριος σὺν τῇ κεφαλῇ Τζάτζωνος εἰς Σαρδῶ τὴν νῆσον πέμψας, ἢ Κύρνος ἐκαλεῖτο πρότερον, ταύτην Ῥωμαίοις ὑπέταξεν. εἰς δὲ Καισάρειαν τὴν ἐν Μαυριτανίᾳ Ἰωάννην ἕτερον ἀποστείλας, ἥτις τριάκοντα ἡμερῶν ὁδὸν ἀπέχει

Καρχηδόνος εἰς τὰ Γάδειρά τε καὶ τὰς ἡλίου δυσμὰς κεῖται, ἄλλον τε Ἰωάννην, τῶν ὑπασιπιδῶν ἓνα, εἰς τὸν ἐν Γαδείροις πορθμὸν καὶ τὴν ἑτέραν τῶν Ἡρακλείων στηλῶν ἔπεμψεν, τὸ ἐκεῖ φρούριον, ὃ Σεπτὸν καλοῦσιν, καθέξοντα. εἰς δὲ τὰς νήσους, αἶπερ ἐγγύς εἰσι τῆς Ὀκεανοῦ εἰσβολῆς, Μαϊόρικά τε καὶ Μινόρικά, Ἀπολινάριον ἔστειλεν, ἄνδρα ἀγαθὸν εἰς τὰ πολέμια. ἀπέστειλε δὲ καὶ ἐν Σικελίᾳ τινὰς τῶν Λιβυαίων καὶ τῶν Οὐανδήλων τὸ φρούριον λαβεῖν ἐκέλευσεν. οἱ δὲ τοῦτο φυλάσσοντες Γότθοι τῇ μητρὶ Ἀταλαρίχου ταῦτα δῆλα ἐποίησαν. ἡ δὲ γράφει 199 πρὸς Βελισάριον μὴ τοῦτο τυραννίδι λαβεῖν τὸ φρούριον, ἕως ἂν βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς γινῶ καὶ τὸ δοκοῦν αὐτῷ ποιήσῃ. ἐν τούτοις ὁ Οὐανδαλικὸς πόλεμος ἐτελεύτα. ὁ δὲ φθόνος, οἷα ἐν μεγάλῃ εὐδαιμονίᾳ φιλεῖ γίνεσθαι, ὤδινε καὶ εἰς Βελισάριον. τινὲς γὰρ διέβαλον αὐτὸν εἰς τὸν βασιλέα τυραννίδα μελετᾶν. ὁ δὲ βασιλεὺς πέμψας Σολόμωνα ἀποπειρᾶται τὴν Βελισαρίου γνώμην, πότερον σὺν Γελίμερὶ τε καὶ Οὐανδήλοις εἰς Βυζάντιον ἦκειν, ἢ, αὐτοῦ μένοντος, ἐκείνους στείλαι ὧδε· οὐ γὰρ ἔλαθον αὐτὸν οἱ ἄρχοντες οἱ τὴν τυραννίδα ἐπενεγκόντες. ὁ δὲ Βελισάριος εἰς Βυζάντιον ἀφίκετο Σολόμωνα στρατηγὸν Λιβύης καταλιπὼν. καταλαβὼν δὲ Βελισάριος τὸ Βυζάντιον ἅμα Γελίμερι καὶ τοῖς Οὐανδήλοις γερῶν ἠξιώθη μεγάλων, οἷων ἐν τοῖς ἄνω χρόνοις οἱ Ῥωμαίων στρατηγοὶ ἐν μεγίσταις νίκαις ἀνεδήσαντο. ἑξακοσίων τε χρόνων παρωχηκότων οὐδεὶς ἐληλύθει εἰς τιμὴν τοιαύτην, εἰ μὴ Τίτος καὶ Τραϊανὸς καὶ ἄλλοι αὐτοκράτορες στρατηγήσαντες ἐπὶ τὸ βαρβαρικὸν ἔθνος ἐνίκησαν. τὰ τε γὰρ λάφυρα ἐνδεικνύμενος καὶ τὰ τοῦ πολέμου ἀνδράποδα ἐν μέσῃ τῇ πόλει ἐπόμπευσεν, ὃν θρίαμβον καλοῦσι Ῥωμαῖοι, οὐ τῷ παλαιῷ μέντοι τρόπῳ, ἀλλὰ πεζῇ βαδίζων ἐκ τῆς οἰκίας τῆς αὐτοῦ ἄχρις εἰς τὸ ἵπποδρόμιον. ἦν δὲ τὰ λάφυρα, ὅσα δὴ ὑπουργικὰ τῇ βασιλέως τάξει ἀνεῖσθαι εἰώθει, θρόνοι χρυσοῖ, καὶ ὀχήματα, οἷς τῶν βασιλέων αἱ γυναῖκες ὀχοῦνται, κόσμος τε πολὺς ἐκ λίθων ἐντίμων συγκείμενος, ἐκπώματα δὲ χρυσᾶ, καὶ τὰ ἄλλα σύμπαντα, ὅσα εἰς τὴν βασιλέως θοίνην χρήσιμα. ἦν δὲ καὶ ἄργυρος ἔλκων μυριάδας πολλὰς ταλάντων καὶ παντοδαπῶν βασιλικῶν κειμηλίων, ἅπερ Γιζέριχος τὸ ἐν Ῥώμῃ συλήσας παλάτιον ἔλαβεν· ἐν οἷς καὶ τὰ Ἰουδαίων κειμήλια ἦν, ἅπερ ὁ Οὐεσπασιανοῦ Τίτος μετὰ τὴν Ἱεροσολύμων ἄλωσιν εἰς Ῥώμην ἤνεγκεν. ἀνδράποδα δὲ ἦν τοῦ θρίαμβου Γελίμερ τε αὐτὸς ἐσθῆτά τινα ἐπὶ τῶν ὤμων ἀμπεχόμενος πορφυρᾶν, καὶ τὸ 200 συγγενὲς ἅπαν, Οὐανδήλων τε ὅσοι εὐμήκεις ἄγαν καὶ καλοὶ τῷ σώματι ἦσαν. ὡς δὲ ἐν τῷ ἵπποδρομίῳ Γελίμερ ἐγένετο τὸν τε βασιλέα ἐπὶ βήματος καθήμενον καὶ τὸν δῆμον ἐστώτα ἐφ' ἐκάτερα μέρη εἶδεν, ἐπιλέγων οὐκ ἐπαύσατο βοῶν· "ματαιότης ματαιοτήτων· τὰ πάντα ματαιότης." ἀφικόμενον δὲ αὐτὸν κατὰ τὸ τοῦ βασιλέως βῆμα τὴν πορφυρίδα περιελόντες πρηνῆ πεσόντα προσκυνῆσαι τὸν βασιλέα ἠνάγκασαν. ὁ δὲ βασιλεὺς τε καὶ ἡ ἀγούστα τοῦ Ἰλδερίχου παῖδας καὶ ἐγγόνους πάντας τε τοὺς ἐκ τῆς Οὐαλεντινιανοῦ βασιλέως συγγενείας χρήματα ἱκανὰ ἐδωρήσατο, καὶ Γελίμερι χωρία ἐν Γαλατίᾳ μεγάλα τε καὶ τερπνὰ μετὰ πάντων τῶν συγγενῶν αὐτοῦ ἐν τούτοις οἰκεῖν συνεχώρησεν, εἰς πατρικίου δὲ τάξιν τοῦτον οὐκ ἀνεβίβασε διὰ τὸ μὴ δέχεσθαι αὐτὸν τῆς Ἀρείου δόξης μεταστῆναι. ὁ δὲ Βελισάριος μετὰ τὸν θρίαμβον ὑπάτευσεν, καὶ πάμπολλα χρήματα ἐκ τῆς αὐτοῦ νίκης ὁ δῆμος τοῦ Βυζαντίου ἀπήλαυσεν, ὅσα οὐδέποτε. τοῦ δὲ Σολόμωνος τὴν Λιβύην διέποντος, Μαυρούσιοι πόλεμον κατὰ Λιβύων ἐκίνησαν. οἱ δὲ Μαυρούσιοι ἐκ τῶν ἐθνῶν κατάγονται, οὓς Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυῆ ἐκ τῆς Φοινίκων χώρας ἀπὸ Σιδῶνος μέχρις Αἰγύπτου κατοικοῦντας ἀπήλασεν. οἱ τινες καταλαβόντες τὴν Αἴγυπτον καὶ μὴ δεχθέντες ὑπ' αὐτῶν καταλαμβάνουσι τὴν Λιβύην, καὶ ταύτην παροικήσαντες (ἐν ὑστέρω καιρῷ οἱ παρὰ Ῥωμαίοις βασιλεῖς κρατήσαντες Τίγισιν ταύτην ὠνόμασαν) στήσαντες δύο στήλας ἐπὶ τῆς μεγάλης κρήνης ἐκ λίθων λευκῶν

ἐγκεκολαμμένα ἐχούσας γράμματα Φοινικικὰ λέγοντα τάδε· "ἡμεῖς ἔσμεν οἱ φυγόντες ἀπὸ προσώπου Ἰησοῦ τοῦ ληστοῦ, υἱοῦ Ναυῆ." ἦσαν δὲ καὶ ἄλλα ἔθνη ἐν Λιβύῃ πρότερον αὐτόχθονες, ἔχοντες βασιλέα 201 Ἄνταϊον εἰς Κλιπέαν, ὃς Ἡρακλεῖ ἐπάλαισεν, ὃν τῆς γῆς υἴον ἔφασκον εἶναι, οἱ τινες Καρχηδόνα ἔκτισαν. Σολόμων δὲ λαβὼν ἐκ Καρχηδόνας τὰ στρατεύματα κατὰ Μαυρουσίων ἐχώρει. ἔλθων δὲ εἰς Βυζάκιον εἰς Ῥαμμῆς τὸ χωρίον, ἔνθα οἱ Μαυρούσιοι ἐστρατοπέδευσαν κύκλον ἐκ τῶν καμήλων ποιησάμενοι τὰς τε γυναῖκας καὶ τοὺς παῖδας ἐντὸς τοῦ κύκλου ἀποθέμενοι, καὶ τοὺς Μαυρουσίους κατ' αὐτοῦ ἐξερχομένους, ἀποβάς τοῦ ἵππου, πεντακοσίους ἐπιλέκτους ἐπαγόμενος εἰς ἐν τοῦ κύκλου ἐπισκῆψαι μέρος καὶ τὰς καμήλους κτείνειν ἐκέλευσεν. φονεύσας δὲ ἀμφὶ σ' δρόμῳ εἰς τὸ τοῦ κύκλου μέσον ἐχώρησεν, ἔνθα αἱ γυναῖκες ἐκάθηοντο. οἱ δὲ βάρβαροι ἐκπλαγέντες ἐπὶ τὸ ὄρος ἔφυγον σὺν πάσῃ ἀκοσμίᾳ. κτείνονται δὲ Μαυρουσίων ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ μύριοι. αἱ δὲ γυναῖκες πᾶσαι σὺν τοῖς παισὶν ἐν ἀνδραπόδων λόγῳ ἐγένοντο. καὶ τούτους λαβόντες σὺν ταῖς καμήλοις καὶ πάσῃ τῇ λείᾳ εἰς Καρχηδόνα εἰσήεσαν τὴν ἐπινίκιον ἑορτὴν ἄγοντες. οἱ δὲ βάρβαροι πάλιν συναθροισθέντες πανδημεὶ σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις μηδένα καταλιπόντες ἐστράτευσαν κατὰ Ῥωμαίων καὶ τὰ ἐν Βυζακίῳ χωρία ἐληΐζοντο. Σολόμων δὲ ἄρας κατὰ τάχος πᾶν τὸ στράτευμα ἐπ' αὐτοὺς ἦει. γενόμενος δὲ ἐν Βουργαρίωνι, ἔνθα οἱ πολέμιοι ἐστρατοπεδεύσαντο, διεκόσμησε τὸ στράτευμα ὡς εἰς μάχην. οἱ δὲ Μαυρούσιοι ἐν τῷ ὄρει τῶν Βουργαρίων ἐπὶ πλεῖον ἔμενον εἰς τὸ πεδῖον κατελθεῖν μὴ βουλόμενοι. Σολόμων δὲ ἀποστέλλει Θεόδωρον διὰ τῆς νυκτὸς σὺν χιλίοις πεζοῖς καὶ τῶν σημείων τινά, ὅπως εἰς τὸ ὄρος ἐκ τῶν ὀπισθεν αὐτῶν διὰ τῆς νυκτὸς ἀνέλθωσι καὶ ἅμα τῷ ἡλίῳ ἀνίσχοντι * τὰ σημεία τε ὑπερθεν ἄραντες κατὰ τῶν πολεμίων χωρήσωσιν. ὁμοίως δὲ καὶ αὐτὸς ὄρθρου βαθέος ἀνελθὼν, ἅμα κατὰ τῶν πολεμίων ἐχώρησεν. ἰδόντες δὲ οἱ βάρβαροι, ὅτι ἐν μέσῳ τῶν Ῥωμαίων γεγόνασιν, εἰς φυγὴν ὤρμησαν κατὰ κρημνῶν ὠθίζοντες ἑαυτοὺς καὶ ἀναιροῦντες. ἀπέθανον δὲ ἐν τῷ πολέμῳ Μαυρουσίων μυριάδες ε', 202 τῶν δὲ Ῥωμαίων τὸ παράπαν οὐδὲ εἷς, οὐ μὴν οὐδὲ πληγὴν τινα ἔλαβεν, ἀλλὰ πάντες ὑγιεῖς τὴν νίκην ἦσαντο. οἱ δὲ πλεῖστοι τῶν ἀρχόντων αὐτῶν τοῖς Ῥωμαίοις προσερρήσαν. γυναικῶν μέντοι καὶ παιδῶν τοσοῦτον πλῆθος οἱ Ῥωμαῖοι ἔλαβον, ὥστε προβάτου τιμῆς παῖδα Μαυρούσιον ὠνήσασθαι βουλομένῳ ἀπεδίδοντο. καὶ τότε αὐτοῖς τὸ παλαιὸν λόγιον γυναικὸς μάντιδος ἀπέβη, ὡς ἄρα τὸ πλῆθος αὐτῶν παρὰ ἀνδρὸς ἀγενεῖου ὄλλυται. ὁ γὰρ Σολόμων εὐνοῦχος ἐκ παιδῶν παρὰ γνώμην καθέστηκεν ὑπὸ πάθους τὰ γεννητικὰ μόρια ἀποβαλὼν. λαβὼν δὲ τὴν λείαν πᾶσαν εἰς Καρχηδόνα ὑπέστρεψεν. Ἐν τούτῳ δὲ τῷ χρόνῳ τέρας ἐν τῷ οὐρανῷ συνέβη γενέσθαι. ὁ γὰρ ἥλιος ἀκτίων χωρὶς τὴν αἴγλην ὥσπερ ἡ σελήνη ἐστύγναζεν ἅπαντα τὸν ἐνιαυτόν· ἐπὶ πλεῖστον δὲ ἐκλείποντι ἑώκει, οὐ καθαρῶς φαίνων, ὥσπερ εἰώθει. χρόνος δὲ ἦν δέκατος τῆς βασιλείας Ἰουστινιανοῦ. ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ οὔτε πόλεμος, οὔτε θάνατος ἐπιφερόμενος τοῖς ἀνθρώποις ἐπέλειπεν. ἔαρι δὲ ἀρχομένῳ Βελισάριος ἀπεστάλη παρὰ Ἰουστινιανοῦ τὴν Σικελίαν ὑπόφορον ποιῆσαι Ῥωμαίοις. χειμάσαντος δὲ αὐτοῦ ἐν Σικελίᾳ, τῆς ἑορτῆς τοῦ πάσχα καταλαβούσης, ἐστασίασαν οἱ ἐν Λιβύῃ Ῥωμαῖοι κατὰ Σολόμωνος τρόπον τοιῶδε· λαβόντες γὰρ τῶν ἀναιρεθέντων Οὐρανδήλων τὰς γυναῖκας κατέσχον τοὺς ἀγροὺς αὐτῶν ὡς ἰδίους καὶ τελεῖν τῷ βασιλεῖ τὰ ὑπὲρ αὐτῶν τέλη οὐκ ἤθελον· ὁ δὲ Σολόμων παρήνει αὐτοῖς μὴ ἀνταίρειν κατὰ τοῦ βασιλέως, ἀλλὰ τὰ ὀρώντα τούτῳ ἀποδιδόναι. μετέπεσον δὲ τινες αὐτῶν, καὶ μάλιστα τῶν Γόθων, πρὸς τὴν Ἀρείου δόξαν, οὓς οἱ ἱερεῖς τῆς ἐκκλησίας ἠφόριζον, καὶ οὐδὲ τὰ τέκνα αὐτῶν βαπτίζειν ἠθελον· ὅθεν ἐν τῇ ἑορτῇ γέγονεν ἡ στάσις. ἐβουλεύσαντο δὲ οἱ στρατιῶται Σολόμωνα ἐν τῷ ἱερῷ κτεῖναι. ἐξελθόντες δὲ τῆς πόλεως ἐληΐζοντο τὰ ἐκείνης χωρία καὶ τοὺς Λίβυας ὡς πολεμίους

ἐχρῶντο. Σολόμων δὲ ἀκούσας ταῦτα, εἰς θόρυβον πολὺν ἐμπεσὼν πιθανολογίαις πείθειν τὸν στρατὸν ἐπειράτω παύσασθαι τῆς στάσεως. συλλεγόντες δὲ τὸν τε Σολόμωνα καὶ τοὺς ἄρχοντας ἀναιδῶς ὕβριζον. Θεόδωρον δὲ τὸν Καππάδοκα εἰς τὸ παλάτιον ἐλθόντες στρατηγὸν τοῦτον ἐψηφίσαντο καὶ σιδηροφοροῦντες ἅπαντα τὸν προστυγχάνοντα ἔκτενον, εἴτε Λίβυν, εἴτε Ῥωμαῖον, Σολόμωνι γνώριμον, τὰ τε χρήματα ἐληΐσαντο καὶ εἰς τὰς οἰκίας εἰσερχόμενοι ἅπαντα τὰ τίμια ἤρπαζον. Σολόμων δὲ εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ παλατίου προσφυγὼν ἔλαθεν. νυκτὸς δὲ ἐπιγενομένης ἐξελθὼν τοῦ παλατίου σὺν τῷ Προκοπίῳ τῷ συγγραφεῖ καὶ Μαρτίνῳ, καὶ εἰς ναῦν εἰσελθὼν πρὸς Βελισάριον ἐν Συρακούσῃ τῆς Σικελίας ἀφίκετο, γράψας Θεοδώρῳ φροντίζειν τῆς Καρχηδόνος καὶ τῶν βασιλικῶν πραγμάτων. οἱ δὲ στρατιῶται συλλεγόντες εἰς τὸ Βουλῆς πεδῖον Στότζαν, τὸν Μαρτίνου δορυφόρον, τύραννον εἶλοντο, ἄνδρα θυμοειδῆ καὶ δραστήριον, ἐφ' ᾧ τοὺς βασιλέως ἄρχοντας ἐξελάσαντες Λιβύης κρατήσωσιν. Στότζας δὲ ἐλθὼν πλησίον Καρχηδόνος ἔπεμψε κελεύων τάχιστα παραδοῦναι αὐτῷ Θεόδωρον τὴν πόλιν, ὅπως κακῶν ἀπαθείς μείνωσιν. οἱ δὲ Καρχηδόνιοι καὶ Θεόδωρος τῷ βασιλεῖ ὠμολόγουν Καρχηδόνα φυλάσσειν. Στότζας δὲ ταῦτα ἀκούσας εἰς πολιορκίαν τῆς πόλεως καθίστατο. Βελισάριος δὲ ἀπολεξάμενος ἄνδρας ῥ' τῶν αὐτοῦ δορυφόρων τε καὶ ὑπασπιστῶν, * οὓς ὁ Σολόμων ἐπαγόμενος μιᾶ νηϊ εἰς Καρχηδόνα κατέπλευσε περὶ λύχνων ἀφάς. ἐπεὶ δὲ ἡμέρα ἐγεγόνει, μαθὼν ὁ τύραννος καὶ οἱ στρατιῶται τὸν Βελισάριον ἤκειν αἰσchrῶς τε καὶ κόσμῳ οὐδενὶ εἰς φυγὴν ὥρμητο. Βελισάριος δὲ τοῦ στρατοῦ ἀμφὶ δισχιλίους ἀγείρας τὴν δίωξιν ἐπὶ τοὺς φεύγοντας ἐποίησατο καὶ τούτους κατέλαβεν εἰς Μέμβρεσαν τὴν πόλιν. ἰδὼν δὲ αὐτοὺς τὴν τάξιν λιπόντας καὶ κόσμῳ οὐδενὶ περιϊόντας κατ' αὐτῶν ὁμοίως ἐχώρει. οἱ δὲ εἰς φυγὴν ὥρμητο εἰς Νουμιδίαν τε 204 ἀφικόμενοι συνελέγοντο. ὀλίγοι δὲ ἐν τῷ πολέμῳ τούτῳ ἀπέθανον, καὶ αὐτῶν οἱ πλεῖστοι Οὐανδηλοὶ ἦσαν. ἐφείδετο δὲ τῶν Ῥωμαίων Βελισάριος. ληϊσάμενος δὲ τὸ στρατόπεδον αὐτῶν εὗρε τε χρήματα πολλὰ καὶ γυναῖκας, δι' ἃς καὶ ὁ πόλεμος κατέστη. ταῦτα Βελισάριος διαπραξάμενος εἰς Καρχηδόνα ἀπήλαυεν. ἐλθὼν δέ τις ἐκ Σικελίας ἀπήγγειλεν, ὡς στάσις ἐν τῷ στρατοπέδῳ ἐπιπεσοῦσα τὰ πράγματα ἀνασοβεῖν μέλλοι, εἰ μὴ αὐτὸς διὰ τάχους καταλάβοι· διαθέμενος δὲ τὰ ἐν Λιβύῃ, ὡς ἠδύνατο, Ἰλδίγερι τε καὶ Θεοδώρῳ παραδοὺς Καρχηδόνα εἰς Σικελίαν ἤει. ταῦτα ἀκούσας Ἰουστινιανὸς Γερμανόν, τὸν ἀνεψιὸν αὐτοῦ, ἄνδρα πατρικίον, εἰς Λιβύην σὺν ὀλίγοις τισὶν ἔπεμψε σὺν Δομνίκῳ καὶ Συμμάχῳ, ἀνδράσι σοφοῖς. γενόμενος δὲ ἐν Καρχηδόνι τοὺς τε στρατιώτας ὁ Γερμανὸς ἠρίθμει, καὶ τῶν γραμματέων τὰ βιβλία, ἐν οἷς τῶν στρατιωτῶν τὰ ὀνόματα ἐνεγέγραπτο, ἀναλεξάμενος εὗρε τὸ μὲν τρίτον μέρος τοῦ στρατοῦ ἐν τε Καρχηδόνι καὶ ταῖς ἄλλαις πόλεσιν ὑπὲρ τοῦ βασιλέως εἶναι, τοὺς δὲ ἄλλους ἅπαντας τῷ τυράννῳ συντεταγμένους. διὰ τοῦτο πρὸς μάχην μὲν οὐχ ὑπεξέβη, τοῦ δὲ στρατοῦ ἐπεμελεῖτο. ἐπεφθέγγετο δὲ παρὰ τοῦ βασιλέως σταλῆναι, ὅπως τοῖς ἠδικημένοις στρατιώταις ἐπαμύνη, κολάση δὲ τοὺς ἀδικίαν εἰς αὐτοὺς ἄρξαντας. τούτων οἱ στρατιῶται ἀκούσαντες τῶν λόγων κατ' ὀλίγον αὐτῷ προσεχώρουν. ὁ δὲ Γερμανὸς αὐτοὺς σὺν πολλῇ φιλοφροσύνῃ ἐδέχετο, καὶ τὰ πιστὰ δούς ἐν τιμῇ εἶχε καὶ τὰς ρόγας αὐτῶν παρεῖχεν. ἐπεὶ δὲ ὁ τούτων λόγος περιφερόμενος εἰς πάντας ἦλθεν, ἀποταξάμενοι τὸν τύραννον εἰς Καρχηδόνα ἦλθον. ὁ δὲ Στότζας τοῦ κακοῦ ἤδη αἰσθόμενος, τοὺς ἀπομείναντας ἐπιρρώσας ἐπὶ Καρχηδόνα ἤλαυεν. ὁ δὲ Γερμανὸς ἐξοπλίσας τὸ στράτευμα κατ' αὐτοῦ ἐχώρει. ὁ δὲ σὺν αὐτῷ στρατὸς προθυμίαν πολλὴν ἐπιδειξάμενος εὐνοεῖν τῷ βασιλεῖ τὸν στρατηγὸν ἔπειθον. τούτους ἐωρακότες οἱ μετὰ Στότζα καὶ δειλία κατασχεθέντες ἀνεχώρησαν ἐπὶ Νουμιδίαν. ὁ δὲ Γερμανὸς παντὶ τῷ στρατῷ οὐκ εἰς μακρὰν ἦλθεν, καὶ τούτους καταλαβὼν εὗρεν, ὅτι συνέμιζαν αὐτοῖς Μαυρουσίῳ βαρβάρῳ

μυριάδες πολλαί, ὧν 205 Ἰαύδας τε καὶ Ὀρταΐας ἦρχον. συμβαλόντες δὲ πόλεμον, καὶ τῆς μάχης κραταιᾶς γενομένης, τὸν Γερμανοῦ ἵππον τις τῶν πολεμίων ἔκτεινεν. πεσῶν δὲ ἐπὶ γῆς Γερμανὸς εἰς κίνδυνον ἦλθεν, εἰ μὴ τὸ τάχος οἱ δορυφόροι φραξάμενοι ἔφερον ἵππον καὶ τοῦτον ἀνεβίβασαν. τρέπονται τοίνυν οἱ στρατιῶται, καὶ ὁ Στότζας ἐν τῷ θορύβῳ τούτῳ σὺν ὀλίγοις διαφυγεῖν ἴσχυσεν. ὁ δὲ Γερμανὸς τοῖς ἄμφ' αὐτὸν ἐγκελευσάμενος εὐθὺς ἐπὶ τὸ στρατόπεδον τῶν πολεμίων ὥρμησε καὶ τοῦτο παρέλαβε πολέμῳ. ἐνταῦθα δὲ τὰ χρήματα οἱ στρατιῶται οὐδενὶ λόγῳ ἀρπάζοντες τοῦ στρατηγοῦ λόγον οὐκ ἐποιοῦντο. δείσας δὲ ὁ Γερμανός, μὴ συμφρονήσαντες οἱ πολέμιοι ἐπ' αὐτὸν ἴωσιν, ἴστατο ὀδυρόμενος καὶ πρὸς εὐκοσμίαν τούτους παρακαλῶν. οἱ δὲ Μαυροῦσιοι τὴν τροπὴν θεασάμενοι κατὰ τῶν στασιαστῶν ὥρμησαν καὶ τούτους ἐδίωκον σὺν τῷ τοῦ βασιλέως στρατῷ. Στότζας δὲ τὸ θάρσος εἰς αὐτοὺς ἔχων, ἐωρακῶς τὰ ὑπ' αὐτῶν γινόμενα μετὰ ῥ' εἰς φυγὴν ἐτρέπη καὶ εἰς Μαυριτανίαν τὴν ἐνδοτέραν ἐχώρησεν. καὶ ἡ στάσις ἐν τούτοις ἐτελεύτα. Γερμανὸν δὲ σὺν Δομνίκῳ καὶ Συμμαχῷ μεταπεμψάμενος ὁ βασιλεὺς εἰς Βυζάντιον Σολόμωνι πάλιν τὰ τῆς Λιβύης πράγματα ἐνεχείρισεν, (τρискаιδέκατον δὲ ἔτος ἦν τοῦτο τῆς Ἰουστινιανοῦ βασιλείας) παρασχόμενος αὐτῷ ἄρχοντάς τε ἄλλους καὶ Ῥουφῖνον καὶ Λεόντιον καὶ Ἰωάννην, τὸν Σισινίου υἱόν. Σολόμων δὲ καταπλεύσας εἰς Καρχηδόνα μετρίως τὸν λαὸν ἐξηγεῖτο καὶ Λιβύην ἀσφαλῶς διεφύλαττεν, διακοσμῶν τε τὸν στρατόν, [καὶ] εἴ τινα ὑποπτον ἐν αὐτῷ εὕρισκεν, εἰς Βυζάντιον ἔπεμπεν. Βελισάριος δὲ τὴν τε Σικελίαν καὶ Ῥώμην ὑπὸ Οὐίττιου κατεχομένην καὶ τὰς πέριξ πόλεις παραλαβὼν Οὐίττιον εἰς Βυζάντιον πρὸς Ἰουστινιανὸν ἤγαγε μετὰ τῆς γυναικὸς καὶ τῶν τέκνων αὐτοῦ. καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ναρσῆν τὸν κουβικουλάριον μετὰ στόλου ἐν τῇ Ῥώμῃ πρὸς τὸ διακρατῆσαι τὰ ἐκεῖσε. Σολόμων δὲ τὰ ἐν Καρχηδόνι καὶ Λιβύῃ καλῶς διοικήσας κατὰ Μαυρουσίων ἐστράτευσεν. καὶ πρῶτον μὲν Γόνθαριν, τὸν αὐτοῦ δορυφόρον, ἄνδρα ἀγαθὸν εἰς τὰ πολέμια, σὺν στρατεύματι ἔπεμψεν, ὅστις εἰς 206 Βίγαν ποταμὸν ἀφικόμενος εἰς Βαύγαῖν, πόλιν ἔρημον, ἐστρατοπεδεύσατο. ἐνταῦθα δὲ μάχης γενομένης, ἠττηθεὶς καὶ εἰς τὸ χαράκωμα ἀποχωρήσας ὑπὸ τῆς τῶν Μαυρουσίων προεδρίας ἐπιέζετο. Σολόμων δὲ πλησίον γενόμενος καὶ ταῦτα μαθὼν κατὰ τάχος ἦει. οἱ δὲ βάρβαροι δείσαντες ἀναχωροῦσι καὶ εἰς τὸν Αὐρασίου ὄρους πρόποδα στρατοπεδεύουσιν. ὁ δὲ Σολόμων τούτοις συμβαλὼν εἰς φυγὴν ἔτρεψεν. οἱ δὲ Μαυροῦσιοι ἐπὶ τὴν δυσχωρίαν τοῦ ὄρους ἔφυγον καὶ ἐπὶ Μαυριτάνους ὤχοντο. Σολόμων δὲ τὰς ἐν Μουγάδῃ πεδιάδας ληϊσάμενος καὶ πᾶσαν τὴν γῆν αὐτῶν πυρπολήσας σῖτόν τε πολὺν κομισάμενος εἰς Ζερβούλην τὸ φρούριον ἀνέστρεψεν. ἔνθα Ἰαύδας σὺν δισμυρίοις Μαυρουσίοις προσέφυγεν. Ἰαύδας δὲ καταλιπὼν τὸ φρούριον εἰς τὸ τοῦ Αὐρασίου ὄρος εἰς ὕψος ἀναβάς ἠσύχαζεν. Σολόμων δὲ Ζερβούλην τὸ φρούριον εἰς τρεῖς ἐπολιόρκησεν ἡμέρας, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ ληϊσάμενος φύλακάς τε εἰς αὐτὸ καταστήσας ἐπὶ τὰ πρόσω ἐχώρει. καὶ διεσκοπεῖτο, ὅθεν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους δυνηθεῖν γενέσθαι ἀποτόμου τε ὄντος καὶ πολλῆς δυσχερείας κατεχομένου. ὁ δὲ θεὸς πόρον ἐν τῇ ἀπορίᾳ ἐποίησεν οὕτως. εἷς τῶν στρατιωτῶν τοῦ πεζικοῦ στρατοῦ, ὀπίων ὢν, Γένζων ὀνόματι, εἶτε θυμῷ χρώμενος, εἶτε τι θεῖον αὐτὸν ἐκίνησεν, ἐπὶ τοὺς πολεμίους ἀνέβαινε μόνος. ὀπίσω δὲ τούτου τινὲς συστρατιῶται ἠκολούθουν ἐν θαύματι μεγάλῳ ποιούμενοι τὸ γινόμενον, τρεῖς δὲ τῶν Μαυρουσίων οἱ εἰς τὸ φυλάσσειν τὴν εἴσοδον τεταγμένοι ἰδόντες τὸν ἄνθρωπον ὑπήντων δρόμῳ νομίσαντες πρὸς αὐτοὺς ἀνιέναι. ὁ δὲ καθ' ἕνα τούτους ἐρχομένους διὰ τὴν στενοχωρίαν τοῦ τόπου τὸν τε πρῶτον ἀνείλεν, ὁμοίως καὶ τὸν ἄλλον σὺν τῷ τρίτῳ. τοῦτο κατιδόντες οἱ ὀπισθεν ἰόντες πολλῷ θορύβῳ τε καὶ ταραχῇ ἐπὶ τοὺς πολεμίους ἐχώρουν. ὡς δὲ τὸ γινόμενον ἤκουσέ 207 τε καὶ εἶδεν ἡ

τῶν Ῥωμαίων στρατιά, οὐδὲ τὸν στρατηγὸν ἀναμείναντες οὐδὲ τὰς σάλπιγγας, οὐδὲ τὴν τάξιν φυλάξαντες, ἀλλὰ πατάγω τε πολλῶ χρώμενοι καὶ ἀλλήλους ἐγκελεύόμενοι ἔθειον ἐπὶ τὸ τῶν πολεμίων στρατόπεδον. ἐνταῦθα Ῥουφῖνός τε καὶ Λεόντιος ἔργα ἐπεδείξαντο εἰς τοὺς πολεμίους ἀρετῆς ἄξια. αὐτίκα οἱ βάρβαροι εἰς φυγὴν ὅπου ἕκαστος ἠδύνατο ἦσαν. Ἰαύδας δὲ πληγεὶς ἀκοντίω τὸν μηρὸν διέφυγέ τε καὶ εἰς Μαυριτάνους ἀπεχώρησεν. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι διαρπάσαντες τὸ τῶν πολεμίων στρατόπεδον οὐκέτι τὸ Αὐράσιον ὄρος κατέλιπον, ἀλλὰ φρούρια οἰκοδομήσαντες οἱ Μαυρούσιοι ὄχυρὰν ταύτην ἐποίησαν καταφυγὴν, ἰσχυράν τε καὶ ἀμαχωτάτην. ἐνταῦθα ἐτύγχανεν Ἰαύδας τὰ τε χρήματα αὐτοῦ καὶ τὰς γυναῖκας ἀποθέμενος καὶ ἓνα φύλακα γέροντα τῶν χρημάτων καταστησάμενος. οὐ γὰρ ἂν ποτε ὑπετόπησε τοὺς πολεμίους εἰς τόνδε τὸν πύργον ἀφίξεσθαι, οὐδὲ βία τοῦτον ἐλεῖν δύνασθαι. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι τὰς τοῦ Αὐρασίου δυσχωρίας διερευνώμενοι ἐνταῦθα ἦκον· καὶ αὐτῶν τις ἀναβαίνειν εἰς τὸν πύργον σὺν γέλῳτι ἐνεχείρησεν. αἱ δὲ γυναῖκες τοῦτον κατεγέλων σὺν τῷ πρεσβύτῃ. ὁ δὲ Ῥωμαῖος, ἐπειδὴ χερσὶ καὶ ποσὶν ἀναβαίνων ἐγγύς που ἐγεγόνει, σπασάμενος τὸ ξίφος ἐξήλατο καὶ τοῦ γέροντος εἰς τὸν αὐχένα ἐπιτυχῶν τούτου τὴν κεφαλὴν ἐξέτεμεν. οἱ δὲ στρατιῶται θαρροῦντες ἤδη καὶ ἀλλήλων ἐχόμενοι εἰς τὸν πύργον ἀνέβαινον καὶ τὰς γυναῖκας τὰ τε χρήματα μεγάλα ὄντα λαβόντες πρὸς Σολόμωνα ἤγαγον. ὁ δὲ Σολόμων τείχη ταῖς ἐν Λιβύῃ πόλεσι περιέβαλεν, καὶ ἐπεὶ Μαυρούσιοι ἀνεχώρησαν ἐκ Νουμιδίας νικηθέντες, Ζάβην τε τὴν χώραν καὶ Μαυριτανίαν καὶ Ἰτιφιν τὴν μητρόπολιν ὑπόφορον Ῥωμαίοις πεποίηκεν. τῆς γὰρ ἐτέρας Μαυριτανίας Καισάρεια ἡ πρώτη μητρόπολις ὑπάρχει. ταύτην δὲ Βελισάριος τὸ πρότερον καθυπέταξεν. διὰ τοῦτο Λίβυες ἅπαντες ὑπήκοοι Ῥωμαίων γεγόνασιν εἰρήνης ἀσφαλοῦς τυχόντες. τετραετίαν δὲ ποιήσαντες ταύτῃ τῇ εἰρήνῃ, ἐν τῷ ιζ' ἔτει Ἰουστινιανοῦ, Κῦρος τε καὶ Σέργιος, οἱ Βάκχου, τοῦ Σολόμου ἀδελφοῦ, παῖδες, ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἀπεστάλησαν ἄρχειν ἐν Λιβύῃ, Πενταπόλεως μὲν Κῦρος, Τριπόλεως δὲ Σέργιος. οἱ δὲ Μαυρούσιοι τοὺς αὐτῶν πρεσβυτέρους εἰς Λεπτιμάγναν τὴν πόλιν ἔπεμψαν πρὸς Σέργιον, ὅπως δῶρά τε αὐτῷ προσαγάγωσι καὶ τὴν εἰρήνην κρατύνωσιν. Σέργιος δὲ Πουδεντίῳ πεισθεὶς, ἀνδρὶ Τριπολίτῃ, ὀγδοήκοντα μὲν τῶν βαρβάρων τοὺς δοκιμωτέρους ἐν τῇ πόλει ἐδέξατο πάντα ἐπιτελεῖν τὰ αἰτούμενα ὑπισχνούμενος, καὶ ὄρκους τὴν εἰρήνην ἐκράτυεν· τοὺς δὲ λοιποὺς ἔξω ἐν προαστείῳ ἤλασεν. τούτους δὲ ἐπ' ἄριστον καλέσας ἅπαντας ἔκτεινεν. εἰς δὲ τούτων λάθρα ἐκπηδήσας τοῖς ὁμοφύλοις τὰ γενόμενα ἐμήνυσεν. οἱ δὲ ταῦτα ἀκούσαντες δρόμῳ ἐπὶ τὸ οἰκεῖον στρατόπεδον ἦσαν καὶ σὺν πᾶσι τοῖς ἄλλοις ἐπὶ Ῥωμαίους ἐγένοντο. ὁ δὲ Σέργιος σὺν τῷ Πουδεντίῳ τούτοις ἀπήνησεν, καὶ μάχης κροτηθείσης, Πουδέντιος μὲν πολλοὺς ἀποβαλὼν θνήσκει, Σέργιος δὲ εἰς ἄφατον φόβον ἐμπεπτωκὼς ἐπὶ Καρχηδόνα ἔπλευσε πρὸς Σολόμωνα, τὸν αὐτοῦ θεῖον. πᾶσαν δὲ τὴν Τρίπολιν Μαυρούσιοι ἀπέλιπον. οἱ δὲ βάρβαροι ἅπαντα ληϊσάμενοι τὰ ἐκεῖ χωρία ἐξανδραποδίσαντές τε πλῆθος Ῥωμαίων ἐπὶ Πεντάπολιν ἦσαν. ὁ δὲ Κῦρος γνοὺς φυγὰς εἰς Καρχηδόνα κατέπλει. οἱ δὲ βάρβαροι, μηδενὸς ἀντιστάντος αὐτοῖς, Βερονίκην τὴν πόλιν ἐλόντες ἐπὶ Καρχηδόνα ἐστράτευσαν, καὶ εἰς τὸ Βυζάκιον ἀφικόμενοι πλεῖστα ἐξ ἐπιδρομῆς τῶν ἐκεῖ ἐληΐσαντο χωρία. Ἀντάλας δὲ ἔχθραν ἔχων πρὸς Σολόμωνα, διότι τὸν αὐτοῦ ἀδελφὸν ἔκτεινεν, τοῖς βαρβάρους ἐνοῦται καὶ κατὰ Καρχηδόνας καὶ Σολόμωνος τούτους ὠδήγησεν. Σολόμων δὲ ταῦτα ἀκούσας, παραλαβὼν τὸ στράτευμα κατ' αὐτῶν ὤρμησεν. ἐλθὼν δὲ εἰς Βέστην τὴν πόλιν ἐξ ἡμερῶν Καρχηδόνας ὁδὸν ἀπέχουσαν ἐν αὐτῇ ἐστρατοπεδεύσατο, ἦσάν τε σὺν αὐτῷ Κῦρος καὶ Σέργιος καὶ Σολόμων ὁ νέος, οἱ τοῦ Βάκχου παῖδες. ἰδὼν δὲ τὸ πλῆθος τῶν

βαρβάρων καὶ δειλιάσας ἔπεμψε πρὸς τοὺς ἄρχοντας αὐτῶν μεμφόμενος αὐτούς, ὅτι ἔνσπονδοι Ῥωμαίων ὄντες ὅπλα κατ' αὐτῶν ἐκίνησαν, ἀξιῶν δὲ τὴν εἰρήνην κρατύνεσθαι καὶ 209 ὄρκους βεβαιοῦσθαι. οἱ δὲ βάρβαροι χλευάσαντες τὰ εἰρημένα ἔφησαν· "ἐπειδὴ Σέργιος εἰς τὰ εὐαγγέλια ὁμόσας καλῶς ἐφύλαξε τοὺς ὄρκους ἀποκτείνας τοὺς ὀγδοήκοντα, πῶς νῦν ὑμῶν πιστεύσομεν τοὺς ὄρκους;" πολέμου δὲ κροτηθέντος, τρέπονται οἱ Ῥωμαῖοι. τοῦ δὲ ἵππου ὀκλάσαντος κτείνεται Σολόμων, καὶ οἱ τούτου δορυφόροι, Σέργιος δέ, ὁ τούτου ἀνεψιός, τὴν τῆς Λιβύης ἀρχὴν ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἐνεχειρίσθη. Ἰωάννης δὲ ὁ Σισιννιόλου καὶ οἱ λοιποὶ ἄρχοντες μῖσος πρὸς τὸν Σέργιον μέγα ἐκίνησαν, ὥστε μηδὲ ὅπλα κατὰ τῶν ἐχθρῶν αἴρειν βούλεσθαι. καὶ οἱ βάρβαροι ἀδεῶς πάντα ἐληΐζοντο. Ἀντάλας δὲ ἔγραψε τῷ βασιλεῖ Ἰουστινιανῷ, ὅτι "πάντες Μαυρούσιοι τὴν σὴν φιλίαν καὶ δουλείαν αἰροῦνται, ἀλλὰ τὴν Σολόμωνος καὶ τῶν τούτου ἀνεψιῶν βιαίαν ἐπαγωγὴν οὐχ ὑποφέροντες ἐτυράνησαν. τούτους παράστειλον, καὶ εἰρήνη Ῥωμαίοις καὶ Μαυρουσίοις συνίσταται." ὁ δὲ βασιλεὺς τοῦτο ποιῆσαι οὐ κατεδέξατο· ὁ δὲ Ἀντάλας καὶ ὁ τῶν Μαυρουσίων στρατὸς συνήχθησαν αὐθις ἐν Βυζακίῳ, καὶ σὺν αὐτοῖς Στότζας στρατιώτας ὀλίγους καὶ Οὐανδήλους ἔχων. οἱ δὲ Λίβυες παρεκάλουν Ἰωάννην τὸν Σισιννιόλου στρατεύμα ἀγεῖραι καὶ κατὰ τῶν πολεμίων χωρῆσαι σὺν Ἰμερίῳ, τῷ ἄρχοντι τῶν ἐν Βυζακίῳ καταλόγων. ὁ δὲ λαβὼν τὸν στρατὸν ἐπὶ τοὺς πολεμίους ἦει, Ἰμέριον προάγειν κελεύσας. συμβολῆς δὲ γενομένης ἠττῶνται Ῥωμαῖοι, καὶ συλλαμβάνονται οἱ βάρβαροι τὸν Ἰμέριον ζῶντα σὺν τῷ στρατῷ αὐτοῦ· καὶ τοῦτον εἰς φυλακὴν ἀποθέμενοι τοὺς στρατιώτας Στότζα παρέδωκαν ὁμολογοῦντας κατὰ Ῥωμαίων στρατεύεσθαι. παραλαμβάνουσι δὲ δόλω διὰ τοῦ Ἰμερίου Ἀδράμυτον τὴν πόλιν. καὶ οἱ μὲν τῶν Λιβύων εἰς Σικελίαν κατέφυγον, ἄλλοι δὲ εἰς ἄλλας νήσους καὶ εἰς Βυζάντιον. Μαυρούσιοι δὲ καὶ Στότζας ἐν ἀδείᾳ πολλῇ τὴν Λιβύην πᾶσαν ἐληΐζοντο. οἱ δὲ ἐν Βυζαντίῳ εἰσελθόντες Λίβυες ἐδέοντο τῷ βασιλεῖ, ὅπως στρατεύμα καὶ στρατηγὸν ἄριστον εἰς Λιβύην ἀποστείλῃ. ὁ δὲ βασιλεὺς 210 Ἀρεόβινδον σὺν στρατιώταις ὀλίγοις, ἄνδρα μὲν εὐγενῆ καὶ εὐβουλον, ἔργων δὲ πολεμίων οὐδαμῶς ἔμπειρον, καὶ σὺν αὐτῷ Ἀθανάσιον καὶ Ἀρμενίους ὀλίγους, ὧν Ἀρταβάνης τε καὶ Ἰωάννης ἦρχον, οἱ Ἀρσακίδαι. οὐ μὴν οὐδὲ Σέργιον μετεπέμπετο, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν σὺν Ἀρεοβίνδῳ Λιβύης στρατηγὸς εἶναι ἐκέλευσεν· Σέργιον μὲν τὸν πόλεμον διενεγκεῖν πρὸς τοὺς ἐν Νουμιδίᾳ βαρβάρους, Ἀρεόβινδον δὲ πρὸς τοὺς ἐν Βυζακίῳ Μαυρουσίους διαμάχεσθαι. Ἀρεόβινδος δὲ τὴν Λιβύην καταλαβὼν καὶ τὸ ἡμισυ τοῦ στρατοῦ παραλαβὼν Ἰωάννην τὸν Κωνσταντιόλου κατὰ Στότζα καὶ τῶν βαρβάρων ἀπέστειλεν. Ἰωάννης δὲ τὰ πλήθη τῶν πολεμίων θεασάμενος ἠναγκάσθη χεῖρα αὐτοῖς ἐπιβαλεῖν. ἦν δὲ ἐν ἔχθρᾳ μεγάλη μετὰ Στότζα, ὥστε ἐκάτερος ἠύχετο φονεὺς τοῦ ἑτέρου γενέσθαι καὶ οὕτως ἀποθανεῖν. τῆς δὲ μάχης γενομένης, ἀμφοτέρω τῶν στρατοπέδων ἐξεληθόντες ἐπ' ἀλλήλους ἦλθον. ὁ μὲν οὖν Ἰωάννης τείνας τὸ τόξον κατὰ τὸν δεξιὸν βουβῶνα τῷ Στότζα ἐπέτυχεν, ὃς μετ' ὀλίγας ἡμέρας τέθνηκεν. οἱ δὲ βάρβαροι θυμῷ πολλῷ ἐπὶ τοὺς πολεμίους χωρήσαντες, πλήθος ἄπειρον ὄντες, τὸν τε Ἰωάννην καὶ Ῥωμαίους ἅπαντας ἀπέκτειναν. τοῦτον δὲ φασιν εἰρηκέναι· "ἠδὺν τινα θάνατον θνήσκω, τῆς εὐχῆς μου εἰς Στότζαν πληρωθείσης;" καὶ ὁ Στότζας μαθὼν τὸν τοῦ Ἰωάννου θάνατον ἐν χαρᾷ ἐτελεύτησεν. θνήσκει δὲ καὶ Ἰωάννης ὁ Ἀρμένιος. ὁ δὲ βασιλεὺς ταῦτα ἀκούσας περίλυπος γέγονε καὶ τὸν Σέργιον τῆς ἀρχῆς παραλύσας μετεπέμψατο, Ἀρεοβίνδῳ δὲ μόνῳ τὴν τῆς Λιβύης ἀρχὴν ἐνεχειρίσειν. μετὰ δὲ δύο μῆνας Γονθάριός τις, τῶν ἐν Νουμιδίᾳ καταλόγων ἡγούμενος, δόλον μελετήσας κατὰ Ἀρεοβίνδου λάθρα τοῖς Μαυρουσίοις ἐδήλου, ὅπως κατὰ Καρχηδόνας χωρήσωσιν. αὐτίκα γοῦν ἔκ τε Νουμιδίας καὶ Βυζακίου πολεμίων στρατὸς εἰς ταῦτ' ἀγηγεμένος ἐπὶ Καρχηδόνα

σπουδῆ ἤεσαν. ἠγεῖτο δὲ Νουμιδῶν μὲν Κουτζίνας καὶ Ἰαύδας, Βυζακίων δὲ Ἀντάλας. συνῆν δὲ αὐτοῖς καὶ Ἰωάννης ὁ τύραννος 211 σὺν τοῖς στρατιώταις ἀντὶ Στότζα. ταῦτα γνοὺς Ἀρεόβινδος Γονθάρῳ ὡς φίλῳ θαρρῶν τὸ στράτευμα παραδοὺς σὺν Ἀρταβάνῃ καὶ τοῖς Ἀρμενίοις κατὰ τῶν πολεμίων ἔστειλεν. ὁ δὲ Γόνθαρις τὸν ἑαυτοῦ μάγειρον ἐκ Μαυρουσίων ὄντα πρὸς τοὺς βαρβάρους ἀπέστειλε πρὸς Ἀντάλαν εἰπεῖν, ὡς αὐτῷ Γόνθαρις βούλεται τῆς Λιβύης ἀρχῆς κοινωνὸν λαβεῖν. ὁ δὲ Ἀντάλας τὸν μὲν λόγον ἀσμένως ἤκουσεν, ἀπεκρίθη δέ, ὡς οὐκ ἀσφαλῶς διὰ μαγείρου τὰ τοιαῦτα διοικεῖσθαι. ταῦτα Γόνθαρις ἀκούσας Οὐλίθεον, τὸν αὐτοῦ δορυφόρον, ὡς πιστὸν πρὸς Ἀντάλαν ἔπεμψεν, παρακαλῶν αὐτὸν πλησιάσαι τῇ Καρχηδόνι, ὅπως αὐτὸς τὸν Ἀρεόβινδον ἀνέλη. Οὐλίθεος δὲ κρυφῆ τῷ Ἀντάλα συνέντευχεν, καὶ συνεφώνησαν, ἵνα ὁ μὲν Ἀντάλας τοῦ Βυζακίου ἄρχῃ καὶ τὸ ἡμισὺ τῶν Ἀρεοβίνδου χρημάτων λάβῃ καὶ χιλίους πεντακοσίους στρατιώτας Ῥωμαίους σὺν αὐτῷ, Γόνθαρις δὲ τὸ βασιλέως ἀξίωμα λάβῃ καὶ Καρχηδόνας τὸ κράτος. ταῦτα διαπραξάμενος Οὐλίθεος ἐπανῆκε πρὸς Γονθάρῃδα. οἱ δὲ βάρβαροι κατὰ Καρχηδόνας σπουδῆ πολλῇ ἤεσαν. καταλαβόντες δὲ τὸ Δέκιμον καὶ στρατοπεδευσάμενοι ἐν αὐτῷ τῇ ὑστεραίᾳ ἐπὶ Καρχηδόνα ἐχώρουν. ὑπαντήσαντες δὲ τοῦ Ῥωμαίων στρατεύματος ἀπροσδοκῆτως αὐτοῖς συνέβαλον καὶ πολλοὺς τῶν Μαυρουσίων ἔκτειναν, οὓς δὴ ὁ Γόνθαρις κακίζων ἐπέσκωπτεν ὡς θρασυνομένους, καὶ τὰ τῶν Ῥωμαίων πράγματα εἰς κίνδυνον φέρειν. ὁ δὲ Ἀρεόβινδος πέμψας πρὸς Κουτζίναν παρεκάλει προδότην αὐτὸν γενέσθαι Μαυρουσίων· ὁ δὲ ὠμολόγησε τοῦτο ποιεῖν. ἄπιστον γὰρ τὸ τῶν Μαυρουσίων γένος πρὸς τε ἀλλήλους καὶ πρὸς ἅπαντας. ταῦτα Ἀρεόβινδος τῷ Γονθάρῃδι ἐθάρρησεν. ὁ δὲ παρήνει τῷ Ἀρεοβίνδῳ τῷ Κουτζίνα μὴ πιστεύειν, Οὐλίθεον δὲ ἀποστείλας τῷ Ἀντάλα ταῦτα 212 ἐμήνυσεν. Γόνθαρις δὲ κτεῖναι τὸν Ἀρεόβινδον λάθρα διανοεῖτο καὶ πείθει τοῦτον ἐξελεθῆναι τῆς Καρχηδόνας καὶ ἐν τῷ πολέμῳ εὐρεθῆναι. ὁ δὲ Ἀρεόβινδος ἄπειρος τοῦ πολέμου ὢν, τὰ ὄπλα περιβαλέσθαι μὴ δυνάμενος ἀνεβάλετο· καὶ οὕτως ὁ χρόνος προῆλθε τῆς ἡμέρας. διὸ δὴ τὴν παράταξιν εἰς τὴν αὖριον ἀποθέμενος ἡσύχασεν. Γόνθαρις δὲ αὐτὸν ἐξεπίτηδες τὴν μέλλησιν ποιεῖσθαι ὑποπτέυσας, ἅτε τῶν πραττομένων αἰσθόμενος, ἐκ τοῦ ἐμφανοῦς κατ' αὐτοῦ ἐτυράννησεν. Ἀρεόβινδος δὲ κατὰ τάχος τὴν Καρχηδόνα καταλιπὼν καὶ φυγῇ χρησάμενος, εἰς ναῦν τε εἰσελθὼν ἐπὶ τὸ Βυζάντιον πορεύεσθαι ἤμελλεν, εἰ μὴ χειμῶν μεταξὺ ἐπιγενόμενος διεκώλυσεν. ἀποστείλας δὲ Ἀθανάσιον ἐν Καρχηδόνι μετεπέμψατό τινας, ἐν οἷς καὶ Ἀρταβάνην, ὅστις πολλὰ παρήνει τῷ Ἀρεοβίνδῳ, μήτε ἀναπεπτωκέναι μήτε δειλιάειν καὶ δεδιέναι τὸν Γονθάρῃδα, ἀλλ' ἐπ' αὐτὸν ὁμοῦ σὺν πᾶσι τοῖς αὐτῷ ἐπομένοις ἰέναι, πρὶν τι περαιτέρω γενέσθαι κακόν. ὁ δὲ Γόνθαρις τὸν Ἀρεόβινδον εἰς τοὺς στρατιώτας διέβαλλεν ὡς ἄνανδρόν τε καὶ δειλὸν καὶ τὰς ῥόγας τούτοις μὴ βούλεσθαι διδόναι. ὁ δὲ Ἀρεόβινδος σὺν Ἀρταβάνῃ καὶ τοῖς ἐπομένοις κατὰ Γονθάρῃδος ἦλθεν. καὶ γίνεται μάχη ἐν τε ταῖς ἐπάλξεσι καὶ ταῖς πύλαις. τῶν δὲ στρατιωτῶν οἱ πλεῖστοι οὐκ ἔγνωσαν τὰ ὑπὸ Γονθάρῃδος μελετηθέντα, καὶ συναγόμενοι κατ' αὐτοῦ ὠπλίζοντο. ὁ δὲ Ἀρεόβινδος ἰδὼν ἀνθρώπους κτεινομένους, ἀήθης ὢν τοῦ τοιούτου θεάματος, τὴν δειλίαν οὐκ ἐνεγκὼν ἔφυγε καὶ εἰς τὸ τῆς παραθαλασσίας μοναστήριον, ὅπερ Σολόμων ἐδείματο καὶ περιετείχισεν ὡς φρούριον ἀσφαλές, εἰς αὐτὸ κατέφυγε σὺν τῇ γυναικὶ καὶ τῇ ἀδελφῇ. τότε καὶ Ἀρταβάνης φυγῇ ἐχρήσατο. Γόνθαρις δὲ κατὰ κράτος νικήσας τὸ παλάτιον ἔλαβεν. μεταπεμψάμενος δὲ τὸν τῆς πόλεως ἀρχιερέα καὶ Ἀθανάσιον τὰ πιστὰ τῷ Ἀρεοβίνδῳ ἐκέλευσε διδόναι καὶ εἰς τὸ παλάτιον αὐτὸν ἀγαγεῖν, ἀπειλήσας πολιορκήσιν αὐτὸν ἀπειθήσαντα καὶ μηκέτι αὐτῷ ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τὰ πιστὰ δώσειν. ὁ δὲ παρὰ τοῦ ἐπισκόπου Ῥεπαράτου τὰ πιστὰ λαβὼν τῷ Γονθάρῃδι εἰς ὄψιν ἦλθε καὶ πρηνῆς πεσὼν ἔκειτο τὴν ἱκετηρίαν 213 αὐτῷ τὰ εὐαγγέλια προτεινόμενος,

ἐφ' ἃ τὰ πιστὰ ὁ ἱερεὺς αὐτῷ δέδωκεν. ὁ δὲ Γόνθαρις τοῦτον ἀνέστησεν ὁμωμοκῶς αὐτῷ ἐπὶ πάντων μηδὲν αὐτῷ κακὸν ποιεῖν, ἀλλὰ τῇ ὑστεραία σὺν τῇ γυναικὶ καὶ τοῖς χρήμασιν αὐτοῦ εἰς Βυζάντιον στέλλεσθαι. τὸν δὲ ἱερέα ἀποπεμψάμενος Ἀρεόβινδον καὶ Ἀθανάσιον συνδειπνεῖν ἐν τῷ παλατίῳ ἔλαβεν. ἐτίμησε δὲ τὸν Ἀρεόβινδον καὶ πρῶτον αὐτοῦ ἐπὶ τῆς στιβάδος κατέκλινεν, δειπήσαντα δὲ αὐτὸν ἐν κοιτῶνι καθεῦδεν ἐκέλευσεν. ἀποστείλας δὲ Οὐλίθειον σὺν ἑτέροις τισὶ κωκῦντά τε καὶ ὄλολυγοῖς χρώμενον τοῦτον ἔκτεινεν. Ἀθανασίου δὲ ἐφείσατο διὰ τὸ γῆρας. τῇ δὲ ἐπαύριον τὴν τούτου κεφαλὴν τῷ Ἀντάλα ἔπεμψεν, τὰ δὲ χρήματα κατασχὼν οὐδὲν τούτῳ κατὰ τὰς συνθήκας δέδωκεν. Ἀντάλας δὲ μαθὼν τὰ εἰς Ἀρεόβινδον πεπραγμένα καὶ τὰς τοῦ Γονθάριδος ἐπιτορκίας λογισάμενος Ἰουστινιανῷ τῷ βασιλεῖ προσχωρεῖν ἤθελεν. Ἀρταβάνης δὲ τὰ πιστὰ λαβὼν παρὰ τοῦ Γονθάριδος εἰς τὸ παλάτιον σὺν τοῖς Ἀρμενίοις ἀνέβη καὶ τοῦ τυράννου ὑπηρέτης εἶναι ὠμολόγησεν, λάθρα δὲ τοῦτον ἀνελεῖν ἐβουλεύετο. Γρηγορίῳ δὲ τῷ ἀνεψιῷ καὶ Ἀρτασηρίῳ τῷ δορυφόρῳ θαρρήσας τὸ βούλευμα ἔφη αὐτῷ Γρηγόριος· "νῦν σοί, Ἀρταβάνη, πάρεστι μόνῳ τὸ Βελισαρίου ἀναδησασθαι κάλλος, ὁ μὲν γὰρ στρατιάν τε καὶ χρήματα μεγάλα παρὰ βασιλέως λαβὼν καὶ ἄρχοντας συνεπομένους καὶ στόλον, οἷον οὐδέποτε τις ἠκηκόει, πόνῳ πολλῷ τοῖς Ῥωμαίοις τὴν Λιβύην ὑπόφορον κατεστήσατο· νῦν δὲ ὡς ἐξ ἀρχῆς πάλιν γέγονεν εἰς τὸ ἀρχαῖον Λιβύη ἀποστατήσασα, ἐν σοὶ μόνῳ κεῖται ταύτην πάλιν τῷ βασιλεῖ προσενεγκεῖν καὶ τὰ πράγματα διασώσασθαι. λογίζου δὲ τὸ σὸν γένος, ὅτι Ἀρσακίδης ἀνέκαθεν εἶ, καὶ ὅτι εὐγενὴς ὢν ἀνδραγαθίζεσθαι αἰεὶ πρέπει καὶ πολλὰ ἔργα ὑπὲρ ἀρετῆς ἐπιδεικνύειν. νέου γὰρ σοῦ ὄντος, ἐνθυμήθητι ὡς Ἀκάκιον, τὸν Ἀρμενίων ἄρχοντα, καὶ Τζίταν, τὸν Ῥωμαίων στρατηγόν, ἐν πολέμοις ἔκτεινας Χοσρόη τε, τῷ βασιλεῖ τῶν Περσῶν, 214 συνεστράτευες. τοιοῦτος δὲ ὢν μὴ περιίδης τὴν Ῥωμαίων ἀρχὴν ὑπὸ κυνὸς μεθύοντος κατεχομένην. ἐγὼ δὲ σοὶ καὶ Ἀρτασηρίῳ ὅσα εἰς δύναμιν ἐπιτάττοντι ὑπουργήσομεν." Γόνθαρις δὲ τὸν Ἀρταβάνην ἠγεῖσθαι τοῦ στρατοῦ ἐπὶ τε Ἀντάλαν καὶ Μαυρουσίους τοὺς ἐν Βυζακίῳ ἐκέλευσε χωρεῖν. συνῆν δὲ αὐτῷ καὶ Ἰωάννης, ὁ τῶν στασιαστῶν ἄρχων, καὶ Οὐλίθεος ὁ δορυφόρος· εἶποντο δὲ αὐτῷ καὶ Μαυρούσιοι, ὧν Κουτζίνας ἦρχεν. συμβαλὼν δὲ τῷ Ἀντάλα καὶ τοῖς βαρβάροις τούτους ἐτρέψατο. ἐθελοκακῆσας δὲ Ἀρταβάνης, ἐκ τοῦ αἰφνιδίου στρέψας τὸ βάνδον εἰς τὸ στρατόπεδον ἤλαυνεν. Οὐλίθεος δὲ κτεῖναι τοῦτον εἰς τὸ στρατόπεδον διανοεῖτο. Ἀρταβάνης δὲ ἔφασκε δεῖσαι, μὴ ἐξ Ἀδραμύτου τῆς πόλεως ἐξελθόντες οἱ βάρβαροι βοηθήσωσι τοῖς ἐναντίοις καὶ ἀνήκεστα ἔργα εἰς ἡμᾶς πράξωσιν· ἀλλὰ Γονθάριδα σὺν παντὶ τῷ στρατῷ ἐληλυθῆναι, καὶ οὕτως πάντας ἐλεῖν. καὶ ἀναστρέψας εἰς Καρχηδόνα τῷ τυράννῳ ταῦτα ἀπήγγειλεν. ὁ δὲ τύραννος τῷ Πασιφίλῳ βουλευσάμενος ἅπαντα μὲν διανοήθη τὸν στρατὸν ἐξοπλίσαι καὶ σὺν αὐτῷ στρατεῦσασθαι, φύλακας δὲ μόνους τῇ πόλει καταλιπεῖν. καθ' ἑκάστην δὲ ἡμέραν πολλοὺς ἀνήρει ὁ Γόνθαρις ἐξ ὑποψίας. ἐξελθὼν δὲ τῆς Καρχηδόνας ἐν προαστείῳ, οὗ δὴ στιβάδες ἦσαν ἐκ παλαιοῦ τρεῖς, ἐν αἷς κατεκλίθη σὺν Ἀρταβάνη καὶ Ἀθανασίῳ καὶ Πέτρῳ, τῷ δορυφόρῳ Σολόμωνος. Ἀρταβάνης τοῖνυν τὸν καιρὸν ἐπιτήδειον εἰς τὸν τοῦ τυράννου φόνον οἰόμενος Γρηγορίῳ τε καὶ Ἀρτασηρίῳ καὶ δορυφόροις πιστοῖς τρισὶ τὸ πρᾶγμα ἐθάρρησεν· καὶ τοὺς μὲν δορυφόρους σὺν τοῖς ξίφεσιν ἔνδον ἐκέλευσε γενέσθαι· ἀρχόντων γὰρ ἐστιωμένων ὅπισθεν ἐστάναι δορυφόρους νόμος ἦν. ἐγχειρεῖν δὲ ἄφνω τὸ πρᾶγμα ἐκέλευσεν, ἠνίκα αὐτὸς τὸν καιρὸν αὐτοῖς διὰ νεύματος ποιήσῃ, τὸν Ἀρτασηρίν κελεύσας πρῶτον τοῦ ἔργου ἔχεσθαι τῷ δὲ Γρηγορίῳ ἐπέταττε τῶν Ἀρμενίων πολλοὺς τοὺς εὐτολμοτάτους ἀπολεξάμενον εἰς τὸ παλάτιον παρεῖναι τὰ ξίφη μόνον ἐπιφερομένους, καὶ αὐτοῖς τὸ μὲν βούλευμα μηδενὶ ἐξειπεῖν. προϊόντος δὲ τοῦ πότου, καὶ τοῦ Γονθάριδος

καταβεβρεγμένου τῷ οἴνω, 215 Ἄρτασήρας σπασάμενος τὸ ξίφος κατὰ τοῦ τυράννου ἔχρωει. εἷς δὲ τῶν οἰκετῶν ἰδὼν τὸ ξίφος γυμνὸν ἀνέκραγεν, "τί τοῦτο, ὦ βέλτιστε;" λέγων. ὁ δὲ Γόνθαρης στρέψας τὸ πρόσωπον εἰς αὐτὸν ἔβλεπεν. Ἄρτασήρας δὲ αὐτὸν τῷ ξίφει ἔπαισε καὶ τὴν δεξιὰν χεῖρα αὐτοῦ ἀφείλεν. ἀναπηδήσαντα δὲ τοῦτον Ἄρταβάνης μάχαιραν σπασάμενος ἐν τῇ τοῦ τυράννου πλευρᾷ ταύτην ἔπηξεν ἄχρι τῆς λαβῆς, καὶ τοῦτον ἄφνω ἀνείλεν. τότε Ἄρταβάνης τὸν Ἀθανάσιον ἐπιμελεῖσθαι τῶν ἐν τῷ παλατίῳ χρημάτων, καθὼς ἐπὶ Ἀρεοβίνδου, ἐκέλευσεν. ἐπεὶ δὲ οἱ φύλακες τὴν τοῦ Γονθάριδος τελευτὴν ἔμαθον, Ἰουστινιανὸν ἀνεβῶν καλλίνικον βασιλέα. ἐντεῦθεν οἱ τῷ βασιλεῖ εὐνοηκότες εἰσπηδήσαντες εἰς τὰς τῶν στασιαστῶν οἰκίας τούτους ἔκτειναν. Ἰωάννης δὲ σὺν τοῖς Οὐανδήλοις εἰς τὸ ἱερὸν καταφεύγει, οὓς Ἄρταβάνης τὰ πιστὰ δούς καὶ ἐξαγαγὼν εἰς Βυζάντιον ἀπέστειλεν. γέγονε δὲ ὁ τοῦ τυράννου φόνος μετὰ λς' ἡμέρας τῆς τούτου τυραννίδος, ἐννεακαιδεκάτου ἔτους Ἰουστινιανοῦ ὑπάρχοντος. Ἄρταβάνης δὲ ἐκ τούτου κλέος μέγα περιεβάλετο εἰς πάντας ἀνθρώπους. Περιέκτα δέ, ἡ Ἀρεοβίνδου γυνή, μεγάλη δῶρα τῷ Ἄρταβάνη ἐδωρήσατο. ὁ δὲ βασιλεὺς τοῦτον στρατηγὸν Λιβύης ἐποίησεν ἀπάσης. ὁ δὲ Ἄρταβάνης μετ' οὐ πολὺν παραιτησάμενος πρὸς βασιλέα εἰς Βυζάντιον ἦλθεν, καὶ ὁ βασιλεὺς Ἰωάννην, τὸν Πάππου ἀδελφόν, στρατηγὸν Λιβύης κατέστησεν. ὁ δὲ Ἰωάννης τὴν Λιβύην καταλαβὼν κατὰ Ἀντάλα καὶ Μαυρουσίων τῶν ἐν Βυζακίῳ ἐπεστράτευσε καὶ τούτους πολεμήσας νίκην ἤρατο καὶ πολεμίους πολλοὺς ἔκτεινε καὶ τὰ σημεῖα, ἅπερ Σολόμωνος οἱ βάρβαροι ἔλαβον, ἀφελόμενος ἐξ αὐτῶν τῷ βασιλεῖ εἰς Βυζάντιον ἔπεμψεν. τοὺς δὲ λοιποὺς τῶν βαρβάρων ἐδίωξε τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς. χρόνῳ δὲ ὑστέρω οἱ Λευάθαι στρατῷ μεγάλῳ ἐκ τῶν ἐπὶ Τριπόλεως χωρίων εἰς Βυζάκιον ἀφικόμενοι τῷ Ἀντάλα ἠνώθησαν· οἷς Ἰωάννης ἀπαντήσας ἠττήθη καὶ πολλοὺς ἀποβαλὼν εἰς Καρχηδόνα ἐπανῆκεν. οἱ δὲ βάρβαροι μέχρι Καρχηδόνας κατελθόντες τὰ ἐκείνης χωρία ἐλήϊσαντο. ὕστερον δὲ Ἰωάννης τῶν στρατιωτῶν τὴν προθυμίαν διεγείρας καὶ Μαυρουσίους ἄλλους τε καὶ τοὺς ὄντας σὺν τῷ Κουτζίνα 216 εἰς συμμαχίαν λαβὼν καὶ τούτους πολεμήσας ἔτρεψεν. καὶ δίωξιν μεγάλῃν ποιησάμενος πολὺ πλῆθος ἀνείλεν, οἱ δὲ λοιποὶ εἰς τὰς ἐσχατίας τῆς Λιβύης ἔφυγον, καὶ οὕτω τὰ πράγματα ἐν Λιβύῃ εἰρήνης βαθείας ἔτυχον. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη ια'. ςκζ'. φκζ'. η'. ι'. γ'. ιε'. α'. ιε'. η'. Τούτῳ τῷ ἔτει ὁ τῶν Ἰβήρων βασιλεὺς Ζαμαναρζὸς ἀνήλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει πρὸς τὸν εὐσεβέστατον βασιλέα Ἰουστινιανὸν μετὰ τῆς γυναικὸς καὶ τῶν συγκλητικῶν αὐτοῦ, παρακαλῶν αὐτὸν τοῦ εἶναι αὐτὸν σύμμαχον Ῥωμαίων καὶ φίλον γνήσιον. ὁ δὲ βασιλεὺς τὴν τοιαύτην προαίρεσιν ἀποδεξάμενος πολλὰ αὐτὸν ἐφιλοτιμήσατο καὶ τοὺς αὐτοῦ συγκλητικούς· ὁμοίως καὶ ἡ αὐγούστα τῇ αὐτοῦ γυναικὶ κόσμια παντοῖα διὰ μαργαριτῶν ἔχαρίσατο. καὶ ἀπέλυσεν αὐτοὺς ἐν εἰρήνῃ εἰς τὴν ἰδίαν βασιλείαν. Ῥώμης ἐπίσκοπος Ἀγαπητὸς ἔτη β'. ςκη'. φκη'. θ'. ια'. α'. ις'. β'. ις'. θ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας Πομπηϊούπολις τῆς Μυσίας. ἐσχίσθη γὰρ ἡ γῆ ὑπὸ τοῦ σεισμοῦ, καὶ ἐχαώθη τὸ ἥμισυ τῆς πόλεως μετὰ τῶν οἰκητόρων. καὶ ἦσαν ὑπὸ τὴν γῆν, καὶ αἱ φωναὶ αὐτῶν ἠκούοντο βοῶντων ἐλεηθῆναι. καὶ πολλὰ ἐδωρήσατο ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸ ἐκχοηθῆναι καὶ βοηθηθῆναι αὐτούς, καὶ τοὺς ζήσαντας ἐφιλοτιμήσατο. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει παρέδωκεν Ἰουστινιανὸς τοῦ ψάλλεσθαι ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τό· "ὁ μονογενὴς υἱὸς καὶ λόγος τοῦ θεοῦ." ἐποίησε δὲ καὶ τὸ ὠρολόγιον τοῦ Μιλίου. Κόσμου ἔτη ςκθ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη φκθ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς ἔτη λη'. ι'. Περσῶν βασιλεὺς Χοσρόης ἔτη μη'. ιβ'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Ἀγαπητὸς ἔτη β'. β'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Ἄνθιμος ἔτος α'. α'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη ια'. γ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Τιμόθεος ἔτη ις'. ις'.

Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Ἐφραΐμιος ἔτη ιη'. ι'. 217 Τούτῳ τῷ ἔτει Ἐπιφανίου, ἐπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, τελευτήσαντος μηνὶ Ἰουνίῳ ε', ἰνδικτιῶνος ιε', ἐπισκοπήσαντος ἔτη ις' καὶ μηνῶν γ', Ἄνθιμος, αἰρετικός, ἐπίσκοπος Τραπεζούντων, μετετέθη ἐν Κωνσταντινουπόλει. Ἀγαπητὸς δέ, ὁ ἐπίσκοπος Ῥώμης, ἐν τούτῳ τῷ ἔτει ἀνελθὼν ἐν Κωνσταντινουπόλει σύνοδον ἐκρότησε κατὰ τοῦ δυσσεβοῦς Σευήρου καὶ Ἰουλιανοῦ τοῦ Ἀλικαρνασέως καὶ τῶν λοιπῶν Θεοπασχιτῶν ἐν οἷς καὶ Ἄνθιμος, ὁ ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ὁμόφρων αὐτῶν καθαιρεθεὶς ἐξεβλήθη τῆς βασιλίδος ἐπισκοπήσας μηνῶν ι' καὶ ἐχειροτονήθη ἀντ' αὐτοῦ Μηνᾶς, πρεσβύτερος καὶ ξενοδόχος τῶν Σαμψῶν, ὑπὸ Ἀγαπητοῦ, τοῦ πάπα Ῥώμης. Ἀγαπητὸς δέ, ὁ ἐπίσκοπος Ῥώμης, ἐν Βυζαντίῳ ὠνέκοιμήθη, καὶ ἐχειροτονήθη ἀντ' αὐτοῦ Σιλβέριος ζήσας ἔτος ἐν. Ῥώμης ἐπίσκοπος Σίλβεστρος ἔτος α'. Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος Μηνᾶς ἔτη ις'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Γαϊνᾶς ἔτος α'. ια'. ιγ'. α'. α'. δ'. α'. ια'. Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Δεκεμβρίῳ κζ', ἰνδικτιῶνος α', γέγονε τὰ πρότερα ἐγκαίνια τῆς μεγάλης ἐκκλησίας· καὶ ἐξῆλθεν ἡ λιτὴ ἀπὸ τῆς ἁγίας Ἀναστασίας, καθημένου Μηνᾶ τοῦ πατριάρχου ἐν τῷ βασιλικῷ ὀχήματι, καὶ τοῦ βασιλέως συλλιτανεύοντος τῷ λαῷ. γίνονται οὖν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς καύσεως τῆς ἁγιωτάτης μεγάλης ἐκκλησίας μέχρι τῶν ἐγκαινίων ἔτη ε' μηνῶν ια' ἡμέραι ι'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Βιγίλιος ἔτη ιη'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Θεοδόσιος ἔτη β'. ιβ'. ιδ'. α'. β'. ε'. α'. ιβ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐκίνησαν οἱ Βούλγαροι, δύο ῥήγες μετὰ πλήθους Βουλγάρων καὶ δροῦγγου, εἰς τὴν Σκυθίαν καὶ Μυσίαν, στρατηλάτου ὄντος τῆς Μυσίας Ἰουστίνου καὶ τῆς Σκυθίας Βαουδαρίου. οἱ τινες ἐξελθόντες κατὰ τῶν Βουλγάρων συνέβαλον πόλεμον, 218 καὶ ἐσφάγη Ἰουστίνος ὁ στρατηλάτης ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ ἐγένετο ἀντ' αὐτοῦ Κωνσταντῖνος ὁ Φλωρεντίου· καὶ ἦλθον οἱ Βούλγαροι ἕως τῶν μερῶν τῆς Θράκης, καὶ ἐξῆλθε κατ' αὐτῶν ὁ στρατηλάτης Κωνσταντῖνος καὶ Γώδιλας καὶ [ἀκούσας] ὁ στρατηλάτης τοῦ Ἰλλυρικοῦ, Ἀκούμ ὁ Οὐννος, ὃν ἐδέξατο ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τοῦ βαπτίσματος· καὶ μέσον βαλόντες τοὺς Βουλγάρους ἔκοψαν αὐτοὺς καὶ ἀπέκτειναν πλήθη πολλὰ, καὶ ἐξετίναξαν πᾶσαν τὴν πραιΐδαν καὶ ἐνίκησαν κατὰ κράτος φονεύσαντες καὶ τοὺς δύο ῥήγας αὐτῶν. καὶ ἐν τῷ ὑποστρέφειν αὐτοὺς μετὰ χαρᾶς ὑπήντησαν αὐτοῖς ἄλλοι Βούλγαροι, καὶ ὡς ἀπὸ κόπου ὄντες οἱ στρατηλάται δέδωκαν αὐτοῖς νῶτα, καὶ κατεδίωξαν αὐτοὺς οἱ Βούλγαροι καὶ ἐσώκισαν αὐτοὺς φεύγοντας, Κωνσταντῖνον καὶ τὸν Ἀκούμ καὶ Γώδιλαν. καὶ ὁ μὲν Γώδιλας μετὰ τοῦ παραμηρίου αὐτοῦ κόψας τὸν σῶκον ἐξείλησεν, ὁ δὲ Κωνσταντῖνος σὺν τῷ Ἀκούμ συνελήφθησαν ζῶντες. καὶ τὸν μὲν Κωνσταντῖνον δέδωκαν λαβόντες χίλια νομίσματα, καὶ ἦλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει, τὸν δὲ Ἀκούμ ἐκράτησαν εἰς τὴν ἰδίαν πατρίδα μετὰ καὶ ἄλλων αἰχμαλώτων. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει παρέλαβε Χοσρόης, ὁ βασιλεὺς Περσῶν, Ἀντιόχειαν τῆς Συρίας τὴν μεγάλην, καὶ εἰσῆλθεν ἐν Ἀπαμείᾳ καὶ ἐτέραις πόλεσιν. Κόσμου ἔτη ςλβ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη φλβ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς ἔτη λη'. ιγ'. Περσῶν βασιλεὺς Χοσρόης ἔτη μη'. ιε'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Βιγίλιος ἔτη ιη'. β'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Μηνᾶς ἔτη ις'. γ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη ια'. ς'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Θεοδόσιος ἔτη β'. β'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Ἐφραΐμιος ἔτη ιη'. ιγ'. Τούτῳ τῷ ἔτει προσερρῆ Ῥωμαίοις Μοῦνδος ἐκ τοῦ γένους τῶν Γηπαίδων καταγόμενος, υἱὸς Γιέσμου, ὅστις μετὰ τὴν τελευτὴν 219 τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἦλθε πρὸς Ῥῆγαν, τὸν θεῖον αὐτοῦ ἀπὸ μητρὸς, 219 ῥῆγα ὄντα τοῦ Σερμίου. καὶ γνοὺς τοῦτο ὁ ῥῆξ Ῥώμης, ὁ Θευδέριχος, πέμψας πρὸς αὐτόν, καὶ πεισθεὶς ἀπῆλθε πρὸς αὐτόν καὶ ἦν μετ' αὐτοῦ συμμαχῶν αὐτῷ. μετὰ δὲ τὴν τελευτὴν Θευδερίχου ἦλθεν ἐπὶ τὸν Δανούβιον ποταμὸν καὶ ἠτήσατο τὸν βασιλέα Ἰουστινιανὸν εἶναι ὑπὸ τὴν

βασιλείαν αὐτοῦ· καὶ ἦλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει. καὶ πολλὰ αὐτὸν φιλοτιμησάμενος ὁ βασιλεὺς καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἀπέλυσε αὐτούς, ποιήσας αὐτὸν στρατηλάτην τοῦ Ἰλλυρικοῦ. καὶ ἐν τῷ παραγενέσθαι αὐτὸν εἰς τὸ Ἰλλυρικόν, ἐξῆλθον οἱ Βούλγαροι πλῆθος πολὺ, καὶ ὀρμήσας κατ' αὐτῶν πάντα ἀνήλωσαν. καὶ ἀπέστειλεν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας τὸν ἠγούμενον αὐτῶν μετὰ καὶ ἄλλων, καὶ ἐπόμπευσαν ἐν τῷ ἵππικῷ. καὶ ἐγένετο εἰρήνη βαθεῖα ἐν τῇ Θράκῃ, μηκέτι τολμώντων τῶν Οὐννων περᾶσαι τὸν Δανουβίον. τοὺς δὲ αἰχμαλώτους τῶν Βουλγάρων ἔπεμψεν ὁ βασιλεὺς εἰς Ἀρμενίαν καὶ εἰς Λαζικήν, καὶ κατετάγησαν ἐν τοῖς νομηρίοις ἀριθμοῖς. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Παῦλος ἔτη β'. ιδ'. ις'. γ'. δ'. ζ'. α'. ιδ'. Τῷ ιδ' ἔτει Ἰουστινιανοῦ Χοσρόης, ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς, τετάρτην εἰσβολὴν εἰς τὴν τῶν Ῥωμαίων γῆν ἐποίησατο. ἐλθόντι δὲ εἰς τὴν Κωμαγνηνῶν χώραν κατὰ Παλαιστίνης καὶ Ἱεροσολύμων διενοεῖτο χωρεῖν, ὅπως τὰ ἐν Ἱεροσολύμοις κειμήλια ληΐσῃται. χώραν γὰρ ταύτην ἀγαθὴν καὶ πολυχρύσων οἰκητόρων ἤκουεν εἶναι. Ῥωμαῖοι δὲ τούτοις ὑπαντιάζειν τρόπῳ οὐδενὶ διενοοῦντο, τὰ δὲ ὀχυρώματα καταλαβόντες, ὡς ἕκαστος ἠδύνατο, ταῦτα διαφυλάττειν καὶ αὐτοὶ σώζεσθαι ἠβούλοντο. γνοὺς δὲ ταῦτα Ἰουστινιανὸς Βελισάριον αὐτίς ἐκ τῶν ἐσπερίων ἐληλυθότα ἐπ' αὐτούς ἔπεμψεν. ὁ δὲ ἵπποις τοῖς τοῦ δημοσίου ὀχούμενος τάχει πολλῷ εἰς τὴν Εὐφρατησίαν ἀφίκετο. Ἰουστός δέ, ὁ τοῦ βασιλέως ἀνεψιός, σὺν Βούζῃ, τῷ στρατηγῷ τῆς ἐώας, ἐν Ἱεραπόλει καταφυγῶν ἐτύγχανεν. ἀκούσαντες 220 δὲ Βελισάριον ἤκειν γράφουσι πρὸς αὐτούς ἀφίκεσθαι, καὶ τὴν Ἱεράπολιν διαφυλάττειν. ὁ δὲ Βελισάριος τούτους λίαν κατεμέμψατο, γράψας πρὸς αὐτούς, οὐ δίκαιον εἶναι μίαν πόλιν φυλάττειν καὶ τοὺς ἐχθροὺς ἀφιέναι ἐπὶ τὴν τῶν Ῥωμαίων χώραν μετὰ ἀδείας βαδίζειν καὶ τὰς τῆς βασιλείας πόλεις λυμαίνεσθαι. "εὖ γὰρ ἴστε, ὅτι τὸ σὺν τῇ ἀρετῇ ἀπολωλέναι τοῦ σεσῶσθαι ἀμαχητὶ ἄμεινον. οὐ γὰρ ἂν σωτηρία τοῦτο κληθεῖη, ἀλλὰ προδοσία δικαίως. ἀλλ' ἦκετε τάχιστα εἰς Εὐρώπῳ τὸ χωρίον, οὗ δὴ συλλέξας τὸ στράτευμα ὅλον, ὅσ' ἂν ὁ θεὸς θέλῃ ἐλπίδα ἔχω τοὺς πολεμίους ἐργάσασθαι." ταῦτα ἀκούσαντες οἱ ἄρχοντες ἐθάρσησαν, καὶ Ἰουστόν μὲν σὺν ὀλίγοις τισὶ φυλάττειν τὴν Ἱεράπολιν κατέλιπον, οἱ δὲ λοιποὶ εἰς Εὐρώπῳ ἦλθον. γνοὺς δὲ Χοσρόης Βελισάριον πάντα τὸν στρατὸν Ῥωμαίων στρατοπεδεύεσθαι ἐν Εὐρώπῳ ἐξέστη· καὶ πρόσω μὲν ἐλαύνειν οὐκέτι ἔγνω, Ἀβανδάνην δὲ τὸν γραμματέα, ἄνδρα συνετόν, πρὸς Βελισάριον ἔπεμψεν, τὸν τε στρατηγὸν κατασκευσόμενον καὶ τὸ στρατόπεδον, τῷ δὲ λόγῳ δῆθεν μεμψόμενον, ὅτι βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς τοὺς πρέσβεις ἐν Περσίδι οὐκ ἔπεμψε τὴν εἰρήνην πρυτανεύσοντας. ὁ δὲ Βελισάριος μαθὼν τοὺς πρέσβεις ἤκειν, αὐτὸς μὲν ἐξακισχιλίους ἀπολεξάμενος ἄνδρας εὐμήκεις τε καὶ τὰ σώματα καλοὺς ἄπωθεν τοῦ στρατοπέδου κυνηγῆσων ἐξῆει. Διογένην δὲ τὸν δορυφόρον καὶ Ἀδούλιον, ἄνδρα Ἀρμένιον, τὸν ποταμὸν διαβῆναι σὺν ἵππεῦσι χιλίοις ἐκέλευσε, ὡς ψηλαφήσοντας τὴν τοῦ ποταμοῦ διάβασιν. Βελισάριος δέ, ἐπεὶ τὸν πρεσβευτὴν ἐγγὺς ἐρχόμενον ἔγνω, τὸν παπυλεῶνα ἐπήξατο ἐν χωρίῳ ἐρήμῳ παραδηλῶν ὅτι οὐδεμιᾶ παρασκευῇ ἐνταῦθα ἦκει. τοὺς δὲ στρατιώτας διέταξεν, τῆς μὲν καλύβης ἐφ' ἐκάτερα εἶναι θρακὰς τε καὶ Ἰλλυριοὺς, Γότθους τε καὶ Ἑλούρους, μεθ' οὓς Οὐανδήλους τε καὶ Μαυρουσίους. τοῦ τε πεδίου ἐπὶ πλεῖστον διῆκον· οὐ γὰρ εἰς ἓνα τόπον ἴσταντο, ἀλλ' ἐβάδιζον 221 εἰλούμενοι, ὡς κυνηγετοῦντες, καὶ παρέργως, τὸ δοκεῖν, τὸν Χοσρόου πρεσβευτὴν ἔβλεπον· διεζωσμένοι τε ἐβάδιζον καὶ φαῖδροι τὰ πρόσωπα, πελέκυάς τε βαστάζοντες καὶ μεναύλους. ὁ δὲ Ἀβανδάνης εἰς ὄψιν Βελισαρίου ἐλθὼν λυπεῖσθαι τὸν Χοσρόην ἔφασκεν, ὅτι δὴ, καθὰ συνέθετο, οὐκ ἔπεμψεν Ἰουστινιανὸς πρέσβεις πρὸς αὐτὸν περὶ τῆς εἰρήνης καὶ ἠνάγκασε Χοσρόην κατὰ Ῥωμαίων στρατεῦεσθαι. Βελισάριος δὲ ἀντ' οὐδενὸς τούτου τοὺς λόγους ἐποιεῖτο τὸν Χοσρόην λέγων αἴτιον

εἶναι τοῦ πολέμου. εἰ γὰρ εἰρήνης ἐφίετο, οὐκ ἂν εἰς τὴν τῶν Ῥωμαίων γῆν ἀφικόμενος ταύτην ἐζήτει, ἀλλ' εἰς τὴν ἴδιαν χώραν μένων τοὺς πρέσβεις ἐξεδέχετο. καὶ ταῦτα εἰπὼν τὸν πρέσβιν ἀπεπέμψατο. ὁ δὲ πρὸς Χοσρόην ἀφικόμενος ἔφη στρατηγὸν ἑωρακέναι Βελισάριον συνετὸν τε καὶ ἀνδρεῖον ὑπεράγαν, στρατιώτας δὲ οἴους αὐτὸς ἄλλους οὐ πώποτε εἶδεν, "ὧν τὴν εὐκοσμίαν ἐθαύμασα ἐκ διαφόρων ἔθνῶν συνειλεγμένους" καὶ συνεβούλευσε Χοσρόη μὴ συμπλέκεσθαι εἰς μάχην μετ' αὐτῶν, ὅπως μὴ ἡττηθέντος αὐτοῦ τὸ πᾶν διαπέση τῆς τῶν Περσῶν βασιλείας ἐν γῆ Ῥωμαίων ὑπάρχοντι καὶ φυγῆς τόπον μὴ ἔχοντι. καὶ τὸ νικᾶν αὐτὸν οὐ μέγα, στρατηγὸν γὰρ τῶν Ῥωμαίων καὶ μόνον νικήσειεν. ὁ δὲ Χοσρόης τῇ τούτου παραινέσει ἀναστρέφειν εὐθύς ἐπὶ τὰ ἴδια διανοεῖτο. ἐφοβεῖτο γὰρ τὴν διάβασιν τοῦ ποταμοῦ ποιήσασθαι, ὡς τῶν Ῥωμαίων ταύτην κατεχόντων. καὶ πολλὰ διαλογισάμενος ἀπέστειλε πρὸς Βελισάριον παρακαλῶν αὐτὸν τοῦ τὸν ποταμὸν διαβάντας ἀναστεῖλαι καὶ τούτῳ τὴν πάροδον ἀκωλύτως παρέχειν. Βελισάριος δὲ εὐθύς πρὸς αὐτὸν πρέσβεις ἔπεμψε καὶ τοῦτον τῆς ἀναχωρήσεως ἐπήνεσε καὶ πρέσβεις ἐκ τοῦ βασιλέως συντόμως ἤκειν διεβεβαιώσατο, ὅπως τὴν εἰρήνην βραβεύσωσιν. ἡξίου δὲ Χοσρόης τὸν Βελισάριον διὰ τῆς τῶν Ῥωμαίων γῆς τὴν πάροδον ποιήσασθαι ἀκινδύνως. ὁ δὲ Βελισάριος Ἰωάννην τὸν Ἐδεσηνόν, ἄνδρα διαφανέστατον, ὄμηρον τῷ Χοσρόη ἀπέστειλε πρὸς τὸ ἀκινδύνως παρελθεῖν αὐτὸν τὴν τῶν Ῥωμαίων χώραν. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι τὸν Βελισάριον ἐν εὐφημίαις εἶχον, μᾶλλον [δὲ] ἐνευδοκιμήσαντα ἐν τούτῳ τῷ ἔργῳ, ἢ ὅτε Γελίμερά τε 222 δορυάλωτον καὶ Οὐιττίγιν τοὺς δύο βασιλεῖς εἰς Βυζάντιον ἤγαγεν. ἦν γὰρ ὡς ἀληθῶς λόγου τε καὶ ἐπαίνου ἄξιον, πεφοβημένων τῶν Ῥωμαίων καὶ ἐν τοῖς ὀχυρώμασι κρυπτομένων πάντων, Χοσρόου δὲ στρατῷ μεγάλῳ ἐν μέσῳ γεγονότος τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς, ἄνδρα ἓνα ἐν τῷ ὀξείῳ δρόμῳ ἐκ Βυζαντίου ἤκοντα ἀπεναντίας τοῦ τῶν Περσῶν βασιλέως στρατοπεδεύσασθαι, Χοσρόην δὲ ἐκ τοῦ ἀπροσδοκίτου τῇ τούτου σοφίᾳ ἐξαπατηθέντα ἄπρακτον εἰς τὴν οἰκείαν ἀναχωρῆσαι χώραν. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Τιμοθέου, ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας, τελευτήσαντος, Σευήρος ὁ δυσσεβῆς, Ἀντιοχείας μοιχὸς πρόεδρος, καὶ Ἰουλιανὸς ὁ Ἀλικαρνασεὺς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ φυγόντες, περὶ φθαρτοῦ καὶ ἀφθάρτου διενεχθέντες κατ' ἀλλήλων γεγόνασιν, ὡς ἀληθείας ὄντες ἀλλότριον. καὶ ὁ μὲν Θεοδόσιον, ὁ δὲ Γαῖνᾶν προεβάλλοντο εἰς ἐπίσκοπους Ἀλεξανδρείας· καὶ Γαῖνᾶς μὲν ἐκράτησε τῆς ἐπισκοπῆς ἐνιαυτόν, ὁ δὲ Θεοδόσιος δύο. τούτους δὲ Ἰουστινιανὸς πέμψας ἤγαγεν ἐν Βυζαντίῳ καὶ ἀλλήλων κεχωρισμένους δαιτᾶσθαι προσέταξεν, Παῦλον δὲ τινα δοκούμενον εἶναι ὀρθόδοξον ἐπίσκοπον Ἀλεξανδρείας προεβάλετο. οὗτος τὴν μνήμην Σευήρου τοῦ ἀνιέρου ποιήσας ἐξεβλήθη τῆς ἐπισκοπῆς ὀργῇ τοῦ βασιλέως καὶ ἐλθὼν διέτριβεν εἰς Ἱεροσόλυμα. ιε'. ιζ'. δ'. ε'. η'. β'. ιε'. Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Ὀκτωβρίῳ, ἰνδικτιῶνος ε', γέγονεν ἐν Βυζαντίῳ τὸ μέγα θανατικόν. καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἢ ὑπαπαντῇ τοῦ κυρίου ἔλαβεν ἀρχὴν ἐπιτελεῖσθαι ἐν τῷ Βυζαντίῳ τῇ β' τοῦ Φεβρουαρίου μηνός. καὶ τῷ Αὐγούστῳ μηνὶ ις' τῆς αὐτῆς ε' ἰνδικτιῶνος ἐγένετο σεισμὸς μέγας ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἔπεσον ἐκκλησίαι καὶ οἴκοι καὶ τὸ τεῖχος, μάλιστα τὸ κατὰ τὴν Χρυσὴν πόρταν. ἔπεσε δὲ καὶ ἡ λόγχη, ἦν ἐκράτει ὁ ἀνδριάς ὁ ἐστὼς εἰς τὸν φόρον τοῦ ἀγίου Κωνσταντίνου, καὶ ἡ δεξιὰ χεὶρ τοῦ ἀνδριάντος τοῦ Ξηρολόφου· καὶ ἀπέθανον πολλοί, καὶ ἐγένετο φόβος μέγας. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Ζώϊλος ἔτη ζ'. ις'. ιη'. ε'. ς'. θ'. α'. ις'. Τούτῳ τῷ ἔτει συνέβη πολεμῆσαι ἀλλήλους τὸν βασιλέα τῶν 223 Αὐξουμιτῶν Ἰνδῶν Ἰουδαίων ἐξ αἰτίας τοιαύτης. ὁ τῶν Αὐξουμιτῶν βασιλεὺς ἐνδότερός ἐστι τῆς Αἰγύπτου, [Ἰουδαίζων.] οἱ δὲ τῶν Ῥωμαίων πραγματευταὶ διὰ τοῦ Ὀμηρίτου εἰσέρχονται ἐπὶ τὸν Αὐξουμίτην καὶ τὰ ἐνδότερα μέρη τῶν Ἰνδῶν καὶ Αἰθιοπῶν. τῶν δὲ πραγματευτῶν κατὰ τὸ εἰωθὸς εἰσελθόντων ἐν τοῖς ὁρίοις τοῦ

Ὁμηρίτου, Δαμιανός, ὁ τούτων βασιλεύς, ἐφόνευσεν αὐτούς καὶ ἀφείλατο πάντα αὐτῶν λέγων, ὅτι· "οἱ Ῥωμαῖοι κακοποιοῦσι τοὺς ἐν τῇ χώρᾳ αὐτῶν Ἰουδαίους καὶ φονεύουσιν αὐτούς." καὶ ἐκ τούτου ἔλυσαν τὴν πραγματείαν τῶν ἐνδοτέρων Ἰνδῶν τοῦ Αὐξουμίτου. καὶ ἀγανακτήσας ὁ τῶν Αὐξουμιτῶν βασιλεύς Ἀδάδ ἐδήλωσε τῷ Ὁμηρίτῃ, ὅτι· "ἔβλαψας τὴν βασιλείαν μου καὶ τὴν ἐνδοτέραν Ἰνδιάν, κωλύσας τοὺς Ῥωμαίων πραγματευτὰς τοῦ εἰσερχεσθαι πρὸς ἡμᾶς." καὶ ἦλθον εἰς ἔχθραν μεγάλην καὶ συνέβαλον πόλεμον μετ' ἀλλήλων. καὶ ἐν τῷ μέλλειν αὐτοὺς πολεμεῖν Ἀδάδ, ὁ τῶν Αὐξουμιτῶν βασιλεύς, ἐτάξατο λέγων, ὅτι· "εἰ νικήσω τὸν Ὁμηρίτην, Χριστιανὸς γίνομαι, ὅτι ὑπὲρ Χριστιανῶν πολεμῶ." καὶ τῇ τοῦ θεοῦ συνεργίᾳ ἐνίκησε κατὰ κράτος καὶ ἔλαβεν αἰχμάλωτον ζῶντα Δαμιανόν, τὸν βασιλέα αὐτῶν, καὶ τὴν χώραν αὐτῶν καὶ τὰ βασιλεία αὐτῶν· καὶ εὐχαριστήσας τῷ θεῷ Ἀδάδ, ὁ βασιλεύς τῶν Αὐξουμιτῶν, ἔπεμψε πρὸς τὸν βασιλέα Ἰουστινιανὸν λαβεῖν ἐπίσκοπον καὶ κληρικούς, καὶ διδαχθῆναι καὶ γενέσθαι Χριστιανός. καὶ ἐχάρη ἐπὶ τούτῳ μεγάλως Ἰουστινιανός, καὶ ἐκέλευσε δοθῆναι αὐτοῖς ἐπίσκοπον, ὃν ἂν θελήσωσιν. καὶ ἐπελέξαντο οἱ αὐτοὶ πρεσβευταὶ περιεργασάμενοι παραμονάριον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ μεγάλῃ, ἄνδρα. εὐλαβῆ καὶ παρθένον, ὀνόματι Ἰωάννην, ἐτῶν ξβ'. καὶ λαβόντες αὐτὸν ἀπῆλθον εἰς τὴν ἰδίαν χώραν πρὸς Ἀδάδ, τὸν βασιλέα αὐτῶν καὶ οὕτως ἐπίστευσαν τῷ Χριστῷ καὶ ἐφωτίσθησαν [ἅπαντες αὐτῶν.] 224 Κόσμου ἔτη ςλς'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη φλς'. Ῥωμαίων βασιλεύς Ἰουστινιανός ἔτη λη'. ιζ'. Περσῶν βασιλεύς Χοσρόης ἔτη μη'. ιθ'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Βιγίλιος ἔτη ιη'. ς'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Μηνᾶς ἔτη ις'. ζ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη ια'. ι'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Ζώιλος ἔτη ζ'. β'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Ἐφραΐμιος ἔτη ιη'. ιζ'. Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Σεπτεμβρίῳ ς', ἡμέρᾳ α', ἰνδικτιῶνος ζ', γέγονε σεισμός μέγας εἰς ὅλον τὸν κόσμον, ὥστε πτωθῆναι τὸ ἡμισυ τῆς Κυζίκου. καὶ τῷ αὐτῷ ἔτει ἐπληρώθη ὁ χαλκοῦς κίων ὁ μέγας, ὁ πλησίον τοῦ παλατίου, ὁ λεγόμενος Αὐγουστεύς. καὶ ἀνηνέχθη ἡ στήλη τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ ἔφιππος. καὶ τῷ αὐτῷ ἔτει ἀνεφάνη τις ἐκ τῆς τῶν Ἰταλῶν χώρας κωμοδρόμος ὀνόματι Ἀνδρέας ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ κύνα ξανθὸν καὶ τυφλόν, ὅστις κελευόμενος ὑπ' αὐτοῦ ἐποίει θαύματα· ἐστῶτος γὰρ αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγορᾷ, καὶ ὄχλου παρεστῶτος, λάθρα τοῦ κυνὸς ἐκομίζετο τὰ τῶν ἐστῶτων δακτυλίδια χρυσᾶ τε καὶ ἀργυρᾶ καὶ σιδηρᾶ· καὶ ἐτίθει εἰς τὸ ἔδαφος περισκέπων αὐτὰ τῷ χώματι καὶ ἐπέτρεπε τῷ κυνί, καὶ ἔπαιρνε καὶ ἐδίδου ἐκάστῳ τὸ ἴδιον. ὁμοίως καὶ διαφόρων βασιλέων νομίσματα μιγνύμενα ἐπεδίδου κατ' ὄνομα. ἀλλὰ καὶ παρεστῶτος ὄχλου ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, ἐπερωτώμενος ἐδείκνυε τὰς ἐν γαστρὶ ἐχούσας καὶ τοὺς πόρνους καὶ μοιχοὺς καὶ κνιποὺς καὶ μεγαλοψύχους· καὶ ὑπεδείκνυε πάντα μετὰ ἀληθείας. ὅθεν ἔλεγον, ὅτι "πνεῦμα ἔχει Πύθωνος." ιη'. κ'. ζ'. η'. ια'. γ'. ιη'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπανεστή ἡ θάλασσα τῇ Θράκῃ ἐπὶ μίλια δ' καὶ ἐκάλυψεν αὐτὴν ἐπὶ τὰ μέρη Ὀδύσσου καὶ Διονυσοπόλεως καὶ τὸ Ἀφροδίσιον· καὶ πολλοὶ ἐπνίγησαν ἐν τοῖς ὕδασιν. καὶ πάλιν τῷ τοῦ θεοῦ προστάγματι ἀπεκατέστη ἡ αὐτὴ θάλασσα εἰς τοὺς ἰδίους τόπους. 225 Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Πέτρος ἔτη κ'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Δόμνος ἔτη ιδ'. ιθ'. κα'. η'. θ'. α'. δ'. α'. Τούτῳ τῷ ἔτει γέγονε λεῖψις σίτου καὶ οἴνου καὶ χειμερία πολλή. καὶ ἐγένετο σεισμός μέγας ἐν Βυζαντίῳ, καὶ διαστροφή περὶ τοῦ ἁγίου πάσχα. καὶ ἐποίησαν οἱ δῆμοι τὴν ἀποκρεώσιμον μηνὶ Φεβρουαρίῳ δ'. ὁ δὲ βασιλεύς προσέταξεν ἑτέραν ἐβδομάδα πραθῆναι κρέα. καὶ πάντες οἱ κρεωπῶλαι ἔσφαζαν καὶ προέθηκαν, καὶ οὐδεὶς ἠγόραζεν, οὔτε ἤσθιεν. τὸ δὲ πάσχα γέγονεν, ὡς ὁ βασιλεύς ἐκέλευσεν, καὶ εὐρέθη ὁ λαὸς νηστεύων ἐβδομάδα περιττήν. κ'. κβ'. θ'. ι'. β'. ε'. β'. Τούτῳ τῷ ἔτει παρελήφθη ἡ Ῥώμη ὑπὸ τῶν Γόθων. καὶ ὁ πάπας Βιγίλιος παρεγένετο ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ δεχθεὶς ὑπὸ τοῦ βασιλέως μετὰ μεγάλης τιμῆς ὑπίσχεντο

ποιεῖν ἔνωσιν τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας καὶ ἀναθεματίζειν τὰ τρία κεφάλαια, τοσοῦτον τιμηθεὶς ὑπὸ τοῦ βασιλέως, ὡς ἐπαρθέντα ἀκοινωνησίαν τεσσάρων μηνῶν δοῦναι Μηνᾶ, τῷ Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπῳ, εἰς ἐπιτίμιον. καὶ Μηνᾶς δὲ αὐτῷ τὸ αὐτὸ ἐπιτίμιον δέδωκεν. ἀγανακτήσας δὲ ὁ βασιλεὺς κατὰ Βιγίλιου διὰ τὸ ἐπιτίμιον καὶ διὰ τὸ ὑπερτίθεσθαι πληρῶσαι τὰ δόξαντα περὶ τῆς ἐνώσεως τῶν ἐκκλησιῶν ἀπέστειλε συλλαβεῖν αὐτόν. ὁ δὲ φοβηθεὶς τὴν ὀργὴν τοῦ βασιλέως τῷ θυσιαστηρίῳ Σεργίου τοῦ μάρτυρος μονῆς τῶν Ὀρμίσδου προσέφυγεν. ἀκεῖθεν ἐλκόμενος κατέσχε τοὺς βαστάζοντας τὸ θυσιαστήριον κίονας καὶ τούτους κατέστρεψεν, βαρὺς ὢν καὶ μέγας τῷ σώματι. ὁ δὲ βασιλεὺς μεταμεληθεὶς ἐδέξατο τὸν πάπαν Βιγίλιον. καὶ παρακληθεὶς Βιγίλιος ὑπὸ Θεοδώρας τῆς αὐγούστης ἐδέξατο Μηνᾶν, τὸν πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως, τῇ κθ' τοῦ Ἰουνίου μηνὸς τῶν ἁγίων ἀποστόλων. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει μηνὶ Μαίῳ ια', τῷ σαββάτῳ τῆς ἁγίας πεντηκοστῆς, τοῦ γενεθλίου ἀγομένου ἵππικοῦ, γέγονε μάχη τῶν δύο μερῶν. καὶ ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς τοὺς ἐκσκουβίτορας καὶ στρατῶν τιώτας ξιφῆρεις ἀνεῖλον πολλοὺς ἐξ αὐτῶν, καὶ ἐπνίγησαν φεύγοντες πολλοί. ἄλλοι δὲ καὶ ἐσφάγησαν, καὶ γέγονεν ὄλεθρος πολὺς. κα'. κγ'. ι'. ια'. γ'. ζ'. γ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐγένοντο σεισμοὶ συνεχεῖς καὶ βροχαὶ μεγάλαι, ὁμοίως καὶ τῷ Φεβρουαρίῳ μηνὶ σεισμός μέγας, ὥστε πάντας ἀπογινώσκειν καὶ ἐν φόβῳ μεγάλῳ γίνεσθαι καὶ λιτανεύειν καὶ δέεσθαι τοῦ θεοῦ ῥυσθῆναι τῶν ἐπικειμένων ἀπειλῶν. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει μηνὶ Ἰουνίῳ, ἰνδικτιῶνος ια', ἐκοιμήθη ἡ βασίλισσα Θεοδώρα εὐσεβῶς. κβ'. κδ'. ια'. ιβ'. δ'. ζ'. δ'. Τούτῳ τῷ ἔτει γέγονασι βρονταὶ καὶ ἀστραπαὶ φοβεραὶ πάνυ, ὥστε πολλοὺς καθεύδοντας ἐκ τῶν ἀστραπῶν βλαβῆναι. καὶ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου γέγονασι βρονταὶ καὶ ἀστραπαὶ πάνυ φοβεραὶ, ὥστε τοῦ Ξηρολόφου κίονος ἀποπεταλωθῆναι μέρος καὶ ἡ κεφαλὴ ἡ γεγλυμμένη τοῦ αὐτοῦ κίονος. τῷ δὲ Ἰουλίῳ μηνὶ γέγονε συμβολὴ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, καὶ ἐνεπυρίσθη ἡ οἰκία ἡ λεγομένη τῶν Πάρδου· καὶ ἐκαύθησαν πολλὰ, τοῦτ' ἔστιν ἀπὸ τοῦ χαλκοῦ τετραπύλου ἕως τῆς λεγομένης τὰ Ἐλευσίας. καὶ ἐγένοντο φόνοι πολλοί. προκένσου δὲ γενομένου ἐν τῷ Ἐβδόμῳ ἀπώλεσαν οἱ βεστίτορες τὸ στέμμα τοῦ βασιλέως, ὅπερ μετὰ μηνᾶς ἢ εὐρέθη. ὅπου καὶ ἐν μαργαριτάριν καὶ πᾶσα ἡ λοιπὴ αὐτοῦ λιθέα ἐσώθη καὶ εὐρέθη. Κόσμου ἔτη ζμβ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη φμβ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς ἔτη λη'. κγ'. Περσῶν βασιλεὺς Χοσρόης ἔτη μη'. κε'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Βιγίλιος ἔτη ιη'. ιβ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Μηνᾶς ἔτη ις'. ιγ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Πέτρος ἔτη κ'. ε'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Ἀπολινάριος ἔτη ιθ'. α'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Δόμνος ἔτη ιδ'. ε'. Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Ὀκτωβρίῳ ιγ' ἀχθέντος ἵππικοῦ πρεσβευτῶν τῆς Ἰνδῶν ἦλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει φέρων ἐλέφαντα· καὶ εἰσῆλθεν ἐν τῷ ἵπποδρομίῳ. τῷ δὲ Ἰαννουαρίῳ μηνὶ κατεβιάσθη τὸ ὄνομα Μηνᾶ, πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, καὶ προεβιάσθη τὸ ὄνομα Βιγιλίου προτασσομένου ἐν τοῖς διπτύχοις. τῷ δὲ Μαρτίῳ μηνὶ ἐξείλησεν ὁ ἐλέφας νυκτὸς ἀπὸ τοῦ σταύλου καὶ πολλοὺς ἐφόνευσε καὶ ἄλλους ἐκύλλωσεν. τῷ δὲ Ἀπριλλίῳ μηνὶ ις' ἐγένετο συμβολὴ τῶν δήμων πρὸς ἀλλήλους ἐν δειλινῇ, ἵππικοῦ ἀγομένου· καὶ πολλοὶ ἀπέθανον ἀμφοτέρων τῶν μερῶν· καὶ εἰς ἐργαστήρια εἰσῆλθον καὶ ἥρπαζον, εἴ τι εὕρισκον, ἐπάρχου ὄντος Ἰωάννου τοῦ ἐπιλεγόμενου Κοκκοροβίου. τῷ δὲ Ἰουνίῳ μηνὶ κη' ἡμέρᾳ γ' γέγονε τὰ ἐγκαίνια τῶν ἁγίων ἀποστόλων καὶ ἡ κατάθεσις τῶν ἁγίων λειψάνων Ἀνδρέου, Λουκᾶ καὶ Τιμοθέου, τῶν ἀποστόλων. καὶ διῆλθεν ὁ ἐπίσκοπος Μηνᾶς μετὰ τῶν ἁγίων λειψάνων καθήμενος ἐν ὀχήματι χρυσῷ βασιλικῷ διαλίθῳ κρατῶν τὰς τρεῖς θήκας τῶν ἁγίων ἀποστόλων εἰς τὰ γόνατα αὐτοῦ· καὶ οὕτως ἐποίησε τὰ ἐγκαίνια. κδ'. κς'. ιγ'. ιδ'. ζ'. β'. ζ'. Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Ἀπριλλίῳ,

ἰνδικτιῶνος ιδ', ἐπέμφθη Ναρσῆς ὁ κουβικουλάριος εἰς Ῥώμην ὀφείλων πολεμῆσαι τοῖς Γότθοις τοῖς παραλαβοῦσι τὴν Ῥώμην, ἐπειδὴ μετὰ τὸ παραλαβεῖν αὐτὴν τὸν Βελισάριον πάλιν ἐπανεστῆσαν καὶ παρέλαβον αὐτὴν οἱ Γότθοι. τῷ δὲ Ἰουλίῳ μηνὶ θ' ἐγένετο σεισμὸς μέγας καὶ φοβερός ἐν πάσῃ τῇ χώρᾳ Παλαιστίνης καὶ Ἀραβίας καὶ Μεσοποταμίας καὶ Συρίας καὶ Φοινίκης, καὶ ἔπαθε Τύρος καὶ Σιδῶν καὶ Βηρυτὸς καὶ Τρίπολις καὶ Βύβλος· καὶ ἀπέθανον ἐν αὐταῖς ἀνθρώπων πλήθη πολλά. ἐν δὲ τῇ πόλει Βότρυος ἀπεσπάσθη ἀπὸ τοῦ παρακειμένου τῇ θαλάσῃ ὄρους, τοῦ λεγομένου Λιθοπροσώπου, μέρος πολὺ καὶ εἰσηνέχθη εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἀπετέλεσε λιμένα, ὡς δύνασθαι ὀρμαῖν ἐν αὐτῇ πλοῖα πολλὰ παμμεγέθη. οὐκ εἶχε γὰρ ἡ αὐτὴ πόλις πρὸ 228 τούτου λιμένα. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀπέστειλε χρήματα πρὸς τὸ ἀνεγεῖραι τὰ πεπτωκότα τῶν αὐτῶν πόλεων. ἔφυγε δὲ ἡ θάλασσα εἰς τὸ πέλαγος ἐπὶ μίλιον ἕν, καὶ ἀπώλοντο πλοῖα πολλά. καὶ πάλιν τῇ τοῦ θεοῦ κελεύσει ἀπεκατέστη εἰς τὴν ἰδίαν κοίτην. κέ'. κζ'. ιδ'. ιε'. ζ'. γ'. ζ'. Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Σεπτεμβρίῳ, ἰνδικτιῶνος ιε', γεγόνασι τὰ ἐγκαίνια τῆς ἁγίας Εἰρήνης πέραν ἐν Συκαῖς. καὶ ἐξῆλθον τὰ ἅγια λείψανα ἐκ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας μετὰ καὶ τῶν δύο πατριαρχῶν, Μηνᾶ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως καὶ Ἀπολιναρίου Ἀλεξανδρείας. καὶ ἐκάθισαν ἀμφοτέρωθεν ἐν τῷ βασιλικῷ ὀχήματι κατέχοντες ἐν τοῖς γόνασιν αὐτῶν τὰ ἅγια λείψανα· καὶ ἦλθον ἕως τοῦ Περάματος καὶ ἐπέρασαν, καὶ ὑπήντησεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς. καὶ ἠνέωξαν τὴν αὐτὴν ἐκκλησίαν τῆς ἁγίας μάρτυρος Εἰρήνης. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἐκαθαρίσθη ὁ λιμὴν τοῦ Ἐβδόμου. καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ τελευτᾷ Μηνᾶς, ὁ ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, καὶ γέγονεν ἀντ' αὐτοῦ Εὐτύχιος, ὁ ἀποκρισιάριος Ἀμασειας, μοναχὸς τῆς ἐν Ἀμασειᾷ μονῆς καὶ πρεσβύτερος τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, τοῦ λειψάνου Μηνᾶ ἔτι κειμένου ἐν τῷ ἱερατείῳ. καὶ τῷ Αὐγούστῳ μηνὶ ἐπινίκια ἦλθον ἀπὸ Ῥώμης Ναρσῆ, τοῦ κουβικουλαρίου καὶ ἐξάρχου Ῥωμαίων. συμβαλὼν γὰρ πόλεμον μετὰ Τοτίλα, ῥηγὸς τῶν Γότθων, κατὰ κράτος ἐνίκησε καὶ ἔλαβε τὴν Ῥώμην καὶ ἔσφαξε τὸν Τότιλαν καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἡμαγμένα σὺν τῷ διαλίθῳ καμηλαυκίῳ αὐτοῦ ἔπεμψεν ἐν Κωνσταντινουπόλει· καὶ ἐρρίφησαν εἰς τοὺς πόδας τοῦ βασιλέως ἐπὶ σεκρήτου. [δεῖ δὲ ταγῆναι καὶ τὸ τοῦ Ἀνθίμου ἔτος εἰς τὸν πατριάρχην Μηνᾶν, ἵνα συσταθῶσι τὰ ις' ἔτη.] Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος Εὐτύχιος ἔτη ιγ'. κζ'. κη'. ιε'. α'. η'. δ'. η'. Τούτῳ τῷ ἔτει γέγονεν ἡ ἁγία καὶ οἰκουμένη πέμπτη σύνοδος κατὰ Ὀριγένους τοῦ παράφρονος καὶ Διδύμου τοῦ ἀπὸ ὀμμάτων καὶ Εὐαργίου καὶ τῆς ἑλληνόφρονος αὐτῶν ληρωδίας καὶ αὐθις κατὰ 229 τῶν [ἀκεφάλων] κεφαλαίων. Βιγίλιος δὲ ὁ Ῥώμης τοῖς συνελθοῦσιν οὐ συνήδρευσε· ἀπελύθη δὲ πολλῶν κινήθων ὑπὸ τοῦ βασιλέως καὶ ἐν τῷ Ἰλλυρικῷ ἐτελεύτησε τὴν ἐπὶ Ῥώμην ἀναλύων ὁδόν. κζ'. κθ'. ις'. β'. θ'. ε'. θ'. Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Αὐγούστῳ ιε', ἰνδικτιῶνος β', ὥρα μεσονυκτίου, διαφανούσης κυριακῆς, ἐγένετο σεισμὸς φοβερός, ὥστε παθεῖν οἴκους πολλοὺς καὶ λουτρὰ καὶ ἐκκλησίας καὶ μέρος τῶν τειχῶν Κωνσταντινουπόλεως, μάλιστα τὸ τῆς Χρυσῆς πόρτης· καὶ πολλοὶ ἀπέθανον. πέπτωκε δὲ καὶ Νικομηδείας μέρος πολὺ. ἐπεκράτησε δὲ ὁ αὐτὸς σεισμὸς ἡμέρας μ'. καὶ πρὸς ὀλίγον οἱ ἄνθρωποι κατενύγησαν λιτανεύοντες καὶ προσεδρεύοντες καὶ εἰς τὰς ἐκκλησίας μένοντες, καὶ πάλιν φιλανθρωπίας θεοῦ γενομένης ἐπὶ τὸ χεῖρον γεγόνασιν. γίνεται δὲ ἡ μνήμη τοῦ σεισμοῦ τούτου κατ' ἔτος ἐν τῷ Κάμπῳ, λιτανεύοντος τοῦ λαοῦ. οἱ δὲ Λαζοὶ ἀθετήσαντες Ῥωμαίους διὰ τὰς Ἰωάννου τοῦ ἄρχοντος αὐτῶν φιλαργυρίας καὶ ἀδικίας καὶ πρὸς Πέρσας αὐτομολήσαντες πάλιν τῷ χρόνῳ τούτῳ τοῖς Ῥωμαίοις προσερρήσαν, καὶ τὴν Πέτραν τὸ φρούριον παρέλαβον οἱ Ῥωμαῖοι καὶ τοὺς Πέρσας ἀπήλασαν. Κόσμου ἔτη ςμζ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη φμζ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς ἔτη λη'. κη'. Περσῶν βασιλεὺς Χοσρόης ἔτη μη'. λ'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Βιγίλιος ἔτη ιη'. ιζ'. Κωνσταντ.

ἐπίσκοπος Εὐτύχιος ἔτη ιγ'. γ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Πέτρος ἔτη κ'. ι'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Ἀπολινάριος ἔτη ιθ'. ς'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Δόμνος ἔτη ιδ'. ι'. Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Ἰουλίῳ ια', ἰνδικτιῶνος γ', ἐν τῇ συνάξει τῆς ἀγίας Εὐφημίας τοῦ Ὄρου, γέγονε σεισμός μέγας· καὶ τῷ αὐτῷ 230 μηνὶ ιθ' ἐγένοντο βρονταὶ καὶ ἀστραπαὶ φοβεραὶ καὶ ἄνεμος λιψ φοβερός, ὥστε πεσεῖν τὸν σταυρὸν τὸν ἔσωθεν ἰστάμενον τῆς πόρτης τοῦ Ῥησίου. κθ'. λα'. ιη'. δ'. ια'. ζ'. ια'. Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Ἰουλίῳ, ἰνδικτιῶνος δ', ἐστασίασαν Ἰουδαῖοι καὶ Σαμαρεῖται ἐν Καισαρείᾳ τῆς Παλαιστίνης καὶ ποιήσαντες πρὸς ἀλλήλους ἐν τάξει πρασινοβενέτων ἐπήλθον τοῖς Χριστιανοῖς τῆς αὐτῆς πόλεως καὶ πολλοὺς ἀνεῖλον καὶ ἐκκλησίας κατέκαυσαν, Στέφανον δέ, τὸν ἑπαρχὸν τῆς αὐτῆς πόλεως, ἐν τῷ πραιτωρίῳ ἀνεῖλον καὶ τὴν ὑπόστασιν αὐτοῦ καθήρπαξαν. ἡ δὲ γυνὴ αὐτοῦ ἀνελθοῦσα ἐν τῇ πόλει προσῆλθε τῷ βασιλεῖ· καὶ ἐκέλευσεν Ἀμαντίῳ τῷ στρατηλάτῃ κατελθεῖν ἐν Παλαιστίνῃ καὶ τὸν φόνον τοῦ Στεφάνου ἐκζητῆσαι· ὅστις εὐρῶν τοὺς μὲν ἐφούρκισεν, τοὺς δὲ ἀπεκεφάλισεν, τοὺς δὲ ἠκρωτηρίασε καὶ ἐδήμευσεν. καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐν πᾶσι τοῖς ἀνατολικοῖς μέρεσιν. τῷ δὲ Δεκεμβρίῳ μηνὶ ἐγένετο θνήσις ἀνθρώπων ἐν διαφόροις πόλεσιν, μάλιστα δὲ τῶν παίδων. ὁμοίως καὶ τῷ Μαΐῳ μηνὶ ἐγένετο σπάνις ἄρτου ἐν Βυζαντίῳ. καὶ ἐστενώθησαν καὶ ἔκραζον τῷ βασιλεῖ· "δέσποτα, εὐθηνίαν τῇ πόλει." καὶ ἀνέσκαψαν τὸν ἑπαρχὸν ἐν γενεθλιακῷ θεωρίῳ, ὄντων ἐν τῷ ἵππικῷ καὶ πρεσβευτῶν τῶν Περσῶν. καὶ ἀγανακτήσας ὁ βασιλεὺς κελεύει Μουσωνίῳ τῷ ἐπάρχῳ κρατῆσαι τοὺς τοῦτο ποιήσαντας, καὶ ἐκολάσθησαν. ἐλύπησαν γὰρ τὸν βασιλέα, ὅτι ἐπὶ τοῦ πρεσβευτοῦ τῶν Περσῶν κατέκραζον αὐτοῦ οἱ δῆμοι. οἴνου μὲν γὰρ καὶ λάρδου καὶ παντοίου εἴδους εὐθηνία ἦν, σίτου δὲ καὶ κριθῆς λεῖψις τῷ δὲ Ἰουλίῳ μηνὶ ιγ', ἡμέρα ε', ἐγένοντο ἀστραπαὶ καὶ βρονταὶ φοβεραὶ, ὥστε πολλοὺς βλαβῆναι, καὶ βροχὴ πολλή, ὥστε ἀπὸ πολλῆς ἀβροχίας οὔσαν κορεσθῆναι τὴν γῆν. Ῥώμης ἐπίσκοπος Πελάγιος ἔτη ε'. λ'. λβ'. α'. ε'. ιβ'. η'. ιβ'. Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Νοεμβρίῳ ς' εἰς τὴν μνήμην τῆς κόνεως ἐτελεύτησε Τιμόθεος, ὁ ἔξαρχος τῶν μοναστηρίων καὶ ἡγούμενος τῆς Δαλμάτου μονῆς· καὶ ἐγένετο ἀντ' αὐτοῦ Ἄνθιμος, ἔγκλειστος τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου. καὶ ἐφάνη πῦρ ἐν τῷ οὐρανῷ ὡς εἶδος λόγχης 231 ἀπὸ ἄρκτου ἕως δυσμῶν. καὶ τῷ Ἀπριλλίῳ μηνὶ ις', ἡμέρα β', ἐγένετο σεισμός φοβερός καὶ ἀβλαβής. Κόσμου ἔτη ςν'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη φν'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς ἔτη λη'. λα'. Περσῶν βασιλεὺς Χοσρόης ἔτη μη'. λγ'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Πελάγιος ἔτη ε'. β'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Εὐτύχιος ἔτη ιγ'. ς'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Πέτρος ἔτη κ'. ιγ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Ἀπολινάριος ἔτη ιθ'. θ'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Δόμνος ἔτη ιδ'. ιγ'. Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Ὀκτωβρίῳ ιθ', ἡμέρα ς', ἰνδικτιῶνος ς', γέγονε σεισμός μέγας διαφάουτος σαββάτου. καὶ τῷ Δεκεμβρίῳ μηνὶ ιδ' γέγονεν ἕτερος σεισμός φοβερός πάνυ, ὥστε παθεῖν τὰ δύο τεῖχη Κωνσταντινουπόλεως, τό τε Κωνσταντινιᾶκὸν καὶ τὸ ὑπὸ Θεοδοσίου κτισθέν. κατέπεσον δὲ ἐν ἐξαιρέτῳ ἐκκλησίαι καὶ τὰ ἐπέκεινα τοῦ Ἐβδόμου καὶ ὁ ἅγιος Σαμουὴλ καὶ ἡ ἀγία θεοτόκος τῶν Πεταλᾶ καὶ τοῦ ἀγίου Βικεντίου καὶ πολλὰ θυσιαστήρια ἐκκλησιῶν καὶ κιβώρια, ἀπὸ τῆς Χρυσῆς πόρτης ἕως τοῦ Ῥησίου· καὶ οὐκ ἦν τόπος ἢ προάστειον, ὃ οὐκ ἔπεσεν ἀπὸ τῆς φοβερᾶς ἀπειλῆς τοῦ σειсмоῦ. τὸ δὲ Ῥήγιον οὕτως ἔπεσεν ἕως ἐδάφους, ὥστε μὴ γνωρίζεσθαι αὐτό. ἔπεσε δὲ καὶ ἡ ἐκκλησία τοῦ ἀγίου Στρατονίκου καὶ Καλλινίκου ἕως ἐδάφους, αἱ οὔσαι ἐν τῷ Ῥηγίῳ. καὶ ὁ κίων δὲ ὁ πορφυροῦς, ὁ ἐστὼς ἔμπροσθεν τοῦ παλατίου Ἰουκουνδιανῶν μετὰ τῆς ἐπικειμένης αὐτῷ στήλης ἔπεσε καὶ ἐπάγη εἰς τὴν γῆν πόδας ὀκτώ. ἔπεσε δὲ καὶ ἡ στήλη Ἀρκαδίου τοῦ βασιλέως ἢ εἰς τὴν ἀψίδα τοῦ Ταύρου, ἢ εἰς τὸ ἀριστερὸν μέρος ἐστῶσα. καὶ πολλοὶ ἔπαθον ἐν τοῖς συμπτώμασιν,

ἕτεροι δὲ καὶ μεθ' ἡμέρας ἕκ τῶν καταληφθέντων ὑπὸ τῶν συμπτωμάτων διεσώθησαν μετὰ δύο καὶ τρεῖς ἡμέρας. ἠκούσθη δὲ ὅτι καὶ ἐν ἑτέραις πόλεσι τὸ αὐτὸ γέγονεν. τοιοῦτον γὰρ μέγαν καὶ φοβερὸν σεισμὸν οὐ μέμνηται ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς ἐν τῇ γενεᾷ ἐκείνῃ. ἔμεινε δὲ σειομένη ἡ γῆ νυκτὸς καὶ ἡμέρας μετὰ φιλανθρωπίας ἡμέρας δέκα, καὶ πρὸς ὀλίγον οἱ 232 ἄνθρωποι κατενύγησαν λιτανεύοντες, φιλανθρωπίας δὲ γενομένης παρὰ θεοῦ ἐπὶ τὸ χεῖρον πάλιν γεγόνασιν. ὁ δὲ βασιλεὺς οὐκ ἐφόρεσε τὸ στέμμα ἐπὶ ἡμέρας μ', ἀλλὰ καὶ τῇ ἀγίᾳ Χριστοῦ γεννήσει χωρὶς αὐτοῦ προῆλθεν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ· ὥστε καὶ τὰ ἐξ ἔθους γινόμενα ἄριστα εἰς τὰ ἰθ' ἀκούβιτα ἔπαυσε καὶ τὴν τούτων ἔξοδον τοῖς πτωχοῖς δέδωκεν. τῷ δ' αὐτῷ χρόνῳ εἰσῆλθεν ἔθνος ἐν Βυζαντίῳ παράδοξον τῶν λεγομένων Ἀβάρων, καὶ πᾶσα ἡ πόλις συνέτρεχεν εἰς τὴν θέαν αὐτῶν, ὡς μηδέποτε ἑωρακότες τοιοῦτον ἔθνος. εἶχον γὰρ τὰς κόμας ὄπισθεν μακρὰς πάνυ, δεδεμένας πρηνδίοις καὶ πεπλεγμένας, ἡ δὲ λοιπὴ φορεσίᾳ αὐτῶν ὁμοία τῶν λοιπῶν Οὐννων. οὔτοι φυγόντες ἐκ τῆς ἰδίας χώρας ἦλθον εἰς τὰ μέρη Σκυθίας καὶ Μυσίας καὶ ἔπεμψαν πρὸς Ἰουστινιανὸν πρέσβεις αἰτοῦντες δεχθῆναι αὐτούς. τῷ δὲ Φεβρουαρίῳ μηνὶ γέγονε θνήσις ἀνθρώπων ἀπὸ βουβῶνος, μάλιστα δὲ τοῖς νέοις, ὥστε μὴ ἐπαρκεῖν τοὺς ζῶντας θάπτειν τοὺς τεθνεῶτας· ἐπεκράτησε δὲ ἡ θνήσις ἀπὸ μηνὸς Φεβρουαρίου ἕως μηνὸς Ἰουλίου. Κόσμου ἔτη ςνα'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη φνα'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς ἔτη λη'. λβ'. Περσῶν βασιλεὺς Χοσρόης ἔτη μη'. λδ'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Πελάγιος ἔτη ε'. γ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Εὐτύχιος ἔτη ιγ'. ζ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Πέτρος ἔτη κ'. ιδ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Ἀπολινάριος ἔτη ιθ'. ι'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Δόμνος ἔτη ιδ'. ιδ'. Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Μαΐῳ ζ', ἡμέρᾳ γ', ὥρα ε', φιλοκαλουμένου τοῦ τρουῖλλου τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, (ἦν γὰρ διερρηγμένος ἐκ τῶν γενομένων σεισμῶν) ἐργαζομένων τῶν Ἰσαύρων, ἔπεσε τὸ ἀνατολικὸν μέρος τῆς προὔποστολῆς τοῦ ἀγίου θυσιαστηρίου καὶ συνέτριψε τὸ κιβώριον καὶ τὴν ἀγίαν τράπεζαν καὶ τὸν ἄμβωνα. καὶ κατεγινώσκοντο οἱ μηχανικοί, ὡς ὅτι περ ἀποκάτωθεν οὐκ ἐποίησαν τὴν κρέμασιν φυγόντες τὴν ἔξοδον, ἀλλ' ἐτρύπησαν τοὺς πινσοὺς τοὺς βαστάζοντας τὸν τρουῖλλον, καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ἐβάσταξαν. λοιπὸν συνιδῶν ὁ εὐσεβέστατος βασιλεὺς ἠγειρεν ἄλλους πινσοὺς καὶ ἐδέξατο τὸν τρουῖλλον, καὶ οὕτως ἐκτίσθη, ὑψωθεὶς πλέον εἴκοσι πόδας εἰς ἀνάστασιν ἐπάνω τοῦ πρώτου κτίσματος. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἐπανεστήσαν οἱ Οὐννοι καὶ οἱ Σκλάβοι τῇ Θράκῃ πλήθῃ πολλὰ καὶ ἐπολέμησαν αὐτὴν καὶ πολλοὺς ἐφόνευσαν καὶ ἠχμαλώτευσαν. ἐπίασαν δὲ καὶ Σέργιον τὸν στρατηλάτην, τὸν υἱὸν Βάκχου τοῦ πρεσβυτέρου, καὶ τὸν Ἐδερμᾶν, τὸν στρατηγὸν Καλοποδίου, τοῦ ἐνδοξοτάτου κουβικουλαρίου καὶ πραιποσίτου. εὐρόντες δὲ τοῦ τείχους τοῦ Ἀναστασιακοῦ τόπους τινὰς πεπτωκότας ἐκ τῶν σεισμῶν, εἰσελθόντες ἠχμαλώτευσαν ἕως Δρυπίας καὶ Νυμφῶν καὶ Χίτου κώμης· καὶ πάντες ἔφυγον ἐν τῇ πόλει μετὰ τῶν ὑπαρχόντων αὐτῶν. τοῦτο δὲ γνούς ὁ βασιλεὺς ἐδημότευσε πολλοὺς καὶ ἔπεμψεν εἰς τὸ μακρὸν τεῖχος· καὶ συγκρούσαντες πόλεμον ἐκεῖ πολλοὶ ἀπέθανον τῶν Ῥωμαίων καὶ σχολαρίων. λοιπὸν ἐκέλευσεν ὁ βασιλεὺς καὶ κατηνέχθησαν τὰ ἀργυρᾶ κιβώρια καὶ αἱ ἄγαια τράπεζαι αἱ ἀργυραὶ αἱ ἔξω τῆς πόλεως, καὶ παρεφύλαττον τὰς πόρτας πάσας τοῦ τείχους τοῦ Θεοδοσιακοῦ αἱ σχολαὶ καὶ οἱ προτίκτορες καὶ οἱ ἀριθμοὶ καὶ πᾶσα ἡ σύγκλητος. ιδῶν δὲ ὁ βασιλεὺς ὅτι ἐπιμένουσιν οἱ βάρβαροι, ἐκέλευσε Βελισάριον τὸν πατρίκιον ἐξελθεῖν κατ' αὐτῶν μετὰ ἐτέρων τῆς συγκλήτου. ὁ δὲ Βελισάριος ἔλαβε πᾶσαν τὴν ἵππον, τὴν τε βασιλικὴν καὶ τοῦ ἱππικοῦ καὶ τῶν εὐαγῶν οἴκων καὶ παντὸς ἀνθρώπου, ὅπου ἦν ἵππος· καὶ ὀπλίσας λαὸν ἐξῆλθεν εἰς Χίτου κώμην· καὶ ἐποίησε φωσάτον καὶ ἤρξατο πιάζειν ἐξ αὐτῶν τινὰς καὶ φονεύειν. καὶ ἐκέλευσε κοπῆναι δένδρα καὶ σύρσθαι

ὄπισθεν τοῦ ἐξερκέτου αὐτῶν, καὶ ἐγένετο ἐκ τοῦ ἀνέμου κονιορτὸς μέγας, καὶ ἐπῆγεν ἐπάνω τῶν βαρβάρων. οἱ δὲ νομίσαντες, ὅτι πλῆθος πολὺ εἰσιν, ἔφυγον καὶ ἦλθον εἰς τὰ μέρη τοῦ ἁγίου Στρατονίκου εἰς τὸ Δέκατον. μαθόντες δὲ ἐκ τῶν κατασκόπων, ὅτι παραφυλακὴ πολλή ἐστὶν εἰς τὰ τεῖχη Κωνσταντι²³⁴ νουπόλεως, ἦλθον εἰς τὰ μέρη Τζουρουλοῦ καὶ Ἀρκαδιουπόλεως καὶ 234 τοῦ ἁγίου Ἀλεξάνδρου Ζουπαρῶν καὶ ἔμειναν ἐκεῖ παρακαθήμενοι ἕως τὸ ἅγιον πάσχα. μετὰ δὲ τὴν ἑορτὴν τοῦ πάσχα ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς καὶ πάντες τῆς πόλεως σὺν αὐτῷ ἐν Σηλυμβρία ἐπὶ τὸ κτίσαι τὸ τεῖχος τὸ μακρὸν, ὅθεν οἱ βάρβαροι εἰσῆλθον. καὶ ἔμεινεν ὁ βασιλεὺς ἐκεῖ ἕως τοῦ Αὐγούστου μηνός· ὁμοίως καὶ οἱ βάρβαροι ἔξω τῆς πόλεως περιεπόλεον ἕως τοῦ Αὐγούστου. λοιπὸν ἐκέλευσεν ὁ βασιλεὺς γενέσθαι πλοῖα διάπρυμα, ὥστε ἀπελθεῖν εἰς τὸν Δανουῖβιν καὶ ἀπαντῆσαι τοῖς βαρβάροις περνοῦσι καὶ πολεμῆσαι αὐτούς. τοῦτο γνόντες οἱ βάρβαροι παρεκάλεσαν διὰ πρεσβευτοῦ ἀκινδύνως εἶσαι αὐτούς περᾶσαι τὸν Δανουῖβιν. καὶ ἔπεμψεν Ἰουστίνον, τὸν ἀνεψιὸν αὐτοῦ καὶ κουροπαλάτην, καὶ διέσωσεν αὐτούς. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Ἀναστάσιος ἔτη ια'. λγ'. λε'. δ'. η'. ιε'. ια'. α'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἤρξατο κτίζειν ὁ βασιλεὺς τὴν γέφυραν τοῦ Σαγάρεως ποταμοῦ. καὶ ἀποστρέψας τὸν αὐτὸν ποταμὸν ἐν ἄλλῃ κοίτῃ εἴλησε καμάρας φοβερὰς πέντε καὶ ἐποίησεν αὐτὸν διοδεύεσθαι, ξυλίνης πρότερον οὔσης τῆς γεφύρας. λδ'. λς'. ε'. θ'. ις'. ιβ'. β'. Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Σεπτεμβρίῳ θ', ἡμέρᾳ ε', ἰνδικτιῶνος θ', ἐφημίσθη ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὅτι ἐτελεύτησεν ὁ βασιλεὺς· ἦν γὰρ ἐλθὼν ἀπὸ τῆς Θράκης καὶ οὐδένα ἐθεώρει. καὶ λοιπὸν οἱ δῆμοι ἤρπασαν τοὺς ἄρτους αἰφνίδιον ἐκ τῶν ἀρτοπωλίων καὶ μαγκιπίων, καὶ περὶ ὥραν τρίτην οὐχ εὐρίσκετο ἄρτος ἐν πάσῃ τῇ πόλει· καὶ βροχὴ μεγάλη τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ. ἐκλείσθησαν δὲ καὶ τὰ ἐργαστήρια, καὶ ἐθρυλήθη τὸ παλάτιον, ὅτι οὐδεὶς ἐκ τῆς συγκλήτου ἐθεώρει τὸν βασιλέα διὰ τὸ κεφαλαγεῖσθαι αὐτόν. ἐκ τούτου ἐπίστευον, ὅτι ἀπέθανεν. περὶ ὥραν δὲ ἐννάτην συμβούλιον ἐποίησεν ἡ σύγκλητος, καὶ ἀπέστειλαν τὸν ἔπαρχον καὶ ἐποίησαν φῶτα ἄψαι εἰς πᾶσαν τὴν πόλιν, ὅτι ὑγίανεν ὁ βασιλεὺς. καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ κατέστη 235 ἡ πόλις ἐκ τῆς ταραχῆς. μετὰ δὲ τὸ ὑγιᾶναι τὸν βασιλέα Εὐγένιος ὁ ἀπὸ ἐπάρχων διέβαλε Γεώργιον, τὸν κουράτορα τῶν Μαρίνης, καὶ Αἰθέριον, τὸν κουράτορα τῶν Ἀντιόχου, ὡς θελήσαντας ποιῆσαι βασιλέα Θεόδωρον, τὸν υἱὸν Πέτρου τοῦ μαγίστρου, οἷς συνεφώνησε καὶ Γερόντιος, ὁ ἔπαρχος τῆς πόλεως. ζητηθείσης δὲ τῆς ὑποθέσεως καὶ μὴ ἀποδειχθείσης, ἠγανακτήθη Εὐγένιος, καὶ ἐδημεύθη ὁ οἶκος αὐτοῦ. προσφυγῶν δὲ ἐκεῖνος τῇ ἐκκλησίᾳ ἐσώθη. τῷ δὲ Δεκεμβρίῳ μηνὶ γέγονεν ἔμπυρισμὸς μέγας ἐν τῷ λιμένι Ἰουλιανοῦ, καὶ πολλοὶ οἴκοι ἐκάησαν καὶ ἐκκλησία ἀπὸ ἀρχῆς τοῦ λιμένος ἕως τῶν Πρόβου. γέγονε δὲ καὶ θανατικὸν μέγα ἐν Κιλικίᾳ καὶ Ἀναζαρβῶ καὶ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, καὶ σεισμοί. καὶ συνέβαλον κατ' ἀλλήλων οἱ ὀρθόδοξοι καὶ οἱ Σεηριανοί, καὶ πολλοὶ φόνοι γεγόνασιν. καὶ ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς Ζήμαρχον, τὸν κόμητα τῆς ἀνατολῆς, ἐκώλυσε τοὺς ἀτάκτους καὶ πολλοὺς ἐξώρισε καὶ ἐδήμευσε καὶ ἠκρωτηρίασεν. Κόσμου ἔτη ςνδ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη φνδ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς ἔτη λη'. λε'. Περσῶν βασιλεὺς Χοσρόης ἔτη μη'. λζ'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη η'. α'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Εὐτύχιος ἔτη ιγ'. ι'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Πέτρος ἔτη κ'. ιζ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Ἀπολινάριος ἔτη ιθ'. ιγ'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Ἀναστάσιος ἔτη ια'. γ'. Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Ὀκτωβρίῳ ιβ', ἡμέρᾳ δ', ἰνδικτιῶνος ι', ἐσπέρας βαθείας, γέγονεν ἔμπυρισμὸς μέγας ἐν τοῖς Καισαρίου ἕως τῆς λεγομένης Ὀμφακερᾶς· καὶ ἐκάησαν ὅλα τὰ ἐργαστήρια καὶ οἱ πυλεῶνες ἕως τοῦ Βοός. τῷ δὲ Νοεμβρίῳ μηνὶ ἵππικοῦ ἀγομένου, πρὸ τοῦ ἀνελθεῖν τὸν βασιλέα γέγονε δημοτικὴ ταραχὴ, καὶ ἐπῆλθον οἱ Πράσινοι τοῖς Βενέτοις· καὶ γνοὺς ὁ βασιλεὺς ἀνῆλθεν ἐν τῷ καθίσματι, καὶ θεασάμενος τὴν μάχην ἐκέλευσε Μαρίνῳ, τῷ κόμητι τῶν

ἐκκουβιτόρων, σὺν τῷ κουράτορι τῶν Καισαρίου κατ'236 ἐλθεῖν καὶ χωρίσαι τὰ μέρη. οἱ δὲ ἀπελθόντες οὐκ ἠδυνήθησαν χωρίσαι αὐτούς, καὶ πολλοὶ μὲν ἀπέθανον ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, πολλοὶ δὲ καὶ ἐπληγώθησαν. εἰσελθόντες δὲ οἱ Βένετοι εἰς τὰ βάθρα τῶν Πρασίνων ἔκραζον· "ἄψον ὦδε, ἄψον ἐκεῖ· ὦδε Πράσινος οὐ φαίνεται." καὶ πάλιν οἱ Πράσινοι ἔκραζον· "αἶ, αἶ, ὄλοι, ὄλοι." εἰς τὴν Μέσην ἦλθον, εἰς τὰς γειτονίας τῶν Βενέτων, καὶ ἐλίθαζον οὐς εὕρισκον καὶ ἔκραζον· "ἄψον, ἄψον· ὦδε Βένετος οὐ φαίνεται." καὶ εἰσήρχοντο εἰς τὰς γειτονίας διαφαιούσης κυριακῆς καὶ ἤρπαζον τὰς ὑποστάσεις. καὶ ἐκέλευσεν ὁ βασιλεὺς συσχεθῆναι τοὺς Πρασίνους, καὶ πολλαῖς βασάνοις ἐκολάσθησαν. οἱ δὲ Βένετοι προσέφυγον τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς θεοτόκου τῶν Βλαχερνῶν. οἱ δὲ ἐξειλήσαντες Πράσινοι προσέφυγον εἰς τὴν ἁγίαν Εὐφημίαν ἐν Χαλκηδόνι· οὐς ἐκβαλὼν ὁ ἔπαρχος ἐτιμωρήσατο. ἤρξαντο δὲ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καὶ αἱ μητέρες κράζειν εἰς τὰς ἐκκλησίας τῷ βασιλεῖ, ἵνα παράσχη τοῖς Πρασίνοις ἰνδουλγεντίας· καὶ ἐδιώχθησαν μετὰ βάρκων, καὶ οὐ διηλλάγη αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς ἕως τῆς Χριστοῦ γεννήσεως. τῷ δὲ Φεβρουαρίῳ μηνὶ ἐκέλευσεν ὁ βασιλεὺς τῶν ἑπτὰ σχολαρίων τοὺς καθεζομένους ἐν τῇ Νικομηδεῖᾳ καὶ Κίῳ καὶ Προύσῃ καὶ Κυζίκῳ καὶ Κοτυαεῖῳ καὶ Δορυλαίῳ ἀπελθεῖν καὶ καθίσαι ἐν τῇ Θράκῃ, ἐν τε Ἡρακλείᾳ καὶ ταῖς πέριξ αὐτῆς πόλεσιν. τῷ δὲ Μαρτίῳ μηνὶ ἐπανέστησαν αἱ σχολαὶ τῷ κόμητι αὐτῶν διὰ τινὰς συνηθείας, ἃς ἐλάμβανον· καὶ ἀπέκοψαν αὐτάς. καὶ ἐπῆλθον αὐτῷ. εὐρέθη δὲ ἐκεῖ Θεόδωρος, ὁ υἱὸς Πέτρου τοῦ μαγίστρου, ὁ Κονδοχέρης, καὶ ἀπειλητικοῖς λόγοις χρησάμενος ἠδυνήθη αὐτοὺς καταπραῦναι. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει παρελήφθη * Ὀβαιοίπολις ὑπὸ τῶν Οὐννων· καὶ ἔπεμψεν ὁ βασιλεὺς Μάρκελλον τὸν στρατηλάτην καὶ ἴδιον αὐτοῦ ἀνεψιὸν μετὰ πλήθους στρατοῦ, τοῦ ἀναρρύσασθαι τὴν πόλιν καὶ τὴν * Περσίδα. τῷ δὲ Ἀπριλλίῳ μηνὶ παρελήφθη καὶ ἡ Ἀναστασιούπολις τῆς Θράκης 237 ὑπὸ τῶν αὐτῶν Οὐννων. καὶ τῷ Μαίῳ μηνὶ γ' κατηγορήθη Ζήμαρχος, ὁ κουράτωρ τῶν Πλακιδίας, ὡς κατὰ τοῦ βασιλέως πολλὰ λαλήσας καὶ δεινά, ὑπὸ Γεωργίου, κουράτορος τῶν Μαρίνης, καὶ Ἰωάννου ἀπὸ ὑπάτων, συγγενῶν Θεοδώρας τῆς βασιλίσσης. λς'. λη'. β'. ια'. ιη'. ιδ'. δ'. Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Ὀκτωβρίῳ γέγονε στάσις δημοτικὴ ἐν τοῖς Πιττακίοις, καὶ πολλοὺς ὁ βασιλεὺς ἐτιμωρήσατο. τῷ δὲ Νοεμβρίῳ μηνὶ ἀβροχία πολλὴ ἐγένετο καὶ λειψίς ὑδάτων, ὥστε γενέσθαι μάχας πολλὰς ἐν τοῖς ὑδρείοις. ἐφύσησε δὲ καὶ βορρᾶς ἄνεμος ἀπὸ Αὐγούστου μηνός, καὶ οὐδαμοῦ νότος, καὶ οὐκ ἤρχοντο τὰ πλοῖα ἐν τῇ πόλει, ὥστε καὶ λιτὰς ἐκβαλεῖν Εὐτύχιον τὸν πατριάρχην εἰς Ἱερουσαλήμ, τοῦτ' ἔστιν εἰς τὸν ἅγιον Διομήδην. τῷ δ' αὐτῷ μηνὶ ἐπινίκια ἦλθον ἀπὸ Ῥώμης Ναρσοῦ τοῦ πατρικίου δηλοῦντα παραλαβεῖν αὐτὸν πόλεις ὄχυράς τῶν Γότθων δύο, Βηρωῖαν καὶ Βρίγκας. τῇ δὲ κε' τοῦ αὐτοῦ μηνός ἡμέρα σαββάτῳ ἑσπέρας ἐπιβουλήν ἐμελέτησάν τινες τοῦ φονεῦσαι τὸν βασιλέα, ὡς κάθηται ἐν τῷ παλατίῳ. ἦσαν δὲ Ἀβλάβιος ἀπὸ μελιστῶν καὶ Μάρκελλος ἀργυροπράτης καὶ Σέργιος, ὁ ἀνεψιὸς τοῦ κουράτορος Αἰθερίου. ἡ δὲ μελέτη αὐτῶν ἦν αὕτη· ὡς κάθηται ἐν τῷ τρικλίνῳ ἑσπέρας πρὸ τοῦ μισεῦσαι, εἰσπηδήσαντες σφάξωσιν αὐτόν, ἔχοντες ἰδίους ἀνθρώπους συνεργοῦντας αὐτοῖς Ἴνδους κρυπτομένους εἰς τὸ Σελεντιαρίκιν καὶ εἰς τὸν Ἀρχάγγελον καὶ εἰς τὸ Ἄρμα, ἵνα γενομένης τῆς ἐπιβουλῆς ταραχὴν ποιήσωσιν. ὁ δ' αὐτὸς Ἀβλάβιος καὶ χρυσίον ἔλαβε παρὰ Μαρκέλλου τοῦ ἀργυροπράτου λίτρας ν' εἰς τὸ συνεργῆσαι αὐτῷ. καὶ τοῦ θεοῦ εὐδοκήσαντος ἐθάρρησεν ὁ Ἀβλάβιος Εὐσεβίῳ, τῷ ἀπὸ ὑπάτων ὄντι κόμητι φοιδεράτων, καὶ Ἰωάννῃ τῷ λογοθέτῃ, τῷ κατὰ Δομεντζιόλον, λέγων, ὅτι "ἐν τῇ ἑσπέρα ταύτῃ βουλόμεθα ἐπελθεῖν τῷ βασιλεῖ." ὁ δὲ μηνύσας τῷ βασιλεῖ ἐκράτ'238 τησεν αὐτοὺς καὶ εὗρεν αὐτοὺς φοροῦντας κρυπτὰ ξίφη. καὶ ὁ μὲν ἀργυροπράτης Μάρκελλος ἀστοχήσας τοῦ προσδοκωμένου, σύρας ὁ ἐφόρει ξίφος δέδωκεν ἑαυτῷ τρεῖς πληγὰς ἐν τῷ τρικλίνῳ

συσχεθείς καὶ τελευτᾷ. Σέργιος τε, ὁ Αἰθερίου ἀνεψιός, διαδράς προσέφυγεν ἐν Βλαχέρναις, ὃν ἐξαγαγόντες τῆς ἐκκλησίας καὶ ἐξετάσαντες ἔπεισαν ὁμολογῆσαι, ὡς καὶ Ἰσάκιος ὁ ἀργυροπράτης καὶ Βελισάριος ὁ ἐνδοξότατος πατρίκιος καὶ αὐτὸς συνήδει τῇ τοιαύτῃ ἐπιβουλῇ, καὶ Βίτος ὁ ἀργυροπράτης καὶ Παῦλος, ὁ κουράτωρ τοῦ αὐτοῦ Βελισαρίου, ἐγίνωσκον τὴν σκέψιν. καὶ συσχεθέντων ἀμφοτέρων καὶ ἐκδοθέντων Προκοπίῳ τῷ ἐπάρχῳ, κατέθεντο καὶ κατεῖπον Βελισαρίου τοῦ πατρικίου. αὐτίκα οὖν ὁ βασιλεὺς γέγονεν ὑπὸ ἀγανάκτησιν Βελισαρίου· πολλοὶ δὲ καὶ φυγῇ ἐχρήσαντο. καὶ τῇ ε΄ τοῦ Δεκεμβρίου μηνὸς ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς σελέντιον ἐνέγκας καὶ τὸν ἀγιώτατον πατριάρχην Εὐτύχιον, κελύσας ἀναγνωσθῆναι τὰς αὐτῶν καταθέσεις· καὶ ἀκούσας Βελισάριος μεγάλως ἐβαρήθη καὶ γέγονεν ὑπὸ ἀγανάκτησιν τοῦ βασιλέως. καὶ πέμψας ὁ βασιλεὺς ἔλαβε πάντας τοὺς ἀνθρώπους αὐτοῦ καὶ αὐτὸν ἐκάθισεν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ παραφυλαττόμενον. τῷ δὲ Δεκεμβρίῳ μηνὶ κδ' γέγονε τὰ ἐγκαίνια τῆς μεγάλης ἐκκλησίας τὸ δεύτερον· ἡ δὲ παννυχὶς τῶν αὐτῶν ἐγκαινίων γέγονεν εἰς τὸν ἅγιον Πλάτωνα, καὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Εὐτύχιος μετὰ τῆς λιτῆς, συμπαρόντος καὶ τοῦ βασιλέως, καθεζόμενος ἐν τῷ ὀχήματι καὶ φορῶν τὸ ἀποστολικὸν σχῆμα καὶ κρατῶν τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον, πάντων ψαλλόντων τό· " Αρατε πύλας, οἱ ἄρχοντες, ὑμῶν." τῷ δ' αὐτῷ μηνὶ παρελήφθη μέρη τινὰ τῆς Ἀφρικῆς ὑπὸ τῶν Μαυριτάνων, ἐπαναστάντων αὐτῶν τῇ Ἀφρικῇ τρόπῳ τοιούτῳ. Κουτζίνας τις ὀνόματι ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἔθους, ἕξαρχος τῶν Μαυριτάνων, εἶχεν ἔθος λαμβάνειν παρὰ τοῦ κατὰ τὸν καιρὸν ἄρχοντος τῆς Ἀφρικῆς ῥητὸν χρυσίον. ἐλθόντος δὲ αὐτοῦ λαβεῖν αὐτό, Ἰωάννης, ὁ ἄρχων Ἀφρικῆς, ἐφόνευσεν αὐτόν. 239 ἀνέστησαν δὲ τὰ τέκνα τοῦ αὐτοῦ Κουτζίνα ἐκδικοῦντες τὸ πατρῶν αἷμα, καὶ ἐπαναστάντες τῇ Ἀφρικῇ παρέλαβον αὐτῆς μέρη τινὰ πραιδεύσαντες. ὁ οὖν βασιλεὺς γνοὺς τοῦτο ἀπέστειλε πρὸς βοήθειαν τῆς Ἀφρικῆς Μαρκιανόν, τὸν ἀνεψιὸν αὐτοῦ καὶ στρατηλάτην, μετὰ ἐξερκέτου πρὸς τὸ εἰρηνεῦσαι τοὺς Μαύρους. καὶ προσερρῦσαν αὐτῷ, καὶ εἰρήνευσεν ἡ Ἀφρικῇ. τῷ δὲ Ἀπριλλίῳ μηνὶ διεδέχθη Προκόπιος, ὁ ἑπαρχος τῆς πόλεως, καὶ γέγονεν ἀντ' αὐτοῦ Ἀνδρέας, ὁ ἀπὸ λογοθετῶν. καὶ ἐξερχομένου αὐτοῦ ἐκ τοῦ παλατίου τῆς Χαλκῆς καθημένου ἐν τῷ ὀχήματι καὶ ἀπερχομένου εἰς τὸ πραιτώριον, ὑπήντησαν αὐτῷ οἱ Πράσινοι εἰς τὸ Λαῦσον· καὶ ἤρξαντο αὐτὸν ὑβρίζειν καὶ λιθάζειν· καὶ ἐγένετο ἀταξία μεγάλη ἐν τῇ Μέσῃ τῶν δύο μερῶν. καὶ εἰσῆλθον ἐν ταῖς φυλακαῖς, καὶ ἐκράτησεν ἡ μάχη ἀπὸ ὥρας ι'. καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ἰουστίνον, τὸν ἀνεψιὸν αὐτοῦ καὶ κουροπαλάτην, καὶ ἀπεδίωξεν αὐτούς. καὶ πάλιν περὶ ὥραν ιβ' συνέβαλον μάχην καὶ ἐκρατήθησαν καὶ ἐπόμπευσαν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας· καὶ ἔκοψαν τοὺς ἀντίχειρας αὐτῶν, ὅσοι μετὰ ξιφῶν ἐμαχήσαντο. καὶ τῇ ιθ' τοῦ Ἰουλίου μηνὸς ἐδέχθη Βελισάριος ὁ πατρίκιος, ἀπολαβὼν καὶ πάσας αὐτοῦ τὰς ἀξίας. ἔφθασε δὲ καὶ Πέτρος ὁ μάγιστρος ἀπὸ Περσίδος ποιήσας πάκτα εἰρήνης ἔτη ιζ' ἔνεκεν Λαζικῆς καὶ τῶν μερῶν τῆς ἀνατολῆς. τῷ δ' αὐτῷ μηνὶ ἦλθον εἰς Κωνσταντινούπολιν πρέσβεις Ἀσκήλ, τοῦ ῥηγὸς Ἑρμηχιόνων, τοῦ ἔσωθεν κειμένου τοῦ τῶν βαρβάρων ἔθους πλησίον τοῦ ὠκεανοῦ. τῷ δὲ Αὐγούστῳ μηνὶ γέγονε λεῖψις ὕδατος, ὥστε σφαιλισθῆναι τὰ δημόσια λουτρά, καὶ γενέσθαι φονοκόπια εἰς τὰ ὕδρεϊα. 240 Κόσμου ἔτη ςνς'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη φνς'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς ἔτη λη'. λζ'. Περσῶν βασιλεὺς Χοσρόης ἔτη μη'. λθ'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη η'. γ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Εὐτύχιος ἔτη ιγ'. ιβ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Πέτρος ἔτη κ'. ιθ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Ἀπολινάριος ἔτη ιθ'. ιε'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Ἀναστάσιος ἔτη ια'. ε'. Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Ὀκτωβρίῳ, ἰνδικτιῶνος ιβ', ἀπῆλθεν ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς χάριν εὐχῆς ἐν τοῖς Μυριαγγέλοις, ἦγουν ἐν Γερμίοις, πόλει τῆς Γαλατίας. τῷ δὲ Νοεμβρίῳ μηνὶ εἰσῆλθεν ἐν Βυζαντίῳ Ἀρέθας, ὁ πατρίκιος καὶ

φύλαρχος τῶν Σαρακηνῶν, ὀφειλὰς ἀγαγεῖν τῷ βασιλεῖ, τίς τῶν τέκνων αὐτοῦ ὀφείλει μετὰ τὴν αὐτοῦ ἀποβίωσιν κρατῆσαι τῆς φυλαρχίας αὐτοῦ, καὶ περὶ τῶν γινομένων ὑπὸ Ἄμβρου, τοῦ υἱοῦ Ἀλαμουνδάρου, εἰς τοὺς τόπους αὐτοῦ. τῷ δὲ Δεκεμβρίῳ μηνὶ γέγονεν ἔμπυρισμὸς μέγας, καὶ ἐκαύθη τελείως ὁ ξενῶν τῶν Σαμψῶν καὶ τὰ ἔμπροσθεν τῶν Ῥούφου οἰκήματα καὶ τὸ μεσίαυλον, τὸ πλησίον τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, τὸ λεγόμενον Γαρσονοστάσιον, καὶ τὰ δύο ἀσκητήρια τὰ πλησίον τῆς ἀγίας Εἰρήνης σὺν τῷ μεσιαύλῳ αὐτῆς καὶ μέρος τοῦ νάρθηκος αὐτῆς. λή. μ'. δ'. ιγ'. κ'. ις'. ς'. Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Μαρτίῳ, ἰνδικτιῶνος ιγ', τελευτᾶ Βελισάριος ὁ πατρίκιος ἐν Βυζαντίῳ, καὶ ἡ τούτου περιουσία ἦλθεν εἰς τὸν δεσποτικὸν οἶκον τῶν Μαρίνης. τῇ δὲ αὐτῇ ιγ' ἰνδικτιῶνι, μηνὶ Ἀπριλλίῳ ιβ', Εὐτύχιος, ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, καθηρέθη καὶ ἐξωρίσθη ἐν Ἀμασειᾷ ὑπὸ Ἰουστινιανοῦ. καὶ γέγονεν ἀντ' αὐτοῦ Ἰωάννης ὁ ἀπὸ σχολαστικῶν, ἀποκρισιάριος ὢν Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης καὶ πρεσβύτερος τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Ἰουστινιανὸς ὁ βασιλεὺς τὸ περὶ φθαρτοῦ 241 καὶ ἀφθάρτου κινήσας δόγμα καὶ ἴδικτον πανταχοῦ καταπέμψας ἀλλότριον τῆς εὐσεβείας, θεοῦ προφθάσαντος, ἐτελεύτησε μηνὶ Νοεμβρίῳ ιδ' τῆς ἐχομένης ιδ' ἰνδικτιῶνος, βασιλεύσας ἔτη λη' μῆνας ζ' ἡμέρας ιγ'. καὶ γίνεται τούτου διάδοχος ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ Ἰουστίνος ὁ κουροπαλάτης. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Θεοδοσιανοὶ καὶ Γαϊανῖται ἐν Ἀλεξανδρείᾳ κτίζουσιν ἤρξαντο συνακτήρια, καὶ αὐθεντήσαντες οἱ Γαϊανῖται ἐπίσκοπον ἑαυτοῖς ἐχειροτόνησαν Ἐλπίδιον, τὸν ἀρχιδιάκονον αὐτῶν ὃν ὁ βασιλεὺς δεδεμένον ἐλθεῖν προσέταξεν. ἐρχόμενος δὲ κατὰ τὸν Σίγριν ἀπέθανεν. Θεοδοσιανοὶ δὲ Δωρόθεον κρυπτῶς ἐν νυκτὶ ἐπίσκοπον ἑαυτοῖς ἐχειροτόνησαν. καὶ εἰς ἐν συνελθόντες οἱ τε Γαϊανῖται καὶ οἱ Θεοδοσιανοὶ κοινὸν ἐπίσκοπον ἑαυτοῖς ἐνεθρόνισαν. Ἰωάννην δὲ τινα μοναχόν, * ὃν οἱ Γαϊανῖται δόλον ὑπομεμενηκέναι νομίσαντες τὸν πῶγωνα τοῦ ἀββᾶ σὺν τῷ δέρματι καὶ τῇ σαρκὶ ἐξέδειραν. Κόσμου ἔτη ςνη'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη φνη'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἰουστίνος ἔτη ιγ'. α'. Περσῶν βασιλεὺς Χοσρόης ἔτη μη'. μα'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη η'. ε'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη ιβ'. α'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Μακάριος ἔτη β'. α'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Ἀπολινάριος ἔτη ιθ'. ις'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Ἀναστάσιος ἔτη ια'. ζ'. Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Νοεμβρίῳ ιδ', ἰνδικτιῶνος ιδ', ἐβασίλευσεν Ἰουστίνος, ὁ ἀνεψιὸς Ἰουστινιανοῦ, στεφθεὶς ὑπὸ Ἰωάννου πατριάρχου τοῦ ἀπὸ σχολαστικῶν. ἦν δὲ τῷ γένει Θράξ, μεγαλόψυχός τε καὶ εἰς πάντα ἐπιδέξιος, φιλοκτίστης. εἶχε δὲ καὶ γυναῖκα Σοφίαν ὀνόματι, ἣν τινα καὶ ἔστεψεν ἀγούσταν. εὐσεβὴς δὲ ὢν ἐπεκόσμησε 242 τὰς ἐκκλησίας τὰς κτισθείσας ὑπὸ Ἰουστινιανοῦ, τὴν τε μεγάλην ἐκκλησίαν καὶ τοὺς ἀγίους ἀποστόλους καὶ ἄλλας ἐκκλησίας καὶ μοναστήρια, χαρισάμενος αὐτοῖς κειμήλια καὶ πᾶσαν πρόσοδον. ἦν δὲ ὀρθόδοξος πάνυ. καὶ ἀπέστειλε τὸν ἀββᾶν Φωτεινόν, τὸν προγονὸν Βελισαρίου τοῦ πατρικίου, δούς αὐτῷ ἐξουσίαν κατὰ παντὸς προσώπου καὶ πράγματος τοῦ εἰρηνεῦσαι τὰς ἐκκλησίας πάσας τὰς Αἰγύπτου καὶ Ἀλεξανδρείας. β'. μβ'. ς'. β'. β'. ιη'. η'. Τούτῳ τῷ ἔτει Αἰθέριος καὶ Αὐδῖος καὶ ὁ σὺν αὐτοῖς ἰατρὸς ἐπεβούλευσαν τῷ βασιλεῖ Ἰουστίνῳ καὶ γνωσθέντες ἀπέθανον ξίφει. ἐποίησε δὲ ὑπατεῖαν καὶ ἔρριψε χρήματα πολλὰ, ὥστε πολλοὺς πλουτίσαι. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ὁ ἀββᾶς Ἀγάθων, ἀδελφὸς Ἀπολιναρίου τοῦ ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας, ἐλθὼν εἰς Ἀλεξάνδρειαν καὶ λόγους εἰσπραττόμενος Εὐστόχιον μοναχόν, μέγαν ὄντα [καὶ] οἰκονόμον Ἀλεξανδρείας τότε, τῆς οἰκονομίας χάριν ἐφφούρησε τοῦτον ὃς φυγὼν διὰ τῆς στέγης ἦλθεν ἐν Βυζαντίῳ, Μακαρίου τότε ἐκβληθέντος τῆς ἐκκλησίας κατὰ συσκευήν· καὶ ἐχειροτονήθη Εὐστόχιος ἀντὶ Μακαρίου ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Εὐστόχιος ἔτος α'. γ'. μγ'. ζ'. γ'. α'. ιθ'. θ'. Τούτῳ τῷ ἔτει μεταστελαμένη

Σοφία, ἡ εὐσεβεστάτη ἀγούστα, τούς τε ἀργυροπράτας καὶ σημαδαρίους ἐκέλευσεν ἐνεχθῆναι τὰς ὁμολογίας τῶν χρεωστούτων καὶ τὰ σημάδια· καὶ ἐντυχοῦσα αὐτοῖς ἔλαβε τὰ σημάδια παρασχομένη αὐτὰ τοῖς χρεωστοῦσι καὶ ἀπέδωκεν αὐτὰ τοῖς ἰδίους δεσπότησι· καὶ μεγάλως εὐφημίσθη ἐπὶ τούτῳ ὑπὸ πάσης τῆς πόλεως. Εὐστόχιος δὲ ἀπελθὼν εἰς Ἱεροσόλυμα μίσει τῷ πρὸς Ἀπολινάριον καὶ Ἀγάθωνα καὶ Μακάριον τούς τῆς νέας λαύρας μοναχοὺς ἐξέβαλεν ὡς Ὀριγενιστάς· καὶ διὰ τοῦτο ἐξεβλήθη· καὶ πάλιν ἀπεκατέστη Μακάριος εἰς τὸν ἴδιον θρόνον. 243 Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Μακάριος πάλιν ἔτη δ΄. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη ια΄. δ΄. μδ΄. η΄. δ΄. α΄. α΄. ι΄. Τούτῳ τῷ ἔτει ἱποδρομίας ἐπιτελεσθείσης, καὶ φιλονεικούντων τῶν μερῶν πρὸς ἀλλήλους, ἔπεμψε μανδάτα εἰς ἑκάτερα τὰ μέρη ὁ βασιλεὺς λέγων εἰς μὲν τοὺς Βενέτους, ὅτι "Ἰουστινιανὸς ὁ βασιλεὺς παρ' ὑμῖν ἐτελεύτησεν," εἰς δὲ τοὺς Πρασίνοους, ὅτι "Ἰουστινιανὸς ὁ βασιλεὺς παρ' ὑμῖν ζῆ" καὶ ἀκούσαντα τὰ μέρη ἐσίγησαν καὶ οὐκέτι ἐφιλονείκησαν. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἤρξατο κτίζειν τὸ παλάτιον τῶν Σοφιανῶν ἐπ' ὀνόματι τῆς αὐτοῦ γυναικὸς Σοφίας, προφάσει τοῦ ἐκεῖσε ταφῆναι Ἰουστον τὸν υἱὸν αὐτοῦ πρὸ τοῦ βασιλεῦσαι αὐτόν, ἔτι κουροπαλάτου ὄντος αὐτοῦ, ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ἀρχαγγέλου τῶν ἐκεῖσε, κοσμήσας αὐτὸ ὑπὸ διαφόρων πολυτίμων μαρμάρων. Ῥώμης ἐπίσκοπος Βενέδικτος ἔτη [ε΄]. ε΄. με΄. [α΄.] ε΄. β΄. β΄. ια΄. Τούτῳ τῷ ἔτει Ἰουστίνος ὁ βασιλεὺς ἤρξατο κτίζειν τὸ παλάτιον τὸ δεύτερον ἐν τῷ προαστείῳ αὐτοῦ, ὃ εἶχε πρὸ τοῦ βασιλεῦσαι αὐτόν. ὁμοίως δὲ καὶ ἐν τῇ νήσῳ τῆς Πριγκίπου καὶ αὐτῷ ὄντι προαστείῳ αὐτοῦ ἐν τῷ λιμένι, καὶ τὴν ἐκκλησίαν τῶν ἁγίων Ἀναργύρων ἐν τοῖς Δαρείου. ἀπεκατέστησε δὲ καὶ τὸ λουτρὸν τοῦ Ταύρου τὸ δημόσιον καὶ ἐπωνόμασεν αὐτὸ Σοφιανὰς ἐπ' ὀνόματι τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Σοφίας. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Ἀναστάσιος, ὁ ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας ὁ μέγας, καθαψάμενος ἐν τοῖς ἀντιγράφοις τῶν συνοδικῶν Ἰωάννου τοῦ Κωνσταντινουπόλεως, τοῦ χειροτονήσαντος Ἰωάννην τὸν Ἀλεξανδρείας, καὶ τούτου χειροτονηθέντος ἐξεβλήθη τῆς ἰδίας ἐπισκοπῆς κατὰ ἀγανάκτησιν Ἰουστίνου, καὶ ἐχειροτονήθη Γρηγόριος, μοναχὸς καὶ ἀποκρισιάριος τῆς μονῆς τῶν Βυζαντίων. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Γρηγόριος ἔτη κδ΄. ς΄. μς΄. [β΄.] ς΄. γ΄. γ΄. α΄. Τούτῳ τῷ ἔτει Ναρσῆς, ὁ κουβικουλάριος καὶ πρωτοσπαθάριος, 244 ὁ ἀγαπητὸς τοῦ βασιλέως Ἰουστίνου, εἰς ὃν καὶ ἐλοιδορεῖτο, ἔκτισε τὴν οἰκίαν Ναρσοῦ καὶ τὴν μονὴν τῶν Καθαρῶν. ἀκούσας δὲ Ἰουστίνος ὁ βασιλεὺς περὶ τοῦ ἀνεψιοῦ αὐτοῦ, ὃν εἶχεν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἀγούσταλιον, ὅτι συσκευὴν μελετᾷ κατὰ τοῦ βασιλέως, πέμψας ἀπεκεφάλισεν αὐτόν. ζ΄. μζ΄. [γ΄.] ζ΄. δ΄. δ΄. β΄. Τούτῳ τῷ ἔτει ἤρξατο κτίζειν Ἰουστίνος τὴν ἐκκλησίαν τῶν ἁγίων ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου ἐν τῷ ὄρφανοτροφείῳ, καὶ τῶν ἁγίων ἀποστόλων ἐν τῷ Τρικόγχῳ, τὴν καεῖσαν ἐπὶ Ζήνωνος τοῦ βασιλέως. προσέθηκε δὲ καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς ἁγίας θεοτόκου τῶν Βλαχερνῶν τὰς δύο ἀψίδας, τῆς τε ἄρκτου καὶ μεσημβρίας, ἐν τῷ μεγάλῳ ναῶ καὶ ἐποίησε τὴν ἐκκλησίαν κατὰ σταυρίου. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Ῥωμαῖοί τε καὶ Πέρσαι τὴν εἰρήνην διέφθειραν, καὶ πάλιν ὁ Περσικὸς ἀνεκαινίσθη πόλεμος διὰ τὸ πρεσβεῦσαι τοὺς Ὀμηρίτας Ἰνδοὺς πρὸς Ῥωμαίους, καὶ ἀποστεῖλαι τὸν βασιλέα Ἰουλιανὸν τὸν μαγιστριανὸν μετὰ σάκρας πρὸς Ἀρέθαν, τὸν βασιλέα τῶν Αἰθιοπίων, διὰ τοῦ Νείλου ποταμοῦ ἀπὸ Ἀλεξανδρείας καὶ τῆς Ἰνδικῆς θαλάσσης· καὶ ἀπεδέχθη παρὰ τῷ βασιλεῖ Ἀρέθᾳ μετὰ χαρᾶς πολλῆς ὡς ἐφιεμένῳ τὴν φιλίαν τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων. ἐξηγεῖτο δὲ ἐπανελθὼν ὁ αὐτὸς Ἰουλιανός, ὅτι, ὅτε ἐδέξατο αὐτόν, γυμνὸς ἦν ὁ βασιλεὺς Ἀρέθας, καὶ κατὰ τοῦ ζώματος αὐτοῦ εἶχεν εἰς τὰς ψύας αὐτοῦ λινόχρυσά ἱμάτια· κατὰ δὲ τῆς γαστρὸς ἐφόρει σχιστὰ διὰ μαργαριτῶν τιμίων, καὶ ἐν τοῖς βραχίουσιν ἀνὰ πέντε κλαβίων, καὶ χρυσᾶ ψέλια εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ· ἐν δὲ τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ λινόχρυσον φακιόλιν ἐσφενδονισμένον, ἔχον ἕξ ἀμφοτέρων τῶν δεσμῶν σειρὰς τέσσαρας, καὶ μανιάκην

χρυσοῦν ἐν τῷ τραχήλῳ αὐτοῦ· καὶ ἴστατο ἐπάνω τεσσάρων ἐλεφάντων ἐστῶτων καὶ ἐχόντων ζυγὸν καὶ τροχοὺς τέσσαρας, καὶ ἐπάνω ὡς ὄχημα ὑψηλὸν ἠμφιεσμένον χρυσέοις πετάλοις, ὡσπερ ἐστὶ τὰ τῶν ἀρχόντων τῶν ἐπαρχιῶν ὀχήματα· καὶ ἐστὼς ἐπάνω αὐτοῦ ἐβάσταζε σκουτάρην μικρὸν κεχρυσωμένον καὶ δύο λαγκίδια χρυσᾶ· καὶ ἡ σύγκλητος αὐτοῦ πᾶσα μετὰ ὄπλων ἄδοντες μέλη μουσικά. εἰσενεχθεῖς οὖν ὁ πρέσβις τῶν Ῥωμαίων καὶ προσκυνήσας ἐκελεύσθη παρ' αὐτοῦ ἀναστῆναι καὶ ἀχθῆναι πρὸς αὐτόν. δεξάμενος δὲ τὴν τοῦ βασιλέως σάκραν κατεφίλησε τὴν 245 σφραγίδα τὴν ἔχουσαν τὸ στηθάριον τοῦ βασιλέως· δεξάμενος δὲ καὶ τὰ δῶρα ἐχάρη μεγάλως. ἀναγνοὺς δὲ εὗρε περιέχοντα τοῦ ὀπλίσασθαι αὐτὸν κατὰ τοῦ βασιλέως Περσῶν, καὶ τὴν πλησιάζουσαν αὐτῷ χώραν τῶν Περσῶν ἀπολέσαι καὶ τοῦ λοιποῦ μηκέτι συνάλλαγμα ποιεῖν μετὰ τῶν Περσῶν, ἀλλὰ δι' ἧς ὑπέταξε χώρας τῶν Ὀμηριτῶν διὰ τοῦ Νείλου ποταμοῦ ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τὴν πραγματείαν ποιεῖσθαι. εὐθέως δὲ στρατεύσας ὁ βασιλεὺς Ἀρέθας ἐπ' ὄψει τοῦ πρεσβευτοῦ Ῥωμαίων ἐκίνησε πόλεμον κατὰ Περσῶν προπέμψας τοὺς ὑπ' αὐτὸν Σαρακηνοὺς. ἀπελθὼν δὲ καὶ αὐτὸς ἐπὶ τὴν Περσικὴν χώραν ἐξεπόρθησε πᾶσαν τὴν ἐν τοῖς μέρεσιν ἐκείνοις. κρατήσας δὲ ὁ βασιλεὺς Ἀρέθας τὴν κεφαλὴν Ἰουλιανοῦ καὶ δεδωκῶς αὐτῷ εἰρήνης φίλημα ἀπέλυσε αὐτὸν ἐν πολλῇ θεραπείᾳ σὺν πολλοῖς χαρίσμασιν. ἐγένετο δὲ καὶ ἄλλη αἰτία ταραξάσα τὸν Χοσρόην. Οὕνοι γὰρ κατ' ἐκεῖνο καιροῦ, οὓς Τούρκους λέγειν εἰώθαμεν, πρεσβεύουσι πρὸς Ἰουστίνον διὰ τῆς τῶν Ἀλανῶν χώρας ἀποστείλαντες. τοῦτο φοβηθεῖς Χοσρόης προεφασίσατο τὴν τῶν Ἀρμενίων πρὸς αὐτὸν ἀνταρσίαν καὶ πρὸς Ἰουστίνον προσχώρησιν καὶ ἠτέιτο τοὺς πρόσφυγας. ἐτέλει γὰρ ὁ βασιλεὺς τῶν Ῥωμαίων ἀνά ἔτος πεντακοσίας λίτρας χρυσοῦ, ὅπως τὰ πλησιάζοντα τοῦ τόπου φρούρια διαφυλάττωσι Πέρσαι, ἵνα μὴ εἰσβαλόντα τὰ ἔθνη ἑκατέραν διαλύσωσι πολιτείαν· καὶ κοινοῖς ἀναλώμασι τὰ φρούρια ἐφυλάττοντο. ὁ δὲ Ἰουστίνος ἔλυσε τὴν εἰρήνην φάσκων ἐπονείδιστον εἶναι φορολογεῖσθαι ὑπὸ τῶν Περσῶν τοὺς Ῥωμαίους. διὰ τοῦτο χώραν ἔλαβεν ὁ μέγας οὗτος Περσῶν τε καὶ Ῥωμαίων πόλεμος. ὁ δὲ Ἰουστίνος Μαρτίνον, τὸν πατρίκιον καὶ συγγενῆ αὐτοῦ, στρατηγὸν χειροτονήσας τῆς ἀνατολῆς κατὰ Περσῶν ἐξέπεμψεν. 246 Κόσμου ἔτη ρξε'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη φξε'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἰουστίνος ἔτη ιγ'. η'. Περσῶν βασιλεὺς Χοσρόης ἔτη μη'. μη'. Ῥώμης ἐπίσκοπος [Βενέδικτος] [ἔτη ε'.] [δ'.] Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη ιβ'. η'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη κ'. α'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη ια'. ε'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Γρηγόριος ἔτη κδ'. γ'. Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Ὀκτωβρίῳ ρ' ἠσθένησεν ὁ βασιλεὺς καὶ ἐν λύπῃ γέγονε πρὸς Βαδουάρην τὸν ἴδιον ἀδελφὸν καὶ ὕβρισε αὐτὸν ἐσχάτως, ἐπιτρέψας τοῖς κουβικουλαρίοις γρονθιζόμενον ἐξαγαγεῖν αὐτὸν ἐπὶ σελεντίου. ἦν δὲ κόμης τῶν βασιλικῶν σταύλων. μαθοῦσα δὲ Σοφία ἐλυπήθη καὶ ἐνεκάλεσε τῷ βασιλεῖ· ὁ δὲ μετεμελήθη καὶ κατελθὼν πρὸς αὐτὸν εἰς τὸν σταῦλον εἰσῆλθεν ἄφνω μετὰ τοῦ πραιποσίτου τῶν κουβικουλαρίων. ὁ δὲ Βαδουάριος ἰδὼν τὸν βασιλέα ἔφυγεν ἀπὸ ζακὸς εἰς ζάκα φόβῳ τοῦ βασιλέως. ὁ δὲ βασιλεὺς ἔκραξεν· "ὀρκίζω σε κατὰ τοῦ θεοῦ, ἀδελφέ μου, μεῖνόν με." καὶ δραμῶν ἐκράτησεν αὐτόν, καὶ περιπλακεῖς κατεφίλησεν αὐτὸν λέγων· "ἔπταισά σοι, ἀδελφέ μου· ἀλλὰ δέξαι με ὡς ἀδελφόν σου πρῶτον καὶ ὡς βασιλέα. ἐκ γὰρ διαβολικῆς ἐνεργείας οἶδα ὅτι τοῦτο γέγονεν." ὁ δὲ πεσὼν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ κλαίων εἶπεν· "ἀληθῶς, δέσποτα, ἐξουσίαν ἔχεις· πλὴν παρουσία τῆς συγκλήτου εὐτέλεισας τὸν δοῦλόν σου· ἄρτι, ὁ δεσπότης, τούτοις ἀπολόγησαι." καὶ ἐδείκνυεν αὐτῷ τὰ ἄλογα. ὁ δὲ βασιλεὺς παρεκάλεσεν αὐτὸν συμμαχεῖν αὐτῷ, καὶ εἰρήνευσαν. Τῷ δ' αὐτῷ χρόνῳ γέγονε πόλεμος περὶ τὸ Σάργαθον Περσῶν καὶ Ῥωμαίων μέγας, καὶ ἐνίκησαν οἱ Ῥωμαῖοι. Περσῶν βασιλεὺς Ὀρμίσδας ἔτη ιε'. θ'. α'. [ε'.] θ'. β'. ς'. δ'. Τούτῳ τῷ ἔτει

ἦλθον οἱ Ἄβαρεις εἰς τὰ μέρη τοῦ Δανουβίου, 247 καὶ μαθὼν ὁ βασιλεὺς ἀπέστειλε Τιβέριον, τὸν κόμητα τῶν ἐκκουβιτόρων, κατ' αὐτῶν· καὶ συμβαλὼν αὐτοῖς ἠττήθη αἰφνιδιασθεὶς ὑπ' αὐτῶν, καὶ ἀποβαλὼν πολλοὺς ὑπέστρεψεν. Ὀρμίσδας δέ, ὁ βασιλεὺς Περσῶν, Ἀρδαμάνην στρατηγὸν χειροτονήσας ἀπέστειλε περᾶσαι τὸν Εὐφράτην καὶ τὴν Ῥωμαίων χώραν λυμήνασθαι. αὐτὸς δὲ παραλαβὼν τὰς δυνάμεις ἐπέστη τοῖς τὴν Νισίβιν πολιορκουσι Ῥωμαίοις. ὁ δὲ Μαρτίνος τοῦτο γνοὺς, καταλιπὼν τὴν Νισίβιν ἀνεχώρησεν ἐπὶ τὰ Ῥωμαϊκὰ μέρη. Ἀρδαμάνης δὲ περὶ τὴν Ἀντιόχειαν γενόμενος καὶ διαφθείρας τὰ προάστεια τῆς πόλεως ἐπὶ τὴν Κοίλην Συρίαν ἐχώρει. οὕτω μὲν οὖν ὁ Ἀρδαμάνης αἰχμαλωσίας πολλῆς κρατήσας εἰς τὴν ἑαυτοῦ χώραν ἐπανέξευξεν. ὁ δὲ αὐτοκράτωρ Ἰουστίνος ἐπὶ τοῖς πραττομένοις δεινοπαθῶν τὸν μὲν Μαρτίνον τῆς στρατηγίας ἀπέπαυσεν, Ἀρχέλαον δὲ χειροτονεῖ στρατηγόν. ὁ δὲ Ἀρδαμάνης τὸ Δαρᾶς παρέλαβε καὶ οὕτως ὑπέστρεψεν. καὶ τοῦτο μαθὼν Ἰουστίνος, καταπλαγεὶς τῷ μεγέθει τῆς συμφορᾶς νόσω παραφορᾶς περιβάλλεται καὶ σπονδὰς ποιῆσαι αἰτεῖται τῷ Ὀρμίσδα, ὅστις ἐνιαυσιαίας σπονδὰς ποιῆσαι κατεδέξατο. Κόσμου ἔτη ςξζ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη φξζ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἰουστίνος ἔτη ιγ'. ι'. Περσῶν βασιλεὺς Ὀρμίσδας ἔτη ιε'. β'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη ιβ'. ι'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη κ'. γ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη ια'. ζ'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Γρηγόριος ἔτη κδ'. ε'. Τούτῳ τῷ ἔτει Ἰουστίνος ὁ βασιλεὺς Τιβέριον, τὸν κόμητα τῶν ἐκκουβιτόρων, υἱοποιησάμενος καίσαρα ἀνηγόρευσε καὶ συγκάθεδρον αὐτοῦ ἐποίησεν ἔν τε ταῖς ἵπποδρομίαις καὶ αἰσίαις ἡμέραις, ἦν γὰρ ὁ βασιλεὺς στυφόμενος τοὺς πόδας καὶ τὸ πλεῖον κατακείμενος. 248 ια'. γ'. ια'. δ'. η'. ς'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἔκτισεν Ἰουστίνος τὸν μέγαν ἀγωγὸν τοῦ Οὐάλεντος καὶ ἐχορήγησε τῇ πόλει δαψίλειαν ὕδατος. ιβ'. δ'. ιβ'. ε'. θ'. ζ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Ἰουστίνος ὁ βασιλεὺς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἑβραίων, τὴν οὖσαν ἐν τοῖς Χαλκοπρατείοις, ἀποσπάσας ἐξ αὐτῶν ἐποίησεν ἐκκλησίαν τῆς δεσποίνης ἡμῶν τῆς ἀγίας θεοτόκου, πλησιάζουσας τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει μηνὶ Αὐγούστῳ λα', ἰνδικτιῶνος ι', ἐτελεύτησεν Ἰωάννης, ὁ ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως. Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος Εὐτύχιος πάλιν ἔτη δ'. ιγ'. ε'. α'. ς'. ι'. η'. Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Ὀκτωβρίῳ, ἰνδικτιῶνος ια', Εὐτύχιος ἀπέλαβε πάλιν τὸν θρόνον Κωνσταντινουπόλεως. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀσθενήσας καὶ μικρὸν ἀνεθεὶς τῆς νόσου προσεκαλέσατο τὸν τε ἀρχιερέα καὶ τὴν σύγκλητον καὶ πάντας τοὺς ἱερεῖς καὶ πολιτευομένους· καὶ ἀγαγὼν τὸν καίσαρα Τιβέριον παρουσίᾳ πάντων ἀνηγόρευσε αὐτὸν βασιλέα, τοῖσδε τοῖς λόγοις χρησάμενος· "Ἴδε ὁ θεὸς ὁ ἀγαθύνας σε, τοῦτο τὸ σχῆμα ὁ θεὸς σοι δέδωκεν, οὐκ ἐγώ. τίμησον αὐτό, ἵνα τιμηθῆς ὑπ' αὐτοῦ. τίμησον τὴν μητέρα σου, τὴν ποτέ σου δέσποιναν γενομένην. οἶδας, ὅτι πρῶτον αὐτῆς δοῦλος ἦς, νῦν δὲ υἱός. μὴ ἐπιχαρῆς αἵμασιν. μὴ ἐπικοινωνήσης φόνων. μὴ κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἀποδώσης. μὴ εἰς ἔχθραν ὁμοιωθῆς ἐμοί· ἐγὼ γὰρ ὡς ἄνθρωπος ἔπαισα. καὶ γὰρ πταιστὸς καὶ ἐγενόμην καὶ ἀπέλαβον κατὰ τὰς ἀμαρτίας μου. ἀλλὰ δικάσομαι τοῖς ποιήσασί μοι τοῦτο ἐπὶ τοῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ. μὴ ἐπάρη σε τοῦτο τὸ σχῆμα, ὡς καὶ ἐμέ. οὕτω πρόσεχε πᾶσιν, ὡς ἑαυτῷ. γνῶθι τίς ἦς καὶ τίς νῦν εἶ. μὴ ὑπερηφανήσης, καὶ οὐχ ἀμαρτάνεις. οἶδας τίς ἦμην, καὶ τίς ἐγενόμην, καὶ τί εἰμί. ὅλοι οὗτοι τέκνα σου εἰσι καὶ δοῦλοι. οἶδας, ὅτι τῶν σπλάγχθων μου προετίμησά σε. τούτους [οὓς] βλέπεις, ὅλους τῆς πολιτείας βλέπεις. πρόσεχε τῷ στρατιώτῃ σου. μὴ 249 συκοφάντας δέξῃ. μὴ εἰπώσῃ σοὶ τινες, ὅτι ὁ πρό σου οὕτω διεγένετο· ταῦτα γὰρ λέγω ἀφ' ὧν ἔπαθον. οἱ ἔχοντες οὐσίας ἀπολαύετῶσαν αὐτῶν· τοῖς δὲ μὴ ἔχουσι δώρησαι." καὶ γενομένης εὐχῆς παρὰ τοῦ πατριάρχου, καὶ μετὰ τὸ λεχθῆναι παρὰ πάντων τὸ ἀμήν, ἔπεσεν ὁ καίσαρ εἰς τοὺς πόδας τοῦ βασιλέως, καὶ ἔφη αὐτῷ ὁ βασιλεύς· "ἐὰν θέλῃς, εἰμί· ἐὰν θέλῃς, οὐκ εἰμί.

ὁ θεὸς ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ πάντα, ἃ ἐπελαθόμεν εἶπεῖν σοι, αὐτὸς ἐμβαλεῖ εἰς τὴν καρδίαν σου." ταῦτα διεξελθὼν ὁ βασιλεὺς ἐπλήρου δακρύων τὸ ἄθροισμα. τοῦ δὲ συλλόγου διαλυθέντος, ὁ Τιβέριος δῶρα τοῖς ὑπηκόοις διένειμε καὶ ὅσα ταῖς βασιλικαῖς ἀναγορεύσεσιν εἴθισται. Κόσμου ἔτη ροα'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη φοα'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Τιβέριος ἔτη δ'. α'. Περσῶν βασιλεὺς Ὀρμίσδας ἔτη ιε'. ς'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Εὐτύχιος ἔτη δ'. β'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη κ'. ζ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη ια'. ια'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Γρηγόριος ἔτη κδ'. θ'. Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Ὀκτωβρίῳ, ἰνδικτιῶνος ιβ', ἐβασίλευσε Τιβέριος στεφθεὶς ὑπὸ Εὐτυχίου πατριάρχου, ὡς προλέλεκται. ὑπῆρχε δὲ τῷ γένει καὶ αὐτὸς Θραξ. βασιλεύσαντος δὲ αὐτοῦ, ἔκραξαν τὰ μέρη ἐπὶ τῆς ἵπποδρομίας· "ἴδω, ἴδω τὴν ἀγούσταν Ῥωμαίων." ὁ δὲ ἔπεμψε μανδάτον λέγων· "ἢ ἀντικρυς τοῦ δημοσίου λουτροῦ Δαγιστέως, ἢ τις ὀνομάζεται ἐκκλησία; ὁμώνυμός ἐστιν ἢ ἀγούστα." καὶ ἔκραξαν τὰ μέρη· "Ἀναστασία ἀγούστα, τούβικας. σῶσον, κύριε, οὐς ἐκέλευσας βασιλεύειν." ἀκούσασα δὲ Σοφία, ἡ τοῦ Ἰουστίνου γυνή, ἐπλήγη τὴν ψυχὴν. ἐβούλετο γὰρ λαβεῖν Τιβέριον καὶ μείναι ἀγούστα. οὐ γὰρ ᾔδει ὅτι εἶχε γυναῖκα. τινὲς δὲ ἔλεγον, 250 ὅτι καὶ ἐπὶ ζωῆς Ἰουστίνου προσεφιλώθη αὐτῷ, καὶ αὐτὴ ἔπεισεν Ἰουστίνον τοῦ ποιῆσαι αὐτὸν καίσαρα. ὁ δὲ Τιβέριος πέμψας ἤγαγεν Ἀναστασίαν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἔχουσαν καὶ θυγατέρας δύο ἐξ αὐτοῦ Χαριτῶ καὶ Κωνσταντίναν. καὶ ἔστεψεν αὐτὴν ἀγούσταν καὶ ἔρριψεν ὑπατεῖαν πολλήν. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Εὐλόγιος ἔτη κζ'. β'. ζ'. γ'. η'. α'. ι'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἔκτισεν ὁ βασιλεὺς Τιβέριος τὸ παλάτιον τὸ ἐν τῷ Ἰουλιανοῦ λιμένι καὶ ἐπωνόμασεν αὐτὸ ἐπ' ὀνόματι Σοφίας, τῆς γυναικὸς Ἰουστίνου· καὶ ἀπεκατέστησεν αὐτὴν ἐν αὐτῷ δεδωκῶς αὐτῇ καὶ κουβικουλαρίους εἰς ὑπουργίαν αὐτῆς, κελεύσας τιμᾶσθαι αὐτὴν ὡς μητέρα αὐτοῦ, κτίσας καὶ λουτρὸν καὶ πᾶσαν θεραπείαν αὐτῆς. ἀπέστειλε δὲ πρέσβεις πρὸς τὸν βασιλέα Περσῶν κατὰ τὸ ἔθος μηνύων τὴν ἀναγόρευσιν αὐτοῦ· καὶ οὐ προσήκατο τὴν εἰρήνην ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς. τότε Τιβέριος μεγάλας δυνάμεις συνήθροιζε καὶ διασπείρας τοὺς βασιλικοὺς θησαυροὺς πολλὰ στρατόπεδα ἐποίησεν, χειροτονήσας Ἰουστινιανόν τινα στρατηγὸν ἀνατολῆς· ὃς ἀναλαβὼν τὰς δυνάμεις ἐπὶ τὸ Δαρᾶς παραγίνεται. στρατοπεδεύουσι δὲ καὶ Πέρσαι πλησίον αὐτῶν στρατηγούμενοι ὑπὸ Ταμχοσρόου. τῆς δὲ παρατάξεως γενομένης, εἰς λόγους ἦλθον καὶ σπένδονται πρὸς ἀλλήλους, ἐφ' ᾧ χρόνον τριετὴ Ῥωμαίους τε καὶ Πέρσας τὴν ἀνατολὴν μὴ λυμῆνασθαι· τὸν δὲ πόλεμον ἐπὶ τὴν Ἀρμενίαν συστήσασθαι. γ'. η'. δ'. θ'. β'. ια'. Τούτῳ τῷ ἔτει ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς ἀναλαβὼν τὰς ἑαυτοῦ δυνάμεις ἐπὶ τὴν Ἀρμενίαν χωρεῖ. ἀκηκοὼς δὲ ὁ τῶν Ῥωμαίων στρατηγὸς τὸν τῶν Περσῶν βασιλέα μέλλειν τὸν πόλεμον αὐτουργεῖν ἔκλυτος γέγονεν· δέος γὰρ εἰσῆλθεν εἰς τὸν λαὸν τῶν Ῥωμαίων. διὰ τοῦτο λόγοις Ἰουστινιανὸς πρὸς τὰς δυνάμεις χρησάμενος ἀπέπαυσε τῆς δειλίας τὸ μάχιμον. πολέμου δὲ κροτηθέντος, καὶ τῆς τοξείας 251 τῶν Περσῶν πολλῆς γεγонуσίας, ὡς καὶ τὰς ἡλιακὰς ἀποκρύπτειν ἀκτῖνας, Ῥωμαῖοι ταῖς ἀσπίσι τὰς ἐκ τῶν τόξων βολὰς ἀπορριψάμενοι τῆς κατασυστάδην μάχης ἀπήρχοντο· βαθείας δὲ καθεστῶσης τῆς τῶν Ῥωμαίων ἐκτάξεως, φέρειν οὐκ εἶχον οἱ Πέρσαι· καὶ τρέπεται ἡ τῶν Βαβυλωνίων πληθύς, καὶ ἀναιροῦνται πλήθη πολλά. παραλαμβάνουσι δὲ καὶ τὸ τῶν Περσῶν τοῦλδον καὶ τὸ βασιλικὸν σκηνοπήγιον καὶ πᾶσαν τὴν ἀποσκευὴν ἐπίδοξον οὖσαν. κρατοῦσι δὲ καὶ τῶν ἐλεφάντων οἱ Ῥωμαῖοι καὶ πρὸς Τιβέριον πέμπουσι τὰ ἐπίσημα ἐκεῖνα καὶ βασιλικά λάφυρα. νομοθετεῖ τοίνυν ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς τὴν αἰσχύνην μὴ φέρων μηκέτι βασιλέα Περσῶν εἰς πόλεμον ἐξέρχεσθαι. ὁ δὲ Ῥωμαϊκὸς στρατὸς ἐπετίθετο ταῖς Περσικαῖς συμφοραῖς καὶ πρὸς τὰ ἐνδότερα τῆς Περσίδος ἐχώρησε καὶ πολλὴν αἰχμαλωσίαν καὶ ἄλωσιν ἐν Περσίδι πεποίηκε φθάσας

καὶ μέσον τῆς Ὑρκανικῆς θαλάσσης. χειμῶνος δὲ γενομένου, οὐκ ἐπανέζευξαν οἱ Ῥωμαῖοι εἰς τὰ ἴδια, ἀλλὰ ἐν Περσίδι παρεχίμασαν. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἤρξατο κτίζειν Τιβέριος τὸ δημόσιον Βλαχερνῶν καὶ ἀνενέωσε πολλὰς ἐκκλησίας καὶ ξενῶνας καὶ γηροκομεῖα· καὶ ἐκέλευσε γράφεσθαι ἑαυτὸν ἐν τοῖς συμβολαίοις Τιβέριος Κωνσταντῖνος. Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη ιγ'. δ'. θ'. α'. ι'. γ'. ιβ'. Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Ἀπριλλίῳ ς', ἰνδικτιῶνος ιε', ἐτελεύτησεν Εὐτύχιος ὁ πατριάρχης, καὶ ἐχειροτονήθη μετὰ ἕξ ἡμέρας Ἰωάννης, διάκονος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, ὁ Νηστευτής. ὁ δὲ βασιλεὺς Τιβέριος ἀγοράσας σώματα ἐθνικῶν κατέστησε στράτευμα εἰς ὄνομα ἴδιον, ἀμφιάσας καὶ καθοπλίσας αὐτοὺς χιλιάδας ιε', δεδωκῶς αὐτοῖς στρατηγὸν Μαυρίκιον, τὸν κόμητα τῶν φοιδεράτων, καὶ ὑποστράτηγον αὐτοῦ Ναρσῆν· καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς κατὰ Περσῶν. πολέμου δὲ κροτηθέντος μεγάλου, νικῶσι Ῥωμαῖοι κατὰ κράτος καὶ ἀφείλαντο ἐκ τῶν Περσῶν πόλεις τε καὶ χώρας, ἃς ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ καὶ Ἰουστίνου παρέλαβον. ἀπελθὼν δὲ Μαυρίκιος ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐδέχθη ὑπὸ τοῦ βασιλέως μετὰ τιμῆς μεγάλης, καὶ ἐθριάμ252 βευσε Τιβέριος τὰς νίκας Μαυρικίου καὶ προσελάβετο αὐτὸν γαμβρὸν εἰς Κωνσταντῖναν, τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα. ὁμοίως δὲ καὶ Γερμανῶ τῷ στρατηγῷ ἔζευξε τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Χαριτώ, ποιήσας ἀμφοτέρους καίσαρας. Τῷ δὲ Αὐγούστῳ μηνὶ ιδ', ἰνδικτιῶνος ιε', φαγὼν συκάμινα πρῶϊμα ἀξιοθέατα νενοθευμένα φθίσει περιέπεσεν· καὶ μέλλων τεθνᾶναι προσκαλεσάμενος τὸν πατριάρχην Ἰωάννην καὶ τὴν σύγκλητον ἅμα τοῖς στρατεύμασιν ἐν τῷ τριβουναλίῳ καὶ ἀχθεὶς ἐν φορείῳ, λαλῆσαι μὴ δυνάμενος δι' ἐπαναγνωστικοῦ τὰ συμφέροντα τοῖς πράγμασι τῶν Ῥωμαίων τῷ λαῷ κατάδηλα πεποίηκε καὶ Μαυρίκιον, τὸν ἴδιον γαμβρὸν, βασιλέα ἀνηγόρευσεν. πάντων δὲ εὐφημησάντων τὸν βασιλέως σκοπὸν καὶ Μαυρίκιον τὸν βασιλέα, ὑποστρέψας Τιβέριος ἐν τῇ ἰδίᾳ κλίνῃ τέθηκε βασιλεύσας ἔτη γ' μηνῆς ι' ἡμέρας ἠ'. Κόσμου ἔτη ςοε'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη φοε'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Μαυρίκιος ἔτη κ'. α'. Περσῶν βασιλεὺς Ὀρμίσδας ἔτη ιε'. ι'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη ιγ'. β'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη κ'. ια'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Εὐλόγιος ἔτη κζ'. δ'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Γρηγόριος ἔτη κδ'. ιγ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐβασίλευσε Μαυρίκιος ἐτῶν ὑπάρχων μγ', καὶ μετ' ὀλίγον τὸν γάμον πεποίηκεν, Παύλου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐλθόντος εἰς τὸ Βυζάντιον, καὶ παρενύμφευσε Μαρίτης ὁ εὐνοῦχος τοῦ παλατίου μέγας ὑπάρχων. τῷ δὲ Ἀπριλλίῳ μηνὶ γέγονεν ἐν τῷ Φόρῳ ἐμπυρισμός, καὶ ἀνέμων καταγιγίδες συνεργοῦσαι τῷ πυρὶ πολλὰς, οἰκίας διώλεσαν. καὶ τῇ ι' τοῦ Μαΐου μηνὸς γέγονε σεισμός μέγας, καὶ πάντες κατέφυγον εἰς τὰς ἐκκλησίας, καὶ τὸ γενέθλιον ἵππικὸν οὐκ ἐπετελέσθη. τῷ δ' αὐτῷ μηνὶ πρεσβεύουσιν οἱ Ἄβαρεις πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Μαυρίκιον, οἱ πρὸ ὀλίγου χρόνου τὸ Σέρμιον χειρωσάμενοι, πόλιν τῆς Εὐρώπης ἐπίσημον, ἠξίουσαν ταῖς ὀγδοήκοντα χιλιάσι τοῦ χρυσοῦ, αἷς ἐλάμβανον κατ' ἔτος παρὰ Ῥωμαίων, προσ253 τεθῆναι ἄλλας κ' ὁ δὲ βασιλεὺς εἰρήνης ἐφιέμενος τοῦτο κατεδέξατο. ἤτησε δὲ καὶ ἐλέφαντα, ζῶον Ἰνδικόν, ἐκπεμφθῆναι αὐτῷ πρὸς θεᾶν· καὶ ὁ βασιλεὺς τὸν μείζονα πάντων ἀπέστειλε πρὸς αὐτόν· καὶ τοῦτον θεασάμενος πάλιν ἔπεμψεν αὐτὸν πρὸς τὸν βασιλέα. ὁμοίως καὶ κλίνην χρυσοῦν ἤτησε σταλῆναι αὐτῷ· ὁ δὲ βασιλεὺς καὶ ταύτην ἀπέστειλεν, αὐτὸς δὲ καὶ ταύτην ἀπέστρεψεν εὐτελίσας αὐτήν. ἤτει δὲ πάλιν ἄλλας κ' χιλιάδας προστεθῆναι ταῖς ρ'. τοῦ δὲ βασιλέως μὴ καταδεξαμένου, στρατεύσας ὁ Χαγάνος τὴν Σιγγιδόνα πόλιν κατέστρεψε καὶ πολλὰς ἐτέρας πόλεις ἐχειρώσατο τὰς ὑπὸ τὸ Ἰλλυρικὸν τελούσας. παρέλαβε δὲ καὶ τὴν Ἀγχίαλον, ἠπεῖλει δὲ καὶ τὰ Μακρὰ τεῖχη καταστρέψαι. ὁ δὲ βασιλεὺς Ἐλπίδιον τὸν πατρίκιον σὺν Κομεντιόλῳ πρέσβεις πρὸς τὸν Χαγάνον ἐξαπέστειλεν. καὶ ὁ βάρβαρος ἐπὶ ταῖς τῶν πάκτων συνθήκαις εἰρήνην ἄγειν καθωμολόγησεν. ἐν δὲ τῇ ἀνατολῇ Ἰωάννην τὸν Μυστάκωνα

στρατηγὸν Ἀρμενίας ὁ βασιλεὺς πεποίηκεν· ὃς ἐληλυθὼς ἐν τῷ Νυμφίῳ ποταμῷ, ἔνθα τῷ Τίγριδι μίγνυται, συμβάλλει πόλεμον μετὰ Καρδαρίγα (Καρδαρίγας δὲ οὐκ ἔστι κύριον ὄνομα, ἀλλ' ἀξία μεγίστη παρὰ Πέρσαις) τοῦ τῶν Περσῶν στρατηγοῦ, καὶ κρατοῦσι τῶν βαρβάρων οἱ Ῥωμαῖοι. Κροῦς δὲ ὁ ὑποστράτηγος φθόνῳ ζηλοτυπήσας τρέπεται. τοῦτον ἰδόντες καὶ οἱ λοιποὶ τῶν Ῥωμαίων ἐτράπησαν καὶ μόλις ἐπὶ τὸν χάρακα διασώζονται. δευτέρας δὲ συμβολῆς γενομένης ἠττῶνται Ῥωμαῖοι καὶ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν διεφθάρησαν. β'. ια'. γ'. ιβ'. ε'. ιδ'. Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Δεκεμβρίῳ κέ', Ἰνδικτιῶνος β', ὑπατος ὁ βασιλεὺς ἀναγορεύεται, καὶ πολλοὺς θησαυροὺς τῇ πόλει ἐδωρήσατο. προβάλλεται δὲ Φιλιππικὸν στρατηγὸν τῆς ἐώας ποιήσας αὐτὸν γαμβρὸν εἰς Γορδίαν τὴν ἰδίαν ἀδελφὴν. ὁ δὲ Φιλιππικὸς καταλαβὼν τὰ Περσικὰ μέρη ἐπλησίασε τῇ Νισίβει· καὶ ἀθρόως εἰς τὴν Περσίδα εἰσβαλὼν πολλὴν αἰχμαλωσίαν ἔλαβεν. τοῦτο δὲ μαθὼν Καρδαρίγας, ὁ τῶν Περσῶν στρατηγός, ἔγκρυμμα ποιήσας ἠβουλήθη λοχῆσαι τὰ τῶν Ῥωμαίων στρατόπεδα. ὁ δὲ Φιλιππικὸς τὴν αἰχμαλωσίαν διασώσας διὰ τῶν ὁρέων εἰς τὴν τῶν Μήδων χώραν παρέβαλε καὶ πολλὰ χωρία διέφθειρε τῆς Μηδικῆς καὶ ὑπέστρεψεν ἐπὶ τὰ Ῥωμαϊκά. ὁ δὲ Χαγάνος τὴν εἰρήνην διαλύσαι δόλῳ ἔσπευδεν. τὰ γὰρ Σκλαυινῶν ἔθνη κατὰ τῆς Θράκης ἐξώπλισεν· ἃ τινὰ παρεγένοντο μέχρι τῶν Μακρῶν τειχέων πολλὴν ἄλωσιν ποιούμενα. ὁ δὲ βασιλεὺς τὰ τοῦ παλατίου στρατεύματα ἐξαγαγὼν τῆς πόλεως καὶ τοὺς δήμους φυλάττειν τὰ Μακρὰ τεῖχη ἐκέλευσεν. καὶ Κομεντίολον στρατηγὸν χειροτονήσας καὶ ἐξοπλίσας κατὰ τῶν βαρβάρων ἀπέστειλεν. ὁ δὲ ἀδοκίμως τοῖς βαρβάροις ἐπιπεσὼν πολλὰ πλήθη ἀνείλε καὶ τούτους ἀπήλασεν. παραγενόμενος δὲ ἐν Ἀδριανουπόλει περιέτυχεν Ἀρδαγάστῳ πλήθει Σκλαυινῶν μετὰ αἰχμαλωσίας ἐπιφερομένῳ· καὶ τούτῳ ἐπιπεσὼν τὴν τε αἰχμαλωσίαν διέσωσε καὶ νίκην μεγάλην περιεβάλετο. γ'. ιβ'. δ'. ιγ'. ς'. ιε'. Τούτῳ τῷ ἔτει Φιλιππικὸς ἀναλαβὼν τὰ στρατεύματα ἐπὶ τὴν Περσικὴν χώραν ἐξώρμησεν. καὶ καταλαβὼν τὴν Ἀρζανηνὴν μεγάλης αἰχμαλωσίας ἐκράτησε καὶ δειλίαν τοῖς Περσικοῖς ἐμποιεῖ στρατεύμασιν· νόσῳ δὲ περιπεσὼν ὁ Φιλιππικὸς ἐπὶ τὴν Μαρτυρόπολιν παραγίνεται χειροτονήσας τὸν Ἀνεψιχὸν ἐξηγεῖσθαι τῶν λαῶν, καὶ Στέφανον ταγματάρχην προσθησάμενος. ὁ δὲ Καρδαρίγας καταλαβὼν τὴν Μαρτυρόπολιν ταύτης τὰ προάστεια ἐμπρήσας πάντα ὑπέστρεψεν. ὁ δὲ Φιλιππικὸς ἐν Κωνσταντινουπόλει νοσῶν παραγέγονεν, καὶ τὰ στρατεύματα ὑπέστρεψεν ἀβλαβῶς εἰς τὰ ἴδια. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἐτέχθη τῷ βασιλεῖ υἱός, καὶ ἐπωνόμασεν αὐτὸν Θεοδόσιον. δ'. ιγ'. ε'. ιδ'. ζ'. ις'. Τούτῳ τῷ ἔτει Φιλιππικὸς ἐξεληλυθὼς τῆς βασιλίδος πόλεως στρατοπεδεύεται ἐπὶ τὴν Ἄμιδαν πόλιν, καὶ ἀθροίσας τὸ ὀπλιτικὸν ἠρώτα, εἰ προθύμως ἔχουσι πρὸς τὸν πόλεμον χωρῆσαι. τῶν δὲ Ῥωμαίων ὄρκους πεισάντων αὐτὸν μετὰ προθυμίας πολεμεῖν παρα255 γίνεται ἐπὶ τὸ Ἄρζαμον. ὁ δὲ Καρδαρίγας τοῦτο μαθὼν γέλῳ τὴν ἀκοὴν ἀπεπέμπετο, ἐνύπνιον εἶναι δοκῶν τὸ λεγόμενον. καλέσας δὲ τοὺς μάγους ἠρώτα, τίς ἔσται τῆς νίκης κύριος. οἱ δὲ τῶν δαιμόνων θεραπευταὶ Πέρσας ἔφασκον ὑπὸ τῶν θεῶν τὴν νίκην ἀπενέγκασθαι. σκιρτῶσι τοίνυν ἐπὶ τούτοις οἱ Πέρσαι ταῖς τῶν μάγων ὑποσχέσεσιν εὐφραινόμενοι καὶ δημιουργοῦσιν εὐθύς ξυλοπέδας ἐκ ξύλου τε καὶ σιδήρου, ὅπως τοῖς Ῥωμαίοις ὑποβάλωσιν. ὁ δὲ στρατηγὸς παρεγγυᾷ τοῖς Ῥωμαίοις τοὺς γεωργικοὺς μὴ λυμαίνεσθαι πόνους, ὅπως μὴ ἢ μισοπόνηρος δικαιοσύνη τοῦ θεοῦ ἐπὶ τοὺς βαρβάρους μετοικίση τὴν νίκην. τῇ οὖν ἐπιούσῃ ἀποστέλλει ὁ στρατηγὸς δύο φυλάρχους τῶν Σαρακηνῶν, καὶ ζωγοῦσι Πέρσας ζῶντας, δι' ὧν ἔγνωσαν τῶν ἐναντίων τὰ κινήματα· οἱ ἔφασαν τῇ κυριακῇ ἡμέρᾳ βούλεσθαι τοὺς βαρβάρους ἐπιθέσθαι τοῖς Ῥωμαίοις. ὁ δὲ Φιλιππικὸς ἐξ ἐωθινοῦ τοὺς Ῥωμαίους συντάξας τρισὶ φάλαγξιν ἀπῆντα πρὸς πόλεμον. αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν τὴν θεανδρικήν μορφήν, ἦν ἀχειροποίητον οἱ Ῥωμαῖοι δοξάζουσιν, διατρέχων τὰς

τάξεις τῷ ὀπλιτικῷ μετεδίδου θείας δυνάμεως, καὶ στὰς ὀπίσω τῆς παρατάξεως τοῦτο κατέχων τὸ ὄπλον δάκρυσι πολλοῖς τὸ θεῖον εὐμενίζετο· ὅστις τὰς οὐρανίους ταξιαρχίας συμμάχους προσελάβετο. τοῦ δὲ πολέμου κροτηθέντος, Βιταλιανὸς ὁ ταξίαρχος πάντων θρασύτερον κινηθεὶς τὴν φάλαγγα τῶν Περσῶν διέσπασε καὶ τὸ τοῦλδον παρέλαβεν. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι περὶ τὰ σκῦλα ἤρξαντο ἀσχολεῖσθαι· οὓς θεασάμενος ὁ Φιλιππικός, φοβηθεὶς μὴ εἰς τὰ λάφυρα καὶ οἱ λοιποὶ τραπέντες τῆς παρατάξεως ἐπιλάθωνται, καὶ στραφέντες οἱ βάρβαροι ἀπολέσωσιν αὐτούς, Θεοδώρῳ τῷ Ἰλιβινῷ τὴν ἑαυτοῦ περικεφαλαίαν περιθεὶς ἐξαπέστειλε τῷ ξίφει πλήττειν τοὺς ἐνασχολουμένους ἐπὶ τὰ λάφυρα. ὃν ἰδόντες καὶ νομίσαντες Φιλιππικὸν εἶναι, καταλιπόντες τὰ σκῦλα ἐπὶ τὸν πόλεμον ἐχώρησαν. τοῦ δὲ πολέμου κροτηθέντος ἐπὶ ὥρας πολλὰς, φωνὴ γίνεται παρὰ τοῦ στρατηγοῦ τοὺς ἵππους τῶν Περσῶν πλήττειν τοῖς δόρασιν. τούτου δὲ γενομένου, ἐτρόπη τὸ Περσικὸν 256 στράτευμα, καὶ νίκην μεγάλην οἱ Ῥωμαῖοι ἀνεδήσαντο καὶ πολλοὺς ἀνήλωσαν καὶ τούτους ἐσκύλευσαν. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ἀναλαβὼν τὰς ἑαυτοῦ δυνάμεις ὁ Καρδαρίγας πάλιν πρὸς πόλεμον ὀπλίζεται. καὶ δευτέρου πολέμου κροτηθέντος, νικῶσι πάλιν Ῥωμαῖοι, καὶ ἀναιροῦνται Πέρσαι πολλοί, χειροῦνται δὲ καὶ ζῶντες δισχίλιοι καὶ εἰς Βυζάντιον πέμπονται. προσέφυγε δὲ καὶ Καρδαρίγας εἰς τὸ Δαρὰς· οἱ δὲ Πέρσαι μεθ' ὕβρεων τοῦτον ἀπεπέμψαντο. ὁ δὲ Φιλιππικός Ἡράκλειον, τὸν Ἡρακλείου τοῦ αὐτοκράτορος πατέρα, ὑποστράτηγον ὄντα ἐπὶ κατασκοπῇ τῶν βαρβάρων ἐξέπεμψεν, καὶ αὐτὸς τοὺς ἐν πολέμῳ τραυματίας γενομένους πρὸς τὰς πόλεις ἰατρεύεσθαι παρέπεμψεν. ἀναλαβὼν δὲ τὸ στράτευμα εἰς τὴν Βαβυλωνίαν εἰσβάλλει καὶ τὸ Χλομαρῶν φρούριον παρακαθέζεται. ὁ δὲ Καρδαρίγας στρατολογεῖ ἰδιώτας μετὰ ὑποζυγίων καὶ ὄχλαγωγῆσας στρατοπεδεύειν ἐκόμπαζε καὶ δι' ὄχυρῶν τόπων ἐν ἀσελήνῳ νυκτὶ ἐπὶ τὰ νῶτα γίνεται τῶν Ῥωμαίων μηδαμῶς θαρρῶν χεῖρας αὐτοῖς ἐμβαλεῖν. φόβος δὲ ἄκαιρος ἐπιπεσὼν τῷ Φιλιππικῷ, καταλιπὼν τὸ φρούριον φυγῇ ἀλόγῳ ἐχρήσατο. καὶ τοῦτο γνόντες οἱ Ῥωμαῖοι εἰς φυγὴν ἐτρέποντο διὰ τόπων δυσεξοδεύτων μεγάλοις κινδύνοις περιπεσόντες· ἦν γὰρ καὶ ἀσέληνος ἡ νύξ. ἡλίου δὲ ἀνατείλαντος τῆς συμφορᾶς ἀπηλλάττοντο. καταλαβόντες δὲ τὸν στρατηγὸν ὕβρεσιν αἰσχίσταις τοῦτον ἐβλασφήμουν. οἱ δὲ Πέρσαι ἐπίπλαστον νομίσαντες τὴν φυγὴν διῶξαι οὐκ ἐτόλμησαν. Ἡράκλειος δὲ διαπεράσας τὸν Τίγριν, ὅσα τῆς Μηδικῆς χώρας ἦσαν ἐπίσημα χωρία, παρεδίδου πυρὶ, καὶ οὕτω πρὸς Φιλιππικὸν ἀνέκαμψε μετὰ σκύλων πολλῶν. 257 Κόσμου ἔτη 508. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη 608. Ῥωμαίων βασιλεὺς Μαυρίκιος ἔτη κ'. ε'. Περσῶν βασιλεὺς Ὀρμίσδας ἔτη ιε'. ιδ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη ιγ'. ς'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη κ'. ιε'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Εὐλόγιος ἔτη κζ'. η'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Γρηγόριος ἔτη κδ'. ιζ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ὁ τῶν Ἀβάρων Χαγάνος τὰς σπονδὰς διαλύσας τὴν τε Μυσίαν καὶ Σκυθίαν κατεπολέμει δεινῶς καταστρέψας τὴν τε Ῥατιάρναν καὶ Βονωνίαν καὶ Ἄκυς καὶ Δορόστολον καὶ Ζάρδαπα καὶ Μαρκιανούπολιν. ὁ δὲ Κομεντίολος ἐπὶ τὴν Ἀγχίαλον ἦλθε καὶ διελὼν τὸ στράτευμα τοὺς ἀδοκίμους ἐκ τῶν ἀριστεῶν διέκρινεν· καὶ τὴν μὲν ἄχρηστον δύναμιν μ' χιλιάδας φυλάττειν τὸν χάρακα κελεύει, τοὺς δὲ ἐπιλέκτους ἐξακισχιλίους ὄντας παραλαβὼν δύο χιλιάδας παρέδωκε τῷ Κάστῳ καὶ δύο τῷ Μαρτίνῳ, καὶ τὰς δύο αὐτὸς ἀναλαβὼν κατὰ τῶν βαρβάρων χωρεῖ. ὁ δὲ Κάστος ἐλθὼν ἐπὶ τὰ Ζάρδαπα καὶ τὸν Αἴμον, εὐρὼν τοὺς βαρβάρους ἡμελημένους πολλοὺς διέφθειρεν. αἰχμαλωσίας δὲ κρατήσας πολλῆς δορυφόρῳ διασώζειν ἐδίδου. Μαρτίνος δὲ εἰς τὰ περὶ Τόμα τὴν πόλιν γενόμενος, τῷ Χαγάνῳ ἀπροσδοκίτως περιπεσὼν πολλοὺς τῆς αὐτοῦ δυνάμεως ἀνεῖλεν, ὥστε αὐτὸν φυγῇ τὴν σωτηρίαν πραγματεύσασθαι. ὁ δὲ Μαρτίνος ἐπίδοξον νίκην ἀράμενος πρὸς τὸν στρατηγὸν ἐπανήρχετο, ἔνθα

ἐπηγγείλατο ἀναμένειν αὐτούς. ὁ δὲ Κομεντίολος δειλία κατασχεθεὶς εἰς Μαρκιανούπολιν ὑπέστρεψεν. οἱ δὲ μὴ εὐρόντες αὐτὸν ἐπεσύναξαν τὰ ἴδια στρατεύματα καὶ ἐπὶ τοὺς στενωποὺς τοῦ Αἴμου στρατοπεδεύονται. ἰδὼν δὲ ὁ Μαρτίνος τὸν Χαγάνον διαπερῶντα τὸν ποταμὸν πρὸς τὸν στρατηγὸν ἐπανῆλθεν. ὁ δὲ Κάστος 258 τὸν ποταμὸν διαπεράσας καὶ πλησιάσας τοὺς προτρέχοντας τῶν Ἀβάρων τῆς μάχης κρατεῖ. σκαιοῦ δὲ τινος δαίμονος ὑποθήκαις οὐκ ἀνέστρεψεν ἐπὶ τὸν στρατηγόν. τῇ δὲ ἐπιούσῃ κρατήσας τὰς διαβάσεις ὁ Χαγάνος ἀπέκλεισεν αὐτόν. περιοχίζεται τοίνυν ὁ λαός, καὶ ἕκαστος ὡς εἶχε δυνάμεως διὰ τοῦ ἄλσους ἔφυγον. θηρεύονται τοίνυν τινὲς παρὰ τῶν βαρβάρων καὶ καταμηνύουσιν, ποῦ ἐκέκρυπτο Κάστος, καὶ τοῦτον ζωγρήσαντες περιεσκίρτων καὶ ἠγάλλοντο. ὁ δὲ Χαγάνος διὰ τῆς μεσημβρίας ὀδεύσας κατὰ τῆς Θράκης χωρεῖ καὶ τὰ Μακρὰ τεῖχη κατέλαβεν. ὁ δὲ Κομεντίολος ἐν ταῖς ὕλαις τοῦ Αἴμου κρυπτόμενος ἐξῆλθε σὺν τῷ Μαρτίνῳ. καὶ καταλαβὼν τὸν Χαγάνον ἀνετοιμότατον διὰ τὸ τὴν πληθὺν τῶν βαρβάρων περικεχῦσθαι τῇ Θράκῃ, πρώτη φυλακῇ κατ' αὐτοῦ χωρεῖ. καὶ ἦν αὐτῷ μέγα τῶν ἐπιχείρων τὸ κατόρθωμα, εἰ μὴ τύχη τινὶ παρεσφάλῃ τοῦ ἐγχειρήματος. ἐνὸς γὰρ ζώου τὸν φόρτον διαστρέψαντος, ἕτερος τὸν δεσπότην τοῦ ζώου προσφωνεῖ τὸν φόρτον ἀνορθῶσαι τῇ πατρῴᾳ φωνῇ· "τόρνα, τόρνα, φράτερ." καὶ ὁ μὲν κύριος τῆς ἡμιόνου τὴν φωνὴν οὐκ ἤσθάνετο, οἱ δὲ λαοὶ ἀκούσαντες καὶ τοὺς πολεμίους ἐπιστῆναι αὐτοῖς ὑπονοήσαντες εἰς φυγὴν ἐτράπησαν, "τόρνα, τόρνα" μεγίσταις φωναῖς ἀνακράζοντες. ὁ δὲ Χαγάνος μεγάλην δειλίαν περιβαλόμενος ἀκρατῶς ἔφυγεν. καὶ ἦν ἰδεῖν Ἀβάρους τε καὶ Ῥωμαίους ἀλλήλους διαδιδράσκοντας, μηδενὸς διώκοντος. ὁ δὲ Χαγάνος ἀναλαβὼν τὰς δυνάμεις τὴν Ἀπειρίαν πόλιν παρεκάθισεν. εὐρῶν δὲ Βουσαῖν, τὸν τῆς πόλεως μαγγανάριν, ἀνελεῖν αὐτὸν ἐπειράτο. ὁ δὲ Βουσαῖς παρεκάλει χρήματα ἱκανὰ αὐτῷ παρέχειν, εἴπερ τὸ ζῆν αὐτῷ φιλοτιμήσοιτο· οἱ δὲ τοῦτον δεσμήσαντες τῇ πόλει παρέστησαν. αὐτὸς δὲ ἐζήτηι τοὺς τὴν πόλιν οἰκοῦντας ὠνήσασθαι αὐτόν, διηγούμενος ὅσα ὑπὲρ τῆς πόλεως ἠγωνίσαστο. πολίτης δὲ τις τὰ πλήθη ἀνέπειθε μὴ τοῦτο ποιεῖν, λόγος δὲ τοῦτον τῇ Βουσαῖ γυναικὶ παρεννάζεσθαι. 259 ἐπεὶ τοίνυν κατεφρονήθη ὁ Βουσαῖς, ὑπισχνεῖτο τῷ Χαγάνῳ παραδιδόναι τὴν πόλιν, καὶ πολιορκητικὸν ὄργανον συμπηξάμενος, ὃν κριὸν ὀνομάζουσιν, τὴν πόλιν παρέλαβεν. μαθόντες δὲ οἱ βάρβαροι τὸ τεχνουργημα πλείστας καὶ ἄλλας πόλεις ἐδουλώσαντο καὶ μετὰ πολλῆς αἰχμαλωσίας ὑπέστρεψαν. ἀκούσαντες δὲ οἱ Βυζάντιοι, ὅτι Κάστος ὑπὸ τῶν βαρβάρων αἰχμάλωτος γέγονεν, μεγάλας λοιδορίας κατὰ Μαυρικίου ἐχρῶντο καὶ εἰς φανερόν τοῦτον ἐβλασφήμουν. κατὰ τοῦτον δὲ τὸν χρόνον Ἡράκλειος, ὁ τοῦ Ἡρακλείου πατήρ, Περσικῶ φρουρίῳ προσβάλλει, καὶ τοῦτο εἶλεν· ὁμοίως καὶ Θεόδωρος τὸ Μαζαρῶν φρούριον. ἀμφοτέροι δὲ εἰς τὸ Βεΐουδὲς παραγίνονται. καὶ τοῦ φρουρίου ὄχυροῦ ὄντος, στρατιώτης τις, Σαπφήρης ὀνόματι, σκόλοπας τεχνουργήσας καὶ κατὰ τὰς ἀρμογάς τῶν λίθων τούτους πηγνύων τὴν ἄνοδον ἐποιήσαστο. ὡς δὲ ἐπέβη ἐκεῖνος τῇ στεφάνῃ τοῦ τείχους, Πέρσης ἀνὴρ τοῦτον ἐξώθησεν. πίπτει οὖν ὁ Σαπφήρης κάτω, καὶ ὑποδέχονται αὐτόν οἱ Ῥωμαῖοι ταῖς ἀσπίσιν· καὶ αὐθις τοῦ ἔργου κατατολμᾷ, καὶ πάλιν ἐξωθεῖται τοῦ ὄχυρώματος· πάλιν δὲ οἱ Ῥωμαῖοι ταῖς ἀσπίσιν αὐτὸν ὑποδέχονται, καὶ πάλιν πρὸς τὴν ἐπιβουλήν ἐνεχείρησεν. ἐπὶ δὲ τῇ κεφαλῇ τοῦ τείχους γενόμενος τὸν Πέρσην ἀπέτεμεν· εἶτα τὴν κεφαλὴν ὑπατεύσας Ῥωμαίους θάρσους ἐνέπλησεν. καὶ πολλῶν μιμησαμένων τὸν ἀριστέα καὶ διὰ τῶν πασσάλων ἐπιβάντων τοῦ τείχους, παραδίδοται Ῥωμαίοις τὸ φρούριον καὶ τοὺς μὲν τῶν Περσῶν ἀνεῖλον, τοὺς δὲ αἰχμαλώτους λαβόντες σὺν τῇ ἀποσκευῇ τὸ φρούριον ... παρέδωκαν. ὁ δὲ Φιλιππικὸς αὐθις εἰς Βυζάντιον τὴν ὁδὸν ἐποιήσαστο Ἡράκλειον καταλιπὼν ἠγεμόνα Ῥωμαίων. ἐλθὼν δὲ εἰς Ταρσὸν καὶ μαθὼν, ὅτι ὁ βασιλεὺς

Πρίσκον στρατηγὸν ἀνατολῆς χειροτονήσας ἀπέστειλεν, γράφει Ἡρακλείῳ καταλιπόντι τὸ στράτευμα εἰς Ἀρμενίαν παραγενέσθαι πρὸς Ναρσῆν καὶ τὴν τοῦ Πρίσκου παρουσίαν κατάδηλον ποιῆσαι. ἦν γὰρ ὁ αὐτοῦ 260 κρᾶτωρ τῷ Φιλιππικῷ κελεύσας τετάρτην μοῖραν τῆς ρόγας τῷ στρατῷ ἀποστερῆσαι. ἐνόσει γὰρ Μαυρίκιος τὸ φιλόχρυσον. ὁ δὲ Φιλιππικὸς φοβηθεὶς μὴ ἀφορμὴ τυραννίδος γένηται τοῦτο, τῷ βασιλεῖ οὐχ ὑπήκουσε διὰ τε τοῦτο τῆς στρατηγίας ἀποπαύεται. Πρίσκος δὲ καταλαβὼν τὴν Ἀντιόχειαν προστάττει τοὺς στρατιώτας ἐπὶ τὸ Μονόκαρτον συναχθῆναι· προσκαλεῖται δὲ καὶ Γερμανόν, τὸν τὴν Ἐδεσηνῶν ἀρχὴν πεπιστευμένον, σὺν τῷ ἐπισκόπῳ· καὶ σὺν αὐτοῖς πρὸς τὸ στρατόπεδον ἀπήρχετο τὴν ἑορτὴν τοῦ πάσχα σὺν αὐτοῖς ποιησόμενος. οἱ δὲ ἡγεμόνες τοῦ στρατοῦ ὑπήντησαν αὐτῷ μετὰ τῶν βάνδων ἀπὸ δύο σημείων τοῦ στρατοπέδου. ὁ δὲ Πρίσκος κατὰ τὸ εἰωθὸς οὐκ ἀπέβη τοῦ ἵππου οὐδὲ ταῖς συνήθεσι προσηγορίαις ἐχρήσατο. ἐντεῦθεν αὐτῷ τοῦ μίσους γέγονεν ἔναρξις· ἐπὶ ταῖς κοιναῖς γὰρ ὕβρεις τὰ πλήθη ἀνιώνται. μετὰ δὲ τὴν ἑορτὴν τὰ τοῦ βασιλέως σοβαρῶς ἐπεδείκνυ γράμματα. συρρέουσι τοίνυν τὰ πλήθη ἐπὶ τὸ τοῦ στρατηγοῦ σκηνοπήγιον, τὰ μὲν ξίφη ἐπιφερόμενα, τὰ δὲ λίθους, τὰ δὲ ξύλα. γίνεται τοίνυν περιδεὴς ὁ Πρίσκος καὶ ἐπιβὰς τῷ ἵππῳ φυγῆ ἀπέδρα τὸν κίνδυνον. οἱ δὲ διαρρηξάντες τὸ τούτου σκηνοπήγιον πάντα τὰ αὐτοῦ διήρπασαν. ὁ δὲ καταλαβὼν τὴν Κωνσταντίαν ὑπὸ ἰατρῶν τὰς βολὰς τῶν λίθων καὶ τὰ ἔλκη ἔθεραπεύετο. καὶ ἀποστέλλει τὸν ἐπίσκοπον τῆς πόλεως ἀπολογούμενος τῷ στρατοπέδῳ, ὑπισχνούμενος πείθειν τὸν αὐτοκράτορα μηδὲν αὐτοῖς ἀποστερεῖν τῶν εἰωθότων παρασχέσθαι. ὁ δὲ στρατὸς τὸν ἐπίσκοπον μετὰ ὕβρεως ἀπεπέμπετο τὸν τε Γερμανὸν ἄκοντα στρατηγὸν ἀνηγόρευσαν ἐπὶ ἀσπίδος ὑψώσαντες, τοὺς τε βασιλικοὺς ἀνδριάντας κατέστρεψαν καὶ τὰς τούτου εἰκόνας ἠφάνισαν· καὶ ἐπὶ τυραννίδα χωρεῖν ἤμελλον καὶ τὰς πόλεις σκυλεύειν, εἰ μὴ ὁ Γερμανὸς τοῦτο πολλῆ νουθεσίᾳ καὶ παραινέσει τούτους ἐκώλυσεν. ὁ δὲ Πρίσκος ταῦτα τῷ βασιλεῖ κατάδηλα πεποίηκεν. καὶ ὁ βασιλεὺς τὸν Φιλιππικὸν πάλιν στρατηγὸν τῆς ἀνατολῆς πεποίηκεν· καὶ ὁ Πρίσκος εἰς Βυζάντιον ὑπέστρεψε 261 ψεν. ὁ δὲ στρατὸς ὄρκους κατησφαλίζετο μηδαμῶς ὑπὸ Μαυρικίου βασιλεύεσθαι. οἱ δὲ βάρβαροι ταῖς Ῥωμαϊκαῖς συμφοραῖς ἐνετρύφων. ὁ δὲ αὐτοκράτωρ Ἀριστόβουλον, τὸν κουράτορα τῶν βασιλικῶν οἴκων, πρὸς τὸν στρατὸν ἀπέστειλεν, ὅπως ὄρκους καὶ δώροις διαλύσῃ τὴν τυραννίδα· ὃ καὶ πεποίηκεν. τῆς δὲ τυραννίδος ἀποσπασθείσης, γίνεται Περσῶν καὶ Ῥωμαίων κατὰ τὴν Μαρτυρόπολιν πόλεμος μέγιστος. τῶν δὲ Ῥωμαίων δυνάμει καὶ στρατηγίᾳ καταπολεμησάντων τοὺς Πέρσας, ἀναιρεῖται ὁ τῶν Περσῶν στρατηγὸς Μαρουζᾶς. συλλαμβάνονται δὲ καὶ ζῶντες τρισχίλιοι καὶ οἱ τῶν Περσικῶν ταγμάτων ταξίαρχοι· χίλιοι δὲ μόνοι τὸν ἀριθμὸν διεσώθησαν, οἱ καὶ μετὰ κινδύνων ἐπὶ τὴν Περσίδα ἀνέστρεψαν. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι ἐκπέμπουσι πρὸς τὸν αὐτοκράτορα ἐκ τῶν Περσικῶν λαφύρων πολλὰ καὶ τοὺς ζωγρηθέντας ἅπαντας σὺν τοῖς βάνδοις. ὁ δὲ Μαυρίκιος ἔκτισε τὸν Καριανὸν ἔμβολον ἐν Βλαχέρναις ὑπογράψας ἐν αὐτῷ διὰ ζωγράφων τὰς ἑαυτοῦ πράξεις ἐκ παιδότην μέχρι τῆς αὐτοῦ βασιλείας· καὶ ἀνεπλήρωσε καὶ τὸ ἐν αὐτῷ δημόσιον λουτρόν. Κόσμου ἔτη ςπ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη φπ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Μαυρίκιος ἔτη κ'. ς'. Περσῶν βασιλεὺς Ὀρμίσδας ἔτη ιε'. ιε'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη ιγ'. ζ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη κ'. ις'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Εὐλόγιος ἔτη κζ'. θ'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Γρηγόριος ἔτη κδ'. ιη'. Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Σεπτεμβρίῳ, Ἰνδικτιῶνος ς', οἱ Λογγίβαρδοι πόλεμον κατὰ Ῥωμαίων ἤρανον, καὶ τὰ τῶν Μαυρουσίων ἔθνη κατὰ τὴν Ἀφρικὴν μεγάλας ταραχὰς ἐποίησαντο. ἐν δὲ τῇ Περσίδι φυλακὴ ὑπάρχει λεγομένη Λήθη, καὶ πολλοὺς ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς ἀπὸ

διαφόρων ἔθνων ἐν ταύτῃ κατέκλεισε σὺν τοῖς αἰχμαλώτοις τῆς πόλεως τοῦ Δαρᾶς, οὗτοι οὖν ἀπογόνοντες ἑαυτῶν ἐπανίστανται κατὰ τῶν φυλασσόντων αὐτούς· καὶ ἀνελόντες τὸν 262 Μαρουσᾶν καὶ τὴν τούτου κεφαλὴν λαβόντες εἰς τὸ Βυζάντιον ἦκαν· ὁ δὲ βασιλεὺς μετὰ χαρᾶς μεγάλης αὐτούς ὑπεδέξατο· τὸν δὲ Φιλιππικὸν μόλις στρατηγὸν ὁ στρατὸς κατεδέξατο. πολέμου δὲ Περσῶν καὶ Ῥωμαίων ἐν Μαρτυροπόλει γεγονότος, ἠττώνται Ῥωμαῖοι. ὁ δὲ αὐτοκράτωρ πάλιν τῆς στρατηγίας τὸν Φιλιππικὸν διαδεξάμενος Κομεντίολον στρατηγὸν τῆς ἀνατολῆς ἀπέστειλεν. ὁ δὲ Κομεντίολος περὶ τὴν Νισίβιν γενόμενος καὶ οἱ Πέρσαι κατὰ τὸ Σαρβανῶν ἀλλήλοις συνέβαλον. Ἡράκλειος δέ, ὁ τοῦ Ἡρακλείου πατήρ, ἐνευδοκιμήσας ἐν τῷ πολέμῳ ἀνείλε τὸν τῶν Περσῶν στρατηγόν. Ἀφραάτου δὲ ἀναιρεθέντος, τρέπονται Πέρσαι, καὶ διώκουσι Ῥωμαῖοι. πολλῆς δὲ ἀλώσεως ἐν αὐτοῖς γενομένης, παραλαμβάνουσι καὶ τὸ τοῦλδον καὶ πολλὰ λάφυρα ἐν Βυζαντίῳ ἐκπέμπουσιν. ὁ δὲ αὐτοκράτωρ ἵππικαῖς θεωρίαις καὶ πανηγύρεσι τὴν πόλιν ἐφαίδρυνε καὶ τὰς νίκας ἐθριάμβευσεν. ὁ δὲ Ὀρμίσδας, ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς, στρατηγὸν χειροτονήσας τὸν Βαρᾶμ ἅμα δυνάμεσι πολλαῖς κατὰ Σουανίας ἐκπέμπει. ἀδοκῆτως δὲ ταύτῃ ἐπιστάς, καταπολεμηθέντων τῶν Τούρκων ὑπὸ τῶν Περσῶν, τοσοῦτον Ὀρμίσδας ἠύξῃθη, ὡς καὶ φόρους μὲν χιλιάδας χρυσοῦ παρὰ τῶν Τούρκων λαβεῖν, πρότερον τούτου τὰ ἴσα τοῖς Τούρκοις τελούντος. τοῦ δὲ Βαρᾶμ περιδόξου κατὰ τὸν πόλεμον τοῦτον γεγονότος καὶ εἰς τὸν Ἀράξην ποταμὸν στρατοπεδευομένου, ὁ Μαυρίκιος τοῦτο μαθὼν Ῥωμανὸν χειροτονεῖ στρατηγόν, καὶ ἐν Σουανία μετὰ δυνάμεως ἐκπέμπει. καταλαβὼν δὲ ὁ Ῥωμανὸς τὴν Λαζικὴν καὶ εἰς τὸν Φάσιδα γενόμενος ποταμὸν ἐπὶ τὴν Ἀλβανίαν στρατοπεδεύεται. ὁ δὲ Βαρᾶμ τὸν τῶν Ῥωμαίων στρατὸν ἐπιδημήσαντα ἀκηκοὺς διεγέλα τὸ πρᾶγμα· ἐπεθύμει δὲ καὶ Ῥωμαϊκῆς παρατάξεως πείραν λαβεῖν· οὐ γὰρ ἦν ποτε Ῥωμαίους πολεμήσας. διαβάς τοῖνυν τὸν γείτονα ποταμὸν, ὡς ἐπὶ τὰ ἐνδότερα μέρη τῆς Περσίδος τοὺς Ῥωμαίους ἐφελκόμενος ἦει· ὁ δὲ Ῥωμανὸς τὴν Ῥω263 μαϊκὴν πληθὺν ἐχώριζεν, τοὺς ἀδοκίμους εἰς τὸ τοῦλδον καταλιπὼν· καὶ δέκα χιλιάδας ἐπιλέκτους λαβὼν κατὰ τῶν βαρβάρων ἐχώρει, δύο δὲ χιλιάδας προτρέχειν τοῦ στρατοῦ παρακελεύεται· οἱ τινες συναντήσαντες τοὺς προτρέχοντας τῶν Περσῶν τούτους τρέπουσι καὶ πάντας ἀνήλωσαν. τῆς γὰρ φυγῆς γενομένης, καὶ κρημνοῦ συναντήσαντος αὐτοῖς, ἀποκλεισθέντες πάντες ἀνηρέθησαν· οἱ δὲ Ῥωμαῖοι μέχρι τοῦ χάρακος τῶν βαρβάρων ἐγένοντο, ὡς καταπλαγῆναι τὸν Βαρᾶμ ἐπὶ τούτῳ. τοῦτο ἀκηκοὺς Ῥωμανὸς παραθαρρύνει τὸ στρατόπεδον, καὶ παρατάσσονται ἐν πεδίῳ τῆς Ἀλβανίας. ὁ δὲ Βαρᾶμ ἀπεπειρᾶτο κλέψαι τὸν πόλεμον, διητύχησε δὲ τοῦ βουλευματος· συνέσει γὰρ ὁ Ῥωμανὸς ἐκεκόσμητο. συμβαλόντων δὲ ἀλλήλοις, καὶ πολλῶν ἀναιρεθέντων βαρβάρων, μεγίστη Ῥωμαίων γίνεται νίκη· σκυλεύονται τοῖνυν οἱ βάρβαροι καὶ ταφῆς ἀμοιρήσαντες τοῖς θηρίοις γίνονται κατάβρωμα. τοῦτο ἀκούσας ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς καὶ τὴν αἰσχύνην μὴ φέρων γυναικείαν ἐσθῆτα τῷ Βαρᾶμ ἐξέπεμψεν, καὶ τῆς στρατηγίας τοῦτον ἀπέπαυσεν. νεωτερίζει τοῖνυν ὁ Βαρᾶμ καὶ πρὸς τυραννίδα χωρεῖ· καὶ ἀνθυβρίζει διὰ γραμμάτων τὸν Ὀρμίσδαν ἐπιγράψας τὴν ἐπιστολήν· Ὀρμίσδα, τῆ θυγατρὶ Χοσρόου, ὁ Βαρᾶμ ταῦτα ἐπιστέλλει. συναγαγὼν δὲ τὰ στρατεύματα ἔφασκεν ἀγανακτεῖν τὸν Ὀρμίσδαν κατὰ τῶν στρατευμάτων, ὡς ὑπὸ Ῥωμαίων ἠττηθέντων. ἐπεδείκνυε δὲ καὶ ἐπίπλαστα γράμματα ὡς ἀπὸ Ὀρμίσδα πρὸς τὸ ὑπομειῶσαι τὰς τῶν στρατιωτῶν ρόγας, ὑπομιμνήσκων αὐτούς τό τε ἀπηνὲς τοῦ Ὀρμίσδα καὶ ὠμότατον, τὸ φιλόργυρόν τε καὶ βίαιον, καὶ ὅπως φόνοις μὲν ἀρεσκόμενος, εἰρήνης δὲ ἀπεχόμενος, καὶ πῶς τοὺς μεγιστᾶνας δεσμοῖς καθυπέβαλεν, καὶ τοὺς μὲν ζίφει ἀπέτεμεν, τοὺς δὲ ἀπέπνιξεν ἐν τῷ Τίγριδι· καὶ πῶς κατηνάγκαζε Πέρσας ἐν μεγάλοις πολέμοις χωρεῖν, ὅπως διαφθαρώσι καὶ μὴ κατ'

αὐτοῦ στασιάσωσιν. τοιοῦτοις δὲ λόγοις συμβαλὼν ὁ Βαράμ τὰ στρατεύματα τυραννίδα μεγάλην κατὰ Ὀρμίσδα ἐξῆψεν· καὶ ὄρκοις τὸν Βαράμ ὀχυρώσαντες δογματίζουσι πάντες καθελεῖν τὸν Ὀρμίσδαν. 264 ὁ δὲ Ὀρμίσδας Φεροχάνην, τὸν μάγιστρον αὐτοῦ, καθοπλίσας μετὰ δυνάμειος ἀπέστειλε κατὰ Βαράμ. ὁ δὲ Βαράμ ἐδήλου τῷ Φεροχάνη καὶ τοῖς στρατεύμασιν, ὅτι οὐ δεῖ ὄπλα κατὰ Περσῶν ἐπιφέρεισθαι Πέρσας· καὶ ὑπεμίμησεν αὐτοὺς τὴν τοῦ Ὀρμίσδα τραχύτητα, τὸ ἄδικον, τὸ αἰμοχαρὲς καὶ φιλόφονον, τὸ ἄπιστον καὶ ἀλαζονικόν τε καὶ βίαιον. τούτων αἰσθόμενοι ἀληθῶς εἰρημένων οἱ περὶ τὸν Φεροχάνην λαοὶ πρὸς Βαράμ μετατίθενται καὶ τὸν Φεροχάνην ἀνελόντες τῷ Βαράμ ἠνώθησαν καὶ ἐπὶ Κτησιφῶντα ὥρμησαν. ὁ δὲ Ὀρμίσδας εἶχεν ἐν δεσμοῖς Βινδόην τὸν ἐν ἀξίᾳ μεγάλην τελούντα. ἐν δὲ σάλῳ μεγάλῳ τῶν πραγμάτων ὄντων, Βεστάν, ὁ τοῦ Βινδόου ἀδελφός, εἰς τὴν φρουρὰν εἰσπηδήσας ἐξάγει Βινδόην, τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ συναθροίσαντες πλῆθος ἀγροίκων τε καὶ πολιτικῶν τρίτῃ ὥρᾳ τῆς ἡμέρας εἰσέρχονται εἰς τὰ βασίλεια· καὶ εὐρόντες τὸν Ὀρμίσδαν ἐπὶ τοῦ θρόνου βασιλικῶς καθεζόμενον, ὕβρεσι τοῦτον πολλαῖς καθυπέβαλον. ὁ δὲ Βινδόης κρατήσας τὸν Ὀρμίσδαν ἀφείλατο τὸ διάδημα ἀπὸ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ καὶ εἰς φρουρὰν τοῦτον παρέδωκεν, παρεκάλει δὲ Χοσρόην τοῦ πατρῶου θρόνου ἀνθέξασθαι. ὁ δὲ Ὀρμίσδας ἐκ τῆς φρουρᾶς ἄγγελον ἐξέπεμψε τοῖς Πέρσαις αἰτούμενος λαλῆσαι τὰ συμφέροντα τῇ Περσίδι. γίνεται τοίνυν τῇ ἐπαύριον, καὶ συνηθροίσθη ἡ σύγκλητος τῶν Περσῶν ἐν τοῖς βασιλείοις σὺν τῷ πλήθει, καὶ ἄγουσι τὸν Ὀρμίσδαν δέσμιον. ὁ δὲ Ὀρμίσδας ἀνεμίμησεν Πέρσας, ὡς οὐ δεῖ περὶ τοὺς βασιλεῖς τοιαῦτα ἐξαμαρτάνειν, καὶ ὅσα, ἀφ' οὗ ἐβασίλευσεν, τρόπαια πεποίηκεν, καὶ ὅσα εὐεργέτησε Πέρσας, καὶ ὅπως Τούρκους τῇ Περσίδι φόρους τελεῖν πεποίηκεν, Ῥωμαίους δὲ εἰρήνης ἔραν, καὶ ὅπως τὴν Μαρτυρόπολιν παρέλαβεν· καὶ τὰς πατρῶας ἀριστείας ἐξήγγειλεν. ἡξίου δὲ ἀποχειροτονηθῆναι Χοσρόην τῆς βασιλείας ὡς φιλόδικον καὶ ἄπληστον καὶ αἰμοχαρῆ, ὑπεροπτικόν τε καὶ ὑβριστὴν καὶ φιλοπόλεμον· ὑπεῖναι δὲ αὐτῷ ἄλλον παῖδα, καὶ τοῦτον εἰς 265 βασιλέα προχειρίσασθαι παρεκάλει. Βινδόης δὲ πρὸς τὸν Ὀρμίσδαν ἀντέλεγε καὶ τὰ τούτου σφάλματα εἰς μέσον προβαλλόμενος πάντας διήγειρε κατὰ Ὀρμίσδα· καὶ ἄγουσιν εἰς μέσον τὴν τε γυναῖκα Ὀρμίσδα καὶ τὸν υἱόν· καὶ τοῖς † προσειωθόσιν ἐπ' ὄψεσιν Ὀρμίσδα τούτους ἐδιχοτόμησαν. τὸν δὲ Ὀρμίσδαν τυφλώσαντες τῇ φρουρᾷ ἐναπέθεντο. καὶ ὁ μὲν Χοσρόης ἄχρι τινός τὸν πατέρα ἐφιλοφρόνησεν ἐν τῇ φρουρᾷ πᾶσαν ἡδονὴν παρέχων· ὁ δὲ Ὀρμίσδας ὕβρεσι τοῦτον ἡμίβετο καταπατῶν τὰ ὑπὸ τοῦ βασιλέως πεμπόμενα. ὀργισθεὶς δὲ ὁ Χοσρόης ῥοπάλοις ἀγρίοις ἐκέλευσε κατὰ τῶν λαγόνων τυπτόμενον τοῦτον ἀποθανεῖν. τοῦτο δὲ ἐλύπησε τοὺς Πέρσας καὶ μῖσος κατὰ τοῦ Χοσρόου ἐνέθηκεν. Χοσρόης δὲ συναθροίσας δυνάμεις, τῶν βασιλείων ὑπεξεληθὼν κατὰ τοῦ Βαράμ παρεγένετο ἐν πεδίῳ τοῦ Ζάβα ποταμοῦ, ἔνθα Βαράμ τὸν χάρακα εἶχεν. ὑπολαβὼν δὲ Χοσρόης, ὅτι τινὲς τῶν ἀρχόντων πρόσκεινται τῷ Βαράμ, τούτους ἐφόνευσεν. ταραχθέντος δὲ τοῦ λαοῦ, ἀποδιδράσκει Χοσρόης μετὰ τινων ὀλίγων· καὶ πάντες οἱ περὶ τὸν Χοσρόην τῷ Βαράμ προσεχώρησαν. ὁ δὲ Χοσρόης ἠπόρει, τί δρᾶσαι, ἐνίων μὲν συμβουλευόντων αὐτῷ πρὸς Τούρκους χωρεῖν, ἐτέρων δὲ πρὸς Ῥωμαίους. ὁ δὲ Χοσρόης τοῦ ἵππου ἐπιβάς καὶ τὸν χαλινὸν ἐάσας προστάττει πᾶσιν ἔπεσθαι τοῖς τοῦ ἵππου κινήμασιν· ὁ δὲ ἵππος ἐπὶ τὰ Ῥωμαϊκὰ μέρη ἀπεκίνησεν. καὶ πρὸς τὸ Κερκέσιον παραγίνεται καὶ πρέσβεις ἐκπέμπει τὴν ἑαυτοῦ ἄφιξιν Ῥωμαίοις κατάδηλον ποιούμενος. ἔτυχε δὲ Πρόβον τὸν πατρίκιον ἐκεῖ ὄντα τοῦτον ὑποδέξασθαι καὶ διὰ γραμμάτων τῷ βασιλεῖ μηνῦσαι τὰ κατ' αὐτόν. ὁ δὲ Βαράμ ἀπέστειλε πρέσβεις πρὸς Μαυρίκιον αἰτούμενος μὴ συμμαχῆσαι τῷ Χοσρόη· κελεύει δὲ ὁ βασιλεὺς Μαυρίκιος Κομεντιόλῳ στρατηγῷ εἰς Ἱεράπολιν τὸν Χοσρόην ὑποδέξασθαι καὶ βασιλικῶς

θεραπείαις τιμῆσαι. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει κατέδειξεν ὁ βασιλεὺς Μαυρίκιος γενέσθαι εἰς 266 τὴν μνήμην τῆς ἁγίας θεοτόκου τὴν λιτὴν ἐν Βλαχέρναις καὶ ἐγκώμια λέγειν τῆς δεσποίνης, ὀνομάσας αὐτὴν Πανήγυριν. Κόσμου ἔτη ρπα'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη φπα'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Μαυρίκιος ἔτη κ'. ζ'. Περσῶν βασιλεὺς Χοσρόης ἔτη λθ'. α'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη ιγ'. η'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη κ'. ιζ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Εὐλόγιος ἔτη κζ'. ι'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Γρηγόριος ἔτη κδ'. ιθ'. Τούτῳ τῷ ἔτει τεκνοποιηθεὶς ὁ βασιλεὺς Μαυρίκιος Χοσρόην, τὸν βασιλέα Περσῶν, Δομετιανόν, ἐπίσκοπον Μελιτηνῆς, πρὸς αὐτὸν ἐξέπεμψεν, τὸν ἴδιον συγγενῆ, σὺν Ναρσῆ, τὴν ἡγεμονίαν τοῦ πολέμου τούτῳ καταπιστεύσας. οἱ τινες παραλαβόντες τὸν Χοσρόην καὶ πάσας τὰς Ῥωμαϊκὰς δυνάμεις εἰς τὴν Περσίδα εἰσβάλλουσιν. ὁ δὲ Βαράμ τοῦτο μαθὼν, τὰς περὶ αὐτὸν δυνάμεις ἀναλαβὼν ἐν τόπῳ Ἀλεξανδρινῆς ὀνομαζομένῳ ἐστρατοπέδευσεν, κωλύειν οἰόμενος τὰ ἐκ τῆς Ἀρμενίας ἐρχόμενα στρατεύματα τοῦ μὴ ἐνωθῆναι τῷ Ναρσῆ. ἐκέλευσε γὰρ Μαυρίκιος Ἰωάννην τὸν Μυστάκωνα, τὸν τῆς Ἀρμενίας στρατηλάτην, ἀναλαβεῖν τὰ στρατεύματα καὶ ἐνωθῆναι τῷ Ναρσῆ, τοῦ ἅμα συστήσασθαι τὸν πρὸς τὸν Βαράμ πόλεμον. διὰ δὲ τῆς νυκτὸς ἠνώθησαν πᾶσαι αἱ Ῥωμαϊκαὶ δυνάμεις καὶ παρετάξαντο κατὰ Βαράμ. ὁ δὲ Βαράμ πρὸς τὸ ὄρος ἐστρατοπέδευσε δειλίᾳ κατεχόμενος. πολέμου δὲ φοβεροῦ κροτηθέντος, ὁ Ναρσῆς τῶν Ἰνδικῶν καταφρονήσας θηρίων τὴν μέσσην τῶν βαρβάρων διέλυσε φάλαγγα. τούτου δὲ γενομένου καὶ αἱ λοιπαὶ τοῦ Βαράμ ἠσθένησαν φάλαγγες, καὶ γίνεται τοῦ τυράννου μεγάλη φυγή. ὁ δὲ Ναρσῆς ἀκατασχέτως διώκων ἀνήρει τοὺς Πέρσας, ἐξ δὲ χιλιάδας ζωγρήσας πρὸς Χοσρόην δεσμίους ἤγαγεν· ὁ δὲ Χοσρόης πάντας ἀνείλε τῷ δόρατι. ὅσοι δὲ Τοῦρκοι ἐτύγχανον, τούτους τῷ αὐτοκράτορι εἰς Βυζάντιον ἔπεμψεν. τῶν δὲ Τούρκων ἐν τοῖς μετώποις τὸν τύπον τοῦ σταυροῦ διὰ μέλανος κεντητοῦ ἐχόντων, ἐρωτημένων ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος, ποίῳ τρόπῳ τοῦτο τὸ σημεῖον ἐπιφέρονται; οἱ Τοῦρκοι ἔφασκον πρὸ πολλῶν χρόνων λοιμὸν ἐν Τουρκίᾳ γενέσθαι, τινὰς δὲ τῶν ἐν αὐτοῖς Χριστιανῶν ὑποθέσθαι τοῦτο ποιῆσαι, ὡς ἐντεῦθεν σωτηρία κατὰ τὴν χώραν ἐγένετο. ὁ δὲ στρατὸς τῶν Ῥωμαίων τὴν σκηνὴν τοῦ Βαράμ καὶ τὸ τοῦλδον παραλαβόντες μετὰ τῶν ἐλεφάντων τῷ Χοσρόῃ προσήνεγκαν. ὁ δὲ Βαράμ ἐπὶ τὰ ἐνδότερα μέρη τῆς Περσίδος τὴν φυγὴν ἐποιήσατο καὶ οὕτως ὁ κατ' αὐτὸν διαλύεται πόλεμος. ὁ δὲ Χοσρόης μεγάλην νίκην ἀναδησάμενος τὸν ἴδιον ἀπέλαβε θρόνον καὶ ἐπινίκια εἰστία Ῥωμαίους. ὁ δὲ Ναρσῆς ἀναζευγνύων ἐπὶ τὰ ἴδια τῷ Χοσρόῃ ἔλεγεν· "μέμνησο, Χοσρόη, τῆς παρούσης ἡμέρας. Ῥωμαῖοί σοι τὴν βασιλείαν χαρίζονται." Χοσρόης δὲ τὴν δολοφονίαν δεδοικῶς ἐζήτηι Μαυρίκιον χιλίους Ῥωμαίους εἰς φυλακὴν αὐτοῦ ἔχειν· ὁ δὲ Μαυρίκιος ἀγάπην πολλὴν πρὸς τὸν βάρβαρον κεκτημένος ἐπλήρου τὸ αἴτημα αὐτοῦ. καὶ οὕτως ὁ Περσικὸς τῶν Ῥωμαίων κατεπέπαυτο πόλεμος. Κόσμου ἔτη ρσβ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη φσβ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Μαυρίκιος ἔτη κ'. η'. Περσῶν βασιλεὺς Χοσρόης ἔτη λθ'. β'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη ιγ'. θ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη κ'. ιη'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Εὐλόγιος ἔτη κζ'. ια'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Γρηγόριος ἔτη κδ'. κ'. Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Μαρτίῳ κς', Ἰνδικτιῶνος η', τῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου πάσχα χρόνων τεσσάρων ἡμισυ ἐστέφθη Θεοδόσιος, ὁ υἱὸς τοῦ Μαυρικίου, ὑπὸ Ἰωάννου, πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ὁ αὐτοκράτωρ Μαυρίκιος τὴν ἐκκλησίαν τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα, ἣν ἀπήρξατο κτίζειν Τιβέριος, ἀνεπλήρωσεν ἐν τῇ Μέσῃ οὖσαν, ὄνπερ τόπον ἔλεγον πρῶην εἶναι πραιτώριον. εἰρήνης δὲ βαθείας τὴν ἀνατολὴν καταλαβούσης, Ἀβαρακὸς ἐπὶ τὴν Εὐρώπην ἐκύμαινε πόλεμος. διὰ τοῦτο ὁ αὐτοκράτωρ Μαυρίκιος τὰς δυνάμεις ἀπὸ ἀνατολῆς ἐπὶ τὴν Θράκην μετήγαγεν. 268 θ'. γ'. ι'. ιθ'. ιβ'. κά'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἀρχομένου τοῦ ἔαρος, καὶ τῶν

ταγμάτων τὴν Θράκην καταλαβόντων, ἐξῆλθε σὺν αὐτοῖς ὁ Μαυρίκιος ἰδεῖν τὰ ὑπὸ τῶν βαρβάρων κατεστραμμένα. ἡ δὲ αὐγούστα καὶ ὁ πατριάρχης καὶ ἡ σύγκλητος παρεκάλουν τὸν βασιλέα μὴ αὐτουργῆσαι πόλεμον, ἀλλὰ στρατηγῶ τούτου ἐγχειρίσαι· ὁ δὲ οὐ κατεδέξατο. ἐξελθόντι δὲ αὐτῷ ἐν τῷ Ἐβδόμῳ γέγονεν ἡλίου ἔκλειψις. ἐπεγίνοντο δὲ καὶ ἐξαισίων πνευμάτων φυσήματα, νότος βίαιος, ἐν δὲ τῷ Ῥηγίῳ ἐλθόντος, τῶν πενήτων τὰ πλήθη ἀργυρίοις ἐψυχαγώγησεν. ἐπὶ θήραν δὲ ἐξελθὼν ὁ αὐτοκράτωρ, ὅς ἄγριος παμμεγέθης κατὰ τοῦ καίσαρος ὤρμησεν. ὁ δὲ ἵππος διὰ τὸ φοβερὸν τοῦ θεάματος ἀποβαλεῖν τὸν καίσαρα ἐγχειρεῖ· ἐπὶ πολὺ δὲ ἀκαταστατήσας οὐκ ἠδυνήθη τὸν καίσαρα ρῖψαι· ὁ δὲ ὅς ὑπ' οὐδενὸς τρωθεὶς ἀνεχώρησεν. ἐπὶ τὴν Πείρινθον δὲ διὰ ναυτιλίας τὴν πορείαν ποιούμενος, ἀνέμων ἐξαισίων καὶ βροχῆς γενομένης, τῶν ναυτῶν ἀπορησάντων, τὸ σκάφος ἐφέρετο τοῦ αὐτοκράτορος, ὥστε παραδόξως διασωθῆναι ἐν τῷ λεγομένῳ Δαονίῳ. τῇ δὲ νυκτὶ ἐκείνῃ γύναιον ἔτικτε καὶ βοὰς οἰκτρὰς ἠφίει· πρῶτας δὲ γενομένης, ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς ἰδεῖν, τί τὸ συμβησόμενον. καὶ εἶδον παιδίον γεννηθὲν ὀφθαλμῶν καὶ βλεφάρων ἀμέτοχον, μήτε χεῖρας μήτε βραχίονας ἔχον, πρὸς δὲ τῷ ἰσχύϊ ἰχθύος οὐρὰ προσφυῶς ὑπῆρχεν αὐτῷ. τοῦτο δὲ ἰδὼν ὁ βασιλεὺς ἀνελεῖν προσέταξεν. ταύτῃ δὲ τῇ ἡμέρᾳ ὁ ἵππος τοῦ βασιλέως, ὁ τὸν χρυσοῦν περικείμενος κόσμον, ἀθρόως διερράγη πεσὼν. ὁ δὲ βασιλεὺς τούτοις πᾶσιν οἰωνισάμενος, περίλυπος ἦν. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ἄνδρες τρεῖς Σκλαυνοὶ τὸ γένος, μηδὲν τι σιδηροῦν περιβαλλόμενοι, ὑπὸ Ῥωμαίων ἐκρατήθησαν, κιθάρας μόνας βαστάζοντες. ὁ δὲ βασιλεὺς ἠρώτα, πόθεν τε εἶεν καὶ ποῦ τὰς διατριβὰς ἐποιοῦντο; οἱ δὲ τὸ μὲν γένος ἔφασαν πεφυκέναι Σκλαυνοί· πρὸς τῷ τέλει δὲ τοῦ δυτικοῦ ὠκηκέναι ὠκεανοῦ· τὸν δὲ Χαγάνον πρὸς αὐτοὺς πρεσβείαν πέμψαι καὶ δῶρα τοῖς ἐθνάρχαις αὐτῶν τοῦ συμμαχεῖσθαι αὐτῷ κατὰ 269 Ῥωμαίων· οἱ δὲ ταξίαρχοι αὐτῶν ἀπέστειλαν αὐτοὺς ἀπολογῆσθαι τῷ Χαγάνῳ, ὅτι οὐ δύνανται διὰ τὸ μῆκος τῆς ὁδοῦ ἀποστεῖλαι αὐτῷ συμμαχίαν. ὀκτωκαίδεκα γὰρ μηνῶν ἔφασκον ποιήσασθαι ὁδοιπορίαν καὶ οὕτω τοῖς Ῥωμαίοις περιπεσεῖν· κιθάρας δὲ περιφέρεισθαι ὡς μὴ εἰδότας ὄπλα περιβαλέσθαι τινά, τῆς χώρας αὐτῶν ἀγνοούσης τὸ σίδηρον. ὁ δὲ αὐτοκράτωρ θαυμάσας τὴν τε ἡλικίαν καὶ τὰ μεγέθη τοῦ σώματος αὐτῶν, ἐπαινέσας εἰς Ἡράκλειαν αὐτοὺς παρέπεμψε. καταλαβὼν δὲ τὴν Ἀγχίαλον καὶ μαθὼν, ὅτι πρέσβεις εἰς τὸ Βυζάντιον Περσῶν τε καὶ Φράγγων παρεγένοντο, ὑπέστρεψεν εἰς τὰ βασίλεια. ἰ'. δ'. ια'. κ'. ιγ'. κβ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ὁ Χαγάνος ἐζήτει προσθήκας ταῖς συνθήκαις λαμβάνειν, ὁ δὲ αὐτοκράτωρ τοὺς λόγους τοῦ βαρβάρου οὐ παρεδέξατο. διὰ τοῦτο ὁ Χαγάνος ἤρατο πάλιν τὸν πόλεμον καὶ πολιορκεῖ τὴν Σιγγιδόνα καὶ στρατοπεδεύει κατὰ τὸ Σέρμιον. ὁ δὲ αὐτοκράτωρ στρατηγὸν τῆς Εὐρώπης χειροτονεῖ τὸν Πρίσκον. ὁ δὲ Πρίσκος Σαλβιανὸν ὑποστράτηγον ποιήσας προτρέχειν ἐκέλευσεν· καὶ κατὰ τῶν βαρβάρων χωρήσαντες συγκροτοῦσι πόλεμον, καὶ νικῶσι Ῥωμαῖοι. ὁ δὲ Χαγάνος τοῦτο ἀκηκῶς, ἀναλαβὼν τὰς δυνάμεις ἐχώρει πρὸς πόλεμον. ὁ δὲ Σαλβιανὸς ἰδὼν τὰ πλήθη καὶ καταπλαγεῖς πρὸς Πρίσκον ἀφικνεῖται. γνοὺς δὲ ὁ Χαγάνος τὴν τῶν Ῥωμαίων ὑποχώρησιν εἰς Ἀγχίαλον ἐξέρχεται ἤτοι εἰς τὸν ἅγιον Ἀλέξανδρον καὶ τοῦτον τῷ παμφάγῳ πυρὶ παραδέδωκεν. μεταβὰς δὲ εἰς τὰ Δριζίπερα ἐπιχειρεῖ ἐκπορθῆσαι τὸ πόλισμα πολιορκητικὰ ἐξεργασάμενος ὄργανα. οἱ δὲ τὰ Δριζίπερα οἰκοῦντες ἐπίπλαστον ἀντεπαρετάξαντο θράσος. τὰς τε γὰρ πύλας ἀναπετάσαντες ἠπέιλουν τοῖς βαρβάροις πολεμεῖν ἐν δειλίᾳ ἐξαισίῳ ὄντες. τότε δὴ τότε θεῖα τις αὐτοῖς ἐπέστη δύναμις. μεσοῦσης γὰρ ἡμέρας ὄρᾳν ἔδοξαν οἱ βάρβαροι Ῥωμαίων δυνάμεις ἐπεξιούσας τοῦ ἄστεως, καὶ μέλλειν συμπλέκεσθαι, καὶ καταπλαγέντες συντόνῳ φυγῇ ἀποδιδράσκουσι καὶ 2 ἐπὶ τὴν Πείρινθον γίνονται. ὁ δὲ Πρίσκος μηδὲ θεωρεῖν φέρων τὰ πλήθη τῶν βαρβάρων, εἰς τὸ Τζουρουλὸν εἰσελθὼν τὸ φρούριον

ἠσφαλίζετο. ὁ δὲ βάρβαρος τὸν Πρίσκον πολιορκεῖν ἐνεχείρει. ταῦτα δὲ ἀκηκοὺς Μαυρίκιος διηπόρει, τί δρᾶσαι, εὐβουλία δὲ καταστρατηγεῖ τῆς ἀπείρου δυνάμεως· καὶ ἓνα τῶν ἐκσκουβιτόρων μεγάλαις δωρεαῖς καὶ ὑποσχέσει πείθει ἕκοντι περιπεσεῖν τοῖς βαρβάροις· καὶ δίδωσιν αὐτῷ πρὸς Πρίσκον γράμματα περιέχοντα τάδε· "τῷ ἐνδοξοτάτῳ στρατηγῷ Πρίσκῳ. τὴν ἀλιτηρίαν τῶν βαρβάρων ἐγχείρησιν μὴ δειλιάσης· πρὸς γὰρ ἀπώλειαν αὐτῶν τοῦτο γέγονεν. γίνωσκε γὰρ ὅτι μετὰ πολλῆς αἰσχύνης ἔχει ὁ Χαγάνος ὑποστρέψαι εἰς τὴν ἀφιερωθεῖσαν αὐτῷ ὑπὸ Ῥωμαίων χώραν. διὰ τοῦτο καρτερήσῃ ἢ σὴ ἐνδοξότης ἐν Τζουρουλῷ περιρέμβων αὐτοῦς. πέμπομεν γὰρ διὰ θαλάσσης πλοῖα καὶ αἰχμαλωτίζομεν τὰς φαμίλιας αὐτῶν. καὶ ἀναγκάζεται μετὰ αἰσχύνης καὶ ζημίας εἰς τὰ ἴδια ὑποστρέψαι." ὁ δὲ Χαγάνος κρατήσας τὰ γράμματα καὶ ἀναγνούς γίνεται περιδεής. καὶ συνθήκας πρὸς τὸν Πρίσκον διαθέμενος καὶ εἰρηνεύσας ἐπὶ δώροις ὀλίγοις καὶ ἀναξιολόγοις εἰς τὴν ἑαυτοῦ ἐπανάεζε γῆν μετὰ φυγῆς κραταιᾶς. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἀμῶς ἔτη η'. ια'. ε'. ιβ'. α'. ιδ'. κγ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ὁ αὐτοκράτωρ Μαυρίκιος τὸν Πρίσκον σὺν πάσαις ταῖς Ῥωμαϊκαῖς δυνάμεσιν ἐπὶ τὸν Ἰστρον ποταμὸν ἔπεμψεν, ὥστε τὰ Σκλαυινῶν ἔθνη διαπερᾶσαι κωλύσῃ. τούτου δὲ ἐλθόντος ἐπὶ τὸν Δορόστολον, ὁ Χαγάνος μαθὼν πρέσβεις ἐξέπεμψε πρὸς αὐτόν, καὶ κατητιᾶτο Ῥωμαίους ἕναρξιν τῷ πολέμῳ δίδοντας. ὁ δὲ Πρίσκος ἀπελογεῖτο, ὅτι "οὐ πρὸς Ἀβάρους τὸν πόλεμον ποιῆσαι παραγέγονα, ἀλλὰ πρὸς τὰ Σκλαυινῶν ἔθνη ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος ἀπεστάλην." ἀκηκοὺς δὲ ὁ Πρίσκος, ὅτι Ἀρδάγαστος τὰ πλήθη τῶν Σκλαυινῶν πρὸς τὸ πραιδεῦειν διεσκόρπισεν, διαπεράσας τὸν Ἰστρον 271 μεσοῦσης νυκτὸς ἀδοκίτως τῷ Ἀρδαγᾶστῳ συνέμιξεν. ὁ δὲ Ἀρδάγαστος τοῦ κινδύνου αἰσθόμενος ἵππου τε γυμνοῦ ἐπιβάς μόλις διασώζεται. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι ἀνελόντες πλήθη Σκλαυινῶν καὶ τὴν περὶ τὸν Ἀρδάγαστον διατεμόντες χώραν αἰχμαλωσίας τε κρατήσαντες πολλοὺς εἰς τὸ Βυζάντιον ἔπεμπον διὰ Τατίμερος. ὁ δὲ Τατίμερ ἐκλύτως τὴν πορείαν ποιούμενος καὶ εἰς μέθη καὶ τρυφὴν ἐπιδιδούς ἡμέλει. καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ πλήθη Σκλαυινῶν ἐπιτίθενται αὐτῷ· καὶ δειλία συσχεθεῖς, φεύγων εἰς τὸ Βυζάντιον ἦκεν. οἱ δὲ σὺν αὐτῷ Ῥωμαῖοι ἐγκρατῶς τοῖς Σκλαυινοῖς μαχησάμενοι κρατοῦσι τῶν βαρβάρων παραδόξως καὶ εἰς τὸ Βυζάντιον τὴν αἰχμαλωσίαν τῷ βασιλεῖ ἀποσώζουσιν· ὁ δὲ αὐτοκράτωρ εὐφρανθεὶς εὐχαριστηρίους ὕμνους μετὰ πάσης τῆς πόλεως τῷ θεῷ προσέφερεν. ὁ δὲ Πρίσκος θαρρήσας εἰς τὰ ἐσώτερα μέρη τῶν Σκλαυινῶν ἐχώρει. Γήπαις δὲ ἀνὴρ τῆς θρησκείας τῶν Χριστιανῶν ὑπάρχων αὐτομολεῖ πρὸς Ῥωμαίους καὶ τὴν εἴσοδον τοῖς Ῥωμαίοις ὑπέδειξεν· καὶ τῶν βαρβάρων ἐκράτησαν· ἔφησε δὲ καὶ Μουσοῦκιον, τὸν ῥήγα τῶν βαρβάρων, ἀπὸ τριάκοντα σημείων διάγειν. προδοσίᾳ δὲ τοῦ Γήπαιδος διαβὰς τὸν ποταμὸν ὁ Πρίσκος μεσοῦσης νυκτὸς εὕρισκε τὸν Μουσοῦκιον διεφθαρμένον τῇ μέθῃ· ἐπιτάφιον γὰρ ἑορτὴν τοῦ ἰδίου ἀδελφοῦ ἐώρταζεν· καὶ τοῦτον συλλαβόμενος ζῶντα φόνον πολὺν ἐν τοῖς βαρβάροις εἰργάσατο. πολλῆς δὲ αἰχμαλωσίας κρατήσαντες τρυφῇ καὶ μέθῃ ἑαυτοὺς ἐκδεδώκασιν. συναθροισθέντες δὲ οἱ βάρβαροι τοῖς νενικηκόσιν ἐφίστανται· καὶ ἦν ἂν ἡ ἀντίδοσις χαλεπωτέρα τῆς προὑπαρξάσης ἀνδραγαθίας, εἰ μὴ ὁ Γένζων μετὰ τῆς πεζικῆς δυνάμεως τῶν Ῥωμαίων ἐπιστὰς μάχῃ κραταιᾶ διεκώλυσε τὰς ὀρμὰς τῶν βαρβάρων. ὁ δὲ Πρίσκος τοὺς τὴν φρουρὰν αὐτῷ πεπιστευμένους ἀνεσκολόπισεν. Τῷ δ' αὐτῷ χρόνῳ καὶ Παῦλος, ὁ τοῦ βασιλέως πατήρ, ἐτελεύτησεν ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἐτάφη ἐν τοῖς βασιλικαῖς μνήμασιν· ὁμοίως καὶ Ἀναστασία ἡ αὐγουστα, ἡ πενθερὰ Μαυρικίου, γυνὴ δὲ Τιβερίου τοῦ βασιλέως, καὶ αὐτὴ ἐτάφη μετὰ Τιβερίου, τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς. 272 Κόσμου ἔτη ςπς'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη φπς'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Μαυρίκιος ἔτη κ'. ιβ'. Περσῶν βασιλεὺς Χοσρόης ἔτη λθ'. ς'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη ιγ'.

ιγ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἀμῶς ἔτη η'. β'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Εὐλόγιος ἔτη κζ'. ιε'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Γρηγόριος ἔτη κδ'. κδ'. Τούτῳ τῷ ἔτει τοῦ Πρίσκου πάλιν τὸν Ἰστρον καταλαβόντος καὶ τὰ Σκλαυινῶν ἔθνη πραιδεύσαντος καὶ πολλὴν αἰχμαλωσίαν τῷ βασιλεῖ ἀναπέμψαντος, ὁ βασιλεὺς τὸν Τατίμερα ἀποστείλας πρὸς Πρίσκον παρακελεύεται αὐτόθι τὸν χειμῶνα διατρίψαι τοὺς Ῥωμαίους καιρὸν. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι τοῦτο μεμαθηκότες ἀντέλεγον, ὡς οὐκ ἐνδέχεται τοῦτο γενέσθαι διὰ τε τὰ πλήθη τῶν βαρβάρων καὶ τὸ πολεμίαν ὑπεῖναι τὴν χώραν καὶ τὰ ψυχὴ ἀφόρητα. ὁ δὲ Πρίσκος λόγοις πιθανοῖς ἔπεισεν αὐτοὺς ἐκεῖ χειμάσαι καὶ τὴν τοῦ βασιλέως κέλευσιν πληρῶσαι. ὁ δὲ βασιλεὺς Μαυρίκιος ταῦτα ἀκηκοὺς Φιλιππικόν, τὸν ἴδιον γαμβρόν, τὸν τῆς ἀνατολῆς στρατηγόν, ἐποίησε κόμητα τῶν ἐκσκουβιτόρων θαρρῶν αὐτῷ, ὡς τὴν αὐτοῦ ἀδελφὴν αὐτῷ ζεύξας. ὁ δὲ Φιλιππικὸς ἤρξατο κτίζειν ἐν Χρυσοπόλει τὴν μονὴν τῆς παναγίας δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου καὶ παλάτιον ἐν αὐτῇ ὀφείλον ὑποδέχεσθαι Μαυρίκιον τὸν βασιλέα καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ, ποιήσας ἰχθυοτροφεία καὶ παραδείσια ἔνδοθεν [ἔσω] εἰς τὴν θεραπείαν αὐτοῦ, καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει τὴν οἰκίαν τὴν ἐπιλεγομένην τὰ Φιλιππικοῦ. Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος Κυριακὸς ἔτη ια'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Ἀναστάσιος πάλιν ἔτη ς'. ιγ'. ζ'. α'. γ'. ις'. α'. Τούτῳ τῷ ἔτει εἰς τὰ τοῦ Βυζαντίου προάστεια τίκονται τέρατα, παιδίον τετράπουν, καὶ ἄλλο δικόρυφον. λέγουσι δὲ οἱ τὰς ἱστορίας ἐπιμελῶς ἐγγράφοντες μὴ σημαίνειν ἀγαθὰ ταῖς πόλεσιν, 273 ἐν αἷς ἂν τεχθῶσι τὰ τοιαῦτα. ὁ δὲ βασιλεὺς τὸν Πρίσκον τῆς στρατηγίας ἀποπαύει, Πέτρον δέ, τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφόν, στρατηγὸν τῆς δυνάμεως ποιεῖται Ῥωμαίων. ὁ μὲν οὖν Πρίσκος τὰς δυνάμεις ἀράμενος πρὶν ἢ τὸν Πέτρον φθάσαι διαπερᾶ τὸν ποταμόν· ὁ δὲ Χαγάνος τὴν μετάβασιν τοῦ Ῥωμαϊκοῦ λαοῦ ἀκηκοὺς λίαν ἐθαύμαζε καὶ πρὸς τὸν Πρίσκον ἀπέστειλεν, μαθεῖν τὴν αἰτίαν ἐπιζητῶν καὶ μοῖραν λαβεῖν τῆς πραιδίδας καὶ οὕτω τὸν ποταμὸν διανήξασθαι. λίαν γὰρ ἐχαλέπαινε ἐπὶ τοῖς εὐτυχίμασι τῶν Ῥωμαίων. πέμπει τοίνυν ὁ Πρίσκος περὶ τούτων πρὸς τὸν Χαγάνον πρέσβιν Θεόδωρον τὸν ἰατρὸν ἀγχινοῖα καὶ συνέσει κεκοσμημένον. οὗτος ἔωρακῶς τὸν Χαγάνον μέγα φρονοῦντα καὶ τὰς ἀποκρίσεις ἀλαζονικώτερον ποιούμενον (ἠπεῖλει γὰρ πάντων τῶν ἔθνων αὐτὸν εἶναι κύριον) διηγήματι παλαιῷ τὸν βαρβαρικὸν κατεπράυνε τῦφον. ἔφασκε γάρ· "ἄκουσον, Χαγάνε, ἐπωφελοῦς διηγήματος. Σεσῶστρις, ὁ τῶν Αἰγυπτίων βασιλεὺς, περιφανὴς τε καὶ λίαν εὐδαίμων, τῷ πλούτῳ λαμπρὸς καὶ ταῖς δυνάμεσιν ἀκαταμάχητος, πλεῖστα καὶ μεγάλα ἐδουλώσατο ἔθνη· ἐντεῦθεν εἰς ἀλαζονείαν περιπεσὼν, χρυσοκόλλητον ὄχημα ἐκ λίθων τιμίων κατασκευάσας ἐπικάθηται τούτῳ καὶ ὑποβάλλει τῷ ζυγῷ τῶν ἠττηθέντων βασιλέων τέσσαρας ἔλκειν τὸ ὄχημα. τούτου δὲ γινομένου ἐν ἐπισήμῳ ἑορτῇ, εἰς τῶν τεσσάρων βασιλέων συχνῶς τὸ ὄμμα ἐπέστρεφεν εἰς τοῦπίσω καὶ τὸν τροχὸν ἑώρα κυλιόμενον· τῷ δὲ Σεσῶστρει ἐπερωτῶντι, "διὰ τί ὄπισθεν ἐπιστηρίζεις τὰ ὄμματα;" τοῦτον εἶπεῖν· "τὸν τροχὸν θαυμάζω ἀστατοῦντα καὶ ἄλλοτε ἄλλως κινούμενον, καὶ ποτὲ μὲν τὰ ὑψηλὰ ταπεινοῦντα, αὐθις δὲ τὰ ταπεινὰ ἀνυψοῦντα." τὸν δὲ Σεσῶστριν συνετῶς τὴν παραβολὴν ἐπισκέψαντα νομοθετῆσαι τὸ μηκέτι τοὺς βασιλεῖς ἔλκειν τὸ ὄχημα." ὁ δὲ Χαγάνος ταῦτα ἀκηκοὺς καὶ ὑπογελάσας ἔφησε τὴν εἰρήνην ἄγειν, τῇ δὲ προαιρέσει Πρίσκου, εἴ τι ἂν θέλη τῶν λαφύρων τὸν Χαγάνον τιμῆσαι. ὁ δὲ Πρίσκος τὴν αἰχμαλωσίαν ἀπέδωκε 274 τῷ Χαγάνῳ ὑπὲρ τῆς διαβάσεως. τὰ δὲ λάφυρα πάντα λαβὼν ἀκινδύνως τὸν ποταμὸν διεπέρασεν. ὁ δὲ Χαγάνος ταῦτα δεξάμενος ἤσθη μεγάλως· καὶ ὁ Πρίσκος εἰς Βυζάντιον ἦκεν. ὁ δὲ Πέτρος τὴν στρατηγίαν παρέλαβεν. ιδ'. η'. β'. δ'. ιζ'. β'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐκέλευσεν ὁ βασιλεὺς Πέτρῳ τῷ στρατηγῷ, ὥστε τὴν τρίτην μοῖραν τῆς ρόγας διὰ χρυσοῦ τοὺς Ῥωμαίους λαβεῖν, καὶ τὴν τρίτην δι' ὄπλων, τὴν δὲ ἑτέραν τρίτην δι' ἐσθῆτος παντοίας. οἱ

τοίνυν Ῥωμαῖοι τοῦτο ἀκηκοότες πρὸς τυραννίδα ἐτρέποντο. ὁ δὲ στρατηγὸς φοβηθεὶς τοῖς στρατοπέδοις ἀπελογεῖτο, ὡς οὐκ ἀληθὲς τοῦτό ἐστιν. καὶ ἐπεδείκνυε τῷ στρατῷ ἕτερα γράμματα παρακελευόμενα αὐτῷ, ὥστε τοὺς ἀριστεύσαντας καὶ ἐκ τῶν κινδύνων διασωθέντας ἐν ταῖς πόλεσιν ἀναπαύεσθαι καὶ γηροτροφείσθαι ἐκ τῶν δημοσίων, τοὺς δὲ παῖδας τῶν στρατιωτῶν εἰς τοὺς τόπους τῶν οἰκείων γονέων ἐγγράφεσθαι· καὶ ταύτη τῇ πιθανότητι τὸν λαὸν κατεπράυνεν, καὶ τὸν καίσαρα ἀνευφήμησαν. ταῦτα δὲ ὁ Πέτρος τῷ βασιλεῖ κατεμήνυσεν. ἐλθὼν δὲ ἐπὶ Μαρκιανούπολιν ἀποστέλλει χιλίους προτρέχειν. οὗτοι περιτυχόντες Σκλαυνοῖς ἐπιφερομένοις Ῥωμαϊκὴν λεηλασίαν πολλὴν τούτους τρέπονται· οἱ δὲ βάρβαροι τὴν αἰχμαλωσίαν ἀποσφάζαντες καὶ αἰχμαλωσίας πολλῆς κρατήσαντες ἐπὶ τὰ Ῥωμαϊκὰ ὑπέστρεψαν. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἔκτισεν ὁ βασιλεὺς τὸ ἡλιακὸν τῆς Μαγναύρας τὸ στρογγύλον· καὶ ἔστησεν ἐν τῷ μεσιαύλῳ τὴν ἰδίαν στήλην, καὶ ἀπέθετο ἐκεῖ τὸ ἄρμαμέντον. ιε'. θ'. γ'. ε'. ιη'. γ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Πέτρου τοῦ στρατηγοῦ κυνηγοῦντος, καὶ υἱὸς ἀγρίου αὐτῷ συναντήσαντος, τὸν πόδα τούτου ἐν δένδρῳ ἐξέθλιψεν, καὶ ἀφορήτοις ὀδύνας χρόνῳ πολλῷ ἐνοσιλεύετο. ὁ δὲ αὐτοκράτωρ γράμμασιν αἰσχίστοις καὶ ὄνειδισμοῖς ἀφορήτοις αὐτὸν περιέβαλεν ἀκούων Σκλαρινὰ ἔθνη κατὰ τοῦ Βυζαντίου κινεῖσθαι. ὁ δὲ Πέτρος βιασάμενος εἰς Νόβας παρεγένετο. οἱ δὲ τῆς πόλεως ἐπίσημοι στρατιῶται ἅμα τῷ ἐπισκόπῳ τῷ στρατηγῷ ὑπήντων· οὓς ἰδὼν ὁ 275 στρατηγὸς καὶ θαυμάσας τὴν τε ἐξόπλισιν καὶ ἀνδρείαν αὐτῶν κελεύει καταλιπόντας τὸ ἄστυ τῇ Ῥωμαϊκῇ πληθῦσι συναναμίγνυσθαι· οἱ δὲ στρατιῶται ἐπὶ φρουρᾷ τῆς πόλεως συντεταγμένοι οὐκ ἐπέιθοντο τοῦτο ποιῆσαι. θυμωθεὶς δὲ ὁ στρατηγὸς ἀπέστειλε Γένζωνα μετὰ πλήθους στρατιωτῶν. οἱ δὲ μαθόντες ἔφυγον εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὰς θύρας τοῦ ναοῦ κλείσαντες ἐκάθηντο ἔνδον. ὁ δὲ Γένζων τῇ αἰδοῖ τοῦ ναοῦ ἄπρακτος διέμεινεν· Πέτρος δὲ ὀργισθεὶς ἀποχειροτονεῖ τὸν Γένζωνα τῆς στρατηγίας καὶ ἐκπέμπει σκρίβωνα ἠτιμωμένως τὸν ἐπίσκοπον πρὸς αὐτὸν ἀγαγεῖν. οἱ δὲ τῆς πόλεως πανοικεῖ συναχθέντες ἀτίμως τὸν σκρίβωνα τῆς πόλεως ἀπελαύνουσιν· καὶ τὰς πύλας τῆς πόλεως κλείσαντες τὸν μὲν Μαυρίκιον βασιλέα εὐφήμουν, τὸν δὲ στρατηγὸν ὕβρεσι περιέβαλλον· καὶ οὕτως ἀτίμως ὁ Πέτρος ἐκεῖθεν ἀνεχώρησεν. προπέμπει δὲ χιλίους ἐπὶ κατασκοπῇ· οἱ δὲ περιτυγχάνουσι Βουλγάρους χιλίοις τὸν ἀριθμὸν. οἱ δὲ Βούλγαροι θαρροῦντες τῇ εἰρήνῃ τοῦ Χαγάνου ἀμερίμνως ἐβάδιζον· οἱ δὲ Ῥωμαῖοι πρὸς τοὺς Βουλγάρους τὰς ὁρμὰς ἐποιοῦντο. οἱ δὲ Βούλγαροι ἀποστέλλουσιν ἄνδρας ἑπτὰ παραινούντες μὴ παραλῦσαι τὴν εἰρήνην. τούτων ἀκούσαντες οἱ προτρέχοντες μηνύουσι τῷ στρατηγῷ ταῦτα. ὁ δὲ στρατηγὸς ἔφη· "οὐδὲ εἰ ὁ αὐτοκράτωρ παρέλθῃ, τούτων φείσομαι." συμβολῆς δὲ πολέμου γενομένης, τρέπονται Ῥωμαῖοι. οἱ δὲ βάρβαροι οὐκ ἐδίωξαν αὐτούς, ἵνα μὴ νικῶντες κινδύνῳ περιπέσωσιν. ὁ δὲ στρατηγὸς τὸν ταξίαρχον τῶν προτρεχόντων χαλεπῶς ἐμαστίγωσεν. τοῦτο μαθὼν ὁ Χαγάνος πρέσβεις πρὸς τὸν Πέτρον ἐξέπεμψε τὴν ἔναρξιν αἰτιώμενος, καὶ ὡς Ῥωμαῖοι ἄνευ δικαίας αἰτίας τὴν εἰρήνην διέλυσαν. ὁ δὲ Πέτρος ἀπατηλοῖς λόγοις χρησάμενος μὴ εἰδέναι τὴν κίνησιν διῆσχυρίζετο, διπλασίονα δὲ δίδόναι τὰ σκῦλα ἅπαντα· καὶ οὕτως ἐν μοίραις δύο οἱ βάρβαροι τὰ ἀπολωλότα σκῦλα ἀναλαβόντες στέγουσι τὴν εἰρήνην. ὁ δὲ Πέτρος κατὰ Πηραγαστοῦ, τοῦ ἐξάρχου τῶν Σκλαρινῶν, χωρεῖ, οἱ δὲ βάρβαροι περὶ τὴν ὄχθαν τοῦ ποταμοῦ τούτοις ὑπαντήσαντες διεκώλουν τοῦ περᾶσαι. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι ἀπὸ τῶν πορθμίων τοξεύοντες τούτους ἀπέστρεψαν· καὶ τραπέντων αὐτῶν, πλήττεται κατὰ 276 τῆς λαγόνας ὁ Πηράγαστος καὶ θνήσκει. περάσαντες δὲ οἱ Ῥωμαῖοι αἰχμαλωσίας πολλῆς ἐκράτησαν καὶ εἰς τὰ ἴδια ἐπανέζευξαν. πλανηθέντων δὲ τῶν ὀδηγῶν καὶ ἀνύδροις τόποις περιπεσόντων, ἐκινδύνευε τὸ στρατόπεδον· βαδίσαντες τοίνυν διὰ

τῆς νυκτὸς περιτυγχάνουσι τῷ Ἡλιβακίᾳ ποταμῷ. λόχμης δὲ εἰς τὸ ἀντιπέρα ὑπόουσης τῷ ποταμῷ, οἱ βάρβαροι ἐν ταύτῃ κρυπτόμενοι τοὺς ἀρυσμένους τὸ ὕδωρ ἐτόξευον· μεγάλης τοίνυν ἐπηρείας τοῖς Ῥωμαϊκοῖς γενομένης στρατεύμασιν, πρὸς φυγὴν ἐχώρησαν καταπολεμηθέντες ὑπὸ τῶν βαρβάρων. ὁ δὲ Μαυρίκιος ταῦτα ἀκηκῶς τὸν Πέτρον τῆς στρατηγίας ἀπέπαυσε καὶ τὸν Πρίσκον πάλιν στρατηγὸν τῆς Θράκης ἀπέστειλεν. Κόσμου ἔτη 547. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη 47. Ῥωμαίων βασιλεὺς Μαυρίκιος ἔτη κ'. ις'. Περσῶν βασιλεὺς Χοσρόης ἔτη λθ'. ι'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Κυριακὸς ἔτη ια'. δ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἀμῶς ἔτη η'. ς'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Εὐλόγιος ἔτη κζ'. ιθ'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Ἀναστάσιος ἔτη ς'. δ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Πρίσκος ὁ στρατηγὸς ἐξεληθὼν ἐν τῇ Θράκῃ τὰς δυνάμεις ἠρίθμησε καὶ εὗρεν ὅτι πλῆθος πολὺ διεφθάρη ἐξ αὐτῶν. τούτους δὲ ἀναλαβὼν παραγίνεται εἰς τὸν Ἰστρὸν ποταμὸν εἰς Νόβας. ὁ δὲ Χαγάνος τοῦτο μαθὼν πρέσβεις ἐξέπεμψε τὴν αἰτίαν πυνθανόμενος τῆς ἀφίξεως. ὁ δὲ Πρίσκος προεφασίστατο διὰ κυνηγέσια ἐληλυθέναι. ὁ δὲ Χαγάνος, "οὐ δίκαιόν ἐστιν," φησὶν "ἐν ἀλλοτρίῳ τόπῳ κυνηγεῖν;" ὁ δὲ Πρίσκος ἴδιον ἔλεγεν εἶναι τὸν τόπον καὶ τὴν ἐξ ἀνατολῆς ἀπόδρασιν τῷ Χαγάνῳ ὠνείδιζεν. ὁ δὲ βάρβαρος τῆς Σιγγιδόνας τὸ τεῖχος κατέλυσε, καὶ ἐπὶ τὴν τῶν Ῥωμαίων γῆν ἐχώρει. τοῦτο μαθὼν Πρίσκος παραγίνεται εἰς τὴν νῆσον τοῦ Ἰστρου, καὶ παραλαβὼν δρόμωνας παραγίνεται πρὸς τὸν Χαγάνον εἰς Κωνσταντίολα, θέλων αὐτῷ ὁμιλῆσαι. ἐλθόντι δὲ τῷ Χαγάνῳ πρὸς τὴν ὄχθαν τοῦ ποταμοῦ ὁ Πρίσκος ἀπὸ τῆς νηὸς 277 διελέγετο. ὁ δὲ Χαγάνος ἔφη πρὸς αὐτόν· "τί σοι, Πρίσκε, καὶ τῆ γῆ τῆ ἔμῃ; καὶ ταύτην βούλει διὰ ψεύδους λαβεῖν ἐκ τῶν χειρῶν μου; κρινεῖ ὁ θεὸς ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ Μαυρικίου τοῦ βασιλέως. ἐκζητήσῃ τὸ αἷμα τοῦ στρατοῦ τῶν Ῥωμαίων καὶ τοῦ στρατοῦ τοῦ ἐμοῦ ἐκ τῶν χειρῶν αὐτοῦ." ὁ δὲ Πρίσκος ἔφη· "Σιγγιδόνα τὴν πόλιν ἀπόδος τοῖς Ῥωμαίοις;" ὁ δὲ ἔφη, "σὺ μίαν πόλιν ἐγχειρεῖς παρ' ἡμῶν λαβεῖν. ὄψει μετ' ὀλίγον πεντήκοντα πόλεις Ῥωμαϊκὰς δουλουμένας Ἀβάροις. ὁ δὲ Πρίσκος διὰ τοῦ ποταμοῦ τὰς ναῦς τῆ Σιγγιδόνα παραστησάμενος ταύτην ἐπόρθησε καὶ τοὺς Βουλγάρους ἐξ αὐτῆς ἐξεδίωξε καὶ τὸ τεῖχος κτίζειν ἀπήρξατο. ὁ δὲ Χαγάνος ἀγγέλους πρὸς αὐτόν ἀπέστειλε καὶ τοὺς ψευδωνύμους ἑαυτοῦ θεοὺς διεμαρτύρατο καταιτιώμενος τῶν γινομένων τὸν Πρίσκον. χειμῶνος δὲ καταλαβόντος, ἑκάτεροι εἰς τὰ ἴδια ὑπεχώρησαν. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Πέτρος, ὁ ἀδελφὸς Μαυρικίου, ἔκτισε τὴν ἐκκλησίαν τῆς ἀγίας θεοτόκου τῶν Ἀρεοβίνδου κοσμήσας αὐτὴν ἐκ διαφόρων μαρμάρων· ὁμοίως καὶ Κυριακὸς ὁ πατριάρχης τὰ Διακονίσσης τὴν ἐκκλησίαν τῆς ἀγίας θεοτόκου. ιζ'. ια'. ε'. ζ'. κ'. ε'. Τούτῳ τῷ ἔτει συναθροίσας ὁ Χαγάνος τὰς περὶ αὐτὸν δυνάμεις ἐπὶ τὴν Δαλματίαν ἐχώρησε καὶ καταλαβὼν τὴν Βάλκης καὶ τὰς περὶ αὐτὴν μ' πόλεις πάσας ἐπόρθησεν. ὁ δὲ Πρίσκος ταῦτα μεμαθηκῶς Γουδούην ἐπὶ κατασκοπῇ τῶν πραττομένων ἀπέστειλεν· καὶ καταλαβὼν τοὺς βαρβάρους διὰ δυσβάτων χωρίων τὴν βάδιον ποιούμενος, περιτυγχάνει δύο βαρβάρους τῷ οἴνῳ κεκαρωμένους· καὶ τούτους διηρώτα ὁ Γουδούης τὰ τῶν βαρβάρων κινήματα. οἱ δὲ ἔφασαν δισχιλίους ὀπλίταις τὴν αἰχμαλωσίαν τὸν Χαγάνον παραδεδωκέναι καὶ πρὸς τὰ οἰκεῖα ἀποστεῖλαι. ταῦτα ὁ Γουδούης μεμαθηκῶς κρύπτεται ἐν μικρᾷ φάραγγι, καὶ ἐξ ἑωθινοῦ ἐπὶ τὰ νῶτα τούτων γενόμενος ἀθρόως πάντα ἀνείλεν· καὶ τὴν αἰχμαλωσίαν λαβὼν πρὸς τὸν Πρίσκον ἤγαγεν. ὁ δὲ Χαγάνος τὰ τῆς ἀποτυχίας 278 μαθὼν εἰς τὴν ἑαυτοῦ ἐπανέζευξε χώραν· καὶ ὁ Πρίσκος ὑπέστρεψεν εἰς τὰ ἴδια. Κόσμου ἔτη 547β'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη 47β'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Μαυρίκιος ἔτη κ'. ιη'. Περσῶν βασιλεὺς Χοσρόης ἔτη λθ'. ιβ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Κυριακὸς ἔτη ια'. ς'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἀμῶς ἔτη η'. η'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Εὐλόγιος ἔτη κζ'. κα'.

Ἄντιοχείας ἐπίσκοπος Ἀναστάσιος ἔτη Ϛ'. Ϛ'. Τούτῳ τῷ ἔτει, ἰνδικτιῶνος γ', μηνὶ Μαρτίῳ, ἀναλαβὼν τὰς δυνάμεις ὁ Πρίσκοκ ἐπὶ τὴν Σιγγιδόνα παραγίνεται. ὁ δὲ Χαγάνος συναθροίσας τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν ἄφνω τῇ Μυσίᾳ ἐφίσταται καὶ τὴν Τομέαν πόλιν ἐνεχειρεῖ λαβεῖν. διὰ τοῦτο καὶ Πρίσκοκ τὴν Σιγγιδόνα καταλιπὼν τούτῳ ἐπλησίασεν. τῆς δὲ ἑορτῆς τοῦ πάσχα καταλαβούσης, καὶ τῶν Ῥωμαίων λιμῶν τηκομένων, ἀκηκοὼς ὁ Χαγάνος τῷ Πρίσκῳ ἐδήλου ἀμάξας ἐκπέμψαι πρὸς αὐτόν, ὅπως δαπανήματα ἀποστείλῃ αὐτοῖς, ἵνα μετὰ ἰλαρότητος τὴν ἑαυτῶν ἑορτὴν ἐκπληρώσωσιν. τετρακοσίας τοίνυν ἀμάξας πληρώσας τούτοις ἐξέπεμψεν· ὁμοίως καὶ ὁ Πρίσκοκ εἶδη τινὰ Ἰνδικὰ ἀντέπεμψε τῷ βαρβάρῳ, πέπερί τε καὶ φύλλον Ἰνδικὸν καὶ κόστον καὶ κασσίαν καὶ ἕτερα τῶν ἐπιζητούμενων, καθεζομένου τοῦ Χαγάνου εἰς τὸ Σέρμιον· καὶ ταῦτα δεξάμενος ἤσθη ἐπ' αὐτοῖς· καὶ μέχρι τοῦ πληρωθῆναι τὴν ἑορτὴν Ῥωμαῖοί τε καὶ οἱ βάρβαροι ἀλλήλοις συνηλιζόντο, καὶ οὐκ ἦν φόβος ἐν ἑκατέραις δυνάμεσιν· τῆς δὲ ἑορτῆς πληρωθείσης διαχωρίζονται ἀπὸ τῶν Ῥωμαίων οἱ βάρβαροι. ὁ δὲ Μαυρίκιος ἐπὶ συνάρσει δῆθεν τοῦ Πρίσκου Κομεντιόλου ἀπέστειλε μετὰ πεζικῆς δυνάμεως. τοῦτο μαθὼν ὁ Χαγάνος ἐπὶ τὴν Μυσίαν κατὰ Κομεντιόλου στρατεύεται ἀπὸ λ' σημείων τοῦ Κομεντιόλου. ὁ δὲ Κομεντιόλος ἐν ἀπορρήτῳ ἄγγελον πρὸς τὸν Χαγάνον ἐξέπεμψεν. φασὶ δὲ τινες τὸν Μαυρίκιον ὑποθέσθαι τῷ Κομεντιόλῳ, ὅπως τὸ Ῥωμαϊκὸν στράτευμα παραδώσῃ πολέμοις διὰ τὰς ἀταξίας αὐτῶν. νυκτὸς δὲ μεσοῦσης 279 ἐκέλευσε τὸν στρατὸν ὀπλίσασθαι, μὴ παραγυμνώσας τοῖς ὄχλοις μέλλειν πόλεμον συστήσασθαι. αὐτοὶ δὲ ὑπειληφότες, ὅτι γυμνασίας ἔνεκεν σιδηροφορεῖν αὐτοὺς ἐκέλευσεν, οὐχ ὡς ἔδει ὠπλίσαντο. ἡμέρας δὲ γενομένης, καὶ τῶν βαρβάρων καταλαβόντων, θρῦλος πολὺς τὸν στρατὸν κατέλαβεν· ὁ δὲ Κομεντιόλος τὰς τάξεις ἐτάραττε καὶ αἴτιος αὐτοῖς ἀκαταστασίας ἐγένετο. οὕτω μὲν οὖν οἱ Ῥωμαῖοι πρὸς φυγὴν ἐτρέποντο, οἱ δὲ βάρβαροι ἀστρατήγητον τὸν λαὸν εὐρηκότες ἀνηλεῶς τούτους ἐφόνευον. ὁ δὲ Κομεντιόλος ἀσχήμῳ φυγῇ ἐπὶ τὰ Δριζίπερα γίνεται· οἱ δὲ τῆς πόλεως ὕβρεσι καὶ λίθοις βάλλοντες αὐτὸν τοῦ ἄστεως ἀποπέμπουσιν. οἱ δὲ βάρβαροι ἐπὶ τὰ Δριζίπερα ἐλθόντες τὴν τε πόλιν ἐπόρθησαν καὶ τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Ἀλεξάνδρου ἐνέπρησαν, τὸν τε τάφον αὐτοῦ ἠργυρωμένον εὐρόντες ἀνοσίως σκυλεύουσιν, καθυβρίσαντες καὶ τὸ σῶμα τοῦ μάρτυρος· καὶ πολλὴν αἰχμαλωσίαν ἐν τῇ Θράκῃ ποιησάμενοι εὐωχοῦντο λαμπρῶς Ῥωμαίων κατεπαιρούμενοι. τοῦ δὲ Κομεντιόλου ἐν Βυζαντίῳ καταλαβόντος, μέγιστος τάραχος καὶ κλύδων τῇ πόλει ἐνέσκηψεν· ὥστε φοβηθέντας βούλεσθαι τὴν Εὐρώπην καταλιπεῖν καὶ πρὸς τὴν Ἀσίαν ἐν Χαλκηδόνι μετοικισθῆναι. ὁ δὲ βασιλεὺς τὰ τε ἐκσκούβιτα ἀναλαβὼν καὶ ὀπλιτικὸν συλλεξάμενος ὅμιλον τὰ Μακρὰ διεφρούρησε τείχη. οἱ δὲ δῆμοι τὴν πόλιν ἐφύλαττον· καὶ ἡ σύγκλητος παρήνει τὸν βασιλέα πρεσβεΐαν πρὸς τὸν Χαγάνον ἐκπέμψαι. ὁ δὲ θεὸς τὴν ἐκδίκησιν τοῦ μάρτυρος Ἀλεξάνδρου ποιούμενος λοιμικὴν νόσον τοῖς βαρβάροις ἔπεμψεν· καὶ ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἑπτὰ υἱοὺς τοῦ Χαγάνου διὰ πυρετοῦ καὶ βουβῶνος ἀπέκτεινε σὺν πολλοῖς ἄλλοις ὄχλοις· ὥστε ἀντὶ χαρᾶς ἐπινικίου καὶ παιάνων καὶ ἁσμάτων θρήνους καὶ δάκρυα καὶ πένθη ἀπαρηγόρητα ἔχειν τὸν βάρβαρον. ἡ δὲ σύγκλητος παρεκάλει τὸν καίσαρα πρεσβεῦσαι πρὸς τὸν Χαγάνον. ὁ δὲ βασιλεὺς τὸν Ἀρμάτζωνα ἀπέστειλε μετὰ δώρων πολλῶν πρὸς τὸν Χαγάνον εἰς τὰ Δριζίπερα, ὅστις λόγοις ἠπίοις τὸν βάρβαρον ἐκολάκευεν. ὁ δὲ βάρβαρος οὐκ ἠβούλετο τὰ δῶρα δεξασθαι, θρήνῳ 280 ἀσχέτῳ τῶν παίδων κατεχόμενος. ἔφασκε δὲ πρὸς τὸν πρέσβιν· "κρινεῖ ὁ θεὸς ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ Μαυρικίου τοῦ αὐτοκράτορος· αὐτὸς γὰρ τὴν εἰρήνην διέλυσεν· ἐγὼ δὲ τοὺς αἰχμαλώτους ἀποδίδωμι αὐτῷ κατὰ ψυχὴν νόμισμα ἐν κοιμιζόμενος παρ' αὐτοῦ." ὁ δὲ Μαυρίκιος οὐκ ἠνέσχετο δοῦναι· καὶ πάλιν ὁ Χαγάνος ἠτήσατο ἀνὰ ἡμίους

λαβεῖν κατὰ ψυχὴν· καὶ οὐδ' οὕτως ὁ βασιλεὺς δοῦναι κατεδέξατο, ἀλλ' οὐδὲ τεσσάρων κερατίων λαβεῖν. καὶ θυμωθεὶς ὁ Χαγάνος πάντας ἀπέκτεινε καὶ ἐπὶ τὰ ἴδια ἀνέζευξεν, πεντήκοντα χιλιάδας χρυσῶν ταῖς σπονδαῖς τοῖς Ῥωμαίοις ἐπιθείς· καὶ τὸν Ἰστρον ποταμὸν μὴ διαβαίνειν ὠμολόγησαν. ἐκ τούτου πολὺ μῖσος ἐκινήθη κατὰ Μαυρικίου τοῦ βασιλέως, καὶ ἤρξαντο λοιδορίαις τοῦτον βάλλειν· ὁμοίως καὶ ὁ λαὸς ὁ ἐν τῇ Θράκῃ πρὸς λοιδορίαν τοῦ βασιλέως ἐκινήθη. ὁ δὲ στρατὸς ἐντολικαρίου ἀπέπεμψε πρὸς τὸν βασιλέα κατὰ Κομεντιόλου ὡς προδοσίαν ἐν τῷ πολέμῳ ποιήσαντος, ἐν οἷς ἦν καὶ Φωκάς, ὅστις τῷ βασιλεῖ διαλεγόμενος βρυερῶς τούτῳ ἀντέλεγεν ἐν τῷ σελεντίῳ, ὥστε τινὰ τῶν πατρικίων τοῦτον ματζῶσαι καὶ τὸν πῶγωνα αὐτοῦ τίλαι. ὁ δὲ βασιλεὺς οὐ κατεδέξατο τὴν κατὰ Κομεντιόλου τοῦ λαοῦ ἔγκλησιν, ἀλλὰ τούτους ἀπράκτους ἀπέλυσεν. διὰ τοῦτο καὶ ἡ ἐπιβουλὴ τοῦ βασιλέως ἀρχὴν ἐλάμβανεν. κατὰ δὲ τοῦτον τὸν χρόνον ἐν Αἰγύπτῳ ἐν τῷ Νείλῳ ποταμῷ, Μηνᾶ τοῦ ἐπάρχου μετὰ λαοῦ πορευομένου ἐν τόπῳ ἐπιλεγομένῳ Δῆλτα, ἡλίου ἀνίσχοντος, ζῶα ἀνθρωπόμορφα ἐφάνησαν ἐν τῷ ποταμῷ, ἀνὴρ τε καὶ γυνή. καὶ ὁ μὲν ἀνὴρ εὐστερνος καταπληκτικός τε τὴν ὄψιν, ξανθὸς τὴν κόμην, μιξοπόλιος, καὶ μέχρι τῆς ὀσφύος ἐγύμνου τὴν φύσιν καὶ πᾶσιν ἐδείκνυτο γυμνός· τὰ δὲ λοιπὰ μέρη τοῦ σώματος τὸ ὕδωρ ἐκάλυπτεν. τοῦτον ὁ ἔπαρχος ὄρκους ἔβαλεν, μὴ καταλῦσαι τὴν θεωρίαν, πρὶν ἅπαντες ἐμφορηθῶσι τῆς παραδόξου ταύτης ὁράσεως. ἡ δὲ γυνὴ τούς τε μαζοὺς εἶχε καὶ τὴν ὄψιν λεῖαν, καὶ τὴν κόμην βαθεῖαν. καὶ μέχρις ὥρας θ' πᾶς ὁ λαὸς ἐθαύμαζεν ὁρῶν τὰ ζῶα ταῦτα. τῇ δὲ θ' ὥρᾳ ἔδυσαν ἐν τῷ ποταμῷ. ὁ δὲ Μηνᾶς ταῦτα τῷ βασιλεῖ Μαυρικίῳ γεγράφηκεν. Κόσμου ἔτη 547. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη 47. Ῥωμαίων βασιλεὺς Μαυρίκιος ἔτη κ'. ιθ'. Περσῶν βασιλεὺς Χοσρόης ἔτη λθ'. ιγ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Κυριακὸς ἔτη ια'. ζ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἰσακίος ἔτη η'. α'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Εὐλόγιος ἔτη κζ'. κβ'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Ἀναστάσιος ἔτη θ'. α'. Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Μαρτίῳ κς', Ἰνδικτιῶνος δ', τῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου πάσχα Σοφία ἡ αὐγούστα, ἡ γυνὴ Ἰουστίνου, ἅμα Κωνσταντίνῃ, τῇ γυναικὶ Μαυρικίου, στέμμα κατασκευάσασαι ὑπέρτιμον τῷ βασιλεῖ προσήγαγον. ὁ δὲ βασιλεὺς τοῦτο θεασάμενος, ἀπελθὼν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῷ θεῷ τοῦτο προσήγαγε καὶ ἐκρέμασεν αὐτὸ ἐπάνω τῆς ἁγίας τραπέζης διὰ τριχαλάστου ἀλυσιδίου διαλίθου καὶ χρυσοῦ. αἱ δὲ αὐγούσται μεγάλως ἐλυπήθησαν τοῦτο μαθοῦσαι, καὶ ἐν μάχῃ Κωνσταντῖνα ἡ αὐγούστα πρὸς τὸν βασιλέα τὴν ἑορτὴν ἐποίησεν. ὁ δὲ βασιλεὺς μὴ προσχὼν τὰς ἐγκλήσεις τῶν ἐν τῇ Θράκῃ στρατευμάτων κατὰ Κομεντιόλου, ὁ αὐτὸς Κομεντιόλος ἀναλαβὼν τὸ ὀπλιτικὸν ἔρχεται ἐπὶ τὸν Ἰστρον καὶ ἐνοῦται τῷ Πρίσκῳ ἐν Σιγγιδόνι· καὶ λύεται ἡ πρὸς τοὺς Ἀβάρους εἰρήνη. ταύτης λυθείσης, ἔρχονται εἰς τὸ Βιμηνάκιον, ἧτις ἐστὶ νῆσος μεγάλη τοῦ Ἰστροῦ. ταῦτα δὲ ἀκούσας ὁ Χαγάνος, συναθροίσας τὰς ἑαυτοῦ δυνάμεις ἐπὶ τὰ Ῥωμαϊκὰ χωρεῖ· τοῖς δὲ τέσσαρσιν αὐτοῦ υἱοῖς παραδοὺς ἑτέρας δυνάμεις παρέστησε φρουρεῖν τὰς διαβάσεις τοῦ Ἰστροῦ. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι σχεδίας ποιήσαντες τὸν ποταμὸν διενήξαντο καὶ πόλεμον μετὰ τῶν υἱῶν τοῦ Χαγάνου συνεστήσαντο, Πρίσκου στρατηγοῦντος. ὁ γὰρ Κομεντιόλος ἀσθενήσας εἰς τὸ Βιμηνάκιον τὴν νῆσον ἐκαθέζετο. ἐπὶ πολλὰς δὲ ὥρας τοῦ πολέμου κρατήσαντος, καὶ τοῦ ἡλίου δὴ 282 ναντος, τριακοσίων τε Ῥωμαίων ἀναιρεθέντων, χιλιάδες τέσσαρες ἐκ τῶν βαρβάρων διώλοντο. ἔωθεν δὲ πάλιν συντάξαντες τὰ στρατεύματα πάλιν τοῦ πολέμου ἀπήρξαντο καὶ πάλιν ὀκτὼ χιλιάδας τῶν βαρβάρων ἀνεῖλον. ὁμοίως καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ παραταξάμενοι ἐκ τῶν ὑψηλοτέρων οἱ Ῥωμαῖοι πρὸς τοὺς βαρβάρους ἐχώρησαν, καὶ τούτους τρέψαντες καὶ ἐπὶ τὰ ὕδατα τῆς λίμνης τοὺς Ἀβάρους ὠθήσαντες πολλοὺς ἐξ αὐτῶν ἀπέπνιξαν· ἐν οἷς καὶ οἱ τοῦ Χαγάνου παῖδες ἀπεπνίγησαν· καὶ νίκην οἱ Ῥωμαῖοι περιφανῆ ἀνεδήσαντο. ὁ δὲ Χαγάνος

συναθροίσας δυνάμεις πολλὰς κατὰ Ῥωμαίων ἐπήρχετο· πολέμου δὲ κροτηθέντος, τρέπουσιν οἱ Ῥωμαῖοι τοὺς βαρβάρους, καὶ πασῶν οἱ Ῥωμαῖοι ἐπισημοτέραν ταύτην ἀπηνέγκαντο τὴν νίκην. ὁ δὲ Πρίσκος τέσσαρας χιλιάδας συντάξας τὸν Τίσσον ποταμὸν περᾶσαι ἐκέλευσε καὶ κατασκοπῆσαι τὰ τῶν βαρβάρων κινήματα. οἱ δὲ βάρβαροι μηδὲν τῶν γεγονότων ἐγνωκότες ἑορτὴν ἐπιτελοῦντες συνεποσίαζον. τούτοις οἱ Ῥωμαῖοι κρυπτῶς ἐπιπεσόντες μέγιστον φόνον ἀπεργάζονται· τριάκοντα γὰρ χιλιάδας Γηπαίδων καὶ ἐτέρων βαρβάρων ἀπέκτειναν· καὶ πλείστην αἰχμαλωσίαν λαβόντες πρὸς τὸν Πρίσκον ὑπέστρεψαν. ὁ δὲ Χαγάνος πάλιν δυνάμεις συναθροίσας ἐπὶ τὸν Ἴστρον παραγίνεται· καὶ συμβαλόντες πόλεμον ἠττῶνται οἱ βάρβαροι καὶ εἰς τὰ ρεῖθρα τοῦ ποταμοῦ ἀποπνίγονται. συναπόλλυνται δὲ τούτοις καὶ Σκλαυνοὶ πολλοί. ζῶντας δὲ ἐκράτησαν Ἀβάρους μὲν τρισχιλίους, Σκλαυνοὺς δὲ ὀκτακοσίους καὶ Γήπαιδας τρισχιλίους διακοσίους καὶ βαρβάρους δισχιλίους. ὁ δὲ Χαγάνος εἰς Μαυρίκιον τὸν βασιλέα πρέσβεις ἀπέστειλεν ἀναλαβεῖν τοὺς ζωγρηθέντας πειρώμενος. ὁ δὲ Μαυρίκιος μήπω μαθὼν τὴν περιφανῆ τῶν Ῥωμαίων νίκην γράφει τῷ Πρίσκῳ ἀποδοῦναι τῷ Χαγάνῳ τοὺς Ἀβάρους καὶ μόνον. ὁ δὲ Κομεντίλος μόλις τῆς νόσου διαγενόμενος ἐξέρχεται εἰς Νόβας ζητῶν ὁδηγούς τοῦ ἐξαγαγεῖν αὐτὸν τὴν ὁδὸν Τραϊανοῦ τοῦ βασιλέως. γέρων δὲ τις ταύτην ἐπιστάμενος ἔφασκε δυσχερῆ ταύτην εἶναι καὶ ἀδιόδευτον ἀπὸ ἐτῶν 283 πολλῶν καὶ χειμῶνος ὄντος, ὑψηλὰ ὄρη καὶ χιόνας κεκτημένην. ὁ δὲ Κομεντίλος μὴ πεισθεὶς τοῖς λόγοις τοῦ γέροντος ἀπέρχεται διὰ τῆς ὁδοῦ ταύτης. ψύχους δὲ γεγονότος ἐξαισίου καὶ μεγάλου κρύους, διαφθείρονται πολλοὶ τῶν Ῥωμαίων καὶ τῶν νωτοφόρων ζῶων τὰ πλείστα. καὶ μόλις ἐπὶ τὴν Φιλιππούπολιν ἀφίκετο. κάκεῖσε τῶν Ῥωμαίων παραχειμασάντων, ὁ Κομεντίλος εἰς Βυζάντιον ἔρχεται. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἀνὴρ τις τὸ μοναχικὸν σχῆμα περιβεβλημένος καὶ ἐν ἀσκήσει διαλάμπων, σπαθίον γυμνώσας ἀπὸ τοῦ φόρου μέχρι τῆς Χαλκῆς ξιφῆρης διαδραμῶν τὸν αὐτοκράτορα τοῖς πᾶσιν ἐν φόνῳ μαχαίρας τεθνήξασθαι προηγόρευσε. ὁμοίως καὶ Ἡρωδιανὸς Μαυρικίῳ εἰς τὸ φανερόν προανήγγειλε τὰ τούτῳ συμβησόμενα. τοῦ δὲ βασιλέως νυκτὶ ἀνυποδήτου λιτανεύοντος μετὰ πάσης τῆς πόλεως, παρερχομένου ἐν τοῖς Καρπιανοῦ, στασιάζουσιν ἐκ τοῦ πλήθους τινὲς καὶ λίθους κατὰ τοῦ βασιλέως ἔβαλλον, ὥστε μόλις τὸν βασιλέα σὺν Θεοδοσίῳ, τῷ υἱῷ αὐτοῦ, διασωθῆναι καὶ τὴν εὐχὴν πληρῶσαι ἐν Βλαχέρναις. οἱ δὲ δῆμοι εὐρόντες ἄνδρα προσομοιοῦντα Μαυρικίῳ καὶ βαλόντες αὐτῷ σαγίον μαῦρον καὶ ἀπὸ σκόρδων πλέξαντες στέφανον καὶ εἰς ὄνον τοῦτον καθίσαντες διέπαιζον λέγοντες· "εὗρηκε τὴν δαμαλίδα ἀπαλήν, καὶ ὡς τὸ καινὸν ἀλεκτόριν ταύτη πεπήδηκεν καὶ ἐποίησε παιδία ὡς τὰ ξυλοκούκουδα· καὶ οὐδεὶς τολμᾷ λαλῆσαι, ἀλλ' ὄλους ἐφίμωσεν· ἅγιέ μου, ἅγιε φοβερὸ καὶ δυνατέ, δὸς αὐτῷ κατὰ κρανίου, ἵνα μὴ ὑπεραίρεται· κἀγὼ σοὶ τὸν βοῦν τὸν μέγαν προσαγάγω εἰς εὐχὴν." πολλοὺς δὲ τούτων πιάσας ὁ βασιλεὺς ἐτιμωρήσατο. Κόσμου ἔτη 548. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη 548. Ῥωμαίων βασιλεὺς Μαυρίκιος ἔτη κ'. κ'. Περσῶν βασιλεὺς Χοσρόης ἔτη λθ'. ιδ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Κυριακὸς ἔτη ια'. η'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἰσάκιος ἔτη η'. β'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Εὐλόγιος ἔτη κζ'. κγ'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Ἀναστάσιος ἔτη θ'. β'. Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Νοεμβρίῳ, Ἰνδικτιῶνος ε', ὁ βασιλεὺς Μαυ284 ρίκιος Θεοδόσιον, τὸν αὐτοῦ υἱόν, συνῆψε πρὸς γάμον τῇ θυγατρὶ Γερμανοῦ τοῦ πατρικίου, στεφανώσαντος αὐτοὺς Κυριακοῦ, τοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. τῷ δὲ Ἰαννουαρίῳ μηνὶ ια' Δομετιανός, ὁ ἐπίσκοπος Μελιτηνῆς, ὁ συγγενὴς τοῦ βασιλέως, τέθηκε καὶ ἐτάφη ἐν τοῖς ἁγίοις ἀποστόλοις ὑπὸ Κυριακοῦ τοῦ πατριάρχου καὶ πάσης τῆς συγκλήτου τιμηθεὶς ἐπιτάφια. ὁ δὲ βασιλεὺς Πέτρον, τὸν ἴδιον ἀδελφόν, στρατηγὸν πάλιν τῆς Θράκης χειροτονήσας ἀπέστειλεν. ἠκηκόει γὰρ περὶ τοὺς Καταράκτας ἀθροισθῆναι τὰ τῶν

βαρβάρων πλήθη τὸν Ἀψήχ στρατηγὸν ἔχοντα. ὁ δὲ Πέτρος ἀπέστειλε πρὸς τὸν Ἀψήχ πρεσβευτὴν περὶ εἰρήνης. ὁ δὲ Ἀψήχ τοὺς Καταράκτας ἐκ τῶν Ῥωμαίων ἐπεχειρεῖ λαβεῖν· καὶ ὁ Χαγάνος ἐπὶ τὴν Κωνσταντίολαν ἐχώρησεν. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι ἐπὶ τὴν Θράκην ἐπανέζευξαν καὶ εἰς Ἀδριανούπολιν ἀφίκοντο. ὁ δὲ βασιλεὺς μαθὼν, ὅτι ὁ Χαγάνος κατὰ τοῦ Βυζαντίου ἐπέρχεται, γράφει τῷ Πέτρῳ εἰς τὸν Ἴστρον ὑποστρέψαι, καὶ ἀποστέλλει Βώνοσον τὸν σκριβωνα μετὰ ναυτιλίας τοῦ διαπερᾶναι τὸν λαόν. ἀποστείλας δὲ Πέτρος Γουδοῦην τὸν ὑποστράτηγον πέραν τοῦ Ἴστρου πολλῆς αἰχμαλωσίας ἐκράτησεν· ταῦτα μαθὼν ὁ Χαγάνος τὸν Ἀψήχ μετὰ πλήθους ἀπέστειλεν, ὅπως τὸ τῶν Ἀντῶν διολέση ἔθνος ὡς σύμμαχον τῶν Ῥωμαίων. τούτου δὲ γενομένου τῶν βαρβάρων ἀπόμοιρα προσερρῆναι τοῖς Ῥωμαίοις. ὁ δὲ Μαυρίκιος ἐν ἑαυτῷ γενόμενος καὶ εἰδὼς, ὅτι οὐδὲν τὸν θεὸν λανθάνει, ἀλλὰ πᾶσιν ἀποδίδωσι κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν, καὶ ἐπιλογισάμενος τὸ σφάλμα, ὃ ἐποίησεν εἰς τὴν αἰχμαλωσίαν μὴ ἐξαγοράσας αὐτήν, συμφέρειν ἔκρινεν ἐν τῷ βίῳ τούτῳ ἀπολαβεῖν τὴν ἀμαρτίαν, καὶ μὴ ἐν τῷ μέλλοντι· καὶ ποιήσας δεήσεις ἐγγράφους ἀπέλυσεν εἰς πάντας τοὺς πατριαρχικοὺς θρόνους καὶ πάσας τὰς πολιτείας τὰς ὑπ' αὐτὸν καὶ εἰς τὰ μοναστήρια τὰ ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ ἐν Ἱεροσολύμοις καὶ εἰς τὰς λαύρας χρήματα καὶ κηρὸς καὶ θυμιάματα, ὅπως εὕξωνται ὑπὲρ αὐτοῦ, ἵνα ἐνταῦθα ἀπολάβῃ, 285 καὶ μὴ ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι. ἐσκανδαλίζετο δὲ καὶ εἰς Φιλιππικόν, τὸν γαμβρὸν αὐτοῦ, ὡς εἰς τὸ φῖ γράμμα ὀνομαζόμενον. ὁ δὲ Φιλιππικὸς διαφόρως ἐπώμνυτο τῷ βασιλεῖ, ὡς καθαρὸς ἐστὶν εἰς τὴν δουλείαν αὐτοῦ καὶ οὐκ ἔχει παρ' αὐτῷ δόλον. τοῦ δὲ Μαυρικίου τὸν θεὸν ἰκετεύοντος τοῦ ἐλεηθῆναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ἐν μιᾷ κοιμωμένου αὐτοῦ εἶδεν ὀπτασίαν, εἰς τὴν χαλκὴν πύλην τοῦ παλατίου τῇ εἰκόνι τοῦ σωτῆρος ἑαυτὸν παρεστῶτα, καὶ λαὸν [πλεῖστον] παρεστῶτα αὐτῷ· καὶ φωνὴ γέγονεν ἐκ τοῦ χαρακτῆρος τοῦ μεγάλου θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ λέγουσα· "δότε Μαυρίκιον." καὶ κρατήσαντες αὐτὸν οἱ δίκης ὑπηρετὰι παρέστησαν τῷ πορφυρῷ ὀμφαλίῳ τῷ ἐκεῖσε. καὶ ἔφη πρὸς αὐτὸν ἡ θεία φωνή· "ποῦ θέλεις ἀποδώσω σοι; ὧδε, ἢ ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι;" ὁ δὲ ἀκούσας ἔφη· "φιλόανθρωπε δέσποτα, δικαιοκρίτα, ὧδε μᾶλλον, καὶ μὴ ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι." καὶ ἐκέλευσεν ἡ θεία φωνὴ ἐκδοθῆναι Μαυρίκιον καὶ [Κωνσταντῖναν], τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ τὰ τέκνα καὶ πᾶσαν τὴν συγγένειαν αὐτοῦ Φωκᾶ τῷ στρατιώτῃ. διυπνισθεὶς οὖν Μαυρίκιος καὶ καλέσας τὸν παρακοιμώμενον αὐτοῦ ἀπέστειλε πρὸς Φιλιππικόν, τὸν γαμβρὸν αὐτοῦ, ἐν σπουδῇ ἀγαγεῖν αὐτὸν πρὸς τὸν βασιλέα. ἀπελθὼν δὲ ὁ παρακοιμώμενος ἐκάλεσεν αὐτόν. ὁ δὲ ἐγερθεὶς καὶ προσκαλεσάμενος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἠσπάσατο αὐτὴν λέγων· "σῶζου, οὐκέτι μὲ θεωρεῖς." ἡ δὲ ἀνέκραξε μετὰ κλαυθμοῦ φωνῇ μεγάλῃ πρὸς τὸν παρακοιμώμενον λέγουσα· "ὄρκῳ σε κατὰ τοῦ θεοῦ, τί ἐστὶ τὸ πρᾶγμα, δι' ὃ ζητεῖ αὐτὸν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ;" ὁ δὲ ἐπωμόσατο ἀγνοεῖν, καὶ ὅτι "αἰφνίδιον ἐξ ὕπνου ἀναστὰς ὁ βασιλεὺς ἀπέστειλέ με." ὁ δὲ Φιλιππικὸς ἠτήσατο μεταλαβεῖν καὶ οὕτως ἀπῆει πρὸς τὸν βασιλέα. ἡ δὲ γυνὴ αὐτοῦ Γορδία ἔκειτο χαμαὶ ὀδυρομένη καὶ κλαίουσα καὶ τὸν θεὸν ἰκετεύουσα. εἰσελθὼν δὲ ὁ Φιλιππικὸς ἐν τῷ βασιλικῷ κοιτῶνι ἔρριψεν ἑαυτὸν εἰς τοὺς πόδας τοῦ βασιλέως. ὁ δὲ βασιλεὺς λέγει αὐτῷ· "συγχώρησόν μοι διὰ τὸν θεόν, ὅτι ἡμαρτόν σοι. ἕως γὰρ τοῦ νῦν ἐσκανδαλιζόμεν ἐἴς σέ." καὶ κελεύσας ἐξελεθεῖν τὸν παρακοιμώμενον, ἀναστὰς ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Φιλιππικοῦ, λέγων· "συγχώρησόν μοι· ἀσφαλῶς 286 γὰρ οἶδα ὅτι οὐδὲν ἡμαρτες εἰς ἐμέ. ἀλλ' εἶπέ μοι, τίνα γινώσκεις ἐν τοῖς ἡμετέροις τάγμασι Φωκᾶν στρατιώτην;" ὁ δὲ Φιλιππικὸς ἀναλογισάμενος λέγει αὐτῷ· "ἕνα γινώσκω, ὅς τις πρὸ καιροῦ ὀλίγου πεμφθεὶς ἐντολικάριος ἐκ τοῦ στρατοῦ ἀντέλεγε τῷ κράτει σου." ὁ δὲ βασιλεὺς ἔφη· "ποίας ἐστὶν ἐντεύξεως;" ὁ δὲ Φιλιππικὸς εἶπεν· "νεώτερος, θρασὺς καὶ δειλός." τότε λέγει Μαυρίκιος· "ἐὰν δειλός,

καὶ φονεύς." καὶ ἐξηγεῖτο τῷ Φιλιππικῷ τὴν τοῦ ὄνειρου ἀποκάλυψιν. τῇ δὲ νυκτὶ ἐκείνῃ ἐφάνη ἀστὴρ ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ λεγόμενος κομήτης, τῇ δὲ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ ἔφθασε καὶ ὁ ἀποσταλεὶς μαγιστριανὸς πρὸς τοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ ἁγίους πατέρας φέρων παρ' αὐτῶν ἀπόκρισιν τοιαύτην, ὅτι "ὁ θεὸς δεξάμενος τὴν μετάνοιάν σου σώζει τὴν ψυχὴν σου καὶ μετὰ ἁγίων κατατάττει σε πανοικί, τῆς δὲ βασιλείας μετὰ ἀτιμίας καὶ κινδύνου ἐκίπτεις." ταῦτα ἀκούσας Μαυρίκιος ἐδόξασε μεγάλως τὸν θεόν. τῆς τοίνυν μετοπωρινῆς ὥρας καταλαβούσης, καὶ Μαυρικίου τοῦ βασιλέως κελεύσαντος τῷ Πέτρῳ ἐν τῇ τῶν Σκλαυνῶν χώρα τὸν λαὸν παραχειμάσαι, ἀντέστησαν οἱ Ῥωμαῖοι μὴ καταδεχόμενοι τοῦτο ποιεῖν διὰ τε τὴν τῶν ἵππων ταπεινώσιν καὶ διὰ τὸ πολλὴν πραΐδαν ἐπιφέρεισθαι καὶ διὰ τὸ πλήθη βαρβάρων περικεχῦσθαι τῇ χώρᾳ, καὶ στάσιν ἐμελέτησαν. ὁ δὲ στρατηγὸς διαγανακτῶν κατὰ τοῦ λαοῦ εἰς ἀπόνοιαν αὐτοὺς ἐνέβαλεν. ἐπιπίπτουσι τοίνυν ὑετοὶ λάβροισι τῷ λαῷ καὶ ψυχὸς πολὺ. ὁ δὲ Πέτρος ἀπὸ εἴκοσι μιλίων τῆς στρατιᾶς τὴν διατριβὴν ἐποιεῖτο. Μαυρίκιος δὲ τῷ Πέτρῳ ἐπώχλει διὰ γραμμάτων περᾶσαι τὸν Ἰστρον, καὶ τὰς χειμερινὰς ἀποτροφὰς τοῦ λαοῦ ἐκ τῆς τῶν Σκλαυνῶν χώρας ἀρύσασθαι, ὅπως μὴ δημοσίας σιτήσεις ἀναγκασθῇ τοῖς Ῥωμαίοις παρασχέσθαι. ὁ δὲ στρατηγὸς μεταστειλόμενος τὸν Γουδοῦην ἔφησεν· "λίαν μοι βαρύτατα τὰ τοῦ βασιλέως προστάγματα ἐπὶ ἀλλοτρίας γῆς χειμάσαι Ῥωμαίους· καὶ τὸ παρακοῦσαι χαλεπὸν, καὶ τὸ ὑπακοῦσαι δεινότερον. οὐδὲν καλὸν τίκει φιλαργυρία, μήτηρ δὲ 287 πάντων τῶν κακῶν καθέστηκεν. ταύτην νοσῶν ὁ αὐτοκράτωρ τῶν μεγίστων κακῶν αἴτιος τοῖς Ῥωμαίοις γίνεται." μεταστειλόμενος δὲ τοὺς ταξιάρχας τοῦ λαοῦ τὸν τοῦ βασιλέως σκοπὸν αὐτοῖς παρεδήλωσεν. οἱ δὲ ἔφησαν τὸν λαὸν τοῦτο μὴ καταδέξασθαι. ὁ δὲ λαὸς τοῦτο ἀκούσας ἐστασίασεν· καὶ οἱ ἐπίσημοι ἄρχοντες φυγόντες ἐξ αὐτῶν πρὸς τὸν στρατηγὸν παρεγένοντο. τὰ δὲ πλήθη συναθροισθέντα προβάλλοντα ἕξαρχον Φωκᾶν τὸν κένταρχον, καὶ ἐπὶ ἀσπίδος τοῦτον ὑψώσαντες εὐφήμησαν ἕξαρχον. καὶ ταῦτα ὁ Πέτρος ἀκηκοὺς εἰς φυγὴν ἐτρέπη καὶ τῷ βασιλεῖ πάντα κατάδηλα ἐποίησεν. ὁ δὲ βασιλεὺς τὰ δυσχερῆ ταῦτα ἀκούσας κρύπτειν αὐτὰ τὰ πλήθη ἐπειράτο. δευτέρα δὲ ἡμέρα, καὶ ἱππικὸν ἐπετέλεσε τὰ τῆς συμφορᾶς ἀποκρύπτων. ὁ δὲ δῆμος τῶν Πρασίνων ἔκραζε λέγων· "Κωνσταντῖνος καὶ Δομεντζιόλος, δέσποτα Ῥωμαίων τρισαύγουστε, τῷ οἰκίῳ σου δήμῳ παρενοχλοῦσιν, ἵνα ὁ Κρούκης διοικήσῃ, εἰς ἃς ἔχομεν ἁμαρτίας, ὁ θεὸς, ὁ τὰ πάντα δημιουργήσας, ὑποτάξει σοὶ πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον ἐμφύλιόν τε καὶ ἀλλόφυλον χωρὶς αἱμάτων." ὁ δὲ βασιλεὺς τοῖς δήμοις ἐδήλου· "μηδὲν ὑμᾶς ταραξὴ ἀλόγων στρατιωτῶν ἀκοσμία καὶ ἀταξία." οἱ δὲ Βένετοι εἶπον· "ὁ θεὸς, ὁ κελεύσας σε βασιλεύειν, ὑποτάξει σοὶ πάντα τὸν πολεμοῦντα τὴν βασιλείαν σου. εἰ δὲ Ῥωμαῖός ἐστιν ὁ ἀγνωμονῶν σε εἰς δουλείαν σου τοῦτον ὑποτάξει χωρὶς αἱμάτων." τούτους δὲ ὁ βασιλεὺς καθοπλίσας καὶ λόγοις ἠπίοις κατευνάσας σὺν τοῖς δημάρχοις φυλάττειν τὰ τεῖχη τῆς πόλεως προσέταξεν. τοῦ δὲ υἱοῦ τοῦ βασιλέως Θεοδοσίου ἅμα Γερμανοῦ, τοῦ πενθεροῦ αὐτοῦ, εἰς Καλλικράτειαν κυνηγετοῦντος, ἀποστέλλουσιν οἱ Ῥωμαῖοι γράμματα πρὸς Θεοδόσιον ἀξιοῦντες ὑπ' αὐτοῦ βασιλεύεσθαι, εἰ δὲ μή, κἂν Γερμανὸν ἀναγορευῶσαι βασιλέα· μηδὲ γὰρ ἔτι ἀνέχεσθαι ὑπὸ Μαυρικίου βασιλεύεσθαι. ταῦτα ὁ Μαυρίκιος μαθὼν μεταστέλλεται τὸν υἱὸν πρὸς ἑαυτόν· Κομεντίολον δὲ τὰ τεῖχη φρουρεῖν προσέταττεν. τὸν δὲ Γερμανὸν σὺν τῷ υἱῷ Θεοδοσίῳ κατητιᾶτο τῶν συμφορῶν αἴτιον γεγενῆσθαι. τοῦ 288 δὲ Γερμανοῦ ἀπολογουμένου, Μαυρίκιος ἔφη· "ὦ Γερμανέ, δύο εἰσὶ τεκμήρια τῆς ὑπονοίας μου· τὰ τε ἐκ τοῦ λαοῦ πρὸς σε γράμματα, καὶ τοῦ φεῖδεσθαι τὸν λαὸν τῆς ἀγελαίας ἵππου τῆς νεμομένης σοὶ εἰς τὰ προάστεια. πάντα γὰρ διήρπασαν, καὶ τῶν σῶν ἐφείσαντο. φείδου, Γερμανέ, τοῦ μηκύνειν τὸν λόγον, οὐδὲν ἡδύτερον τοῦ διὰ ξίφους

τεθνάναι." ὁ δὲ Γερμανὸς εἰς τὸν ναὸν τῆς θεομήτορος τῶν Κύρου προσέφυγεν. καὶ ὁ βασιλεὺς τοῦτο μαθὼν Στέφανον τὸν εὐνοῦχον ἀπέστειλεν ὑπεξαγαγεῖν τὸν Γερμανὸν τῆς ἐκκλησίας. τοῦ δὲ Στεφάνου βιαίως ἐξαγαγεῖν τοῦτον θελήσαντος, οἱ τοῦ Γερμανοῦ ὑπασπισταὶ ἀντικαταστάντες ἐξωθοῦσι τὸν Στέφανον καὶ λαβόντες τὸν Γερμανὸν εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν καταφεύγουσιν. ὁ δὲ βασιλεὺς ῥάβδοις ἐμαστίγου Θεοδόσιον, τὸν ἑαυτοῦ υἱόν. ἔφασκε γὰρ δι' αὐτοῦ τὸν Γερμανὸν φυγαδευθῆναι· καὶ ἀποστέλλει τοὺς ἐκσκουβίτορας τοῦ ἐξαγαγεῖν τῆς μεγάλης ἐκκλησίας τὸν Γερμανόν. ἐντεῦθεν θρῦλος μέγας τῇ πόλει ἐνέσκηψεν. ὁ δὲ Γερμανὸς ἠθέλησεν ἐξελεῖν καὶ δοῦναι ἑαυτόν· τὰ δὲ πλήθη οὐ κατεδέξαντο, ἀλλ' ὕβρεσι μεγάλαις τὸν βασιλέα ἠτίμασαν λέγοντες· "μὴ σχοίῃ δέρμα ὁ φιλῶν σε, Μαυρίκιε Μαρκιανιστά." οἱ τοίνυν τὰ τεῖχη φρουροῦντες ταῦτα μαθόντες τῆς φρουρᾶς κατημέλησαν. τότε οἱ τοῦ Πρασίνου μέρους τὴν οἰκίαν Κωνσταντίνου τοῦ λεγομένου Λάρδου καταφλέγουσιν. ὁ δὲ Μαυρίκιος μεσοῦσης τῆς νυκτὸς ἀποδυσάμενος τὴν βασιλείον στολὴν καὶ ιδιωτικὴν περιβαλόμενος εἰς δρόμωνα τε εἰσελθὼν μετὰ τῆς γυναικὸς καὶ τῶν τέκνων αὐτοῦ καὶ Κωνσταντίνου ἀποδιδράσκει. τὰ πλήθη δὲ δι' ὅλης τῆς νυκτὸς αἰσχίσταις ὕβρεσι τὸν βασιλέα καθύβριζον, ἐπέσκωπτόν τε καὶ τὸν πατριάρχην Κυριακόν. λαίλαπος τοίνυν γενομένου μεγάλου, μετὰ κινδύνων μεγίστων διασώζεται ὁ Μαυρίκιος εἰς τὸν ἅγιον Αὐτόνομον. ἐν αὐτῇ δὲ τῇ νυκτὶ ἐπιτίθενται αὐτῷ καὶ νόσοι ἀρθρίτιδες, ἅς ποδαλγίας καὶ χειραλγίας καλοῦσιν. ἐντεῦθεν ἀποστέλλει Θεοδόσιον, τὸν ἑαυτοῦ υἱόν, μετὰ Κωνσταντίνου πρὸς Χοσρόην, τὸν βασιλέα Περσῶν, 289 ὅπως ὑπομνησθῇ τῶν ὑπὸ Μαυρικίου γεγονότων αὐτῷ καὶ τὴν ἀνταπόδοσιν τῆς εὐεργεσίας προσνείμῃ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. ὁ δὲ Γερμανὸς πέμπει πρὸς Σέργιον, τὸν δήμαρχον τοῦ Πρασίνου μέρους, ὅπως συναγωνίσῃται αὐτῷ τοῦ βασιλεῦσαι, ὑποσχόμενος τιμῆσαι τὸ μέρος τοῦ Πρασίνου καὶ αὐτὸν μεγάλαις ἀξίαις περιβαλεῖν. ὁ δὲ Σέργιος τοῖς ἐπισημοτέροις τοῦ δήμου τοῦτο ἐθάρρησεν. οἱ δὲ τοῦτο οὐ κατεδέξαντο λέγοντες· "οὐκ ἄν ποτε Γερμανὸς τῆς τῶν Βενέτων προσπαθείας ἀποστήσεται." οἱ δὲ Πράσινοι ἐξεληθόντες εἰς τὸ Ῥήγιον μεγάλαις εὐφημίαις ἐτίμων τὸν τύραννον Φωκᾶν, καὶ πείθουσιν αὐτὸν ἐν τῷ Ἐβδόμῳ παραγενέσθαι. πέμπει τοίνυν ὁ Φωκᾶς Θεόδωρον τὸν ἀσηκρήτην, καὶ εἰσελθὼν ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ ἐπανέγνωσε τῷ λαῷ, ὅπως ὁ τε πατριάρχης οἱ δήμοι τε καὶ ἡ σύγκλητος ἀφίκωνται ἐν τῷ Ἐβδόμῳ. τούτου τοίνυν γεγονότος, καὶ πάντων ἐν τῷ Ἐβδόμῳ ἀφικομένων, Κυριακὸς ὁ πατριάρχης ἀπήτησε τὸν τύραννον ὁμολογίαν περὶ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως καὶ τοῦ ἀτάραχον φυλάξαι τὴν ἐκκλησίαν. ἔδοξε δὲ ὁ τύραννος τὸν Γερμανὸν εἰς βασιλέα προτρέπεσθαι. τοῦ δὲ Γερμανοῦ κατειρωνευομένου μὴ θέλειν, καὶ τῶν δήμων εὐφημούντων τὸν τύραννον, ἀναγορεύεται τὸ κακόν, καὶ κύριος τῶν σκίπτρων ὁ τύραννος προχειρίζεται, καὶ κρατεῖ τῆς εὐδαιμονίας ἢ συμφορά, καὶ λαμβάνει τὴν ἔναρξιν τὰ μέγала τῶν Ῥωμαίων ἀτυχήματα. ἡ δὲ ἀναγόρευσις τοῦ τυράννου εἰς τὸν ναὸν τοῦ βαπτιστοῦ Ἰωάννου ἐγένετο. δύο δὲ ἡμέρας ἐν τούτῳ διατρίψας τῇ τρίτῃ εἰς τὰ βασίλεια εἰσῆλθεν ἐπὶ βασιλικῆς ἀμάξης καθεζόμενος. τῇ δὲ πέμπτῃ ἡμέρᾳ Λεοντίαν, τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα, ἔστεψεν ἀγούσταν. καταστασιάζουσι τοίνυν τὰ μέρη πρὸς ἄλληλα ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ διὰ στάσεις τόπων. ὁ δὲ τύραννος Ἀλέξανδρον, τὸν συναντάρτην αὐτοῦ, ἐξέπεμψε κατευνάσαι τὰ μέρη. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος Κοσμᾶ, τῷ τῶν Βενέτων δημάρχῳ, χεῖρας ἐπιβαλὼν ὤθησέ τε καὶ ὕβρισεν. οἱ δὲ Βένετοι ἀγανακτοῦντες ἔκραζον· "ὑπαγε· μάθε τὴν κατάστασιν, ὁ Μαυρίκιος οὐκ ἀπέθανεν." ὁ δὲ τύραννος τούτων ἀκηκοὼς ἐπὶ τὸν τοῦ Μαυρικίου φόνον κινεῖται· καὶ ἀποστείλας στρατιώτας ἤγαγεν αὐτοὺς ἐν Χαλκηδόνι εἰς τὸν Εὐτροπίου 290 λιμένα. καὶ προαναίρουσιν τοῦ βασιλέως οἱ παῖδες οἱ ἄρρενες ἐπ' ὄψεσιν αὐτοῦ πέντε,

έντευθεν προκολάζων τὸν βασιλέα τῇ τῶν παίδων σφαγῇ· ὁ δὲ Μαυρίκιος φιλοσοφῶν τὸ δυστύχημα τὸν ἐπὶ πάντων ἐπεκαλεῖτο θεὸν καὶ πυκνῶς ἐφθέγγετο· "δίκαιος εἶ, κύριε, καὶ εὐθεὶς αἱ κρίσεις σου." γίνεται τοίνυν τῶν παίδων ὁ θάνατος τοῦ πατρὸς ἐπιτάφιον προεπιδειξαμένου τὴν ἀρετὴν ἐν τῷ μεγέθει τῆς συμφορᾶς. τῆς γὰρ τιθνηῆς ὑποκλεψάσης ἐν τι τῶν βασιλικῶν μειρακίων καὶ πρὸς σφαγὴν τὸ ἑαυτῆς ἐπιδωσάσης, ὁ Μαυρίκιος οὐ κατεδέξατο, ἀλλὰ τὸ ἴδιον ἐπεζήτησεν· φασὶ δὲ τινες, ὅτι, τούτου σφαγέντος, γάλα σὺν τῷ αἵματι ἔρρευσε, ὥστε πάντας τοὺς ὄρωντας θρηνησαι δεινῶς. οὕτω μὲν οὖν ὁ βασιλεὺς καὶ νόμων φύσεως ὑψηλότερος γεγωνὼς ὑπαλλάττει τὸν βίον. οὐ διέλειπε δὲ τῇ Ῥωμαίων βασιλείᾳ ἐξ ἐκείνου καιροῦ δυστυχήματα ποικίλα τε καὶ ἐξαισία. ὁ τε γὰρ Χοσρόης, ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς, τὴν εἰρήνην διέλυσε, καὶ οἱ Ἄβαρεις τὴν Θράκην διώλεσαν, καὶ ἄμφω τὰ στρατεύματα τῶν Ῥωμαίων διεφθάρησαν, ὥστε, ὀπηνίκα Ἡράκλειος ἐβασίλευσε καὶ ἐξέτασιν τοῦ ὀπλιτικοῦ ἐποίησατο εἰς τὸ ἀκριβές, ἐκ πάσης τῆς πληθύος τῆς εὐρεθείσης ἐπὶ τῆς τυραννίδος Μαυρικίῳ μετὰ Φωκᾶ οὐχ εὖρε περαιτέρω δύο ἀνδρῶν. οὕτως οἱ τὸν τύραννον προστησάμενοι ἐπὶ αὐτοῦ ἀνηλώθησαν. Κόσμου ἔτη 547. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη 547. Ῥωμαίων. βασιλεὺς Φωκᾶς ἔτη ζ'. α'. Περσῶν βασιλεὺς Χοσρόης ἔτη λθ'. ιε'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Κυριακὸς ἔτη ια'. θ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἰσακίος ἔτη η'. γ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Εὐλόγιος ἔτη κζ'. κδ'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Ἀναστάσιος ἔτη θ'. γ'. Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Νοεμβρίῳ, Ἰνδικτιῶνος 5, βασιλεύσας Φωκᾶς 291 ὁ τύραννος ἀνεῖλεν, ὡς προλέλεκται, Μαυρίκιον σὺν πέντε παισὶν ἄρρεσιν· καὶ τὰς τούτων κεφαλὰς ἐκέλευσε τεθῆναι ἐν τῷ Κάμπῳ τοῦ τριβουναλίου ἡμέρας ἰκανάς· καὶ ἐξήρχοντο οἱ τῆς πόλεως καὶ ἐθεώρουν αὐτάς, ἕως ἐπώζεσαν. ἀναιρεῖται δὲ καὶ Πέτρος, ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, καὶ ἄλλοι πολλοί. Θεοδόσιον δὲ, τὸν υἱὸν αὐτοῦ, λόγος κρατεῖ πεφευγῆναι καὶ σεσῶσθαι. ταύτην δὲ τὴν φήμην Χοσρόης, ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς, ἠῤῥησεν ἄλλοτε ἄλλως ψευδόμενος καὶ παρ' ἑαυτῷ τοῦτον ἔχειν λέγων καὶ προνοεῖν δῆθεν, ἵνα τὴν Ῥωμαίων βασιλείαν παραλάβῃ, δολερῶς δὲ τῆς τῶν Ῥωμαίων βασιλείας ἐλπίζων κρατῆσαι, ὡς ἠλέγχθη πολυτρόπως, μάλιστα δὲ ἐκ τοῦ πολέμου αἰφνιδίους κινήσαι καὶ μεγάλως λυμῆνασθαι τὰ Ῥωμαϊκά. τοῦ δὲ Φωκᾶ πρέσβιν πρὸς αὐτὸν ἀποστείλαντος Βίλιον, τοῦτον ἐκράτησε καὶ εἰς φυλακὴν ἀπέθετο, μηκέτι εἰς τὰ Ῥωμαϊκά ὑποστρέψαι, γράμμασι δὲ ἀτίμοις τὸν Φωκᾶν ἀντημείβετο. Κωνσταντῖναν δὲ τὴν βασίλισσαν ἅμα ταῖς τρισὶ θυγατράσι ἐν οἰκίᾳ ἰδιωτικῇ, ἐπιλεγομένη τῶν Λέοντος, ὁ τύραννος κατέστησεν. Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ πόλει καλλιγράφος τις, ἀνὴρ εὐλαβής, ἐκ παννυχίδος οἴκαδε πορευόμενος μεσοῦσης νυκτὸς ὄρα τοὺς ἀνδριάντας ἐκ τῶν βωμῶν καθελकुσθέντας καὶ μεγάλη τῇ φωνῇ λέγοντας, ἀναιρεῖσθαι Μαυρίκιον καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ ἐν Βυζαντίῳ πραχθέντα συμπτώματα. πρωΐας δὲ ἀπελθὼν ὁ ἀνὴρ τῷ αὐγουσταλίῳ ταῦτα διηγήσατο· ὁ δὲ παρήγγειλεν αὐτῷ μηδενὶ ταῦτα κατάδηλα ποιῆσαι, ἀπογραψάμενος δὲ τὴν ἡμέραν ἐκαραδόκει τὴν ἔκβασιν. ἐνάτη δὲ ἡμέρα, καὶ ἄγγελος κατέλαβε μηνύων τὴν Μαυρικίου ἀναίρεσιν. τότε ὁ αὐγουστάλιος τὴν τῶν δαιμόνων πρόρρησιν ἐπὶ λαοῦ ἐθριάμβευσε. Ναρσῆς δὲ, ὁ τῶν Ῥωμαίων γενόμενος στρατηγός, κατὰ τοῦ τυράννου ἀντήρε καὶ τὴν Ἔδεσαν ἐκράτησεν. γράφει τοίνυν Φωκᾶς Γερμανῷ τῷ στρατηγῷ πολιορκῆσαι τὴν Ἔδεσαν. ὁ δὲ Ναρσῆς γράφει πρὸς Χοσρόην, τὸν βασιλέα Περσῶν, ἀθροῖσαι δυνάμεις καὶ 292 κατὰ Ῥωμαίων συστήσασθαι πόλεμον. ἐποίησε δὲ Φωκᾶς τὸν ἴδιον ἀδελφὸν Δομεντζιόλον μάγιστρον, καὶ τὸν Πρίσκον κόμητα ἐκκουβιτόρων. β'. ις'. ι'. δ'. κέ'. δ'. Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Δεκεμβρίῳ, Ἰνδικτιῶνος ζ', προῆλθε Φωκᾶς ἐν ταῖς ἑορταῖς ρίψας ὑπατεῖαν πολλήν. Χοσρόης δὲ, ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν, συναθροίσας δύναμιν πολλήν κατὰ Ῥωμαίων ἐξαπέστειλεν. ὁ δὲ Γερμανὸς

ἀκούσας ἐφοβήθη, ἀναγκαζόμενος δὲ τοῦ πολέμου ἀπήρξατο. τοῦ δὲ Γερμανοῦ ἐν τῷ πολέμῳ πληγέντος, οἱ ὑπασιπισταὶ τοῦτον διέσωσαν μέχρι Κωνσταντίνης, καὶ ἠττώνται Ῥωμαῖοι· ἑνδεκάτῃ δὲ ἡμέρᾳ, καὶ ὁ Γερμανὸς ἐτελεύτησεν. ὁ δὲ Φωκᾶς τὰς δυνάμεις ἀπὸ τῆς Εὐρώπης ἐπὶ τὴν Ἀσίαν μετέφερε τῷ Χαγάνῳ τὰ πάκτα ἐπαυξήσας, νομίζων ἡρεμεῖν τῶν Ἀβάρων τὸ ἔθνος. ταῦτα δὲ διελὼν τὰς μὲν κατὰ Περσῶν ἀπέστειλεν, τὰς δὲ πρὸς τὴν πολιορκίαν Ἐδέσης κατὰ Ναρσοῦ σὺν Λεοντίῳ εὐνούχῳ καὶ μεγιστάνῳ αὐτοῦ. ὁ δὲ Χοσρόης συναθροίσας δυνάμεις ἐπὶ τὸ Δαρᾶς γίνεται. Ναρσῆς δὲ ἐξελθὼν τῆς Ἐδέσης ἐπὶ τὴν Ἱεράπολιν κατέφυγεν. ὁ δὲ Χοσρόης σὺν τοῖς Ῥωμαίοις γίνεται εἰς τὸ Ἀρξαμοῦν, καὶ φρούριον ἀπὸ ἐλεφάντων συστησάμενος τοῦ πολέμου ἀπήρξατο καὶ νίκην μεγάλην ἤρατο, πολλοὺς τῶν Ῥωμαίων ζωγρήσας, οὓς καὶ ἀπέτεμεν. τούτων οὕτωπραχθέντων, ὁ Χοσρόης ἐπὶ τὴν ἑαυτοῦ γῆν ἐπανέξυξε Ζογγὴ τὰς δυνάμεις καταλιπὼν. τοῦτο μαθὼν ὁ Φωκᾶς κατὰ Λεοντίου ἐμάνη καὶ χειροπέδαις σιδηραῖς ἀτίμως αὐτὸν εἰς Βυζάντιον φέρει καὶ χειροτονεῖ στρατηγὸν Δομεντζιόλον, τὸν ἴδιον ἀνεψιόν, ὃν καὶ κουροπαλάτην ἐποίησεν. γ'. ιζ'. ια'. ε'. κς'. ε'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἀπέστειλε Χοσρόης Καρδαρίγαν καὶ Ῥουσιμάζαν, καὶ ἐπόρθησαν πολλὰς τῶν Ῥωμαίων πολιτείας. ὁ δὲ Δομεντζιόλος λόγον δούς τῷ Ναρσῆϊ καὶ ὄρκους πολλοῖς πείσας αὐτὸν μηδεμίαν 293 ἀδικίαν παρὰ τῷ Φωκᾶ ὑπομένειν, ἀπέλυσεν αὐτὸν πρὸς Φωκᾶν· ὁ δὲ Φωκᾶς μὴ φυλάξας τὸν λόγον τοῦτον πυρὶ κατέκαυσεν. ἐν λύπῃ οὖν μεγάλη γεγόνασιν οἱ Ῥωμαῖοι, ὅτι φόβον μέγαν εἶχεν εἰς Πέρσας ὁ Ναρσῆς, ὥστε τὰ τέκνα τῶν Περσῶν ἀκούοντα τὸ ὄνομα Ναρσοῦ τρέμειν· οἱ δὲ Πέρσαι ἠγαλλιῶντο χαρᾷ μεγάλῃ. Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος Θωμᾶς ἔτη γ'. δ'. ιη'. α'. ς'. κζ'. ς'. Τούτῳ τῷ ἔτει σχολαστικὸς εὐνούχος, ἀνὴρ ἔνδοξος τοῦ παλατίου, μεσοῦσης νυκτὸς Κωνσταντίναν τὴν δέσποιναν σὺν ταῖς τρισὶ θυγατράσιν αὐτῆς λαβὼν εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν κατέφυγε τῇ βουλῇ Γερμανοῦ τοῦ πατρικίου, ὀρεγομένου τῆς βασιλείας. γίνεται τοίνυν ἐν τῇ πόλει στάσις μεγάλη. οἱ δὲ Πράσινοι ἀθροισθέντες ἐπὶ τὸν κοχλίαν ἐδυσφήμουν τὴν Κωνσταντίναν· ὁ δὲ Γερμανὸς τῷ δημάρχῳ τῶν Πρασίνων τάλαντον χρυσοῦ ἀπέστειλεν, ὥστε συνεργῆσαι αὐτοῖς. τὰ δὲ πρωτεῖα τοῦ δήμου οὐ κατεδέξαντο τοῦτο. ὁ δὲ τύραννος ἔπεμψεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἀποσπάσαι τὰ γυναῖα· ὁ δὲ πατριάρχης Κυριακὸς ἀντεκαθίστατο τῷ τυράννῳ μὴ καταδεξάμενος ἐκ τοῦ ναοῦ ἀποσπάσαι τὰ γυναῖα τυραννικῶς. ὄρκους δὲ βεβαιωθεὶς ὑπὸ τοῦ Φωκᾶ, ὡς οὐκ ἀδικήσει αὐτάς, ἐξάγονται τοῦ ἁγίου τεμένους καὶ ἐν μοναστηρίῳ ἐγκλείονται· τὸν δὲ Γερμανὸν ἀποκείρας ἐν ἱερεῦσι κατέταξε καὶ ἐν τῷ ἰδίῳ οἴκῳ παρεφύλαττεν. τότε καὶ Φιλιππικὸς τὴν κόμην ἐλόμενος ἱερωσύνης ἀξίαν ἀνέλαβε καὶ ἐν Χρυσοπόλει ἐν τῷ μοναστηρίῳ, ὃ ἔκτισεν, διέτριβεν. οἱ δὲ Πέρσαι ἐν τούτῳ τῷ ἔτει παρέλαβον τὸ Δαρᾶς καὶ πᾶσαν τὴν Μεσοποταμίαν καὶ Συρίαν αἰχμαλωσίαν πολλὴν ποιήσαντες, ἧς οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς. τοῦ δὲ πατριάρχου Κυριακοῦ τελευτήσαντος, Θωμᾶς χειροτονεῖται ἀντ' αὐτοῦ, διάκονος καὶ σακελλάριος ὢν τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας, μηνὶ Ὀκτωβρίῳ ια'. 294 Κόσμου ἔτη 540'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη 440'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Φωκᾶς ἔτη ζ'. ε'. Περσῶν βασιλεὺς Χοσρόης ἔτη λθ'. ιθ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Θωμᾶς ἔτη γ'. β'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἰσαάκιος ἔτη η'. ζ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Θεόδωρος ἔτη β'. α'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Ἀναστάσιος ἔτη θ'. ζ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Φωκᾶς ὁ τύραννος ἔξυξε τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα Δομεντζίαν Πρίσκῳ τῷ πατρικίῳ καὶ κόμητι τῶν ἐκκουβιτόρων, καὶ γενομένου τοῦ γάμου ἐν τῷ παλατίῳ τῶν Μαρίνης, ἐκέλευσεν ἵπικὸν ἀχθῆναι. οἱ δὲ δήμαρχοι τῶν δύο μερῶν ἐν τοῖς τετρακίοσι σὺν τῶν βασιλικῶν λαυράτων ἔστησαν Πρίσκου καὶ Δομεντζίας λαυράτα. ταῦτα ἰδὼν ὁ βασιλεὺς ἠγανάκτησεν, καὶ πέμψας ἤγαγε τοὺς δημάρχους Θεοφάνην καὶ Πάμφιλον, καὶ στήσας αὐτοὺς εἰς τὸ στάμα γυμνοὺς ἐκέλευσεν ἀποτμηθῆναι αὐτούς. πέμψας δὲ

τὸν πρωτοκούρσορα αὐτοῦ ἠρώτα αὐτούς, τίνος ἐπιτρέψαντος τοῦτο πεποίηκαν; οἱ δὲ εἶπον, ὅτι κατὰ συνήθειαν οἱ γραμμισταὶ τοῦτο πεποίηκαν. ὁ δὲ δῆμος καὶ οἱ ὄχλοι ἔκραζον· "φιλανθρώπου δεσπότης πολλὰ τὰ ἔτη." οἱ δὲ γραμμισταὶ ἐρωτηθέντες διὰ τί τοῦτο πεποίηκαν; ἔφησαν, ὅτι "τοῦ βασιλέως τέκνα ὀνομασθέντα ὑπὸ πάντων, ἡμεῖς ἀφ' ἑαυτῶν τοῦτο πεποιήκαμεν." ὁ δὲ Πρίσκος φόβῳ συνεχόμενος τὴν ἀγανάκτησιν ἐδειλία τοῦ βασιλέως, τῶν δὲ ὄχλων κραζόντων φιλανθρωπευθῆναι αὐτοῖς, συνεχώρησεν ὁ Φωκᾶς· ἔκτοτε οὖν ὁ Πρίσκος μηνιάσας οὐκ ἦν ἐν ὀρθότητι μετὰ Φωκᾶ. γυνὴ δὲ τις ὀνόματι Πετρωνία γίνεται τῇ βασιλίσῃ Κωνσταντίνῃ ὡς ἀντὶ διακόνου πρὸς Γερμανὸν ἐκ Κωνσταντίνης τὰς ἀποκρίσεις ποιουμένη· τῆς δὲ φήμης πλατυνομένης Θεοδόσιον ζῆν, τὸν υἱὸν τοῦ Μαυρικίου, ἐλπίδας ἀγαθὰς ἢ τε Κωνσταντῖνα καὶ ὁ Γερμανὸς εἶχεν ἐπὶ τούτῳ· ἡ δὲ ἀνοσία Πετρωνία τῷ τυράννῳ ταῦτα κατάδηλα πεποιήκεν. ὁ δὲ τύραννος Κωνσταντῖναν Θεοπέμπτῳ τῷ ἐπάρχῳ 295 πρὸς βάσανα ἔδωκεν· ἡ δὲ βασανιζομένη Ἑρωμανὸν τὸν πατρίκιον γινώσκειν τὰ παρ' αὐτῶν λαλούμενα ὠμολόγησεν. οὗτος δὲ κατασχεθεὶς καὶ ἐξετασθεὶς συγκατέθετο καὶ ἄλλους εἶναι συνεργοὺς αὐτοῦ πρὸς τὴν τοῦ τυράννου ἐπιβουλήν. κατεσχέθη δὲ καὶ Θεόδωρος, ὁ τῆς ἀνατολῆς ἑπαρχος, ὃν ὁ τύραννος βουνεύροις μαστίζων ἀνεῖλεν· Ἐλπίδιου τε τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας κόψας τῷ πυρὶ τοῦτον παρέδωκεν, τὸν τε Ἑρωμανὸν ἀπεκεφάλισεν, τὴν δὲ Κωνσταντῖναν σὺν ταῖς τρισὶ θυγατράσιν ἐν τῷ μῶλῳ Εὐτροπίου, ἔνθα καὶ Μαυρίκιος ἀνηρέθη, ξίφει ἀπέτεμεν, τὸν Γερμανὸν δὲ καὶ τὴν τούτου θυγατέρα ἐν τῇ Πρώτῃ νήσῳ στόματι μαχαίρας ἀπέκτεινε, ὁμοίως καὶ Ἰωάννην καὶ Τζίταν καὶ Πατρίκιον καὶ Θεοδόσιον, τὸν τὴν σουβαδιουβᾶ περικείμενον ἀξίαν, καὶ Ἀνδρέαν τὸν Σκόμβρον καὶ Δαυίδ, τὸν χαρτοφύλακα τῶν Ὀρμισδοῦ. Τῷ δ' αὐτῷ χρόνῳ οἱ Πέρσαι τὸν Εὐφράτην περάσαντες πᾶσαν τὴν Συρίαν καὶ Παλαιστίνην καὶ Φοινίκην ἠχμαλώτευσαν πολλὴν ἄλυσιν ἐν τοῖς Ῥωμαίοις ποιήσαντες. Κόσμου ἔτη 597. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη χ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Φωκᾶς ἔτη ζ'. 597. Περσῶν βασιλεὺς Χοσρόης ἔτη λθ'. κ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Θωμᾶς ἔτη γ'. γ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἰσακίος ἔτη η'. η'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Θεόδωρος ἔτη β'. β'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Ἀναστάσιος ἔτη θ'. η'. Τούτῳ τῷ ἔτει ὁ Πρίσκος μὴ ὑποφέρων ὄρᾶν τοὺς τε ἀδίκους φόνους καὶ τὰ κακὰ τὰ ὑπὸ Φωκᾶ γινόμενα ἔγραψε πρὸς Ἡράκλειον, τὸν πατρίκιον καὶ στρατηγὸν Ἀφρικῆς, ὥστε ἀποστεῖλαι Ἡράκλειον, τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ Νικήταν, τὸν υἱὸν Γρηγοῦ τοῦ πατρικίου καὶ ὑποστρατήγου αὐτοῦ, ὅπως ἔλθωσι κατὰ τοῦ τυράννου 296 Φωκᾶ· ἦκουε γὰρ μελετωμένην ἐν τῇ Ἀφρικῇ κατὰ Φωκᾶ ἀνταρσίαν· ὅθεν οὐδὲ τὰ πλοῖα τῆς Ἀφρικῆς ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ ἀνέβαλον. ἀπέκτεινε δὲ Φωκᾶς πᾶσαν τὴν συγγένειαν Μαυρικίου καὶ Κομεντίου, τὸν στρατηγὸν τῆς Θράκης, καὶ ἄλλους πολλοὺς ἀνηλεῶς. ἐγένετο δὲ ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ καὶ θανατικὸν καὶ σκνιπία παντὸς εἶδους, οἱ δὲ Πέρσαι ἐξῆλθον σὺν τῷ Καρδαρίγᾳ καὶ παρέλαβον τὴν Ἀρμενίαν καὶ τὴν Καππαδοκίαν, καὶ πολεμήσαντες ἔτρεψαν τὰ τῶν Ῥωμαίων στρατεύματα· καὶ παρέλαβον τὴν Γαλατίαν καὶ τὴν Παφλαγονίαν· καὶ ἦλθον μέχρι Χαλκηδόνος λυμαινόμενοι ἀφειδῶς πᾶσαν ἡλικίαν. καὶ οἱ μὲν Πέρσαι ἔξω τῆς πόλεως ἐτυράνουν Ῥωμαίους· Φωκᾶς δὲ ἔνδον τὰ χεῖρονα αὐτοῖς ἐποίει φονεῦν καὶ αἰχμαλωτίζων. Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος Σέργιος ἔτη κθ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ζαχαρίας ἔτη κβ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη ι'. 598. χα'. ζ'. κα'. α'. α'. α'. θ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἀτακτήσαντες οἱ Ἀντιοχεῖς Ἑβραῖοι στάσιν ἐποίησαντο κατὰ Χριστιανῶν καὶ ἀποσφάττουσιν Ἀναστάσιον, τὸν μέγαν πατριάρχην Ἀντιοχείας, βαλόντες τὴν φύσιν αὐτοῦ ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ· καὶ μετὰ τοῦτο σύραντες αὐτὸν ἐπὶ τὴν Μέσην ἐφόνευσαν καὶ πολλοὺς τῶν κτητόρων καὶ ἔκαυσαν αὐτούς. ὁ δὲ Φωκᾶς ἐποίησε κόμητα ἀνατολῆς Βώνοσον καὶ Κοττανᾶν

στρατηλάτην καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς κατ' αὐτῶν καὶ οὐκ ἠδύναντο παῦσαι τὴν στάσιν αὐτῶν. ἐπισυνάξαντες δὲ στρατόπεδα ἐπῆλθον αὐτοῖς καὶ πολλοὺς ἐφόνευσαν καὶ ἠκρωτηρίασαν καὶ τῆς πόλεως ἐξώρισαν. ὁ δὲ Φωκᾶς ἐποίησεν ἵππικόν, καὶ οἱ Πράσινοι ὕβρισαν αὐτόν, λέγοντες· "πάλιν εἰς τὸν καῦκον ἔπιες· πάλιν τὸν νοῦν ἀπώλεσας." καὶ ἐπέτρεψεν ὁ Φωκᾶς Κοσμᾶν, τὸν ἔπαρχον τῆς πόλεως, καὶ πολλοὺς ἠκρωτηρίασε καὶ τὰ μέλη αὐτῶν ἐν τῇ σφενδόνη ἐκρέμασεν, ἄλλους δὲ ἀπεκεφάλισε καὶ 297 ἑτέρους ἐν σάκκοις βαλὼν ἐν τῇ θαλάσῃ ἀπέπνιξεν. σωρευθέντες δὲ οἱ Πράσινοι ἔβαλον πῦρ εἰς τὸ πραιτώριον καὶ ἔκαυσαν τὸ σέκρητον καὶ τὰ σκρινία καὶ τὰς φυλακάς. καὶ ἐξελθόντες οἱ ἐν ταῖς φυλακαῖς ἔφυγον. καὶ θυμωθεὶς ὁ Φωκᾶς ἐκέλευσε τοὺς Πρασίνους μηκέτι πολιτεύεσθαι. Ἡράκλειος δέ, ὁ στρατηγὸς Ἀφρικῆς, ἐνοχλούμενος ὑπὸ τῆς συγκλήτου ἐξώπλισε τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἡράκλειον τοῦ ἀπολυσαίου κατὰ Φωκᾶ τοῦ τυράννου· ὁμοίως καὶ ὁ ὑποστράτηγος αὐτοῦ Γρηγορᾶς ἀπέλυσε διὰ ξηρᾶς τὸν υἱὸν αὐτοῦ Νικήταν στοιχήσαντες, ἵνα ὅς τις προλάβῃ καὶ νικήσῃ τὸν τύραννον βασιλεύσῃ. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει γέγονε χειμῶν μέγας πάνυ, ὥστε παγῶσαι τὴν θάλασσαν· ἐν οἷς καὶ ἰχθὺς πολὺς ἐξερρίφη. τότε Φωκᾶς Μακρόβιον τὸν σκρίβωνα ἐκέλευσε τοξευθῆναι εἰς τὴν ἀγραρέαν καὶ εἰς τὸ καστέλλιν Θεοδοσιανῶν ἐν τῷ Ἐβδόμῳ κρεμασθέντα εἰς κοντάριν, εἰς ὃ γυμνάζονται οἱ τίρωνες, ἀποθανεῖν ὡς συγγνώσαντα τῇ ἐπιβουλῇ αὐτοῦ. Θεόδωρος γάρ ὁ ἔπαρχος Καππαδόκης καὶ Ἐλπίδιος, ὁ ἐπάνω τοῦ ἄρμαμένου, καὶ ἕτεροι διάφοροι βουλὴν ἐποίησαν ἀνελεῖν ἐπὶ ἵπποδρομίῳ τὸν Φωκᾶν. καὶ ποιήσας ἄριστον Θεόδωρος, ὁ ἔπαρχος τῶν πραιτωρίων, ἤρξατο ἐπιφαίνειν αὐτοῖς τὸν ἑαυτοῦ σκοπόν. συνέβη δὲ ἐκεῖ εὑρεθῆναι Ἀναστάσιον, κόμητα τῶν λαργιτιῶνων. τοῦ οὖν ἀρίστου γινομένου καὶ ἐξηγουμένου τὰ τῆς ἐπιβουλῆς, μετεμελήθη Ἀναστάσιος εὑρεθεὶς ἐκεῖ καὶ οὐκ εἶπε τὰ τῆς καρδίας αὐτοῦ, ἀλλ' ἐσιώπα. ὁ δὲ Ἐλπίδιος ἐπέμενε λέγων· "οὐ θέλετε, ἵνα ἐν ὄσῳ κάθηται ἐν τῷ σέντζῳ ἐπὶ ἵπποδρομίας, πιάσω αὐτόν καὶ ἐκκορακίσω τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ καὶ οὕτως αὐτόν ἀποκτείνω;" καὶ ὑπέσχετο δίδόναι αὐτοῖς ἄρματα. γνωσθέντος δὲ τοῦ πράγματος ἐκ διαβολῆς Ἀναστασίου τῷ Φωκᾶ, ἐκέλευσε τὸν ἔπαρχον καὶ τὸν Ἐλπίδιον καὶ τοὺς ἄρχοντας τοὺς ἐγνωκότας τὴν ἐπιβουλὴν ἐξετασθῆναι μετὰ πάσης ἀκριβείας. ἐξετασθέντων δὲ 298 αὐτῶν κατέθεντο τὰ τῆς ἐπιβουλῆς, καὶ ὅτι Θεόδωρον ἐβούλοντο ποιῆσαι βασιλέα. ὁ δὲ Φωκᾶς ἐκέλευσεν ἀποκεφαλισθῆναι Θεόδωρον καὶ Ἐλπίδιον καὶ Ἀναστάσιον καὶ πάντας τοὺς ἐγνωκότας τὴν ἐπιβουλὴν αὐτοῦ. Κόσμου ἔτη ρρβ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη χβ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἡράκλειος ἔτη λα'. α'. Περσῶν βασιλεὺς Χοσρόης ἔτη λθ'. κβ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Σέργιος ἔτη κθ'. β'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ζαχαρίας ἔτη κβ'. β'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη ι'. β'. Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Ὀκτωβρίῳ δ', ἡμέρᾳ β', ἰνδικτιῶνος ιδ', ἦκεν Ἡράκλειος ἀπὸ Ἀφρικῆς φέρων πλοῖα καστελλωμένα, ἔχοντα ἐν τοῖς καταρτίοις κιβώτια καὶ εἰκόνας τῆς θεομήτορος, καθὰ καὶ ὁ Πισίδιος Γεώργιος λέγει, καὶ στρατὸν πολὺν ἀπὸ Ἀφρικῆς καὶ Μαυριτανίας· ὁμοίως καὶ Νικήτας, ὁ υἱὸς Γρηγορᾶ τοῦ πατρικίου, ἀπὸ Ἀλεξανδρείας καὶ Πενταπόλεως ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ λαὸν πολὺν πεζικόν. ἦν δὲ Ἡράκλειος ὄρμασάμενος Εὐδοκίαν, τὴν θυγατέρα Ῥογᾶ τοῦ Ἄφρου, ἣτις τῷ καιρῷ τούτῳ ἦν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἅμα Ἐπιφανείᾳ, τῇ μητρὶ Ἡρακλείου. ἀκούσας δὲ ὁ Φωκᾶς, ὅτι ἐστὶν ἐν τῇ πόλει ἡ μήτηρ Ἡρακλείου καὶ ἡ τούτῳ μεμνηστευμένη Εὐδοκία, ἐκράτησεν αὐτὰς καὶ ἐφύλαξεν εἰς τὸ δεσποτικὸν μοναστήριον, τὸ ἐπιλεγόμενον τῆς Νέας Μετανοίας. καταλαβὼν δὲ Ἡράκλειος τὴν Ἀβυδὸν εὔρε Θεόδωρον, τὸν κόμητα τῆς Ἀβύδου, καὶ ἀνακρίνας ἔμαθε παρ' αὐτοῦ τὰ κινούμενα ἐν Κωνσταντινουπόλει. ὁ δὲ Φωκᾶς ἀπέστειλε τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, Δομεντζίολον τὸν μάγιστρον, φυλάττειν τὰ Μακρὰ τεῖχη· μαθὼν δὲ ὁ μάγιστρος, ὅτι κατέλαβεν

Ἡράκλειος τὴν Ἄβυδον, ἔφυγε καταλιπὼν τὰ τείχη καὶ εἰσῆλθεν ἐν 299 Κωνσταντινουπόλει. ὁ δὲ Ἡράκλειος ἐδέξατο ἐν Ἀβύδῳ πάντας τοὺς ἐξορισθέντας ἄρχοντας, οὓς ἐξώρισε Φωκᾶς, καὶ ἀνήλθε σὺν αὐτοῖς εἰς Ἡράκλειαν. Στέφανος δέ, ὁ τῆς Κυζίκου μητροπολίτης, λαβὼν στέμμα ἐκ τῆς ἐκκλησίας τῆς ἁγίας θεοτόκου Ἀρτάκης ἀπήγαγεν αὐτὸ τῷ Ἡρακλείῳ. καταλαβὼν δὲ τὴν Κωνσταντινούπολιν προσώρμισε τῷ λιμένι τῆς Σοφίας· καὶ πολέμου κροτηθέντος νικᾷ τῇ χάριτι τοῦ Χριστοῦ [Φωκᾶν] τὸν τύραννον. οἱ δὲ δῆμοι τοῦτον παραλαβόντες ἀνεῖλον, πυρὶ κατακαύσαντες αὐτὸν ἐν τῷ Βοῖ. εἰσελθὼν δὲ Ἡράκλειος εἰς τὰ βασιλεια ἐστέφθη ὑπὸ Σεργίου πατριάρχου ἐν τῷ εὐκτηρίῳ τοῦ ἁγίου Στεφάνου ἐν τῷ παλατίῳ. ἐστέφθη δὲ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ καὶ ἡ μεμνηστευμένη αὐτῷ Εὐδοκία ἀγούστα, καὶ ἔλαβον ἀμφότεροι παρὰ Σεργίου πατριάρχου τοὺς στεφάνους τοῦ γάμου· καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁμοῦ αὐτοκράτωρ καὶ νυμφίος ἀναδεικνυται. τῷ δὲ Μαΐῳ μηνὶ ἐστράτευσαν οἱ Πέρσαι κατὰ Συρίας καὶ παρέλαβον τὴν Ἀπάμειαν καὶ τὴν Ἔδεσαν καὶ ἦλθον ἕως Ἀντιοχείας. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι συναντήσαντες αὐτοῖς ἐπολέμησαν, καὶ ἠττήθησαν Ῥωμαῖοι· καὶ διωλέσθη πᾶς ὁ λαὸς τῶν Ῥωμαίων, ὥστε ὀλίγους λίαν ἐξειλῆσαι. τῷ δὲ Ἰουλίῳ μηνὶ ζ', τῇ αὐτῇ ἰνδικτιῶνι, ἐτέχθη τῷ βασιλεῖ Ἐπιφάνεια, θυγάτηρ Εὐδοκίας, καὶ τῷ Αὐγούστῳ μηνὶ ιε' ἐβαπτίσθη ἐν Βλαχέρναις ὑπὸ Σεργίου πατριάρχου. Κόσμου ἔτη ζργ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη χγ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἡράκλειος ἔτη λα'. β'. Περσῶν βασιλεὺς Χοσρόης ἔτη λθ'. κγ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Σέργιος ἔτη κθ'. γ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ζαχαρίας ἔτη κβ'. γ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη ι'. γ'. Τούτῳ τῷ ἔτει παρέλαβον οἱ Πέρσαι Καισάρειαν τῆς Καππαδοκίας καὶ πολλὰς μυριάδας ἐν αὐτῇ ἠχμαλώτευσαν. Ἡράκλειος δὲ ὁ βασιλεὺς εὔρε παραλελυμένα τὰ τῆς πολιτείας Ῥωμαίων πράγματα. 300 τὴν τε γὰρ Εὐρώπην οἱ Ἄβαρεις ἠρήμωσαν, καὶ τὴν Ἀσίαν οἱ Πέρσαι πᾶσαν κατέστρεψαν καὶ τὰς πόλεις ἠχμαλώτευσαν καὶ τὸν τῶν Ῥωμαίων στρατὸν ἐν τοῖς πολέμοις ἀνήλωσαν. καὶ ταῦτα ἰδὼν ἐν ἀπορίᾳ ἦν, τί δράσῃ. ἐρευνήσας γὰρ τὸν στρατὸν, εἰ ἄρα ἐσώζοντο ἐκ τῶν μετὰ Φωκᾶ κατὰ Μαυρικίου στρατευσάντων ἐπὶ τῆς τούτου τυραννίδος, δύο μόνους εὔρεν ἐν πᾶσι τοῖς θέμασιν. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει μηνὶ Μαΐῳ γ', ἰνδικτιῶνος ιε', ἐτέχθη τῷ βασιλεῖ υἱὸς ἀπὸ Εὐδοκίας, Ἡράκλειος ὁ μικρὸς, ὁ καὶ νέος Κωνσταντῖνος. τῷ δὲ Αὐγούστῳ μηνὶ ιδ' ἐτελεύτησεν Εὐδοκία ἡ ἀγούστα, τῇ αὐτῇ ιε' ἰνδικτιῶνι. γ'. κδ'. δ'. δ'. δ'. Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Ὀκτωβρίῳ δ', ἰνδικτιῶνος α', ἐστέφθη Ἐπιφάνεια, ἡ θυγάτηρ Ἡρακλείου, ὑπὸ Σεργίου πατριάρχου ἀγούστα ἐν τῷ εὐκτηρίῳ τοῦ ἁγίου Στεφάνου ἐν τῷ παλατίῳ. τῷ δὲ Δεκεμβρίῳ μηνὶ κε', τῇ αὐτῇ α' ἰνδικτιῶνι, ἐστέφθη Ἡράκλειος, ὁ υἱὸς Ἡρακλείου, ὁ νέος, ὁ καὶ Κωνσταντῖνος, ὑπὸ Σεργίου πατριάρχου. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἐπεστράτευσαν Σαρακηνοὶ κατὰ Συρίας καὶ λυμηνάμενοι ἱκανὰ χωρία ὑπέστρεψαν. δ'. κε'. ε'. ε'. ε'. Τούτῳ τῷ ἔτει παρέλαβον οἱ Πέρσαι τὴν Δαμασκὸν καὶ ἠχμαλώτευσαν λαὸν πολύν. Ἡράκλειος δὲ ὁ βασιλεὺς πρέσβεις πρὸς Χοσρόην ἀπέστειλε παύσασθαι τοῦ ἐκχέειν ἀνηλεῶς τὰ αἵματα τῶν ἀνθρώπων καὶ ὀρίσαι φόρους καὶ λαμβάνειν ἀκτα. ὁ δὲ τοὺς πρέσβεις ἀπράκτους ἀπέλυσεν, μὴ ποιησάμενος αὐτοῖς λόγον, ἐλπίζων τελείως παραλαβεῖν τὴν τῶν Ῥωμαίων ἀρχήν. ὁ δὲ Ἡράκλειος τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἔγημε Μαρτίναν καὶ ἀνηγόρευσεν αὐτὴν ἀγούσταν στέψας αὐτὴν εἰς τὸν Αὐγουστέα, στεφθεῖσαν ὑπὸ Σεργίου πατριάρχου. ε'. κς'. ς'. ς'. ς'. Τούτῳ τῷ ἔτει παρέλαβον οἱ Πέρσαι τὸν Ἰορδάνην καὶ Παλαιστίνην καὶ τὴν ἁγίαν πόλιν πολέμῳ καὶ πολλοὺς ἀπέκτειναν ἐν αὐτῇ 301 διὰ χειρὸς τῶν Ἰουδαίων, ὡς φασὶ τινες, μυριάδας ἑννέα. οὗτοι γὰρ ὠνούμενοι τοὺς Χριστιανούς καθὰ εὐπόρρει ἕκαστος ἀπέκτεινον αὐτούς. Ζαχαρίαν δέ, τὸν πατριάρχην Ἱεροσολύμων, καὶ τὰ τίμια καὶ ζωοποιὰ ξύλα λαβόντες σὺν αἰχμαλωσίᾳ πολλῇ ἐν Περσίδι ἀπήγαγον. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἐτέχθη τῷ βασιλεῖ ἀπὸ Μαρτίνης Κωνσταντῖνος

ἕτερος, καὶ ἐβαπτίσθη ἐν Βλαχέρναις ὑπὸ Σεργίου πατριάρχου. Ϛ. κζ. ζ. ζ. ζ. Τούτῳ τῷ ἔτει παρέλαβον οἱ Πέρσαι πᾶσαν τὴν Αἴγυπτον καὶ Ἀλεξάνδρειαν καὶ Λιβύην καὶ ἕως Αἰθιοπίας, καὶ λαβόντες αἰχμαλωσίαν πολλὴν καὶ λάφυρα πάμπολλα καὶ χρήματα ὑπέστρεψαν. τὴν δὲ Καρχηδόνα οὐκ ἴσχυσαν παραλαβεῖν, ἀλλὰ φρουρὰν ἔασαντες τοῦ πολιορκεῖν αὐτὴν ἀνεχώρησαν. ζ. κη. η. η. η. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐστράτευσαν οἱ Πέρσαι κατὰ Καρχηδόνος καὶ ταύτην παρέλαβον πολέμῳ. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει μηνὶ Ἰαννουαρίῳ α', ἰνδικτιῶνος ε', ὑπάτευσε Κωνσταντῖνος ὁ νέος, ὁ καὶ Ἡράκλειος καὶ Ἡρακλείου υἱός· καὶ προεβάλετο καίσαρα Κωνσταντῖνον τὸν μικρόν, τὸν ἴδιον ἀδελφόν, τὸν ἐξ Ἡρακλείου καὶ Μαρτίνης γεννηθέντα. η. κθ. θ. θ. θ. Τούτῳ τῷ ἔτει πάλιν Ἡράκλειος ἀπέστειλε πρέσβεις ἐν Περσίδι πρὸς Χοσρόην αἰτούμενος εἰρήνην. ὁ δὲ Χοσρόης καὶ πάλιν αὐτοὺς ἀπεπέμψατο εἰρηκῶς· "οὐ φείσομαι ὑμῶν ἕως ἂν ἀρνήσησθε τὸν ἐσταυρωμένον, ὃν λέγετε θεὸν εἶναι, καὶ προσκυνήσητε τῷ ἡλίῳ." θ. λ. ι. ι. ι. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐστράτευσαν οἱ Ἀβάρεις κατὰ τῆς Θράκης. καὶ ἀποστείλας Ἡράκλειος πρέσβεις πρὸς αὐτοὺς ἠτεῖτο εἰρήνην· καὶ συνθεμένου τοῦ Χαγάνου ταύτην ποιεῖν, ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς ἔξω τοῦ Μακροῦ τείχους μετὰ πάσης δορυφορίας βασιλικῆς καὶ δώρων πολλῶν καὶ μεγάλων ὑποδέξασθαι τὸν Χαγάνον, λαβὼν τὰ πιστὰ παρ' αὐτοῦ τοῦ ποιῆσαι πρὸς ἀλλήλους σπονδὰς εἰρηνικὰς. ὁ δὲ βάρβαρος ἐκεῖνος τὰς τε συνθήκας ἀθετήσας καὶ τοὺς ὄρκους ἄφνω τυραννικῶς κατὰ τοῦ βασιλέως ἐχώρησεν. ἐκπλαγεὶς δὲ ὁ βασιλεὺς τῷ 302 ἀπροσδοκῆτῳ τοῦ πράγματος φυγὰς ἐπὶ τὴν πόλιν ὑπέστρεψεν. λαβὼν δὲ ὁ βάρβαρος τὴν τε βασιλικὴν ἀποσκευὴν καὶ δορυφορίαν καὶ ὄσους καταλαβεῖν ἠδυνήθη, ὑπέστρεψε πολλὰ χωρία τῆς Θράκης ληϊσάμενος ἐκ τοῦ ἀπροσδοκῆτου ἀπατηθέντας τῇ ἐλπίδι τῆς εἰρήνης. Κόσμου ἔτη Ϛρια'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη χια'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἡράκλειος ἔτη λα'. ι. Περσῶν βασιλεὺς Χοσρόης ἔτη λθ'. λα'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Σέργιος ἔτη κθ'. ια'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ζαχαρίας ἔτη κβ'. ια'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Γεώργιος ἔτη ιδ'. α'. Τούτῳ τῷ ἔτει Ἡράκλειος πρὸς τὸν Χαγάνον τῶν Ἀβάρων πρέσβεις ἀποστείλας ἐνεκάλει περὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ γεγονότων ἀθέσμων καὶ πρὸς εἰρήνην προετρέπετο. ἐπιστρατεῦσαι γὰρ διανοούμενος κατὰ Περσίδος εἰρηνεύειν μετὰ τοῦ Χαγάνου ἤθελεν. ὁ δὲ Χαγάνος αἰδεσθεὶς τὴν τοῦ βασιλέως ἀγάπην μετανοεῖν ἐπηγγέλλετο καὶ εἰρήνην ποιεῖν ὑπισχνεῖτο· καὶ στοιχήσαντες πᾶκτα ὑπέστρεψαν οἱ πρέσβεις ἐν εἰρήνῃ. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει παρέλαβον οἱ Πέρσαι τὴν Ἄγκυραν Γαλατίας πολέμῳ. ια'. λβ'. ιβ'. β'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐσκήρυξε Χοσρόης τὸν ζυγὸν αὐτοῦ ἐπὶ πάντας ἀνθρώπους εἰς αἰμοβορίαν καὶ φορολογίαν. ἐπαρθεὶς γὰρ τῇ νίκῃ οὐκέτι ἐν τῷ καθεστῶτι εἶναι ἠδύνατο. τότε Ἡράκλειος ζῆλον θεοῦ ἀναλαβὼν καὶ μετὰ τῶν Ἀβάρων εἰρηνεύσας, ὡς ἐνόμιζεν, μετήνεγκε τὰ στρατεύματα τῆς Εὐρώπης ἐπὶ τὴν Ἀσίαν καὶ διενεοῖτο τῇ συνεργίᾳ τοῦ θεοῦ κατὰ Περσίδος χωρῆσαι. ιβ'. λγ'. ιγ'. γ'. Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Ἀπριλλίῳ δ', ἰνδικτιῶνος ι', τελέσας ὁ βασιλεὺς Ἡράκλειος τὴν ἑορτὴν τοῦ πάσχα εὐθέως τῇ δευτέρᾳ ἐσπέρας ἐκίνησε κατὰ Περσίδος. λαβὼν δὲ τὰ τῶν εὐαγῶν οἴκων χρήματα 303 ἐν δανείῳ, ἀπορία κατεχόμενος ἔλαβε καὶ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας πολυκάνδηλά τε καὶ ἕτερα σκεύη ὑπουργικά, χαράξας νομίσματά τε καὶ μυριάσια πάμπολλα. κατέλιπε δὲ τὸν ἴδιον υἱὸν σὺν τῷ πατριάρχῃ Σεργίῳ ἐν Κωνσταντινουπόλει διοικεῖν τὰ πράγματα σὺν Βωνόσῳ τῷ πατρικίῳ, ἀνδρὶ ἐχέφρονι καὶ τὰ πάντα συνετῷ καὶ πεπειραμένῳ. ἔγραψε δὲ καὶ πρὸς τὸν Χαγάνον τῶν Ἀβάρων παρακλήσεις τοῦ ἐπικουρεῖν τὰ τῶν Ῥωμαίων πράγματα, ὡς φιλίαν σπεισάμενον πρὸς αὐτόν, καὶ ἐπίτροπον τοῦ ἑαυτοῦ υἱοῦ τοῦτον ὠνόμασεν. ἀπάρας δὲ τῆς βασιλευούσης πόλεως ἐξῆλθε κατὰ τὰς λεγομένας Πύλας πλοῖ τὴν πορείαν ποιησάμενος, ἐντεῦθεν δὲ ἐπὶ τὰς τῶν θεμάτων χώρας ἀφικόμενος συνέλεγε τὰ στρατόπεδα καὶ προσετίθει αὐτοῖς

νέαν στρατείαν. τούτους δὲ γυμνάζειν ἤρξατο καὶ τὰ πολεμικὰ ἔργα ἐξεπαίδευσεν. διχῆ γὰρ διελὼν τὸν στρατὸν παρατάξεις τε καὶ συμβολὰς πρὸς ἀλλήλους ἀναιμωτὶ ποιήσασθαι ἐκέλευσεν, κραυγὴν τε πολεμικὴν καὶ παιᾶνας καὶ ἀλαλαγμὸν καὶ διέγερσιν ἔχειν τούτους ἐδίδασκεν, ἵνα, κὰν ἐν πολέμοις εὐρίσκωνται, μὴ ξενίζωνται, ἀλλὰ θαρροῦντες ὡς εἰς παίγιον κατὰ τῶν ἐχθρῶν χωρήσωσιν. λαβῶν δὲ ὁ βασιλεὺς ἐν χερσὶ τὴν θεανδρικήν μορφήν, ἣν χεῖρες οὐκ ἔγραψαν, ἀλλ' οἶαν ἐν εἰκόني ὁ πάντα μορφῶν καὶ διαπλάττων λόγος ἄνευ γραφῆς μόρφωσιν, ὡς ἄνευ σπορᾶς κύησιν ἤνεγκεν, καὶ τούτῳ πεπορθῶς τῷ θεογράφῳ τύπῳ ἀπήρξατο τῶν ἀγώνων, πιστὰ δούς τῷ λαῷ, ὡς σὺν αὐτοῖς μέχρι θανάτου ἀγωνίσηται καὶ ὡς τέκνοις οἰκείοις τούτοις συναρμόσηται. ἐβούλετο γὰρ τὴν ἐξουσίαν οὐ φόβῳ, ὅσον ἐν πόθῳ ἔχειν. εὐρῶν δὲ τὸν στρατὸν εἰς ῥαθυμίαν πολλὴν καὶ δειλίαν, ἀταξίαν τε καὶ ἀκοσμίαν καθεστῶτα καὶ εἰς πολλὰ τῆς γῆς μέρη ἐσπαρμένον συντόμως πάντας εἰς ἓν συνήγαγεν. καὶ πάντες ὡς ἐκ μιᾶς συμφωνίας ὕμνησαν τὸ κράτος καὶ τὴν ἀνδρείαν τοῦ βασιλέως. αὐτὸς δὲ τοῖς λόγοις τούτους ἐπιρρωννύων ἔλεγεν· "ὄρατε, ἀδελφοὶ καὶ τέκνα, ὡς οἱ ἐχθροὶ τοῦ θεοῦ κατεπάτησαν ἡμῶν τὴν χώραν καὶ τὰς πόλεις ἠρήμωσαν καὶ τὰ θυσιαστήρια κατ304 ἔκαυσαν καὶ τὰς τραπέζας τῶν ἀναιμάκτων θυσιῶν αἱμάτων μαιφόνων ἐπλήρωσαν, καὶ τὰς ἀδέκτους τῶν παθῶν ἐκκλησίας ἐν ἡδοναῖς χραίνουσιν ἐμπαθεστάταις." πάλιν δὲ τὸν λαὸν πρὸς γυμνασίαν πολεμικὴν ὠπλιζε τάξεις δύο ἐνόπλους ποιησάμενος, σάλπιγγές τε καὶ φάλαγγες ἀσπίδων, καὶ λαὸς τεθωρακισμένος ἴστατο. ἐπεὶ δὲ ἀσφαλῶς συνέστησαν τὰ τάγματα, συμβαλεῖν ἀλλήλοις ἐκέλευσεν, ὠθισμοὶ τε βίαιοι καὶ συγκρούσματα πρὸς ἀλλήλους ἐγίνοντο, καὶ σχηματισμὸς πολέμου ἐδείκνυτο. καὶ ἦν ἰδεῖν φρικτὸν θέαμα φόβου χωρὶς κινδύνων, καὶ πρὸς φόνους συννεύσεις αἱμάτων δίχα, καὶ πρὸ τῆς ἀνάγκης τῆς ἀνάγκης τοὺς τρόπους, ὅπως ἕκαστος ἐκ τῆς ἀκινδύνου σφαγῆς λαβῶν ἀφορμὰς ἀσφαλέστερος μένη. οὕτω δὲ καθοπλίσας πάντας παρήγγειλεν ἀδικίας ἀπέχεσθαι καὶ εὐσεβείας ἀντέχεσθαι. παραγενόμενος δὲ ἐπὶ τὰ μέρη Ἀρμενίας προτρέχειν ἐκέλευσεν ἐπιλέκτους· τῶν δὲ Σαρακηνῶν τότε ὑπὸ πάκτων ὄντων τῶν Περσῶν πλῆθος ἰπέων λάθρα ἐπιπεσεῖν τῷ βασιλεῖ διενοεῖτο. οἱ δὲ προτρέχοντες τοῦ βασιλέως τούτοις συναντήσαντες τὸν τε στρατηγὸν αὐτῶν δεσμώτην ἤγαγον πρὸς Ἡράκλειον καὶ τούτους τρεψάμενοι πολλοὺς ἀνεῖλον. ἐπεὶ δὲ χειμῶν κατέλαβεν, ἀποκλίνας ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸ Πόντιον κλίμα, ἔδοξε τοῖς βαρβάροις ἐν τούτῳ αὐτὸν παραχειμάζοντα πολιορκεῖν. λαθῶν δὲ τοὺς Πέρσας καὶ ἐπιστραφεῖς εἰς τὴν Περσίδα εἰσβάλλει. τοῦτο μαθόντες οἱ βάρβαροι εἰς ῥαθυμίαν ἦλθον τῷ ἀπροσδοκῆτῳ τῆς τούτου εἰσόδου. ὁ δὲ Σάρβαρος, ὁ τῶν Περσῶν στρατηγός, λαβῶν τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν ἦλθεν ἐν Κιλικίᾳ, ὅπως ἐπὶ Ῥωμανίαν ἐξελθῶν τοῦτον περιτρέψη. φοβηθεὶς δέ, μὴ διὰ τῆς Ἀρμενίας εἰς τὴν Περσίδα ὁ βασιλεὺς εἰσβαλὼν ταύτην ταραξῆ, οὐκ εἶχε τὸν ἑαυτοῦ λογισμὸν βεβηκότα, ὃ τι δράση. ὅμως ἠναγκάσθη ἀκολουθεῖν ὀπίσω τοῦ Ῥωμαϊκοῦ 305 στρατοῦ, κλέψαι μεριμνῶν τὸν πόλεμον καὶ διὰ νυκτὸς ἀφεγγοῦς τούτοις προσβαλεῖν. πανσελήνου δὲ οὔσης τῆς νυκτὸς, ἀπεκρούσθη τοῦ σκέμματος, καὶ τὴν πρὶν σεβασμίαν αὐτῷ ἐδυσφήμει σελήνην. ἡ δὲ σελήνη ὑπέστη κατ' αὐτὴν τὴν νύκτα ἐκ τοῦ συμβεβηκότος. ἐκ τούτου ἐδειλία ὁ Σάρβαρος προσβαλεῖν τῷ βασιλεῖ καὶ τὰ ὄρη κατέλαβεν ὡς αἱ δορκάδες ὄρων τὴν καλλιτέχνην καὶ σοφὴν στρατηγίαν ἀφ' ὕψους τῶν Ῥωμαίων. γνοὺς δὲ ὁ βασιλεὺς τὴν τούτου δειλίαν, θαρρῶν ἐν τόποις ἠυλίζετο ἀναπαύσεως πλήρεις, ἐρεθίζων τοῦτον πρὸς πόλεμον. κατερχόμενοι δὲ λάθρα τοῦ ὄρους πολλάκις συμπλοκάς μερικὰς ἐποιοῦντο, καὶ ἐν παντὶ οἱ Ῥωμαῖοι ἐπροτέρουν, καὶ θάρσος ἐπὶ πλεῖον ὁ στρατὸς ἐλάμβανεν, ὄρωντες τὸν βασιλέα παντὶ προπηδῶντα καὶ εὐτόλμως πολεμοῦντα. Πέρσης δὲ τις πρὸ ὀλίγου χρόνου

πρόσφυξ γενόμενος ἐν τῷ στρατῷ τοῦ βασιλέως ἐτάττετο. οὗτος ἀποδράς πρὸς τοὺς Πέρσας ἀπῆλθεν ἐλπίζων αὐτοὺς τὴν Ῥωμαίων στρατιὰν ὀλέσαι. ἰδὼν δὲ αὐτῶν τὴν δειλίαν μετὰ δεκάτην ἡμέραν πρὸς τὸν βασιλέα ἦλθε καὶ πᾶσαν ἀκριβῶς τὴν τῶν βαρβάρων ἐξεῖπεν ἀτολίαν. ὁ δὲ Σάρβαρος μηκέτι ὑποφέρων τὴν ἐν τῷ ὄρει διατριβὴν ἠναγκάσθη πρὸς πόλεμον ὀρμῆσαι, εἰς τρία δὲ μέρη διελὼν τὸ στράτευμα κατῆλθεν ἄφνω ἐπιφωσκούσης ἡμέρας πρὸ τῆς τοῦ ἡλίου ἀναβάσεως εὐτρεπισάμενος πρὸς πόλεμον. ὁ δὲ βασιλεὺς προγνοὺς καὶ συντάξας τὸν στρατὸν ὁμοίως εἰς τρεῖς φάλαγγας εἰς τὴν μάχην προήγαγεν. τοῦ δὲ ἡλίου ἀνατείλαντος, καὶ τοῦ βασιλέως κατὰ ἀνατολὰς εὐρεθέντος, τοὺς Πέρσας ἐσκότιζεν ἡ τούτου ἀκτίς, ἦν ὡς θεὸν προσεκύνουν. ὁ δὲ βασιλεὺς ἐσχημάτισε τὸν λαὸν αὐτοῦ εἰς φυγὴν τραπέντας· καὶ λύσαντες ἐκεῖνοι τὰς φάλαγγας ἀκρατῶς διώκειν τούτους ἐνόμιζον. ἐπιστραφέντες οὖν οἱ Ῥωμαῖοι εὐψύχως τούτους ἐτρέψαντο καὶ πολλοὺς ἀνεῖλον, ἐλάσαντές τε αὐτοὺς εἰς τὸ ὄρος εἰς κρημνοὺς αὐτοὺς ἐνέβαλον καὶ τόπους δυσβάτους καὶ πάντας αὐτῶν συνέτριψαν· ἐν δὲ τοῖς κρημοῖς αἰγῶν ἀγρίων δίκη ἐσκηνοβάτου. πολλοὺς δὲ καὶ ζῶντας ἐζώγηρ³⁰⁶ σαν. παρέλαβον δὲ καὶ τὸ τούτων στρατόπεδον καὶ πᾶσαν τὴν ³⁰⁶ ἀποσκευὴν αὐτῶν. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι πρὸς ὕψος τὰς χεῖρας ἐκτείναντες τῷ θεῷ ἠὺχαρίστουν καὶ τῷ στρατηγῷ καταλιπὼν εἰς Ἀρμενίαν παραχειμάσαι αὐτὸς εἰς Βυζάντιον ὑπέστρεψεν. Κόσμου ἔτη ςριδ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη χιδ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἡράκλειος ἔτη λα'. ιγ'. Περσῶν βασιλεὺς Χοσρόης ἔτη λθ'. λε'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Σέργιος ἔτη κθ'. ιδ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ζαχαρίας ἔτη κβ'. ιδ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Γεώργιος ἔτη ιδ'. δ'. Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Μαρτίῳ ιε', ἰνδικτιῶνος ια', ἀπάρας ὁ βασιλεὺς Ἡράκλειος τῆς βασιλίδος πόλεως κατὰ τάχος ἀφίκετο εἰς Ἀρμενίαν. Χοσρόης δέ, ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς, ἀπέστειλε τὸν Σαρβαραζᾶν σὺν τῷ ἑαυτοῦ στρατῷ εἰσβαλεῖν εἰς τὴν τῶν Ῥωμαίων γῆν. Ἡράκλειος δὲ ἔγραφε πρὸς Χοσρόην, ἢ τὴν εἰρήνην ἀσπάσασθαι, ἢ ἑαυτὸν εἰς τὴν Περσίδα σὺν τῷ ἑαυτοῦ στρατῷ εἰσβαλεῖν. ὁ δὲ Χοσρόης οὔτε τὴν εἰρήνην ἠσπάζετο οὔτε τι τὸν λόγον ἠγείτο, ὅτι Ἡράκλειος τολμᾷ τῇ Περσίδι πλησιάσαι. ὁ δὲ βασιλεὺς τῇ κ' τοῦ Ἀπριλλίου μηνὸς εἰσέβαλεν εἰς τὴν Περσίδα. καὶ μαθὼν τοῦτο Χοσρόης τὸν Σαρβαραζᾶν ὑποστρέψαι ἐκέλευσεν· καὶ ἐπισυνάξας ἐκ πάσης τῆς Περσίδος τὰ ἑαυτοῦ στρατεύματα καὶ παραδοὺς αὐτὰ τῷ Σάϊν κατὰ τάχος ἐνωθῆναι αὐτὰ τῷ Σαρβαραζᾶν προσέταξε καὶ 307 οὕτω χωρῆσαι κατὰ τοῦ βασιλέως. Ἡράκλειος δὲ προσκαλεσάμενος τὸ ἑαυτοῦ στράτευμα λόγοις παραινετικοῖς διήγειρεν αὐτούς, λέγων· "ἄνδρες ἀδελφοί μου, λάβωμεν εἰς νοῦν τὸν τοῦ θεοῦ φόβον καὶ ἀγωνισώμεθα τὴν τοῦ θεοῦ ὕβριν ἐκδικῆσαι. στῶμεν γενναίως κατ' ἐχθρῶν τῶν πολλὰ δεινὰ Χριστιανοῖς ἐργασαμένων. αἰδεσθῶμεν τὸ τῶν Ῥωμαίων αὐτοδέσποτον κράτος, καὶ στῶμεν κατ' ἐχθρῶν δυσσεβῶς ὀπλισμένων. λάβωμεν πίστιν τῶν φόνων φονεύτριαν. ἀναλογισώμεθα ὅτι ἔνδον· ἐσμὲν τῆς τῶν Περσῶν γῆς καὶ μέγαν κίνδυνον φυγὴ φέρει. ἐκδικήσωμεν τὰς φθορὰς τῶν παρθένων, τὰ τετμημένα μέλη τῶν στρατιωτῶν ἡμῶν ὀρώντες πονήσωμεν τὰς καρδίας. οὐκ ἔστιν ἄμισθος ὁ κίνδυνος, ἀλλ' αἰωνίου ζωῆς πρόξενος. στῶμεν ἀνδρείως, καὶ κύριος ὁ θεὸς συνεργήσει ἡμῖν, καὶ ὀλέσει τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν." ταῦτα δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ τοῦ βασιλέως παραινέσαντος τῷ λαῷ, ἀπεκρίθη αὐτῷ εἰς ὑπὲρ πάντων· "ἤπλωσας ἡμῶν τὰς καρδίας, δέσποτα, τὸ σὸν πλατύνας ἐν παραινέσει στόμα. ὤξυναν οἱ λόγοι σου τὰ ζίφη ἡμῶν, καὶ ἔμψυχα ταῦτα εἰργάσαντο. ἀνεπτέρωσας ἡμᾶς διὰ τῶν ῥημάτων σου.

ἐρυθριῶμεν σὲ θεωροῦντες προάγοντα ἡμῶν ἐν ταῖς μάχαις, καὶ ἐπόμεθα ἐν πᾶσι τοῖς σοῖς κελεύσμασιν." ὁ δὲ βασιλεὺς ἀναλαβὼν τὸ στράτευμα εὐθὺς ἐν τῇ ἐνδοτέρᾳ Περσίδι ἐχώρησε πυρὶ καταφλέγων τὰς πόλεις καὶ τὰς κώμας· καὶ γίνεται τι θαῦμα κἀνταῦθα φοβερόν. ἐν γὰρ τῇ θερινῇ τροπῇ ἀήρ γέγονε δροσώδης ψυχαγωγῶν τὸν τῶν Ῥωμαίων στρατόν, ὥστε ἀγαθὰς ἐλπίδας ἀναλαβεῖν αὐτούς. ἀκούσας δὲ Ἡράκλειος, ὅτι Χοσρόης ἐν Γαζακῶ τῇ πόλει ἐστὶ σὺν μὲν χιλιάσιν ἀνδρῶν πολεμιστῶν, ὥρμησε κατ' αὐτοῦ· καὶ προπέμψας τινὰς τῶν ὑπ' αὐτὸν Σαρακηνοὺς προτρέχειν, συναντῶσι τῇ τοῦ Χοσρόου βίγλα, καὶ τούτων τοὺς μὲν ἀνεῖλον, τοὺς δὲ πεδήσαντες σὺν τῷ στρατηγῶ αὐτῶν τῷ βασιλεῖ προσήνεγκαν. τοῦτο μαθὼν Χοσρόης, καταλιπὼν τὴν πόλιν καὶ τὸ στράτευμα φυγῇ ἐχρήσατο. ὁ δὲ Ἡράκλειος ἐπιδιώξας τοὺς μὲν φθάσας ἀνεῖλεν, οἱ δὲ λοιποὶ φυγόντες διεσκεδάσθησαν. καὶ καταλαβὼν ὁ βασιλεὺς τὴν Γαζακῶν πόλιν ἐν τοῖς 308 ταύτης προαστείοις ἀνελάμβανε τὸν στρατόν αὐτοῦ. οἱ δὲ καταφυγόντες πρὸς αὐτὸν Πέρσαι ἔλεγον, ὅτι φυγῶν ὁ Χοσρόης πυρὶ ἀνήλωσε πάντα τὰ λήϊα ἐν ἐκείνοις τοῖς τόποις ἐλθὼν εἰς Θηβαρμαῖς τὴν πόλιν ἐν τῇ ἀνατολῇ, ἐν ἣ ὑπῆρχεν ὁ ναὸς τοῦ Πυρὸς καὶ τὰ χρήματα Κροίσου, τοῦ Λυδῶν βασιλέως, καὶ ἡ πλάνη τῶν ἀνθράκων. ταῦτα λαβὼν ἐπὶ τὸ Δασταγέρδ ἐχώρει. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀπάρας ἀπὸ Γαζακῶν καταλαμβάνει τὴν Θηβαρμαῖς· καὶ εἰσελθὼν ἐν ταύτῃ πυρὶ ἀνήλωσε τὸν τοῦ Πυρὸς ναὸν καὶ πᾶσαν τὴν πόλιν πυρὶ ἀναλώσας κατεδίωκεν ὀπίσω Χοσρόου ἐν τοῖς στενοῖς τῆς τῶν Μήδων χώρας, καὶ ἐν ταύταις ταῖς δυσχωρίαις τόπον ἐκ τόπου ὁ Χοσρόης ἤμειβεν· καὶ ὁ Ἡράκλειος τοῦτον διώκων πολλὰς πόλεις ἐπόρθησε καὶ χώρας. χειμῶνος δὲ καταλαβόντος, βουλὴν ἐποιεῖτο ποῦ παραχειμάσαι μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ· καὶ οἱ μὲν ἔφασκον ἐν Ἀλβανίᾳ, οἱ δὲ κατ' αὐτὸν εἰσβαλεῖν τὸν Χοσρόην. ὁ δὲ βασιλεὺς ἐκέλευσε τὸν λαὸν ἀγνίζεσθαι τρεῖς ἡμέρας, καὶ ἀνοίξας τὰ τοῦ θεοῦ εὐαγγέλια εὔρεν ἐπιτρέποντα αὐτῷ ἐν Ἀλβανίᾳ παραχειμάσαι. εὐθέως οὖν ἐπιστρέψας ὥρμησεν ἐν Ἀλβανίᾳ. ἐν δὲ τῷ μεταξὺ τῆς ὁδοῦ ἔχων πολλὴν αἰχμαλωσίαν Περσῶν σὺν αὐτῷ οὐκ ὀλίγας ἐπιδρομὰς ὑπὸ τῶν Περσικῶν στρατευμάτων ἐδέχετο· αὐτὸς δὲ τῇ τοῦ θεοῦ συνεργίᾳ νίκην κατὰ πάντων ἤρατο. χειμῶνος δὲ σφοδροῦ ἐπιπεσόντος αὐτῷ ἐν τῇ ὁδῷ καὶ κρύους, φθάσας αὐτὸς ἐν Ἀλβανίᾳ ν' χιλιάδας δεσμίους ἔχων τούτους τῇ εὐσυμπαθήτῳ αὐτοῦ καρδίᾳ ἐλεήσας τῶν δεσμῶν ἔλυσεν, καὶ ἐπιμελείας καὶ ἀναπαύσεως μετεδίδου· ὥστε πάντες μετὰ δακρύων τούτῳ ἠῤῥοντο ῥύσθη γενέσθαι καὶ τῆς Περσίδος, τὸν κοσμόλεθρον ἀνελόντι Χοσρόην. ιδ'. λς'. ιε'. ιε'. ε'. Τούτῳ τῷ ἔτει Χοσρόης, ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς, Σαραβλαγγᾶν προεβάλετο στρατηγόν, ἄνδρα δραστήριον καὶ τύφῳ πολλῷ ἐπηρμένον· καὶ παραδοὺς αὐτῷ στρατόν τοὺς λεγομένους Χοσροηγέτας καὶ 309 Περοζίτας ἐν Ἀλβανίᾳ ἔστειλε κατὰ Ἡρακλείου. εἰσβαλόντες δὲ εἰς τὰ ἄκρα τῆς Ἀλβανίας οὐκ ἐθάρρησαν κατὰ πρόσωπον τοῦ βασιλέως πρὸς πόλεμον στήναι· ἀλλὰ τὰς ἐπὶ Περσίδα ἀγούσας κλεισούρας ἐκράτησαν νομίζοντες τοῦτον λοχῆσαι. ὁ δὲ Ἡράκλειος ἅμα ἔαρι ἀπάρας τῆς Ἀλβανίας δι' ὑπτίων πεδίων καὶ τὰς τροφὰς δαψιλῶς εὐπορούντων τὴν πάροδον ἐποιεῖτο ἐπὶ Περσίδα, εἰ καὶ μήκους διάστημα πολλῇ ὁδῷ ἦνυεν. ὁ δὲ Σαραβλαγγᾶς διὰ τῆς στενῆς ὁδοῦ ὡς διὰ συντόμου ἤλαυνε τοῦ προλαβεῖν αὐτὸν ἐν τῇ χώρᾳ Περσίδος. Ἡράκλειος δὲ παρήνει τῷ λαῷ λέγων· "γνώμεν, ἀδελφοί, ὡς ἡ στρατιὰ τῶν Περσῶν ἐν τοῖς δυσβάτοις τόποις πλανωμένη τοὺς τε ἵππους αὐτῶν παραλῦει καὶ αὐτοὺς ἐκνευροῖ. ἡμεῖς δὲ σπεύσωμεν κατὰ Χοσρόου χωρῆσαι ἐν πολλῷ τάχει, ὥστε ἐκ τοῦ ἀπροσδοκίτου ἐπιπεσόντες αὐτὸν θορυβήσωμεν." ὁ δὲ λαὸς οὐ συνεβούλευε τοῦτο ποιῆσαι, μάλιστα οἱ τῶν Λαζῶν καὶ τῶν Ἀβασγῶν καὶ τῶν Ἰβήρων σύμμαχοι. ἐντεῦθεν ἐν συμφοραῖς περιπίπτουσιν. κατέλαβε γὰρ καὶ Σαρβαραζᾶς μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, οὓς ἐξώπλισε Χοσρόης πάσῃ δυνάμει καὶ

ἀπέστειλε κατὰ Ἡρακλείου διὰ τῆς Ἀρμενίας. Σαραβλαγγᾶς δὲ ἠκολούθει ἐκ τῶν ὀπισθεν αὐτοῦ καὶ οὐ συνέβαλεν αὐτῷ ἐκδεχόμενος ἐνωθῆναι τῷ Σαρβαραζᾶ καὶ οὕτω τὸν πόλεμον συστήσασθαι. γνόντες δὲ οἱ Ῥωμαῖοι τὴν ἔφοδον τοῦ Σαρβαραζᾶ εἰς δειλίαν ἐτράπησαν καὶ τοῖς ποσὶ τοῦ βασιλέως προσέπεσον δάκρυσι μετανοοῦντες διὰ τὴν κακῶς γενομένην αὐτῶν παρακοήν, γνόντες οἷον κακὸν ἐστὶ δοῦλον μὴ εἶκιν τοῖς τοῦ δεσπότητος βουλευμασιν· καὶ ἔλεγον· "τὴν χεῖρά σου, δέσποτα, πρὶν ἀπολέσθαι ἡμᾶς τοὺς ἀθλίους· εἴκομεν γάρ σοι, ἐν οἷς ἂν κελεύης." τότε ὁ βασιλεὺς ἔσπευσε συμβαλεῖν τῷ Σαραβλαγγᾶ, πρὶν ἢ ἐνωθῆναι τῷ λαῷ τοῦ Σαρβαραζᾶ, καὶ πολλὰς ἐκδρομὰς κατ' αὐτοῦ ποιησάμενος ἐν νυκτὶ τε καὶ ἡμέρᾳ εἰς δειλίαν αὐτὸν κατέστησεν· καὶ ὀπισθεν ἀμφοτέρους ἔασας κατὰ Χοσρόου μετὰ σπουδῆς ἤλαυνεν. αὐτομολοῦσι δὲ δύο τῶν Ῥωμαίων πρὸς τοὺς Πέρσας καὶ πείθουσιν αὐτοὺς ἐκ δειλανδρίας φεύγειν τοὺς Ῥωμαίους. ἦλθε δὲ αὐτοῖς καὶ φήμη ἕτέρα, τὸν Σάϊν, στρατηγὸν Περσῶν, καταλαμβάνειν μεθ' ἑτέρου στρατεύου 310 ματος εἰς βοήθειαν· καὶ τοῦτο μαθόντες Σαραβλαγγᾶς τε καὶ Σαρβαραζᾶς ἠγωνίσαντο προσβαλεῖν τῷ Ἡρακλείῳ πρὸς πόλεμον, πρὶν ἢ φθάσαι τὸν Σάϊν καὶ τῆς νίκης εἰς ἑαυτὸν μετενεγκεῖν τὸ κλέος. πιστεύσαντες δὲ καὶ τοῖς αὐτομόλοις ἐχώρησαν κατὰ Ἡρακλείου, καὶ πλησιάσαντες αὐτῷ ἠπλήκυσαν βουλόμενοι ἅμα τῷ πρῶτῳ συμβαλεῖν. ὁ δὲ Ἡράκλειος ἀπάρας ἀπὸ ἐσπέρας ὤδευσε δι' ὅλης τῆς νυκτός· καὶ μακρὰν γενόμενος ἀπ' αὐτῶν εὐρῶν τε πεδίον χλοηφόρον ἠπλήκυσεν ἐν αὐτῷ. οἱ δὲ βάρβαροι νομίσαντες ἐκ δειλίας φεύγειν ἀκόσμως ἤλαυνον τοῦ καταλαβεῖν αὐτόν. αὐτὸς δὲ ὑπαντήσας αὐτοῖς ἐκρότησε πόλεμον κατ' αὐτῶν. καταλαβὼν δὲ βουλόμενος τινὰ ἀλσώδη καὶ ἐπισωρεύσας τὸν λαὸν αὐτοῦ τῇ τοῦ θεοῦ συνεργίᾳ τρέπει τοὺς βαρβάρους, καὶ τούτους διὰ τῶν φαράγγων διώξας πλῆθος πολὺ ἀνεῖλεν. πίπτει δὲ καὶ ὁ Σαραβλαγγᾶς ξίφει πληγεὶς τὸ νῶτον. καὶ τούτων μεταξὺ τῶν ἀγώνων ὄντων, ἔφθασε καὶ ὁ Σάϊν σὺν τῷ ἑαυτοῦ στρατῷ, καὶ τοῦτον τρεψάμενος ὁ βασιλεὺς καὶ πολλοὺς ἐξ αὐτῶν ἀνελὼν τοὺς λοιποὺς διέσπειρε φεύγοντας· παρέλαβε δὲ καὶ τὸ τοῦλδον αὐτῶν. ὁ δὲ Σαρβαραζᾶς ἐνωθεὶς τῷ Σάϊν ἐπεσύναξε τοὺς σωθέντας βαρβάρους· καὶ πάλιν διενοοῦντο κατὰ Ἡρακλείου χωρεῖν. ὁ δὲ βασιλεὺς ἐπὶ τὴν τῶν Οὐννων χώραν καὶ τὰς τούτων δυσχωρίας ἤλαυνεν ἐν τε τραχέσι τόποις καὶ δυσβάτοις. οἱ δὲ βάρβαροι ὀπίσω αὐτοῦ ἠκολούθουν. οἱ δὲ Λαζοὶ ἅμα τοῖς Ἀβασγοῖς δειλιάσαντες ἀπέσπασαν ἑαυτοὺς τῆς τῶν Ῥωμαίων συμμαχίας καὶ πρὸς τὴν ἰδίαν χώραν ἀνεχώρησαν. ὁ δὲ Σάϊν ἠσθεὶς ἐπὶ τούτῳ θυμῷ πολλῷ σὺν τῷ Σαρβάρῳ ἐχώρει κατὰ Ἡρακλείου. ὁ δὲ βασιλεὺς ἐπισυνάξας τὸν στρατὸν λόγους ἀνεπτέρωσε καὶ παραινέσει τούτους ἠλειφε λέγων· "τὸ πλῆθος ὑμᾶς τῶν ἐχθρῶν, ἀδελφοί, μὴ ταραττέτω. θεοῦ γὰρ θέλοντος, εἷς διώξει χιλίους. θύσωμεν οὖν τῷ θεῷ ἑαυτοὺς ὑπὲρ τῆς τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν σωτηρίας. λάβωμεν 311 στέφος μαρτύρων, ἵνα καὶ ὁ μέλλων ἡμᾶς χρόνος ἐπαινήσῃ, καὶ ὁ θεὸς τοὺς μισθοὺς ἀποδώσῃ." τούτοις καὶ ἄλλοις πλείοσι λόγοις παραθαρσύνας τὸν στρατὸν φαιδρῶ τῷ προσώπῳ παρατάττει τὸν πόλεμον, καὶ στάντες ἀπ' ἀλλήλων ἀπὸ μικροῦ διαστήματος ἀπὸ πρῶτῳ μέχρις ἐσπέρας ἀλλήλοις οὐ συνέβαλον. ἐσπέρας δὲ καταλαβούσης, ὁ βασιλεὺς τῆς ὁδοιπορίας εἶχετο. οἱ δὲ βάρβαροι πάλιν ὀπίσω αὐτοῦ ἤλαυνον. ἐναλλάξαντες δὲ τὴν ὁδὸν καὶ τοῦτον προλαβεῖν θελήσαντες ἐμπίπτουσιν εἰς τόπους τελματώδεις καὶ πλανῶνται καὶ εἰς μέγαν κίνδυνον ἦλθον. ὁ δὲ βασιλεὺς διαβάς τὰ μέρη Περσαρμενίας παρέτρεχεν. τῆς δὲ γῆς ἐκείνης ὑπὸ Περσῶν κρατουμένης, πολλοὶ συνέτρεχον τῷ Σαρβαραζᾶ, καὶ ἐπηύξει τὸν ἑαυτοῦ λαόν. χειμῶνος δὲ γεγονότος, ἐσκορπίσθη τὸ πλῆθος ἐν τοῖς ἰδίοις τόποις πρὸς τὸ ἀναπαύεσθαι ἐν τοῖς οἴκοις αὐτῶν. τοῦτο δὲ Ἡράκλειος μαθὼν διανοεῖται ἐν νυκτὶ κλέψαι τὸν πόλεμον· καὶ τοῦ χειμῶνος ἐπικειμένου, καὶ ὑποψίας μηδεμιᾶς οὔσης τῷ Σαρβάρῳ, ἐπιλεξάμενος

ἵππους εὐσθενεῖς καὶ τοῦ στρατοῦ τοὺς ἀνδρειότερους διχῆ ὀπλίσας τοὺς μὲν προάγειν ἐκέλευσε κατὰ τοῦ Σαρβάρου, αὐτὸς δὲ σὺν τοῖς ἑτέροις ὀπίσω τούτων εἶπετο. σπεύσαντες δὲ διὰ τῆς νυκτός καὶ καταλαβόντες τὸ χωρίον Σαλβανῶν ὥρα θ' τῆς νυκτός, Περσῶν ἐν αὐτῷ ὄντων καὶ γνόντων τὴν ἔφοδον, οἱ καὶ διαναστάντες ὤρμησαν κατ' αὐτῶν. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι τούτους πάντας ἀνεῖλον παρ᾽ ἑνός, ὅστις τῷ Σαρβάρῳ ἐμήνυσεν. ὁ δὲ Σάρβαρος ἀναστὰς καὶ ἐπιβάς ἵππῳ γυμνός τε καὶ ἀνυπόδητος φυγῆ τὴν σωτηρίαν ἐπορίσατο. τούτου δὲ τὰς γυναῖκας καὶ πᾶν τὸ Περσικὸν ἄνθος ἄρχοντάς τε καὶ σατράπας καὶ στρατιώτας ἐπιλέκτους καταλαβὼν ἀνελθόντας ἐν ταῖς τῶν οἴκων στέγαις καὶ πόλεμον κροτοῦντας διὰ τοῦ πυρὸς καθεῖλεν· καὶ οὓς μὲν ἔκτεινεν, οὓς δὲ πυρὶ ἀνήλωσεν, ἄλλοι δὲ χειροπέδαις ἐδεσμήθησαν καὶ μικροῦ δεῖν οὐδεὶς ἐκτὸς Σαρβάρου 312 διεσώθη. ἔλαβον δὲ καὶ τὰ ὄπλα Σαρβάρου χρυσῆν ἀσπίδα τε καὶ μάχαιραν καὶ δόρυ καὶ τὴν διάλιθον καὶ χρυσῆν ζώνην καὶ τὰ ὑποδήματα αὐτοῦ. καὶ ταῦτα πάντα λαβὼν χωρεῖ κατὰ τῶν διεσπαρμένων ἐν τοῖς χωρίοις· οἵτινες μαθόντες τὴν τοῦ Σαρβάρου φυγὴν ἀκρατῶς ἔφυγον. αὐτὸς δὲ διώξας πολλοὺς αὐτῶν ἔκτεινε καὶ δεσμίους ἔλαβεν, καὶ οἱ λοιποὶ ἐν Περσίδι μετ' αἰσχύνης ὑπέστρεψαν. ὁ δὲ βασιλεὺς ἐπισυνάξας τὸ ἑαυτοῦ στρατόπεδον μετὰ χαρᾶς ἐν ἐκείνοις τοῖς τόποις παρεχίμασεν. Κόσμου ἔτη ρρϛ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη χις'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἡράκλειος ἔτη λα'. ιε'. Περσῶν βασιλεὺς Χοσρόης ἔτη λθ'. λζ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Σέργιος ἔτη κθ'. ι'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ζαχαρίας ἔτη κβ'. ι'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Γεώργιος ἔτη ιδ'. ι'. Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Μαρτίῳ α' ἐπισυνάξας ὁ βασιλεὺς Ἡράκλειος τὸ ἑαυτοῦ στρατεύμα βουλὴν ἐποιεῖτο, ποῖα ὁδῷ πορευθῆ. δύο γὰρ ὁδοὶ αὐτῷ προέκειντο στεναὶ τε καὶ δύσβατοι, ἡ μὲν ἐπὶ Τάραντον φέρουσα, ἡ δὲ ἐπὶ τὴν τῶν Σύρων γῆν. καὶ ἡ μὲν ἐπὶ Τάραντον διαφορωτέρα μὲν ἦν, ἀλλ' ἀπορίαν εἶχε πασῶν τῶν τροφῶν· ἡ δὲ ἐπὶ τὴν τῶν Σύρων τὸν Ταῦρον ὑπερβαίνουσα εὐπορίαν τε καὶ δαψίλειαν τῶν τροφῶν παρεῖχεν. ταύτην συγκρίνουσι πάντες, εἰ καὶ ἀποτομωτέρα καὶ χιόνι πολλῶν κατεχομένη ὑπῆρχεν. ταύτην δὲ κόπῳ πολλῶν ὑπερβάντες ἑπτὰ ἡμέραις καταλαμβάνουσι τὸν Τίγριν ποταμὸν· καὶ τοῦτον περάσαντες καταλαμβάνουσι τὴν Μαρτυρόπολιν καὶ τὴν Ἀμιδαν· καὶ διαναπαύονται ὅ τε στρατὸς καὶ ἡ αἰχμαλωσία. ἐντεῦθεν καὶ γράμματα πρὸς τὸ Βυζάντιον ὁ βασιλεὺς ἠδυνήθη 313 ἀποστεῖλαι καὶ τὰ καθ' ἑαυτὸν πάντα δηλῶσαι καὶ χαρὰν πολλὴν ἐμποιῆσαι τῇ πόλει. ὁ δὲ Σάρβαρος ἐπισυνάξας τὸν ἑαυτοῦ διασπαρέντα λαὸν ἐπῆλθε κατ' αὐτοῦ. ἐπιλεξάμενος δὲ ὁ βασιλεὺς ἴλην στρατιωτῶν ἀπέλυσε φυλάττειν τὰς πρὸς αὐτὸν ἀγούσας κλεισοῦρας· καὶ τὰς πρὸς ἀνατολὴν αὐτὸς ἐκδραμῶν διεξόδους ἀντιπρόσωπος ἦει τῷ Σαρβάρῳ, καὶ περάσας τὸν Νυμφίον ποταμὸν κατέλαβε τὸν Εὐφράτην, ἐν οἷς ἦν πλεκτὴ γέφυρα ἐκ σχοίνων τε καὶ νηῶν. ὁ δὲ Σάρβαρος λύσας τὰ σχοινία τῆς γεφύρας ἀπὸ μιᾶς ὄχθης ἐπὶ τὴν ἑτέραν πᾶσαν τὴν γέφυραν μετήγαγεν. ἔλθων δὲ ὁ βασιλεὺς καὶ μὴ εὐρῶν περᾶσαι διὰ τῆς γεφύρας, παραδραμῶν εὔρε πόρον· καὶ ἀκινδύνως τοῦτον ἐπέρασε παραδόξως τῷ Μαρτίῳ μηνί, καὶ καταλαμβάνει τὰ Σαμόσατα· καὶ πάλιν τὸν Ταῦρον ὑπερβάς εἰς Γερμανίειαν ἀφίκετο, καὶ περάσας τὴν Ἄδανα ἦλθε πρὸς τὸν Σάρον ποταμὸν. ὁ δὲ Σάρβαρος τὴν γέφυραν πάλιν εἰς τὸν ἴδιον τόπον ἐκτείνας τὸν Εὐφράτην ἐπέρασεν ἀνεμποδίστως καὶ ἠκολούθει ὀπίσω αὐτοῦ. ὁ δὲ βασιλεὺς περάσας τὴν γέφυραν τοῦ Σάρου καὶ εὐρῶν ἀνάπαυσιν τοῦ τε στρατοῦ καὶ τῶν ἀλόγων, ἐν αὐτῷ ἀπληκέυσας διανέπαυσεν αὐτούς· καταλαμβάνει δὲ καὶ ὁ Σάρβαρος εἰς τὸ ἀντίπερα μέρος. εὐρῶν δὲ τὴν γέφυραν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ προπύργια ὑπὸ Ῥωμαίων κρατηθέντα ἠπλήκευσεν. ἐκτρέχοντες δὲ διὰ τῆς γεφύρας πολλοὶ τῶν Ῥωμαίων ἀτάκτως τοῖς Πέρσαις προσέβαλλον καὶ πολλὴν συγκοπὴν αὐτοῖς ἐποίουν· ὁ δὲ βασιλεὺς τούτους διεκώλυσε ἀτάκτως παρεκθέειν, μήπως ὁδὸς γένηται τοῖς

έναντίοις συνελθεῖν εἰς τὴν γέφυραν καὶ συμπερᾶσαι· ὁ δὲ λαὸς οὐκ ἐπέιθετο τῷ βασιλεῖ. ὁ δὲ Σάρβαρος ποιήσας ἐγκρύμματα καὶ δείξας ἑαυτὸν ὡς φεύγοντα εἴλκυσε πολλοὺς Ῥωμαίους παρὰ γνώμην τοῦ βασιλέως εἰς δίωξιν αὐτοῦ περᾶσαι· ὑποστρέψας δὲ καὶ τούτους τρεψάμενος, ὅσους ἕξω 314 τῆς γεφύρας ἔφθασεν, ἀνείλε δίκην ὑποσχόντας τῆς παρακοῆς. ὁ δὲ βασιλεὺς ἔωρακῶς τοὺς βαρβάρους τῇ διώξει τὴν τάξιν λύσαντας, καὶ ἐκ τῶν ἐφεστώτων Ῥωμαίων τοῖς προπυργίοις πολλοὺς ἀναιρουμένους, κατ' αὐτῶν ἐχώρησεν. ἀνὴρ δὲ τις γιγαντιαῖος τῷ βασιλεῖ συναντήσας μέσον τῆς γεφύρας προσέβαλεν· ὁ δὲ βασιλεὺς τοῦτον πατάξας ἐν τῷ ρείθρῳ τοῦ ποταμοῦ ἔρριψεν. τούτου δὲ πεσόντος, εἰς φυγὴν ἐτράπησαν οἱ βάρβαροι καὶ τῇ στενώσει τῆς γεφύρας ὡς βάτραχοι εἰς τὸν ποταμὸν ἑαυτοὺς ἔρριπτον· ἄλλοι δὲ καὶ τοῖς ξίφεσιν ἀνηροῦντο· τὸ δὲ πλῆθος τῶν βαρβάρων πρὸς τὰ χεῖλη τοῦ ποταμοῦ χυθὲν ἐτόξευόν τε καὶ ἀνθίσταντο μὴ ἔωντες τοὺς Ῥωμαίους περᾶσαι. ὁ δὲ βασιλεὺς περάσας γενναίως τοῖς βαρβάροις ἀνθίστατο μετὰ ὀλίγων τινῶν τῆς αὐτοῦ ἐταιρίας ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ ἄνθρωπον, ὡς καὶ τὸν Σάρβαρον ἐκπλαγῆναι καὶ πρὸς Κοσμάν τινα πλησίον αὐτοῦ ἐστῶτα πρόσφυγα Ῥωμαίων μαγαρίτην εἰπεῖν· "ὄρᾳς τὸν καίσαρα, ὦ Κοσμά, πῶς θρασὺς πρὸς τὴν μάχην ἴσταται καὶ πρὸς τοσοῦτο πλῆθος μόνος ἀγωνίζεται καὶ ὡς ἄκμων τὰς βολὰς ἀποπτύει." ἐκ γὰρ τῶν ἀληθινῶν τζαγγίων ἐγνωρίζετο καὶ πολλὰς πληγὰς ἐδέχετο, εἰ καὶ οὐδεμίαν ἐν τούτῳ τῷ πολέμῳ καιρίαν. πᾶσαν δὲ τὴν ἡμέραν ἐν τούτῳ τῷ πολέμῳ μαχησάμενοι, τῆς ἑσπέρας καταλαβούσης, ἀπ' ἀλλήλων διέστησαν· καὶ ὁ Σάρβαρος φοβηθεὶς διὰ τῆς νυκτὸς εἰς τὰ ὀπίσω ὑπέστρεψεν. ὁ δὲ βασιλεὺς ἐπισυνάξας τὸν ἑαυτοῦ λαὸν εἰς Σεβάστειαν τὴν πόλιν ὤρμησεν, καὶ περάσας τὸν Ἄλυν ποταμὸν ἐν ταύτῃ τῇ χώρᾳ διέτριβεν ὅλον τὸν χειμῶνα. ὁ δὲ Χοσρόης μανεῖς καὶ ἀποστείλας ἔλαβε τὰ κειμήλια τῶν ἐν πάσῃ τῇ ὑπὸ Πέρσαις ἐκκλησιῶν. καὶ ἠνάγκαζε τοὺς Χριστιανοὺς γενέσθαι εἰς τὴν τοῦ Νεστορίου θρησκείαν πρὸς τὸ πλῆξαι τὸν βασιλέα. 315 ι'. λή'. ιζ'. ιζ'. ζ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Χοσρόης, ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς, νέαν ἐποίησατο στρατείαν στρατεύσας ξένους τε καὶ πολίτας καὶ οἰκέτας, ἐκ παντὸς γένους ἐκλογὴν ποιούμενος· καὶ ταύτην τὴν ἐκλογὴν τῷ Σάϊν παραδοὺς στρατηγῷ ἄλλας τε ν' χιλιάδας ἐκ τῆς φάλαγγος τοῦ Σαρβάρου ἐπιλογὴν λαβῶν τούτῳ συνῆψε καὶ ὠνόμασε χρυσολόγχεις· καὶ τούτους ἀπέστειλε κατὰ τοῦ βασιλέως. τὸν δὲ Σάρβαρον σὺν τῷ λοιπῷ αὐτοῦ στρατῷ κατὰ Κωνσταντινουπόλεως ἀπέστειλεν, ὅπως τοὺς ἐκ δύσεως Οὐννοὺς, οὓς Ἀβάρους καλοῦσιν, Βουλγάρους τε καὶ Σκλάβους καὶ Γηπαΐδαις συμφωνήσας, κατὰ τῆς πόλεως χωρήσωσι καὶ ταύτην πολιορκήσωσιν. γνοὺς δὲ τοῦτο ὁ βασιλεὺς τὸν ἑαυτοῦ στρατὸν εἰς τρεῖς διαιρέσεις ἐχώρισεν· καὶ τοὺς μὲν ἐξέπεμψεν εἰς τὸ φυλάξαι τὴν πόλιν, τοὺς δὲ παραδοὺς Θεοδώρῳ, τῷ ἰδίῳ ἀδελφῷ, κατὰ τοῦ Σάϊν πολεμεῖν ἐκέλευσεν· τὸ δὲ τρίτον μέρος αὐτὸς λαβῶν ἐπὶ Λαζικὴν ἐχώρει, καὶ ἐν ταύτῃ διατρίβων τοὺς Τούρκους ἐκ τῆς ἐώας, οὓς Χάζαρεις ὀνομάζουσιν, εἰς συμμαχίαν προσεκαλέσατο. ὁ δὲ Σάϊν ἅμα τῷ νεοσυλλέκτῳ λαῷ καταλαβῶν τὸν τοῦ βασιλέως ἀδελφὸν Θεόδωρον πρὸς πόλεμον ὥπλισατο. τοῦ δὲ θεοῦ διὰ τῶν πρεσβειῶν τῆς πανυμνήτου θεοτόκου συνεργήσαντος, καὶ πολέμου κροτηθέντος, χάλαζα παραδόξως κατὰ τῶν βαρβάρων κατηνέχθη καὶ πολλοὺς αὐτῶν ἐπάταξεν, ἢ δὲ τῶν Ῥωμαίων παράταξις γαλήνης ἀπήλαυεν. τρέπουσι δὲ οἱ Ῥωμαῖοι τοὺς Πέρσας καὶ ἀναιροῦσι πλῆθος πολύ. τοῦτο μαθὼν Χοσρόης ὠργίζετο κατὰ τοῦ Σάϊν· ὁ δὲ Σάϊν ἐκ πολλῆς ἀθυμίας εἰς νόσον ἐμπεσὼν ἐτελεύτησεν. τούτου δὲ τὸ σῶμα κελεύσει Χοσρόου ἄλατι ταριχευθὲν πρὸς αὐτὸν ἐκομίσθη, καὶ τοῦτο νεκρὸν πολλαῖς αἰκίαις ὑπέβαλλεν. οἱ δὲ Χάζαρεις διαρρήξαντες τὰς 316 Κασπίας πύλας ἐν Περσίδι εἰσβάλλουσιν εἰς τὴν χώραν τοῦ Ἄδραϊγὰν σὺν τῷ ἑαυτῶν στρατηγῷ Ζιέβηλ, δευτέρῳ ὄντι τοῦ Χαγάνου τῇ ἀξίᾳ· καὶ ἐν οἷς ἂν τόποις διέβαινον,

τούς τε Πέρσας ἠχμαλώτευσον καὶ τὰς πόλεις καὶ κώμας τῷ πυρὶ παρεδίδουν. ἀπάρας δὲ καὶ ὁ βασιλεὺς ἀπὸ Λαζικῆς τούτοις συνήνησεν. ὁ δὲ Ζιέβηλ τοῦτον ἰδὼν καὶ προσδραμῶν κατασπάζεται αὐτοῦ τὸν τράχηλον καὶ προσεκύνησεν αὐτόν, ὀρώντων τῶν Περσῶν ἐκ τῆς πόλεως τοῦ Τιφίλιος. πᾶς δὲ ὁ λαὸς τῶν Τούρκων εἰς γῆν πεσόντες πρηνεῖς, ἐκταθέντες ἐπὶ στόμα τὸν βασιλέα ἐτίμων τιμὴν τὴν παρ' ἔθνεσι ξένην. ὁμοίως καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν ἐπὶ πετρῶν ἀναβάντες τῷ αὐτῷ σχήματι ἔπεσον. προσήνεγκε δὲ ὁ Ζιέβηλ καὶ τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν ἀρχιγένειον τῷ βασιλεῖ, ἠδυνόμενος τοῖς τούτου λόγοις καὶ ἐκπληττόμενος τὴν τε θέαν καὶ τὴν φρόνησιν αὐτοῦ. ἐπιλεξάμενος δὲ ὁ Ζιέβηλ χιλιάδας μ' ἀνδρῶν γενναίων ἔδωκε τῷ βασιλεῖ πρὸς συμμαχίαν καὶ αὐτὸς ὑπέστρεψεν εἰς τὴν ἰδίαν χώραν. τούτους δὲ λαβὼν ὁ βασιλεὺς κατὰ Χοσρόου ἐχώρει. ὁ δὲ Σάρβαρος τῇ Χαλκηδόνι προσβαλὼν, καὶ οἱ Ἄβαρεις ἐκ τῆς Θράκης τῇ πόλει πλησιάσαντες, ταύτην ἐλεῖν ἐβούλοντο, καὶ πολλὰς μηχανὰς κατ' αὐτῆς κινήσαντες καὶ εἰς σκάφη γλυπτὰ ἐκ τοῦ Ἰστροῦ πλῆθος ἄπειρον καὶ ἀριθμοῦ κρεῖττον ἐνέγκαντες τὸν κόλπον τοῦ Κέρατος ἐπλήρωσαν. δέκα δὲ ἡμέρας τῇ πόλει παρακαθίσαντες διὰ τε γῆς καὶ θαλάττης τῇ τοῦ θεοῦ δυνάμει καὶ συνεργίᾳ καὶ ταῖς πρεσβείαις τῆς ἀχράντου καὶ θεομήτορος παρθένου ἠττήθησαν· καὶ πλήθη πολλὰ ἀποβαλόντες ἔν τε γῆ καὶ θαλάττῃ, μετὰ μεγάλης αἰσχύνης εἰς τοὺς ἑαυτῶν τόπους ὑπέστρεψαν. ὁ δὲ Σάρβαρος τῇ Χαλκηδόνι παρακαθεζόμενος οὐ μετέστη, ἀλλ' αὐτόθι ἐχείμασε κουρσεύων καὶ πραιδεύων τὰ περατικά μέρη καὶ τὰς πόλεις αὐτῶν. 317 Κόσμου ἔτη ρη'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη χιγ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἡράκλειος ἔτη λα'. ιζ'. Περσῶν βασιλεὺς Χοσρόης ἔτη λθ'. λθ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Σέργιος ἔτη κθ'. ιη'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ζαχαρίας ἔτη κβ'. ιη'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Γεώργιος ἔτη ιδ'. η'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἀπὸ μηνὸς Σεπτεμβρίου εἰσβαλὼν ἐν Περσίδι Ἡράκλειος σὺν τοῖς Τούρκοις ἀπροσδοκῆτως διὰ τὸν χειμῶνα εἰς ἕκστασιν ἐνέβαλε τὸν Χοσρόην τοῦτο μαθόντα. οἱ δὲ Τούρκοι τὸν τε χειμῶνα ὀρώντες καὶ τὰς συνεχεῖς ἐπιδρομὰς τῶν Περσῶν, μὴ ὑποφέροντες συγκοπιᾶν τῷ βασιλεῖ ἤρξαντο κατ' ὀλίγον ὑπορρέειν, καὶ πάντες ἀφέντες αὐτὸν ὑπέστρεψαν. ὁ δὲ βασιλεὺς διελάλησε τῷ ἑαυτοῦ λαῷ, λέγων· "γνῶτε, ἀδελφοί, ὅτι οὐδεὶς ἡμῖν συμμαχῆσαι θέλει, ἀλλ' ἢ μόνος ὁ θεὸς καὶ ἡ τοῦτον τεκοῦσα ἀσπόρως μήτηρ, ἵνα δείξῃ τὴν ἑαυτοῦ δυναστείαν, ἐπειδὴ οὐκ ἐν πλήθει λαῶν ἢ ὄπλων ἢ σωτηρία ἐστίν, ἀλλ' εἰς τοὺς ἐλπίζοντας ἐν τῷ ἐλέει αὐτοῦ καταπέμπει τὴν βοήθειαν αὐτοῦ." ὁ δὲ Χοσρόης ἐπισυνάξας πάντα τὰ στρατεύματα αὐτοῦ προβάλλεται στρατηγὸν ἐπ' αὐτοὺς Ῥαζάτην, ἄνδρα πολεμικώτατον καὶ ἀνδρεῖον, καὶ κατὰ Ἡρακλείου τοῦτον ἀπέστειλεν. ὁ δὲ βασιλεὺς τὰς τε πόλεις τῆς Περσίδος ἐπυρπόλει καὶ τὰς κώμας, καὶ τοὺς καταλαμβανομένους Πέρσας ἀνήλισκε ῥομφαία. τῇ δὲ θ' τοῦ Ὀκτωβρίου μηνὸς τῆς ιε' ἰνδικτιῶνος κατέλαβεν εἰς τὴν χώραν Χαμαηθᾶ καὶ διανέπαυσε τὸν λαὸν ἑβδομάδα μίαν. ὁ δὲ Ῥαζάτης ἐλθὼν εἰς τὸ Γαζακὸν ἐγενήθη ὀπίσω αὐτοῦ καὶ ἠκολούθει, τῶν Ῥωμαίων δαπανῶντων ἔμπροσθεν τὰς τροφάς. αὐτὸς δὲ ὀπίσω ὡς κύων πεινῶν μόλις ἐκ τῶν ψιχίων αὐτοῦ ἐτρέφετο· καὶ ἐκ τοῦ μὴ εὐρίσκειν αὐτὸν δαπάνας πολλὰ τῶν ἀλόγων αὐτοῦ διεφθάρησαν. τῇ δὲ α' τοῦ Δεκεμβρίου μηνὸς κατέλαβεν ὁ βασι318 λεὺς ποταμὸν μέγαν Ζάβαν, καὶ τοῦτον περάσας ἠπλήκωσε πλησίον Νινευὶ τῆς πόλεως. κατέλαβε δὲ καὶ ὁ Ῥαζάτης εἰς τὸ πέραμα ἐπακολουθῶν αὐτῷ καὶ κατελθὼν ἀπὸ τριῶν μιλίων εὔρεν ἄλλο πέραμα καὶ ἐπέρασεν. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀποστείλας Βαάνην τὸν στρατηλάτην μετὰ ἐπιλέκτων στρατιωτῶν ὀλίγων εὔρε βάνδον τῶν Περσῶν, καὶ φονεύσας αὐτοῦ τὸν κόμητα ἠνεγκεν αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ σπαθὶν αὐτοῦ ὀλόχρυσον· καὶ πολλοὺς φονεύσας ζῶντας ἠνεγκεν κ', ἐν οἷς ἦν καὶ ὁ σπαθᾶριος τοῦ Ῥαζάτου· ὅστις καὶ ἀνήγγειλε τῷ βασιλεῖ, ὅτι πολεμῆσαι αὐτὸν βούλεται ὁ Ῥαζάτης, οὕτω κελευσθεὶς παρὰ Χοσρόου, καὶ

τρισχίλιους ὠπλισμένους ἀπέστειλεν αὐτῶ. ἀλλ' ἀκμὴν οὐκ ἔφθασαν. ταῦτα δὲ μαθὼν ὁ βασιλεὺς προαπέλυσε τὸ τοῦλδον ἔμπροσθεν· καὶ αὐτὸς ἐπηκολούθει σκεπτόμενος εὐρεῖν τόπον, ἐν ᾧ ὄφειλε πολεμῆσαι πρὸ τοῦ ἐνωθῶσιν αὐτοῖς οἱ τρισχίλιοι. εὐρῶν δὲ πεδίον ἐπιδέξιον πρὸς πόλεμον καὶ διαλαλήσας τῷ λαῷ παρετάξατο. ὁ δὲ Ῥαζάτης καταλαβὼν καὶ αὐτὸς παρετάξατο τρισὶ φούλκοις καὶ κατὰ τοῦ βασιλέως ἐχώρησεν. τῇ δὲ ιβ' τοῦ Δεκεμβρίου μηνὸς ἡμέρα σαββάτῳ ἐκροτήθη ὁ πόλεμος· καὶ προπηδήσας πάντων ὁ βασιλεὺς ἄρχοντι τῶν Περσῶν συνήντησεν· καὶ τῇ τοῦ θεοῦ δυνάμει καὶ τῇ βοηθείᾳ τῆς θεοτόκου τοῦτον κατέβαλεν· καὶ οἱ σὺν αὐτῶ προεκπηδήσαντες ἐτράπησαν· καὶ αὐθις ὁ βασιλεὺς ἄλλῳ συναντήσας καὶ τοῦτον κατέβαλεν. προσέβαλε δὲ αὐτῶ καὶ τρίτος, ὃς καὶ δέδωκεν αὐτῶ μετὰ δόρατος εἰς τὸ χεῖλος καὶ τοῦτο ἔπληξεν. ὁ δὲ βασιλεὺς καὶ τοῦτον ἀνεῖλεν· καὶ τῶν σαλίγγων ἠχησασῶν συνέβαλον ἀλλήλοις ἀμφοτέρα τὰ μέρη, καὶ μάχης κροτηθείσης σφοδρᾶς, ἐπληγώθη ὑπὸ τῶν πεζῶν ὁ τοῦ βασιλέως ἵππος φάλβας, ὁ λεγόμενος Δόρκων, εἰς τὸν μηρὸν αὐτοῦ λαβὼν κονταρέαν· πολλὰς δὲ καὶ σπαθείας ἐν τῇ ὄψει ἔλαβεν· ἀλλὰ φορῶν κατάφρακτα νευρικά οὐκ ἐβλάπτετο, οὐδὲ αὐταὶ ἐνήργουν. 319 πίπτει δὲ ἐν τῷ πολέμῳ ὁ Ῥαζάτης καὶ οἱ τρεῖς τουρμάρχει τῶν Περσῶν καὶ οἱ ἄρχοντες σχεδὸν πάντες καὶ τὸ πλεῖον τοῦ στρατοῦ αὐτῶν. ἐσφάγησαν δὲ καὶ Ῥωμαῖοι ν', καὶ ἐπληγώθησαν ἱκανοί, ἀλλ' οὐκ ἀπέθανον, εἰ μὴ ἄλλοι δέκα· ἐκροτήθη δὲ ὁ πόλεμος ἀπὸ πρωτῆ ἕως ὥρας ια'. ἐπῆραν δὲ οἱ Ῥωμαῖοι τῶν Περσῶν βάνδα κη' χωρὶς τῶν κλασθέντων, καὶ σκυλεύσαντες τοὺς νεκροὺς ἔλαβον τὰ λωρίκια αὐτῶν καὶ τὰς κασσίδας καὶ πάντα τὰ ἄρματα· καὶ ἔμειναν ἀπ' ἀλλήλων ἀπὸ δύο σαγιττοβολῶν. τροπὴ γὰρ οὐ γέγονεν. οἱ δὲ τῶν Ῥωμαίων λαοὶ τῇ νυκτὶ ἐπότισαν τὰ ἄλογα αὐτῶν καὶ παρέβαλον. οἱ δὲ Πέρσαι καβαλλάριοι ἴσταντο ἕως ὥρας ἐβδόμης τῆς νυκτὸς ἐπάνω τῶν σκηνωμάτων τῶν τεθνεώτων Περσῶν· καὶ τῇ ὀγδόῃ ὥρᾳ τῆς νυκτὸς κινήσαντες ὑπέστρεψαν εἰς τὸ φωσάτον αὐτῶν, καὶ τοῦτο λαβόντες ἀπῆλθον καὶ ἠπλήκυσαν εἰς πρόποδα ὄρους τραχεινοῦ πεφοβημένοι. πολλὰ δὲ σπαθία ὀλόχρυσά καὶ ζώνας διαχρύσους καὶ μαργαρίτας καὶ τὸ σκουτάριν τοῦ Ῥαζάτου ὀλόχρυσον ἔλαβον ἔχον πέταλα ρκ', καὶ τὸ λωρίκιν αὐτοῦ ὀλόχρυσον ἔλαβον, καὶ τὸ σκαραμάγγιν αὐτοῦ ἤνεγκαν σὺν τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ καὶ τὰ βραχιόλια αὐτοῦ καὶ τὴν σέλλαν αὐτοῦ ὀλόχρυσον· ἐκρατήθη δὲ ζῶν Βαρσαμούσης, ὁ ἄρχων τῶν Ἰβήρων τῶν ὑπὸ Πέρσας. οὐδεὶς δὲ μέμνηται τοιοῦτου πολέμου γεγονότος μεταξὺ Περσῶν καὶ Ῥωμαίων, [οὐχ] ὅτι ἐν ὅλῃ τῇ ἡμέρᾳ ἔσχε στάμα ὁ πόλεμος. ἐνίκησαν οἱ Ῥωμαῖοι· ἀλλὰ τοῦτο γέγονε μόνῃ τῇ τοῦ θεοῦ βοηθείᾳ. ὁ δὲ βασιλεὺς θαρσοποιήσας τὸν στρατὸν κατὰ Χοσρόου ἤλαυεν, ὅπως τοῦτον ἐκφοβήσῃ, καὶ ἀποστείλας προσκαλέσῃται τὸν Σάρβαρον ἐκ τοῦ Βυζαντίου [τῆς Χαλκηδόνος.] τῇ δὲ εἰκάδι πρώτῃ τοῦ Δεκεμβρίου 320 βρίου μηνὸς ἔμαθεν ὁ βασιλεὺς, ὅτι ὁ λαὸς τοῦ Ῥαζάτου ὁ ἐκ τοῦ πολέμου ἐξειλήσας ἠνώθη τοῖς ὑπὸ Χοσρόου ἀποσταλεῖσι τρισχίλοις, καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω αὐτοῦ καταλαβὼν τὴν Νινευί. καὶ περάσας ὁ βασιλεὺς τὸν μέγαν Ζάβαν πέμπει Γεώργιον τὸν τουρμάρχη μετὰ χιλίων στρατιωτῶν, ἵνα ἐλάσῃ πρὸς τὸ κρατῆσαι τὰς γεφύρας τοῦ μικροῦ Ζάβα πρὸ τοῦ γνῶναι τὸν Χοσρόην. ἐλάσας δὲ Γεώργιος μίλια μὴ διὰ τῆς νυκτὸς ἐκράτησε τὰς τέσσαρας γεφύρας τοῦ μικροῦ Ζάβα· καὶ εὐρῶν ἐν τοῖς καστελλίοις Πέρσας, τούτους ἐζώγρησεν. τῇ δὲ εἰκάδι τρίτῃ τοῦ Δεκεμβρίου μηνὸς φθάσας ὁ βασιλεὺς εἰς τὰς γεφύρας ἐπέρασε καὶ ἠπλήκυσεν εἰς τοὺς οἴκους τοῦ Ἰεσδέμ· καὶ ἀνέπαυσε τὸν τε στρατὸν καὶ τὰ ἄλογα καὶ ἐποίησε τὴν ἑορτὴν τῆς Χριστοῦ γεννήσεως ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ. γνοὺς δὲ Χοσρόης, ὅτι ἐκράτησαν οἱ Ῥωμαῖοι τὰς γεφύρας τοῦ μικροῦ Ζάβα, ἀπέστειλε πρὸς τὸν Περσικὸν λαὸν τὸν μετὰ τοῦ Ῥαζάτου, ἵνα πολὺ σπουδάσῃ καὶ προλάβῃ τὸν βασιλέα καὶ ἀπέλθῃ πρὸς αὐτόν. σπεύσαντες δὲ αὐτοὶ καὶ περάσαντες τὸν μικρὸν Ζάβαν ἐν

ἄλλοις τόποις προεποίησαν τὸν βασιλέα καὶ ἔμπροσθεν ἐπορεύοντο. καταλαβὼν δὲ ὁ βασιλεὺς παλάτιον, τὸ ἐπιλεγόμενον Δεξεριδάν, τοῦτο κατέστρεψε καὶ πυρὶ παρέδωκεν. οἱ δὲ Πέρσαι περάσαντες τὴν τοῦ Τορνᾶ ποταμοῦ γέφυραν ἠπλήκυσαν ἐκεῖ. καταλαβὼν δὲ ὁ βασιλεὺς ἕτερον παλάτιον τοῦ Χοσρόου, τὸ ἐπιλεγόμενον Ῥούσα, καὶ τοῦτο κατέστρεψεν. ὑφωρᾶτο δὲ ὅτι ἐν τῇ γεφύρᾳ τοῦ Τορνᾶ ποταμοῦ οἱ ἐχθροὶ πολεμεῖν αὐτὸν μέλλουσιν. ἀλλὰ τοῦτον ἰδόντες, καταλιπόντες τὴν γέφυραν ἔφυγον. ὁ δὲ βασιλεὺς περάσας ἀκωλύτως κατέλαβεν εἰς ἕτερον παλάτιον, τὸ ἐπιλεγόμενον Βεκλάλ· ἐνταῦθα καὶ ἵπποδρομίαν ἔκτισε καὶ τοῦτο κατέστρεψεν. τινὲς δὲ τῶν Ἀρμενίων τῶν συνόντων τοῖς Πέρσαις ἦλθον πρὸς τὸν βασιλέα νυκτὸς λέγοντες, ὅτι "ὁ Χοσρόης μετὰ τῶν ἐλεφάντων καὶ τοῦ ἰδίου στρατοῦ ἀπὸ 321 πέντε μιλίων ἔνθεν τοῦ παλατίου τοῦ ἐπιλεγόμενου Δασταγέρδ εἰς τόπον ἐπιλεγόμενον Βαρασρῶθ ἀπληκευμένος ἐστίν, καὶ ὅτι ἐδήλωσε τὸν στρατὸν ἐκεῖ σωρευθῆναι, ἵνα πολεμήσωσί σε. ἔστι γὰρ ἐκεῖ καὶ ποταμὸς δύσβατος στενὴν γέφυραν ἔχων καὶ στενώματα πολλὰ ἀπὸ οἰκημάτων. καὶ ρύακες σαπροί." ὁ δὲ βασιλεὺς βουλευσάμενος μετὰ τῶν ἀρχόντων καὶ τοῦ στρατοῦ ἐκάθισεν ἐν τῷ παλατίῳ Βεκλάλ. εὔρε γὰρ ἐν αὐτῷ ἐν ἐνὶ περιβόλῳ στρουθεῶνας τριακοσίους σιτευτούς, καὶ ἐν ἄλλῳ περὶ πεντακοσίας δορκάδας σιτευτάς, καὶ ἐν ἄλλῳ ἑκατὸν ὀνάγρους σιτευτούς· καὶ πάντα ἐδωρήσατο τῷ λαῷ. καὶ τὴν πρώτην τοῦ Ἰαννουαρίου μηνὸς ἐποίησαν ἐκεῖσε. εὔρον γὰρ καὶ πρόβατα καὶ χοίρους καὶ βόας, ὧν οὐκ ἦν ἀριθμὸς. καὶ ἀνεπαύσατο πᾶς ὁ λαὸς ἀπολαύοντες καὶ δοξάζοντες τὸν θεόν. πιάσαντες δὲ τοὺς νέμοντας ταῦτα ἔγνωσαν παρ' αὐτῶν ἀκριβῶς, ὡς ὁ Χοσρόης ἀπὸ εἰκάδος τρίτης τοῦ Δεκεμβρίου μηνὸς μαθὼν, ὅτι ὁ βασιλεὺς ἐπέρασε τὴν γέφυραν τοῦ Τορνᾶ, παραχρῆμα ἐκίνησεν ἐκ τοῦ παλατίου τοῦ ἐν Δασταγέρδ ἐν τάχει πολλῶ ἀπελευσόμενος εἰς Κτησιφῶντα, πάντα τὰ χρήματα, ἃ εἶχεν ἐν τῷ παλατίῳ, ἐμβαλὼν τοῖς τε ἐλέφασιν καὶ ταῖς καμήλοις καὶ ἡμιόνις τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ, γράψας καὶ τῷ λαῷ τοῦ Ῥαζάτου, ἵνα εἰσέλθωσιν εἰς τὸ αὐτὸ παλάτιον καὶ τὰς τῶν ἀρχόντων οἰκίας καὶ ὅ τι ἂν εὔρεθῇ ἐν ταύταις ἀπενέγκωσιν. ὁ οὖν βασιλεὺς τὸ μὲν ἡμισυ τοῦ στρατοῦ ἔπεμψεν ἐν Δασταγέρδ, αὐτὸς δὲ δι' ἄλλης ὁδοῦ ἀπῆλθεν εἰς ἕτερον παλάτιον, τὸ ἐπιλεγόμενον Βεβδάρχ. καὶ τοῦτο καταστρέψαντες καὶ πυρὶ παραδόντες εὐχαρίστουν τῷ θεῷ τῷ διὰ τῶν πρεσβειῶν τῆς θεοτόκου τοιαῦτα θαυμάσια ποιήσαντι. τίς γὰρ ἤλπιζε φυγεῖν τὸν Χοσρόην ἀπὸ προσώπου τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων ἐκ τῶν ἐν τῷ Δασταγέρδ παλατίων αὐτοῦ καὶ εἰς Κτησιφῶντα ἀπελθεῖν, ὅπου ἀπὸ κδ' ἐτῶν οὐκ ἠνέσχετο ἰδεῖν Κτησιφῶντα, ἀλλὰ καὶ ἐν 322 Δασταγέρδ ἦν τὰ βασίλεια αὐτοῦ; εὔρον δὲ οἱ λαοὶ τῶν Ῥωμαίων ἐν τῷ παλατίῳ αὐτοῦ ἐν τῷ Δασταγέρδ τριακόσια βάνδα Ῥωμαίων, ἅπερ ἐν διαφόροις χρόνοις ἔλαβον· εὔρον δὲ καὶ εἶδη ἀπομείναντα, ἀλόην πολλὴν καὶ ξύλα μεγάλα ἀλόης ἀπὸ ἑβδομήκοντα καὶ ὀγδοήκοντα λιτρῶν καὶ μέταξιν πολλὴν καὶ πίπερ καὶ χαρβάσια καμίσια πολλὰ ὑπὲρ τὸ μέτρον, σάχαρ τε καὶ ζιγγίβερ καὶ ἄλλα εἶδη πολλὰ. τινὲς δὲ καὶ ἄσιμον, καὶ ὄλοσήρικα ἱμάτια, νακοτάπητά τε καὶ ταπήτια ἀπὸ βελόνης πλῆθος πολὺ καὶ καλὰ πάνυ, ἅπερ διὰ τὸ βάρος πάντα κατέκαυσαν· καὶ τοὺς παπυλεῶνας τοῦ Χοσρόου καὶ τοὺς ἐμβόλους, οὓς ἔστενεν, ὅτε ἐν κάμπῳ ἠπλήκευεν, πάντα κατέκαυσαν, καὶ στήλας αὐτοῦ πολλὰς· εὔρον δὲ καὶ ἐν τούτοις τοῖς παλατίοις στρουθεῶνας καὶ δορκάδας καὶ ὀνάγρους καὶ ταῶνας καὶ φασιανούς πλῆθος ἄπειρον, καὶ εἰς τὸ κυνήγιον αὐτοῦ λέοντας καὶ τίγρεις παμμεγέθεις ζῶντας. προσέφυγον δὲ τῷ βασιλεῖ πολλοὶ ἐκ τῶν αἰχμαλώτων Ἑδεσηνοὶ καὶ Ἀλεξανδρεῖς, καὶ ἐξ ἄλλων πόλεων πλῆθος πολὺ. ἐποίησε δὲ ὁ βασιλεὺς καὶ τὴν ἑορτὴν τῶν φώτων ἐν Δασταγέρδ εὐφραίνων καὶ ἀνακτώμενος τὸν τε λαὸν καὶ τὰ ἄλογα, καὶ καταστρέφων τὰ τοῦ Χοσρόου παλάτια κτίσματα ὑπέρτιμα ὄντα καὶ θαυμαστὰ καὶ

καταπληκτικά, ἄπερ ἕως ἐδάφους καθεΐλεν, ἵνα μάθη Χοσρόης, οἷον πόνον εἶχον Ῥωμαῖοι τῶν πόλεων ἐρημουμένων παρ' αὐτοῦ καὶ πυρπολουμένων. ἐκρατήθησαν δὲ καὶ ἐκ τῶν διαιταρίων τοῦ παλατίου πολλοί. ἐρωτώμενοι δὲ καὶ αὐτοί, πότε ἀνεχώρησεν ἐκ τοῦ Δασταγέρδ, ἔφασκον, ὅτι "πρὸ θ' ἡμερῶν τοῦ καταλαβεῖν ὑμᾶς ἀκούσας τὴν παρουσίαν ὑμῶν κρυπτῶς ἐτρύπησε τὸ τεῖχος τῆς πόλεως τὸ πλησίον τοῦ παλατίου· καὶ οὕτως ἀπαρακρά323 τητα διὰ τῶν κήπων ἐξῆλθεν αὐτὸς καὶ ἡ γυνὴ καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ διὰ τὸ μὴ γενέσθαι θόρυβον ἐν τῇ πόλει." καὶ οὔτε τὰ στρατεύματα αὐτοῦ ἔγνωσαν, οὔτε οἱ ἄρχοντες, ἕως οὗ ἀπῆλθε πέντε μίλια· καὶ τότε ἐδήλωσεν, ἵνα ἐπακολουθήσωσιν αὐτῷ ἐπὶ Κτησιφῶντα· καὶ ὁ μὴ δυνάμενος ποιῆσαι πέντε μίλια τὴν ἡμέραν φεύγων ἐποίησεν κέ'. καὶ αἱ γυναῖκες καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ τὰ μὴ θεωροῦντα ἀλλήλους τότε φύρδην ἔφυγον ἀλλήλους παρωθόμενα. τῆς δὲ νυκτὸς καταλαβούσης εἰσῆλθε Χοσρόης εἰς οἶκον γεωργοῦ μηδαμινῷ μείναι μόλις χωρηθεὶς ἐν τῇ τούτου θύρᾳ, ἣν ἰδὼν ἔσχατον Ἡράκλειος ἐθαύμασεν. διὰ δὲ τριῶν ἡμερῶν κατέλαβε τὴν Κτησιφῶντα· καὶ ὁ χρησιμοδοτηθεὶς ὑπὸ τῶν γοήτων καὶ ἀστρολόγων πρὸ κδ' ἐτῶν, ὅτε τὸ Δαρᾶς ἐπολιόρησεν ἐπὶ τῶν χρόνων Φωκᾶ, τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων, ὅτι, ἐν οἷῳ καιρῷ ἀπέλθη ἐν Κτησιφῶντι, ἀπολεῖται· καὶ μὴ ἀνασχόμενος ἀπὸ τοῦ Δασταγέρδ ἐπὶ τὸ μέρος ἐκεῖνο μίλιον ἐν πορευθῆναι, τότε φεύγων ἐν ταύτῃ ἀπῆλθεν. καὶ οὐδὲ ἐν ταύτῃ ἐθάρρησε στήναι, ἀλλὰ περάσας τὴν ποντογέφυραν τοῦ Τίγριδος ποταμοῦ εἰς τὴν ἐκεῖθεν πόλιν, τὴν λεγομένην Σελεύκειαν παρ' ἡμῖν, παρὰ δὲ Πέρσαις Γουεδεσήρ, πάντα τὰ χρήματα ἐν αὐτῇ ἀπέθετο, καὶ ἐκάθισεν ἐκεῖ μετὰ Σειρέμ, τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ μετὰ ἐτέρων τριῶν γυναικῶν, τῶν καὶ θυγατέρων αὐτοῦ· τὰς δὲ λοιπὰς αὐτοῦ γυναῖκας καὶ τὰ πολλὰ αὐτοῦ τέκνα παρέπεμψεν ἀπὸ μ' μιλίων εἰς τὸ ἀνατολικώτερον μέρος εἰς τόπον ὄχυρόν. τινὲς δὲ τῶν Περσῶν διέβαλλον τὸν Σάρβαρον πρὸς Χοσρόην ὡς τὰ τῶν Ῥωμαίων φρονοῦντα καὶ καταλαλοῦντα αὐτοῦ· καὶ ἀποστέλλει σπαθάριον αὐτοῦ μετὰ κελεύσεως αὐτοῦ πρὸς Καρδαρίαν τὸν συστράτηγον Σαρβάρου εἰς Χαλκηδόνα γράψας αὐτῷ, ἵνα τὸν Σάρβαρον ἀποκτείνῃ καὶ οὕτω τὸν λαὸν τῶν Περσῶν ἀναλαβὼν σπεύσῃ ἐπὶ Περσίδα εἰς συμμαχίαν αὐτοῦ. ὁ δὲ τὰ γράμματα κομίζων περὶ τὴν Γαλατίαν συλλαμβάνεται ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων. οἱ δὲ συλλαβόντες 324 αὐτὸν διαλαθόντες τοὺς Πέρσας εἰς τὸ Βυζάντιον τοῦτον ἀπήγαγον καὶ τῷ υἱῷ τοῦ βασιλέως τοῦτον παρέδωκαν. ὁ δὲ βασιλεὺς μαθὼν παρὰ τοῦ ἀποστολιμαίου τὴν ἀλήθειαν Σάρβαρον παραχρῆμα μεταπέμπεται. εἰσελθὼν οὖν παρέστη τῷ βασιλεῖ. ὁ δὲ βασιλεὺς τὴν πρὸς Καρδαρίαν ἐπιστολὴν τούτῳ ἐπιδούς καὶ τὸν ἀποσταλέντα ὑπέδειξεν, καὶ ἀνέγνω τὴν ἐπιστολὴν, καὶ πληροφορηθεὶς τὸ ἀληθὲς παραχρῆμα ἐτράπη καὶ συνθήκας μετὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ βασιλέως καὶ τοῦ πατριάρχου ποιεῖ. καὶ φασεύσας τὴν Χοσρόου ἐπιστολὴν σὺν αὐτῷ ἐντίθησιν ἐν αὐτῇ ἄλλους υ' σατράπας καὶ ἄρχοντας καὶ χιλιάρχους καὶ ἑκατοντάρχους ἀποκτανθῆναι, καὶ ἐπιθεὶς εὐφυῶς τὴν σφραγίδα συναθροίζει τοὺς ἡγεμόνας καὶ αὐτὸν τὸν Καρδαρίαν, καὶ ἀναγνοὺς τὴν ἐπιστολὴν ἔφη πρὸς τὸν Καρδαρίαν· "συνορᾶς τοῦτο ποιεῖν;" οἱ δὲ ἄρχοντες θυμοῦ πλησθέντες τὸν Χοσρόην ἀπεκήρυττον καὶ πρὸς τὸν βασιλέα συνθήκας εἰρηνικὰς ἐποίησαν, καὶ κοινῇ βουλευσάμενοι ἔδοξεν, ἵνα ἐκ Χαλκηδόνας ἀναχωρήσωσι καὶ ἐπὶ τὰ ἴδια ἀπέλθωσι μηδὲν λυμαινόμενοι. ὁ δὲ Ἡράκλειος ἔγραψε τῷ Χοσρόῃ· "ἐγὼ διώκω καὶ πρὸς εἰρήνην τρέχω. οὐ γὰρ ἐκὼν πυρπολῶ τὴν Περσίδα, ἀλλὰ βιασθεὶς ὑπὸ σοῦ. ρίψωμεν οὖν κἂν νῦν τὰ ὄπλα καὶ εἰρήνην ἀσπασώμεθα· σβέσωμεν τὸ πῦρ, πρὶν τὸ πᾶν καταφλέξῃ." τούτου δὲ μὴ καταδεξαμένου, μεγάλως τὸ μῖσος τοῦ λαοῦ τῆς Περσίδος ηὔξηθη κατ' αὐτοῦ. καὶ ἐστράτευσε Χοσρόης πάντας τοὺς ἀνθρώπους τῶν ἀρχόντων αὐτοῦ καὶ πᾶσαν τὴν ὑπουργίαν αὐτοῦ καὶ τῶν γυναικῶν αὐτοῦ, καὶ τούτους ὀπλίσας πάντας ἀπέλυσεν

ένωθῆναι τῷ στρατῷ τοῦ Ῥαζάτου, καὶ στῆναι εἰς τὸν Ναρβᾶν ποταμὸν ἀπὸ ἰβ' μιλίων Κτησιφῶντος· καὶ ἐκέλευσεν αὐτούς, ἵνα, ἡνίκα περάσῃ τὸν ποταμὸν ὁ βασιλεὺς, κόψωσι τὴν γέφυραν καὶ τὴν ποντογέφυραν. ὁ δὲ βασιλεὺς τῇ ἑβδόμῃ τοῦ Ἰαννουαρίου μηνὸς κινήσας ἐκ τοῦ Δασταγέρδ καὶ περιπατήσας τρεῖς 325 ἡμέρας ἠπλήκειυσεν ἀπὸ ἰβ' μιλίων τοῦ Ναρβᾶ ποταμοῦ, ὅπου ἦν τὸ φωσάτον τῶν Περσῶν, ἐν οἷς εἶχον καὶ διακοσίους ἐλέφαντας· καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Γεώργιον τὸν τουρμάρχη τῶν Ἀρμενιάκων, ἵνα ἀπέλθῃ μέχρι τοῦ ποταμοῦ καὶ καταμάθῃ, εἰ ἔχει πέραμα ὁ Ναρβᾶς. καὶ εὐρών, ὅτι ἔκοψαν τὰς γεφύρας, καὶ οὐκ ἔχει πέραμα ὁ Ναρβᾶς, ὑπέστρεψε πρὸς τὸν βασιλέα. καὶ ἀποκινήσας ὁ βασιλεὺς ἦλθεν εἰς τὸν Σιάζουρον, καὶ περιήρχετο πυρπολῶν τὰς χώρας καὶ τὰς πόλεις ὅλον τὸν Φεβρουάριον μῆνα. τῷ δὲ Μαρτίῳ μηνὶ ἐλθὼν εἰς χωρίον λεγόμενον Βάρζαν ἐποίησεν ἑπτὰ ἡμέρας καὶ ἀπέστειλε Μεζέζιον τὸν στρατηγὸν εἰς κοῦρσον. καὶ προσερρῆ αὐτῷ Γουνδαβουσαῖν, ὅς τις χιλιάρχος ἦν τῆς στρατιᾶς Σαρβάρου, μετὰ ἄλλων πέντε, τριῶν μὲν κομητῶν, δύο δὲ ἀξιωματικῶν· καὶ ἤγαγεν αὐτούς πρὸς τὸν βασιλέα. ὅς τις Γουνδαβουσαῖν ἀναγκαῖα πράγματα τῷ βασιλεῖ ἀπήγγειλε λέγων, ὅτι "ὅταν ἔφυγεν ὁ Χοσρόης ἀπὸ τοῦ Δασταγέρδ καὶ ἀπῆλθεν ἐν Κτησιφῶντι καὶ Σελευκείᾳ, ἠσθένησε δυσεντερία καὶ ἠθέλησε τὸν υἱὸν Μερδασάν τὸν τεχθέντα ἐκ τῆς Σειρέμ στέψαι· καὶ ὅτι ἀντεπέρασε τὸν ποταμὸν ἄλλοτε καὶ ἤνεγκε μεθ' ἑαυτοῦ τὸν Μερδασάν καὶ τὴν Σειρέμ καὶ τὸν ἄλλον αὐτῆς Σαλιάρ· τὸν δὲ πρωτότοκον αὐτοῦ υἱὸν Σιρόην καὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ καὶ τὰς γυναῖκας αὐτοῦ ἔασε πέραν τοῦ ποταμοῦ. καὶ γνοὺς Σιρόης, ὅτι τὸν Μερδασάν θέλει στέψαι, ἐταράχθη καὶ ἔπεμψε τὸν συγγάλακτον αὐτοῦ πρὸς Γουνδαβουσαῖν δηλώσας αὐτῷ, ὅτι "ἐλθὲ πέραν τοῦ ποταμοῦ, ἵνα συντύχω σοι." ὁ δὲ Γουνδαβουσαῖν ἐφοβήθη τὸν Χοσρόην περᾶσαι, καὶ δηλοῖ αὐτῷ, ὅτι "γράφον μοι διὰ τοῦ συγγαλάκτου σου, εἴ τι θέλεις." καὶ ἔγραψεν αὐτῷ Σιρόης, ὅτι "γινώσκεις, πῶς ἡ πολιτεία τῶν Περσῶν ἀπώλετο ἐκ τοῦ κακοῦ ἀνθρώπου Χοσρόου, καὶ θέλει στέψαι τὸν Μερδασάν, καὶ ἐμὲ τὸν πρωτότοκον αὐτοῦ περιεφρόνησεν. καὶ ἐὰν λαλήσῃς τὸν στρατὸν, 326 ἵνα δέξωνταί με, καὶ τὰς ῥόγας αὐτῶν ἐπαυξῆσαι ἔχω καὶ εἰρήνην ποιῶ μετὰ τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων καὶ μετὰ τῶν Τούρκων, καὶ καλῶς ἔχομεν ζῆσαι. καὶ σπούδασον μετὰ τοῦ λαοῦ σου, ἵνα ἐγὼ βασιλεύσω· καὶ πάντα ὑμᾶς προαναβιβᾶσαι ἔχω καὶ συγκροτῆσαι, καὶ κατ' ἐξαιρετον σέ." καὶ ὅτι ἐδήλωσα αὐτῷ διὰ τοῦ συγγαλάκτου αὐτοῦ, ὅτι, εἴ τι δύναμαι, λαλήσῃς ἔχω τὸν στρατὸν καὶ μοχθήσῃς." καὶ ἐλάλησα κβ' κόμητας καὶ ἐποίησα αὐτούς τῆς γνώμης μου καὶ ἄλλους ἄρχοντας καὶ στρατιώτας πολλούς. καὶ ταῦτα ἐδήλωσα τῷ Σιρόῃ, καὶ ἐδήλωσέ μοι, ἵνα τῇ κγ' τοῦ Μαρτίου μηνὸς λάβω ταξάτους νεωτέρους καὶ εἰς τὴν ποντογέφυραν τοῦ Τίγριδος ποταμοῦ ὑπαντήσω αὐτῷ, καὶ λάβωμεν αὐτὸν εἰς τὸν στρατὸν καὶ κινήσωμεν κατὰ Χοσρόου. καὶ ὅτι μετὰ Σιρόου εἰσι καὶ οἱ δύο υἱοὶ τοῦ Σαρβαραζᾶ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Ἰεσδέμ, καὶ ἄλλα πολλὰ τέκνα ἀρχόντων, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Ἀράμ, πάντες ἐπίλεκτοι· καὶ ὅτι εἰ μὲν δυνηθῶσιν ἀνελεῖν τὸν Χοσρόην, εὖ καὶ καλῶς· εἰ δὲ ἀστοχήσωσιν, πάντες σὺν τῷ Σιρόῃ προσρύνονται τῷ βασιλεῖ· καὶ ἀπέστειλέ με πρὸς σέ, δέσποτα· αἰδεῖται γὰρ τὴν βασιλείαν τῶν Ῥωμαίων, ὅτι τὸν Χοσρόην ἔσωσέ ποτε, καὶ πολλὰ κακὰ ἔπαθεν ἐξ αὐτοῦ ἢ τῶν Ῥωμαίων γῆ, καὶ ὅτι διὰ τὴν ἐκείνου ἀγνωμοσύνην οὐδὲ ἐμοὶ ἔχει ὁ βασιλεὺς πιστεῦσαι." ὁ δὲ βασιλεὺς τοῦτον ἄλλοτε πρὸς Σιρόην ἀποστείλας ἐδήλωσεν ἀνοιξαι τὰς φυλακὰς καὶ τοὺς καταχομένους ἐν αὐταῖς Ῥωμαίους ἐκβάλλαι καὶ δοῦναι αὐτοῖς ὄπλα, καὶ οὕτω ἀποκινήσαι κατὰ Χοσρόου. ὁ δὲ Σιρόης ὑπακούσας τῷ βασιλεῖ καὶ ἐκβαλὼν τοὺς κατακλείστους ἐπῆλθε τῷ πατροκτόνῳ πατρὶ Χοσρόῃ. αὐτὸς δὲ φυγεῖν δοκιμάσας καὶ μὴ ἰσχύσας ἐκρατήθη. τοῦτον δὲ δεσμήσαντες σφοδρῶς σιδηροπέδαις ὀπισθάγκωνα τοῖς τε ποσὶ καὶ τῷ τραχήλῳ βάρη σιδηρᾶ περιέθηκον

καὶ εἰσάγουσιν αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ σκότους, ὃν αὐτὸς ὠχύρωσεν ἐκ νέας κτίσας εἰς ἀπόθεσιν 327 χρημάτων, καὶ ἄρτον πενιχρὸν τούτῳ διδόντες καὶ ὕδωρ ἔλιμαγχόνουν· ἔφη γὰρ ὁ Σιρόης, ὅτι "τὸν χρυσὸν φάγη, ὃν συνήγαγε μάτην, δι' ὃν πολλοὺς ἐλιμαγχόνησε καὶ τὸν κόσμον ἠρήμωσεν." ἀπέστειλε δὲ πρὸς αὐτὸν τοὺς σατράπας ὑβρίζειν καὶ ἐμπτύειν αὐτόν, καὶ ἀγαγὼν Μερδασάν, τὸν υἱὸν αὐτοῦ, ὃν ἐβούλετο στέψαι, ἐνώπιον αὐτοῦ ἔσφαξεν, καὶ πάντα τὰ λοιπὰ τέκνα αὐτοῦ ἐνώπιον αὐτοῦ ἀνεῖλον, καὶ ἀπέστειλε πάντα ἐχθρὸν αὐτοῦ ὑβρίζειν καὶ τύπτειν καὶ ἐμπτύειν αὐτόν. πέντε δὲ ἡμέρας τοῦτο ποιήσαντες, ἐκέλευσεν ὁ Σιρόης τόξοις τοῦτον ἀνελεῖν, καὶ οὕτως κατὰ μικρὸν ἐν δεινοῖς παρέδωκε τὴν πονηρὰν αὐτοῦ ψυχὴν. τότε ὁ Σιρόης γράφει πρὸς Ἡράκλειον εὐαγγελιζόμενος αὐτῷ τὴν τοῦ μιαροῦ Χοσρόου ἀναίρεσιν· καὶ εἰρήνην ἀειπαγῆ πρὸς αὐτὸν ποιησάμενος πάντας τοὺς ἐν φρουραῖς Χριστιανούς καὶ τοὺς ἐν Περσίδι πάση αἰχμαλώτους ἀπέδωκεν αὐτῷ σὺν τῷ πατριάρχῃ Ζαχαρίᾳ καὶ τοῖς τιμίοις καὶ ζωποιοῖς ξύλοις τοῖς ἐξ Ἱεροσολύμων ληφθεῖσιν ὑπὸ Σαρβαραζᾶ, ὅταν τὴν Ἱερουσαλήμ παρέλαβεν. Περσῶν βασιλεὺς Σιρόης ἔτος α'. ριθ'. χιθ'. ιη'. α'. ιθ'. ιθ'. θ'. Τούτῳ τῷ ἔτει εἰρήνης γενομένης μεταξὺ Περσῶν καὶ Ῥωμαίων, ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Θεόδωρον, τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφόν, μετὰ γραμμάτων καὶ ἀνθρώπων Σιρόου, τοῦ βασιλέως Περσῶν, ὅπως τοὺς ἐν Ἑδέσῃ καὶ Παλαιστίνῃ καὶ Ἱεροσολύμοις καὶ ταῖς λοιπαῖς πόλεσι τῶν Ῥωμαίων Πέρσας μετὰ εἰρήνης ἀποστρέψωσιν ἐν Περσίδι, καὶ ἀβλαβῶς παρέλθωσι τὴν τῶν Ῥωμαίων γῆν. ὁ δὲ βασιλεὺς ἐν ἔξ ἔτεσι καταπολεμήσας τὴν Περσίδα, τῷ ζ' ἔτει εἰρηνεύσας μετὰ χαρᾶς μεγάλης ἐπὶ Κωνσταντινούπολιν ὑπέστρεψε μυστικῆν τινα θεωρίαν ἐν τούτῳ πληρώσας. ἐν γὰρ ἔξ ἡμέραις πᾶσαν τὴν κτίσιν δημιουργήσας ὁ θεὸς τὴν ἐβδόμην ἀναπαύσεως ἡμέραν ἐκάλεσεν· οὕτω καὶ αὐτὸς ἐν 328 τοῖς ἔξ χρόνοις πολλοὺς πόνους διανύσας τῷ ἐβδόμῳ ἔτει μετ' εἰρήνης καὶ χαρᾶς ἐν τῇ πόλει ὑποστρέψας ἀνεπαύσατο. ὁ δὲ λαὸς τῆς πόλεως τὴν ἔλευσιν αὐτοῦ μαθόντες ἀκατασχέτῳ πόθῳ πάντες εἰς τὴν Ἱερειάν ἐξῆλθον εἰς συνάντησιν αὐτοῦ, σὺν τῷ πατριάρχῃ καὶ Κωνσταντίνῳ, τῷ βασιλεῖ καὶ υἱῷ αὐτοῦ, βαστάζοντες κλάδους ἐλαιῶν καὶ λαμπάδας, εὐφημοῦντες αὐτὸν μετὰ χαρᾶς καὶ δακρύων. προσελθὼν δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἔπεσεν ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ περιπλακείς αὐτῷ ἔβρεξαν ἀμφοτέρω τὴν γῆν τοῖς δάκρυσιν. τοῦτο θεασάμενος ὁ λαός, ἅπαντες εὐχαριστηρίους ὕμνους τῷ θεῷ ἀνέπεμπον· καὶ οὕτω λαβόντες τὸν βασιλέα σκιρτῶντες εἰσῆλθον ἐν τῇ πόλει. Περσῶν βασιλεὺς Ἀδεσῆρ μῆνας ζ'. ρκ'. χκ'. ιθ'. α'. κ'. κ'. ι'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἀπάρας ὁ βασιλεὺς ἅμα ἔαρι ἀπὸ τῆς βασιλευούσης πόλεως ἐπὶ τὰ Ἱεροσόλυμα ἐπορεύετο ἀπαγαγὼν τὰ τίμια καὶ ζωποια ξύλα τοῦ ἀποδοῦναι τῷ θεῷ τὴν εὐχαριστίαν. ἐλθόντι δὲ αὐτῷ ἐν Τιβεριάδι κατηγόρησαν οἱ Χριστιανοὶ Βενιαμίν τινα ὄνοματι ὡς κακοποιοῦντα αὐτούς. ἦν γὰρ ἐνούσιος σφόδρα, καὶ ὑπεδέξατο τὸν βασιλέα καὶ τὸν στρατὸν αὐτοῦ. ὁ δὲ βασιλεὺς κατέκρινεν αὐτὸν λέγων· "διὰ ποίαν αἰτίαν κακοποιεῖς τοὺς Χριστιανούς;" ὁ δὲ εἶπεν· "ὡς ἐχθροὺς τῆς πίστεώς μου." ἦν γὰρ Ἰουδαῖος. τότε ὁ βασιλεὺς νουθετήσας αὐτὸν καὶ πείσας ἐβάπτισεν εἰς τὸν οἶκον Εὐσταθίου τοῦ Νεαπολίτου, Χριστιανοῦ ὄντος καὶ αὐτοῦ ὑποδεξαμένου τὸν βασιλέα. εἰσελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς ἐν Ἱεροσολύμοις καὶ ἀποκαταστήσας Ζαχαρίαν τὸν πατριάρχην καὶ τὰ τίμια καὶ ζωποια ξύλα εἰς τὸν ἴδιον τόπον καὶ πολλὰ εὐχαριστήσας τῷ θεῷ ἀπήλασε τοὺς Ἑβραίους ἀπὸ τῆς ἀγίας πόλεως, κελεύσας μὴ ἔχειν αὐτοὺς ἐξουσίαν ἀπὸ τριῶν μιλίων τῆς ἀγίας πόλεως πλησιάζειν. καταλαβὼν δὲ τὴν Ἑδεσαν ἀπέδωκε τὴν ἐκκλησίαν τοῖς ὀρθο329 δόξοις ὑπὸ Νεστοριανῶν κατεχομένην ἀπὸ Χοσρόου. καὶ ἐλθὼν εἰς Ἱεράπολιν ἤκουσεν, ὅτι Σιρόης τέθνηκεν, ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς, Ἀδεσῆρ δέ, ὁ τούτου υἱός, τὴν βασιλείαν τῶν Περσῶν παρέλαβεν. τούτου δὲ μῆνας ζ' κρατήσαντος τῆς ἀρχῆς ἐπανεῖστη αὐτῷ Σαρβαραζᾶς,

καὶ τοῦτον πατάξας ἐβασίλευσε τῶν Περσῶν μῆνας β'. τοῦτον δὲ ἀνελόντες οἱ Πέρσαι Βοράνην κατεστήσαντο εἰς βασιλέα, τὴν θυγατέρα Χοσρόου, ἣτις ἐκράτησε τῆς βασιλείας τῶν Περσῶν μῆνας ζ'. ταύτην δὲ διεδέξατο Ὀρμίσδας ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν διωχθεὶς, καὶ γέγονεν ἡ βασιλεία τῶν Περσῶν ὑπὸ τοὺς Ἀραβας μέχρι τῆς σήμερον. Κόσμου ἔτη ρκα'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη χκα'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἡράκλειος ἔτη λα'. κ'. Περσῶν βασιλεὺς Ὀρμίσδας ἔτη ια'. α'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Σέργιος ἔτη κθ'. κα'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ζαχαρίας ἔτη κβ'. κα'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Γεώργιος ἔτη ιδ'. ια'. Τούτῳ τῷ ἔτει τοῦ βασιλέως Ἡρακλείου ὄντος ἐν Ἱεραπόλει, ἦλθε πρὸς αὐτὸν Ἀθανάσιος, ὁ πατριάρχης τῶν Ἰακωβιτῶν, δεινὸς ἀνὴρ καὶ κακοῦργος τῆ τῶν Σύρων ἐμφύτῳ πανουργία, καὶ κινήσας πρὸς τὸν βασιλέα περὶ πίστεως λόγους ὑπισχνεῖτο αὐτῷ Ἡράκλειος, εἰ τὴν ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον ἀποδέξεται, πατριάρχην αὐτὸν ποιεῖν Ἀντιοχείας. ὁ δὲ ὑποκριθεὶς ἐδέξατο τὴν σύνοδον ὁμολογήσας τὰς δύο ἐν Χριστῷ ἠνωμένας φύσεις· ἠρώτησέ τε τὸν βασιλέα περὶ τῆς ἐνεργείας καὶ τῶν θελημάτων, τὸ πῶς δεῖ ταῦτα λέγειν ἐν Χριστῷ, διπλᾶ ἢ μοναδικά; ὁ δὲ βασιλεὺς ξενοφωνηθεὶς γράφει πρὸς Σέργιον, τὸν Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπον, προσκαλεῖται δὲ καὶ Κῦρον, τὸν Φάσιδος ἐπίσκοπον, καὶ τοῦτον ἐρωτήσας εὗρεν αὐτὸν συμφωνοῦντα τῷ Σεργίῳ εἰς τὸ ἐν θέλημα καὶ τὴν μίαν ἐνέργειαν. Σέργιος 330 γάρ, ἅτε Συρογενῆς καὶ γονέων Ἰακωβιτῶν ὑπάρχων, μίαν φυσικὴν θέλησιν καὶ μίαν ἐνέργειαν ἐν Χριστῷ ὡμολόγησε καὶ ἔγραψεν. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀμφοτέρων στοιχήσας τὴν βουλήν εὔρε καὶ τὸν Ἀθανάσιον συμφωνοῦντα αὐτοῖς. ἐγίνωσκε γάρ, ὅτι, ἔνθα μία ἐνέργεια εὔρηται, ἐκεῖ καὶ μία φύσις γνωρίζεται. βεβαιωθεὶς δὲ ὁ βασιλεὺς ἐν τούτῳ γράφει πρὸς Ἰωάννην, τὸν πάπαν Ῥώμης, ἀμφοτέρων τὴν γνώμην· ὁ δὲ οὐ κατεδέξατο αὐτῶν τὴν αἴρεσιν. Γεωργίου δὲ τοῦ Ἀλεξανδρείας τελευτήσαντος, ἀποστέλλεται Κῦρος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας, καὶ ἐνωθεὶς Θεοδώρῳ, τῷ ἐπισκόπῳ τῆς Φαράν, ἐποίησε τὴν ὑδροβαφῆ ἐκείνην ἔνωσιν, μίαν καὶ αὐτοὶ γράψαντες ἐν Χριστῷ φυσικὴν ἐνέργειαν. τούτων δὲ οὕτω παρακολουθησάντων, εἰς μέγα ὄνειδος ἡ σύνοδος Χαλκηδόνος καὶ ἡ καθολικὴ περιέπεσεν ἐκκλησία. κατεκαυχῶντο γάρ οἱ Ἰακωβίται καὶ οἱ Θεοδοσιανοὶ φάσκοντες, ὅτι "οὐχ ἡμεῖς τῇ Χαλκηδόνι, ἀλλ' ἡ Χαλκηδῶν μᾶλλον ἡμῖν ἐκοινώνησεν, διὰ τῆς μιᾶς ἐνεργείας μίαν ὁμολογήσασα φύσιν Χριστοῦ." ἐν τούτοις Σωφρόνιος χειροτονεῖται ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων, καὶ συναθροίσας τοὺς ὑπ' αὐτὸν ἐπισκόπους τὸ μονothέλητον δόγμα ἀνεθεμάτισε καὶ συνοδικᾶ Σεργίῳ τῷ Κωνσταντινουπόλεως καὶ Ἰωάννῃ τῷ Ῥώμης ἀπέστειλεν. ἀκούσας δὲ ταῦτα Ἡράκλειος ἠσχύνθη, καὶ καταλύσαι μὲν τὰ οἰκεῖα οὐκ ἠθέλησεν, καὶ πάλιν τὸν ὄνειδισμόν οὐχ ὑπέφερεν. τότε δὴ, ὡς μέγα τι νομίζων ποιεῖν, ἐκτίθεται τὸ λεγόμενον ἴδικτον, περιέχον μῆτε μίαν, μῆτε δύο ὁμολογεῖν ἐνεργείας ἐν Χριστῷ, ὅπερ ἀναγνόντες οἱ τὰ Σευήρου φρονούντες ἐπὶ καπηλείων καὶ βαλανείων διέσυραν τὴν καθολικὴν ἐκκλησίαν, λέγοντες· "πρώην μὲν τὰ Νεστορίου φρονούντες οἱ Χαλκηδονῖται ἀνένηψαν ἐπιστρέψαντες εἰς τὴν ἀλήθειαν, ἐνωθέντες ἡμῖν διὰ τῆς μιᾶς ἐνεργείας εἰς τὴν μίαν τοῦ Χριστοῦ φύσιν. νῦν δὲ καταγνόντες τοῦ καλῶς ἔχοντος ἀπώλεσαν ἀμφοτέρα, μῆτε μίαν, μῆτε δύο ἐν Χριστῷ ὁμολογοῦντες." μετὰ δὲ τὴν τελευτὴν Σεργίου Πύρρος τὸν θρόνον Κωνσταντινουπόλεως διεδέξατο, ὅς τις τὰ δογματισθέντα ὑπὸ Σεργίου καὶ Κύρου ἀσεβῶς ἐκράτουνεν. τοῦ δὲ Ἡρακλείου τελευτήσαντος 331 τος, καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Κωνσταντίνου βασιλεύσαντος, Πύρρος σὺν τῇ Μαρτίνῃ φαρμάκῳ τοῦτον ἀνεῖλεν, καὶ βασιλεύει Ἡρακλωνᾶς, ὁ τῆς Μαρτίνης υἱός. ἡ δὲ σύγκλητος καὶ ἡ πόλις Πύρρον ὡς ἀσεβῆ σὺν τῇ Μαρτίνῃ καὶ τῷ υἱῷ αὐτῆς ἐξέωσαν· καὶ βασιλεύει Κώνστας, ὁ Κωνσταντίνου υἱός, καὶ χειροτονεῖται Παῦλος ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, καὶ αὐτὸς αἰρετικὸς. Ἰωάννης δέ, ὁ

Ῥώμης ἐπίσκοπος, συναθροίσας σύνοδον ἐπισκόπων τὴν τῶν Μονοθελητῶν αἵρεσιν ἀνεθεμάτισεν. ὁμοίως καὶ ἐν Ἀφρικῇ καὶ Βυζακίῳ καὶ Νουμιδίᾳ καὶ Μαυριτανίᾳ διάφοροι ἐπίσκοποι συναθροισθέντες τοὺς Μονοφυσίτας ἀνεθεμάτισαν. Ἰωάννου δὲ τοῦ Ῥώμης κοιμηθέντος, Θεόδωρος χειροτονεῖται πάπας ἀντ' αὐτοῦ. Πύρρος δὲ τὴν Ἀφρικὴν καταλαβὼν συνοψίζεται τῷ ἀγιωτάτῳ ἀββᾷ Μαξίμῳ, τῷ αἰδεσίμῳ ἐν μοναχικοῖς κατορθώμασιν, καὶ τοῖς ἐκεῖσε ἐνθέοις ἱεράρχαις, οἳ τινες τοῦτον ἐλέγξαντες καὶ πείσαντες πρὸς τὸν πάπαν Θεόδωρον ἀπέστειλαν ἐν Ῥώμῃ. καὶ λίβελλον ὀρθοδοξίας ἐπιδεδωκὼς τῷ πάπᾳ ἐδέχθη ὑπ' αὐτοῦ. τῆς δὲ Ῥώμης ὑποχωρήσας καὶ ἐν Ῥαβέννῃ ἐλθὼν ὡς κύων ἐπὶ τὸ ἴδιον ἐξέραμα ἐπέστρεψεν. τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ πάπας Θεόδωρος τὸ πλήρωμα τῆς ἐκκλησίας συγκαλέσας καὶ τὸν τάφον τοῦ κορυφαίου τῶν ἀποστόλων καταλαβὼν, αἰτήσας τὸ θεῖον ποτήριον, ἐκ τοῦ ζωοποιοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ τῷ μέλανι ἐπιστάξας οἰκεία χειρὶ τὴν καθαίρεσιν Πύρρου καὶ τῶν κοινωνούντων αὐτῷ ποιεῖται. Πύρρου δὲ τὴν Κωνσταντινούπολιν καταλαβόντος, καὶ Παύλου ἀποθανόντος, οἱ τολμηροὶ ἑτερόδοξοι τὸν Πύρρον πάλιν τῷ θρόνῳ Κωνσταντινουπόλεως ἐγκατέστησαν. Θεοδώρου δὲ τοῦ πάπα τελευτήσαντος, Μαρτῖνος ὁ ἀγιώτατος χειροτονεῖται ἐν Ῥώμῃ. καταλαβόντος δὲ καὶ Μαξίμου ἀπὸ Ἀφρικῆς ἐν Ῥώμῃ καὶ τὸν πάπαν Μαρτῖνον πρὸς ζῆλον ἐξάψαντος, σύνοδον ρν' ἐπισκόπων συναθροίσαντες Σέργιον καὶ Πύρρον, Κῦρον καὶ Παῦλον ἀνεθεμάτισαν, τὰς δὲ δύο θελήσεις καὶ ἐνεργείας Χριστοῦ τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐτράνωσαν 332 καὶ ἐκήρυξαν τῷ θ' ἔτει τῆς βασιλείας Κώνσταντος, ἑγγονος Ἡρακλείου, ἰνδικτικῶν ἡ'. ὅς τις μαθὼν καὶ θυμοῦ πλησθεὶς τὸν τε ἅγιον Μαρτῖνον καὶ Μάξιμον ἐνέγκας ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ βασιάνισας ἐξορία παρέπεμψεν ἐν Χερσῶνι καὶ τοῖς κλίμασιν· πολλοὺς δὲ καὶ τῶν ἐσπερίων ἐπισκόπους ἐτιμωρήσατο. μετὰ δὲ τὴν ἐξορίαν Μαρτίνου Ἀγάθων χειροτονεῖται πάπας Ῥώμης, ὅς τις κινήσει ζήλῳ θεοῦ, σύνοδον ἱερὰν καὶ αὐτὸς συναθροίσας τὴν τῶν Μονοθελητῶν αἵρεσιν ἀπεκήρυξεν, τὰς δύο θελήσεις καὶ ἐνεργείας τρανώσας. οὕτω δὲ τῆς ἐκκλησίας τότε ὑπὸ τε τῶν βασιλέων καὶ τῶν δυσσεβῶν ἱερέων ταραττομένης, ἀνέστη ὁ ἐρημικώτατος Ἀμαλῆκ τύπτων ἡμᾶς τὸν λαὸν τοῦ Χριστοῦ, καὶ γίνεται πρώτη φοβερὰ πτώσις τοῦ Ῥωμαϊκοῦ στρατοῦ, ἡ κατὰ τὸν Γαβιθᾶν λέγω καὶ Ἱερμουχᾶν καὶ τὴν Δάθεσμον αἰμοχυσία· μεθ' ἣν αἱ Παλαιστίνων καὶ Καισαρέων καὶ Ἱεροσολύμων ἀλώσεις, εἶτα ὁ Αἰγύπτιος ὄλεθρος, καὶ καθεξῆς ἡ τῶν μεσογειῶν καὶ νήσων καὶ πάσης Ῥωμανίας αἰχμαλωσία, καὶ ἡ ἐν Φοίνικι παντελής τοῦ Ῥωμαϊκοῦ στρατοῦ τε καὶ στόλου ἀπώλεια, καὶ πάντων τῶν χριστιανικῶν λαῶν καὶ τόπων ἐρήμωσις, ἣτις οὐκ ἐπαύσατο, ἄχρις ἂν ὁ τῆς ἐκκλησίας διώκτης ἐν Σικελίᾳ κακῶς ἀνηρέθη. Κόσμου ἔτη ρκβ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη χκβ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἡράκλειος ἔτη λα'. κα'. Ἀράβων ἀρχηγὸς Μουάμεδ ἔτη θ'. θ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Σέργιος ἔτη κθ'. κβ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ζαχαρίας ἔτη κβ'. κβ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Γεώργιος ἔτη ιδ'. ιβ'. 333 Τούτῳ τῷ ἔτει ἀπεβίω Μουάμεδ, ὁ τῶν Σαρακηνῶν ἀρχηγὸς καὶ ψευδοπροφήτης, προχειρισάμενος Ἀβουβάχαρον συγγενῆ αὐτοῦ εἰς τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ. καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἦλθεν ἡ ἀκοή αὐτοῦ καὶ πάντες ἐφοβήθησαν. οἱ δὲ πεπλανημένοι Ἑβραῖοι ἐν ἀρχῇ τῆς παρουσίας αὐτοῦ ἐνόμισαν εἶναι αὐτὸν τὸν παρ' αὐτοῖς προσδοκώμενον Χριστόν, ὡς καὶ τινες τῶν προυχόντων αὐτῶν προσελθεῖν αὐτῷ καὶ δέξασθαι τὴν αὐτοῦ θρησκευίαν καὶ ἀφήσαι τὴν τοῦ θεόπτου Μωσέως. ἦσαν δὲ τὸν ἀριθμὸν δέκα οἱ τοῦτο πεποηκότες, καὶ σὺν αὐτῷ διῆγον ἄχρι τῆς σφαγῆς αὐτοῦ. θεωρήσαντες δὲ αὐτὸν ἐσθίοντα ἀπὸ καμήλου ἔγνωσαν, ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτός, ὃν ἐνόμισαν, καὶ ἠπόρουν τί πρᾶξαι, καὶ ἀφήσαι αὐτοῦ τὴν θρησκευίαν δειλιῶντες οἱ τάλανες ἐδίδασκον αὐτὸν ἀθέμιτα καθ' ἡμῶν τῶν Χριστιανῶν· καὶ διῆγον σὺν αὐτῷ. ἀναγκαῖον δὲ ἡγοῦμαι διηγήσασθαι περὶ τῆς τούτου γενεᾶς· οὗτος ἐκ μίας

γενικωτάτης φυλής κατήγετο ἐξ Ἰσμαήλ, υἱοῦ Ἀβραάμ. Νίζαρος γάρ, ὁ τοῦ Ἰσμαήλ ἀπόγονος, πατὴρ πάντων αὐτῶν ἀναγορεύεται. οὗτος γεννᾷ υἱοὺς δύο, Μούδαρον καὶ Ῥαβίαν. Μούδαρος γεννᾷ Κούρασον καὶ Κάϊσον καὶ Θεμίμην καὶ Ἄσαδον καὶ ἄλλους ἀγνώστους. οὗτοι πάντες ὥκουν τὴν Μαδιανίτιν ἔρημον καὶ ἐν αὐτῇ ἐκτηνοτρόφουν ἐν σκηναῖς κατοικοῦντες. εἰσὶ δὲ καὶ ἐνδότεροι τούτων μὴ ὄντες τῆς φυλής αὐτῶν, ἀλλὰ τοῦ Ἰεκτάν, οἱ λεγόμενοι Ἀμανῖται, τοῦτ' ἔστιν Ὀμηρίται. ἐπραγματεύοντο δὲ τινες αὐτῶν ἐν ταῖς καμήλοις αὐτῶν. ἀπόρου δὲ καὶ ὄρφανου ὄντος τοῦ προειρημένου Μουάμεδ, ἔδοξεν αὐτῷ εἰσιέναι πρὸς τινα γυναῖκα πλουσίαν, συγγενῆ αὐτοῦ οὔσαν, ὀνόματι Χαδίγαν, μίσθιον ἐπὶ τῷ καμηλεύειν καὶ πραγματεύεσθαι ἐν Αἰγύπτῳ καὶ 334 Παλαιστίνῃ. κατ' ὀλίγον δὲ παρρησιασάμενος ὑπεισηλθε τῇ γυναικὶ χήρᾳ οὔσῃ, καὶ ἔλαβεν αὐτὴν γυναῖκα καὶ ἔσχε τὰς καμήλους αὐτῆς καὶ τὴν ὑπαρξιν. ἐρχόμενος δὲ ἐν Παλαιστίνῃ συνανεστρέφετο Ἰουδαίοις τε καὶ Χριστιανοῖς. ἐθηρᾶτο δὲ παρ' αὐτῶν τινὰ γραφικά, καὶ ἔσχε τὸ πάθος τῆς ἐπιληψίας. καὶ νοήσασα ἢ τούτου γυνὴ σφόδρα ἐλυπεῖτο, ὡς εὐγενῆς οὔσα καὶ τῷ τοιοῦτῳ συναφθεῖσα, οὐ μόνον ἀπόρῳ ὄντι, ἀλλὰ καὶ ἐπιληπτικῷ. τροποῦται δὲ αὐτὸς θεραπεῦσαι αὐτὴν οὕτω λέγων, ὅτι "ὄπτασίαν τινὰ ἀγγέλου λεγομένου Γαβριὴλ θεωρῶ, καὶ μὴ ὑποφέρων τὴν τούτου θεῶν ὀλιγωρῶ καὶ πίπτω." αὕτη δὲ ἔχουσα μοναχὸν τινα διὰ κακοπιστίαν ἐξόριστον ἐκεῖσε οἰκοῦντα, φίλον αὐτῆς, ἀνήγγειλεν αὐτῷ πάντα καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀγγέλου. κάκεῖνος θέλων πληροφορησάμενος αὐτὴν εἶπεν αὐτῇ ὅτι "ἀλήθειαν εἶρηκεν· καὶ γὰρ οὗτος ὁ ἄγγελος ἐκπέμπεται πρὸς πάντας προφήτας." αὕτη δὲ πρώτη δεξαμένη τὸν λόγον τοῦ ψευδαββᾶ ἐπίστευσεν αὐτῷ, καὶ ἐκήρυξεν ἄλλαις γυναιξίν ὁμοφύλοις αὐτῆς προφήτην αὐτὸν εἶναι. καὶ οὕτως ἐκ γυναικῶν ἢ φήμη ἦλθεν εἰς ἄνδρας, πρῶτον Ἀβουβάχαρον, ὃν καὶ διάδοχον κατέλιπεν. καὶ ἐκράτησεν ἢ αἵρεσις αὐτοῦ τὰ μέρη τῆς Ἐθιρβου διὰ πολέμου τὸ ἔσχατον· πρῶην μὲν κρυπτῶς ἔτη δέκα, καὶ διὰ πολέμου ὁμοίως δέκα, καὶ φανερῶς ἐννέα. ἐδίδαξε δὲ τοὺς ἑαυτοῦ ὑπηκόους, ὅτι ὁ ἀποκτένων ἐχθρὸν, ἢ ὑπὸ ἐχθροῦ ἀποκτεννόμενος εἰς παράδεισον εἰσέρχεται. τὸν δὲ παράδεισον σαρκικῆς βρώσεως καὶ πόσεως καὶ μίξεως γυναικῶν ἔλεγεν· ποταμὸν τε οἴνου καὶ μέλιτος καὶ γάλακτος, καὶ γυναικῶν οὐ τῶν παρουσῶν, ἀλλ' ἄλλων, καὶ τὴν μίξιν πολυχρόνιον εἶναι, καὶ διαρκὴ τὴν ἡδονὴν· καὶ ἄλλα τινὰ ἀσωτίας καὶ μωρίας μεστὰ· συμπαθεῖν δὲ ἀλλήλοις, καὶ βοηθεῖν ἀδικουμένοις. 335 Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ ἔτει, Ἰνδικτιῶνος δ', μηνὶ Νοεμβρίῳ ζ', ἐγεννήθη Ἡρακλείῳ ἐν τῇ ἀνατολῇ Δαβίδ, ὁ υἱὸς αὐτοῦ· τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ καὶ Ἡράκλειος ἐτέχθη, υἱὸς Ἡρακλείου τοῦ μικροῦ τοῦ καὶ Κωνσταντίνου, υἱοῦ Ἡρακλείου τοῦ μεγάλου. καὶ ἐβαπτίσθη ἐν Βλαχέρναις ὑπὸ Σεργίου πατριάρχου τῇ ε' Ἰνδικτιῶνι μηνὶ Νοεμβρίῳ γ'. Ἀράβων ἀρχηγὸς Ἀβουβάχαρος ἔτη γ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Μόδεστος ἔτη β'. ρκγ'. χκγ'. κβ'. α'. κγ'. α'. ιγ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπανέστησαν Πέρσαι κατ' ἀλλήλων καὶ ἐπολέμησαν ἑαυτούς. ἐν αὐτῷ δὲ τῷ καιρῷ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰνδῶν πέμπει συγχαρῖκα τῷ Ἡρακλείῳ ἐπὶ τῇ τῶν Περσῶν νίκῃ, μαργαρίτας καὶ λίθους τιμίους ἱκανοῦς. ἦν δὲ προτελευτήσας ὁ Μουάμεδ, ὃς ἦν στήσας τέσσαρας ἀμηραίους τοῦ πολεμεῖν τοὺς ἐξ Ἀράβων γένους Χριστιανούς· καὶ ἦλθον κατέναντι Μουχέων κώμης λεγομένης, ἐν ἣ ὑπῆρχε Θεόδωρος ὁ βικάριος, θέλοντες ἐπιρρίψαι κατὰ τῶν Ἀράβων τῇ ἡμέρᾳ τῆς εἰδωλοθυσίας αὐτῶν. μαθὼν δὲ τοῦτο ὁ βικάριος παρά τινος κορασηνοῦ, Κουταβᾶ λεγομένου καὶ μισθίου αὐτοῦ γενομένου, συνάγει πάντας τοὺς στρατιώτας τῶν παραφυλάκων τῆς ἐρήμου, καὶ ἀκριβωσάμενος παρὰ τοῦ Σαρακηνοῦ τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν, ἐν ἣ ἡμελλον ἐπιρρίπτειν αὐτοῖς, αὐτὸς ἐπιρρίψας αὐτοῖς ἐν χωρίῳ ἐπιλεγομένῳ Μόθους ἀποκτεννέει τρεῖς ἀμηραίους καὶ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ. ἐξῆλθε δὲ εἰς ἀμηρᾶς ὁ Χάλεδος, ὃν λέγουσι τὴν μάχαιραν τοῦ θεοῦ. ἦσαν δὲ τινες τῶν πλησίον Ἀράβων λαμβάνοντες παρὰ τῶν βασιλέων ρόγας

μικράς πρὸς τὸ φυλάξαι τὰ στόμια τῆς ἐρήμου. ἐν αὐτῷ δὲ τῷ καιρῷ ἦλθέ τις εὐνοῦχος δίδων τὰς ρόγας τῶν στρατιωτῶν, καὶ ἐλθόντες οἱ Ἄραβες κατὰ τὸ ἔθος λαβεῖν τὴν ρόγαν αὐτῶν, ὁ εὐνοῦχος ἀπεδίωξεν αὐτούς, λέγων ὅτι "ὁ δεσπότης μόγις τοῖς στρατιώταις δίδωσι ρόγας, πόσω μᾶλλον τοῖς κυσὶ τούτου;" ἠλιβέντες οὖν οἱ Ἄραβες ἀπῆλθον πρὸς τοὺς ὁμοφύλους, καὶ αὐτοὶ ὠδήγησαν αὐτούς ἐπὶ τὴν χώραν Γάζης στομίου οὔσης τῆς ἐρήμου κατὰ τὸ Σιναῖον ὄρος πλουσίας σφόδρα. Κόσμου ἔτη ρκδ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη χκδ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἡράκλειος ἔτη λα'. κγ'. Ἀράβων ἀρχηγὸς Ἀβουβάχαρος ἔτη γ'. β'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Σέργιος ἔτη κθ'. κδ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Μόδεστος ἔτη β'. β'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Γεώργιος ἔτη ιδ'. ιδ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἔπεμψεν Ἀβουβάχαρος στρατηγούς τέσσαρας, οἱ καὶ ὀδηγηθέντες, ὡς προέφη. ὑπὸ τῶν Ἀράβων ἦλθον καὶ ἔλαβον τὴν Ἡραν καὶ πᾶσαν τὴν χώραν Γάζης. μόγις δὲ ἐλθὼν ποτε ἀπὸ Καισαρείας Παλαιστίνης Σέργιος σὺν στρατιώταις ὀλίγοις καὶ συμβαλὼν πόλεμον κτείνεται πρῶτος σὺν τοῖς στρατιώταις τριακοσίοις οὖσιν. καὶ πολλοὺς αἰχμαλώτους λαβόντες καὶ λάφυρα πολλὰ ὑπέστρεψαν μετὰ λαμπρᾶς νίκης. Αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ σεισμὸς ἐγένετο κατὰ τὴν Παλαιστίνην· καὶ ἐφάνη σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ κατὰ μεσημβρίαν, ὁ λεγόμενος δοκίτης, προμηνύων τὴν τῶν Ἀράβων ἐπικράτησιν· ἔμεινε δὲ ἡμέρας λ' διατείνων ἀπὸ μεσημβρίας ἕως ἄρκτου. ἦν δὲ ξιφοειδής. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Σωφρόνιος ἔτη γ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Κῦρος ἔτη ι'. κδ'. γ'. κέ'. α'. α'. Τούτῳ τῷ ἔτει Ἀβουβάχαρος τελευτᾷ ἀμηρεύσας ἔτη δύο ἡμισυ· καὶ παραλαμβάνει τὴν ἀρχὴν Οὔμαρος· ὃς πέμψας στρατιὰν κατὰ τῆς Ἀραβίας παραλαμβάνει Βόστραν τὴν πόλιν μετὰ καὶ ἄλλων 337 πόλεων. ἀπεδήμησαν δὲ μέχρι τοῦ Γαβιθᾶ. τούτοις συμβαλὼν Θεόδωρος, ὁ τοῦ βασιλέως Ἡρακλείου ἀδελφός, ἠττήθη καὶ πρὸς τὸν βασιλέα ἐν Ἐδέσῃ ἔρχεται. ὁ δὲ βασιλεὺς προχειρίζεται ἕτερον στρατηγόν, ὀνόματι Βαάνην, καὶ Θεόδωρον σακελλάριον μετὰ Ῥωμαϊκῆς δυνάμεως πέμπει κατὰ Ἀράβων· παραγενόμενος δὲ εἰς Ἐμεσαν συναντᾷ πλῆθος Σαρακηνῶν, καὶ ἀποκτείνας αὐτούς καὶ τὸν ἀμηρεύοντα αὐτῶν, τοὺς λοιποὺς ἀπελαύνει ἄχρι Δαμασκοῦ· κάκεισε παρὰ τὸν Βαρδανήσιον ποταμὸν παραφωσατεύει. Ἡράκλειος δὲ τὴν Συρίαν καταλιπὼν ὡς ἀπελπίσας, ἄρας καὶ τὰ τίμια ξύλα ἀπὸ Ἱερουσαλήμ ἐπὶ τὴν Κωνσταντινούπολιν ἀπῆει. Βαάνην δὲ ἀπὸ Δαμασκοῦ εἰς Ἐμεσαν στρέφει καὶ Θεόδωρον σακελλάριον ἔχοντας στρατὸν χιλιάδας μ', καὶ διώκουσι τοὺς Ἄραβας ἀπὸ Ἐμέσης ἕως Δαμασκοῦ. Κόσμου ἔτη ρκ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη χκ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἡράκλειος ἔτη λα'. κέ'. Ἀράβων ἀρχηγὸς Οὔμαρος ἔτη ιβ'. α'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Σέργιος ἔτη κθ'. κ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Σωφρόνιος ἔτη γ'. β'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Κῦρος ἔτη ι'. β'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσαν οἱ Σαρακηνοὶ τὴν Ἀραβίαν καταλιπόντες ἐπὶ τὰ μέρη Δαμασκοῦ πλῆθος ὄντες ἄπειρον. Βαάνης δὲ μαθὼν πρὸς τὸν βασιλικὸν σακελλάριον ἀποστέλλει, ἵνα καταλάβῃ μετὰ τοῦ ἑαυτοῦ στρατοῦ εἰς βοήθειαν αὐτοῦ διὰ τὸ πλῆθος εἶναι τοὺς Ἄραβας. κατέλαβε δὲ ὁ σακελλάριος πρὸς Βαάνην, καὶ ἀπ338 ἀραντες ἀπὸ Ἐμέσης συναντῶσι τοῖς Ἄραβιν, καὶ συμβολῆς γενομένης τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ, ἣτις ἦν τρίτῃ τῆς ἐβδομάδος, κγ' τοῦ Λῶου μηνός, ἠττῶνται οἱ περὶ τὸν σακελλάριον. στασιάσαντες δὲ οἱ τοῦ Βαάνου Βαάνην προχειρίζονται βασιλέα καὶ Ἡράκλειον ἀπεκήρυξαν. τότε οἱ περὶ τὸν σακελλάριον ὑπεχώρησαν, καὶ οἱ Σαρακηνοὶ εὐρόντες ἄδειαν συμβάλλουσι πόλεμον. ἀνέμου δὲ πνεύσαντος κατὰ Ῥωμαίων νότου, μὴ δυνηθέντες ἀντωπῆσαι τοῖς ἐχθροῖς διὰ τὸν κονιορτὸν ἠττῶνται. καὶ ἑαυτοὺς βαλόντες εἰς τὰς στενόδους τοῦ Ἱερμουχθᾶ ποταμοῦ ἐκεῖ ἀπώλοντο ἄρδην. ἦσαν δὲ ἀμφοτέρων τῶν στρατηγῶν χιλιάδες μ'. τότε οἱ Σαρακηνοὶ νικήσαντες λαμπρῶς ἐπὶ τὴν Δαμασκὸν ἔρχονται καὶ ταύτην παραλαμβάνουσι καὶ τὰς χώρας τῆς Φοινίκης· καὶ οἰκίζονται ἐκεῖ, καὶ στρατεύουσι

κατ' Αἰγύπτου. μαθὼν δὲ Κῦρος, ὁ τῆς Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος, τὴν τούτων ὀρμὴν ἐσπούδασεν, καὶ φοβούμενος τὴν πλεονεξίαν αὐτῶν πάκτα στοιχήσας ὑπισχνεῖται ὅτι ἰβ' μυριάδας δηναρίων κατ' ἔτος παρέξει αὐτοῖς ἢ Αἴγυπτος καὶ χρυσίον διὰ τὰς ὀρισθείσας ἐνοχὰς πέμψει. καὶ ταῦτα παρασχὼν διὰ τριῶν ἐτῶν ἀμέτοχον ἔστησε τῆς ὀλέθρου τὴν Αἴγυπτον. κατηγορεῖται δὲ ὁ Κῦρος ἐπὶ τοῦ βασιλέως, ὡς τὸ χρυσίον τῆς Αἰγύπτου τοῖς Σαρακηνοῖς δούς· καὶ ἀποστείλας μετ' ὀργῆς τοῦτον μετεπέμψατο, Μανουὴλ δὲ τινα Ἀρμένιον τῷ γένει ἐκπέμπει ἀγουστάλιον. πληρωθέντος δὲ τοῦ χρόνου, οἱ τῶν Σαρακηνῶν πράκτορες παρεγένοντο λαβεῖν τὸ χρυσίον. ὁ δὲ Μανουὴλ ἀπράκτους αὐτοὺς ἐξελαύνει λέγων, ὅτι "οὐκ εἰμι ἐγὼ Κῦρος ὁ ἄσπλος, ἵνα τέλη ὑμῖν παράσχω, ἀλλ' ἐγὼ ἔνοπλός εἰμι." τούτων δὲ ἀπελθόντων, εὐθέως ὀπλίζονται οἱ Σαρακηνοὶ κατ' Αἰγύπτου καὶ συνάψαντες κατὰ Μανουὴλ πόλεμον ἀπελαύνουσι τοῦτον, αὐτὸς δὲ μετ' ὀλίγων τινῶν εἰς Ἀλεξάνδρειαν διασώζεται. τότε οἱ Σαρακηνοὶ ἐφορολόγησαν τὴν Αἴγυπτον. ἀκούσας δὲ Ἡράκλειος τὰ πραχθέντα ἀποστέλλει Κῦρον πρὸς τὸ πείσαι αὐτοὺς ἀναχωρῆσαι τῆς Αἰγύπτου τῷ πρώτῳ στοιχήματι· καὶ ἀπελθὼν ὁ Κῦρος εἰς τὴν παρεμβολὴν τῶν Σαρακηνῶν ὑπεραπελογεῖτο ὡς ἀναίτιος ὢν τῆς παραβάσεως, καὶ εἰ βούλοιντο τὴν προτέραν συμφωνίαν ὄρκοις βεβαιῶσαι. πρὸς 339 τούτοις οἱ Σαρακηνοὶ οὐκ ἐπέισθησαν λέγοντες τῷ ἐπισκόπῳ "δύνη τοῦτον τὸν παμμεγέθη στόλον καταπιεῖν;" ὁ δὲ εἶπεν· "οὐκ ἐνδέχεται." ἔφησαν δέ· "οὐδὲ ἡμῖν ἐνδέχεται ἀναχωρῆσαι τῆς Αἰγύπτου ἔτι." Κόσμου ἔτη ρκζ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη χκζ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἡράκλειος ἔτη λα'. κ'. Ἀράβων ἀρχηγὸς Οὐμαρος ἔτη ἰβ'. β'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Σέργιος ἔτη κθ'. κζ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Σωφρόνιος ἔτη γ'. γ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Κῦρος ἔτη ι'. γ'. Τούτῳ τῷ ἔτει. ἐπεστράτευσεν Οὐμαρος κατὰ Παλαιστίνης, καὶ παρακαθίσας τὴν ἁγίαν πόλιν διετῆ χρόνον παρέλαβεν αὐτὴν λόγῳ· Σωφρόνιος γάρ, ὁ Ἱεροσολύμων ἀρχιερεὺς, λόγον ἔλαβε πάσης Παλαιστίνης ἀσφαλείας. εἰσελθὼν δὲ Οὐμαρος εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν τριχίνοις ἐκ καμήλων ἐνδύμασιν ἡμφιεσμένος ἐρρυπωμένοις ὑπόκρισιν τε σατανικὴν ἐνδεικνύμενος τὸν ναὸν ἐζήτησε τῶν Ἰουδαίων, ὃν ὠκοδόμησε Σολομών, προσκυνητήριον αὐτὸν ποιῆσαι τῆς αὐτοῦ βλασφημίας. τοῦτον ἰδὼν Σωφρόνιος ἔφη· "ἐπ' ἀληθείας τοῦτό ἐστι τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως τὸ ῥηθὲν διὰ Δανιὴλ τοῦ προφήτου ἐστὸς ἐν τόπῳ ἁγίῳ." πολλοῖς τε δάκρυσιν τὸ Χριστιανῶν φύλον ἀπωδύρετο τῆς εὐσεβείας ὁ πρόμαχος, ὄντος δὲ αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐκεῖσε, παρεκάλεσεν αὐτὸν ὁ πατριάρχης δέξασθαι παρ' αὐτοῦ σινδόνιον σὺν ἐνδύματι ἐνδύσασθαι. ὁ δὲ οὐκ ἠνέσχετο ἐνδύσασθαι αὐτά. μόγις οὖν ἔπεισε φορέσαι, ἕως οὗ ἐπλύθησαν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ πάλιν ἀπέστρεψεν αὐτὰ τῷ Σωφρονίῳ καὶ ἐφόρεσε τὰ ἴδια. ἐν τούτοις ἀπεβίω Σωφρόνιος, ὁ λόγῳ καὶ πράξει τὴν Ἱεροσολύμων κατακοσμήσας ἐκκλησίαν καὶ κατὰ τῆς Ἡρακλείου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ Μονοθελητῶν κακοδοξίας ἀγωνισάμενος Σεργίου καὶ Πύρρου. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἀπολύει Οὐμαρος τὸν Ἰὰδ εἰς Συρίαν, καὶ ὑπέταξε πᾶσαν τὴν Συρίαν τοῖς Σαρακηνοῖς. 340 κζ'. γ'. κη'. δ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἦλθεν Ἰωάννης, ὁ ἐπίκλην Καταίας, ὁ ἐπίτροπος Ὀσροηνῆς πρὸς Ἰὰδ εἰς Χαλκίδα, καὶ ἐστοίχησε δοῦναι αὐτῷ κατ' ἐνιαυτὸν δέκα μυριάδας νομισμάτων, τοῦ μὴ περᾶσαι τὸν Εὐφράτην, μήτε εἰρηνικῶς, μήτε πολεμικῶς, ἕως οὗ τὴν ποσότητα τοῦ χρυσίου ἀποδίδωσιν. ἐπὶ τούτοις Ἰωάννης εἰς Ἔδεσαν ἀνέστρεψε καὶ τὸν ἐνιαύσιον φόρον ἀνύσας πρὸς Ἰὰδ ἐκπέμπει. Ἡράκλειος δὲ τοῦτο ἀκούσας ὑπαίτιον ἔκρινε τὸν Ἰωάννην ὡς ἄνευ τῆς βασιλικῆς εἰδήσεως τοῦτο πεποιηκότα, καὶ τοῦτον μεταπεμψάμενος ἐξορία κατέκρινεν. ἀντ' αὐτοῦ δὲ ἐκπέμπει Πτολεμαῖόν τινα στρατηλάτην. κη'. δ'. κθ'. ε'. Τούτῳ τῷ ἔτει παρέλαβον οἱ Ἀραβες τὴν Ἀντιόχειαν. καὶ ἐπέμφθη Μαυρίας ὑπὸ Οὐμάρου στρατηγὸς καὶ ἀμηνῶς πάσης τῆς ὑπὸ τοὺς Σαρακηνοὺς χώρας ἀπὸ Αἰγύπτου ἕως Εὐφράτου. Κόσμου ἔτη ρλ'. Τῆς

θείας σαρκώσεως ἔτη χλ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἡράκλειος ἔτη λα'. κθ'. Ἀράβων ἀρχηγὸς Οὐμαρος ἔτη ιβ'. ε'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Πύρρος ἔτη γ'. α'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Κῦρος ἔτη ι'. '. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπέρασεν Ἰὰδ πᾶσαν στρατιὰν τὸν Εὐφράτην καὶ καταλαμβάνει τὴν Ἑδεσαν. οἱ δὲ Ἑδεσηνοὶ ἀνοίξαντες ἔλαβον λόγον σὺν τῇ χώρᾳ καὶ τῷ στρατηλάτῃ καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ Ῥωμαίοις, καὶ ἀπέρχονται ἐπὶ Κωνσταντίαν, καὶ πολιορκήσαντες αὐτὴν αἰροῦσιν αὐτὴν πολέμῳ καὶ τ' Ῥωμαίους ἀνήλωσαν. καὶ ἐκεῖθεν ἀπῆλθον εἰς τὸ Δαρᾶς καὶ ταύτην λαμβάνουσι πολέμῳ καὶ πολλοὺς ἐν αὐτῇ ἀπώλεσαν· καὶ οὕτω πᾶσαν τὴν Μεσοποταμίαν παρέλαβεν Ἰὰδ. 341 λ'. '. β'. ζ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσαν οἱ Σαρακηνοὶ κατὰ Περσίδος καὶ συνάπτουσι πόλεμον μετ' αὐτῶν, καὶ νικῆσαντες κατὰ κράτος πάντας τοὺς Πέρσας ὑπέταξαν. Ὀρμίσδας δέ, ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς, φυγῇ χρησάμενος ἐπὶ τοὺς ἐνδοτέρους Πέρσας ἀφείξεται τὰ βασιλεία κατέλαβεν. οἱ δὲ Σαρακηνοὶ ἠχμαλώτευσαν τὰς τοῦ Χοσρόου θυγατέρας μετὰ πάσης τῆς βασιλικῆς ἀποσκευῆς· καὶ ἤχθησαν πρὸς Οὐμαρον. Αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἐκέλευσεν Οὐμαρ ἀναγραφῆναι πᾶσαν τὴν ὑπ' αὐτὸν οἰκουμένην. ἐγένετο δὲ ἡ ἀναγραφὴ ἀνθρώπων καὶ κτηνῶν καὶ φυτῶν. λα'. ζ'. γ'. η'. Τούτῳ τῷ ἔτει τελευτᾷ Ἡράκλειος ὁ βασιλεὺς μηνὶ Μαρτίῳ, ἰνδικτικῶνος ιδ', ὑδερίαςας, βασιλεύσας ἔτη λ' καὶ μῆνας ι'. βασιλεύει δὲ μετ' αὐτὸν Κωνσταντῖνος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ, μῆνας δ', καὶ φαρμακευθεὶς ὑπὸ Μαρτίνης, τῆς αὐτοῦ μητριᾶς, καὶ Πύρρου πατριάρχου τελευτᾷ. καὶ βασιλεύει Ἡρακλωνᾶς, ὁ Μαρτίνης υἱός, σὺν τῇ μητρὶ Μαρτίνῃ. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἡρακλωνᾶς μῆνας '. Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος Παῦλος ἔτη ιβ'. α'. η'. α'. θ'. Τούτῳ τῷ ἔτει παραλαμβάνει Μαυρίας Καισάρειαν τῆς Παλαιστίνης μετὰ ἑπταετίαν τῆς πολιορκίας αὐτῆς· καὶ κτέννει ἐν αὐτῇ Ῥωμαίους χιλιάδας ἑπτὰ. Τούτῳ τῷ ἔτει ἀπώσατο ἡ σύγκλητος Ἡρακλωνᾶν ἅμα Μαρτίνῃ τῇ μητρὶ αὐτοῦ καὶ Βαλεντίνῳ· καὶ ἐγλωσσοκόπησαν Μαρτίναν, καὶ ἐρρινοκόπησαν Ἡρακλωνᾶν, καὶ ἐξορίσαντες αὐτοὺς ἀνεβίβασαν Κώνσταν, υἱὸν Κωνσταντίνου, ἕγγονα Ἡρακλείου, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς· καὶ ἐκράτησεν ἔτη κζ'. Πύρρου δὲ ἐκβληθέντος τῆς ἐπισκοπῆς, 342 ἐχειροτονήθη πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Παῦλος πρεσβύτερος καὶ οἰκονόμος τῆς ἐκκλησίας μηνὶ Ὀκτωβρίῳ ἰνδικτικῶνος ιε', ἐπισκοπήσας ἔτη ιβ'. Κόσμου ἔτη ρλδ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη χλδ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Κώνστας ἔτη κζ'. α'. Ἀράβων ἀρχηγὸς Οὐμαρος ἔτη ιβ'. θ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Παῦλος ἔτη ιβ'. β'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Κῦρος ἔτη ι'. ι'. Τούτῳ τῷ ἔτει βασιλεύσας Κώνστας πρὸς τὴν σύγκλητον ἔλεγεν· "τοῦ ἐμὲ γεγεννηκότος πατρὸς Κωνσταντίνου, ὃς ἐπὶ ζωῆς τοῦ ἰδίου πατρὸς, ἐμοῦ δὲ πάππου, Ἡρακλείου ἱκανὸν σὺν αὐτῷ ἐβασίλευσε χρόνον, μετὰ τοῦτον δὲ καὶ λίαν βραχύν· τὰς γὰρ χρηστοτάτας ἐλπίδας ὁ Μαρτίνης, τῆς αὐτοῦ μητριᾶς, φθόνος συνδιατημένης τοῦ ζῆν ἀπήλλαξεν, καὶ τοῦτο διὰ Ἡρακλωνᾶν, τὸν ἐξ αὐτῆς καὶ Ἡρακλείου ἀθεμίτως γεγεννημένον· ἦν μάλιστα μετὰ τοῦ τέκνου ἡ ὑμετέρα σὺν θεῷ ψῆφος τῆς βασιλείας δικαίως ἐξέβαλεν, πρὸς τὸ μὴ ἰδεῖν ἐκνομώτατον τὴν βασιλείαν Ῥωμαίων, τοῦτο μάλα ἐγνωκυῖα ἡ ὑμετέρα ὑπερφυῆς σεμνοπρέπεια. διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς ἔχειν συμβούλους καὶ γνώμονας τῆς κοινῆς τῶν ὑπηκόων σωτηρίας." ταῦτα εἰπὼν ἀπέλυσε τὴν σύγκλητον δωρεαῖς δαψιλῆσι φιλοτιμησάμενος. β'. ι'. γ'. ια'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἤρξατο Οὐμαρ οἰκοδομεῖν τὸν ναὸν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ οὐχ ἴστατο τὸ κτίσμα ἀλλὰ κατέπιπτεν· πυθόμενῳ δὲ τὴν αἰτίαν εἶπον οἱ Ἰουδαῖοι ὅτι· "ἐὰν τὸν σταυρὸν τὸν ὄντα ἐπάνω τοῦ ναοῦ τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν οὐκ ἐπάρητε, οὐ στήκει τὸ κτίσμα." ἔνεκεν ταύτης τῆς ὑποθέσεως ἐπήρθη ὁ σταυρὸς ἐκεῖθεν, καὶ οὕτω συνεστάθη αὐτῶν ἡ οἰκοδομή. διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν πολλοὺς σταυροὺς κατήγαγον οἱ μισόχριστοι. 343 Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Πέτρος ἔτη ι'. γ'. ια'. δ'. α'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐστασίασε Βαλεντινιανὸς ὁ πατρίκιος κατὰ Κώνσταντος, καὶ πέμψας ὁ βασιλεὺς τοῦτον ἀνεῖλε

καὶ τὸν λαὸν εἰς τὴν ἑαυτοῦ εὐνοίαν μετήγαγεν. καὶ ἔκλειψις ἡλίου ἐγένετο μηνὶ Δίῳ πέμπτη, ἡμέρα ἕκτη, ὥρα ἑνάτη. δ'. β'. ε'. β'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐδολοφονήθη Οὐμαρ, ὁ τῶν Σαρακηνῶν ἀρχηγός, μηνὶ Δίῳ ἡμέρᾳ ε' ὑπὸ τινος Πέρσου μαγαρίτου. προσκυνοῦντα γὰρ αὐτὸν εὐρηκῶς ἐκέντησε κατὰ γαστρὸς διελάσας τὸ ξίφος καὶ οὕτῳ τοῦ ζῆν ἀπήλλαξεν ἀμηνεύσαντα ἔτη β', καὶ μετ' αὐτὸν ἴσταται Οὐθμάν, ὁ τούτου συγγενής, ὁ υἱὸς τοῦ Φάν. Ἀράβων ἀρχηγὸς Οὐθμάν ἔτη ι'. ε'. α'. γ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐστασίασε Γρηγόριος ὁ πατρίκιος Ἀφρικῆς σὺν τοῖς Ἄφροις. Κόσμου ἔτη ρλθ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη χλθ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Κώνστας ἔτη κζ'. Ἀράβων ἀρχηγὸς Οὐθμάν ἔτη ι'. β'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Παῦλος ἔτη β'. ζ'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Πέτρος ἔτη ι'. δ'. Τούτῳ τῷ ἔτει γέγονε κατὰ τῆς γῆς ἄνεμος βίαιος καὶ πολλὰ φυτὰ ἐξερρίζωσε καὶ παμμεγέθη δένδρα ἀνέσπασε πρόρριζα, καὶ πολλοὺς στύλους κιονιτῶν κατέβαλεν. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἐπεστράτευσαν Σαρακηνοὶ τὴν Ἀφρικὴν καὶ συμβαλόντες τῷ τυράννῳ Γρηγορίῳ τοῦτον τρέπουσι καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ κτέννουσι καὶ τοῦτον τῆς Ἀφρικῆς ἀπελαύνουσιν· καὶ στοιχήσαντες φόρους μετὰ τῶν Ἄφρων ὑπέστρεψαν. ζ'. γ'. η'. ε'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσεν Μαυρίας διὰ θαλάσσης τὴν Κύπρον· εἶχε δὲ σκάφη αψ' καὶ παρέλαβε Κωνσταντίαν σὺν τῇ νήσῳ πάση, 344 καὶ ταύτην ἔλυμήνατο. ἀκούσας δὲ καὶ Κακόριζον κουβικουλάριον κατ' αὐτοῦ μετὰ πλείστης δυνάμεως Ῥωμαϊκῆς ἐρχόμενον ἀνέπλευσε κατέναντι Ἀράδου, καὶ καθομίσας τὴν ἑαυτοῦ ναυστολίαν τὴν πολίχνην τῆς νήσου, τὸν Κάστελλον, ἐπειράτο παραλαβεῖν παντοίαις μηχαναῖς χρώμενος. μηδὲν δὲ ἐξισχύσας πέμπει πρὸς αὐτοὺς ἐπίσκοπόν τινα, Θωμάριχον τοῦνομα, ἐκφοβῶν αὐτοὺς ἀφιέναι τὴν πόλιν καὶ ὑποσπόνδους εἶναι, ἐξιέναι δὲ τῆς νήσου. ὡς οὖν πρὸς αὐτοὺς εἰσήει ὁ ἐπίσκοπος, τοῦτον ἐκράτησαν ἔνδον, Μαυρία δὲ οὐκ εἶξαν. καὶ δὴ ἀνονήτου γενομένης τῆς κατὰ Ἄραδον πολιορκίας, ἀνέστρεψεν ἐν Δαμασκῶ, ἐπεὶ ὁ χειμὼν κατέλαβεν. η'. δ'. θ'. ἴ. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσεν Μαυρίας κατὰ τῆς Ἀράδου σφοδρῶς παραταξάμενος, καὶ ταύτην λόγῳ παρέλαβεν εἰς τὸ κατοικεῖν αὐτοὺς ἔνθα βούλονται· τὴν δὲ πόλιν ἐνέπρησε καὶ ἀπετείχισεν, καὶ τὴν νήσον ἀοίκητον κατέστησεν ἕως τοῦ νῦν. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει γέγονεν ἐν Ῥώμῃ σύνοδος ὑπὸ Μαρτίνου τοῦ πάπα κατὰ τῶν Μονοθελητῶν. θ'. ε'. ι'. ζ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Βουσοῦρ στρατοπεδάρχης σὺν τοῖς Ἄραψιν ἐπεστράτευσεν κατὰ Ἰσαυρίας· καὶ κτείνας πολλοὺς ἠχμαλώτευσεν καὶ μετὰ πεντακισχιλίων δεσμίων ὑπέστρεψεν. πέμπει δὲ ὁ βασιλεὺς Κώνστας Προκόπιόν τινα πρὸς Μαυρίαν ζητῶν εἰρήνην. ὃ καὶ γέγονεν ἔτη β', Γρηγόριον, υἱὸν Θεοδώρου, λαβὼν Μαυρίας ἐνέχυρον ἐν Δαμασκῶ. ι'. α'. η'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐστασίασε Πασαγνάθης, ὁ τῶν Ἀρμενίων πατρίκιος, τῷ βασιλεῖ καὶ σπονδὰς μετὰ Μαυρίου πεποίηκε δεδωκῶς αὐτῷ καὶ τὸν ἴδιον υἱόν. καὶ ἀκούσας ὁ βασιλεὺς ἦλθεν ἕως Καισαρείας Καππαδοκίας καὶ ἀπελπίσας τῆς Ἀρμενίας ὑπέστρεψεν. Κόσμου ἔτη ρμδ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη χμδ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Κώνστας ἔτη κζ'. ια'. Ἀράβων ἀρχηγὸς Οὐθμάν ἔτη ι'. ζ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Παῦλος ἔτη β'. β'. Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Πέτρος ἔτη ι'. θ'. 345 Τούτῳ τῷ ἔτει Γρηγόριος, ἀδελφιδὸς Ἡρακλείου, ἐν Ἡλιουπόλει ἀπέθανε καὶ συμρνησθεὶς εἰσήχθη ἐν Κωνσταντινουπόλει. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει κόνις ἐξ οὐρανοῦ κατηνέχθη, καὶ φόβος μέγας ἐπέπεσε τοῖς ἀνθρώποις. Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος Πέτρος ἔτη β'. Παῦλος τελευτᾷ καὶ Πύρρος πάλιν ἀπεκατεστάθη μῆνας δ' ἡμέρας κγ'. β'. η'. α'. ι'. Τούτῳ τῷ ἔτει Μαυρίας τὴν Ῥόδον καταλαβὼν καθεῖλε τὸν κολοσσὸν Ῥόδου μετὰ ατζ' ἔτη τῆς αὐτοῦ ἰδρύσεως, ὃν Ἰουδαῖός τις ὠνησάμενος ἔμπορος Ἐδεσηνὸς ἐννακοσίας καμήλους ἐφόρτωσεν αὐτοῦ τὸν χαλκόν. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Ἀβιβος, ὁ τῶν Ἀράβων στρατηγός, τὴν Ἀρμενίαν ἐπεστράτευσεν καὶ περιτυχὼν Μαυριανόν, τὸν τῶν Ῥωμαίων στρατηγόν, καταδιώκει αὐτὸν ἕως τῶν Καυκασίων ὀρέων καὶ τὴν χώραν ἐλήϊσατο. ιγ'. θ'. β'. Τούτῳ τῷ ἔτει

ἐπέτρεψε Μαυίας γενέσθαι ἐξόπλισιν μεγάλην τῶν πλοίων πρὸς τὸ ἀνελεῖν τὸν στόλον αὐτοῦ κατὰ Κωνσταντινουπόλεως, ἡ δὲ πᾶσα ἐτοιμασία ἐν Τριπόλει ἦν τῆ κατὰ Φοινίκην. τοῦτο δὲ θεασάμενοι δύο ἀδελφοί τινες φιλόχριστοι ἐν Τριπόλει καταμένοντες, υἱοὶ Βουκινάτορος, Ζήλῳ θεοῦ τρωθέντες ἐπὶ τὸ δεσποτικὸν τῆς πόλεως ὥρμησαν (εἶχε δὲ πλῆθος δεσμιῶν Ῥωμαίων) καὶ διαρρήξαντες τὰς πύλας καὶ τοὺς δεσμίους λύσαντες ἐπὶ τὸν ἀμνηρᾶν τῆς πόλεως ὥρμησαν, καὶ κτείναντες αὐτόν τε καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ καὶ τὴν ἀποσκευὴν ἅπασαν πυρὶ καταναλώσαντες ἐπὶ τὴν Ῥωμανίαν ἀπέπλευσαν. πλὴν οὐδ' οὕτως τῆς αὐτῆς ἐπαύσαντο ἐξαρτήσεως· ἀλλ' ὁ μὲν Μαυίας στρατεύει ἐπὶ Καισάρειαν Καππαδοκίας, Ἀβουλαθάρ δὲ ἀρχηγὸν κατέστησε τῆς αὐτῆς πλοιοποιΐας· ὃς παραγενόμενος εἰς τὸν λεγόμενον Φοίνικα τῆς Λυκίας, ἔνθα ἦν ὁ βασιλεὺς Κώνστας μετὰ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ στόλου, ναυμαχεῖ μετ' 346 αὐτοῦ. μέλλοντος δὲ τοῦ βασιλέως ναυμαχεῖν, θεωρεῖ κατ' ὄναρ τῆ νυκτὶ ἐκείνῃ εἶναι αὐτὸν ἐν Θεσσαλονίκῃ. διῦπνισθεὶς δὲ διηγήσατό τινα ὄνειροκρίτη τὸ ὄραμα. ὁ δὲ ἔφη· "ὦ βασιλεῦ, εἴθους μὴ ἐκοιμήθης, μήτε ὄνειρον εἶδες. τὸ γὰρ εἶναί σε ἐν Θεσσαλονίκῃ "θὲς ἄλλω νίκῃν" ἐγκρίνεται, τοῦτ' ἔστι πρὸς τὸν ἐχθρόν σου ἡ νίκη τρέπεται." τοῦ δὲ βασιλέως μηδὲν ποιησαμένου πρὸς παράταξιν ναυμαχίας, τὸν Ῥωμαϊκὸν στόλον προσητήσατο εἰς πόλεμον. καὶ συμβαλόντες ἀλλήλοις ἠττῶνται Ῥωμαῖοι, καὶ συγκιρνᾶται ἡ θάλασσα τῷ αἵματι τῶν Ῥωμαίων. ἐνέδυσσε δὲ ὁ βασιλεὺς ἄλλον τὴν ἐσθῆτα αὐτοῦ. καὶ εἰσπηδήσας ὁ υἱὸς τοῦ Βουκινάτορος ὁ προλεχθεὶς εἰς τὸ βασιλικὸν σκάφος, τὸν βασιλέα ἀφαρπάσας καὶ εἰς ἕτερον σκάφος τοῦτον μεταβαλὼν παραδόξως διέσωσεν. αὐτὸς δὲ ἀνδρείως ἐπιστὰς τῆ βασιλικῇ νηϊ πολλοὺς ἀνεῖλεν ὁ γενναιότατος θανάτῳ ἑαυτὸν παραδοὺς ὑπὲρ τοῦ βασιλέως. τοῦτον δὲ κυκλώσαντες οἱ πολέμιοι καὶ ἐν μέσῳ κατασχόντες ἐδόκουν αὐτὸν εἶναι τὸν βασιλέα. μετὰ δὲ τὸ πολλοὺς ἀνελεῖν ἔκτειναν αὐτὸν οἱ πολέμιοι σὺν τῷ φοροῦντι τὴν βασιλικὴν ἐσθῆτα. ὁ δὲ βασιλεὺς οὕτω τροπωσάμενος σώζεται καὶ καταλιπὼν πάντας ἀπέπλευσεν ἐν Κωνσταντινουπόλει. ιδ'. ι'. γ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐδολοφονήθη Οὐθμάν, ὁ τῶν Ἀράβων ἀρχηγός, ὑπὸ τῶν ἐν Ἐθρίβοις, ἀμηρεύσας ἔτη ι'. γέγονε δὲ ἀνασοβὴ μέσον

αὐτῶν. ὅσοι γὰρ κατὰ τὴν ἔρημον ὑπῆρχον, τὸν Ἀλῆ ἤθελον, ἀνεψιὸν τοῦ Ἀλή, γαμβρὸν ὄντα τοῦ Μουάμεδ· οἱ δὲ κατὰ Συρίαν καὶ Αἴγυπτον τὸν Μαυίαν ἤθελον· ὃς καὶ ἐνίκησε καὶ ἐκράτησεν ἔτη κδ'. Ἀράβων ἀρχηγὸς Μαυίας ἔτη κδ'. ιε'. α'. δ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσε Μαυίας κατὰ Ἀλή· καὶ συναθροί347 ζονται ἀμφοτέρω ἀναμέσον Βαρβαλισσοῦ εἰς τὸ Καισάριον πλησίον τοῦ Εὐφράτου. οἱ δὲ τοῦ Μαυίου ἐπικρατέστεροι γεγονότες τὸ ὕδωρ ἔλαβον· εἰς δίψαν δὲ ἐλθόντες οἱ τοῦ Ἀλή ἐλιποτάκτου. Μαυίας δὲ οὐκ ἤθελε πολεμῆσαι· ἀλλ' ἀπονητὶ τὴν νίκην ἤρατο. ι'. β'. ε'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσεν ὁ βασιλεὺς κατὰ Σκλαυινίας καὶ ἠχημαλώτευσεν πολλοὺς καὶ ὑπέταξεν. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει καὶ τὰ κατὰ τὸν ἅγιον Μάξιμον καὶ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐπράχθη ὑπὲρ τῆς ὀρθῆς πίστεως ἀγωνισαμένων κατὰ τῶν Μονοθελητῶν. οὗς Κώνστας εἰς τὴν ἑαυτοῦ κακοδοξίαν μὴ ἰσχύσας μετενέγκαι, τὴν θεόσοφον καὶ πολυμαθεστάτην γλῶσσαν τοῦ ἁγίου ἀπέτεμε μετὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς αὐτοῦ, ὡς πλεῖστα κατὰ τῆς αὐτοῦ δυσσεβείας σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ Ἀναστασίοις συγγραψαμένου, ἃ καὶ κατ' ἔπος οὗτοι γεγράφασιν, ὡς οἱ φιλομαθεῖς γινώσκουσιν. ιζ'. γ'. ι'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐστοιχήθη μετὰ τῶν Ῥωμαίων καὶ Ἀράβων, τοῦ Μαυίου πρεσβεύσαντος διὰ τὴν ἀνταρσίαν, ἵνα τελῶσι τοῖς Ῥωμαίοις οἱ Ἀραβες καθ' ἡμέραν νομίσματα χίλια καὶ ἵππον καὶ δοῦλον. γέγονε δὲ καὶ σεισμὸς μέγας ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ καὶ πτώσις ἐν τε τῇ Παλαιστίνῃ καὶ Συρίᾳ μηνὶ Δαισίῳ ἰνδικτικῶνος β'. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἐξωρίσθη Μαρτῖνος, ὁ ἀγιώτατος πάπας Ῥώμης, ὑπὲρ τῆς ἀληθείας γενναίως ἀγωνισάμενος καὶ ὁμολογητὴς γενόμενος, ἐν τοῖς κλίμασι τῆς ἀνατολῆς

τελευτήσας. ιη'. δ'. ζ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἀνεΐλε Κώνστας Θεοδόσιον, τὸν ἴδιον ἀδελφόν. τῶν δὲ Ἀράβων ὄντων εἰς τὸ Σαπφίν, ἐδολοφονήθη Ἀλή, ὁ τῆς Περσίδος· καὶ μονοκρατορεῖ Μαυΐας βασιλικῶς κατοικήσας ἐν Δαμασκῶ καὶ τοὺς θησαυροὺς ἐκεῖ ἀποθέμενος τῶν χρημάτων. ιθ'. ε'. η'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἀνεφάνη αἴρεις Ἀράβων, οἱ λεγόμενοι Χαρουργῖται. Μαυΐας δὲ τούτους χειρωσάμενος τοὺς ἐν Περσίδι ἔταπείνωσεν, τοὺς δὲ ἐν Συρίᾳ ὕψωσεν· καὶ τοὺς μὲν ἐκάλεσεν Ἰσαμίτας, 348 τοὺς δὲ Ἡρακίτας. καὶ τῶν μὲν Ἰσαμιτῶν τὰς ῥόγας ἀνήνεγκεν ἕως σ' νομισμάτων, τῶν δὲ Ἡρακιτῶν κατήνεγκεν ἕως λ' νομισμάτων. κ'. ς'. θ'. Τούτῳ τῷ ἔτει καταλιπὼν ὁ βασιλεὺς Κωνσταντινούπολιν μετέστη ἐν Συρακούσῃ τῆς Σικελίας, βουληθεὶς ἐν Ῥώμῃ τὴν βασιλείαν μεταστῆσαι. καὶ πέμπει τοῦ ἀγαγεῖν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ τοὺς τρεῖς υἱοὺς αὐτοῦ, Κωνσταντῖνον, Ἡράκλειον καὶ Τιβέριον· οἱ δὲ Βυζάντιοι οὐκ ἀπέλυσαν αὐτούς. κα'. ζ'. ι'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσαν οἱ Ἀραβες κατὰ Ῥωμανίας καὶ πολλοὺς ἠχμαλώτευσαν καὶ τόπους πλείους ἠρήμωσαν. κβ'. η'. ια'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἠχμαλωτίσθη μέρος τῆς Σικελίας, καὶ ὤκισθησαν ἐν Δαμασκῶ θελήσει αὐτῶν. κγ'. θ'. ιβ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐγένετο πλάνη τῶν νησιῶν. καὶ ἐπεστράτευσεν ὁ Ἀβδεραχμάν, ὁ τοῦ Χαλέδου, τὴν Ῥωμανίαν καὶ ἐν αὐτῇ ἐχείμασε καὶ πολλὰς ἐλυμήνατο χώρας. οἱ δὲ Σκλαυνοὶ τούτῳ προσρύντες σὺν αὐτῷ ἐν Συρίᾳ κατῆλθον χιλιάδες πέντε, καὶ ὤκισθησαν εἰς τὴν Ἀπαμέων χώραν ἐν κώμῃ Σελευκοβόλῳ. Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος Θωμᾶς ἔτη γ'. κδ'. ι'. α'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσεν Βουσοῦρ κατὰ Ῥωμανίας· καὶ ἀπέθανε Θωμάρικος, ὁ ἐπίσκοπος Ἀπαμείας· καὶ ἐκάη ὁ ἐπίσκοπος Ἐμέσης. κε'. ια'. β'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσεν πάλιν Βουσοῦρ τὴν Ῥωμανίαν καὶ ἐλυμήνατο τὰ μέρη Ἐξαπόλεως, καὶ Φαδαλαῶς ἐκεῖ ἐχείμασεν. κς'. ιβ'. γ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ὁ τῶν Ἀρμενιάκων στρατηγὸς Σαβῶριος Περσογενῆς ἐστασίασε κατὰ Κώνστα τοῦ βασιλέως καὶ πέμπει πρὸς Μαυΐαν 349 Σέργιον τὸν στρατηλάτην ὑποσχόμενος τῷ Μαυΐᾳ ὑποτάξαι τὴν Ῥωμανίαν, εἰ αὐτῷ συμμαχήσει κατὰ τοῦ βασιλέως. γνοὺς δὲ Κωνσταντῖνος, ὁ υἱὸς τοῦ βασιλέως, ἀποστέλλει καὶ αὐτὸς πρὸς Μαυΐαν Ἀνδρέαν τὸν κουβικουλάριον μετὰ δώρων, ὅπως μὴ συνδώσῃ τῷ ἀντάρτῃ. καταλαβὼν δὲ Ἀνδρέας τὴν Δαμασκὸν εὗρε Σέργιον προλαβόντα, ὁ δὲ Μαυΐας ὑπεκρίνετο συμπαθεῖν τῷ βασιλεῖ. ἦν δὲ Σέργιος καθήμενος πρὸς Μαυΐαν, καὶ εἰσελθόντος Ἀνδρέου, ἰδὼν αὐτὸν ὁ Σέργιος ἐπηγέρθη. ὁ δὲ Μαυΐας ἐμέμψατο τὸν Σέργιον, λέγων· "τί ἐδειλίασας;" ὁ δὲ Σέργιος ἀπελογήσατο κατὰ συνήθειαν τοῦτο πεποικέναι. στραφεὶς δὲ Μαυΐας λέγει τῷ Ἀνδρέᾳ· "τί ζητεῖς;" ὁ δὲ λέγει· "ἵνα δώσης βοήθειαν κατὰ τοῦ ἀντάρτου." ὁ δὲ λέγει· "ἀμφοτέροι ἐχθροὶ ἐστε· καὶ τῷ πλείῳ παρέχοντί μοι δίδωμι." καὶ ὁ Ἀνδρέας ἔφη πρὸς αὐτόν· "μὴ ἀμφιβάλης, ἀμηρᾶ, ὅτι ὀλίγα παρὰ βασιλέως κρεῖττόν σοι, ἢ πλεῖστα παρὰ ἀντάρτου· ὅμως, ὡς ἐρασίμως ἔχεις, ποίει." καὶ ταῦτα εἰπὼν Ἀνδρέας ἐσιώπησεν. ὁ δὲ Μαυΐας λέγει· "σκέπτομαι περὶ τούτου;" καὶ κελεύει ἀμφοτέρους ἐξελεθεῖν. προσκαλεσάμενος δὲ Μαυΐας κατ' ἰδίαν τὸν Σέργιον λέγει αὐτῷ· "μηκέτι προσκυνήσῃς τῷ Ἀνδρέᾳ, ἐπεὶ οὐδὲν ἀνύσεις." καὶ τῇ ἐπαύριον προλαβὼν ὁ Σέργιος τὸν Ἀνδρέαν πρὸς Μαυΐαν ἐκάθητο. καὶ εἰσελθόντος τοῦ Ἀνδρέου, οὐκ ἐπηγέρθη καθὼς χθές. ὁ δὲ Ἀνδρέας περιβλεψάμενος τῷ Σεργίῳ δεινῶς ὕβρισε καὶ ἠπείλησε λέγων, ὅτι· "εἰ ζῶ, δεῖξαί σοι ἔχω τὸ τίς εἰμί." ὁ δὲ Σέργιος ἔφη· "οὐκ ἐπεγείρομαί σοι, ὅτι οὐκ εἶ ἀνὴρ, οὐδὲ γυνή." ἀμφοτέρους δὲ παύσας ὁ Μαυΐας τῷ Ἀνδρέᾳ ἔφη· "στοίχησον δοῦναι καθὼς ὁ Σέργιος δίδωσιν;" "καὶ πόσον ἔστιν;" ἔφη Ἀνδρέας. ὁ δὲ Μαυΐας εἶπεν· "τὴν εἰσφορὰν τῶν δημοσίων παρέχειν τοῖς Ἀραβῖν." καὶ ὁ Ἀνδρέας ἔφη· "βαβαί σοι, Μαυΐα, συμβουλεύεις τὸ σῶμα δοῦναι, τὴν δὲ σκιὰν κατέχειν. ὡς θέλεις, μετὰ Σεργίου στοίχει· ἐγὼ γὰρ τοῦτο οὐ ποιῶ. πλὴν σὲ παρεῶντες, πρὸς τὸν θεόν, ὡς δυνατώτερόν σου ὄντα ὑπερασπίζεις Ῥωμαίοις, καταφεύγομεν καὶ ἐπ' αὐτῷ τὰς ἐλπίδας

τιθέμεθα." ταῦτα εἰπὼν λέγει τῷ 350 Μαυΐα· "σώζου." καὶ ἐξῆλθεν ἀπὸ Δαμασκοῦ ἐπὶ τὴν Μελιτηνὴν διὰ τὸ τὸν τύραννον εἶναι ἐν τοῖς μέρεσιν ἐκεῖνοις, ἐν οἷς καὶ Σέργιος εἶχε πορεύεσθαι. ὡς δὲ κατέλαβε τὴν Ἀραβισσόν, περιτυγχάνει τῷ κλεισουροφύλακι. οὐ γὰρ συναπήει τῷ τυράννῳ. τούτῳ δὲ προστάττει παρατηρεῖν τὸν Σέργιον ἐπανερχόμενον, ἵνα αὐτὸν ἀγάγη πρὸς αὐτόν. αὐτὸς δὲ ἐπορεύθη εἰς Ἀμνησίαν τὸν Σέργιον ἐκδεχόμενος, τὰ δὲ πεπραγμένα τῷ βασιλεῖ ἐδήλωσεν. Σέργιος δὲ στοιχήσας μετὰ Μαυΐου τὰ δοκοῦντα παρέλαβε Φαδαλᾶν, στρατηγὸν Ἀράβων, μετὰ βοήθειας βαρβαρικῆς συμμαχεῖν τῷ Σαβωρίῳ. προπορευόμενος δὲ ὁ Σέργιος τῷ Φαδαλᾶ καὶ περιχαρῶς πρὸς Σαβώριον ἀπερχόμενος περιπίπτει ἐν ταῖς κλεισούραις τοῖς τοῦ Ἀνδρέου λόχοις. καὶ τοῦτον κρατήσαντες πρὸς Ἀνδρέαν φέρουσι δέσμιον. ὁ δὲ Σέργιος ἰδὼν τὸν Ἀνδρέαν ρίπτει ἑαυτὸν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ δεόμενος φείσασθαι αὐτοῦ. ὁ δὲ πρὸς αὐτόν· "σὺ εἶ Σέργιος ὁ ἐγκαυχώμενος ἐν τοῖς αἰδοίοις ἐπὶ Μαυΐου, κάμει θηλυδρίαν ἀποκαλῶν. ἰδοὺ· ἀπὸ τοῦ νῦν τὰ αἰδοῖά σου οὐδὲν σε ὠφελήσουσιν, ἀλλὰ καὶ θανατώσουσιν." ταῦτα εἰπὼν ἐπιτρέπει ἐκτμηθῆναι αὐτοῦ τὰ αἰδοῖα, καὶ ἐκρέμασεν αὐτὸν ἐπὶ ξύλου. ὁ δὲ Κωνσταντῖνος ἀκούσας τὴν τοῦ Φαδαλᾶ ἄφιξιν εἰς τὴν Σαβωρίου βοήθειαν ἀποστέλλει Νικηφόρον τὸν πατρίκιον μετὰ Ῥωμαϊκῆς δυνάμεως ἀντιτάξασθαι τῷ Σαβωρίῳ. ἦν δὲ Σαβώριος εἰς Ἀδριανούπολιν, καὶ ὡς ἐπύθετο Νικηφόρον ἔρχεσθαι πρὸς αὐτόν, ἐγύμναζεν ἑαυτὸν πρὸς πόλεμον. συνέβη δὲ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν κατὰ τὸ εἰωθὸς τοῦτον τῆς πόλεως ἔφιππον ἐξελαύνειν. ὡς δὲ γέγονε πλησίον τῆς πύλης τῆς πόλεως, δίδωσι τῷ ἵπῳ τῇ μάστιγι. ὁ δὲ ἀφηνιάσας καὶ τούτου τὴν κεφαλὴν τῇ πύλῃ προσρήξας κακῶς τοῦ ζῆν ἀπήλλαξεν· καὶ οὕτως ὁ θεὸς τὴν νίκην ἐδώρησατο τῷ βασιλεῖ. Φαδαλᾶς οὖν ἐλθὼν εἰς τὴν Ἐξάπολιν καὶ μαθὼν πάντα ἠπόρησεν, καὶ ἀποστέλλει πρὸς Μαυΐαν αἰτῶν βοήθειαν διὰ τὸ τοὺς Ῥωμαίους εἰς ὁμόνοιαν ἐλθεῖν. 351 πέμπει δὲ αὐτῷ Μαυΐας τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἰζίδ, καθοπλίσας αὐτὸν πλήθει βαρβάρων. παρεγένοντο δὲ ἀμφοτέρωτεροι εἰς Χαλκηδόνα καὶ ἠχμαλώτευσαν πολλοὺς, παρέλαβον δὲ καὶ τὸ Ἀμώριον τῆς Φρυγίας ἑ' χιλιάδας ἐνόπλων ἀνδρῶν ἀφέντες εἰς φυλακὴν αὐτοῦ, καὶ ἀνέκαμψαν εἰς Συρίαν. χειμῶνος δὲ γενομένου πέμπει ὁ βασιλεὺς τὸν αὐτὸν Ἀνδρέαν τὸν κουβικουλάριον, καὶ χιόνος πολλῆς οὔσης, ἐν νυκτὶ καταλαμβάνει· καὶ διὰ ξύλων ἀνέρχονται ἐπὶ τὸ τεῖχος καὶ εἰσέρχονται εἰς τὸ Ἀμώριον· καὶ πάντας κτείνουσι τοὺς Ἀραβας, τὰς ἑ' χιλιάδας, καὶ οὐχ ὑπελείφθη ἐξ αὐτῶν οὐδὲ εἷς. ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χειμῶνι πλημμύρα ὑδάτων γέγονεν εἰς Ἔδεσαν, καὶ πολλοὶ ἀπώλοντο· ἐφάνη δὲ καὶ σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ. Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη ' ρξ'. κξ'. κζ'. ιγ'. α'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐδολοφονήθη ὁ βασιλεὺς Κώνστας ἐν Σικελίᾳ ἐν Συρακούσῃ ἐν τῷ βαλανείῳ, ᾧ ὄνομα Δάφνη. ἦν δὲ ἡ αἰτία αὕτη. μετὰ τὴν ἀναίρεσιν Θεοδοσίου, τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἐμισήθη ὑπὸ τῶν Βυζαντινῶν, καὶ μάλιστα ὅτι καὶ Μαρτίνον, τὸν ἀγιώτατον πάπαν Ῥώμης, ἀτίμως ἤγαγεν ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἐξώρισεν εἰς τὰ τῆς Χερσῶνος κλίματα, καὶ Μάξιμον τὸν σοφώτατον καὶ ὁμολογητὴν ἐγλωσσοτόμησεν καὶ ἐχειροκόπησε καὶ πολλοὺς τῶν ὀρθοδόξων αἰκίαις καὶ ἐξορίαις καὶ δημεύσεσι κατεδίκασε διὰ τὸ μὴ πείθεσθαι τῇ αἰρέσει αὐτοῦ, καὶ τοὺς δύο Ἀναστασίους μαθητὰς ὑπάρχοντας τοῦ ὁμολογητοῦ καὶ μάρτυρος Μαξίμου ἐξορίαις καὶ βασάνοις ἐπέδωκεν. διὰ τοῖς ταῦτα ἐμισήθη σφοδρῶς παρὰ πάντων. δειλιάσας δὲ ἠβουλήθη μετενέγκαι τὸ βασίλειον εἰς Ῥώμην. ὅθεν καὶ τὴν βασιλίσσαν καὶ τοὺς τρεῖς υἱοὺς αὐτοῦ ἐπᾶραι ἠθέλησεν, εἰ μὴ Ἀνδρέας ὁ κουβικουλάριος καὶ Θεόδωρος ὁ Κολωνείας τὴν τούτου βουλήν διεκώλυσαν. ἐποίησε δὲ ἐν Σικελίᾳ ἔτη ' εἰσελθόντι δὲ αὐτῷ ἐν τῷ εἰρημένῳ βαλανείῳ συνεισηλθεν αὐτῷ τις Ἀνδρέας, υἱὸς Τρωΐλου, ὑπουργῶν αὐτῷ. ὡς δὲ ἤρξατο γαλλικῶς σμῆχεσθαι, λαβὼν Ἀνδρέας τὸ κάδιον δίδωσι κατὰ κορυφῆς τοῦ

βασιλέως καὶ εὐθέως 352 ἀπέδρα. τοῦ δὲ βασιλέως χρονίσαντος ἐν τῷ βαλανεῖω, εἰσπηδῶσιν οἱ ἔξω καὶ εὐρίσκουσι τὸν βασιλέα τεθνηκότα· καὶ τοῦτον θάψαντες Μιζίζιον τινὰ Ἀρμένιον βασιλέα πεποίηκαν βιασάμενοι τοῦτον· ἦν γὰρ λίαν εὐπρεπῆς καὶ ὠραιότατος. ἀκούσας δὲ Κωνσταντῖνος τὴν τοῦ πατρὸς ἀποβίωσιν μετὰ πλείστης ναυστολίας τὴν Σικελίαν κατέλαβεν, καὶ χειρωσάμενος Μιζίζιον τοῦτον ἀναιρεῖ σὺν τῶν φονέων τοῦ ἰδίου πατρὸς, καὶ καταστήσας τὰ ἑσπέρια ἐπὶ τὴν Κωνσταντινούπολιν ὥρμησεν, καὶ βασιλεύει τῶν Ῥωμαίων μετὰ Τιβερίου καὶ Ἡρακλείου, τῶν ἰδίων ἀδελφῶν. Ῥωμαίων βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἔτη ιζ'. α'. ιδ'. β'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐβασίλευσε Κωνσταντῖνος σὺν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ. καὶ ἐπεστράτευσαν Σαρακηνοὶ τὴν Ἀφρικὴν καὶ ἠχμαλώτευσαν χιλιάδας π', ὡς φασιν. οἱ δὲ τοῦ θεάματος τῶν ἀνατολικῶν ἦλθον ἐν Χρυσοπόλει λέγοντες ὅτι "εἰς τριάδα πιστεύομεν· τοὺς τρεῖς στέψωμεν." ἑταράχθη δὲ Κωνσταντῖνος, διότι αὐτὸς μόνος ἦν ἐστεμμένος, οἱ δὲ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οὐδεμίαν ἀξίαν εἶχον· καὶ ἀποστείλας Θεόδωρον τὸν πατρίκιον τὸν Κολωνεῖας ἐτροπώσατο αὐτοὺς ἐπαιέσας αὐτούς, καὶ ἔλαβε τὰ πρωτεῖα αὐτῶν τοῦ εἰσελθεῖν ἐν τῇ πόλει καὶ μετὰ τῆς συγκλήτου βουλευσασθαι καὶ ποιῆσαι τὸ θέλημα αὐτῶν. εὐθέως δὲ ὁ βασιλεὺς τούτους ἐφούρκισεν ἀντιπέραν ἐν Συκαῖς. καὶ τοῦτο ἰδόντες καὶ καταισχυθέντες ἀπῆλθον ἐν ὁδύνῃ εἰς τὰ ἴδια. ὁ δὲ βασιλεὺς τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ ἐρρινοκόπησεν. 353 Κόσμου ἔτη ρξβ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη χξβ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἔτη ιζ'. β'. Ἀράβων ἀρχηγὸς Μαυίας ἔτη κδ'. ιε'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη '. γ'. Τούτῳ τῷ ἔτει χειμῶν μέγας ἐγένετο, καὶ πολλοὶ ἐκινδύνευσαν ἄνθρωποι καὶ θηρία. καὶ ἐχείμασε Φαδαλαῶς εἰς Κύζικον. γ'. ι'. δ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσεν Βουσοῦρ καὶ ἠχμαλώτευσεν πολλοὺς καὶ ὑπέστρεψεν. δ'. ιζ'. ε'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐφάνη Ἴρις ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἔφριξε πᾶσα σάρξ, ἐν μηνὶ Μαρτίῳ Δύστρω, ὥστε λέγειν πάντας ὅτι συντέλειά ἐστιν. Τούτῳ τῷ χρόνῳ στόλον μέγαν ἐξαρτίσαντες οἱ ἀρνηταὶ τοῦ Χριστοῦ καὶ παραπλεύσαντες τὴν Κιλικίαν παρεχείμασαν, εἰς Σμύρνην Μουάμεδ ὁ τοῦ Ἀβδελαῶ, Κάϊσος δὲ εἰς Κιλικίαν καὶ Λυκίαν. καὶ ἐγένετο θανατικὸν ἐν Αἰγύπτῳ. ἀπέστειλε δὲ καὶ Χαλὲ τὸν ἀμυραῖον μετὰ καὶ ἐτέρου στόλου πρὸς βοήθειαν αὐτῶν, ὡς ἱκανώτατον καὶ τολμηρὸν πρὸς μάχην. ὁ δὲ προλεχθεὶς Κωνσταντῖνος τὴν τοιαύτην τῶν θεομάχων κατὰ Κωνσταντινουπόλεως κίνησιν ἐγνωκῶς κατεσκεύασε καὶ αὐτὸς διήρεις εὐμεγέθεις κακκαβοπυρφόρους καὶ δρόμωνας σιφωνοφόρους καὶ τούτους προσορμίσει ἐκέλευσεν ἐν τῷ Προκλιανησίῳ τῶν Καισαρίου λιμένι. ε'. ιη'. '. Τούτῳ τῷ ἔτει ὁ προλεχθεὶς τῶν θεομάχων στόλος ἀναβάλας προσώρμισεν ἐν τοῖς Θρακώοις μέρεσιν ἀπὸ τῆς πρὸς δύσιν ἀκρότητος τοῦ Ἐβδόμου, ἦτοι τῆς λεγομένης Μαгнаύρας, μέχρι πάλιν τοῦ πρὸς ἀνατολὴν ἀκρωτηρίου τοῦ λεγομένου Κυκλοβίου. κατὰ πᾶσαν οὖν ἡμέραν συμβολὴ πολέμου ἐκροτεῖτο ἀπὸ πρωῖ ἕως ἑσπέρας, ἀπὸ τοῦ βραχιαλίου τῆς Χρυσῆς πόρτης μέχρι τοῦ Κυκλοβίου 354 ἑαυτοὺς ὠθοῦντες καὶ ἀντωθούμενοι. ἐν τούτοις οὖν διετέλεσαν ἀπὸ τοῦ Ἀπριλλίου μηνὸς μέχρι τοῦ Σεπτεμβρίου. καὶ ὑποστρέψαντες ἀπέρχονται ἐν Κυζίκῳ, καὶ ταύτην παραλαβόντες ἐκεῖσε παρεχείμαζον. καὶ κατὰ τὸ ἔαρ ἀναβάλλων ὁμοίως πόλεμον διὰ θαλάσσης συνῆπτε μετὰ τῶν Χριστιανῶν. ἐπὶ ἑπτὰ δὲ ἔτη τὰ αὐτὰ τέλεσαντες, καὶ αἰσχυθέντες τῇ τοῦ θεοῦ βοηθείᾳ καὶ τῆς θεομήτορος, πληθὸς τε ἀποβαλόντες ἀνδρῶν μαχίμων, καὶ τραυματίας μεγίστης εἰς αὐτοὺς γενομένης, ἀνθυπέστρεψαν μετὰ μεγάλης λύπης. ἐκπορίζων δὲ ὁ αὐτὸς θεοβύθιστος στόλος κατελήφθη ὑπὸ χειμερίου ζάλης καὶ πνεύματος καταιγίδος ἐπὶ τὰ μέρη τοῦ Συλλαίου καὶ συντριβεῖς ὀλοκλήρως ὤλετο. Σουφιᾶν δέ, ὁ υἱὸς τοῦ Αὔφ, ὁ δεῦτερος ἀδελφός, συνέβαλε πόλεμον μετὰ Φλώρου καὶ Πετρωνᾶ καὶ Κυπριανοῦ ἐχόντων δύναμιν Ῥωμαϊκὴν καὶ κτείνονται Ἄραβες χιλιάδες λ'. τότε Καλλίνικος ἀρχιτέκτων ἀπὸ Ἡλιουπόλεως

Συρίας προσφυγῶν τοῖς Ῥωμαίοις πῦρ θαλάσσιον κατασκευάσας τὰ τῶν Ἀράβων σκάφη ἐνέπρησε καὶ σύμψυχα κατέκαυσε. καὶ οὕτως οἱ Ῥωμαῖοι μετὰ νίκης ὑπέστρεψαν καὶ τὸ θαλάσσιον πῦρ εὗρον. Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος Κωνσταντῖνος ἔτη β'. ιθ'. α'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐχειμάσεν Ἀβδελαῶς, υἱὸς Κάις, καὶ Φαδαλαῶς εἰς Κρήτην. ζ'. κ'. β'. Τούτῳ τῷ ἔτει ὤφθη σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ ἐν ἡμέρᾳ σαββάτῳ. Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος Θεόδωρος ἔτη β'. η'. κα'. α'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐγένετο ἀκρις μεγάλη κατὰ Συρίαν καὶ Μεσοποταμίαν. 355 Κόσμου ἔτη ρξθ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη χξθ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἔτη ιζ'. θ'. Ἀράβων ἀρχηγὸς Μαυΐας ἔτη κδ'. κβ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Θεόδωρος ἔτη β'. β'. Τούτῳ τῷ ἔτει εἰσηλθὼν Μαρδαῖται εἰς τὸν Λίβανον καὶ ἐκράτησαν ἀπὸ τοῦ Μαύρου ὄρους ἕως τῆς ἁγίας πόλεως καὶ ἐχειρώσαντο τὰς τοῦ Λιβάνου περιωπὰς· καὶ πολλοὶ δοῦλοι καὶ αἰχμάλωτοι καὶ αὐτόχθονες πρὸς αὐτοὺς κατέφυγον, ὥστε δι' ὀλίγου χρόνου εἰς πολλὰς χιλιάδας γενέσθαι. καὶ ταῦτα μαθὼν Μαυΐας καὶ οἱ σύμβουλοι αὐτοῦ ἐφοβήθησαν σφόδρα συλλογισάμενοι, ὅτι τὸ βασίλειον τῶν Ῥωμαίων ὑπὸ θεοῦ φρουρεῖται. καὶ ἀποστέλλει πρέσβεις πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Κωνσταντῖνον ζητῶν εἰρήνην, ὑποσχόμενος καὶ ἐτήσια τῷ βασιλεῖ παρέχειν πάκτα. ὁ δὲ βασιλεὺς τοὺς τοιοῦτους πρέσβεις δεξάμενος καὶ τὴν αἴτησιν αὐτῶν ἀκηκοὼς ἀπέστειλε σὺν αὐτοῖς ἐν Συρίᾳ Ἰωάννην τὸν πατρίκιον, τὸ ἐπίκλην Πιτζιγαῦδιν, ὡς ἀρχαιογενῆ τῆς πολιτείας καὶ πολύπειρον ὄντα καὶ μεγάλης ἀντεχόμενον φρονήσεως, ἐπὶ τὸ ἀρμοδίως διαλεχθῆναι τοῖς Ἀραβῶν καὶ τὰ τῆς εἰρήνης συμφωνῆσαι. τούτου δὲ καταλαβόντος ἐν Συρίᾳ, ὁ Μαυΐας σώρευμα πεποικῶς τῶν τε ἀμνηραίων καὶ κορασηνῶν ἐδέξατο αὐτὸν μετὰ μεγάλης τιμῆς. πολλῶν οὖν ἀναμεταξὺ αὐτῶν εἰρηνικῶν λεχθέντων λόγων, συνεφωνήθη πρὸς ἑκατέρους ἔγγραφον γενέσθαι εἰρήνης μεθ' ὄρκου λόγον ἐπὶ συμφώνου ἐτησίου πάκτου, παρέχεσθαι τῇ Ῥωμαϊκῇ πολιτεῖᾳ παρὰ τῶν Ἀγαρηνῶν χρυσοῦ χιλιάδας τρεῖς καὶ ἄνδρας αἰχμαλώτους ν' καὶ ἵππους εὐγενεῖς ν'. ταῦτα στοιχηθέντα μεταξὺ τῶν δύο μερῶν ἐπὶ χρόνους λ' φυλάττεσθαι πλατεῖαν εἰρήνην ἀναμέσον Ῥωμαίων καὶ Ἀράβων πεποίηκεν· καὶ τῶν τοιούτων καθολικῶν δύο ἐγγράφων λόγων πρὸς ἀλλήλους μεθ' ὄρκων γεγονότων καὶ ἀλλήλοις ἐπιδοθέντων, ὁ πολλαχῶς λεχθεὶς 356 πανεύφημος ἀνὴρ πρὸς τὸν βασιλέα ὑπέστρεψε μετὰ καὶ δώρων πολλῶν. ταῦτα μαθόντες οἱ τὰ ἐσπέρια οἰκοῦντες μέρη, ὃ τε Χαγάνος τῶν Ἀβάρων καὶ οἱ ἐπέκεινα ῥῆγες ἔξαρχοί τε καὶ κάσταλδοι καὶ οἱ ἐξοχώτατοι τῶν πρὸς τὴν δύσιν ἐθνῶν, διὰ πρεσβευτῶν δῶρα τῷ βασιλεῖ στείλαντες εἰρηνικὴν πρὸς αὐτοὺς ἀγάπην κυρωθῆναι ἠτήσαντο. εἴξας οὖν ὁ βασιλεὺς ταῖς αὐτῶν αἰτήσεις ἐκύρωσε καὶ πρὸς αὐτοὺς δεσποτικὴν εἰρήνην. καὶ ἐγένετο ἀμεριμνία μεγάλη ἐν τε τῇ ἀνατολῇ καὶ δύσει. Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος Γεώργιος ἔτη ι'. ρο'. χο'. ι'. κγ'. α'. Τούτῳ τῷ ἔτει γέγονε σεισμὸς μέγας κατὰ τὴν Μεσοποταμίαν, ἐν ᾧ πίπτει τὸ βατᾶν καὶ ὁ τροῦλλος τῆς ἐκκλησίας Ἐδέσης· καὶ κτίζει αὐτὸν Μαυΐας σπουδῇ τῶν Χριστιανῶν. ια'. κδ'. β'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἀπεβίω Μαυΐας, ὁ τῶν Σαρακηνῶν πρωτοσύμβουλος, μηνὶ Ἀρτεμισίῳ ἰνδικτιῶνος α'. γέγονε δὲ στρατηγὸς ἔτη κ', καὶ ἀμήρευσε ἔτη κδ', καὶ ἤρξεν Ἰζίδ, ὁ υἱὸς αὐτοῦ. Καὶ τούτῳ τῷ χρόνῳ τὸ τῶν Βουλγάρων ἔθνος ἐπῆλθε τῇ Θράκῃ. ἀναγκαῖον δὲ εἶπεῖν καὶ περὶ τῆς ἀρχαιότητος τῶν Οὐννογουνδούρων Βουλγάρων καὶ Κοτράγων. ἐν τοῖς ἀρκτέροις περατικοῖς μέρεσι τοῦ Εὐξείνου πόντου, ἐν τῇ λεγομένῃ Μαιώτιδι λίμνῃ, εἰς ἣν εἰσάγεται ποταμὸς μέγιστος ἀπὸ τοῦ ὠκεανοῦ καταφερόμενος διὰ τῆς τῶν Σαρματῶν γῆς, λεγόμενος Ἄτελ, εἰς ὃν εἰσάγεται ὁ λεγόμενος Τάναϊς ποταμὸς καὶ αὐτὸς ἀπὸ τῶν Ἰβηρίων πυλῶν ἐξερχόμενος τῶν ἐν τοῖς Καυκασίοις ὄρεσιν, ἀπὸ δὲ τῆς μίξεως τοῦ Τάναϊ καὶ τοῦ Ἄτελ, (ἄνωθεν τῆς προλεχθείσης Μαιώτιδος λίμνης σχιζομένου τοῦ Ἄτελ) ἔρχεται ὁ λεγόμενος Κοῦφισ ποταμὸς, καὶ 357 ἀποδίδει εἰς τὸ

τέλος τῆς Ποντικῆς θαλάσσης πλησίον τῶν Νεκροπήλων εἰς τὸ ἄκρωμα τὸ λεγόμενον Κριοῦ Πρόσωπον. ἀπὸ δὲ τῆς προσημανθείσης λίμνης ἴσα ποταμῶ θαλάσσα, καὶ εἰσάγεται εἰς τὴν τοῦ Εὐξείνου πόντου θάλασσαν διὰ τῆς γῆς Βοσφόρου καὶ Κιμμερίου, ἐξ οὗ ποταμοῦ ἀγρεύεται τὸ λεγόμενον μουρζούλιν καὶ τὰ τούτου ὅμοια, καὶ εἰς μὲν τὰ πρὸς ἀνατολὴν μέρη τῆς προκειμένης λίμνης ἐπὶ Φαναγουρίαν καὶ τοὺς ἐκεῖσε οἰκοῦντας Ἑβραίους παράκεινται ἔθνη πλεῖστα· ἀπὸ δὲ τῆς αὐτῆς λίμνης ἐπὶ τὸν λεγόμενον Κοῦφιν ποταμόν, ἔνθα τὸ ξυστὸν ἀγρεύεται Βουλγαρικὸν ὀψάριν, ἡ παλαιὰ Βουλγαρία ἐστὶν ἡ μεγάλη, καὶ οἱ λεγόμενοι Κότραγοι ὁμόφυλοι αὐτῶν καὶ οὗτοι τυγχάνοντες. ἐπὶ δὲ τῶν χρόνων Κωνσταντίνου, τοῦ εἰς τὴν δύσιν, Κροβάτου τοῦ κυροῦ τῆς λεχθείσης Βουλγαρίας καὶ τῶν Κοτράγων τὸν βίον μεταλλάξαντος καὶ πέντε καταλιπόντος υἱοὺς καὶ διατυπώσαντος μηδαμῶς τούτους ἀποχωρισθῆναι ἐκ τῆς πρὸς ἀλλήλους διαίτης, διὰ τὸ πάντη κυριεῦν αὐτοὺς καὶ ἐτέρῳ μὴ δουλωθῆναι ἔθνει, μετ' ὀλίγον δὲ χρόνον τῆς ἐκείνου τελευτῆς εἰς διαίρεσιν ἐληλυθότες οἱ αὐτοῦ πέντε υἱοὶ διέστησαν ἀπ' ἀλλήλων μετὰ τοῦ ἐν ὑπεξουσιότητι ἐκάστου αὐτῶν ὑποκειμένου λαοῦ. καὶ ὁ μὲν πρῶτος υἱὸς ὁ λεγόμενος Βατβαιᾶν τὴν ἐντολὴν τοῦ οἰκείου φυλάξας πατρός διέμεινεν ἐν τῇ προγονικῇ αὐτοῦ γῇ μέχρι τῆς δεῦρο. ὁ δὲ δεύτερος τούτου ἀδελφός, ὁ λεγόμενος Κότραγος, τὸν Τάναϊν διαβάς ποταμόν ἀπέναντι τοῦ πρώτου ᾤκησεν ἀδελφοῦ. ὁ δὲ τέταρτος καὶ ὁ πέμπτος τὸν Ἰστρον ἦτοι Δανουβίον λεγόμενον περαιωθέντες ποταμόν, ὁ μὲν εἰς Πανονίαν τῆς Ἀβαρίας ὑποταγεὶς τῷ Χαγάνῳ τῶν Ἀβάρων ἔμεινεν ἐκεῖ μετὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, ὁ δὲ τὴν πρὸς τῇ Ῥαβέννη Πεντάπολιν καταλαβὼν ὑπὸ τὴν βασιλείαν τῶν Χριστιανῶν γέγονεν. ἔπειτα τούτων ὁ τρίτος, Ἀσπαροῦχ λεγόμενος, τὸν Δάναπριν καὶ Δάναστριν περάσας καὶ τὸν 358 Ὅγλον καταλαβὼν βορειότερους τοῦ Δανουβίου ποταμοὺς μεταξὺ τούτου κάκείνων ᾤκησεν, ἀσφαλῆ καὶ δυσμάχητον εἶναι τὸν τόπον στοχασάμενος ἐξ ἐκάστου μέρους· τεлмаτώδης γὰρ ἔμπροσθεν, καὶ ἄλλοθεν τοῖς ποταμοῖς στεφανούμενος, πολλὴν τῷ ἔθνει τεταπεινωμένῳ διὰ τὸν μερισμὸν τὴν ἐκ τῶν πολεμίων παρεῖχεν ἄνεσιν. τούτων δὲ οὕτως εἰς πέντε μέρη διαιρεθέντων καὶ ἐν βραχύτῃ καταντησάντων, ἐξῆλθε τὸ μέγα ἔθνος τῶν Χαζάρων ἀπὸ τοῦ ἐνδοτέρου βάθους Βερζιλίας τῆς πρώτης Σαρματίας καὶ ἐδέσποσε πάσης τῆς περατικῆς γῆς μέχρι τῆς Ποντικῆς θαλάσσης· καὶ τὸν πρῶτον ἀδελφὸν Βατβαιᾶν, τῆς πρώτης Βουλγαρίας ἄρχοντα, ὑποτελῆς καταστήσας φόρους παρ' αὐτοῦ κομίζεται μέχρι τοῦ νῦν. ὁ δὲ βασιλεὺς Κωνσταντῖνος μεμαθηκώς, ὅτι ἐξάπινα ἔθνος ῥυπαρὸν καὶ ἀκάθαρτον ἐκεῖθεν τοῦ Δανουβίου εἰς τὸν Ὅγλον ἐσκήνωσεν, καὶ τὰ πλησιάζοντα τῷ Δανουβίῳ ἐκτρέχει καὶ λυμαίνεται, τοῦτ' ἔστι τὴν νῦν κρατουμένην ὑπ' αὐτῶν χώραν, ὑπὸ Χριστιανῶν τότε κρατουμένην, ἠνιάθη σφόδρα· καὶ κελεύει περᾶσαι πάντα τὰ θέματα ἐν τῇ Θράκῃ. καὶ ἐξοπλίσας στόλον διὰ τε γῆς καὶ θαλάσσης κατ' αὐτῶν ἀπεκίνησε πολέμῳ τούτους ἐκδιώξαι πειρώμενος, καὶ διὰ μὲν τῆς πρὸς τῷ Ὅγλῳ καλουμένῳ καὶ Δανουβίῳ ἠπείρου τὰ πεζικὰ παρατάξας, διὰ δὲ τῆς πλησιαζούσης ἀκτῆς τὰς ναῦς προσορμίσας. τοῦτο δὲ τὸ ἀθρόον καὶ παμπληθές τῆς παρατάξεως οἱ Βούλγαροι θεασάμενοι, τῆς ἑαυτῶν ἀπεγνωκότες σωτηρίας εἰς τὸ προλεχθὲν ὀχύρωμα καταφεύγουσι καὶ ἑαυτοὺς ἀσφαλίζουνται. ἐν τρισὶ δὲ καὶ τέτρασιν ἡμέραις ἐκ τοῦ τοιούτου ὀχυρώματος αὐτῶν μὲν ἐξελθεῖν μὴ τολμησάντων, τῶν δὲ Ῥωμαίων πόλεμον μὴ συναψάντων διὰ τὴν προκειμένην τῶν τελεμάτων πρόφασιν, στοχασάμενον τὸ μιαρὸν ἔθνος τὴν χαυνότητα τῶν Ῥωμαίων ἀνελάβετο καὶ προθυμότερον γέγονεν. τοῦ δὲ βασιλέως ἐν ποδαλγίᾳ ὀξυπαθήσαντος καὶ ἐπὶ Μεσημβρίαν βιασθέντος ὑποστρέψαι διὰ συνήθειαν λουτροῦ ἅμα πέντε δρομώνων καὶ τῶν οἰκείων αὐτοῦ ἀνθρώπων, κατέλιπε τοὺς στρατηγούς καὶ τὸν λαὸν 359

κελεύσας παρακονδακίζειν καὶ ὑποσῦραι αὐτούς ἐκ τοῦ ὄχυρώματος καὶ πόλεμον πρὸς αὐτούς κροτῆσαι, εἰ τύχοι αὐτούς ἐξελθεῖν· εἰ δὲ μὴ, κἂν παρακαθίσει αὐτούς καὶ φυλάττειν ἐν τοῖς ἐρύμασιν. οἱ δὲ τοῦ καβαλλαρικοῦ τὸν βασιλέα φεύγειν διαφημίσαντες καὶ φόβῳ συσχεθέντες τῇ αὐτῇ φυγῇ ἐχρήσαντο, μηδενὸς διώκοντος. οἱ δὲ Βούλγαροι τοῦτο θεασάμενοι ἐπέδιωκον ὀπίσω αὐτῶν καὶ τοὺς πλείστους ξίφει ἀνεῖλον, πολλοὺς δὲ καὶ ἔτραυμάτισαν. καὶ καταδιώξαντες αὐτούς μέχρι τοῦ Δανουβίου καὶ τοῦτον περάσαντες καὶ ἐλθόντες ἐπὶ τὴν λεγομένην Βάρναν πλησίον Ὀδύσσου καὶ τοῦ ἐκεῖσε μεσογαίου, τὸν τόπον ἑωρακότες ἐν πολλῇ ἀσφαλείᾳ διακείμενον, ἐκ μὲν τῶν ὀπισθεν διὰ τοῦ Δανουβίου ποταμοῦ, ἔμπροσθεν δὲ καὶ ἐκ πλαγίων διὰ κλεισουργῶν καὶ τῆς Ποντικῆς θαλάσσης, κυριευσάντων δὲ αὐτῶν καὶ τῶν παρακειμένων Σκλαυινῶν ἔθνων τὰς λεγομένας ἑπτὰ γενεάς, τοὺς μὲν Σέβερεις κατώκισαν ἀπὸ τῆς ἔμπροσθεν κλεισούρας Βερεγάβων ἐπὶ τὰ πρὸς ἀνατολὴν μέρη, εἰς δὲ τὰ πρὸς μεσημβρίαν καὶ δύσιν μέχρις Ἀβαρίας τὰς ὑπολοίπους ἑπτὰ γενεάς ὑπὸ πάκτον ὄντας· ἐν τούτοις οὖν πλατυνθέντων αὐτῶν ἐγαυρίασαν, καὶ ἤρξαντο τὰ ὑπὸ τὴν Ῥωμαϊκὴν πολιτείαν ὄντα κάστρα τε καὶ χωρία ἐπιρρίπτειν καὶ αἰχμαλωτίζειν. ὅθεν ἀναγκασθεὶς ὁ βασιλεὺς εἰρήνευσε μετ' αὐτῶν, ἐτήσια αὐτοῖς συμφωνήσας πάκτα παρέχειν ἐπ' αἰσχύνη Ῥωμαίων διὰ πλῆθος πταισμάτων· θαυμαστὸν γὰρ ἦν ἀκούμενον τοῖς μακρὰν καὶ τοῖς ἐγγύς, ὅτι ὁ πάντας ὑποτελεῖς ἑαυτῷ καταστησάμενος, τοὺς τε κατὰ τὴν ἑῴαν καὶ δύσιν καὶ ἄρκτον καὶ μεσημβρίαν, ὑπὸ τοῦδε τοῦ μισαροῦ καὶ νεοφανοῦς ἔθνους ἠττήθη. ἀλλ' οὗτος μὲν ἐκ προνοίας θεοῦ τοῦτο συμβεβηκέναι Χριστιανοῖς πιστεύσας, εὐαγγελικῶς διανοησάμενος εἰρήνευσεν· καὶ ἦν ἕως τελευτῆς αὐτοῦ ἡρεμῶν ἐκ πάντων πολεμίων σπουδὴν ἔχων ἐξαίρετον ἐνώσαι τὰς ἀπανταχῇ διηρημένας ἀγίας τοῦ θεοῦ ἐκκλησίας ἀπὸ τῶν χρόνων Ἡρακλείου τοῦ βασιλέως καὶ προπάππου αὐτοῦ, καὶ Σεργίου τοῦ κακόφρονος καὶ Πύρρου, τῶν ἀναξίως ἡγησαμένων τοῦ θρόνου Κωνσταντινουπόλεως, μίαν τε θέλησιν καὶ μίαν ἐνέργειαν ἐπὶ τοῦ κυρίου καὶ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ δογματισάντων, ὧν τὰς κακοδοξίας ἀνατρέψαι σπουδάζων ὁ αὐτὸς 360 χριστιανικώτατος βασιλεὺς σύνοδον οἰκουμενικὴν συναθροίσας ἐπισκόπων σπ' ἐν Κωνσταντινουπόλει, τὰ τε προκεκυρωμένα ἐν ταῖς προλαβούσαις ἀγίαις καὶ οἰκουμενικαῖς πέντε συνόδοις ἐπεβεβαίωσε δόγματα, καὶ τὸ τῶν δύο θελημάτων καὶ ἐνεργειῶν εὐσεβῆς θεσπισθῆναι δόγμα συνεψηφίσαστο κατὰ τὴν αὐτὴν ἀγίαν καὶ ἀκριβεστάτην ἕκτην οἰκουμενικὴν σύνοδον, ἧς καὶ ἐξῆρχον ὁ αὐτὸς τε πανευσεβῆς βασιλεὺς Κωνσταντῖνος καὶ οἱ εὐσεβεῖς ἱεράρχαι. Ἀράβων ἀρχηγὸς Ἀζίδ ἔτη γ'. ροβ'. χοβ'. ιβ'. α'. γ'. Τούτῳ τῷ ἔτει συναθροίσθη ἡ ἀγία καὶ οἰκουμενικὴ ἕκτη σύνοδος ἐν Κωνσταντινουπόλει τῶν σπ' ἀγίων ἐπισκόπων καὶ πατέρων κατὰ ἐπιτροπὴν τοῦ εὐσεβοῦς βασιλέως Κωνσταντίνου. Κόσμου ἔτη ρογ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη χογ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἔτη ιζ'. ιγ'. Ἀράβων ἀρχηγὸς Ἀζίδ ἔτη γ'. β'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Γεώργιος ἔτη '. δ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἀπώσατο Κωνσταντῖνος τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ τῆς βασιλείας, Ἡράκλειον καὶ Τιβέριον, καὶ μόνος ἐβασίλευσε σὺν Ἰουστινιανῷ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. ιδ'. γ'. ε'. Τούτῳ τῷ ἔτει Μουχτάρ ὁ ψεύστης τυραννήσας ἐπικρατὴς γέγονε τῆς Περσίδος, ἀπεκάλει δὲ ἑαυτὸν προφήτην. καὶ ἐταράχθησαν οἱ Ἄραβες. Ἀράβων ἀρχηγὸς Μαρουὰμ ἔτος α'. ιε'. α'. '. Τούτῳ τῷ ἔτει ἀπεβίω Ἰζίδ, καὶ ταραχθέντες οἱ Ἄραβες τοῦ Ἐθρίβου διηγέρθησαν καταστήσαντες ἀρχηγὸν ἑαυτοῖς Ἀβδελαῦν τινα, υἱὸν Ζουβέρ. καὶ συναχθέντες οἱ Φοίνικες καὶ οἱ Παλαιστίνης ἐπὶ τὴν Δαμασκὸν ἔρχονται καὶ ἕως τοῦ Γαβιθᾶ πρὸς Ἀσάν, ἀμηρᾶν Παλαιστίνης· καὶ δίδουσι χεῖρας δεξιᾶς τῷ Μαρουὰμ καὶ ἰστώσιν αὐτὸν ἀρχηγόν, καὶ ἀμηρεῦει μῆνας θ'. καὶ τελευτήσαντος αὐτοῦ, 361 Ἀβιμέλεχ, ὁ υἱὸς αὐτοῦ, διαδέχεται τὴν ἀρχὴν ἀμηρεύσας ἔτη κα' ἡμισυ, καὶ

χειροῦται τοὺς τυράννους καὶ ἀποκτένει τὸν Ἀβδελᾶν, υἷον Ζουβέρ, καὶ Δάδαχον. Ἀράβων ἀρχηγὸς Ἀβιμέλεχ ἔτη κβ'. Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος Θεόδωρος πάλιν ἔτη γ'. ι'. α'. α'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐγένετο λιμὸς καὶ θανατικὸν μέγα ἐν Συρία, καὶ Ἀβιμέλεχ ἐκράτησε τοῦ ἔθνους. τῶν δὲ Μαρδαϊτῶν ἐπιτιθεμένων τοῖς μέρεσι τοῦ Λιβάνου, καὶ τοῦ λοιμοῦ ἐπικρατοῦντος, ὁ αὐτὸς Ἀβιμέλεχ τὴν ἐπὶ Μαυρίου ζητηθεῖσαν εἰρήνην αἰτεῖται ἀποστείλας πρέσβεις πρὸς τὸν βασιλέα, τὰς αὐτὰς τξέ' χιλιάδας τοῦ χρυσοῦ νομισμάτων συνθέμενος τελεῖν, καὶ τοὺς τξέ' δούλους, καὶ ὁμοίως εὐγενεῖς ἵππους τξέ'. ιζ'. β'. β'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἀνεπάη ὁ εὐσεβὴς βασιλεὺς Κωνσταντῖνος κρατήσας ἔτη ιζ', καὶ ἐβασίλευσεν Ἰουστινιανὸς ὁ υἱὸς αὐτοῦ. [Ἰστέον ὅτι μάτην ληρωδῶς φλυαροῦσί τινες λέγοντες μετὰ τέσσαρα ἔτη γεγονέναι τοὺς παρ' αὐτοῖς φημιζομένους τῆς ἕκτης συνόδου κεφαλαιώδεις τύπους. ὡς γὰρ ἐν πᾶσι ψευδηγοροῦντες ἐλέγχονται, ἀποδείκνυνται καὶ ἐν τούτοις μηδὲν ἀληθὲς λέγοντες. ἢ γὰρ ἀκριβὴς χρονικὴ ἀποσημείωσις τὴν κατὰ τῶν Μονοθελητῶν ἀγίαν οἰκουμενικὴν ἕκτην σύνοδον ἐν τῷ ιβ' ἔτει τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου, ἐκγόνου Ἡρακλείου, γενέσθαι λέγει, ἐν ἔτει ἀπὸ κτίσεως κόσμου ροβ'. καὶ ὅτι μετὰ τοῦτο ἐβασίλευσεν ὁ αὐτὸς Κωνσταντῖνος ἔτη ε', καὶ τελευτήσαντος αὐτοῦ, ἐμονάρχησεν Ἰουστινιανός, ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ἔτη ι', ἐκβληθέντος δὲ Ἰουστινιανοῦ ἐκράτησε Λεόντιος ἔτη γ', καὶ μετὰ Λεόντιον Τιβέριος ὁ καὶ Ἀψίμαρος ἔτη ζ', καὶ πάλιν Ἰουστινιανὸς ὁ ἐκβληθεὶς ἔτη '. ὡς εὐρίσκεσθαι ἐξ αὐτῶν τῶν ἐκδεδομένων τύπων τῷ β' ἔτει τῆς ἐσχάτης βασιλείας τοῦ αὐτοῦ ῥινοκοπημένου Ἰουστινιανοῦ ἐκτεθεῖσθαι αὐτοὺς περιέχοντας ἐν τῷ γ' τύπῳ αὐταῖς λέξεσιν οὕτως: "συνορῶμεν ὥστε τοὺς μὲν δυσὶ 362 γάμοις περιπαρέντας καὶ μέχρι τῆς ιε' τοῦ παρελθόντος Ἰαννουαρίου μηνὸς τῆς παρελθούσης δ' Ἰνδικτιῶνος ἔτους ρ θ' δουλωθέντας τῇ ἀμαρτίᾳ καὶ μὴ ἐκνήψαι αὐτῆς προελομένους καθαιρέσει κανονικῇ ὑποβαλεῖν." καὶ μεθ' ἕτερα: "τοὺς δὲ μετὰ τὴν χειροτονίαν γάμῳ ἐνὶ παρανόμῳ προσομιλήσαντας, τοῦτ' ἔστι πρεσβυτέρους καὶ διακόνους καὶ ὑποδιακόνους, ἤδη ἐπὶ βραχύν τινα χρόνον εἰρχθέντας τῆς ἱερᾶς λειτουργίας καὶ ἐπιτιμηθέντας αὐθις αὐτοὺς τοῖς οἰκείοις ἀποκαταστήναι βαθμοῖς, μηδαμῶς ἐτέρῳ μείζονι προκόπτοντας βαθμῶ, προδήλως διαλυθέντος αὐτοῖς τοῦ ἀθέσμου συνοικεσίου." ὥστε ἐξ αὐτῆς τῆς χρονικῆς ἀποσημείωσης ἀριδῆλως φαίνεσθαι συναγόμενα ἀπὸ τῆς ἀγίας οἰκουμενικῆς ἕκτης συνόδου ἕως τῶν ἐκδεδομένων τύπων ἔτη κζ', πατριαρχοῦντος ἐν τῇ ἀγίᾳ οἰκουμενικῇ συνόδῳ Κωνσταντινουπόλεως Γεωργίου, ἔτος ἄγοντος τῆς πατριαρχίας γ', καὶ μετὰ τὴν σύνοδον πατριαρχήσαντος ἄλλα ἔτη γ', μετὰ δὲ τοῦτον Θεοδώρου ἔτη γ', καὶ Παύλου ἔτη ζ', καὶ Καλλινίκου ἔτη ιβ', καὶ Κύρου ἔτη β', ὡς συνάγεσθαι καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν πατριαρχῶν ἔτη κζ'. ἀπὸ δὲ τῶν ἐκδεδομένων τύπων ἕως τοῦ πρώτου ἔτους Φιλιππικοῦ ἔτη ε' καὶ ἐν τῷ αὐτῷ πρώτῳ ἔτει τῆς βασιλείας Φιλιππικοῦ γενέσθαι ἐμμανῆ σύνοδον κατὰ τῆς ἀγίας οἰκουμενικῆς ἕκτης συνόδου· καὶ ἐξωσθέντος Κύρου τῷ ' ἔτει τῆς πατριαρχίας αὐτοῦ, γενέσθαι Ἰωάννην πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως, Ἀνδρέαν δὲ μητροπολίτην τῆς Κρήτης καὶ Γερμανὸν μητροπολίτην Κυζίκου, ὑπογράψαντας προδήλως καὶ ἀναθεματίσαντας μετὰ πάντων τῶν κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους τὴν προρρηθεῖσαν κατὰ τῶν Μονοθελητῶν ἀγίαν οἰκουμενικὴν ' σύνοδον· μετὰ δὲ ἔτη γ' τελευτήσαντος Ἰωάννου, μετατεθῆναι Γερμανὸν ἀπὸ Κυζίκου, καὶ πατριαρχῆσαι Κωνσταντινουπόλεως, καὶ τῷ ιγ' ἔτει τῆς βασιλείας Λέοντος ἐξορισθῆναι, καὶ γενέσθαι Ἀναστάσιον καὶ πατριαρχῆσαι ἔτη κδ'· καὶ μετ' αὐτὸν Κωνσταντῖνον ἔτη ιβ', καὶ Νικήταν ιδ', καὶ Παῦλον ε', καὶ Ταράσιον κά', καὶ Νικηφόρον η', καὶ Θεόδοτον ', καὶ Ἀντώνιον ι', καὶ Ἰωάννην τὸν Λεκανόμαντιν ἔτη ' καὶ μῆνα α'.] 363 Κόσμου ἔτη ρη'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη χοη'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς ἔτη ι'. α'. Ἀράβων ἀρχηγὸς Ἀβιμέλεχ ἔτη κβ'.

γ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Θεόδωρος ἔτη γ'. γ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἀποστέλλει Ἀβιμέλεχ πρὸς Ἰουστινιανὸν βεβαιῶσαι τὴν εἰρήνην, καὶ ἐστοιχῆθη ἡ εἰρήνη οὕτως· ἵνα ὁ βασιλεὺς παύσῃ τὸ τῶν Μαρδαϊτῶν τάγμα ἐκ τοῦ Λιβάνου, καὶ διακωλύσῃ τὰς ἐπιδρομὰς αὐτῶν· καὶ Ἀβιμέλεχ δώσῃ τοῖς Ῥωμαίοις καθ' ἑκάστην ἡμέραν νομίσματα χίλια καὶ ἵππον καὶ δοῦλον· καὶ ἵνα ἔχωσι κοινὰ κατὰ τὸ ἴσον τοὺς φόρους τῆς Κύπρου καὶ Ἀρμενίας καὶ Ἰβηρίας. καὶ ἔπεμψεν ὁ βασιλεὺς Παῦλον τὸν μαγιστριανὸν πρὸς Ἀβιμέλεχ ἀσφαλίσασθαι τὰ στοιχηθέντα, καὶ γέγονεν ἔγγραφος ἀσφάλεια μετὰ μαρτύρων. καὶ φιλοτιμηθεὶς ὁ μαγιστριανὸς ὑπέστρεψεν. καὶ πέμψας ὁ βασιλεὺς προσελάβετο τοὺς Μαρδαίτας χιλιάδας ἰβ' τὴν Ῥωμαϊκὴν δυναστείαν ἀκρωτηριάσας. πᾶσαι γὰρ αἱ νῦν οἰκούμεναι παρὰ τῶν Ἀράβων εἰς τὰ ἄκρα πόλεις ἀπὸ Μομφουεστίας καὶ ἕως τετάρτης Ἀρμενίας ἀνίσχυροι καὶ ἀοίκητοι ἐτύγχανον διὰ τὴν ἔφοδον τῶν Μαρδαϊτῶν· ὧν παρασταλέντων, πάνδεινα κακὰ πέπονθεν ἡ Ῥωμανία ὑπὸ τῶν Ἀράβων μέχρι τοῦ νῦν. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει πέμπει Ἀβιμέλεχ Ζιάδον, τὸν ἀδελφὸν Μαυῖου, εἰς Περσίδα κατὰ Μουχτάρ τοῦ ψεύστου καὶ τυράννου. καὶ ἀνηρέθη Ζιάδος ὑπὸ Μουχτάρ. καὶ ἀκούσας Ἀβιμέλεχ ἔρχεται εἰς Μεσοποταμίαν καὶ τυραννεῖται ὑπὸ Σαΐδου· ὃν ἐπανελθὼν διὰ λόγου τὴν Δαμασκὸν πέπεικεν ἀνοῖξαι προκαταληφθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ, καὶ μετὰ τοῦτο δολοφονεῖ αὐτόν. Ἰουστινιανὸς δὲ νεώτερος ὢν, ὡς ἰ' χρόνων, καὶ ἀβούλως τὰ κατ' αὐτὸν διοικῶν ἀποστέλλει Λεόντιον τὸν στρατηγὸν ἐπὶ τὴν Ἀρμενίαν μετὰ Ῥωμαϊκῆς δυνάμεως, καὶ τοὺς ἐκεῖσε Σαρακηνοὺς κτείνας ὑποτάσσει Ῥωμαίοις, ὡσαύτως καὶ Ἰβηρίαν καὶ Ἀλβανίαν, Βουκανίαν τε καὶ Μηδίαν καὶ φορολογήσας τὰς χώρας πάμπολλα χρήματα τῷ βασιλεῖ ἀπέστειλεν. Ἀβιμέλεχ δὲ ταῦτα μεμαθηκῶς καταλαμβάνει τὸ Κερκήσιον καὶ τὴν Θεούπολιν ὑπέταξεν. 364 Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος Παῦλος ἔτη ζ'. β'. δ'. α'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐγένετο λιμὸς ἐν Συρίᾳ· καὶ πολλοὶ εἰσῆλθον εἰς Ῥωμανίαν. καὶ ἔλθων ὁ βασιλεὺς εἰς Ἀρμενίαν ἐκεῖ ἐδέξατο τοὺς ἐν τῷ Λιβάνῳ Μαρδαίτας, χάλκεον τεῖχος διαλύσας. παρέλυσε δὲ καὶ τὴν μετὰ τῶν Βουλγάρων παγιωθεῖσαν εἰρήνην διαταράξας τοὺς ὑπὸ τοῦ οἰκείου πατρὸς ἐνορδίνους γεγονότας τύπους, καὶ κελεύει περᾶσαι ἐπὶ τὴν Θράκην τὰ καβαλλαρικὰ θέματα βουλόμενος τοὺς τε Βουλγάρους καὶ τὰς Σκλαυινίας αἰχμαλωτίσαι. ρπ'. χπ'. γ'. ε'. β'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσεν Ἰουστινιανὸς κατὰ Σκλαυινίας καὶ Βουλγαρίας. καὶ τοὺς μὲν Βουλγάρους πρὸς τὸ παρὸν ὑπηντηκότας ὤθησεν, μέχρι δὲ Θεσσαλονίκης ἐκδραμῶν, πολλὰ πλήθη τῶν Σκλάβων τὰ μὲν πολέμῳ, τὰ δὲ προσρυνέντα παραλαβὼν εἰς τὰ τοῦ Ὀψικίου διὰ τῆς Ἀβύδου περάσας κατέστησε μέρη. ἐν δὲ τῷ ὑποστρέφειν αὐτὸν ὁδοστατηθεὶς ὑπὸ τῶν Βουλγάρων ἐν τῷ στενῷ τῆς κλεισούρας μετὰ σφαγῆς τοῦ οἰκείου λαοῦ καὶ τραυματίας πολλῆς μόλις ἀντιπαρελθεῖν ἠδυνήθη. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει καὶ Ἀβδελαῶς ὁ Ζουβὴρ Μούσαβον τὸν ἴδιον ἀδελφὸν πέμπει κατὰ Μουκτάρου· καὶ συμβαλὼν μετ' αὐτοῦ τρέπεται ὁ Μούκταρος καὶ φεύγει ἐπὶ Συρίαν· καὶ φθάσας αὐτὸν κτείνει αὐτόν. Ἀβιμέλεχ δὲ στρατεύει κατὰ Μουσάρου καὶ νικήσας κτείνει αὐτόν καὶ ὑπέταξε πᾶσαν τὴν Περσίδα. Κόσμου ἔτη ρπα'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη χπα'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς ἔτη ἰ'. δ'. Ἀράβων ἀρχηγὸς Ἀβιμέλεχ ἔτη κβ'. ἰ. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Παῦλος ἔτη ζ'. γ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἀπέστειλεν Ἀβιμέλεχ κατὰ τοῦ Ζουβείρ Χαγὰν εἰς τὸ Μάκκα, καὶ κτείνει αὐτόν ἐκεῖ ὁ Χαγὰν· καὶ ὑποτάξαντος τῷ Ἀβιμέλεχ τὴν χώραν τοῦ Χαγὰν ἐναντιουμένην αὐτῷ, ἐνέπρησε τὸν οἶκον τοῦ εἰδώλου αὐτοῦ σὺν τῷ εἰδώλῳ τῆς σεβασμιότητος αὐτῶν· 365 δι' ἣν αἰτίαν τὸν Χαγὰν στρατηγὸν τῆς Περσίδος προεβάλετο. καὶ ὑπετάγη τῷ Ἀβιμέλεχ ἢ τε Περσίς καὶ Μεσοποταμία καὶ ἡ μεγάλη Ἀραβία τοῦ Ἐθρίβου· καὶ οἱ ἐμφύλιοι πόλεμοι αὐτῶν ἔπαυσαν. ε'. ζ'. δ'. Τούτῳ τῷ ἔτει τέλος ἔσχε καὶ ἀπαλλαγὴν παντὸς πολέμου ἢ τῶν Ἀράβων ἀρχῆ· καὶ εἰρήνευσεν

Ἀβιμέλεχ ὑποτάξας πάντας. ἴ. η'. ε'. Τούτῳ τῷ ἔτει τὴν πρὸς Ἀβιμέλεχ εἰρήνην Ἰουστινιανὸς ἐξάνοις ἔλυσεν· καὶ γὰρ τὴν Κυπρίων νῆσον ἀλόγως μετοικίσει ἐσπούδασε καὶ τὸ σταλὲν χάραγμα παρὰ Ἀβιμέλεχ νεοφανὲς ὄν καὶ μηδέποτε γεγὸνός οὐ προσεδέξατο. πλῆθος δὲ Κυπρίων περώντων κατεποντίστη, καὶ ἀπὸ ἀρρωστίας ὤλοντο· καὶ οἱ λοιποὶ ἐστράφησαν εἰς Κύπρον. καὶ ἀκούσας ταῦτα Ἀβιμέλεχ, ὑποκριθεὶς σατανικῶς παρεκάλει μὴ λυθῆναι τὴν εἰρήνην, ἀλλὰ δεχθῆναι τὴν αὐτοῦ μονήταν, ὡς τῶν Ἀράβων μὴ καταδεχομένων τὴν τῶν Ῥωμαίων χαραγὴν ἐν τοῖς ἰδίους νομίσμασιν, τῆς ὀλκῆς τοῦ χρυσοῦ διδομένης καὶ μηδεμιᾶς ζημίας τοῖς Ῥωμαίοις γινομένης ἐκ τοῦ νέα χαράσσειν Ἀραβας. ὁ δὲ τὴν παράκλησιν εἰς φόβον νομίσας, οὐκ ἐννοήσας, ὅτι τὸ σπουδαζόμενον αὐτοῖς ἦν παῦσαι τὴν τῶν Μαρδαϊτῶν ἐπαγωγὴν, καὶ οὕτω διὰ δοκουμένης εὐλόγου προφάσεως λῦσαι τὴν εἰρήνην· ὁ καὶ ἐγένετο. καὶ ἀπέστειλεν Ἀβιμέλεχ οἰκοδομῆσαι τὸν τοῦ Μάκκα ναόν. καὶ ἠθέλησεν ἐπᾶραι τοὺς κίονας τῆς ἁγίας Γεθσημανῆ. καὶ παρεκάλεσεν αὐτὸν Σέργιός τις ἀνὴρ χριστιανικώτατος, ὁ τοῦ Μανσοῦρ, γενικὸς λογοθέτης καὶ λίαν ὤκειωμένος τῷ αὐτῷ Ἀβιμέλεχ, καὶ Πατρίκιος, ὁ τούτου ἐφάμιλλος τῶν κατὰ τὴν Παλαιστίνην Χριστιανῶν προύχων, ὁ ἐπὶ κλην Κλαυδῶς, αἰτούμενοι μὴ γενέσθαι τοῦτο, ἀλλὰ δι' ἰκεσίας αὐτῶν πείσαι Ἰουστινιανὸν ἀποστεῖλαι ἄλλους ἀντ' αὐτῶν· ὅπερ καὶ γέγονεν. ζ'. θ'. ἴ. Τούτῳ τῷ ἔτει Ἰουστινιανὸς ἐπελέξατο ἐκ τῶν μετοικισθέντων 366 ὑπ' αὐτοῦ Σκλάβων καὶ ἐστράτευσεν χιλιάδας λ' καὶ ὀπίστας αὐτοὺς ἐπωνόμασεν αὐτοὺς λαὸν περιούσιον, ἄρχοντά τε αὐτῶν Νέβουλον τοῦνομα. θαρρήσας δὲ εἰς αὐτοὺς γεγράφηκε τοῖς Ἀραψι μὴ ἐμμένειν αὐτὸν τῇ ἐγγράφως συμφωνηθείσῃ εἰρήνῃ. καὶ παραλαβὼν τὸν περιούσιον λαὸν καὶ πάντα τὰ καβαλλαρικὰ θέματα ἐπορεύθη ἐν Σεβαστοπόλει τῇ παρὰ θάλασσαν. τῶν δὲ Ἀράβων ὑποκρινομένων καὶ μὴ αἰρουμένων λῦσαι τὴν εἰρήνην, ἀλλὰ τῇ βασιλικῇ αἰτίᾳ καὶ προπετεῖα τοῦτο πρᾶξαι ἀναγκαζομένων, ὀπλισθέντες καὶ αὐτοὶ παρεγένοντο ἐν Σεβαστοπόλει, προμαρτυρούμενοι τῷ βασιλεῖ τὰ μεθ' ὄρκων ἀναμεταξὺ αὐτῶν συμφωνηθέντα μὴ διαστραφῆναι· ἐπεὶ τοῖ γε ἔκδικος καὶ κριτῆς ὁ θεὸς τῶν αἰτίων γενήσεται. τοῦ δὲ βασιλέως μὴδὲ δι' ἀκοῆς τὰ τοιαῦτα ἀνασχομένου, ἀλλὰ πρὸς μάχην μᾶλλον κατεπείγοντος, τὸν τῆς εἰρήνης ἔγγραφον λόγον λύσαντες καὶ ἐπὶ ὑψηλῆς ἄστας ἀντὶ φλαμούλου προάγειν κρεμάσαντες κατὰ τῶν Ῥωμαίων ὄρμησαν, Μουάμεδ στρατηγὸν ἔχοντες, καὶ συνέβαλον πόλεμον. καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἠττήθησαν Ἀραβες. ὑποβαλὼν δὲ Μουάμεδ τῷ συμμαχοῦντι Ῥωμαίοις στρατηγῷ τῶν Σκλάβων, πέμπει αὐτῷ κούκουρον γέμον νομισμάτων, καὶ πολλαῖς ὑποσχέσεσι τοῦτον ἀπατήσας πείθει προσφυγεῖν πρὸς αὐτοὺς μετὰ καὶ κ' χιλιάδων Σκλάβων, καὶ οὕτω Ῥωμαίοις τὴν φυγὴν περιποιήσατο. τότε Ἰουστινιανὸς ἀνεῖλε τὸ τούτων ἐγκατάλειμμα σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις παρὰ τῷ λεγομένῳ Λευκάτῃ, τόπῳ κρημνώδει καὶ παραθαλασσίῳ κατὰ τὸν Νικομηδείασιον κόλπον κειμένῳ. η'. ι'. ζ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Σαββάτιος, ὁ πατρίκιος Ἀρμενίας, μαθὼν τὴν τῶν Ῥωμαίων ἦταν τὴν Ἀρμενίαν παρέδωκε τοῖς Ἀραψιν, καὶ ὑπετάγη αὐτοῖς καὶ ἡ ἔσω Περσίς, ἡ λεγομένη Χωρασάν, καὶ φύεται ἐκεῖσε παράβουλος ὀνόματι Σαβίνος, καὶ πολλοὺς τῶν Ἀράβων ἀπέκτεινε καὶ αὐτὸν τὸν Χαγάνον παρ' ὀλίγον τελειῶς ποταμόπνικτον ἐποίησε. 367 ἔκτοτε ἐπὶ πλεῖον θρασυθέντες οἱ Ἀγαρηνοὶ τὴν Ῥωμανίαν ἐλυμήναντο. Κόσμου ἔτη ρπ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη χπ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς ἔτη ι'. θ'. Ἀράβων ἀρχηγὸς Ἀβιμέλεχ ἔτη κβ'. ια'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Καλλίνικος ἔτη ιβ'. α'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἔκλειψις γέγονεν ἡλίου μηνὶ Ὑπερβερεταίῳ ε' ἡμέρᾳ α' ὥρα γ', ὥστε φανῆναί τινας λαμπροὺς ἀστέρας. καὶ ἐπεστράτευσεν Μουάμεδ τὴν Ῥωμανίαν, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ τοὺς πρόσφυγας Σκλάβους ὡς ἐμπείρους τῆς Ῥωμανίας, καὶ πολλοὺς ἠχμαλώτευσεν. ἐγένετο δὲ καὶ ἀναίρεσις τῶν χοίρων ἐν Συρίᾳ. Ἰουστινιανὸς δὲ εἰς

τὰ τοῦ παλατίου κτίσματα ἐπεμελεῖτο. καὶ ἔκτισε τὸν Ἰουστινιανοῦ τρίκλινον λεγόμενον καὶ τὰ τοῦ παλατίου περιτειχίσματα· καὶ ἐπέστησεν ἐπίκτιν Στέφανον τὸν Πέρσην, σακελλάριον αὐτοῦ καὶ πρωτοευνοῦχον, κύριον καὶ ἐξουσιαστήν, λίαν ὄντα αἰμοβόρον καὶ ἀπηνῆ· ὅστις ἀνηλεῶς τοὺς μὲν ὄπερας αἰκίζειν οὐκ ἤρκειτο, ἀλλὰ καὶ λιθοβολεῖν αὐτούς τε καὶ τοὺς τούτων ἐπιστάτας. τοῦ δὲ βασιλέως ἀποδημήσαντος, κατετόλμησεν ὁ ἄγριος θῆρ ἐκεῖνος καὶ τὴν αὐτοῦ μητέρα Ἀναστασίαν τὴν αὐγούσταν παιδικῶς δι' ἀβηνῶν μαστιγῶσαι. ἐν τούτοις δὲ καὶ εἰς ἅπαν τὸ πολιτικὸν πλῆθος πολλὰ κακὰ ἐνδειζάμενος μισητὸν τὸν βασιλέα πεποίηκεν. ὁμοίως καὶ εἰς τὰ τοῦ γενικοῦ λογοθεσίου πράγματα κατέστησεν ἀββᾶν τινα ὀνόματι Θεόδοτον, ἐγκλειστον τὸ πρότερον ὄντα ἐν τοῖς Θρακώοις τοῦ Στενοῦ μέρεσιν, καὶ αὐτὸν δεινότατον καὶ ἀτίθασον λίαν ὑπάρχοντα, ὅστις πλείστους τῆς πολιτείας ἄρχοντας καὶ ἐμφανεῖς ἄνδρας οὐκ ἐκ τῶν διοικητῶν μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν τῆς πόλεως οἰκητόρων, εἰκῆ καὶ μάτην ἀπροφασίστως, ἀπαιτήσεις καὶ ἐκταγὰς καὶ δημεύσεις ποιούμενος σχοίνοις τε τούτους κρεμνῶν καὶ ἀχύροις ὑποκαπνίζων. ἔτι δὲ καὶ ὁ ἔπαρχος βασιλικῆ κελεύσει πλείστους ἄνδρας ἐν εἰρκταῖς κατακλείσας ἐπὶ χρόνους τηρεῖσθαι πεποίηκεν. ταῦτα πάντα ἐπηύξησε τὸ μῖσος τοῦ λαοῦ πρὸς τὸν βασιλέα. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀπῆτει 368 Καλλίνικον τὸν πατριάρχην ποιῆσαι εὐχὴν, ἵνα καταλύσῃ τὴν ἐκκλησίαν τῆς ἀγίας θεοτόκου τῶν μητροπολίτου τὴν οὖσαν πλησίον τοῦ παλατίου, θέλων ἐν τῷ τόπῳ στῆσαι φιάλην καὶ βάθρα κτίσαι τοῦ δήμου τῶν Βενέτων, ὅπως ἐκεῖ δέχωνται τὸν βασιλέα. ὁ δὲ πατριάρχης ἔλεγεν ὅτι· "εὐχὴν ἐπὶ συστάσει ἐκκλησίας ἔχομεν, ἐπὶ δὲ καταλύσει ἐκκλησίας οὐ παρελάβομεν." βιαζομένοι δὲ αὐτὸν τοῦ βασιλέως καὶ πάντως ἀπαιτοῦντος τὴν εὐχὴν, ἔφη ὁ πατριάρχης· "δόξα τῷ θεῷ τῷ ἀνεχομένῳ πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν." καὶ τοῦτο ἀκούσαντες κατέλυσαν τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἐποίησαν τὴν φιάλην. καὶ ἐποίησαν τὴν ἐκκλησίαν τῶν μητροπολίτου εἰς τὸ Πετρίν. ι'. ιβ'. β'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσεν Μουάμεδ τὴν τετάρτην Ἀρμενίαν καὶ αἰχμαλωτεύσας πολλοὺς ἀνέστρεψεν. Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ ἔτει Ἰουστινιανὸς ἐξεβλήθη τῆς βασιλείας τρόπῳ τοιῶδε· ἐκέλευσε Στεφάνῳ τῷ πατρικίῳ καὶ στρατηγῷ, τὸ ἐπίκλιν Ῥουσίῳ, νυκτὸς ἀποκτεῖναι τὸν δῆμον Κωνσταντινουπόλεως, ἄρξασθαι δὲ ἀπὸ τοῦ πατριάρχου. Λεόντιος δὲ ὁ πατρικίος καὶ στρατηγὸς τῶν ἀνατολικῶν γενόμενος καὶ ἐν πολέμοις εὐδοκιμήσας ἐν φρουρᾷ τε χρόνους τρεῖς ποιήσας, κατηγορηθεὶς ἐξάπινα ἀνεκλήθη καὶ στρατηγὸς Ἑλλάδος προεβλήθη. ἐκελεύσθη δὲ εἰς τρεῖς ἐμβληθῆναι δρόμωνας καὶ αὐθημερὸν ἀποκινήσαι τῆς πόλεως. τῇ δὲ αὐτῇ νυκτὶ ἐν τῷ Ἰουλιανησίῳ λιμένι τῶν Σοφίας πλησίον τῶν Μαύρου πρὸς τὸ ἐκπορίσαι τῆς πόλεως μεθορμίσαντος, συνετάσσετο τοῖς πρὸς αὐτὸν ἀπερχομένοις φίλοις, ἐν οἷς πρὸς αὐτὸν παρεγένοντο καὶ οἱ γνήσιοι αὐτοῦ φίλοι, Παῦλος μοναχὸς τῶν Καλλιστράτου, ὁ καὶ ἀστρονόμος, Γρηγόριος ὁ Καππάδοξ ὁ καὶ κλεισουριάρχης γενόμενος, ἔπειτα δὲ μοναχὸς καὶ ἡγούμενος τῶν Φλώρου· οἱ τινες ἐν τῇ φυλακῇ πυκνοτέρως αὐτὸν ἐπισκεπτόμενοι διεβεβαιοῦντο αὐτὸν βασιλεύσειν τῶν Ῥωμαίων. ὁ δὲ Λεόντιος λέγει πρὸς αὐτούς· "ὕμεις διεβεβαιώσασθέ με ἐν τῇ φυλακῇ περὶ βασιλείας· καὶ νῦν ἡ ζωὴ μου ἐν κακοῖς τελειοῦται. ὅπισθεν γάρ μου ἔσομαι κατὰ πᾶσαν ὥραν ἐκδεχόμενος τὸν θάνατον." οἱ δὲ εἶπον· "αὐτὸς μὴ ὀκνήσῃς, καὶ τοῦτο εὐθέως πληροῦται. ἐπάκουσον ἡμῖν μόνον, καὶ ἀκολούθησον ἡμῖν." καὶ λαβῶν ὁ Λεόντιος τοὺς ἀνθρώπους αὐτοῦ, καὶ ἄρματα, ὅσα εἶχεν, ἀνήλθεν εἰς τὸ πραιτώριον σιγῇ πολλῇ, καὶ κρούσαντες τὴν πύλην προεφασίσαντο τὸν βασιλέα παραγεγονέναι ἐπὶ τὸ διοικῆσαι τινας τῶν ἐκεῖσε ὄντων. μηνυθέντος δὲ τοῦ τηλικαῦτα ὑπάρχου καὶ συντόμως ἐλθόντος καὶ τὰς πύλας ἀνοίξαντος, χειροῦται ὑπὸ Λεοντίου καὶ ραπισθεῖς ἐπεδήθη χεῖρας καὶ πόδας. εἰσελθὼν δὲ ὁ Λεόντιος καὶ τὰς φυλακὰς ἀνοίξας λύσας

τε τούς καθειργμένους ἄνδρας πολλοὺς καὶ γενναίους, ἀπὸ ἕξ καὶ ὀκτῶ χρόνων ἐγκεκλεισμένους, στρατιώτας τούς πλείονας τυγχάνοντας, καὶ τούτους ὀπλίσας εἰς τὸν Φόρον ἐξήλθε σὺν αὐτοῖς κράζων· "ὅσοι Χριστιανοὶ εἰς τὴν ἁγίαν Σοφίαν." καὶ πέμψας καθ' ἕκαστον ῥεγεῶνα τὴν αὐτὴν φωνὴν ἀνακράζειν προσέταξεν. τὸ δὲ πλῆθος τῆς πόλεως θορυβηθὲν σπουδῆ εἰς τὸν λουτήρα τῆς ἐκκλησίας συνηθοῖσθη. αὐτὸς δὲ ἅμα τοῖς δυσὶ μοναχοῖς καὶ φίλοις αὐτοῦ σὺν καὶ τινων τῶν ἐκ τῆς φυλακῆς ἐξελθόντων ἐμφανεστέρων ἀνδρῶν εἰς τὸ πατριαρχεῖον ἀνήλθε πρὸς τὸν πατριάρχην. εὐρῶν δὲ καὶ αὐτὸν τεταραγμένον διὰ τὰ κελευσθέντα τῷ πατρικίῳ Στεφάνῳ τῷ Ῥουσίῳ πείθει αὐτὸν κατελθεῖν εἰς τὸν λουτήρα καὶ φωνῆσαι οὕτως· "αὕτη ἡ ἡμέρα, ἣν ἐποίησεν ὁ κύριος." ἅπαν δὲ τὸ πλῆθος ἦραν φωνὴν· "ἀνασκαφῆ τὰ ὀστέα Ἰουστινιανοῦ." καὶ οὕτως ἐν τῷ ἵπποδρομίῳ ἐξέδραμε πᾶς ὁ λαός. ἡμέρας δὲ γενομένης, ἐξάγουσι τὸν Ἰουστινιανὸν εἰς τὸ ἵπποδρόμιον διὰ τῆς σφενδόνης καὶ ῥινοκοπήσαντες ἅμα καὶ γλωσσοκοπήσαντες ἐξώρισαν ἐν Χερσῶνι· ὁ δὲ ὄχλος συλλαβόμενος τὸν τε Θεόδοτον τὸν μοναχὸν καὶ γενικὸν λογοθέτην καὶ Στέφανον τὸν σακελλάριον τὸν Πέρσην, σχοίνοις τε ἐκ ποδῶν τούτους δῆσαντες σύρουσι διὰ τῆς μέσης λεωφόρου καὶ εἰς τὸν Βοῦν ἀπαγαγόντες κατέκαυσαν· καὶ οὕτω Λεόντιον βασιλέα εὐφήμησαν. Ῥωμαίων βασιλεὺς Λεόντιος ἔτη γ'. α'. ιγ'. γ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Λεόντιος ἐβασίλευσε καὶ πάντοθεν εἰρηνικῶς διέμεινε. 3 β'. ιδ'. δ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσεν Ἄλιδος τὴν Ῥωμανίαν καὶ πολλοὺς αἰχμαλωτίσας ὑπέστρεψε. καὶ ἐστασίασε Σέργιος, ὁ πατρικίος τῆς Λαζικῆς, ὁ τοῦ Βαρνουκίου, καὶ ταύτην τοῖς Ἄραφιν ὑπέταξεν. ρ'. χ'. γ'. ι'. ε'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσαν οἱ Ἄραβες τὴν Ἀφρικὴν καὶ ταύτην παρέλαβον καὶ ἐκ τοῦ οἰκείου στρατοῦ ταξατιῶνα ἐν αὐτῇ κατέστησαν. ὁ δὲ Λεόντιος ταῦτα μαθὼν ἀποστέλλει τὸν πατρικίον Ἰωάννην, ἄνδρα ἱκανόν, μετὰ πάντων τῶν Ῥωμαϊκῶν πλωϊμάτων. τούτου δὲ ἐν Καρθαγέννῃ φθάσαντος καὶ πολέμῳ τὴν τοῦ ἐκεῖσε λιμένος ἄλυσιν ἀνοίξαντος καὶ τοὺς ἐχθροὺς τρέψαντος καὶ ἐκδιώξαντος, ἅπαντα τὰ τῆς Ἀφρικῆς κάστρα ἠλευθέρωσε καὶ καταλιπὼν ταξατιῶνα ἴδιον τῷ βασιλεῖ ταῦτα ἀνήγαγε καὶ ἐκεῖσε ἐχείμασε κέλευσιν παρ' αὐτοῦ ἐκδεχόμενος. ὁ δὲ πρωτοσύμβουλος ταῦτα μαθὼν δυνατώτερον καὶ πολὺν στόλον κατ' αὐτῶν ἀποστέλλει καὶ τὸν προλεχθέντα Ἰωάννην σὺν τῷ αὐτοῦ στόλῳ πολέμῳ τοῦ λιμένος διώκει· καὶ εἰς περιδρομον λιτὸν ἔνδον παραλαβὼν ἔξωθεν φωσατικῶς ἠπλήκευσεν. ὁ δὲ προλεχθεὶς ἐπὶ Ῥωμανίαν ἀνέκαμψε πλειοτέραν δύναμιν παρὰ τοῦ βασιλέως βουλόμενος κομίσασθαι καὶ ἦλθεν ἕως Κρήτης ἐπὶ τὸν βασιλέα πορευόμενος. ὁ δὲ στρατὸς ὑπὸ τῶν ἰδίων ἀρχόντων [ἐλκόμενος καὶ] πρὸς τὸν βασιλέα ἀναβαλεῖν μὴ βουλόμενος (εἶχε γὰρ αὐτοὺς φόβος καὶ αἰσχύνῃ) εἰς βουλὴν πονηρὰν ἐξετράπη, καὶ τοῦτον ἀνέσκαψαν ψηφισάμενοι βασιλέα Ἀψίμαρον, δρουγγάριον τῶν Κιβυραιωτῶν εἰς Κουρικιώτας ὑπάρχοντα, Τιβέριον αὐτὸν μετονομάσαντες. τοῦ δὲ Λεοντίου ἐν Κωνσταντινουπόλει τὸν Νεωρήσιον λιμένα ἐκκαθαίροντος, ἡ τοῦ βουβῶνος λύμη ἐνέσκηψε τῇ πόλει καὶ πλῆθος λαοῦ ἐν τέσσαρσι μῆσι διέφθειρεν. καταλαμβάνει δὲ Ἀψίμαρος ἅμα τῷ συνόντι αὐτῷ στόλῳ καὶ προσώρμισεν ἀντικρὺ τῆς πόλεως ἐν Συκαῖς. ἐπὶ χρόνον δέ τινα τῆς πόλεως 371 Λεόντιον προδοῦναι μὴ βουλομένης, προδοσία γέγονε διὰ τοῦ μονοτείχους Βλαχερνῶν ὑπὸ ἐξωτικῶν ἀρχόντων τῶν τὰς κλεῖς τοῦ χερσαίου τείχους μεθ' ὄρκου φρικτοῦ ἐκ τῆς ἁγίας τραπέζης ἐμπιστευθέντων· οὗτοι δι' ἐπιβουλῆς παρέδωκαν τὴν πόλιν. εἰσελθόντες δὲ οἱ τῶν πλωϊμάτων στρατιῶται εἰς τοὺς οἴκους τῶν πολιτῶν ἐγύμνωσαν τοὺς οἰκῆτορας αὐτῶν. ὁ δὲ Ἀψίμαρος τὸν μὲν Λεόντον ἐρρινοκόπησε καὶ ἐν τῇ μονῇ τῆς Δελμάτου ὑπὸ φυλακὴν εἶναι προσέταξεν, τοὺς δὲ ἄρχοντας καὶ φίλους αὐτοῦ ὡς συναποθανόντας αὐτῷ τύψας καὶ δημεύσας ἐξώρισεν· Ἡράκλειόν τε, τὸν γνήσιον αὐτοῦ ἀδελφόν, ὡς λίαν ἱκανώτατον,

μονοστράτηγον πάντων τῶν ἔξω καβαλλαρικῶν θεμάτων προβαλόμενος ἐπὶ τὰ μέρη Καππαδοκίας καὶ τῶν κλεισουργῶν διατρέχειν καὶ τὴν κατ' ἐχθρῶν ποιῆσθαι φροντίδα τε καὶ διοίκησιν ἀπέστειλεν. Κόσμου ἔτη ρ α'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη χ α'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἀψίμαρος ἔτη ζ'. α'. Ἀράβων ἀρχηγὸς Ἀβιμέλεχ ἔτη κβ'. ι'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Καλλίνικος ἔτη ιβ'. '. Τούτῳ τῷ ἔτει Ἀψίμαρος τῆς βασιλείας ἐκράτησεν. καὶ ἐστασίασεν Ἀβδεραχμὰν ἐν Περσίδι καὶ ἐκυρίευσεν αὐτῆς καὶ ἐδίωξε τὸν Χαγὰν ἀπ' αὐτῆς. β'. ιζ'. ζ'. Τούτῳ τῷ ἔτει γέγονε θανατικὸν μέγα. καὶ ἐπεστράτευσεν Μουάμεδ σὺν τῷ πλήθει τῶν Ἀράβων κατὰ τοῦ Ἀβδεραχμὰν, καὶ καταλαβὼν τὴν Περσίδα ἐνοῦται τῷ Χαγὰν, καὶ πολεμήσαντες τὸν Ἀβδεραχμὰν κτείνουσιν αὐτὸν καὶ πάλιν τῷ Χαγὰν τὴν Περσικὴν ἐνεχείρισαν. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι κατέδραμον Συρίαν καὶ ἔρχονται ἕως τὸ Σαμόσατον, καὶ προνομεύσαντες τὴν περίξ χώραν πολλοὺς ἀπέκτειναν, ὡς φασιν, χιλιάδας σ' Ἀράβων καὶ πλεῖστα σκυλα λαβόντες καὶ αἰχμαλωσίαν πολλὴν Ἀράβων ὑπέστρεψαν φόβον μέγαν ἐμποιήσαντες εἰς αὐτούς. 372 γ'. ιη'. η'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσεν Ἀβδελαῖς Ῥωμανίαν, καὶ πολιορκήσας Τάραντον καὶ μηδὲν ἀνύσας ὑπέστρεψε καὶ ὠκοδόμησε τὴν Μομφουεστίαν καὶ ἔθετο ἐν αὐτῇ φύλακας. δ'. ιθ'. θ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Βαάνης, ὁ ἐπίκλην Ἑπταδαίμων, τὴν τετάρτην Ἀρμενίαν τοῖς Ἀραψιν ὑπέταξεν. Ἀψίμαρος δὲ Φιλιππικόν, τὸν υἱὸν Νικηφόρου τοῦ πατρικίου, εἰς Κεφαλληνίαν ἐξώρισεν ὡς ὄνειροπολούμενον βασιλεύειν· ἔφασκε γὰρ ἑωρακέναι κατ' ὄναρ, ὅτι ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐσκιάζετο ὑπὸ ἀετοῦ. ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ βασιλεὺς παραχρῆμα αὐτὸν ἐξώρισεν. ε'. κ'. ι'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐστασίασαν οἱ ἄρχοντες Ἀρμενίας κατὰ τῶν Σαρακηνῶν καὶ τοὺς ἐν Ἀρμενίᾳ Σαρακηνοὺς ἀπέκτειναν. καὶ αὐθις πρὸς Ἀψίμαρον πέμπουσι καὶ Ῥωμαῖους εἰς τὴν αὐτῶν χώραν φέρουσιν. ὁ δὲ Μουάμεδ ἐπιστρατεύσας κατ' αὐτῶν πολλοὺς κτείνει, καὶ τὴν μὲν Ἀρμενίαν Σαρακηνοῖς ὑποτάσσει, τοὺς δὲ μεγιστᾶνας τῶν Ἀρμενίων σωρεύσας ἐν τόπῳ ἐνὶ ζωοκαύστους ἐποίησεν. κατ' αὐτὸν δὲ τὸν χρόνον ἐπεστράτευσεν Ἄζαρ τὴν Κιλικίαν μετὰ χιλιάδων δέκα· καὶ περιτυχὼν αὐτῷ Ἡράκλειος, ὁ ἀδελφὸς τοῦ βασιλέως, τοὺς πλείστους ἀπέκτεινε καὶ τοὺς λοιποὺς δεσμίους τῷ βασιλεῖ ἀπέστειλεν. '. κ'. ια'. Τούτῳ τῷ ἔτει Ἄζιδος, ὁ τοῦ Χουνεῖ, ἐπεστράτευσεν τὴν Κιλικίαν· καὶ πολιορκήσας τὸ Σίσιον κάστρον, κατέλαβεν ὁ τοῦ βασιλέως ἀδελφὸς Ἡράκλειος καὶ πολεμήσας αὐτὸν κτείνει δώδεκα χιλιάδας Ἀράβων. τοῦ δὲ Ἰουστινιανοῦ ἐν Χερσῶνι διάγοντος καὶ δημηγοροῦντος ἑαυτὸν πάλιν βασιλεύειν μέλλοντα, οἱ τῶν ἐκεῖσε οἰκίητορες τὸν ἐκ τῆς βασιλείας κίνδυνον φοβηθέντες ἐβουλεύσαντο τοῦτον ἀνελεῖν ἢ τῷ βασιλεῖ παραπέμψαι. αὐτὸς δὲ διεγνωνκῶς ἠδυνήθη διεκφυγεῖν, καὶ εἰς τὸ Δαρᾶς καταδραμὼν ἠτήσατο τῷ τῶν Χαζάρων Χαγάνῳ συνοψισθῆναι. αὐτὸς δὲ μαθὼν ἐδέξατο αὐτὸν μετὰ τιμῆς 373 μεγάλης καὶ ἐξέδοτο αὐτῷ εἰς γυναῖκα Θεοδώραν, τὴν γνησίαν αὐτοῦ ἀδελφίν. μετ' ὀλίγον δὲ χρόνον αἰτησάμενος τῷ Χαγάνῳ κατῆλθεν εἰς Φαναγουρίαν κάκει διέτριβε μετὰ Θεοδώρας. ταῦτα ἀκούσας Ἀψίμαρος πέμπει πρὸς τὸν Χαγάνον ὑποσχόμενος αὐτῷ παρέχειν πολλὰ δῶρα, εἰ τὸν Ἰουστινιανὸν ζῶντα αὐτῷ παραπέμψει· εἰ δὲ μή, κἂν τὴν αὐτοῦ κεφαλὴν. εἶξαντος δὲ τοῦ Χαγάνου τῇ τοιαύτῃ αἰτήσει, παραφυλακὴν αὐτῷ ἔπεμψεν, ὡς δῆθεν διὰ τὸ μὴ ὑπὸ τῶν ἰδίων ὁμοφύλων ἐπιβουλευθῆναι, ἐντειλάμενος Παπατζύν, τὸν ἐκ προσώπου αὐτοῦ ἐκεῖσε ὄντα, καὶ Βαλγίτζιν, τὸν ἄρχοντα Βοσφόρου, ἵνα, ὅταν δηλωθῇ αὐτοῖς, ἀνέλωσιν Ἰουστινιανόν. τούτων δὲ δι' οἰκέτου τοῦ Χαγάνου τῇ Θεοδώρᾳ μηνυθέντων καὶ τῷ Ἰουστινιανῷ γνωσθέντων, προσκαλεσάμενος τὸν λεχθέντα Παπατζύν κατ' ἰδίαν ὁμιλῆσαι, κόρδα τοῦτον ἀπήγγξεν· ὁμοίως δὲ καὶ Βαλγίτζιν τὸν ἄρχοντα. εὐθέως δὲ ἀποστέλλει Θεοδώραν ἐν Χαζαρία, αὐτὸς δὲ ἀπὸ Φαναγουρίαν λάθρα δραπετεύσας εἰς Τόμιν κατῆλθεν. καὶ εὐρηκῶς ἀλιάδα ἐξηρτισμένην ἐπέβη ἐπ' αὐτὴν καὶ

παραπλεύσας τὴν Ἀσσάδα ἦλθε μέχρι Συμβόλου πλησίον τῆς Χερσῶνος, καὶ ἀποστείλας κρυπτῶς ἐν Χερσῶνι ἐπήρε Βαρισβακούριον καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, τὸν τε Σαλιβᾶν καὶ Στέφανον, καὶ τὸν Μωρόπαυλον σὺν Θεοφίλῳ· καὶ σὺν αὐτοῖς ἀποπλεύσας διέβη τὸν φάρον Χερσῶνος, εἶθ' οὕτως παραπλεύσας τὰ Νεκρόπηλα τὸ στόμιόν τε τοῦ Δάναπρι καὶ τοῦ Δάναστρι, κλύδωνος γεγονότος, ἀπέγνωσαν πάντες τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν. Μυάκης δέ, ὁ οἰκειακὸς αὐτοῦ ἄνθρωπος, ἔφη αὐτῷ· "ἰδοὺ ἀποθνήσκομεν, δέσποτα, τάξαι τῷ θεῷ περὶ τῆς σωτηρίας σου, ἵνα, ἐὰν ὁ θεὸς ἀποδώσῃ σοὶ τὴν βασιλείαν σου, μηδένα ἀμύνεσθαι τῶν ἐχθρῶν σου." ὁ δὲ ἀποκριθεὶς ἐν θυμῷ λέγει αὐτῷ· "ἐὰν φείσωμαί τινος ἐξ αὐτῶν, ὁ θεὸς ἐνταυθὰ με καταποντίσῃ." καὶ ἀκινδύνως ἐκ τοῦ κλύδωνος ἐκείνου ἐξῆλθε καὶ 374 εἰσηλθεν εἰς τὸν Δανουβιν ποταμόν. ἀποστείλαντος δὲ αὐτοῦ Στέφανον πρὸς Τέρβελιν, τὸν κύριον Βουλγαρίας, ἐπὶ τῷ δοῦναι αὐτῷ σύναρσιν, ὅπως κρατήσῃ τὴν προγονικὴν αὐτοῦ βασιλείαν, ὑπέσχετο αὐτῷ πλεῖστα παρέχειν δῶρα καὶ τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα εἰς γυναῖκα. αὐτοῦ δὲ πάντα ὑπακούειν καὶ συντρέχειν ἐνομότως ὑποσχομένου καὶ τοῦτον μετὰ τιμῆς δεξαμένου, συγκινεῖ πάντα τὸν ὑποκείμενον αὐτῷ λαὸν τῶν Βουλγάρων καὶ Σκλάβων· καὶ τῷ ἐρχομένῳ χρόνῳ ὀπλισθέντες ἐπὶ τὴν βασιλεύουσαν πόλιν παρεγένοντο. Κόσμου ἔτη ρ ζ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη χ ζ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἀψίμαρος ἔτη ζ'. ζ' Ἀράβων ἀρχηγὸς Ἀβιμέλεχ ἔτη κβ'. κβ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Καλλίνικος ἔτη ιβ'. ιβ'. Τούτῳ τῷ ἔτει τέθνηκεν Ἀβιμέλεχ, ὁ τῶν Ἀράβων ἀρχηγός, καὶ ἐκράτησεν Οὐαλίδ, ὁ υἱὸς αὐτοῦ. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Ἰουστινιανὸς τὴν βασιλίδαν πόλιν καταλαβὼν ἅμα Τέρβελι καὶ τῶν σὺν αὐτῷ Βουλγάρων ἠπλήκυσεν εἰς τὴν Χαρσίου πόρταν καὶ ἕως Βλαχερνῶν. καὶ ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας προσλαλοῦντες τοῖς ἐν τῇ πόλει ὑβρίζοντο παρ' αὐτῶν, καὶ οὐδὲ λόγον κατεδέχοντο. ὁ δὲ Ἰουστινιανὸς μετ' ὀλίγων ὁμοφύλων πολέμου χωρὶς διὰ τοῦ ἀγωγῆς εἰσελθὼν καὶ θόρυβον ἀνασκαφῆς βαλὼν τὴν πόλιν παρέλαβε καὶ πρὸς βραχὺ ἐσκήνωσεν ἐν τῷ παλατίῳ Βλαχερνῶν. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς πάλιν ἔτη ' . Ἀράβων ἀρχηγὸς Οὐαλίδ ἔτη θ'. Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος Κῦρος ἔτη ' . α'. α'. α'. Τούτῳ τῷ ἔτει Ἰουστινιανὸς τὴν βασιλείαν ἀπολαμβάνει, καὶ πολλὰ δῶρα δούς τῷ Τέρβελι καὶ βασιλικά σκευὴ ἀπέλυσεν αὐτὸν 375 ἐν εἰρήνῃ. Ἀψίμαρος δὲ καταλιπὼν τὴν πόλιν εἰς Ἀπολλωνιάδα φεύγει, καταδιωχθεὶς δὲ συλλαμβάνεται καὶ πρὸς Ἰουστινιανὸν ἄγεται. καὶ Ἡράκλειος δὲ ἀπὸ Θράκης δεδεμένος ἤχθη σὺν πᾶσι τοῖς συνασπιζομένοις αὐτοῖς ἄρχουσιν, οὓς ἐν τῷ τείχει πάντας ἐφοῦρκισεν. ἀποστείλας δὲ καὶ εἰς τὰ μεσόγαια πλείους ἐξ αὐτῶν εὐρῶν ἐμπράκτους καὶ ἀπράκτους ὁμοίως ἀπέκτεινεν. τὸν δὲ Ἀψίμαρον καὶ Λεόντιον ἀλύσει δεδεμένους εἰς πᾶσαν πόλιν πομπεῦσαι πεποίηκεν· καὶ τοῦ ἵππικοῦ ἀγομένου, καὶ αὐτοῦ ἐν τῷ σένζῳ καθεζομένου, ἤχθησαν συρόμενοι δημοσίᾳ καὶ ἐρρίφησαν ὑποταγάδην αὐτῷ· καὶ ἐπάτησε τὸν τράχηλον αὐτῶν ἄχρις ἀπολύσεως τοῦ πρώτου βαΐου, τοῦ δήμου βοήσαντος, ὅτι "ἐπὶ ἀσπίδα καὶ βασιλίσκον ἐπέβης, καὶ κατεπάτησας λέοντα καὶ δράκοντα" καὶ τούτους ἀποστείλας ἐν τῷ Κυνηγίῳ ἀπεκεφάλισεν. Καλλίνικον δὲ τὸν πατριάρχην τυφλώσας ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐξώρισεν· καὶ ἀντ' αὐτοῦ Κῦρον, τὸν ἐν τῇ νήσῳ Ἀμάστρης ἔγκλειστον ὄντα, ὡς προσημάναντα αὐτῷ τὴν τῆς δευτέρας βασιλείας ἀποκατάστασιν προεβάλετο. ἀναρίθμητον δὲ πλῆθος ἔκ τε τοῦ πολιτικοῦ καὶ τοῦ στρατιωτικοῦ καταλόγου ἀπώλεσεν, πολλοὺς δὲ καὶ ἐν σάκκοις ἐμβαλὼν ἐν τῇ θαλάσῃ πικροθανάτους ἐποίει, ἄλλους δὲ πρὸς ἀριστόδειπνον κλητορευῶν ἅμα τῷ ἀναστῆναι οὓς μὲν ἐφοῦρκιζεν, οὓς δὲ ἀπέτεμνεν· κάντεῦθεν μέγας φόβος συνεῖχε πάντας. ἀπέστειλε δὲ στόλον πρὸς τὸ ἀγαγεῖν ἐκ Χαζαρίας τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα, καὶ πολλὰ σκάφη ἐβυθίσθησαν σύμψυχα. ἀκούσας δὲ ὁ Χαγάνος δηλοῖ αὐτῷ· "ὦ ἀνόητε, οὐκ ἔδει σε διὰ δύο ἢ τριῶν σκαφῶν λαβεῖν σου τὴν γυναῖκα, καὶ

μη ἀποκτεῖναι τοσοῦτον πλῆθος; ἢ δοκεῖς ὅτι καὶ ταύτην πολέμῳ λαμβάνεις; ἰδοὺ ἐτέχθη σοι καὶ υἱός, καὶ ἀπόστειλον, λάβε αὐτούς." ὁ δὲ ἀποστείλας Θεοφύλακτον κουβικουλάριον ἤγαγε τὴν Θεοδώραν καὶ Τιβέριον, τὸν υἱὸν αὐτῆς, καὶ ἔστειψεν αὐτούς· καὶ συνεβασίλευσαν αὐτῷ. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη λ'. β'. β'. β'. β'. Τούτῳ τῷ ἔτει Οὐαλιδ ἤρπασε τὴν καθολικὴν Δαμασκοῦ ἀγιω376 τάτην ἐκκλησίαν φθόνῳ τῷ πρὸς Χριστιανούς ὁ ἀλιτήριος διὰ τὸ ὑπερβάλλον κάλλος τοῦ τοιοῦτου ναοῦ· καὶ ἐκώλυσε γράφεσθαι Ἑλληνιστὶ τοὺς δημοσίους τῶν λογοθεσιῶν κώδικας, ἀλλ' ἐν Ἀραβίοις αὐτὰ παρασημαίνεσθαι, χωρὶς τῶν ψήφων, ἐπειδὴ ἀδύνατον τῇ ἐκείνων γλώσσει μονάδα ἢ δυάδα ἢ τριάδα ἢ ὀκτώ ἡμισυ ἢ τρία γράφεσθαι· διὸ καὶ ἕως σήμερόν εἰσι σὺν αὐτοῖς νοτάριοι Χριστιανοί. Κόσμου ἔτη σ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη ψ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς ἔτη ' γ'. Ἀράβων ἀρχηγὸς Οὐαλιδ ἔτη θ'. γ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Κῦρος ἔτη ' γ'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη λ'. γ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Ἰουστινιανὸς τὴν ἀναμεταξὺ Ῥωμαίων καὶ Βουλγάρων εἰρήνην διέστρεψε καὶ περάσας τὰ καβαλλαρικὰ θέματα εἰς τὴν Θράκην καὶ ἐξοπλίσας πλώϊμον κατὰ Βουλγάρων καὶ Τέρβελι ὥρμησεν. καταλαβὼν δὲ τὴν Ἀγχίαλον τὸ μὲν πλώϊμον ἔμπροσθεν τοῦ κάστρου προσώρμισεν, τὰ δὲ καβαλλαρικὰ εἰς τοὺς ἄνωθεν κάμπους ἀπαραφυλάκτως καὶ πάσης ὑποψίας ἐκτὸς ἀπληκεῦσαι προσέταξεν. τοῦ δὲ λαοῦ σκορπισθέντος ὡς πρόβατα ἐπὶ τοὺς κάμπους πρὸς τὸ συλλέξαι χόρτον, εἶδον ἐκ τῶν ὀρέων οἱ κατάσκοποι τῶν Βουλγάρων τὴν τῶν Ῥωμαίων ματαίαν διοίκησιν· καὶ σωρευθέντες ὡς θῆρες ἐξάπινα ἐπιρρίψαντες μεγάλως διέφθειραν τὸ Ῥωμαϊκὸν ποιμνιον, πολλὴν αἰχμαλωσίαν τε καὶ ἵππους καὶ ἄρματα δίχα τῶν ἀναιρεθέντων λαβόντες. ὁ δὲ Ἰουστινιανὸς ἐν τῷ κάστρῳ καταφυγὼν σὺν τοῖς περισωθεῖσιν ἐπὶ τρισὶν ἡμέραις ἀπέκλεισε τὰς πύλας. θεασάμενος δὲ τὴν τῶν Βουλγάρων παραμονὴν αὐτὸς πρῶτος τὸν ἑαυτοῦ ἵππον νευροκοπήσας πάντας τὸ αὐτὸ ποιῆσαι παρεκελεύσατο. τρόπαια δὲ ἐπὶ τῶν τειχῶν θέμενος διὰ νυκτὸς εἰς τὰ σκάφη ἐπιβάς λαθραίως ἀπέπλευσε καὶ μετ' αἰσχύνης τῇ πόλει παραγέγονεν. δ'. δ'. δ'. δ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσεν Μασαλμᾶς καὶ Ἄβας τὴν Τύανον 377 διὰ τὴν μανίαν τοῦ ἀποκτανθέντος στρατοῦ σὺν τῷ Μαΐουμᾶ ὑπὸ Μαρριανοῦ, καὶ ταύτην πολιορκοῦντες παρεχείμασαν ἐκεῖ. καὶ ἀποστέλλει πρὸς αὐτούς ὁ βασιλεὺς δύο στρατηγούς, Θεόδωρον τὸν Καρτεροῦκαν καὶ Θεοφύλακτον τὸν Σαλιβᾶν μετὰ στρατοῦ καὶ γεωργικοῦ λαοῦ χωρικοβοηθείας πρὸς τὸ πολεμῆσαι καὶ ἐκδιώξαι αὐτούς. αὐτοὶ δὲ εἰς ἔριν ἀλλήλων ἐλθόντες καὶ ἀτάκτως συμβαλόντες αὐτοῖς τρέπονται, καὶ πολλαὶ χιλιάδες ἀπώλοντο, καὶ ἠχμαλωτεύθησαν πολλοί. λαβόντες δὲ τὸ τοῦλδον καὶ τὰ τούτων βρώματα παρεκάθισαν, ἕως οὗ παρέλαβον τὴν πόλιν. λειφθέντες γὰρ ἦσαν τὰ βρώματα, καὶ ἡμελλον ἀναχωρεῖν. οἱ δὲ τῆς πόλεως Τυάνων ταῦτα ἰδόντες καὶ ἀπογνόντες ἔλαβον λόγον τῆς ἑαυτῶν ἀπαθείας καὶ ἐξῆλθον πρὸς αὐτούς καταλιπόντες τὴν πόλιν ἔρημον ἕως τοῦ νῦν. οἱ δὲ τὸν λόγον μὴ φυλάξαντες τούτους εἰς τὴν ἔρημον ἐξώρισαν, καὶ πολλοὺς δούλους ἐκράτησαν. σβ'. ψβ'. ε'. ε'. ε'. ε'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσεν Ἄβας τὴν Ῥωμανίαν καὶ πολλοὺς αἰχμαλωτίσας ὑπέστρεψεν. καὶ ἤρξατο κτίζειν τὸ Γαρίς εἰς τὴν χώραν Ἠλιουπόλεως. ' . ' . ' . ' . Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσεν Οὐθμᾶν τὴν Κιλικίαν καὶ πολλὰ κάστρα ὑπὸ λόγον παρέλαβεν. προεδόθη αὐτοῖς καὶ τὸ Κάμαχον σὺν τοῖς παρακειμένοις τόποις. Ἰουστινιανὸς δὲ ἀπέλυσε Μαῦρον τὸν πατρίκιον εἰς Χερσῶνα διὰ μνησικακίαν σὺν Στεφάνῳ πατρικίῳ, τὸ ἐπὶ κλην Ἀσμίκτῳ, ἐξοπλίσας στόλον πολύν, μνησθεὶς τῆς κατ' αὐτοῦ γενομένης ἐπιβουλῆς ὑπὸ τε τῶν Χερσωνιτῶν καὶ Βοσφοριανῶν καὶ τῶν λοιπῶν κλιμάτων, πᾶσαν ναῦν δρομώνων τε καὶ τριηρῶν καὶ σκαφῶν μυριαγωγῶν καὶ ἀλιάδων καὶ ἕως χελανδίων, ἀπὸ διανομῆς τῶν οἰκούντων τὴν πόλιν συγκλητικῶν τε καὶ ἐργαστηριακῶν καὶ δημοτῶν καὶ παντὸς

ὄφρικίου. καὶ τούτους ἀποστείλας παρήγγειλε πάντας τοὺς οἰκοῦντας ἐν ἐκείνοις τοῖς κάστροις τῷ ξίφει ὀλοθρεῦσαι καὶ μηδένα ζωογονῆσαι, παραδεδωκῶς αὐτοῖς καὶ Ἥλιαν τὸν σπαθάριον ὀφείλοντα ἄρχοντα Χερσῶνος καταστῆναι. οἱ δὲ τὴν 378 Χερσῶνα καταλαβόντες, μηδενὸς αὐτοῖς ἀντιστάντος, τὰ κάστρα παρέλαβον καὶ πάντας τῷ ξίφει ἀνείλον χωρὶς τῶν μειρακίων, ὡς νηπίων τούτων φεισάμενοι καὶ πρὸς δουλείαν περιποιηθέντων. Τουδοῦνον δέ, τὸν ἄρχοντα Χερσῶνος ὡς ἐκ προσώπου τοῦ Χαγάνου ὄντα, καὶ Ζώϊλον, τὸν ἐκ σειρᾶς καὶ γένους ὄντα πρωτοπολίτην, καὶ ἑτέρους τεσσαράκοντα ἐμφανεῖς καὶ πρωτεύοντας τῆς Χερσῶνος συμφαιμίλους δεσμίους πρὸς τὸν βασιλέα ἀπέστειλαν, ἑτέρους δὲ ἑπτὰ τῶν πρωτευόντων Χερσῶνος εἰς σούβλας ξυλίνας προσαρτήσαντες ἐπὶ πυρὸς ὥπτησαν, ἄλλους δὲ εἴκοσιν ἐξάγκωνα δήσαντες καὶ εἰς χελανδίου λώρους προσδήσαντες καὶ λίθοις τοῦτο γεμίσαντες εἰς βυθὸν κατεπόντισαν. τοῦ δὲ Ἰουστινιανοῦ ταῦτα μαθόντος καὶ ἐπὶ τῇ τῶν μειρακίων σωτηρίᾳ μανέντος, ἐκέλευσε σπουδαίως αὐτοὺς πρὸς αὐτὸν παραγενέσθαι. ἀποκινήσαντος δὲ τοῦ στόλου τῷ Ὀκτωβρίῳ μηνί, καὶ ἐν τῷ πελάγει φθασθέντος ἐν τῇ τοῦ ἄστρου ἐπιτολῇ τοῦ λεγομένου Ταυρουραῖ, μικροῦ δεῖν ἅπας ὁ στόλος κατεποντίσθη· καὶ ἠριθμήθησαν οἱ ἐν τῷ ναυαγίῳ ἀποθανόντες χιλιάδες οὔ. τοῦ δὲ Ἰουστινιανοῦ ταῦτα μαθόντος καὶ μὴ λυπηθέντος, μᾶλλον μὲν οὖν χαρᾶς πλησθέντος καὶ τῆς τοιαύτης μανίας ἀκμὴν ἔχομένου καὶ κραυγικῶς ἐπαπειλοῦντος, πάλιν ἕτερον ἐκπέμπειν στόλον καὶ ἀροτριᾶν ἅπαντας καὶ ἐξεδαφίζειν ἕως οὐροῦντα πρὸς τοῖχον, ἤκουσαν ταῦτα οἱ τῶν κάστρων ἐκείνων καὶ ἑαυτοὺς ἠσφάλισαντο, καὶ ἀναγκασθέντες κατὰ τοῦ βασιλέως φρονῆσαι ἀπέστειλαν πρὸς τὸν Χαγάνον εἰς Χαζαρίαν αἰτούμενοι λαὸν πρὸς φυλακὴν αὐτῶν. ἐπὶ τούτοις οὖν διεγείρεται καὶ Ἥλιος ὁ σπαθάριος καὶ Βαρδάνης ὁ ἐξόριστος, τὸ τῆνικαῦτα ἀνακληθεὶς ἀπὸ Κεφαληνίας καὶ σὺν τῷ στόλῳ εἰς Χερσῶνα ὦν. ὁ δὲ Ἰουστινιανὸς ταῦτα μαθὼν ἀπέστειλε μετ' ὀλίγων δρομώνων Γεώργιον τὸν πατρίκιον, τὸ ἐπὶ κλην Σύρον, καὶ γενικὸν λογοθέτην, καὶ Ἰωάννην τὸν ἑπαρχον, καὶ Χριστοφόρον, τουρμάρχην τῶν Θρακησίων, μετὰ καὶ τριακοσίων ἐξωπλισμένων, 379 παραδεδωκῶς αὐτοῖς Τουδοῦνόν τε καὶ Ζώϊλον ὀφείλοντας ἀποκατασταθῆναι κατὰ τὸ πρότερον ἐν Χερσῶνι, δι' ἀποκρισιarioῦ δὲ ἀπολογήσασθαι τῷ Χαγάνῳ, ἀγαγεῖν δὲ πρὸς αὐτὸν Ἥλιαν καὶ Βαρδάνην. τῶν δὲ περασάντων ἐν Χερσῶνι, οἱ τῆς πόλεως Χερσῶνος τούτοις περιλογὴν οὐκ ἐποίησαν. τῇ δὲ ἐπαύριον τούτους μόνους εἰσελθεῖν οἱ τῆς πόλεως προτρεψάμενοι τὰς πύλας ἀπέκλεισαν, καὶ τὸν μὲν γενικὸν λογοθέτην ἅμα τῷ ἐπάρχῳ ξίφει ἀνείλον, τὸν δὲ Τουδοῦνον ἅμα Ζωῖλῳ καὶ τῷ λεχθέντι τουρμάρχη σὺν τοῖς τριακοσίοις στρατιώταις τοῖς Χαζάροις παρέδωκαν καὶ πρὸς τὸν Χαγάνον ἀπέστειλαν. τοῦ δὲ Τουδοῦνου κατὰ τὴν ὁδὸν τεθνηκότος, οἱ Χαζαρεῖς εἰς δοχὴν αὐτοῦ ἀπέκτειναν τὸν τουρμάρχη σὺν τοῖς τριακοσίοις στρατιώταις. τότε οἱ Χερσῶνος καὶ τῶν λοιπῶν κάστρων τὸν μὲν Ἰουστινιανὸν ἀνέσκαψαν, τὸν δὲ ἐκεῖσε ἐξόριστον Βαρδάνην Φιλιππικὸν καὶ βασιλέα εὐφήμησαν. ταῦτα μαθὼν Ἰουστινιανὸς καὶ ἐπὶ πλέον ἐκμανεῖς τὰ μὲν τέκνα τοῦ σπαθαρίου Ἥλια εἰς τὸν τῆς μητρὸς ἀπέσφαξε κόλπον, ταύτην δὲ ἠνάγκασε τῷ οἰκείῳ αὐτῆς ζευχθῆναι μαγεῖρῳ Ἰνδῶ ὄντι· εἶθ' οὕτω τε πλώϊμον ἕτερον κατασκευάσας ἀποστέλλει Μαῦρον τὸν πατρίκιον, τὸν Βέσσον, παραδεδωκῶς αὐτῷ πρὸς καστρομαχίαν κριόν, μαγγανικά τε καὶ πᾶσαν ἐλέπολιν, ἐντειλάμενος αὐτῷ, τὰ μὲν τεῖχη Χερσῶνος ἐδαφίσει καὶ πᾶσαν τὴν πόλιν, μηδεμίαν δὲ ψυχὴν ἐξ αὐτῆς ζωογονῆσαι, πυκνοτέρως δὲ δι' ἀναφορῶν τὰ αὐτῷ πεπραγμένα δηλοῦν. τούτου δὲ περάσαντος καὶ διὰ τοῦ κριοῦ τὸν λεγόμενον Κεντηναρήσιον πύργον καταβαλόντος, ἅμα δὲ καὶ τὸν πλησίον αὐτοῦ Σύαγρον καλούμενον, Χαζάρων δὲ καταλαβόντων, ἐγένετο ἀνοχὴ τοῦ πολέμου. Βαρδάνης δὲ ἐκφυγὼν πρὸς τὸν Χαγάνον ὤχετο.

ἀπράκτου δὲ τοῦ στόλου γεγονότος καὶ πρὸς τὸν βασιλέα ὑποστρέψαι μὴ τολμῶντος, τὸν μὲν Ἰουστινιανὸν ἀνέσκαψαν, τὸν δὲ Βαρδάνην ὡς βασιλέα καὶ αὐτοὶ εὐφήμησαν. ἤτήσαντο δὲ τὸν Χαγάνον δοθῆναι αὐτοῖς τὸν Φιλιππικόν. τοῦ δὲ Χαγάνου λόγον αὐτοὺς ἀπαιτήσαντος τοῦ μὴ προδοθῆναι αὐτὸν ὑπ' αὐτῶν καὶ τοῦ κομίσασθαι αὐτὸν κατὰ ἄνδρα ἀνά νομίσματος ἑνός, οἱ δὲ παραχρῆμα ταῦτα δόντες παρέλαβον τὸν Φιλιππικὸν βασιλέα. ἐν δὲ τῷ χρονίζειν τὸν στόλον, ἀναφορᾶς τε μὴ ἐλθούσης, ἐστοχάσατο Ἰουστινιανὸς τὴν αἰτίαν, καὶ ἐπάρας σὺν αὐτῷ τοὺς τοῦ Ὀψικίου καὶ μέρος Θρακησίων ἀνήλθεν ἕως Σινώπης πρὸς τὸ διαγνῶναι τὰ ἐν Χερσῶνι. ἐν δὲ τῷ σκοπεύειν αὐτὸν τὰ περατικά μέρη ὄρα τὸν στόλον ἐπὶ τὴν πόλιν ἀρμενίζοντα καὶ βρύξας ὡς λέων καὶ αὐτὸς ἐπὶ τὴν πόλιν ὤρμησεν. τοῦ δὲ Φιλιππικοῦ προλαβόντος καὶ τὴν πόλιν κρατήσαντος, αὐτὸς ἐπὶ τὸν Δαματρῶν ἐλθὼν ἐν αὐτῷ σὺν τοῖς αὐτοῦ ἠπλήκυσεν. ὁ δὲ Φιλιππικὸς ἀποστέλλει εὐθέως κατὰ μὲν τοῦ Τιβερίου Μαῦρον τὸν πατρίκιον σὺν Ἰωάννῃ σπαθαρίῳ, τὸ ἐπίκλην Στρούθῳ, τὸν δὲ Ἥλιαν ὁμοίως μετὰ κούρσου κατὰ Ἰουστινιανοῦ εἰς τὸν Δαματρῶν, καὶ ἕτερον πάλιν κατὰ τοῦ Βαρισβακουρίου φυγῆ χρησαμένου. καὶ ὁ μὲν Μαῦρος ἅμα τοῦ ῥηθέντος Στρούθου ἐν Βλαχέρναις πορευθεὶς εὗρε τὸν Τιβέριον κρατοῦντα τῇ μιᾷ χειρὶ τὸ κιονάκιον τῆς ἀγίας τραπέζης τοῦ θυσιαστηρίου τῆς θεομήτορος, καὶ τῇ ἑτέρᾳ τὰ τίμια ξύλα καὶ ἐν τῷ τραχήλῳ φυλακτὰ, ἔξωθεν δὲ τοῦ βήματος παρακαθεζομένην Ἀναστασίαν, τὴν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μητέρα. ἢ τις τοῖς ποσὶ τοῦ Μαύρου κυλινδουμένη ἤτεῖτο μὴ ἀποκτανθῆναι τὸν αὐτῆς ἕγγονα Τιβέριον, ὡς μηδὲν ἄτοπον πράξαντα. αὐτῆς δὲ τοὺς πόδας τούτου κατεχούσης καὶ μετὰ δακρῶν ἰκετευούσης, εἰσελθὼν ὁ Στρούθος ἔνδον τοῦ βήματος βίᾳ ἀφήρπασεν αὐτόν· καὶ τὰ μὲν τίμια ξύλα ἐξ αὐτοῦ ἄρας ἐπάνω τῆς τραπέζης ἐπέθηκεν, τὰ δὲ φυλακτὰ εἰς τὸν ἴδιον προσήρτησε τράχηλον. καὶ λαβόντες τὸν παῖδα ἐπὶ τῷ ἄνω τῶν Καλλινίκης παραπορτίῳ καὶ τοῦτον ἐκδύσαντες καὶ ἐπὶ τῆς φλιάς ἀπλώσαντες δίκην προβάτου αὐτὸν ἐλαρυγγοτόμησαν, καὶ τοῦτον ἐν τῷ ναῶ τῶν ἁγίων ἀναργύρων, τῷ λεγομένῳ Παυλίνης, ταφῆναι προσέταξαν. χειρωθεὶς δὲ καὶ Βαρισβακούριος, ὁ πρωτοπατρίκιος καὶ κόμης τοῦ Ὀψικίου, καὶ αὐτὸς ἀνηρέθη. ὁ δὲ Ἥλιος ἅμα τῷ συνόντι αὐτῷ λαῶ ἀνελθὼν ἐν τῷ Δαματρῷ καὶ εἰς λόγους μετὰ τοῦ ἐκέισε ὄντος στρατοῦ ἐλθὼν λόγον τε ἀπαθείας τῷ συνόντι τῷ Ἰουστινιανῷ λαῶ δεδωκώς, διηρέθησαν ἅπαντες καὶ ἀπέδρασαν 381 ἐκ τοῦ Ἰουστινιανοῦ, μόνον αὐτὸν καταλιπόντες καὶ τῷ μέρει τοῦ Φιλιππικοῦ προσρύντες. τότε ὁ προλεχθεὶς Ἥλιος σπαθάριος θυμῷ ἐπιδραμῶν καὶ τὸν τούτου τράχηλον δραξάμενος τῷ παραμηρίῳ, ὃς ἦν διεζωσμένος, ἀπέτεμε τὴν αὐτοῦ κάραν καὶ διὰ Ῥωμανοῦ σπαθαρίου πρὸς Φιλιππικὸν ἀπέστειλεν· ὁ δὲ Φιλιππικὸς διὰ τοῦ αὐτοῦ σπαθαρίου ταύτην ἐπὶ τὰ δυτικά μέρη ἕως Ῥώμης ἐξέπεμψεν. πρὸ δὲ τοῦ βασιλεύσαι αὐτὸν ἐν τῇ μονῇ τῶν Καλλιστράτου ἔγκλειστος ἦν προορατικὸς καὶ αἰρετικὸς, ὅστις ἀνελθόντι τῷ Φιλιππικῷ εἶπεν αὐτῷ, ὅτι "βασιλεία σοι κεῖται." ὁ δὲ ἐταράχθη, καὶ λέγει ὁ ἔγκλειστος· "εἰ ὁ θεὸς κελεύει, σὺ τί ἀντιλέγεις; τοῦτο δὲ λέγω σοι, ὅτι ἡ ἔκτι σύνοδος κακῶς ἐγένετο· ἐὰν οὖν βασιλεύσης, ταύτην ρίψον, καὶ γενέσθαι σοι ἔχει ἡ βασιλεία κραταιὰ καὶ πολυχρόνιος." ὁ δὲ συνέθετο αὐτῷ μεθ' ὄρκου τοῦτο ποιεῖν. τοῦ δὲ Λεοντίου διαδεξαμένου τὸν Ἰουστινιανόν, ἀνέρχεται Φιλιππικὸς πρὸς τὸν ἔγκλειστον. ὁ δὲ λέγει αὐτῷ· "μὴ σπουδάσης, γενέσθαι ἔχει." βασιλεύσαντος δὲ καὶ Ἀψιμάρου, πάλιν ἀνήλθε πρὸς αὐτόν, καὶ πάλιν εἶπεν αὐτῷ, ὅτι "μὴ σπουδάσης, ἐκεῖνο περιμένει σε." θαρρήσαντος δὲ Φιλιππικοῦ τινὶ τῶν φίλων αὐτοῦ, ἐμήνυσε τῷ Ἀψιμάρῳ. ὁ δὲ δεῖρας καὶ κουρεύσας αὐτόν καὶ σιδηρώσας ἐξώρισεν εἰς Κεφαληνίαν. βασιλεύσαντος δὲ Ἰουστινιανοῦ, πάλιν ἀνεκαλέσατο αὐτόν. καὶ βασιλεύσας ἐποίησε ψευδοσύνοδον ἐπισκόπων κατὰ τὸν λόγον τοῦ ψευδαββᾶ καὶ ἐγκλείστου καὶ ἔρριψε

τὴν ἁγίαν καὶ οἰκουμενικὴν ἕκτην σύνοδον. καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἐτυφλώθη ὁ μάταιος, ἐν πολλῇ δὲ ἀμεριμνίᾳ εἰς τὰ βασιλεία διατελῶν πλήθη τε χρημάτων καὶ λαμπροτάτων οὐσιῶν ἐκεῖσε εὐρῶν ἐκ πλειόνων χρόνων ὑπὸ τῶν προβεβασιλευκότων συναχθέντων ἐκ δημεύσεων καὶ διαφόρων προφάσεων, καὶ μάλιστα ὑπὸ τοῦ εἰρημένου Ἰουστινιανοῦ, ταῦτα εἰκὴ καὶ μάτην ἀπόνως διεσκόρπισεν. καὶ ἐν μὲν ταῖς διαλαλιαῖς αὐτοῦ λόγιος καὶ ἐχέφρων ἐλογίζετο, ἐν δὲ ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ ἀσέμνως καὶ ἀνικάνως τὸν βίον διατελῶν πάντῃ ἀδόκιμος ἐδείκνυτο. ἦν δὲ καὶ αἰρετικὸς καὶ μοιχός. Κῦρον δὲ τὸν πατριάρχην ἐξωθήσας τῆς ἐκκλησίας Ἰωάννην τὸν αὐτοῦ συμμύστην καὶ συναιρετικὸν προεβάλετο. 382 Κόσμου ἔτη σδ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη ψδ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Φιλιππικὸς ἔτη β'. α'. Ἀράβων ἀρχηγὸς Οὐαλίδ ἔτη θ'. ζ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη γ'. α'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη λ'. ζ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Φιλιππικὸς τοὺς Ἀρμενίους τῆς ἑαυτοῦ γῆς ἐξελάσας Μελιτηνὴν καὶ τὴν τετάρτην Ἀρμενίαν οἰκῆσαι ἠνάγκασεν. Μασαλαῖς δὲ τὴν Ἀμάσειαν παρέλαβε σὺν ἄλλοις καστελλίοις καὶ πολλῇ αἰχμαλωσίᾳ. Γεώργιος τε, ὁ Ἀπαμείας ἐπίσκοπος μετωκίσθη ἐν Μαρτυροπόλει. Φιλιππικὸς δὲ οὐκ ἠσχύνθη ἐκμανῶς κινηθῆναι κατὰ τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς ἕκτης συνόδου, ἀνατρέπειν σπεύδων τὰ ὑπ' αὐτῆς βεβαιωθέντα θεῖα δόγματα. εὔρε δὲ ὁμόφρονας αὐτοῦ Ἰωάννην, ὃν ἐπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως πεποίηκε καθελὼν Κῦρον, τὸν ταύτης πρόεδρον, ὃν καὶ περιώρισεν ἐν τῷ τῆς Χώρας μοναστηρίῳ. Γερμανόν τε τὸν μετὰ ταῦτα τὸν θρόνον Κωνσταντινουπόλεως κατασχόντα, ἐπίσκοπον τὸ τηνικαῦτα ὑπάρχοντα Κυζίκου, καὶ Ἀνδρέαν καὶ αὐτὸν ἐπίσκοπον Κρήτης ὄντα, Νικόλαόν τε τὸν ἀπὸ καυκοδιακόνων σοφιστὴν γεγονότα τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης κυέστορά τε τότε ὑπάρχοντα, Ἐλπίδιόν τε διάκονον τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, Ἀντίοχόν τε τὸν χαρτοφύλακα καὶ ἑτέρους τούτων ὁμοιοτρόπους· οἵτινες καὶ ἐγγράφως ἀνεθεμάτισαν τὴν ἁγίαν ἕκτην σύνοδον. τῶν δὲ Βουλγάρων διὰ τοῦ Φιλέα λάθρα ἐπὶ τὸ Στενὸν καταρριψάντων καὶ μεγάλην σφαγὴν πεποιηκότων καὶ ἕως τῆς πόλεως ἐκδραμόντων, καὶ πολλοὺς περαματίζοντας, γάμους τε ἐνουσίους καὶ δαφιλεστάτους ἀρίστους μετὰ ποικίλου ἀργύρου καὶ λοιπῆς ἀποσκευῆς εὐρηκότων, καὶ ἕως τῆς Χρυσῆς πόρτης διαδραμόντων καὶ τὴν ἅπασαν Θράκην αἰχμαλωτισάντων, ὑπέστρεψαν ἀβλαβεῖς εἰς τὰ ἴδια μετὰ κτηνῶν ἀμέτρων. ὁμοίως καὶ οἱ Ἀραβες τὴν Μίσθειαν παρέλαβον καὶ ἕτερα κάστρα, πλείστων φαμιλιῶν καὶ κτηνῶν ἀναριθμητῶν ἄλωσιν ποιησάμενοι. 383 β'. η'. β'. η'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσεν Ἄβας τὴν Ῥωμανίαν καὶ παρέλαβεν Ἀντιόχειαν Πισιδίας μετὰ πολλῆς αἰχμαλωσίας, καὶ ὑπέστρεψεν. ἐγένετο δὲ σεισμὸς μέγας κατὰ τὴν Συρίαν μηνὶ Περιτίῳ κη'. διετοῦς δὲ χρόνου τῆς βασιλείας Φιλιππικοῦ ἐν τούτοις παραδραμόντος, καὶ τοῦ γενεθλίου ἵππικοῦ ἐπιτελουμένου, Πρασίνων νικησάντων, ἔδοξε τῷ βασιλεῖ τῷ σαββάτῳ τῆς πεντηκοστῆς καβαλλάριον μετὰ δοχῆς καὶ ὀργάνων εἰσελθεῖν καὶ λούσασθαι εἰς τὸ δημόσιον λουτρὸν τοῦ Ζευξίππου καὶ μετὰ πολιτῶν ἀρχαιογενῶν ἀριστῆσαι. ἐν δὲ τῷ μεσημβρίζειν αὐτὸν ἐξάπινα διὰ τῆς Χρυσῆς πόρτης εἰσῆλθε Ῥοῦφος, ὁ πρωτοστράτωρ τοῦ Ὀψικίου, ὑπὸ βουλὴν Γεωργίου, πατρικίου καὶ κόμητος τοῦ Ὀψικίου, τὸ ἐπίκλην Βουράφου, καὶ Θεοδώρου πατρικίου τοῦ Μυακίου, μετὰ τῶν ταξάτων, ὧν εἶχεν ἐν τῇ Θράκῃ τοῦ αὐτοῦ θέματος, καὶ εἰσδραμῶν εἰς τὸ παλάτιον εὔρε τὸν Φιλιππικὸν μεσημβρίζοντα, καὶ ἀρπάσας αὐτὸν ἀνήνεγκεν εἰς τὸ ὄρνατώριον τῶν Πρασίνων κάκει αὐτὸν ἐτύφλωσεν, μηδενὸς διεγνωκός. τῇ δὲ ἐπαύριον, ἦγουν τῇ πεντηκοστῇ, σωρευθέντος τοῦ λαοῦ εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν, ἐστέφθη Ἀρτέμιος ὁ πρωτοασκηκρήτης, μετονομασθεὶς Ἀναστάσιος. τῷ δὲ σαββάτῳ μετὰ τὴν πεντηκοστὴν ἐτυφλώθη Θεόδωρος ὁ Μυάκης, καὶ τῷ δευτέρῳ σαββάτῳ ἐτυφλώθη

Γεώργιος ὁ Βούραφος, καὶ ἐξωρίσθησαν ἐν Θεσσαλονίκη. Κόσμου ἔτη σ´. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη ψ´. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἀρτέμιος ἔτη β´. α´. Ἀράβων ἀρχηγὸς Οὐαλίδ ἔτη θ´. θ´. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη γ´. γ´. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη λ´. θ´. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐκούρσευσε Μασαμᾶς τὴν Ῥωμανίαν, καὶ σκυλεύσας τὴν Γαλατίαν ὑπέστρεψε μετ' αἰχμαλωσίας καὶ σκύλων πολλῶν. ὁ δὲ Ἀρτέμιος στρατηγὸς ἰκανωτάτους προβαλλόμενος εἰς τὰ καβαλλαρικά θέματα, καὶ λογιωτάτους εἰς τὰ πολιτικά, ἐν ἀδείᾳ διετέλει. τῶν δὲ Ἀράβων ὀπλιζομένων κατὰ Ῥωμανίας διὰ τε γῆς 384 καὶ θαλάσσης, ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς ἄρχοντας ἐν Συρίᾳ πρὸς Οὐαλίδ, ὡς δῆθεν τὰ τῆς εἰρήνης προσλαλῆσαι, Δανιήλ τὸν Σινωπίτην, πατρίκιον καὶ ἔπαρχον τῆς πόλεως, ἐντειλάμενος αὐτῷ ἐν ἀκριβείᾳ διερευνῆσαι περὶ τῆς κατὰ Ῥωμανίας κινήσεως καὶ δυνάμεως αὐτῶν. τοῦ δὲ ἀπελθόντος καὶ ὑποστρέψαντος, ἀπήγγειλε τῷ βασιλεῖ τὴν μεγάλην κατὰ τῆς βασιλίδος πόλεως διὰ τε γῆς καὶ θαλάσσης ἐξόπλισιν αὐτῶν ὅτι ἕκαστος φρονιζέτω τὰς ἑαυτοῦ δαπάνας ἕως τοῦ τριετοῦς χρόνου, ὁ δὲ τοῦτο ἀπορῶν ἀποτρεχέτω τῆς πόλεως. ἔσθησε δὲ ἐπέικτας καὶ ἤρξατο κτίζειν δρόμωνάς τε καὶ διήρεις πυρσοφόρους καὶ μεγίστας τριήρεις· καὶ τὰ παράλια δὲ ἀνεκαίνισε τείχη, ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ χερσαῖα, στήσας τοξοβολίστρας καὶ τετραρέας εἰς τοὺς πύργους καὶ μαγγανικά· καὶ κατὰ τὸ δυνατὸν αὐτῷ τὴν πόλιν ὀχυρώσας γεννήματά τε πλεῖστα εἰς τὰ βασιλικά ὄρια ἀπέθετο καὶ καθ' ἑαυτὸν ἠσφαλίσατο. Ἀράβων ἀρχηγὸς Σουλεῖμάν ἔτη γ´. Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος Γερμανὸς ἔτη ιε´. β´. α´. α´. ι´. Τούτῳ τῷ ἔτει ἀπεβίω Οὐαλίδ, καὶ Σουλεῖμάν διαδέχεται τὴν ἀρχήν. τῷ δ' αὐτῷ δευτέρῳ ἔτει τῆς βασιλείας Ἀρτεμίου, τοῦ καὶ Ἀναστασίου, τῆς ιγ' ἰνδικτιῶνος μηνὶ Αὐγούστῳ ια', μετετέθη Γερμανὸς ἀπὸ τῆς μητροπόλεως Κυζίκου εἰς Κωνσταντινούπολιν· ἐφ' ἧ καὶ κιτατόριν μεταθεσίμου τὸ ὑποτεταγμένον ἐκπεφώνηται· ψήφῳ καὶ δοκιμασίᾳ τῶν θεοσεβεστάτων πρεσβυτέρων καὶ διακόνων, καὶ παντὸς τοῦ εὐαγοῦς κλήρου, καὶ τῆς ἱεράς συγκλήτου, καὶ τοῦ φιλοχρίστου λαοῦ τῆς θεοφυλάκτου ταύτης καὶ βασιλίδος πόλεως, ἢ θεία χάρις, ἢ πάντοτε τὰ ἀσθενῆ θεραπεύουσα καὶ τὰ λείποντα ἀναπληροῦσα, μετατίθησι Γερμανόν, τὸν ὀσιώτατον πρόεδρον τῆς Κυζικηνῶν 385 μητροπόλεως, εἰς ἐπίσκοπον ταύτης τῆς θεοφυλάκτου καὶ βασιλίδος πόλεως. ἐγένετο δὲ ἡ παροῦσα μετάθεσις κατὰ παρουσίαν Μιχαήλ, τοῦ ὀσιωτάτου πρεσβυτέρου καὶ ἀποκρισιάρχου τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, καὶ λοιπῶν ἱερέων καὶ ἐπισκόπων, ἐπὶ Ἀρτεμίου βασιλέως. μαθὼν δὲ Ἀρτέμιος, ὅτι στόλος τῶν Σαρακηνῶν ἀπὸ Ἀλεξανδρείας ἐπὶ τὸν Φοίνικα ἀνέδραμε πρὸς τὸ κόψαι ξυλὴν κυπαρισίνην, ἐπιλεξάμενος ἐκ τοῦ οἰκείου στόλου τὰ εὐδρομα σκάφη ἔβαλε ταξάτους ἐκ τοῦ Ὀψικίου θέματος, καὶ εἰς τὴν Ῥόδον ἀθροισθῆναι ἐκέλευσε πάντας καὶ προεβάλετο στρατηγὸν καὶ κεφαλὴν αὐτῶν τὸν διάκονον Ἰωάννην τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, τὸν ἐπιλεγόμενον παπᾶν Ἰωαννάκιν τὸ τηνικαῦτα λογοθέτην γενικὸν ὑπάρχοντα. αὐτοῦ δὲ ἐν τῇ Ῥόδῳ καταλαβόντος, καὶ τῶν πλωϊμῶν συναθροισθέντων, διελάλει τοῖς ἄρχουσι περὶ τοῦ ἀποκινήσαι αὐτούς, καὶ ἀπελθεῖν εἰς τὸν Φοίνικα, πρὸς τὸ καῦσαι τὴν ξυλὴν καὶ τὴν εὐρισκομένην ἐξάρτυσιν τῶν Ἀγαρηνῶν. πάντων δὲ προθύμως ὑπακουσάντων, οἱ τοῦ Ὀψικίου οὐ κατεδέξαντο· καὶ τὸν μὲν βασιλέα ἀνέσκαψαν, τὸν δὲ διάκονον Ἰωάννην ῥομφαίαις ἀνεῖλον. ἐντεῦθεν λοιπὸν οἱ στόλοι διαιρεθέντες εἰς τοὺς ἰδίους ἀπέπλευσαν τόπους, οἱ δὲ κακοῦργοι κατὰ τῆς βασιλίδος ἀνέβαλον πόλεως. ἐλθόντων δὲ αὐτῶν ἐν τῷ Ἀδραμυτίῳ, ἀκεφάλων ὄντων, εὗρον ἐκεῖ ἄνδρα ἐντόπιον Θεοδόσιον ὀνόματι, ἐκλήπτορα τῶν δημοσίων φόρων ὑπάρχοντα, ἀπράγμονά τε καὶ ἰδιώτην, καὶ προετρέψαντο αὐτὸν τοῦ βασιλεύειν. ὁ δὲ φυγῆ χρησάμενος εἰς τὸ ὄρος ἐκρύβη. εὗρόντες δὲ αὐτὸν εὐφήμησαν αὐτὸν βιασάμενοι ὡς βασιλέα. ὁ δὲ Ἀρτέμιος ταῦτα μαθὼν ἐπέστησε τῇ πόλει οἰκειακοὺς

αὐτοῦ ἀνθρώπους ἄρχοντας ἅμα τοῦ κατασκευασθέντος ὑπ' αὐτοῦ στόλου, καὶ ἐξοπλίσας αὐτούς αὐτὸς ἐξῆλθεν ἐν Νικαίᾳ τῇ πόλει, κάκεῖσε ἑαυτὸν ἡσφαλίσατο. οἱ δὲ ἀντάρται ἀναβαλόντες καὶ συγκινήσαντες ὅλον τὸ θέμα τοῦ Ὀψικίου καὶ τοὺς Γοτθογραίκους, συλλαμβάνονται πλεῖστα μικρά τε καὶ μεγάλα πραγματευτικὰ σκάφη καὶ διὰ τε γῆς καὶ θαλάσσης ἐν Χρυσοπόλει ἀνέδραμον. τοῦ δὲ τῆς πόλεως στόλου εἰς τὸν λιμένα τοῦ ἁγίου Μάμαντος 386 ὀρμοῦντος, καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐπολέμουν ἀλλήλους ἐπὶ μῆνας ἕξ. τοῦ δὲ τῆς πόλεως στόλου ἐπὶ τὸν τοῦ Νεωρίου τῆς πόλεως λιμένα μεθορμίσαντος, περάσας ὁ Θεοδόσιος τὰ Θρακῶα ἐκράτησε μέρη. προδοσίας δὲ γενομένης, διὰ τῆς πόρτης τοῦ μονοτείχους τῶν Βλαχερνῶν τὴν πόλιν ἔλαβον. οἱ δὲ παράνομοι λαοὶ τοῦ Ὀψικίου ἅμα τῶν Γοτθογραίκων τῇ νυκτὶ εἰς τοὺς οἴκους τῶν πολιτῶν διαδραμόντες μεγίστην εἰργάσαντο ἄλωσιν, μηδενὸς φεισάμενοι· τοὺς δὲ ἐν αὐτῇ ὑπάρχοντας τοῦ Ἀρτεμίου ἄρχοντας ἅμα Γερμανῶ τῷ πατριάρχῃ Κωνσταντινουπόλεως συλλαβόμενοι ἐν Νικαίᾳ ἀπήγαγον πρὸς πίστωσιν Ἀρτεμίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ὄντων. ὁ δὲ Ἀρτέμιος τούτους θεασάμενος ἀπέγνω ἑαυτοῦ καὶ ἑαυτὸν παρέδωκε λόγον τε ἀπαθείας αἰτησάμενος τὸ μοναδικὸν περιεβάλετο σχῆμα. ὁ δὲ Θεοδόσιος ἀβλαβῆ τοῦτον διατηρήσας ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐξώρισεν. ἐβασίλευσε δὲ Φιλιππικὸς μὲν ἔτη β' καὶ μῆνας θ', Ἀρτέμιος δὲ ἔτος α' καὶ μῆνας γ'. Λέων δέ, τῶν ἀνατολικῶν στρατηγὸς ὢν, Ἀρτεμίου ὑπερμαχῶν οὐχ ὑπετάγη Θεοδοσίῳ· εἶχε δὲ συμπνέοντα αὐτῷ καὶ συντρέχοντα Ἀρτάουσδον Ἀρμένιον, τῶν Ἀρμενιάκων στρατηγόν, ᾧ καὶ συνέθετο δοῦναι τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα εἰς γυναῖκα· ὃ καὶ πεποίηκεν.

Κόσμου ἔτη ση'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη ψη'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Θεοδόσιος ἔτος α'. α'. Ἀράβων ἀρχηγὸς Σουλεϊμάν ἔτη γ'. β'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Γερμανὸς ἔτη ιε'. β'. Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη λ'. ια'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσε Μασαλμᾶς κατὰ Κωνσταντινουπόλεως καὶ προέπεμψε Σουλεϊμάν μετὰ στρατοῦ διὰ ξηρᾶς, Οὕμαρον δὲ διὰ θαλάσσης. αὐτὸς δὲ ὀπίσω αὐτῶν μετὰ πολλῆς ἀποσκευῆς πολεμικῆς ἦκεν. Σουλεϊμάν δὲ καὶ Βάκχαρος ἐπὶ τὸ Ἀμῶριον φθάσαντες γράφουσι πρὸς Λέοντα, τὸν στρατηγὸν τῶν ἀνατολικῶν, ὅτι 387 "οἶδαμεν, ὅτι ἡ βασιλεία τῶν Ῥωμαίων σοι ἀρμόζει, ἐλθέ οὖν πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἄς λαλήσωμεν τὰ πρὸς εἰρήνην." θεωρήσας οὖν ὁ Σουλεϊμάν τὸ Ἀμῶριον στρατὸν μὴ ἔχον καὶ πρὸς τὸν στρατηγὸν ἐν ἔχθρᾳ διακείμενον διὰ τὴν πρὸς Ἀρτέμιον συμμαχίαν, παρεκάθισεν αὐτό, βουλόμενος ἐκεῖ ἐκδέξασθαι καὶ τὸν Μασαλμᾶν. ἅμα δὲ ἐπλησίασε τῇ πόλει, ἤρξαντο οἱ Σαρακηνοὶ εὐφημεῖν τὸν στρατηγὸν Λέοντα βασιλέα, παρακαλοῦντες καὶ τοὺς ἔσω τὸ αὐτὸ ποιεῖν. ἰδόντες δὲ οἱ τοῦ Ἀμωρίου, ὅτι οἱ Σαρακηνοὶ πόθῳ αὐτὸν εὐφῆμουν, εὐφήμησαν καὶ αὐτοί. γνοὺς δὲ ὁ στρατηγὸς ὅτι ταξάτων καὶ ἀρχόντων οὐκ ὄντων μέλλει ἀπολέσθαι τὸ Ἀμῶριον, δηλοῖ τῷ Σουλεϊμάν, ὅτι "ἐὰν θέλῃς ἵνα ἔλθω πρὸς σε καὶ τὰ πρὸς εἰρήνην λαλήσωμεν, διὰ τί παρακαθέζη τὴν πόλιν;" ὁ δὲ πρὸς αὐτόν· "ἐλθέ, καὶ ἀναχωρῶ." καὶ λαβὼν ὁ στρατηγὸς λόγον παρ' αὐτοῦ μετὰ τριακοσίων καβαλαρίων παραγίνεται πρὸς αὐτόν. ἰδόντες δὲ αὐτόν οἱ Ἀγαρηνοί, φορέσαντες τὰ λωρίκια καὶ τὰ κατάφρακτα αὐτῶν ὑπήντησαν αὐτῷ, καὶ ἠπλήκυσεν ἀπὸ ἡμίσεως μιλίου τοῦ φωσάτου αὐτῶν. ἐπὶ τρισὶ δὲ ἡμέραις προερχομένου αὐτοῦ πρὸς αὐτούς, ἐλάλουν τὰ πρὸς εἰρήνην καὶ τοῦ ἀναχωρῆσαι αὐτούς τῆς πόλεως. οἱ δὲ ἔφασκον, ὅτι "στοίχησον τὴν εἰρήνην, καὶ τότε ἀναχωροῦμεν." γνοὺς δὲ ὁ στρατηγὸς ὅτι βούλονται αὐτόν κρατῆσαι, ἐκάλεσεν ἐκ τῶν ἐμφανῶν Σαρακηνῶν πλείστους εἰς δεῖπνον, καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν ἀπέστειλε Σουλεϊμάν τρισχιλίους Σαρακηνοὺς λωρικότους κυκλῶσαι καὶ φυλάττειν αὐτόν πρὸς τὸ μὴ διαδρᾶσαι. ἡ δὲ βίγλα γνοῦσα ἐδήλωσεν αὐτῷ, ὅτι "πλήθος Σαρακηνῶν κύκλῳ ἡμῶν ἴστανται

καβαλλάριοι." ἔλθων δὲ εἷς ἐξ αὐτῶν καβαλλάριος ὀνόματι Ζοῦβερ, ἔστη ἔμπροσθεν λέγων, ὅτι "δοῦλος ἔφυγε κλέψας χρῆμα πολύ, καὶ δι' ἐκεῖνον ἐκαβαλλικεύσαμεν." ὁ δὲ στρατηγὸς τὴν τέχνην τῆς ἀπάτης αὐτῶν ἐγνωκῶς ἔφη πρὸς αὐτούς· "μὴ περισπασθῆτε. ὅπου γὰρ δήποτε ἂν ἀπέλθῃ ἐν τοῖς κάστροις ἡμῶν, εὐρίσκομεν αὐτόν." λυπηθεὶς 388 δὲ ἠδυνήθη κρυπτῶς δι' ἀνθρώπου αὐτοῦ δηλῶσαι τοῖς τοῦ Ἀμωρίου, ὅτι "φοβήθητε τὸν θεόν, μὴ προδώσητε ἑαυτούς. ἴδου γὰρ πλησιάζει καὶ ὁ Μασαλαῦς." καὶ ἐξέρχεται ὁ ἐπίσκοπος πρὸς αὐτόν, καὶ ταῦτα αὐτὰ λαλεῖ αὐτῷ. γνοὺς δὲ ὁ Σουλεϊμάν, ὅτι ἐξῆλθε πρὸς αὐτόν ὁ ἐπίσκοπος, πέμπουσι πρὸς τὸν στρατηγόν, ὅτι "δὸς ἡμῖν τὸν ἐπίσκοπον." ὁ δὲ περιστατηθεὶς ἔκρυσεν αὐτόν εἰπὼν ἐνὶ τῶν ἀνθρώπων αὐτοῦ, ὅτι "ἡμῶν ὀμιλούντων, ἔνδυσον αὐτόν ἐτέραν στολὴν καὶ ὡς διὰ ξύλα ἢ ὕδωρ ἀπόλυσον αὐτόν πορευθῆναι εἰς τὰ ὄρη." ἐνισταμένων δὲ τῶν Σαρακηνῶν περὶ τοῦ ἐπισκόπου, λέγει ὁ στρατηγός· "οὐκ ἔστιν ὧδε, πλὴν ἀπέλθετε πρὸς τὸν ἀμηνῶν, καὶ ἔρχομαι κάγω, καὶ περὶ πάντων λαλοῦμεν." αὐτοὶ δὲ λογιζάμενοι, ὅτι εἰσερχομένου αὐτοῦ εἰς τὸν ἀμηνῶν ἐν μέσῳ αὐτῶν κρατοῦσιν αὐτόν, ἀφήκαν αὐτόν. καβαλλικεύσας δὲ σὺν διακοσίοις ἀνθρώποις αὐτοῦ, ὡς δῆθεν κυνηγῶν, ἔδωκεν ἐπὶ τὰ ἀριστερά. οἱ οὖν συνόντες αὐτῷ Σαρακηνοὶ λέγουσιν αὐτῷ. "ποῦ ἀπέρχῃ;" ὁ δὲ εἶπεν, ὅτι "εἰς τὰ λιβάδια θέλω μεταπληκεῦσαι." οἱ δὲ εἶπον, ὅτι "ἢ βουλή σου οὐκ ἔστιν ἀγαθή, καὶ οὐκ ἐρχόμεθα μετὰ σοῦ." τότε λέγει ὁ στρατηγός τοῖς ἰδίους αὐτοῦ, ὅτι "λόγον ἡμῖν δόντες κρατῆσαι ἡμᾶς ἠθέλησαν, καὶ δι' ἡμῶν τοὺς Χριστιανοὺς ἀπολέσαι· ἐκ τῶν ἀνθρώπων ἡμῶν ἢ τῶν ἀλόγων τῶν ἀπομεινάντων οὐδένα κρατοῦσιν." καὶ πορευθεὶς μίλια δέκα ἠπλήκευσε. τῇ δὲ ἐπαύριον πέμπει τὸν δομέστικον τῶν στρατόρων αὐτοῦ, καὶ δηλοῖ αὐτοῖς, ὅτι "λόγον μοι ἐδώκατε, καὶ δόλω κρατῆσαί με ἠθελήσατε· διὰ τοῦτο ἀνεχώρησα." ὁ δὲ Μασαλαῦς ὑπερβὰς ἦν τὰς κλεισούρας, ὁ δὲ Σουλεϊμάν τοῦτο οὐκ ἔγνω. ἐστασίασαν δὲ οἱ ἀμηνῶν καὶ ὁ λαὸς κατὰ τοῦ Σουλεϊμάν, ὅτι "τί παρακαθεζόμεθα τὰ τεῖχη καὶ οὐ κουρσεύομεν;" καὶ ἐκτρέψαντες τὰς τένδας ἀνεχώρησαν. ὁ δὲ στρατηγὸς Νικαίαν τὸν τουρμάρχη μετὰ ὡς στρατιωτῶν εἰσήνεγκεν εἰς τὸ Ἀμώριον ἐκβαλὼν καὶ τὰ πλεῖστα γυναικόπαιδα. καὶ ἀπέρχεται αὐτὸς 389 εἰς Πισιδίαν. τοῦ δὲ Μασαλαῦ ἔλθόντος εἰς Καππαδοκίαν, ἀπογνόντες ἑαυτῶν οἱ Καππάδοκες ἐξῆλθον πρὸς αὐτόν παρακαλοῦντες αὐτόν λαβεῖν αὐτούς. ἀκούων δὲ ὁ Μασαλαῦς τὴν ἔχθραν, ἣν εἶχε Θεοδόσιος ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν στρατηγόν, βουλόμενος τοῦτον δελεάσαι καὶ εἰρηνεῦσαι μετ' αὐτοῦ καὶ δι' αὐτοῦ τὴν Ῥωμανίαν ὑποτάξαι, λέγει αὐτοῖς· "οὐκ ἔστε τοῦ στρατηγοῦ;" οἱ δὲ εἶπον· "ναί." "ποιεῖτε, εἴ τι ποιεῖ ἐκεῖνος;" ὅτι "ναί." τότε λέγει αὐτοῖς· "ἀπέλθετε ἐν τοῖς κάστροις ὑμῶν, καὶ τινα μὴ φοβηθῆτε." καὶ παρήγγειλε τὸν λαὸν αὐτοῦ τοῦ μὴ πραιδεῦσαι ἐν πάσαις ταῖς ἐπαρχίαις τοῦ στρατηγοῦ. ταῦτα γνοὺς ὁ στρατηγὸς καὶ ἐννοηθεὶς, ὅτι ὁ Σουλεϊμάν δηλοῖ τῷ Μασαλαῦ, ὅτι ἀφήκεν αὐτόν καὶ ἀνεχώρησεν, ἀπέστειλε γράμματα πρὸς τὸν Μασαλαῦν, ὅτι "ἐγγὺς σου ἐβουλόμην ἔλθειν· ἀλλ' ὁ Σουλεϊμάν, ἀπελθόντος μου πρὸς αὐτόν, ἠβουλήθη κρατῆσαί με, καὶ νῦν φοβοῦμαι ἔλθειν πρὸς σέ." λέγει οὖν ὁ Μασαλαῦς τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ στρατηγοῦ· "οἶδα ὅτι ἐμπαίζει με ὁ στρατηγὸς διὰ τὸ ὅλως μὴ πραιδεῦσαί με τὰς ἐπαρχίας αὐτοῦ." λέγει αὐτῷ ὁ ἄνθρωπος τοῦ στρατηγοῦ· "οὐκ ἔστιν οὕτως· ἀλλ' ἐν ἀληθείᾳ σοι γράφει." τότε ἐρωτᾷ· "τὸ Ἀμώριον πῶς ἔστιν ἐγγὺς αὐτοῦ;" ἔφη· "καλῶς, καὶ ἐν ὑποταγῇ αὐτοῦ." ὀξυνθεὶς δὲ ὕβρισεν αὐτόν, εἰπὼν· "τί ψεῦδῃ;" ἐκεῖνος εἶπεν, ὅτι "ὡς εἶπον, οὕτως ἔστιν, καὶ ταξάτους ἔβαλε μετὰ καὶ τουρμάρχου ἐν αὐτῷ· καὶ ἐξήγαγε τὰς περισσὰς φαμιλίας." θλίψιν οὖν μεγάλην δεξάμενος περὶ τούτου ὁ Μασαλαῦς καὶ θυμωθεὶς ἐδίωξεν αὐτόν. βουλὴν γὰρ εἶχε διὰ τοῦ καλοκαιρίου λαβεῖν αὐτὸ καὶ ἐκδέξασθαι τὸν στόλον, καὶ οὕτω ἐπὶ τὴν Ἀσίαν κατελθεῖν καὶ χειμάσαι. πάλιν οὖν ζητήσας τὸν ἄνθρωπον τοῦ στρατηγοῦ

ἐπανακρίνει αὐτόν. ὁ δὲ πρὸς αὐτόν ἐνωμότως ἔφη, ὅτι "πάντα ἄπερ λέγω σοι ἀληθῆ ὑπάρχει. ἀλλὰ καὶ χίλιοι ταξάτοι σὺν τῷ τουρμάρχη ἐκεῖ εἰσῆλθον· πᾶσαν δὲ ὑπαρξίν τῶν ἐκεῖσε καὶ τὰς ἀπόρους φαμίλιας ἐξήγαγε τῶν ἐκεῖ." ταῦτα ἀκούσας γράφει τῷ στρατηγῷ, ὅτι "ἐλθέ ἐγγὺς μου, καὶ εἰρηνεύω μετὰ σοῦ, καὶ πάντα ὡς θέλεις ποιῶ." θεωρήσας δὲ ὁ στρατηγὸς 390 ὅτι ἐπὶ Μασαλαιὸν ἐπλησίασεν, καὶ ὅτι ἐν ἄλλαις πέντε ἡμέραις παρέρχεται τὰς ἐπαρχίας αὐτοῦ, πέμπει πρὸς αὐτόν δύο ὑπάτους καὶ δηλοῖ αὐτῷ, ὅτι "τὰ γράμματά σου ἐδεξάμην καὶ τὴν προαίρεσίν σου ἀπεδεξάμην, καὶ ἰδοὺ ἔρχομαι πρὸς σέ. ἀλλ' ὡς ἐπίστασαι, στρατηγὸς εἰμι, καὶ χρήματα καὶ ἄργυρος καὶ λαὸς μοι ἔχει ἀκολουθησάτω. πέμψον μοι περὶ ἐκάστου λόγον. καὶ εἰ μὲν, καθὼς ἐπιζητῶ ἐξ ὑμῶν, γένηται τὸ πρᾶγμά μου, εὖ καὶ καλῶς, ἐπεὶ κἂν ἀζήμιος καὶ ἄθλιπτος ἐπανελεύσομαι." τῶν οὖν ὑπᾶτων καταφθασάντων αὐτόν εἰς Θεοδοσιανά, λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Μασαλαῖς· "ἴδωμεν ὅτι ἐμπαίζει με ὁ στρατηγὸς ὑμῶν." ἐκεῖνοι δὲ ἔφησαν· "μὴ γένοιτο." τότε πεποικῶς ὄν ἐπεζήτησαν λόγον, ἀπολύει αὐτούς. ἐν ὅσῳ οὖν οἱ ὑπατοὶ μετὰ τοῦ ἐνυπογράφου λόγου πρὸς τὸν στρατηγὸν ἀπήρχοντο, ὁ Μασαλαῖς πλήθη πολλὰ ἔχων καὶ μὴ δυνάμενος πώποτε σῆναι παραγίνεται εἰς Ἀκροϊνόν. ἰδὼν δὲ ὁ στρατηγὸς, ὅτι παρήλθε τὰς ἐπαρχίας αὐτοῦ, ἐπὶ τὴν Νικομήδειαν ἀπέρχεται. περιτυχὼν δὲ τὸν τοῦ Θεοδοσίου υἱὸν χειροῦται τοῦτον μετὰ πάσης τῆς βασιλικῆς ὑπουργίας καὶ τῶν ἐν τέλει ἀνδρῶν τοῦ παλατίου. ὁ δὲ Μασαλαῖς κατελθὼν εἰς Ἀσίαν ἐκεῖ παρεχείμασεν, καὶ Οὐμαρος ἐν Κιλικίᾳ. ὁ δὲ στρατηγὸς παραλαβὼν τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως καὶ συμβουλευσάμενος τοῖς σὺν αὐτῷ ἔρχεται εἰς Χρυσόπολιν. γνοὺς δὲ Θεοδόσιος τὰ πραχθέντα καὶ βουλευσάμενος Γερμανὸν τὸν πατριάρχην καὶ τὴν σύγκλητον, ἔλαβε λόγον διὰ τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου παρὰ Λέοντος τῆς αὐτοῦ ἀβλαβείας καὶ τοῦ ἀσάλευτον φυλάττειν τὴν ἐκκλησίαν, καὶ οὕτως ἐγχειρίζει αὐτῷ τὴν βασιλείαν. Θεοδόσιος δὲ σὺν τῷ υἱῷ αὐτοῦ κληρικοὶ γεγονότες τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς αὐτῶν ἐν εἰρήνῃ διήξαν. ἐλθὼν δὲ Μασαλαῖς ἐν τῇ Περγᾶμῳ ταύτην παρεκάθισε καὶ παραχωρήσει θεοῦ ταύτην παρέλαβεν, ἐκ διαβολικῆς ἐνεργείας. εἰσηγήσεσι γὰρ τινος μάγου ἐνέγκαντες οἱ τῆς πόλεως ἔγκυον γυναῖκα πρὸς τὸ τεκεῖν οὖσαν, ταύτην ἀνέτεμον· καὶ λαβόντες τὸ βρέφος καὶ ἐπὶ κακκάβου ἐψήσαντες, εἰς τὴν τοιαύτην θεοβδέλυκτον θυσίαν πάντες οἱ πολεμεῖν βουλόμενοι 391 τὰ μανίκια τῆς δεξιᾶς αὐτῶν χειρὸς κατέβαψαν καὶ ἐντεῦθεν τοῖς ἐχθροῖς παρεδόθησαν. Ῥωμαίων βασιλεὺς Λέων ὁ Ἰσαυρος ἔτη κδ'. σθ'. ψθ'. α'. γ'. γ'. ιβ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Λέων ἐβασίλευσεν ἐκ τῆς Γερμανικῶν καταγόμενος, τῇ ἀληθείᾳ δὲ ἐκ τῆς Ἰσαυρίας. ὑπὸ δὲ Ἰουστινιανοῦ τοῦ βασιλέως σὺν τοῖς γονεῦσι μετοικίζεται ἐν Μεσημβρίᾳ τῆς Θράκης ἐν τῇ πρώτῃ αὐτοῦ βασιλείᾳ· ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἐρχομένου αὐτοῦ μετὰ τῶν Βουλγάρων, ὑπήντησεν αὐτῷ μετὰ δώρων προβάτων φ'. θεραπευθεὶς δὲ ὁ Ἰουστινιανὸς σπαθᾶριον αὐτόν εὐθέως πεποίηκεν, καὶ ἔσχεν αὐτόν ὡς γνήσιον φίλον. φθόνῳ δὲ φερόμενοί τινες πρὸς αὐτόν διέβαλον αὐτόν ὡς τῆς βασιλείας ὀρεγόμενον. ζητήσεως δὲ γενομένης περὶ τούτου, ὡς συκοφάνται κατησχύνθησαν. ὁ δὲ τοιοῦτος λόγος ἔκτοτε ἤρξατο ὑπὸ πολλῶν λαλεῖσθαι. ὁ οὖν Ἰουστινιανὸς εἰ καὶ προφανῶς βλάψαι τοῦτον οὐκ ἠθέλησεν, ἀλλ' οὖν βρόμος τις αὐτῷ κατ' αὐτοῦ ἐντίθεται, καὶ ἀποστέλλει αὐτόν ἐν Ἀλανίᾳ μετὰ χρημάτων πρὸς τὸ συγκινησάτω τοὺς Ἀλανοὺς κατὰ Ἀβασγίας, τῶν Σαρακηνῶν ἐπικρατούντων τὴν τε Ἀβασγίαν καὶ Λαζικήν καὶ Ἰβηρίαν. ὁ δὲ ἀπελθὼν ἐν τῇ Λαζικῇ τὰ μὲν χρήματα ἀπέθετο ἐν τῷ Φάσιδι, ὀλίγους δὲ λαβὼν τῶν ἐντοπίων ἀπῆλθεν εἰς Ἀψιλίαν, καὶ ὑπερβὰς τὰ Καυκάσια ὄρη ἦλθεν ἐν Ἀλανίᾳ. ὁ δὲ Ἰουστινιανὸς θέλων ἀπολέσαι αὐτόν, πέμψας ἐπῆρε τὰ χρήματα ἐκ τοῦ Φάσιδος· οἱ δὲ Ἀλανοὶ τὸν σπαθᾶριον μετὰ πάσης τιμῆς δεξάμενοι καὶ τῶν λόγων αὐτοῦ ὑπακούσαντες εἰσῆλθον καὶ ἠχμαλώτευσαν τὴν Ἀβασγίαν. ὁ δὲ τῶν Ἀβασγῶν κύριος

δηλοῖ τοῖς Ἄλανοις, ὅτι "ὡς εὐρίσκω ἄλλον τοιοῦτον ψεύστην οὐκ εἶχεν Ἰουστινιανός, ὃν ὄφειλεν ἀπολύσαι καὶ συγκινῆσαι ὑμᾶς καθ' ἡμῶν τῶν γειτόνων ὑμῶν, εἰ μὴ τὸν ἄνθρωπον τοῦτον. ἐψεύσατο γὰρ ὑμᾶς καὶ περὶ τὴν ὑπόσχεσιν τῶν χρημάτων· πέμψας γὰρ ὁ Ἰουστινιανός ταῦτα ἐπῆρεν. ἀλλὰ δότε ἡμῖν αὐτόν, καὶ παρέχομεν ὑμῖν τρισχίλια νομίσματα, καὶ ἡ ἀπ' ἀρχῆς ἀγάπη ἡμῶν μὴ διαλυθῆ." οἱ 392 δὲ Ἄλανοὶ εἶπον, ὅτι "ἡμεῖς οὐχ ἔνεκεν χρημάτων ὑπηκούσαμεν αὐτῷ, ἀλλὰ διὰ τὴν τοῦ βασιλέως ἀγάπην." πάλιν δὲ οἱ Ἀβασγοὶ πέμπουσι πρὸς αὐτοὺς λέγοντες, ὅτι "δότε ἡμῖν αὐτόν, καὶ παρέχομεν ὑμῖν ἑξακισχίλια νομίσματα. οἱ δὲ Ἄλανοὶ θέλοντες καταμαθεῖν τὴν χώραν τῶν Ἀβασγῶν συνέθεντο λαβεῖν τὰ ἑξακισχίλια νομίσματα καὶ δοῦναι τὸν σπαθάριον. οἱ δὲ Ἄλανοὶ ἐθάρρησαν τῷ σπαθαρίῳ πάντα, καὶ λέγουσιν αὐτῷ, ὅτι "ὡς ὄραξ ἡ ὁδὸς ἡ ἐπὶ Ῥωμανίαν ἄγουσα κεκλεισμένη ἐστίν, καὶ πῶς παρελθεῖν οὐκ ἔχεις· ἀλλὰ μᾶλλον τροπευσώμεθα καὶ συνταξώμεθα αὐτοῖς, ὅτι παραδίδομέν σε, καὶ ἀπολύομεν ἅμα αὐτοῖς ἀνθρώπους ἡμῶν καὶ καταμανθάνομεν τὰς κλεισούρας αὐτῶν καὶ κურσεύομεν καὶ ἀφανίζομεν τὴν χώραν αὐτῶν καὶ ποιούμεν τὴν θεραπείαν ὑμῶν." τῶν δὲ ἀποκρισιῶν τῶν Ἄλανῶν ἀπελθόντων εἰς Ἀβασγίαν καὶ συνθεμένων παραδίδειν τὸν σπαθάριον, πλείστα ξένια παρ' αὐτῶν εἰλήφασιν· καὶ πλείονας ἀποκρισιῶν πάλιν ἀποστέλλουσι μετὰ καὶ τῆς ποσότητος τοῦ χρυσοῦ πρὸς τὸ παραλαβεῖν τὸν σπαθάριον. οἱ δὲ Ἄλανοὶ λέγουσι τῷ σπαθαρίῳ, ὅτι "οἱ ἄνθρωποι οὗτοι, καθὼς καὶ προείπομεν, ἐπὶ τὸ λαβεῖν σε παρεγένοντο, καὶ ἡ Ἀβασγία ἐκδέχεται σε. καὶ ἐπεὶ πλησιάζομεν αὐτοῖς, πραγματευταὶ ἀπερχόμενοι πρὸς αὐτοὺς οὐ διαλείπουσιν. λοιπὸν ἵνα μὴ διαβληθῆ ὁ σκοπὸς ἡμῶν, παραδώσομέν σε φανερώς· καὶ ἀποκινούντων ὑμῶν, ἀπολύομεν κρυπτῶς ἐκ τῶν ὀπίσω, καὶ ἐκείνους μὲν ἀποκτέννομεν, σὲ δὲ κρύπτομεν, ἕως ἂν σωρευθῆ ὁ λαὸς ἡμῶν καὶ ἀσυμφανῶς εἰσέλθωμεν ἐν τῇ γῆ αὐτῶν." ὃ καὶ γέγονεν. παραλαβόντες γὰρ οἱ τῶν Ἀβασγῶν ἀποκρισιῶν τὸν σπαθάριον σὺν τοῖς ἀνθρώποις αὐτοῦ, δῆσαντες αὐτοὺς ἀπήρχοντο· καταλαβόντες δὲ ἐκ τῶν ὀπισθεν οἱ Ἄλανοὶ σὺν τῷ Ἰταξῆ, τῷ κυρίῳ αὐτῶν, ἀποκτέννουσι τοὺς Ἀβασγούς, τὸν δὲ σπαθάριον ἔκρυσαν. καὶ στρατολογήσας ἐκίνησε κατὰ Ἀβασγίας καὶ ἀπροσδοκῆτως εἰσελθὼν τὰς κλεισούρας πλείστην αἰχμαλωσίαν καὶ ἀφανισμόν εἰς τοὺς Ἀβασγούς 393 ἀπειργάσατο. ἀκούσας δὲ ταῦτα Ἰουστινιανός, ὅτι καὶ χωρὶς τῶν χρημάτων τὰ τῆς ἐπιτροπῆς αὐτοῦ γέγονεν, πέμπει γράμματα πρὸς τοὺς Ἀβασγούς, ὅτι "ἐὰν διασώσητε τὸν σπαθάριον ἡμῶν καὶ παρελθεῖν ἐάσητε δι' ὑμῶν ἀβλαβῆ, πάντα τὰ πταίσματα ὑμῶν συγχωροῦμεν ὑμῖν. οἱ δὲ μετὰ χαρᾶς ταῦτα δεξάμενοι ἀπέστειλαν πάλιν εἰς Ἀλανίαν, λέγοντες, ὅτι "δίδομεν ὑμῖν ὄψιδας τὰ τέκνα ἡμῶν, καὶ δότε ἡμῖν τὸν σπαθάριον, ἵνα ἀπολύσωμεν αὐτόν πρὸς Ἰουστινιανόν. ὁ δὲ σπαθάριος τοῦτο οὐ κατεδέξατο, εἰπὼν, ὅτι "δύναται ὁ θεὸς ἀνοῖξαι μοι θύραν τοῦ ἐξελθεῖν· ἐπεὶ δι' Ἀβασγίας οὐκ ἐξέρχομαι." μετὰ δὲ χρόνον τινὰ φωσάτον Ῥωμαίων καὶ Ἀρμενίων εἰσελθόντων ἐν Λαζικῇ καὶ τὴν Ἀρχαιοπόλιν πολιορκούντων, ἀκουσάντων τε τὴν τῶν Σαρακηνῶν ἔλευσιν, ἀνεχώρησαν. ἀποσπασθέντες δὲ ἐξ αὐτῶν ἕως τῶν διακοσίων ἀνήλθον ἐν τοῖς μέρεσιν Ἀψιλίας καὶ τῶν Καυκασίων πραιδεύοντες. τῶν δὲ Σαρακηνῶν καταλαβόντων τὴν Λαζικὴν, φυγῆ χρησάμενος ὁ τῶν Ῥωμαίων καὶ Ἀρμενίων λαὸς ἐπὶ τὸν Φᾶσιν ὑπέστρεψαν. οἱ δὲ διακόσιοι ἀπομείναντες εἰς τὰ Καυκάσια ὄρη ἔστησαν ληστεύοντες, ἀπογνόντες ἑαυτῶν. οἱ δὲ Ἄλανοὶ μαθόντες τοῦτο ὑπέλαβον πλῆθος Ῥωμαίων εἶναι ἐν τοῖς Καυκασίοις καὶ χαρέντες λέγουσι τῷ σπαθαρίῳ, ὅτι "οἱ Ῥωμαῖοι ἐπλησίασαν, ἄπελθε πρὸς αὐτούς." λαβὼν δὲ ὁ σπαθάριος πεντήκοντα Ἄλανοὺς καὶ ὑπερβὰς μετὰ κυκλοπόδων Μαΐου μηνὸς τὰς χιόνας τῶν Καυκασίων εὗρεν αὐτούς, καὶ ἐν πολλῇ χαρᾷ γεγονῶς ἠρώτα, "ποῦ ἐστὶν ὁ λαός;" οἱ

δὲ εἶπον· "τῶν Σαρακηνῶν ἐπιπεσόντων, ἐπὶ Ῥωμανίαν ὑπέστρεψαν. ἡμεῖς δὲ μὴ δυνηθέντες ἐπὶ Ῥωμανίαν ἀπελθεῖν ἐπὶ Ἀλανίαν ἠρχόμεθα." καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· "τί ποιῶμεν ἄρτι;" οἱ δὲ εἶπον, ὅτι "διὰ τῆς χώρας ταύτης ἀδύνατόν ἐστι διελθεῖν ἡμᾶς." ὁ δὲ σπαθάριος ἔφη· "οὐκ ἔστι δυνατὸν δι' ἄλλης ὁδοῦ ἐξελθεῖν." κάστρον οὖν ὑπῆρχεν ἐκεῖσε, ἐπιλεγόμενον Σιδηρόν, ἐν ᾧ ἦν τοποτηρητῆς Φαρασμανίος τις τοῦνομα ὑπὸ τοὺς Σαρακηνοὺς τυγχάνων καὶ εἰρήνην ἔχων μετὰ τῶν Ἀρμενίων. πέμψας οὖν ὁ σπαθάριος δηλοῖ αὐτῷ, ὅτι "ἐφ' ὅσον εἰρήνην ἔχεις μετὰ τῶν Ἀρμενίων, εἰρήνευσον καὶ μετ' ἐμοῦ· καὶ γενοῦ ὑπὸ 394 τὴν βασιλείαν, καὶ δὸς ἡμῖν σύναρσιν τοῦ κατελθεῖν ἐν τῇ θαλάσῃ καὶ περᾶσαι εἰς Τραπεζοῦντα." τοῦ δὲ μὴ ἐλομένου τοῦτο ποιῆσαι, πέμπει ὁ σπαθάριος ἐκ τῶν ἀνθρώπων αὐτοῦ καὶ Ἀρμενίους, παραγγείλας αὐτοῖς ποιῆσαι ἔγκρυμμα· "καὶ ὅτε ἐξέρχονται ἐκ τοῦ κάστρου εἰς τὸν κάματον, χειρῶσασθε ἐξ αὐτῶν ὅσους δύνασθε, καὶ τὰς πόρτας κρατήσατε ἐκ τῶν ἔξω, ἕως ἂν καὶ ἡμεῖς φθάσωμεν." τῶν δὲ ἀπελθόντων καὶ ποιησάντων τὸ ἔγκρυμμα, καὶ τοῦ λαοῦ ἐξελθόντος εἰς τὸν κάματον, ἄφνω ἐπιπεσόντες τὴν τε πόρταν ἐκράτησαν καὶ πολλοὺς ἐζώγρησαν. τοῦ δὲ Φαρασμανίου ἐν τῷ κάστρῳ μετ' ὀλίγων μείναντος, κατέλαβε καὶ ὁ σπαθάριος καὶ προσλαλήσας τῷ Φαρασμανίῳ, ὅπως ἀνοίξῃ τὰς πόρτας μετ' εἰρήνης, οὐκ ἠθέλησεν, ἀλλ' ἐκρότησε πόλεμον. τοῦ δὲ κάστρου ὀχυροῦ ὄντος, λαβεῖν αὐτὸ οὐκ ἠδύναντο. Μαρῖνος δέ, ὁ πρῶτος τῶν Ἀψιλῶν, μαθὼν πολιορκεῖσθαι τὸ κάστρον φόβῳ συνεσχέθη, νομίσας πολὺν λαὸν εἶναι σὺν τῷ σπαθαρίῳ· καὶ λαβὼν μεθ' ἑαυτοῦ τριακοσίους ἀπῆλθε πρὸς τὸν σπαθαρίον λέγων, ὅτι "ἐγὼ σε διασώζω ἕως τῆς παραθαλασσίας." ὁ δὲ Φαρασμανίος ἐωρακῶς τὴν περίστασιν ἔφη πρὸς τὸν σπαθαρίον· "λάβε τὸ τέκνον μου ὄψιδα, καὶ ὁμολογῶ δουλεύειν τῇ βασιλείᾳ." ὁ δὲ λαβὼν τὸ τέκνον αὐτοῦ λέγει αὐτῷ· "ποῖον δοῦλον ἑαυτὸν τῆς βασιλείας καλεῖς, ὅτι ἐναπόκλειστος ὢν λαλεῖς ἡμῖν; ἀδύνατόν ἐστιν ἡμῖν ἀναχωρῆσαι, μέχρις ἂν παραλάβωμεν τὸ κάστρον." τότε λέγει ὁ Φαρασμανίος· "δός μοι λόγον." ὁ δὲ σπαθάριος ἔδωκεν αὐτῷ λόγον μηδὲν αὐτὸν ἀδικῆσαι, ἀλλὰ μετὰ τριάκοντα ὀνομάτων μόνον εἰσελθεῖν ἐν τῷ κάστρῳ. τούτου δὲ τὸν λόγον μὴ φυλάξαντος, παρήγγειλε τοῖς συνεισερχομένοις αὐτῷ τριάκοντα, ὅτι "ἐν τῷ εἰσελθεῖν ἡμᾶς κρατήσατε τὰς πόρτας, καὶ ἄς εἰσέλθωσι πάντες." καὶ τούτου γενομένου, ἐπέτρεψε βληθῆναι πῦρ εἰς τὸ κάστρον. γενομένης δὲ πυρκαϊᾶς μεγάλης, ἐξῆλθον αἱ φαμίλια ἀρπάζουσαι εἴ τι ἠδύναντο βαστάσαι ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτῶν· καὶ ποιήσας ἄλλας τρεῖς ἡμέρας κατέλυσε τὰ τεῖχη ἕως τῆς γῆς καὶ ἀποκινήσας κατῆλθεν ἐν Ἀψιλίᾳ μετὰ καὶ Μαρίνου, τοῦ πρώτου αὐτῶν, ὑποδεχθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀψιλῶν μετὰ μεγάλης τιμῆς. κάκειθεν 395 κατελθὼν ἐν τῇ παραθαλασσίᾳ ἀντεπέρασε καὶ ἦλθε πρὸς Ἰουστινιανόν. τοῦ δὲ Ἰουστινιανοῦ ἀναιρεθέντος, καὶ τοῦ Φιλιππικοῦ τυφλωθέντος, βασιλεύει ὁ Ἀρτέμιος καὶ προβάλλεται αὐτὸν στρατηγὸν εἰς ἀνατολικούς. τοῦ δὲ Θεοδοσίου βασιλεύσαντος, καὶ τοῦ Ἀρτεμίου ἐκδιωχθέντος, καὶ τῆς τῶν Ῥωμαίων πολιτείας συγκεχυμένης οὔσης ἔκ τε βαρβάρων ἐπιδρομῆς καὶ ἐκ τῶν τοῦ Ἰουστινιανοῦ μαιφονιῶν καὶ τῶν τοῦ Φιλιππικοῦ ἀνοσιουργιῶν, οὗτος ὁ εἰρημένος Λέων ὑπερεμάχει τῷ Ἀρτεμίῳ, ἐναντιούμενος Θεοδοσίῳ. εἶχε δὲ συμφωνοῦντα αὐτῷ καὶ συντρέχοντα Ἀρτάουαδον, τὸν τῶν Ἀρμενιάκων στρατηγόν, ὃν καὶ γαμβρὸν μετὰ τὸ βασιλεῦσαι αὐτὸν εἰς Ἄνναν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ πεποίηκεν, προβαλλόμενος αὐτὸν καὶ κουροπαλάτην. Μασαλαῖς δὲ χειμάσας ἐν τῇ Ἀσίᾳ ἐξεδέχετο τὰς τοῦ Λέοντος ὑποσχέσεις· μηδὲν δὲ παρὰ Λέοντος δεξάμενος καὶ γνοὺς ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπ' αὐτοῦ, ἐλθὼν εἰς τὴν Ἄβυδον ἀντεπέρασε λαὸν ἱκανὸν εἰς τὴν Θράκην καὶ ἐπὶ τὴν βασιλεύουσαν πόλιν ἀπεκίνησεν, γράψας καὶ πρὸς Σουλεϊμᾶν τὸν πρωτοσύμβουλον καταλαβεῖν μετὰ τοῦ προετοιμασθέντος στόλου. τῇ δὲ 1^ε τοῦ Αὐγούστου μηνὸς παρεκάθισε τὴν πόλιν ὁ

Μασαλαῖς λυμηνάμενος καὶ τὰ Θρακῶα κάστρα. περιχαρακώσαντες δὲ τὸ χερσαῖον τεῖχος ὤρουξαν φῶσαν μεγάλην καὶ ἐπάνω αὐτῆς περιτείχισμα στηθαῖον διὰ ξηρολίθου ἐποίησαν. τῇ δὲ ἄ' τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς τῆς ἄ' ἰνδικτιῶνος ἀνέβαλεν ὁ χριστομάχος Σουλεῖμάν μετὰ τοῦ στόλου καὶ τῶν ἀμηναιῶν αὐτοῦ ἔχων παμμεγέθεις ναῦς καὶ πολεμικὰς κατήνας καὶ δρόμωνας τὸν ἀριθμὸν αὐ', καὶ προσώρμισεν ἀπὸ τῆς Μαγναύρας ἕως τῶν Κυκλοβίου. μετὰ δὲ δύο ἡμέρας νότου πνεύσαντος, καὶ ἀπάραντες ἐκείθεν παρ' 396 ἐπλευσαν τὴν πόλιν. καὶ οἱ μὲν ἐπέρασαν εἰς τὰ Εὐτροπίου καὶ Ἀνθημίου, οἱ δὲ εἰς τὰ τῆς Θράκης μέρη ἀπὸ τοῦ καστελλίου τῶν Γαλάτου καὶ ἕως τοῦ Κλειδίου προσώρμισαν. τῶν δὲ μεγάλων πλοίων βεβαρημένων ἐκ τοῦ φόρτου καὶ ἀργευομένων, νωτοφύλακες μέχρι τῶν κ' κατηνῶν ἀπέμειναν ἐχόντων ἀνὰ ρ' λωρικᾶτων πρὸς τὰ ταῦτα φυλάττειν. εὐδίας δὲ καταλαβούσης αὐτὰς ἐν τῷ ρεύματι, καὶ τοῦ στενοῦ μικρὸν πνεύσαντος, ὤθησεν αὐτὰς ἐπὶ τὰ ἕξω. ὁ δὲ εὐσεβῆς βασιλεὺς παραχρῆμα τὰς ἐμπύρους ναῦς κατ' αὐτῶν ἐκπέμψας ἀπὸ τῆς ἀκροπόλεως τῇ θεῖᾳ συμμαχίᾳ πυριαλώτους αὐτὰς ἐποίησεν· καὶ αἱ μὲν εἰς τὰ παράλια τεῖχη ἐμπυριζόμεναι ἀπερρίφθησαν, αἱ δὲ εἰς τὸν βυθὸν αὐτάνδροι κατεποντίσθησαν, ἕτεραι δὲ μέχρι τῆς Ὀξείας καὶ Πλατείας νήσου λαυρίζουσαι ἀπηνέχθησαν. ἐντεῦθεν οὖν οἱ μὲν τῆς πόλεως θάρσος ἔλαβον, οἱ δὲ πολέμιοι μεγάλως κατέπηξαν τὴν τοῦ ὑγροῦ πυρὸς ἐγνωκότες δραστηκωτάτην ἐνέργειαν· ἐβούλοντο γὰρ τῇ αὐτῇ ἐσπέρα εἰς τὰ παράλια προσορμίσει τεῖχη καὶ τοὺς ἀχένας εἰς τὰς ἐπάλξεις ἐπιθεῖναι. ἀλλὰ τὴν βουλήν αὐτῶν διεσκέδασεν ὁ θεὸς διὰ τῶν πρεσβειῶν τῆς πανάγνου θεοτόκου. τῇ δὲ αὐτῇ νυκτὶ τὴν ἄλυσιν ἐκ τῶν Γαλάτου ὁ εὐσεβῆς βασιλεὺς μυστικῶς συνέστειλεν. οἱ δὲ ἐχθροὶ νομίσαντες, ὅτι βουλόμενος αὐτοὺς δελεᾶσαι ὁ βασιλεὺς ταύτην παρέστειλεν, οὐκ ἐτόλμησαν εἰσελθεῖν καὶ ὀρμίσει ἔνδον τῶν Γαλάτου· ἀλλ' ἀναπλεύσαντες ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ Σωσθενίου ἐκεῖ κατησφαλίσαντο τὸ ἑαυτῶν πλωῖμον. τῇ δὲ ἡ' τοῦ Ὀκτωβρίου μηνὸς θνήσκει Σουλεῖμάν, ὁ ἀρχηγὸς αὐτῶν, καὶ ἀμηνεὺς Οὐμαρ. χειμῶνος δὲ γενομένου βαρυτάτου ἐν τῇ Θράκῃ, ὥστε τὴν γῆν ἐπὶ ἡμέρας ρ' μὴ φαίνεσθαι ἐκ τῆς κρυσταλλωθείσης χιόνος, πλῆθος ἵππων τε καὶ καμήλων καὶ λοιπῶν ζῶων τῶν ἐχθρῶν τεθνήκασιν. τῷ δὲ ἑαρινῷ καιρῷ κατέλαβε Σουφιάμ μετὰ τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ κτισθέντος στόλου, ἔχων κατήνας σιτοφόρους ὕ' καὶ δρόμωνας. καὶ μαθὼν τὴν τοῦ Ῥωμαϊκοῦ πυρὸς ἐνέργειαν καὶ παραδραμῶν τὴν Βιθυνίαν καὶ ἀντικρῶν περάσας εἰς 397 τὸν τοῦ Καλοῦ Ἀγροῦ λιμένα προσώρμισεν. μετ' οὐ πολὺ δὲ κατέλαβε καὶ Ἰζίδ μετὰ ἐτέρου στόλου κτισθέντος ἐν Ἀφρικῇ ἔχων καὶ αὐτὸς κατήνας τξ' ἄρμαμέντον τε καὶ δαπάνας. ὁμοίως καὶ αὐτὸς τὰ αὐτὰ μεμαθηκῶς περὶ τοῦ ὑγροῦ πυρὸς προσώρμισεν εἰς τὸν Σάτυρον καὶ Βρύαν καὶ ἕως Καρταλιμένος. οἱ δὲ τῶν δύο στόλων τούτων Αἰγύπτιοι καθ' ἑαυτοὺς βουλευσάμενοι νυκτὸς τοὺς τῶν κατηνῶν σανδάλους ἄραντες ἐν τῇ πόλει προσέφυγον τὸν βασιλέα εὐφημοῦντες, ὥστε ἀπὸ τῆς Ἰερείας ἕως τῆς πόλεως ὀλόξυλον φαίνεσθαι τὴν θάλασσαν. μαθὼν δὲ δι' αὐτῶν ὁ βασιλεὺς περὶ τῶν κρυπτομένων δύο στόλων ἐν τῷ κόλπῳ, σίφωνα πυρσοφόρους κατασκευάσας εἰς δρόμωνας τε καὶ διήρεις τούτους ἐμβαλὼν κατὰ τῶν δύο στόλων ἐξέπεμψεν. τοῦ δὲ θεοῦ συνεργήσαντος διὰ τῶν πρεσβειῶν τῆς παναχράντου θεοτόκου ἐπιτοπίως ἐβυθίσθησαν οἱ ἐχθροί· καὶ λαβόντες τὰ σκῦλα οἱ ἡμέτεροι καὶ τὰς δαπάνας αὐτῶν μετὰ χαρᾶς καὶ νίκης ὑπέστρεψαν. ἔτι δὲ πάλιν τοῦ Μαρδασάν ἀπὸ Πυλῶν σὺν τῷ στρατῷ τῶν Ἀράβων ἕως Νικαίας καὶ Νικομηδείας διατρέχοντος, οἱ ἐν τῷ Λίβῳ καὶ Σόφῳνι δίκην Μαρδαϊτῶν κρυπτόμενοι βασιλικοὶ ἄρχοντες καὶ τὰ πεζικὰ ἐξάπινα τούτοις ἐπιρρίπτοντες καὶ κλασματίζοντες ἐκείθεν ἀποδρᾶσαι ἐποίησαν· καὶ λοιπὸν μικρᾶς ἀδείας τῆς περατικῆς παραλίου εὐρούσης, ἐκ τῆς πόλεως ἐξερχόμενα χελάνδια πλείστας ἐκόμιζον δαπάνας· ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ

άλιευτικά ἀγράφια εἷς τε τὰς νήσους καὶ τὰ περιπόλια τείχη ἀγρεύειν ἰχθύας οὐκ ἐκωλύοντο. λιμοῦ τε μεγάλου γεγονότος ἐν τοῖς Ἑραψιν, πάντα τὰ ἀποθνήσκοντα ζῶα αὐτῶν κατήσθιον, ἵππους τε καὶ ὄνους καὶ καμήλους· φασὶ δέ τινες ὅτι καὶ ἀνθρώπους τεθνεώτας καὶ τὴν ἑαυτῶν κόπρον εἰς τὰ κλίβανα βάλλοντες καὶ ζυμοῦντες ἤσθιον. ἐνέσκηψε δὲ εἰς αὐτοὺς καὶ λοιμικὴ νόσος καὶ ἀναρίθμητα πλήθη ἐξ αὐτῶν ὤλεσεν. συνῆψε δὲ πρὸς αὐτοὺς πόλεμον καὶ τὸ τῶν Βουλγάρων ἔθνος, καί, ὡς φασιν οἱ ἀκριβῶς ἐπιστάμενοι, [ὅτι] κβ' χιλιάδας Ἀράβων κατέσφαξαν· καὶ πολλὰ αὐτοῖς συνέβησαν δεινὰ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ὥστε ἐπιγῶναι αὐτοὺς τῆ πεύρα, ὅτι ὁ θεὸς 398 καὶ ἡ παναγία παρθένος καὶ θεομήτωρ φρουροῦσι τὴν πόλιν ταύτην καὶ τὸ τῶν χριστιανῶν βασιλεῖον, καὶ οὐκ ἔστιν ἐγκατάλειψις τελεία θεοῦ ἐν τοῖς ἐπικαλουμένοις αὐτὸν ἐν ἀληθείᾳ, εἰ καὶ πρὸς βραχὺ παιδευόμεθα διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν. Ἀράβων ἀρχηγὸς Οὐμαρος ἔτη β'. σί'. ψί'. β'. α'. δ'. ιγ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Σέργιος, ὁ πρωτοσπαθάριος καὶ στρατηγὸς Σικελίας, ἀκούσας ὅτι οἱ Σαρακηνοὶ παρακαθέζονται τὴν βασιλεύουσαν πόλιν ἔστειψεν ἐκεῖσε ἴδιον βασιλέα ἐκ τῶν ἀνθρώπων αὐτοῦ, ὀνόματι Βασίλειον, Κωνσταντινουπολίτην, υἱὸν Γρηγορίου τοῦ Ὀνομαγούλου, Τιβέριον αὐτὸν μετονομάσας. ἐποίησε δὲ προβολὰς καὶ ἰδίους ἄρχοντας μετὰ βουλῆς τοῦ προλεχθέντος Σεργίου. ὁ δὲ βασιλεὺς ταῦτα ἀκηκοὺς ἀποστέλλει Παῦλον, τὸν οἰκεῖον αὐτοῦ χαρτουλάριον, προβαλόμενος αὐτὸν πατρίκιον καὶ στρατηγὸν Σικελίας, παραδεδωκὼς αὐτῷ πρὸς σύναρσιν αὐτοῦ σπαθαρίους δύο καὶ ἀνθρώπους ὀλίγους εἰς ὑπηρεσίαν αὐτοῦ κελεύσεις τε πρὸς τοὺς ἄρχοντας τῶν δυτικῶν καὶ σάκραν πρὸς τὸν λαόν. καὶ διὰ νυκτὸς εἰσελθόντες εἰς ἐξελαστικὸν δρόμωνα ἐξῆλθον ἐπὶ τὰ μέρη Κυζίκου. ἀπὸ δὲ τόπου εἰς τόπον, διὰ τὴ γῆς καὶ θαλάσσης τὴν πορείαν ποιησάμενοι ἐξάπινα τὴν Σικελίαν καταλαμβάνουσιν. εἰσελθόντων δὲ αὐτῶν ἐν Συρακούσῃ, ἤκουσε Σέργιος καὶ ἐξέστη καὶ τὴν ἑαυτοῦ ἐπιγνοὺς αἰτίαν προσέφυγεν εἰς τοὺς πλησιάζοντας τῇ Καλαβρία Λογγιβάρδους. τοῦ δὲ λαοῦ ἀθροισθέντος, καὶ τῆς σάκρας ἀναγνωσθείσης, καὶ δι' αὐτῆς πιστωθέντες, ὅτι καὶ τὸ βασιλεῖον συνίσταται, καὶ ἡ πόλις εὐθυμοτέρα ἐστὶ περὶ τῶν ἐχθρῶν, καὶ τὰ περὶ τῶν δύο στόλων διηγησαμένων αὐτοῖς, εὐθέως τὸν μὲν Λέοντα βασιλέα εὐφήμησαν, Βασίλειον δὲ τὸν Ὀνομάγουλον καὶ τοὺς ὑπ' αὐτοῦ προχειρισθέντας ἄρχοντας δεσμίους τῷ στρατηγῷ παραδέδωκαν. αὐτὸς δὲ τὸν μὲν Βασίλειον σὺν τῷ μονοστρατήγῳ αὐτοῦ ἀπεκεφάλισεν, καὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν φουσκιάσας τῷ βασιλεῖ διὰ τῶν σπαθαρίων ἀπέστειλεν. τοὺς δὲ λοιποὺς τύψας καὶ κουρεύσας, 399 τινὰς δὲ καὶ ῥινοκοπήσας ἐξώρισεν. ἐντεῦθεν οὖν μεγάλη κατάστασις ἐν τοῖς δυτικοῖς ἐγένετο. Σέργιος δὲ ὁ προλεχθεὶς λόγον ἀπαθείας τὸν στρατηγὸν αἰτησάμενος καὶ λαβὼν ἐξῆλθε πρὸς αὐτόν· καὶ πάντα εἰρήνευσαν τὰ ἐσπέρια μέρη. Οὐμαρος δὲ κρατήσας τῶν Ἀράβων ἐπέτρεψεν ἀνακάμψαι τὸν Μασαλμᾶν. ἀποκινήσαντων δὲ τῶν Ἀγαρηνῶν τῇ ιε' τοῦ Αὐγούστου μηνὸς μετὰ πολλῆς αἰσχύνης· ἐν γὰρ τῷ ἐκπορίζειν τὸν στόλον αὐτῶν λαῖλαψ ἐκ θεοῦ διὰ τῶν πρεσβειῶν τῆς θεομήτορος ἐνσκήψας εἰς αὐτοὺς τούτους διεσκόρπισεν· καὶ τοὺς μὲν ἐν Προκονήσῳ καὶ ταῖς λοιπαῖς νήσοις, τοὺς δὲ ἐν τοῖς Ἀποστρόφοις καὶ ταῖς λοιπαῖς ἀκταῖς κατεπόντισεν, οἱ δὲ περιλειφθέντες παρήρχοντο τὸ Αἰγαῖον πέλαγος, καὶ ἄφνω ἐπῆλθεν αὐτοῖς θεομηνία φοβερὰ· χάλαζα γὰρ πύρινος κατελθοῦσα ἐπ' αὐτοὺς τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης καχλάσαι πεποίηκεν, καὶ τῆς πίσης λυθείσης, αὐτάνδρῳ αἰ ναῦς εἰς βυθὸν κατηνέχθησαν· δέκα δὲ μόναι καὶ αὗται προνοία θεοῦ διασωθεῖσαι ἐξ αὐτῶν πρὸς τὸ ἀπαγγεῖλαι ἡμῖν τε καὶ τοῖς Ἑραψιν τὰ μεγαλεῖα τοῦ θεοῦ τὰ γεγονότα εἰς αὐτούς· ἃς καὶ περιτυχόντες οἱ τῶν ἡμετέρων τὰς μὲν πέντε πιάσαι ἠδυνήθησαν, αἱ δὲ ἄλλαι πέντε ἀπεσώθησαν εἰς Συρίαν τὴν τοῦ θεοῦ δυναστείαν ἀναγγελοῦσαι. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει σεισμοῦ μεγάλου γενομένου ἐν Συρίᾳ, ἐκώλυσε Οὐμαρ τὸν οἶνον ἀπὸ

τῶν πόλεων, καὶ μαγαρίζειν τοὺς Χριστιανοὺς ἠνάγκαζεν· καὶ τοὺς μὲν μαγαρίζοντας ἀτελεῖς ἐποίει, τοὺς δὲ μὴ καταδεχομένους ἀνήρει, καὶ πολλοὺς μάρτυρας ἀπειργάσατο, καὶ μὴ παραδέχεσθαι μαρτυρίαν Χριστιανοῦ κατὰ Σαρακηνοῦ ἐθέσπισεν. ἐποίησε δὲ καὶ ἐπιστολὴν δογματικὴν πρὸς Λέοντα τὸν βασιλέα οἰόμενος πείσειν αὐτὸν τοῦ μαγαρίσαι. γ'. β'. ε'. ιδ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐτέχθη τῷ δυσσεβεῖ βασιλεῖ Λέοντι ὁ δυσσεβέστερος αὐτοῦ υἱὸς Κωνσταντῖνος καὶ τοῦ Ἀντιχρίστου πρόδρομος. τῇ δὲ κε' τοῦ Δεκεμβρίου μηνὸς Μαρία, ἡ γυνὴ Λέοντος, ἐστέφθη ἐν τῷ τρικλίνῳ τοῦ Αὐγουστέως, καὶ προῆλθεν ἔμπρακτος μόνη χωρὶς τοῦ ἀνδρὸς ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, καὶ εὐξαμένη πρὸ τῆς εἰσόδου τοῦ θυσιαστηρίου μετῆλθεν εἰς τὸν μέγαν βαπτιστῆρα, προεισελθόντος τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς μετ' ὀλίγων οἰκιακῶν ἀνθρώπων αὐτοῦ. ἔνθα βαπτίσαντος Γερμανοῦ τοῦ ἀρχιερέως τὸν τῆς κακίας τε καὶ βασιλείας αὐτῶν διάδοχον Κωνσταντῖνον, δεινόν τι καὶ δυσῶδες ἐκ νηπιότητος αὐτοῦ προεσήμανται τεκμήριον, ἀφοδεύσαντος αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγίᾳ κολυμβήθρᾳ, ὡς φασιν οἱ ἀκριβῶς αὐτόπται γεγονότες, ὥστε φάναι Γερμανὸν τὸν ἀγιώτατον πατριάρχην προφητικῶς, ὅτι "μεγίστου κακοῦ Χριστιανοῖς καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ δι' αὐτοῦ μέλλοντος γίνεσθαι τὸ σημεῖον τοῦτο πέφυκεν." τοῦτον οἱ πρῶχοντες τῶν θεμάτων καὶ τῆς συγκλήτου βαπτισθέντα ἀνεδέξαντο. μετὰ δὲ τὴν θείαν λειτουργίαν ἔμπρακτος ἡ αὐγούστα Μαρία ἀνέκαμψε σὺν τῷ υἱῷ βεβαπτισμένῳ ὑπατεῖαν δοῦσα ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας ἕως τῆς Χαλκῆς πύλης τοῦ παλατίου. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Νικήτας ὁ Ἐυλινίτης γράφει πρὸς Ἀρτέμιον ἐν Θεσσαλονίκῃ, ὥστε ἀπελθεῖν αὐτὸν πρὸς Τέρβελιν, ὅπως μετὰ συμμαχίας Βουλγαρικῆς ἔλθῃ κατὰ Λέοντος. ὁ δὲ ὑπακούσας ἀπῆλθε καὶ δίδωσιν αὐτῷ στρατὸν καὶ ν' κεντηνάρια χρυσοῦ. καὶ ταῦτα λαβὼν ἐπὶ Κωνσταντινούπολιν ἔρχεται. τῆς δὲ πόλεως τοῦτον μὴ δεξαμένης, οἱ Βούλγαροι τοῦτον τῷ Λέοντι παρέδωκαν καὶ φιλοφρονηθέντες ὑπ' αὐτοῦ ὑπέστρεψαν. ὁ δὲ βασιλεὺς τοῦτον σὺν τῷ Ἐυλινίτῃ ἀνείλεν, δημεύσας καὶ τὴν τοῦ Ἐυλινίτου οὐσίαν μαγίστρου αὐτοῦ ὑπάρχοντος καὶ πολλὴν κεκτημένου· ὁμοίως δὲ καὶ Σισίννιον τὸν πατρίκιον, τὸ ἐπίκλην Ἐνδάκιν οἱ Βούλγαροι ἀπεκεφάλισαν ὡς συνόντα τῷ Ἀρτεμίῳ, καὶ τὸν ἀρχιεπίσκοπον Θεσσαλονίκης προέδωκαν τῷ βασιλεῖ, καὶ ἀπεκεφαλίσθη σὺν τῷ Ἀρτεμίῳ. ὁμοίως καὶ Ἰσὸν τὸν πατρίκιον καὶ κόμητα τοῦ Ὀψικίου καὶ Θεόκτιστον πρωτο401 ασηκρήτην, καὶ Νικήταν τὸν Ἄνθρακα καὶ ἄρχοντα τοῦ τειχίου ὡς φίλους καὶ συνδρόμους αὐτοῦ, ἀπέκτεινεν· τοὺς δὲ λοιποὺς ῥινοτομήσας καὶ δημεύσας ἐξώρισεν.

Κόσμου ἔτη σιβ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη ψιβ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Λέων ἔτη κδ'. δ'. Ἀράβων ἀρχηγὸς Ἰζίδ ἔτη δ'. α'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Γερμανὸς ἔτη ιε'. Ἰεροσολύμων ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔτη λ'. ιε'. Τούτῳ τῷ ἔτει Ἰνδικτιῶνος γ', τῇ ἡμέρᾳ τοῦ πάσχα, ἐστέφθη Κωνσταντῖνος ὑπὸ Λέοντος, τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐν τῷ τριβουναλίῳ τῶν ιθ' ἀκουβίτων, τοῦ μακαρίου Γερμανοῦ τοῦ πατριάρχου ποιήσαντος τὰς πρὸς συνήθειαν εὐχάς. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἀπεβίω Οὐμαρος, ὁ τῶν Ἀράβων ἀμηρεύσας ἔτη β' καὶ μῆνας δ', καὶ ἀμηρεύει Ἰζίδ. τούτῳ φύεται ἐν Περσίδι τύραννος ὀνόματι καὶ αὐτὸς Ἰζίδ Μουαλαβί· καὶ συναπῆλθον αὐτῷ πολλοὶ τῆς Περσίδος· πέμψας δὲ Ἰζίδ τὸν Μασαλμᾶν ἀνείλεν αὐτὸν καὶ τὴν Περσίδα ὑπέταξεν. ε'. β'. ζ'. ι'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἀνεφάνη τις Σύρος ψευδόχριστος καὶ ἐπλάνησε τοὺς Ἑβραίους λέγων ἑαυτὸν εἶναι τὸν Χριστόν, τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ. γ'. η'. ιζ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἠνάγκασεν ὁ βασιλεὺς τοὺς Ἑβραίους καὶ τοὺς Μοντανοὺς βαπτίζεσθαι. οἱ δὲ Ἰουδαῖοι ἀπροαιρέτως βαπτιζόμενοι ἀπελούντο τὸ βάπτισμα καὶ ἐσθίοντες μετελάμβανον τὴν ἀγίαν δωρεὰν καὶ ἔχραινον τὴν πίστιν. οἱ δὲ Μοντανοὶ

διαμαντεύσαντες ἑαυτοῖς καὶ ὀρίσαντες ἡμέραν εἰσῆλθον εἰς τοὺς ὠρισμένους οἴκους τῆς πλάνης αὐτῶν καὶ κατέκαυσαν ἑαυτούς. ζ'. δ'. θ'. ιη'. Τούτῳ τῷ ἔτει Ἰουδαῖος τις ὀρῳόμενος ἀπὸ Λαοδικείας τῆς παραλίου Φοινίκης, γόης, ἐλθὼν πρὸς Ἰζίδ ἐπηγγείλατο αὐτῷ ἔτη μ' 402 κρατήσῃν τῆς Ἀράβων ἀρχῆς, εἰ τὰς ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῶν Χριστιανῶν ἐν πάσῃ τῇ ἀρχῇ αὐτοῦ τιμωμένας σεπτὰς εἰκόνας καθέλῃ. τούτῳ πεισθεὶς ὁ ἀνόητος Ἰζίδ δόγμα καθολικὸν ἐψηφίσατο κατὰ τῶν ἀγίων εἰκόνων· ἀλλὰ χάριτι τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ταῖς πρεσβείαις τῆς ἀφθόρου μητρὸς αὐτοῦ καὶ πάντων τῶν ἀγίων τῷ αὐτῷ ἔτει τέθνηκεν Ἰζίδ, οὐδὲ ἀκουσθῆναι φθάσαντος τοῖς πολλοῖς τοῦ σατανικοῦ αὐτοῦ δόγματος. μεταλαβὼν δὲ ταύτης τῆς πικρᾶς καὶ ἀθεμίτου κακοδοξίας Λέων ὁ βασιλεὺς πολλῶν κακῶν ἡμῖν αἴτιος γέγονεν. εὐρῶν δὲ ὁμόφρονα τῆς ἀπαιδευσίας ταύτης Βησήρ τινα τοῦνομα, γενόμενον μὲν ἀπὸ Χριστιανῶν αἰχμάλωτον ἐν Συρίᾳ, ἀποστάντα δὲ τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως καὶ ποιωθέντα τοῖς Ἀράβων δόγμασιν, οὐ πρὸ πολλοῦ δὲ χρόνου ἀπελευθερωθέντα τῆς ἐκείνων δουλείας καὶ καταλαβόντα τὴν Ῥωμαίων πολιτείαν· διὰ ῥώμην δὲ σώματος καὶ ὁμόνοιαν τῆς κακοδοξίας ἐτιμήθη παρὰ τοῦ αὐτοῦ Λέοντος· ὅστις καὶ συνασπιστὴς τοῦ μεγάλου κακοῦ τούτου γέγονε τῷ βασιλεῖ. συνεφρόνει δὲ κακῶς αὐτῷ καὶ ὁ πάσης ἀκαθαρσίας ἀνάπλεως καὶ συντρόφῳ ἀπαιδευσίᾳ συζῶν Νακωλείας ὁ ἐπίσκοπος. Ἀράβων ἀρχηγὸς Ἰσάμ ἔτη ιθ'. η'. α'. ι'. ιθ'. Τὰ περὶ τοῦ μακαρίου Στεφάνου, τοῦ πάπα Ῥώμης, ὅπως τε ἔφυγεν ἐν Φραγγικῇ καὶ ἐσώθη, λέξων ἔρχομαι. Οὗτος ὁ ἀοίδιμος Στέφανος πολλὰ κακὰ ὑπέστη ὑπὸ Ἀστούλφου, τοῦ ῥηγὸς τῶν Λογγιβάρδων. προσφυγὼν δὲ τοῖς Φράγγοις ἐπὶ Πίπινου προοίκου καὶ ἐξάρχου τῆς διοικήσεως τῶν ὄλων πραγμάτων καὶ τοῦ τῶν Φράγγων ἔθνους· ἔθος γὰρ ἦν αὐτοῖς τὸν κύριον αὐτῶν, ἦτοι τὸν ῥῆγα, κατὰ γένος ἄρχειν καὶ μηδὲν πράττειν ἢ διοικεῖν, πλὴν ἀλόγως ἐσθίειν καὶ πίνειν, οἴκοι τε διατρίβειν καὶ κατὰ Μάϊον μῆνα πρώτη τοῦ μηνὸς προκαθεζέσθαι ἐπὶ παντὸς τοῦ 403 ἔθνους καὶ προσκυνεῖν αὐτούς καὶ προσκυνεῖσθαι ὑπ' αὐτῶν καὶ δωροφορεῖσθαι τὰ κατὰ συνήθειαν καὶ ἀντιδιδόναι αὐτοῖς καὶ οὕτως ἕως τοῦ ἄλλου Μαΐου καθ' ἑαυτὸν διάγειν. ἔχει δὲ τὸν λεγόμενον προοικὸν γνώμη ἑαυτοῦ καὶ τοῦ ἔθνους διοικοῦντα πάντα τὰ πράγματα. ἐλέγοντο δὲ οἱ ἐκ τοῦ γένους ἐκείνου καταγόμενοι κριστάται, ὃ ἐρμηνεύεται τριχοραχάται· τρίχας γὰρ εἶχον κατὰ τῆς ῥάχης ἐκφυομένας, ὡς χοῖροι. ὁ γοῦν εἰρημένος Στέφανος τῇ ὠμότητι τοῦ Ἀστούλφου βιασθεὶς καὶ ἀβουλία, ἅμα δὲ καὶ ἐπιτραπεῖς παρ' αὐτοῦ ἀπελθεῖν εἰς Φραγγικὴν καὶ ποιῆσαι ὃ ἂν δύνηται, ἐλθὼν χειροτονεῖ τὸν Πίπινον ἄνδρα τὸ τηνικαῦτα λίαν εὐδόκιμον, προῖσταμενον ἅμα καὶ τῶν πραγμάτων ἀπὸ τοῦ ῥηγὸς καὶ προπολεμήσαντα τοὺς περαιωθέντας Ἄραβας ἀπὸ τῆς Ἀφρικῆς ἐπὶ τὴν Σπανίαν, τοὺς καὶ κρατήσαντας ἕως τοῦ νῦν τῆς αὐτῆς Σπανίας, δοκιμάσαντας δὲ καὶ κατὰ τῶν Φράγγων παρατάξασθαι. οἷς ἀντιταξάμενος σὺν τῷ πλήθει ὁ αὐτὸς Πίπινος κτείνει μὲν καὶ αὐτὸν τὸν ἔξαρχον τοῦ ἔθνους Ἀβδεραχμάν, συναναιρεῖ δὲ καὶ πλῆθος οὐκ εὐαρίθμητον παρὰ τὸν Ἡριδανὸν ποταμὸν, καὶ θαυμάζεται καὶ φιλεῖται παρὰ τοῦ ἔθνους, οὐ μόνον διὰ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ δι' ἄλλα προτερήματα, καὶ προηγείται τοῦ ἔθνους πρῶτος οὐ κατὰ γένος, λύσαντος αὐτὸν τῆς ἐπιτορκίας τῆς πρὸς τὸν ῥῆγα τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου, καὶ ἀποκείραντος τὸν πρὸ αὐτοῦ ῥῆγα καὶ ἐν μοναστηρίῳ μετὰ τιμῆς καὶ ἀναπαύσεως περιορίσαντος. οὗτος ὁ Πίπινος δύο υἱοὺς ἔσχεν, Κάρουλον καὶ Καρουλόμαγνον, τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἀπεβίω Ἰζίδ, ὁ τῶν Ἀράβων ἀμηρεύσας ἔτηδ', καὶ ἀμηρεῦει Ἰσάμ, ὁ τούτου ἀδελφός, καὶ ἤρξατο κτίζειν κατὰ χώραν καὶ πόλιν παλάτια καὶ κατασπορὰς ποιεῖν καὶ παραδείσους καὶ ὕδατα ἐκβάλλειν. καὶ ἐπεστράτευσεν [χθῆ] τὴν Ῥωμανίαν, καὶ πολλοὺς τῶν σὺν αὐτῷ ἀποβαλῶν ὑπέστρεψεν. Στέφανος δέ, ὁ πάπας Ῥώμης, προσέφυγεν εἰς τοὺς Φράγγους. 404 Ῥώμης ἐπίσκοπος Γρηγόριος

ἔτη θ'. θ'. β'. α'. ια'. κ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἤρξατο ὁ δυσσεβῆς βασιλεὺς Λέων τῆς κατὰ τῶν ἁγίων καὶ σεπτῶν εἰκόνων καθαιρέσεως λόγον ποιῆσθαι. καὶ μαθὼν τοῦτο Γρηγόριος, ὁ πάπας Ῥώμης, τοὺς φόρους τῆς Ἰταλίας καὶ Ῥώμης ἐκώλυσε γράψας πρὸς Λέοντα ἐπιστολὴν δογματικὴν, μὴ δεῖν βασιλέα περὶ πίστεως λόγον ποιῆσθαι καὶ καινοτομεῖν τὰ ἀρχαῖα δόγματα τῆς ἐκκλησίας, τὰ ὑπὸ τῶν ἁγίων πατέρων δογματισθέντα. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει καὶ ὁ χεῖμαρρος πλημμυρήσας εἰσῆλθεν εἰς Ἔδεσαν τὴν πόλιν καὶ πολλοὺς ἠφάνισεν. ι'. γ'. β'. ιβ'. κα'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσεν Μασαλαῦς τὴν Καισάρειαν Καππαδοκίας καὶ παρέλαβεν αὐτήν. καὶ γέγονε θανατικὸν ἐν Συρίᾳ. καὶ αἱ κάμηλοι τοῦ πρωτοσυμβούλου ἐκάησαν εἰς τὸν ἅγιον Ἥλιον. Μαυΐας δέ, ὁ υἱὸς Ἰσαῦ, ἐπεστράτευσεν τὴν Ῥωμανίαν καὶ ἐμπεριπατήσας ὑπέστρεψεν. Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ ἔτει, ἰνδικτιῶνος θ', ὥρα θερούς, ἀτμίς ὡς ἐκ καμίνου πυρὸς ἀνέβρασεν ἀναμέσον Θήρας καὶ Θηρασίας τῶν νήσων ἐκ τοῦ βυθοῦ τῆς θαλάσσης ἐπὶ ἡμέρας τινάς, καὶ κατὰ βραχὺ παχυνομένη καὶ ἀπολιθουμένη τῇ ἐξάψει τῆς πυρώδους ἐκκαύσεως, ὅλος ὁ καπνὸς πυροφανῆς ἐδείκνυτο. τῇ δὲ παχύτητι τῆς γεώδους οὐσίας πετροκισήρους μεγάλους ὡς λόφους τινὰς ἀνέπεμψε καθ' ὅλης τῆς μικρᾶς Ἀσίας καὶ Λέσβου καὶ Ἀβύδου καὶ τῆς πρὸς θάλασσαν Μακεδονίας, ὡς ἅπαν τὸ πρόσωπον τῆς θαλάσσης ταύτης κισσήρων ἐπιπολαζόντων γέμειν· μέσον δὲ τοῦ τηλικούτου πυρὸς νήσος ἀπογεωθεῖσα τῇ λεγομένῃ Ἰερᾶ νήσῳ συνήφθη, μήπω τὸ πρὶν οὕσα, ἀλλ' ὡς αἱ προρρηθεῖσαι νῆσοι, Θήρα τε καὶ Θηρασία ποτὲ ἐξεβράσθησαν, οὕτω καὶ αὕτη νῦν ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ θεομάχου 405 Λέοντος, ὃς τὴν κατ' αὐτοῦ θείαν ὄργην ὑπὲρ ἑαυτοῦ λογισάμενος ἀναιδέστερον κατὰ τῶν ἁγίων καὶ σεπτῶν εἰκόνων ἠγείρε πόλεμον, σύμμαχον ἔχων Βησῆρ τὸν ἀρνησίθεον καὶ τῆς ἴσης ἀλογίας ἐφάμιλλον. ἄμφω γὰρ ἀπαιδευσίας ἦσαν ἔμπλεοι καὶ πάσης ἀμαθίας, ἐξ ἧς τὰ πολλὰ τῶν κακῶν ἔρχεται. οἱ δὲ κατὰ τὴν βασιλίδι πόλιν ὄχλοι σφόδρα λυπούμενοι ἐπὶ ταῖς καιναῖς διδασκαλίαις αὐτῷ τε ἐμελέτων ἐπελθεῖν καὶ τινὰς βασιλικούς ἀνθρώπους ἀνεῖλον καθελόντας τὴν τοῦ κυρίου εἰκόνα τὴν ἐπὶ τῆς μεγάλης Χαλκῆς πύλης, ὡς πολλοὺς αὐτῶν ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας τιμωρηθῆναι μελῶν ἐκκοπαῖς καὶ μαστιξί καὶ ἐξορίαις καὶ ζημίαις, μάλιστα δὲ τοὺς εὐγενεῖα καὶ λόγῳ διαφανεῖς· ὥστε καὶ τὰ παιδευτήρια σβεσθῆναι καὶ τὴν εὐσεβῆ παιδείαν τὴν ἀπὸ τοῦ ἐν ἁγίοις Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου καὶ μέχρι νῦν κρατήσασαν, ἧς καὶ μετὰ ἄλλων πολλῶν καλῶν καθαιρέτης ὁ σαρακηνόφρων οὗτος Λέων γέγονεν. ἐν τούτοις οὖν θείῳ κινούμενοι ζήλῳ στασιάζουσι κατ' αὐτοῦ μεγάλη ναυμαχία συμφωνήσαντες Ἑλλαδικοὶ τε καὶ οἱ τῶν Κυκλάδων νήσων Κοσμάων τινα συνεπόμενον ἔχοντες εἰς τὸ στεφθῆναι, Ἀγαλλιανὸς δέ, τουρμαρχῆς τῶν Ἑλλαδικῶν, ἠγεῖτο τῆς στρατιᾶς, καὶ Στέφανος· οἱ καὶ προσπελάσαντες τῇ βασιλίδι πόλει ἠΐ τοῦ Ἀπριλλίου μηνὸς τῆς ι' ἰνδικτιῶνος ἠττῶνται συμβαλόντες τοῖς Βυζαντίοις, ἐμπρησθέντων αὐτῶν τῶν νηῶν τῷ σκευαστῷ πυρί. καὶ οἱ μὲν βυθίζονται περὶ τὸν λάκκον, ἐν οἷς καὶ Ἀγαλλιανὸς ἔνοπλον ἑαυτὸν ἐπόντωσεν, οἱ δὲ ζῶντες τῷ κρατοῦντι προσρύνονται. καὶ ἀποτέμνονται τὰς κεφαλὰς Κοσμάων τε καὶ Στέφανος, αὕξει δὲ τῇ κακίᾳ Λέων ὁ δυσσεβῆς καὶ οἱ τούτου σύμφρονες τὸν κατὰ τῆς εὐσεβείας διωγμὸν ἐπιτείνοντες. κατὰ δὲ τὴν θερινὴν τροπὴν ταύτης τῆς ι' ἰνδικτιῶνος, μετὰ τὴν τῶν ὁμοφύλων κακὴν νίκη, κατὰ τῆς Βιθυνῶν Νικαίας παρατάττεται Σαρακηνῶν δύο ἀμυραίων στίφος, ἄμερ ἐν χιλιάσι ἰε' μονοζώνων προδραμῶν καὶ ἀπαρασκεύαστον κυκλώσας τὴν πόλιν, καὶ Μαυΐας ἐπακολουθῶν ἐν ἄλλαις ὀκτῶ ἡμισυ μυριάσιν, οἱ μετὰ πολιορκίαν 406 πολλὴν καὶ καθαιρέσιν τῶν τειχῶν μερικὴν τῷ τῶν τιμωμένων ἁγίων πατέρων αὐτόθι τεμένει ταύτης μὲν οὐ περιγεγόνασι διὰ τῶν εὐπροσδέκτων εὐχῶν πρὸς τὸν θεόν, ἔνθα καὶ σεβάσμιοι αὐτῶν χαρακτῆρες ἀνεστήλωντο μέχρι νῦν ὑπὸ τῶν ὁμοφρόνων αὐτῶν τιμώμενοι.

Κωνσταντῖνος δέ τις στρατῶν τοῦ Ἀρταυάσδου ἰδὼν εἰκόνα τῆς θεοτόκου ἐστῶσαν, λαβὼν λίθον ἔρριψε κατ' αὐτῆς καὶ συνέτριψεν αὐτὴν καὶ πεσοῦσαν κατεπάτησεν· καὶ θεωρεῖ ἐν ὀράματι παρεστῶσαν αὐτῷ τὴν δέσποιναν καὶ λέγουσαν αὐτῷ· "οἶδας ποῖον γενναῖον πρᾶγμα εἰργάσω εἰς ἐμέ; ὄντως κατὰ τῆς ἑαυτοῦ κεφαλῆς τοῦτο ἐποίησας." τῇ δὲ ἐπαύριον προσβαλόντων τῶν Σαρακηνῶν τῷ τείχει, καὶ πολέμου κροτηθέντος, δραμῶν εἰς τὸ τεῖχος ὡς γενναῖος στρατιώτης ὁ ταλαίπωρος ἐκεῖνος βάλλεται ὑπὸ λίθου τοῦ ἐκ τοῦ μαγγανικοῦ πεμφθέντος, καὶ συνέτριψεν αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπον, ἄξιον τῆς ἑαυτοῦ δυσσεβείας κομισάμενος ἀνταπόδομα. αἰχμαλωσίαν δὲ πλείστην καὶ λάφυρα συναγαγόντες ὑπέστρεψαν, δεικνύντος καὶ τοῦτο τοῦ θεοῦ τῷ ἄσεβει, ὅτι οὐ δι' εὐσεβείαν περιγέγονε τῶν ὁμοφύλων, ὡς ἐκεῖνος ἠῦχει, ἀλλὰ διὰ τινὰ αἰτίαν θείαν καὶ ἀπόρρητον κρίσιν, ἀποκρουομένης μὲν τὴν τοιαύτην Ἀραβικὴν ἰσχὺν τῆς τῶν ἁγίων πατέρων πόλεως ταῖς αὐτῶν πρεσβείαις, διὰ τῶν ἐν αὐτῇ τιμωμένων ἀκριβεστάτων αὐτῶν χαρακτήρων εἰς ἔλεγχον δὲ καὶ ἀναπολόγητον κρίσιν τοῦ τυράννου καὶ βεβαίωσιν τῶν εὐσεβούντων. οὐ μόνον γὰρ περὶ τὴν σχετικὴν τῶν σεπτῶν εἰκόνων ὁ δυσσεβῆς ἐσφάλλετο προσκύνησιν, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν πρεσβειῶν τῆς πανάγνου θεοτόκου καὶ πάντων τῶν ἁγίων· καὶ τὰ λείψανα αὐτῶν ὁ παμμίαρος, ὡς οἱ διδάσκαλοι αὐτοῦ Ἄραβες, ἐβδελύττετο. ἐκ τοῦδε τοίνυν τοῦ χρόνου ἀναιδῶς τῷ μακαρίῳ Γερμανῷ, τῷ πατριάρχῃ Κωνσταντινουπόλεως, προσετρίβετο, μεμφόμενος πάντας τοὺς πρὸ αὐτοῦ βασιλεῖς καὶ ἀρχιερεῖς καὶ Χριστιανούς λαούς, ὡς εἰδωλολατρήσαντας ἐπὶ τῇ προσκυνήσει τῶν ἁγίων καὶ σεπτῶν εἰκόνων, μὴ χωροῦντος αὐτοῦ δι' ἀπιστίαν καὶ πολλὴν ἰδιωτείαν τὸν περὶ σχετικῆς προσκυνήσεως λόγον. 407 ια'. δ'. γ'. ιγ'. κβ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Μαυρίας παρέλαβε τὸ κάστρον Ἀτεοῦς καὶ ὑπέστρεψεν. ιβ'. ε'. δ'. ιδ'. κγ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσεν ὁ υἱὸς Χαγάνου, τοῦ δυνάστου Χαζαρίας, τὴν Μηδίαν καὶ Ἀρμενίαν, καὶ εὐρῶν Γάραχον, τὸν τῶν Ἀράβων στρατηγόν, κατὰ τὴν Ἀρμενίαν ἀνεῖλεν αὐτὸν μετὰ τοῦ συνόντος αὐτῷ πλήθους· καὶ ληϊσάμενος τὴν τῶν Ἀρμενίων χώραν καὶ τὴν Μήδων ἀνέκαμψεν, φόβον μέγαν ἐμποίησας τοῖς Ἄραβιν. ιγ'. ε'. ιε'. κδ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσε Μασαλμᾶς τὴν τῶν Τούρκων γῆν, καὶ συναφθέντες ἀλλήλοις εἰς πόλεμον, πίπτουσιν ἕξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν· καὶ δειλανδρήσας ὁ Μασαλμᾶς φυγῇ χρησάμενος διὰ τῶν ὁρέων Χαζαρίας ὑπέστρεψεν. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἀπομανεῖς Λέων, ὁ παράνομος βασιλεύς, κατὰ τῆς ὀρθῆς πίστεως καὶ ἐνέγκας τὸν μακάριον Γερμανὸν ἤρξατο αὐτὸν θωπευτικοῖς λόγοις δελεάζειν. ὁ δὲ μακάριος ἀρχιερεὺς ἔφη πρὸς αὐτόν· "τὴν μὲν καθαίρεσιν τῶν ἁγίων καὶ σεπτῶν εἰκόνων ἀκούομεν ἔσεσθαι, ἀλλ' οὐκ ἐπὶ τῆς σῆς βασιλείας." τούτου δὲ ἐπαναγκάσαντος εἰπεῖν ἐπὶ τίνος βασιλείας; ἔφη· "ἐπὶ Κόνωνος." ὁ δὲ ἔφη· "τὸ βαπτιστικόν μου ὄνομα ἐν ἀληθείᾳ Κόνων ἐστίν." ὁ δὲ πατριάρχης ἔφη· "μὴ γένοιτο, δέσποτα, διὰ τῆς σῆς βασιλείας τὸ κακὸν τοῦτο τελεσθῆναι· Ἀντιχρίστου γάρ ἐστι πρόδρομος ὁ τοῦτο πληρῶν καὶ τῆς ἐνσάρκου θείας οἰκονομίας ἀνατροπέυς." ἐπὶ τούτοις χαλεπήνας ὁ τύραννος ἐνεῖχε τῷ μακαρίῳ, ὡς Ἡρώδης ποτὲ τῷ προδρόμῳ. ἀνέμνησε δὲ αὐτὸν ὁ πατριάρχης καὶ τῶν πρὸ τῆς αὐτοκρατορίας αὐτοῦ συνθηκῶν, ὅπως αὐτῷ θεὸν ἐγγυητὴν δέδωκεν ἐν μηδενὶ σαλεῦσαι τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ τῶν αὐτῆς ἀποστολικῶν καὶ θεοπαραδότων θεσμῶν. ἀλλ' οὐδ' οὕτως ἠσχύνθη ὁ ἄθλιος. ἐπιτηρῶν δὲ καὶ καθυποβάλλων τινὰς ἠγωνίζετο λόγους, εἴ που τοῦτον εὔροι κατὰ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ποιούμενον, ἴν' ὡς φατριαστὴν, καὶ οὐχ 408 ὡς ὁμολογητὴν καθέλη τοῦ θρόνου, ἔχων εἰς τοῦτο σύμμαχον καὶ συμμέτοχον Ἀναστάσιον μαθητὴν καὶ σύγκελλον αὐτοῦ, συνταξάμενος αὐτῷ ὡς τῆς ἄσεβείας ὁμόφρονι, καὶ τοῦ θρόνου μοιχὸν διάδοχον ἔσεσθαι· ὃν ὁ μακάριος οὐκ ἀγνοῶν οὕτω στρεβλῶς διακείμενον, μιμούμενος τὸν ἑαυτοῦ δεσπότην, ὡς πρὸς ἄλλον Ἰσκαριώτην, σοφῶς

καὶ πράως τὰ περὶ προδοσίας ἀνεμίμησεν. ἐπεὶ δὲ ἀνεπιστρόφως αὐτὸν ἐώρα πλανώμενον, ἐπιστραφεὶς πρὸς αὐτὸν πατήσαντά ποτε τὰ ὀπίσθια τῆς στολῆς αὐτοῦ, εἰσιόντος αὐτοῦ πρὸς τὸν βασιλέα, ἔφη· "μὴ σπεῦδε, φθάσεις γὰρ εἰσελθεῖν εἰς τὸ δῖππιν." ὁ δὲ ταραχθεὶς ἐπὶ τῷ λόγῳ σὺν ἄλλοις ἀκούσασιν ἠγνόει τὴν πρόρρησιν, ἣτις πέρας λαβοῦσα μετὰ ἰε' ἔτη τῷ τρίτῳ ἔτει Κωνσταντίνου τοῦ διώκτου, ἰνδικτιῶνος ιβ', πάντας ἔπεισεν ἐκ θείας χάριτος προφητευθῆναι τῷ ἀγνώμονι. Κωνσταντῖνος γὰρ μετὰ τὴν τοῦ γαμβροῦ αὐτοῦ Ἀρταυάσδου ἀνασοβὴν τῆς βασιλείας ἐπικρατήσας Ἀναστάσιον τοῦτον τύψας σὺν ἄλλοις ἐχθροῖς ἐν ἰππικῷ διὰ τοῦ δῖππίου γυμνὸν ἐπ' ὄνου καθήμενον ἐξανάστροφα ἐπόμπευσεν, ὡς τοῖς ἐχθροῖς συνανασκάψαντα αὐτόν, καὶ τὸν Ἀρταυάσδον στέψαντα, ὡς δηλωθήσεται ἐν τῷ ἰδίῳ τόπῳ. καὶ ἐν μὲν τῷ Βυζαντίῳ πρόμαχος τῶν ὑπὲρ εὐσεβείας δογμάτων ὁ ἱερὸς οὗτος καὶ θεσπέσιος ἤκμαζε Γερμανὸς θηριομαχῶν πρὸς τὸν φερώνυμον Λέοντα καὶ τοὺς αὐτοῦ συνασπιστάς, ἐν δὲ τῇ πρεσβυτέρᾳ Ῥώμῃ Γρηγόριος, ὁ πανίερος ἀποστολικὸς ἀνὴρ καὶ Πέτρου τοῦ κορυφαίου σύνθρονος, λόγῳ καὶ πράξει διαλάμπων, ὃς ἀπέστησε Ῥώμην τε καὶ Ἰταλίαν καὶ πάντα τὰ ἐσπέρια τῆς τε πολιτικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς ὑπακοῆς Λέοντος καὶ τῆς ὑπ' αὐτὸν βασιλείας. ἐν δὲ τῇ κατὰ Συρίαν Δαμασκῶ Ἰωάννης ὁ Χρυσορρόας, πρεσβύτερος καὶ μοναχός, ὁ τοῦ Μανσοῦρ, διδάσκαλος ἄριστος, βίῳ καὶ λόγῳ προέλαμπεν. ἀλλὰ Γερμανὸν μὲν ὡς ὑπ' αὐτὸν ὄντα ἐκβάλλει τοῦ θρόνου· Γρηγόριος δὲ αὐτὸν δι' ἐπιστολῶν ἀριδῆλως ἐλέγχει τῶν τοῖς πολλοῖς ἐγνωσμένων, καὶ Ἰωάννης σὺν τοῖς τῆς ἀνατολῆς ἐπισκόποις τοῖς ἀναθέμασι τὸν ἀσεβῆ καθυποβάλλει. τῇ δὲ ζ' τοῦ Ἰαννουαρίου μηνὸς τῆς ιγ' ἰνδικτιῶνος, ἡμέρᾳ γ' τῆς ἐβδομάδος, Λέων ὁ δυσσεβὴς σελέντιον κατὰ τῶν ἀγίων 409 καὶ σεπτῶν εἰκόνων ἐκρότησεν ἐν τῷ τριβουναλίῳ τῶν ιθ' ἀκουβίτων, προσκαλεσάμενος καὶ τὸν ἀγιώτατον πατριάρχην Γερμανόν, οἰόμενος πείθειν αὐτὸν ὑπογράψαι κατὰ τῶν ἀγίων εἰκόνων. ὁ δὲ γενναῖος τοῦ Χριστοῦ δοῦλος μὴδ' ὄλως πεισθεὶς τῇ μυσαρᾷ κακοδοξίᾳ αὐτοῦ, τὸν λόγον τῆς ἀληθείας ὀρθοτομήσας ἀπετάξατο τὴν ἀρχιερωσύνην ἐπιδοὺς τὸ ὠμοφόριον καὶ εἰπὼν μετὰ πολλοὺς διδασκαλικοὺς λόγους· "ἐὰν ἐγὼ εἶμι Ἰωνᾶς, βάλετέ με εἰς τὴν θάλασσαν. χωρὶς γὰρ οἰκουμενικῆς συνόδου καινοτομῆσαι πίστιν ἀδύνατόν μοι, ὦ βασιλεῦ." καὶ ἀπελθὼν ἐν τῷ λεγομένῳ Πλατανίῳ εἰς τὸν γονικὸν αὐτοῦ οἶκον ἠσύχασεν, ἀρχιερατεύσας ἔτη ιδ' μῆνας ε' καὶ ἡμέρας ζ'. τῇ δὲ κβ' τοῦ αὐτοῦ Ἰαννουαρίου μηνὸς χειροτονοῦσιν Ἀναστάσιον τὸν ψευδώνυμον μαθητὴν καὶ σύγκελλον τοῦ αὐτοῦ μακαρίου Γερμανοῦ συνθέμενον τῇ Λέοντος δυσσεβείᾳ, διὰ φιλαρχίαν κοσμικὴν προχειρισθεὶς Κωνσταντινουπόλεως ψευδεπίσκοπος. Γρηγόριος δέ, ὁ ἱερὸς πρόεδρος Ῥώμης, καθὼς καὶ προέφην, Ἀναστάσιον ἅμα τοῖς λιβέλλοις ἀπεκήρυξεν ἐλέγξας τὸν Λέοντα δι' ἐπιστολῶν ὡς ἀσεβοῦντα, καὶ τὴν Ῥώμην σὺν πάσῃ τῇ Ἰταλίᾳ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἀπέστησεν. ἐκμανεὶς οὖν ὁ τύραννος ἐπέτεινε τὸν κατὰ τῶν ἀγίων εἰκόνων διωγμὸν, πολλοὶ τε κληρικοὶ καὶ μονασταὶ καὶ εὐλαβεῖς λαϊκοὶ ὑπερεκινδύνευσαν τοῦ ὀρθοῦ τῆς πίστεως λόγου τὸν μαρτυρικὸν ἀναδησάμενοι στέφανον. Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος Ἀναστάσιος ἔτη κδ'. ιδ'. ζ'. ' . α'. κέ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσεν Μασαλμᾶς τὴν Ῥωμανίαν καὶ ἐλθὼν εἰς Καππαδοκίαν παρέλαβε δόλω τὸ Χαρσιανὸν κάστρον. ιε'. η'. ζ'. β'. κ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσεν Μασαλμᾶς τὴν Τουρκίαν καὶ φθάσας τὰς Κασπίας πύλας φοβηθεὶς ἀνέστρεψεν. ι'. θ'. η'. γ'. κζ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Λέων ὁ βασιλεὺς τὴν θυγατέρα Χαγάνου, τοῦ τῶν Σκυθῶν δυνάστου, τῷ υἱῷ Κωνσταντίνῳ ἐνυμφεύσατο, ποιή410 σας αὐτὴν Χριστιανὴν καὶ ὀνομάσας αὐτὴν Εἰρήνην· ἣτις ἐκμαθοῦσα τὰ ἱερὰ γράμματα διέπρεπεν ἐν εὐσεβείᾳ τὴν τούτων δυσσεβείαν ἐλέγχουσα. Μαυρίας δέ, ὁ υἱὸς Ἰσάμου, ἐπεστράτευσεν τὴν Ῥωμανίαν καὶ ἐλθὼν ἕως Παφλαγονίας ἀνέκαμψε μετὰ αἰχμαλωσίας πολλῆς. ὁ δὲ

βασιλεὺς ἐμαίνετο κατὰ τοῦ πάπα καὶ τῆς ἀποστάσεως Ῥώμης καὶ Ἰταλίας, καὶ ἔξοπλίσας στόλον μέγαν ἀπέστειλε κατ' αὐτῶν Μάνην, τὸν στρατηγὸν τῶν Κιβυραιωτῶν, κεφαλὴν ποιήσας εἰς αὐτούς. ἠσχύνθη δὲ ὁ μάταιος ναυαγήσαντος τοῦ στόλου εἰς τὸ Ἀδριακὸν πέλαγος. τότε ὁ θεομάχος ἐπὶ πλεῖον ἐκμανεῖς Ἀραβικῶν τε φρονήματι κρατυνόμενος φόρους κεφαλικοὺς τῷ τρίτῳ μέρει Σικελίας καὶ Καλαβρίας τοῦ λαοῦ ἐπέθηκεν. τὰ δὲ λεγόμενα πατριμόνια τῶν ἁγίων καὶ κορυφαίων ἀποστόλων, τῶν ἐν τῇ πρεσβυτέρᾳ Ῥώμῃ τιμωμένων, ταῖς ἐκκλησίαις ἔκπαλαι τελούμενα χρυσοῦ τάλαντα τρία ἡμισυ τῷ δημοσίῳ λόγῳ τελεῖσθαι προσέταξεν, ἐποπτεύειν τε καὶ ἀναγράφεσθαι τὰ τικτόμενα κελεύσας ἄρρενα βρέφη, ὡς Φαραώ ποτε τὰ τῶν Ἑβραίων ὅπερ οὐδ' αὐτοὶ ποτε οἱ διδάσκαλοι αὐτοῦ Ἀραβες ἐποίησαν εἰς τοὺς κατὰ τὴν ἑῴαν Χριστιανούς. ιζ'. ι'. θ'. δ'. κη'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐγένετο θανατικὸν ἐν Συρίᾳ, καὶ πολλοὶ ἀπέθανον. Ῥώμης ἐπίσκοπος Ζαχαρίας ἔτη κα'. ιη'. ια'. α'. ε'. κθ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἔξωρίσθη Θεόδωρος ὁ τοῦ Μανσοῦρ εἰς τὰ κλίματα τῆς ἐρήμου καὶ γέγονε σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ πυρῶδες καταυγάζον καὶ Μαυρίας τὴν Ἀσίαν ἐληΐσατο. ιθ'. ιβ'. β'. λ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσε Σουλεϊμάν, ὁ τοῦ Ἰσαμ, τὴν τῶν Ἀρμενίων χώραν καὶ οὐδὲν ἤνυσεν. κ'. ιγ'. γ'. ζ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσε Μαυρίας τὴν Ῥωμανίαν καὶ ἐπανελθὼν οὐ μετὰ πολλὰς ἡμέρας τοῦ ἵππου πεσὼν ἀπέψυξεν. 411 κα'. ιδ'. δ'. η'. Τούτῳ τῷ ἔτει Σουλεϊμάν, ὁ υἱὸς Ἰσαμ, αἰχμαλωτεύσας πολλοὺς ἐξ Ἀσίας συνηχαλώτευσεν καὶ τινα Περγαμηνόν, ὃς ἔλεγεν ἑαυτὸν Τιβέριον υἱὸν εἶναι Ἰουστινιανοῦ. τοῦτον Ἰσαμ εἰς τιμὴν τοῦ ἰδίου παιδὸς καὶ τῶν βασιλέων ἐκφόβησεν μετὰ τῆς ἀρμοζούσης βασιλικῆς τιμῆς καὶ στρατευμάτων καὶ βάνδων καὶ σκήπτρων εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐκπέμπει, καὶ ὅλην τὴν Συρίαν περιάγειν κελεύει μετὰ πολλῆς τιμῆς πρὸς θεῶν πάντων καὶ κατάπληξιν. κβ'. ιε'. ε'. θ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσε Σουλεϊμάν τὴν Ῥωμανίαν ὁ υἱὸς Ἰσαμ καὶ ἐπόρθησε τὸ λεγόμενον Σιδηροῦν κάστρον, καὶ Εὐστάθιον, τὸν υἱὸν Μαριανοῦ τοῦ πατρικίου, αἰχμάλωτον ἔλαβεν. κγ'. ι'. ι'. Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Μαΐῳ Ἰνδικτιῶνος ἡ ἐπεστράτευσε Σουλεϊμάν τὴν Ῥωμανίαν ἐν μυριάσιν θ', στρατηγοῖς τε δ', ὧν Γάμερ ἠγεῖτο λοχίζων ἐν μυρίοις μονοζώνοις τὰ τῆς Ἀσιάτιδος γῆς μέρη, καὶ τούτου ἐχόμενοι Μελίχ καὶ Βατάλ ἐν δισμυρίοις ἵππεῦσι περὶ τὸν Ἀκροῖνόν καὶ μετὰ τούτους Σουλεϊμάν ἐξακισμυρίοις περὶ τὴν τῶν Καππαδόκων Τύανον. ἀλλ' οἱ μὲν κατὰ τὴν Ἀσίαν καὶ Καππαδοκίαν πολλὴν ἄλωσιν ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν καὶ κτηνῶν ποιησάμενοι ἀβλαβεῖς ἀνέστρεψαν, οἱ δὲ περὶ τὸν Μελίχ καὶ Βατάλ ἐν τῷ Ἀκροῖνῳ καταπολεμηθέντες ὑπὸ Λέοντος καὶ Κωνσταντίνου ἠττήθησαν. καὶ οἱ μὲν πλείους ὅπλοις ὤλοντο σὺν τοῖς δυσὶν ἄρχουσιν ὀκτακόσιοι δὲ που μαχηταὶ ἐξ αὐτῶν πρὸς ἕξ χιλιάδας ἐνστάντες εἰς Σύναδα καταφεύγουσι καὶ διασωθέντες συνήφθησαν τῷ Σουλεϊμάν καὶ ἀνέκαμψαν εἰς Συρίαν. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει καὶ κατὰ τὴν Ἀφρικὴν πολλοὶ παρ' αὐτῶν ὤλοντο σὺν τῷ στρατηγῷ ὀνόματι Δαμασκηνῷ. 412 κδ'. ιζ'. ζ'. ια'. Τούτῳ τῷ ἔτει, κδ' τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ τυράννου καὶ παρανομοτάτου Σύρου ἐκάησαν ἀγοραὶ ἐν Δαμασκῷ ὑπὸ Ἱερακιδῶν, καὶ ἐφουρκίσθησαν, καὶ εἰσῆλθεν ὁ χεῖμαρρος ἐν Ἐδέσῃ μηνὶ Περιτίῳ κη'. Καὶ τῷ αὐτῷ ἔτει σεισμὸς γέγονε μέγας καὶ φοβερὸς ἐν Κωνσταντινουπόλει μηνὶ Ὀκτωβρίῳ κ', Ἰνδικτιῶνος θ', ἡμέρα δ', ὥρα η', καὶ ἐπτώθησαν ἐκκλησίαι καὶ μοναστήρια, λαὸς τε πολὺς τέθνηκεν. ἔπεσε δὲ καὶ ὁ ἀνδριάς ὁ ἐστὼς ἐπὶ τῆς Ἀτάλου πόρτης τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου ἅμα τῷ αὐτῷ Ἀτάλῳ, καὶ ἡ στήλη Ἀρκαδίου, ἡ ἐπὶ τοῦ Ξηρολόφου κίονος ἐστῶσα, καὶ ὁ ἀνδριάς τοῦ μεγάλου Θεοδοσίου, ὁ ἐπὶ τῆς Χρυσῆς πόρτης, τὰ τε χερσαῖα τῆς πόλεως τεῖχη καὶ πόλεις καὶ χωρία ἐν τῇ Θράκῃ, καὶ ἡ Νικομήδεια ἐν Βιθυνίᾳ καὶ ἡ Πραίνετος καὶ ἡ Νίκαια, ἐν ἧ ἑκείνη ἐκκλησία. ἀπέφυγε δὲ καὶ ἡ θάλασσα τῶν ἰδίων ὄρων ἔντισι τόποις, καὶ ἐκράτησεν ὁ σεισμὸς μῆνας ιβ'. ὁ οὖν βασιλεὺς ἰδὼν τὰ τεῖχη τῆς

πόλεως πτωθέντα διελάλησε τῷ λαῷ λέγων, ὅτι "ὕμεις οὐκ εὐπορεῖτε κτίσαι τὰ τεῖχη, ἀλλ' ἡμεῖς προσετάξαμεν τοῖς διοικηταῖς, καὶ ἀπαιτοῦσιν εἰς τὸν κανόνα κατὰ ὀλοκοτίνιν μυριάσιν, καὶ λαμβάνει αὐτὸ ἡ βασιλεία καὶ κτίζει τὰ τεῖχη." ἐντεῦθεν οὖν ἐπεκράτησεν ἡ συνήθεια δίδειν τὰ δικέρατα τοῖς διοικηταῖς. ἔτος ἦν ἀπὸ μὲν κτίσεως κόσμου κατὰ Ῥωμαίους σημ' ἀπὸ Ἀδάμ, κατὰ δὲ Αἰγυπτίους ἦγουν Ἀλεξανδρεῖς σλβ', ἀπὸ δὲ Φιλίππου τοῦ κατὰ Μακεδόνας αξγ'. ἐβασίλευσεν οὖν Λέων ἀπὸ κε' τοῦ Μαρτίου μηνὸς τῆς ιε' ἰνδικτιῶνος ἕως μηνὸς Ἰουνίου ιη' τῆς θ' ἰνδικτιῶνος, βασιλεύσας ἔτη κδ', μῆνας β', ἡμέρας κε'. ὁμοίως καὶ Κωνσταντῖνος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ καὶ τῆς ἀσεβείας αὐτοῦ καὶ βασιλείας διάδοχος, ἀπὸ τῆς αὐτῆς ιη' τοῦ Ἰουνίου μηνὸς τῆς θ' ἰνδικτιῶνος ἕως τῆς ιδ' τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς τῆς ιδ' ἰνδικτιῶνος, βασιλεύσας καὶ αὐτός, παραχωρή413 σαντος τοῦ θεοῦ, ἔτη λδ', μῆνας γ', ἡμέρας β'. οὕτως οὖν, ὡς προέφημεν, τῷ αὐτῷ ἔτει τῆς θ' ἰνδικτιῶνος μηνὶ Ἰουνίῳ ιη' τέθνηκε Λέων σὺν τῷ ψυχικῷ καὶ τὸν σωματικὸν θάνατον, καὶ αὐτοκρατορεῖ Κωνσταντῖνος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ. καὶ ὅσα μὲν ἐπὶ Λέοντος τοῦ ἀσεβοῦς κακὰ Χριστιανοῖς συνέβη περὶ τε τὴν ὀρθόδοξον πίστιν καὶ περὶ τῶν πολιτικῶν διοικήσεων αἰσχροῦ κέρδους καὶ φιλαργυρίας ἐπινοία κατὰ τε Σικελίαν καὶ Καλαβρίαν καὶ Κρήτην, ἢ τε τῆς Ἰταλίας ἀποστασία διὰ τὴν αὐτοῦ κακοδοξίαν, σεισμοὶ τε καὶ λιμοὶ καὶ λοιμοὶ καὶ ἔθνων ἐπαναστάσεις, ἵνα τὰ κατὰ μέρος σιγήσω, ἐν τοῖς προλαβοῦσι δεδήλωται κεφαλαίως. ἄξιον δὲ λοιπὸν ἐφεξῆς καὶ τοῦ δυσσεβεστάτου καὶ παναθλίου παιδὸς αὐτοῦ τὰς ἀθεμίτους διεξελεῖν πράξεις ἀνοσιουργοτέρας καὶ θεομισήτους οὔσας, φιλαλήθως δὲ ὅμως, ὡς ἐφορῶντος τοῦ παντεπόπτου θεοῦ, καὶ ἀπερίττως εἰς ὠφέλειαν τοῖς μετέπειτα καὶ τοῖς νῦν πλανωμένοις ἀθλίους καὶ ἀτασθάλοις ἀνδραρίοις εἰς τὴν τοῦ παρανομοτάτου βδελυρὰν κακοδοξίαν, τὰ ἀπὸ τῆς ἰλέγοντας ἰνδικτιῶνος, ἔτους πρώτου τῆς αὐτοῦ βασιλείας, δυσσεβῶς πεπραγμένα ἕως τῆς ιδ' ἰνδικτιῶνος, ἔτους τῆς αὐτοῦ ἀπωλείας. αὐτὸς γὰρ ὁ πανώλης καὶ ἐμβρόντητος αἰμοβόρος τε καὶ ἀγριώτατος θῆρ τυραννικῶς καὶ οὐκ ἐννόμως τῷ κράτει χρησάμενος πρῶτον μὲν ἐκ τοῦ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς ἀχράντου καὶ παναγίας μητρὸς αὐτοῦ καὶ πάντων τῶν ἀγίων δίσταται, μαγεῖαις δὲ καὶ ἀσελγείαις καὶ αἰμοθυσίαις καβαλλίαις τε κόπροις καὶ οὔροις ἀπατῶμενος, μαλακίαις τε μὴν καὶ δαιμόνων ἐπικλήσεσι χαίρων, [καὶ] πᾶσιν ἀπλῶς ψυχοφθόροις ἐπιτηδεύμασιν ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας συνέζησεν. ἐπεὶ δὲ τὴν πατρικὴν ἀρχὴν σὺν τῇ κακίᾳ προσέλαβεν, τί δεῖ λέγειν, ὅσην ἐκ προοιμίων ὁ παμμίαιρος τὴν κακίαν ἐκίσσησεν, καὶ εἰς προὔπτον ταύτην καὶ ἐναέριον ἀνερρίπισε φλόγα; οὐ μικρὰ γὰρ ταύτην βλέποντας τοὺς Χριστιανοὺς κατέλαβεν ἀθυμία, ὥστε πάντας ἐκ προοιμίων εὐθὺς δι' ἰταμότητα μισῆσαι αὐτόν, καὶ Ἀρτανάσδω κουροπαλάτῃ καὶ κόμητι τοῦ Ὀψικίου προστεθῆναι γαμ414 βρῶ τε αὐτοῦ ὄντι ἐπ' ἀδελφῇ Ἄννη, καὶ τὴν βασιλείαν αὐτῷ ὡς ὀρθοδόξῳ παραδοῦναι. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἀνεῖλεν Ἰσάμ, ὁ τῶν Ἀράβων ἀρχηγός, τοὺςκατὰ πᾶσαν πόλιν τῆς ὑπ' αὐτὸν ἀρχῆς αἰχμαλώτους Χριστιανοὺς, ἐν οἷς καὶ Εὐστάθιος, ὁ μακάριος υἱὸς Μαριανοῦ τοῦ περιβλέπτου πατρικίου, πολλὰ βιασθεὶς καὶ τὴν αὐτοῦ εἰλικρινῆ πίστιν μὴ ἀρνησάμενος μάρτυς ἀληθῆς ἀνεδείχθη εἰς Χαρρὰν, πόλιν οὔσαν τῆς Μεσοποταμίας ἐπίσημον, ἔνθα καὶ τὰ τίμια αὐτοῦ καὶ ἅγια λείψανα ἰάσεις παντοίας ἐπιτελοῦσι θεῖα χάριτι· καὶ πολλοὶ δὲ ἕτεροι διὰ μαρτυρίου καὶ αἵματος ἐν Χριστῷ ἐτελειώθησαν. Κόσμου ἔτη σλγ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη ψλγ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἔτη λέ'. α'. Ἀράβων ἀρχηγός Ἰσάμ ἔτη ιθ'. ιη'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Ζαχαρίας ἔτη κά'. η'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Ἀναστάσιος ἔτη κδ'. ιβ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ὁ διώκτης τῶν πατροπαραδότων θεσμῶν Κωνσταντῖνος ἐβασίλευσε θείοις κρίμασι καὶ πλήθει πταισμάτων ἡμῶν. τῷ οὖν Ἰουνίῳ μηνὶ κζ' τῆς ἐπέκεινα ἰ' ἰνδικτιῶνος ἐξελεθὼν ἐν τοῖς μέρεσι τοῦ Ὀψικίου

κατὰ τῶν Ἀράβων ἦλθεν ἐν τῇ λεγομένῃ Κρασῶ. τοῦ δὲ λεχθέντος Ἀρταύασδου ἐν τῷ Δορυλαίῳ μετὰ τοῦ Ὀψικίου λαοῦ ὄντος, ὑπεβλέποντο ἀλλήλοις. ἀποστείλας δὲ Κωνσταντῖνος πρὸς αὐτὸν ἠτεῖτο τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ πεμφθῆναι αὐτῷ, ὡς ἄτε ἀνεψιοὺς αὐτοῦ ποθῶν ἰδεῖν αὐτούς. σκοπὸς δὲ ἦν αὐτῷ κατασχεῖν αὐτούς καὶ φρουρῆσαι. ὁ δὲ τὸν δόλον νοήσας καὶ ἀπογνοὺς ἑαυτοῦ γινώσκων τε τὴν ἄμετρον πονηρίαν αὐτοῦ διαλαλήσας τε τῷ λαῷ καὶ πείσας ὥρμησε κατ' αὐτοῦ σὺν παντὶ τῷ πλήθει, καὶ τὸν μὲν πατρίκιον Βησῆρ τὸν σαρακηνόφρονα προὔπαντήσαντα ῥομφαία ἀνεῖλεν· ὁ δὲ Κωνσταντῖνος παρίππιν εὐρῶν ἐστρωμένον καὶ ἐπιβάς αὐτοῦ ἔφυγεν εἰς τὸ Ἀμῶριν, καὶ προσδραμῶν τῷ θέματι τῶν ἀνατολικῶν στρατηγουμένῳ τότε ὑπὸ τοῦ Λαγκίνου περισώζεται ὑπ' αὐτῶν, δεξιούται τε τούτους μεγάλας ὑποσχέσεις· καὶ πρὸς Σισιννάκιον ἀποστέλλει εὐθὺς στρατηγὸν ὄντα τὸ τηνικαῦτα τοῦ θέματος τῶν Θρακησίων, καὶ πείθει αὐτούς συμμαχήσειν αὐτῷ. ἐντεῦθεν 415 οὖν μάχαι δεινόταται καὶ ἀνθοπλισμοὶ γίνονται τοῖς ὑπηκόοις, ἐκατέρων βασιλέων ἀναγορευομένων. Ἀρτάουασδος δὲ γράφει πρὸς Θεοφάνην τὸν πατρίκιον καὶ μάγιστρον ἐκ προσώπου ὄντα ἐν τῇ πόλει διὰ Ἀθανασίου σιλεντιαρίου τὰ πραχθέντα. ὁ δὲ προσκείμενος τῷ Ἀρταύασδῳ, σωρεύσας τὸν λαὸν ἐν τοῖς κατηγουμένοις τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, καὶ διὰ τῶν γραμμάτων καὶ τοῦ λεχθέντος Ἀθανασίου πείθει πάντας, ὡς ὁ βασιλεὺς τέθνηκεν, Ἀρτάουασδος δὲ ὑπὸ τῶν θεμάτων ἀνηγορεύθη βασιλεὺς. τότε πᾶς ὁ λαὸς σὺν Ἀναστασίῳ τῷ ψευδωνύμῳ πατριάρχῃ ἀναθέματι καὶ ἀνασκαφῇ ἔβαλον αὐτὸν ὡς ἀλάστορα καὶ ἀντίθεον, καὶ ἀστείως τὴν αὐτοῦ ἐδέξαντο σφαγὴν ὡς μεγίστου κακοῦ λυτρωθέντες, Ἀρτάουασδον δὲ ἀνεκέρυττον βασιλέα ὡς ὀρθόδοξον καὶ θεῶν δογμάτων ὑπέρμαχον. εὐθέως οὖν ἀποστέλλει ὁ Μονώτης ἐν τοῖς Θρακώοις μέρεσι πρὸς Νικηφόρον, τὸν ἴδιον υἱόν, στρατηγοῦντα τῆς Θράκης, τοῦ συνελάσαι τὸ ἐκεῖσε στρατόπεδον πρὸς φυλακὴν τῆς πόλεως. κλείσας οὖν τὰς τῶν τειχέων πύλας καὶ βίγλας θέμενος τοὺς φίλους τε Κωνσταντίνου χειρωσάμενος, τύψας καὶ κουρεύσας εἰς φυλακὰς ἀπέθετο. τοῦ δὲ Ἀρταύασδου μετὰ τοῦ Ὀψικίου λαοῦ ἐν τῇ πόλει εἰσελθόντος, κατέλαβε καὶ Κωνσταντῖνος ἐν Χρυσοπόλει μετὰ τῶν δύο θεμάτων, Θρακησίων τε, φημί, καὶ ἀνατολικῶν, καὶ μηδὲν ἰσχύσας ὑπέστρεψε καὶ ἐχείμασεν εἰς τὸ Ἀμῶριν. ὁ δὲ Ἀρτάουασδος κατὰ πᾶσαν τὴν πόλιν τὰς ἱεράς εἰκόνας ἀνεστήλωσεν. οἱ δὲ Ἄραβες αἰσθόμενοι τὴν τούτων κατ' ἀλλήλων μάχην πολλὴν αἰχμαλωσίαν ἐποιήσαντο εἰς Ῥωμανίαν, τοῦ Σουλεῖμᾶν στρατηγοῦντος αὐτοῖς. Ἀναστάσιος δέ, ὁ ψευδώνυμος πατριάρχης, κρατήσας τὰ τίμια καὶ ζωποιά ξύλα ὤμοσε τῷ λαῷ, ὅτι "μὰ τὸν προσηλωθέντα ἐν αὐτοῖς, οὕτω μοι εἶπε Κωνσταντῖνος ὁ βασιλεὺς, ὅτι μὴ λογίσῃ υἱὸν θεοῦ εἶναι ὃν ἔτεκε Μαρία, τὸν λεγόμενον Χριστόν, εἰ μὴ ψιλὸν ἄνθρωπον. ἢ γὰρ Μαρία αὐτὸν ἔτεκεν, ὡς ἔτεκεν ἐμὲ ἢ μῆτηρ Μαρία." καὶ τοῦτο ἀκούσαντες οἱ λαοὶ ἀνέσκαψαν αὐτόν. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Στέφανος ἔτη β'. β'. ιθ'. θ'. ιγ'. α'. Τούτῳ τῷ ἔτει τέθνηκεν Ἰσάμ, ὁ τῶν Ἀράβων ἀρχηγός. οὗτος 416 τὴν ἀγιωτάτην ἐκκλησίαν τῆς Ἀντιοχείας ἐπὶ μ' χρόνους χηρεύουσας, κωλύόντων τῶν Ἀράβων γενέσθαι πατριάρχην ἐν αὐτῇ, ἔχων τινὰ προσφιλεῖ μονάζοντα Σύρον, ὀνόματι Στέφανον, ἀγροικότερον μὲν, εὐλαβῆ δέ, ἐπέτρεψε τοὺς κατὰ τὴν ἐῶαν Χριστιανούς, εἴπερ θέλοιν συγχωρηθῆναι αὐτοῖς πατριάρχην ἔχειν, ψηφίσασθαι αὐτὸν Στέφανον· οἱ θεόθεν τοῦτο νομίσαντες γενέσθαι χειροτονοῦσιν αὐτὸν ἐν τῷ θρόνῳ Θεουπόλεως. κάκεῖθεν ἕως νῦν διέδραμε τὸ ἀκώλυτον. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐκράτησεν Οὐαλίδ, υἱὸς Ἰσάμ, τῆς Ἀράβων ἀρχῆς· πρὸς ὃν Κωνσταντῖνος Ἀνδρέαν σπαθάριον, Ἀρτάουασδος δὲ Γρηγόριον λογοθέτην ἐξέπεμψαν, τὰ πρὸς συμμαχίαν ζητοῦντες ἀμφοτέρω, ἀβροχίας τε πολλῆς γενομένης καὶ σεισμοῦ κατὰ τόπους, ὡς ἐνωθῆναι ὄρη πρὸς ἀλληλα κατὰ τὴν ἔρημον Σαβᾶ, καὶ κώμας ὑπὸ γῆν καταποθῆναι. τῷ δ'

αὐτῷ ἔτει Κοσμάς ὁ πατριάρχης Ἀλεξανδρείας ὠρθοδόξησε σὺν τῇ πόλει αὐτοῦ ἐκ τῆς τῶν Μονοθελητῶν κακοδοξίας, κρατησάσης ἀπὸ Κύρου, τοῦ ἐπὶ Ἡρακλείου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας. ἐπεστράτευσε δὲ Γάμερ τὴν Ῥωμανίαν μετὰ πλήθους Ἀράβων καὶ πολλοὺς αἰχμαλωτεύσας ὑπέστρεψεν. ἐφάνη δὲ σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ κατὰ βορρᾶν μηνὶ Ἰουνίῳ. Οὐαλὶδ δὲ Πέτρον, τὸν ἀγιώτατον μητροπολίτην Δαμασκοῦ, γλωττοτομηθῆναι ἐκέλευσε ὡς ἀναφανδὸν ἐλέγχοντα τὴν τῶν Ἀράβων καὶ Μανιχαίων δυσσέβειαν ἐξώρισέ τε αὐτὸν κατὰ τὴν εὐδαίμονα Ἀραβίαν, ἔνθα καὶ τελειοῦται μαρτυρήσας ὑπὲρ Χριστοῦ καὶ τρανῶς ἐκφωνήσας τὴν θεῖαν λειτουργίαν, ὡς οἱ διηγησάμενοί φασιν ἰδίαις ἀκοαῖς τοῦτο πεπληροφορηθῆναι. τούτου ζηλωτῆς καὶ ὁμώνυμος Πέτρος, ὁ κατὰ τὸν Μαΐουμᾶν, ἐν τοῖς αὐτοῖς ἀνεδείχθη χρόνοις μάρτυς ὑπὲρ Χριστοῦ αὐτόμολος. νόσω γὰρ συσχεθεὶς προσεκαλέσατο τοὺς τῶν Ἀράβων πρὸντας, ἅτε συνήθεις αὐτῷ ὄντας χαρτουλαρίῳ τελοῦντι τῶν δημοσίων φόρων, καὶ φησι πρὸς αὐτούς: "τὸν μὲν ὑπὲρ τῆς ἐπισκέψεώς μου μισθὸν παρὰ θεοῦ λάβετε, κἂν ἄπιστοι τυγχάνητε 417 φίλοι. τῆς διαθήκης δέ μου μάρτυρας ὑμᾶς εἶναι βούλομαι τοιαύτης οὔσης: πᾶς ὁ μὴ πιστεύων εἰς πατέρα καὶ υἴον καὶ πνεῦμα ἅγιον, τὴν ὁμοούσιον καὶ ζωαρχικὴν ἐν μονάδι τριάδα, πεπήρωται τὴν ψυχὴν καὶ τῆς αἰωνίου κολάσεώς ἐστιν ἄξιος. τοιοῦτός ἐστι καὶ ὁ Μουάμεδ, ὁ ψευδοπροφήτης ὑμῶν, καὶ τοῦ Ἀντιχρίστου πρόδρομος: ἀπόστητε οὖν, εἰ ἐμοὶ πείθεσθε μαρτυρομένῳ ὑμῖν σήμερον τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, τῆς ἐκείνου μυθολογίας (εὐνοῶ γὰρ ὑμῖν), ἵνα μὴ σὺν ἐκείνῳ κολασθῆτε." ταῦτα καὶ ἄλλα πλεῖστα θεολογοῦντος αὐτοῦ ἀκούσαντες, θάμβει τε καὶ μανίᾳ συσχεθέντες μακροθυμεῖν ἔδοξαν, ὡς ἐκ τῆς νόσου παραφρονοῦντα τοῦτον οἰόμενοι: μετὰ δὲ τὸ διαγενέσθαι αὐτὸν ἐκ τῆς νόσου ἤρξατο μεγαλοφωνότερον ἀνακράζειν: "ἀνάθεμα Μουάμεδ καὶ τῇ μυθογραφίᾳ αὐτοῦ καὶ πᾶσι τοῖς πιστεύουσιν αὐτῇ." τότε τὴν διὰ ξίφους τιμωρίαν ὑποστάς μάρτυς ἀνεδείχθη. τοῦτον ἐγκωμίῳις λόγων τετίμηκεν ὁ ὄσιος πατὴρ ἡμῶν Ἰωάννης, ὁ καλῶς ἐπικληθεὶς Χρυσορρόας διὰ τὴν ἐπανθοῦσαν αὐτῷ τοῦ πνεύματος ἔν τε λόγῳ καὶ βίῳ χρυσαυγῇ χάριν, ὃν Κωνσταντῖνος ὁ δυσσεβῆς βασιλεὺς ἐτησίῳ καθυπέβαλεν ἀναθέματι διὰ τὴν υπερβάλλουσαν ἐν αὐτῷ ὀρθοδοξίαν, καὶ ἀντὶ τοῦ παππικοῦ αὐτοῦ ὀνόματος Μανσοῦρ, ὃ ἐρμηνεύεται λελυτρωμένος, Μάνζηρον Ἰουδαϊκῶ φρονήματι μετωνόμασε τὸν νέον τῆς ἐκκλησίας διδάσκαλον. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Οὐαλὶδ τοὺς Κυπρίους μετώκισεν εἰς Συρίαν. Ὁ δὲ Ἀρτάουασδος Νικήταν, τὸν υἴον αὐτοῦ, μονοστράτηγον προβαλόμενος εἰς τὸ τῶν Ἀρμενιάκων θέμα ἐξέπεμψεν, ὁμοίως δὲ Νικηφόρον, τὸν υἴον αὐτοῦ, ἔστειψε διὰ Ἀναστασίου τοῦ πατριάρχου. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει μηνὶ Μαΐῳ Ἀρτάουασδος ἐπὶ τὰ μέρη τοῦ Ὀψικίου ἐξελθὼν, τὴν Ἀσίαν στρατολογήσας κατέλαβεν, ἐκπορθῶν αὐτήν. Κωνσταντῖνος δὲ τοῦτο μαθὼν ἐκίνησε κατ' αὐτοῦ. καταλαβὼν δὲ αὐτὸν εἰς τὰ μέρη Σάρδεων ἀπὸ τοῦ Κελβιανοῦ ἀνερχόμενον καὶ συμβαλὼν μετ' αὐτοῦ πόλεμον τρέπει αὐτὸν καὶ καταδιώκει μέχρι Κυζίκου. ὁ δὲ τὴν Κύζικον καταλαβὼν καὶ εἰς δρόμωνα εἰσελθὼν διασώζεται ἐν τῇ πόλει. μηνὶ δὲ Αὐγούστῳ τῆς αὐτῆς ἰα' Ἰνδικτιῶνος 418 Νικήτας ὁ μονοστράτηγος, υἱὸς Ἀρταουάσδου, συμβαλὼν Κωνσταντῖνῳ εἰς πόλεμον πρὸς τῇ Μοδρινῇ φεύγει τραπεῖς, καὶ τὸν μὲν πατρίκιον Τηριδάτην τὸν Ἀρμένιον, στρατιώτην γενναῖον ὑπάρχοντα καὶ ἐξάδελφον Ἀρταουάσδου, σὺν ἄλλοις ἐπιλέκτοις ἄρχουσιν ἀνεῖλον, ἐκατέρων δὲ τῶν μερῶν πτώσις οὐ μικρὰ γέγονεν, Ἀρμενίων τε καὶ Ἀρμενιάκων μαχησαμένων πρὸς ἀνατολικοὺς καὶ Θρακησίους, τοὺς ὑπερμάχους Κωνσταντῖνου. ὁ δὲ ἀρχέκακος διάβολος τοιαύτην κατὰ τῶν Χριστιανῶν ἐν τοῖς χρόνοις τούτοις ἤγειρε μανίαν καὶ ἀλληλοσφαγίαν, ὥστε τέκνα κατὰ γονέων καὶ ἀδελφούς κατὰ ἀδελφῶν συγκινεῖσθαι ἀφειδῶς εἰς σφαγὴν, καὶ ἀνηλεῶς ἐμπυρίζειν τὰς ἀλλήλους ὑπαρχούσας στάσεις τε καὶ οἰκίας. Ἀράβων ἀρχηγὸς Οὐαλὶδ ἔτος α'. γ'.

α'. ι'. ια'. β'. Τούτω τῷ ἔτει κατὰ βορρᾶν ἐφάνη σημεῖον, καὶ κόνις κατῆλθεν εἰς τόπους. γέγονε δὲ καὶ σεισμός εἰς τὰς Κασπίας πύλας· καὶ ἀνηρέθη Οὐαλίδ ὑπὸ τῶν Ἀράβων μηνὶ Ἀπριλλίῳ ι', ἡμέρᾳ ε', ἄρξας ἔτος α', καὶ κρατεῖ τῆς ἀρχῆς Ἰζίδ ὁ Λειψός. οὗτος χρήματα πολλὰ σκορπίσας ἐκράτησε τὴν Δαμασκὸν καὶ δεξιὰς ἔλαβε τοῦ ἄρχειν ἐκ τῶν κατὰ τὴν Δαμασκὸν καὶ Περίδα καὶ Αἴγυπτον Ἀράβων. Μαρουάμ, υἱὸς Μουάμεδ, τὴν Ἀρμενίαν διέπων, ἀκούσας ταῦτα καταλαμβάνει τὴν Μεσοποταμίαν, ὑπερμαχῶν, τὸ δοκεῖν, τῶν τέκνων τοῦ Οὐαλίδ καὶ ἐναντιούμενος τῷ Ἰζίδ. καὶ μετὰ μῆνας ε' θνήσκει ὁ Ἰζίδ καταλείψας Ἀβραΐμ, τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφόν, ἐπὶ τῆς Δαμασκοῦ διάδοχον. τούτω παραταξάμενος Μαρουάμ ἔχων τοὺς τῆς Μεσοποταμίας ἔρχεται εἰς Ἔδεσαν κάκειθεν εἰς τὰ μέρη Δαμασκοῦ καὶ Ἀντιλιβάνου, εἰς κάμπον λεγόμενον Γάρις, κάκει συμβαλὼν τῷ Σουλεϊμάν [θνήσκει] παρὰ τῷ ποταμῷ Λιτᾶ, τοῦτ' ἔστι Κακῶ, τρέπει αὐτὸν καὶ ἀναιρεῖ χιλιάδας κ', καὶ μόνος Σουλεϊμάν μετ' ὀλίγων φυγὰς κατὰ τὴν Δαμασκὸν διασώζεται. εἰσελθὼν δὲ ἐν αὐτῇ ἀνείλε 419 τοὺς υἱοὺς Οὐαλίδ, ὧν ὑπερμαχεῖν ἐδόκει Μαρουάμ, καὶ ἐξῆλθε τῆς Δαμασκοῦ χρήματα σφετερισάμενος ἱκανά. καταλαβὼν δὲ καὶ Μαρουάμ τὴν Δαμασκὸν ἀνείλε πολλοὺς τῶν ὑπερεχόντων καὶ τοὺς συνεργήσαντας τῷ φόνῳ τοῦ Οὐαλίδ καὶ τῶν τέκνων αὐτοῦ, καὶ ἄλλους ἠκρωτηρίασεν. τὰ δὲ χρήματα καὶ τοὺς θησαυροὺς ἅπαντας μετέστησεν εἰς Χαρρὰν τὴν πόλιν Μεσοποταμίας. Τῷ δὲ Σεπτεμβρίῳ μηνί, ἰβ' Ἰνδικτιῶνος, κατελθὼν Κωνσταντῖνος ἐπὶ τὰ μέρη Χαλκηδόνας ἀντεπέρασεν ἐν τοῖς Θρακώοις μέρεσιν, Σισιννίου τοῦ στρατηγοῦ τῶν Θρακησίων διὰ τῆς Ἀβύδου περάσαντος καὶ τῷ χερσαίῳ τείχει παρακαθίσαντος. καὶ ἐλθὼν ἐπὶ τὴν Χαρσίου πόρταν διέδραμεν ἕως τῆς Χρυσῆς πόρτης ἑαυτὸν τοῖς ὄχλοις ἐπιδεικνύων, καὶ ἄλιν ὑπέστρεψε καὶ ἠπλήκυσεν εἰς τὸν ἅγιον Μάμαντα. οἱ δὲ τῆς πόλεως ἤρξαντο στενοῦσθαι εἰς τὰς δαπάνας, καὶ ἀποστείλας Ἀθανάσιον τὸν ἀσηκρήτην καὶ Ἀρτάνασδον, τὸν δομέστικον αὐτοῦ, πρὸς τὸ κομίσει δαπάνας διὰ σκαφῶν, εὔρε τούτους ὁ στόλος τῶν Κιβυραιωτῶν ἔξω τῆς Ἀβύδου, καὶ τούτους κατασχὼν πρὸς τὸν βασιλέα ἀνήγαγεν· καὶ τὸν μὲν σῖτον τοῖς ἰδίῳις λαοῖς ἐδώρησατο, Ἀθανάσιον δὲ καὶ Ἀρτάνασδον παραυτὰ ἐτύφλωσεν. μετὰ ταῦτα ἐδοκίμασεν Ἀρτάνασδος ἀνοῖξαι τὰς τοῦ χερσαίου τείχους πόρτας καὶ συμβαλεῖν πόλεμον μετὰ τοῦ Κωνσταντίνου. καὶ γενομένης συμβολῆς, ἐτράπησαν οἱ τοῦ Ἀρτανασδοῦ, καὶ πολλοὶ ἀπέθανον, ἐν οἷς καὶ ὁ Μονώτης· κατασκευάσας δὲ ὁ Ἀρτάνασδος διήρεις κακκαβοπυρφόρους ἀπέστειλεν εἰς τὸν ἅγιον Μάμαντα κατὰ τοῦ στόλου τῶν Κιβυραιωτῶν, ὧν ἀπελθόντων, ἐξῆλθον οἱ τῶν Κιβυραιωτῶν καὶ ἀπήλασαν αὐτούς. ἐγένετο δὲ λιμὸς ἰσχυρὰ ἐν τῇ πόλει, ὥστε πραθῆναι τὸν μόδιον τῆς κριθῆς νομισμάτων ἰβ', τοῦ δὲ ὀσπρίου ιθ', τοῦ δὲ κέγχρου καὶ τοῦ λουπίνου νομισμάτων ἡ', τὸ δὲ ἔλαιον ε' λίτραι τοῦ νομίσματος, καὶ ὁ ξέστης τοῦ οἴνου σημισίου. τοῦ δὲ λαοῦ θνήσκοντος, ἠναγκάσθη Ἀρτάνασδος ἀπο420 λύειν αὐτοὺς πρὸς τὸ ἐξέρχεσθαι τῆς πόλεως. ἐπιτηρῶν δὲ τὰ πρόσωπα τοὺς μὲν ἐκώλυεν. ὅθεν τινὲς ἐκώλυσαν τὰ ἑαυτῶν πρόσωπα καὶ γυναικείαν στολὴν περιεβάλλοντο, οἱ δὲ μοναδικὸν σχῆμα καὶ τριχίνην στολὴν· καὶ οὕτως ἠδύναντο λαθεῖν καὶ ἐξελθεῖν. Νικήτας δὲ ὁ μονοστράτηγος ἐπισωρεύσας τὸν ἴδιον λαόν, τὸν ἀπὸ Μοδρινῆς σκορπισθέντα, ἦλθεν ἕως Χρυσόπολεως, καὶ ὑποστρέφοντος αὐτοῦ, περάσας ὁ βασιλεὺς κατεδίωξεν ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ καταλαβὼν αὐτὸν ἐν Νικομηδεῖα ἐχειρῶσατο αὐτὸν σὺν τῷ ἀπὸ ἐπισκόπων κουράτορι Μαρκελλίῳ, ὃν παραυτὰ ἀποτιμηθῆναι ἐκέλευσεν. τὸν δὲ μονοστράτηγον πεδήσας διὰ τοῦ τείχους τῷ πατρὶ ἐπεδείκνυεν. τῇ δὲ β' τοῦ Νοεμβρίου μηνὸς ἄφνω παραταξάμενος τῇ δείλῃ διὰ τοῦ χερσαίου τείχους τὴν πόλιν παρέλαβεν. ὁ δὲ Ἀρτάνασδος ἅμα τῷ πατρικίῳ Βακταγγίῳ εἰς χελάνδιν εἰσελθὼν πρὸς τὸ παρὸν ἐξῆλθεν εἰς τὸ Ὀψίκιν, καὶ ἀπελθὼν εἰς τὸ κάστρον

Πουζάνης ἑαυτὸν ἐνέκλεισεν. οὓς χειρωσάμενος ὁ βασιλεὺς τὸν μὲν Ἀρτάνασδον σὺν τοῖς δυοῖν υἱοῖς ἐτύφλωσεν, τὸν δὲ Βακτάγγιον ἐν τῷ Κυνηγίῳ ἀπεκεφάλισε καὶ τὴν τούτου κεφαλὴν ἐν τῷ Μιλίῳ ἐκρέμασεν ἐπὶ ἡμέρας τρεῖς. μετὰ δὲ ἄ' ἔτη ὁ μνησίκακος καὶ ἄσπλαγχνος βασιλεὺς προσέταξεν ἀπελθεῖν τὴν αὐτοῦ γυναῖκα ἐν τῇ μονῇ τῆς Χώρας, ἐκεῖσε γὰρ ἦν ταφεῖς, καὶ ἀνασκάψαι αὐτοῦ τὰ ὀστέα καὶ ἐν τῷ ἰδίῳ παλλίῳ βαστάσαι καὶ εἰς τὰ λεγόμενα Πελαγίου μνήματα μετὰ τῶν βιοθανάτων ρίψαι. ὦ τῆς ἀπανθρωπίας. πολλοὺς δὲ καὶ ἄλλους συμμαχήσαντας Ἀρτανάσδῳ τῶν προυχόντων ἀνεῖλεν, ἀναριθμήτους δὲ ἐτύφλωσεν, καὶ ἄλλους ἐχειροκόπησε καὶ ἐποδοκόπησεν. ἐπέτρεψε δὲ τοῖς σὺν αὐτῷ εἰσελθοῦσιν ἐξωτικοῖς ἄρχουσιν εἰσελθεῖν εἰς τοὺς οἴκους καὶ διαρπάσαι τὰς οὐσίας τῶν πολιτῶν, πολλά τε καὶ ἄλλα ἀναρίθμητα δεινὰ ἐπεδείξατο τῇ πόλει. ἵππικὸν δὲ ποιήσας εἰσήγαγε τὸν Ἀρτάνασδον σὺν τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ καὶ τοῖς φίλοις δεδεμένους διὰ τοῦ διίπιου ἄμα Ἀναστασίῳ τῷ ψευδωνύμῳ πατριάρχῃ τυφθέντι δημοσίως καὶ ἐπὶ ὄνου ἐξανάστροφα καθημένῳ, ὃν 421 εἰς τὸ ἵππικὸν εἰσαγαγὼν ἐπόμπευσεν, πάλιν δὲ ὡς ὁμόφρονα αὐτοῦ ἐκφοβήσας καὶ δουλώσας ἐν τῷ θρόνῳ τῆς ἱερωσύνης ἐκάθισεν. Σισίννιον δέ, τὸν πατρίκιον καὶ στρατηγὸν τῶν Θρακησίων, πολλὰ συνδραμόντα αὐτῷ καὶ συναγωνισάμενον, ἐξάδελφόν τε αὐτοῦ ὄντα μετὰ μ' ἡμέρας ἐτύφλωσε τῇ τοῦ θεοῦ δικαίᾳ κρίσει. ὁ γὰρ βοηθῶν τῷ ἀσεβεῖ ἐμπεσεῖται εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ κατὰ τὸ γεγραμμένον.

Κόσμου ἔτη σλ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη ψλ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἔτη λε'. δ'. Ἀράβων ἀρχηγὸς Μαρουὰμ ἔτη ' α'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Ζαχαρίας ἔτη κά'. ια'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Ἀναστάσιος ἔτη κδ'. ιε'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Θεοφύλακτος ἔτη ζ'. α'. Τούτῳ τῷ ἔτει κομήτης μέγας κατὰ τὴν Συρίαν ἐφάνη. καὶ ἐστασίασε Θεβίτ κατὰ τοῦ Μαρουὰμ καὶ Δαχὰκ ὁ τῶν Ἀρουριτῶν οὓς χειρωσάμενος Μαρουὰμ ἀνεῖλεν ἐν τοῖς ὁρίοις Ἑμέσης μετὰ πλήθους πολεμιστῶν χιλιάδων ιβ'. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει παρακλήσει τῶν Χριστιανῶν τῆς ἐώας συνεχώρησε χειροτονηθῆναι Θεοφύλακτον, πρεσβύτερον Ἐδεσηνόν, πατριάρχῃν Ἀντιοχείας, κοιμηθέντος Στεφάνου, καὶ τοῦτον γράμμασι καθολικοῖς τιμᾶσθαι προσέταξε παρὰ τῶν Ἀράβων. χαρίσασιν γὰρ πνευματικοῖς ἐκεκόσμητο, καὶ μάλιστα τῇ σωφροσύνῃ. ἐν Ἑμέσῃ δὲ ρκ' Χαλβενοὺς ἐφούρκισεν, τὸν δὲ Ἄβας, τὸν πολλὰ τῶν Χριστιανῶν αἵματα ἐκχύσαντα καὶ πολλοὺς τόπους πορθήσαντα καὶ αἰχμαλωτίσαντα ἀναιρεῖ ἐν τῇ φυλακῇ. σταλέντος γὰρ πρὸς αὐτόν τινος Αἰθίοπος ὑπὸ Μαρουὰμ ἐπὶ τούτῳ, θύλακα πλήσας ἀσβέστου ζώσης εἰσήλθε πρὸς αὐτόν, καὶ τοῦτον τῇ κεφαλῇ καὶ ταῖς αὐτοῦ ῥισὶ περιθεῖς ἀπέπνιξεν αὐτόν, δικαίαν ἐφευρόμενος τῷ γόητι τιμωρίαν. μαγείαις γὰρ καὶ δαιμόνων ἐπικλήσεσι πολλὰ κατὰ Χριστιανῶν κακὰ ἐτεκτήνατο. οὗτος καὶ τῷ αἵματι Οὐαλίδ ἐκοινωνήσεν. 422 ε'. β'. ιβ'. ι'. β'. Τούτῳ τῷ ἔτει Σουλεῖμάν ἐπισυνάξας τὰ στρατεύματα αὐτοῦ αὐθις τῷ Μαρουὰμ συμβάλλει καὶ ἠττᾶται ἀποβαλὼν τοῦ λαοῦ χιλιάδας ζ' καὶ φυγὰς εἰς Παλμύραν διασώζεται, κάκειθεν εἰς Περσίδα. ἐστασίασαν δὲ καὶ Ἑμεσηνοὶ καὶ Ἡλιουπολίται καὶ Δαμασκηνοὶ τὰς πόλεις τῷ Μαρουὰμ ἀποκλείσαντες· ὃς τὸν μὲν ἑαυτοῦ υἱὸν κατὰ τοῦ Δαχὰκ ἀποστείλας μετὰ δυνάμεως αὐτὸς ἐπὶ τὴν Ἑμεσαν ἦλθεν, ἦν ἐν τέτρασι μῆσι παρέλαβεν. ὁ δὲ Δαχὰκ ἀπὸ Περσίδος μετὰ πλείστης δυνάμεως ἤρχετο. ὁ δὲ Μαρουὰμ συμβαλὼν αὐτῷ κατὰ τὴν Μεσοποταμίαν μετὰ τὸ πολλοὺς ἀναιρεθῆναι τῶν σὺν αὐτῷ τοῦτον συλλαβὼν κτείνει. ἐν τούτοις Κωνσταντῖνος Γερμανίκειαν παρέλαβεν ἐπιστρατεύσας τὴν Συρίαν καὶ Δουλιχίαν ἄδειαν εὐρῶν διὰ τὴν τῶν Ἀράβων πρὸς ἀλλήλους μάχην. λόγῳ δὲ τοῦς ἐν αὐταῖς Ἄραβας ἐξαποστείλας ἀόπλους προσελάβετο καὶ τοὺς πρὸς μητρὸς συγγενεῖς καὶ ἐν Βυζαντίῳ μετώκισεν,

σὺν καὶ πολλοῖς Σύροις Μονοφυσίταις αἰρετικοῖς, ὧν οἱ πλείους εἰς τὴν Θράκην οἰκοῦντες μέχρι τοῦ νῦν καὶ ἐν τῷ τρισαγίῳ τὴν τριάδα σταυροῦντες κατὰ Πέτρον τὸν Κναφέα διήρκεσαν. ἀπὸ δεκάτης δὲ τοῦ Αὐγούστου μηνὸς ἕως πεντεκαιδεκάτης σκότος ἐγένετο ὀμιχλῶδες. τότε Μαρουάμ ἐκνικήσας καὶ ἀπολαβῶν Ἔμεσαν ἀναιρεῖ πάντας τοὺς συγγενεῖς καὶ ἀπελευθέρους Ἰσάμ, καθαιρεῖ δὲ καὶ τὰ τεῖχη Ἑλιουπόλεως καὶ Δαμασκοῦ καὶ Ἱεροσολύμων, ἀναιρῶν πολλοὺς δυνατοὺς καὶ ἀκρωτηριάσας τοὺς ἐν αὐταῖς ταῖς πόλεσι περιλειφθέντας. ἴ. γ. ιγ. ιζ. γ. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐγένετο σεισμὸς μέγας ἐν Παλαιστίνῃ καὶ τῷ Ἰορδάνῃ καὶ πάσῃ τῇ Συρίᾳ μηνὶ Ἰαννουαρίῳ ιη', ὥρα δ', καὶ πολλὰι μυριάδες καὶ ἀναρίθμητοι τεθνήκασιν, ἐκκλησίου τε καὶ μοναστήρια πεπτώκασιν, καὶ μάλιστα κατὰ τὴν ἔρημον τῆς ἁγίας πόλεως. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει λοιμώδης θάνατος ἀπὸ Σικελίας καὶ Καλαβρίας ἀρξάμενος οἶδόν τι πῦρ ἐπινεμόμενον ἐπὶ τὴν Μονοβασίαν καὶ Ἑλλάδα 423 καὶ τὰς παρακειμένας νήσους ἦλθε δι' ὅλης τῆς ιδ' ἰνδικτιῶνος προμαστιζῶν τὸν ἀσεβῆ Κωνσταντῖνον καὶ ἀναστέλλων τῆς κατὰ τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν καὶ τῶν σεπτῶν εἰκόνων μανίας, εἰ καὶ ἀδιόρθωτος ἔμεινεν, ὡς Φαραῶ τὸ πάλαι. ἡ δὲ αὐτὴ λοιμικὴ νόσος τοῦ βουβῶνος ἀνέδραμε τῇ ε' ἐπινεμήσει ἐν τῇ βασιλίδι πόλει. ἤρξατο δὲ αἴφνης ἀοράτως γίνεσθαι ἔν τε τοῖς τῶν ἀνθρώπων ἱματίοις καὶ εἰς τὰ τῶν ἐκκλησιῶν ἱερὰ ἐνδύματα καὶ εἰς τὰ βῆλα σταυρία ἐλαιώδη πλεῖστα. ἐγένετο οὖν ἐντεῦθεν τοῖς ἀνθρώποις λύπη καὶ ἀθυμία πολλὴ τῇ τοῦ τοιοῦτου σημείου ἀπορία· κατέλαβε δὲ καὶ θεομηνία ἀφειδῶς ὀλοθρεύουσα οὐ μόνον τοὺς ἐν τῇ πόλει, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐν πάσῃ τῇ περιχώρῳ αὐτῆς. ἐγένοντο δὲ καὶ φαντασίου εἰς πολλοὺς τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἐν ἐκστάσει γενόμενοι ἐνόμιζον ξένοις τισίν, ὡς ἐδόκουν, καὶ βριαροῖς προσώποις συνοδεύειν, καὶ τοὺς ἀπαντῶντας αὐτοῖς ὡς δῆθεν φίλους προσαγορεύοντας καὶ διαλεγόμενους. σημειούμενοι δὲ τὰ παρ' αὐτῶν λαλούμενα ἔσχατον ἐξηγοῦντο. ἐώρων δὲ τοὺς αὐτοὺς καὶ εἰς οἴκους εἰσερχομένους, καὶ τοὺς μὲν τοῦ οἴκου ἀναιροῦντας, τοὺς δὲ ζίφει τιτρώσκοντας. συνέβαινε δὲ τὰ πλεῖστα τῶν παρ' αὐτοῖς λεγομένων γίνεσθαι οὕτως, καθὼς εἶδον. τῷ δὲ ἑαρινῷ καιρῷ τῆς α' ἰνδικτιῶνος ἐπέτεινε μειζόνως, καὶ τῷ θερινῷ ἐξεκαύθη εἰς ἅπαξ, ὥστε καὶ ὀλοκλήρους οἴκους κλεισθῆναι παντελῶς, καὶ μὴ εἶναι τοὺς ὀφείλοντας θάπτειν τοὺς νεκρούς. ἐκ πολλῆς οὖν περιστάσεως ἐπενοήθη διὰ ζῶων σαγματουμένων ὑποτετρακανθήλους σανίδας ἐπιτίθειν, καὶ οὕτως ἐκφέρειν τοὺς νεκρούς, ὁμοίως δὲ καὶ εἰς ἀμάξας ἐπάνω ἀλλήλων τούτους ἐπιτίθειν. ἐν δὲ τῷ πληρωθῆναι πάντα τὰ τε ἐνάστεια καὶ προάστεια μνήματα, ἔτι μὴν καὶ κιστέρνας ἀνύδρους καὶ λάκκους, καὶ πλείστους ἀμπελῶνας διασκαφῆναι, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοὺς ἔνδον τῶν παλαιῶν τειχῶν κήπους εἰς τὴν τοιαύτην προχωρῆσαι τῶν ἀνθρωπίνων σωμάτων ταφήν, καὶ οὕτω μόλις ὑπαντῆσαι εἰς τὴν τοιαύτην 424 χρεῖαν. παντὸς δὲ οἴκου ἐκ τῆς τοιαύτης συμφορᾶς διαφθαρέντος διὰ τὴν ἀσεβῶς γενομένην εἰς τὰς ἱεράς εἰκόνας ὑπὸ τῶν κρατούντων κατένεξιν, αὐτίκα ὁ τῶν Ἀγαρηνῶν στόλος κατέλαβεν ἀπὸ Ἀλεξανδρείας ἐν Κύπρῳ, ἔνθα ἦν καὶ ὁ Ῥωμαϊκὸς στόλος. ὁ δὲ στρατηγὸς τῶν Κιβυραιωτῶν ἐπιπεσὼν αὐτοῖς αἴφνης ἐν τῷ λιμένι τῶν Κεραμαία καὶ κρατήσας τὸ στόμιον τοῦ λιμένος, χιλίων δρομώνων ὄντων τρεῖς μόνους ἐξειλῆσαι φασιν. ζ. δ. ιδ'. ιη'. δ'. Τούτῳ τῷ ἔτει κτείνεται Γρηγόριος ὑπὸ τῶν Ἀρουριτῶν, καὶ ἐξενίκησε Μαρουάμ, ὁ τῶν Ἀράβων ἀρχηγός, ὡς προέφη. η'. ε'. ιε'. ιθ'. ε'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐκινήθησαν ἐκ τῶν ἀνατολικωτέρων μερῶν τῆς Περσίδος λαοὶ οἱ λεγόμενοι Χωροσανῖται Μαυροφόροι κατὰ τοῦ Μαρουάμ καὶ πάσης τῆς συγγενείας τῶν προαρξάντων ἀπὸ Μουάμεδ τοῦ ψευδοπροφήτου ἕως τοῦ αὐτοῦ Μαρουάμ, τοῦτ' ἔστι κατὰ τὸ λεγόμενον τέκνον τοῦ Οὐμαΐα. τούτων γὰρ μετὰ τὴν ἀναίρεσιν τοῦ Οὐαλίδ ἀλλήλους πολεμούντων καὶ ἀπασχολουμένων, οἱ λεγόμενοι υἱοὶ τοῦ Ἐχίμ καὶ τοῦ Ἀλίμ, συγγενεῖς μὲν καὶ αὐτοὶ τοῦ ψευδοπροφήτου

τυγχάνοντες, κεκρυμμένοι δὲ καὶ φυγάδες ὄντες κατὰ τὴν μικρὰν Ἀραβίαν, ἄθροισθέντες, πρωτεύοντος ἐν αὐτοῖς Ἀβραΐμ, ἐκπέμπουσιν ἀπόδουλον αὐτῶν τινὰ λεγόμενον Ἀβουμουσλίμ εἰς τὸ Χωροσάν πρὸς τινὰς τῶν αὐτόθι προυχόντων, αἰτούμενοι συμμαχήσαι αὐτοῖς κατὰ Μαρουάμ. οἱ δὲ συναχθέντες πρὸς Χακταβάν τινὰ βουλεύονται καὶ ἐπανιστῶσι τοὺς δούλους κατὰ τῶν ἰδίων δεσποτῶν καὶ ἀναιροῦσι πολλοὺς ἐν μιᾷ νυκτί, ὧν τοῖς ἄρμασι καὶ ἵπποις καὶ χρήμασι καθοπλισθέντες ἐγένοντο εἰς δυνατούς. διαιροῦνται δὲ εἰς φυλάς δύο, Καΐσινους καὶ Ἴμανίτας, ὧν δυνατωτέρους σκοπήσας τοὺς Ἴμανίτας ὁ Ἀβουμουσλίμ διεγείρει κατὰ τῶν Καΐσινῶν, καὶ 425 ἀνελῶν αὐτοὺς παραγίνεται ἐν Περσίδι σὺν τῷ Χακταβάν, καὶ πολεμήσας τὸν Ἰβινδάρα παραλαμβάνει μετὰ νίκης ἅπαντας, ὡς ῥ' ἔπειτα χιλιάδας ἀνδρῶν. καὶ ἐλθὼν ἐπὶ τὸν Ἰβινουβεηρᾶ στρατοπεδεύοντα σὺν χιλιάσι σ' ἄκακτον ἐξέλυσε, καὶ καταλαβὼν τὸν Μαρουάμ εἰς τὸν Ζάβαν ποταμὸν ἔχοντα τ' ἄκακτον πολεμεῖ αὐτὸν καὶ πλῆθος ἄπειρον ἀναιρεῖ ἐξ αὐτῶν. καὶ ἦν ἰδεῖν κατὰ τὴν γραφὴν τότε ἓνα διώκοντα χιλίους, καὶ δύο μετακινούντας μυριάδας. οὐς οὕτω κατὰ κράτος νικῶντας ὁρῶν ὁ Μαρουάμ ἔρχεται εἰς Χαρρὰν καὶ περάσας τὸν ποταμὸν ἔκοψε τὴν γέφυραν ἀπὸ πλοίων οὕσαν. καὶ συμπαραλαβὼν πάντα τὰ χρήματα καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ μετὰ γ' ἀνδρῶν οἰκογενῶν αὐτοῦ ἔφυγεν ἐπὶ Αἴγυπτον. θ' . ι' . κ' . λ'. Τούτῳ τῷ ἔτει καταδιώκεται Μαρουάμ ὑπὸ τῶν Μαυροφόρων καὶ καταληφθεὶς ὑπ' αὐτῶν κτείνεται, βαρυτάτου πολέμου κροτηθέντος. ἦρχε δὲ αὐτῶν Σαλίμ, υἱὸς Ἀλίμ, εἷς ὧν τῶν προλεχθέντων φυγάδων, τῶν καὶ ἐξαποστειλάντων τὸν Ἀβουμουσλίμ. οἱ δὲ λοιποὶ ἄθροισθέντες κατὰ τὴν Σαμάρειαν καὶ Τραχωνίτιδα χώραν κλήρω τὴν ἀρχὴν ἀπένειμαν τῷ Ἀβουλαβᾶς, καὶ μετ' ἐκεῖνον τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ Ἀβδελᾶ, καὶ μετὰ τοῦτον τῷ Ἰσὲ Ἰβινμουσέ· καὶ τῆσμέν Συρίας στρατηγεῖν ἔταξαν Ἀβδελᾶν, τὸν υἱὸν τοῦ Ἀλίμ καὶ ἀδελφὸν τοῦ Σαλίμ, τὸν δὲ αὐτὸν Σαλίμ τῆς Αἰγύπτου ἄρχειν, τὸν δὲ Ἀβδελᾶν, τοῦ Ἀβουλαβᾶς ἀδελφὸν ἀπ' ἐκεῖνου ἔχοντα τὸν κλῆρον τῆς ἀρχῆς ἐπὶ τῆς Μεσοποταμίας ἔταξαν. ὁ δὲ αὐτὸς Ἀβουλαβᾶς, ὁ καὶ πάντων ἐξάρχων, ἐν Περσίδι κεκάθικεν, μετατεθείσης ὑπ' αὐτοῦ καὶ τῶν συμμαχησάντων Περσῶν ἀπὸ Δαμασκοῦ τῆς ἀρχῆς, καὶ πάντων τῶν συλληφθέντων θησαυρῶν, ὧν ὁ Μαρουάμ ἐπέφευγε 426 ρετο. οἱ δὲ περισωθέντες υἱοὶ τε καὶ συγγενεῖς τοῦ Μαρουάμ ἐλθόντες ἀπ' Αἰγύπτου εἰς Ἀφρικὴν κάκειθεν ἀντιπεράσαντες τὸ διορίζον μετὰξὺ Λιβύης καὶ Εὐρώπης τῆς κατὰ τὸν Ὠκεανὸν στενῆς θαλάσσης, τὸ λεγόμενον Σέπται, τὴν τῆς Εὐρώπης Σπανικὴν ὤκησαν μέχρι τοῦδε τοῦ χρόνου, ἔχοντές τινὰς προκατοικήσαντας αὐτόθι τῶν ἀπὸ Μαυρίου διὰ πλοῦς ἐκριφέντων ἐκεῖσε, συγγενεῖς αὐτῶν ὄντας καὶ τῆς αὐτῆς θρησκείας. ἐκράτησε δὲ ἡ ἐπὶ Μαρουάμ ἄλλωσις ἔτη ἑξήκοντα, ἐν ἧ ἅσαι μὲν αἰ κατὰ τὴν Συρίαν περιφανεῖς πόλεις ἀπετειχίσθησαν, ἄτερ Ἀντιοχείας, διότι καταφύγιον αὐτὴν ἔχειν ἐμελέτα, ἀναριθμητοὶ τε τῶν Ἀράβων ὑπ' αὐτοῦ ὄλοντο. λίαν γὰρ ὑπῆρχε διεσκευασμένος περὶ τὰ πολεμικά. ἐτύγχανε δὲ τῆς τῶν Ἐπικουρείων ἤτοι Αὐτοματιστῶν αἰρέσεως, ἐκ τῶν οἰκούντων τὴν Χαρρὰν Ἑλλήνων μεταλαβὼν τὴν ἀσέβειαν. Τῇ δὲ κε' τοῦ Ἰαννουαρίου μηνὸς τῆς αὐτῆς γ' ἰνδικτιῶνος ἐτέθη τῷ βασιλεῖ Κωνσταντίνῳ υἱός, ὃν ἐπωνόμασε Λέοντα, ἐκ τῆς τοῦ Χαγάνου τῆς Χαζαρίας θυγατρὸς. ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ γέγονε σεισμὸς ἐν Συρίᾳ καὶ μεγάλη καὶ φοβερὰ πτώσις, ὅθεν αἱ μὲν τῶν πόλεων ὀλοκλήρως ἠφανίσθησαν, αἱ δὲ μέσως πως, ἑτέραι δὲ ἀπὸ τῶν ὀρεινῶν εἰς τὰ ὑποκείμενα πεδία σὺν τῶν τειχέων καὶ τῶν οἰκημάτων αὐτῶν ὀλόκληροι μετέστησαν σῶαι ὡς ἀπὸ μιλίων ἕξ ἢ καὶ μικρὸν πρὸς. ἔφησαν δὲ οἱ αὐτοψὶ θεασάμενοι τὴν γῆν Μεσοποταμίας εἰς μῆκος ῥαγῆναι ἐπὶ μίλια δύο, καὶ ἐκ τοῦ βυθοῦ αὐτῆς ἀναχθῆναι ἑτέραν γῆν λευκοτάτην καὶ ἀμμώδη, ἧς ἐκ μέσου, ὡς φασιν, ἀνήλθε ζῶον μουλικόν, ἄσπιλον, λαλοῦν ἀνθρωπίνῃ φωνῇ προμηνῦον τε ἔθνος ἐπιδρομὴν ἐκ τῆς ἐρήμου κατὰ τῶν Ἀράβων, ὃ καὶ γέγονεν. τῷ δὲ ἐρχομένῳ

χρόνω τῆς δ' ἰνδικτιῶνος, τῇ ἑορτῇ τῆς ἀγίας πεντηκοστῆς, ἔσπεψε Κωνσταντῖνος ὁ
δυσσεβῆς βασιλεὺς τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν Λέοντα εἰς βασιλέα δι' Ἀναστασίου, τοῦ
ψευδωνύμου πατριάρχου καὶ σύμφρονος αὐτοῦ. 427 Ἀράβων ἀρχηγὸς Μουάμεδ ἔτη
ε'. ι'. α'. ιζ'. κα'. ζ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἔστασίασαν οἱ Χαλκιδεῖς τοῖς Μαυροφόροις Πέρσαις
καὶ ἀνηρέθησαν ὑπ' αὐτῶν ἐν τοῖς ὁρίοις Ἑμέσης χιλιάδες δ'. τὸ αὐτὸ δὲ γέγονε καὶ
κατὰ τὴν Ἀραβίαν εἰς τοὺς Καϊσινούς ὑπὸ τῶν αὐτῶν Περσῶν. ἐλθούσης δὲ τῆς
κεφαλῆς τοῦ Μαρουὰμ ἐσφυρτισμένης, ἐπαύσαντο αἱ πλείους τῶν στάσεων. καὶ τῷ
αὐτῷ ἔτει ἐκοιμήθη ὁ ἀγιώτατος πατριάρχης Ἀντιοχείας Θεοφύλακτος μηνὶ Δαισίῳ
κθ'. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Θεόδωρος ἔτη '. ια'. β'. ιη'. κβ'. α'. Τούτῳ τῷ ἔτει τοὺς
πλείους τῶν Χριστιανῶν ὡς συγγενεῖς τῶν προαρξάντων ἀνεῖλον οἱ προσφάτως
κρατήσαντες, δόλω τούτους χειρωσάμενοι εἰς Ἀντιπατρίδα τῆς Παλαιστίνης. καὶ τῷ
αὐτῷ χρόνῳ Κωνσταντῖνος τὴν Θεοδοσιούπολιν παρέλαβεν ἅμα τῇ Μελιτηνῇ, καὶ
ἠχμαλώτευσεν τοὺς Ἀρμενίους. Θεόδωρος δέ, ὁ υἱὸς τοῦ Βικαρίου, τῆς μικρᾶς
Ἀραβίας ὀρμώμενος ἐχειροτονήθη πατριάρχης Ἀντιοχείας. ιβ'. γ'. ιθ'. κγ'. β'. Τούτῳ
τῷ ἔτει ἀρθεῖς τῷ φρονήματι Κωνσταντῖνος ὁ δυσσεβῆς πολλὰ κατὰ τῆς ἐκκλησίας
καὶ ὀρθοδόξου πίστεως μελετῶν, σιλέντια καθ' ἑκάστην ποιῶν τὸν λαὸν ἔπειθε πρὸς
τὸ ἴδιον αὐτοῦ φρόνημα δολίως ἔπεσθαι, προοδοποιῶν τὴν μέλλουσαν αὐτῷ ἔσσεσθαι
τελείαν ἀσέβειαν. ιγ'. δ'. κ'. κδ'. γ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Ἀναστάσιος ὁ ἀνιέρως τοῦ θρόνου
Κωνσταντινουπόλεως ἠγησάμενος τέθηκε σὺν τῇ ψυχῇ καὶ τῷ σώματι οἰκτίστῳ
πάθει, τῷ λεγομένῳ χορδαψῷ, κόπρον διὰ στόματος ἐμέσας, ἀξίαν ἔτισε δίκην ὑπὲρ
τῆς κατὰ θεοῦ καὶ τοῦ διδασκάλου τόλμης. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει καὶ Κωνσταντῖνος ὁ
δυσσεβῆς κατὰ τῶν ἀγίων καὶ σεπτῶν εἰκόνων παράνομον συνέδριον τλη΄
ἐπισκόπων συνέλεξεν ἐν τῷ τῆς Ἱερείας παλατίῳ, ὧν ἐξῆρχε Θεοδόσιος ὁ Ἐφέσου,
υἱὸς Ἀψιμάρου, καὶ Παστιλλᾶς ὁ Πέργης· οἱ καθ' ἑαυτοὺς τὰ δόξαντα δογματίσαντες,
μηδενὸς παρόντος ἐκ τῶν καθολικῶν θρόνων, Ῥώμης, φημί, καὶ Ἀλεξανδρείας καὶ
Ἀντιοχείας καὶ Ἱεροσολύμων, ἀπὸ 428 ι' τοῦ Φεβρουαρίου μηνὸς ἀρξάμενοι
διήρκεσαν ἕως ἡ' τοῦ Αὐγούστου τῆς αὐτῆς ζ' ἰνδικτιῶνος. καθ' ἣν ἐν Βλαχέρναις
ἐλθόντες οἱ τῆς θεοτόκου πολέμιοι, ἀνήλθε Κωνσταντῖνος ἐν τῷ ἄμβωνι κρατῶν
Κωνσταντῖνον μοναχόν, ἐπίσκοπον γενόμενον τοῦ Συλλαίου, καὶ ἐπευξάμενος ἔφη
μεγάλῃ τῇ φωνῇ· "Κωνσταντῖνου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου πολλὰ τὰ ἔτη." καὶ τῇ
κζ' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἀνήλθεν ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ Φόρῳ σὺν Κωνσταντῖνῳ τῷ ἀνιέρῳ
προέδρῳ καὶ τοῖς λοιποῖς ἐπισκόποις, καὶ ἐξεφώνησαν τὴν ἑαυτῶν κακόδοξον
αἴρεσιν ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ ἀναθεματίσαντες Γερμανὸν τὸν ἀγιώτατον καὶ
Γεώργιον τὸν Κύπριον καὶ Ἰωάννην τὸν Χρυσορρόαν Δαμασκηνὸν τὸν Μανσοῦρ,
ἄνδρας ἀγίους καὶ αἰδεσίμους διδασκάλους. Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος
Κωνσταντῖνος ἔτη ιβ'. ιδ'. ε'. κα'. α'. δ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Μουάμεδ, ὁ καὶ Ἀβουλαβᾶς,
τέθηκε κρατήσας ἔτη ε'. ἦν δὲ Ἀβδελᾶς, ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, εἰς τὸν τόπον τῆς
βλασφημίας αὐτῶν τὸ Μάκχα. γράφει οὖν πρὸς τὸν Ἀβουμουσλίμ ὄντα κατὰ τὴν
Περσίδα φυλάξαι αὐτῷ τὸν τόπον τῆς ἀρχῆς, καθὼς ἐκληρώθη αὐτῷ. ὁ δὲ μαθὼν
Ἀβδελᾶν, τὸν υἱὸν Ἀλίμ, ἀδελφὸν δὲ Σαλίμ, τὸν μονοστράτηγον Συρίας, τὴν ἀρχὴν
αὐτῷ περιποιούμενον καὶ ἐρχόμενον κρατῆσαι τῆς Περσίδος, ἐναντιούμενον δὲ τοῖς
Πέρσαις καὶ προσκείμενον τοῖς τῆς Συρίας, οἱ καὶ συνεμάχουν αὐτῷ, διεγείρας τὰ σὺν
αὐτῷ στρατόπεδα συμβάλλει αὐτῷ κατὰ τὴν Νιτσίβιν καὶ νικήσας αὐτὸν ὁ
Ἀβουμουσλίμ πολλοὺς ἔκτεινεν. ἦσαν γὰρ οἱ πλείους Σκλάβοι καὶ Ἀντιοχεῖς. ὁ δὲ
Ἀβδελᾶς μόνος περισῳθεῖς μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἠτήσατο λόγον λαβεῖν παρὰ τοῦ
ἄλλου Ἀβδελᾶ, τοῦ ἀδελφοῦ Μουάμεδ, καταλαβόντος σπουδῇ πολλῇ τὴν Περσικὴν
ἐκ τοῦ Μάκχα· ὃν τινα φρουρήσας ἐν οἰκίσκῳ σαθρῷ καὶ κατορυχθῆναι 429
προστάξας τὰ θεμέλια λάθρα τοῦτον ἀπέκτεινεν. τὸν δὲ Ἀβουμουσλίμ μηνιῶντα

κατὰ τῆς Συρίας Ἀράβων ὡς ἐπαναστάντων τοῖς Μαυροφόροις καὶ πολλοὺς κατὰ τὴν Παλαιστίνην καὶ Ἑμεσαν καὶ τὴν παραλίαν ἐλόντων, ἐπελθεῖν τε αὐτοῖς μελετῶντα μετὰ τῶν στρατευμάτων ἐκώλυσεν. ὁ δὲ ὀργισθεὶς τῷ Ἀβδελαῖ πρὸς τὴν ἐνδοτέραν Περσικὴν ὥρμησε σὺν τῷ πλήθει, ὃν δειλιάσας σφόδρα μεταστέλλεται αὐτὸν πιθανολογίαις καὶ παρακλήσεσι καὶ αὐτοῖς δὲ τοῖς μουσαροῖς συμβόλοις τῆς ἀρχῆς αὐτῶν, φημί δὴ τῇ ῥάβδῳ καὶ τοῖς σανδαλίαις τοῦ ψευδοπροφήτου Μουάμεδ, ἐξαιτῶν ὁδὸν ἡμέρας μιᾶς ἐκκλῖναι πρὸς αὐτόν, ὅπως αὐτῷ τὴν πατρί πρέπουσαν εὐχαριστίαν ἀπονεμίῃ. ὁ δὲ ἀπατηθεὶς παραγίνεται σὺν χιλιάσιν ἰπέων ῥ', ἐνωθεὶς τε αὐτῷ κτείνεται ὑπ' αὐτοῦ χερσὶν ἰδίαις. ὁ δὲ ὄχλοι σκεδασθέντες ἀθημερὸν ὦχοντο φιλοτιμίαις οὐκ εὐαριθμήτοις ἐφοδιασθέντες. καὶ οὕτω τὰ τῆς ἀρχῆς τῷ Ἀβδελαῖ διευθύνεται. Ἀράβων ἀρχηγὸς Ἀβδελαῖς ἔτη κ'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Παῦλος ἔτη ζ'. ιε'. α'. α'. β'. ε'. Τούτῳ τῷ ἔτει Νικήτας ὁ Ἡλιουπόλεως ἀνεθεματίσθη ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας πάσης. ὁ δὲ βασιλεὺς Κωνσταντῖνος Σύρους τε καὶ Ἀρμενίους, οὓς ἤγαγεν ἀπὸ Θεοδοσιουπόλεως καὶ Μελιτηνῆς, εἰς τὴν Θράκην μετώκισεν, ἐξ ὧν καὶ ἐπλατύνθη ἡ αἵρεσις τῶν Παυλικιάνων. ὁμοίως καὶ ἐν τῇ πόλει, ὀλιγοθέντων τῶν οἰκητόρων αὐτῆς ἐκ τοῦ θανατικοῦ, ἤνεγκε συμφαιμίλους ἐκ τῶν νήσων καὶ Ἑλλάδος καὶ τῶν κατωτικῶν μερῶν, καὶ ἐποίησεν οἰκῆσαι τὴν πόλιν καὶ κατεπύκνωσεν αὐτήν. τῷ δ' αὐτῷ χρόνῳ ἐζήτησαν οἱ Βούλγαροι πάκτα διὰ τὰ κτισθέντα κάστρα· καὶ τοῦ βασιλέως ἀτιμάσαντος τὸν ἀποκρισιάριον αὐτῶν, ἐξήλθον φωσατικῶς, καὶ ἤλθον ἕως τοῦ Μακροῦ τείχους κατὰ τῆς βασιλίδος πόλεως τὴν ὀρμὴν ποιησάμενοι. πολλὴν οὖν ἄλωσιν ἐργασάμενοι καὶ αἰχμαλωσίαν λαβόντες ὑπέστρεψαν ἀβλαβεῖς εἰς τὰ ἴδια. 430 ι'. β'. β'. γ'. Τούτῳ τῷ ἔτει σεισμὸς γέγονε κατὰ τὴν Παλαιστίνην καὶ Συρίαν οὐ μικρὸς μηνὶ Μαρτίῳ θ'. καὶ ἐξωρίσθη Θεόδωρος, ὁ πατριάρχης Ἀντιοχείας, φθόνῳ τῶν Ἀράβων διαβληθεὶς, ὅτι συχνῶς τῷ βασιλεῖ Κωνσταντίνῳ δηλοποιεῖ τὰ τῶν Ἀράβων διὰ γραμμάτων· καὶ λοιπὸν ὁ αὐτὸς Σαλίμ ὑπερόριον τίθησιν εἰς τὴν Μωαβίτιν χώραν πατρίδα τε αὐτοῦ. καὶ ἐπέτρεψεν ὁ αὐτὸς Σαλίμ μὴ κτίζεσθαι νέας ἐκκλησίας, μηδὲ φανῆναι σταυρόν, μηδὲ δογματίσαι περὶ πίστεως Χριστιανὸν μετὰ Ἀράβων. ἐπεστράτευσεν δὲ κατὰ Ῥωμανίας σὺν χιλιάσιν π' καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν Καπαδοκίαν ἤκουσε Κωνσταντῖνον κατ' αὐτοῦ ὀπλιζόμενον, καὶ φοβηθεὶς ὑπέστρεψεν ἄπρακτος μηδὲν λυμηνάμενος· μόνον δὲ ὀλίγους Ἀρμενίους προσρύντας αὐτῷ λαβὼν ὑπέστρεψεν. ιζ'. γ'. γ'. δ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Ἀβδελαῖς τὴν φορολογίαν ἐπέτεινε Χριστιανοῖς, ὥστε ἅπαντας μοναχοὺς τε καὶ ἐγκλειστοὺς καὶ κιονίτας τοὺς τῷ θεῷ εὐαρεστοῦντας φορολογῆσαι· ἐσφράγισε δὲ καὶ τὰ τῶν ἐκκλησιῶν κειμηλιαρχεῖα, καὶ ἤνεγκεν Ἑβραίους πρὸς τὸ πωλῆσαι αὐτά, καὶ ἠγόρασαν αὐτὰ οἱ ἀπελεύθεροι. ιη'. δ'. δ'. ε'. Τούτῳ τῷ ἔτει Κωνσταντῖνος τὰς κατὰ τὴν Μακεδονίαν Σκλαυινίας ἠχμαλώτευσεν καὶ τοὺς λοιποὺς ὑποχειρίους ἐποίησεν. Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ τινὲς ἐκ τῶν Μαυροφόρων Περσῶν τῆς μαγικῆς ὄντες θρησκείας, ἀπάτη τοῦ διαβόλου κρατούμενοι, πωλήσαντες τὴν ὑπαρξίν αὐτῶν καὶ γυμνοὶ ἀνελθόντες εἰς τὰ τεῖχη ἔρριπτον ἑαυτοὺς, ὥστε πετασθῆναι εἰς τὸν οὐρανόν, ὡς ἐνόμιζον. οἱ δὲ μηδὲν ἀξιόλογον τῆς ἐκεῖσε κληρουχίας ἔχοντες πρὸς γῆν ἀνθυπέστρεφον τὰ μέλη συντριβέντες, ὧν τοὺς ἐξάρχοντας τῆς πλάνης Ἀβδελαῖς ἀνεῖλε διὰ τοῦ Σαλίμ κατὰ τὴν Βέροϊαν καὶ Χαλκίδα ὄντας τὸν ἀριθμὸν ι'. ιθ'. ε'. ε'. Τούτῳ τῷ ἔτει φθόνῳ τοὺς Χριστιανοὺς ἐκώλυσαν Ἀραβες ἐκ 431 τῶν δημοσίων χαρτοθεσιῶν πρὸς ὀλίγον χρόνον, αὐθις ἀναγκασθέντες ἐγχειροῦσιν αὐτοῖς τὰ αὐτὰ διὰ τὸ μὴ δύνασθαι αὐτοὺς γράφειν τοὺς ψήφους. καὶ ἐπεστράτευσαν τὴν Ῥωμανίαν καὶ ἠχμαλώτευσαν πολλοὺς καὶ Παῦλον τὸν στρατηγὸν τῶν Ἀρμενιάκων πολεμήσαντες εἰς τὸν Μέλαν ἀνεῖλον μετὰ πλήθους στρατοῦ καὶ μβ' ἐπισήμους ἄνδρας δεσμίους ἤγαγον καὶ κεφαλὰς πολλὰς. ὁ δὲ βασιλεὺς ἐπεστράτευσεν τὴν

Βουλγαρίαν, καὶ ἔλθων εἰς Βερέγαβαν εἰς τὴν κλεισοῦραν, ὑπήντησαν αὐτῶ οἱ Βούλγαροι, καὶ πολλοὺς τῶν αὐτοῦ ἀνεῖλον, ἐν οἷς καὶ Λέοντα, πατρίκιον καὶ στρατηγὸν τῶν Θρακησίων, καὶ Λέοντα ἕτερον, λογοθέτην τοῦ δρόμου καὶ λαὸν πολύν, καὶ ἔλαβον τὰ ἄρματα αὐτῶν. καὶ οὕτως ἀδόξως ὑπέστρεψαν. κ'. ι'. ζ'. Τούτῳ τῷ ἔτει γέγονε πλάνη τῆς πασχαλίας, καὶ οἱ μὲν ὀρθόδοξοι κατὰ τὴν ἑώραν τοῦ Ἀπριλλίου μηνὸς ἐπάσχασαν, οἱ δὲ πεπλανημένοι αἰρετικοὶ ιγ'. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει μετετέθη ἡ κἀρα τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ ἐκ τῆς μονῆς τοῦ Σπηλαίου εἰς τὸν ναὸν αὐτοῦ κατὰ τὴν Ἑμεσηνῶν πόλιν περιφανῆ ὄντα, καὶ ἡ κατάβασις ἐκτίσθη, ἔνθα μέχρι τῆς σήμερον ὑπὸ τῶν πιστῶν προσκυνουμένη εὐωδία σωματικῇ τε καὶ πνευματικῇ τιμᾶται, βλύζουσα πᾶσι τοῖς πίστει προστρέχουσι τὰ ἰάματα. καὶ τῷ αὐτῷ ἔτει δοκίτης ἐδείχθη λαμπρότατος κατὰ τὴν ἑώραν ἐπὶ ἰ' ἡμέρας, καὶ αὐθις πρὸς δύοσιν ἡμέρας κ'. Θεόδωρος δὲ τις ὀνόματι Σύρος Λιβανίτης κατὰ τὴν περίχωρον Ἡλιουπόλεως τῆς πρὸς Λίβανον ἐπανέστη τοῖς Ἄραψιν, καὶ πολεμήσας αὐτούς, ἔπεσον ἐξ ἀμφοτέρων πολλοί. ἔσχατον δὲ τραπεὶς ἔφυγεν, καὶ οἱ συνόντες αὐτῷ Λιβανῖται πάντες ἀνηρέθησαν. ἐγένοντο δὲ καὶ ἐν Ἀφρικῇ ἀκαταστασίαι καὶ πόλεμοι, ἡλιακῆς γεγонуῖας ἐκλείψεως μηνὶ Αὐγούστῳ ιε', ἡμέρα ι', ὥρα ι'. ἀνέστησαν δὲ τινες τῶν Μαυροφόρων ἐν τῷ Δαβεκῷ λέγοντες τὸν υἱὸν τοῦ πρωτοσυμβούλου θεὸν ὡς τροφέα αὐτῶν, καὶ ἐξήνεγκαν δόγμα τοιοῦτον. καὶ εἰσῆλθον οἱ Μαυροφόροι εἰς τὸν οἶκον τῆς πλάνης αὐτῶν καὶ ἀπέκτειναν τοὺς κλειδούχους ὀνόματα ζ'. καὶ ἐξῆλθόν τινες ἐπὶ τὸ Βασρασὸν καὶ ἠχμαλώτευσαν πολλοὺς καὶ χρήματα ἔλαβον πολλά. 432 κ'. ζ'. ζ'. η'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐστασίασαν οἱ Κασιώται κατὰ τῶν Μαυροφόρων διὰ γυναῖκας. ἔμειναν γὰρ ἐξ αὐτῶν εἰς οἶκον, ἐν ᾧ ἔμενον ἀδελφοὶ τρεῖς, καὶ ἠθέλησαν τὰς γυναῖκας αὐτῶν ποντίσαι. ἐγερθέντες δὲ οἱ τρεῖς ἀδελφοὶ ἀπέκτειναν καὶ ἔχωσαν αὐτούς. οἱ δὲ συναχθέντες ἀπέκτειναν καὶ τοὺς λοιπούς. καὶ πέμψας ὁ Σέλιχος τὰ στρατεύματα διὰ δόλου ἦλθον ἄνωθεν αἰτῶν, καὶ πιάσαντες αὐτούς ἐφούρκισαν τοὺς τρεῖς ἀδελφούς καὶ πολλοὺς ἀπέκτειναν. καὶ τῇ ἑορτῇ τοῦ πάσχα εἰσῆλθεν ἐν τῇ ἁγίᾳ συναξεῖ εἰς τὴν καθολικὴν, καὶ τοῦ μητροπολίτου παρισταμένου καὶ ἐκφωνήσαντος τό· "ὁ γὰρ λαὸς σου καὶ ἡ ἐκκλησία σου ἰκετεύει σε," ἐξήνεγκαν αὐτὸν καὶ ἀπέκλεισαν ἐν φυλακῇ, καὶ ἄλλος ἐπλήρωσε τὴν ἁγίαν σύναξιν· καὶ ἐγένετο φόβος μέγας. καὶ εἰ μὴ ὁ μητροπολίτης κατεπράυνεν αὐτὸν ἠθικότητι καὶ ταπεινοῖς λόγοις, κακὸν μέγα ἂν ἀπετελέσθη τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ. ἦν δὲ ὁ μακαριώτατος Ἀναστάσιος. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Κωνσταντῖνος ὁ διώκτης Ἀνδρέαν, τὸν ἀοίδιμον μοναχόν, τὸν λεγόμενον Καλυβίτην, ἐν Βλαχέρναις διὰ μαστίγων ἐν τῷ ἵππικῷ τοῦ ἁγίου Μάμαντος ἀπέκτεινεν ἐλέγχοντα αὐτοῦ τὴν ἀσέβειαν καὶ Ουάλεντα νέον καὶ Ἰουλιανὸν ἀποκαλοῦντα αὐτόν· ὃν καὶ ἐν τῷ ῥεύματι ῥιφήναι προσέταξεν, εἰ μὴ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ τοῦτον ἀρπάσασαι ἐν τῷ ἐμπορίῳ τῶν Λευκαδίου ἔθαψαν. Ῥώμης ἐπίσκοπος Κωνσταντῖνος ἔτη ε'. κβ'. η'. α'. θ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐφάνη δοκίτης κατὰ τὴν ἑώραν· καὶ ἀνηρέθη ὁ υἱὸς τῆς Φατίμας. οἱ δὲ Βούλγαροι ἐπαναστάντες ἐφόνευσαν τοὺς κυρίους αὐτῶν τοὺς ἀπὸ σειρᾶς καταγομένους, καὶ ἔστησαν ἄνδρα κακόφρονα, ὀνόματι Τελέτζην, ἐτῶν ὑπάρχοντα λ'. Σκλάβων δὲ πολλῶν ἐκφυγόντων, προσερρῦησαν τῷ βασιλεῖ, οὓς κατέστησεν ἐπὶ τὸν Ἀρτάναν. τῇ δὲ ι' τοῦ Ἰουνίου μηνὸς ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὴν Θράκην ἀποστείλας καὶ πλώϊμον διὰ τοῦ Εὐξείνου Πόντου ἕως 433 ὡς χελανδίων ἐπιφερομένων ἀνὰ ἰβ' ἵππων. ὁ δὲ Τελέτζης ἀκούσας τὴν διὰ γῆς καὶ θαλάσσης κατ' αὐτοῦ κίνησιν, λαβὼν εἰς συμμαχίαν ἐκ τῶν προσπαρακειμένων ἔθνῶν χιλιάδας κ' καὶ τούτους εἰς τὰ ὄχυράματα στήσας ἠσφαλίσατο ἑαυτόν. ὁ δὲ βασιλεὺς ἔλθων ἠπλήκυσεν εἰς τὸν κάμπον Ἀγχιάλου· καὶ τῇ λ' τοῦ Ἰουνίου μηνὸς τῆς α' ἰνδικτιῶνος, ἡμέρα ε', ἐφάνη Τελέτζης μετὰ πλήθους ἔθνῶν ἐρχόμενος, καὶ συμβαλόντες πόλεμον κόπτουσιν

ἀλλήλους ἐπὶ πολὺ, καὶ τραπεὶς Τελέτζης ἔφυγεν. ἐκράτησε δὲ ἡ μάχη ἀπὸ ὥρας εἴ
ἕως ὀψέ, καὶ πολλὰ πλήθη Βουλγάρων ἀνηλώθησαν, πολλοὶ δὲ καὶ ἐχειρώθησαν,
ἄλλοι δὲ καὶ προσερρύθησαν. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀρθεὶς τῇ τοιαύτῃ νίκη ἐθριάμβευσε
ταύτην ἐπὶ τῆς πόλεως, ἀρματωμένος σὺν τῷ στρατῷ εἰσελθὼν, εὐφημούμενος ὑπὸ
τῶν δῆμων καὶ ξυλοπανδούροις σύρων τοὺς χειρωθέντας Βουλγάρους, οὓς ἔξω τῆς
Χρυσῆς πόρτης ἀποτμηθῆναι ἐκέλευσεν ὑπὸ τῶν πολιτῶν. τὸν δὲ Τελέτζην
στασιάσαντες οἱ Βούλγαροι ἀπέκτειναν σὺν τοῖς ἄρχουσιν αὐτοῦ καὶ ἔστησαν
Σαβῖνον, γαμβρὸν ὄντα Κορμεσίου τοῦ πάλαι κυρίου αὐτῶν. τοῦ δὲ Σαβίνου εὐθέως
ἀποστείλαντος πρὸς τὸν βασιλέα καὶ ζητοῦντος ποιῆσαι εἰρήνην, κομβέντον
ποιήσαντες οἱ Βούλγαροι ἀντέστησαν στερρῶς τῷ Σαβίνῳ λέγοντες, ὅτι "διὰ σοῦ ἡ
Βουλγαρία μέλλει δουλοῦσθαι τοῖς Ῥωμαίοις." στάσεως δὲ γενομένης, φεύγει
Σαβῖνος ἐν τῷ κάστρῳ Μεσημβρίας καὶ προσερρύη τῷ βασιλεῖ. ἔστησαν δὲ οἱ
Βούλγαροι ἕτερον κύριον ἑαυτῶν, ὀνόματι Παγάνον. κγ'. θ'. β'. ι'. Τούτῳ τῷ ἔτει
ἀντήσαν οἱ τῆς ἐρήμου καὶ τοῦ Βασραθῶν τῷ Ἀβδελαῖ, δύο ἀδελφοί, οὓς ἀποστείλας
ἀνείλε σὺν χιλιάσιν π' στρατοῦ. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἐξῆλθον Τοῦρκοι ἐκ τῶν Κασπίων
φυλῶν καὶ ἀνείλον πολλοὺς εἰς Ἀρμενίαν καὶ ἔλαβον αἰχμαλωσίαν πολλήν καὶ
ὑπέστρεψαν. Κοσμάς δὲ τις ἐπίσκοπος Ἐπιφανείας τῆς κατὰ Ἀπάμειαν τῆς Συρίας,
Κομανίτης ἐπιλεγόμενος, τῶν πολιτῶν Ἐπιφανείας πρὸς Θεόδωρον, τὸν πατριάρχην
Ἀντιοχείας, ἔγκλησιν ποιησαμένων κατὰ τοῦ αὐτοῦ Κοσμά περὶ μειώσεως ἱερῶν, καὶ
αὐτοῦ μὴ δυναμένου ταῦτα συστήσαι, ἀπέστη τῆς ὀρθοδόξου πίστεως καὶ ὁμόφρων
τῆς αἰρέσεως Κωνσταντίνῳ κατὰ τῶν ἀγίων εἰκόνων γέ434 γονεν. ὃν κοινῇ γνώμη
Θεόδωρος, ὁ πατριάρχης Ἀντιοχείας, καὶ Θεόδωρος Ἱεροσολύμων, καὶ Κοσμάς
Ἀλεξανδρείας σὺν τοῖς ὑπ'αὐτοὺς ἐπισκόποις τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἀγίας πεντηκοστῆς μετὰ
τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ἀγίου εὐαγγελίου ὁμοφρόνως ἀνεθεμάτισαν ἕκαστος κατὰ τὴν
ἑαυτοῦ πόλιν. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἀπὸ ἀρχῆς τοῦ Ὀκτωβρίου μηνὸς γέγονε κρύος μέγα
καὶ πικρότατον, οὐ κατὰ τὴν ἡμετέραν γῆν μόνον, ἀλλὰ πολλῶ μᾶλλον κατὰ
ἀνατολήν καὶ ἄρκτον καὶ δύσιν, ὥστε τὴν ἀρκτῶν τοῦ Πόντου παραλίαν ἐπὶ ῥ'
μίλια τὸ πέλαγος ἀπολιθωθῆναι ἐκ τοῦ κρύους ἐπὶ λ' πήχεις τὸ βάθος, καὶ ἀπὸ
Ζιγχίας μέχρι τοῦ Δανουβίου καὶ τοῦ Κοῦφι ποταμοῦ τοῦ Δάναστρί τε καὶ Δάναπρι
καὶ τῶν Νεκροπήλων καὶ τῆς λοιπῆς ἀκτῆς μέχρι Μεσημβρίας καὶ Μηδείας τὰ ὅμοια
πεπονθότων. τοῦ δὲ τοιοῦτου πάγους ἐπιχιονθέντος ηὐξήθη ἐπὶ ἄλλας κ' πήχεις,
ὥστε συμμορφωθῆναι τὴν θάλασσαν τῇ ξηρᾷ, καὶ πεζοβατεῖσθαι ὑπερθεν τοῦ κρύους
ἀπὸ τε Χαζαρίας, Βουλγαρίας καὶ τῶν λοιπῶν παρακειμένων ἐθνῶν, ὑπὸ τε
ἀνθρώπων ἀγρίων τε καὶ ἡμέρων ζῶων. τῷ δὲ Φεβρουαρίῳ μηνὶ τῆς αὐτῆς δευτέρας
ἰνδικτιῶνος τοῦ τοιοῦτου πάγους κατὰ θεοῦ κέλευσιν εἰς πλείστα καὶ διάφορα
ὄροφάνη τμήματα διαιρεθέντος, καὶ τῇ τῶν ἀνέμων βία ἐπὶ Δαφνουσίαν καὶ τὸ
Ἱερὸν κατενεχθέντων, οὕτω διὰ τοῦ στενοῦ ἐπὶ τὴν πόλιν ἔφθασαν μέχρι τῆς
Προποντίδος καὶ τῶν νήσων καὶ Ἀβύδου πᾶσαν τὴν παραλίαν ἀκτὴν ἐπλήρωσαν, ὧν
αὐτόπται καὶ ἡμεῖς γεγόναμεν ἐπιβάντες ἐπὶ ἑνὸς αὐτῶν σὺν καὶ τισιν ὁμήλιξι λ' καὶ
παίζοντες ἐπάνω αὐτοῦ. εἶχον δὲ καὶ ζῶα ἄγρια τε καὶ ἡμερα τεθνεῶτα. πᾶς δὲ ὁ
βουλόμενος ἀπὸ Σοφιανῶν ἕως τῆς πόλεως, καὶ ἀπὸ Χρυσοπόλεως ἕως τοῦ ἀγίου
Μάμαντος καὶ τῶν Γαλάτου ἀκωλύτως διὰ ξηρᾶς ἐβάδιζον. ἐν δὲ ἐξ αὐτῶν
προσραγὲν τῇ τῆς Ἀκροπόλεως σκάλα συνέτριψεν αὐτήν. ἕτερον δὲ παμμέγεθες τῷ
τείχει προσραγὲν τοῦτο μέγας ἐδόνησεν, ὡς καὶ τοὺς ἔνδοθεν οἴκους
συμμετασχεῖν τοῦ σάλου. εἰς τρία δὲ 435 διαρραγὲν ἔζωσε τὴν πόλιν ἀπὸ τῶν
Μαγγάνων ἕως τοῦ Βοοσφόρου, οὗ τινος τὸ ὕψος ὑπερεῖχε τὰ τεῖχη· πάντες δὲ οἱ τῆς
πόλεως ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες καὶ παῖδες ἀδιαλείπτως τῇ θεᾷ τούτων
προσεκαρτέρουν καὶ μετὰ θρήνων καὶ δακρῶν οἴκοι ἀνέκαμπτον, ἀποροῦντες τί

εἰπεῖν πρὸς τοῦτο. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει μηνὶ Μαρτίῳ ἀστέρες ἀθρόως ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πίπτοντες ὥφθησαν, ὡς πάντας τοὺς ὀρώντας τὴν τοῦ παρόντος αἰῶνος ὑπολαμβάνειν εἶναι συντέλειαν· αὐχμὸς τε πολὺς γέγονεν, ὡς ξηρανθῆναι καὶ πηγὰς. ἀγαγὼν δὲ ὁ βασιλεὺς τὸν πατριάρχην λέγει αὐτῷ· "ἄρτι τί ἡμᾶς βλάπτει, ἐὰν λέγωμεν τὴν θεοτόκον χριστοτόκον;" ὁ δὲ περιπτυσάμενος αὐτὸν λέγει· "ἐλέησον, δέσποτα, μηδὲ εἰς ἔννοιάν σου ἔλθῃ οὗτος ὁ λόγος· οὐχ ὄρας ὅσα στηλιτεύεται καὶ ἀναθεματίζεται Νεστόριος ὑπὸ πάσης τῆς ἐκκλησίας;" καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασιλεὺς εἶπεν· "ἐγὼ μαθεῖν θέλων ἠρώτησα· ἕως δὲ σοῦ ὁ λόγος." Κόσμου ἔτη σν´. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη ψν´. Ῥωμαίων βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἔτη λε´. κδ´. Ἀράβων ἀρχηγὸς Ἀβδελαῦς ἔτη κά´. ι´. Ῥώμης ἐπίσκοπος Κωνσταντῖνος ἔτη ε´. γ´. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Κωνσταντῖνος ἔτη ιβ´. ια´. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐξῆλθον πάλιν οἱ Τοῦρκοι εἰς τὰς Κασπίας πύλας καὶ εἰς Ἴβηρίαν, καὶ πολεμήσαντες μετὰ τῶν Ἀράβων, ἐξ ἀμφοτέρων ἀπώλοντο πολλοί. ὁ δὲ Ἀβδελαῦς πανουργία τοιαύτη καθεῖλε τῆς ἀρχῆς τὸν Ἰσὲ Ἰβινμουσέ, εἰς ὃν, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται, ὁ τρίτος κλῆρος τοῦ κρατεῖν μετ' αὐτὸν ἔπεσεν. κεφαλαλούμενον γὰρ ἡμικρανικῶς αὐτὸν ὀρών καὶ σκοτοματικῶς πληρούμενον πείθει θεραπευθήσεσθαι μέλλειν, εἰ ταῖς ῥίσιν ἐμφυσηθῆ ἡμικρανικῶ τινι σκευαζομένῳ τῷ αὐτοῦ ἱατρῷ, Μωσεῖ τινι τοῦνομα, διακόνῳ τῆς Ἀντιοχείων ἐκκλησίας, ὃν ἤδη δωρεαῖς ἦν πεπεικῶς δριμύτατον κατασκευάσαι φάρμακον μετὰ τοῦ καὶ ναρκῶδες εἶναι σφόδρα. καὶ δὴ πεισθεὶς ὁ αὐτὸς Ἰσὲ τῷ Ἀβδελαῦ, καίπερ ἀσφαλιζόμενος τοῦ συμφαγεῖν αὐτῷ διὰ τὴν ἐπιβουλήν, ἐδέξατο διάρρινον. καὶ πληρωθεὶς τὰ περὶ τὴν 436 κεφαλὴν πάσας τε τὰς αἰσθήσεις μετὰ τῶν ἡγεμονικῶν ἐνεργειῶν στερηθεὶς ἄφωνος προύκειτο. προσκαλεσάμενος δὲ τοὺς ἡγεμόνας καὶ προύχοντας τοῦ γένους ὁ Ἀβδελαῦς ἔφη· "τί ὑμῖν δοκεῖ περὶ τοῦ μελλοβασιλέως ὑμῶν;" οἱ δὲ ὁμοφρόνως ἀρνησάμενοι αὐτὸν δεξιὰς ἔδωκαν τῷ υἱῷ τοῦ αὐτοῦ Ἀβδελαῦ Μουάμεδ, τῷ ἐπικληθέντι Μαδί· τὸν δὲ Ἰσὲ ἀναίσθητον μετήνεγκαν οἴκαδε. τοῦτον δὲ μετὰ τρίτην ἡμέραν ἀναλαβόμενον ἀπολογίαις ἐπιπλάστοις παρεμυθήσατο, ταλάντοις χρυσοῦ ρ´ τὴν ὕβριν ἀνταμειψάμενος. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἀπέστειλε Παγάνος, ὁ κύρις Βουλγαρίας, πρὸς τὸν βασιλέα αἰτούμενος συνοψισθῆναι αὐτῷ. καὶ λαβὼν λόγον κατήλθε πρὸς αὐτὸν μετὰ τῶν βοϊλάδων αὐτοῦ, καὶ καθεσθέντος τοῦ βασιλέως, καὶ τοῦ Σαβίνου συγκαθεζομένου αὐτῷ, ἐδέξατο αὐτοὺς καὶ ὠνείδισε τὴν ἀταξίαν αὐτῶν καὶ τὸ κατὰ Σαβίνου μῖσος· καὶ ἐποίησαν τὸ δοκεῖν εἰρήνην. ἀποστείλας δὲ ὁ βασιλεὺς λάθρα εἰς Βουλγαρίαν ἐπίασε τὸν Σεβέρων ἄρχοντα Σκλαβοῦνον, τὸν πολλὰ κακὰ ἐν τῇ Θράκῃ ποιήσαντα. κατεσχέθη δὲ καὶ Χριστιανός, ἀπὸ Χριστιανῶν μαγαρίτης καὶ πρῶτος τῶν Σκαμάρων, ὃν ἐν τῷ μῶλῳ τοῦ ἀγίου Θωμᾶ χειροκοπήσαντες καὶ ποδοκοπήσαντες ἤνεγκαν τοὺς ἱατροὺς καὶ τοῦτον ἀνέτεμον ζῶντα ἀπὸ ἥβης ἕως τοῦ θώρακος πρὸς τὸ κατανοῆσαι τὴν τοῦ ἀνθρώπου κατασκευήν· καὶ οὕτως αὐτὸν τῷ πυρὶ παρέδωκαν. ἄφρων δὲ ὁ βασιλεὺς ἐξελθὼν τῆς πόλεως καὶ ἀφυλάκτους εὐρῶν τὰς κλεισοῦρας διὰ τὴν ἀπατηλὴν εἰρήνην εἰσῆλθεν εἰς Βουλγαρίαν ἕως τοῦ Τζίκας. καὶ βαλὼν πῦρ εἰς τὰς ἀυλὰς, ἃς εὗρεν, μετὰ φόβου ὑπέστρεψε μηδὲν γενναῖον ποιήσας. κέ´. ια´. δ´. ιβ´. Τούτῳ τῷ ἔτει, τῇ κ´ τοῦ Νοεμβρίου μηνὸς Ἰνδικτιῶνος δ´, ἐκμανῆς γενόμενος ὁ δυσσεβῆς καὶ ἀνόσιος βασιλεὺς κατὰ παντὸς φοβουμένου τὸν θεόν, Στέφανον τὸν νέον πρωτομάρτυρα συρθῆναι προσέταξεν ἔγκλειστον ὄντα εἰς τὸν ἅγιον Αὐξέντιον εἰς τὸ πλησίον 437 ὄρος τοῦ Δαματρῦ· ὃν λαβόντες οἱ τῆς ἀπαιδευσίας αὐτοῦ μετέχοντες [ἐχθροὶ] καὶ ὁμόφρονες αὐτῷ γεγονότες σχολάριοί τε καὶ τῶν λοιπῶν ταγματῶν, καλωδίῳ δῆσαντες αὐτοῦ τὸν πόδα εἶλκον αὐτὸν ἀπὸ τοῦ πραιτωρίου ἕως τῶν Πελαγίου, ἔνθα καὶ διασπάσαντες ἔρριψαν τὰ τίμια αὐτοῦ λείψανα ἐν τῷ τῶν βιοθανάτων λάκκῳ ὡς πολλοὺς νουθετοῦντα πρὸς τὸν μονήρη βίον καὶ

καταφρονεῖν πείθοντα βασιλικῶν ἀξιομάτων καὶ χρημάτων. αἰδέσιμος γὰρ ὁ ἀνὴρ πᾶσιν ὑπῆρχε διὰ τὸ περὶ ξ' χρόνους ποιῆσαι αὐτὸν ἐν τῇ ἐγκλειστῇ καὶ ἀρεταῖς πολλαῖς διαλάμπειν. πολλῶν τε ἀρχόντων καὶ στρατιωτῶν διαβληθέντων προσκυνεῖν εἰκόνας διαφόροις τιμωρίαις καὶ πικροτάταις αἰκίαις τούτους παρέδωκεν. ὄρκον δὲ καθολικὸν πάντας τοὺς ὑπὸ τὴν αὐτοῦ βασιλείαν ἀπήτησεν εἰκόνι μὴ προσκυνῆσαί τινα, μεθ' ὃν καὶ Κωνσταντῖνον τὸν ψευδώνυμον πατριάρχην ἐπὶ ἄμβωνος ἀνελθεῖν καὶ ὑψῶσαι τὰ τίμια καὶ ζωοποιὰ ξύλα καὶ ὁμόσαι πεποίηκεν, ὡς οὐκ ἔστι τῶν προσκυνούντων τὰς εἰκόνας. καὶ τοῦτον παραυτὰ στεφανίτην ἀντὶ μοναχοῦ ἔπεισε γενέσθαι καὶ κρεῶν μεταλαμβάνειν καὶ κιθαρωδῶν ἀνέχεσθαι ἐν τῇ βασιλικῇ τραπέζῃ. ἀλλ' οὐκ εἰς μακρὰν ἢ δίκη τοῦτον ταῖς τοῦ μαιφόνου παραδέδωκε χερσίν. τῇ δὲ κα' τοῦ Ἰουνίου μηνὸς τῆς δ' ἰνδικτιῶνος ἐκίνησε κατὰ Βουλγάρων καὶ ἀπέστειλεν ἐπὶ Ἀχελὸν βχ' χελάνδια ἐξοπλίσας αὐτὰ ἐκ πάντων τῶν θεμάτων. τούτων δὲ ἐν ταῖς ἀκταῖς προσορμισθέντων, καὶ τοῦ βορρᾶ πνεύσαντος, συνετρίβησαν μικροῦ δεῖν ἅπαντα, καὶ ἐπνίγη λαὸς πολὺς, ὥστε τὸν βασιλέα κελεῦσαι γρίπους ἐκτείνειν καὶ τοὺς νεκροὺς ἀναλέγεσθαι καὶ θάπτειν. καὶ τῇ ιζ' τοῦ Ἰουλίου μηνὸς εἰσῆλθεν ἀδόξως ἐν τῇ πόλει. καὶ τῇ κα' τοῦ Αὐγούστου μηνὸς τῆς αὐτῆς δ' ἰνδικτιῶνος ἐστηλίτευσε καὶ ἠτίμασε τὸ σχῆμα τῶν μοναχῶν ἐπὶ τοῦ ἵπποδρομίου παρακελευσάμενος ἕνα ἕκαστον ἀββᾶν κρατεῖν γυναῖκα τῇ χειρὶ καὶ οὕτω παρελθεῖν αὐτοὺς 438 τὸ ἵπποδρομίου ἐμπυομένους καὶ ὑβρίζομένους ὑπὸ παντὸς τοῦ λαοῦ. ὁμοίως καὶ τῇ κε' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἤχθησαν ἐπὶ ἵπποδρομίας ἐπίσημοι ἄρχοντες ιθ' καὶ ἐπόμπευσαν ὡς κατὰ τοῦ βασιλέως πονηρὰ βουλευσάμενοι, συκοφαντηθέντες οὐκ ἐν ἀληθείᾳ, ἀλλὰ φθονῶν αὐτοῖς διὰ τὸ εἶναι αὐτοὺς εὐειδεῖς καὶ ῥωμαλέους καὶ παρὰ πάντων ἐπαινουμένους, τινὰς δὲ αὐτῶν καὶ δι' εὐλάβειαν καὶ ὡς εἰς τὸν προρρηθέντα ἐγκλειστον ἀπερχομένους, καὶ τὰ πάθη αὐτοῦ θριαμβεύοντας, οὓς καὶ ἀπέκτεινε, ὧν εἰσιν οἱ πρωτεύοντες· Κωνσταντῖνος ὁ πατρίκιος καὶ λογοθέτης τοῦ δρόμου γενόμενος, ὃν ἐπωνόμασε Ποδοπάγουρον, καὶ ὁ τούτου ἀδελφὸς Στρατήγιος σπαθάριος καὶ δομέστικος τῶν ἐκσκουβίτων, Ἀντίοχος τε λογοθέτης τοῦ δρόμου γεγονὼς καὶ στρατηγὸς Σικελίας, Δαβὶδ σπαθάριος κατὰ τὸν Βησῆρ καὶ κόμης τοῦ Ὀψικίου, Θεοφύλακτος ὁ Ἰκονιάτης πρωτοσπαθάριος καὶ στρατηγὸς τῆς Θράκης, Χριστοφόρος ὁ κατὰ τὸν πατρίκιον Ἰμέριον σπαθάριος, Κωνσταντῖνος σπαθάριος καὶ βασιλικὸς πρωτοστράτωρ, υἱὸς τοῦ πατρικίου Βαρδάνου, Θεοφύλακτος κανδιδάτος ὁ κατὰ τὸν Μαρινάκην, καὶ ἕτεροι· τούτους ἐπὶ τῆς ἵπποδρομίας στηλιτεύσας καὶ ὑπὸ παντὸς τοῦ λαοῦ ἐμπυοσθῆναι καὶ ἀνασκαφῆναι ποιήσας ἔδωκεν ἀπόφασιν. καὶ τοὺς μὲν δύο ἀδελφοὺς Κωνσταντῖνον, φημί, καὶ Στρατήγιον ἐν τῷ Κυνηγίῳ ἀπεκεφάλισεν, πολλοῦ θρήνου γενομένου ἐπ' αὐτοῖς παντὶ τῷ λαῷ· ὥστε μαθόντα τοῦτο τὸν βασιλέα ἀγανακτῆσαι, καὶ τὸν ἔπαρχον Προκόπιον τύψαι καὶ διαδέξασθαι ὡς τοῦτο καταδεξάμενον. τοὺς δὲ λοιποὺς πάντας τυφλώσας ἐξώρισεν, οὓς καὶ καθ' ἕκαστον ἔτος ἀποστέλλων ὁ ἀπονοίας ἀνάμεστος ἐν οἷς ὑπῆρχον τόποις ἀνὰ ρ' βουνεύρων ἐκέλευσε τύπτεσθαι. τῇ δὲ λ' τοῦ αὐτοῦ Αὐγούστου μηνὸς τῆς αὐτῆς δ' ἰνδικτιῶνος ἐμάνη ὁ δυσώνυμος κατὰ τοῦ συνωνύμου αὐτοῦ καὶ σύμφρονος πατριάρχου· καὶ εὐρών τινὰς κληρικούς τε καὶ μοναχοὺς καὶ λαϊκοὺς μύστας αὐτοῦ καὶ φίλους παρεσκεύασεν εἰπεῖν αὐτούς, ὅτι "ἠκούσαμεν τοῦ πατριάρχου λαλοῦντος μετὰ τοῦ Ποδοπαγούρου κατὰ τοῦ βασιλέως." καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ πατρι439 ἀρχεῖῳ, ἵνα ἐλέγξωσιν αὐτόν. ἐν δὲ τῷ ἐκεῖνον ἀρνεῖσθαι ἐποίησεν αὐτοὺς ὁμόσαι εἰς τὰ τίμια ξύλα, ὅτι "ἐκ τοῦ πατριάρχου ἠκούσαμεν τὰς λοιδορίας ταύτας." ἐν τούτοις οὖν ἀποστείλας ἐβούλλωσεν τὸ πατριαρχεῖον· καὶ τοῦτον ἐξώρισεν ἐν τῇ Ἱερείᾳ καὶ πάλιν ἐν τῇ Πριγκίπῳ. Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος Νικήτας ἔτη ιδ'. ι'. ιβ'. ε'. α'. Τούτῳ τῷ

ἔτει Ἀβδελαῶς Ἰβιναλίμ τέθνηκεν, πτωθέντος ἐπ'αὐτὸν τοῦ πύργου, ἐν ᾧ ἐφρουρεῖτο· ὁ δὲ Ἀβδελαῶς ἀμηρεύων πολλὰ κακὰ τοῖς ὑπὸ τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ Χριστιανοῖς ἐνεδείξατο. τούς τε γὰρ σταυρούς τῶν ἐκκλησιῶν ἀφείλεν, καὶ παννυχεύειν ἐκώλυσε καὶ ἐκμανθάνειν τὰ ἑαυτῶν γράμματα. οἱ δὲ λεγόμενοι παρ' αὐτοῖς Ἀρουρίται, ὃ ἐρμηνεύεται ζηλωταί, κατὰ τὴν Παλμυρηνὴν ἐπανέστησαν ἔρημον. ἀλλ' ἐκείνων μὲν ἡ κακία πρὸς τὰς τοῦ θεοῦ ἐκκλησίας ὡς ἀπίστων προφανής. ὁ δὲ Χριστιανῶν βασιλεύων ἀπάτοις θεοῦ κρίμασιν ἴσως, ὡς τοῦ Ἰσραὴλ ὁ μανιώδης Ἀχαάβ, πολλῶ χείρονα τῆς τῶν Ἀράβων μανίας τοῖς ὑπὸ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ ὀρθοδόξοις ἐπισκόποις καὶ μοναχοῖς καὶ λαϊκοῖς, ἄρχουσί τε καὶ ἀρχομένοις ἐπεδείξατο, πανταχοῦ μὲν τὰς πρεσβείας τῆς ἀγίας παρθένου καὶ θεοτόκου καὶ πάντων τῶν ἁγίων ἐγγράφως ὡς ἀνωφελεῖς καὶ ἀγράφως ἀποκηρύττων, δι' ὧν ἡμῖν πηγάζει πᾶσα βοήθεια, καὶ τὰ ἅγια λείψανα αὐτῶν κατορύττων καὶ ἀφανῆ ποιῶν, εἴ ποῦ τινος ἐπισήμου ἠκούετο, πρὸς ὑγείαν ψυχῶν καὶ σωμάτων ἀνακείμενον καί, ὡς ἔθος, ὑπὸ τῶν εὐσεβούντων τιμώμενον· αὐτίκα γοῦν θάνατος κατὰ τῶν τοιούτων ὡς ἀσεβούντων ἠπειλεῖτο, δημεύσεις τε καὶ ἐξορία καὶ βάσανοι, τὸ δὲ θεοχαρίτων λείψανον, οἷά τις θησαυρὸς τῶν ἐχόντων, ἐπαίρετο ἀφανὲς τοῦ λοιποῦ γενόμενον. τοιοῦτον γοῦν τι καὶ εἰς τὸ τιμαλφέστατον λείψανον τῆς πανευφήμου μάρτυρος Εὐφημίας ὁ ἀνόσιος βασιλεὺς διεπράξατο βυθίσας αὐτὸ σὺν τῇ λάρνακι, μὴ φέρων ὄραϊν μυροδοτοῦσαν αὐτὴν ἐπὶ παντὸς τοῦ λαοῦ καὶ ἐλέγχουσαν αὐτοῦ τὰ κατὰ τῶν πρεσβειῶν τῶν ἁγίων ληρήματα. ἀλλ' ὁ θεὸς ὁ φυλάσσειν τὰ ὀστᾶ τῶν εὐαρεστούντων αὐτῶ, κατὰ τὰ λόγια, ἀσινὲς τοῦτο διεφύλαξε πάλιν ἀναδείξας αὐτὸ 440 ἐν τῇ Λήμνῳ νήσῳ. διὰ γὰρ νυκτερινῆς ὀράσεως κείμενον ἀρθῆναι προσέταξε καὶ φυλάττεσθαι. ἐπὶ δὲ Κωνσταντίνου καὶ Εἰρήνης τῶν εὐσεβῶν βασιλέων, ἰνδικτιῶνι δ', μετὰ τῆς πρεπούσης τιμῆς ἐπανῆλθεν ἐν τῷ τεμένει αὐτῆς, ὃ αὐτὸς μὲν ὡς τῶν ἐκκλησιῶν ἐχθρὸς κοινώσας ἀρμαμέντον καὶ κοπροθέσιον ἐποίησεν, αὐτοὶ δὲ ἀνακαθήραντες τοῦτο πάλιν καθιέρωσαν πρὸς ἔλεγχον μὲν τῆς τούτου ἀθεότητος, ἔνδειξιν δὲ τῆς τούτων θεοσεβείας. τοῦτο δὲ τὸ θαυμαστὸν καὶ ἀξιόγραφον θαῦμα μετὰ χρόνους κβ' τῆς τοῦ παρανόμου τελευτῆς σὺν τοῖς εὐσεβεστάτοις βασιλεῦσι καὶ Ταρασίῳ τῷ ἁγιωτάτῳ πατριάρχῃ ἡμεῖς τεθεάμεθα καὶ σὺν αὐτοῖς κατησπασάμεθα ὡς ἀνάξιοι μεγάλης ἀξιοθέντες χάριτος. τῇ δὲ ι' τοῦ Νοεμβρίου μηνὸς τῆς αὐτῆς ε' ἰνδικτιῶνος ψήφῳ τοῦ βασιλέως χειροτονεῖται Νικήτας ὁ ἀπὸ Σκλάβων εὐνοῦχος ἀθέσμως πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως. καὶ ἐγένετο ἀβροχία, ὥστε μὴδὲ δρόσον πεσεῖν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· καὶ ἐξέλιπε παντελῶς τὸ ὕδωρ ἐκ τῆς πόλεως. καὶ ἤργησαν τὰ τε δοχεῖα καὶ τὰ λουτρά, οὐ μὴν δὲ καὶ τὰ πηγαῖα νάματα τὰ ἀεννάως ῥέοντα πρότερον· τοῦτο ἰδὼν ὁ βασιλεὺς ἤρξατο ἀνακαινίζειν τὸν Οὐαλεντινιανοῦ ἀγωγὸν μέχρι Ἡρακλείου χρηματίσαντα καὶ ὑπὸ τῶν Ἀβάρων καταστραφέντα, ἐπιλεξάμενος δὲ ἐκ διαφόρων τόπων τεχνίτας ἤγαγεν ἀπὸ μὲν Ἀσίας καὶ ἀπὸ τοῦ Πόντου οἰκοδόμους α καὶ χρίστας σ', ἀπὸ δὲ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν νησιῶν ὀστρακαρίους φ', ἐξ αὐτῆς δὲ τῆς Θράκης ὀπέρας ε καὶ κεραμοποιούς σ' καὶ ἐπέστησεν αὐτοῖς ἄρχοντας ἐργοδιώκτας καὶ ἕνα τῶν πατρικίων. καὶ οὕτω τελεσθέντος τοῦ ἔργου εἰσῆλθε τὸ ὕδωρ ἐν τῇ πόλει. τῇ δ' αὐτῇ ε' ἰνδικτιῶνι προβάλλεται στρατηγὸς ὁμόφρονος αὐτοῦ καὶ τῆς κακίας αὐτοῦ ἐπαξίους ἐργάτας, Μιχαὴλ μὲν τὸν Μελισσηνὸν ἐν τῷ θέματι τῶν ἀνατολικῶν, καὶ Μιχαὴλ τὸν Λαχανοδράκοντα εἰς Θρακησίους, εἰς δὲ Βουκελλαρίου Μάνην, τὸν τῆς κακίας ἐπώνυμον. καὶ τίς ἱκανὸς διηγῆσθαι τὰ τούτων ἀνοσιουργήματα, ἃ μερικῶς ἐν τοῖς ἰδίῳ τόποις συγγράψομεν; πάντα γὰρ κατὰ μέρος συγγράφειν τὰ τούτων ἔργα πρὸς θεραπείαν τοῦ κρατοῦντος γινόμενα οὐδ' αὐτὸν 441 οἶμαι τὸν κόσμον χωρήσειν τὰ γραφόμενα βιβλία, εὐαγγελικῶς εἰπεῖν οἰκειότερον. Ῥώμης ἐπίσκοπος Στέφανος ἔτη

γ'. κζ'. ιγ'. α'. β'. Τούτω τῷ ἔτει μηνὶ Ὀκτωβρίῳ, ἰνδικτιῶνος, ἤχθη Κωνσταντῖνος ὁ ψευδώνυμος πατριάρχης ἀπὸ τῆς Πριγκίπου νήσου· καὶ ἔδειρεν αὐτὸν ὁ τύραννος Κωνσταντῖνος, ὡς μὴ ἰσχύειν αὐτὸν βαδίσαι. ἐκέλευσε δὲ αὐτὸν εἰς φορεῖον βασταχθῆναι, καὶ ἀπελθόντα καθίσει ἐν τῇ σολαίᾳ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας. καὶ ἀσηκρήτης ἦν σὺν αὐτῷ βαστάζων τόμον χάρτου, ἐν ᾧ ἦν γεγραμμένα τὰ τούτου αἴτια. παντὸς δὲ τοῦ λαοῦ τῆς πόλεως ἐκ διαταγῆς βασιλικῆς ἐκέισε ἀθροισθέντος καὶ ὀρώντος, ὑпанεγινώσκετο ὁ χάρτης εἰς ἐπήκοον παντὸς τοῦ λαοῦ. καὶ κατὰ ἐν κεφάλαιον ἔπαιεν αὐτοῦ τὸ πρόσωπον ὁ ἀσηκρήτης, τοῦ πατριάρχου Νικήτα ἐν τῷ συνθρόνῳ καθεζομένου καὶ θεωροῦντος. μετὰ δὲ τοῦτο ἀναβιβάσαντες αὐτὸν ἐν τῷ ἄμβωνι καὶ στήσαντες ὄρθιον, ἔλαβε Νικήτας τὸν χάρτην, καὶ ἀποστείλας ἐπισκόπους καὶ λαβὼν τὸ ὠμοφόριον αὐτοῦ ἀνεθεμάτισεν αὐτόν· καὶ ἐπονομάσαντες Σκοτίοψιν ἐξέωσαν αὐτὸν ὀπισθοφανῶς τῆς ἐκκλησίας. τῇ δὲ ἐξῆς ἡμέρᾳ ἵπποδρομίας οὔσης, ἐψίλωσαν αὐτοῦ τὴν ὄψιν καὶ ἐγύμνωσαν αὐτοῦ τὴν γενειάδα καὶ τὰς τῆς κεφαλῆς τρίχας καὶ τῶν ὀφρύων, καὶ ἐνδύσαντες αὐτὸν σηρικὸν καὶ ἀμανίκωτον κονδὸν ἐκάθισαν αὐτὸν ἐπὶ ὄνου σαγματωμένου ἐξανάστροφα κρατοῦντα τὴν οὐρὰν αὐτοῦ, καὶ ἐξήνεγκαν διὰ τοῦ διῖππίου εἰς τὸ ἵπποδρόμιον, τοῦ λαοῦ παντὸς καὶ τοῦ δήμου ἀνασκάπτοντος καὶ ἐμπτύοντος αὐτόν. ἔσυρε δὲ τὸν ὄνον Κωνσταντῖνος ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ ῥινοκοπημένος. ἐλθόντος δὲ αὐτοῦ ἐν τοῖς δήμοις, κατήλθον καὶ ἐνέπτυσαν καὶ κόνιν ἐπέρριπτον ἐπ' αὐτόν. ἐνέγκαντες δὲ αὐτὸν εἰς τὸ στάμα ἔρριψαν αὐτὸν ἐκ τοῦ ὄνου καὶ ἐπάτησαν τὸν τράχηλον αὐτοῦ· καὶ καθίσαντες αὐτὸν ἀπέναντι τῶν δήμων, ἤκουε παρ' αὐτῶν σκωπτικούς λόγους ἕως τῆς ἀπολύσεως τοῦ ἵππου. καὶ τῇ 442 ιε' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἀποστέλλει πρὸς αὐτὸν τοὺς πατρικίους καὶ δημοῖ αὐτῷ, ὅτι "τί λέγεις περὶ τῆς πίστεως ἡμῶν καὶ τῆς συνόδου ἧς ἐποιήσαμεν;" ὁ δὲ ματαιωθείς τὰς φρένας ἀπεκρίθη, ὅτι "καλῶς καὶ πιστεύεις καὶ τὴν σύνοδον πεποιήκας," οἴομενος διὰ τούτου πάλιν ἐξευμενίσασθαι αὐτόν· οἱ δὲ εὐθυβόλως ἀποκριθέντες εἶπον· "ἡμεῖς τοῦτο ἠθέλομεν ἀκοῦσαι ἐκ τοῦ μισθοῦ σου στόματος· ἀπὸ δὲ τοῦ νῦν ἄπελθε εἰς τὸ σκότος καὶ εἰς τὸ ἀνάθεμα." καὶ οὕτω λαβὼν τὴν ἀπόφασιν ἀπεκεφαλίσθη εἰς τὸ Κυνήγιον. καὶ τὴν μὲν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐκ τῶν ὠτων δήσαντες ἐπὶ τρισὶν ἡμέραις ἐν τῷ Μιλίῳ ἐκρέμασαν εἰς ἔνδειξιν τοῦ λαοῦ. τὸ δὲ σῶμα αὐτοῦ δήσαντες καλωδίῳ τὸν πόδα, διὰ τῆς Μέσης σύραντες εἰς τὰ Πελαγίου μετὰ τῶν βιοθανάτων ἔρριψαν· ὁμοίως καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ μετὰ τὰς τρεῖς ἡμέρας ἐκέισε ἀπαγαγόντες ἔρριψαν. ὦ τῆς ἀλογίας καὶ ὠμότητος καὶ ἀσπλαχνίας τοῦ ἀνημέρου θηρός. οὐκ ἠδέσθη τὴν ἀγίαν κολυμβήθραν ὁ ἄθλιος; δύο γὰρ τέκνα αὐτοῦ τῆς τρίτης γυναικὸς ἐν ταῖς ἀγκάλαις αὐτοῦ δεξάμενος ἦν. πάντοτε μὲν οὖν θηριώδης τὸν τρόπον καὶ ἀνήμερος ἦν. ἀπὸ δὲ τούτου τοῦ χρόνου πλείονι μανίᾳ κατὰ τῶν ἀγίων ἐκκλησιῶν ἐχρήσατο. ἀποστείλας γὰρ κατήνεγκε Πέτρον τὸν ἀοίδιμον στυλίτην ἀπὸ πέτρας, καὶ μὴ ὑπεῖξαντα τοῖς δόγμασιν αὐτοῦ ζῶντα δήσας τῶν ποδῶν ἐν τοῖς Πελαγίου καὶ τοῦτον διὰ τῆς Μέσης συρόμενον ἐκέλευσε ῥιφήναι, ἄλλους ἐν σάκκοις δεσμῶν καὶ λίθοις προσαρτίζων ἐν τῷ πελάγει ρίπτεσθαι προσέταττεν, τυφλόνων, ῥινοκοπῶν, μαστιξὶ ξαίνων, καὶ πᾶν εἶδος κολάσεως κατὰ τῶν εὐσεβούντων ἐπινοῶν· καὶ ἐν μὲν τῇ πόλει δι' ἑαυτοῦ ταῦτα ἔδρα καὶ τῶν ὁμοφρόνων αὐτοῦ, Ἀντωνίου, φημί, πατρικίου καὶ δομεστίκου τῶν σχολῶν καὶ Πέτρου μαγίστρου καὶ τοῦ ἐκπαιδευθέντος ὑπ' αὐτοῦ λαοῦ τῶν ταγματῶν, ἐν δὲ τοῖς ἔξω θέμασι διὰ τῶν προρρηθέντων στρατηγῶν. αὐτὸς δὲ κιθαρωδίαις ἔχαιρε καὶ συμποσιασμοῖς, αἰσχρολογίαις τε καὶ ὀρχησμοῖς ἐκπαιδύων τοὺς περὶ αὐτόν. καὶ εἴ ποῦ τις συμπίπτων ἢ ἀλγῶν τὴν συνήθη Χριστιανοῖς ἀφήκε φωνήν, τὸ "θεοτόκε βοήθει," ἢ παννυχεύων ἐφωράθη ἢ ἐκκλησίαις προσεδρεύων ἢ εὐλαβεῖα συζῶν ἢ μὴ ὄρκους

χρώμενος ἀφειδῶς, ὡς ἐχθρὸς τοῦ βασιλέως ἐκολάζετο 443 καὶ ἀμνημόνευτος ὠνομάζετο. μοναστήρια δὲ τὰ εἰς δόξαν θεοῦ καὶ τῶν σωζομένων καταφύγια οἴκους κοινούς καθίστα τῶν ὁμοφρόνων αὐτῶ στρατιωτῶν. τὴν γοῦν Δαλμάτου πρῶτιστον οὔσαν ἐν τοῖς κοινοβίοις τοῦ Βυζαντίου στρατιώταις εἰς κατοικίαν δέδωκεν, τὰ Καλλιστράτου τε λεγόμενα καὶ τὴν Δίου μονὴν καὶ τὰ Μαξιμίνου ἄλλους τε μοναστῶν ἱεροὺς οἴκους καὶ παρθενῶνας ἐκ βάθρων κατέλυσεν. τοὺς δὲ μοναχικὸν βίον ἀναλαβέσθαι ἐπιτηδεύσαντας ἐκ τῶν ἐπισήμων ἐν στρατείᾳ ἢ ἐν τέλει, καὶ μάλιστα τοὺς ἐγγίζοντας αὐτῶ καὶ μύστας γεγονότας τῶν αὐτοῦ ἀσελγειῶν καὶ ἀρρητοποιῶν θανάτῳ καθυπέβαλεν ὑπονοούμενος τὴν ἐκ τῶν ἐξαγορεύσεων προσγινομένην αὐτῶ αἰσχύνην· διὰ τοι τοῦτο καὶ Στρατήγιον, τὸν τοῦ Ποδοπαγούρου ἀδελφόν, ἀστεῖον ὄντα τῶ εἶδει προσλαβόμενος, (ἐφίλει γὰρ προσοικειοῦσθαι τοῖς τοιούτοις διὰ τὰς ἀκολασίας αὐτοῦ) αἰσθόμενός τε αὐτὸν ἀηδῶς ἔχοντα πρὸς τὰς ἀθεμίτους ἀνδρομανίας αὐτοῦ καὶ τῶ μακαρίῳ Στεφάνῳ, τῶ ἐγκλείστῳ τοῦ ἀγίου Αὐξεντίου, ταύτας ἐξαγορεύοντα σωτηρίας τε φάρμακα λαμβάνοντα, ὡς ἐπίβουλον αὐτοῦ τοῦτον διαφημίσας σὺν τῶ ἐγκλείστῳ, ὡς προλέλεκται, ἀνείλεν. ἐποίησε δὲ εὐθηνῆσαι τὰ εἶδη ἐν τῇ πόλει τῶ χρόνῳ τούτῳ. νέος γὰρ Μίδας γενόμενος τὸν χρυσὸν ἀπεθησαύρισε καὶ τοὺς γεωργοὺς ἐγύμνωσεν, καὶ διὰ τὴν τῶν φόρων ἀπαίτησιν ἠναγκάζοντο οἱ ἄνθρωποι τὰς τοῦ θεοῦ χορηγίας εὐώνως πιπράσκειν. τῶ δ' αὐτῶ ἔτει Νικήτας, ὁ ψευδώνυμος πατριάρχης, τὰς ἐν τῶ πατριαρχείῳ εἰκόνας τοῦ μικροῦ σεκρέτου διὰ μουσείου οὔσας ἔξεσεν, καὶ τοῦ μεγάλου σεκρέτου τῆς τροπικῆς ἐξ ὑλογραφίας οὔσας κατήνεγκεν, καὶ τῶν λοιπῶν εἰκόνων τὰ πρόσωπα ἔχρισεν· καὶ ἐν τῶ Ἀβραμιαίῳ δὲ ὁμοίως πεποίηκεν. κη'. ιδ'. β'. γ'. Τούτῳ τῶ ἔτει ἔστειπεν ὁ βασιλεὺς τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα Εὐδοκίαν ὁ τρίγαμος τρίτην οὔσαν ἀγούσαν ἐν τῶ τριβουναλίῳ τῶν ἰθ' ἀκουβίτων τῇ α' τοῦ Ἀπριλλίου μηνός, ἰνδικτιῶνος ζ', ἡμέρᾳ σαββάτῳ, καὶ τοὺς ἐξ αὐτῆς δύο υἱοὺς αὐτοῦ, Χριστοφόρον καὶ 444 Νικηφόρον, τῇ ἐπαύριον, ἣτις ἦν β' τοῦ Ἀπριλλίου μηνός ἡμέρα κυριακὴ τοῦ ἀγίου πάσχα, προεβάλετο καίσαρας ἐν τῶ αὐτῶ τριβουναλίῳ, τοῦ πατριάρχου ποιήσαντος τὴν εὐχὴν, καὶ τοῦ βασιλέως ἐπιθέντος αὐτοῖς τὰς τε χλαῖνας καὶ τὰ καισαρῖκια περικεφάλαια· ὡσαύτως καὶ Νικήταν, τὸν ἔσχατον ἀδελφὸν αὐτῶν, ποιήσας νοβελίσμον ἐπέθηκεν αὐτῶ χλαῖναν χρυσοῦν καὶ τὸν στέφανον. καὶ οὕτω προῆλθον ρίπτοντες οἱ βασιλεῖς ὑπατεῖαν τριμίσια καὶ σημίσια καὶ νομίσματα καινούργια ἕως τῆς μεγάλης ἐκκλησίας. κθ'. ιε'. γ'. δ'. Τούτῳ τῶ ἔτει ἐγένετο καταλλαγὴ ἐν Συρίᾳ, ἄνθρωπον πρὸς ἄνθρωπον καὶ γυναῖκα πρὸς γυναῖκα καὶ παιδίον ὁμοίως πρὸς παιδίον· καὶ ἐπέτρεψε ὁ Ἀβδελαῶς τοὺς πώγωνας αὐτῶν ξυρισθῆναι καὶ γενέσθαι καμηλαύκια πῆχεος μιᾶς ἡμισυ. παρεκάθισε δὲ ὁ Ἀβδελαῶς τὸ Κάμαχον μετὰ π' χιλιάδων ὄλον τὸ θέρος καὶ μηδὲν ἀνύσας ὑπέστρεψε κατησχυμμένος. τῇ δὲ α' τοῦ Νοεμβρίου μηνός τῆς ἡ' ἰνδικτιῶνος εἰσῆλθεν Εἰρήνη ἐξ Ἀθηνῶν ἐλθοῦσα ἀπὸ τῆς Ἱερείας ἐν τῇ βασιλευσῶσι πόλει δρομώνων καὶ χελανδίων πλείστων ἐστολισμένων σηρικῶν παλλίοις, καὶ τῶν τῆς πόλεως προυχόντων σὺν γυναιξὶ προσαπαντῶντων καὶ προαγόντων αὐτῇ. καὶ τῇ γ' τοῦ αὐτοῦ Νοεμβρίου μηνός τοῦ πατριάρχου ἐλθόντος ἐν τῶ παλατίῳ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Φάρου ἐγένετο τὰ πρὸς τὴν αὐτὴν Εἰρήνην τοῦ βασιλέως Λέοντος σπόνζα· καὶ τῇ ιζ' τοῦ Δεκεμβρίου μηνός ἐστέφη ἐν τῶ τρικλίνῳ τοῦ Αὐγουστέως ἡ βασίλισσα Εἰρήνη, καὶ ἀπελθοῦσα ἐν τῶ εὐκτηρίῳ τοῦ ἀγίου Στεφάνου ἐν τῇ Δάφνῃ ἔλαβε τὰ τοῦ γάμου στέφανα σὺν τῶ τοῦ Κωνσταντίνου υἱῶ Λέοντι τῶ βασιλεῖ. Ῥώμης ἐπίσκοπος Ἀδριανὸς ἔτη κζ'. λ'. ι'. α'. ε'. Τούτῳ τῶ ἔτει ἐπεστράτευσεν Βανάκας τὴν Ῥωμανίαν καὶ πολλοὺς ἠχμαλώτευσεν· καὶ Ῥωμαῖοι εἰσῆλθον εἰς τὴν τετάρτην Ἀρμενίαν καὶ 445 ἐσκόλευσαν αὐτήν. τελευτᾷ δὲ ὁ Σάλεχ, καὶ μετεποιήθη

Γερμανίκεια εἰς Παλαιστίνην. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει μιμησάμενος ὁ Λαχανοδράκων τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ πάντα μοναχὸν καὶ μονάστριαν τοὺς ὑπὸ τὸ θέμα τῶν Θρακησίων ὄντας συνῆξεν εἰς Ἔφεσον καὶ ἐξαγαγὼν αὐτοὺς εἰς πεδίον λεγόμενον Τζουκανιστήριν ἔφη πρὸς αὐτούς, ὅτι "ὁ μὲν βουλόμενος τῷ βασιλεῖ πειθαρχεῖν καὶ ἡμῖν ἐνδυσάσθω στολὴν λευκὴν καὶ λαβέτω γυναῖκα τῇ ὥρᾳ ταύτῃ, οἱ δὲ τοῦτο μὴ ποιοῦντες τυφλούμενοι εἰς Κύπρον ἐξορισθήσονται." καὶ ἅμα τῷ λόγῳ τὸ ἔργον ἐτελέσθη, καὶ πολλοὶ μάρτυρες ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἀνεδείχθησαν, πολλοὶ δὲ καὶ λειποτακτήσαντες ἀπώλοντο, οὓς καὶ ὠκειοῦτο ὁ Δράκων. τῇ δὲ αὐτῇ θ' ἰνδικτιῶνι, Ἰαννουαρίῳ μηνὶ ιδ', ἐτέχθη Λέοντι τῷ βασιλεῖ καὶ Εἰρήνῃ υἱός, καὶ ὠνομάσθη Κωνσταντῖνος, ζῶντος ἔτι Κωνσταντίνου τοῦ πάππου αὐτοῦ. λα'. ιζ'. β'. '. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσεν Βανάκας τὴν Ῥωμανίαν καὶ κατελθὼν ἀπὸ Ἰσαυρίας εἰς τὸ κάστρον Συκῆς παρεκάθισεν αὐτό. ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς ἔγραψε πρὸς Μιχαῖλ, τὸν στρατηγὸν τῶν ἀνατολικῶν, καὶ πρὸς Μάνην, τὸν τῶν Βουκελλαρίων καὶ Βαρδάνην τὸν τῶν Ἀρμενιάκων. καὶ ἐλθόντες ἐκράτησαν τὴν ἔξοδον αὐτῶν κλεισοῦραν οὖσαν δύσβατον πάνυ. ὁ δὲ στόλος τῶν Κιβυραιωτῶν καταλαβὼν μετὰ Πετρωνᾶ [πρωτο]σπαθαρίου καὶ στρατηγοῦ αὐτῶν ὥρμησεν ἐν τῷ λιμένι τοῦ κάστρου. ὁ δὲ Βανάκας ἰδὼν καὶ ἀπογνοὺς ἑαυτοῦ παραθαρρύνει καὶ προθυμοποιεῖ τοὺς ἑαυτοῦ, καὶ ἀνελθὼν πρὸς τὰ καβαλλαρικὰ θέματα ἠλάλαξε καὶ τρέπει αὐτούς, καὶ ἀποκτείνας πολλοὺς καὶ αἰχμαλωτεύσας πάντα τὰ περίχωρα ἐκεῖνα ὑπέστρεψε μετὰ σκύλων πολλῶν. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ὁ τῶν Θρακησίων στρατηγὸς Μιχαῖλ ὁ Λαχανοδράκων ἀποστείλας Λέοντα τὸν νοτάριον αὐτοῦ, τὸν ἐπιλεγόμενον Κουλούκη, καὶ Λέοντα ἀπὸ ἀββάδων τὸν Κουτζοδάκτυλον, ἔπρασε 446 πάντα τὰ μοναστήρια ἀνδρεῖά τε καὶ γυναικεῖα καὶ πάντα τὰ ἱερὰ σκευὴ καὶ βιβλία καὶ κτήνη, καὶ ὅσα ἦν εἰς ὑπόστασιν αὐτῶν, καὶ τὰς τούτων τιμὰς εἰσεκόμισε τῷ βασιλεῖ. ὅσα δὲ εὔρε μοναχικὰ καὶ πατερικὰ βιβλία πυρὶ κατέκαυσεν. καὶ εἴ που λείψανον ἀγίου ἐφάνη τις ἔχων εἰς φυλακτήριον, καὶ τοῦτο τῷ πυρὶ παρέδωκεν, τὸν δὲ ἔχοντα αὐτὸ ὡς ἀσεβοῦντα ἐκόλαξεν. καὶ πολλοὺς μὲν τῶν μοναχῶν διὰ μαστίγων ἀνήλωσεν, ἔστι δὲ οὓς διὰ ξίφους, ἀναριθμήτους δὲ ἐτύφλωσεν. καὶ τῶν μὲν τὰς ὑπῆνας κηρελαίῳ ἀλείφων ὑφήπτε πῦρ καὶ οὕτω τὰ τε πρόσωπα αὐτῶν καὶ τὰς κεφαλὰς κατέκαιεν, τοὺς δὲ μετὰ πολλὰς βασάνους ταῖς ἐξορίαις παρέπεμπε. καὶ τέλος οὐκ εἶασεν εἰς ὄλον τὸ ὑπ' αὐτὸν θέμα ἓνα ἄνθρωπον μοναδικὸν περιβεβλημένον σχῆμα. ὁ καὶ μαθὼν ὁ μισάγαθος βασιλεὺς ἔγραψεν αὐτῷ εὐχαριστίας λέγων, ὅτι "εὐρὸν σε ἄνδρα κατὰ τὴν καρδίαν μου, ὃς ποιεῖς πάντα τὰ θελήματά μου." τοῦτον οὖν μιμησάμενοι καὶ οἱ λοιποὶ τὰ ὅμοια διεπράττοντο. λβ'. ιη'. γ'. ζ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἀπέστειλεν ὁ Ἀβδελαῶς εἰς Ἀφρικὴν τὸν Μουαλάβιτον μετὰ πολλοῦ στρατοῦ, καὶ εἰσῆλθεν ὁ Ἀλφαδὰλ Βαδινὰρ εἰς Ῥωμανίαν καὶ ἔλαβεν αἰχμαλώτους πεντακοσίους. οἱ δὲ Μομφουεστεῖς συναντηθέντες αὐτοῖς καὶ πολεμήσαντες ἀπέκτειναν ἓκ τῶν Ἀράβων χιλίους. ὁ δὲ Ἀβδελαῶς ἀπελθὼν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα ἐπενήστευσε καὶ ἐπέτρεψε γραφῆναι τοὺς Χριστιανοὺς καὶ τοὺς Ἑβραίους εἰς τὰς χεῖρας. καὶ πολλοὶ τῶν Χριστιανῶν διὰ θαλάσσης ἔφυγον εἰς Ῥωμανίαν. ἐκρατήθη δὲ ὁ Κούρικος Σέργιος ἔξωθεν Συκῆς, καὶ ὁ Λαχέρβαφος [Σέργιος] εἰς Κύπρον ἐκ προσώπου ὧν τῶν ἐκεῖσε. λγ'. ιθ'. δ'. η'. Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Μαΐῳ ἰνδικτιῶνος ιβ' ἐκίνησε Κωνσταντῖνος στόλον χελανδίων β' κατὰ Βουλγαρίας καὶ εἰσελθὼν καὶ αὐτὸς εἰς τὰ Ῥούσια χελάνδια ἀπεκίνησε πρὸς τὸ εἰσελθεῖν εἰς τὸν Δανουῖβιν ποταμὸν καταλιπὼν καὶ τοὺς τῶν καβαλλαρικῶν θεμάτων στρατηγοὺς ἔξω τῶν κλεισοῦρῶν, εἴ πως δυνηθῶσι τῶν Βουλγάρων 447 εἰς αὐτὸν ἀσχολουμένων εἰσελθεῖν εἰς Βουλγαρίαν. ἐλθόντος δὲ αὐτοῦ ἕως τῆς Βάρνας, ἐδειλίασε καὶ ἐμελέτα ὑποστρέψαι. ἰδόντες δὲ οἱ Βούλγαροι καὶ δειλιάσαντες ἀπέστειλαν βοῖλαν καὶ Τζιγάτον, αἰτούμενοι εἰρήνην

γενέσθαι. οὐς ἰδὼν ὁ βασιλεὺς καὶ περιχαρῆς γενόμενος ἐποίησεν εἰρήνην· καὶ ὤμοσαν ἀλλήλοις, μήτε Βουλγάρους ἐξελθεῖν κατὰ Ῥωμανίας, μήτε τὸν βασιλέα ἐπιτηδεῦσαι εἰσελθεῖν εἰς Βουλγαρίαν. καὶ ἐποίησαν ἔγγραφα ἐπὶ τούτῳ πρὸς ἀλλήλους. καὶ ὑποστρέψας ὁ βασιλεὺς εἰσῆλθεν ἐν τῇ πόλει ταξάτους ἀφείξ ἐκ πάντων τῶν θεμάτων καὶ εἰς τὰ κάστρα ἅπερ ἔκτισεν. τῷ δὲ Ὀκτωβρίῳ μηνὶ τῆς ια' ἰνδικτιῶνος ἐδέξατο μανδάτον ὁ βασιλεὺς ἀπὸ Βουλγαρίας ἐκ τῶν κρυπτῶν φίλων αὐτοῦ, ὅτι ἀποστέλλει ὁ κύρις Βουλγαρίας ἰβ' χιλιάδας λαὸν καὶ βοϊλάδας πρὸς τὸ αἰχμαλωτίσαι τὴν Βερζιτιάν καὶ μεταστῆσαι αὐτοὺς εἰς Βουλγαρίαν. ὁ δὲ πρὸς τὸ μὴ γνωσθῆναι αὐτόν, ὅτι κατὰ Βουλγάρων κινεῖ· ἦσαν γὰρ ἐλθόντες πρὸς αὐτὸν ἀποκρισιάριοι τοῦ κυροῦ Βουλγαρίας, καὶ ἔτι τούτων ὄντων ἐν τῇ πόλει ἐσχηματίσατο κατὰ Ἀράβων κινεῖν· καὶ ἐπέρασεν τὰ τε φλάμουλα καὶ ἡ ὑπηρεσία. ἀπολύσας δὲ τοὺς ἀποκρισιαρίους καὶ μαθὼν διὰ κατασκόπων τὴν ἔξοδον αὐτῶν, ἐπάρας τὸν στρατὸν ἐν σπουδῇ ἀπεκίνησεν. καὶ ἐπισωρεύσας τοὺς ταξάτους τῶν θεμάτων καὶ τοὺς Θρακησιάνους καὶ ἐνώσας τοῖς τάγμασι τοὺς ὀπτιμάτους ἐποίησεν αὐτοὺς π' χιλιάδας. καὶ ἀπελθὼν ἐν τόπῳ λεγομένῳ τὰ Λιθοσώρια ἐπέπεσεν αὐτοῖς ἀπερισαλίγκτως καὶ τρέψας αὐτοὺς ἐποίησε νίκος μέγα. καὶ μετὰ πολλῶν λαφύρων καὶ αἰχμαλώτων ὑπέστρεψε θριαμβεύσας ἐν τῇ πόλει, καὶ ἔμπρακτος εἰσελθὼν τὸν πόλεμον τοῦτον ἐπυνόμασεν εὐγενῆ, ὡς μηδενὸς αὐτῷ ἀντιστάντος, μηδὲ σφαγῆς ἢ ἐκχύσεως Χριστιανῶν αἱμάτων γενομένης. λδ'. κ'. ε'. θ'. Τούτῳ τῷ ἔτει εἰσῆλθον κεφαλαὶ σπ' ἀπὸ Ἀφρικῆς καὶ ἐπόμπευσαν ἐν Συρίᾳ. ὁ δὲ βασιλεὺς ὡς λύσας τὴν πρὸς τοὺς Βουλγάρους εἰρήνην ἐξώπλισε πάλιν στόλον πολύν. καὶ εἰσαγαγὼν εἰς αὐτὸν καβαλλαρικὸν χιλιάδας ἰβ' ἀπέλυσε τοὺς στρατηγούς τῶν πλωϊ448 μάτων πάντας σὺν αὐτῷ. αὐτὸς δὲ φοβηθεὶς ἔμεινεν εἰς τὸ καβαλλαρικόν. εἰσελθόντων δὲ αὐτῶν ἕως τῆς Μεσημβρίας, καὶ ἀνέμου σφοδροῦ βορρᾶ πνεύσαντος, πάντα μικροῦ δεῖν συνετρίβησαν, καὶ πολλοὶ ἀπώλοντο· καὶ ὑπέστρεψε μηδὲν ποιήσας. ὁ δὲ Τελέριγος, ὁ κύρις Βουλγαρίας, γνοὺς ὅτι ἐκ τῶν οἰκείων αὐτοῦ τὰς βουλάς αὐτοῦ ὁ βασιλεὺς μανθάνει, γράφει αὐτῷ, ὅτι "βουλῆς εἰμι τοῦ ἐκφυγεῖν καὶ ἐλθεῖν πρὸς σε. ἀλλὰ πέμψον μοι λόγον ἀπαθείας μου, καὶ τίνας φίλους ἔχεις ἐνταῦθα, ἵνα θαρρήσω αὐτοῖς, καὶ συνδράμωσί μοι." ὁ δὲ κουφότητι ἔγραψεν αὐτῷ, κάκεϊνος μαθὼν ἐκούρασε πάντας. ὅπερ ἀκούσας Κωνσταντῖνος πολλὰ τὰς πολιὰς αὐτοῦ ἔτιλλεν. λε'. κα'. 'ι'. Τούτῳ τῷ ἔτει τῆς ιγ' ἰνδικτιῶνος μηνὶ Αὐγούστῳ ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς Κωνσταντῖνος κατὰ Βουλγάρων. καὶ δεινῶς κατὰ τῶν σκελῶν θεηλάτῳ πληγῇ ἀνθρακωθεὶς κάντεῦθεν πυρετῷ σφοδροτάτῳ καὶ ἰατροῖς ἀγνώστῳ δι' ὑπερβάλλουσαν ἔκκαυσιν συσχεθεὶς κατὰ τὴν Ἀρκαδιούπολιν ὑπέστρεψεν, ἐπ' ὧμων ἐν κραββάτῳ φερόμενος κατὰ τῶν ὑπηκόων. καὶ ἐλθὼν ἐν Σηλυμβρία καὶ ἐμπλώσας τῇ ιδ' τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς τῆς ιδ' ἰνδικτιῶνος φθάσας ἐν τῷ Στρογγύλῳ καστελλίῳ οἰκτρῶς ἐν τῷ χελανδίῳ θνήσκει βοῶν καὶ λέγων, ὅτι "ζῶν ἔτι πυρὶ ἀσβέστῳ παρεδόθην," τὴν τε ἀγίαν παρθένον καὶ θεοτόκον ὑμνεῖσθαι ἐξαιτῶν ὁ ἄσπονδος αὐτῆς ἐχθρός. ἐβασίλευσε δὲ αὐτοκράτωρ μετὰ τὴν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τελευτὴν ἔτη λδ', μῆνας β', ἡμέρας κ'. καὶ οὕτω κατέλυσε τὸν βίον αἵμασι πολλοῖς Χριστιανῶν μεμολυσμένος καὶ δαιμόνων ἐπικλήσει καὶ θυσίαις διωγμοῖς τε τῶν ἀγίων ἐκκλησιῶν καὶ τῆς ὀρθῆς τε καὶ ἀμωμήτου πίστεως ἔτι τε μοναχῶν ἀναιρέσει καὶ κοινώσει μοναστηρίων καὶ παντοίοις ὑπερακμάσας κακοῖς οὐχ ἧττον Διοκλητιανοῦ καὶ τῶν πάλαι τυράννων. ἐν δὲ τῷ αὐτῷ μηνὶ θνήσκει καὶ Ἀβδελαῶς, ὁ τῶν Ἀράβων ἀρχηγός. οὗτοι οἱ δύο δεινότατοι θῆρες χρονίως καὶ κατὰ ταῦτὸ τὸ ἀνθρώπινον φύλον κατανεμόμενοι τεθνήκασιν θεοῦ προνοίᾳ, καὶ 449 κρατοῦσι Λέων καὶ Μαδί, οἱ υἱοὶ αὐτῶν. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει καὶ ὁ τῶν Λογγιβάρδων ρήξ Θεόδοτος ἐν τῇ βασιλίδι ἐληλυθὼς πόλει τῷ βασιλεῖ προσέφυγεν.

Κόσμου ἔτη σξή'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη ψξή'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Λέων ἔτη ε'. α'. Ἀράβων ἀρχηγὸς Μαδὶ ἔτη θ'. α'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Ἀδριανὸς ἔτη κζ'. ζ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Νικήτας ἔτη ιδ'. ια'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἀποστείλας Μαδὶ τὸν Ἀβασβαλί κατὰ Ῥωμανίας μετὰ δυνάμεως πολλῆς, ἤνοιξε τὸ σπήλαιον τὸ ἐπιλεγόμενον Κάσιν ἀπὸ καπνοῦ, καὶ λαβὼν τοὺς ἐν αὐτῷ αἰχμαλώτους ὑπέστρεψεν. ὁ δὲ βασιλεὺς Λέων ἤρξατο ἀπλοῦσθαι εἰς τὰ καταλειφθέντα αὐτῷ ὑπὸ τοῦ πατρὸς χρήματα καὶ ἐξευμενίσαστο τὸν λαὸν καὶ τοὺς ἐν τῇ πόλει· καὶ ἔδοξεν εὐσεβῆς εἶναι πρὸς ὀλίγον χρόνον καὶ φίλος τῆς ἀγίας θεοτόκου καὶ τῶν μοναχῶν· ὅθεν καὶ μητροπολίτας ἐκ τῶν ἀββάδων ἐν τοῖς πρωτίστοις θρόνοις προεβάλετο· στρατεύματά τε ἐποίησε κατὰ θέμα πολλὰ καὶ τὰ τάγματα ἐπηύξησεν· ὅθεν κινήθεντες οἱ τῶν θεμάτων ἄρχοντες εἰσηλθὼν πάντες σὺν πολλῷ πλήθει λαοῦ αἰτούμενοι Κωνσταντῖνον τὸν υἱὸν αὐτοῦ εἰς βασιλέα. ὁ δὲ, ὡς ἔθος τοῖς βασιλεῦσιν, ἀντεδήλου αὐτοῖς, ὅτι "ὁ υἱός μου μονογενὴς μοί ἐστιν, καὶ φοβοῦμαι τοῦτο ποιῆσαι, μήπως συμβῆ μοι τὸ ἀνθρώπινον, καὶ νηπίου αὐτοῦ ὄντος θανατώσητε αὐτὸν καὶ ἄλλον προβάλησθε. οἱ δὲ μεθ' ὄρκων ὠμολόγουν πληροφορεῖν αὐτὸν μὴ βασιλευθῆναι ἐκτὸς τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, εἰ καὶ θανεῖν αὐτὸν θελήσῃ ὁ θεός. τοῦτο δὲ ἀπὸ τῆς κυριακῆς τῶν βαΐων ἕως τῆς μεγάλης πέμπτης τοῦ λαοῦ ἐνοχλοῦντος καὶ ἐν τῷ ἵπποδρομίῳ σωρευομένου καὶ αἰτουμένου, τῇ ἀγίᾳ παρασκευῇ ἐκέλευσεν ὁμόσαι αὐτούς. καὶ ὡμοσε πᾶς ὁ λαὸς εἰς τὰ τίμια καὶ ζωποια ξύλα, οἳ τε τῶν θεμάτων καὶ τῆς συγκλήτου καὶ τῶν ἔσω ταγμάτων καὶ τῶν πολιτῶν πάντων καὶ ἐργαστηριακῶν, τοῦ μὴ δέξασθαι βασιλέα ἐκτὸς Λέοντος καὶ Κωνσταντίνου καὶ τοῦ σπέρματος αὐτῶν, καὶ ἐποίησαν ἔγγραφα καθὼς ὡμοσαν ἰδιόχειρα αὐτῶν· καὶ τῇ ἐπαύριον, ἣ τις ἦν τὸ ἅγιον σάββατον, ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ τριβουνάλιον τῶν ιθ' ἀκουβί450 των καὶ προεβάλετο νοβελίσμιον Εὐδόκιμον, τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. τὸν γὰρ Ἄνθιμον ζῶν ὁ πατὴρ προεβάλετο. καὶ προῆλθεν ὁ βασιλεὺς σὺν τοῖς δυσὶ καίσαρσι καὶ τρισὶ νοβελισίμοις καὶ τῷ νέῳ Κωνσταντίνῳ εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν, καὶ ὑπαλλάξας τὴν ἐνδυτήν, ὡς ἔθος ἐστὶ τοῖς βασιλεῦσιν, ἀνῆλθεν ἐν τῷ ἄμβωνι σὺν τῷ υἱῷ αὐτοῦ καὶ τῷ πατριάρχῃ. καὶ εἰσελθὼν πᾶς ὁ λαὸς ἀπέθεντο τὰ ἔγγραφα αὐτῶν ἐν τῇ ἀγίᾳ τραπέζῃ. ὁ δὲ βασιλεὺς διελάλησεν οὕτως· "ἰδοῦ, ἀδελφοί, τὴν αἴτησιν ὑμῶν πληρῶ καὶ δωροῦμαι ὑμῖν τὸν υἱόν μου εἰς βασιλέα. ἰδοῦ ἐκ τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς χειρὸς τοῦ Χριστοῦ αὐτὸν παραλαμβάνετε." οἱ δὲ μεγάλη τῇ φωνῇ ἐβόησαν, λέγοντες· "ἀντιφώνησον ἡμᾶς, υἱὲ τοῦ θεοῦ, ὅτι ἐκ τῆς χειρὸς σου παραλαμβάνομεν τὸν κύριον Κωνσταντῖνον βασιλέα τοῦ φυλάττειν αὐτὸν καὶ ὑπεραποθνήσκειν αὐτοῦ." καὶ τῇ ἐπαύριον, ἣ τις ἦν ἡ μεγάλη κυριακὴ τοῦ πάσχα, μηνὶ Ἀπριλλίῳ κδ' ἰνδικτιῶνος ιδ', ὥρα αὐγῆς, ἐξελθὼν ὁ βασιλεὺς σὺν τῷ πατριάρχῃ ἐν τῷ ἵπποδρομίῳ, καὶ ἐνεχθέντος ἀντιμισίου, παντὸς τοῦ λαοῦ ὀρώντος, ἐποίησεν ὁ πατριάρχης τὴν εὐχὴν, καὶ ἔστρεψεν ὁ βασιλεὺς τὸν υἱὸν αὐτοῦ· καὶ οὕτω προῆλθον ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ οἱ δύο βασιλεῖς σὺν τοῖς δυσὶ καίσαρσι καὶ τρισὶ νοβελισίμοις. προῆλθε δὲ καὶ ἡ βασίλισσα Εἰρήνη μετὰ τὸ προελθεῖν τοὺς βασιλεῖς ὀψικευομένη ὑπὸ τῶν σκήπτρων διὰ τῶν σχολῶν, καὶ ἀνῆλθε διὰ τοῦ ἀναβασίου τῆς Χαλκῆς εἰς τὰ κατηχούμενα τῆς ἐκκλησίας μὴ ἐξελθοῦσα εἰς τὴν μέσην τοῦ ἐμβόλου. τῷ δὲ Μαΐῳ μηνὶ τῆς αὐτῆς ἰνδικτιῶνος διεβλήθη Νικηφόρος, ὁ καῖσαρ καὶ ἀδελφὸς τοῦ βασιλέως, τῷ βασιλεῖ ὡς ἐπιβουλήν σκευάζων κατ' αὐτοῦ μετὰ σπαθαρίων τινῶν καὶ στρατόρων καὶ ἐτέρων βασιλικῶν ἀνθρώπων· καὶ ποιήσας ὁ βασιλεὺς σιλέντιον ἐν τῇ Μαγναύρᾳ ἀνέθετο τῷ λαῷ τὰ περὶ αὐτοῦ ῥηθέντα. οἱ δὲ ὁμοθυμαδὸν ἀνεβόησαν τοῦ παρασταλῆναι ἀμφοτέρους ἐκ τοῦ μέσου, μὴ μνησθέντες οἱ ἀεὶ ἐπιόρκοι ἃ ὡμοσαν τῷ πατρὶ αὐτῶν, μὴ καταδέχεσθαι μετὰ θάνατον αὐτοῦ ἀδικηθῆναι τὰ τέκνα

αὐτοῦ. ὁ δὲ βασιλεὺς τοὺς μὲν νεωτερίσαντας 451 δείρας τε καὶ κουρεύσας ἐξώρισεν εἰς Χερσῶνα καὶ τὰ κλίματα ὑπὸ παραφυλακὴν καὶ ἀσφάλειαν. β'. β'. η'. ιβ'. Τούτῳ τῷ ἔτει εἰσῆλθε Θουμάμας ὁ τοῦ Βάκα εἰς Ῥωμανίαν καὶ λαβὼν αἰχμαλωσίαν ὑπέστρεψεν. καὶ προσέφυγε Τελέριγος, ὁ τῶν Βουλγάρων κύριος, εἰς τὸν βασιλέα· καὶ ἐποίησεν αὐτὸν πατρικίον ζεύξας αὐτῷ καὶ τὴν τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Εἰρήνης ἐξαδέλφην. δεξάμενος δὲ αὐτὸν βαπτισθέντα ἐκ τῆς ἀγίας κολυμβήθρας μεγάλως αὐτὸν ἐτίμησε καὶ ἠγάπησεν. γ'. γ'. θ'. ιγ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐκάθισε Θουμάμας εἰς τὸ Δάβεκον καὶ ἐστασίασεν. Λέων δὲ ὁ βασιλεὺς ἀπέλυσε τὰ στρατεύματα τῶν Ῥωμαίων, καὶ εἰσῆλθον ἐν Συρίᾳ χιλιάδες ρ', ὧν ἠγοῦντο Μιχαὴλ ὁ Λαχανοδράκων τῶν Θρακησίων, καὶ Ἀρτάνασδος ὁ Ἀρμένιος τῶν ἀνατολικῶν, καὶ Τατζάτης τῶν Βουκελλαρίων καὶ Καριστερότζης τῶν Ἀρμενιάκων, καὶ Γρηγόριος ὁ τοῦ Μουσουλαικίου τῶν Ὀψικιάνων, καὶ ἐκύκλωσαν τὴν Γερμανίειαν. καὶ ἦν ἐκεῖ Ἰσβααλί, ὁ θεῖος τοῦ Μαδί, καὶ ἔλαβον πάσας τὰς καμήλους αὐτοῦ, καὶ ἤμελλον παραλαμβάνειν καὶ τὴν Γερμανίειαν, εἰ μὴ διὰ δώρων ἔπεισε τὸν Λαχανοδράκοντα ὁ Ἰσβααλί, καὶ ἀνεχώρησε τοῦ κάστρου καὶ ἐξῆλθεν εἰς πραῖδαν τῆς χώρας, καὶ αἰχμαλωτεύσας τοὺς αἰρετικούς Ἰακωβίτας Σύρους πάλιν ὑπέστρεψεν ἐν τῷ κάστρῳ. καὶ πέμψας Θουμάμας στρατὸν ἐκ τοῦ Δαβέκου καὶ ἀμηράδας, ἐπολέμησαν μετὰ τῶν Ῥωμαίων, καὶ ἔπεσον πέντε ἀμηράδες καὶ δύο χιλιάδες Ἀραβες, ὡς φασιν· καὶ τῇ παρασκευῇ ὑπέστρεψαν. ἦσαν γὰρ εἰσελθόντες τῇ κυριακῇ. ὁ δὲ βασιλεὺς ποιήσας Μαΐουμᾶν ἐν Σοφianaίς ἐκάθισεν ἐπὶ σένζου μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ οὕτως ἐθριάμβευσαν οἱ στρατηγοὶ τὰ ἐπινίκια. 452 ἐπέρασε δὲ καὶ τοὺς αἰρετικούς Σύρους ἐν τῇ Θράκῃ καὶ κατώκισεν αὐτοὺς ἐκεῖ. δ'. δ'. ι'. ιδ'. Τούτῳ τῷ ἔτει θυμωθεὶς ὁ τῶν Ἀράβων ἀρχηγὸς Μαδὶ πέμπει τὸν Ἄσαν μετὰ δυνάμεως πολλῆς Μαυροφόρων τε καὶ τῶν τῆς Συρίας καὶ Μεσοποταμίας, καὶ κατῆλθεν ἕως τοῦ Δορυλαίου. ὁ δὲ βασιλεὺς διετάξατο τοῖς στρατηγοῖς μὴ πολεμῆσαι αὐτοὺς δημόσιον πόλεμον, ἀλλ' ἀσφαλίσασθαι τὰ κάστρα καὶ λαὸν εἰσενεγκεῖν πρὸς παραφυλακὴν αὐτῶν, ἀπολύσας καὶ ἄρχοντας μεγάλους κατὰ κάστρον, αὐτοὺς δὲ ἐπᾶραι ἐπιλέκτους στρατιώτας ἀνὰ τριῶν χιλιάδων καὶ παρακολουθεῖν αὐτοῖς πρὸς τὸ μὴ σκορπίσαι κοῦρσα καὶ προκαίειν πυρὶ τὰς τε νομὰς τῶν ἀλόγων, καὶ εἴ ποῦ εὐρίσκοιτο δαπάνη. καθεσθέντων δὲ αὐτῶν ἐν τῷ Δορυλαίῳ ἡμέρας ιε' καὶ λειφθέντων αὐτῶν τὰ πρὸς τὴν χρεῖαν, ἐπτώχευσαν τὰ ἄλογα αὐτῶν· καὶ πολλὴ ἄλωσις ἐγένετο εἰς αὐτά. καὶ ὑποστρέφοντες παρεκάθισαν τὸ Ἀμῶριν ἡμέραν μίαν, καὶ ἰδόντες αὐτὸ ὠχυρωμένον καὶ πολλὴν ἐξόπλισιν ἔχον ὑπέστρεψαν μηδὲν ἀνύσαντες. Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος Παῦλος ἔτη ε'. ε'. ε'. ια'. α'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἔρχεται Μαδὶ, ὁ τῶν Ἀράβων ἀρχηγός, εἰς τὸ Δάβεκον μετὰ πολλῆς δυνάμεως καὶ ἐξοπλίσεως καὶ ἀποστέλλει τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἀαρὼν ἐπὶ τὴν Ῥωμανίαν, καὶ αὐτὸς ὑποστρέφει ἐπὶ τὴν ἀγίαν πόλιν. καὶ πέμπει Μουχεσίαν, Ζηλωτὴν λεγόμενον, καὶ δίδει αὐτῷ ἐξουσίαν ἀποστατεῖν τοὺς δούλους τῶν Χριστιανῶν καὶ ἐρημοῦν τὰς ἀγίας ἐκκλησίας· καὶ ἔρχεται ἕως Ἑμέσης καὶ ἐπαγγέλλεται μὴ ἀναγκάζειν εἰ μὴ τοὺς ἀπὸ ἀπίστων εἰς τὸ μαγαρίσαι, ἕως ἂν ἐφανερῶθησαν οἱ Ἑβραῖοι καὶ Χριστιανοί. καὶ εὐθέως ἤρξατο ἀθέως βασανίζειν, ὡς οὐδὲ Λυσίας καὶ Ἀγρικόλαός ποτε, καὶ πολλοὺς ἀπώλεσεν. γυναῖκες δὲ ἐνίκησαν αὐτοῦ τὴν μανίαν χάριτι Χριστοῦ τοῦ θεοῦ ἡμῶν, καὶ αὐταὶ νουβίτισσαι, ἡ τοῦ ἀρχιδιάκονος Ἑμέσης, καὶ ἡ τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἡσαΐου, πολλὰ βασανισθεῖσαι καὶ μὴ ὑπεῖξασαι τῇ ἀσεβείᾳ. ἀπὸ γὰρ χιλιάδος βουνεύρων λαβοῦσαι καὶ ἄλλων 453 πολλῶν κολαστηρίων πειραθεῖσαι τὸν στέφανον τῆς νίκης παρὰ Χριστοῦ ἐκομίσαντο. ἔφθασε δὲ καὶ ἕως Δαμασκοῦ καὶ πολλὰς ἐκκλησίας ἠρήμωσε μὴ προσχὼν τῷ δοθέντι λόγῳ τοῖς Χριστιανοῖς ὑπὸ τῶν Ἀράβων. τῇ δὲ ' τοῦ Φεβρουαρίου μηνὸς τῆς γ' Ἰνδικτιῶνος ἡμέρᾳ κυριακῇ τῆς Τυροφάγου τέθνηκε

Νικήτας ὁ ἀπὸ Σκλάβων εὐνοῦχος πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως. καὶ τῇ δευτέρᾳ κυριακῇ τῶν νηστειῶν Παῦλος ὁ τίμιος, ἀναγνώστης ὑπάρχων, Κύπριος τῷ γένει, λόγῳ καὶ πράξει διαλάμπων, μετὰ πολλὴν παραίτησιν διὰ τὴν κρατοῦσαν αἴρεσιν βία πολλῇ χειροτονεῖται πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως. τῇ δὲ μέσῃ ἑβδομάδι τῶν νηστειῶν ἐκρατήθη Ἰάκωβος πρωτοσπαθάριος καὶ Παπίας καὶ Στρατήγιος καὶ Θεοφάνης οἱ κουβικουλάριοι καὶ παρακοιμώμενοι, Λέων τε καὶ Θωμᾶς, κουβικουλάριοι καὶ οὗτοι, σὺν καὶ ἑτέροις εὐλαβέσιν ἀνδράσιν ὡς προσκυνοῦντες τὰς ἀγίας καὶ σεπτὰς εἰκόνας. τότε ἀπογυμνώσας τὴν ἑαυτοῦ ἐγκεκρυμμένην κακίαν Λέων, ὁ τοῦ διώκτου υἱός, τούτους ἀνηλεῶς δείρας τε καὶ κουρεύσας διὰ τῆς Μέσης τε δεδεμένους πομπεῦσαι ποιήσας εἰς τὸ πραιτώριον ἀπέκλεισεν, ἐν οἷς καὶ ἀποθνήσκει ὁ προρρηθεὶς Θεοφάνης ὁμολογητὴς γενόμενος καὶ τὸν στέφανον τοῦ μαρτυρίου κομισάμενος· οἱ δὲ λοιποὶ πάντες μετὰ τὴν τούτου τελευτὴν δόκιμοι μοναχοὶ ἀνεδείχθησαν. ὁ δὲ Ἀαρὼν εἰσελθὼν εἰς τὸ τῶν Ἀρμενιάκων θέμα παρεκάθισε τὸ Σημαλοῦος κάστρον ὅλον τὸ θέρος καὶ τῷ Σεπτεμβρίῳ μηνὶ παρέλαβεν αὐτὸ ὑπὸ λόγον. ἦν δὲ πέμψας τὸν Θουμάμαν ἐπὶ Ἀσίαν μετὰ ν' χιλιάδων, καὶ συναντήσας Μιχαὴλ ὁ Λαχανοδράκων κούρσῳ αὐτοῦ μικρῷ ἐπολέμησεν αὐτὸ καὶ ἔκτεινε τὸν ἀδελφὸν τοῦ Θουμάμα. τῇ δὲ ἡ' τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς τῆς δ' ἰνδικτιῶνος τέθνηκε Λέων, ὁ υἱὸς Κωνσταντίνου, τρόπῳ τοιούτῳ. λιθομανῆς ὑπάρχων λίαν ἠράσθη τοῦ στέμματος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας καὶ λαβῶν ἐφόρεσεν αὐτό. καὶ ἐξήλθον ἄνθρακες ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ληφθεὶς σφοδρῶ πυρετῷ τέθνηκε βασιλεύσας παρὰ ἕξ ἡμέρας ἔτη πέντε.

454 Κόσμου ἔτη σογ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη ψογ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Κωνσταντῖνος σὺν τῇ μητρὶ αὐτοῦ ἔτη ι'. α'. Ἀράβων ἀρχηγὸς Μαδὶ ἔτη θ'. ἴ. Ῥώμης ἐπίσκοπος Ἀδριανὸς ἔτη κζ'. ιβ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Παῦλος ἔτη ε'. β'. Τούτῳ τῷ ἔτει Εἰρήνη ἢ εὐσεβεστάτη ἅμα τῷ υἱῷ αὐτῆς Κωνσταντίνῳ παραδόξως θεόθεν τὴν βασιλείαν ἐγχειρίζεται μηνὶ Σεπτεμβρίῳ ἡ', ἰνδικτιῶνος δ', ὡς ἂν θαυμαστωθῆ ὁ θεὸς καὶ ἐν τούτῳ διὰ γυναικὸς χήρας καὶ παιδὸς ὄρφανοῦ μέλλων καθαίρειν τὴν ἄμετρον κατ' αὐτοῦ καὶ τῶν αὐτοῦ θεραπόντων δυσσέβειαν καὶ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν τυραννίδα τοῦ θεομάχου Κωνσταντίνου, ὡς πάλαι τοῦ διαβόλου τῇ ἀσθενείᾳ τῶν ἀλιέων καὶ ἀγραμμάτων. μετὰ δὲ μ' ἡμέρας τοῦ κρατῆσαι αὐτὴν, τοῦ υἱοῦ αὐτῆς δεκαετοῦς ὑπάρχοντος, συμβούλιον ποιήσαντές τινες τῶν ἐν τέλει ἠθέλησαν ἐξαγαγεῖν Νικηφόρον, τὸν ἀπὸ καισάρων, καὶ στήσαι εἰς βασιλέα. διαγνωσθείσης δὲ τῆς ὑποθέσεως, ἐκρατήθησαν Γρηγόριος, ὁ λογοθέτης τοῦ δρόμου, καὶ Βάρδας, ὁ ποτε στρατηγὸς τῶν Ἀρμενιάκων, Κωνσταντῖνός τε, ὁ τοῦ βικαρίου σπαθάριος καὶ δομέστικος τῶν ἐσκουβιτόρων, καὶ Θεοφύλακτος, ὁ τοῦ Ῥαγγαβέ, δρουγγάριος τῆς Δωδεκανήσου, καὶ πολλοὶ ἕτεροι· οὗς δείρασα καὶ κουρεύσασα ἐξώρισεν εἰς διαφόρους τόπους. τοὺς δὲ ἀνδραδέλφους αὐτῆς καισαράς τε καὶ νοβελισίμους ἀποκείρασα ἱερατεῦσαι καὶ μεταδοῦναι τῷ λαῷ πεποίηκεν ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως, ἐν ἣ καὶ προελθοῦσα βασιλικῶς δημοσίᾳ σὺν τῷ παιδί προσήνεγκε τῇ ἐκκλησίᾳ τὸ ὑπὸ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς ἀρθὲν στέμμα ἐπικαλλωπισθὲν διὰ μαργαριτῶν. προεβάλετο δὲ Ἐλπίδιον τὸν πατρίκιον στρατηγὸν ἐν Σικελίᾳ, ὡς καὶ προστρατηγήσαντα τῶν ἐκεῖσε, καὶ ἀπέλυσε τῷ Φεβρουαρίῳ μηνί. ἐν δὲ τῷ Ἀπριλλίῳ μηνὶ ιε' διεβλήθη ὁ αὐτὸς Ἐλπίδιος, ὡς τὰ τῶν καισάρων φρονῶν, καὶ ἀποστείλασα Θεόφιλον τὸν σπαθάριον παρήγγειλεν, ἵνα συντόμως ἀρπάσῃ καὶ φέρῃ αὐτόν. τοῦ δὲ ἀπελθόντος οὐκ ἀπέδωκαν αὐτὸν οἱ Σικελοὶ. ἡ δὲ τὴν τούτου γυναῖκα δείρασα 455 καὶ κουρεύσασα σὺν τοῖς υἱοῖς τῷ πραιτωρίῳ παρέπεμψε φυλάττεσθαι. τῷ δὲ Ἰουνίῳ μηνὶ ἀπέστειλε πάντα τὰ περατικὰ θέματα εἰς τὰς κλεισοῦρας

φυλάττειν καὶ ἐπιτηρεῖν τὴν ἔξοδον τῶν Ἀράβων, ἐπιστήσασα αὐτοῖς κεφαλὴν Ἰωάννην τὸν σακελλάριον, εὐνοῦχον ὄντα καὶ οἰκειακὸν αὐτῆς, ὁ δὲ Μαδὶ ἀπέστειλε Κεβὴρ μετὰ δυνάμεως πολλῆς, καὶ συναντῶσιν ἀλλήλοις ἐν τόπῳ λεγομένῳ Μήλῳ. καὶ κροτηθέντος πολέμου, ἡττῶνται οἱ Ἄραβες, καὶ κτείνονται ἐξ αὐτῶν πολλοί, καὶ ὑπέστρεψαν μετ' αἰσχύνης. ἤρξαντο δὲ οἱ εὐσεβεῖς παρρησιάζεσθαι, καὶ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ πλατύνεσθαι, καὶ οἱ θέλοντες σωθῆναι ἀκωλύτως ἀποτάσσεσθαι, καὶ ἡ δοξολογία τοῦ θεοῦ ὑψοῦσθαι, καὶ τὰ μοναστήρια ἀναρρῦεσθαι, καὶ πᾶν ἀγαθὸν φανεροῦσθαι. ἐν γοῦν τούτῳ τῷ χρόνῳ ἐν τοῖς Μακροῖς τείχεσι τῆς Θράκης ἀνθρωπὸς τις ὀρύγων εὗρε λάρνακα, καὶ τοῦτον ἀποκαθάρας καὶ ἀποσκεπάσας εὗρεν ἄνδρα κείμενον, καὶ γράμματα κεκολλαμμένα ἐν τῷ λάρνακι περιέχοντα τάδε· "Χριστὸς μέλλει γεννᾶσθαι ἐκ Μαρίας τῆς παρθένου, καὶ πιστεύω εἰς αὐτόν. ἐπὶ δὲ Κωνσταντίνου καὶ Εἰρήνης τῶν βασιλέων, ὃ ἦλιε, πάλιν με ὄψει." β'. ζ'. ιγ'. γ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἀπέστειλεν Εἰρήνη Κωνσταντίνον τὸν σακελλάριον καὶ Μάμαλον τὸν πριμικήριον πρὸς Κάρουλον τὸν ῥῆγα τῶν Φράγγων, ὅπως τὴν αὐτοῦ θυγατέρα, Ἐρυθρῶ λεγομένην, νυμφεύσῃται τῷ βασιλεῖ Κωνσταντίνῳ, τῷ υἱῷ αὐτῆς. καὶ γενομένης συμφωνίας καὶ ὄρκων ἀναμεταξὺ ἀλλήλων, κατέλιπον Ἐλισσαῖον τὸν εὐνοῦχον καὶ νοτάριον πρὸς τὸ διδάξαι αὐτὴν τὰ τε τῶν Γραικῶν γράμματα καὶ τὴν γλῶσσαν, καὶ παιδεῦσαι αὐτὴν τὰ ἥθη τῆς Ῥωμαίων βασιλείας. ἐξοπλίσασα δὲ στόλον πολὺν καὶ λαὸν ἐπίλεκτον ἐκ τῶν θεμάτων καὶ ἄρχοντας ἱκανοὺς προεβάλετο Θεόδωρον τὸν πατρίκιον, εὐνοῦχον, ἄνδρα δραστήριον, καὶ ἀπέλυσεν ἐν Σικελίᾳ κατὰ τοῦ Ἐλπίδιου. πολλῶν δὲ πολέμων γεγονότων, ἀπενίκησαν οἱ περὶ Θεόδωρον. ἰδὼν δὲ Ἐλπίδιος καὶ φοβηθεὶς, λαβὼν ὅσα εἶχε χρήματα καὶ Νικηφόρον τὸν δοῦκα ἐπέρασεν εἰς Ἀφρικὴν καὶ λαβὼν λόγον ἀπαθείας προσερχθῆναι τοῖς Ἄραβιν. ὃν δεξάμενοι ὡς βασιλέα Ῥωμαίων κατεῖχον, 456 στέψαντες αὐτὸν εἰς μάτην καὶ περιθέντες τζαγγίον καὶ στέφανον. τοῦ δὲ λαοῦ τῶν Ῥωμαίων ἀσχολουμένου ἐν τούτοις, ἐξέρχεται Ἁαρὼν, υἱὸς Μαδὶ, μετὰ δυνάμεως καὶ ἐξοπλίσεως ὑπερβαλλούσης ἀπὸ τε Μαυροφόρων καὶ πάσης Συρίας καὶ Μεσοποταμίας καὶ τῆς ἐρήμου, καὶ ἔρχεται ἕως Χρυσοπόλεως, καταλιπὼν τὸν Βούνουσον πολιορκεῖν τὴν Νακώλειαν καὶ φυλάττειν τὰ νῶτα αὐτοῦ. ἀπέστειλε δὲ καὶ τὸν Βουρνηχὲ εἰς Ἀσίαν μετὰ λ' χιλιάδων, ὃς καὶ πολεμήσας τὸν Λαχανοδράκοντα σὺν τῷ θέματι τῶν Θρακησίων ἐν τόπῳ λεγομένῳ Δαρηνῶ, καὶ αὐτῶν λ' χιλιάδων ὄντων ἰε' χιλιάδας ἀπέκτεινεν. ἡ δὲ βασίλισσα πέμψασα Ἄντωνιον τὸν δομέστικον σὺν τοῖς τάγμασιν ἐκράτησε τὴν Βανὴν καὶ ἀπέκλεισεν αὐτούς. προσέφυγε δὲ αὐτοῖς Τατζάτιος, ὁ τῶν Βουκελλαρίων στρατηγός, μίσει τῷ πρὸς Σταυράκιον, τὸν πατρίκιον καὶ λογοθέτην τοῦ δρόμου, τὸν εὐνοῦχον, πρωτεύοντα πάντων τῶν τηνικαῦτα ὄντων καὶ τὰ πάντα διοικοῦντα. καὶ δούς αὐτοῖς βουλήν, ἡτήσαντο εἰρήνην. ἐξελθόντων δὲ ἐπὶ τοῦτο Σταυρακίου καὶ Πέτρου μαγίστρου καὶ Ἄντωνίου δομεστικού, οὐκ ἠκριβολογήσαντο λόγον λαβεῖν καὶ τέκνα τῶν πρωτευόντων, ἀλλὰ ἀσκόπως ἐξελθόντες ἐκρατήθησαν ὑπ' αὐτῶν καὶ ἐπεδήθησαν, καὶ ἐβιάσθησαν ἀμφοτέρω τὰ μέρη τοῦ ποιῆσαι εἰρήνην· καὶ ἐδωρήσαντο ἀλλήλοις ἢ τε Αὐγούστα καὶ ὁ Ἁαρὼν ξένια πολλά, στοιχήσαντες καὶ φόρους κατὰ καιρὸν τελεῖν αὐτοῖς· καὶ γενομένης εἰρήνης ἀνεχώρησαν ἀφήσαντες καὶ τὸ κάστρον Νακωλείας. ἐπῆρε δὲ καὶ ὁ Τατζάτης τὴν γυναῖκα ἑαυτοῦ καὶ πᾶσαν ὑπόστασιν. γ'. η'. ιδ'. δ'. Τούτῳ τῷ ἔτει εἰρηνεύσασα Εἰρήνη μετὰ τῶν Ἀράβων καὶ ἄδειαν εὐροῦσα ἀποστέλλει Σταυράκιον τὸν πατρίκιον καὶ λογοθέτην τοῦ ὀξέος δρόμου μετὰ δυνάμεως πολλῆς κατὰ τῶν Σκλαυινῶν ἐθνῶν. καὶ κατελθὼν ἐπὶ Θεσσαλονίκην καὶ Ἑλλάδα ὑπέταξε πάντας καὶ ὑποφόρους ἐποίησε τῇ βασιλείᾳ. εἰσῆλθε δὲ καὶ ἐν Πελοποννήσῳ 457 καὶ πολλὴν αἰχμαλωσίαν καὶ λάφυρα ἤγαγε τῇ

τῶν Ῥωμαίων βασιλεία. δ'. θ'. ιε'. ε'. Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Ἰαννουαρίῳ, ἰνδικτιῶνος ζ', κατέλαβε Σταυράκιος ὁ προρρηθεὶς ἐκ τῶν Σκλαυινῶν καὶ ἐθριάμβευσε τὰ ἐπινίκια ἐπὶ ἵπποδρομίας. τῷ δὲ Μαΐῳ μηνὶ τῆς αὐτῆς ζ' ἰνδικτιῶνος ἐξῆλθεν ἡ βασίλισσα Εἰρήνη σὺν τῷ υἱῷ αὐτῆς καὶ δυνάμεως πολλῆς ἐπὶ τὴν Θράκην ἐπιφερομένη ὄργανα καὶ μουσικά, καὶ ἀπῆλθεν ἕως Βεροίας, καὶ ταύτην οἰκοδομηθῆναι κελεύσασα ἐπώνομασεν αὐτὴν Εἰρηνούπολιν. κατῆλθε δὲ ἕως Φιλιππουπόλεως μετὰ πάσης ἀπαθείας καὶ ὑπέστρεψεν ἐν εἰρήνῃ κτίσασα καὶ τὴν Ἀγχίαλον. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει καὶ ὁ τῶν Ἀράβων ἀρχηγὸς Μαδί, ὁ καὶ Μουάμεδ, τέθνηκεν, καὶ ἐκράτησε Μωσῆς, ὁ υἱὸς αὐτοῦ. τῇ δὲ λαΐ τοῦ Αὐγούστου μηνὸς τῆς αὐτῆς ζ' ἰνδικτιῶνος Παῦλος, ὁ ὄσιος καὶ ἀγιώτατος πατριάρχης, ἀσθενήσας κατέλιπε τὸν θρόνον, καὶ κατελθὼν ἐν τῇ μονῇ τῶν Φλώρου ἔλαβε τὸ μοναχικὸν σχῆμα χωρὶς εἰδήσεως τῆς βασιλείας. μαθοῦσα δὲ τοῦτο ἡ βασίλισσα παραγίνεται πρὸς αὐτὸν σὺν τῷ υἱῷ λυπούμενη καὶ καταβοῶσα αὐτοῦ, ὅτι "διὰ τί τοῦτο ἐποίησας;" ὁ δὲ μετὰ θρήνων πολλῶν ἔφη πρὸς αὐτήν· "εἴθους μηδὲ ποταπὸν ἐκάθισα ἐν τῷ τῆς ἱερωσύνης θρόνῳ, τῆς ἐκκλησίας τοῦ θεοῦ τυραννουμένης καὶ ἐσχισμένης οὔσης ἐκ τῶν λοιπῶν καθολικῶν θρόνων καὶ ἀναθεματιζομένης." ἡ δὲ προσκαλεσαμένη τοὺς τε πατρικίους καὶ τοὺς τῆς συγκλήτου λογάδας ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν ἀκοῦσαι τὰ παρ' αὐτοῦ λεγόμενα. ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς· "ἐὰν μὴ σύνοδος οἰκουμένη γένηται, καὶ τὸ σφάλμα τὸ ὄν εἰς τὴν μέσην ὑμῶν διορθωθῆ, οὐκ ἔχετε σωτηρίαν." οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· "καὶ ἵνα τί ὑπέγραψας ἐν τῷ χειροτονεῖσθαί σε τοῦ μὴ προσκυνεῖν εἰκόνας;" ὁ δὲ ἔφη ὅτι "διὰ τοῦτο γὰρ θρηνῶ καὶ πρὸς τὴν μετάνοιαν κατέφυγον δεόμενος τοῦ θεοῦ, ὅπως μὴ ὡς ἱερέα μὲ κολάσῃ σιγήσαντα ἕως τοῦ νῦν καὶ μὴ κηρύξαντα τὴν ἀλήθειαν τῷ φόβῳ τῆςμανίας 458 ὑμῶν." ἐν τούτοις ἐκοιμήθη ἐν εἰρήνῃ καταλιπὼν θρήνον πολὺν τῇ τε βασιλείᾳ καὶ τοῖς εὐσεβέσιν ἀνθρώποις τῆς πολιτείας. σεβάσμιος γὰρ ἦν ὁ ἀνὴρ καὶ ἐλεήμων ὑπὲρ μέτρον καὶ πάσης αἰδοῦς ἄξιος, καὶ πίστιν πολλὴν ἐκέκτητο ἢ τε πολιτεία καὶ ἡ βασιλεία πρὸς αὐτόν. ἔκτοτε λοιπὸν ἤρξατο λαλεῖσθαι καὶ ἀμφιβάλλεσθαι ὁ περὶ τῶν ἀγίων καὶ σεπτῶν εἰκόνων λόγος παρρησία ὑπὸ πάντων. Ἀράβων ἀρχηγὸς Μωσῆς ἔτος α΄. Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος Ταράσιος ἔτη κ΄. ε΄. α΄. ι΄. α΄. Τούτῳ τῷ ἔτει συναγαγοῦσα ἡ βασίλισσα Εἰρήνη πάντα τὸν λαὸν εἰς τὴν Μαγναῦραν ἔφη πρὸς αὐτούς· "γινώσκετε, ἀδελφοί, τί πεποίηκε Παῦλος ὁ πατριάρχης· καὶ εἰ μὲν ἔζη, οὐκ ἂν κατεδεξάμεθα τοῦτον ἀφῆσαι τὸν τῆς ἱερωσύνης θρόνον, εἰ καὶ μοναδικὸν σχῆμα περιεβάλετο. ἐπεὶ δέ, ὡς τῷ θεῷ ἀρεστὸν ἦν, τοῦ βίου μετέστη, φροντίσωμεν ἄνθρωπον, ὃς τις δύναται ποιμᾶναι ἡμᾶς καὶ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ ἐπιστηρίζαι λόγοις διδασκαλικοῖς." πάντες δὲ ὁμοφρόνως εἶπον μὴ εἶναι ἄλλον, εἰ μὴ Ταράσιον τὸν ἀσηκρήτην. ἡ δὲ ἔφη πρὸς αὐτούς· "καὶ ἡμεῖς τὸν αὐτὸν ψηφίζομεθα, ἀλλ' ἀπειθεῖ. καὶ εἴπη δι' ἣν αἰτίαν οὐ δέχεται τὴν ψῆφον τῆς βασιλείας καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ." ὁ δὲ ἀπελογήσατο τῷ λαῷ λέγων· "οἱ τῆς ἀμωμῆτου ἡμῶν πίστεως τῶν Χριστιανῶν φύλακες καὶ ζηλωταὶ τῶν εἰς δόξαν θεοῦ γινομένων πιστοὶ βασιλεῖς ἡμῶν, πάντων τῶν εἰς ἀρέσκειαν αὐτοῦ καὶ συμφέρον ἡμῶν τὴν φροντίδα ποιούμενοι, καὶ μάλιστα τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ νῦν ἐπιμελῶς διαμεριμνήσαντες καὶ διανοηθέντες τοῦ ἀρχιερέα προχειρισθῆναι ἐν ταύτῃ τῇ βασιλίδι αὐτῶν πόλει ἐπὶ τὸν εὐσεβῆ αὐτῶν νοῦν με ἀνέλαβον, καὶ φανερώς μοι τὸ βεβουλευμένον αὐτοῖς ἐξειπεῖν ἐκέλευσαν. ἐμοῦ δὲ πρὸς τοῦτο ἀνάξιον ἑαυτὸν ἀποφνηαμένου καὶ μηδεμίαν συγκατάθεσιν ποιησαμένου ὡς τὸν ζυγὸν τοῦ φορτίου μὴ δυναμένου μου βαστάσαι ἢ ὑπενεγκεῖν, ἐκέλευσάν με προαγαγεῖν κατὰ πρόσωπον ὑμῶν, διότι καὶ σύμψηφοι γεγόνατε τῇ βουλῇ ταύτῃ. καὶ νῦν, ὧ 459 ἄνδρες φοβούμενοι τὸν θεὸν καὶ ἔχοντες αὐτὸν αἰεὶ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, οἱ τῇ τοῦ Χριστοῦ κλήσει, τοῦ ἀληθινοῦ θεοῦ ἡμῶν, ὀνομαζόμενοι, Χριστιανοὶ λέγω,

ἀκούσατε βραχὺν λόγον ἀπολογίας παρὰ τῆς ἡμετέρας εὐτελείας καὶ οὐθενότητος. ἐγὼ μὲν, εἴ τι τοῖς εὐσεβέσιν ἡμῶν βασιλεῦσι καὶ κατὰ πάντα ὀρθοδόξοις ἀπελογησάμην, καὶ ἐνώπιον ὑμῶν προσαπολογοῦμαι, φόβῳ συνέχομαι συγκαταθέσθαι ἐπὶ τῇ ψήφῳ ταύτῃ, καὶ εὐλαβοῦμαι ἀπὸ προσώπου τοῦ θεοῦ προσδραμεῖν οὕτω καὶ ὡς ἔτυχεν ἀπερισκέπτως, ἵνα μὴ ὑποπέσω φοβερῶ κατακρίματι. εἰ γὰρ ὁ θείων φωνῶν ἀκροασάμενος οὐρανόν τε ἐσχηκῶς παιδευτήριον καὶ παραδείσου θεωρὸς γενόμενος ἀκούσας τε ἄρρητα ῥήματα καὶ βαστάσας τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ ἐνώπιον ἐθνῶν καὶ βασιλέων, Παῦλος ὁ θεῖος ἀπόστολος, Κορινθίοις γράφων ἔλεγεν· "μήπως ἄλλοις κηρύξας αὐτὸς ἀδόκιμος γένωμαι," πῶς ἐγώ, ὁ τῷ κόσμῳ συναναστρεφόμενος καὶ μετὰ λαϊκῶν ἠριθμημένος καὶ στρατευόμενος ἐν βασιλικαῖς ὑπηρεσίαις, οὕτω χωρὶς ἀνακρίσεως καὶ περισκέψεως δύναμαι εἰσπηδήσαι εἰς τὸ τῆς ἱερωσύνης μέγεθος; φοβερόν τὸ ἐγχείρημα πρὸς τὴν ἐμὴν σμικρότητα· θρασὺ τὸ ἐπιτήδευμα. ἡ δὲ αἰτία τοῦ φόβου καὶ τῆς ἐμῆς παραιτήσεώς ἐστιν αὕτη. ὁρῶ καὶ βλέπω τὴν ἐπὶ τὴν πέτραν Χριστὸν τὸν θεὸν ἡμῶν τεθεμελιωμένην ἐκκλησίαν αὐτοῦ διεσχισμένην νῦν καὶ διηρημένην, καὶ ἡμᾶς ἄλλοτε ἄλλως λαλοῦντας, καὶ τοὺς τῆς ἀνατολῆς ὁμοπίστους ἡμῶν Χριστιανούς ἐτέρως, καὶ συμφωνοῦντας αὐτοῖς τοὺς τῆς δύσεως, ἀλλοτριουμένους δὲ ἡμᾶς ἐκείνων ἀπάντων καὶ καθ' ἑκάστην ὑπ' αὐτῶν ἀναθεματιζομένους, δεινόν ἐστι τὸ ἀνάθεμα· πόρρω τοῦ θεοῦ βάλλει καὶ τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν ἐκδιώκει ἀπάγον εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον. οὐκ οἶδεν ὁ τῆς ἐκκλησίας ὅρος καὶ νόμος ἔριν ἢ φιλονεικίαν, ἀλλ' ὡσπερ οἶδεν ὁμολογεῖν ἐν βάπτισμα, μίαν πίστιν, οὕτω καὶ συμφωνίαν μίαν ἐπὶ παντὸς πράγματος ἐκκλησιαστικοῦ. οὐδὲν γὰρ ἐστιν ἀπόδεκτον καὶ εὐάρεστον ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, ὡς τὸ ἐνωθῆναι ἡμᾶς καὶ γενέσθαι μίαν καὶ καθολικὴν ἐκκλησίαν, καθὰ καὶ ἐν τῷ συμβόλῳ τῆς εἰλικρινοῦς ἡμῶν πίστεως ὁμολογοῦμεν καὶ αἰτοῦμεν, ἀδελφοί, (οἶμαι δὲ καὶ ὑμεῖς, ἐπειδὴ γινώσκω τὸν φόβον τοῦ θεοῦ ἔχειν ὑμᾶς,) παρὰ τῶν εὐσεβεστάτων καὶ ὀρθοδόξων βασιλέων ἡμῶν σύν460 οδον οἰκουμενικὴν συναθροισθῆναι, ἵνα γενώμεθα οἱ τοῦ ἐνὸς θεοῦ ἕν, καὶ οἱ τῆς τριάδος ἡνωμένοι καὶ ὁμόψυχοι καὶ ὁμότιμοι, οἱ τῆς κεφαλῆς ἡμῶν Χριστοῦ σῶμα ἐν συναρμολλογούμενον καὶ συμβιβαζόμενον, οἱ τοῦ ἁγίου πνεύματος, οὐ κατ' ἀλλήλων, ἀλλὰ σὺν ἀλλήλοις, οἱ τῆς ἀληθείας τὸ αὐτὸ φρονοῦντες καὶ λέγοντες, καὶ μὴ ἡ ἔρις καὶ διχοστασία ἐν ἡμῖν, ὅπως ἡ εἰρήνη τοῦ θεοῦ ἢ ὑπερέχουσα πάντα νοῦν φρουρήσῃ πάντας ἡμᾶς· καὶ εἰ μὲν κελεύουσιν οἱ τῆς ὀρθοδοξίας πρόμαχοι βασιλεῖς ἡμῶν ἐπὶ τῇ ἐμῇ αἰτήσῃ ἐπινεῦσαι, συγκατατίθεμαι κἀγὼ καὶ τὴν κέλευσιν αὐτῶν ἐκπληρῶ καὶ ὑμῶν τὴν ψήφον ἀσπάζομαι· εἰ δὲ μή γε, ἀδυνάτως ἔχω τοῦτο ποιῆσαι, ἵνα μὴ ὑποβληθῶ τῷ ἀναθέματι καὶ εὐρεθῶ καταδεδικασμένος ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν καὶ κριτοῦ τῆς δικαιοσύνης, ἐνθα οὔτε βασιλεὺς, οὔτε ἱερεὺς, οὔτε ἄρχοντες, οὔτε πλῆθος ἀνθρώπων δύναται με ἐξελέσθαι. καὶ εἴ τί ἐστιν ἀρεστὸν ὑμῖν, ἀδελφοί, δότε τῆς ἐμῆς ἀπολογίας, φράσαι δὲ μᾶλλον αἰτήσεως, ἀπόκρισιν." καὶ ἀσμένως ἠκροάσαντο πάντες τῶν λαληθέντων συμφωνήσαντες τοῦ γενέσθαι σύνοδον. ὁ δὲ Ταράσιος πάλιν πρὸς τὸν λαὸν διαλεγόμενος ἔφη, ὅτι "Λέων ὁ βασιλεὺς κατέστρεψε τὰς εἰκόνας, καὶ ἡ σύνοδος, ὅτε ἐγένετο, κατεστραμμένας αὐτὰς εὗρεν· καὶ διότι διὰ βασιλικῆς χειρὸς κατεστράφησαν, πάλιν ζητήσιν ἔχει τὸ κεφάλαιον, ὅτι ἀρχαίαν συνήθειαν παραδεδομένην ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ κατετόλμησαν, ὡς ἔδοξεν αὐτοῖς, ἀφανίσαι· ἀλλ' ἡ ἀλήθεια τοῦ θεοῦ οὐ δέδεται, ἀποστολικῶς εἰπεῖν." τῇ δὲ κε' τοῦ Δεκεμβρίου μηνὸς τῆς αὐτῆς ἡ ἰνδικτικῶνος ἐχειροτονήθη ὁ ὄσιος πατὴρ ἡμῶν Ταράσιος πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ἀποστείλας ἐν Ῥώμῃ τὰ συνοδικὰ αὐτοῦ καὶ τὸν λίβελλον τῆς πίστεως αὐτοῦ ἀπεδέχθη παρὰ τοῦ πάπα Ἀδριανοῦ. ἀποστείλασα δὲ καὶ ἡ βασίλισσα πρὸς τὸν αὐτὸν πάπαν ἠτήσατο

πεμφθῆναι γράμματά τε αὐτοῦ καὶ ἀνθρώπους πρὸς τὸ εὐρεθῆναι ἐν τῇ συνόδῳ. καὶ ἀπέστειλε Πέτρον, τὸν οἰκονόμον τῆς ἐκκλησίας αὐτοῦ, καὶ Πέτρον, τὸν ἡγούμενον τοῦ ἀγίου Σάβα, ἄνδρας τιμίους καὶ πάσῃ ἀρετῇ κεκοσμημένους. ἀπέλυσε δὲ καὶ ἐν Ἀντιοχείᾳ καὶ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἢ τε βασιλίτσα καὶ ὁ πατριάρχης· 461 ἀκμὴν γὰρ ἦ πρὸς τοὺς Ἄραβας εἰρήνη οὐκ ἦν λυθεῖσα. καὶ ἤνεγκαν ἐκ μὲν Ἀντιοχείας Ἰωάννην τὸν μέγαν καὶ περιβόητον λόγῳ καὶ ἔργῳ ἀγιωσύνης μετέχοντα καὶ σύγκελλον τοῦ πατριάρχου Ἀντιοχείας γεγονότα, καὶ Θωμᾶν Ἀλεξανδρείας, ἄνδρα ζηλωτὴν καὶ εὐλαβέστατον, ὅστις καὶ ἀρχιεπίσκοπος τῆς ἐν τῷ Ἰλλυρικῷ μεγαλοπόλεως Θεσσαλονίκης γενόμενος διέπρεψεν. Ἀράβων ἀρχηγὸς Ἀαρὼν ἔτη κγ'. α'. ιζ'. β'. Τούτῳ τῷ ἔτει Μωσῆς, ὁ τῶν Ἀράβων ἀρχηγός, τέθνηκεν, καὶ ἐκράτησεν Ἀαρὼν, ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, ἀντ' αὐτοῦ τὴν ἀρχὴν· ὃς καὶ πολλὰ κακὰ τοῖς Χριστιανοῖς ἐνεδείξατο. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἀποστείλαντες οἱ βασιλεῖς προσεκαλέσαντο πάντας τοὺς ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν αὐτῶν ἐπισκόπους, καταλαβόντων καὶ τῶν ἀπὸ τῆς Ῥώμης πεμφθέντων ὑπὸ τοῦ πάπα Ἀδριανοῦ γραμμάτων τε καὶ ἀνθρώπων, ὡς προέφημεν, καὶ τοῦ Ἀντιοχείας καὶ Ἀλεξανδρείας, καὶ τῇ ζ' τοῦ Αὐγούστου μηνὸς τῆς θ' ἰνδικτιῶνος προκαθίσαντες ἐν τῷ ναῶ τῶν ἁγίων ἀποστόλων ἐν τῇ βασιλίδι πόλει ἤρξαντο τὰς ἁγίας γραφὰς ὑπαναγινώσκειν καὶ ἀντιβάλλειν πρὸς ἀλλήλους, τῶν βασιλέων ἐν τοῖς κατηγουμένοις ὁρώντων. ὁ δὲ λαὸς τῶν σχολαρίων τε καὶ ἐκσκουβιτόρων καὶ τῶν λοιπῶν ταγματῶν ὑποβληθεὶς ἐκ τῶν οἰκείων ἀρχόντων, ἔχοντες καὶ τὴν διδασκαλίαν τοῦ πονηροῦ αὐτῶν διδασκάλου, γυμνώσαντες τὰ ξίφη ἐπῆλθον αὐτοῖς, ἀπειλοῦντες θανατοῦν τὸν τε ἀρχιερέα καὶ τοὺς ὀρθοδόξους ἐπισκόπους τε καὶ ἡγουμένους. τῆς δὲ βασιλείας διὰ τῶν παρεστώτων αὐτῇ οἰκειακῶν ἀνθρώπων ἀναστέλλειν τούτους πειρωμένης, οὐκ ἐπέισθησαν, ἀλλ' ἢ μᾶλλον προσητίμασαν. ἐγερθέντος δὲ τοῦ πατριάρχου καὶ ἐν τῷ βήματι εἰσελθόντος μετὰ τῶν ὀρθοδόξων ἐπισκόπων τε καὶ μοναχῶν, οἱ τοῦ πονηροῦ φρονήματος αὐτῶν ὄντες ἐπίσκοποι ἐξῆλθον πρὸς αὐτοὺς βοῶντες τό, "νενική462 καμεν" καὶ τοῦ θεοῦ τῇ χάριτι οὐδένα ἠδίκησαν οἱ μανιώδεις ἐκεῖνοι καὶ ἀπάνθρωποι, καὶ οὕτω διαλυθείσης τῆς συνόδου ἀπῆλθεν ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια. ζ'. β'. ιη'. γ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἀποστείλασα ἡ βασιλίτσα Σταυράκιον τὸν πατρίκιον καὶ λογοθέτην ἐν τῇ Θράκῃ τῷ Σεπτεμβρίῳ μηνί, ἀρχῇ τῆς ι' ἰνδικτιῶνος, πρὸς τὰ περατικὰ θέματα ἐκέῖσε τηνικαῦτα ὄντα, ἔπεισεν αὐτοὺς συνεργῆσαι αὐτῇ καὶ ἐξεῶσαι τῆς πόλεως τὸν δυσσεβῆ λαόν, ὃν ὁ ἀλάστωρ Κωνσταντῖνος ἐστράτευσέ τε καὶ ἐπαίδευσεν. καὶ πλασαμένη φωσατεύειν μέλλειν ἐπὶ τὰ ἀνατολικά μέρη, ὡς τῶν Ἀράβων ἐξελθόντων, ἐξῆλθε πᾶσα ἡ βασιλικὴ ὑπουργία καὶ ἡ κόρτη ἕως τῶν Μαλαγίνων. καὶ εἰσελθόντες οἱ τῶν ἕξω θεμάτων ἐκράτησαν τὴν πόλιν. ἀποστείλασα δὲ πρὸς αὐτοὺς δηλοῖ αὐτοῖς, ὅτι "πέμψατέ μοι τὰ ἄρματα ὑμῶν, χρειάν γὰρ ὑμῶν οὐκ ἔχω." οἱ δὲ ὑπὸ θεοῦ ματαιωθέντες ἔδωκαν αὐτά. τότε βαλοῦσα τὰς φαμίλιας αὐτῶν ἐν πλοίοις ἐξώρισεν αὐτοὺς τῆς πόλεως, κελεύσασα ἐν τῇ ἰδίᾳ χώρᾳ ἕκαστον ἀπελθεῖν, ἐν ἣ ἔγεννήθη. καὶ ποιήσασα στρατὸν ἴδιον καὶ ἄρχοντας πειθηνίους αὐτῇ, τῷ Μαΐῳ μηνί πάλιν ἀποστείλασα κατὰ παντὸς τόπου προσεκαλέσατο τοὺς ἐπισκόπους παραγενέσθαι ἐν τῇ Νικαέων πόλει τῆς Βιθυνίας πρὸς τὸ ἐκεῖ γενέσθαι τὴν σύνοδον. καὶ διὰ τοῦ καλοκαιρίου ὄλου συνήχθησαν πάντες ἐν Νικαίᾳ. τοὺς δὲ Ῥώμης καὶ ἀνατολικούς ἐκ προσώπου οὐκ ἦν ἀπολύσασα, ἀλλ' εἶχεν αὐτούς. τῇ δὲ θ' τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς τῆς ια' ἰνδικτιῶνος, ἡμέρᾳ κυριακῇ, ἔκλειψις γέγονεν ἡλίου, ὥρᾳ ε' τῆς ἡμέρας, τῆς θείας λειτουργίας ἐπιτελουμένης, μεγίστη. η'. γ'. ιθ'. δ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐξῆλθε Ταράσιος, ὁ ἀγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, ἐν τῇ Νικαέων πόλει· καὶ ἐκροτήθη ἡ ἁγία καὶ οἰκουμένη ζ' σύνοδος τῶν ἐπισκόπων· καὶ ἀπέλαβεν ἡ καθολικὴ ἐκκλησία τὸν ἀρχαῖον κόσμον αὐτῆς, οὐδὲν καινὸν

δογματίσασα, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀγίων καὶ μακαρίων πατέρων δόγματα ἀσάλευτα φυ463
λάξασα καὶ τὴν νέαν αἴρεσιν ἀποκηρύξασα τοὺς τε τρεῖς ψευδωνύμους πατριάρχας
ἀναθεματίσασα, Ἀναστάσιον, φημί, καὶ Κωνσταντῖνον καὶ Νικήταν καὶ πάντας τοὺς
ὁμόφρονες αὐτῶν. ἐγένετο δὲ ἡ πρώτη συνέλευσις καὶ καθέδρα τῶν ἐπισκόπων ἐν
τῇ καθολικῇ ἀγίᾳ Σοφίᾳ τῆς Νικαίας μηνὶ Ὀκτωβρίῳ ια΄, ἰνδικτιῶνος ια΄. καὶ τῷ
Νοεμβρίῳ μηνὶ εἰσῆλθον πάντες ἐν τῇ βασιλευούσῃ πόλει· καὶ προκαθίσαντες οἱ
βασιλεῖς σὺν τοῖς ἐπισκόποις ἐν τῇ Μαγναύρα, ὑπανεγνώσθη ὁ τόμος, καὶ ὑπέγραψεν
ὁ τε βασιλεὺς καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ κυρώσαντες τὴν εὐσέβειαν καὶ τὰ τῶν ἀγίων
πατέρων ἀρχαῖα δόγματα, καὶ φιλοτιμησάμενοι τοὺς ἱερεῖς ἀπέλυσαν. καὶ
εἰρήνευσεν ἡ τοῦ θεοῦ ἐκκλησία, εἰ καὶ ὁ ἐχθρὸς τὰ ἑαυτοῦ ζιζάνια ἐν τοῖς ἰδίῳις
ἐργάταις σπεῖρειν οὐ πάυεται· ἀλλ' ἡ τοῦ θεοῦ ἐκκλησία πάντοτε πολεμουμένη νικᾷ.
θ΄. δ΄. κ΄. ε΄. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐξῆλθε κοῦρσον τῶν Ἀράβων κατὰ Ῥωμανίας μηνὶ
Σεπτεμβρίῳ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ τῶν ἀνατολικῶν θέμα, εἰς τόπον λεγόμενον
Κοπιδνάδον. καὶ ἐπισυναχθέντες οἱ τῶν Ῥωμαίων στρατηγοὶ ἐπολέμησαν μετ'
αὐτῶν, καὶ ἠττήθησαν, καὶ ἀπέθανον πολλοί, καὶ ἐκ τῶν ἐξορισθέντων δὲ
σχολαρίων οὐκ ὀλίγοι· ἔπεσε δὲ καὶ Διογένης, ὁ τῶν ἀνατολικῶν τουρμάρχης
ἱκανός, καὶ τοῦ Ὀψικίου ἄρχοντες. λύσασα δὲ ἡ βασίλισσα Εἰρήνη τὴν πρὸς τοὺς
Φράγγους συναλλαγὴν ἀπέλυσε Θεοφάνην τὸν πρωτοσπαθάριον, καὶ ἤγαγε κόρην
ἐκ τῶν Ἀρμενιάκων ὀνόματι Μαρίαν ἀπὸ Ἀμνίας, καὶ ἔζευξεν αὐτὴν Κωνσταντίνῳ
τῷ βασιλεῖ καὶ υἱῷ αὐτῆς, πολλὰ λυπούμενου αὐτοῦ καὶ μὴ θέλοντος διὰ τὴν πρὸς
τὴν τοῦ Καρούλου θυγατέρα, τοῦ ῥηγὸς τῶν Φράγγων, σχέσιν, ἣν ἦν
προμνηστευσάμενος. καὶ ἐπετέλεσαν τοὺς γάμους αὐτοῦ μηνὶ Νοεμβρίῳ,
ἰνδικτιῶνος ιβ΄. Φιλητὸς δέ, ὁ τῆς Θράκης στρατηγός, ἀπελθὼν ἐν τῷ Στρυ464 μῶνι
καὶ ἀφυλάκτως ἀπληκεύσας, ἐπιπεσόντων αὐτῷ ἄφνω Βουλγάρων, ἀνῆρέθη ὑπ'
αὐτῶν σὺν καὶ ἄλλοις πολλοῖς. ἀποστείλασα δὲ Εἰρήνη Ἰωάννην, τὸν σακελλάριον
καὶ λογοθέτην τοῦ στρατιωτικοῦ, εἰς Λογγιβαρδίαν μετὰ καὶ Θεοδότου τοῦ ποτε
ῥηγὸς τῆς μεγάλης Λογγιβαρδίας πρὸς τὸ εἰ δυνηθεῖ ἀμύνασθαι τὸν Κάρουλον, καὶ
ἀποσπάσαι τινὰς ἐξ αὐτοῦ. καὶ κατῆλθον οὖν σὺν Θεοδώρῳ πατρικίῳ καὶ στρατηγῷ
Σικελίας· καὶ πολέμου κροτηθέντος, ἐκρατήθη ὑπὸ τῶν Φράγγων ὁ αὐτὸς Ἰωάννης
καὶ δεινῶς ἀνῆρέθη. ι΄. ε΄. κα΄. ΄. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐκίνησεν ὁ διάβολος φθόνῳ τῆς
εὐσεβείας τῶν βασιλέων ἀνθρώπους πονηροὺς, καὶ συνέβαλον τὴν μητέρα κατὰ τοῦ
υἱοῦ, καὶ τὸν υἱὸν κατὰ τῆς μητρὸς. ἔπεισαν γὰρ αὐτὴν ὡς ἐκ προγνωστικῶν
πληροφορηθέντες, ὅτι "οὐκ ἔστιν ὠρισμένον παρὰ τῷ θεῷ κρατῆσαι τὸν υἱὸν σου
τὴν βασιλείαν, εἰ μὴ σὴ ἔστιν, ἐκ θεοῦ δεδομένη σοι." αὐτὴ δὲ ὡς γυνὴ ἐξαπατηθεῖσα,
ἔχουσα δὲ καὶ τὸ φίλαρχον, ἐπληροφορήθη οὕτως εἶναι, καὶ οὐκ ἐλογίσατο, ὅτι αὐτοὶ
θέλοντες διοικεῖν τὰ πράγματα τοῦτο προεφασίσαντο. τοῦ οὖν βασιλέως γεγονότος
εἰκοσαετοῦς, ῥωμαλέου τε ὄντος καὶ ἱκανοῦ πάνυ, ἑώρα ἑαυτὸν μηδὲν ἐξουσιάζοντα·
καὶ ἔλυπεῖτο βλέπων Σταυράκιον τὸν πατρίκιον καὶ λογοθέτην τὰ πάντα κατέχοντα,
καὶ πάντας πρὸς αὐτὸν προερχομένους, [καὶ] μηδενὸς τολμῶντος τῷ βασιλεῖ
συχνάσαι. καὶ βουλευσάμενος τοῖς οἰκειοῖς αὐτοῦ ἀνθρώποις, ὀλιγοστοῖς οὖσιν, καὶ
Πέτρῳ μαγίστρῳ καὶ Θεοδώρῳ πατρικίῳ τῷ Καμουλιανῶ καὶ Δαμιανῶ πατρικίῳ,
ἐκύρωσε τοῦ πιάσαι αὐτὸν καὶ ἐξορίσαι ἐν Σικελίᾳ, καὶ κρατῆσαι αὐτὸν τὸ βασίλειον
μετὰ τῆς ἰδίας μητρὸς. τῇ δὲ θ΄ τοῦ Φεβρουαρίου μηνὸς τῆς ιγ΄ ἰνδικτιῶνος σεισμὸς
γένετο φοβερῶτατος, ὥστε μὴ τολμᾶν τινὰς ἐν οἴκῳ καθευδῆσαι, ἀλλὰ πάντας εἰς
τοὺς κήπους καὶ τὰ ἐξάερα σκηνὰς ποιήσαντας διάγειν. ἡ δὲ βασίλισσα ἅμα τῷ υἱῷ
αὐτῆς ἐξῆλθεν ἐν τῷ ἀγίῳ Μάμαντι. μηνυθείσης 465 δὲ τῷ Σταυρακίῳ τῆς
προφάσεως ταύτης, συγκινεῖ τὴν Αὐγούσταν κατὰ τοῦ υἱοῦ, καὶ πιάσασα τοὺς
ἀνθρώπους τοῦ βασιλέως, πάντας δείρασα καὶ κουρεύασα σὺν Ἰωάννῃ τῷ

πρωτοσπαθάρῳ καὶ βαγύλῳ αὐτοῦ, τῷ λεγομένῳ Πικριδίῳ, ἐξώρισεν ἐπὶ τὰ κατωτικὰ μέρη ἕως Σικελίας. τὸν δὲ μάγιστρον Πέτρον ἀτιμίας περιβαλοῦσα ἐκάθισεν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ὁμοίως καὶ Θεόδωρον πατρίκιον, τὸν Καμουλιανόν· τὸν δὲ πατρίκιον Δαμιανὸν δείρασα καὶ κουρεύασα εἰς Ἀπολλωνιάδα τὸ κάστρον ἐξώρισεν. τύψασα δὲ καὶ τὸν υἱὸν καὶ πολλὰ λοιδορήσασα ἀπρόϊτον ἐποίησεν ἐπὶ ἡμέρας ἱκανάς. ἤρξατο δὲ ὀρκίζειν τὸν στρατόν, ὅτι "ἕως οὗ ζῆς, οὐ καταδεξόμεθα τὸν υἱὸν σου κρατῆσαι." καὶ ὤμνουον πάντες οὕτως, μηδενὸς τολμώντος ἀντειπεῖν περὶ τούτου τὸ σύνολον. στόλος δὲ ἐξήλθεν Ἀράβων ἐπὶ Κύπρον, καὶ τοῦτο προγνοῦσα ἡ βασίλισσα ἐσώρευσε καὶ αὐτὴ πάντα τὰ Ῥωμαϊκὰ πλωῖματα καὶ ἀπέλυσε κατ' αὐτῶν. ἐλθόντες δὲ ἕως τὰ Μύρα ἀμφοτέροι οἱ στρατηγοὶ ἔκαμψαν τὸν ἀκρωτήρα τῶν Χελιδονίων καὶ εἰσηλθὼν ἐπὶ τὸν κόλπον Ἀταλείας. οἱ δὲ Ἀραβες κινήσαντες ἀπὸ τῆς Κύπρου, καὶ εὐδίας αὐτοὺς καταλαβούσης, περιεφέροντο ἐν τῷ πελάγει. ἀναφανέντων δὲ αὐτῶν τὴν γῆν, εἶδον αὐτοὺς οἱ στρατηγοί, καὶ παραταξάμενοι ἠτοιμάσθησαν τοῦ πολεμεῖν. Θεόφιλος δέ, ὁ τῶν Κιβυραιωτῶν στρατηγός, ῥωμαλέος ἀνὴρ καὶ ἱκανώτατος ὢν, θαρσήσας καὶ πάντων προεξελθὼν τούτοις τε συμβαλῶν, ἐκρατήθη ὑπ' αὐτῶν, ὃν ἐπαγαγόντες πρὸς Ἀαρῶν, θεαθεῖς τε παρ' αὐτοῦ προετράπη προδότης γενέσθαι καὶ τυχεῖν προσκαίρων δωρεῶν. τοῦ δὲ μὴ καταδεξαμένου ἐπὶ πλεόν τε ἀναγκασθέντος καὶ μὴ ὑπείζαντος, τὴν διὰ ξίφους τιμωρίαν ὑπομείνας μάρτυς ἄριστος ἀνεδείχθη. Κόσμου ἔτη σπγ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη ψπγ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἔτη ζ'. α'. Ἀράβων ἀρχηγὸς Ἀαρῶν ἔτη κγ'. '. Ῥώμης ἐπίσκοπος Ἀδριανὸς ἔτη κζ'. κβ'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Ταράσιος ἔτη κά'. ζ'. Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Σεπτεμβρίῳ, Ἰνδικτιῶνος ιδ', κατέλαβον οἱ ὀρκίζοντες εἰς τὸ θέμα τῶν Ἀρμενιάκων· οἱ δὲ οὐ κατεδέξαντο 466 ὁμόσαι, ὅτι "οὐ βασιλευόμεθα ὑπὸ τοῦ υἱοῦ σου ἐν τῇ ζωῇ σου, οὐδὲ προτάσσομεν τὸ ὄνομα Εἰρήνης πρὸ Κωνσταντίνου, ἀλλὰ Κωνσταντίνου καὶ Εἰρήνης, ὡς ἐξ ἀρχῆς παρελάβομεν." ἀπέστειλε δὲ πάλιν πρὸς τὸ πιάσαι αὐτοὺς Ἀλέξιον τὸν σπαθάρῳ καὶ δρουγγάριον τῆς βίγλας, τὸ ἐπίκλην Μουσουλέμ. οἱ δὲ κρατήσαντες αὐτὸν τοῦ ἄρχειν αὐτῶν προεβάλλοντο, Νικηφόρον δέ, τὸν πατρίκιον καὶ στρατηγὸν αὐτῶν, φρουρήσαντες Κωνσταντῖνον μόνον βασιλέα ἀνευφήμησαν. τοῦτο μαθόντες οἱ τῶν λοιπῶν θεμάτων λαοί, τοὺς στρατηγοὺς αὐτῶν διώξαντες Κωνσταντῖνον μόνον βασιλέα καὶ αὐτοὶ ἀνεκήρυττον. ὡ τῆς τοῦ πονηροῦ διαβόλου πανουργίας· πῶς διὰ πολλῶν μεθοδειῶν σπεύδει ἀπολέσαι τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος· οἱ γὰρ πρὸ ἰε' χρόνων ὁμόσαντες τὸν φοβερὸν ἐκεῖνον ὄρκον καὶ ἔγγραφα ποιήσαντες καὶ ἐν τῷ ἀγίῳ βήματι ἀποθέμενοι πάλιν ὤμνουον τῇ Εἰρήνῃ μὴ βασιλευθῆναι ὑπὸ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς ἐν τῇ ζωῇ αὐτῆς. καὶ αὐθις τοῦτο ἐπιλαθόμενοι Κωνσταντῖνον αὐτοκράτορα ἀνευφήμουν, μὴ ἐννοήσαντες οἱ τάλανες, ὅτι οὐκ ἔδει ἀντωμοσίαν ποιῆσαι. ἀνάγκη γὰρ πᾶσα τῇ ἀντωμοσίᾳ ἐπιορκίαν παρακολουθῆσαι, ἐπιορκία δὲ θεοῦ ἄρνησις. συναχθέντες δὲ τῷ Ὀκτωβρίῳ μηνὶ τῆς ιδ' Ἰνδικτιῶνος οἱ τῶν θεμάτων ἐν τῇ Ἀτρώᾳ ἐπεζήτησαν πάντες κοινῇ γνώμῃ Κωνσταντῖνον βασιλέα εἰκοστὸν ἄγοντα ἔτος· φοβηθεῖσα δὲ Εἰρήνη τὸ ὄρημα τοῦ λαοῦ ἀπέλυσεν αὐτόν. αὐτοὶ δὲ τοῦτον αὐτοκράτορα ἐκύρωσαν μὲν, ἀπεκήρυξαν δὲ τὴν τούτου μητέρα. ἀπέστειλε δὲ εὐθέως ὁ βασιλεὺς Μιχαὴλ τὸν Λαχανοδράκοντα καὶ Ἰωάννην, τὸν βάγυλον αὐτοῦ καὶ πρωτοσπαθάρῳ, καὶ ὠρκισαν τοὺς Ἀρμενιάκους τοῦ μὴ δέξασθαι Εἰρήνην τὴν αὐτοῦ μητέρα εἰς βασιλέα· τὸν δὲ Ἀλέξιον ἐπεκύρωσε στρατηγὸν αὐτῶν. καὶ ἐπανελθὼν ὁ βασιλεὺς ἐν τῇ πόλει τῷ Δεκεμβρίῳ μηνί, δείρας καὶ κουρεύσας Σταυράκιον ἐξώρισε εἰς τὸ θέμα τῶν Ἀρμενιάκων πρὸς πληροφορίαν αὐτῶν. ἐξώρισε δὲ καὶ Ἀέτιον τὸν εὐνοῦχον, πρωτοσπαθάρῳ καὶ ἐπιστῆ467 θιον αὐτῆς, καὶ πάντας τοὺς οἰκειακοὺς αὐτῆς εὐνούχους. ταύτην δὲ μετὰ τῆς ἀπαθείας αὐτῆς

ἐκάθισεν ἐν τῷ παλατίῳ τῶν Ἐλευθερίου, ὃ αὐτὴ ὤκοδόμησεν, ἐν ᾧ καὶ τὰ πλεῖστα χρήματα ἦν κατακρύψασα. ἐγένετο δὲ τῷ αὐτῷ μηνὶ ἐμπυρισμός, καὶ ἐκάη ὁ τρίκλινος τοῦ πατριαρχείου, ὁ λεγόμενος Θωμαΐτης, καὶ τὸ κυαιστῶριον καὶ ἄλλαι οἰκίαι πολλαὶ ἕως τοῦ Μιλίου. τῷ δὲ Ἀπριλλίῳ μηνὶ ἐπιστρατεύσας Κωνσταντῖνος κατὰ Βουλγάρων ἦλθεν εἰς τὸ ἐπιλεγόμενον Προβάτου κάστρον, εἰς τὸ τοῦ ἀγίου Γεωργίου ῥυάκιν· καὶ συναντήσας Καρδάμω, τῷ κυρῷ Βουλγαρίας, μικροῦ πολέμου περὶ τὴν ἐσπέραν γεγονότος, δειλανδρήσαντες οἱ Ῥωμαῖοι διὰ τῆς νυκτὸς ἔφυγον καὶ ὑπέστρεψαν ἀδόξως· καὶ οἱ Βούλγαροι δὲ φοβηθέντες ὑπέστρεψαν. β'. ζ'. κγ'. η'. Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Σεπτεμβρίῳ ἐπεστράτευσεν ὁ βασιλεὺς κατὰ Ἀράβων, καὶ ἀπάρας ἐκ τοῦ Ἀμωρίου ἀπῆει. ἐπὶ Ταρσὸν τῆς Κιλικίας. ἐλθὼν δὲ εἰς Ἀνύδρους πύργους πάλιν ἀνθυπέστρεψε κενὸς μηνὶ Ὀκτωβρίῳ, ἰνδικτιῶνος ιε'. τῇ δὲ ιε' τοῦ Ἰαννουαρίου μηνὸς παρακληθεὶς ὁ βασιλεὺς ὑπὸ τῆς ἰδίας μητρὸς καὶ πολλῶν τῶν ἐν τέλει ἀναγορεύει αὐτὴν πάλιν, καὶ συνευφημίζεται σὺν αὐτῷ ὡς ἐξ ἀρχῆς, Κωνσταντῖνου καὶ Εἰρήνης. καὶ πάντες μὲν πειθαρχοῦσιν, τὸ δὲ τῶν Ἀρμενιάκων θέμα ἐνστάντες πρὸς τοῦτο στασιάζουσι καὶ ἐπιζητοῦσιν Ἀλέξιον, τὸν πρὸ μικροῦ στρατηγήσαντα αὐτῶν, τὸ τηνικαῦτα τοῦ βασιλέως μετὰ λόγου προσκαλεσαμένου αὐτὸν καὶ τῇ τοῦ πατρικίου ἀξία τιμήσαντος καὶ πρὸς ἑαυτὸν κατασχόντος. τοῦτον οὖν διὰ τὴν τοιαύτην ἐπιζήτησιν καὶ τινὰς λόγους περὶ αὐτοῦ ῥεσκομένους, ὡς μέλλειν αὐτὸν βασιλεύειν, δείρας καὶ κουρεύσας ἐν τῷ πραιτωρίῳ ἀπέθετο. τῷ δὲ Ἰουλίῳ μηνὶ ἐπεστράτευσε κατὰ Βουλγάρων καὶ ἔκτισε τὸ κάστρον Μαρκέλλων· καὶ τῇ εἰκάδι τοῦ Ἰουλίου μηνὸς ἐξῆλθε Κάρδαμος, ὁ κύρις Βουλγαρίας μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως αὐτοῦ καὶ ἔστη ἐν τοῖς ὀχυρώμασιν. θερμπονήσας δὲ ὁ βασιλεὺς καὶ ὑπὸ ψευδοπροφητῶν πεισθεὶς, ὡς αὐτοῦ ἔσται ἡ νίκη, ἀσκόπως καὶ ἀτάκτως συνέβαλε πόλεμον καὶ ἡττᾶται σφοδρῶς. ἐπανέρχεται δὲ φυγὰς ἐν τῇ πόλει πολλοὺς ἀποβαλῶν, οὐ μόνον τοῦ 468 κοινοῦ λαοῦ, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐν τέλει, ἐν οἷς καὶ Μιχαὴλ μάγιστρον τὸν Λαχανοδράκοντα, καὶ Βάρδαν πατρίκιον, καὶ Στέφανον πρωτοσπαθᾶριον, τὸν Χαμέα, Νικήταν τε καὶ Θεόγνωστον στρατηγούς γεγονότας, καὶ ἀνθρώπους βασιλικούς οὐκ ὀλίγους, καὶ Παγκράτιον τὸν ψευδοπροφήτην καὶ ἀστρονόμον, ὅστις καὶ νικᾶν αὐτὸν προεφήτευσεν. ἐπῆραν δὲ καὶ τὸ τοῦλδον χρήματά τε καὶ ἵππους καὶ τὴν κόρτην μετὰ πάσης τῆς βασιλικῆς ὑπουργίας. τῶν δὲ ταγμάτων ἐπισυναχθέντων ἐν τῇ πόλει, ἐβουλεύσαντο ἐξαγαγεῖν Νικηφόρον, τὸν ἀπὸ καισάρων, καὶ στήσαι εἰς βασιλέα. τοῦτο γνοὺς Κωνσταντῖνος, ἀποστείλας ἐξήγαγεν ἀμφοτέρους τοὺς υἱοὺς Κωνσταντῖνου, τοῦ πάππου αὐτοῦ, ἐν τῷ ἀγίῳ Μάμαντι· καὶ τὸν μὲν Νικηφόρον ἐτύφλωσεν, Χριστοφόρον δὲ καὶ Νικήταν, Ἄνθιμόν τε καὶ Εὐδόκιμον ἐγλωσσοκόπησεν· σὺν αὐτοῖς δὲ καὶ Ἀλέξιον, τὸν προλεχθέντα πατρίκιον, ἐξετύφλωσε πεισθεὶς ταῖς μητρικαῖς εἰσηγήσεσι καὶ Σταυρακίου, τοῦ προρρηθέντος πατρικίου, ὡς, εἰ μὴ τοῦτον ἐκτυφλώσειεν, εἰς βασιλέα αὐτὸν ψηφίζονται. ἐγένετο δὲ ἡ τούτων ποινὴ μηνὶ Αὐγούστῳ, ἡμέρα σαββάτῳ, ἰνδικτιῶνι ιε', ὥρα θ'. ἀλλ' οὐκ εἰς μακρὰν ἢ τοῦ θεοῦ δίκη ἀνεκδίκητον εἶασε τὴν ἄδικον ταύτην πράξιν. μετὰ γὰρ πενταετῆ χρόνον, τῷ αὐτῷ μηνί, καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου, τυφλοῦται ὑπὸ τῆς ἰδίας μητρὸς ὁ αὐτὸς Κωνσταντῖνος. γ'. η'. κδ'. θ'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἀκούσαντες οἱ Ἀρμενιάκοι περὶ τοῦ πατρικίου Ἀλεξίου, ὅτι ἐτυφλώθη, ἐφυλάκισαν τὸν στρατηγὸν αὐτῶν Θεόδωρον καὶ πατρίκιον, τὸν Καμουλιανόν. καὶ μαθὼν ὁ βασιλεὺς ἀπέλυσε τὸν πρωτοσπαθᾶριον Κωνσταντῖνον, τὸν Ἀρτασήρ, καὶ τὸν Χρυσοχέρην, στρατηγὸν τῶν Βουκελλαρίων, μετὰ λαοῦ τῶν λοιπῶν θεμάτων, τοῦ πιάσαι αὐτούς. οἱ δὲ κροτήσαντες πόλεμον πρὸς αὐτοὺς ἐπίασαν ἀμφοτέρους καὶ ἐτύφλωσαν, καὶ ἐσφάγησαν πολλοὶ 469 ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν μηνὶ Νοεμβρίῳ τῆς α' ἰνδικτιῶνος· τῷ δὲ Δεκεμβρίῳ μηνὶ κε', ὥρα δευτέρα,

νυκτερινῆς βροντῆς καὶ ἀστραπῆς γενομένης, ἀνήφθη μέρος τοῦ βασιλικοῦ ἔργοδοσίου τῶν χρυσοκλαβαρίων κατὰ τὸν χρυσίωνα. μετὰ δὲ τὸ ἅγιον πάσχα ἐπεστράτευσεν ὁ βασιλεὺς κατὰ τῶν Ἀρμενιάκων μετὰ καὶ πάντων τῶν λοιπῶν θεμάτων. καὶ τῆς κ' τοῦ Μαΐου μηνὸς τῆς α' ἰνδικτιῶνος, ἡμέρα κυριακῆ τῆς πεντηκοστῆς, πολεμήσας αὐτοῦς, δόλω τῶν σὺν αὐτοῖς Ἀρμενίων προδεδωκότων νικήσας συλλαμβάνει αὐτοὺς καὶ ἀναιρεῖ Ἀνδρόνικον, σπαθάριον καὶ τουρμάρχην αὐτῶν, καὶ Θεόφιλον τουρμάρχην καὶ Γρηγόριον, ἐπίσκοπον Σινώπης, τοὺς δὲ λοιποὺς ζημίαις καὶ δημεύσει καθυπέβαλεν. χιλίους δὲ ἐκ τοῦ κάστρου αὐτῶν δεσμήσας ἐν τῇ πόλει εἰσήγαγε διὰ τῆς πόρτης Βλαχερνῶν, μηνὶ Ἰουνίῳ κδ', ἡμέρα β', ὧν ἐπιγράψας τὰ πρόσωπα μέλανι κεντητῶ, "Ἀρμενιάκος ἐπίβουλος," διέσπειρεν αὐτοὺς ἐν τε Σικελία καὶ ταῖς λοιπαῖς νήσοις. οἱ δὲ προδόται αὐτῶν Ἀρμένιοι μηδὲν φιλοτιμηθέντες παρὰ τοῦ βασιλέως τὸ κάστρον Κάμαχον παρέδωκαν τοῖς Ἄραβιν. δ'. θ'. κ'. ι'. Τούτῳ τῶ ἔτει μηνὶ Ὀκτωβρίῳ, ἰνδικτιῶνος β', παρέλαβον οἱ Ἄραβες τὸ κάστρον Θήβασαν ὑπὸ λόγον· διὸ καὶ τοὺς ἄρχοντας αὐτοῦ ἀπέλυσαν πορευθῆναι εἰς τὰ ἴδια. ε'. ι'. κ'. ια'. Τούτῳ τῶ ἔτει μισήσας ὁ βασιλεὺς τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα Μαρίαν ὑποβολῆ τῆς ἑαυτοῦ μητρὸς ἐφιεμένης τῆς ἀρχῆς πρὸς τὸ καταγνωσθῆναι αὐτὸν ὑπὸ πάντων, ἐξεβιάσατο αὐτὴν τοῦ γενέσθαι μονάστριαν, καὶ πείσας αὐτὴν ἀπέκειρε μηνὶ Ἰαννουαρίῳ, ἰνδικτιῶνος γ'. καὶ τῶ Ἀπριλλίῳ μηνὶ ἐπεστράτευσε κατὰ Ἀράβων· καὶ τῆς η' τοῦ Μαΐου μηνὸς πολεμήσας μεθ' ἑνὸς κούρσου αὐτῶν ἐν τόπῳ ἐπιλεγομένῳ Ἀνοῦσαν, νικήσας καὶ τρέψας ἤλασεν ἕως τοῦ ποταμοῦ. καὶ κατελθὼν εἰς Ἐφεσον καὶ εἰς τὸν Θεολόγον εὐξάμενος τὸ κωμέρκιν τοῦ πανηγυρίου, ρ' λιτρῶν χρυσοῦ ὄν, ἐκούφισε πρὸς θερά4 πείαν τοῦ ἀγίου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου. τῶ δὲ Αὐγούστῳ μηνὶ ἔστειψεν ὁ βασιλεὺς Θεοδότην τὴν κουβικουλαρέαν εἰς ἀυγούσταν καὶ ἐμνησεύθη αὐτὴν παρανόμως. ι'. ια'. κζ'. ιβ'. Τούτῳ τῶ ἔτει, μηνὶ Σεπτεμβρίῳ, ἰνδικτιῶνος δ', ἐποίησε τὸν γάμον ὁ βασιλεὺς μετὰ Θεοδότης ἐν τῷ παλατίῳ τοῦ ἀγίου Μάμαντος ἡμέρας μ'. τῶ δὲ Ἀπριλλίῳ μηνὶ τῆς αὐτῆς δ' ἰνδικτιῶνος, ἡμέρα ζ', ὥρα νυκτερινῆ, γέγονε σεισμός ἐν τῇ νήσῳ Κρήτη φοβερῶτατος. ἐγένετο δὲ καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει μηνὶ Μαΐῳ δ' πάνυ φοβερός. Κάρδαμος δέ, ὁ κύρις Βουλγαρίας, ἐδήλωσε τῷ βασιλεῖ, ὅτι "ἡ τέλεσόν μοι πάκτα, ἢ ἔρχομαι ἕως τῆς Χρυσῆς πόρτης καὶ ἐρημῶν τὴν Θράκην." ὁ δὲ βασιλεὺς βαλὼν καβαλλίνας ἀλόγου εἰς μανδηλίην ἔπεμψεν αὐτῷ εἰπὼν, ὅτι "οἷα μὲν σοι πρέπει πάκτα, ἀπέστειλά σοι. γέρων δὲ εἶ· καὶ οὐ θέλω ἵνα κοπιᾷς ἕως τῶν ὠδε· ἀλλ' ἐγὼ ἔρχομαι ἕως Μαρκέλλων, καὶ ἔξελθε. καὶ εἶ τι κρίνει ὁ θεός." καὶ ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς εἰς τὰ περατικά θέματα ἐσώρευσε τὸν λαὸν αὐτοῦ καὶ ἦλθεν ἕως Βερσινικίας, καὶ ὁ Κάρδαμος ἦλθεν ἕως τοῦ δασέος Ἀβρολέβα καὶ δειλιάσας ἔμεινεν ἐν τῷ ἄλσει. ὁ δὲ βασιλεὺς παραθαρρύνας τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπῆλθεν ἕως τοῦ γυμνοῦ Ἀβρολέβα, προσκαλούμενος αὐτὸν ἐπὶ ἡμέρας ιζ'. ὁ δὲ οὐκ ἐτόλμησεν, ἀλλ' ἐπανῆλθε φυγὰς εἰς τὰ ἴδια. τῶ δ' αὐτῷ χρόνῳ καὶ οἱ Ἄραβες ἦλθον ἕως τοῦ Ἀμωρίου, καὶ μηδὲν ἀνύσαντες ὑπέστρεψαν αἰχμαλωσίαν εἰς τὰ περίχωρα ποιήσαντες. Τῶ δ' αὐτῷ ἔτει Πλάτων, ὁ τοῦ Σακκουδίωνος ἡγούμενος, ἀπέσχισε τῆς κοινωρίας Ταρασίου τοῦ πατριάρχου, ὡς δεξαμένου τὸν βασιλέα εἰς κοινωρίαν καὶ ἐπιτρέψαντος τῷ τε κατηχητῇ τοῦ κουρεῦσαι τὴν γυναῖκα αὐτοῦ Μαρίαν, καὶ τῷ ἀββᾷ Ἰωσήφ, τῷ ἡγουμένῳ τῶν Καθαρῶν, τοῦ στεφανῶσαι αὐτὸν μετὰ τῆς Θεοδότης. καὶ τοῦτο γνοὺς ὁ βασιλεὺς ἀπέστειλε Βαρδάνιον, τὸν πατρίκιον καὶ δομέστικον τῶν σχολῶν, καὶ Ἰωάννην, τὸν κόμητα τοῦ Ὀψικίου, 471 καὶ εἰσήγαγε τὸν Πλάτωνα ἐν τῇ πόλει καὶ ἀπέκλεισεν εἰς ἐγκλείστραν ἐν τῷ ναῶ τοῦ ἀρχιστρατήγου ἐν τῷ παλατίῳ· τοὺς δὲ λοιποὺς μοναχοὺς σὺν τοῖς ἀνεψιοῖς αὐτοῦ τύψαντες ἐξώρισαν ἐν Θεσσαλονίκῃ, οὓς ὑπερασπίζετο ἡ μήτηρ τοῦ βασιλέως, ὡς τῶ

υἱῷ αὐτῆς ἀντιταττομένους καὶ καταισχύνοντας αὐτόν. Ῥώμης ἐπίσκοπος Λέων ἔτη η΄. ζ΄. ιβ΄. α΄. ιγ΄. Τούτῳ τῷ ἔτει, μηνὶ Σεπτεμβρίῳ, ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς σὺν τῇ μητρὶ αὐτοῦ ἐν τῇ Προύσῃ θερμίσαι· καὶ τῇ ζ΄ τοῦ Ὀκτωβρίου μηνὸς τῆς ε΄ ἰνδικτιῶνος ἐτέχθη τῷ βασιλεῖ υἱός, ὃν ἐπωνόμασε Λέοντα· καὶ μαθὼν ὁ βασιλεὺς, καταλιπὼν τὴν μητέρα αὐτοῦ ἐν τοῖς θερμοῖς σὺν πάσῃ τῇ βασιλικῇ τάξει καὶ τοῖς ἄρχουσι δρομαῖος ἐπὶ τὴν πόλιν ὑπέστρεψεν. εὐροῦσα δὲ διωρίαν ἢ τούτου μήτηρ προσελάλησε καὶ ὑπέσυρε δωρεαῖς καὶ ὑποσχέσεσι τοὺς τῶν ταγμάτων ἄρχοντας πρὸς τὸ καθελεῖν τὸν υἱὸν αὐτῆς καὶ μονοκρατορῆσαι αὐτήν, τοὺς μὲν δι' ἑαυτῆς θωπεύσασα, τοὺς δὲ διὰ τῶν ἀνθρώπων αὐτῆς, καὶ εἴλκυσε πάντας πρὸς ἑαυτήν καὶ ἐξεδέχετο ἡμέραν εὐρεῖν ἐπιτήδειον. ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ τελευτήσαντος τοῦ πάπα Ἀδριανοῦ, χειροτονεῖται Λέων, ἀνὴρ τιμιώτατος καὶ κατὰ πάντα αἰδέσιμος. τῷ δὲ Μαρτίῳ μηνὶ ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς κατὰ Ἀράβων ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ Σταυράκιον τὸν πατρίκιον καὶ λοιποὺς φίλους τῆς μητρὸς αὐτοῦ καὶ ἐκλογὴν μονοζώνων στρατιωτῶν ἐξ ἀμφοτέρων θεμάτων χιλιάδας κ΄. ἰδόντες δὲ οἱ περὶ Σταυράκιον τὴν προθυμίαν τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ βασιλέως ἐφοβήθησαν, μήπως πολεμήσας νικήσῃ, καὶ ἀστοχήσωσι τῆς κατ' αὐτοῦ βουλῆς. καὶ δωροδοκήσαντες τοὺς τῆς βίγλας ἔπεισαν αὐτοὺς ψεύσασθαι, ὅτι ἔφυγον οἱ Σαρακηνοί. ὁ γοῦν βασιλεὺς πολλὰ λυπηθεὶς ἄπρακτος εἰς τὴν πόλιν εἰσῆλθεν. καὶ τῇ α΄ τοῦ Μαΐου μηνὸς τέθνηκεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Λέων, καὶ ἐθρήνησεν αὐτὸν σφόδρα. τῇ δὲ ιζ΄ τοῦ Ἰουλίου μηνός, ἰνδικτιῶνος ε΄, ἡμέρᾳ ε΄, ἐξ ἰππικοῦ ἀγῶνος περάσαντος τοῦ βασιλέως ἐν τῷ ἀγίῳ Μάμαντι ἐπέρασεν κατ' αὐτοῦ οἱ τῶν ταγμάτων προλαλημένοι, ὥστε πιάσαι αὐτόν. ὁ δὲ τοῦτο μαθὼν εἰσῆλθεν εἰς τὸ χελάνδιν αὐτοῦ 472 καὶ ἐπέρασεν εἰς Πύλας βουλόμενος εἰς τὸ θέμα τῶν ἀνατολικῶν προσφυγεῖν. συνῆσαν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ τῆς μητρὸς αὐτοῦ φίλοι ἀγνοοῦμενοι παρ' αὐτοῦ. ἐξῆλθε δὲ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἕως τοῦ Τρίτωνος. συμβουλευσάμενοι δὲ οἱ συνόντες αὐτῷ φίλοι τῆς μητρὸς αὐτοῦ εἶπον πρὸς ἑαυτούς· "ἐὰν ἐπισωρευθῇ αὐτῷ λαός, οὐκέτι κυριεύεται, καὶ οὐ λανθάνομεν αὐτόν, καὶ ἀπολεῖ ἡμᾶς." καὶ ἡ μήτηρ δὲ αὐτοῦ ἐπισωρεύσασα ἐν τοῖς Ἐλευθερίου τοὺς τῶν ταγμάτων προλαληθέντας αὐτῇ εἰσῆλθεν ἐν τῷ παλατίῳ, καὶ μαθοῦσα τὴν τοῦ λαοῦ πρὸς τὸν βασιλέα συνδρομὴν ἐφοβήθη λίαν, καὶ ἐσκέπτετο ἀπολύσαι ἐπισκόπους πρὸς αὐτόν καὶ λαβεῖν λόγον καὶ καθίσαι εἰς γωνίαν. ἔγραψε δὲ λάθρα πρὸς τοὺς συνόντας αὐτῷ φίλους αὐτῆς, ὅτι "εἰ μὴ ποιήσῃτε τινα τρόπον καὶ παραδώσῃτε αὐτόν, τοὺς λόγους, οὓς ἔχετε μετ' ἐμοῦ, μηνῶσαι ἔχω τῷ βασιλεῖ." οἱ δὲ φοβηθέντες ἐκράτησαν αὐτόν εἰς παράκλησιν, καὶ εἰσενέγκαντες εἰς τὸ χελάνδιν τῷ σαββάτῳ πρωτῷ κατέλαβον ἐν τῇ πόλει, τῇ ιε΄ τοῦ Αὐγούστου μηνός, καὶ ἀπέκλεισαν αὐτόν ἐν τῇ Πορφυρᾷ, ἔνθα καὶ ἐγεννήθη. καὶ περὶ ὥραν θ΄ ἐκτυφλοῦσιν αὐτόν δεινῶς καὶ ἀνιάτως πρὸς τὸ ἀποθανεῖν αὐτόν, γνώμη τῆς μητρὸς αὐτοῦ καὶ τῶν συμβούλων αὐτῆς. ἐσκοτίσθη δὲ ὁ ἥλιος ἐπὶ ἡμέρας ιζ΄ καὶ οὐκ ἔδωκε τὰς ἀκτῖνας αὐτοῦ, ὥστε πλανᾶσθαι τὰ πλοῖα καὶ φέρεσθαι, καὶ πάντας λέγειν καὶ ὁμολογεῖν, ὅτι διὰ τὴν τοῦ βασιλέως τύφλωσιν ὁ ἥλιος τὰς ἀκτῖνας ἀπέθετο· καὶ οὕτω κρατεῖ Εἰρήνη, ἡ μήτηρ αὐτοῦ. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει καὶ οἱ τῆς Ῥώμης, συγγενεῖς τοῦ μακαρίου πάπα Ἀδριανοῦ, συγκινήσαντες τὸν λαὸν ἐστασίασαν κατὰ Λέοντος τοῦ πάπα, καὶ κρατήσαντες ἐτύφλωσαν αὐτόν· οὐ μέντοι ἠδυνήθησαν τελέως σβέσαι τὸ φῶς αὐτοῦ, τῶν τυφλωσάντων αὐτόν φιλανθρώπων ὄντων καὶ φεισαμένων αὐτοῦ. ὁ δὲ προσφυγὼν τῷ ῥήγῃ τῶν Φράγγων Καρούλῳ, ἡμίνατο τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ πικρῶς καὶ πάλιν ἀπεκατέστησεν αὐτόν εἰς τὸν ἴδιον θρόνον, γενομένης τῆς Ῥώμης ἀπ' ἐκείνου καιροῦ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν Φράγγων. ὁ δὲ 473 τὸν Κάρουλον ἀμειβόμενος ἔστεψεν αὐτόν εἰς βασιλέα Ῥωμαίων ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἀγίου ἀποστόλου Πέτρου, χρίσας ἐλαίῳ ἀπὸ κεφαλῆς ἕως ποδῶν καὶ περιβαλὼν βασιλικὴν ἐσθῆτα καὶ στέφος,

μηνὶ Δεκεμβρίῳ κέ', ἰνδικτιῶνος θ'. Ῥωμαίων βασίλισσα Εἰρήνη πάλιν ἔτη ε'. α'. ιγ'. β'. ιδ'. Τούτῳ τῷ ἔτει κρατήσασα Εἰρήνη τὴν βασιλείαν παρατυκὰ ἀποστέλλει Δωρόθεον, τὸν ἡγούμενον Χρυσόπολεως, καὶ Κωνσταντῖνον, χαρτοφύλακα τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, πρὸς Ἀβιμέλεχ ληϊζόμενον τὰ μέρη Καππαδοκίας καὶ Γαλατίας, πρεσβευομένη περὶ εἰρήνης· οὐ γέγονε δέ. καὶ τῷ Ὀκτωβρίῳ μηνὶ τινες νεωτερισταὶ φρουρουμένοις τοῖς υἱοῖς τοῦ θεομάχου Κωνσταντίνου ἐν τῷ παλατίῳ τῶν Θεραπειάς, πείθουσιν αὐτοὺς προσφυγεῖν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ καὶ δῆθεν αἰτήσασθαι ἀσφάλειαν τῆς μετὰ ταῦτα ἀβλαβείας αὐτῶν, ὡς διὰ τῆς τοιαύτης προφάσεως ἀναγορευοῦσαι ἐξ αὐτῶν βασιλέα. καὶ πολλοῦ λαοῦ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ προσδραμόντος, εἰσελθὼν Ἀέτιος ὁ εὐνοῦχος πατρικίος ἐξήγαγεν αὐτοὺς λόγῳ, μηδενὸς αὐτοῖς προσχόντος, καὶ ἐξώρισεν αὐτοὺς εἰς Ἀθήνας. οἱ δὲ δύο πατρικιοὶ, ὃ τε Σταυράκιος καὶ Ἀέτιος, ἐπιστήθιοι ὄντες τῆς βασιλείας, γέγονασι κατ' ἀλλήλων, ὥστε φανερώς τὴν ἔχθραν ἐπιδείκνυσθαι, ἀμφοτέροι σκοπὸν ἔχοντες μετὰ θάνατον αὐτῆς τοῖς ἰδίῳις συγγενεῦσι τὴν βασιλείαν περιποιήσασθαι. β'. ιδ'. γ'. ιε'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐξῆλθεν ὁ Ἀβιμέλεχ κατὰ Ῥωμανίας, καὶ ἀποστείλας κοῦρσον μονοζώνων κατῆλθεν ἕως τῶν Μαλαγίνων. καὶ ἐπιφθάσας ἐν τοῖς σταύλοις Σταυρακίου τοὺς ἵππους καὶ τὴν βασιλικὴν προμοσέλλαν λαβὼν ὑπέστρεψεν ἀβλαβῶς· καὶ οἱ λοιποὶ κατῆλθον ἕως Λυδίας καὶ πολλὴν αἰχμαλωσίαν ἔλαβον. κοῦρσον δὲ αὐτῶν ἕτερον ἐκδραμὸν καὶ ἐπιπεσὸν Παύλῳ, πατρικίῳ καὶ κόμητι τοῦ Ὀψικίου, σὺν ὄλῳ τῷ θέματι αὐτοῦ καὶ τοῖς ὀπτιμάτοις πολλὴν κοπήν εἰς αὐτοὺς ἐποίησεν· ἐπάραν δὲ καὶ τὸ τοῦλδον αὐτῶν ὑπέστρεψε καὶ αὐτό. τῷ δὲ Μαρτίῳ μηνὶ τῆς ζ' ἰνδικτιῶνος ἠβουλήθη Ἀκάμηρος, ὁ τῶν Σκλαυνῶν τῆς Βελζητίας ἄρχων, νυχθεὶς ὑπὸ 474 τῶν Ἑλλαδικῶν ἐξαγαγεῖν τοὺς υἱοὺς Κωνσταντίνου καὶ προχειρίσασθαι ἐξ αὐτῶν βασιλέα. γνοῦσα δὲ τοῦτο ἡ βασίλισσα Εἰρήνη ἀποστέλλει πρὸς τὸν πατρικίον Κωνσταντῖνον τὸν Σεραντάπηχον Θεοφύλακτον, τὸν υἱὸν αὐτοῦ, σπαθάριον ὄντα καὶ ἀνεψιὸν αὐτῆς· καὶ πάντας ἐτύφλωσε καὶ διεσκέδασε τὴν κατ' αὐτῆς βουλήν αὐτῶν. τοῦ δὲ ἀγίου πάσχα τῇ β' ἡμέρᾳ προῆλθεν ἡ βασίλισσα ἀπὸ τῶν ἀγίων ἀποστόλων ἐπὶ ὀχήματος χρυσοῦ ἐποχουμένη τέσσαρσιν ἵπποις λευκοῖς συρομένους καὶ ὑπὸ τεσσάρων πατρικίων κρατουμένου, φημὶ δὴ Βαρδάνου, στρατηγοῦ τῶν Θρακησίων, καὶ Σισιννίου, στρατηγοῦ τῆς Θράκης, καὶ Νικήτα, δομεστίκου τῶν σχολῶν, καὶ Κωνσταντίνου τοῦ Βοῖλα, ρίψασα ὑπάτειαν ἀφθόνως. τῷ δὲ Μαίῳ μηνὶ ἐνόσησεν ἡ βασίλισσα παραπλήσιον θανάτου· καὶ ἐπέτεινεν ἡ ἔρις τῶν εὐνούχων. Ἀέτιος δὲ προσελάβετο Νικήταν, τὸν πατρικίον καὶ δομεστικὸν τῶν σχολῶν, καὶ ἀντέπιπτον δεινῶς τῷ Σταυρακίῳ, πείθοντες καὶ τὴν βασίλισσαν, ὅτι τοῦ κράτους ἐφίεται· καὶ θυμωθεῖσα δεινῶς αὐτῷ ἐπηνέχθη ἐν τῷ παλατίῳ τῶν Ἱερείῳ εἰποῦσα μούλτων καὶ στάσεων φροντιστὴν αὐτὸν εἶναι καὶ ἑαυτῷ προξενοῦντα ταχίστην ἀπώλειαν. ὁ δὲ προσαπολογησάμενος αὐτῇ ἠσφαλίζετο ἑαυτόν, ἐμαίνεται δὲ κατὰ Ἀετίου καὶ Νικήτα, τῶν προρρηθέντων πατρικίων. γ'. ιε'. δ'. ι'. Τούτῳ τῷ ἔτει, μηνὶ Φεβρουαρίῳ, ἰνδικτιῶνος η', Σταυράκιος ὁ προρρηθεὶς τυραννίδα καὶ στάσιν κατὰ τὴν βασιλεύουσαν πόλιν συνεσκεύαζε τοὺς ἐν αὐτῇ σχολαρίους καὶ ἐκσκουβίτορας ἅμα τοῖς ἄρχουσιν αὐτῶν δεξιούμενος χρήμασι καὶ δωρεαῖς. Εἰρήνη δὲ ἡ εὐσεβῆς σιλέντιον ποιήσασα ἐν τῷ Ἰουστινιανοῦ τρικλίνῳ πάντα στρατευόμενον ἐκώλυσε προσπελάζειν Σταυρακίῳ. καὶ οὕτως ἔτυχε μικρᾶς εὐταξίας τὰ πράγματα. Ἀέτιος δὲ ὁ προρρηθεὶς καὶ Νικήτας σὺν ἄλλοις τισὶ κατηγωνίζοντο Σταυρακίου. ὁ δὲ καρδιόπληκτος γενόμενος αἷμα διὰ στόματος ἀνήξεν ἀφρώδες ἐκ τῶν κατὰ θώρακα 475 καὶ πνεύμονα μορίων. τοῦτο οἱ ἰατροὶ θεασάμενοι θανάσιμον ἀπεφήναντο· οἱ δὲ λοιποὶ κόλακες καὶ ἀνόητοι, οὐ μόνον ἰατροί, ἀλλὰ καὶ τινες ἀμόναχοι μοναχοὶ καὶ γόητες, ἔπειθον ὄρκους ἕως αὐτῆς ἡμέρας τῆς τελευτῆς αὐτοῦ, ἢ γέγονε κατὰ τὸν

Ἰούνιον μῆνα τῆς αὐτῆς ἡ' ἰνδικτιῶνος ἡμέρα γ', ὅτι ζήσεται καὶ βασιλεύσει. οἷς καὶ ἐπεριδόμενος στάσιν ἐν ταῖς Καππαδοκίαις συνεσκεύασε κατὰ Ἀετίου γενέσθαι, ἦν οὐκ ἠξιώθη ζῶν ἀκοῦσαι· μετὰ γὰρ δύο ἡμέρας τοῦ θανεῖν αὐτὸν ἢ περὶ τούτου κατέλαβε φάσις· καὶ οἱ στασιασταὶ συλληφθέντες ἐξορίαις καὶ τιμωρίαις ὑπεβλήθησαν. δ'. ι'. ε'. ιζ'. Τούτῳ τῷ ἔτει, μηνὶ Δεκεμβρίῳ κε', ἰνδικτιῶνος θ', Κάρουλος, ὁ τῶν Φράγγων ῥήξ, ἐστέφθη ὑπὸ Λέοντος τοῦ πάπα· καὶ βουλευθεὶς κατὰ Σικελίας στόλῳ παρατάξασθαι μετεμελήθη, ζευχθῆναι μᾶλλον Εἰρήνην βουλευθεὶς, πρέσβεις εἰς τοῦτο πέμψας τῷ ἐπιόντι χρόνῳ, ἰνδικτιῶνος ι'. τῷ δὲ Μαρτίῳ μηνὶ τῆς θ' ἰνδικτιῶνος Εἰρήνην ἢ εὐσεβῆς Βυζαντίοις τοὺς πολιτικούς ἐχαρίσατο φόρους, τῆς τε Ἀβύδου καὶ τοῦ Ἱεροῦ τὰ λεγόμενα κωμέρκια ἐκούφισεν, μέγας ἐπὶ τούτοις σὺν ἄλλοις πολλοῖς εὐχαριστηθεῖσα εὐεργετήμασιν. ε'. ιζ'. ι'. ιη'. Τούτῳ τῷ ἔτει Ἀέτιος ὁ πατρίκιος ἀπαλλαγὴς Σταυρακίου καὶ ἀπομεριμνήσας τὸ κράτος εἰς τὸν ἴδιον ἀδελφὸν μετενέγκαι ἔσπευδεν, ὃν καὶ προεβάλετο μονοστράτηγον εἰς τε τὴν Θράκην καὶ Μακεδονίαν, αὐτὸς τὰ περατικὰ θέματα κατέχων, ἀνατολικούς καὶ τὸ Ὀψίκιν. ἐπάρσεως οὖν μεστὸς ὑπάρχων, τοὺς ἐν τέλει ἄρχοντας κατευτελίζων ἀντ' οὐδενὸς ἐλογίζετο· οἱ καὶ λυπηθέντες κατ' αὐτοῦ σφόδρα, στάσιν κατὰ τῆς βασιλείας μελετήσαντες εἰς ἔργον ἐξήνεγκαν. ἔφθασαν δὲ καὶ οἱ ἀποσταλέντες παρὰ Καρούλου ἀποκρισιάριοι καὶ τοῦ πάπα Λέοντος πρὸς τὴν εὐσεβεστάτην Εἰρήνην, αἰτούμενοι ζευχθῆναι αὐτὴν τῷ Καρούλῳ πρὸς γάμον, καὶ ἐνώσαι τὰ ἔωα καὶ τὰ ἔσπερια. ἦτις ὑπήκουσεν ἄν, εἰ μὴ Ἀέτιος οὗτος ὁ πολλάκις ῥηθεὶς ἐκώλυσε, παραδυναστεύων καὶ τὸ κράτος εἰς τὸν ἴδιον ἀδελφὸν σφετεριζόμενος. 476 Ῥωμαίων βασιλεὺς Νικηφόρος ἔτη θ'. α'. ιη'. ζ'. ιθ'. Τούτῳ τῷ ἔτει, μηνὶ Ὀκτωβρίῳ λα', ἰνδικτιῶνος ια', ὥρα νυκτερινῇ δ', ἐπιφωσκούσης ἡμέρας β', Νικηφόρος πατρίκιος καὶ γενικὸς λογοθέτης ἐτυράνησε κατὰ τῆς εὐσεβεστάτης Εἰρήνης, θεοῦ μὲν συγχωρήσαντος ἀφάτοις κρίμασι διὰ πλῆθος ἁμαρτιῶν ἡμῶν, συνεργούντων δὲ αὐτῷ Νικήτα, πατρικίου καὶ δομεστικού τῶν σχολῶν, καὶ Σισιννίου, πατρικίου καὶ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, τῶν ἐπιόρκων καὶ δολερῶν Τριφυλλίων. συνῆσαν δὲ αὐτοῖς καὶ Λέων πατρίκιος ὁ Σεραντάπηχος καὶ Γρηγόριος πατρίκιος ὁ τοῦ Μουσουλακίου καὶ Θεόκτιστος πατρίκιος καὶ κυαίστωρ, καὶ Πέτρος πατρίκιος, ἀπατήσαντες καὶ τινὰς τῶν ἀρχόντων τοῦ λαοῦ τῶν ταγματῶν. καταλαβόντες δὲ τὴν λεγομένην Χαλκὴν πύλην καὶ τοὺς φύλακας ἀθρόως ψευδῶς ἀπατήσαντες ἔπεισαν αὐτούς, ὅτι παρ' αὐτῆς ἀπεστάλησαν ἀναγορεῦσαι βασιλέα τὸν αὐτὸν Νικηφόρον διὰ τὸ τὸν πατρίκιον Ἀέτιον βιάζεσθαι αὐτὴν τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφὸν Λέοντα ἀναγορεῦσαι βασιλέα. οἱ δὲ πιστεύσαντες τῷ τηλικούτῳ ψεύδει συνανηγόρευσαν βασιλέα τὸν τύραννον. οὕτως οὖν ἐπὶ τὸ μέγα παλάτιον ἐλθόντες οἱ αὐτοὶ πατρίκιοι εἰσῆλθον ἐν αὐτῷ, κάκειθεν ἀποστείλαντες καθ' ὅλην τὴν πόλιν ἀσήμους τινὰς καὶ δούλους τὴν ἀναγόρευσιν ἐποιήσαντο πρὸ τοῦ μεσονυκτίου καὶ φύλακας περιέστησαν τῷ παλατίῳ τῶν Ἐλευθερίου, ἐν ᾧ συνέβη αὐτὴν εἶναι. ὄρθρου δὲ μεταστειλάμενοι αὐτὴν κατέκλεισαν ἐν τῷ μεγάλῳ παλατίῳ· καὶ οὕτω προῆλθον ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, ἐπὶ τὸ στέψαι τὸν ἀλιτήριον. συνῆλθε δὲ ἅπαν τὸ πλῆθος τῆς πόλεως, καὶ πάντες ἐπὶ τοῖς πραττομένοις ἐδυσχέραινον ἐπαρώμενοι τὸν στέφοντα καὶ τὸν στεφόμενον καὶ τοὺς τούτοις συχαίροντας. καὶ οἱ μὲν εὐλαβεῖα καὶ λόγῳ συζῶντες τὴν θεῖαν κρίσιν ἐθαύμαζον, ὅπως συνεχώρησεν ὑπὲρ τῆς ὀρθῆς πίστεως μαρτυρικῶς ἀθλήσασαν ὑπὸ συβώτου ἐκβληθῆναι τῶν εὐνουστάτων αὐτῆς προσθεμένων αὐτῷ διὰ φιλαργυρίας, Λέοντος, φημί, εὐνούχου πατρικίου καὶ σακελλαρίου τοῦ Σινωπέως, καὶ τῶν θεοστυγῶν Τριφυλλίων, καὶ τῶν ἀνωτέρω εἰρημένων πατρικίων, οἱ τινες δωρεαῖς πλείσταις ὑπ' αὐτῆς κατεπλουτίσθησαν, καὶ πολλάκις συνεσθίοντες αὐτῇ καὶ κολακείαις μεθ' ὄρκων πείθοντες φρικτῶν πάντων τῶν ἐν κόσμῳ πραγμάτων

ἀναγκαιοτέραν ἡγεῖσθαι τὴν πρὸς αὐτὴν εὐνοίαν. ἄλλοι δὲ ὡς ἐν ἐκστάσει, τῶν γινομένων οὐκ αἰσθανόμενοι τὴν βεβαίωσιν, ὄνειροπολεῖσθαι ἐνόμιζον. ἕτεροι δὲ τῶν εὖ εἰδότεων στοχάζεσθαι τὴν παρελθοῦσαν εὐημερίαν ἐμακάριζον, καὶ τὴν μέλλουσαν ἔσεσθαι δυστυχίαν διὰ τῆς τυραννίδος ἐθρήνουν, μάλιστα δὲ ὅσοι τῆς πονηρᾶς γνώμης τοῦ τυράννου πείραν τινα προειλήφεσαν. κοινὴ δὲ πάντας κατέιχε ζόφωσις καὶ ἀπαράκλητος ἀθυμία, ἵνα μὴ κατὰ μέρος τῆς ἐλεεινῆς ἡμέρας ἐκείνης τὰ ἀκαλλῆ ρήματα γράφων μηκύνω τὸν λόγον. ἦν γὰρ παρὰ φύσιν καὶ τοῦ ἀέρος κατ' αὐτὴν ἀθρόον τὸ κατάστημα συμβὰν σκυθρωπὸν καὶ ἀφώτιστον καὶ κρύους ἀνάπλεων ἀκαταλλάκτου φθινοπωρινῆ ὥρα γενόμενον, δηλοῦν σαφῶς τὴν ἐσομένην αὐτοῦ δυστροπίαν καὶ ἀνύποιστον κάκωσιν, καὶ μάλιστα τοῖς ψηφισαμένοις. τῇ γοῦν ἐπιούσῃ παραλαβὼν τινὰς τῶν πατρικίων ἀνῆλθε πρὸς τὴν βασιλίδα φρουρουμένην, ὑποκρινόμενος μὲν, ὡς ἦν αὐτῷ σύνηθες, ψευδοχρηστότητα, δι' ἧς καὶ ἠπάτησε τοὺς πλείστους· ἀπολογούμενος δὲ αὐτῇ, ὡς ἀκουσίως ἐπὶ τὴν ἀρχὴν ἀναβιβασθεῖς, καὶ ὡς ἦν ταύτης ἀνόρεκτος, καταρώμενος δὲ τοὺς προβιβάσαντας μὲν αὐτόν, ἐπιβουλεύσαντας δὲ αὐτῇ, ὡς ὁ προδότης Ἰούδας τὸν κύριον μετὰ τὸ συνδειπνήσαι, μιμητὰς δὲ ἐκείνου κατὰ πάντα μαρτυρῶν αὐτοὺς εἶναι· ὑποδεικνύς δὲ καὶ μέλανα τὰ ὑποδήματα περικεῖσθαι φιλεῖν παρὰ τοὺς βασιλικούς θεσμούς διαβεβαιούμενος. θαρσεῖν τε παρήνει δολερῶς καὶ μεθ' ὄρκων περὶ πάσης σωματικῆς ἀναπαύσεως ἀρμοζούσης δεσποίνῃ παρὰ δούλου, καὶ μηδεμίαν ἡγεῖσθαι συμφορὰν τῆς ἐκπτώσεως. παρήνει δὲ μηδὲν ἀποκρύψαι ἀπ' αὐτοῦ τῶν βασιλικῶν θησαυρῶν, καὶ κατέκρινε τῆς φιλαργυρίας τὸ πάθος, κατέχειν μὴ φέρων. ἐνόσει γὰρ αὐτὸ δεινῶς πάσας ἐν τῷ χρυσῷ τιθεὶς τὰς ἐλπίδας ὁ παμφάγος. ἡ δὲ σοφὴ καὶ θεοφιλὴς 478 Εἰρήνη, καίπερ ὀφείλουσα τῷ τῆς ἀθρόας μεταβολῆς πάθει συνέχεσθαι, ὡς ἄτε γύναιον οὔσα, ἔφη γενναίῳ καὶ συνετῷ τῷ φρονήματι πρὸς τὸν χθὲς μὲν δοῦλον ἐπίορκον, σήμερον δὲ μοχθηρὸν καὶ ἀνασειστήν καὶ ἀναιδῆ τύραννον· "ἐγὼ μὲν, ὦ ἄνθρωπε, θεὸν ἠγοῦμαι τὸν καὶ πρὶν ὀρφανευθεῖσαν ὑψώσαντά με, καὶ ἐπὶ τὸν θρόνον τῆς βασιλείας ἀναξίαν οὔσαν ἀναβιβάσαντά με, καὶ τὴν αἰτίαν τῆς καθαιρέσεως ἐμαυτῇ προσάπτω καὶ τοῖς ἐμοῖς ἀμαρτήμασιν, ἐν πᾶσι δὲ καὶ κατὰ πάντα τρόπον εἴη τὸ ὄνομα κυρίου εὐλογημένον, κράζουσα, τοῦ μόνου βασιλέως τῶν βασιλέων καὶ κυρίου τῶν κυρίων. τὸν δὲ τρόπον τῆς σῆς προαγωγῆς τῷ κυρίῳ ἀποδίδωμι, οὗ χωρὶς οὐδὲν γενέσθαι πεπίστευκα. τὰς δὲ κατὰ σοῦ μοι πολλάκις ἀνενεχθεῖσας περὶ τῆς νῦν σοι περικειμένης ἀξίας (ἀληθεῖς, ὡς τὸ τέλος ἀπέδειξε τῶν πραγμάτων) ἀκοὰς οὐκ ἄγνοεῖς· αἷς εἰ συναπήχθην, ἀκωλύτως εἶχον τοῦ ἀνελεῖν σε. ἀλλὰ τὸ μὲν τοῖς σοῖς ὄρκοις πειθομένη, τὸ δὲ φειδομένη σου πολλοὺς εὐνοήτορας παρελογισάμην, τῷ θεῷ καὶ τηνικαῦτα τὰ κατ' ἐμαυτὴν ἀποδοῦσα, δι' οὗ βασιλεῖς βασιλεύουσι καὶ δυνάσται κρατοῦσι γῆς. καὶ τὰ νῦν ὡς εὐσεβεῖ σοι καὶ ἐξ αὐτοῦ προβληθέντι προσκυνῶ σοι ὡς βασιλεῖ, καὶ αἰτοῦμαι φείσασθαί μου τῆς ἀσθενείας καὶ συγχωρῆσαί μοι τὸν ὑπ' ἐμοῦ κτισθέντα τῶν Ἐλευθερίου οἶκον εἰς ψυχαγωγίαν τῆς ἀσυγκρίτου μου συμφορᾶς." ὁ δὲ ἔφη· "καὶ εἰ τοῦτο θέλεις σοι γενέσθαι, ὄμοσόν μοι εἰς πᾶσαν θεῖαν δύναμιν μὴ ἀποκρύψαι τι τῶν τῆς βασιλείας θησαυρῶν, καὶ πληρῶ σου τὴν αἴτησιν καὶ πᾶσάν σου θεραπείαν καὶ ἀνάπαυσιν ποιῶ." ἡ δὲ ὤμοσεν αὐτῷ εἰς τὰ τίμια καὶ ζωοποιὰ ξύλα, ὅτι "οὐκ ἀποκρύψω ἀπὸ σου, ἕως ὀβολοῦ" ὁ καὶ πεποίηκεν. ὁ δὲ τοῦ ποθουμένου ἐπιτυχῶν παρευθὺ ἐξώρισεν αὐτὴν ἐν τῇ νήσῳ τῆς Πριγκίπου, ἐν τῇ μονῇ, ἣν αὐτὴ ὤκοδόμησεν, ὄντων ἀκμὴν τῶν ἀποκρισιαρίων Καρούλου ἐν τῇ πόλει καὶ ὀρώντων τὰ πραττόμενα. ὁ γοῦν παμφάγος οὗτος τοῦ κράτους ἐπιλαβόμενος οὐδὲ κἂν πρὸς βραχὺ ἴσχυσεν ἐπικαλύψαι δι' ὑποκρίσεως τὴν ἔμφυτον αὐτοῦ κακίαν τε καὶ φιλαργυρίαν· ἀλλ' ὡς δῆθεν τὴν ἀδικίαν μέλλων ἐκκόπτειν τὸ πονηρὸν ἐν τῇ

Μαгнаύρα καὶ ἄδικον 479 συνεστήσατο δικαστήριον. σκοπὸς δὲ τῷ τυράννῳ οὐ τοῖς πτωχοῖς τὰ δίκαια ἀποδιδόναι, ὡς ἔδειξε τὰ πράγματα, ἀλλὰ διὰ τούτου πάντας τοὺς ἐν τέλει ἀτιμάσαι τε καὶ αἰχμαλωτίσαι, καὶ εἰς ἑαυτὸν τὰ πάντα μετενεγκεῖν· ὃ καὶ πεποίηκεν. ἰδὼν δὲ πάντας λυπουμένους κατ' αὐτοῦ, καὶ δεδιώς, μήπως μεμνημένοι τὰς τῆς εὐσεβοῦς Εἰρήνης εὐεργεσίας προσκαλέσωνται πάλιν τοῦ κρατῆσαι αὐτήν, τῷ Νοεμβρίῳ μηνί, χειμῶνος ἐπικειμένου βαρυτάτου, οὐκ ᾤκτειρεν αὐτήν ὁ ἄσπλαγχνος, ἀλλ' ἐξώρισεν αὐτήν ἐν Λέσβῳ τῇ νήσῳ ἀσφαλῶς φρουρεῖσθαι αὐτήν προσταξας, καὶ παρά τινος μὴ ὀραῖσθαι τὸ σύνολον. τῇ δὲ λ' τοῦ Ἀπριλλίου μηνὸς ἐτελεύτησε Νικήτας ὁ Τριφύλλιος, ὡς φασιν, ὑπὸ Νικηφόρου φαρμάκῳ ἀναιρεθείς. καὶ τῇ δ' τοῦ Μαΐου μηνός, ἡμέρα ε', ἐξῆλθε Νικηφόρος κατὰ τὴν Χαλκηδόνα ἐν προαστείῳ, καὶ ἐπιβάς ἵππῳ πάνυ ἡμερωτάτῳ καὶ πρῶν ἐκ θείας προνοίας τοῦτον καταβαλὼν τὸν δεξιὸν πόδα αὐτοῦ συνέτριψεν. τῇ δὲ ιθ' τοῦ Ἰουλίου μηνός, ἡμέρα δ', ὥρα α', Βαρδάνης, ὁ πατρίκιος καὶ στρατηγὸς τῶν ἀνατολικῶν, ὁ ἐπίκλην Τοῦρκος, ἀνηγορεύθη εἰς βασιλέα ὑπὸ τῶν περατικῶν θεμάτων· ὅστις πολλὰ παραιτησάμενος διαδράσαι αὐτοὺς οὐκ ἴσχυσεν. καὶ κατελθὼν ἕως Χρυσοπόλεως καὶ περιπολεύσας ἡμέρας ἡ' καὶ μὴ δεχθεὶς ὑπὸ τῆς πόλεως ὑπέστρεψε ἕως τῶν Μαλαγίνων. φοβηθεὶς δὲ τὸν θεὸν καὶ λογισάμενος, μήποτε δι' αὐτὸν σφαγὴ γένηται Χριστιανῶν, ἀποστείλας πρὸς Νικηφόρον καὶ λαβὼν λόγον ἐνυπόγραφον ἐξ ἰδιοχείρου αὐτοῦ, ἐν ᾧ καὶ Ταράσιος, ὁ ἀγιώτατος πατριάρχης, καὶ πάντες οἱ πατρίκιοι καθυπέγραψαν, ὥστε ἀβλαβῆ αὐτὸν διατηρηθῆναι καὶ ἀζήμιον καὶ πάντας τοὺς σὺν αὐτῷ, τῇ ἡ' τοῦ Σεπτεμβρίου μηνός ὥρα μεσονυκτίου λάθρα διαδράς κατήλθεν ἐν τῇ Κίῳ τῆς Βιθυνίας εἰς τὴν μονὴν τοῦ Ἡρακλείου, καὶ εὐρὼν τὸ ἀπολυθὲν χελάνδιον τοῦ βασιλέως ἐπὶ τούτῳ ἀπεκάρθη καὶ ἐνεδύσατο στολὴν μοναδικήν, καὶ εἰσελθὼν ἐν αὐτῷ ἀπῆλθεν ἐν τῇ νήσῳ τῇ λεγομένῃ Πρώτῃ, ἐν ἣ οἰκοδομήσας ἦν μοναστήριον, οἰόμενος ὅτι αἰδεσθήσεται τὸν φοβερὸν λόγον, ὃν ἔδωκεν αὐτῷ ὁ παραλογιστὴς Νικηφόρος, καὶ οὐ μὴ βλάψει αὐτὸν ἐν οὐδενί. ὁ δὲ πρῶτον μὲν γυμοῖ αὐτὸν τῆς 480 ὑποστάσεως αὐτοῦ, καὶ ἀφορμῆς δραξάμενος πάντας τῶν θεμάτων τοὺς ἄρχοντας καὶ κτήτορας, τινὰς δὲ καὶ ἐκ τῆς βασιλίδος πόλεως, ἠχμαλώτευσεν, τὸν δὲ στρατὸν ἅπαντα ἀρόγευτον εἶασεν. καὶ τίς λόγος δυνησεται πρὸς ἀξίαν διηγήσασθαι τὰ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναιςπραχθέντα ὑπ' αὐτοῦ ἔργα κατὰ θεοῦ παραχώρησιν διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν; τῇ δὲ θ' τοῦ Αὐγούστου μηνός τῆς ια' ἰνδικτιῶνος ἐτελεύτησεν ἡ βασίλισσα Εἰρήνη ἐν τῇ ἐξορίᾳ τῆς Λέσβου νήσου, καὶ μετηνέχθη τὸ σῶμα αὐτῆς ἐν τῇ νήσῳ τῆς Πριγκίπου, ἐν τῇ μονῇ, ἣν αὐτὴν ὠκοδόμησεν. β'. ιθ'. η'. κ'. Τούτῳ τῷ ἔτει, μηνὶ Δεκεμβρίῳ, ἰνδικτιῶνος ιβ', ἔστειψε Νικηφόρος τὸν υἱὸν αὐτοῦ Σταυράκιον διὰ Ταρασίου, τοῦ ἀγιωτάτου πατριάρχου, ἐν τῷ ἄμβωνι τῆς μεγάλης ἐκκλησίας εἰς βασιλέα, ἀποίητον ὄντα κατὰ πάντα τῇ τε ιδέα καὶ ῥώμῃ καὶ γνώμῃ πρὸς τὴν τοιαύτην ἀξίαν. ὁ δὲ μηδέποτε ἐν μηδενὶ φυλάξας ἀλήθειαν Νικηφόρος Λυκάονας τινὰς, ἢ λυκανθρώπους, ὁμογνώμονας καὶ ὁμόφρονας ἀποστείλας εἰς τὴν Πρώτην ἐκέλευσε νυκτὸς ἐπιβῆναι τῇ νήσῳ καὶ τὸν προρρηθέντα ἐκτυφλῶσαι Βαρδάνιον, ὡς δῆθεν ἀγνοοῦντος αὐτοῦ, καὶ μετὰ τὸ δρᾶμα προσφυγεῖν τῇ ἐκκλησίᾳ. τούτου δὲ γεγονότος ὃ τε πατριάρχης καὶ ἡ σύγκλητος δεινῶς ἤλγησαν καὶ πάντες οἱ φοβούμενοι τὸν θεόν. ὁ δὲ παρανομώτατος βασιλεὺς Νικηφόρος ὄρκους τοὺς ἐν τέλει Λυκάονας, τὸ δοκεῖν, ἐπεζήτη ἀνελεῖν, ἀμύνασθαι σχηματιζόμενος, ὁ πάντα κατ' ἐπίδειξιν ἀεὶ, καὶ μηδὲν κατὰ θεὸν πράττων. ἦν γὰρ αὐτῷ μετὰ τῶν λοιπῶν παρανομιῶν καὶ τὸ τοιοῦτον τῆς γνώμης ἐξαιρετὸν ἰδίωμα, δι' οὗ καὶ πρὸ τῆς βασιλείας πολλοὺς ἠπάτησεν. πλὴν γελοιοτάτος ἦν τοῖς εἰδόσιν ἀκριβῶς τὸ ἐπιτήδευμα, ὥστε κάκεῖνον ἀναιδείᾳ πολλῇ ζεζοφωμένον τὸ μιαρώτατον αὐτοῦ πρόσωπον ἀεὶ, τότε ἀπρόϊτον γενέσθαι ἐπὶ

ἡμέρας ζ' ἐπὶ τοῦ βασιλικῷ κοιτῶνος δολίως κλαυθυριζόμενον, ἐπεὶ καὶ φυσικῶς αὐτῷ γυναικῶδη προσῆσαν δάκρυα, ἃ τοῖς πολλοῖς τῶν φαύλων καὶ ψευδοχρήστοις προσεῖναι πέφυκεν. ἀλλ' οὐκ ἔλαθε τοὺς 481 πολλούς. τῷ δὲ Αὐγουστῷ μηνὶ ἐξελθὼν κατὰ Ἀράβων συνήνητησεν αὐτοῖς εἰς Κρασὸν τῆς Φρυγίας καὶ πολεμήσας ἤτταται· καὶ πολλοὺς ἀποβαλὼν μικροῦ δεῖν καὶ αὐτὸς κρατεῖσθαι ἤμελλεν, εἰ μὴ τῶν ἀρχόντων τινὲς ἀνδρειότατοι τοῦτον μόλις τῆς ἀνάγκης περισώσασθαι ἴχυσαν. γ'. κ'. θ'. κα'. Τούτῳ τῷ ἔτει στάσεως γενομένης κατὰ τὴν Περσικὴν, κατῆλθεν ὁ τῶν Ἀράβων ἀρχηγὸς εἰρηνοποιήσων αὐτοῦς. Νικηφόρος δὲ ἄδειαν εὐρῶν ἔκτισε τὴν Ἄγκυραν Γαλατίας καὶ τὴν Θήβασαν καὶ τὴν Ἀνδρασόν. ἀπέστειλε δὲ καὶ ἐν Συρίᾳ κοῦρσον, καὶ μηδὲν ἀνύσαντες ὑπέστρεψαν, τούναντίον δὲ μᾶλλον καὶ πολλοὺς ἀποβαλόντες. Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος Νικηφόρος ἔτη θ'. δ'. κα'. ι'. α'. Τούτῳ τῷ ἔτει, μηνὶ Φεβρουαρίῳ ιη', ἰνδικτιῶνος ιδ', Ταράσιος, ὁ ἀγιώτατος πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, ἐνδόξως ἀπεβίω, καὶ ἐξεκομίσθη τὸ λείψανον αὐτοῦ ἐν τῷ Στενῷ τοῦ Πόντου καὶ ἐτάφη ἐν τῷ ὑπ' αὐτοῦ κτισθέντι μοναστηρίῳ τῆ δ' τῆς α' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν. καὶ τῆ ιβ' τοῦ Ἀπριλλίου μηνός, τῆ μεγάλῃ κυριακῇ τοῦ πάσχα, ἐχειροτονήθη Νικηφόρος, ὁ ἀγιώτατος πατριάρχης, ἀπὸ ἀσηκρητῶν ψήφῳ παντὸς τοῦ λαοῦ καὶ τῶν ἱερέων, πρὸς δὲ καὶ τῶν βασιλέων. Πλάτων δὲ καὶ Θεόδωρος, ἡγούμενοι τῆς μονῆς τῶν Στουδίου, οὐ συνευδόκησαν τῇ χειροτονίᾳ Νικηφόρου, ἀλλὰ καὶ λίαν ἀντετάχθησαν σχίσμα μελετήσαντες, αἰτίαν δῆθεν εὐλογον ἔχοντες τὸ μὴ δεῖν ἀπὸ λαϊκῶν ἀθρόως εἰς ἐπισκοπὴν ἀνατρέχειν. οὓς ὁ βασιλεὺς Νικηφόρος τῆς πόλεως ἀπελάσαι βουλευθεὶς ἀνετράπη, συμβουλευόντων τινῶν οὐκ ἐπαινετὴν ἔσεσθαι τὴν τοῦ πατριάρχου χειροτονίαν ἐπὶ τῇ τῶν προειρημένων ἀποχειροτονίᾳ καὶ ἐπὶ καταλύσει τηλικαύτης μονῆς, ψ' που μοναστῶν ὑπὸ Θεοδώρῳ τεταγμένων. καὶ οὐκ ἦν τὸ πρᾶγμα ξένον τῆς ἐκκλησίας καὶ προσφάτως ἐπινοηθέν, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἀπὸ λαϊκῶν ἐπεσκόπησαν ἀξίως τῆς ἀξίας τῷ θεῷ ἱερατεύσαντες. 482 Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἐπεστράτευσεν Ἀαρὼν, ὁ τῶν Ἀράβων ἀρχηγός, τὴν Ῥωμανίαν ἐν δυνάμει βαρεῖα ἀπὸ τε Μαυροφόρων καὶ Συρίας καὶ Παλαιστίνης καὶ Λιβύης χιλιάδων τ'. καὶ ἐλθὼν εἰς Τύανα ὠκοδόμησεν οἶκον τῆς βλασφημίας αὐτοῦ. καὶ πολιορκήσας παρέλαβε τό τε Ἡρακλέως κάστρον ὄχυρώτατον πάνυ ὑπάρχον καὶ τὴν Θήβασαν καὶ τὴν Μαλακοπέαν καὶ τὴν Σιδηρόπαλον καὶ τὴν Ἀνδρασόν. ἀπέστειλε δὲ κοῦρσον χιλιάδας ζ', καὶ κατῆλθεν ἕως Ἀγκύρας, καὶ ἱστορήσας ταύτην ὑπέστρεψεν. ὁ δὲ βασιλεὺς Νικηφόρος φόβῳ καὶ ἀμηχανίᾳ συσχεθεὶς ἐξῆλθε καὶ αὐτὸς ἐν ἀπογνώσει, τὰ γενναῖα τῆς ταλαιπωρίας ἐπιδεικνύμενος· καὶ πολλὰ τρόπαια ποιήσας ἀπέστειλε πρὸς Ἀαρὼν τὸν μητροπολίτην Συνάδων καὶ Πέτρον, τὸν ἡγούμενον τοῦ Γουλαίου, καὶ Γρηγόριον, τὸν οἰκονόμον Ἀμάστρης, αἰτῶν εἰρήνην γενέσθαι· καὶ πολλὰ διαλεχθέντων αὐτῶν ἐστοίχησαν τὴν εἰρήνην, ἵνα τὸ κατ' ἔτος τελῆται αὐτοῖς ἀνὰ λ' χιλιάδων νομίσματα καὶ τρία νομίσματα κεφαλιτιῶν αὐτοῦ τοῦ βασιλέως, καὶ τρία τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. ἃ καὶ δεξάμενος Ἀαρὼν ἤσθη καὶ ἠγαλλιάσατο ὑπὲρ μυρίων ταλάντων ταῦτα δεξάμενος, ὡς ὑποτάξας τὴν Ῥωμαίων βασιλείαν. ἐστοίχησαν δὲ καὶ τὰ παραληφθέντα κάστρα μὴ κτισθῆναι. ὑποστρεψάντων δὲ τῶν Ἀράβων, ἔκτισεν εὐθέως τὰ αὐτὰ κάστρα καὶ κατωχύρωσεν. καὶ τοῦτο μαθὼν Ἀαρὼν, ἀποστείλας πάλιν ἔλαβε τὴν Θήβασαν, καὶ πέμψας στόλον εἰς Κύπρον τὰς τε ἐκκλησίας κατέστρεψε καὶ τοὺς Κυπρίους μετέστησε καὶ πολλὴν ἄλωσιν ποιήσας τὴν εἰρήνην διέστρεψεν. ε'. κβ'. ια'. β'. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσεν Νικηφόρος κατὰ Βουλγάρων καὶ καταλαβὼν τὴν Ἀδριανούπολιν, στάσεως μελετωμένης κατ' αὐτοῦ ὑπὸ τῶν βασιλικῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ταγμάτων αἰσθόμενος, ὑπέστρεψεν ἄπρακτος μηδὲν ἀνύσας, ἢ μόνον τοὺς ὁμοφύλους ἀμυνόμενος δαρμοῖς τε καὶ ἐξορίαις καὶ δημεύσει πολλοὺς ὑποβαλόν.

ἀποστείλας δὲ Βαρδάνιον τὸν σπαθάριον, τὸ ἐπίκλην Ἀνεμᾶν, πάντα προσήλυτον καὶ πάροικον ἐπαιχμαλωτεύσας ἐπέρασεν ἐν τῇ Θράκῃ, οἰόμενος οὐκ ὀλίγην ὀλίγην χρυσοῦ πορίσασθαι ἐξ αὐτῶν ἐξ ἑτησίων 483 τελεσμάτων, ὃ πάντα διὰ τὸν φιλούμενον αὐτῷ χρυσοῦν καὶ οὐ διὰ τὸν Χριστὸν πράττων. ἴ. κγ'. ιβ'. γ'. Τούτῳ τῷ ἔτει, μηνὶ Σεπτεμβρίῳ, ἰνδικτιῶνος α', Ἀαρῶν, ὁ τῶν Ἀράβων ἀρχηγός, μετὰ στόλου κατὰ τῆς Ῥόδου Χουμεῖδ ἐξέπεμψεν. οὗτος ἀθρόως καταπλεύσας καὶ τὴν Ῥόδον καταλαβὼν πολλὴν ἄλωσιν ἐποίησατο ἐν αὐτῇ· τὸ μέντοι ἐν αὐτῇ φρούριον διεφυλάχθη ἀπόρητον. ἐν δὲ τῷ ἐπανέρχεσθαι αὐτὸν φανερώς κατεπολεμήθη ὑπὸ τοῦ ἀγίου καὶ θαυματουργοῦ Νικολάου. ἔλθων γὰρ εἰς τὰ Μύρα καὶ τὴν ἱερὰν αὐτοῦ συντρίψαι πειραθεὶς λάρνακα ἄλλην ἀντ' ἐκείνης πλησίον παρακειμένην κατέκλασεν· αὐτίκα τε πολλὴ ἀνέμων καὶ θαλαττίων κυμάτων, βροντῶν τε καὶ ἀστραπῶν ἀνωμαλία τὸν στόλον κατέλαβεν, ὡς ἱκανὰ συντριβῆναι σκάφη, αὐτὸν τε τὸν θεομάχον Χουμεῖδ ἐπιγνῶναι τὴν τοῦ ἀγίου δύναμιν καὶ παρ' ἐλπίδα τὸν κίνδυνον ἐκφυγεῖν. τῇ δὲ εἰκάδι τοῦ Δεκεμβρίου μηνὸς Νικηφόρος μετὰ πολλὴν ἐκλογὴν παρθένων ἐκ πάσης τῆς ὑπ' αὐτὸν ἐξουσίας εἰς τὸ ζευῆσαι Σταυράκιον, τὸν υἱὸν αὐτοῦ, ποιησάμενος, Θεοφανῶ τὴν Ἀθηναίαν, προσγενῆ τῆς μακαρίας Εἰρήνης, μεμνηστευμένην ἀνδρὶ καὶ πολλάκις αὐτῷ συγκοιτασθεῖσαν, χωρίσας αὐτὴν ἀπ' αὐτοῦ τῷ ἀθλίῳ Σταυρακίῳ συνέζευξεν, ὡς εἰς πάντα καὶ ἐν τούτῳ παρανομήσας ἀναιδῶς, ἄλλας δὲ δύο ταύτης ὠραιότερας ἐκλεξάμενος σὺν αὐτῇ, προφανῶς αὐτὰς ἔφθειρε κατ' αὐτὰς τὰς ἡμέρας τοῦ γάμου παρὰ πάντων ὁ μισθὸς γελῶμενος. τῷ δὲ Φεβρουαρίῳ μηνὶ στάσιν ἐννοήσαντες κατ' αὐτοῦ πολλοὶ τῶν ἐν τέλει Ἀρσαβήρ, τὸν κυαίστωρα καὶ πατρίκιον, ἄνδρα εὐσεβῆ καὶ λογιώτατον ἐψηφίζοντο. γνοὺς δὲ τοῦτο ὁ πολυμήχανος Νικηφόρος, αὐτὸν μὲν τύψας καὶ ἀποκεῖρας μοναχὸν πεποίηκεν, ἐν Βιθυνίᾳ τοῦτον ἐξορίσας, τοὺς δὲ λοιποὺς δαρμοῖς καὶ ἐξορίαις, πρὸς δὲ καὶ δημεύσει καθυπέβαλεν, οὐ μόνον τοὺς ἐν τῷ κοσμικῷ βίῳ ἄρχοντας, ἀλλὰ καὶ ἐπισκόπους ἀγίους καὶ μοναχοὺς καὶ τοὺς τῆς μεγάλης 484 ἐκκλησίας, τὸν τε σύγκελλον καὶ τὸν σακελλάριον καὶ τὸν χαρτοφύλακα, ἄνδρας ἐλλογίμους ὑπάρχοντας καὶ αἰδοῦς ἀξίους. Ἀράβων ἀρχηγός Μουάμεδ ἔτη δ'. ζ'. α'. ιγ'. δ'. Τούτῳ τῷ ἔτει Ἀαρῶν, ὁ τῶν Ἀράβων ἀρχηγός, τέθνηκεν εἰς τὴν ἐνδοτέραν Περσίδα, τὴν καλουμένην Χωρασάν, μηνὶ Μαρτίῳ, ἰνδικτιῶνος β'. καὶ διεδέξατο τὴν ἀρχὴν Μουάμεδ, ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ἀφυῆς κατὰ πάντα. πρὸς ὃν Ἀβδελᾶς, ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, στασιάσας ἐκ τῆς αὐτῆς χώρας τοῦ Χωρασάν ἅμα ταῖς πατρικαῖς δυνάμεσιν ἐμφυλίου πολέμου τῷ κατ' αὐτοὺς ἔθνει γέγονεν αἴτιος. κἀντεῦθεν οἱ κατὰ τὴν Συρίαν καὶ Αἴγυπτον καὶ Λιβύην εἰς διαφόρους κατατμηθέντες ἀρχὰς τὰ τε δημόσια πράγματα καὶ ἀλλήλους κατέστρεψαν, σφαγαῖς καὶ ἀρπαγαῖς καὶ παντοίαις ἀτοπίαις πρὸς τε ἑαυτοὺς καὶ τοὺς ὑπ' αὐτοὺς Χριστιανοὺς συγκεχυμένοι. ἔνθεν δὴ καὶ αἱ κατὰ τὴν ἁγίαν Χριστοῦ τοῦ θεοῦ ἡμῶν πόλιν ἐκκλησίαι ἠρήμυνται, τὰ τε μοναστήρια τῶν δύο μεγάλων λαυρῶν, τοῦ ἐν ἀγίοις Χαρίτωνος καὶ Κυριακοῦ, καὶ τοῦ ἀγίου Σάβα, καὶ τὰ λοιπὰ κοινόβια τῶν ἀγίων Εὐθυμίου καὶ Θεοδοσίου· ἐπεκράτησε δὲ τῆς τοιαύτης ἀναρχίας ἢ κατ' ἀλλήλων καὶ ἡμῶν μισοφιλία ἔτη ε'. Θεόδωρος δέ, ὁ ἡγούμενος τῶν Στουδίου, καὶ Ἰωσήφ, ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ καὶ ἀρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης, ἅμα Πλάτωνι ἐγκλείστω καὶ τοῖς λοιποῖς αὐτῶν μοναχοῖς τῆς κοινωνίας Νικηφόρου, τοῦ ἀγιωτάτου πατριάρχου, ἀπέστησαν διὰ Ἰωσήφ τὸν οἰκονόμον ὡς παρανόμως στεφανώσαντα Κωνσταντῖνον καὶ Θεοδότην. Νικηφόρος δὲ ὁ βασιλεὺς ἀφορμῆς δραξάμενος ἐπισκόπους πολλοὺς καὶ ἡγουμένους ἀθροίσας σύνοδον κατ' αὐτῶν κροτηθῆναι ἐκέλευσεν, δι' ἧς ἐξεβλήθησαν τῆς μονῆς καὶ τῆς πόλεως ἐξορία παραπεμφθέντες μηνὶ Ἰαννουαρίῳ, ἰνδικτιῶνος β'. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ῥόγας διδομένης τῷ λαῷ ἐν τῷ Στρυμῶνι ἐπιπεσόντες οἱ Βούλγαροι ταύτην

ἀφείλαντο χρυσοῦ λίτρας ἀρ' καὶ 485 πολὺν λαὸν κατέσφαξαν σὺν τῷ στρατηγῷ καὶ τοῖς ἄρχουσιν. ἦσαν γὰρ καὶ τῶν λοιπῶν θεμάτων ταξάτοι ἄρχοντες οὐκ ὀλίγοι, καὶ πάντες ἐκεῖ ἀπώλοντο. ἔλαβον δὲ καὶ τὸ τοῦλδον ὄλον καὶ ὑπέστρεψαν. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει πρὸ τῆς ἑορτῆς τοῦ πάσχα Κροῦμμος, ὁ τῶν Βουλγάρων ἀρχηγός, παραταξάμενος κατὰ Σερδικῆς ταύτην παρέλαβε δόλω καὶ λόγῳ, στρατεύματα Ῥωμαϊκὰ κατασφάξας χιλιάδας ἄχωρὶς ἰδιωτικοῦ πλήθους. Νικηφόρος δὲ δῆθεν κατ' αὐτοῦ ἐξελθὼν τῇ γ' ἡμέρᾳ τῆς ἑβδομάδος τοῦ σωτηρίου πάθους ἀξιόλογον μὲν οὐδὲν πέπραχεν, τοῖς δὲ περισωθεῖσιν ἐκ τῆς σφαγῆς ἄρχουσιν αἰτοῦσι λόγον σωτηρίας ἀπαξιώσας δοῦναι, τοῖς ἐχθροῖς προσφυγεῖν ἐβίασατο, ἐν οἷς ἦν καὶ Εὐμάθιος ὁ σπαθᾶριος μηχανικῆς ἔμπειρος. ὁ δὲ Νικηφόρος πρὸς τῇ πολλῇ ἀδοξίᾳ σάκραις ἐνόρκους τὴν βασιλίδαν πόλιν πείθειν ἐσπούδαξεν, ὅτι τὴν τοῦ πάσχα ἑορτὴν ἐν τῇ αὐτῇ τοῦ Κρούμμου ἐώρτασεν. τὴν δὲ παραληφθεῖσαν Σερδικὴν οἰκοδομεῖν βουλόμενος, ἀνθιστάμενα τὰ πλήθη φοβηθεὶς ὑποβάλλει διὰ τῶν στρατηγῶν καὶ ἀρχόντων πείσαι τοὺς ὄχλους αἰτήσασθαι τῷ βασιλεῖ περὶ τῆς οἰκοδομῆς. οἱ δὲ τὸ δρᾶμα κατανοήσαντες ὡς ἐκ τῆς ἐκείνου κακοπραγίας ὑποβεβλημένον στασιάζουσι κατ' αὐτοῦ καὶ τῶν ἰδίων ἀρχόντων ὥρᾳ ἄ, καὶ ἐπελθόντες διαρρήσσουσι τὰς σκηνὰς αὐτῶν. ἐλθόντες δὲ ἕως τῆς βασιλικῆς ὕβρεσι πολλαῖς καὶ ἀραίς αὐτὸν ἔβαλλον μηκέτι φέρειν τὴν ἄμετρον φιλαργυρίαν καὶ κακομήχανον αὐτοῦ γνώμην ἐξομνύμενοι. ὁ δὲ τῷ ἀθρόῳ τῆς στάσεως σφόδρα καταπτοηθεὶς καὶ ἀναστὰς τῆς τραπέζης, πρῶτον μὲν διὰ Νικηφόρου καὶ Πέτρου τῶν πατρικίων ὄρκους καὶ πιθανολογίας κατευνάζειν ἐπειρᾶτο τὸ στράτευμα. οἱ δὲ μικρὸν παυσάμενοι βουλόμενοι τινα κατέλαβον οἱ τρισάθλιοι τῆς ἐν χερσὶν ἐπιλαθόμενοι πράξεως, τό, "κύριε ἐλέησον," ἀναβοῶντες ὡς ἐπὶ τινι σεισμῷ ἢ ἀνομβρίᾳ. ὁ δὲ πρὸς πᾶσαν κακουργίαν ἔτοιμος λαθραῖαις δωρεαῖς διὰ τῆς νυκτὸς τοὺς πολλοὺς τῶν ἀρχόντων ἐξαπατήσας τῇ ἐπαύριον αὐτὸς δι' ἑαυτοῦ μέσος ἐλθὼν τοῖς ὄχλοις διελέχθη, περὶ πάσης εὐημερίας ὄρκους φρικτοῖς αὐτοῦς διαβεβαιωσάμενος καὶ τὰ τῆς ἴσης 486 πρὸς τὰ τέκνα στοργῆς, καὶ παραυτίκα τὴν βασιλίδαν καταλαμβάνει, Θεοδόσιον, πατρίκιον καὶ προμοσκρίνιον, τὸ ἐπίκλην Σαλιβαράν, ἔασας εἰς τὸ καταμαθεῖν δι' ἀλλήλων τοὺς στασιάσαντας. ἐν δὲ τῷ ἐπανέρχεσθαι τὰ πλήθη ῥογεύειν αὐτοὺς προσποιησάμενος, κατὰ τὸν ἅγιον Μάμαντα δαρμοῖς τε καὶ κουραῖς καὶ ἐξορίαῖς τοὺς πλείστους τιμωρησάμενος, εἰς Χρυσόπολιν τοὺς λοιποὺς διεβίβαζε καταπατήσας τοὺς τηλικούτους φοβεροὺς ὄρκους. οἱ δὲ διὰ τὴν συμφορὰν πύρινον ποταμὸν τὸ Πέραμα προσηγόρευσαν. ἡ. β'. ιδ'. ε'. Τούτῳ τῷ ἔτει Νικηφόρος μετὰ τὰς ἀθέους ὑπεξελεύσεις τὰ στρατεύματα πάντῃ ταπεινῶσαι σκεψάμενος Χριστιανοὺς ἀποικίσας ἐκ παντὸς θέματος ἐπὶ τὰς Σκλαυινίας γενέσθαι προσέταξεν, τὰς δὲ τούτων ὑποστάσεις πιπράσκεσθαι. καὶ ἦν αἰχμαλωσίας οὐκ ἔλαττον τὸ πρᾶγμα, πολλῶν ἐξ ἀνοίας βλασφημούντων καὶ ἐχθρῶν ἐφόδους αἰτούντων, ἐτέρων δὲ περὶ τοὺς γονικοὺς τάφους θρηνοῦντων καὶ τοὺς ἀποθανόντας μακαριζόντων· εἰσὶ δὲ οἱ καὶ ἀγχόνας ἐχρήσαντο πρὸς ἀπαλλαγὴν τῶν δεινῶν. τὰ τε γὰρ προσόντα δυσκίνητα συνεπιφέρεσθαι ἡδυνάτου καὶ τὴν ἐκ γονικῶν πόνων κτηθεῖσαν ὑπαρξιν ὀλλυμένην ἐώρων· καὶ πᾶσα τοὺς πάντας εἶχεν ἀμηχανία, τῶν μὲν πενήτων ἐν τούτοις καὶ τοῖς ἐξῆς ῥηθησομένοις, τῶν δὲ ὑπερεχόντων συμπασχόντων αὐτοῖς καὶ μὴ δυναμένων βοηθῆσαι ἀπεκδεχομένων τε βαρυτέρας συμφοράς. ταῦτα ἤρχθη μὲν ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου μηνός, πρὸς δὲ τὸ ἅγιον πάσχα πεπέρασται. δευτέραν σὺν ταύτῃ κάκωσιν, προσέταξε στρατεῦεσθαι πτωχοὺς καὶ ἐξοπλίζεσθαι παρὰ τῶν ὁμοχῶρων, παρέχοντας καὶ ἀνὰ ὀκτωκαίδεκα ἡμίσεις νομισμάτων τῷ δημοσίῳ, καὶ ἀλληλεγγύως τὰ δημόσια. τρίτην κακόνοιαν, ἐποπτεῦεσθαι πάντας, καὶ ἀναβιβάζεσθαι τὰ τούτων τέλη, παρέχοντας καὶ χαρτιατικῶν ἕνεκα ἀνὰ κερατίων β'.

καὶ πρὸς τετάρτην, τοὺς κουφισμοὺς πάντας ἀναβιβάζεσθαι προσέταττεν. πέμπτην, τοὺς τῶν εὐαγῶν οἴκων παροίκους τοῦ τε ὄρφανοτροφείου καὶ τῶν ξενῶνων καὶ γηροκομείων τε καὶ ἐκκλησιῶν καὶ μοναστηρίων βασιλικῶν 487 τὰ καπνικὰ ἀπαιτεῖσθαι ἀπὸ τοῦ πρώτου ἔτους τῆς αὐτοῦ τυραννίδος, τὰ δὲ κρείττονα τῶν κτημάτων εἰς τὴν βασιλικὴν κουρατορίαν αἴρεσθαι, τὰ μέντοι τέλη αὐτῶν ἐπιτίθεσθαι τοῖς ἐναπομείνανσιν εἰς τοὺς αὐτοὺς εὐαγεῖς οἴκους κτήμασι καὶ παροίκοις, ὡς διπλοῦσθαι πολλῶν τὰ τέλη, τῶν οἰκήσεων στενουμένων αὐτοῖς καὶ τῶν χωρίων. ἕκτην, σκοπεῖσθαι παρὰ τῶν στρατηγούντων τοὺς ἀθρόως ἐκ πτωχείας ἀνακτησαμένους, καὶ ἀπαιτεῖσθαι χρήματα ὡς εὐρετὰς θησαυρῶν. ἑβδόμη, τοὺς πρὸ κ' χρόνων εὐρηκότας καὶ μέχρι τῆς δεῦρο πίθον ἢ σκεῦος ὀτιοῦν καὶ αὐτοὺς ἐξαργυρίζεσθαι. ὀγδόην, τοὺς ἐκ πάππων ἢ πατέρων κληρονομήσαντας διαιρεθέντας, ἐκ τῶν αὐτῶν χρόνων κ' ἐξαναδιδόναι τῷ δημοσίῳ, τοὺς πένητας· καὶ τοὺς ὠνησαμένους ἔξω τῆς Ἀβύδου σώματα οἰκετικά, ἀνὰ β' νομισμάτων τελέσαι προσέταξεν, καὶ μάλιστα τοὺς κατὰ τὴν Δωδεκάνησον. ἐνάτην, τοὺς τὰς παραθαλασσίας οἰκοῦντας, μάλιστα τῆς μικρᾶς Ἀσίας, ναυκλήρους μηδέποτε γηπονικῶς ζήσαντας ἄκοντας ὠνεῖσθαι ἐκ τῶν καθαρπαγέντων αὐτῷ κτημάτων, ὡς ἂν ἐκτιμηθῶσι παρ' αὐτῷ. δεκάτην, τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπισήμους ναυκλήρους συναγαγὼν δέδωκεν ἐπὶ τόκῳ τετρακεράτῳ τὸ νόμισμα ἀνὰ χρυσίου λιτρῶν δώδεκα τελοῦντας καὶ τὰ συνήθη κωμέρκια. ταῦτα ἐκ τῶν πολλῶν ὡς ἐν κεφαλαίῳ μικρά μοι ἐστηλογράφηται δηλοῦντι τὸ πρὸς πᾶν εἶδος πλεονεξίας αὐτοῦ πολυμήχανον. τὰ γὰρ κατὰ τὴν βασιλίδα τοῖς ἐν τέλει καὶ μέσοις καὶ εὐτελέσιν ἐνδειχθέντα δεινὰ πέρα συγγραφῆς, τοὺς μὲν ἀνιχνεύοντος ὅπως οἴκοι ζῶσιν, καὶ καθυποβάλλοντος τοῖς πονηροῖς τῶν οἰκετῶν διαβάλλειν τοὺς δεσπότας, καὶ ἐν ἀρχαῖς δῆθεν διστάζοντος ἐπὶ τοῖς λεγομένοις, ἔπειτα δὲ βεβαιούντος τὰς συκοφαντίας, τὸ αὐτὸ δὲ καὶ ἐπὶ ἀσήμων κατ' ἐπισήμων ἔδρα τιμῶν ἀξιῶν τοὺς εὖ διαβάλλοντας· τῶν δὲ οἴκων πολλοὺς τῶν οἰκητόρων ἀπὸ πρώτης εἰς τρίτην γενεὰν ἐξανέστρεψεν, ἐλπίδι τοῦ τάχιστα τούτους ἐκπεσεῖν καὶ ὑπ' αὐτοῦ κληρονομηθῆναι. ἄξιον δέ τι καὶ ἡδύσματος ἢ παραδείγματος ἔνεκα μνησθῆναι καὶ τοῦτο. κηρουλλάριός τις ἦν ἐν τῷ Φόρῳ ἐκ πόνων ἰδίων ἀνενδεής. 488 τοῦτον μεταστειλάμενος ὁ παμφάγος φησὶν· "θὲς τὴν χεῖρά σου κατὰ τῆς κεφαλῆς μου, καὶ ὄμοσόν μοι τὸ πόσος σοι χρυσός ἐστιν;" ὁ δὲ μικρὸν ὡς ἀνάξιος δῆθεν παραιτούμενος ἐβιάσθη τοῦτο παρ' αὐτοῦ ποιῆσαι, καὶ λίτρας ρ' ἐξείπειν ἔχειν. καὶ τοῦτο κατὰ τὴν ὥραν προσέταξεν ἐνεχθῆναι φήσας· "σὺ τί χρεῖαν ἔχεις περισπασμοῦ; συναρίστησόν μοι, καὶ ἄρον νομίσματα ρ', καὶ πορεύου ἀρκούμενος." θ'. γ'. ιε'. '. Τούτῳ τῷ ἔτει Νικηφόρος τὰς κατὰ Χριστιανῶν ἐπινοίας ἐπέτεινεν, ἐποψίας ἀθέους ἐπ' ἀγορασμοῖς παντοίων ἀλόγων βοσκημάτων τε καὶ καρπῶν, ἀδίκους δημεύσεις τε καὶ ζημίας τῶν ἐν τέλει, τοκισμοὺς ἐν πλοίοις, ὁ πᾶσι νομοθετῶν τὸ μὴ τοκίζειν, καὶ ἄλλας μυρίας κακῶν ἐπινοίας, ὧν ἡ κατὰ μέρος ἱστορία φορτικῆ τοῖς ἐπιτετημημένα ζητοῦσι πέφυκε μανθάνειν τὰ πράγματα. τῇ δὲ α' τοῦ Ὀκτωβρίου μηνός, ἡμέρᾳ γ', σπασάμενός τις ἀφανῆς ἐν σχήματι μοναχοῦ ξίφος τινὸς τῶν στρατευομένων εἰσέδραμεν ἐν τῷ παλατίῳ Νικηφόρον ἀνελεῖν ζητῶν. τῶν δὲ περιεστώτων δύο [διατρεχόντων] ἐπιδραμόντων αὐτῷ, δεινῶς ἐπλήγησαν ὑπ' αὐτοῦ. συλληφθεῖς δὲ καὶ πολλὰ τιμωρηθεῖς δαιμονῶν προεφασίσατο, μηδένα συκοφαντήσας· ὁ δὲ τοῦτον ἐν τῷ ξύλῳ κατησφαλίσατο σὺν τοῖς πάσχουσιν. καὶ πολλοὶ ἐντεῦθεν οἰωνίσαντο μεγάλου κακοῦ σημεῖον εἶναι τοῦτο τοῖς τε κρατοῦσι καὶ τοῖς ὑπὸ χεῖρα, καθάπερ καὶ ἐπὶ τοῦ δυσσεβοῦς Νεστορίου γέγονεν. τῶν δὲ Μανιχαίων, τῶν νῦν Παυλικιάνων καλουμένων, καὶ Ἀθιγγάνων τῶν κατὰ Φρυγίαν καὶ Λυκαονίαν, ἀγχιγειτόνων αὐτοῦ, φίλος ἦν διάπυρος, χρησιμοῖς καὶ τελεταῖς αὐτῶν ἐπιχαίρων, ἐν οἷς καί, ὅταν

Βαρδάνιος ὁ πατρίκιος ἐπανεῖστη αὐτῷ, τούτους προσκαλεσάμενος ταῖς αὐτῶν μαγγανείαις τοῦτον ὑπέταξεν. ταῦρον γὰρ ἔν τινι λάκκῳ ἐν σιδηρῷ πάλῳ ἐκ τῶν κεράτων προσδήσας εἰς γῆν νενευκότα, οὕτω μυκώμενον καὶ ἰλυσπώμενον ἀποκτανθῆναι πεποίηκεν, τὴν δὲ τούτου ἐσθῆτα ἐν μύλωνι ἀλήσας ἀντιστρόφως καὶ ἐπαιδίαις χρησάμενος νίκην ἤρατο, παραχωρήσαντος τοῦ θεοῦ διὰ πλῆθος ἁμαρτιῶν ἡμῶν. οὗτοι χώραν ἔλαβον ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἀφόβως πολιτεύεσθαι καὶ πολλοὶ τῶν κουφοτέρων ταῖς ἀθεμίτοις αὐτῶν διεφθάρησαν δόξαις. ἐν δὲ τῷ Ἐξακτιονίῳ ψευδερημίτης τις Νικόλαος τοῦνομα καὶ οἱ σὺν αὐτῷ γεγονότες ἦσαν 489 καὶ κατὰ τοῦ ὀρθοῦ λόγου καὶ τῶν σεπτῶν εἰκόνων ἐβλάσφημον, ὧν ἀντεποιεῖτο Νικηφόρος, καὶ ἐλύπει τὸν ἀρχιερέα καὶ πάντας τοὺς κατὰ θεὸν ζῶντας. πολλάκις γὰρ κατ' αὐτῶν ἐγκαλῶν ἠγανακτήθη, τοῖς πρὸς ἀλλήλους ἐχθραίνουσι σφόδρα συγχαίρων, ἐπιτωθάζων παντὶ Χριστιανῷ φιλοῦντι τὸν πλησίον ὡς ἀνατροπεὺς τῶν θείων ἐντολῶν· καὶ διὰ σπουδῆς ἦν αὐτῷ δίκας ἀλόγους καὶ εὐλόγους παντὶ Χριστιανῷ κινεῖν ἐν τῷ κολαστηρίῳ τῆς Μαгнаύρας, πρὸς τὸ μηδένα σχολάζειν κατὰ τῶν ἀσεβειῶν αὐτοῦ. τοὺς στρατιωτικὸς ἄρχοντας δουλικῶς χρᾶσθαι τοῖς ἐπισκόποις καὶ κληρικοῖς ἐκέλευσε καταγομένους αὐθεντικῶς ἐν τοῖς ἐπισκοπεῖοις καὶ μοναστηρίοις, καὶ καταχρᾶσθαι τὰ αὐτῶν. τοὺς ἀπ' αἰῶνος ἀναθεμένους τῷ θεῷ χρυσᾷ ἢ ἀργυρᾷ σκεύη ἔψεγεν, καὶ τὰ τῶν ἐκκλησιῶν ἱερὰ κοινοῦσθαι ἄξιον ἐδογματίζεν, ὡς Ἰούδας τὸ δεσποτικὸν μῦρον. τοὺς πρὸ αὐτοῦ βασιλεῖς ἅπαντας ὡς ἀκυβερνήτους ἐμέμφετο, καθόλου τὴν πρόνοιαν ἀναιρῶν καὶ μηδένα λέγων γίνεσθαι τοῦ κρατοῦντος δυνατώτερον, εἰ βούλοιο ὁ κρατῶν ἐντρεχῶς ἄρχειν. ἀλλ' ἐματαιώθη ἐν τοῖς διαλογισμοῖς αὐτοῦ ὁ θεόκταντος. τῷ δὲ Φεβρουαρίῳ μηνὶ τῆς αὐτῆς δ' ἰνδικτιῶνος τῷ α' σαββάτῳ τῶν νηστειῶν ὑπαντηθέντες οἱ Σαρακηνοὶ εἰς Εὐχάϊταν Λέοντι, στρατηγῷ τῶν Ἀρμενιάκων, σὺν τῇ ρόγα τοῦ θέματος ταύτην ἀφείλαντο σὺν πολλῷ πλήθει λαοῦ. τάλαντα δὲ ἦν ἰγ' γινόμενα λίτραι ατ'· καὶ οὐδ' οὕτως ἠλέγετο Νικηφόρος τῆς πλεονεξίας παύσασθαι. ἐπὶ τοσοῦτοις οὖν σημείοις ὁ νέος Ἀχαάβ μὴ παιδευθεὶς, ὁ Φαλάριδος καὶ Μίδου ἀπληστότερος, κατὰ Βουλγάρων παρατάττεται ἅμα Σταυρακίῳ, τῷ υἱῷ αὐτοῦ. καὶ τῇ * τοῦ Μαΐου μηνὸς τῆς βασιλίδος ἐξῆς ἐκέλευσε Νικήτα, πατρικίῳ καὶ γενικῷ λογοθέτῃ, τὰ δημόσια τέλη τῶν ἐκκλησιῶν καὶ μοναστηρίων ἀναβιβάσαι καὶ ὀκτῶ ἐτῶν ὀπισθοτελείας τοὺς τῶν ἀρχόντων ἀπαιτηθῆναι οἴκους, καὶ ἦν θρηῖνος μέγας. ἐγκαλούμενος δὲ ὑπὸ τινος γνησίου θεράποντος, Θεοδοσίου φημί, τοῦ Σαλιβαρᾶ πατρικίου ὄντος, ὅτι "πάντες καταβοῶσιν ἡμῶν, δέσποτα, καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ πάντες ἐπιχαρήσονται τῇ πτώσει ἡμῶν." ἔφη πρὸς αὐτόν· "εἰ ὁ θεὸς σκληρύνων ἐσκληρύνει τὴν καρδίαν μου, ὡς τοῦ 490 Φαραῷ, τί ἀγαθὸν ἔσται τοῖς ὑπὸ χειρᾶ μου; παρὰ Νικηφόρου, Θεοδόσιε, μὴ ἐκδέχου πλὴν τῶν ὀρωμένων σοι." ταῦτα, κύριος οἶδεν, αὐτὸς ἐγὼ ζώσῃ φωνῇ ὁ συγγραφόμενος ἀκήκοα παρὰ Θεοδοσίου. ἐπισυναξάς δὲ τὰ στρατεύματα, οὐ μόνον ἐκ Θράκης, ἀλλὰ καὶ τῶν περατικῶν θεμάτων, πένητάς τε πολλοὺς ἰδίους ὀψωνίοις σφενδόνας καὶ ράβδοις ὠπλισμένους, βλασφημοῦντας ἅμα τοῖς στρατεύμασιν, ἤλασε κατὰ Βουλγάρων. Κροῦμμος δὲ τὰ πλήθη φοβηθεὶς, ὄντων αὐτῶν ἐν Μαρκέλλαις, ἠτεῖτο εἰρήνην. ὁ δὲ ταῖς οἰκείαις κακοβουλίαις καὶ ταῖς τῶν ὁμοφρόνων αὐτοῦ συμβούλων εἰσηγήσει διεκωλύθη, καὶ μετὰ πολλὰς περιαγωγὰς δι' ἀβάτων τόπων ῥιψοκινδύνως ὁ θρασυδέιλος εἰσέρχεται εἰς Βουλγαρίαν τῇ κ' τοῦ Ἰουλίου μηνὸς (κυνὸς ἦν ἐπιτολὴ πανολέθριος), συχνῶς ἐπιφθεγγόμενος τό, "τίς πορεύσεται καὶ ἀπατήσει τὸν Ἀχαάβ;" λέγων, "ὅτι κἂν ὁ θεὸς κἂν ὁ ἀντικείμενος ἔλκει ἄκοντα." πρὸ δὲ τοῦ εἰσελθεῖν αὐτόν, Βυζάντιος, ὁ τούτου ἐπιστήθιος οἰκέτης, πρὸς Κροῦμμον ἀπὸ Μαρκέλλων προσέφυγε συναρπάσας ἐσθῆτα βασιλικὴν καὶ χρυσοῦ λίτρας ρ'. πολλοὶ δὲ τὴν τούτου φυγὴν ἐπὶ κακῷ Νικηφόρῳ οἰωνίσαντο. ἐπὶ

δὲ τρισὶν ἡμέραις μετὰ τὰς πρώτας συμβολὰς δόξας κατευοδοῦσθαι οὐ τῷ κατευοδοῦντι θεῷ τὰ τῆς νίκης ἐπέγραφεν, ἀλλὰ Σταυρακίου μόνου τὴν εὐτυχίαν καὶ εὐβουλίαν ἐκήρυττε καὶ τοῖς κωλύουσι τὴν εἴσοδον ἄρχουσιν ἠπεῖλει. ἄλογα δὲ ζῶα καὶ βρέφη καὶ πᾶσαν ἡλικίαν ἀνηλεῶς φονεύεσθαι προσέταξε καὶ τὰ τῶν ὁμοφύλων νεκρὰ σώματα ἄταφα εἶασε μόνης ἐπιμελούμενος τῆς τῶν σκύλων συλλογῆς, κλεῖθρα δὲ καὶ σφραγίδας τοῖς ταμείοις Κρούμμου ἐπιθεῖς ὡς ἴδια λοιπὸν ἠσφαλίσατο. ὧτα γοῦν καὶ ἕτερα μέλη Χριστιανῶν ἀψαμένων τῶν σκύλων ἀπέτεμε καὶ τὴν λεγομένην αὐλήν τοῦ Κρούμμου ἐνέπρησεν, ἐκείνου σφόδρα ταπεινουμένου καὶ δηλοῦντος, ὅτι "ἰδοῦ, νενίκηκας. λάβε οὖν, εἴ τί σοι ἀρεστόν ἐστίν, καὶ ἔξελθε ἐν εἰρήνῃ." ὁ δὲ τῆς εἰρήνης ἐχθρὸς ταύτην οὐ προσήκατο· ἐφ' οἷς [καὶ] χαλεπήνας ἐκεῖνος τὰς τῆς χώρας εἰσόδους καὶ ἐξόδους· περιπεφραγμένας ξυλίνοις ὀχυρώμασι πέμψας κατησφαλίσατο. Νικηφόρος δὲ τοῦτο γνοῦς, εὐθέως ὡς ἐμβρόντητος, ὃ τι πράξοι, ἠγνόει περιάγων. καὶ τοῖς συνοῦσι τὰ τῆς ἀπωλείας ἔλεγεν, ὅτι "κἂν πτερωτοὶ γενώμεθα, μηδεὶς ἐλπίσοι διαφυγεῖν τὸν ὄλεθρον." ταῦτα δὲ ἦν 491 ἐφ' ἡμέρας δύο, πέμπτην καὶ παρασκευὴν, τὰ μηχανήματα. καὶ τῇ νυκτὶ τοῦ σαββάτου τάραχοι καὶ ὄχλων ἐνόπλων περὶ Νικηφόρον καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ ἀκουόμενοι παρατάξεις πάντας ἐξενεύρωσαν, πρὸ δὲ τῆς ἡμέρας ἐπελθόντες οἱ βάρβαροι κατὰ τῆς Νικηφόρου σκηνῆς καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μεγιστάνων ἀναιροῦσι τοῦτον οἰκτρῶς, ἐν οἷς ἦν καὶ Ἀέτιος πατρίκιος, καὶ Πέτρος πατρίκιος, καὶ Σισίννιος πατρίκιος ὁ Τριφύλλης, καὶ Θεοδόσιος πατρίκιος ὁ Σαλιβαρᾶς, ὁ πολλὰ λυπήσας καὶ κακὰ ἐνδειξάμενος τῇ μακαρίᾳ Εἰρήνῃ, καὶ ὁ ἔπαρχος πατρίκιος, καὶ Ῥωμανός, πατρίκιος καὶ στρατηγὸς τῶν ἀνατολικῶν, καὶ ἕτεροι πολλοὶ πρωτοσπαθᾶριοι καὶ σπαθᾶριοι, καὶ τῶν ταγμάτων οἱ ἄρχοντες, ὃ τε τοῦ ἐσκουβίτου δομέστικος, καὶ ὁ δρουγγάριος τῆς βασιλικῆς βίγλας, καὶ ὁ τῆς Θράκης στρατηγός, καὶ πολλοὶ ἄρχοντες τῶν θεμάτων σὺν ἀπείροις λαοῖς, πᾶσά τε ἡ τῶν Χριστιανῶν καλλονὴ διεφθάρη· τὰ τε ὄπλα πάντα ἀπώλοντο, καὶ τὰ τῆς βασιλείας σκεύη. τὰ δὲ τῆς τοιαύτης ἡμέρας ἀκαλλῆ ρήματα μὴ γένοιτο Χριστιανοὺς ἰδεῖν ἔτι, ὡς παντὸς θρήνου ἐπέκεινα. γέγονε δὲ ταῦτα τῇ κ' τοῦ Ἰουλίου μηνός, ἰνδικτιῶνος δ'. τὴν δὲ Νικηφόρου κεφαλὴν ἐκκόψας ὁ Κροῦμμος ἐκρέμασεν ἐπὶ ξύλου ἡμέρας ἰκανάς, εἰς ἐπίδειξιν τῶν ἐρχομένων εἰς αὐτὸν ἔθνων καὶ αἰσχύνῃν ἡμῶν. μετὰ δὲ ταῦτα λαβὼν ταύτην καὶ γυμνώσας τὸ ὄστον ἄργυρόν τε ἐνδύσας ἔξωθεν πίνειν εἰς αὐτὴν τοὺς τῶν Σκλαυινῶν ἄρχοντας ἐποίησεν ἐγκαυχώμενος. πολλῶν δὲ χηρῶν καὶ ὄρφανῶν ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ γενομένων, καὶ θρήνου ἀκατασχέτου ὄντος, ἡ τούτου σφαγὴ πολλῶν παραμυθία γέγονεν. τὸν δὲ τρόπον τῆς τούτου σφαγῆς οὐδεὶς τῶν περισωθέντων ἀκριβῶς διηγήσατο· φασὶ γὰρ τινες, ὅτι καὶ Χριστιανοὶ πεσόντα τοῦτον ἐπέτρωσαν. οἱ δὲ γυναικῶδεις τῶν ἀνδρῶν οἰκέται αὐτοῦ, οἷς καὶ συνευνάζετο, οἱ μὲν τῷ τῆς σούδας πυρί, οἱ δὲ τοῖς ξίφεσιν ὤλοντο σὺν αὐτῷ. τούτου τῆς ἀρχῆς Χριστιανοὶ βαρυτέραν οὐδενὶ χρόνῳ ἠτύχησαν. πάντας γὰρ ἐν πλεονεξίαις καὶ ἀκολασίαις καὶ βαρβαρικαῖς ὠμότησιν ὑπερηκόντισε τοὺς πρὸ αὐτοῦ βασιλεύσαντας, περὶ ὧν κατὰ μέρος διεξιέναι καὶ τοῖς 492 μετέπειτα δύσπιστον καὶ ἡμῖν ἐργῶδες, πλὴν ἐκ τοῦ κρασπέδου τὸ ὕφασμα πρόδηλον, κατὰ τὴν παροιμίαν. τιτρώσεται δὲ καὶ Σταυράκιος, παῖς αὐτοῦ, καιρίως κατὰ τοῦ σπονδύλου τὸ δεξιὸν μέρος, καὶ μόλις τῆς μάχης ἐξῆλθε ζῶν καὶ κατέλαβε τὴν Ἀδριανούπολιν δεινῶς ὑπὸ τῆς πληγῆς κολαφιζόμενος. Στέφανος δέ, πατρίκιος καὶ δομέστικος τῶν σχολῶν, συμπαρόντος καὶ Θεοκτίστου μαγίστρου, ἀνηγόρευσε Σταυράκιον αὐτοκράτορα, καὶ διελέχθη τῷ περισωθέντι λαῷ κατὰ τοῦ ἰδίου πατρός, καὶ σφόδρα ἠδύνθησαν. Μιχαὴλ δὲ κουροπαλάτης ἀβλαβῆς περισωθεὶς πολλὰ παρεκλήθη ὑπὸ τῶν φίλων ἀναγορευθῆναι βασιλεύς, καὶ οὐ κατεδέξατο διὰ τοὺς πρὸς Νικηφόρον ὅρκους καὶ

Σταυράκιον. τούτῳ Στέφανος δομέστικος ἀντεῖπεν ἐλπίδι τῆς ζωῆς Σταυρακίου· Θεόκτιστος δὲ ὁ μάγιστρος συνέτρεχε περὶ τῆς βασιλείας Μιχαήλ. Σταυράκιος δὲ δι' οὖρων αἰμορραγίᾳς ἀμέτρως κατεξηράνθη μηρούς καὶ σκέλη φορεῖω ἐλθὼν ἐν Βυζαντίῳ. τούτῳ Νικηφόρος ὁ πατριάρχης σφόδρα προσκείμενος συνεβούλευεν ἐξιλεώσασθαι τὸν θεὸν καὶ τοὺς πλεονεκτηθέντας ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ παραμυθήσασθαι· πρὸς δὲ τῆς πατρικῆς γνώμης γνήσιος κληρονόμος ἔλεγε μὴ δύνασθαι πλείω τριῶν ταλάντων ἀποδοῦναι. ταῦτα δὲ ἦν μικρὸν μόριον τῶν ἐκείνου ἀδικιῶν. πλὴν καὶ περὶ ταῦτα ὥκνει ζῆσαι καραδοκῶν. ἄσπονδον δὲ ἔχων πατρικὴν γνώμην συχνότερον ἀτιμίαις ἔβαλλε Θεόκτιστον μάγιστρον καὶ Στέφανον δομέστικον καὶ Μιχαήλ κουροπαλάτην, ἀποστρεφόμενος πάντη καὶ Προκοπίαν, τὴν ἰδίαν ἀδελφὴν, ὡς ἐπιβουλεύσασαν αὐτῷ ταῖς Θεοφανοῦς τῆς ἀγούστης ὑποβολαῖς. αὐτίκα γὰρ ἡ τάλαινα κατὰ μίμησιν τῆς μακαρίας Εἰρήνης κρατήσιν ἤλιπε τῆς βασιλείας ἅπαις οὔσα. ὁ δὲ Σταυράκιος ἀνιάτως ὀρῶν ἑαυτὸν διακείμενον τῇ γαμετῇ τὴν βασιλείαν ἐσπούδαζε περιποιήσασθαι, ἢ δημοκρατίαν ἐγεῖραι Χριστιανοῖς ἐπὶ τοῖς προλαβοῦσι κακοῖς. ἐφ' ᾧ πτοηθέντες Νικηφόρος ὁ πατριάρχης καὶ Θεόκτιστος μάγιστρος καὶ Στέφανος δομέστικος ἐκ πολλῆς ἔχθρας εἰς φιλίαν ἀλλήλοις καὶ Μιχαήλ κουροπαλάτης ἦλθον κατὰ τὰ τέλη τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς τῆς ε' ἰνδικτιῶνος. τῇ δὲ ἑσπέρα τῆς α' τοῦ Ὀκτωβρίου μηνὸς προσκαλεσάμενος Σταυράκιος Στέφανον 493 δομέστικον ἐπηρώτα, πῶς ἂν δυνηθεῖ ἀγαγεῖν Μιχαήλ, τὸν γαμβρὸν αὐτοῦ, ἐκ τοῦ οἴκου αὐτοῦ πρὸς τὸ ἐκτυφλῶσαι αὐτόν; τοῦ δὲ φήσαντος ἀδύνατον εἶναι τοῦτο ταύτῃ τῇ ὥρᾳ διὰ τὴν περὶ αὐτὸν δύναμιν καὶ τὸ τοῦ τόπου ἀσφαλὲς τῆς οἰκίας αὐτοῦ, παρεκάλει μὴ γνωσθῆναί τινα τὰ λεχθέντα. ὁ δὲ λόγοις πιθανοῖς πείσας αὐτὸν ἀμεριμνεῖν δι' ὅλης τῆς νυκτὸς τὰ περιλειφθέντα τῶν ταγμάτων στρατεύματα συνήγαγεν ἐν τῷ σκεπαστῷ ἵπποδρόμῳ μετὰ τῶν οἰκείων ἀρχόντων πρὸς τὸ ἀναγορευθῆναι τὸν αὐτὸν Μιχαήλ εἰς βασιλέα. καὶ ἐλθούσης πάσης τῆς συγκλήτου τοῦ ὄρθρου ἐν τῷ παλατίῳ, τοῦτον ἀνηγόρευσαν βασιλέα, ὡς ἐξῆς δηλωθήσεται. Νικηφόρος δὲ ὁ πατριάρχης ἔγγραφον ἐξ ἰδιοχείρου παρὰ Μιχαήλ ἠπαίτησε περὶ τῆς ὀρθῆς πίστεως καὶ τοῦ ἀναιμάτους φυλάξαι τὰς χεῖρας ἀπὸ Χριστιανῶν, καὶ περὶ ἱερατικῶν ἀνθρώπων ἢ μοναχῶν καὶ ὅλως τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ καταλόγου τοῦ μὴ τύπτεσθαι παρ' αὐτοῦ.

Κόσμου ἔτη τδ'. Τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη ωδ'. Ῥωμαίων βασιλεὺς Μιχαήλ ἔτη β'. α'. Ἀράβων ἀρχηγὸς Μουάμεδ ἔτη δ'. δ'. Ῥώμης ἐπίσκοπος Λέων ἔτη ι'. ι'. Κωνσταντ. ἐπίσκοπος Νικηφόρος ἔτη θ'. ζ'. Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Ὀκτωβρίῳ β', ἰνδικτιῶνος ε', ἡμέρα ε', ὥρα α', Μιχαήλ ὁ εὐσεβέστατος κουροπαλάτης ἀνηγορεύθη βασιλεὺς Ῥωμαίων ἐν τῷ ἵπποδρόμῳ ὑπὸ πάσης τῆς συγκλήτου καὶ τῶν ταγμάτων. Σταυράκιος δὲ τὴν τούτου ἀναγόρευσιν ἀκούσας, αὐτίκα τὴν κόμην ἀποκειράμενος μοναχικὰ περιεβάλετο ἱμάτια διὰ Συμεῶν μοναχοῦ συγγενοῦς αὐτοῦ, πολλὰ τὸν πατριάρχην ἐπιβώμενος, ὃς ἐλθὼν ἐν τῷ παλατίῳ πολλὰ Σταυράκιον σὺν τῷ βασιλεῖ Μιχαήλ καὶ τῇ ἀδελφῇ παρεκάλουν μὴ λυπεῖσθαι ἐν τῷ γεγονότι· οὐ γὰρ κατ' ἐπιβουλήν, ἀλλὰ κατὰ ἀπόγνωσιν τῆς αὐτοῦ ζωῆς. ὁ δὲ τῇ πατρικῇ πονηρίᾳ λυττῶν οὐ προσήκατο εἰπὼν πρὸς αὐτόν· "φίλον αὐτοῦ κρείττονα οὐχ εὐρήσεις." ὥρα δὲ δ' τῆς ἡμέρας ἐστέφθη Μιχαήλ ὑπὸ Νικηφόρου πατριάρχου ἐν τῷ ἄμβωνι τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, ἐφ' ᾧ κοινὴ ἀγαλλίασις γέγονεν. καὶ ἐδωρήσατο τῷ πατριάρχῃ χρυσοῦ λίτρας ν' καὶ τῷ κλήρῳ κέ'. μεγαλόψυχος γὰρ καὶ ἀφιλάργυρος ὢν πάντας παρεμυθήσατο τοὺς ἐκ τῆς Νικηφόρου πλεονεξίας ἡδικομένους δωρεαῖς τε τὴν σύγκλητον καὶ τὰ στρατεύματα 494 ἀνεκτέτατο. τῇ δὲ ιβ' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐστέφθη Προκοπία ἀγούστα ἐν τῷ τρικλίνῳ τοῦ Αὐγουστέως καὶ πολλαῖς δωρεαῖς τὴν

σύγκλητον ἐφιλοτιμήσατο. τῶν δὲ ἀναιρεθέντων ἐν Βουλγαρία θεματικῶν στρατιωτῶν ταῖς γυναῖξί ε΄ τάλαντα χρυσοῦ ἐδωρήσατο, τὴν δὲ γαμετὴν Σταυρακίου Θεοφανῶ κατεπλούτισε μονάσασαν καὶ τοὺς συγγενεῖς αὐτῆς οἰκτρῶς ζήσαντας ἐπὶ Νικηφόρου, ἐν οἷς καὶ ἐπίσημον οἶκον εἰς μοναστήριον, τὰ Ἑβραϊκὰ λεγόμενον, αὐτῇ παρέσχεν, ἔνθα Σταυράκιος ἐτάφη. πάντας δὲ τοὺς πατρικίους καὶ συγκλητικούς, ἀρχιερεῖς τε καὶ ἱερεῖς καὶ μοναχοὺς, στρατευομένους τε καὶ πτωχοὺς, τοὺς τε κατὰ τὴν βασιλίδα πόλιν καὶ ἐν τοῖς θέμασι κατεπλούτισεν, ὥστε τὴν ἄμετρον φιλαργυρίαν Νικηφόρου, δι' ἣν καὶ κακῶς ὤλετο, ἐν ὀλίγαις ἡμέραις ἀφανισθῆναι. πρὸς δὲ τοῖς πολλοῖς καὶ καλλίστοις αὐτοῦ τρόποις εὐσεβῆς καὶ ὀρθοδοξότατος ὢν ἐλυπεῖτο ἐπὶ τοῖς ἀποσχίζουσι τῆς ἀγίας ἐκκλησίας ἐφ' οἷα δῆποτε προφάσει εὐλόγῳ ἢ ἀλόγῳ, πολλά τε τὸν ἀγιώτατον πατριάρχην καὶ τοὺς δυναμένους συντρέχειν τῇ κοινῇ εἰρήνῃ παρακαλῶν οὐκ ἐπαύετο. ἐν οἷς καὶ Θεόδωρον, τὸν ἠγούμενον τῶν Στουδίου, καὶ Πλάτωνα καὶ Ἰωσήφ, ἀρχιεπίσκοπον Θεσσαλονίκης, ἀδελφὸν Θεοδώρου, ἐν φυλακαῖς πικραῖς συνεχόμενους μετὰ καὶ τῶν προυχόντων τῆς κατ' αὐτοὺς μονῆς ἔσπευδεν ἐνωθῆναι, ὃ καὶ πεποίηκεν. ἀπέστειλε δὲ καὶ πρὸς Κάρουλον, βασιλέα τῶν Φράγγων, περὶ εἰρήνης καὶ συναλλαγῆς εἰς Θεοφύλακτον, τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ Νικηφόρος ὁ ἀγιώτατος πατριάρχης ἀπέστειλε συνοδικὰ [γράμματα] πρὸς Λέοντα τὸν ἀγιώτατον πάπαν Ῥώμης· πρὸ τούτου γὰρ ἐκωλύετο ὑπὸ Νικηφόρου τοῦτο ποιῆσαι. τῇ δὲ κ' τοῦ Δεκεμβρίου μηνὸς τῆς ε' ἰνδικτιῶνος Μιχαὴλ ὁ γαληνότατος ἔστειψε Θεοφύλακτον, τὸν υἱὸν αὐτοῦ, εἰς βασιλέα ὑπὸ Νικηφόρου πατριάρχου ἐν τῷ ἄμβωνι τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, ἡμέρᾳ ε' τῆς ἐβδομάδος, καὶ προσήγαγε πολυτελεῆ κόσμον τῷ ἀγίῳ θυσιαστηρίῳ ἐν σκεύεσι χρυσοῦ διαλίθοις καὶ τετραβήλοις ἀρχαιοτεύκτοις ἐκ χρυσοῦ καὶ πορφύρας λαμπρῶς καθυφασμένοις καὶ θαυμασταῖς ἀγίαις εἰκόσι πεποικιλμένοις. ἐδωρήσατο δὲ καὶ τῷ πατριάρχῃ χρυσοῦ λίτρας κ', καὶ τῷ εὐαγεῖ κλήρῳ λίτρας ρ' φαιδρύνας τὴν ἀγίαν ἑορτὴν καὶ τὴν τοῦ παιδὸς ἀναγόρευσιν. ζήλω 495 δὲ θεοῦ πολλῶ κινήθεις ὁ εὐσεβέστατος βασιλεὺς κατὰ Μανιχαίων, τῶν νῦν Παυλικιάνων, καὶ Ἀθιγγάνων τῶν ἐν Φρυγίᾳ καὶ Λυκαονίᾳ, κεφαλικὴν τιμωρίαν ἀποφηνάμενος ταῖς Νικηφόρου, τοῦ ἀγιωτάτου πατριάρχου, καὶ ἄλλων εὐσεβῶν εἰσηγήσεσιν ἀνετράπη δι' ἐτέρων κακοτρόπων συμβούλων προφάσει μετανοίας, ὅπερ ἦν ἀδύνατον τοὺς τῇ πλάνῃ ἐκείνῃ ἐαλωκότας μετανοῆσαι. ἐδογματίζον δὲ ἀμαθῶς μὴ ἐξεῖναι ἱερεῦσιν ἀποφαίνεσθαι κατὰ ἀσεβῶν θάνατον, κατὰ πάντα ταῖς θεαῖς γραφαῖς ἐναντιούμενοι περὶ τούτου. εἰ γὰρ Πέτρος μὲν ὁ κορυφαῖος Ἀνανίαν καὶ Σάπφειραν ἐπὶ ψεύσματι μόνῳ τεθανάτωκεν, Παῦλος δὲ ὁ μέγας βοᾷ λέγων, ὅτι "οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες ἄξιοι θανάτου εἰσίν," καὶ ταῦτα περὶ σωματικῆς μόνῃς ἀμαρτίας· πῶς οὐκ ἐναντίοι αὐτῶν εἶεν οἱ τοὺς πάσης ψυχικῆς καὶ σωματικῆς ἀκαθαρσίας ἐμπλέουσ καὶ δαιμόνων λάτρίας ὑπάρχοντας λυτρούμενοι τοῦ ξίφους; ἀλλ' ὁ εὐσεβῆς βασιλεὺς Μιχαὴλ οὐκ ὀλίγους αὐτῶν ἀπέτεμεν. Σταυράκιος δὲ ἐλκωθεὶς ἐκ τῆς καιρίας πληγῆς τὰ περὶ τὴν ῥάχιν, ὡς μὴ δύνασθαι τινα προσεγγίζειν αὐτῷ διὰ τὴν πολλὴν δυσωδίαν, τέθνηκε τῇ ια' τοῦ Ἰαννουαρίου μηνὸς τῆς ε' ἰνδικτιῶνος, βασιλεύσας, τὸ δοκεῖν, μῆνας β' ἡμέρας '. τῇ δὲ ιδ' τοῦ Μαΐου μηνός, ἡμέρᾳ ', ἔκλειψις ἡλιακὴ γέγονε μεγάλη ἐπὶ ὥρας τρεῖς ἥμισυ, ἀπὸ ἧ' ὥρας ἕως ὥρας ια'. καὶ τῇ ζ' τοῦ Ἰουνίου μηνός ἐξῆλθε Μιχαὴλ κατὰ Βουλγάρων, συνεξεληθούσης αὐτῷ καὶ Προκοπίας ἕως Τζουρουλοῦ. τοῦ δὲ Βουλγάρων ἀρχηγοῦ Κρούμμου ἐλόντος τὴν Δεβελτὸν πολιορκία καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ σὺν τῷ ἐπισκόπῳ μετοικίσαντος προσρυνέντας αὐτῷ, διὰ πολλὴν κακοβουλίαν τῶν παρασυμβούλων τοῦ βασιλέως εἰς ἐπιβουλήν ἐτράπησαν καὶ ὕβρεις τὰ πλήθη μάλιστα τοῦ Ὀψικίου καὶ τῶν Θρακησίων, οὓς κατευνάσας Μιχαὴλ δωρεαῖς καὶ παραινέσεσι κατεσίγησεν.

οί δὲ Βούλγαροι τὰ τῆς στάσεως μαθόντες τῶν στρατευμάτων, καὶ ὅτι πτοούμενοι τὸν 496 πόλεμον καὶ τὸν ταξιατῶνα ἀτακτοῦσιν, πλέον κατίσχυσαν Θράκης καὶ Μακεδονίας. τότε καὶ Ἀγχίαλον καὶ Βέροϊαν ἀφέντες Χριστιανοὶ ἔφυγον, μηδενὸς διώκοντος, Νίκαιάν τε καὶ τὸ Προβάτου κάστρον καὶ ἄλλα τινὰ ὀχυρώματα, ὡσαύτως καὶ τὴν Φιλιππούπολιν καὶ Φιλίππους· καὶ οἱ τὸν Στρυμῶνα οἰκοῦντες μέτοικοι προφάσεως δραξάμενοι ἐν τοῖς ἰδίοις φεύγοντες ἐπανήλθον. τοῦτο δὲ ἦν θεομηνία τὴν τοῦ Νικηφόρου μανίαν ἐλέγχουσα, δι' ἣν τὰ δοκοῦντα κατορθώματα αὐτοῦ, ἐφ' οἷς ἠῦχει, τάχιστα διαπέπτωκεν. καὶ τὰς τῶν πολλῶν κακοδοξίας οἱ τὰς θεομάχους αἰρέσεις πλεοναζούσας Παυλικιάνων καὶ Ἀθιγγάνων, Εἰκονοκλαστῶν καὶ Τετραδιτῶν ἀφέντες αἰτιασθαι (ἀφῶ γὰρ λέγειν μοιχείας καὶ πορνείας, ἀσελγείας τε καὶ ἐπιπορνείας, μισαδελφίας τε καὶ πλεονεξίας,) καὶ τῶν λοιπῶν παρανομιῶν, κατὰ τῶν θείων καὶ σεπτῶν εἰκόνων καὶ τοῦ μοναδικοῦ σχήματος ἐκίνουν τὰς γλώσσας, μακαρίζοντες Κωνσταντῖνον τὸν θεοβδέλυκτον καὶ τρισάθλιον ὡς κατὰ Βουλγάρων ἀριστεύσαντα δι' ἣν, ὡς ἐκεῖνοι ἀσεβῶς ἔλεγον οἱ τάλανες, εἶχεν εὐσέβειαν. οἱ δὲ κατὰ τὴν βασιλίδα πόλιν ὠπλίζοντο τὴν ὀρθόδοξον πίστιν μετὰ σύνοδον οἰκουμενικὴν ἀνατρέπειν, τυφλοὺς βουλόμενοι βασιλεύειν χωρὶς θεοῦ οἱ πεπηρωμένοι τὰς ψυχὰς τοὺς υἱοὺς Κωνσταντίνου τοῦ θεομάχου φρουρουμένους ἐν τῇ Πανόρμῳ νήσῳ κλέψαι διὰ νυκτὸς ἠβουλήθησαν καὶ ἀγαγεῖν εἰς τὸ στράτευμα· ἀλλὰ κύριος τούτους κατήσχυνε διεγείρας Μιχαὴλ τὸν εὐσεβέστατον εἰς ἐκδίκησιν τῆς ἀληθείας. διαλεχθεὶς γὰρ τὰ εἰκότα περὶ πίστεως τοῖς λαοῖς ἀνυποκρίτως ἀνέζευξεν ἐπὶ τὴν βασιλεύουσαν πόλιν, καὶ σοφὸν διανοηθεὶς τοὺς πολλοὺς τῶν νεωτεριστῶν δι' ὀλίγων πληγῶν κατεπτόησεν, ἐξορίσας καὶ τοὺς Κωνσταντίνου τυφλοὺς παῖδας εἰς Ἀφουσίαν. ἓνα δὲ τῶν ἐμπεριάκτων ψευδερμητίτην, Νικολάου τοῦ Ἐξακιονίτου συγγόητα, εἰκόνα τῆς παναγίας θεοτόκου ξέσαντα καὶ ἀτιμάσαντα ἐγλωσσοτόμησεν, ὅστις καὶ τέθηκε σὺν τῇ ψυχῇ καὶ τῷ σώματι· τὸν δὲ τούτου σύμφρονα Νικόλαον ἐπαγγειλάμενον μετὰ 497 νοεῖν ἐπὶ πάντων ἐθριάμβευσεν, ἐξομολογούμενον τὰ ἑαυτοῦ κακά· καὶ παρέδωκεν αὐτὸν ἐν μοναστηρίῳ πρὸς τὸ μὴ αὐτεξουσίως διάγειν. τοῖς δὲ λαοῖς σιληντικῶς ἐπὶ τῆς Μαγναύρας διαλεχθεὶς τὰ τῆς κατὰ θεὸν αὐτοῦ εὐσεβοῦς γνώμης ἐφανέρωσε δόγματα. τοὺς δὲ Ἀθιγγάνους δημεύσας ἐξορία παραδέδωκε διὰ Λέοντος, τοῦ στρατηγοῦ τῶν ἀνατολικῶν. τῷ δὲ Αὐγούστῳ μηνὶ τῆς ε' Ἰνδικτιῶνος Θεβίθ κατὰ Χριστιανῶν ἐπεστράτευσεν. τούτῳ συμβαλὼν Λέων, ὁ τῶν ἀνατολικῶν στρατηγός, εὐδοκίμησε δισχιλίους κατασφάξας καὶ ἵππους καὶ ἄρματα συλλαβόμενος. Μουάμεδ δέ, ὁ πρῶτος υἱὸς Ἀαρῶν, κρατῶν τὴν ἀρχὴν τοῦ ἔθνους, συμβαλὼν τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ Ἀβδελαῖ κατὰ τὴν ἐνδοτέραν Περσικὴν ἠττήθη· καὶ καταφυγὼν εἰς τὸ Βάγδα τοῦτο ἐκράτησεν. τὴν δὲ Δαμασκὸν ἄλλος κατέσχε τύραννος, καὶ τὴν Αἴγυπτον καὶ Ἀφρικὴν δύο κατεμερίσαντο, καὶ τὴν Παλαιστίνην ἕτερος ληστρικῶς κατενέμετο. τέ. ωέ. β'. ιζ'. η'. Τούτῳ τῷ ἔτει Κροῦμμος, ὁ τῶν Βουλγάρων ἀρχηγός, διὰ Δαργαμηροῦ τὰ περὶ τῆς εἰρήνης αὐτῆς πρὸς Μιχαὴλ τὸν βασιλέα ἐπρεσβεύσατο, ζητῶν τὰς ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ Ἀδραμυτινοῦ στοιχηθείσας καὶ Γερμανοῦ τοῦ πατριάρχου σπονδὰς πρὸς Κορμέσιον, τὸν κατ' ἐκεῖνο καιροῦ κύριον Βουλγαρίας· αἱ τοὺς ὅρους περιεῖχον ἀπὸ Μηλεώνων τῆς Θράκης, ἐσθῆτάς τε καὶ κόκκινα δέρματα ἕως τιμῆς λ' λιτρῶν χρυσοῦ· καὶ ἐπὶ τούτοις τοὺς πρόσφυγας ἐκατέρων ἀποστρέφειν πρὸς ἕκαστον, κἂν τύχωσιν ἐπιβουλεύοντες ταῖς ἀρχαῖς, τοὺς δὲ ἐμπορευομένους εἰς ἑκατέρας χώρας διὰ σιγιλίων καὶ σφραγίδων συνίστασθαι, τοῖς δὲ σφραγίδας μὴ ἔχουσιν ἀφαιρεῖσθαι τὰ προσόντα αὐτοῖς καὶ εἰσκομίζεσθαι τοῖς δημοσίοις λόγοις. ἔγραψε δὲ καὶ κατακρίσεις πρὸς τὸν βασιλέα, ὅτι· "εἰ μὴ σπεύσῃ πρὸς τὴν εἰρήνην τῷ κρίματί σου παρατάσσομαι κατὰ

Μεσημβρίας." ταῦτα δεξάμενος ὁ βασιλεὺς ταῖς τῶν κακοσυμβούλων εἰσηγήσεσιν οὐ προσήκατο τὴν εἰρήνην. εὐσεβείας γὰρ δῆθεν ψευδοῦς, μᾶλλον δὲ ἀμα⁴⁹⁸ θίας καὶ περὶ τὸ κοινὸν ἀπωλείας οἱ παρασυμβουλευταὶ ἔφασκον ὅτι οὐ δεῖ τοὺς προσφεύγοντας ἀποδίδοσθαι, ἐπιφθεγγόμενοι εἰς μαρτυρίαν καὶ τὸ εὐαγγελικὸν τοῦ κυρίου λόγιον, ὅτι "τὸν ἐρχόμενον πρὸς με οὐ μὴ ἐκβάλω ἔξω." μεσοῦντος δὲ τοῦ Ὀκτωβρίου μηνὸς παρετάξατο ὁ Κροῦμμος κατὰ Μεσημβρίας ἐν μηχανήμασι μαγγανικῶν καὶ ἐλεπόλεων, ἃ τῇ προφάσει Νικηφόρου, τοῦ καταλύτου τῶν Χριστιανῶν, μεμάθηκεν. Ἄραβα γὰρ τινα προσελθόντα τῷ βαπτίσματι πάνυ ἔμπειρον μηχανικῆς ὑπάρχοντα στρατεύσας ἐν Ἀδριανουπόλει κατέστησεν, μηδεμίαν κατ' ἀξίαν ἀντίληψιν εἰς αὐτὸν ἢ εὐεργεσίαν πεποιηκώς, ἀλλ' ἢ μᾶλλον καὶ τὴν ρόγαν αὐτοῦ κολοβώσας, τὸν δὲ γογγύσαντα ἔτυψε σφοδρῶς· ἀπονοηθεὶς δὲ ἐπὶ τούτῳ προσέφυγε τοῖς Βουλγάροις καὶ ἐδίδαξεν αὐτοὺς πᾶσαν μαγγανικὴν τέχνην. ἐν τούτοις παραστησάμενος, μηδενὸς ἀντιταξαμένου διὰ πολλὴν σκαιότητα δι' ὅλου τοῦ μηνός, παρέλαβεν αὐτήν. τῇ δὲ α' τοῦ Νοεμβρίου μηνός προσκαλεσάμενος ὁ βασιλεὺς τὸν πατριάρχην, περιστατηθεὶς ἐβουλεύετο περὶ εἰρήνης· παρῆσαν δὲ καὶ μητροπολίται, ὅ τε Νικαίας καὶ ὁ Κυζίκου, συμπαρόντων καὶ τῶν παρασυμβούλων σὺν Θεοδώρῳ, τῷ ἡγουμένῳ τῶν Στουδίου. καὶ ὁ μὲν πατριάρχης καὶ οἱ μητροπολίται σὺν τῷ βασιλεῖ τὴν εἰρήνην ἠσπάζοντο, οἱ δὲ κακοὶ σύμβουλοι σὺν Θεοδώρῳ, τῷ ἡγουμένῳ τῶν Στουδίου, ταύτην ἀνέτρεπον φάσκοντες· "ἐπ' ἀνατροπῇ τῆς θείας ἐντολῆς οὐ δεῖ ἀσπάζεσθαι τὴν εἰρήνην. τὸν γὰρ ἐρχόμενον πρὸς με οὐ μὴ ἐκβάλω ἔξω, ὁ κύριος ἀπεφήνατο," μὴ εἰδότες, μήτε ἂ λέγουσιν, μήτε περὶ τίνων διαβεβαιοῦνται· πρῶτον μὲν, ὅτι μηδενὸς πρὸς ἡμᾶς ἐξ αὐτῶν προσφεύγοντος, ἡμεῖς τοὺς ἔσω τῆς αὐλῆς προδεδώκαμεν δυνάμενοι τούτους εἰρηνεύοντες περισώσασθαι· δεῦτερον δὲ ὅτι, εἰ καὶ προσέφυγόν τινες σπάνιοι, τὴν τῶν πλειόνων μᾶλλον καὶ ὁμοφύλων σωτηρίαν ἐχρῆν πραγματεῦσασθαι, ἢ ἐπ' ἀδήλοις καὶ ἀφανέσι πλουτεῖν. φίλον γὰρ θεῷ πλείους ἢ ὀλίγους σώζεσθαι. τὸ δὲ ζημιουῖσθαι πλεῖστα διὰ μικρὸν κέρδος πρώτης ἀνοίας. ἀλλὰ καὶ ὁ περὶ τοὺς οἰκείους ἀπρονοήτως διακείμενος τὴν πίστιν κατὰ Παῦλον ἤρνηται καὶ χείρων ἀπίστου κρί⁴⁹⁹ νεται. ποῦ δὲ καὶ τό· "μετὰ τῶν μισούντων τὴν εἰρήνην ἤμην εἰρηνικός," εἰ μή που καὶ Παύλου καὶ Δαβὶδ οὗτοι σοφώτεροι; τίς δὲ Γερμανοῦ τοῦ τρισμακάρος σοφώτερος νῦν, εἰ μὴ κατὰ τὴν ψυχόληθρον οἴησιν οἱ κακοὶ παρασύμβουλοι, οἱ τὴν εἰρήνην κωλύσαντες; ταῦτα κατὰ τὴν α' γέγονε τοῦ Νοεμβρίου μηνός, ὡς εἴρηται. τῇ δὲ δ' τοῦ αὐτοῦ μηνός ὥφθη κομήτης ἐν σχήματι λαμπρῶν δύο σεληνίων ἐνωθέντων καὶ πάλιν διαιρεθέντων εἰς διάφορα σχήματα, ὡς καὶ εἰς ἀκεφάλου ἀνδρὸς διάπλασιν τυπωθῆναι. καὶ τῇ ἐπαύριον ἢ περὶ τῆς ἀλώσεως Μεσημβρίας ἦλθεν ἡμῖν ἐλεεινὴ φάσις πάντας πτοοῦσα διὰ μειζόνων κακῶν ἀπεκδοχῆν. εὐρόντες γὰρ αὐτήν οἱ ἐχθροὶ πεπλησμένην πάντων τῶν ὀφειλόντων πρὸς κατοίκησιν ἀνθρώπων παρεῖναι πραγμάτων, ταύτην ἐκράτησαν σὺν τῇ Δεβελτῷ, ἐν οἷς καὶ σίφωνας χαλκοῦς εὖρον λ', καὶ τοῦ δι' αὐτῶν ἐκπεμπομένου ὑγροῦ πυρὸς οὐκ ὀλίγον, χρυσοῦ τε καὶ ἀργύρου πλῆθος. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει πολλοὶ τῶν κατὰ Παλαιστίνην Χριστιανῶν μοναχοὶ καὶ λαϊκοὶ καὶ ἐκ πάσης Συρίας τὴν Κύπρον κατέλαβον φεύγοντες τὴν ἄμετρον κάκωσιν τῶν Ἀράβων. ἀναρχίας γὰρ καθολικῆς κατασχούσης Συρίαν καὶ Αἴγυπτον καὶ Ἀφρικὴν καὶ πᾶσαν τὴν ὑπ' αὐτοὺς ἀρχήν, φόνοι τε καὶ ἀρπαγαὶ καὶ μοιχεῖαι, ἀσέλγειαί τε καὶ πᾶσαι πράξεις θεοστυγεῖς ἐν κώμαις καὶ πόλεσι ὑπὸ τοῦ θεολέστου ἔθνους αὐτῶν ἐπράττοντο, οἱ τε κατὰ τὴν ἁγίαν Χριστοῦ τοῦ θεοῦ ἡμῶν πόλιν σεβάσμιοι τόποι τῆς ἁγίας ἀναστάσεως, τοῦ κρανίου καὶ τῶν λοιπῶν ἐβεβηλώθησαν. ὁμοίως δὲ καὶ αἱ κατὰ τὴν ἔρημον διαβόητοι λαῦραι τοῦ ἁγίου Χαρίτωνος καὶ τοῦ ἁγίου Σάβα, καὶ τὰ λοιπὰ μοναστήρια

καὶ αἱ ἐκκλησίαι ἡρημώθησαν. καὶ οἱ μὲν ἀνηρέθησαν μαρτυρικῶς, οἱ δὲ τὴν Κύπρον κατέλαβον καὶ ἐκ ταύτης τὸ Βυζάντιον, οὓς Μιχαήλ, ὁ εὐσεβῆς βασιλεὺς, καὶ Νικηφόρος, ὁ ἀγιώτατος πατριάρχης, φιλοφρόνως ἐξένισαν. τοῖς μὲν γὰρ ἔλθοῦσιν ἐν τῇ πόλει μοναστήριον ἐπίσημον ἔδωρήσατο, τοῖς δὲ κατὰ τὴν Κύπρον ἑναπομείνασι μοναχοῖς τε καὶ λαϊκοῖς τάλαντον χρυσοῦ ἀπέστειλεν, καὶ παντοίως τούτους ἐθεράπευσεν. ἦν μὲν οὖν Μιχαήλ εἰς πάντας χρηστὸς καὶ ἐπιεικῆς, περὶ δὲ τῆς τῶν πραγμάτων διοικήσεως ἀκυβέρνητος, δεδουλωμένος Θεοκτίστῳ μαγίστρῳ καὶ τοῖς 500 λοιποῖς ἄρχουσιν. τῷ δὲ Φεβρουαρίῳ μηνὶ δύο Χριστιανῶν ἐκ Βουλγαρίας φυγόντων, ἐμήνυσαν τῷ βασιλεῖ Κροῦμμον λοχῆσαι σπεύδοντα τοὺς ἐν τῇ Θράκῃ ἄθρόως. καὶ τῇ 15^ῃ τοῦ μηνὸς ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς τῆς πόλεως, καὶ θεοῦ προνοία ἄπρακτος ἀνέστρεψε Κροῦμμος οὐκ ὀλίγους ἀποβαλῶν. ὁ δὲ βασιλεὺς τὴν Ἀδριανούπολιν καταλαβὼν καὶ διευθετήσας τὰ κατ' αὐτὴν ἀνέστρεψε μετὰ χαρᾶς, καὶ ἀνελθὼν εἰς τὴν μονὴν τοῦ ἀγίου Ταρασίου τοῦ πατριάρχου καὶ ἐπιτελέσας αὐτοῦ τὰ μνημόσυνα ἅμα Προκοπία τῇ αὐγούστῃ, ἀργυρῶν πετάλω λιτρῶν εἰς τὸν ἱερὸν αὐτοῦ τάφον ἠμφίασεν. μετὰ δὲ τὴν ἄλωσιν Μεσημβρίας ἀπειπὼν ὁ βασιλεὺς τὰ πρὸς εἰρήνην Κρούμμου, ἐκ πάντων τῶν θεμάτων στρατολογήσας πρὸ τοῦ ἔαρος εἰς τὴν Θράκην περαιοῦσθαι ἐκέλευσεν ὥστε πάντας δυσχεραίνειν, μάλιστα τοὺς Καππάδοκας καὶ Ἀρμενιάκους. τοῦ δὲ βασιλέως ἐξελθόντος μετὰ τῶν ταγμάτων μηνὶ Μαΐῳ συνεξῆλθε πάλιν καὶ Προκοπία ἢ αὐγούστα ἕως τῶν Ἀκεδούκτου πλησίον Ἡρακλείας. τὰ δὲ πλήθη ἐπὶ τούτῳ δυσχεραίνοντα εἰς δυσφημίαν καὶ λοιδορίαν ἐτράπησαν κατὰ Μιχαήλ. τῇ δὲ 8^ῃ τοῦ Μαΐου μηνὸς ἔκλειψις ἡλίου γέγονε περὶ τὴν 15^ῃ μοῖραν τοῦ Ταύρου κατὰ τὸν ὠροσκόπον ἀνατέλλοντος τοῦ ἡλίου· καὶ πολὺς φόβος ἐπέπεσε τοῖς ὄχλοις. ὁ δὲ βασιλεὺς περιεπόλευε τὴν Θράκην σὺν τοῖς στρατηγοῖς καὶ τοῖς στρατεύμασιν, μήτε κατὰ Μεσημβρίας ἀπερχόμενος, μηδ' ἄλλο τι τῶν ὀφειλόντων εἰς καθαίρεσιν ἐχθρῶν διαπραττόμενος, ἀλλ' ἢ μόνον πειθόμενος λόγοις ματαίοις τῶν ἀπειροπολέμων αὐτοῦ συμβούλων φασκόντων μὴ τολμᾶν τὸν ἐχθρὸν κατ' αὐτοῦ ἔλθειν ἐν τῇ ἰδίᾳ χώρᾳ καθεζομένου. καὶ ἦν βαρβαρικῆς ἐφόδου βαρυτέρα ἢ τῶν ὁμοφύλων πληθὺς ἀπορουμένων εἰς τὰς ἀναγκαίας χρείας καὶ ἀρπαγαῖς καὶ ἐπιβάσει λυμαιομένων τοὺς ἐγχωρίους. περὶ δὲ τὰς ἀρχὰς τοῦ Ἰουνίου μηνὸς ἐξῆλθε Κροῦμμος, ὁ τῶν Βουλγάρων ἀρχηγός, σὺν τοῖς ἰδίῳις στρατεύμασιν, ὑφωρῶμενος τὰ τῶν Χριστιανῶν πολλὰ εἶναι σφόδρα. στρατοπεδεύσας δὲ εἰς Βερσινικίαν ὡς ἀπὸ σημείων 17^ῃ τοῦ βασιλικοῦ φωσάτου, Λέων, ὁ πατρίκιος καὶ στρατηγός τῶν ἀνα501 τολικῶν, καὶ Ἰωάννης, πατρίκιος καὶ στρατηγός Μακεδονίας, ὁ Ἀπλάκης, πολλὰ προθυμούμενοι τούτους πολεμῆσαι ἐκωλύθησαν ὑπὸ τοῦ βασιλέως διὰ τῶν κακῶν συμβούλων. τῆς δὲ πόλεως λιτανευούσης μετὰ τοῦ ἀρχιερέως ἐν τῷ ναῷ τῶν ἁγίων ἀποστόλων, τινὲς τῶν δυσσεβῶν τῆς μιαιρᾶς αἰρέσεως τοῦ θεοστυγοῦς Κωνσταντίνου μοχλεύσαντες τὴν πύλην τῶν βασιλικῶν τάφων, μηδενὸς προσέχοντος διὰ τὴν συνοχὴν τοῦ ὄχλου, ἀθρόως ἀνοιχθῆναι μετὰ τινος κτύπου παρεσκεύασαν, ὡς ἐκ θείας τινὸς τερατουργίας· καὶ ἔνδον εἰσπηδήσαντες προσέπιπτον τῷ τοῦ πλάνου μνήματι τοῦτον ἐπικαλούμενοι καὶ οὐ θεόν, "ἀνάστηθι," λέγοντες, "καὶ βοήθησον τῇ πολιτείᾳ ἀπολλυμένην" διαφημίσαντες, ὅτι ἀνέστη ἔφιππος καὶ πορεύεται πολεμῆσαι Βουλγάρους ὁ τάρταρον οἰκῶν μετὰ δαιμόνων. τούτους συλλαβόμενος ὁ τῆς πόλεως ἑπαρχος, τὸ μὲν πρῶτον ἐψεύδοντο θεόθεν αὐτομάτως τὰς τῶν τάφων πύλας ἀνεῶχθαι· παραστάντες δὲ τῷ ἐπαρχικῷ βήματι καὶ περὶ τὴν μαρτυρίαν ὀκλάσαντες τὸ τῆς μοχλεύσεως δράμα πρὸ πάσης ἐξείπον τιμωρίας· οὓς ἀξίως μοχλεύσας πομπῇ δημοσίᾳ παρέπεμψεν ἀναβοῶντας τῆς τιμωρίας τὴν πρόφασιν· οὕτω γὰρ ὁ τῆς κακίας εὐρέτης διάβολος τοὺς στρατευομένους ἐξεπαίδευσεν, ὡς μὴ αἰτιᾶσθαι τὰς

ἑαυτῶν ἁμαρτίας, ἀλλὰ τὴν ὀρθόδοξον καὶ πατροπαράδοτον πίστιν, καὶ τὸ τῶν μοναστῶν ἱερὸν σχῆμα, τὸ τῆς κατὰ θεὸν φιλοσοφίας γυμνάσιον. οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ταῦτα βλασφημούντων σχήματι μόνον ἦσαν Χριστιανοί, τῇ δὲ ἀληθείᾳ Παυλικιάνοι, οἳ τινες μὴ δυνάμενοι τὰ ἑαυτῶν μυστὰ δόγματα παρεμφαίνειν τῇ τοιαύτῃ προφάσει τοὺς ἁμαθεῖς παρενόθεον, Κωνσταντῖνον τὸν Ἰουδαίόφρονα μακαρίζοντες ὡς προφήτην καὶ νικητὴν καὶ τὴν κακοδοξίαν αὐτοῦ ἐπ' ἀνατροπῇ τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀσπαζόμενοι. τῇ δὲ κβ' τοῦ Ἰουνίου μηνὸς παραταζάμενοι Χριστιανοί τε καὶ Βούλγαροι οὐ μακρὰν Ἀδριανουπόλεως, πταίουσι μὲν Χριστιανοὶ σφόδρα δεινῶς περὶ τὸν πόλεμον, κρατοῦσι δὲ τῆς μάχης οἱ ἐχθροὶ τοσοῦτον, ὥστε τοὺς πλείστους Χριστιανούς μῆτε τὴν πρώτην συμβολὴν θεασαμένους ἄκρα φυγῆ χρήσασθαι ὥστε τὸν Κροῦμμον καταπλαγέντα νομίσει λοχισμοῦ τινος τρόπον εἶναι τὸ γινόμενον, καὶ μικρὸν ἐπισχεῖν τοὺς αὐτοῦ πρὸς τὴν δίωξιν. ἐπεὶ δὲ εἶδεν αὐτοὺς ἀκρατῶς φεύγοντας, καταδιώξας ἀνεῖλε πλήθη πολλά, καταλαβόντες καὶ τὸ τοῦλδον καὶ 502 τοῦτο λαφυραγωγήσαντες. ὁ δὲ βασιλεὺς ἐπὶ τὴν πόλιν φεύγων ἐπανήρχετο τὰ τε πλήθη καὶ τοὺς τούτων ἄρχοντας ἐπαρώμενος, ἔτι δὲ καὶ τῆς βασιλείας τὴν ἀπόθεσιν ἐξομνύμενος ἐν οἷς καὶ Λέοντι, πατρικίῳ καὶ στρατηγῷ τῶν ἀνατολικῶν, ὡς εὐσεβεῖ καὶ ἀνδρειοτάτῳ καὶ κατὰ πάντα πεπονημένῳ περὶ τοῦ κρατῆσαι τὴν βασιλείαν ἐκοινώσατο. τοῦ δὲ μηδ' ὄλως εἷξαντος, ἔασας αὐτὸν προϊστασθαι τῶν θεμάτων αὐτὸς τὴν βασιλίδα κατέλαβε τῇ κδ' τοῦ Ἰουνίου μηνός, θέλων μὲν ἀποθέσθαι τὸ κράτος καὶ ἄλλον προχειρίσασθαι, μὴ συγχωρούμενος δὲ παρά τε τῆς γαμετῆς καὶ τῶν παραδυναστευόντων. Νικηφόρος δέ, ὁ ἀγιώτατος πατριάρχης, εἰς τοῦτο συνήνει, ὡς καὶ αὐτοῦ καὶ τῶν τέκνων αὐτοῦ περισωθησομένων, εἰ οὕτω προχειρισθῆι τις. οἱ δὲ στρατηγοὶ καὶ τὰ πλήθη μαθόντες τὸν βασιλέα ἐπὶ τὴν πόλιν πεφευγέναι, ἀπογνόντες τὸ βασιλεύεσθαι παρ' αὐτοῦ τὸ λοιπὸν καὶ βουλευσάμενοι καθ' ἑαυτοὺς ἐδυσώπουν Λέοντα, τὸν πατρίκιον καὶ στρατηγὸν τῶν ἀνατολικῶν, βοηθῆσαι τῷ κοινῷ καὶ τῆς Χριστιανῶν πολιτείας ἀνθέξασθαι. ὁ δὲ μέχρι μὲν τινος σφοδρῶς ἀνεβάλλετο, τοῦ καιροῦ στοχαζόμενος τὸ δυσάντητον καὶ τῆς τῶν βαρβάρων ἐπίδρομης τὸ ἀνύποιστον, καὶ ἑαυτὸν πρὸς τοὺς βασιλεύοντας φυλάττων ὀρθὸν καὶ ἀνεπίβουλον. ἐπεὶ δὲ κατὰ τῆς πόλεως ἐπειγόμενον τὸν ἐχθρὸν ἐθεάσατο, γράφει μὲν Νικηφόρῳ τῷ πατριάρχῃ τὰ περὶ τῆς ἑαυτοῦ ὀρθοδοξίας διαβεβαιούμενος, αἰτῶν μετὰ τῆς εὐχῆς καὶ ἐπινεύσεως αὐτοῦ τοῦ κράτους ἐπιλαβέσθαι. καὶ καταλαβὼν τὸ πρὸ τῆς πόλεως τριβουνάλιον ἅμα τοῖς στρατηγοῖς καὶ τοῖς στρατεύμασιν ἐννομώτατος βασιλεὺς Ῥωμαίων ἀναδείκνυται. καὶ μεσοῦσης ἡμέρας ἐν Κωνσταντινουπόλει διὰ τῆς Χαρσίου πόρτης εἰσέρχεται καταλαβὼν τὰ βασίλεια. Μιχαὴλ δὲ ἀκούσας τὴν τούτου ἀναγόρευσιν ἐν τῷ εὐκτηρίῳ τοῦ Φάρου προσδραμὼν σὺν Προκοπίᾳ καὶ τοῖς αὐτῶν τέκνοις, ἀποκειράμενοι τὰς τρίχας μοναχικὰ περιεβάλοντο τῇ ια' τοῦ Ἰουλίου μηνός τῆς Ἰνδικτιῶνος, ἡμέρᾳ β'. τῇ δὲ ἐπαύριον στεφθεὶς ὑπὸ Νικηφόρου πατριάρχου ἐν τῷ ἄμβωνι τῆς μεγάλης ἐκκλησίας τὰ κατὰ τὴν πόλιν προστάττει φρουρηθῆναι, 503 τὰ τείχη νυκτὸς καὶ ἡμέρας αὐτὸς δι' ἑαυτοῦ περιπολεύων καὶ πάντας διεγείρων εὐέλπιδάς τε παραινῶν εἶναι, ὡς τοῦ θεοῦ παραδοξοποιήσαντος τάχιστα διὰ τῶν πρεσβειῶν τῆς παναχράντου θεοτόκου καὶ πάντων τῶν ἁγίων, καὶ μὴ πάντῃ καταισχυνηθῆναι παραχωροῦντος διὰ πλῆθος πταισμάτων ἡμῶν. ὁ δὲ νέος Σενναχερίμ Κροῦμμος ἀρθεὶς τῇ νίκῃ, καταλιπὼν τὸν ἴδιον ἀδελφὸν μετὰ τῆς ἰδίας δυνάμεως πολιορκεῖν τὴν Ἀδριανουπόλιν, μετὰ ἡμέρας τῆς αὐτοκρατορίας Λέοντος ἐπελθὼν ἐν δυνάμεσι καὶ ἵπποις τῇ βασιλίδι πόλει περιήει πρὸ τῶν τειχῶν ἀπὸ Βλαχερνῶν ἕως τῆς Χρυσῆς πόρτης ἐπιδεικνύμενος τὴν περὶ αὐτὸν δύναμιν, καὶ ἐπιτελέσας μιὰς καὶ δαιμονιώδεις

θυσίας ἐν τῷ πρὸς θάλασσαν λιβαδίῳ τῆς Χρυσῆς πόρτης, ἠτήσατο τῷ βασιλεῖ πῆξαι τὸ δόρυ αὐτοῦ κατ' αὐτῆς τῆς Χρυσῆς πόρτης. τοῦ δὲ τοῦτο μὴ καταδεξαμένου, ὑπέστρεψεν εἰς τὴν ἰδίαν σκηνήν. θαυμάσας δὲ τὰ τῆς πόλεως τεῖχη καὶ τὴν εὐτακτον τοῦ βασιλέως παράταξιν, καὶ τῆς ἐλπιζομένης αὐτῷ πολιορκίας ἀπογνοῦς ἐπὶ συμβάσεις τρέπεται καὶ περὶ εἰρήνης πειραστικούς λόγους ἐποιεῖτο. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀφορμῆς δραξάμενος ἐπειράθη τοῦτον λοχῆσαι· ἀλλ' ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἡμετέρων ἀμαρτιῶν τοῦτο εἰς πέρας ἀγαγεῖν ἐκωλύθη τῇ τῶν καθυπουργησάντων τῷ τοιοῦτῳ τροπαίῳ ἀφυΐᾳ, πληγωσάντων μὲν τοῦτον, καιρίαν δὲ μὴ ἐπαγαγόντων πληγὴν. ἐπὶ τούτῳ μανεῖς ὁ ἀλάστωρ, ἀποστείλας κοῦρσον ἐν τῷ ἀγίῳ Μάμαντι τό τε ἐκεῖσε παλάτιον ἐνέπρησε καὶ τὸν χαλκοῦν λέοντα τοῦ ἵππικοῦ σὺν τῇ ἄρκῳ καὶ τῷ δράκοντι τοῦ ὑδρίου καὶ μαρμάρους ἐπιλέκτοισ ἐν ἀμάξαις φορτώσας ὑπέστρεψεν, παρακαθίσας τῇ Ἀδριανουπόλει καὶ ταύτην ἐλών.